

ELLEN G. WHITE

PATRIARKAT
JA
PROFEETAT

*Kuvauksia muinaisajan pyhien
miesten elämästä*

KIRJATOIMI

TAMPERE

Alkuperäisteos

The story of
PATRIARCHS AND PROPHETS
as illustrated in the lives of
holy men of old

Copyright ©

THE ELLEN G. WHITE PUBLICATIONS

Suomentaja

AARNE UNHOLA

Sivunumerointi:

Tavanomaisen sivunumeroinnin lisänä
hakasulkeissa olevat numerot viittaavat
alkukielisen standardilaitoksen sivuihin.

Tämä teos muodostaa ensimmäisen osan
tekijän viisiosaisesta raamatunhisto-
rialisesta ja profeetallisesta sarjasta,
jonka muut osat ovat: Prophets and Kings,
The Desire of Ages (suom. Aikakausien
Toivo), The Act's of the Apostles ja The
Great Controversy (suom. Suuri taistelu).

ISBN 951-629-178-3 (muovik.)

ISBN 951-629-179-1 (nahkajälj.)

Kirjatoimen Kirjapaino, offset, Tampere 1976

ALKUSANAT

Maailma tuskin tuntee toista hengellistä naiskirjailijaa, jonka teoksia olisi levinnyt laajemmalle tai jonka kirjoituksia pidettäisiin suuremmassa arvossa kuin Ellen G. Whiten. Hänen kirjalliset tuotteensa — kuutisenkymmentä teosta — ovat rikastuttaneet miljoonien elämää. Yksistään hänen pieni hartauskirjansa Tie Kristuksen luo on levinnyt miljoonapainoksin noin sadalla kielellä.

Ellen G. Whiten kirjallisen toiminnan merkittävimpiin saavutuksiin kuuluu viisi mittavaa teosta käsittävä Aikakausien taistelu -sarja, jonka ensimmäisen osan muodostaa käsillä oleva teos Patriarkat ja profeetat. Tämä teos kattaa maailmanhistorian alkuvaiheet luomisesta Daavidin hallitusajan loppuun. Seuraava osa, Profeetat ja kuninkaat, ulottaa kuvauksensa Salomon ajoista aina pakkosiirtolaisuuden ajan jälkeisiin Vanhan testamentin viimeisiin profeettoihin asti. Kolmas osa, Aikakausien Toivo, on omistettu Kristuksen elämän ja toiminnan kuvaamiseen, ja neljäs, Apostolien teot, käsittelee nimensä mukaisesti varhaisen kristillisen seurakunnan historiaa. Sarjan viimeinen osa, Suuri taistelu, päättää ihmiskunnan historian suuren draaman tarkastelun kuljettamalla lukijaa alkukirkon ajoilta uskonpuhdistuksen ajan uudistusliikkeiden kautta nykyajan ja tulevaisuuden ratkaiseviin päiviin.

Sarjan ensimmäinen osa Patriarkat ja profeetat valaisee ainutlaatuisella tavalla historian alkua. Kirjoittaja ei käsittele vain ihmisen alkuperää ja luomakunnan vaiheita ennen syntiinlankeemusta ja sen jälkeen. Teoksen alkuluvuissa puututaan myös tuohon aikakausiin suurimpaan ongelmaan, joka tänäkin päivänä

Patriarkat ja profeetat

askarruttaa ajattelevia ihmisiä kaikkialla maailmassa: Jos hyvä Jumala on luonut kaiken, miksi tässä maailmassa on niin paljon pahaa? Jos paholainen on siihen syyllinen, miksi Jumala hänet loi? Jos synty on kaiken kurjuuden lähde, miksi Jumala salli synnin ilmaantua maailmankaikkeuteen ja tälle planeetalle?

Vastauksissaan näihin ja muihin elämän peruskysymyksiin kirjoittaja osoittaa omaavansa syvää viisautta ja hengellistä näkökykyä. Hänen kirjalliselle ilmaisulleen ominainen selkeys, voima ja kauneus tekevät lukemisesta kohottavan elämyksen. Tämän teoksen ääressä lukija kokee rikastuvansa sekä henkisesti että hengellisesti.

Suomalaisen laitoksen kuvitukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Suurin osa käytetystä kuva-aineistosta on kustantajan toimesta valokuvattu juuri tätä teosta varten alkuperäisillä historiallisilla tapahtumapaikoilla Raamatun maissa.

Aikakausten taistelu -teossarjan ensimmäisen osan viedessä lukijansa vuosituhansien takaisin aikoihin toivomme ja rukouksemme, että se voisi mahdollisimman monelle kirkastaa elämän todellista tarkoitusta ja olla oppaana elämän tärkeimpien kysymysten ratkaisemisessa.

Julkaisija

SISÄLLYS

Alkusanat	5
1. Miksi synty sallittiin?	11
2. Luominen	23
3. Kiusaus ja syntiinlankeemus	31
4. Lunastussuunnitelma	43
5. Kain ja Aabel koetteella	52
6. Seet ja Eenok	60
7. Vedenpaisumus	71
8. Vedenpaisumuksen jälkeen	85
9. Kirjaimellinen viikko	91
10. Baabelin torni	98
11. Aabrahamin kutsuminen	105
12. Aabraham Kanaanissa	112
13. Uskon koetus	126
14. Sodomän hävitys	136
15. Iisakin avioliitto	151
16. Jaakob ja Eesau	158
17. Jaakobin pako ja maanpakolaisuus	164
18. öinen painiskelu	175
19. Paluu Kanaaniin	183
20. Joosef Egyptissä	I ⁹³
21. Joosef ja hänen veljensä	203
22. Mooses	222

Patriarkat ja profeetat

23. Egyptin vitsaukset	237
24. Pääsiäinen	253
25. Lähtö Egyptistä	259
26. Punaiselta mereltä Siinaille	268
27. Laki annetaan Israelille	281
28. Epäjumalan palvontaa Siinalla	294
29. Saatanan vihollisuus lakia vastaan	310
30. Pyhäkkö ja sen palvelukset	323
31. Naadabin ja Abihun synty	337
32. Laki ja liitot	342
33. Siinailta Kaadekseen	354
34. Kaksitoista vakoojaa	367
35. Koorahin kapina	376
36. Erämaassa	388
37. Lyöty kallio	393
38. Matka Edomin ympäri	403
39. Baasanin valloitus	415
40. Bileam	421
41. Lankeemus Jordanilla	435
42. Laki toistetaan	445
43. Mooseksen kuolema	453
44. Jordanin ylitys	464
45. Jerikon valloitus	470
46. Siunaukset ja kiroukset	481
47. Liitto gibeonilaisten kanssa	485
48. Kanaanin jako	491
49. Joosuan viimeiset sanat	503
50. Kymmenykset ja uhrilahjat	508
51. Jumalan huolenpito köyhistä	514
52. Vuotuiset juhlat	521
53. Ensimmäiset tuomarit	528
54. Simson	544
55. Samuelin lapsuus	554

Sisällys

56. Eeli ja hänen poikansa	561
57. Filistealaiset ryöstävät arkin	568
58. Profeettain koulut	580
59. Israelin ensimmäinen kuningas	590
60. Saulin yltiöpäisyys	604
61. Saulin hylkääminen	613
62. Daavid voidellaan kuninkaaksi	624
63. Daavid ja Goljat	629
64. Daavid pakolaisena	636
65. Daavidin jalomielisyys	648
66. Saulin kuolema	662
67. Muinaista ja nykyistä noituutta	669
68. Daavid Siklagissa	676
69. Daavid valitaan kuninkaaksi	684
70. Daavid kuninkaana	690
71. Daavidin synty ja katumus	703
72. Absalomin kapina	714
73. Daavidin viimeiset vuodet	733
Huomautuksia	744
Valokuvien lähteet	752
Raamatunkohtien hakemisto	753
Asiahakemisto	761

1.

MIKSI SYNTI SALLITTIIN?

»Jumala on rakkaus» (1 Joh. 4:16). Hänen luontonsa ja lakinsa ovat aina olleet ja tulevat aina olemaan rakkaus. »Korkea ja Ylhäinen, jonka asumus on iankaikkinen» ja jonka polut »ovat iankaikkiset», ei muutu. Hänen tykönään »ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa» (Jes. 57: 15; Hab. 3: 6; Jaak. 1: 17).

Jokainen luomisvoiman ilmentymä ilmaisee rajatonta rakkautta. Jumalan valtius merkitsee siunauksen täyteyttä kaikille luoduille. Psalmista julistaa:

»Väkevä on sinun kätesi, korotettu sinun oikea kätesi.
Vanhurskaus ja oikeus on sinun valtaistuimesi perustus,
armo ja totuus käy sinun kasvojesi edellä.
Autuas se kansa, joka tuntee juhlariemun,
ne, jotka vaeltavat sinun kasvojesi valkeudessa, Herra!
He riemuitsevat sinun nimestäsi kaikkina päivinänsä,
ja sinun vanhurskautesi voimasta heidät korotetaan.
Sillä sinä olet heidän väkevyytensä, heidän
kaunistuksensa,
Sillä meidän kilpemme on Herran huomassa,
meidän kuninkaamme on Israelin Pyhän huomassa.»

Ps. 89: 14—19.

Hyvän ja pahan välisen suuren taistelun historia on samoin, siitä lähtien kun se alkoi taivaassa aina kapinan lopulliseen ku-

Patriarkat ja profeetat

kistamiseen ja synnin täydelliseen poistamiseen asti, havainnollista esitystä Jumalan muuttumattomasta rakkaudesta.

Mutta kaikkeuden Valtias ei suorittanut hyvää työtään yksin. Hänellä oli läheinen työtoveri, joka osasi arvostaa hänen aikomuksiaan ja iloita hänen kanssaan luotujen olentojen onnellistamisesta. »Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä» (Joh. 1: 1,2). Kristus, Sana, Jumalan ainosyntyinen, oli yhtä iankaikkisen Isän kanssa — yhtä luonnoltaan, luonteeltaan ja aikomuksiltaan — ainoa olento, joka saattoi täysin ymmärtää kaikkia Jumalan aikeita ja tarkoituksia. »Hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas» (Jes. 9: 6). Hän on Jumalan Poika, »jonka alkuperä on muinaisuudesta» (Miika 5: 1), ja hän sanoo itsestään: »Kun hän taivaat valmisti, olin minä siinä, kun hän veti piirin syvyyden pinnalle, kun hän teki vahvoiksi pilvet korkeudessa, kun syvyyden lähteet saivat voiman, kun hän merelle asetti sen rajat, että vedet eivät kävisi hänen käskynsä yli, kun hän vahvisti maan perustukset, silloin minä hänen sivullansa hoidokkina olin, ihastuksissani olin päivästä päivään» (Sanani. 8: 27—30).

Luodessaan kaikki taivaalliset olennot Isä työskenteli Poikansa välityksellä. »Sillä hänessä luotiin kaikki, olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen» (Koi. 1:16). Enkelit ovat Jumalan palvelijoita, säteilevät hänen läsnäolostaan aina välkehtivää valoa ja kiitävät nopein siivin toteuttamaan hänen tahtoaan. Mutta Poika, Jumalan voideltu, »ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla», vallitsee heitä kaikkia (Hebr. 1:3). »Kunnian valtaistuini, korkea ikiajoista», oli hänen pyhäkkönsä paikka (Jer. 17: 12) ja »oikeuden valtikka» hänen valtakuntansa valtikka (Hebr. 1:8). »Herraus ja kunnia on hänen kasvojensa edessä, kiitos ja ylistys hänen pyhäkössänsä» (Ps. 96: 6). Armo ja totuus käyvät hänen kasvojensa edellä (Ps. 89: 15).

Koska rakkauden laki on Jumalan hallituksen perustana, riippuu kaikkien älyllisten olentojen onnellisuus heidän täydellisestä sopeutumisestaan sen suuriin vanhurskauden periaatteisiin. Jumala odottaa kaikilta luoduiltaan rakkauden palvelusta

— hänen luonteensa arvostukseen perustuvaa palvelusta. Hän ei pidä vähääkään pakollisesta kuuliaisuudesta, vaan antaa kaikille tahdon vapauden, jotta häntä palveltaisiin vapaaehtoisesti.

Niin kauan kuin kaikki luodut suostuivat rakkauden kuuliaisuuteen, vallitsi koko Jumalan kaikkeudessa täydellinen sopu. Taivaallisten joukkojen ilona oli täyttää Luojansa tahtoa. Riemuiten he heijastivat hänen kirkkauttaan ja kaiuttivat hänen kiitostaan. Jumalaa he rakastivat yli kaiken ja toinen toistaan luottamuksellisesti ja epäitsekästi. Taivaallista sopu-sointua ei rikkonut yksikään soraääni. Mutta sitten tämä onnen tila häiriintyi. Ilmaantui yksi joka käytti väärin Jumalan luoduilleen suomaa vapautta. Synty sai alkunsa hänestä, joka Kristuksen jälkeen oli ollut Jumalan eniten kunnioittama sekä voimaltaan ja kirkkaudeltaan edellä muita taivaan asukkaita. Lusifer, »kointähti, aamuruskon poika», oli ensimmäinen suojaavista kerubeista, pyhä ja nuhteeton. Hän seisoi suuren Luojan välittömässä läheisyydessä, ja iankaikkista Jumalaa ympäröivän kirkkauden alati välkehtivät säteet lankesivat hänen ylleen. »Näin sanoo Herra, Herra: Sinä olet sopusuhtaisuuden sinetti, täynnä viisautta, täydellinen kauneudessa. Eedenissä, Jumalan puutarhassa, sinä olit. Peitteenäsi olivat kaikkinaiset kalliit kivet. Sinä olit kerubi, laajalti suojaavainen, ja minä asetin sinut pyhälle vuorelle; sinä olit jumalolento ja käyskentelit sähköyvän kivien keskellä. Nuhteeton sinä olit vaellukseltasi siitä päivästä, jona sinut luotiin, siihen saakka, kunnes sinussa löydettiin vääryys» (Hes. 28: 12—15).

Vähä vähältä Lusifer tuli antaneeksi itsekorotukselle sijaa mielessään. Raamattu kertoo siitä: »Sinun sydämesi ylpistyi sinun kauneudestasi, ihanuutesi tähden sinä kadotit viisautesi» (Hes. 28: 17). »Sinä sanoit sydämessäsi: 'Korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan, teen itseni Korkeimman vertaiseksi'» (Jes. 14: 13,14). Tämä mahtava enkeli alkoi pitää omanaan kaikkea kirkkauttaan, joka kuitenkin oli lähtöisin Jumalasta. Vaikka hänellä olikin muuta taivaan joukkoa ylempi kunnia-asema, hän ei tyytynyt siihen, vaan alkoi havitella sitä kunnioitusta, joka kuului yksin Luojalle. Sen sijaan että olisi Pyrkinyt suuntaamaan kaikkien luotujen rakkauden ja kuuliaisuuden ennen muita Jumalaan, hän koetti voittaa itselleen hei-

Patriarkat ja profeetat

dän palveluksensa ja uskollisuutensa. Ja kadehtien sitä kunniaa, minkä Isä oli antanut Pojalleen, tämä enkeliruhtinas tavoitteli yksin Kristukselle kuuluvaa valtaa.

Näin särkyi taivaan täydellinen sopusointu. Kun huomattiin, että Lusifer oli alkanut palvella itseään Luojansa sijasta, se herätti pelokkuutta niissä, joiden mielestä ylin kunnia kuului Jumalalle. Taivaallisessa neuvottelussa enkelit pyysivät hartaasti Lusiferia muuttamaan mielensä. Jumalan Poika esitti hänelle Luojan suuruuden, hyvyiden ja oikeamielisyyden sekä hänen lakinsa pyhän, muuttumattoman luonteen. Jumala itse oli vakiinnuttanut taivaan järjestyksen, ja poiketessaan siitä Lusifer häpäisisi Luojaansa ja tuottaisi tuhon itselleen. Mutta tämä rajattoman rakkauden ja armon hengessä annettu varoitus herätti vain entistä kiivaampaa vastustusta. Lusifer kadehti yhä enemmän Kristusta ja jyrkentyi omassa kannassaan.

Tämä enkelten ruhtinas oli päättänyt kiistää Jumalan Pojan valtiuden ja asettaa siten kyseenalaiseksi Luojan viisauden ja rakkauden. Tätä varten hän aikoi nyt keskittää kaikki mestarilliset kykynsä, eikä Kristusta lukuunottamatta ollutkaan ketään häntä älykkäämpää kaikissa Jumalan joukoissa. Mutta hän, joka halusi kaikkien luotujensa olevan tahdoltaan vapaita, ei jättänyt ketään alttiiksi hämmäntäville saivarteluille, joilla kapinaa pyrittiin todistelemaan oikeutetuksi. Ennen asioiden kärjistymistä avoimeksi kiistaksi oli kaikkien saatava selvästi kuulla hänen tahtonsa, jonka viisaudesta ja hyvydestä oli lähtöisin kaikki heidän ilonsa.

Kaikkeuden Kuningas kutsui taivaalliset joukkonsa eteensä voidakseen heidän ollessaan koolla selostaa Poikansa oikean aseman ja suhteen kaikkiin luotuihin. Jumalan Poika oli Isänsä kanssa valtaistuimella, ja iankaikkisen, itsestään olevaisen Jumalan kirkkaus ympäröi heitä molempia. Valtaistuimen ympärille kerääntyivät pyhät enkelit suunnattoman suurena, lukemattomana joukkona — »kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat» (Ilm. 5: 11), ja siinä korkeimmatkin enkelit riemuitsivat palvelijoina ja alamaisina valossa, mikä kohdistuisi heihin jumaluuden läsnäolosta. Kokoontuneille taivaan asukkaille Kuningas julisti, ettei kukaan muu kuin Kristus, Jumalan Ainosyntyinen, saattanut olla täysin perillä hänen

Miksi synty sallittiin?

aikeistaan, ja hänelle uskottiin Isän tahdon mahtavien päätösten toteuttaminen. Jumalan Poika oli täyttänyt Isän tahdon kaikkien taivaan joukkojen luomisen yhteydessä, ja hän ansaitsi yhtä hyvin kuin Jumalakin heidän kunnioituksensa ja kuuliaisuutensa. Kristuksen oli vielä määrä käyttää jumalallista voimaa maan ja sen asukkaiden luomiseen. Mutta kaikessa tässä hän ei tavoittelisi valtaa eikä pyrkisi korottamaan itseään vastoin Jumalan suunnitelmaa, vaan edistäisi Isän kunniaa ja toteuttaisi hänen hyviä ja rakkaudellisia tarkoituksiaan.

Enkelit tunnustivat ilomielin Kristuksen ylivallan ja ilmaisivat rakastavansa ja palvovansa häntä heittäytymällä maahan hänen eteensä. Lusiferkin kumartui heidän kanssaan, mutta hänen mielessään riehui outo, kiivas taistelu. Kateus siellä kamppaili totuutta, oikeutta ja uskollisuutta vastaan. Pyhät enkelit näyttivät saavan vaikutuksellaan hänet hetkeksi mukaansa. Tuhansien riemuitsevien äänten kajauttaessa soinnukkaat kiitoslaulunsa näytti paha mieli häipyvän pois; sanomattoman suloinen rakkaus täytti koko hänen olemuksensa ja hän yhtyi noiden synnittömien palvojien kanssa sydämestään rakastamaan Isää ja Poikaa. Mutta sitten hän taas ajatteli ylpeänä omaa kunniaansa ja alkoi jälleen havitella herruutta ja kadehtia Kristusta. Hän ei pitänyt korkeaa asemaansa Jumalan erikoisena lahjana eikä siksi tuntenut mitään kiitollisuutta Luojaansa kohtaan. Hän ylpeili älykkyydestään ja ylhäisyydestään ja pyrki Jumalan vertaiseksi. Taivaan joukot rakastivat ja kunnioittivat häntä, enkelit täyttivät mielellään hänen käskyjään, ja hän oli muita enemmän saanut osakseen viisautta ja kunniaa. Häntä ylempänä oli kuitenkin Jumalan Poika voimaltaan ja arvovalaltaan Isän vertaisena. Isä ilmaisi hänelle aikeensa, joita Lusifer taas ei päässyt kuulemaan. Ja tämä mahtava enkeli kyseli mielessään: »Miksi yliherruuden pitää olla Kristuksella? Miksi häntä kunnioitetaan enemmän kuin minua?»

Poistuen loitommaksi Isän luota Lusifer lähti herättämään tyytymättömyyttä enkeleissä. Hän toimi erittäin salamyhkäisesti eikä aluksi paljastanut todellisia aikeitaan, vaan kunnioitti vielä ulkonaisesti Jumalaa. Hän alkoi esittää epäileviä vihjauksia taivaallisia olentoja koskevista laeista antaen heidän ymmärtää, että vaikka ne saattoivatkin olla tarpeellisia maailmojen

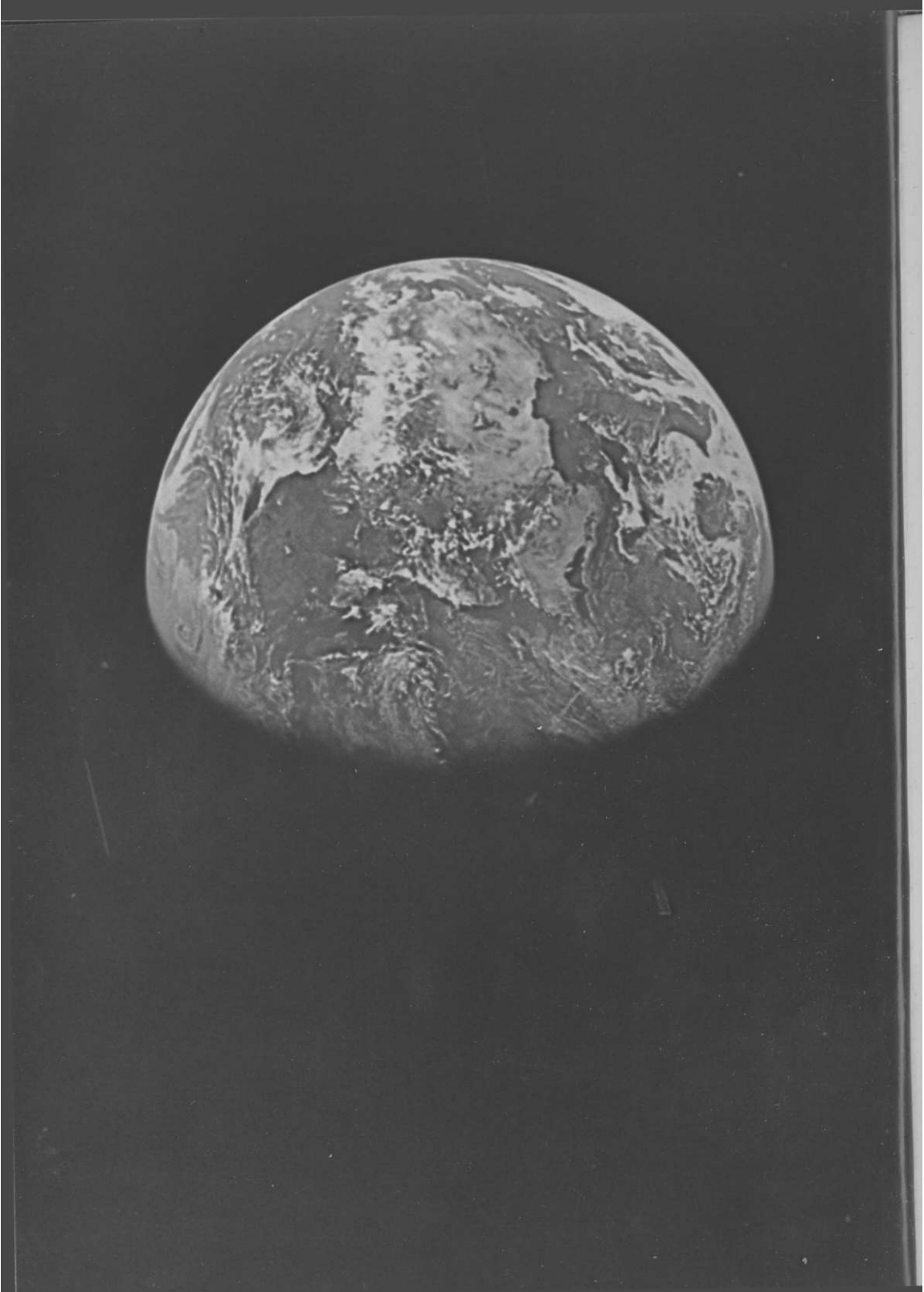
Patriarkat ja profeetat

asukkaille, eivät enkelit korkeampina olentoina toki tarvitseet moisia rajoituksia. Olihan heillä oma viisautensa päteväna oppaana. Eivätkä heidän kaltaisensa olennot voineet tuottaa häpeää Jumalalle. Olivathan kaikki heidän ajatuksensa pyhiä, eivätkä he voineet erehtyä sen paremmin kuin Jumala itsekään. Jumalan Pojan kunnioittamista samanvertaisena Isän kanssa esitettiin ilmeisenä vääryytenä Lusiferia kohtaan, joka, kuten väitettiin, oli yhtä oikeutettu saamaan osakseen kumarrusta ja kunniaa. Jos tämä enkelten ruhtinas vain pääsisi ylenemään oikeaan asemaansa, niin siitä koituisi pelkkää hyvää koko taivaan väelle, sillä hänen silmämääränään oli kaikkien vapaus. Mutta nyt heiltä oli riistetty siihenastisen vapautensa viimeisetkin rippeet, kun heille oli nimetty ehdoton Valtias, jonka arvovaltaa kaikkien täytyi kumartaa. Tällaisia olivat ne kavalat eksytykset, jotka Lusiferin juonikkaasti soluttamina saivat nopeasti jalansijaa taivaan kartanoissa.

Kristuksen asemaa tai arvovaltaa ei ollut mitenkään muutettu. Lusiferin kateus ja väärät tulkinnat sekä hänen pyrkimyksensä Kristuksen vertaiseksi olivat tehneet välttämättömäksi lausunnon antamisen Jumalan Pojan todellisesta asemasta, mutta se oli ollut sama alusta asti. Petollisilla juonillaan Lusifer oli kuitenkin hämännyt monia enkeleitä.

Käyttämällä hyväkseen alaistensa pyhien olentojen rakastavaa ja uskollista luottamusta hän oli niin taitavasti ujuttanut heidän mieleensä omaa epäluottamustaan ja tyytymättömyyttään, ettei hänen vaikutustaan havaittu. Lusifer oli esittänyt Jumalan aikeet väärässä valossa; hän vääristeli ja käänsi niitä kieroon herättääkseen erimielisyyttä ja tyytymättömyyttä. Ovelasti hän yllytti kuulijoitaan ilmaisemaan tunteensa, ja sitten hän käytti heidän lausuntojaan hyväkseen sopivissa tilaisuuksissa todistaakseen, etteivät enkelit oikein kaikessa olleet Jumalan hallituksen kannalla. Samalla kun hän väitti itse olevansa täysin kuuliainen Jumalalle, hän esitti pitävänsä eräitä muutoksia taivaan järjestykseen ja lakeihin välttämättöminä jumalallisen hallituksen pysyvyydelle. Vaikka hän siis pyrki herättämään vastustusta Jumalan lakia kohtaan ja soluttamaan omaa tyytymättömyyttään alaistensa enkelten keskuuteen, hän näennäisesti oli koettavinaan poistaa tyytymättömyyttä ja palauttaa

nurjamielisiä enkeleitä taivaan järjestykseen. Salavihkaa hän lietsoi epäsovua ja kapinaa mutta koetti parhaansa mukaan saada kaiken näyttämään siltä kuin hän pyrki yksinomaan edistämään uskollisuutta ja säilyttämään sopusointua ja rauhaa.

Näin lietsottu tyytymättömyys alkoi kyteä tuhoisasti. Se ei puhjennut ilmieleikkiin, vaan levisi vaivihkaa eripuraisuutena enkelien keskuuteen. Oli eräitä, joita Lusiferin vehkeilyt Jumalan hallitusta vastaan miellyttivät. Vaikka he olivat siihen saakka täysin noudattaneet Jumalan vakiinnuttamaa järjestystä, he olivat nyt tyytymättömiä ja pahoillaan siitä, etteivät ymmärtäneet hänen tutkimattomia aikeitaan. Kristuksen arvoaseman korostaminen ei liioin ollut heille mieleen. Nämä puolsivat nyt Lusiferin vaatimuksia hänen pyrkiessään Jumalan Pojan vertaiseksi. Mutta uskolliset ja vilpittömät enkelit pitivät Jumalan esitystä viisaana ja oikeamielisenä, ja he koettivat saada tämän nurjamielisen olennon jälleen sopeutumaan Jumalan tahtoon. Kristus oli Jumalan Poika; hän oli ollut yhtä Isän kanssa jo ennen enkelien luomista. Hän oli aina ollut Isän oikealla puolella. Hänen valta-asemastaan oli ollut pelkkää siunausta kaikille, jotka olivat hänen hyväntahtoisessa hallinnassaan, eikä sitä tähän mennessä ollut kukaan asettanut kyseenalaiseksi. Taivaan sopusointu ei ollut koskaan ennen häiriintynyt; miksi siihen nyt pitäisi tulla soraääniä? Uskolliset enkelit saattoivat nähdä vain tämän epäsovun kauheat seuraukset, ja hartaasti he neuvoivat noita nureksi joita luopumaan aikeistaan ja osoittautumaan kuuliaisiksi Jumalalle kannattamalla uskollisesti hänen hallitustaan.

Suuressa armossaan ja jumalallisen luonteensa mukaisesti Jumala sieti kauan Lusiferia. Taivaassa ei koskaan ennen ollut ilmennyt tyytymättömyyden ja nurjamielisyyden henkeä. Se oli kerrassaan uutta, outoa, salamyhkäistä ja arvoituksellista. Lusifer itsekään ei aluksi ollut selvillä tunteidensa todellisesta laadusta; jonkin aikaa häntä pelotti ilmaista ajatuksiaan ja mielensä ailahteluja, mutta silti hän ei hyljännyt niitä. Hän ei nähnyt, minne oli ajautumassa. Mutta rajattoman rakkauden ja viisauden kaikin keinoin häntä koetettiin saada vakuuttumaan erehdyksestään. Hänen nureksimisensa todistettiin aiheettomaksi, ja hänelle selvitetiin, mihin jatkuva kapinointi johtaisi.

Patriarkat ja profeetat

Ja niin Lusifer huomasi olevansa väärässä. Hän käsitti, että »Herra on vanhurskas kaikissa teissään ja armollinen kaikissa teoissaan» (Ps. 145: 17), että jumalalliset asetukset olivat oikeamielisiä ja että hänen tuli tunnustaa ne sellaisiksi kaiken taivaan kuullen. Jos hän olisi tehnyt näin, hän itse ja monet enkelit olisivat voineet pelastua. Hän ei siihen aikaan ollut vielä täysin lakannut olemasta alamainen Jumalalle. Vaikka hän olikin luopunut suojaavaisen kerubin asemastaan, hän olisi päässyt entiseen tehtäväänsä, jos olisi halunnut palata Jumalan tykö tunnustaen Luojan viisauden ja valmiina tyytymään siihen paikkaan, missä Jumala saattoi käyttää häntä suuressa suunnitelmassaan. Mutta nyt oli asia ratkaistava lopullisesti; hänen täytyi joko täysin taipua jumalalliseen hallintaan tai ryhtyä avoimeen kapinaan. Hän miltei jo päätti palata, muttei ylpeydel­tään saanut tehdyksi sitä. Niin korkeasti kunnioitetun oli liian noloa myöntää olleensa väärässä ja pelkkien harhakuvitelmi­en vallassa ja taipua tottelemaan sellaista arvovaltaa, jota hän oli syyttänyt ja pyrkinyt osoittamaan epäoikeudenmukaiseksi.

Armeli­as Luoja sääli Lusiferia ja hänen seuraajiaan ja koetti estää heitä suistumasta kadotuksen kuiluun, jonka reunalla he olivat. Mutta hänen armonsakin he tulkitsivat väärin. Lusifer selitti, että Jumalan pitkämielisyys vain osoitti hänen oman etevämmyytensä ja että kaikkeuden Kuningas kyllä vielä suos­tuisi hänen ehtoihinsa. Jos enkelit vain pysyisivät lujasti hänen puolellaan, hän julisti, niin he tulisivat pääsemään kaikkien toiveidensa perille. Itsepintaisesti hän puolusti kantaansa ja antautui kiihkeästi suureen taisteluun Tekijäänsä vastaan. Ja niin tuli Jumalan kirkkaudesta osallistuneesta ja hänen valtaistui­mensa luona palvelleesta Lusiferista, »valon kantajasta», saata­na, Jumalan ja pyhien »vastustaja» ja niiden tuhooja, jotka taivas oli uskonut hänen opastettavikseen ja suojeltavikseen.

Hyljäten halveksien uskollisten enkeleiden todistelut ja har­taat pyynnöt hän sanoi heidän olevan harhaan johdettuja orjia. Kristuksen asettamisen edelleen hän julisti epäoikeudenmukai­seksi sekä häntä itseään että koko taivaan joukkoa kohtaan ja selitti, ettei hän enää sietäisi omia ja heidän oikeuksiaan siten loukattavan. Hän oli päättänyt säilyttää saamansa arvoaseman ja ottaa johtoonsa kaikki, jotka halusivat ryhtyä seuraamaan

häntä. Hän lupasi riveihinsä liittyville uuden ja paremman hallinnon, jonka alaisuudessa kaikki pääsisivät nauttimaan vapaudesta. Lukuisa joukko enkeleitä ilmoitti hyväksyvänsä hänet johtajakseen. Mielissään hankkeittensa suopeasta vastaanotosta hän toivoi saavansa kaikki enkelit puolelleen, pääsevänsä Jumalan itsensä vertaiseksi ja alistavansa komentoonsa koko taivaan joukon.

Uskolliset enkelit koettivat vielä pyytää häntä ja hänen kannattajiaan taipumaan Jumalan tahtoon, ja he selittivät, mihin heidän kieltäytymisensä pakostakin johtaisi: Hän joka oli luonut heidät, saattoi kukistaa heidän valtansa ja rangaista heitä kovasti kapinahankkeesta. Eihän yksikään enkeli pystynyt kumoamaan Jumalan lakia, joka oli yhtä pyhä kuin hän itsekkin. He varoittivat ketään kuuntelemasta Lusiferin petollista kuisuttelua ja kehottivat häntä ja hänen seuraajiaan heti kääntymään Jumalan puoleen ja tunnustamaan erehtyneensä epäilemään hänen viisauttaan ja arvovaltaansa.

Monet olivat taipuvaisia seuraamaan tätä neuvoa, katumaan nurjamielisyyttään ja hakeutumaan takaisin Isän ja hänen Poikansa suosioon. Mutta Lusifer oli keksinyt uuden juonen. Tuo mahtava kapinoitsija julisti nyt, että häneen liittyneet enkelit olivat menneet liian pitkälle enää palatakseen sekä että hän tunsi jumalallisen lain ja tiesi, ettei Jumala antaisi anteeksi. Hän selitti, että kaikki jotka alistuisivat taivaan hallintaan, menettäisivät kunniansa ja arvoasemansa. Itse puolestaan hän ei enää koskaan tunnustaisi Kristuksen arvovaltaa. Hänellä ja hänen seuraajillaan ei ollut muuta mahdollisuutta, hän sanoi, kuin varmistaa vapautensa ja ottaa voimakeinoin ne oikeudet, joita heille ei suotu vapaaehtoisesti.

Saatana itse olikin jo edennyt liian kauas voidakseen palata. Mutta samaa ei voida sanoa niistä, jotka hän oli valheillaan soikaissut. Heille uskollisten enkeleiden neuvot ja hartaat pyynnöt avasivat vielä toivon oven, ja he olisivat vapautuneet saatanan pauloista, jos olisivat ottaneet vaarin varoituksesta. Mutta he antoivat ylpeyden, kiintymyksen johtajaansa ja täyden vapauden halunsa vallata mielensä ja lopulta torjuivat kaikki jumalallisen rakkauden ja armon vetoamukset.

Jumala salli saatanan jatkaa toimintaansa, kunnes nurjami-

Patriarkat ja profeetat

lisyys kypsyi avoimeksi kapinaksi. Hänen suunnitelmiansa oli saatava täysin kehittyä, jotta kaikki voisivat nähdä niiden todellisen luonteen ja suuntauksen. Voideltuna kerubina Lusifer oli ollut korkeassa asemassa; taivaan enkelit rakastivat häntä syvästi, ja hän vaikutti heihin voimakkaasti. Taivaan asukkaiden lisäksi Jumalan hallintoon kuuluivat myös kaikkien hänen luomiensa maailmojen asukkaat. Lusifer oli päätellyt, että jos hän saisi yllytetyksi taivaan enkelit liittymään kapinaansa, hän saisi kaikki maailmatkin yhtymään siihen. Hän oli esittänyt asiansa taitavasti ja pyrkinyt saivarteluihin ja petoksin toteuttamaan hankkeensa. Hän oli erittäin etevä pettämään. Hän osasi edukseen tekeytyä niin juonikkaan salamyhkäiseksi ja toimia niin vaivihkaa, että hänen toimintansa todellista luonnetta oli vaikea paljastaa enkeleille. Vasta täysin kehittyneenä se voitiin saada näyttämään siltä pahalta, mitä se oli; hänen nurjamielisyttään ei nyt käsitettäisi kapinaksi. Uskolliset enkelitkään eivät täysin ymmärtäneet hänen luonnettaan eivätkä huomanneet, mihin hänen toimintansa johti.

Lusifer oli aluksi esittänyt houkutuksensa niin että pysytteli itse puolueettomana. Niiden enkeleiden, joita hän ei pystynyt saamaan täysin puolelleen, hän sanoi olevan välittämättä taivaan eduista. Hän syytti uskollisia enkeleitä juuri siitä, mitä itse oli tekemässä. Hän koetti ovelilla juonillaan sotkea Jumalan tarkoitukset. Kaiken, mikä oli yksinkertaisen selvää, hän muutti salamyhkäiseksi, ja taitavilla vääristelyillään hän herätti epäilyä Herran selvimpiäkin lausuntoja kohtaan. Ja hänen esityksensä tuntuivat sitäkin vakuuttavammilta, kun hän oli korkeassa asemassa ja niin läheisessä tuntumassa Jumalan hallitukseen.

Jumala joutui kaikessa toiminnassaan noudattamaan totuuden ja vanhurskauden periaatteita, mutta saatana saattoi käyttää sellaista, mitä Jumala ei voinut — imartelua ja petosta. Hän oli koettanut vääristellä Herran sanaa ja esittää hänen hallintonsa väärässä valossa väittämällä, että Jumala oli epäoikeudenmukainen säättäessään lakeja enkeleille ja pyrki vain korottamaan itseään vaatimalla luotujaan alistumaan ja tottelemaan. Siksi oli välttämätöntä osoittaa taivaan asukkaille ja kaikille maailmoille, että Jumalan hallinto on oikeamielistä ja hänen

lakinsa täydellinen. Saatana oli uskotellut itse koettavansa edistää kaikkeuden parasta. Kaikkien täytyi päästä käsittämään vallananastajan todellinen luonne ja tarkoitus. Hänen täytyi saada aikaa tullakseen paljastetuksi omalla jumalattomalla toiminnallaan. Siitä eripuraisuudesta, minkä saatana oli aiheuttanut taivaassa, hän syytti Jumalan hallitusta. Kaiken pahan hän selitti johtuvan jumalallisesta hallinnosta. Hän väitti pyrkivänsä parantamaan Herran asetuksia. Siksi Jumala salli hänen osoittaa, mitä laatua hänen väitteensä olivat ja mihin lopputulokseen hänen jumalallisen lain muutosaikeensa johtivat. Hänen tuomionsa täytyi perustua hänen omaan toimintaansa. Alun alkaen saatana oli väittänyt, ettei hän kapinoinut. Petturin oli näyttäydttävä koko maailmankaikkeudelle naamionsa riisuneena.

Ääretön Viisus ei tuhonnut saatanaa, vaikka hänet karkotetuinakin taivaasta. Koska Jumala voi hyväksyä vain rakkauden palveluksen, hänen luotujensa alamaisen uskollisuuden täytyy pohjautua siihen vakaumukseen, että hän on oikeamielinen ja hyväntahtoinen. Taivaan ja maailmojen asukkaat eivät olleet varautuneet käsittämään synnin luonnetta tai seurauksia eivätkä niin muodoin olisi voineet silloin pitää saatanan tuhoamista Jumalan oikeutettuna toimenpiteenä. Jos hänet olisi heti surmattu, olisivat jotkut palvelleet Jumalaa pikemmin pelosta kuin rakkaudesta. Petturin vaikutus ei tällöin olisi kokonaan tuhoutunut eikä kapinamieli tyystin hälvennyt. Koko kaikkeuden ikuisiksi parhaaksi hänen periaatteidensa piti saada kypsyä, jotta kaikki luodut voisivat nähdä hänen syytöksensä jumalallista hallitusta vastaan oikeassa valossa ja jottei enää koskaan olisi vähintäkään syytä epäillä Jumalan oikeamielisyyttä ja armoa tai hänen lakinsa muuttumattomuutta.

Saatanan kapinan tuli olla opetuksena maailmankaikkeudelle halki kaikkien tulevaisten aikojen — jatkuvana todistuksena synnin luonteesta ja kauheista seurauksista. Saatanan hallinnan vaikutukset sekä ihmisiin että enkeleihin osoittaisivat, minkä täytyy olla seurauksena jumalallisen arvovallan hylkäämisestä. Se todistaisi, että Jumalan kaikkien luotujen hyvinvointi edellyttää hänen hallituksensa pysymistä voimassa. Siksi tämän kauhean kapinakokemuksen vaiheet olisivat jatkuvana turvana kaikille pyhille olennoille, estämässä heitä joutumasta enää

Patriarkat ja profeetat

petetyiksi rikkomuksen luonteen suhteen ja varjelemassa heitä tekemästä syntiä ja kärsimästä sen rangaistusta.

Hän joka taivaassa hallitsee, näkee lopun alusta. Hänelle ovat yhtä avoimia niin menneisyyden kuin tulevaisuudenkin salaisuudet. Synnin aiheuttamien kärsimysten, pimeyden ja hävityksen ylitse hän katselee omien rakkauden ja siunauksen suunnitelmiansa täyttymystä. Vaikka »pilvi ja pimeys on hänen ympärillensä, vanhurskaus ja oikeus on hänen valtaistuimensa perustus» (Ps. 97: 2). Ja tämän tulevat kaikkeuden asukkaat, niin uskolliset kuin uskottomatkin, kerran ymmärtämään. »Täydelliset ovat hänen tekonsa, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat. Uskollinen Jumala ja ilman vääryyttä, vanhurskas ja vakaa hän on» (5Moos. 32: 4).

2.

LUOMINEN

»Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa hengellä. Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin, hän käski, ja se oli tehty» (Ps. 33: 6,9). Hän asetti »maan perustuksillensa, niin että se pysyy horjumatta iankaikkisesti» (Ps. 104: 5).

Lähtiessään Tekijänsä kädestä maa oli tavattoman kaunis. Vuoret, kukkulat ja laaksot tekivät sen pinnan vaihtelevaksi samoin kuin komeat virrat ja ihanat järvet. Mutta kukkulat ja vuoret eivät olleet jyrkkiä ja jyliä, eikä niissä ollut jyrkän-teitä eikä pelottavia rotkoja kuten nyt. Maan kalliopinnan terävät ja rosoiset reunat peitti hedelmällinen multakerros, missä viihtyvä kasvillisuus peitti tienoot vehreään vihannuuteensa. Missään ei ollut inhottavia soita eikä autioita erämaita. Katse tapasi kaikkialla vehmaita pensastoja ja ihastuttavia kukkia. Puut kohottivat latvuksensa korkeuksiin majesteettisempina kuin mitkään nykymetsien puut. Ilmaa eivät pilanneet saaste-höyryt, vaan se oli kirkasta ja terveellistä. Koko maisema oli kauniimpi kuin ylväimmänkään palatsin koristepuutarha. Enke-lien joukko katseli näkymiä ihastuneena ja iloitsi Jumalan ihme-teoista.

Kun maa runsaine eläimistöineen ja kasvillisuuksineen oli luotu, Jumala toi tapahtumain näyttämölle kruunaavan luomis-tekonsa, ihmisen, jota varten kaunis maa oli kunnostettu. Hän sai hallintaansa kaiken, minne hänen katseensa ylti, sillä »Jumala sanoi: Tehkäämme ihminen kuvaksemme; ja vallitkoot he koko maan.' Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.» Tässä esi-

Patriarkat ja profeetat

tetään selvästi ihmissuvun alkuperä. Jumalallinen ilmoitus on niin selväsanainen, ettei se jätä sijaa väärille johtopäätöksille. Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen. Tässä ei ole mitään salaperäistä eikä liioin mitään perustetta sille otaksumalle, että ihminen olisi vaiheittain hitaasti kehittynyt eläin- tai kasvikunnan alemmista muodoista. Tuollainen opetus madaltaa Luojan suuren työn ihmisen ahtaalle, maalliselle käsitystasolle. Ihmiset ovat niin hanakoita poistamaan Jumalalta kaikkeuden valtiuden, että alentavat ihmisen ja riistävät häneltä hänen arvokkaan alkuperänsä. Jumala asetti tähtimaailmat korkeuteen ja väritti kedon kukkaset hienovaraisen taidokkaasti. Hän täytti maan ja taivaat valtansa ihmeillä. Ja kun hän sitten halusi kruunata suurenmoiset luomistekonsa ja asettaa kauniin maan keskelle sen hoitajan ja hallitsijan, ei hän voinut olla luomatta olentoa, joka oli hänelle elämän antaneen käden arvoinen. Innoitettu sukuluettelomme johtaa ihmiskunnan alkuperän suureen Luojaan eikä mihinkään alkioden, nilviäisten ja nelijalkaisten kehitysketjuun. Maan tomusta tehtynäkin Aadam oli »Jumalan poika».

Jumalan edustajana hänet asetettiin vallitsemaan alempia luotuja. Ne eivät pysty ymmärtämään tai tunnustamaan Jumalan herruutta, mutta ne tehtiin kykeneviksi rakastamaan ja palvelemaan ihmistä. Psalmista sanoo: »Sinä panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja, asetit kaikki hänen jalkainsa alle: metsän eläimet, taivaan linnut ja kaiken, mikä meren polkuja kulkee» (Ps. 8: 6—9).

Ihmisen tuli ilmentää Jumalan kuvaa sekä ulkoisesti että luonteeltaan. Kristus yksin on »hänen olemuksensa kuva» (Hebr. 1:3), mutta ihminen tehtiin Jumalan kaltaiseksi. Hänen luonteensa oli sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa. Hänen mielensä pystyi käsittämään jumalallisia asioita. Hänen tunne-elämänsä oli puhdasta ja hänen luontaiset halunsa olivat järjen valvonnassa. Hän oli pyhä ja onnellinen ilmentäessään Jumalan kuvaa täydessä kuuliaisuudessa hänen tahdolleen.

Lähtiessään Luojaansa kädestä ihminen oli kookas ja täysin sopusuhtainen. Terve punerrus hänen kasvoillaan korosti niiden säteilemää valoisaa elämäniloa. Aadam oli paljon pitempi maailmassa nykyään eläviä miehiä. Eeva oli jonkinverran lyhyempi

mutta silti jalomuotoinen ja joka kohdastaan kaunis. Synnittömällä parilla ei ollut mitään tekovaatteita. Heitä ympäröi samanlainen kirkas valoverho kuin enkeleitäkin. Tämä valoviitta verhosi heitä niin kauan kuin he pysyivät kuuliaisina Jumalalle.

Aadamin luomisen jälkeen kaikki elävät olennot tuotiin hänen eteensä, jotta hän antaisi kullekin nimen. Tällöin hän huomasi, että jokaiselle oli annettu elämäkumppani, mutta hänelle »ei löytynyt apua, joka olisi hänelle sopinut». Kaikkien niiden olennojen parissa, jotka Jumala oli maailmaan luonut, ei ollut yhtään ihmisen veroista. Ja Jumala sanoi: »Ei ole ihmisen hyvä olla yksinensä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva.» Ihminen oli tarkoitettu seuralliseksi eikä elämään yksin. Ilman seuratoveruutta eivät Eedenin kauniit näkymät ja mieluisat askareetkaan olisi tuottaneet täyttä onnea. Enkelien seurakaan ei olisi tyydyttänyt hänen myötätunnon ja toveruuden kaipautaan. Ei ollut ketään saman luontoista, joka olisi oppinut rakastamaan ja olemaan rakastettu.

Jumala itse antoi Aadamille toverin. Hän teki miehelle avun, joka oli hänelle sopiva — joka häntä vastaavana soveltui hänen kumppanikseen ja joka saattoi hänen kanssaan tuntea samaa rakkautta ja myötätuntoa. Eeva luotiin kylkiluusta, jonka Jumala otti Aadamin kyljestä. Se merkitsi sitä, ettei vaimon sopinut hallita miestänsä päänä muttei myöskään joutua sorretuksi vähempiarvoisena, vaan olla hänen rinnallaan tasavertaisena, miehensä rakastamana ja suojelemana. Osana miehestä, luuna hänen luustaan ja lihana hänen lihastaan hän oli miehen toinen minä. Se osoittaa, miten läheisen yhteyden ja kiinteän rakkauksen tuli vallita heidän välillään. »Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä» (Ef. 5: 29). »Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.»

Jumala vihki ensimmäisen avioparin. Tämä asetus on siis kaikkeuden Luojan säättämä. »Avioliitto pidettäköön kunniassa» (Hebr. 13: 4) yhtenä Jumalan ensimmäisistä lahjoista ihmiselle. Se on toinen niistä kahdesta säädöksestä, jotka Adam syntiinlankeemuksen jälkeen otti mukaansa paratiisin porttien ulkopuolelle. Avioliitto on siunaukseksi, kun siinä tunnustetaan ja noudatetaan jumalallisia periaatteita. Se valvoo ihmissuvun

Patriarkat ja profeetat

puhtautta ja onnellisuutta, täyttää ihmisen seuralliset tarpeet ja jalostaa hänen fyysistä, älyllistä ja siveellistä olemustaan.

»Ja Herra Jumala istutti paratiisin Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt.» Kaikki Jumalan luomisteot olivat täydellisen kauniita, eikä mitään sellaista näyttänyt puuttuvan, mikä olisi saattanut lisätä tuon pyhän parin onnea. Kuitenkin Luoja antoi heille vielä erikoisen todisteen rakkautestaan istuttamalla puutarhan nimenomaan heidän kodikseen. Tässä puutarhassa oli kaikenlaisia puita, joista monet olivat täynnä tuoksuvia ja maukkaita hedelmiä. Siellä oli kerrassaan ihastuttavia, suorakasvuisia viinipuita, joiden oksat riippuivat loukuttelevien ja moniväristen rypäleterttujen painosta. Aadam ja Eeva saivat tehtäväkseen taivutella viinipuun oksia itselleen asumukseksi, jonka näin muodostivat elävät puut kaikkine lehvästöineen ja hedelmineen. Siellä oli valtavat määrät kaikenvärisiä tuoksuvia kukkia. Puutarhan keskellä oli elämän puu, joka loistokkuudessaan ylitti kaikki muut puut. Sen hedelmät olivat kuin kullan ja hopean hohtoisia omenia, ja ne kykenivät pitkittämään elämää ikuisesti.

Luomistyö oli nyt päättynyt. »Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa.» »Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt oli, ja katso, se oli sangen hyvää.» Eedenin paratiisi kukoisti maan päällä. Yksikään synnin tahra tai kuoleman varjo ei turmellut kaunista luomakuntaa. »Aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat» (Job 38: 7).

Suuri Jumala oli laskenut maan perustukset. Hän oli verhonnut koko maailman kauneudella ja täyttänyt sen sellaisella, mikä oli hyödyllistä ihmiselle. Hän oli luonut kaikki maan ja meren ihmeet. Kuudessa päivässä suuri luomistyö oli suoritettu loppuun. Ja Jumala »lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka hän oli tehnyt.» Jumala katseli tyytyväisenä kättensä tekoja. Kaikki oli täydellistä, jumalallisen Tekijänsä arvoista, ja hän lepäsi, ei uupuneena vaan hyvillään viisautensa ja hyvyytensä aikaansaannoksista ja kirkkautensa ilmauksista.

Levättyään seitsemäntenä päivänä Jumala pyhitti eli erotti

sen lepopäiväksi ihmiselle. Luojan esimerkin mukaan ihmisen tuli levätä tänä pyhänä päivänä, jotta hän katsellessaan taivaita ja maata voisi mietiskellä Jumalan suuria luomistekoja ja jotta hän nähdessään todisteita Jumalan viisaudesta ja hyvyydestä voisi koko sydäimestään rakastaa ja kunnioittaa Luojaansa.

Eedenissä Jumala pystytti luomistyönsä muistomerkin antamalla siunauksensa seitsemännelle päivälle. Sapatti annettiin Aadamille, koko ihmisperheen isälle ja edustajalle. Pyhittämällä sen tuli maan kaikkien asukkaiden kiitollisina tunnustaa, että Jumala oli heidän Luojaansa ja oikeutettu Valtiaansa ja että he olivat hänen kättensä tekoa ja alamaisiaan. Se oli siis kokonaan muistoasetus ja annettu koko ihmiskunnalle. Siinä ei ollut mitään verhottua eikä millekään kansalle erikoisesti sovellettua.

Jumala näki ihmisen välttämättä tarvitsevan sapattia, jo paratiisissakin. Hänen oli tarpeen panna sivuun omat harrasteensa ja pyrintöntä joka seitsemänneksi päiväksi voidakseen vapaamin ajatella Jumalan tekoja ja mietiskellä hänen voimaansa ja hyvyyttään. Hän tarvitsi sapattia muistuttamaan häntä tavallista voimakkaammin Jumalasta ja herättämään hänen kiitollisuuttaan, koska kaikki mikä oli hänen nautittavanaan ja omistuksessaan tuli Luojan hyväatekevistä kädestä.

Jumalan tarkoitus on, että sapatti saa ihmiset mietiskelemään hänen luomistekojaan. Luonto puhuu heidän aisteilleen julistaen Jumalan, Luojan, kaiken ylimmän Hallitsijan, olemassaoloa. »Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja. Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle» (Ps. 19:2,3). Maan verhoava kauneus todistaa Jumalan rakkaudesta. Voimme nähdä sen ikuisissa kukkuloissa, ylevissä puissa, puhkeavissa nupuissa ja hennoissa kukissa. Kaikki ne puhuvat meille Jumalasta. Sapatti, joka alati viittaa niiden kaikkien Tekijään, kehottaa ihmisiä avaamaan luonnon suuren kirjan ja lukemaan siitä Luojan viisaudesta, voimasta ja rakkaudesta.

Ensimmäisiä vanhempiamme, jotka luotiin viattomiksi ja pyhiksi, ei kuitenkaan jätetty vaille väärin tekemisen mahdollisuutta. Jumala teki heidät siveellisesti vapaiksi. He pystyivät arvostamaan hänen luonteensa viisautta ja hyvántahtoisuutta sekä hänen vaatimustensa oikeamielisyyttä, ja he saivat täysin

Patriarkat ja profeetat

vapaasti joko totella tai olla tottelematta häntä. He saivat nauttia Jumalan ja pyhien enkeleiden yhteydestä, mutta ennen kuin heidän ikuisesta luotettavuudestaan voitiin olla varmoja, heidän uskollisuuttaan oli koeteltava. Aivan ihmisen olemassaolon alussa häntä estettiin täyttämästä hillittömästi halujaan, mikä kohalokas intohimo koitui saatanan lankeemukseksi. Keskellä paratiisia, lähellä elämän puuta, oli hyvän- ja pahantiedon puu, jonka oli määrä koetella esivanhempiemme kuuliaisuutta, uskoa ja rakkautta. He saivat vapaasti syödä kaikista muista puista, mutta tästä heitä kuoleman uhalla kiellettiin maistamasta. He kyllä joutuisivat saatanan kiusattaviksi, mutta jos he kestäisivät koetuksen, he lopulta hänen valtapiirinsä ulkopuolelle siirrettyinä saisivat iäti olla Jumalan suosiossa.

Jumala teki ihmisen lain alaiseksi, mikä seikka oli hänen olemassalonsa välttämätön edellytys. Hän oli jumalallisen hallituksen alamainen, eikä mikään hallitus voi toimia ilman lakia. Jumala olisi voinut luoda ihmisen kykenemättömäksi rikkomään hänen lakiaan ja estää Aadamia tarttumasta kiellettyyn hedelmään. Mutta tällöin ihminen ei olisi ollut siveellisesti vapaa olento vaan pelkkä automaatti. Ilman valinnan vapautta hänen kuuliaisuutensa ei olisi ollut vapaaehtoista vaan pakollista. Luonteen kehittyminen olisi ollut mahdotonta. Sellainen menettely olisi vastoin muiden maailmojen asukkaiden kokemaa Jumalan kohtelua. Se olisi ollut arvotonta ihmiselle älyolentona ja olisi vain puoltanut saatanan syytöstä, jonka mukaan Jumala hallitsi mielivaltaisesti.

Jumala teki ihmisen suoraluontoiseksi. Hän antoi hänelle luonteen jaloutta, eikä hänellä ollut mitään taipumuksia pahaan. Hän teki hänet älyltään erittäin kyvykkääksi ja loi hänen uskollisena pysymiselleen mahdollisimman hyvät edellytykset. Ikuisen onnen ehtona oli täydellinen ja pysyvä kuuliaisuus. Tällä ehdolla hän sai syödä elämän puusta.

Ensimmäisten vanhempiemme kodin tuli olla esikuvana muille kodeille heidän lastensa lähtiessä asuttamaan maata. Tuo Jumalan itsensä kaunistama koti ei ollut mikään upea palatsi. Ihmiset ylpeydessään ihastelevat loistavia ja kalliita rakennuksia ja ylpeilevät kättensä teoilla. Mutta Jumala sijoitti Aadamin puutarhaan. Tämä oli hänen asumuksensa. Sinitaivas oli sen

kupukattona, ja sen lattiana oli kauniiden kukkien ja elävän vihermaton peittämä maa. Komeiden puiden lehtevät oksat olivat sen korukatoksena. Sen seinien suurenmoiset koristeet olivat suuren Mestartaitelijan käsityötä. Pyhän parin ympäristöön liittyy opetus kaikille ajoille. Sen mukaan tosi onnea ei saavuteta ylpeyden ja ylellisyyden mieliteoilla, vaan pääsemällä Jumalan luomistekojen välityksellä hänen yhteyteensä. Jos ihmiset harrastaisivat vähemmän keinotekoista ja pyrkisivät suurempaan yksinkertaisuuteen, he toteuttaisivat paljon paremmin sitä tarkoitusta, jonka vuoksi Jumala loi ihmisen. Ylpeys ja kunnianhimo eivät saa koskaan kylläänsä, mutta todella viisaat osaavat iloita niistä runsaista ja jalostavista nautinnoista, joita Jumalalla on tarjottavana kaikille.

Jumala sijoitti ensimmäisen ihmisparin paratiisiin »viljelemään ja varjelemaan sitä». Heidän työskentelynsä ei ollut väsyttävää vaan miellyttävää ja virkistävää. Jumala tarkoitti työn ihmiselle siunaukseksi, askarruttamaan hänen mieltään, vahvistamaan hänen ruumistaan ja kehittämään hänen kykyjään. Henkinen ja ruumiillinen toimeliaisuus oli Aadamin pyhän elämän parhaita nautintoja. Tottelemattomuutensa tähden hänet sitten karkotettiin tästä kauniista kodistaan, ja hän joutui näkemään paljon vaivaa saadakseen karusta maasta jokapäiväisen leipänsä. Mutta vaikka tuo vaivannäkö suuresti poikkesikin hänen mieluisasta työskentelystänsä paratiisissa, se oli kuitenkin hänen turvansa kiusausta vastaan ja hänen onnensa tuoja. Ne erehtyvät pahoin, jotka pitävät työtä kirouksena, vaikka se olisikin väsyttävää ja tuskallista. Rikkaat suhtautuvat usein väheksyvästi työväenluokkaan, mutta se on täysin sen tarkoituksen vastaista, mikä Jumalalla oli luodessaan ihmisen. Mitä rikkainkaan voisi omistaa, mikä olisi verrattavissa siihen, mitä Adam sai Jumalalta? Ja kuitenkin ei Aadamin elämä ollut joutilasta. Luojamme tietää, mikä ihmiselle on onneksi, ja siksi hän antoi Aadamille tekemistä. Vain työtä tekevät miehet ja naiset tuntevat tosi elämäniloa. Enkelit ovat ahkeria työntekijöitä, jotka Jumala lähettää palvelemaan ihmisiä. Luoja ei ole tarkoittanut ketään lamaan tumaan joutilaisuudessa.

Niin kauan kuin Adam ja hänen elämäntoverinsa pysyivät uskollisina Jumalalle, oli maa oleva heidän hallinnassaan. Jokai-

Patriarkat ja profeetat

nen elävä olento oli heidän rajattomassa valvonnassaan. Leijona ja karitsa kisailivat rauhassa heidän ympärillään tai paneutuivat yhdessä pitkäkseen heidän lähelleen. Linnut lentelivät onnellisina heidän yllään, ja kun ne iloissaan visertelivät kiitosta Luojalleen, yhtyivät Aadam ja Eevakin kiittämään Isää ja Poikaa.

Synnitön ihmispari ei ollut vain Jumalan lapsina hänen isällisessä hoivassaan, vaan myös saamassa opetusta kaikkiviisaalta Luojalta. Enkelit kävivät heitä tapaamassa, ja he saivat olla Tekijänsä yhteydessä minkään erottavan verhon estämättä. He uhkuivat elämän puusta saamaansa elinvoimaa, ja älyltään he jäivät vain vähän jälkeen enkeleistä. Näkyvän maailmankaikkeuden salaisuudet — »hänen ihmeensä, joka on kaikkitietävä» (Job 37: 16) — tarjosivat heille rajattomasti opittavaa ja ihasfeltavaa. Kaiken ääretön Laati ja Ylläpitäjä avasi heidän opiskeltavakseen luonnon lait ja toiminnot, joita ihmiset ovat tutkineet jo kuudentuhannen vuoden ajan. Tutkistelemalla lehteä, kukkaa ja puuta he saivat kustakin selville sen elämän salaisuudet. Aadam tunsu jokaisen luodun olennon vesissä leikkitelevästä mahtavasta krokodiilista päivänpaisteessa leijuvaan pikku hyönteiseen asti. Hän oli antanut kullekin nimen ja tunsu kaikkien luonnon ja tavat. Jumalan kunnian taivaissa, lukemattomat maailmat lainmukaisissa kiertoliikkeissään, »pilvien punnituksen», valon ja äänen sekä päivän ja yön salaisuudet — kaiken tämän saivat esivanhempamme tutkittavakseen. Jumala oli kirjoittanut nimensä jokaiseen metsän lehteen, vuoriston kiveen ja tuikkivaan tähteen, kaikkialle maahan, ilmaan ja taivaalle. Luomakunnassa vallitseva järjestys ja sopusointu kertoivat heille rajattomasta viisaudesta ja voimasta. He löysivät jatkuvasti jotakin mielenkiintoista, mikä herätti heissä entistä syvempää rakkautta ja sai heidän kiitollisuutensa yhä uudelleen puhkeamaan ilmoille.

Niin kauan kuin he noudattaisivat jumalallista lakia, he pystyisivät jatkuvasti yhä paremmin oppimaan uutta, iloitsemaan ja nauttimaan sekä rakastamaan. He löytäisivät jatkuvasti uusia tiedon aarteita ja raikkaita onnen lähteitä ja oppisivat yhä selvemmin käsittämään Jumalan mittaamatonta, ehtymätöntä rakkautta.

3.

KIUSAUS JA SYNTIINLANKEEMUS

Kun saatana ei enää päässyt vapaasti lietsomaan kapinaa taivaassa, hän purki vihansa Jumalaa kohtaan ryhtymällä nyt punomaan juonia ihmissuvun tuhoksi. Hän tajusi pyhän ihmisparin onnen ja rauhan olevan sitä autuutta, jonka hän oli iäksi menettänyt. Kateellisena hän päätti yllyttää heitä tottelemattomuuteen ja saattaa heidät lankeamaan syntiin ja kärsimään sen rangaistuksen. Hän halusi muuttaa heidän rakkautensa epäluottamukseksi ja heidän ylistyslaulunsa moitteiksi Tekijäänsä vastaan. Näin hän ei ainoastaan suistaisi näitä viattomia olentoja samaan kurjuuteen, joka häntä itseään raastoi, vaan myös syytäisi häpeää Jumalalle ja surua koko taivaalle.

Esivanhempiamme ei jätetty varoittamatta heitä uhkaavasta vaarasta. Taivaalliset lähetit kertoivat heille saatanan lankeemuksesta ja siitä, miten hän punoi salajuonia heidän tuhokseen. He selostivat myös entistä paremmin, minkälainen oli se jumalallinen hallitus, jota pahuuden ruhtinas yritti kukistaa. Tottelemattomuus Jumalan oikeudenmukaisia käskyjä kohtaan oli saanut saatanan ja hänen joukkonsa lankeamaan. Miten tärkeää olikaan sen tähden, että Aadam ja Eeva kunnioittivat Jumalan lakia, sillä vain sen turvin järjestys ja oikeudenmukaisuus saattoivat säilyä.

Jumalan laki on yhtä pyhä kuin hän itsekin. Se on hänen tahtonsa ilmoitus, luonteensa jäljennös ja jumalallisen rakkauten ja viisauden ilmaus. Luomakunnan sopusointu edellyttää jokaisen olennon ja kaiken elollisen ja elottoman täydellistä

Patriarkat ja profeetat

mukautumista Luojan lakiin. Jumala on säätänyt sekä elävien olentojen että kaikkien luonnon toimintojen hallintalait. Kaikki on määrättyjen lakien alaista, lakien, joita ei voida sivuuttaa. Mutta luonnon lakien hallitessa luonnossa kaikkea on ihminen kaikista maan asujäimistä yksinään siveyslain alainen. Ihmiselle, luomakunnan kruunulle, Jumala on antanut kyvyn ymmärtää hänen vaatimuksiaan, käsittää hänen lakinsa oikeamielisyttä ja hyväntahtoisuutta sekä sen pyhää vaatimusta, jonka mukaan ihmisen tulee järkkymättä noudattaa sitä.

Enkelien tavoin paratiisin asukkaatkin pantiin koetteelle. Heidän onnellisuutensa saattoi jatkua vain niin kauan kuin he noudattivat tarkoin Luojan lakia. He saattoivat joko totella ja elää tai olla tottelemattomia ja tuhoutua. Jumala oli suonut heille runsaita siunauksia, mutta jos he eivät välittäisi hänen laistaan, ei hän, joka ei säästänyt enkeleitä jotka syntiä tekivät, voisi säästää heitäkään. Rikkomus estäisi heitä saamasta hänen lahjojaan ja aiheuttaisi heille kurjuutta ja lopullisen perikadon.

Enkelit kehottivat heitä varomaan saatanan eksytyksiä, sillä hän pyrki jatkuvasti kietomaan heidät pauloihinsa. Paha ei voinut vahingoittaa heitä niin kauan kuin he pysyivät kuuliaisina Jumalalle, sillä tarpeen vaatiessa lähetettäisiin taivaasta vaikka jokainen enkeli heidän avukseen. Jos he päättävästi torjusivat hänen ensimmäiset vihjailunsa, he olisivat yhtä turvassa kuin taivaalliset sanansaattajatkin. Mutta jos he kerrankin lankeaisivat kiusaukseen, heidän luonteensa turmeltuisi, niin etteivät he omin voimin mitenkään enää kykenisi vastustamaan saatanaa.

Hyvän- ja pahantiedon puu oli asetettu koettelemaan heidän kuuliaisuuttaan ja rakkauttaan Jumalaa kohtaan. Herra oli nähnyt hyväksi asettaa vain yhden kiellon rajoittamaan kaiken vapaata käyttöä paratiisissa, mutta jos he tässä kohdin suhtautuisivat välinpitämättömästi hänen tahtoonsa, he syyllistyisivät rikkomukseen. Saatana ei saanut seurata heitä kaikkialle kiusauksineen, vaan pääsi puhuttelemaan heitä vain kielletyn puun luona. Jos he koettaisivat tarkastella sitä lähemmin, he joutuisivat alttiiksi hänen juonilleen. Heitä kehoitettiin tarkoin noudattamaan Jumalan antamaa varoitusta ja tyytymään Herralta saamaansa opetukseen.

32 (2-5)

Vieläkin näemme luonnon kauneudessa viitteitä luomakunnan alkuperäisestä täydellisyydestä ja todistuksia Luojan hyvydestä. Tämä kukinto on kuvattu Petrassa,

Kiusaus ja syntiinlankeemus

Saadakseen suoritetuksi työnsä vaivihkaa saatana valitsi välikappaleekseen käärmeen, joka oli hänen petolliselle toiminnalleen hyvin soveltuva valeasu. Käärme oli silloin viisaimpia ja kauneimpia maan eläimistä. Sillä oli siivet, ja lentäessään ilman halki se näytti niin säihkyvän kirkkaalta kuin olisi tehty kiillotetusta kullasta. Kun se lepäili kielletyn puun rehevillä oksilla ja herkutteli sen maukkailla hedelmillä, veti se hyvinkin puoleensa katsojan huomion ja herätti ihastelua. Näin piilotteli tuhoaja rauhallisessa paratiisissa saalistaan väijyen.

Enkelit olivat varoittaneet Eevaa loittonemasta miehestään suorittaessaan päivittäisiä askareitaan paratiisissa. Hänen kanssaan hän oli vähemmässä vaarassa joutua kiusaukseen kuin yksin ollessaan. Mutta mieluisaan työhönsä kiintyneenä hän erkaantui miehensä luota. Huomatessaan jääneensä yksikseen hän tajusi vaaran läheisyyden mutta hälvensi pelkonsa pitäen itseään kyllin viisaana ja vahvana huomaamaan pahan ja torjumaan sen. Enkelien varoituksesta välittämättä hän kulkeutui pian kielletyn puun lähelle ja jäi uteliaana ihailemaan sitä. Sen hedelmä oli hyvin kaunis, ja hän mielti itsekseen, miksi Jumala oli kieltänyt heitä syömästä sitä. Nyt sai kiusaaja tilaisuuden puuttua asiaan. Aivan kuin arvaten Eevan ajatukset hän kysäisi: »Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista'?» Eeva hämmästyi ja aivan hätkähti kuullessaan kuin kaiun omista mietteistään. Mutta käärme puhui edelleen sointuvalla äänellä ja kehui imarrellen Eevan erinomaista suloutta, eikä se ollut mitään epämieluisuutta kuultavaa. Sen sijaan että olisi paennut paikalta Eeva jäi ihmeissään kuuntelemaan puhuvaa käärmettä. Jos joku enkelien kaltainen olento olisi puhutellut häntä, se olisi saanut hänet pelkäämään, mutta hänen mieleensä ei juolahtanutkaan, että langennut vihollinen voisi käyttää välikappaleenaan viehättävää käärmettä.

Kiusaajan kietovaan kysymykseen hän vastasi: »Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkö koskeko siihen, ettette kuolisi'.» Niin käärme sanoi vaimolle: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmäne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.»

*»Orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle.»
Synnin kirouksen alaisena luonto todistaa ihmiselle
myös Jumalaa vastaan tehdyn kapinan luonteesta ja*

Patriarkat ja profeetat

Hän selitti, että syömällä tästä puusta he saisivat elämänsä tason kohoamaan ja tietopiirinsä avartumaan. Hän itse oli syönyt kiellettyä hedelmää ja saanut sen seurauksena puhekyvyn. Ja hän vihjasi, että Herra halusi kateellisesti kieltää heiltä sen, jotteivät he ylenisi hänen veroisikseen. Koska se saattoi aivan ihmeellisesti antaa viisautta ja voimaa, hän oli kieltänyt heitä maistamasta sitä ja edes koskemasta siihen. Kiusaaja uskotteli edelleen, ettei Jumala tosiasiallisesti toteuttaisi uhkaustaan, vaan halusi vain pelotella heitä. Miten he saattoivat ylipäänsä lainkaan kuolla? Eivätkö he olleet syöneet elämän puusta? Jumala oli vain koettanut estää heitä pääsemästä korkeammalle kehitystasolle ja suurempaan onneen.

Tällaista on saatanan työ ollut Aadamin ajoista nykyaikaan asti, ja hän on suorittanut sitä hyvin menestyksellisesti. Hän koettaa estää ihmisiä luottamasta Jumalan rakkauteen ja kiusaa heitä epäilemään hänen viisauttaan. Hän koettaa alituisen herrättää sellaista mieltä, joka epäkunnioittavan uteliaana ja levottoman kyseliäänä pyrkii tunkeutumaan jumalallisen viisauden ja voiman salaisuuksiin. Yrittäessään päästä selville sellaisesta, minkä Jumala on nähnyt hyväksi pitää salaisuutenaan, kovin monet eivät kiinnitä mitään huomiota hänen ilmoittamiinsa totuuksiin, jotka heidän pitäisi välttämättä tuntea voidakseen pelastua. Saatana kiusaa ihmisiä tottelemattomuuteen uskottelemalla heidän pääsevän uusille ja ihmeellisille tiedon alueille. Mutta tämä on pelkkää petosta. Edistyskuvitelmiensa haltioittamina he polkevat maahan Jumalan vaatimukset ja astuvat tielle, joka johtaa turmelukseen ja kuolemaan.

Saatana selitti pyhän ihmisparin hyötyvän Jumalan lain rikkomisesta. Eikö nykyään väitetä juuri samaa? Monet kutsuvat ahdasmielisiksi niitä, jotka noudattavat Jumalan käskyjä, ja sanovat olevansa paljon vapaampia ja käsityksiltään avarampia. Mitä tämä on muuta kuin kaiku siitä äänestä, joka paratiisissa julisti: »Sinä päivänä, jona te siitä syötte» — eli rikotte Jumalan kiellon — »te tulette niinkuin Jumala tietämään»? Saatana väitti hyötyneensä paljon siitä, että oli syönyt kiellettyä hedelmää, mutta vaikenä visusti siitä, että hänet oli rikkomuksensa tähden karkotettu taivaasta. Vaikka hän oli kokenut synnin aiheuttaman tavattoman tappion, hän salasi oman kurjuutensa vetääk-

seen toisia samaan surkeuteen. Samoin synnintekijä nytkin sallaa todellisen luonteensa ja voi väittää itseään pyhäksikin, mutta hänen ylevä tunnustuksensa vain tekee hänet sitäkin vaarallisemmaksi petturiksi. Hän on saatanan puolella polkemassa maahan Jumalan lakia ja johtamassa toisia samaan ikuisen häviöön.

Eeva tosiaan uskoi saatanan puheet, mutta hänen uskomisensa ei varjellut häntä synnin rangaistukselta. Hän ei uskonut Jumalan puhetta, ja tästä syystä hän lankesi. Tuomiolla ei ihmisiä tuomita siksi, että he ovat vilpittömästi uskoneet valheen, vaan siksi, etteivät he ole uskoneet totuutta eivätkä tilaisuuden saatuaan ole välittäneet päästä selville totuudesta. Vaikka saatanana miten väittäisi päinvastaista, on kuitenkin aina vaarallista olla tottelematta Jumalaa. Meidän on päättävästi pyrittävä totuuden tuntemiseen. Kaikki läksyt, jotka Jumala on antanut kirjoittaa sanaansa, ovat meille varoituksiksi ja opetuksiksi. Ne on annettu varjelemaan meitä petokselta. Niiden laiminlyöminen johtaa perikatoomme. Saamme olla varmat siitä, että kaikki Jumalan sanan vastainen on lähtöisin saatanasta.

Käärme poimi hedelmän kielletystä puusta ja antoi sen puollittain vastahakoisen Eevan käsiin. Sitten hän muistutti Eevaa tämän omista sanoista, joiden mukaan Jumala oli kieltänyt heitä koskemasta siihen, etteivät kuolisi. Hedelmän syömisestä ei koituisi sen enempää harmia kuin sen koskemisestakaan, hän selitti. Ja kun Eeva ei havainnut mitään haittaa siitä mitä oli tehnyt, hän tuli rohkeammaksi. Hän »näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi». Se oli maukas, ja syödessään Eeva oli tuntevinaan, miten se virkisti ja aivan kuin kohotti hänet jollekin ylemmälle tasolle. Pelkäämättä hänkin poimi hedelmän ja söi. Ja nyt, kun hän itse oli rikkonut, saatanana saattoi hänen välityksellään toimia hänen miehensä vahingoksi. Oudon, luonnottoman kiihtymyksen vallassa ja kädet täynnä kiellettyjä hedelmiä hän hakeutui miehensä luo ja kertoi kaiken mitä oli tapahtunut.

Aadamin kasvot tulivat surullisiksi. Hän näytti hämmästyneeltä ja huolestuneelta. Hän vastasi Eevalle, että kyseessä oli varmasti vihollinen, josta heitä oli varoitettu, ja että Jumalan

Patriarkat ja profeetat

sanan mukaan Eevan täytyi kuolla. Eeva puolestaan yllytti Aadamia syömään ja toisti käärmeen väitteen, etteivät he suinkaan kuolisi. Hän päätteli, että asian täytyi olla näin, koska hän ei tuntenut kokeneensa mitään Jumalan mielipahaa, vaan päinvastoin jotakin ihanan piristävää, mikä säväytti koko olemuksen uuteen vireyteen ja valoi siihen sellaista uutta elämää, hän kuvitteli, mikä innoitti taivaallisia lähettejäkin.

Aadam käsitti, että hänen kumppaninsa oli rikkonut Jumalan käskyn ja sen ainoan rajoituksen, jolla Jumala koetteli heidän uskollisuuttaan ja rakkauttaan. Hän kävi mielessään kauheaa taistelua ja suri sitä, että oli päästänyt Eevan erkanemaan luotaan. Mutta nyt oli teko tehty, ja hänen täytyi erota toveristaan, jonka seurasta hän oli iloinnut. Miten hän selviytyisi siitä? Aadam oli saanut nauttia Jumalan ja pyhien enkelien seurasta. Hän oli katsellut Luojan kirkkautta ja ymmärsi, miten ylevä osa avautuisi ihmissuvulle, jos se pysyisi uskollisena Jumalalle. Kuitenkin hän kadotti näkyvistään kaikki nämä siunaukset pelätessään menettävänsä sen lahjan, joka hänen mielestään oli kaikkia muita arvokkaampi. Kaiken Luojaalle osoitetun rakkauten, kiitollisuuden ja uskollisuuden ylitti rakkaus Eevaan. Hän oli osa hänestä itsestään, eikä hän jaksanut kestää eron ajatusta. Hän ei tajunnut, että sama Ääretön Voima, joka oli luonut hänet maan tomusta eläväksi, kauniiksi olennoiksi ja joka rakkaudessaan oli antanut hänelle elämäntoverin, kykenisi täyttämään tämän paikan. Aadam päätti jakaa Eevan kohtalon. Jos tämän täytyi kuolla, hän kuolisi hänen kanssaan. Ja loppujen lopuksi, hän mietti, eivätkö viisaan käärmeen sanat ehkä sitenkin pitäneet paikkaansa? Olihan Eeva tuossa hänen edessään yhtä kauniina ja näköjään yhtä viattomana kuin ennen tätä rikkomustaankin. Hän ilmaisi suurempaa rakkautta miestänsä kohtaan kuin ennen. Eikä hänessä näkynyt mitään merkkiä kuolemasta. Ja niin Aadam päätti uhmata seurauksia, tarttui hedelmään ja söi nopeasti.

Rikkomuksensa jälkeen Aadam aluksi tunsikin olonsa kohoavan ylemmälle tasolle. Mutta pian hän kauhistui ajatellessaan syntiään. Ilma, joka siihen asti oli ollut lauhkeaa ja tasaisen lämmintä, tuntui viluttavan syyllistä ihmisparia. Heidän tunteensa rakkaus ja rauha olivat poissa, ja tilalle he saivat synnin tun-

non, tulevaisuuden pelon ja sielun alastomuuden. Valon vaippa, joka oli verhonnut heidät, häipyi nyt pois, ja sen tilalle he koettivat kaavailla ylleen jotakin peittävää, sillä alastomina he eivät voineet käydä Jumalan ja pyhien enkelien näkyviin.

Nyt he alkoivat käsittää syntinsä todellista luonnetta. Aadam moitti vaimoan siitä, että tämä oli tyhmästi loitonnut hänen luotaan ja antautunut käärmeen petettäväksi. Mutta he molemmat uskottelivat itselleen, että he kyllä saisivat tämän ainoan rikkomuksensa anteeksi Jumalalta, joka oli antanut heille niin monia todisteita rakkaudestaan. Ei hän varmaankaan rankaisisi heitä niin julmasti kuin he olivat pelänneet.

Saatana iloitsi menestyksestään. Hän oli kiusannut vaimoa lakkaamaan luottamasta Jumalaan, epäilemään hänen viisauttaan ja rikkomaan hänen lakiansa, ja hänen avullaan hän oli saanut Aadaminkin lankeamaan.

Mutta suuri Lainantaja aikoi ilmoittaa Aadamille ja Eevalle näiden rikkomuksen seuraukset. Hän oli ilmaissut läsnäolonsa paratiisissa. Ollessaan viattomia ja pyhiä he olivat iloisina tervehtineet Luojaansa, kun tämä lähestyi heitä, mutta nyt he pakenivat kauhuissaan ja koettivat piiloutua paratiisin kaukaisimpaan sopukkaan. Mutta »Herra huusi miestä ja sanoi hänelle: 'Missä olet?' Hän vastasi: 'Minä kuulin sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymyisin.' Ja hän sanoi: 'Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?«

Aadam ei voinut kieltää eikä puolustaa syntiään. Katumuksen sijasta hän kuitenkin koetti lykätä sen vaimonsa niskoille ja sitä tietä itse Jumalan syyksi: »Vaimo, jonka *annoit* olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.« Vähän aikaisemmin hän rakkaudesta vaimoonsa oli ollut valmis luopumaan Jumalan suosiosta, paratiisin kodistaan ja ikuisesta autuudestaan, mutta nyt langettuaan hän saattoi vierittää vastuun rikkomuksestaan elämäntoverilleen ja jopa itse Luojaalle. Niin hirveä on synnin valta.

Kun Herra kysyi vaimolta: »Mitäs olet tehnyt?« hän vastasi: »Käärme petti minut, ja minä söin.« »Miksi loit käärmeen? Miksi päästit sen paratiisiin?« — näin hän kyseli puolustelusaan syntiään. Aadamin tavoin hän syytti lankeemuksestaan

Patriarkat ja profeetat

Jumalaa. Itsensä puolustelun mieli oli lähtöisin valheiden isästä. Esivanhempamme omaksuivat sen heti kun joutuivat saatanan vaikutuksen alaisiksi, ja sitä ovat osoittaneet kaikki Aadamin pojat ja tyttäret. Sen sijaan että nöyrästi tunnustaisivat syntinsä, he koettavat suojautua syyttelemällä toisia, olosuhteita tai Jumalaa, jopa saaden hänen siunauksistaankin aiheen napinaan häntä vastaan.

Silloin Herra langetti tuomion käärmeelle: »Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tomua syömän koko elinaikasi.» Saatanan välikappaleena käärmeen täytyi osallistua jumalallisesta tuomiosta. Sitä oli ihailtu kedon kauneimpana eläimenä, mutta nyt sen oli tultava viheliäiseksi ja kaikkien inhoamaksi. Sitä pelkäisivät ja vihaisivat sekä ihmiset että eläimet. Käärmeelle lisätyt sanat kohdistuivat suoraan saataan ja viittasivat hänen lopulliseen tappioonsa ja tuhoonsa: »Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.»

Eeva sai kuulla vastaisista vaivoistaan ja kivuistaan, ja sitten Herra lisäsi: »Mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua vallitseva.» Jumala oli luonut hänet Aadamin vertaiseksi. Jos he olisivat pysyneet kuuliaisina Jumalalle ja noudattaneet hänen suurta rakkauden lakiaan, he olisivat aina olleet sovussa keskenään. Mutta synti oli rikkonut sopusoinnun, ja nyt vaadittiin jommankumman alistumista, jotta se palautuisi ja yhteys säilyisi. Eeva oli rikkonut ensiksi ja langennut kiusaukseen erkaannuttuaan kumppanistaan vastoin Jumalan ohjetta. Hänen yllytyksestään Adam teki syntiä, ja nyt hänet asetettiin alamaiseksi miehelleen. Jos langennut ihmiskunta olisi noudattanut Jumalan lain esittämiä periaatteita, olisi tämä tuomio, vaikka se julistettiin synnin seurauksena, osoittautunut heille siunaukseksi. Mutta mies on käyttänyt väärin näin saamaansa ylivaltaa, ja se on monesti katkeroittanut ja vaikeuttanut vaimon elämää.

Eeva oli ollut täysin onnellinen miehensä seurassa Eedenkodissaan. Mutta nykyaikaisten levottomien Eevojen tavoin hänkin olisi toivonut pääsevänsä kohoamaan Jumalan asettamalta

tasoltaan. Mutta pyrkiessään alkuperäistä asemaansa ylemmäksi hän lankesikin paljon alemmaksi sitä. Saman lopputuloksen joutuvat kokemaan kaikki ne, jotka eivät käy ilomielin käsiksi tehtäviinsä Jumalan suunnitelman mukaisesti. Tavoitellessaan sellaista asemaa, johon eivät ole saaneet kykyjä häneltä, he lupuvat paikasta, jossa voisivat olla siunaukseksi. Pyrkiessään ylemmäksi monet ovat uhranneet tosi naisellisen arvokkuutensa ja luonteensa jalouden ja jättäneet tekemättä Jumalalta saamansa työn.

Aadamille Herra julisti: »Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi; orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä. Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.»

Jumalan tahdon mukaan ei synnittömän ihmisparin olisi tarvinnut tietää pahasta mitään. Hän oli antanut heille runsaasti hyvää ja pitänyt pahan heistä erossa. Mutta hänen käskynsä vastaisesti he olivat syöneet kielletystä puusta, ja nyt he tahtovat syödä siitä jatkuvasti ja oppia tuntemaan pahuutta koko ikänsä. Siitä lähtien saatana vaivaisi ihmiskunta kiusauksillaan. Mieluisten askareiden tilalle tuli nyt huolta ja raatamista. Heidän osakseen tuli pettymyksiä, murheita, tuskia ja lopulta kuolema.

Synnin kirouksen alaisena koko luonto todistaisi ihmiselle Jumalaa vastaan tehdyn kapinan luonteesta ja seurauksista. Luotuaan ihmisen Jumala pani hänet hallitsemaan maata ja kaikkea luomakuntaa. Ja niin kauan kuin Aadam pysyi uskollisena Jumalalle, koko luonto oli hänelle alamainen. Mutta kun hän kapinoi jumalallista lakia vastaan, nousivat alemmat luontokappaleetkin kapinaan hänen hallintaansa vastaan. Näin Herra suuressa armossaan näyttäisi ihmisille lakinsa pyhyden ja saattaisi heidät omasta kokemuksestaan havaitsemaan, miten vaarallista sen vähäinenkin syrjäyttäminen oli.

Myös ihmisen osaksi tuleva vaivalloinen ja huolekas elämä säädettiin rakkaudesta. Se oli kurinalaista kasvatusta, jonka

Patriarkat ja profeetat

hänen syntinsä teki tarpeelliseksi, ja sillä pyrittiin hillitsemään hänen halujaan ja intohimojaan sekä opettamaan häntä hallitsemaan itseään. Se sisältyi Jumalan suureen suunnitelmaan, jonka tarkoituksena on palauttaa ihminen entiselleen synnin turmeluksesta ja alennustilasta.

Kun esivanhempiamme varoitettiin: »Sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman» (1 Moos. 2: 17), ei se tarkoittanut, että he syötyään kielletystä puusta kuolisivat heti samana päivänä. Mutta sinä päivänä heille langetettaisiin peruuttamaton tuomio. Kuolemattomuus luvattiin heille kuuliaisuuden ehdolla, mutta rikkomuksensa perusteella he menettäisivät iankaikkisen elämän. Heti sinä päivänä he olisivat kuolemaan tuomittuja, kuoleman omat.

Voidakseen jatkaa ikuista olemassaoloaan ihmisen täytyi jatkuvasti syödä elämän puusta. Mutta siitä erotettuna hänen elinvoimansa vähitellen vähenisi, kunnes elämä kuluisi loppuun. Saatanan suunnitelman mukaan Aadamin ja Eevan piti tottelemattomuutensa takia joutua Jumalan epäsuosioon, ja ellei heille annettaisi anteeksi, hän toivoi heidän pääsevän syömään elämän puusta joutuakseen siten elämään ikuisesti syntisinä ja kurjina. Mutta ihmisen lankeemuksen jälkeen asetettiin heti pyhiä enkeleitä vartioimaan elämän puuta. Näiden enkelien ympärillä välkehti valonsäteitä, jotka muistuttivat sähkövää miekkaa. Aadamin perheestä ei kukaan saanut ohittaa tuota estettä päästäkseen syömään elämää antavia hedelmiä, ja siksi ei olekaan yhtään kuolematonta syntistä.

Esivanhempiemme rikkomuksen synnyttämää murheen hyökyaaltoa pitävät monet liian kauheana seurauksena niin vähäisestä synnistä, ja he syyttävät, ettei Jumala kohtele ihmistä viisaasti eikä oikeamielisesti. Mutta jos he tutustuisivat lähemmin tähän kysymykseen, he huomaisivat erehtyneensä. Jumala loi ihmisen kaltaiseksi, synnittömäksi. Ihmisten, jotka olivat vain vähän alemmat kuin enkelit, oli määrä kansoittaa maa, mutta heidän kuuliaisuuttaan oli koeteltava, sillä Jumala ei sallinut maan tulevan täyteen sellaisia, jotka eivät välittäneet hänen laistaan. Kuitenkaan hän ei armossaan asettanut Aadamia mihinkään vaikeaan kokeeseen. Ja kiellon vähäisyys tekikin synnin niin kovin suureksi. Ellei Adam voinut selviytyä pienim-

mästäkään kokeesta, ei hän olisi voinut kestää myöskään suurempaa koetusta, jos hänelle olisi uskottu enemmän vastuuta. Jos Aadam olisi pantu johonkin suureen kokeeseen, niin pahuu-teen taipuvaiset olisivat puolustelleet itseään sanomalla: »Tämä on vähäpätöinen asia, eikä Jumala ole niin turhantarkka pikku-, seikoista.» Ja niin rikottaisiin jatkuvasti vähäisiksi katsotuissa asioissa, joita ihmisetkään eivät pidä pahana. Mutta Herra on selvästi ilmoittanut, että synti loukkaa häntä minkä määräisenä tahansa.

Eevasta näytti vähäiseltä tottelemattomuudelta Jumalaa kohtaan se, että hän maistoi kielletyn puun hedelmää ja kiusasi myös miestänsä rikkomaan Herran kieltoa, mutta heidän syntinsä päästi murheen hyökyaallon syöksymään maailmaan. Kuka Pystyy kiusauksen hetkellä näkemään, miten hirveät seuraukset on yhdelläkin väärällä askeleella?

Monet jotka opettavat, ettei Jumalan laki sido ihmistä, väittävät, että hänen on mahdotonta noudattaa sen käskyjä. Mutta jos tämä olisi totta, niin miksi Aadam joutui kärsimään rikkomuksensa rangaistuksen? Esivanhempiemme synti toi maailmaan syyllisyyttä ja surua, ja vain Jumalan hyvyys ja armo estivät sitä syöksemästä ihmiskuntaa äärimmäiseen epätoivoon. Älköön kukaan pettäkö itseään. »Synnin palkka on kuolema» (Room. 6: 23). Jumalan lakia ei voida rikkoa rankaisematta nyt sen paremmin kuin silloinkaan, kun tuomio julistettiin ihmiskunnan isälle.

Syntiinlankeemuksensa jälkeen Aadam ja Eeva eivät saaneet enää asua Eedenissä. He pysyivät hartaasti, että saisivat jäädä viattomuuden ja ilon aikaiseen kotiinsa. He myönsivät, ettei heillä ollut enää mitään oikeutta siihen, mutta sitoutuivat kaikessa tottelemaan Jumalaa vastaisuudessa. Mutta heille sanottiin, että synti oli turmellut heidän luonteensa. He olivat nyt heikompia vastustamaan pahaa, ja saatana saisi nyt helpommin otteen heistä. He olivat viattomina langenneet kiusaukseen, ja nyt tietäessään olevansa syyllisiä he eivät jaksaisi niinkään hyvin pysyä puhtaina.

Nöyrinä ja sanomattoman surullisina he jättivät jäähyväiset kauniille kodilleen ja lähtivät asuttamaan maata, jota rasitti synnin kirous. Ennen niin lauhkea ja tasalämpöinen ilmasto

Patriarkat ja profeetat

oli nyt altis suurille vaihteluille, ja armossaan Herra antoi heille nahkapuvut suojaksi kovaa kuumuutta ja kylmyyttä vastaan.

Nähdessään kuihtuvan kukan ja putoavan lehden ensimmäisinä rappeutumisen merkkeinä Aadam ja hänen kumppaninsa surivat syvemmin kuin ihmiset nykyään murehtivat kuolleitaan. Hauraiden ja hentojen kukkien kuolema oli sekin jo kyllin murheellista, mutta kun komeat puut karistivat lehtensä, se toi voimakkaasti mieleen sen ankaran tosiasian, että kuolema on kaiken elävän osana.

Eedenin paratiisi pysyi maailmassa kauan senkin jälkeen kun ihminen oli karkotettu sen viihtyisiltä poluilta. Langenneen ihmissuvun sallittiin kauan katsella viattomuutensa kotia — vain vartioivat enkelit estivät heiltä pääsyn sinne. Kerubien vartioimalla paratiisin portilla näkyi jumalallinen kirkkaus. Sinne Aadam tuli poikiensa kanssa palvomaan Jumalaa. Siellä he uudelleen lupasivat noudattaa sitä lakia, jonka rikkominen oli karkottanut heidät Eedenistä. Kun jumalattomuuden tulva peitti alleen koko maan ja kun ihmisten pahuus johti heidän tuhoonsa vedenpaisumuksessa, poisti Eedenin istuttanut käsi sen maan päältä. Mutta lopullisessa ennalleen asettamisessa, jolloin Jumala luo »uuden taivaan ja uuden maan» (Ilm. 21: 1), se palautetaan ihanammaksi kaunistettuna kuin se alussa olikaan.

Silloin ne, jotka ovat pitäneet Jumalan käskyt, saavat hengittää sisäänsä kuolematonta elinvoimaa elämän puun juurella. Ja halki päättymättömien aikakausien saavat synnittömien maailmojen asukkaat katsella tuota ihanaa puutarhaa näytteenä Jumalan täydellisestä luomistyöstä, jota synnin kirous ei ole koskettanut — näytteenä siitä, mitä koko maasta olisi tullut, jos ihminen vain olisi toteuttanut Luojan loistavan suunnitelman.

4.

LUNASTUS- SUUNNITELMA

Ihmisen lankeemus aiheutti suuren surun koko taivaassa. Synnin kirous oli turmellut Jumalan luoman maailman, jota kurjuuteen ja kuolemaan tuomitut olennot nyt asuttivat. Lakia rikkoneilla ei näyttänyt olevan mitään toivoa. Enkelien ylistyslaulut vaikenivat. Kaikkialla taivaan kartanoissa vallitsi suru synnin aiheuttamasta tuhosta.

Jumalan Poika, taivaallisten joukkojen kunniakas Päämies, tunsu syvää sääliä langennutta ihmissukua kohtaan. Rajaton myötätunto liikutti hänen mieltään, kun hän kuuli kadotetun maailman valitukset. Mutta jumalallinen rakkaus oli laatinut suunnitelman, jonka mukaan ihminen voitiin pelastaa. Rikottu Jumalan laki vaati syntisen kuolemaa. Koko kaikkeudessa oli vain yksi, joka saattoi täyttää sen vaatimukset ihmisen puolesta. Koska jumalallinen laki on yhtä pyhä kuin Jumala, saattoi vain Jumalan vertainen suorittaa sen rikkomisen sovituksen. Kukaan muu kuin Kristus ei voinut lunastaa langennutta ihmistä lain kirouksesta ja palauttaa häntä sopusointuun taivaan kanssa. Kristus ottaisi kärsiäkseen synnin syyllisyyden ja häpeän — synnin, joka oli niin vastenmielistä pyhälle Jumalalle, että se erotti Isän Pojastaan. Kristus laskeutuisi kurjuuden syvyyksiin pelastaakseen tuhonalaisen ihmissuvun.

Isän edessä hän puhui hartaasti syntisen puolesta, ja koko taivaan joukko odotti tulosta sanoin kuvaamattoman kiinnostuneena. Kauan kesti tuo salaperäinen neuvottelu — »rauhan neuvo» (Sak. 6: 13), joka koski langenneita ihmislapsia. Pelas-

Patriarkat ja profeetat

tussuunnitelma oli laadittu ennen maan luomista, sillä Kristus on teurastettu Karitsa »hamasta maailman perustamisesta» (Ilm. 13: 8). Kuitenkin täytyi jopa kaikkeuden Kuninkaan käydä mielessään kamppailua, ennen kuin hän taipui antamaan Poikansa kuolla syyllisen ihmissuvun puolesta. Mutta »niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3: 16). Oi sitä lunastuksen salaisuutta! Oi sitä rakkautta, joka Jumalalla oli maailmaa kohtaan, joka ei rakastanut häntä! Kuka voi käsittää sen rakkauden syvyyttä, »joka on kaikkea tietoa ylempänä»? Halki loputtomien aikakausien yrittävät kuolemattomat olennot käsittää tuon käsittämättömän rakkauden salaisuutta ihmetellen ja ihailen sitä.

Jumala ilmaisi itsensä Kristuksessa »ja sovitti maailman itsensä kanssa» (2Kor. 5: 19). Synti oli niin turmellut ihmisen, ettei tämä voinut omin avuin päästä sopusointuun hänen kanssaan, jonka luonne on puhdas ja hyvä. Mutta kun Kristus lunasti ihmisen lain tuomiosta, hän saattoi jakaa jumalallista voimaa inhimillisen yrityksen tueksi. Näin siis katumalla syntejään ja uskomalla Kristukseen Aadamin langenneista lapsista voi jälleen tulla »Jumalan lapsia» (1 Joh. 3: 2).

Suunnitelma, joka yksin saattoi varmistaa ihmisen pelastuksen, sisällytti koko taivaan äärettömään uhriinsa. Enkelit eivät voineet iloita Kristuksen selostaessa heille pelastussuunnitelmaa, sillä he käsittivät, että ihmisen pelastamisen täytyi aiheuttaa heidän rakastetulle Päämiehelleen sanomattomia kärsimyksiä. Surren ja ihmetellen he kuuntelivat hänen sanojaan, kun hän kertoi heille, miten hänen täytyi laskeutua taivaan puhtaudesta ja rauhasta, sen ilosta, kirkkaudesta ja kuolemattomasta elämästä, ja joutua kosketuksiin maan turmeluksen kanssa ja kestää sen surua, häpeää ja kuolema. Hänen paikkansa oli syntisen ja synnin rikkomuksen välissä, mutta vain muutamat vastaanottaisivat hänet Jumalan Poikana. Hän luopuisi taivaan Majesteetin korkeasta asemastaan, näyttäytyisi maan päällä ja nöyryttäisi itsensä ihmiseksi ja omakohtaisesti kokemalla kaiken tutustuisi niihin suruihin ja kiusauksiin, joita ihminen joutuisi kestävänsä. Kaikki tämä oli välttämätöntä, jotta hän voisi auttaa kiusattuja (Hebr. 2: 18). Hänen opettajan tehtävänsä päättyi-

sen jälkeen hänet annettaisiin jumalattomien ihmisten käsiin ja jätettäisiin alttiiksi kaikille solvauksille ja kidutuksille, mihin saatana vain saattoi yllyttää heidät. Hänen täytyisi kärsiä kaikkein julmin kuolema kohotettuna syyllisenä syntisenä taivaan ja maan välille. Hänen täytyisi kestää niin hirvittävän tuskan pitkiä tunteja, etteivät enkelit voisi katsella sitä, vaan peittäisivät kasvonsa sitä näkemästä. Hänen täytyisi kärsiä sielun hätää ja Isän kasvojen kätkeytymistä silloin kun rikkomuksen syyllisyys — koko maailman syntitaakka — olisi hänen kannettavanaan.

Enkelit heittäytyivät maahan Päämiehensä jalkojen juureen ja tarjoutuivat uhriksi ihmisen hyväksi. Mutta enkeli ei voinut hengellään maksaa velkaa; vain hänellä joka loi ihmisen oli valta lunastaa hänet. Kuitenkin enkelit saisivat suorittaa jotakin pelastussuunnitelman yhteydessä. Kristus tehtäisiin »vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi» (Hebr. 2:9). Pukeutuessaan ihmisluontoon hän tulisi voimaltaan heitä heikommaksi, ja heidän tuli palvella häntä vahvistaen ja tyynnyttäen häntä kärsimyksissä. Heidän tuli niinkään olla »palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä» (Hebr. 1:14). Heidän tuli varjella armosta osallistuvia pahojen enkelien vallalta ja pimeydeltä, jota saatana alituisen levittää heidän ympärilleen.

Joutuessaan näkemään Herransa tuskan ja nöyryytyksen enkelit tuntisivat syvää surua ja paheksumista, ja he tahtoisivat vapauttaa hänet murhamiesten käsistä. Mutta he eivät saisi puuttua asiaan estääkseen mitään siitä, mitä joutuisivat katselemaan. Pelastussuunnitelman mukaan Kristuksen täytyisi kärsiä jumalattomien pilkkaa ja häväistystä, ja hän suostuisi kaikkeen tähän ryhtyessään ihmisen Lunastajaksi.

Kristus vakuutti enkeleille, että kuolemallaan hän lunastaisi monet ja tuhoaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan. Hän saisi takaisin valtakunnan, jonka ihminen oli menettänyt rikkomuksensa tähden, ja lunastetut perisivät sen hänen kanssaan ja asuisivat siellä ikuisesti. Synti ja syntiset pyyhkäistäisiin pois, eivätkä he koskaan enää pääsisi häiritsemään taivaan eikä maan rauhaa. Hän pyysi enkelten joukkoa yhtymään suunnitelmaan, jonka hänen Isänsä oli hyväksynyt, ja iloitsemaan siitä, että hän

Patriarkat ja profeetat

voisi kuolemallaan saada langenneen ihmisen sovitetuksi Jumalan kanssa.

Silloin ilo, kuvaamaton ilo täytti taivaan. Lunastetun maailman kirkkaus ja autuus ylitti elämän Ruhtinaan tuskan ja uhrinkin. Halki taivaallisten kartanoiden kaikuivat ensi soinnut siitä laulusta, joka oli kaikuva Betlehemin kukkuloiden yllä: »Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!» (Luuk. 2: 14). Syvemmällä riemulla kuin konsanaan maan luomisen hurmiossa »aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat» (Job 38: 7).

Ihminen sai ensimmäisen viittauksen lunastukseen samassa yhteydessä, jolloin saatanelle langetettiin tuomio paratiisissa. Herra julisti: »Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän» (1 Moos. 3:15). Tämä esivanhempiemme kuullen lausuttu tuomio oli heille lupaus. Samalla kun se ennusti sotaa ihmisen ja saatanan välille, se julisti, että suuren vastustajan valta lopulta murrettaisiin. Adam ja Eeva olivat rikollisina vanhurskaan Tuomarin edessä odottaen tuomiota rikkomuksestaan. Mutta ennen kuin he kuulivat osakseen tulevasta raadannan ja surun täyteisestä elämästä tai säädöksestä, jonka mukaan heidän piti jälleen tuleman maaksi, he saivat kuunnella sanoja, jotka eivät voineet olla herättämättä heissä toivoa. Vaikka he joutuivatkin kärsimään väkevän vihollisensa vallasta, he saattoivat odottaa lopullista voittoa.

Kun saatana kuuli, että vihollisuus tulisi vallitsemaan hänen ja vaimon välillä sekä hänen siemenensä ja tämän siemenen välillä, hän tiesi ihmisluontoa turmelevan työnsä keskeytyvän ja ihmisen tulevan jotenkin kykeneväksi vastustamaan hänen valtaansa. Kun pelastussuunnitelmasta tehtiin paremmin selkoa, saatana enkeleineen iloitsi siitä, että saatuaan ihmisen lankeamaan hän voisi vetää myös Jumalan Pojan alas korkeasta asemastaan. Hän selitti, että hänen maanpäälliset suunnitelmansa olivat siihen asti menestyneet ja että kun Kristus pukeutuisi ihmisluontoon, hänetkin voitaisiin voittaa ja saada langenneen ihmissuvun lunastaminen estetyksi.

Taivaan enkelit täydensivät esivanhemmillemme sen suunnitelman esittämistä, joka oli laadittu heidän pelastukseksi. Aadamille ja hänen elämäntoverilleen vakuutettiin, ettei heitä suuresta synnistään huolimatta hylätty saatanan armoille. Jumalan Poika oli tarjoutunut sovittamaan omalla hengellään heidän rikkomuksensa. Heille suotaisiin koetusaika, ja katumalla ja uskomalla Kristukseen he voisivat jälleen päästä Jumalan lapsiksi.

Heidän syntinsä vaatima uhri ilmaisi Aadamille ja Eevalle Jumalan lain pyhän luonteen, ja he näkivät entistä selvemmin synnin syyllisyyden ja sen hirveät seuraukset. Tunnonvaivoissaan ja ahdistuksessaan he pyysivät hartaasti, ettei rangaistaisi häntä, jonka rakkaudesta he olivat saaneet kaiken ilonsa; rangaistakoon mieluummin heitä ja heidän jälkeläisiään.

Heille sanottiin, että koska Herran laki oli hänen hallituksensa perustana sekä taivaassa että maan päällä, ei enkeliäkään voitu hyväksyä sen rikkomisen sovintouhriksi. Yhtään sen käskyä ei voitu kumota eikä muuttaa soveltuvaksi ihmisen langenneeseen tilaan, mutta Jumalan Poika, joka oli luonut ihmisen, saattoi sovittaa hänet. Kuten Aadaminkin rikkomus oli aiheuttanut kurjuutta ja kuolemaa, saisi Kristuksen uhri aikaan elämää ja kuolemattomuutta.

Ei vain ihminen vaan myös maa oli synnin tähden joutunut paholaisen valtaan ja saataisiin lunastussuunnitelman avulla palautetuksi entiselleen. Tultuaan luoduksi Aadam sai maan hallintaansa. Mutta langettuaan kiusaukseen hän joutui saatanan valtaan; »sillä kenen voittama joku on, sen orja hän on» (2 Piet. 2: 19). Kun ihmisestä tuli saatanan vanki, menetti hän valtansa voittajalleen. Näin saatanasta tuli »tämän maailman jumala» (2Kor. 4: 4). Hän on anastanut itselleen maan herruuden, mikä alkuaan annettiin Aadamille. Mutta maksamalla uhrillaan syntivelan Kristus ei ainoastaan lunastaisi ihmistä, vaan myös saisi takaisin hänen menettämänsä herruuden. Kaiken, minkä ensimmäinen Aadam menetti, palauttaa toinen ennalleen. Profeetta lausuu: »Ja sinä Karjatorni, tytär Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus» (Miika 4: 8). Ja apostoli Paavali kutsuu tätä »hänen omaisuutensa lunastamiseksi» (Ef. 1: 14). Jumala loi maan pyhien, onnellisten

Patriarkat ja profeetat

olentojen asuinpaikaksi. Herra »on valmistanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, ei hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi hän sen valmisti» (Jes. 45:18). Tämä tarkoitus täyttyy silloin, kun maa Jumalan voiman uudistamana sekä synnistä ja surusta vapautettuna tulee lunastettujen ikuisiksi asuinsijaksi. »Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti.» »Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä» (Ps.37: 29; Ilm.22: 3).

Viattomuuden tilassaan Aadam oli saanut olla avoimessa yhteydessä Luojaansa. Mutta synti erotti toisistaan Jumalan ja ihmisen. Vain Kristuksen sovitus saattoi silloittaa kuilun ja avata siunauksen ja pelastuksen yhteydet taivaasta maahan. Ihminen ei vielä päässyt suoraan lähestymään Luojaansa, mutta Jumala pitäisi häneen yhteyttä Kristuksen ja enkeleiden välityksellä.

Näin Aadamille ilmaistiin ihmiskunnan historian tärkeitä tapahtumia siitä lähtien, kun Jumala langetti tuomionsa Eedenissä aina vedenpaisumukseen ja Jumalan Pojan ensimmäiseen tulemukseen asti. Hänelle näytettiin, että vaikka Kristuksen uhri riitti pelastamaan koko maailman, monet valitsisivat mieluummin syntielämän kuin katumuksen ja kuuliaisuuden. Sukupolvien seurattessa toisiaan rikokset lisääntyisivät, ja synnin kirous painaisi yhä raskaampana ihmissukua, eläimiä ja maata. Syntisellä vaelluksellaan ihminen lyhentäisi elinpäiviensä määrää. Hän lyhenisi varreltaan, ja hänen kestävyytensä sekä siveellinen ja älyllinen voimansa vähenisivät, kunnes maailma olisi täynnä kaikenlaista kurjuutta. Kun ihmiset eivät hillitsisi halujaan ja intohimojaan, he eivät enää kykenisi arvostamaan pelastussuunnitelman suuria totuuksia. Kuitenkin Kristus noudattaisi tarkoin sitä suunnitelmaa, jonka vuoksi hän lähti taivaasta. Hän toimisi edelleen ihmisten hyväksi ja kehottaisi heitä yhä kätkemään heikkoutensa ja vajavuutensa häneen. Hän täyttäisi kaikkien niiden tarpeet, jotka uskossa tulisivat hänen luokseen. Ja aina tulisi olemaan niitä, jotka säilyttäisivät tiedon Jumalasta ja pysyisivät tahrattomina vallitsevan jumalattomuuden keskellä.

Jumala sääti uhrijärjestelmän muistuttamaan ihmistä alituisesti, jotta tämä siten tunnustaisi katuvansa syntiään ja usko-

Lunastussuunnitelma

vansa luvattuun Lunastajaan. Sen tuli painaa langenneen ihmis-suvun mieleen se vakava totuus, että kuolema oli synnin aiheut-tama. Ensimmäinen uhritoimitus oli Aadamille erittäin tuskalli-nen. Hänen täytyi kohottaa kätensä riistääkseen elämän, jonka vain Jumala saattoi antaa. Ensi kerran hän oli näkemässä kuo-lemaa, ja hän tiesi, ettei yhdenkään ihmisen tai eläimen olisi tarvinnut kuolla, jos hän olisi pysynyt kuuliaisena Jumalalle. Ja surmatessaan viattoman uhrieläimen häntä puistatti ajatus, että Jumalan virheettömän Karitsan täytyi vuodattaa verensä hänen syntinsä vuoksi. Tämä tapahtuma sai hänet tuntemaan entistä syvemmin ja elävämmin, miten suuri oli hänen rikko-muksensa, jonka ainoastaan Jumalan rakkaan Pojan kuolema saattoi sovittaa. Ja hän hämmästeli sitä ääretöntä hyvyyttä, joka oli valmis maksamaan sellaiset lunnaat syyllisestä. Toivon tähti valaisi synkkää ja kauheaa tulevaisuutta ja lievensi sen äärimmäistä lohduttomuutta.

Mutta lunastussuunnitelmalla oli myös ihmisen pelastamista laajempi ja syvempi tarkoituksensa. Ei Kristus tullut maailmaan vain ihmistä pelastamaan eikä vain sitä varten, että tämän pienen maailman asukkaat suhtautuisivat Jumalan lakiin sen arvon mukaisesti. Hän tuli todistamaan koko maailmankaikkeu-delle, että Jumala on luonteeltaan oikeamielinen. Tähän suuren uhrinsa tulokseen — sen vaikutukseen muiden maailmojen asuk-kaihin samoin kuin ihmisiin — Vapahtaja suuntasi ajatuksensa sanoessaan vähän ennen ristiinnaulitsemistaan: »Nyt käy tuo-mio tämän maailman ylitse; nyt tämän maailman ruhtinas pitää heitettämän ulos. Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni» (Joh. 12: 31,32). Kristuksen kuoleminen ihmisen pelastamiseksi ei vain avaisi ihmisille pääsyä taivaaseen, vaan todistaisi koko maailmankaikkeudelle, että Jumala ja hänen Poikansa ovat suhtautuneet oikealla tavalla saatanan kapinaan. Se vahvistaisi Jumalan lain pysyvyyden ja paljastaisi synnin luonteen ja seuraukset.

Alusta asti suuri taistelu oli koskenut Jumalan lakia. Saatana oli koettanut todistaa, että Jumala oli epäoikeudenmukainen, että hänen lakinsa oli virheellinen ja että kaikkeuden menestys vaati sen muuttamista. Hyökkäämällä lakia vastaan hän aikoi kukistaa sen Tekijän herruuden. Taistelun kestäessä nähtäisiin,

Patriarkat ja profeetat

olivatko jumalalliset säädökset puutteellisia ja muutettavia vai-ko täydellisiä ja muuttumattomia.

Kun saatana karkotettiin taivaasta, hän päätti tehdä maan valtakunnakseen. Kiusattuaan Adamia ja Eevaa ja voitettuaan heidät hän arveli saaneensa tämän maailman haltuunsa, »sillä», hän sanoi, »he ovat valinneet minut hallitsijakseen». Hän väitti, ettei syntiselle annettaisi anteeksi. Siksi langennut ihmiskunta oli oikeutetusti hänen alamaisensa ja maailma oli hänen. Mutta Jumala antoi oman rakkaan Poikansa — vertaisensa — kärsimään synnin rangaistuksen ja siten avaamaan ihmisluvulle jälleen pääsyn hänen suosionsa ja takaisin Eeden-kotiinsa. Kristus otti lunastaakseen ihmisen ja vapauttaakseen maailman saatanan otteesta. Taivaassa alkanut suuri taistelu ratkaistaisiin juuri tässä maailmassa ja tällä alueella, jota saatana on väittänyt omakseen.

Koko kaikkeus ihmetteli, että Kristus nöyrytyisi pelastamaan langenneen ihmisen. Hän oli matkannut tähdestä toiseen ja maailmasta toiseen valvoen kaikkea ja kaitselmuksessaan täyt-täen laajan luomakuntansa eritasoisten olentojen tarpeet. Se että hän suostui jättämään ylhäisen asemansa ja pukeutumaan ihmisluntoon, oli salaisuus, johon toisten maailmojen synnit-tömät asukkaat halusivat tutustua. Kun Kristus tuli meidän maailmaamme ihmismuodossa, kaikki seurasivat tavattoman kiinnostuneina hänen taivallustaan askel askeleelta veren tah-raamaa polkua seimeltä Golgatalle. Taivas pani merkille häneen kohdistetut solvaukset ja pilkan ja tiesi ne saatanan yllyttämiksi. Siellä nähtiin, miten vastakkaiset voimat etenivät saatanan alati pyrkiessä syöksemään ihmisiä synkkyyteen, mur-heeseen ja kärsimyksiin ja Kristuksen ehkäistessä sitä. Siellä tarkkailtiin, miten valon ja pimeyden välinen taistelu yltyi yhä kiivaammaksi. Ja kun Kristus kuolontuskassaan ristillä huudah-ti: »Se on täytetty» (Joh. 19: 30), puhkesivat kaikki maailmat ja taivaskin riemuhuutoon. Suuri taistelu, jota oli käyty niin kauan tässä maailmassa, oli nyt ratkaistu, ja Kristus oli voittaja. Hän oli kuolemallaan vastannut kysymykseen, rakastivatko Isä ja Poika ihmistä kylliksi osoittaakseen kieltäymystä ja uhrimiel-tä. Saatana oli paljastanut todellisen luonteensa valehtelijana ja murhaajana. Havaittiin, että sama mieli, jolla hän oli hallinnut

vallassaan olleita ihmislapsia, olisi ilmennyt hänessä edelleenkin, jos hän olisi päässyt hallitsemaan taivaallisia olentoja. Koko uskollinen kaikkeus yhtyi yksimielisesti kiittämään jumalallista hallintoa.

Jos lakia olisi voitu muuttaa, olisi ihminen voitu pelastaa ilman Kristuksen uhria. Mutta Kristuksen täytyi uhrata henkensä syntiin langenneen ihmissuvun puolesta, ja se todistaa, ettei Jumalan laki päästä syntistä vaatimustensa alaisuudesta. On osoitettu, että synnin palkka on kuolema. Kristuksen kuolema vahvisti saatanan häviön. Mutta jos laki olisi poistettu risillä, kuten monet väittävät, silloin ei Jumalan rakkaan Pojan tuskalla ja kuolemalla olisi aikaansaatu muuta kuin se, mitä saatana oli toivonutkin. Pahuuden ruhtinas olisi saanut riemuvoiton, ja hänen syytöksensä Jumalan hallitusta vastaan olisivat osoittautuneet tosiksi. Juuri se, että Kristus kärsi ihmisen rikkomuksen rangaistuksen, on vahvana todisteena kaikille luoduille lain muuttumattomuudesta. Se todistaa, että Jumala on vanhurskas, armollinen ja itsensäkieltävä ja että hän hallitsee äärettömän oikeudenmukaisesti ja armollisesti.

5.

KAIN JA AABEL KOETTEELLA

Kain ja Aabel, Aadamin pojat, olivat luonteeltaan kovin erilaisia. Aabel oli mieleltään uskollinen Jumalalle. Hänen mielestään Jumala suhtautui syntiin langenneeseen ihmissukuun oikeamielisesti ja armollisesti, ja kiittolisena hän omaksui pelastustoivon. Mutta Kain oli kapinamielinen ja napisi Jumalaa vastaan sen johdosta, että tämä oli kironnut maan ja ihmissuvun Aadamin synnin vuoksi. Hän päästi mielensä ajautumaan samalle ladulle, joka johti saatanan lankeemukseen — omahyväisiin kuvitteluihin ja Jumalan oikeamielisyyden ja arvovallan epäilyyn.

Nämä veljekset joutuivat koetteelle samoin kuin Aadamia oli koeteltu ennen heitä, jotta nähtäisiin halusivatko he uskoa ja totella Jumalan sanaa. He tunsivat ihmisen pelastamiseksi laaditun suunnitelman ja ymmärsivät Jumalan säätämän uhrijärjestelmän. He tiesivät, että näillä uhreilla heidän tuli ilmaista uskonsa siihen Vapahtajaan, jota uhrieläimet kuvasivat, sekä samalla tunnustaa olevansa täysin riippuvaisia hänen anteeksiannostaan. Ja he olivat selvillä siitä, että mukautumalla näin heidän lunastamiseksi laadittuun jumalalliseen suunnitelmaan he todistivat olevansa kuuliaisia Jumalan tahdolle. Ilman verenvuodatusta ei syntejä voitu sovittaa, ja uhraamalla laumansa esikoiset heidän tuli osoittaa uskovansa Kristuksen vereen luvattuna sovituksena. Tämän lisäksi oli uutiset maan hedelmistä annettava Herralle kiitosuhriksi.

Kumpikin veljeksistä pystytti alttarinsa samalla tavoin ja toi uhrinsa. Aabel toi sen laumastaan Herran ohjeiden mukaisesti. »Ja Herra katsoi Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen.» Tuli leimahti taivaasta ja kulutti uhrin. Mutta Herran selvästä ja nimenomaisesta käskystä välittämättä Kain toi vain uhrilahjan maan hedelmistä. Taivas ei mitenkään ilmaissut hyväksyvänsä sitä. Aabel pyysi veljeään lähestymään Jumalaa tämän ohjeiden mukaisesti, mutta hänen hartaat pyyntönsä saivat Kainin vain entistä jyrkemmin pysymään kannassaan. Vanhempana veljenä hän väheksyi nuorempansa neuvoja ja kehotuksia.

Kain tuli Jumalan luo napisten ja mielessään epäillen luvattua uhria ja uhritoimitusten tarpeellisuutta. Hänen uhrilahjansa ei ilmaissut mitään synnin katumusta. Hänestä tuntui, samoin kuin monista nykyään, että Jumalan tarkan suunnitelman noudattaminen olisi vain heikkouden tunnustamista, koska sen mukaan oli turvaututtava pelkästään hänen pelastukseensa ja luvattun Vapahtajan suorittamaan sovitukseseen. Hän halusi mieluummin olla riippumaton ja luottaa vain itseensä ja omiin ansioihinsa. Eikä hän toisi mitään karitsaa veriuhriksi, vaan toisi *omia* hedelmiään, *oman* työnsä tuotteita. Hän esitti uhrinsa Jumalalle ikään kuin suosion osoituksena, jolla hän odotti saavansa itselleen Jumalan hyväksymisen. Kain totteli rakentamalla alttarin ja tuomalla uhrin, mutta se oli vain puolinaista kuuliaisuutta. Siitä puuttui oleellinen osa: Vapahtajan tarpeen tunnustaminen.

Syntyperältään ja uskonnolliselta kasvatukseltaan nämä veljekset olivat yhdenveroisia. Molemmat olivat syntisiä, ja kumpikin tunnusti Jumalan ansaitsevan heidän kunnioituksensa ja palvontansa. Ulkonaisesti heidän uskontonsa näytti samanlaiselta tiettyyn rajaan asti, jonka ylitettyään he erosivat jyrkästi toisistaan.

»Uskon kautta uhrasi Aabel Jumalalle paremman uhrin kuin Kain» (Hebr. 11:4). Aabel käsitti lunastuksen suuret periaatteet. Hän ymmärsi olevansa syntinen ja tajusi synnin ja sen seurauksen, kuoleman, erottavan hänet Jumalan yhteydestä. Hän toi teurastetun uhrieläimen, uhratun elämän, ja tunnusti siten, että rikotun lain vaatimukset olivat oikeutettuja. Veren vuodattaminen siirsi hänen katseensa tulevaan uhriin, Golgatan ristillä

Patriarkat ja profeetat

kuolevaan Kristukseen, ja luottamalla siellä suoritettavaan sovittukseen hän sai todistuksen vanhurskaudestaan ja uhrinsa hyväksymisestä.

Kain olisi voinut oppia ja omaksua nämä totuudet yhtä hyvin kuin Aabelkin. Ei hän ollut minkään mielivaltaisen suunnitelman uhri. Ei Jumala ollut ennalta valinnut toista veljeä hyväksyttäväksi ja toista hyljättäväksi. Aabel valitsi uskon ja kuuliaisuuden, Kain epäuskon ja kapinallisuuden. Tämä ratkaisi kummankin kohtalon.

Kain ja Aabel edustavat kahta ihmisluokkaa, joita maailmassa on ajan loppuun asti. Toinen niistä turvautuu synnin sovittukseksi säädettyyn uhuriin, toinen luottaa omiin ansioihinsa, ja koska viimeainittujen uhrilahjaan ei sisälly mitään jumalallisen välittäjän ansiota, se ei pysty saattamaan ihmistä Jumalan suosioon. Rikkomuksemme voidaan antaa anteeksi vain Jeesuksen ansioiden perusteella. Ne, jotka eivät tunne tarvitsevansa Kristuksen veren ansiota vaan katsovat voivansa hankkia Jumalan hyväksymisen pelkästään omilla teoillaan ilman jumalallista armoa, erehtyvät Kainin tavoin. He ovat tuomion alaisia, elleivät hyväksy puhdistavaa sovintoverta. Millään muulla keinoin heitä ei voida vapauttaa synnin orjuudesta.

Se luokka, joka palvoo Jumalaa Kainin esimerkin mukaan, on maailmassa suurena enemmistönä, sillä miltei jokainen väärä uskonto perustuu samaan periaatteeseen: ihmisen pelastumiseen omien tekojensa turvin. Eräät väittävät, ettei ihmiskunta tarvitse lunastusta vaan kehitystä — se voi näet hienostua, jalostua ja uudistaa itsensä. Samoin kuin Kain luuli hankkivansa Jumalan suosion uhrillaan, josta puuttui uhriveri, nämäkin arvelevat ihmisyyden kykenevän kohottautumaan jumalalliselle tasolle ilman sovittusta. Kainin tapaus osoittaa, mikä tästä on pakostakin seurauksena. Se näyttää, mikä ihmisestä tulee vailla Kristusta. Ihmiskunnalla ei ole mitään voimaa, jolla se voisi uudistaa itseään. Sinänsä se ei suuntaudu ylöspäin, jumalallista kohti, vaan alaspäin, saatanallista kohti. Kristus on ainoa toivomme. »Ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman.» »Eikä ole pelastusta yhdesäkään toisessa» (Apt. 4: 12).

Tosi usko, joka luottaa kokonaan Kristukseen, ilmenee kuu-

laisuutena kaikille Jumalan vaatimuksille. Aadamin ajoista nykypäiviin asti on käyty suurta taistelua Jumalan lain noudattamisesta. Kaikkina aikoina ovat eräät väittäneet olevansa oikeutettuja Jumalan suosioon, vaikkeivät välitäkään joistakin hänen käskyistään. Mutta Raamattu vakuuttaa, että »teoista usko» tulee »täydelliseksi» ja että ilman kuuliaisuuden tekoja usko »on itsessään kuollut» (Jaak. 2: 22,17). Joka sanoo tuntevansa Jumalan »eikä pidä hänen käskyjensä, se on valhettelija, ja totuus ei ole hänessä» (1 Joh. 2: 4).

Kun Kain huomasi, ettei hänen uhrilahjansa kelvannut, hän vihastui Herraan ja Aabeliin. Jumalalle hän oli vihainen siksi, ettei tämä hyväksynyt ihmisen valitsemaa lahjaa itse säättämensä uhrin korvikkeeksi, ja veljelleen hän oli vihoissaan siitä, että tämä mieluummin totteli Jumalaa kuin ryhtyi hänen kanssaan kapinoimaan Jumalaa vastaan. Vaikka Kain väheksyikin jumalallista käskyä, ei Jumala jättänyt häntä oman onnensa nojaan. Hän alentui järkisyillä taivuttamaan miestä, joka oli käyttäytynyt niin sopimattomasti. Ja Herra sanoi Kainille: »Miksi olet vihastunut, ja miksi hahmosi synkistyy?» Enkeli välitti jumalallisen varoituksen: »Jos teet hyvin, voit [hyväksyttynä] kohottaa katseesi; mutta jos et hyvin tee, niin väijyy synti ovella.» Kainin oli itse valittava. Jos hän turvautuisi luvatus Vapahtajan ansioihin, hän pääsisi Jumalan suosioon. Mutta jos hän itsepintaisesti pysyisi epäuskossaan ja synnissään, ei hänellä olisi mitään syytä valittaa Herran hylänneen hänet.

Mutta sen sijaan että olisi tunnustanut syntinsä Kain edelleenkin valitti Jumalan epäoikeudenmukaisuutta ja hautoi katetta ja vihaa Aabelia kohtaan. Suutuksissaan hän moitti veljeään ja koetti saada hänet mukaansa vastustamaan Jumalan menettelyä heitä kohtaan. Sävyisästi mutta silti pelottomasti ja lujasti Aabel puolusti Jumalan oikeamielisyyttä ja hyvyyttä. Hän osoitti, missä kohdin Kain oli erehtynyt, ja koetti saada hänet huomaamaan, että vika oli hänessä itsessään. Hän palautti Kainin mieleen, miten Jumala oli armossaan säästänyt heidän vanhempiensa hengen, vaikka olisi heti voinut rangaista heitä kuolemalla, ja vakuutti Jumalan rakastavan heitä, koskapa hän antoi Poikansa viattomana ja pyhänä kärsiä sen rangaistuksen, joka kuului heille. Kaikki tämä vain suututti Kainia yhä enem-

Patriarkat ja profeetat

män. Hänen järkensä ja omantuntonsa mukaan Aabel oli oikeassa, mutta hän oli raivoissaan siitä, ettei tämä ollut kuunnellut hänen neuvoaan eikä yhtynyt hänen kapinaansa, vaan uskalsi olla eri mieltä. Ja vihan vimmoissaan hän tappoi veljensä.

Kain ei vihannut eikä surmannut veljeään sen vuoksi, että tämä olisi tehnyt jotakin väärää, vaan »sentähden, että hänen [Kainin] tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat» (1 Joh. 3:12). Samoin jumalattomat ovat kaikkina aikoina vihanneet niitä, jotka ovat heitä parempia. Aabelin kuuliainen ja vakaa uskonelämä oli Kainille ainaisena nuhtena. »Sillä jokainen, joka pahaa tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi» (Joh. 3:20). Mitä kirkkaampana taivaallinen valo heijastuu Jumalan uskollisten palvelijain luonteesta, sitä selvempinä ilmenevät jumalattomien synnit, ja sitä kiivaammin he pyrkivät tuhoamaan ne, jotka häiritsevät heidän rauhaansa.

Aabelin murha oli ensimmäinen esimerkki siitä vihollisuudesta, joka Jumalan sanojen mukaan tulisi vallitsemaan käärmeen ja vaimon siemenen välillä — saatanan ja hänen alaistensa sekä toisaalta Kristuksen ja hänen seuraajiensa välillä. Ihmisen langettua syntiin saatana oli saanut ihmissuvun valvontaansa, mutta Kristus auttaisi sitä vapautumaan hänen ikeestään. Saatana vihastuu aina kun joku uskossa Jumalan Karitsaan lakkaa palvelemasta syntiä. Aabelin pyhä elämä kumosi saatanan syytöksen, jonka mukaan ihmisen oli mahdotonta noudattaa Jumalan lakia. Kun Kain paholaisen kiihdyttämässä mielentilassaan huomasi, ettei hän saanut Aabelia puolelleen ja valtaansa, hän raivostui niin että tappoi hänet. Ja aina kun jotkut ryhtyvät puolustamaan Jumalan lain vanhurskautta, ilmenee samantyyppistä henkeä heitä vastaan. Tuossa samassa hengessä on Kristuksen opetuslapsille eri aikakausina pystytetty häpeäpaaluja ja syytetty polttorovioita. Mutta saatana joukkoineen yllyttää suorittamaan näitä julmuuksia Jeesuksen seuraajalle sen vuoksi, etteivät he pysty pakollakaan alistamaan häntä valtaansa. Se on voitettun vihollisen raivoa. Jokainen Jeesuksen marttyyri on kuollut voittajana. Profeetta lausuu: »He ovat voittaneet hänet [sen vanhan käärmeen, 'jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan'] Karitsan veren kautta ja todistuksensa sanan kautta,

eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti» (Ilm. 12: 11,9).

Murhamies Kain kutsuttiin pian vastaamaan rikoksestaan. »Herra sanoi Kainille: 'Missä on veljesi Aabel?' Hän vastasi: 'En tiedä; olenko minä veljeni vartija?« Kain oli edennyt synnin tiellä niin pitkälle, ettei hän enää tajunnut Jumalan jatkuvaa läsnäoloa eikä hänen sumuttaan ja kaikkitietävyyttään. Ja niin hän turvautui valheeseen peittääkseen syyllisyytensä.

Jälleen Herra sanoi Kainille: »Mitä olet tehnyt? Kuule, veljesi veri huutaa minulle maasta.« Jumala oli antanut Kainille tilaisuuden tunnustaa syntinsä. Hänellä oli ollut miettimisaikaa. Hän tiesi tekonsa ja sen peittämiseksi lausumansa valheen hirvittävyyden, mutta hän oli yhä kapinamielinen, eikä tuomiota enää pitkitetty. Jumalan ääni, joka tähän asti oli puhutellut häntä hartaasti pyydellen ja kehoittaen, julisti nyt nämä kauheat sanat: »Ja nyt ole kirottu ja karkoitettu pois tältä vainiolta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi. Kun maata viljellet, ei se ole enää sinulle satoansa antava; kulkija ja pakolainen pitää sinun oleman maan päällä.«

Siitä huolimatta, että Kain oli rikoksillaan ansainnut kuolemantuomion, armollinen Luoja vielä säästi hänen henkensä ja soi hänelle tilaisuuden katumiseen. Mutta elämänsä varrella Kain paatui yhä kovemmaksi, lietsoi kapinaa Jumalan hallintoa vastaan ja tuli hillittömien julkisyntisten kantaisäksi. Tästä yhdestä luopiosta tuli saatanan johdossa toisten kiusaaja, ja hänen esimerkinsä ja vaikutuksensa levittivät väkevää mädännäisyyttään kaikkialle, kunnes koko maa tuli niin täyteen turmelusta ja väkivaltaa, että Jumalan oli hävitettävä se.

Säästämällä ensimmäisen murhaajan hengen Jumala antoi koko maailmankaikkeudelle suurta taistelua koskevan opetuksen. Kainin ja hänen jälkeläistensä synkät vaiheet osoittivat, mikä olisi ollut seurauksena siitä että syntisten olisi annettu elää ikuisesti ja kapinoida Jumalaa vastaan. Jumalan pitkämielisyys sai jumalattomat vain yltyämään syntielämässään entistä julkeammiksi ja uhittelevammiksi. Tuhannen viidensadan vuoden ajan kaikkeus sai seurata, miten Kainille julistetun tuomion jälkeen hänen vaikutuksensa ja esimerkinsä saivat rikosten ja kaiken saastan tulvan leviämään yli maan. Saatiin todeta, että

Patriarkat ja profeetat

kuolemantuomio, joka oli julistettu langenneelle ihmisluvulle Jumalan lain rikkomisesta, oli sekä oikeudenmukainen että armollinen. Mitä kauemmin ihmiset elivät synnissä, sitä hillitömämmiksi he tulivat. Jumalallinen tuomio, joka katkaisi hillittömän pahuuden kehittymisen ja vapautti maailman paatuneiden kapinallisten vaikutukselta, oli pikemminkin siunaus kuin kirous.

Saatana toimii herkeämättä erittäin tarmokkaasti ja tuhansin vaelepuvin esittäen Jumalan luonteen ja hallinnon väärässä valossa. Laajoilla, hyvin laadituilla suunnitelmillaan ja ihmeteltävällä voimallaan hän koettaa pitää maailman asukkaat eksytystensä vallassa. Ääretön ja kaikkiviisas Jumala näkee lopun alusta, ja hän on puolestaan laatinut pahuutta vastaan kauaskantoisia ja kaiken huomioonottavia suunnitelmia. Hänen tarkoituksenaan ei ollut vain kapinan kukistaminen, vaan sen luonteen näyttäminen koko maailmankaikkeudelle. Jumalan suunnitelmiana oli ilmaista oikeamielisyytensä ja armonsa ja osoittaa, että hän on viisautensa ja armoissaan suhtautunut pahuuteen täysin oikeudenmukaisesti.

Muiden maailmojen pyhät asukkaat seurasivat erittäin kiinnostuneina meidän maailmamme tapahtumia. Vedenpaisumusta edeltäneen maailman tilassa he näkivät kuvauksen sen hallinnon seurauksista, jonka Lusifer oli aikonut perustaa taivaaseen kiistämällä Kristuksen arvovalan ja syrjäyttämällä Jumalan lain. He havaitsivat sen ajan omavaltaiten syntisten olevan saatanan alamaisia, joita hän piti täysin vallassaan. Kaikki ihmisten aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat (1 Moos. 6: 5). Heidän jokainen tunteensa, vaikuttimensa ja kuvitelmansa suuntautui puhtauden, rauhan ja rakkauden jumalallisia periaatteita vastaan. Se oli valaiseva esimerkki siitä, miten hirveään turmelukseen Jumalan luodut vajoavat, kun saatana pääsee poistamaan heiltä Herran pyhän lain hillitsevän vaikutuksen.

Suuren taistelun kestäessä paljastuneilla tosiasioilla Jumala on näyttävä hallintonsa oikeat periaatteet, jotka saatana ja kaikki hänen pettämänsä ovat väärentäneet. Koko maailma on lopulta tunnustava hänen oikeamielisyytensä, joskin tämä tunnustus annetaan liian myöhään, jotta kapinalliset voisivat enää

Kain ja Abel koetteella

pelastua. Jumalalla on puolellaan koko maailmankaikkeuden myötätunto ja hyväksyminen hänen suuren suunnitelmansa edessä askel askeleelta lopulliseen täyttymykseensä ja kapinan lopulliseen ja täydelliseen kukistamiseen asti. Tullaan näkemään, että kaikki jotka ovat hylänneet jumalalliset käskyt ja ohjeet, ovat saatanan puolella sotimassa Kristusta vastaan. Ja kun tämän maailman ruhtinas tuomitaan ja kaikki häneen liittyneet joutuvat osallistumaan hänen kohtalostaan, tulee koko maailmankaikkeus tuomion todistajana julistamaan: »Vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas» (Ilm. 15:3).

6.

SEET JA EENOK

Aadamille annettiin vielä poika, josta oli tuleva jumalallisen lupauksen ja hengellisen esikoisoikeuden perijä. Tälle pojalle annettu nimi Seet muistuttaa heprealaista sanaa joka merkitsee »asettaa», »suoda», ja hänen äitinsä sanoikin: »Jumala on suonut minulle toisen pojan Aabelin sijaan, koska Kain hänet surmasi.» Seet oli kookkaampi kuin Kain ja Aabel ja muistutti Aadamia enemmän kuin hänen muut poikansa. Hän oli jaloluonteinen ja seurasi Aabelin esimerkkiä. Kuitenkaan hän ei perinyt luontaista hyvyttä enempää kuin Käinkään. Kun Jumala loi Aadamin, »teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi». Mutta syntiinlankemuksen jälkeen sanotaan, että Aadamille syntyi »poika, joka oli *hänen* kaltaisensa, *hänen* kuvansa». Aadam luotiin synnittömäksi, Jumalan kaltaiseksi, mutta Seet, samoin kuin Kain, peri vanhempiensa langenneen luonnon. Mutta hänelle annettiin myös tieto Lunastajasta sekä vanhurskauden opetusta. Jumalallisen armon varassa hän palveli ja kunnioitti Jumalaa ja pyrki kääntämään syntisten mielen kunnioittamaan ja tottelemaan Luojaansa, aivan kuten Aabelkin olisi yrittänyt vaikuttaa ihmisiin, jos olisi saanut elää.

»Ja myöskin Seetille syntyi poika, ja hän antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä.» Uskolliset olivat palvoneet Jumalaa aikaisemminkin, mutta ihmissuvun lisääntyessä se jakaantui yhä selvemmin kahteen joukkoon. Toinen tunnustautui avoimesti kuuliaiseksi Jumalalle, toinen taas ylenkatsoi hänet ja oli tottelematon.

Ennen vedenpaisumusta esivanhempamme olivat pitäneet sapatia, joka säädettiin Eedenissä, ja he noudattivat sitä paratii-

sista karkottamisensa jälkeenkin. He olivat maistaneet tottelemattomuuden katkeria hedelmiä ja oppineet sen, mitä jokainen Jumalan käskyjen rikkoja joutuu oppimaan ennemmin tai myöhemmin — että Jumalan asetukset ovat pyhiä ja muuttumattomia ja että rikkomus saa varmasti rangaistuksensa. Kaikki ne Aadamin lapset, jotka pysyivät uskollisina Jumalalle, kunnioittivat myös sapattia. Mutta Kain ja hänen jälkeläisensä eivät arvostaneet sitä päivää, jona Jumala oli levännyt. He valitsivat omat työn ja levon aikansa välittämättä mitään Herran nimenomaisesta käskystä.

Kuultuaan Jumalan kirouksen Kain oli poistunut isänsä kodista. Hän oli aluksi harjoittanut maanviljelijän ammattia, mutta nyt hän perusti kaupungin ja antoi sille vanhimman poikansa nimen. Hän oli loitonnut Jumalasta ja väheksynyt Eedenin ennalleen asettamisen lupausta. Hän lähti etsimään toimeentuloaan ja onneaan synnin kiroamasta maasta ja tuli siten niiden kaikkien kantaisäksi, jotka palvovat tämän maailman jumalaa. Pelkästään maallisissa ja aineellisissa asioissa hänen jälkeläisensä edistyivät huomattavasti. Mutta Jumalasta he eivät välittäneet, vaan vastustivat hänen suunnitelmiaan. Kain oli ensimmäisenä tehnyt murhan, ja tähän rikokseen Lemek, hänen jälkeläisensä viidennessä polvessa, liitti moniavioisuuden. Ylpeänä ja uhmamielisenä hän tunnusti Jumalan vain varmistaakseen oman turvallisuutensa ja välttyäkseen joutumasta kostetuksi Kainin tähden. Aabel oli elänyt paimentolaisena ja asunut teltoissa tai katoksissa, ja samaa ammattia harjoittivat myös Seetin jälkeläiset katsoen »olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä», josta »he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen» (Hebr. 11: 13,16).

Jonkin aikaa nämä kaksi ryhmää pysyivät erossa toisistaan. Kainin heimo levittäytyi lähtökohdastaan Seetin lasten asuttamille tasangoille ja laaksoihin; nämä taas halusivat välttää Kainin heimolaisten turmelevaa vaikutusta ja vetäytyivät asumaan ylängöille. Niin kauan kuin he näin pysyttelivät erossa, säilyi Jumalan palveluskin puhtaana. Mutta ajan mittaan he ryhtyivät vähitellen tekemisiin laakson asukkaiden kanssa. Tästä kanssakäymisestä oli erittäin pahoja seurauksia. Silloin näet »huomasivat Jumalan pojat ihmisten tyttäret ihaniksi». Seetin lapsia

Patriarkat ja profeetat

viehätti Kainin jälkeläisten tyttärien kauneus, ja Herran mielihahaksi he menivät naimisiin näiden kanssa. Monet Jumalan palvelijat lankesivat syntiin, kun joutuivat näin jatkuviin kiusauksiin ja menettivät tunnusomaisen pyhän luonteensa. Ollessaan tekemisissä turmeltuneiden kanssa he omaksuivat näiden käsityksiä ja tapoja. Seitsemännen käskyn vastaisesti he »ottivat vaimoikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat». Seetin lapset kulkivat »Kainin tietä» (Juud. 11), tavoittelivat vain maailmallista menestystä ja nautintoa ja hylkäsivät Herran käskyt. Seurauksena oli, että »he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet, vaan ovat ajatuksiltaan turhistuneet, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynt». Ja siksi »Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan» (Room. 1: 21,28). Synti levisi yli maan kuolettavan pitaalin tavoin.

Lähes tuhannen vuoden ajan Adam eli jälkeläistensä parissa ja todisti synnin seurauksista. Uskollisesti hän koetti torjua pahuuden leviämistä. Hän oli opastanut jälkeläisiään kulkemaan Herran tietä; tarkoin hän tallensi kaiken, mitä Jumala oli ilmoittanut hänelle, ja toisti sen seuraaville sukupolville. Lapsilleen ja lastensa lapsille aina yhdeksänteen sukupolveen asti hän kuvaili ihmisen pyhää ja onnellista oloa paratiisissa ja kertoi yhä uudelleen lankeemuksestaan ja niistä kärsimyksistä, joilla Jumala oli opettanut hänelle lakinsa tarkan noudattamisen tärkeyttä. Hän selosti myös pelastussuunnitelmaa, jonka Jumala armossaan oli laatinut heidän hyväkseen. Kuitenkin vain harvat ottivat vaarin hänen sanoistaan. Usein häntä moitittiin katkerasti synnistä, joka oli tuottanut niin paljon surua hänen jälkeentulevilleen.

Adam elämä oli murheellista, nöyrää ja katuvaista. Eedenistä poistuessaan hän oli kauhuissaan siitä ajatuksesta, että hänen oli kuoltava. Ensi kerran hän näki kuoleman kohtaavan ihmisperhettä, kun Kain, hänen esikoisensa, surmasi oman veljensä. Oma syntiään syvästi sureva ja Aabelin kuolemaa ja Kainin hylkäämistä vielä kaksin verroin murehtiva Adam oli miltei ahdistuksen murtama. Hän joutui seuraamaan turmeluksen leviämistä niin laajalle, että se oli lopulta hukuttava maailman vedenpaisumukseen. Luojan julistama kuolemantuo-

mio oli aluksi kuulostanut hirveältä. Mutta kun hän oli lähes tuhat vuotta katsellut synnin seurauksia, hänestä tuntui että Jumala oli armollinen lopettaessaan elämän, joka oli täynnä kärsimystä ja surua.

Laajalle levinneestä pahuudesta huolimatta vedenpaisumusta edeltänyt kausi ei ollut tietämättömyyden ja raakalaisuuden aikaa. Ihmiset saattoivat päästä silloin korkealle siveelliselle ja älylliselle tasolle. Fyysisesti ja henkisesti he olivat erittäin voimakkaita, ja heidän mahdollisuutensa niin uskonnollisen kuin tieteellisenkin tiedon hankkimiseen olivat paremmat kuin minään myöhempänä aikana. On väärin luulla, että heidän pitkä ikänsä aiheutti heidän tavallista hitaamman kypsymisensä. Heidän henkiset kykynsä kehittyivät varhain, ja ne jotka pelkäsivät Jumalaa ja noudattivat hänen tahtoaan, kartuttivat jatkuvasti tietojaan ja viisauttaan koko elämänsä ajan. Jos aikamme kuuluisia tiedemiehiä voitaisiin verrata niihin, jotka heidän ikäisiinsä elivät ennen vedenpaisumusta, he vaikuttaisivat henkisesti ja fyysisesti näitä paljon heikommilta. Sitä mukaa kuin ihmisen elinvuodet ovat harvenneet ja hänen ruumiinvoimansa heikentyneet, on myös hänen henkinen kyvykkyytensä vähentynyt. Nyt on niitä, jotka omistavat elämästään tutkimustyöhön 20—50 vuotta, ja maailma ihailee suuresti heidän saavutuksiaan. Mutta miten vähäisiä nämä saavutukset ovatkaan verrattuina niiden miesten tuloksiin, jotka saivat kehittää kykyjään satoja vuosia!

Tosin nykyajan ihmisillä on hyötyä edeltäjiensä saavutuksista. Etevät suunnittelijat, tutkijat ja kirjoittajat ovat jättäneet työnsä tulokset tulevien sukupolvien hyödyksi. Mutta tämänkin huomioonottaen ja sikäli kuin kysymys on pelkästään inhimillisestä tiedosta, miten paljon edullisemmässä asemassa olivatkaan nuo muinaisen ajan ihmiset! Heidän parissaan oli vuosisatoja mies, jonka Jumala oli tehnyt kuvakseen ja kutsunut luomistekoaan »hyväksi» — mies, jolle Jumala oli opettanut kaikkea aineellisen maailman tuntemusta. Aadam oli kuullut Jumalalta, miten maailma luotiin. Hän itse oli seurannut tapahtumia yhdeksän vuosisadan aikana, ja sen tiedon hän välitti jälkeläisilleen. Ennen vedenpaisumusta ei ollut kirjoja eikä kirjoitettua muistitietoa. Mutta ihmiset olivat silloin fyysisesti ja henkisesti hyvin voimakkaita ja hyvämuistisia. He pystyivät käsittämään

Patriarkat ja profeetat

ja säilyttämään muistissaan kaiken kuulemansa sekä vuorostaan kertomaan sen sellaisenaan jälkipolville. Ja vuosisatoja oli seitsemänkin sukupolvea samaan aikaan elossa. Näin saattoivat kaikkien tiedot ja kokemukset siirtyä keskustelujen välittämänä toisten hyödyksi.

Mitä taas tulee tiedon saamiseen Jumalasta hänen tekojaan tutkimalla, olivat sen ajan ihmiset kaikkein parhaassa asemassa. Se kausi ei suinkaan ollut uskonnollisen pimeyden, vaan suuren valon aikaa. Kaikilla oli mahdollisuus kuunnella Aadamin opetusta, ja Herraa pelkäävillä oli opettajinaan lisäksi Kristus ja enkelit. Jumalan paratiisi oli niinkään heille hiljaisena todistajana totuudesta usean vuosisadan ajan. Kerubien vartioimalla paratiisin portilla näkyi Jumalan kirkkaus, ja sinne tulitiinkin aluksi palvomaan Jumalaa. Siellä pystytettiin alttareita ja sinne tuotiin uhrilahjoja. Sinne Kain ja Aabelkin olivat tuoneet uhrinsa, ja Jumala oli suvainnut puhutella heitä.

Epäilijätäkään eivät voineet kieltää Eedenin olemassaoloa niin kauan kuin se oli kaikkien nähtävissä porttia vartioivine enkeleineen. Luomistapahtumat, paratiisin tarkoitus ja niiden kahden puun vaiheet, jotka niin läheisesti liittyivät ihmisen kohtaloon, olivat kiistämättömiä tosiasioita. Eikä Jumalan olemassaoloa ja valtiutta sen enempää kuin hänen lakinsa vaatimuksiin hevin epäilty niin kauan kuin Adam oli heidän keskuudessaan.

Vallitsevasta jumalattomuudesta huolimatta oli niitäkin, jotka pyhinä ja Jumalan yhteyden jalostamina elivät aivan kuin taivaallisessa seurassa. He olivat tavattoman älykkäitä, suurten saavutusten miehiä. Heidän pyhänä tehtävänä oli kehittää luonnettaan vanhurskaaksi ja opettaa jumalisuutta ei vain aikalaisilleen, vaan myös tuleville sukupolville. Vain huomattavimmat heistä mainitaan Raamatussa, mutta Jumalalla on ollut kaikkina aikoina uskollisia todistajia ja kokosydämissä palvelijoita.

Eenokista mainitaan, että kun hän oli kuudenkymmenenviiden ikäinen, hänelle syntyi poika. Sen jälkeen hän vaelsi Jumalan yhteydessä kolmesataa vuotta. Näinä varhaisempina vuosinaan Eenok oli rakastanut ja pelännyt Jumalaa ja pitänyt hänen käskynsä. Hän kuului niihin pyhiin tosi uskon säilyttäjiin, jotka

olivat luvatus siemenen esi-isiä. Aadamilta hän oli kuullut murheisen kertomuksen syntiinlankeemuksesta mutta myös rohkaisevan tiedon Jumalan armosta, joka ilmeni hänen lupauksestaan, ja hän luotti Lunastajan tuloon. Mutta ensimmäisen poikansa synnyttyä hän pääsi kokemuksessaan ylemmälle tasolle ja tuli vedetyksi lähempään suhteeseen Jumalaan. Hän käsitti täydemmin omat velvoituksensa ja vastuunsa Jumalan poikana. Kun hän huomasi, miten lapsi rakasti isäänsä ja luotti yksinkertaisesti hänen varjelukseensa, ja kun hän tunsikin omassa sydämessään syvää, kaihoisaa hellyyttä tuota esikoispoikaansa kohtaan, hän sai kalliin opetuksen siitä, miten ihmeellisesti Jumala rakasti ihmisiä antaessaan lahjaksi oman Poikansa, samoin kuin siitä, miten levollisesti Jumalan lapset saavat luottaa taivaalliseen Isäänsä. Hän alkoi öin ja päivin mietiskellä Kristuksen kautta ilmenevää Jumalan ääretöntä, selittämätöntä rakkautta. Palavin mielin hän koetti ilmaista sitä rakkautta niille, joiden parissa hän eli.

Eenok ei vaeltanut Jumalan yhteydessä missään hurmiossa tai näkytilassa vaan arkielämänsä askareissa. Ei hän maailmasta kokonaan syrjään vetäytyen ruvennut miksikään erakoksi, sillä hänen oli toimittava maailmassa Jumalan hyväksi. Perhepiirissä ja ollessaan tekemisissä ihmisten kanssa puolisona, isänä, ystävänä ja kansalaisena hän oli vakaa ja horjumaton Herran palvelija.

Hän yhtyi sydämestään Jumalan tahtoon, sillä »kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät ole keskenänsä sopineet?» (Aam. 3:3). Ja tätä pyhää vaellusta kesti kolmesataa vuotta. Vain harvat kristityt eivät olisi paljon hartaampia ja pyhittyneempiä, jos tietäisivät ettei heillä enää ole paljonkaan elinaikaa tai että Kristus olisi juuri tulossa. Mutta Eenokin usko vain vahvistui ja rakkaus tuli entistä pala vammaksi sitä mukaa kuin vuosikymmenet kuluivat.

Mieleltään Eenok oli voimakas ja erittäin kyvykäs, ja hänellä oli laajat tiedot. Ollen jatkuvassa yhteydessä taivaaseen hän sai Jumalalta erikoisia ilmestyksiä, mutta tajuten alati Jumalan suuruuden ja täydellisyyden hän oli nöyrimpiä ihmisiä. Mitä lähemmässä yhteydessä hän oli Jumalaan, sitä syvemmin hän tunsikin oman heikkoutensa ja epätäydellisyytensä.

Patriarkat ja profeetat

Eenok oli huolissaan jumalattomien lisääntyvästä pahuudesta ja pelkäsi, että heidän uskottomuutensa voisi vähentää hänen kunnioitustaan Jumalaa kohtaan. Siksi hän karttoi heidän jatkuvaan seuraansa ja oli monesti kauankin yksin antautuneena mietiskelyyn ja rukoukseen. Näin hän viipyi Herran edessä koettaen päästä entistä paremmin selville hänen tahdostaan voidakseen noudattaa sitä. Hänelle rukous oli sielun hengitystä; hän eli suorastaan taivaan ilmapiirissä.

Pyhien enkelien välityksellä Jumala ilmoitti Eenokille aikovansa hävittää maailman vedenpaisumuksella, ja hän täydensi hänelle myös esitystään pelastussuunnitelmasta. Profetian hengessä Jumala antoi hänen katsahtaa vedenpaisumuksen jälkeisten sukupolvien aikoihin ja näytti hänelle Kristuksen toiseen tulemukseen ja maailman loppuun liittyvät suuret tapahtumat.

Eenok oli ollut huolissaan kuolleiden kohtalosta. Hänestä oli näyttänyt siltä kuin vanhurskasten osa ei olisi sen parempi kuin jumalattomienkaan; molemmat tulivat jälleen maaksi, ja se näytti olevan heidän loppunsa. Hän ei pystynyt näkemään vanhurskasten elämää haudan tuolla puolen. Mutta profeettallisessa näyssä hänelle opetettiin, miten Kristus kuolisi ja tulisi sitten kirkkaudessaan ja pyhien enkelien seurassa lunastamaan kansansa haudasta. Hän sai nähdä maailman olevan turmeltuneessa tilassa Kristuksen toisen tulemisen aikoihin, jolloin silloinen pöyhkeä, julkea ja itsekäs sukupolvi kieltäisi ainoan Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen, polkisi maahan lain ja halveksisi sovitusta. Hän näki, miten vanhurskaat kruunattaisiin kirkkaudella ja kunnialla ja jumalattomat karkotettaisiin Herran kasvojen edestä ja tuhottaisiin tulella.

Eenokista tuli vanhurskauden saarnaaja, joka julisti kansalle, mitä Jumala oli ilmoittanut hänelle. Ne jotka pelkäsivät Jumalaa, etsivät käsiinsä tämän pyhän miehen, jotta hän opettaisi heitä ja sulkisi heidät esirukouksiinsa. Hän julisti Jumalan sanomia myös julkisesti kaikille, jotka halusivat kuulla varoituksen sanoja. Hän ei rajoittanut toimintaansa vain Seetin jälkeläisiin. Siinä maassa, jonne Kain oli poistunut Herran kasvojen edestä, Eenok Jumalan profeettana kertoi niistä ihmeellisistä tapahtumista, joita hän oli saanut katsella. »Katso», hän julisti, »Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä tuomitsemaan

kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistaan» (Juud. 14,15).

Pelottomasti hän nuhteli synnistä. Samalla kun hän saarnasi aikansa ihmisille Jumalan rakkautta Kristuksessa ja kehotti heitä hylkäämään pahan vaelluksensa, hän nuhteli vallitsevaa jumalattomuutta ja varoitti aikalaisiaan tuomiosta, joka varmasti kohtaisi jokaista synnintekijää. Kristuksen Henki siinä puhui Eenokin välityksellä. Hänen Henkensä ei ilmene vain rakkauden ja myötätunnon hartaina vetoimuksina, eivätkä pyhät miehet puhu vain säyseästi. Jumala antaa sanansaattajiensa julistettavaksi totuuksia, jotka leikkaavat terävästi kuin kaksiteräinen miekka.

Kuulijat tunsivat, että Jumalan voima vaikutti hänen palvelijassaan. Jotkut ottivat varteen varoituksen ja luopuivat synneistään, mutta enimmäkseen kansa pilkkasi vakavaa sanomaa ja jatkoi entistä röyhkeämmin huonoa vaellustaan. Jumalan palvelijat joutuvat julistamaan samanlaista sanomaa maailmalle viimeisinä päivinä, ja siihenkin suhtaudutaan epäuskoisesti ja pilkaten. Vedenpaisumusta edeltänyt maailma hylkäsi sen miehen varoittavat sanat, joka vaelsi Jumalan yhteydessä. Samoin on viimeinen sukupolvi väheksyvä Herran sanansaattajien varoituksia.

Työntäyteisen elämänsä keskelläkin Eenok pysyi lujasti läheisessä yhteydessä Jumalaan. Mitä suuremmat ja vaativammat hänen tehtävänsä olivat, sitä kestävämmän ja hartaammin hän rukoili. Hän erottautui tietyiksi kausiksi kaikesta seuraelämästä. Oleskeltuaan jonkin aikaa kansan parissa neuvomassa sitä opetuksillaan ja esimerkillään hän vetäytyi välillä yksinäisyyteen isoten ja janoten sitä jumalallista tietoa, jota vain Jumala voi antaa. Seurusteltuaan näin Jumalan kanssa Eenok alkoi yhä enemmän tulla jumalallisen kuvan kaltaiseksi. Hänen kasvonsa säteilivät samaa pyhää valoa, joka loistaa myös Jeesuksen kasvoilta. Näiden jumalallisten seurusteluhetkien jälkeen katselevat jumalattomatkin pelonsekaisella kunnioituksella hänen kasvoillaan väikkyvää taivaan loistetta.

Ihmisten pahuus oli yltenyt niin suureksi, että heille julistettiin jo hävitystuomio. Vuosien kuluessa vyöryivät myös ihmisten synnin aallot yhä korkeampina, ja taivas synkkeni yhä

Patriarkat ja profeetat

enemmän jumalallisen tuomion uhkaavista pilvistä. Uskon todistajana Eenok kuitenkin yhä edelleen varoitti, kehotti ja esitti vetoamuksiaan koettaen vaimentaa synnin aaltoja ja torjua koston vasamia. Vaikka hänen synnilliset, huvinhaluiset kuulijansa eivät välittäneetkään hänen varoituksistaan, hän tiesi Jumalan hyväksyvän hänen toimintansa, ja niin hän jatkoi uskollisesti taisteluaan vallitsevaa pahuutta vastaan, kunnes Jumala siirsi hänet synnin maailmasta taivaan autuuteen.

Eenokin aikalaiset pitivät häntä mielettömänä, kun hän ei halunnut koota kultaa ja hopeaa eikä tämän maailman tavaraa. Mutta hän tavoitteli ikuisia aarteita. Hän oli saanut katsella taivaallista kaupunkia. Hän oli nähnyt Kuninkaan kunniaansa Siionin keskellä. Hän keskitti mielensä, sydämensä ja seurustelunsa taivaaseen. Mitä enemmän pahuus lisääntyi, sitä hartaammin hän ikävöi taivaallista kotia. Vaikka hän olikin vielä maan päällä, hän uskossa vietti jo valon valtakunnan elämää.

»Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan» (Matt. 5: 8). Kolmesataa vuotta Eenok oli tavoitellut sielun puhtautta ollakseen sopusoinnussa taivaan kanssa. Kolmesataa vuotta hän oli vaeltanut Jumalan yhteydessä. Päivä päivältä hän oli kaivannut lähempää yhteyttä, ja yhä likeisemmäksi oli tuo kansakäyminen tullut, kunnes Jumala otti hänet luokseen. Hän oli seisonut ikuisen maailman kynnyksellä, vain askeleen päässä autuaiden maasta. Ja nyt portit avautuivat, matka jota Jumalan yhteydessä oli taivallettu maan päällä jo kauan, saattoi jatkua, ja hän astui porteista sisälle pyhään kaupunkiin — ensimmäisenä ihmisten joukosta.

Hänen poismenonsa tuntui maassa. Nyt kaivattiin ääntä, joka päivästä toiseen oli varoittanut ja opettanut. Muutamat vanhurskaat ja jumalattomatkin olivat nähneet hänen poistuvan, ja toivoen hänen tulleen viedyksi vain johonkin levähdyspaikkaansa hänen ystävänsä etsiskelivät häntä innokkaasti samoin kuin profetaanoppilaat myöhemmin etsivät Eliaa, mutta turhaan. He ilmoittivat, ettei häntä enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois.

Eenokin poisottamisella Herra halusi antaa tärkeän opetuksen. Ihmiset olivat vaarassa masentua Aadamin synnin pelottavien seurausten vuoksi. Monet olivat valmiit huudahtamaan:

»Mitä hyötyä siitä on, että olemme pelänneet Herraa ja pitäneet hänen säädöksensä, kun kirous rasittaa koko ihmiskuntaa ja kuolema on kaikkien osana?» Mutta ne opetukset, joita Jumala antoi Aadamille ja jotka Seet toisti ja Eenok sai kokea tosiksi, poistivat masennuksen ja synkkyyden ja herättivät ihmisissä toivoa siitä, että samoin kuin kuolema tuli Aadamin kautta, saataisiin luvattun Lunastajan kautta elämä ja kuolemattomuus. Saatana uskotteli ihmisille, ettei vanhurskaita palkittaisi eikä syntisiä rangaistaisi millään tavalla ja että ihmisten oli mahdotonta noudattaa Jumalan asetuksia. Mutta Eenokin tapaus todistaa, »että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät» (Hebr. 11:6). Hän näyttää, mitä hän on tekevä niille jotka pitävät hänen käskynsä. Ihmiset saivat sen opetuksen, että Jumalan lakia on mahdollista noudattaa ja että syntisten ja turmeltuneiden parissakin voitiin Jumalan armon avulla vastustaa kiusausta ja tulla puhtaaksi ja pyhäksi. He näkivät Eenokin tapauksessa sellaisen elämän siunauksen, ja hänen siirtämisensä taivaaseen todisti oikeaksi hänen ennustuksensa, jonka mukaan kuuliainen saa tämän elämän jälkeen osakseen iloa ja kirkkautta ja kuolemattoman elämän, ja synnintekijän osaksi tulee tuomio, vaiva ja kuolema.

»Uskon kautta otettiin Eenok pois, näkemättä kuolemaa. — Sillä ennen poisottamistaan hän oli saanut todistuksen, että hän oli otollinen Jumalalle» (Hebr. 11:5). Pahuutensa vuoksi tuhoon tuomitussa maailmassa Eenok eli niin läheisessä yhteydessä Jumalaan, ettei tämä sallinut hänen joutua kuoleman valtaan. Tämän profeetan jumalinen luonne edustaa sitä pyhyiden tilaa, johon Kristuksen toisen tulemisen aikaan täytyy niiden päästä »jotka ovat ostetut maasta» (Ilm. 14: 3). Silloin on pahuus vallitseva maailmassa samoin kuin ennen vedenpaisumusta. Seuraten turmeltuneen mielensä haluja ja petollisia järkeisoppeja ihmiset kapinoivat taivaan hallintoa vastaan. Mutta Eenokin tavoin Jumalan kansa pyrkii tulemaan sydämeltään puhtaaksi ja mukautumaan Jumalan tahtoon, kunnes se heijastaa Kristuksen kaltaisuutta. Eenokin lailla se varoittaa maailmaa Herran toisesta tulemisesta ja rikkomuksen rangaistuksesta, ja pyhillä puheillaan ja esimerkillään he tuomitsevat jumalattomien synnit. Samoin kuin Eenok otettiin taivaaseen en-

Patriarkat ja profeetat

nen maailman tuhoamista vedellä, tullaan elossa olevat vanhurskaat ottamaan pois maailmasta ennen kuin se hävitetään tulla. Apostoli lausuu: »Emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutimme, yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa.» »Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa»; »sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutimme.» »Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa. Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla» (1 Kor. 15: 51,52; 1 Tess. 4: 16—18).

7.

VEDENPAISUMUS

Nooan päivinä maa oli kahdesti kirottu — sekä Aadamin rikkomuksen että Kainin suorittaman murhan tähden. Kuitenkaan luonto ei ollut tämän vuoksi paljonkaan muuttunut ulkonäöltään. Rappautumisen merkkejäkin oli, mutta Jumalan kaitselmuksessa maa yhä kukoisti rehevänä ja kauniina. Kukkuloita peittävät mahtavat puut tukivat viiniköynnösten haaroja, jotka olivat täynnä rypäleterttuja. Tuhannet kukat levittivät suluoksujaan laajoilla, vihannoivilla tasangoilla, jotka olivat kuin kukkivia puutarhoja. Maa tuotti miltei rajattomasti monenlaisia hedelmiä. Puut olivat paljon kookkaampia, kauniimpia ja sopusuhtaisempia kuin mitkään nykyiset puut. Niiden puuaines oli tiuhasyistä, miltei kivikovaa ja kestävyydeltäänkin miltei kiven veroista. Kultaa, hopeaa ja jalokiviä oli runsaasti.

Myös ihmissuvulla oli yhä paljon varhaista elinvoimaansa. Vain muutamia sukupolvia oli elänyt sen jälkeen kun Adam sai syödä elämää pitkittävästä puusta, ja ihmisen elinikää mitattiin vielä vuosisadoilla. Jos nuo pitkäikäiset ihmiset olisivat harvinaisine suunnittelu- ja suorituskykyineen antautuneet palvelemaan Jumalaa, he olisivat saaneet koko maan ylistämään Luojansa nimeä ja olisivat vastanneet sitä tarkoitusta, jota varten hän oli suonut heidän elää. Mutta he eivät tehneet sitä. Heidän joukossaan oli monia jättiläisiä, kookkaita, voimakkaita ja kuuluisia viisaudestaan. Mutta niin etevä kuin he olivatkin työskentelemään ihmeteltävän taidokkaasti, ei heidän syyllistymisensä holtittomaan ja jumalattomaan elämänmenoon jäänyt yhtään jälkeen heidän taidoistaan ja henkisistä kyvyistään.

Patriarkat ja profeetat

Jumala antoi ennen vedenpaisumusta eläneille monia runsaita lahjojaan, mutta he käyttivät niitä vain omaksi edukseen. Ne muuttuivat heille kiroukseksi, kun heidän sydämensä kiintyi lahjoihin eikä niiden Antajaan. He käyttivät kultaa ja hopeaa, jalokiviä ja jalopuuta asumuksiinsa ja koettivat koristella niitä toinen toistaan kauniimmin ja taitavammin. Pyrkien vain tyydyttämään ylpeän riehakkaita mielihalujaan he remusivat jumalattomissa nautinnoissa. Ja haluamatta enää tietää mitään Jumalasta he pian kielsivät hänen olemassaolonsakin. Luonnon ihailu syrjäytti luonnon Jumalan kunnioittamisen. He ylistivät ihmisneroutta, palvoivat omien kättensä tekoja ja opettivat lapsiaankin kumartamaan jumalankuvia.

Vihreille kedoille ja komeiden puiden varjoon he pystyttivät alttareita epäjumalilleen. Laajoja ikivihantia lehtoja omistettiin väärin jumalien palvonnalle. Näihin lehtoihin yhdistettiin kauniita puutarhoja, joiden pitkien kiertokäytävien ylle kaartui kaikenlaisia hedelmäpuita. Käytävien varsilla oli kuvapatsaita ja tarjolla kaikkea mahdollista aistinautintoa, millä väkeä houkuteltiin palvelemaan epäjumalia.

Ihmiset poistivat Jumalan ajatuksistaan ja palvoivat oman mielikuvituksensa tuotteita. Seurauksena oli, että heidän siveellinen tasonsa laski yhä alemmaksi. Psalmista kuvailee epäjumalien palvonnan vaikutusta niiden kumartajaan: »Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka turvaavat niihin» (Ps. 115: 8). Ihmismielelle on tunnusomaista, että se muuttuu katselemalla. Ihminen ei pääse korkeammalle omia käsityksiään totuudesta, puhtaudesta ja pyhydestä. Ellei mieltä koskaan kohoteta inhimillistä tasoa ylemmäksi ja ellei sitä uskossa ylennetä mietiskelemään ääretöntä viisautta ja rakkautta, ihminen vajoaa jatkuvasti yhä alemmaksi. Väärin jumalien palvojat varustivat nämä inhimillisillä ominaisuuksilla ja intohimoilla ja alensivat siten niiden luonteen syntisen ihmiskunnan tasolle. Seuraukset olivat häpeälliset. »Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat.» Myös »maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli täyteen väkivaltaa». Jumala oli antanut ihmisille käskynsä elämänohjeeksi, mutta hänen lakinsa rikottiin ja niin langettiin kaikkiin mahdollisiin synteihin.

Ihmisten pahuus oli avointa ja häikäilemätöntä, oikeus poljettiin lokaan, ja sorrettujen huudot kohosivat taivaaseen asti.

Myös moniavioisuuteen langettiin jo varhain, vastoin Jumalan alkuperäistä järjestystä. Herra antoi Aadamille yhden vaimon ja ilmaisi näin kantansa siinä asiassa. Mutta syntiinlankeemuksen jälkeen ihmiset halusivat seurata omia siveellisiä halujaan, ja sen seurauksena rikollisuus ja kurjuus lisääntyivät nopeasti. Ei kunnioitettu enää aviosuhdetta eikä omistusoikeutta. Kuka vain himoitsi naapurinsa vaimoa tai omaisuutta, otti ne väkisin, ja sitten kerskailtiin näistä väkivallanteoista. Eläimiä tapettiin mielin määrin, ja liharuuan syöminen teki ihmiset entistäänkin julmemmiksi ja verenhimoisemmiksi, kunnes hengen riistoon suhtauduttiin hämmästyttävän välinpitämättömästi.

Maailma oli vasta alullaan, mutta pahuus oli lisääntynyt ja levinnyt niin pitkälle, ettei Jumala enää voinut sietää sitä, ja siksi hän sanoi: »Minä hävitän maan päältä ihmiset, jotka minä loin.» »Minun henkeni ei ole vallitseva ihmisessä iankaikkisesti», hän selitti. Elleivät ihmiset lakkaisi saastuttamasta synneillään maailmaa ja sen aarteita, hän poistaisi heidät luomakunnastaan ja hävittäisi kaiken sen, millä hän oli niin mielellään siunannut heitä. Hän hävittäisi kedon eläimet ja kaiken kasvillisuuden, mikä oli tuottanut heille niin runsaat ruokavarat, ja muuttaisi kauniin maan suunnattomaksi erämaaksi.

Vallitsevan turmeluksen keskellä Metusalah, Nooa ja monet muut koettivat parhaansa mukaan ylläpitää oikean Jumalan tuntemusta ja ehkäistä siveellisen turmeluksen kasvua. Sata kaksikymmentä vuotta ennen vedenpaisumusta Herra pyhän enkelin välityksellä ilmoitti Nooalle suunnitelmansa ja kehotti häntä rakentamaan arkin. Rakennustyön aikana hänen tuli saarnata, että Jumala saattaisi vedet tulvimaan maan päälle ja hävittämään jumalattomat. Ne jotka uskoisivat sanoman ja valmistautuisivat tuota tapahtumaa varten katumalla ja tekemällä parannuksen, saisivat anteeksi ja pelastuisivat. Eenok oliertonut lapsilleen, mitä Jumala oli näyttänyt hänelle vedenpaisumuksesta, ja Metusalah ja hänen poikansa kuuntelivat Nooan saarnaa ja avustivat arkin rakentamisessa.

Jumala antoi Nooalle arkin tarkat mitat ja yksityiskohtaiset rakennusohjeet. Ihminen ei olisi omin päin pystynyt suunnitte-

Patriarkat ja profeetat

lemaan niin vahvaa ja kestäväää rakennelmaa. Jumala oli suunnittelija, ja Nooa oli rakennusmestari. Se laadittiin laivan rungon muotoiseksi, mutta eräiltä osin se miltei muistutti taloa. Se oli kolmikerroksinen, ja siinä oli vain yksi ovi, sen pitkällä sivulla. Valo tuli arkkiin ylhäältäpäin, ja eri osastot oli järjestetty niin, että ne kaikki saivat valoa. Arkin rakentamiseen käytettiin hitaasti lahoavaa havupuuta, joka säilyisi sellaisenaan vuosisatoja. Tämän valtaisan rakennelman pystyttäminen oli hidasta ja työlästä. Vaikka miehet olivatkin silloin nykyistä vahvempia, oli puiden työstäminen niiden suuren koon ja puuaineksen kovuuden johdosta paljon vaivalloisempaa kuin rakennuspuiden teko nykyään. Miehet koettivat tehdä niin hyvää jälkeä kuin ihmisvoimin suinkin oli mahdollista, mutta sittenkään ei arkki olisi voinut selviytyä maan ylle puhkeavasta myrskystä, ellei Jumala olisi varjellut palvelijoitaan aaltojen raivolta.

»Uskon kautta rakensi Nooa, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi; ja uskonsa kautta hän tuomitsi maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka uskosta tulee» (Hebr. 11:7). Nooan julistaessa varoitussanomaansa maailmalle hänen tekonsa todistivat hänen vilpittömyydestään. Näin hänen uskonsa tuli ilmeiseksi ja täydelliseksi. Hän antoi maailmalle esimerkin siitä, miten on uskottava juuri se mitä Jumala sanoo. Hän sijoitti arkkiin kaiken mitä omisti. Kun hän alkoi rakentaa tuota valtavaa laivaa kuivalle maalle, tuli väkeä joka taholta katsomaan tuota outoa näkyä ja kuulemaan tuon eriskummallisen saarnaajan vakavaa, palavaa puhetta. Jokainen arkkiin kalautettu iskukin saarnasi kansalle.

Monet näyttivät aluksi ottavan varteen varoituksen mutta eivät kuitenkaan kääntyneet Jumalan puoleen todella katuvaissina. He eivät halunneet luopua synneistään. Vedenpaisumuksen ajan lähestyessä heidän uskonsa joutui koetukselle eikä se kestänyt sitä. Yleinen epäusko valtasi heidätkin, ja lopulta he palasivat entiseen toveripiiriinsä ja hylkäsivät vakavan sanoman. Jotkut taas uskoivat sanoman ja olisivat ottaneet vaarin varoituksesta, mutta kun niin monet pilkkasivat ja ivasivat, hekin yltyivät ilkkumaan, torjuivat armon kutsun ja olivat ennen pitkää pahimpia pilkkaajia. Pisimmälle syntiin ja holtitto-

muuteen menevät juuri ne, jotka kerran ovat saaneet valistusta mutta sitten ovat vastustaneet Jumalan Hengen vakuuttavaa vaikutusta.

Sen sukupolven edustajat eivät olleet kaikki sanan täydessä merkityksessä epäjumalanpalvelijoita. Monet tunnustautuivat Jumalan palvelijoiksi. He väittivät epäjumalankuviensa vain edustavan jumaluutta ja selittivät kansan saavan niistä selvemmän käsityksen jumalallisesta Olennosta. Juuri nämä ennen muita vastustivat Nooan saarnaamista. Koettaessaan esittää Jumalaa aineellisilla tekeleillään he menettivät käsityksensä hänen majesteettiudestaan ja voimastaan eivätkä enää tajunneet hänen luonteensa pyhyyttä tai hänen käskyjensä pyhää ja muuttumatonta luonnetta. Sitä mukaa kuin synti yleistyi, se näytti yhä vähemmän synnilliseltä, ja lopulta sanottiin, ettei Jumalan laki ollut enää voimassa. He selittivät rikkomuksen rankaisemisen olevan Jumalan luonteen vastaista ja ettei Jumala voisi antaa tuomioittensa kohdata maata. Jos sen sukupolven ihmiset olisivat totelleet jumalallista lakia, he olisivat tajunneet Jumalan äänen hänen palvelijansa varoituksessa. Mutta hylkäämällä valon he olivat mieleltään siinä määrin sokaistuneet, että tosiaan pitivät Nooan sanomaa pelkkänä harhaluulona.

Kansan enemmistö ei asettunut oikean puolelle. Itse asiassa koko maailma nousi vastustamaan Jumalan oikeutta ja hänen lakejaan, ja Nooa leimattiin kiihkoilijaksi. Kun saatana aikoi naan kiusasi Eevaa olemaan tottelematon Jumalalle, hän sanoi: »Ette suinkaan kuole» (1 Moos. 3:4). Nyt toistivat samaa ajatusta maailman suuret, kunnioitetut ja viisaat miehet. »Uhkauksillaan Jumala^ tahtoo vain pelotella», he sanoivat, »eikä hän koskaan toteuta niitä. Älkää suotta pelästykö. Eihän Jumala ikinä hävitä maata, jonka hän on tehnyt, eikä rankaise ihmisiä, jotka hän samoin on luonut. Olkaa rauhassa älkääkä peljätkö. Nooa ei ole muuta kuin kiihkoileva houkka.» Ja niin kaikki ilkuivat vanhan höperön harhakuvitelmia. Sen sijaan että olisivat nöyryyneet Jumalan edessä, he vain jatkoivat kuritonta ja jumalatonta vaellustaan aivan kuin Jumala ei olisi puhunutkaan heille palvelijansa välityksellä.

Mutta Nooa pysyi vakaana kuin kallio myrskyn keskellä. Kansan pilkatessa ja ilkkuessä hän säilytti pyhän arvokkuutensa

Patriarkat ja profeetat

ja horjumattoman uskollisuutensa. Hänen sanansa vaikuttivat voimakkaasti, sillä Jumala siinä käytti palvelijaansa puhutorveenaan. Jumalan yhteydessä hän vahvistui rajattoman voiman väkyydestä, niin että jaksoi satakaksikymmentä vuotta korottaa vakavan äänensä oman sukupolvensa kuultavaksi ja julistaa tapahtumia, jotka ihmisjärjen mukaan kuulostivat mahdottomilta.

Ennen vedenpaisumusta oltiin maailmassa sitä mieltä, että luonnonlait pysyisivät muuttumattomina vuosisatoja. Vuodenaajat olivat toistuneet ajallaan. Siihen mennessä ei ollut koskaan satanut; maa oli saanut kosteutensa kasteesta tai usvasta. Joet eivät olleet vielä tulvineet milloinkaan yli äyräittensä, vaan olivat kuljettaneet vetensä rauhallisesti mereen saakka. Pysyväiset lait olivat pitäneet jokien vedet partaiden rajoissa. Mutta nämä järkeilijät eivät tunteneet hänen kättään, joka oli pidätellyt vesiä ja sanonut: »Tähän asti saat tulla, mutta edemmäksi et» (Job 38: 11).

Ajan mittaan tyyntyivät sellaisetkin, joiden mielen pelko oli toisinaan vallannut. Luonnossa ei näet havaittu mitään muutoksia. Ja niin pääteltiin, kuten monet päättelevät vieläkin, että luonto on luonnon Jumalaakin ylempi ja sen lait niin pysyväisen kiinteät, ettei Jumala itsekään voinut muuttaa niitä. Heidän mielestään koko luonto suistuisi raiteiltaan, jos Nooan sanoma pitäisi paikkansa. Siksi he tulkitsivat maailmalle tuon sanoman harhaluuloksi ja suureksi petokseksi. He ilmaisivat väheksyvänsä Jumalan varoitusta elämällä samaan tapaan kuin ennen varoituksen julistamistaakin. He jatkoivat juhlimistaan ja mässäilyään, söivät ja joivat, istuttivat ja rakensivat. He laativat tuottoisia tulevaisuudensuunnitelmia, menivät pahuudessaan yhä pitemmälle uhmaten Jumalan vaatimuksia osoittaakseen etteivät vähäänkään pelänneet ääretöntä Jumalaa. He vakuuttivat, että jos Nooan puheissa olisi vähänkin perää, niin kyllä heidän maineikkaat miehensä — heidän viisaat, järkevät, suuret miehensä — ymmärtäisivät asian.

Jos ihmiset ennen vedenpaisumusta olisivat uskoneet kuulemansa varoituksen ja katuneet pahoja tekojaan, olisi Jumalakin peruuttanut hävityksen, niin kuin hän myöhemmin esti sen kohtaamasta Niniveä. Mutta vastustamalla itsepintaisesti oman-

tuntonsa nuhteita ja Jumalan profeetan varoituksia tuo sukupolvi täytti pahuuden mittansa ja kypsyi tuhoonsa.

Heidän koetusaikansa lähestyi loppuaan. Nooa oli tarkoin noudattanut Jumalalta saamiaan ohjeita. Arkki oli tehty joka kohdaltaan valmiiksi Herran suunnitelmien mukaisesti, ja ruokaa oli varastoitu sekä ihmisiä että eläimiä varten. Ja nyt Jumalan palvelija esitti viimeisen vakavan vetoamuksensa kansalle. Sanomattoman tuskaisin mielin hän vielä pyysi hartaasti, että he hakeutuisivat turvaan nyt kun se vielä oli mahdollista. Mutta nytkin he torjuivat hänen sanansa ja alkoivat kovasti meluten pilkata ja ilkkua häntä.

Äkkiä pilkkaava väkijoukko vaimeni aivan hiljaiseksi. Vuorelta ja metsästä ilmaantui kaikenlaisia eläimiä, villeimmistä lauhkeimpaan asti, ja niiden nähtiin hitaasti etenevän arkkia kohti. Sitten kuului kuin tuulen suhinaa, ja katso, joka suunnalta tuli näkyviin niin suuria lintuparvia, että ne aivan pimensivät taivaan, ja täydessä järjestyksessä ne siirtyivät arkkiin. Eläimet tottelivat Jumalan käskyä ihmisten ollessa tottelemattomia. Pyhien enkelien opastamina »ne menivät Nooan luo arkkiin kaksittain» ja puhtaat eläimet seitsemän parin ryhminä. Kaikki katselivat sitä ihmeissään, jotkut peloissaan. Viisaat kutsuttiin nyt selittämään tätä outoa tapausta, mutta he eivät pystyneet käsittämään tätä salaisuutta. Valon hylkääminen oli kuitenkin paa-duttanut ihmiset, niin ettei tämäkään näky vaikuttanut heihin pitkällisesti. Kun tuhoonsa tuomitut ihmiset katselivat, miten aurinko paistoi täydeltä terältään ja maa kukoisti miltei Eede-nin kauneudessaan, he vaimensivat aavistelevan pelkonsa remuilla ilonpidolla, ja väkivaltaisella menollaan he näyttivät suorastaan vetävän päälleen Jumalan heränneen vihan purkaukset.

Nooalle Herra sanoi: »Mene sinä ja koko perheesi arkkiin, sillä sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni.» Maailma oli hylännyt Nooan varoitukset, mutta hänen vaikutuksensa ja esimerkkinsä koituivat siunaukseksi hänen perheelleen. Palkiten hänen uskollisuutensa ja tunnollisuutensa Jumala pelasti kaikki hänen perheensä jäsenet hänen kanssaan. Miten tämä rohkaiseekaan vanhempia olemaan uskollisia!

Syntiselle ihmissuvulle ei enää esitetty armon kutsuja. Kedon eläimet ja ilman linnut olivat päässeet sisälle turvaan. Samoin

Patriarkat ja profeetat

olivat arkissa Nooa ja hänen perheensä. »Ja Herra sulki oven hänen jälkeensä.» Nähtiin häikäisevä valon leimahdus, ja salamaakin kirkkaampi pilvi laskeutui taivaasta ja pysähtyi arkin oviaukon eteen. Jykevä ovi, jota sisällä olevien oli mahdoton sulkea, kääntyi hitaasti paikoilleen näkymättömien käsien liikuttamana. Nooa oli nyt suljettuna sisään ja Jumalan armon hylkääjät ulkopuolelle. Ovella oli taivaan sinetti. Jumala oli sulkenut sen, ja vain hän saattoi sen avata. Samoin suljetaan armon ovi silloin kun Kristus lopettaa välitystyönsä syntisten hyväksi ennen tulemistaan taivaan pilvissä. Silloin Jumalan armo ei enää pidättele jumalattomia, ja saatana saa täysin valtaansa ne, jotka ovat hylänneet armon. He koettavat tuhota Jumalan kansan, mutta samoin kuin Nooa suljettiin arkkiin, tulee Jumala voimallaan suojaamaan vanhurskaita.

Nooan ja hänen perheensä siirryttyä arkkiin ei vielä seitsemään päivään näkynyt merkkiäkään tulevasta myrskystä. Tänä aikana heidän uskonsa joutui koetteelle. Ulkopuolella olevalle maailmalle se oli riemun aikaa. Näennäinen viipyminen vahvisti yleistä käsitystä siitä, että Nooan sanoma oli harhaluuloa ja ettei vedenpaisumusta koskaan tulisi. Vaikka he olivat nähneet, miten ihmeellisesti eläimet ja linnut olivat menneet arkkiin ja kuinka Jumalan enkeli oli sulkenut oven, he vain kisailivat ja juhlivat edelleenkin ja jopa pilkkasivat näitä Jumalan suuria voimatekoja. Suurin joukoin he kerääntyivät arkin ympärille ilkkumaan sisällä olevia entistäkin uhittelevammin ja väkivaltaisemmin.

Mutta kahdeksantena päivänä taivaankansi peittyi synkkään pilveen. Salama leimahti ja kuultiin ukkosen jyrinää. Pian alkoi sataa suuria pisaroita. Maailmassa ei koskaan ollut tapahtunut mitään tällaista, ja pelko valtasi ihmiset. Kaikki kyselivät mielessään: »Olisiko Nooa kuitenkin ollut oikeassa, ja onko maailma ehkä sittenkin tuhoon tuomittu?» Taivas synkkeni yhä, ja sade vain yltyi. Eläimet juoksentelivät kauhuissaan karjuen, mylvien ja ulvoen aivan kuin olisivat vaikeroineet omaa osaansa ja ihmistenkin kohtaloa. Silloin »puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat». Vettä tuli pilvistä valtavana kaatosateena. Joet tulvivat yli äyräittänsä ja täyttivät laaksot. Maasta syöksyi tavattoman voimakkaita vesisuihkuja

heittäen kivenjärkeitä satojen metrien korkeuteen, mistä ne alas syöksyessään kaivautuivat syvälle maahan.

Ihmiset katselivat ensiksi omien tekojensa hävitystä. Maahan iskevät salamet tuhosivat heidän loistavat rakennuksensa ja kauniit puutarhansa ja lehdot, joihin he olivat sijoittaneet epäjumalankuvansa. Kaikkialla oli vain raunioita. Alttarit, joilla ihmisuhreja oli surmattu, pirstoutuivat, ja uhraajat vapisivat nähdessään Jumalan voiman ja tietäessään oman turmeluksensa ja epäjumalanpalveluksensa aiheuttaneen kaiken tämän hävityksen.

Yhä ankarampana raivoava myrsky heitteli puita, rakennuksia, kallioita ja maata joka taholle. Ihmisten ja eläinten kauhu oli sanoinkuvaamatonta. Myrkyn pauhunkin yli kuului niiden valituksia, jotka olivat halveksineet Jumalan arvovaltaa. Saatanakin pelkäsi kuolevansa jouduttuaan jäämään keskelle luonnonvoimien myllerrystä. Hän oli iloinnut saatuaan valtaansa niin voimallisen ihmissuvun ja toivonut heidän saavan jatkaa iljettävyksiään ja kapinaansa taivaan Hallitsijaa vastaan. Nyt hän syyti kirouksiaan Jumalaa vastaan ja syytti häntä epäoikeudenmukaisuudesta ja julmuudesta. Monet ihmisistäkin yhtyivät saatanan tavoin herjaamaan Jumalaa, ja he olisivat syösseet hänet vallasta jos vain olisivat pystyneet. Suunniltaan pelosta toiset ojensivat käsiään arkkia kohti anoen sisällepääsyä. Mutta heidän yrityksensä olivat turhia. Lopultakin he oppivat tunnossaan tietämään että taivaassa on Jumala, joka hallitsee. Nyt he huusivat häntä vakavissaan avukseen, mutta hän ei ollut valmis kuulemaan heidän huutojaan. Silloin he kauhuissaan käsittivät, että Jumalan lain rikkominen oli aiheuttanut heidän tuhonsa. Mutta vaikka he nyt rangaistuksen pelosta tunnustivatkin syntinsä, he eivät kuitenkaan tunteneet todellista katumusta ja pahan kammaa. He olisivat taas uhmanneet taivasta, jos rangaistus olisi poistettu. Samoin käy Jumalan tuomioiden kohdatessa maata ennen sen hävittämistä tulella. Silloinkin katumattomat tulevat tarkoin tietämään, missä kohdin he ovat rikkoneet ja mikä on heidän syntinsä. He ovat halveksineet hänen pyhää lakiaan. Mutta heidän eivät todella kadu sen paremmin kuin muinaisen maailman syntisetkään.

Jotkut yrittivät epätoivoissaan murtautua sisälle arkkiin, mut-

Patriarkat ja profeetat

ta he eivät mahtaneet mitään sen lujille rakenteille. Muutamat koettivat riippua kiinni arkissa, kunnes tyrskyt pudottivat heidät alas tai he menettivät otteensa iskeytyessään kallioita tai puita vasten. Valtavan iso arkkikin natisi liitoksissaan, kun armon tuuli pieksi sitä ja sai sen heittelehtimään aalloilla. Sisään suljetut eläimet huusivat peloissaan ja tuskissaan. Mutta raivoavien luonnonvoimien keskelläkin arkki kellui turvallisesti. Väkeviä enkeleitä lähetettiin varjelemaan sitä.

Myrskyn kouriin jouduttuaan eläimet säntäsivät ihmisten luoa aivan kuin saadakseen heiltä apua. Jotkut sitoivat lapsensa ja itsensäkin väkevien eläinten selkään tietäen, että nämä elämähaluina ja sitkeinä kiipeäisivät nousevaa vettä pakoon korkeimmille huipuille asti. Muutamat kiinnittivät itsensä kukkuloiden tai vuorten huipulla kasvaviin suuriin puihin, mutta ne kiskoutuivat juurineen irti maasta ja sinkoutuivat suojatteineen alas kuohuviin aaltoihin. Ihmiset joutuivat alinomaa poistumaan paikoilta, joita olivat pitäneet turvallisina. Vesien kohotessa yhä ylemmäksi ihmiset pakenivat korkeimpien vuorten suojaan. Usein joutuivat ihmiset ja eläimet yhdessä tavoittelemaan jalansijaa, kunnes myrsky tempasi molemmat mukaansa.

Korkeimmilta huipuilta ihmiset näkivät eteensä avautuvan aavan, rannattoman meren. Jumalan palvelijan varoituksissa ei enää näyttänyt olevan mitään ilkkumista. Miten nuo tuomitut syntiset nyt kaipasivatkaan laiminlyömiään tilaisuuksia! Miten hartaasti he anoivatkaan vielä yhtä tuntia lisää armonaikaa ja yhtä lisäkutsua Nooan huulilta! Mutta he eivät saaneet enää kuulla mitään armon suloääntä. Rakkaus vaati yhtä hyvin kuin oikeuskin, että Jumala tuomioillaan pysähdyttäisi synnin. Aallot löivät rankaisevina viimeisenkin turvapaikan ylitse, ja Jumalan halveksijat suistuivat meren synkkiin syvänteihin.

»Jumalan sanan voimasta silloinen maailma hukkui vedenpaisumukseen. Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään» (2 Piet. 3:5—7). Toinen myrsky on tulossa. Jumalan vihan tuhotuuli on jälleen pyyhkivä yli maan ja hävittävä synnin ja syntiset.

Nykyään on maailmassa samoja syntejä, jotka vaativat rankaisuaan ennen vedenpaisumusta. Jumalan pelko karkotetaan ih-

Vedenpaisumus

missydämistä, ja hänen lakiinsa suhtaudutaan välinpitämättömästi ja halveksuen. Tavaton maailmallisuus, joka oli ominaista muinoin hukkuneelle sukupolvelle, on yhtä hyvin kuvaavaa nykyisellekin. Kristus sanoi: »Sillä niinkuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin, eivätkä tienneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki; niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva» (Matt. 24: 38,39). Jumala ei tuominnut ennen vedenpaisumusta eläneitä siitä että he söivät ja joivat. Olihan hän antanut heille runsaasti maan hedelmiä täyttämään heidän ruumiinsa tarpeita. Heidän syntinsä oli siinä, että he näistä lahjoista nauttiessaan eivät olleet kiitollisia niiden Antajalle eivätkä liioin hillinneet halujaan. Samoin he saivat kyllä mennä naimisiin. Avioliitto oli Jumalan säätämä ja kuului hänen ensimmäisiin asetuksiinsa. Hän antoi erikoisia ohjeita suojelemaan tämän säädöksen pyhyttä ja kauneutta, mutta ne unohdettiin, ja avioliitto vääristeltiin lopulta vain intohimojen välikappaleeksi.

Tällainen tilanne vallitsee nykyäänkin. Sinänsä luvalliset asiat viedään äärimmäisyyksiin. Ruokahalua ei hillitä vähääkään. Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvatkin syövät ja juovat nykyään juopuneiden kanssa, vaikka he nimellisesti ovatkin seurakunnan arvossapidettyjä jäseniä. Epäraitius herpaisee siveellisiä ja hengellisiä voimia ja päästää alhaisemmat intohimot etualalle. Paljon on sellaisia, jotka eivät katso olevansa mitenkään velvoitettuja pitämään kurissa aistillisia halujaan, ja niin heistä tulee himon orjia. Ihmiset hakevat vain aistinautintoja ja ajattelevat vain tätä maailmaa ja tätä elämää. Kaikissa yhteiskuntapiireissä harrastetaan tuhlailevaa kohtuuttomuutta. Vilpitön tunnollisuus saa väistyä komeilun ja ylellisyyden tavoittelun tieltä. Ne jotka tahtovat rikastua, vääntävät oikeuden kieroon ja sortavat köyhää, ja »orjia ja ihmissieluja» ostetaan ja myydään vieläkin. Petokset, lahjomiset ja varkaudet rehottavat valtoimenaan eri piireissä. Sanomalehdissä on viljalti uutisia niin kylmäverisistä ja aiheettomista murhista ja muista rikoksista, ettei niiden yhteydessä voida enää puhua ihmisyyden rippeistäkään. Ja nämä julmuudet ovat tulleet niin tavallisiksi, että ne sivuutetaan hämmästelemättä ja ilman sen kummempaa mai-

Vedenpaisumuksessa hautautui maankuoren uumeniin (101-102) 81 aineksia, jotka nykyisin muodostavat öljylähteemme. Kuvassa norjalainen öljynporauslautta nostamassa öljyä merenpohjassa olevista maakeroksista.

Patriarkat ja profeetat

nintaa. Sekasortoinen mieliala lisääntyy kaikissa maissa, ja maailmaa kauhistavat ajoittaiset purkaukset ovat vain osoituksena intohimojen ja laittomuuden viriämisestä, mitkä kerran valloilleen päästettyinä hukuttavat koko maan kärsimyksen ja hävityksen liekkeihin. Innoitetun sanan kuvaus ennen vedenpaisumusta vallinneista oloista vastaa liiankin hyvin nykyisessä yhteiskunnassa nopeasti kehittyvää tilannetta. Meidän päivinämmä, omalla vuosisadallamme, tapahtuu kristinuskoa tunnistavissa maissakin joka päivä yhtä synkkiä ja kauheita rikoksia kuin nekin, joiden tähden muinaisen maailman syntiset hukutettiin.

Ennen vedenpaisumusta Jumala lähetti Nooan varoittamaan maailmaa, jotta ihmiset voisivat tehdä parannuksen ja niin varjeltua uhkaavalta tuholta. Kristuksen toisen tulemisen lähestyessä Herra samoin lähettää palvelijansa varoittamaan maailmaa, jotta se valmistuisi tuota suurta tapahtumaa varten. Hänen lakinsa rikkojia on paljon, ja nyt hän armossaan kutsuu heitä noudattamaan sen pyhiä säädöksiä. Ja hän tarjoaa anteeksiannon kaikille, jotka tahtovat luopua synneistään kääntymällä katuen Jumalan puoleen ja uskomalla Kristukseen. Mutta monien mielestä synnin hylkääminen vaatii liian suurta uhrausta. Koska heidän elämänsä ei ole Jumalan siveellisen hallinnon puhtaiden periaatteiden mukaista, he eivät välitä hänen varoituksistaan, vaan kieltävät hänen lakinsa arvovallan.

Ennen vedenpaisumusta eläneestä koko maan väestöstä vain kahdeksan sielua uskoi ja noudatti Nooan julistamaa Jumalan sanaa. Sata kaksikymmentä vuotta tuo vanhurskauden saarnaaja varoitti maailmaa tulevasta tuhosta, mutta hänen sanomaansa väheksyttiin ja halveksittiin. Samoin käy nytkin. Rikkojia varoitetaan ja kehoitetaan katumaan ja tulemaan kuuliaisiksi ennen kuin lain Antaja tulee rankaisemaan tottelemattomia, mutta enemmistö tulee hylkäämään nämä varoitukset. Apostoli Pietari sanoo: »Viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan ja sanovat: 'Missä on lupaus hänen tulemuksensa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niinkuin se on ollut luomakunnan alusta'» (2 Piet. 3: 3,4). Emmekö kuule juuri tällaista puhetta paitsi julkijumalattomilta myös monilta aikam-

me sananjulistajilta? »Ei ole mitään syytä levottomuuteen», he vakuuttavat. »Ennen Kristuksen tuloa on koko maailma käännytettävä, ja vanhurskaus on vallitseva tuhat vuotta. Rauha, rauha! Kaikki jatkuu niin kuin se on ollut alusta asti. Älköön kukaan hätääntykö näiden paniikin aiheuttajien hälyttävästä sanomasta.» Mutta tällainen oppi tuhatvuotisesta valtakunnasta ei ole Kristuksen ja hänen apostoliensa opetuksen mukaista. Jeesus esittääkin tämän merkittävän kysymyksen: »Kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?» (Luuk. 18:8). Ja kuten olemme nähneet, hän julistaa maailman olevan samassa tilassa kuin Nooan päivinä. Paavali puolestaan sanoo jumalattomuuden lisääntyvän lopun lähetessä: »Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja» (1 Tim. 4: 1). Ja hän jatkaa, »että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja» (2 Tim. 3: 1). Ja sitten hän esittää hätkähdyttävän luettelon niiden synneistä, joissa on jumalisuuden ulko-kuori.

Koetusaikansa lähetessä loppuaan ennen vedenpaisumusta eläneet antautuivat huvittelemaan ja juhlimaan entistä kiihkeämmin. Vaikutusvaltaiset henkilöt koettivat pitää kansan mielen hilpeänä ja rattoisana, ettei vakava varoitus vain pääsisi vaikuttamaan kehenkään. Emmekö huomaa tämän toistuvan omana aikanamme? Jumalan palvelijain julistaessa, että kaiken loppu on käsillä, maailma on heittäytynyt huvien ja viihteen pyörteisiin. Jatkuvalla jännityksellä pyritään herättämään välinpitämättömyyttä Jumalaa kohtaan ja estämään niitä totuuksia vaikuttamasta ihmisiin, jotka yksin voisivat varjella heidät tulevalta tuholta.

Nooan päivien viisaat selittivät, että maailman oli mahdotonta tuhoutua vesitulvaan. Samoin pyrkivät nykyiset tiedemiehet osoittamaan, ettei maailmaa voida tuhota tulella — ettei se olisi luonnon lakien mukaista. Mutta luonnon Jumala, sen lakien Laatija ja Valvoja, voi saada kättensä teot täyttämään omaa tarkoitustaan.

Kun suuret ja viisaat miehet olivat mielestään pätevästi todistaneet, ettei maa ollut vedellä tuhottavissa, kun kansan levottomuus oli tyystin tyynytetty ja kun kaikki pitivät Nooan

Patriarkat ja profeetat

ennustusta harhaluulona ja häntä itseään kiihkoilijana — silloin oli Jumalan aika koittanut. Silloin »puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat», ja kaikki pilkkaajat vaipuivat vedenpaisumuksen aaltoihin. Viisaudellaan ylvästelleet huomasivat liian myöhään tyhmyytensä ja havaitsivat, että lain Antaja on luonnon lakeja suurempi ja ettei Kaikkivaltiaalta suinkaan puutu keinoja voidakseen täyttää tarkoituksensa. »Ja niinkuin kävi Nooan päivinä, samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy» (Luuk. 17: 26,30). »Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat» (2 Piet. 3: 10). Kun viisasten järkeily on hälventänyt Jumalan tuomioita kohtaan tunnetun pelon, kun uskonnolliset johtajat puhuvat tulevasta pitkän rauhan ja menestyksen kaudesta ja kun maailma liiketoiminnan ja huvittelun pyörteisiin vajonneena istuttaa ja rakentaa, juhlii ja pitää hauskaa hyläten Jumalan varoitukset ja pilkaten hänen sanansaattajiaan — »silloin yllättää heidät yhtäkkiä turmio, eivätkä he pääse pakoon» (1 Tess. 5: 3).

8.

VEDENPAISUMUKSEN JÄLKEEN

»Viisitoista kyynärää vesi nousi vuorten yli, niin että ne peittyivät.» Arkin sisällä olevasta perheestä tuntui usein, että vesi lopulta peittäisi heidätkin, kun heidän aluksensa heittelehti viisi pitkää kuukautta näköjään aivan tuulen ja aaltojen armoilla. Se oli ankara koettelemus, mutta Nooa ei horjunut uskossaan, sillä hän tiesi varmasti että Jumalan käsi piteli ruoria.

Kun vedet alkoivat vähetä, johdatti Herra arkin sellaisten vuorten suojaan, jotka hän oli voimallaan säilyttänyt ehjinä. Nämä vuoret olivat lähellä toisiaan, ja arkki ajautui niiden väliin tyynen satamaan. Nyt sen ei enää tarvinnut ajelehtia rannattomalla valtamerellä, ja tämä rohkaisi suuresti noita myrskyn koettelemia matkamiehiä.

Nooa ja hänen perheensä odottivat tuskaisesti vesien vähentymistä, sillä he ikävöivät jo kovasti maihin pääsyään. Neljäkymmentä päivää sen jälkeen kun vuorten huiput tulivat näkyviin, he laskivat kaarneen lentoon ja toivoivat tämän tarkkaistisena saavan selville, oliko maa jo kuivunut. Kun kaarne ei löytänyt kuivaa maata, se lenteli edestakaisin, arkista pois päin ja jälleen sitä kohti. Viikkoa myöhemmin laskettiin lentoon kyyhkynen, mutta sekään »ei löytänyt paikkaa, missä lepuuttaa jalkaansa» vaan palasi arkkiin. Nooa odotti vielä seitsemän päivää ja lähetti taas kyyhkynen matkaan. Kun se sitten illalla palasi tuore öljyyn lehti suussa, syntyi suuri ilo. Myöhemmin »Nooa poisti katon arkista ja katseli; ja katso, maan pinta oli kuivunut». Kuitenkin hän pysyi arkissa ja odotti kärsivällisesti.

Patriarkat ja profeetat

Hän oli tullut arkkiin Jumalan käskystä, ja niin hän halusi poistuakin siitä nimenomaisten ohjeiden mukaisesti.

Lopulta laskeutui taivaasta enkeli, joka avasi jyhkeän oven. Enkeli kehotti patriarkkaa astumaan perheineen maihin ja vieämään ulos kanssaan kaikki mukana olleet eläimet. Iloitessaan vapaaksi pääsytään Nooa ei kuitenkaan unohtanut häntä, joka armossaan oli varjellut heitä. Heti arkista poistuttuaan hän rakensi alttarin ja uhrasi sillä kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja lintuja. Näin hän kiitti Jumalaa vapautuksesta ja ilmaisi uskovansa Kristukseen, suurimpaan uhriin. Tämä Nooan uhri miellytti Jumalaa, ja niin hän siunasi patriarkan ja hänen perheensä sekä heidän lisäksi koko luomakunnan. »Herra tunsu suloisen tuoksun ja sanoi sydämessään: 'En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden.

Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylväminen eikä leikkaaminen, ei vilu eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö.» Tässä oli opetus kaikille tuleville sukupolville. Nooa oli astunut aution maan kamaralle, mutta ennen kuin hän alkoi rakentaa asumusta itselleen hän pystytti alttarin Jumalalle. Hänellä oli vain vähän karjaa ja sen säilyttäminen elossa oli ollut vaivalloista, mutta silti hän antoi siitä mielellään osan Herralle tunnustukseksi siitä että kaikki oli Jumalan. Samoin meidänkin tulisi ensiksi luovuttaa hänelle vapaaehtoiset uhrilahjamme. Kiitollisella palveluksellamme ja uhraamalla lahjoja hänen asiansa hyväksi meidän tulisi ilmaista antavamme arvoa hänen armolleen ja rakkaudelleen, josta saamme osaksemme.

Jottei taivaan vetäytyminen pilveen ja sateen alkaminen saisi ihmisiä jatkuvasti pelkäämään uuden vedenpaisumuksen tuloa, Herra rohkaisi Nooan perhettä antamalla heille seuraavan lupauksen: »Minä teen liiton teidän kanssanne eikä vedenpaisumus koskaan enää maata turmele. Minä panen kaareni pilviin, ja se on oleva liiton merkinä minun ja maan välillä. Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvisä, muistan minä liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä.»

Miten suopeasti Jumala säälikään harhautuvia luotujaan sijoittamalla kauniin sateenkaaren pilviin merkiksi hänen ja ihmisten välisestä liitosta! Herra julistaa, että nähdessään kaaren

hän muistaa liittonsa. Ei tämä tarkoita sitä, että hän joskus unohtaisi, vaan hän käyttää meidän puhetaapamme, jotta ymmärtäisimme häntä paremmin. Jumalan tarkoitus oli, että kun lapset tulevina aikoina kysyisivät tuon kauniina kaareutuvan väriloiston merkitystä, vanhemmat kertoisivat vedenpaisumuksesta ja siitä miten Jumala oli asettanut sateenkaaren pilviin vakuuttaakseen heille, ettei vesitulva enää koskaan peittäisi koko maata. Näin kaari sukupolvesta toiseen todistaisi Jumalan rakastavan ihmistä ja vahvistaisi hänen luottamustaan Jumalaan.

Taivaassa ympäröi samankaltainen kaari valtaistuinta ja kaareutuu Kristuksen pään ylitse. Profeetta sanoo: »Kuin kaari, joka on pilvessä sadepäivänä, niin oli näöltään sitä [valtaistuinta] ympäröivä hohde. Senkaltainen oli katsoa Herran kirkkauden hahmo» (Hes. 1: 28). Ja Johannes kertoo näkemästään ilmestyksestä: »Katso, taivaassa oli valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja. Ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdinin kaltainen» (Ilm. 4: 2,3).

Kun ihminen suuressa pahuudessaan joutuu jumalallisten tuomioiden alaiseksi, toimii Vapahtaja hänen välimiehenään Isän luona ja osoittaa pilvissä olevaa kaarta sekä valtaistuinta ympäröivää ja hänen oman päänsä ylle kohoavaa taivaankaarta, jotka ovat merkkeinä Jumalan armosta katuvaan syntistä kohtaan.

Siihen vakuutukseen, jonka Jumala antoi Nooalle vedenpaisumuksen toistumattomuudesta, hän liitti myös erään kalleimmista armon lupauksistaan: »Niinkuin minä vannoin, etteivät Nooan vedet enää tulvi maan ylitse, niin minä vannon, etten enää vihastu sinuun enkä sinua nuhtele. Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi» (Jes. 54: 9,10).

Katsellessaan väkeviä metsäneläimiä, jotka poistuivat hänen mukanaan arkista, Nooa pelkäsi, että ne mahdollisesti tuhoaisivat hänen vain kahdeksan henkeä käsittävän perheensä. Mutta Herra lähetti enkelinsä vakuuttamaan palvelijalleen: »Peljätkööt ja vaviskoot teitä kaikki eläimet maan päällä ja kaikki taivaan linnut ja kaikki, jotka maassa matelevat, ja kaikki meren kalat; ne olkoot teidän valtaanne annetut. Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut

Patriarkat ja profeetat

teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken.» Tätä ennen Jumala ei ollut antanut ihmiselle ruuaksi mitään eläimiä, sillä hän oli suunnitellut ihmissuvun ravinnon koostuvan pelkästään maan tuotteista. Mutta nyt kun kaikki vihanta oli tuhoutunut, hän salli heidän syödä vedenpaisumuksesta arkissa pelastuneiden puhtaiden eläinten lihaa.

Vedenpaisumus muutti maan koko pinnan. Kolmas raskas kirous painoi sitä synnin seurauksena. Kun vedet alkoivat vähentyä, ympäröi kukkuloita ja vuoria laaja, kuohuva meri. Kaikkialla lojui ihmisten ruumiita ja eläinraatoja. Herra ei sallinut näiden mädäntyä ja saastuttaa ilmaa, vaan hautasi ne maahan. Valtaisa tuuli, joka alun perin oli pantu kuivattamaan vedet, pyyhki kuolleet pois suurella voimallaan ja katkoi ja keräsi niiden peitteeksi puita, kiviä, maata ja vuoren huippujakin. Samoin kävi kullan ja hopean, arvopuiden ja jalokivien, jotka olivat rikastuttaneet ja kaunistaneet maata ennen vedenpaisumusta ja joita maan asukkaat olivat jumaloineet ja palvoneet. Nekin kätkettiin ihmisten näkyvistä ja ulottuvilta. Vedet myllersivät maata ja kiviä näiden aarteiden päälle paksuiksi kerroksiksi, jopa vuoriksi. Jumala huomasi, että mitä enemmän hän antoi syntisten ihmisten vaurastua ja menestyä, sitä paheellisemmin he vaeltaisivat hänen edessään. Sen sijaan että olisivat kunnioittaneet Jumalaa maan runsaista aarteista, he olivat palvoneet niitä epäjumalina ja siten häpäisseet ja halveksineet niiden Antajaa.

Maa näytti sanoin kuvaamattoman sekasortoiselta ja hävitettyltä. Ennen niin kauniit ja sopusuhtaiset vuoret olivat rikkoutuneet epämuotoisiksi. Kaikkialla maassa oli kiviä, riuttoja ja rosoisia kallioita. Monin paikoin kukkulat ja vuoret olivat kadonneet jäljettömiin, ja laaksojen paikalle oli muodostunut vuorijonoja. Nämä muutokset vaihtelivat suuruudeltaan eri paikoissa. Missä ennen olivat olleet maan runsaimmat kulta-, hopea- ja jalokivirikkaudet, siellä näkyivät kirouksen jäljet selvimpinä. Asumattomia seutuja ja vähiten rikosten rasittamia maita ei kirous ollut kohdannut niin ankarana.

Silloin hautautui myös valtavia metsiä. Nämä ovat sittemmin muuttuneet hiileksi, ja niiden laajat kentät tuottavat nykyään sekä hiiltä että öljyä. Usein maanalainen hiili ja öljy syttyvät

palamaan, kuumentavat kalliota, polttavat kalkkikiveä ja sulattavat rautamalmia. Päästessään vaikuttamaan kalkkiin vesi lisää palon kuumuutta ja aikaansaa maanjäristyksiä, tulivuoria ja purkauksia. Kallio- ja malmikerroksissa yhtyessään tuli ja vesi aiheuttavat maanalaisia räjähdyksiä, jotka kuuluvat pinnalla vaimeina jyrähtelyinä. Ilma tulee kuumaksi ja tukahduttavaksi. Syntyy vulkaanisia purkauksia, ja kun kuumentuneet alkuaineet eivät tällöin useinkaan mahdu vapaasti purkautumaan aukoista, alkaa maan pinta vääntyillä ja kohoilla kuin meren aallot. Siihen repeytyy suuria halkeamia, joiden syvyyksiin uppoaa toisinaan kaupunkeja, kyliä ja palavia vuoria. Näitä valtavia luonnonmullistuksia tulee esiintymään entistä useammin ja ankarampina juuri vähän ennen Kristuksen toista tulemistä ja maailmanloppua merkkinä sen pikaisesta tuhosta.

Maan syvyydet ovat Herran varikkona, josta hän kerran veti esiin munaisen maailman hävittäneet aseensa. Maasta syöksyvät vedet taivaan kaatosateisiin yhtyneinä aikaansaivat täydellistä tuhoa. Vedenpaisumuksen jälkeen Jumala on käyttänyt sekä tulta että vettä hävittämään jumalattomia kaupunkeja. Hän toimeenpanee näitä rangaistustuomioita, jotta ne, jotka väheksyvät hänen lakiaan ja halveksivat hänen herruuttaan, joutuisivat vapisemaan hänen voimaansa ja tunnustamaan hänen oikeutetun valtiutensa. Joutuessaan näkemään, miten tulivuorista purkautuvat liekit ja sulat laavavirrat kuivaavat jokia, peittävät alleen kaupunkeja ja levittävät kaikkialle hävitystä ja perikatoa, rohkeimmatkin kauhistuvat ja pahimpienkin pilkkaajien on pakko tunnustaa miten äärettömän voimallinen Jumala on.

Tällaiset näyt saivat muinoin profeetankin huudahtamaan: »Oi, jospa sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, niin että vuoret järkkäisivät sinun edessäsi, niinkuin risut leimahtavat tulleen, niinkuin vesi tulella kiehuu, että tekisit nimesi tunnetuksi vastustajillesi ja kansat vapisisivat sinun kasvojesi edessä, kun sinä teet peljättäviä tekoja, joita emme odottaa voineet! Oi, jospa astuisit alas, niin että vuoret järkkäisivät sinun edessäsi!» (Jes. 64:1—3). »Hänen tiensä käy tuulispäässä ja myrskyssä, ja pilvi on hänen jalkojensa tomu. Hän nuhtelee merta ja kuivaa sen, ja kaikki virrat hän ehdyttää» (Naah. 1: 3,4).

Patriarkat ja profeetat

Kauheampia mullistuksia kuin maailmassa on koskaan nähty, tulee tapahtumaan Kristuksen toisen tulemisen yhteydessä. »Vuoret järkkyvät hänen edesssänsä ja kukkulat sulavat. Hänen kasvojensa voimasta kohoaa maa, maanpiiri ja kaikki sen asu-vaiset. Kuka seisoo hänen tuimuutensa edessä, ja kuka kestää hänen vihansa hehkua?» (Naah. 1: 5,6). »Herra, notkista taivaasi ja astu alas, kosketa vuoria, niin että ne suitsuavat. Iske salamoita ja hajota heidät, lennätä nuolesi ja kauhistuta heidät» (Ps. 144:5,6).

»Ja minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan päällä, verta ja tulta ja savupatsaita» (Ap.t. 2: 19). »Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä. Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut. Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle» (Ilm. 16: 18,20,21).

Kun taivaan salamat yhtyvät maan paloon, palavat vuoret kuin tulipätsi ja syöksevät esiin kauhistavia laavavirtoja, jotka peittävät alleen puutarhoja ja peltoja, kyliä ja kaupunkeja. Hehkuvat laavamöhkäleet saavat jokiin sinkoutuessaan veden kiehumään, pirstoavat suuria pohjakiviä valtavalla voimallaan ja heittävät niiden sirpaleet kauas rannoille. Jokia kuivuu. Maa järkkyy. Kaikkialla on maanjäristyksiä ja purkauksia.

Näin on Jumala hävittävä jumalattomat maan päältä. Mutta vanhurskaita varjellaan näiden myllerrysten keskellä samoin kuin Nooa oli turvattuna arkissa. Herra on heidän pakopaikkansa, ja hänen siipiensä alta he etsivät turvaa. Psalmista sanoo: »Sinä, Herra, olet minun turvani. — Korkeimman olet sinä ottanut suojaksesi. Ei kohtaa sinua onnettomuus» (Ps. 91: 9,10). »Sillä hän kätkee minut majaansa pahana päivänä, hän suojaa minua telttansa suojassa» (Ps. 27: 5). Ja Jumala lupaa: »Koska hän riippuu minussa kiinni, niin minä hänet pelastan; minä suojelen hänet, koska hän tuntee minun nimeni» (Ps. 91: 14).

9.

KIRJAIMELLINEN VIIKKO

Sapatin tavoin viikkokin sai alkunsa luomisesta, ja se on säilynyt sellaisenaan halki koko Raamatun historian. Jumala itse sääti ensimmäisen viikon pituuden malliksi tuleville viikoille aina ajan loppuun asti. Siinä oli seitsemän kirjaimellista päivää niin kuin kaikissa muissakin viikoissa. Kuusi päivää Jumala käytti luomistyöhön, seitsemäntenä hän lepäsi. Sitten hän siunasi tämän päivän ja erotti sen myös ihmisen lepopäiväksi.

Siinailla antamassaan laissa Jumala vahvisti viikon ja sen perusteet. Hän antaa ensin käskyn: »Muista pyhittää lepopäivä.» Sitten hän selittää, mitä tuli tehdä kuutena päivänä ja mitä ei sopinut tehdä seitsemäntenä, ja sen jälkeen hän omaan esimerkkiinsä viitaten perustelee viikon noudattamisen seuraavasti: »Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen» (2 Moos. 20: 8—11). Tämä peruste tuntuu kauniilta ja painokkaalta kun käsitämme luomispäivät kirjaimellisiksi. Joka viikon kuusi ensimmäistä päivää on annettu ihmiselle työpäiviksi, koska Jumala käytti saman ajan ensimmäisestä viikosta luomistyöhön. Seitsemäntenä päivänä ihmisen tulee pidättäytyä työnteosta Luojan levon muistoksi.

Mutta se otaksuma, että ensimmäisen viikon tapahtumat kestivät tuhansia ja taas tuhansia vuosia, iskee suorastaan neljännen käskyn perustukseen. Se esittää Luojan vaatimassa ihmistä

Patriarkat ja profeetat

noudattamaan kirjaimellisten päivien viikkoa pitkien epämääräisten ajanjaksojen muistoksi. Tällä tavoin hän ei lainkaan kohtele luotujaan. Tuollainen otaksuma vai sekoittaa ja sumentaa sellaisen, minkä Jumala on tehnyt hyvin selväksi. Se on mitä kavalinta ja siksi myös vaarallisinta uskottomuutta. Se pystyy niin peittämään todellisen luonteensa, että monet Raamattuun uskovatkin omaksuvat sen ja opettavat sitä.

»Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa hengellä. Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin, hän käski, ja se oli tehty» (Ps. 33: 6,9). Raamattu ei hyväksy mitään pitkiä aikakausia, joiden kuluessa maa olisi hitaasti kehittynyt sekasorrosta. Jokaisen luomispäivän pyhä Raamattu selittää syntyneen niin, että »tuli ehto, ja tuli aamu» samaan tapaan kuin kaikkina seuraavinakin päivinä. Jokaisen päivän lopussa ilmoitetaan, mitä Luoja oli luonut. Ja ensimmäisen viikon selostukset kootaan yhteen seuraavaksi lausunnoksi: »Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin.» Tämä ei sisällä mitään sellaista ajatusta, että luomispäivät olisivat muuta kuin kirjaimellisia. Ja vaikka siinä puhutaankin »taivaan ja maan synnystä», ei tämäkään voi viitata kehitykseen, koska selvästi lisätään, että »ne luotiin».

Geologit väittävät löytäneensä maasta todisteita, joiden mukaan maa on paljon vanhempi Mooseksen kirjan ilmoitusta. On löydetty ihmisten ja eläinten luita, aseita, kivettyneitä puita ja muuta sellaista kooltaan paljon suurempaa kuin nykyiset tai mitä tuhansiin vuosiin on ollut. Tämän perusteella oletetaan, että maailmassa asui nykyistä paljon kookkaampaa ihmisrotua jo paljon ennen luomiskertomuksen esittämää aikaa. Tällainen päättely on saanut monet Raamattuun uskovatkin omaksumaan sen käsityksen, että luomispäivät olivat pitkiä, epämääräisiä ajanjaksoja.

Mutta Raamatun esityksen vastapainoksi geologia ei voi todistaa mitään. Niillä, jotka niin luottavasti tekevät johtopäätöksiä löydöksistään, ei ole mitään kunnon käsitystä siitä, miten suuria ihmiset, eläimet ja puut olivat ennen vedenpaisumusta tai miten suuria muutoksia silloin tapahtui. Maasta löydetty jäännökset todistavat kyllä oloista, jotka paljonkin poikkeavat nykyisistä, mutta vain innoitettu sana voi kertoa, milloin sellai-

set olot vallitsivat. Kertomuksessaan vedenpaisumuksesta Raamattu selittää sellaista, mistä geologia ei yksinään olisi koskaan päässyt perille. Nooan aikana hautautui ihmisiä, eläimiä ja puita, jotka olivat monta kertaa nykyistä suurempia, ja ne säilyivät siten todistukseksi myöhemmille sukupolville siitä, että vedenpaisumus hukutti siihen aikaan eläneet. Jumalan tarkoitus oli, että nämä löydökset lujittaisivat uskoa innoitettuun saanaan, mutta ryhtymällä järkeilemään turhia ihmiset tekevät saman erehdyksen kuin nekin, jotka elivät ennen vedenpaisumusta — he muuttavat kiroukseksi sen minkä Jumala on antanut hyödyttämään heitä.

Eräs saatanan juonista on se, että hän koettaa saada ihmiset omaksumaan epäuskoiset tarunsa. Siten hän voi sumentaa Jumalan lain, joka sinänsä on hyvin selvä, ja rohkaista ihmisiä kapinoimaan jumalallista hallintoa vastaan. Erityisesti hän hyökkää neljättä käskyä vastaan, koska se niin selvästi viittaa elävään Jumalaan, taivaan ja maan Luojaan.

Luomistyötä pyritään jatkuvasti selittämään luonnon omaksi aikaansaannokseksi, ja selvien raamatullisten tosiseikkojen vastaiset ihmisten järkeilemät käsitykset alkavat levitä kristityiksi tunnustautuvienkin keskuuteen. Monet vastustavat varsinkin Danielin ja Ilmestyskirjan ennustusten tutkimista sanoen niiden olevan niin vaikeatajuisia, ettemme voi ymmärtää niitä. Mutta kuitenkin nämä henkilöt omaksuvat halukkaasti geologien oletuksia, jotka ovat Mooseksen kirjan vastaisia. Mutta jos se, mitä Jumala on ilmoittanut, on niin vaikeasti ymmärrettävää, niin miten epäjohdonmukaista onkaan hyväksyä pelkkiä oletuksia sellaisesta, mitä hän ei ole ilmoittanut!

»Se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme; mutta mikä on ilmoitettu, se on meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti» (5 Moos. 29: 29). Jumala ei koskaan ole tarkoin ilmoittanut ihmisille sitä, millä tavoin hän suoritti luomistyönsä, eikä inhimillinen tiede pysty saamaan selville Korkeimman salaisuuksia. Hänen luomisvoimansa on yhtä käsittämätöntä kuin hänen olemassaolonsakin.

Jumala on sallinut sekä tieteiden että taiteiden päästä kukoistamaan maailmassa. Mutta kun ne jotka sanovat olevansa tiedemiehiä käsittelevät näitä asioita vain inhimilliseltä näkökannal-

Patriarkat ja profeetat

ta, he tekevät varmasti väärää johtopäätöksiä. Saattaa olla vaaratonta mietiskellä sellaistaikin, mitä Jumalan sana ei ole ilmaissut, elleivät teoriamme ole Raamatusta löydettävien tosiasioiden vastaisia. Mutta ne, jotka hylkäävät Jumalan sanan ja koettavat antaa hänen luomistyölleen tieteelliset alkuperusteet, ajalehtivät vailla karttaa ja kompassia tuntemattomalla valtamerellä. Valistuneinkin ihmismieli hämmentyy, ellei Jumalan sana pääse opastamaan sen tutkimuksia sen yrittäessä selvittää tieteen ja jumalallisen ilmoituksen välisiä suhteita. He pitävät Raamatun esityksiä epäluotettavina vain siksi, että Luoja ja hänen työnsä ovat heille niin käsittämättömiä, etteivät he pysty selittämään niitä luonnon lakien nojalla. Ne, jotka epäilevät Vanhan ja Uuden testamentin kertomuksia, ajautuvat ennen pitkää epäilemään Jumalan olemassaoloakin, ja kun he näin menettävät ankkurinsa, he lopulta paiskautuvat epäuskon kallioita vasten.

Nämä henkilöt ovat menettäneet uskon yksinkertaisuuden. Heidän pitäisi päättävästi uskoa Jumalan pyhän sanan arvovalttaan. Ei Raamattua saa koetella niillä käsityksillä, joita ihmisillä on tieteestä. Inhimillinen tieto on epäluotettava opas. Epäilijät, jotka lukevat Raamattua vain päästäkseen saivartelemaan sen johdosta, eivät ole täysin selvillä tieteestä sen enempää kuin ilmoituksestakaan ja saattavat siksi väittää havainneensa ristiriitoja niiden välillä. Mutta oikein ymmärrettyinä ne ovat täysin sopuosinnussa keskenään. Mooses kirjoitti Jumalan Hengen opastamana, ja oikea geologia ei koskaan esitä väitteitä havainnoista, joita ei voida saada sopimaan hänen lausuntoihinsa. Kaikki totuus, esiintyköönkö sitä luonnossa tai jumalallisessa ilmoituksessa, on sinänsä johdonmukaista kaikissa ilmauksissaan.

Jumalan sana herättää monia sellaisia kysymyksiä, joihin oppineimmatkaan tiedemiehet eivät koskaan pysty vastaamaan. Huomiomme kiinnitetään näihin aiheisiin nähdäksemme, miten paljon tavallisessa arkielämässäkkin on sellaista, mitä rajallinen mieli kaikessa ylvästelevässä viisaudessaankaan ei koskaan pysty täysin ymmärtämään.

Kuitenkin tiedemiehet luulevat voivansa käsittää Jumalan viisauden, sen, mitä hän on tehnyt tai voi tehdä. Enimmäkseen uskotaan hänen omien lakiensa rajoittavan häntä. Ihmiset joko

kieltävät hänen olemassaolonsa tai eivät piittaa siitä, tai sitten luulevat osaavansa selittää kaiken, jopa hänen Henkensä vaikutuksen ihmissydämeen, eivätkä he enää kunnioita hänen nimeään tai pelkää hänen voimaansa. He eivät usko yliluonnolliseen eivätkä ymmärrä Jumalan lakeja tai hänen rajatonta kykyään toteuttaa tahtoaan niiden välityksellä. Yleensä tarkoitetaan »luonnon laeilla» sitä, mitä ihmiset ovat kyenneet saamaan selville fyysistä maailmaa hallitsevista laeista. Mutta miten niukkaa onkaan heidän tietonsa ja miten laaja onkaan se alue, jolla Luoja voi toimia omien lakiensa mukaisesti ja kuitenkin täysin rajallisten olentojen käsittämättä!

Monet opettavat, että aineessa on elinvoimaa — että siihen tulee ulkoapäin tiettyjä ominaisuuksia, minkä jälkeen se saa toimia oman synnynnäisen energiansa voimalla, ja että luonnon toimintoja ohjaavat pysyvät lait, joihin Jumala itsekään ei voi kajota. Tämä on väärää tiedettä, joka ei ole Jumalan sanan mukaista. Luonto on Luojaan palvelija. Jumala ei kumoa lakejaan eikä toimi niiden vastaisesti, vaan käyttää niitä jatkuvasti välikappaleinaan. Luonto todistaa läsnäolevasta älyllisestä voimasta, joka vaikuttaa sen laeissa ja niiden kautta. Isä ja Poika toimivat jatkuvasti luonnossa. Kristus sanookin: »Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä» (Joh. 5: 17).

Leeviläiset lauloivat Nehemian muistiin merkitsemässä virressään: »Sinä yksin olet Herra. Sinä olet tehnyt taivaat ja taivasten taivaat kaikkine joukkoinensa, maan ja kaikki, mitä siinä on. Sinä annat elämän niille kaikille» (Neh. 9: 6). Tämän maailman osalta Jumalan luomistyö on päättynyt, sillä »hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti» (Hebr. 4: 3). Mutta hän käyttää yhäti voimaansa ylläpitämään luomakuntaansa. Ei valtimo syki eikä hengitys jatku siksi, että kerran käynnistetty koneisto toimisi edelleen oman synnynnäisen energiansa voimalla. Jokainen henkäys ja sydämen sykähdys todistaa siitä, että kaikesta pitää huolen hän, jossa »me elämme ja liikumme ja olemme» (Ap.t. 17: 28). Ei maakaan omalla voimallaan tuota vuodesta toiseen runsaita antejaan eikä jatka kiertoaan auringon ympäri. Jumala ohjaa kädellään planeettoja ja pitää ne kohdallaan, niin että ne noudattavat tarkkaa rataansa matkatessaan halki taivaan. Hän on se, »joka johdattaa esiin

Patriarkat ja profeetat

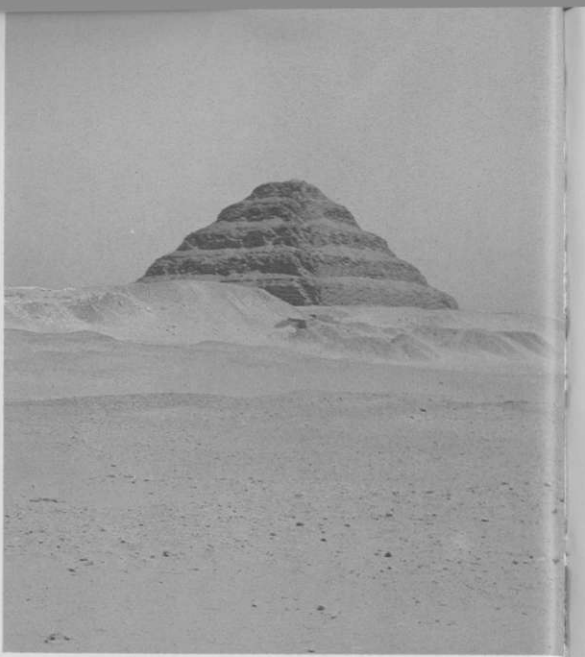
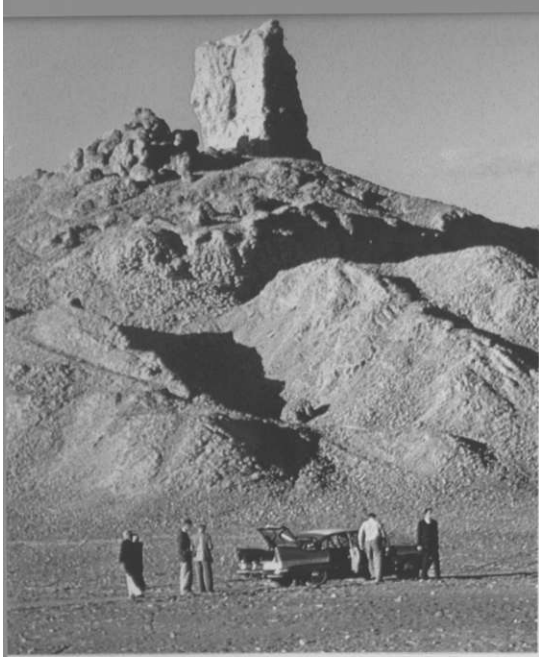
niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois» (Jes. 40: 26). Hänen voimastaan kasvillisuus kukoistaa, lehdet puhkeavat ja kukat kukkivat. »Hän kasvattaa ruohon vuorille» (Ps. 147: 8) ja tekee laaksot viljaviksi. »Kaikki metsän eläimet pyytävät Jumalalta elatustansa», ja jokainen luotu olento, pienimmästä hyönteisestä ihmiseen, on päivittäin riippuvainen hänen kaitselmuksestaan ja huolenpidostaan. Psalmista lausuu siitä niin kauniisti: »Ne kaikki odottavat sinua. Sinä annat niille, ja ne kokoavat, sinä avaat kätesi, ja ne ravitaan hyvydellä» (Ps. 104: 20,21,27,28). Sanallaan hän hallitsee luonnonvoimia, peittää taivaan pilvillä ja antaa sateen maalle. »Hän antaa sataa lunta niinkuin villaa ja sirtottaa härmää niinkuin tuhkaa» (Ps. 147: 16). »Kun hän jylisee, käy vetten pauhina taivaalla, ja hän nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamet ja sateen ja tuo tuulen sen säilytyspaikoista» (Jer. 10: 13).

Jumalassa on kaiken perustus. Kaikki tosi tiede on sopusoinnussa hänen tekojensa kanssa, ja kaikki todellinen kasvatus johtaa olemaan kuuliainen hänen hallinnolleen. Tiede paljastaa näkyviimme uusia ihmeitä; se kohoaa korkeuksiin ja tunkeutuu uusiin syvyiksiin, mutta mitkään sen tutkimustulokset eivät ole jumalallisen ilmoituksen vastaisia. Tietämättömät saattavat tieteseen vetoamalla levittää Jumalasta vääriä käsityksiä, mutta luonnon kirja ja kirjoitettu sana valistavat jokaista. Tämä saa meidät kunnioittamaan Jumalaa ja luottamaan järkevästi hänen sanaansa.

Kukaan ei voi rajallisella mielellään täysin käsittää Äärettömän olemassaoloa, voimaa, viisautta eikä tekoja. Pyhästä Kirjasta luemme: »Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tahi pääsisit Kaikkivaltiaan täydellisyydestä perille? Se on korkea kuin taivas — mitä voit tehdä, syvempi kuin tuonela — mitä voit ymmärtää? Se on pitempi kuin maa ja laveampi kuin meri» (Job 11: 7—9). Maan oppineimmatkaan eivät voi käsittää Jumalaa. Ihmiset voivat tutkia jatkuvasti ja oppia aina lisää, mutta tavoittamista on vielä rajattomasti.

Kuitenkin koko luomakunta todistaa Jumalan voimasta ja suuruudesta. »Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvah-

Kirjaimellinen viikko

vuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja» (Ps. 19: 2). Ne, jotka ottavat seuratakseen kirjoitetun sanan neuvoja, tulevat havaitsemaan, että tiedekin auttaa heitä ymmärtämään Jumalaa. »Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä» (Room. 1: 20).

(116) 97

Baabelin tornin tarkasta sijaintipaikasta ei olla varmoja. Jotkut pitävät sellaisena Birs Nimrudin rauniovuorta (yllä vasj. Sakkaran porraspyramidi (yllä oik.) samoin kuin

10.

BAABELIN TORNI

Vedenpaisumus oli hävittänyt maasta kaiken siveellisen turmeluksen. Nyt oli kysymys aution maan jälleen asuttamisesta, ja sitä varten Jumala oli pysyttänyt elossa vain yhden perheen ja sen päämiehen, Nooan, josta hän oli sanonut: »Sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni» (1 Moos. 7: 1). Kuitenkin jo Nooan pojissa ilmeni pian samanlaista jyrkkää erilaisuutta, jota havaittiin maailmassa ennen vedenpaisumusta. Seem, Haam ja Jaafet, ihmissuvun uudet kantaisät, ilmensivät jo jälkeläistensä luonteen suuntauksia.

Jumalan innoittamana Nooa ennusti niiden kolmen suuren rodun historian, jotka saivat alkunsa näistä ihmiskunnan esisistä. Puhuessaan Haamin jälkeläisistä hän lähti tämän pojasta ja sanoi: »Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja.» Haamin luonnoton rikos osoitti hänen jo kauan sitten lakanneen kunnioittamasta isäänsä ja ilmaisi hänen luonteensa jumalattomuuden ja kehnouden. Nämä huonot luonteenomaisuudet ilmenivät jatkuvasti Kanaanissa ja hänen jälkeläisissään, ja syntisen vaelluksensa johdosta he joutuivat myöhemmin kokemaan myös Jumalan rangaistustuomioiden ankaruutta.

Seem ja Jaafet puolestaan kunnioittivat isäänsä sekä Jumalan käskyjä, ja se lupasi valoisampaa tulevaisuutta myös heidän jälkeläisilleen. Näistä pojista sanottiin: »Kiitetty olkoon Herra, Seemin Jumala, ja olkoon Kanaan heidän orjansa. Jumala laajentakoon Jaafetin, ja asukoon hän Seemin majoissa, ja Kanaan olkoon heidän orjansa.» Valittu kansa, Jumalan liitto ja luvat-

tu Vapahtaja tulisivat kaikki Seemin sukuhaarasta. Herra oli Seemin Jumala. Hänestä polveutuisi Aabraham samoin kuin Jumalan kansa, josta Kristus oli tuleva. »Autuas se kansa, jonka Jumala Herra on!» (Ps. 144: 15). Ja Jaafetista sanottiin: »Asu koon hän Seemin majoissa.» Jaafetin jälkeläisten piti erikoisesti päästä osallistumaan evankeliumin siunauksista.

Kanaanin jälkipolvet vajosivat syvälle mitä synkimpään pakauuteen. Vaikka profeetallinen kirous tuomitsikin heidät orjuuteen, kesti sen toteutuminen kuitenkin vuosisatoja. Jumala sieti heidän pahuuttaan ja turmelustaan, kunnes ne ylittivät hänen kärsivällisyytensä. Silloin heistä tuli Seemin ja Jaafetin jälkeläisten orjia.

Nooan ennustus ei ollut mikään mielivaltainen vihan purkaus eikä suosion ilmaus. Ei se liioin ratkaissut hänen poikiensa luonnetta eikä kohtaloa. Se vain osoitti heidän valitsemansa elämäntavan ja kehittämänsä luonteen lopputuloksen. Siinä Jumala ilmaisi, mitä hän tulisi tekemään heille ja heidän jälkeläisilleen heidän oman luonteensa ja elämänsä perusteella. Yleensä lapset perivät asenteensa ja taipumuksensa vanhemmiltaan ja matkivat heidän esimerkkiään, ja niin lapset harrastavat myös vanhempiensa syntejä sukupolvesta toiseen. Siten Haamin jumalattomuus ja kunnioituksen puute ilmenisivät hänen jälkeläisissään ja pitäisi heidät kirottuina monien sukupolvien ajan. »Yksi ainoa syntinen saattaa hukkaan paljon hyvää» (Saarn. 9: 18).

Sen sijaan Seemin kunnioittava asenne isäänsä kohtaan tuli runsaasti palkituksi, ja miten monia pyhiä miehiä näemmekään hänen jälkeläistensä joukossa! »Herra tuntee nuhteettomain päivät ja hänen lapsensa ovat siunaukseksi» (Ps. 37: 18, 26). »Tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja on laupias tuhansiin polviin asti niille, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä» (5 Moos. 7: 9).

Jonkin aikaa Nooan jälkeläiset asustivat siinä vuoristossa, johon arkki oli pysähtynyt. Heidän lukumääränsä lisääntyessä sai luopumus heidät pian jakaantumaan kahteen joukkoon. Toiset halusivat unohtaa Luojaansa ja irtautua hänen lakinsa pidäkkeistä. Siksi heidän Jumalaa pelkäävien tovereidensa opetukset

Patriarkat ja profeetat

ja elämäntapa olivat heille alituisena kiusana, ja ennen pitkää he päättivät erottautua Jumalan palvelijoista. Matkaan lähdettyään he vaelsivat kunnes saapuivat Sinearin lakeudelle, Eufratvirran rantamille. Seudun kauneus ja maaperän viljavuus viehättivät heitä, ja niin he päättivät jäädä asumaan lakeudelle.

Sitten he ryhtyivät rakentamaan kaupunkia ja niin korkeaa tornia, että koko maailma ihmettelisi sitä. Tämän kaiken tarkoituksena oli ehkäistä väen hajaantuminen etäisiksi siirtokunniksi. Jumala oli kehottanut ihmisiä levittäytymään yli kaiken maan, täyttämään sen ja alistamaan sen hallintaansa. Mutta nämä Baabelin rakentajat päättivät pitää oman yhdyskuntansa koossa ja perustaa yksinvallan, joka lopulta käsittäisi koko maan. Näin heidän kaupungistaan tulisi maailmanvallan suuri pääkaupunki, jonka loisto herättäisi koko maailman ihailua ja kunnioitusta ja tekisi sen perustajat kuuluisiksi. Mahtava, taivaita hipova torni oli aiottu säilymään rakentajiensa voiman ja viisauden muistomerkkinä ja maineen ylläpitäjänä kaukaisiin sukupolviin asti.

Sinearin lakeuden asukkaat eivät uskoneet, että Jumala oli tehnyt liiton ja luvannut olla toistamiseen hävittämättä maata vedenpaisumuksella. Monet heistä kielsivät Jumalan olemassaolonkin ja selittivät tapahtuneen vedenpaisumuksen tavalliseksi luonnonmullistukseksi. Toiset taas uskoivat Korkeimman olemassaoloon ja siihen, että hän oli hävittänyt maailman vesitulvaan, mutta Kainin tavoin he ryhtyivät kapinoimaan häntä vastaan. Rakentamalla tornin he halusivat myös turvautua mahdollisen uuden vedenpaisumuksen varalta. He arvelivat, ettei mikään vaara pääsisi uhkaamaan heitä, jos he tekisivät torninsa paljon korkeammaksi kuin mihin vedenpaisumuksen vedet ulottuivat. Ja kun he pystyisivät nousemaan pilviin asti — kuten he uskoivat — he saisivat selville vedenpaisumuksen syynkin. Koko hankkeen tarkoituksena oli paisuttaa yhä rakentajiensa ylpeyttä ja irrottaa tulevat sukupolvet Jumalasta ja saada ne palvelemaan epäjumalia.

Kun torni oli saatu osittain valmiiksi, käytettiin osaa siitä rakentajien asunnoiksi. Muut osat taas kalustettiin ja koristeltiin loisteliaasti ja omistettiin heidän epäjumalilleen. Kansa iloitsi heidän menestyksestään, ylisti hopeisia ja kultaisia juma-

liaan ja lyöttäytyi yhdessä vastustamaan taivaan ja maan Hallitsijaa. Mutta äkkiä tuo niin menestyksekkäästi edistynyt työ keskeytyi. Enkeleitä lähetettiin tekemään tyhjäksi rakentajien aikeet. Torni oli jo kohonnut varsin korkeaksi, niin etteivät ylimpänä työskennelleet enää voineet suoraan puhutella alhaalla olevia. Siksi oli välille asetettu miehiä eri tasoille välittämään tavaratilauksia tai muita työhöjeita mieheltä toiselle ylhäältä alaspäin tai päinvastoin. Tässä sanomien siirrosta heidän kielensä sekoitettiin, niin että alhaalta tuli tilatuksi tavaraa, jota ylhäällä ei tarvittukaan. Usein menivät työhöjeetkin perille aivan päinvastaisina. Tästä syntyi sekaannusta ja harmia. Koko työ pysähtyi. Sopuisa yhteistyö kävi mahdottomaksi. Rakentajat eivät lainkaan tajunneet, mistä nämä oudot väärinkäsitykset johtuivat, ja kiukuissaan ja harmissaan he alkoivat moittia toisiaan. Lopulta yhteistoiminta päättyi käsikähmään ja verenvuodatukseen. Jumalan mielipaha ilmeni taivaalta leimahtelevina salamoina, jotka katkaisivat tornin yläosan niin että se romahti maahan. Ihmiset saivat jälleen tuntea, että taivaassa on Jumala, joka hallitsee.

Siihen asti kaikki olivat puhuneet samaa kieltä. Nyt liittyivät toisiaan ymmärtävät yhteen, ja niin he omina kieliryhminään erkanivat eri tahoille. »Ja niin Herra hajotti heidät sieltä yli kaiken maan.» Tämä hajottaminen edisti maan kansoittumista, ja sillä Herra mitätöi ihmisten hankkeet, joilla he yrittivät estää hänen tarkoitustaan toteutumasta.

Mutta mikä tappio se olikaan niille, jotka olivat nousseet Jumalaa vastaan! Hänen tarkoituksensa oli, että ihmiset levitesään perustamaan kansakuntia eri maihin veisivät muassaan hänen tahtonsa tuntemusta ja että totuuden valo loistaisi himmentymättömänä tuleville sukupolville. Nooa, uskollinen vanhurskauden saarnaaja, eli kolmesataa viisikymmentä vuotta vedenpaisumuksen jälkeen ja Seem viisisataa vuotta, ja niin heidän jälkeläisillään oli tilaisuus tutustua Jumalan vaatimukseen ja siihen, miten hän oli kohdellut heidän isiään. Mutta he eivät halunneet kuunnella näitä vastenmielisiä totuuksia eivätkä pitää Jumalaa mielessään. Ja kun heidän kielensäkin olivat sekoitetut, oli heidän ylen vaikeaa seurustella niiden kanssa, joilta olisivat voineet saada valistusta.

Patriarkat ja profeetat

Baabelin rakentajat olivat ruvenneet napisemaan Jumalaa vastaan. Sen sijaan että olisivat muistaneet hänen armollisuutensa Aadamia kohtaan ja hänen armon liittonsa Nooan kanssa, he olivat moittineet häntä ankaraksi, kun hän oli karkottanut ensimmäisen ihmisparin Eedenistä ja hävittänyt maailman vedempaisumuksella. Mutta vaikka he syyttivätkin Jumalaa mielivaltaiseksi ja ankaraksi, he yhtä kaikki antautuivat kaikkein julmimman hirmuvaltiaan hallintaan. Saatana koetti saada ihmiset väheksymään niitä uhreja, jotka kuvasivat Kristuksen kuolemaa. Kun epäjumalanpalvelus oli sumentanut heidän mieltänsä, hän väärensi nämä uhrin niin pahoin, että he uhrasivat jopa omia lapsiaan näillä epäjumaliensa alttareilla. Ihmisten luopuessa Jumalasta tuli hänen jumalallisten ominaisuuksiensa — oikeuden, puhtauden ja rakkauden — tilalle sortoa, väkivaltaa ja julmuutta.

Baabelin miehet olivat päättäneet perustaa Jumalasta riippumattoman hallituksen. Heidän joukossaan oli kuitenkin eräitä Herraa pelkääviä, jotka jumalattomat olivat petollisesti houkutelleet puolelleen. Näiden uskollisten tähden Herra viivytteli tuomioittensa täytäntöönpanoa ja antoi ihmisille aikaa todellisen luonteensa ilmaisemiseen. Kun tämä tuli ilmi, koettivat Jumalan lapset kääntää jumalattomia, mutta nämä olivat yhteisvoimin keskittyneet taivasta uhmaavaan hankkeeseensa. Ellei sitä olisi keskeytetty, he olisivat syösseet maailman moraalittomuuteen jo sen alkuvaiheessa. Heidän liittonsa perustui kapinaan, ja heidän valtakuntansa pyrkimyksenä oli itsekorotus, eikä Jumala päässyt siinä hallitsemaan eikä saamaan kunnioitusta. Ellei tätä liittoutumaa olisi kukistettu, se olisi valtavalla voimalla pyyhkäissyt maailmasta pois kaiken vanhurskauden — ja sen mukana rauhan, onnellisuuden ja turvallisuuden. Jumalan lain tilalle, joka on »pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7: 12), ihmiset yrittivät asettaa oman itsekkään ja julman mieltensä mukaisia lakeja.

Herraa pelkääväiset huusivat häntä puuttumaan asiaan. »Niin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jonka ihmislapset olivat rakentaneet.» Maailmalle armollisena hän ehkäisi tornin tekijäin aikeet ja kaatoi heidän ylvään muistomerkkinsä. Armassaan hän sekoitti heidän kielensä ja esti heitä siten toteut-

tamasta kapinallisia suunnitelmiaan. Jumala sietää kauan ihmisten turmelusta ja antaa heille runsaasti tilaisuuksia katumiseen. Mutta silti hän huomaa kaikki heidän juonensa, joilla he koettavat vastustaa hänen oikean ja pyhän lakinsa arvovaltaa. Aika ajoin hän ojentaa valtikkaa pitelevän kätensä hillitsemään jumalattomuutta. Tällöin tulee epäamättömästi selväksi, että maailmankaikkeuden Luoja on rajattomassa viisauudessaan, rakkaudessaan ja totuudessaan taivaan ja maan ylin Hallitsija ja ettei kukaan voi rankaisematta uhmata hänen valtaansa.

Baabelin rakentajien hankkeet luhistuivat häpeään ja häviöön. Heidän ylpeytensä muistomerkistä tuli heidän mielettömyytensä muistomerkki. Kuitenkin ihmiset ryhtyivät jatkuvasti vastaavanlaisiin hankkeisiin — itseensä luottaen ja hyljäten Jumalan lain. Tätä samaa periaatetta saatana koetti toteuttaa taivaassa, ja sen mukaan myös Kain toi alttarille omavaltaisen uhrinsa.

Näitä tornin rakentajia on meidänkin aikanamme. Epäuskoiiset rakentelevat tieteellisiin otaksumiin nojautuvia teorioitaan ja hylkäävät Jumalan ilmoitetun sanan. He julkeavat moittia Jumalan siveellistä hallintoa, halveksia hänen lakiaan ja ylistää ihmisjärjen riittävyttä. Sillä »milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa» (Saarn. 8: 11).

Kristilliseksi tunnustautuvassa maailmassa monet luopuvat Raamatun selvistä opetuksista. He rakentelevat inhimillisiin mietiskelyihin ja miellyttäviin taruihin perustuvia uskomuksia ja kehottavat sitten toisiakin kiipeämään tätä torniaan pitkin taivaaseen. Ihmiset jäävät ihastuneina kuuntelemaan sellaista kaunopuheisuutta, joka opettaa ettei synnintekijän tarvitse kuolla ja että ihminen voi pelastua tarvitsematta noudattaa Jumalan lakia. Jos Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvat hyväksyisivät Jumalan lain vaatimukset, se johtaisi heidät toistensa yhteyteen, mutta niin kauan kuin inhimillinen viisus korotetaan hänen pyhän sanansa yläpuolelle, on oleva hajaannusta ja erimielisyyttä. Vallitsevaa sekaannusta ja keskenään ristiriitaisia uskontunnustuksia ja uskonlahkoja kuvaa osuvasti käsite »Babylon», jota koskeva ennustus (Ilm. 14: 8; 18: 2) koskee viimeisten päivien maailmaarakastavia kirkkoja.

Monet koettavat luoda itselleen taivaan hankkimalla rikkautta

Patriarkat ja profeetat

ja valtaa. He »puhuvat väkivallan puheita pahuudessaan, he puhuvat kuin korkeuksista» (Ps. 73: 8) polkien maahan ihmisoikeuksia ja piittaamatta jumalallisesta arvovallassa. Ylpeät voivat jonkin aikaa pysyä vallassa ja menestyä kaikissa hankkeissaan, mutta lopulta he joutuvat kokemaan vain pettymystä ja viheliäisyyttä.

Jumala tulee pian suorittamaan tarkastuksensa. Korkein astuu alas katsomaan, mitä ihmislapset ovat rakentaneet. Hänen valtiutensa tulee kaikille ilmeiseksi, ja ihmisten ylväät rakennelmat sortuvat. »Herra katsoo alas taivaasta, näkee kaikki ihmislapset; asumuksestaan, valtaistuimeltaan hän katselee kaikkia maan asukkaita.» »Herra särkee pakanain neuvon, tekee turhiksi kansojen aikeet. Mutta Herran neuvo pysyy iankaikkisesti, hänen sydämensä aivoitukset suvusta sukuun» (Ps. 33: 13,14, 10,11).

11.

AABRAHAMIN KUTSUMINEN

Baabelista hajaantumisen jälkeen levisi epäjumalanpalvelus jälleen miltei yli koko maan. Lopulta Herra jätti paatuneet synnintekijät vaeltamaan pahoja teitään ja valitsi Aabrahamin Seemin sukukunnasta säilyttämään hänen lakinsa tuleville sukupolville. Aabraham oli kasvanut taikauskon ja pakanuuden keskellä. Hänen isänsä kodissakin, jossa Jumalan tuntemus oli säilynyt, oltiin jo mukautumassa ympäristön viettelevään vaikutukseen, »ja he palvelivat muita jumalia» kuin Herraa.

Mutta tosi usko ei saanut sammua. Jumala on aina säilyttänyt häntä palvelevan jäännöksen. Aadam, Seet, Eenok, Metusalah, Nooa ja Seem olivat katkeamattomana sarjana säilyttäneet hänen tahtonsa kalliit ilmoitukset aikakaudesta toiseen. Terahin pojalle uskottiin tämän pyhän perinnön hoito. Epäjumalanpalvelus houkutteli häntä joka taholta, mutta turhaan. Hän pysyi uskollisena uskottomien parissa ja turmeltumattomana vallitsevan luopumuksen keskellä. Hän palveli vakaasti ainoaa oikeaa Jumalaa. »Herra on lähellä kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat» (Ps. 145: 18). Hän ilmoitti tahtonsa Aabrahamille ja antoi hänelle tarkat tiedot lakinsa vaatimuksista ja Kristuksen kautta toteuttavasta pelastuksesta.

Aabrahamille luvattiin — ja sille lupaukselle antoivat sen ajan ihmiset suuren arvon — paljon jälkeläisiä ja kansallista suuruutta: »Minä teen sinusta suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.»

Patriarkat ja profeetat

Tähän lisättiin tuon uskon perillisen kaikkein kalleimmaksi arvostama vakuutus siitä, että hänen sukuhaarastaan oli tuleva maailman Vapahtaja: »Ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.» Lupauksen täyttymyksen ensimmäisenä ehtona oli kuitenkin oleva uskon koetus ja uhrauksen vaatimus.

Aabraham sai Jumalalta sanoman: »Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.» Jotta Jumala voisi hyväksyä Aabrahamin pyhien ilmoitustensa säilyttäjän suureen tehtävään, tämän täytyi irrottautua varhaisista kodin ja seurapiirin siteistä. Suvun ja ystävien vaikutus estäisi Herraa kasvattamasta palvelijaansa haluamallaan tavalla. Nyt kun Aabraham oli erikoisessa merkityksessä otettu taivaan yhteyteen, hänen täytyi asua muukalaisten parissa. Hänen luonteensa täytyi olla omalaatuinen, kaikesta maailmasta poikkeava. Hän ei voisi edes selittää menettelyään niin että hänen ystävänsä ymmärtäisivät sen. Hengelliset asiat tajutaan hengellisesti, eivätkä hänen epäjumalia palvelevat sukulaisensa ymmärtäneet hänen vaikuttimiaan ja tekojaan.

»Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva» (Hebr. 11: 8). Aabrahamin kyselemätön kuuliaisuus on koko Raamatun vaikuttavimpia todistuksia uskosta. Hänelle usko oli »luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy» (jae 1). Jumalan lupauksen turvin ja vailla vähintäkään ulkonaista merkkiä sen täyttymyksestä hän luopui kodistaan ja suvustaan ja synnyinmaastaan. Hän lähti matkaan päämäärää tuntematta, seuratakseen vain Jumalan johdatusta. »Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa Iisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä» (Hebr. 11:9).

Aabraham ei näin joutunut mihinkään pieneen koetukseen, eikä häneltä vaadittu mitään vähäistä uhrausta. Vahvat siteet liittivät hänet maahansa, sukuunsa ja kotiinsa. Mutta hän ei epäröinyt tottelemasta kutsua. Hänellä ei ollut mitään kyseltävää luvasta maasta — oliko se viljavaa ja ilmastoltaan terveellistä ja tarjosiko se viihtyisät olot ja vaurastumisen mahdollisuudet. Jumala oli puhunut, ja hänen palvelijansa oli toteltava.

Hänelle oli onnellisin paikka maan päällä se, missä Jumala halusi hänen olevan.

Monia koetellaan yhä samoin kuin Aabrahamia. He eivät kuule Jumalan äänen puhuvan suoraan taivaasta, vaan hän kutsuu heitä sanansa opetuksilla ja kaitsemuksensa tapahtumilla. Heidän on ehkä luovuttava rikkautta ja kunniaa lupaavasta urasta, hyljättävä mieluinen ja hyödyllinen seurapiirinsä ja erottava suvustaan lähteäkseen kulkemaan polkua, joka näyttää tarjoavan pelkkiä kieltäymyksiä, vaikeuksia ja uhrauksia. He ovat saaneet Herralta tehtäväkseen työn, mutta joutilas elämä ja ystävien ja sukulaisten vaikutus estäisivät juuri sellaisten luonteenpiirteiden kehittymistä, jotka auttaisivat heitä suorittamaan sen. Hän kutsuu heitä irrottautumaan inhimillisestä vaikutuksesta ja tuesta ja luottamaan yksin häneen, jotta hän voisi ilmaista itsensä heille. Kuka on valmis Kaitsemuksen kehotuksesta luopumaan mieluisista suunnitelmistaan ja läheisistä ystävistään? Kuka haluaa tarttua uusiin tehtäviin ja lähteä oudoil-lekin kentille tekemään päättävästi ja innokkaasti Jumalan työtä lukien Kristuksen tähden tappionsa voitoksi? Hänellä, joka tahtoo tämän tehdä, on Aabrahamin uskoa. Hän saa tämän kanssa osakseen »iankaikkisen ja määräämättömän kirkkauden», johon »tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole verrattavat» (2 Kor. 4: 17; Room. 8: 18).

Aabraham sai ensiksi kuulla taivaan kutsun asuessaan »Kaldéan Uurissa» ja sitä noudattaen hän muutti sieltä Harraniin. Sinne asti hänen isänsä perhe seurasi häntä, sillä he palvelivat epäjumaliensa ohessa myös oikeaa Jumalaa. Aabraham viipyi Harranissa isänsä Terahin kuolemaan asti, mutta sen jälkeen Herra kehotti häntä siirtymään eteenpäin. Hänen veljensä Naahor jäi kotiväkensä ja epäjumaliensa luo. Vaimonsa Saaran lisäksi patriarkka sai pyhiinvaellusmatkalle mukaansa vain Lootin, joka oli hänen paljon aikaisemmin kuolleen veljensä Haaranin poika. Heitä oli kuitenkin suuri seurue lähtemässä matkaan Mesopotamiasta. Aabrahamille oli jo kertynyt paljon lampaita ja karjaa, Idän vaurautta, ja lisäksi hänellä oli paljon palvelijoita ja alustalaisia. Hän oli nyt lopullisesti lähdössä pois isänsä maalta ja otti mukaansa »kaiken omaisuuden, jonka he olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat hankkineet Harranis-

Patriarkat ja profeetat

sa». Monilla näistä oli jalommat päämäärät kuin palvelus tai oman hyödyn tavoittelu. Harranissa ollessaan sekä Aabraham että Saara olivat saattaneet toisia kumartamaan ja palvelemaan oikeaa Jumalaa. Nämä yhtyivät Aabrahamin joukkoon ja seurasivat häntä luvattuun maahan asti. »Ja he lähtivät menemään Kanaanin maahan. Ja he tulivat Kanaanin maahan.»

Siellä he pysähtyivät vasta Sikemin paikkakunnalla. Aabraham leiriytyi Mooren tammien varjoon, vehreään laaksoon, jossa oli öljypuulehtoja ja raikkaita lähteitä. Sen toisella puolella kohosi Eebalin vuori ja vastakkaisella puolella Garissimin vuori. Patriarkka oli saapunut kauniiseen ja »hyvään maahan, laaksoissa ja vuorilla vuotavien purojen, lähteiden ja syvien vesien maahan, nisun ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattiomenapuun maahan, jalostetun öljypuun ja hunajan maahan» (5 Moos. 8: 7,8). Mutta Herran palvelijoille laskeutui tuon metsäisen ylängön ja hedelmällisen tasangon yli synkkä varjo: »Siihen aikaan kanaanalaiset asuivat siinä maassa.» Aabraham sai havaita toiveitteinsa päämäärän maaksi, joka oli vieraan kansan ja laajalle levinneen epäjumalanpalveluksen vallassa. Sen lehtoihin oli rakennettu alttareita väärille jumalille, ja lähikukkuloilla uhrattiin ihmisiä. Vaikka hän luottikin Jumalan lupaukseen, pyrkivät huolekkaat aavistelut väkisinkin mieleen hänen pystyttäessään telttansa. »Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: 'Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan.'» Hänen uskoaan vahvisti vakuutus siitä, että Herra oli läsnä eikä jättänyt häntä jumalattomien armoille. »Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt.» Jatkaen vielä matkaansa hän siirtyi sieltä pian lähelle Beeteliä, pystytti sinne jälleen alttarin ja huusi avuksi Herran nimeä.

Aabraham, jota »sanottiin Jumalan ystäväksi» (Jaak. 2:23), jätti meille hyvän esimerkin rukouselämästä. Minne tahansa hän pystyttikin telttansa, sen lähelle hän rakensi alttarinsa ja kutsui koko leiriväkensä osallistumaan aamu- ja iltauhriin. Ja kun telttia purettiin, jäi alttari paikoilleen. Vastaisina vuosina saivat monet vaeltelevat kanaanalaiset opetusta Aabrahamilta, ja milloin joku näistä tuli tuon alttarin luo, hän tiesi kuka oli ollut paikalla ennen häntä. Ja niin hän pystytti telttansa, korjasi alttarin ja palveli siinä paikassa elävää Jumalaa.

Aabraham jatkoi matkaansa etelään päin, ja taas hänen uskoaan koeteltiin. Taivaalta ei tullut sadetta, laakson purot ehtyivät ja tasangon ruoho lakastui. Karja ja lampaat eivät löytäneet laidunta, ja nälänhätä uhkasi koko leirikuntaa. Eikö patriarkka nyt alkanut epäillä Kaitsemuksen johdatusta? Eikö hän ruvennut ikävöimään Kaldean viljavia lakeuksia? Kaikki tarkkasivat Aabrahamia nähdäkseen, mitä hän tekisi vaikeuksien vyöryessä hänen ylitseen. He katsoivat toivoa olevan niin kauan kuin hänen luottamuksensa ei järkkynyt. He olivat varmoja siitä, että Jumala hänen ystävänään yhä ohjasi häntä.

Aabraham ei käsittänyt Kaitsemuksen johdatusta eivätkä hänen toiveensa olleet täyttyneet, mutta hän luotti yhä lupaukseen: »Minä siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.» Hän rukoili hartaasti ja mietti, miten saisi väkensä ja karjansa pysymään hengissä, mutta hän ei tahtonut päästää olosuhteita järkyttämään uskoaan Jumalan sanaan. Välttyäkseen nälkäkuolemalta hän siirtyi Egyptiin. Ei hän hädässään hyljännyt Kanaania eikä palannut entiseen kotimaahansa Kaldeaan, missä leipää oli kyllästi, vaan hän hakeutui turvaan mahdollisimman lähelle luvattua maata ja aikoi taas pian palata sinne, minne Jumala oli sijoittanut hänet.

Tämä koetus oli kohdannut Aabrahamia Herran sallimuksesta, jotta hän oppisi alistuvaisuutta, kärsivällisyyttä ja uskoa. Nämä opetukset kirjoitettaisiin muistiin kaikkien niiden hyödyksi, jotka myöhemmin joutuisivat koettelemuksiin. Jumala johdattelee lapsiaan heille oudolla tavalla, mutta hän ei unohda eikä hylkää niitä, jotka turvaavat häneen. Hän salli Jobin joutua ahdistuksiin, muttei hyljännyt häntä. Hän salli rakastetun Johanneksen tulla karkotetuksi yksinäiselle Patmoksen saarelle, mutta Jumalan Poika kohtasi hänet siellä ja antoi hänen katsella kuolematoman kirkkauden näkyjä. Hän antaa koetusten kohdata kansaansa, jotta se itse kestävyystään ja kuuliaisuudestaan rikastuisi hengellisesti ja jotta muut vahvistuisivat sen esimerkistä. »Minä tunnen ajatukseni, jotka minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan eikä turmion ajatukset» (Jer. 29: 11). Juuri niiden ahdistusten, jotka ankarimmin koettelevat uskoamme ja saavat kaiken näyttämään siltä kuin Jumala olisi hyljännyt meidät, tulee johtaa meidät lähemmäksi Kristusta

Patriarkat ja profeetat

voidaksemme laskea kaikki taakkamme hänen jalkainsa juureen ja kokea sitä rauhaa, jota hän puolestaan antaa meille.

Jumala on aina koetellut kansaansa ahdistusten ahjossa. Sen kuumuudessa kuona erottuu kristillisen luonteen aidosta kullasta. Jeesus valvoo koetta. Hän tietää, miten arvokasta metallia on jalostettava, jotta se voisi heijastaa hänen rakkautensa säteilyä. Jumala kasvattaa palvelijoitaan läheisin, syvälle käyvin koetuksin. Hän näkee eräillä olevan kykyjä, joita voidaan käyttää hänen työnsä edistämiseen, ja näitä henkilöitä hän koettelee. Hän sallii heidän joutua tilanteisiin, jotka koettelevat heidän luonnettaan ja paljastavat puutteita ja heikkouksia, joista he eivät ole tienneet. Hän antaa heille tilaisuuden korjata näitä puutteita ja tulla kelvollisiksi palvelemaan häntä. Hän osoittaa heille heidän heikkoutensa ja opettaa heitä turvautumaan häneen, sillä hän on heidän ainoa apunsa ja tukensa. Näin hänen tarkoituksensa toteutuu. Saatuaan näin kasvatusta ja harjoitusta he ovat valmiit täyttämään sen suuren tarkoituksen, jota varten he ovat saaneet kykynsä. Kun Jumala kehottaa heitä toimimaan, he ovat valmiit, ja taivaan enkelit voivat yhtyä heidän kanssaan siihen työhön, joka maan päällä on suoritettava.

Egyptissä oleskelun aikana ilmeni, että Aabrahamillakin oli inhimilliset heikkoutensa ja vajavuutensa. Salatessaan sen että Saara oli hänen vaimonsa Aabraham ei luottanut Jumalan huolenpitoon eikä osoittanut sitä jaloa uskoa, joka muutoin oli hänelle niin ominaista. Saara oli hyvin kaunis, ja siksi Aabraham arveli tummien egyptiläisten tavoittelevan häntä omakseen ja surmaavan siinä yhteydessä empimättä hänen miehensä. Ja niin hän harkitsi voivansa valehtelematta esitellä Saaran sisarenaan, sillä heillä oli yhteinen isä vaikka olivatkin eri äidistä. Silti heidän todellisen suhteensa salaaminen oli petos, eikä Jumala voi hyväksyä mitään poikkeamista ehdottomasta totuudesta. Aabrahamin uskon puute saattoi Saaran suureen vaaraan. Saatuaan kuulla Saaran kauneudesta Egyptin kuningas kutsutti hänet hoviinsa ja aikoi ottaa hänet vaimokseen. Mutta suuressa armossaan Herra varjeli Saaraa antamalla kovien vitsausten kohdata kuninkaan hovia. Näin totuus selvisi faaraolle, ja harmissaan kärsimästään petoksesta hän palautti Saaran ja moitti Aabrahamia sanoen: »Mitä olet minulle tehnyt? Miksi sanoit:

'Hän on minun sisareni', niin että minä otin hänet vaimokseni? Katso, tässä on vaimosi, ota hänet ja mene.»

Aabrahamia oli kohdeltu hyvin Egyptissä, ja nytkään faarao ei sallinut tehtävän mitään vahinkoa hänelle eikä hänen väelleen, vaan käski miestensä saattaa heidät turvallisesti pois. Siihen aikaan julkaistiin lakeja, jotka kielsivät egyptiläisiä seurustelemasta vierasmaalaisten paimenien kanssa ainakaan niin tuttavallisesti että ryhtyisivät syömään tai juomaan heidän kanssaan. Lähettäessään Aabrahamin pois faarao oli ystävällinen ja jalomielinen, mutta hän pyysi häntä lähtemään maasta koska ei uskaltanut antaa hänen jäädä sinne. Tietämättään hän oli ollut vähällä aiheuttaa hänelle vakavaa vahinkoa, mutta Jumala oli puuttanut asiaan ja varjellut faaraota tekemästä niin suurta syntiä. Faarao totesi tämän muukalaisen mieheksi, jota taivaan Jumala kunnioitti, ja hän pelkäsi pitää valtakunnassaan sellaista, joka olisi näin ilmeisesti Jumalan suosiossa. Egyptiin jäätyään hän olisi varmasti rikastunut ja päässyt hyvään maineeseen. Tämä olisi herättänyt egyptiläisten kateuden, ja he olisivat ehkä tehneet hänelle jotakin vahinkoa. Siitä olisi faarao joutunut kantamaan vastuun, ja ties mitä vitsauksia hovi taas olisi saanut kokea.

Faaraolle annettu varoitus osoittautui suojaksi Aabrahamille hänen joutuessaan myöhemmin tekemisiin pakanakansojen kanssa. Asiaa ei näet voitu pitää salassa, vaan kaikki saivat tietää, että Jumala jota Aabraham palveli varjelisi palvelijaansa ja kostaisi kaiken hänelle aiheutetun vahingon. On vaarallista tehdä vääryyttä yhdellekään taivaan Kuninkaan lapselle. Psalmista viittaa tähän Aabrahamin kokemukseen kertoessaan valitusta kansasta, miten Jumala »rankaisi kuninkaita heidän tähtensä: 'Älkää koskeko minun voideltuihini, älkää tehkö paha minun profeetoilleni'» (Ps. 105: 14,15).

On mielenkiintoista havaita, miten suuresti Aabrahamin vaiheet Egyptissä muistuttavat niitä kokemuksia, joita hänen jälkeläisillään oli satoja vuosia myöhemmin. Molemmat siirtyivät Egyptiin nälänhädän pakottamina, ja molemmat oleskelivat siellä. Jumala antoi vitsaustensa kohdata egyptiläisiä heidän tähtensä, niin että nämä pelkäsivät heitä, ja pakanain lahjoista rikastuneina he lähtivät pois, »mukanaan paljon tavaraa».

12.

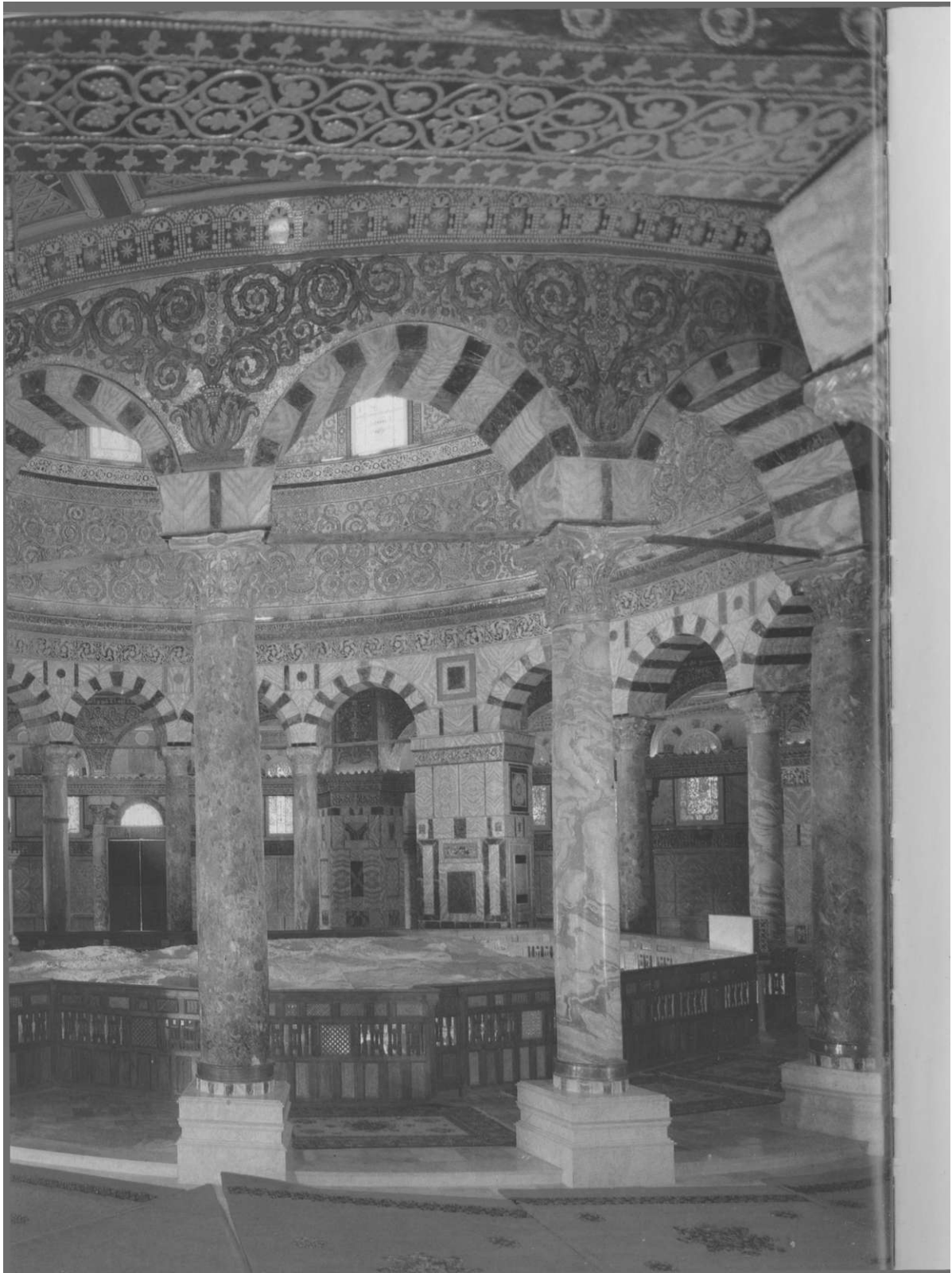
AABRAHAM KANAANISSA

Palatessaan Kanaaniin »Abraham oli hyvin rikas: hänellä oli karjaa, hopeata ja kultaa». Loot oli yhä hänen kanssaan, ja niin he tulivat Beeteliin ja pystyttivät telttansa lähelle alttaria, jonka olivat aiemmin rakentaneet. Mutta pian he joutuivat toteamaan, että omaisuuden lisääntyminen kartutti myös vaikeuksia. Niiden keskellä he olivat tähän asti asuneet sovussa keskenään, mutta riitaantumisen vaara oli myös lähellä. Laidunmaata ei riittänyt molempien lampaille ja karjalle, ja paimenet toivat tuon tuostakin riitojaan isäntiensä ratkaistaviksi. Edessä näytti olevan väistämätön ero. Aabraham oli Lootia vanhempi, ylempi sukuasemaltaan ja varakkaampikin, mutta hän oli valmis sovittelee, jotta rauha säilyisi. Vaikka Jumala itse oli antanut hänelle koko tämän maan, hän kohteliaasti sivuutti tuon oikeutensa.

»Älköön olko riitaa meidän välillämme», hän sanoi, »minun ja sinun, älköönkä minun paimenteni ja sinun paimentesi välillä, sillä olemmehan veljeksiä. Eikö koko maa ole avoinna edessäsi? Eroa minusta. Jos sinä menet vasemmalle, niin minä menen oikealle, tahi jos sinä menet oikealle, niin minä menen vasemmalle.»

Näin Aabraham ilmaisi jalon, epätsekkään mielenlaatunsa. Miten monet olisivatkaan vastaavassa tilanteessa pitäneet kynsin hampain kiinni etuoikeuksistaan! Miten monia perhesuhteita onkaan näin rikkoutunut! Miten monet seurakunnat ovatkaan näin hajonneet kahtia ja antaneet jumalattomille aiheen

pilkata ja moittia totuuden asiaa! »Älköön olko riitaa meidän välillämme», sanoi Aabraham, »sillä olemmehan veljeksiä», ei vain sukulaisuuden perusteella, vaan myös oikean Jumalan palvelijina. Jumalan lapset ovat kaikkialla maailmassa samaa perhettä, ja saman rakkauden ja sovinnollisuuden mielialan tulisi vallita heidän keskuudessaan. »Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpailkaa keskenänne» (Room. 12: 10), opettaa Vapahtajamme. Puolet elämän ikävyyksistä väistyisi, jos harrastaisimme kohteliaisuutta ja olisimme halukkaat tekemään toisille samoin kuin toivoisimme heidän tekevän meille. Pöyhkeilevä mielenlaatu on saatanallista, mutta Kristuksen rakkautta vaalivassa sydämessä on sitä rakkautta, joka ei etsi omaansa. Sellaiset noudattavat jumalallista kehotusta: »Älkää katsoko vain omaa parastanne, vaan toistenkin parasta» (Pii. 2:4, UTN). Vaikka Loot olikin vaurastunut nimenomaan Aabrahamin yhteydessä, hän ei osoittanut vähääkään kiitollisuutta hyväntekijälleen. Kohteliaisuus olisi vaatinut, että hän olisi antanut Aabrahamin valita, mutta hän halusi mieluummin kahmaista itselleen parhaat alueet. Hän »nosti silmänsä ja näki koko Jordanin lakeuden olevan runsasvetistä seutua, Soariin saakka niinkuin Herran puutarha, niinkuin Egyptin maa». Jordanin laakso oli koko Palestiinan viljavinta seutua ja muistutti kadotettua paratiisia. Maa oli yhtä kaunista ja hyötyisää kuin Niilin rehevöittämät tasangot, joilta he juuri äsken olivat palanneet. Siellä oli vauraita ja kauniita kaupunkejakin, joiden vilkkailla markkinoilla saattoi tehdä hyviä kauppvoja. Häikäistyneenä maailmallisen voiton näkymistä Loot ei huomannut siellä uhkaavia siiveellisiä ja hengellisiä vaaroja. Lakeuden »kansa oli kovin pahaa ja syntistä Herran edessä», mutta sitä Loot ei tiennyt, tai jos tiesikin, välitti vähät koko asiasta. Hän »valitsi itselleen koko Jordanin lakeuden ja siirtyi siirtymistään telttoineen Sodomaan asti». Miten vähän hän aavistikaan itsekkään valintansa hirveitä seurauksia!

Erottuaan Lootista Aabraham sai Herralta jälleen lupauksen koko maasta. Pian tämän jälkeen hän muutti takaisin Hebronniin, pystytti telttansa Mamren varjoisaan tammistoon ja rakensi sen lähelle alttarin Herralle. Noiden ylätasankojen raik-

Patriarkat ja profeetat

kaassa ilmastossa, keskellä oliivilehtoja ja viinitarhoja, lainehtivia viljavainioita ja kukkuloiden rinnelaitumia hän vietti tyytyväisenä yksinkertaista patriarkan elämäänsä ja antoi Lootin asua puolestaan Sodomian laakson vaarallisen ylellisyyden keskellä.

Ympärillä asuvat heimot kunnioittivat Aabrahamia mahtavana ruhtinaana sekä viisaana ja kyvykkäänä heimopäällikkönä. Ei hän vetäytynyt syrjään naapureistaan. Elämältään ja luonteeltaan hän poikkesi suuresti epäjumalain palvojista ja todisti voimakkaasti todellisen uskon puolesta. Hän oli järkkymättömän kuuliainen Jumalalle. Ystävällisyydellään ja hyvántahtoisuudellaan hän herätti luottamusta ja voitti puolelleen monia ystäviä. Kaikki kunnioittivat hänen vilpitöntä suuruuttaan.

Uskontoaan hän ei liioin pitänyt tarkoin vartioituna aarteenaan, josta olisi vain yksin iloinnut. Ei tosi uskontoa voidakaan siten pitää hallussaan, sillä sellainen mieli on evankeliumin periaatteiden vastainen. Kun Kristus pysyy sydämessä, on mahdotonta estää hänen läsnäolonsa valo loistamasta tai himmentää tuota valoa. Päinvastoin se kirkastuu kirkastumistaan sitä mukaa kuin vanhurskauden auringon kirkkaat säteet päivästä toiseen hälventävät sielua ympäröivät itsekkyyden ja synnin huurut.

Jumalan kansa edustaa häntä maailmassa, ja hän toivoo sen valaisevan maailman siveellistä pimeyttä. Levittäytyneenä kaikkialle maan kaupunkeihin ja kyliin se todistaa Jumalasta ja julistaa epäuskoiselle maailmalle hänen tahtonsa tuntemusta ja armonsa ihmeitä. Hänen suunnitelmansa mukaan tulee kaikkien niiden, jotka osallistuvat suuresta pelastuksesta, toimia myös hänen lähetystyössään. Maailmalliset arvostelevat evankeliumia kristityn hurskauden mukaan. Kärsivällisesti kestetyt koetukset, kiitollisesti vastaanotetut siunaukset, nöyryys, ystävällisyys, armo ja rakkaus, jotka ilmenevät totunnaisina luonteenpiirteinä, ovat sitä valoa, joka loistaa maailmassa vastakohtana luonnollisen sydämen itsekkyydestä leviävälle pimeydelle.

Sen lisäksi, että Aabraham oli vahva uskossaan, jalosti vieraanvarainen, järkkymättömän kuuliainen ja vietti vaatimattoman yksinkertaista pyhiinvaeltajan elämää, hän oli myös valtioviisas sekä rohkea ja taitava sodankävijä. Vaikka hänen tiedet-

tiin opettavan uutta uskontoa asustaessaan amorilaisten tasangoilla, ystäväystyivät niiden ruhtinaat, kolme veljestä, hänen kanssaan niin että halusivat hänet mukaansa liittoon saadakseen maan väkivaltaiset ja ahdistavat olot turvallisemmiksi. Pian sattuiinkin sellaista, mikä osoitti tästä liitosta olevan hänelle hyötyä.

Kedorlaomer, Eelamin kuningas, oli tunkeutunut Kanaaniin ja alistanut sen itselleen veronalaiseksi. Useat ruhtinaat nousivat nyt kapinaan, ja Eelamin kuningas marssi taas neljän liittolaisensa kanssa maahan heitä kukistamaan. Viisi Kanaanin kuningasta kävivät yhteisvoimin taisteluun maahan tunkeutuvia vastaan Siddimin laaksossa mutta kärsivät täydellisen tappion. Suuri osa heidän joukoistaan lyötiin hajalle, ja pakoon päässeet hakeutuivat vuoriston suojaan. Voittajat ryöstivät lakeuden kaupungit ja veivät muassaan paljon saalista ja sotavankeja, joiden joukossa oli myös Loot perheineen.

Aabraham asui kaikessa rauhassa Mamren tammistossa, jonne sitten muuan pakolainen toi tiedon taistelusta ja hänen veljenpoikansa surkeasta kohtalosta. Aabraham ei ollut muistellut Lootin kiittämättömyyttä millään pahalla. Nyt hänen mielensä jälleen heltyi siinä määrin, että hän päätti pelastaa sukulaisensa. Kysytyään ensin neuvoa Jumalalta hän varustautui sotaretkelle. Omista palkollisistaan hän valitsi kolmesataa kahdeksantoista miestä, jotka olivat harjaantuneet pelkäämään Jumalaa, palvelemaan isäntäänsä ja käyttämään aseita. Hänen liittolaisensa Mamre, Eskol ja Aaner tulivat mukaan joukkoineen, ja yhdessä he lähtivät ajamaan ryöstöretkeläisiä takaa. Eelamilaiset olivat leiriytyneet liittolaisineen Kanaanin pohjoisrajalla sijaitsevaan Daaniin. Siellä he viettivät remuisia voitonjuhliiaan eivätkä niiden humussa odottaneet mitään hyökkäystä lannistetun vihollisensa taholta. Patriarkka jakoi väkensä, niin että saattoi käydä yöllä leirin kimppuun eri suunnilta. Hänen ripeä ja odottamaton hyökkäyksensä johtikin nopeaan voittoon. Eelamin kuningas sai surmansa, ja hänen pakokauhun valtaan joutuneet joukkonsa tuhottiin perin pohjin. Loot ja hänen perheensä sekä kaikki vangit tavaroineen saatiin takaisin, ja voittajat saivat lisäksi paljon saalista. Aabraham tämän voiton saavutti Jumalan johdolla. Herran palvelija ei ainoastaan tehnyt maalleen

Patriarkat ja profeetat

suurta palvelusta, vaan osoittautui myös rohkeaksi mieheksi. Nyt havaittiin, ettei vanhurskaus ollut pelkuruutta vaan että Aabrahamin uskonto teki hänet rohkeaksi ylläpitämään oikeutta ja puolustamaan sorrettuja. Sankarillisella teollaan hän lisäsi vaikutusvaltaansa ympärillä asuvien heimojen keskuudessa. Paluumatkalla Sodoman kuningas tuli seurueineen häntä vastaan. Hän halusi kunnioittaa voittajaa ja pyysi tätä pitämään kaiken tavaran ja luovuttamaan vain vapautetut sotavangit. Vallitsevan käytännön mukaan sotasaalis kuului voittajille, mutta Abraham oli lähtenyt tälle retkelle ilman mitään voittosaaliin halua ja kieltäytyi ottamasta näiltä kärsimään joutuneilta mitään muuta kuin palvelijainsa kulut ja sen, mikä oli hänen liittolaisensa osuutta.

Vastaavanlaisessa tilanteessa vain harvat olisivat olleet niin jaloja kuin Abraham. Useimmat olisivat langenneet kiusaukseen saadakseen niin runsaan saaliin. Hänen esimerkkinsä nuhtelee ankarasti itsekästä, rahanahnetta mieltä. Abraham kunnioitti oikeuden ja ihmisystävyyden vaatimuksia. Hän noudatti menettelyssään innoitettua elämänohjetta: »Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (3 Moos. 19: 18). »Minä nostan käteni», hän sanoi, »Herran, Jumalan, Korkeimman, taivaan ja maan luojan, puoleen ja vannon: En totisesti ota, en langan päätä, en kengän paulaa enkä mitään muuta, mikä on sinun, ettet sanoisi: 'Minä olen tehnyt Abrammin rikkaaksi'.» Hän ei tahtonut antaa heille mitään aihetta ajatella, että hän oli lähtenyt sotimaan saaliin toivossa tai että heidän lahjansa tai suosionsa olivat hänen vaurautensa perustana. Jumala oli luvannut siunata Aabrahamia, ja siksi kuului myös kunnia Jumalalle.

Voittoisaa patriarkkaa vastaan tuli myös Melkisedek, Saalemin kuningas, joka toi leipää ja viiniä hänen joukkojensa virvokkeiksi. Hän »oli Jumalan, Korkeimman, pappi» ja siunasi Aabrahamin sekä kiitti Herraa, joka palvelijansa välityksellä oli vapauttanut kaiken vangiksi joutuneen väen. Ja Abraham »antoi hänelle kymmenykset kaikesta».

Iloisena Abraham palasi teltoilleen ja laumojensa luo, mutta toisaalta ahdistavat ajatukset vaivasivat häntä. Hän oli ollut rauhan mies ja kaihtanut riitaa ja vihamielisyyttä parhaansa mukaan. Nyt häntä kauhistutti, kun hän muisteli näkemäänsä

verilöylyä. Mutta varmaan ne kansat, joiden joukot hän oli voittanut, tunkeutuisivat vielä uudestaan Kanaaniin ja kohdistaisivat kostonsa erikoisesti häneen. Jos hänet näin vedettäisiin mukaan heimojen välisiin kiistoihin, olisi hänen elämänsä rauha ja hiljaisuus mennyttä. Kaiken lisäksi hän ei ollut saanut haltuunsa Kanaanin maata eikä enää voinut toivoa perillistäkään, joka voisi kokea lupauksen täyttymyksen.

öisessä näyssä kuului taas jumalallinen ääni: »Älä pelkää, Aabraham», lausui ruhtinasten Ruhtinas, »minä olen sinun kiipesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri.» Mutta pahaenteiset aavistelut ahdistivat hänen mieltään, niin ettei hän voinut nyt tarttua lupaukseen yhtä kyselemättömän luottavasti kuin ennen. Hän rukoili jotakin selvää todistetta siitä että lupaus täyttyisi. Ja miten liiton lupaus saattoi lainkaan täyttyä, kun luvattua poikaa ei kuulunut? »Mitä sinä minulle annat», hän kyseli. »Minä lähden täältä lapsetonna», ja »katso, talossani syntynyt palvelija on minut perivä.» Hän aikoi ottaa uskollisen palvelijansa Elieserin ottopojakseen ja tehdä hänet kaiken omaisuutensa perijäksi. Mutta hänelle vakuutettiin, että hänen oma poikansa oli perivä hänet. Sitten hänet vietiin teltan ulkopuolelle ja häntä kehoitettiin katsomaan taivaalla tuikkivia lukemattomia tähtiä. Niitä silmäillessään hän kuuli sanat: »Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.» »Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi» (Room. 4: 3).

Silti patriarkka pyysi jotakin näkyvää merkkiä uskonsa vahvistukseksi ja jälkipolville todisteeksi siitä, että Jumala toteuttaisi armolliset aikomuksensa heitä kohtaan. Herra suostui solmimaan liiton palvelijansa kanssa samanlaisin muodoin, joita ihmiset käyttävät vahvistaessaan juhlallisia sopimuksia. Herran ohjeiden mukaan Aabraham uhrasi hiehon, vuohen ja oinaan, jotka kaikki olivat kolmivuotisia. Hän halkaisi ne ja asetti puolikkaat vähän erilleen. Näihin hän lisäsi metsäkyyhkysen ja nuoren kyyhkysen, joita hän ei kuitenkaan halkaissut. Tämän tehtyään hän asteli kunnioittavasti uhrikappaleiden välitse ja vannoi juhlallisesti Jumalalle pysyvänsä ikuisesti kuuliaisena. Hän viipyi uhrieläintensä ruumiiden luona auringonlaskuun asti ja valvoi tarkoin, etteivät petolinnut päässeet tahraamaan eikä sieppaamaan niitä. Auringonlaskun aikaan hän vaipui syvään

Patriarkat ja profeetat

uneen, ja »katso, kauhu ja suuri pimeys valtasi hänet». Jälleen Jumala puhui hänelle ja selitti, ettei hänen ollut syytä odottaa heti saavansa Luvattua maata haltuunsa, sillä hänen jälkeläisensäkin joutuisivat kauan kärsimään ennen kuin pääsisivät asettumaan Kanaaniin. Tässä yhteydessä hänelle selostettiin pelastussuunnitelmaa, Kristuksen kuolemaa, suurta uhria ja hänen tulemustaan kirkkaudessa. Aabraham sai myös nähdä maan palautettuna Eedenin aikaiseen kauneuteensa, ja hän saisi sen ikuisiksi omaisuudekseen lupauksen lopullisena ja täydellisenä täyttymyksenä. Jumalan ja ihmisten välisen liiton vakuudeksi suitsuava pätsi ja liekehtivä tuli, jumalallisen läsnäolon vertauskuvat, liikkuvat uhrikappaleiden välitse kuluttaen ne kokonaan. Sitten Aabraham kuuli taas äänen, joka vakuutti hänen jälkeläistensä saavan lahjaksi Kanaanin maan »Egyptin virrasta aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan saakka».

Kun Aabraham oli ollut Kanaanissa lähes kaksikymmentä viisi vuotta, Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: »Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton.» Pelokkaan kunnioittavasti Aabraham lankesi kasvoilleen, ja sanoma jatkui: »Katso, tämä on minun liittoni sinun kanssasi: sinusta tulee kansojen paljouden isä.» Tämän liiton täyttymyksen vakuudeksi hänen nimensä, joka siihen asti oli ollut Abram, sai nyt muodon Aabraham, joka merkitsee: »paljouden isä». Saarain nimestä tuli Saara — »ruhtinatar», sillä, vakuutti jumalallinen ääni, »hänenstä tulee kansakuntia, polveutuu kansojen kuninkaita».

Tähän aikaan Aabrahamille säädettiin ympärileikkauksen menot »sen uskonvanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna» (Room. 4: 11). Niitä tuli patriarkan ja hänen jälkeläistensä noudattaa merkiksi siitä, että he olivat pyhittäytyneet palvelemaan Jumalaa ja erosivat siten epäjumalanpalvelijoista sekä että Jumala hyväksyi heidät omaisuudekseen. Näillä menoilla he puolestaan sitoutuivat täyttämään Aabrahamin kanssa tehdyn liiton ehdot. He eivät saaneet solmia avioliittoja pakanoiden kanssa, sillä siten he lakkaisivat kunnioittamasta Jumalaa ja hänen pyhää lakiaan, tulisivat kiusatuiksi omaksumaan muiden kansojen synnillisiä tapoja ja lankeaisivat epäjumalanpalvelukseen.

Jumala soi Aabrahamille suuren kunnian. Taivaan enkelit käyskentelivät ja puhelivat hänen kanssaan kuin konsanaan ystävät keskenään. Kun Sodoman hävittämisen aika lähestyi, ilmoitettiin siitä hänelle, ja niin hän sai toimia syntisten välimiehenä Jumalan edessä. Enkelien käynnin yhteydessä hän osoitti myös aivan esimerkillistä vieraanvaraisuutta.

Hän oli tällöin kesäkuumalla puolipäivän aikaan istumassa telttansa ovella, kun hän hiljaista maisemaa katsellessaan havaitsi kolmen matkamiehen astelevan häntä kohti. Lähemmäksi päästyään vieraat kuitenkin pysähtyivät aivan kuin neuvotellakseen suunnasta. Jäämättä odottamaan heidän taholtaan mitään pyyntöjä Aabraham nousi nopeasti, ja kun he näyttivät kääntyvän toisaalle, hän kiiruhti heidän peräänsä ja erittäin kohteliaasti pyysi heitä suomaan hänelle sen kunnian, että viipyisivät hetken hänen luonaan ja hän saisi tarjota heille virvokkeita. Itse hän toi heille vettä, jotta he saivat pestä matkan pölyt jalostaan. Itse hän valitsi heidän ruokansa, ja heidän levähtäessään puun siimeksessä valmistettiin aterioita, ja hän seisoi kunnioittavasti heidän luonaan sen aikaa kun he nauttivat hänen vieraanvaraisuuttaan. Tätä kohteliaisuuden osoitusta Jumala piti niin tärkeänä että se merkittiin hänen sanaansa, ja tuhat vuotta myöhemmin innoitettu apostoli mainitsee siitä: »Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierainaan» (Hebr. 13: 2).

Aabraham oli pitänyt vieraitaan vain väsyneinä matkamiehinä huomaamatta lainkaan, että hän olisi voinut kumartaen palvoakin yhtä heistä syylistymättä syntiin. Taivaalliset sanansaattajat ilmaisivat kuitenkin nyt oikean luonteensa. Vaikka heidän matkansa koskikin tuomion täytäntöönpanoa, he puhuivat Aabrahamille, uskon miehelle, ensin siunauksen sanoja. Vaikka Jumala tarkoin huomaakin pahuuden ja rankaisee rikkomuksesta, ei hän tunne mitään koston mielihyvää. Tuhoaminen on »outo» työ hänelle, jonka rakkaus on rajatonta.

»Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät» (Ps. 25: 14). Aabraham oli kunnioittanut Jumalaa, ja Herra kunnioitti häntä sallimalla hänen osallistua neuvotteluunsa ja kertomalla hänelle aikomuksistaan. »Salaisinko minä Aabrahamilta, mitä olen tekävä?» Herra sanoi. »Valitushuuto Sodoman ja Gomorran

Patriarkat ja profeetat

tähden on suuri, ja heidän syntinsä ovat ylen raskaat. Sentähden minä menen alas katsomaan, ovatko he todella tehneet kaiken sen, josta huuto on minun eteeni tullut, vai eivätkö; minä tahdon sen tietää.» Jumala tiesi kyllä hyvin Sodomian rikkomusten määrän, mutta hän puhui ihmisten tavalla tehdäkseen toimenpiteidensä oikeutuksen helpommin ymmärrettäväksi. Ennen kuin rangaistus kohtaisi rikkomuksen tekijöitä, hän lähtisi itse tutkimaan heidän vaellustaan, ja elleivät he olisi ylittäneet jumalallisen armon rajaa, hän soisi heille vielä aikaa katumukseen.

Kaksi taivaan sanansaattajaa poistui. He jättivät Aabrahamin hänen seuraansa, jonka Aabraham nyt tiesi olevan Jumalan Poika. Ja niin tämä uskon mies alkoi anella Sodomian asukkaiden puolesta. Kerran hän oli pelastanut heidät miekallaan, nyt hän koetti pelastaa heidät rukouksellaan. Loot perheineen asui vielä siellä. Samalla epäitsekkäällä rakkaudella, joka sai Aabrahamin vapauttamaan heidät eelamilaisten käsistä, hän koetti pelastaa heidät, jos se oli Jumalan tahto, taivaan tuomion myrskystä.

Hän esitti pyyntönsä syvän kunnioittavasti ja nöyrästi: »Olen rohjennut puhua Herralleni, vaikka olen tomu ja tuhka.» Siitä puuttui kaikki itsevarmuus ja kerskaaminen omasta vanhurskaudesta. Hän ei vaatinut suosiota kuuliaisuutensa tai niiden uhrausten vuoksi, joita oli joutunut tekemään noudattaessaan Jumalan tahtoa. Itsekin syntisenä hän aneli syntisen puolesta. Sellainen mieli tulisi olla kaikilla, jotka lähestyvät Jumalaa. Kuitenkin Aabraham osoitti samaa luottamusta kuin lapsi, joka anoo jotakin rakkaalta isältään. Hän astui lähelle taivaallista Sanansaattajaa ja esitti pyyntönsä palavasti. Vaikka Loot asui kuin Sodomassa, hän ei osallistunut sen asukkaiden pahuuteen. Aabraham arveli, että tuossa runsasväkisessä kaupungissa täytyi olla muitakin tosi Jumalan palvelijoita. Siksi hän rukoili: »Pois se, että sinä näin tekisit: surmaisit vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa. Pois se sinusta! Eikö kaiken maan tuomari tekisi oikeutta?» Eikä Aabraham pyytänyt vain kerran vaan monta kertaa. Tullen yhä rohkeammaksi sitä mukaa kuin hänen pyyntöihinsä suostuttiin hän jatkoi pyytelyään, kunnes kaupunki luvattiin säästää, jos siellä olisi kymmenenkin vanhurskasta.

Rakkaus hukkuviin sieluihin innoitti Aabrahamia rukoilemaan. Vaikka hän inhosikin tuon turmeltuneen kaupungin syn-tejä, hän toivoi, että syntiset voitaisiin pelastaa. Meidän tulisi tuntea katumattomista samaa huolta, mitä hänen syvä kiinnos-tuksensa sodomalaisten puolesta osoittaa. Meidän pitäisi vihata syntiä mutta sääliä ja rakastaa syntistä. Kaikkialla ympärilläm-me on sieluja, jotka ovat vajoamassa yhtä toivottomaan ja kau-heaan perikatoon kuin Sodoma muinoin. Joka päivä päättyy joidenkin koetusaika. Joka tunti jotkut siirtyvät niin loitolle, ettei armo enää tavoita heitä. Missä kuullaan varoituksia ja har-taita pyyntöjä, joilla syntistä kehoitetaan välttämään tätä pelot-tavaa tuhoa? Missä kurottuvat kädet vetämään häntä kuoleman kidasta? Missä ovat ne, jotka nöyrästi ja osoittaen kestäväää us-koa rukoilevat Jumalaa hänen puolestaan?

Aabrahamilla oli Kristuksen mieli. Jumalan Poika toimii itse-kin suurena Välimiehenä syntisen hyväksi. Hän tietää ihmis-sielun arvon, sillä hän on maksanut sen lunastuksen hinnan. Kristus vihasi pahuutta niin kuin vain luonteeltaan tahrattoman puhdas voi vihata, mutta hän rakasti syntistä niin kuin vain luonteeltaan rajattoman hyvä voi rakastaa. Ristiinnaulitsemisen tuskissaan ja tuntien koko maailman syntien kauhistavan pai-non hän rukoili herjaajiensa ja murhaajiensa puolesta: »Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät» (Luuk. 23: 34).

Aabrahamista mainitaan, että »häntä sanottiin Jumalan ystä-väksi» ja »että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka uskovat» (Jaak. 2: 23; Room. 4: 11). Jumala itse todistaa tästä uskollisesta patriarkasta: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja ope-tuksiani.» Ja edelleen: »Sillä minä olen valinnut hänet, että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, nou-dattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on, jotta Herra antaisi Aabrahamille tapahtua, mitä hän on hänelle luvannut.» Aabraham kutsuttiin suureen kunniaan, olemaan sen kansan kantaisänä, joka vastaisina vuosisatoina varjelisi ja säilyttäisi Jumalan totuuden maailmaa varten — sen kansan, josta luvattu Messias oli tuleva maan kaikkien kansojen siunaukseksi. Mutta hän joka kutsui patriarkan piti häntä ar-

Patriarkat ja profeetat

vollisena. Tämä on itsensä Jumalan puhetta. Hän, joka ymmärtää ajatukset jo kaukaa ja osaa arvioida ihmiset oikein, sanoo: »Minä olen valinnut hänet.» Aabraham ei poikkeaisi totuudesta itsekkäille poluilleen. Hän noudattaisi lakia ja toimisi oikeamielisesti ja vanhurskaasti. Ja Herran pelon lisäksi hän harjoitaisi uskontoa kodissaan. Hän opettaisi perheelleen vanhurskautta. Jumalan laki olisi hänen taloutensa ohjeena.

Aabrahamin talouteen kuului toistatuhatta henkeä. Ne, jotka hänen opetuksiaan seuraten alkoivat palvoa yhtä Jumalaa, siirtyivät hänen leiriinsä asumaan. Siellä — aivan kuin koulussa — he saivat sellaista opetusta, mikä teki heistä oikean uskon edustajia. Täten hänellä oli suuri vastuu. Hän koulutti perhehuoltajia, ja nämä noudattaisivat hänen hallintotapaansa omassa taloudessaan.

Ennen muinoin isä oli perheensä hallitsija ja pappi, ja vielä perheellistyneinäkin lapset tunnustivat hänen arvovaltansa. Jälkeläiset kasvatettiin pitämään häntä perheenpäänä, jonka ratkaisuvaltaan kuuluivat niin uskonnolliset kuin maallisetkin asiat. Aabraham koetti vakiinnuttaa tämän patriarkallisen hallintojärjestelmän, koska se oli omiaan säilyttämään Jumalan tuntemuksen. Oli tarpeellista sitoa kodin jäsenet perhepiiriin yhteyteen, turvaan laajalle levinneeltä ja syvälle juurtuneelta epäjumalanpalvelukselta. Aabraham koetti kaikin tavoin varjella leiriläisiään sekaantumasta pakanoihin ja tutustumasta heidän epäjumalainsa palvontamenoihin, sillä hän tiesi että veljeily pahan kanssa turmelisi huomaamatta heidän periaatteensa. Hän pyrki erittäin tarkoin pitämään loitolla kaikenlaiset väärät uskonnot ja korostamaan elävän Jumalan ylevyyttä ja kirkkautta, jotta häntä yksin palvottaisiin.

Tämä viisas järjestely oli Jumalan itsensä laatima. Hän tahtoi siten erottaa kansansa pakanain yhteydestä niin pitkälle kuin mahdollista ja tehdä siitä omissa oloissaan elävän kansan, jota ei luettaisi kuuluvaksi toisten kansojen joukkoon. Hän oli irrottanut Aabrahamin epäjumalia palvelevasta suvustaan, jotta patriarkka voisi neuvoa ja kasvattaa perhettään erossa niistä vietyksistä, joita heillä olisi ollut Mesopotamiassa, ja jotta hänen jälkeläisensä voisivat säilyttää oikean uskon puhtaana sukupolvesta toiseen.

Aabraham rakasti lapsiaan ja koko perhettään. Siksi hän varjeli heidän uskoaan ja uskontoaan sekä selosti heille jumalallisia asetuksia. Nämä hän saattoi antaa kalleimpana testamenttilahjanaan heille ja heidän kauttaan maailmalle. Kaikille opetettiin, että he olivat taivaan Jumalan hallinnassa. Vanhempien ei sopinut mitenkään painostaa eikä lasten liioin puolestaan olla tottelemattomia. Jumala oli laissaan antanut kullekin velvollisuutensa. Vain noudattamalla sitä oli mahdollista tulla onnelliseksi ja menestyä.

Hänen oma päivittäinen hiljainen vaikutuksensa oli muille jatkuvana opetuksena. Hänen järkkymätön rehellisyytensä, hyväntahtoisuutensa ja epäitsekkäs kohteliaisuutensa olivat herättäneet kuninkaiden ihailua, ja sellainen hän oli kotonakin. Hänen elämänsä huokui sellaista luonteen jaloutta ja rakastettavuutta, joka ilmaisi kaikille että hän oli yhteydessä taivaaseen, Hän ei laiminlyönyt halvimmankaan palvelijansa sielua. Hänen taloudessaan ei ollut eri lakia isännälle ja palvelijalle, rikkaiden parempaa ja köyhien huonompaa kohtelua. Hän oli kaikille yhtä oikeamielinen ja sääliväinen pitäen heitä kanssaan osallisina elämän armosta.

»Että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä.» Hän ei tekisi sitä syntiä, että jättäisi hillitsemättä lastensa huonoja taipumuksia tai poikkeaisi väärässä hellyydessään pitämästä heitä velvollisuuden tiellä. Aabraham ei vain antaisi oikeaa opetusta, vaan ylläpitäisi myös arvovaltaa sekä oikeita ja vanhurskaita lakeja.

Miten harvat tänä aikana noudattavatkaan tätä esimerkkiä! Sokeassa ja itsekkäässä tunteellisuudessaan, jota väärin kutsutaan rakkaudeksi, monet vanhemmat antavat lastensa toimia oman mielensä mukaan, vaikkei näiden arvostelukyky ole vielä kehittynyt eivätkä he ole vielä oppineet pitämään halujaan kurissa. Tämä on suorastaan julmaa nuorison kohtelua ja väärin koko maailmaa kohtaan. Vanhempien peräänantavaisuus aiheuttaa sekaannusta niin perheessä kuin yhteiskunnassakin. Se vahvistaa nuorten halua seurata omia taipumuksiaan alistumatta Jumalan vaatimuksiin. Siten he kehittyvät mieleltään Jumalan tahdon vastaisiksi, ja tämä uskonnoton, alistumaton mieli siirtyy sitten heidän lapsiinsa ja lastensa lapsiin. Aabrahamin tavoin vanhempien tulisi käskää perhettänsä seuraamaan jälkiään.

Patriarkat ja profeetat

Opetettakoon ja ylläpidettäköön kuuliaisuutta vanhempien arvovallalle ensimmäisenä askeleena Jumalan arvovallalle osoitettavan kuuliaisuuden tiellä.

Jumalan lain väheksyminen, jopa uskonnollisten johtajien taholta, on aikaansaanut paljon pahaa. Sellainen laajalle levinnyt opetus, jonka mukaan Jumalan käskyt eivät enää ole ihmistä sitovia, vaikuttaa epäjumalanpalveluksen tavoin kansan elämäntapoihin. Ne, jotka pyrkivät vähentämään Jumalan pyhän lain vaatimuksia, iskevät suoraan perheiden ja kansakuntien hallinnon perustukseen. Uskonnolliset vanhemmat, jotka eivät vaella Jumalan käskyjen mukaisesti, eivät käske perhettänsä noudattamaan Herran tietä. Jumalan lakia ei oteta elämän ohjeeksi. Perustettuaan oman kotinsa lapset eivät katso olevansa velvoitettuja opettamaan omille lapsilleen mitään sellaista, mitä heille itselleen ei koskaan ole opetettu. Ja tästä syystä on niin monia jumalattomia perheitä; tästä syystä turmelus on niin syvälle syöpynttä ja laajalle levinnyttä.

Vanhemmat eivät voi käskeä lapsiaan seuraamaan jälkiään ennen kuin he itse noudattavat Herran lakia ehyin sydämin. Tässä tarvitaan uudistusta — syvää ja laajaa uudistusta. Vanhempien tulee uudistua; sanan palvelijoiden tulee uudistua; he tarvitsevat Jumalaa perheeseensä. Saadakseen asiointilan muuttamaan heidän täytyy ottaa Jumalan sana perheensä neuvonantajaksi. Heidän on opetettava lapsilleen, että sen välityksellä Jumala puhuu heille ja että sitä on siksi ehdottomasti toteltava. Heidän pitäisi kärsivällisesti, ystävällisesti ja väsymättä opettaa lapsilleen, miten he voivat elää Jumalan mielen mukaisesti. Sellaisen perheen lapset pystyvät kumoamaan epäuskoisten saivarteluja. He ovat omaksuneet Raamatun uskonsa pohjaksi, ja niin heillä on perustus, jota epäilyn hyökyaallotkaan eivät voi järkyttää.

Rukous laiminlyödään aivan liian monissa kodeissa. Vanhemmista tuntuu, ettei heillä ole aikaa aamu- ja iltahartauteen. Heiltä ei liikene edes muutamaa hetkeä siihen että kiittäisivät Jumalaa hänen runsaista armolahjoistaan — siunatusta päivänpaiseesta, kasveja rehevöittävästä sadekuuroista ja pyhien enkeleiden suojeluksesta. He eivät ehdi rukoillen pyytää kodilleen Jumalan apua ja johdatusta sekä Jeesuksen pysyvää läsnäoloa.

He lähtevät työhönsä niin kuin härkä tai hevonen suomatta ajatustakaan Jumalalle tai taivaalle. Jumalan Poika pitää heitä niin kalliina, että mieluummin uhraisi henkensä lunastaakseen heidät kuin salli heidän hukkaa ilman toivoa, mutta tuskin he osaavat arvostaa hänen suurta hyvyttään sen paremmin kuin eläimetkään, jotka tuhoutuvat.

Niiden, jotka tunnustavat rakastavansa Jumalaa, tulisi muinaisten patriarkkojen tavoin rakentaa alttari Herralle minne tahansa he pystyttävätkin telttansa. Jos milloin niin nyt on aika tehdä jokainen koti rukoushuoneeksi. Isien ja äitien tulisi usein ylentää sydämensä Jumalan puoleen rukoillen nöyrästi ja hartaasti itsensä ja lastensa puolesta. Laskekoon isä kodin pappina Jumalan alttarille aamu- ja iltauhrin vaimon ja lasten yhtyessä rukoukseen ja kiitokseen. Sellaisessa kodissa Jeesus viihtyy.

Pyhän valon pitäisi päästä loistamaan jokaisesta kristitystä kodista. Rakkauden tulisi ilmetä kaikessa toiminnassa. Sen pitäisi näyttäytyä kaikessa kotoisessa kanssakäymisessä huomautuksena ystävällisyytenä ja lempeänä, epäitsekkäänä kohteliaisuutena. On koteja joissa tätä periaatetta noudatetaan käytännössä — koteja joissa Jumalaa palvotaan ja todellinen rakkaus vallitsee. Näistä kodeista kohoaa aamu- ja iltarukous tuoksuavana suitsukkeena Jumalan luo, ja hänen armonsa lahjat laskeutuvat siunauksina rukoilevien ylle aamukasteen tavoin.

Hyvin hoidettu kristitty koti puhuu voimakkaasti kristinuskon todellisuuden puolesta — eikä epäuskoinen voi väittää sen todistusta vastaan. Kaikki voivat nähdä, että jokin perhettä elähdyttävä vaikutus ulottuu lapsiinkin ja että Aabrahamin Jumala on heidän kanssaan. Jos kristityiksi tunnustautuvien kodit olisivat aidon uskonnollisia, niillä olisi valtavan hyvä vaikutus. Ne olisivat todella »maailman valkeus». Taivaan Jumala tahtoo sanoa jokaiselle uskolliselle lasten vanhemmalle samoin kuin hän lausui Aabrahamille: »Minä olen valinnut hänet, että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on, jotta Herra antaisi Aabrahamille tapahtua, mitä hän on hänelle luvannut.»

13.

USKON KOETUS

Aabraham oli uskonut kyselemättä lupauksen pojan saamiseen, mutta hän ei malttanut odottaa, että Jumala olisi toteuttanut sanansa omalla ajallaan ja tavallaan. Asian sallittiin pitkistyä, jotta hänen uskonsa Jumalan voimaan joutuisi koetteelle, mutta hän ei kestänyt koetusta. Saara, joka piti itseään liian vanhana voidakseen saada lasta, ehdotti jumalallisen suunnitelman täyttämiseksi, että Aabraham ottaisi yhden hänen orjattaristaan sivuvaimokseen. Moniavioisuus oli jo niin yleistynyt, ettei sitä enää pidetty syntinä. Se oli yhtä kaikki vastoin Jumalan lakia ja rikkoi pahoin perhesuhteen pyhyyttä ja rauhaa. Eivät vain Aabrahamin omat kotiolot kärsineet siitä, että hän otti Haagarin sivuvaimokseen, vaan siitä oli ikävät seuraukset tulevillekin sukupolville.

Haagar ylpistyi ja alkoi kerskua siitä, että oli päässyt Aabrahamin vaimoksi ja saattoi tulla suuren kansakunnan kantaäidiksi. Ja niin hän alkoi ylenkatsoa emäntäänsä. Keskinäinen kateus häiritsi tuon ennen niin onnellisen kodin rauhaa. Aabraham joutui kuuntelemaan molempien valituksia ja koetti turhaan palauttaa sopua. Vaikka Aabraham oli nainut Haagarin Saaran hartaasta pyynnöstä, tämä syytti nyt miestänsä kaikesta. Saara halusi rangaista kilpailijaansa, mutta Aabraham ei suostunut siihen, sillä Haagar kantoi hänen lastaan ja — kuten hän niin halusta toivoi — lupauksen poikaa. Haagar oli kuitenkin Saaran orjatar, joka Aabrahamin puolesta sai yhä jäädä emäntänsä käskyläiseksi. Mutta kopeudessaan Haagar ei sietänyt

omalla röyhkeydellään herättämäänsä kovaa kohtelua. »Niin Saarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen luotaan.»

Hän pakeni erämaahan, ja levähtäessään lähteen luona yksinäisenä ja vailla ystäviä hän näki Herran enkelin, joka ihmismuodossa puhutteli häntä nimeltä: »Haagar, Saarain orjatar.» Näin hän viittasi hänen asemaansa ja velvollisuuteensa ja jatkoi sitten: »Palaa emäntäsi tykö ja nöyryy hänen kätensä alle.» Nuhteeseen liittyi myös lohdutusta: »Herra on kuullut sinun hätäsi.» »Minä teen sinun jälkeläistesi luvun niin suureksi, ettei heitä voida lukea heidän paljoutensa tähden.» Ja jotta hän aina muistaisi Herran armon, oli lapsen nimi oleva Ismael, mikä merkitsee: »Jumala kuulee».

Kun Aabraham oli lähes satavuotias, hän sai toistamiseen lupauksen pojasta, ja hänelle vakuutettiin että tuleva perijä olisi Saaran poika. Mutta Aabraham ei vielä käsittänyt lupaus-ta. Hän ajatteli taas heti Ismaelia ja pysyi siinä käsityksessään, että Jumalan hyvät aikomukset toteutuisivat tämän kautta. Rakkaudesta poikaansa hän huudahti: »Kunpa edes Ismael saisi elää sinun edessäsi!» Taas lupaus toistettiin, ja nyt niin selvästi ettei sitä voinut ymmärtää väärin: »Totisesti, sinun vaimosi Saara synnyttää sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen Iisak, ja minä teen liittoni hänen kanssaan.» Mutta Jumala kuuli myös isän rukouksen. »Mutta myös Ismaelista», hän sanoi, »minä olen kuullut sinun rukouksesi; katso, minä siunaan häntä, ja minä teen hänestä suuren kansan.»

Iisakin syntymä merkitsi Aabrahamin ja Saaran rakkaimman ja pitkäaikaisen toiveen täyttymystä ja täytti heidän telttansa riemulla. Mutta Haagarille se merkitsi hänen kunnianhimoisten ja mieluisten kuvitelmiensa särkymistä. Nyt jo nuorukaiseksi varttunutta Ismaelia oli koko leiri pitänyt Aabrahamin rikkau-den perijänä, jolle kuuluivat myös hänen jälkeläisilleen luvatut siunaukset. Nyt hänet äkkiä syrjäytettiin, ja pettyneinä äiti ja poika alkoivat vihata Saaran poikaa. Toisten riemuitessa heidän kateutensa vain lisääntyi, kunnes Ismaelin nähtiin lopulta aivan avoimesti »ilvehtivän» Jumalan lupauksen perijälle. Saara piti Ismaelin kurittomuutta jatkuvan riidan aiheuttajana ja vaati Aabrahamia karkottamaan Haagarin ja Ismaelin leiristä. Patriarkka pahastui tästä kovin. Kuinka hän saattoi karkottaa poi-

Patriarkat ja profeetat

kansa Ismaelin, jota hän yhä niin hellästi rakasti? Huolissaan hän kysyi neuvoa Jumalalta. Enkelinsä välityksellä Herra kehotti häntä noudattamaan Saaran toivomusta. Vain siten saataisiin sopu ja onni jälleen perheeseen, eikä hän saanut päästää rakkauttaan Ismaeliin tai Haagariin estämään sitä. Ja enkeli lohdutti häntä lupaamalla, että vaikka Ismael joutuikin lähtemään isänsä kodista, ei Jumala hylkäisi häntä, vaan varjelisi häntä ja tekisi hänestäkin suuren kansan. Aabraham totteli enkelin sanaa mutta lähetti Haagarin ja poikansa luotaan syvästi surren ja raskain mielin.

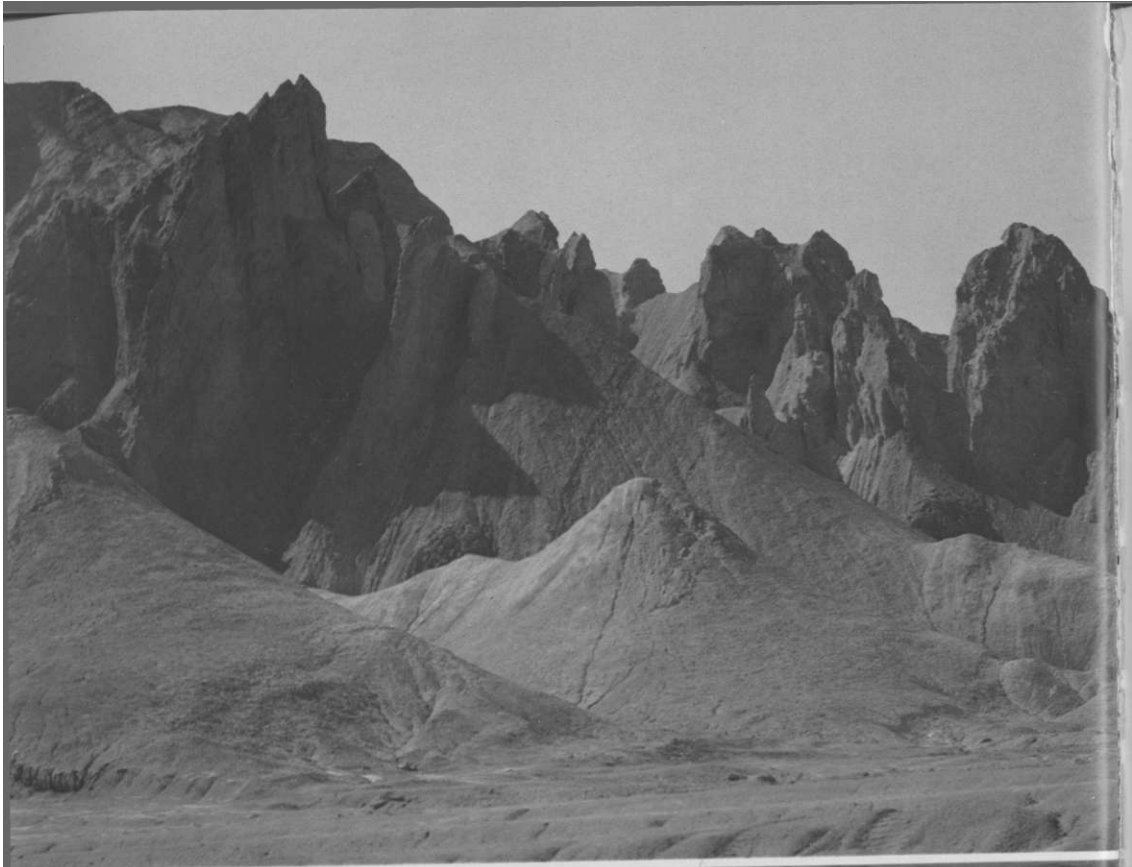
Aabrahamin saama aviosuhteen pyhyttä koskeva neuvo sopii opetuksiksi kaikille ajoille. Sen mukaan tämän suhteen oikeuksia ja onnea on tarkoin vaalittava, vaikka suurin uhrauksinkin. Saara oli ainoa Aabrahamin todellinen vaimo. Kenelläkään muulla ei ollut lupaa kajota niihin oikeuksiin, joita hänellä oli vaimona ja äitinä. Hän kunnioitti miestänsä, ja Uusi testamentti mainitsee hänet tästä syystä hyvänä esimerkkinä. Mutta hän ei halunnut, että Aabraham sydämestään kiintyi kehenkään toiseen, eikä Herra nuhdellut häntä siitä, että hän vaati kilpailijaansa karkotettavaksi. Sekä Aabraham että Saara epäilivät Jumalan voimaa, ja tämä erehdys johti avioon Haagarin kanssa.

Jumala oli kutsunut Aabrahamin olemaan uskollisten isänä, ja hänen elämänsä tuli olla uskon esimerkkinä vastaisille sukupolville. Mutta hän ei ollut osoittanut täydellistä uskoa. Salamalla sen että Saara oli hänen vaimonsa sekä ottamalla Haagarin sivuvaimokseen hän oli ilmaissut epäilleensä Jumalaa. Jotta hän voisi päästä korkeimmalle tasolle, Jumala asetti hänet vielä erääseen kokeeseen, jonka veroista ei ketään muuta ollut vaadittu kestämään, öisessä näyssä häntä kehoitettiin lähtemään matkalle Moorian maahan ja uhraamaan poikansa siellä polttouhriksi vuorella, joka hänelle osoitettaisiin.

Tämän käskyn kuullessaan Aabraham oli sadan kahdenkymmenen ikäinen. Hänen aikalaisensakin pitivät häntä vanhana miehenä. Varhemmin hän oli pystynyt kestämään vaikeuksia ja uhraamaan vaaraa, mutta nyt hänen nuoruuden hehkunsa oli sammunut. Miehuuden kunnossa voidaan rohkeasti taistella sellaisia vaikeuksia ja ahdistuksia vastaan, joita arkaillaan myöhemmin, kun jo ollaan haudan partaalla. Mutta Jumala oli va-

rannut Aabrahamille viimeisen ja ankarimman kokeensa annettavaksi vasta silloin, kun vuosien taakka painoi häntä raskaana ja hän kaipasi lepoon huolistaan ja vaivoistaan.

Patriarkka asui siihen aikaan Beersebassa menestyneenä ja kunnioitettuna. Hän oli sangen varakas, ja maan hallitsijat kunnioittivat häntä mahtavana ruhtinaana. Hänellä oli tuhansia lampaista ja muuta karjaa leirinsä ympäristön tasangoilla. Joka taholla oli hänen alustalaistensa teltoja, joissa sadat hänen uskolliset palvelijansa asuivat. Lupauksen poika oli varttunut mieheksi hänen vierellään. Taivas näytti kruunanneen siunauksellaan sen, että hän oli uhrautuvan elämänsä aikana kärsivällisesti kestänyt toivonsa täyttymyksen pitkittymisen.

Uskon kuuliaisuudessa Aabraham oli luopunut synnyinmaastaan ja poistunut isiensä hautojen luota ja sukunsa kodista. Muukalaisena hän oli vaeltanut perintömaassaan. Hän oli odottanut kauan luvattua perillisen syntymää. Jumalan käskystä hän oli lähettänyt pois poikansa Ismaelin. Ja nyt kun tuo niin kauan kaivattu lapsi oli pääsemässä miehen ikään ja kun patriarkka näytti pystyvän jo näkemään toiveidensa täyttymyksen, hän joutui kaikkein ankarimpaan kokeeseensa. _____

Viiltävinä tunkeutuivat isän sydämeen käskyn sanat: »Ota Iisak, ainokainen poikasi, jota rakastat, ja uhraa hänet siellä polttouhriksi.» Iisak oli hänen kotinsa valo ja vanhuutensa lohtu sekä ennen kaikkea luvattua siunauksen perillinen. Sellaisen pojan menettäminen onnettomuuden tai sairauden sattuesssa olisi särkenyt rakastavan isän sydämen, ja hänen harmaantunut päänsä olisi painunut murheisena kumaraan. Mutta nyt häntä käskettiin omin käsin vuodattamaan tuon pojan veri. Se tuntui hänestä hirveältä ja mahdottomalta.

Saatana oli paikalla vihjaamassa, että Aabraham oli varmasti erehtynyt, sillä sanoohan Jumala laissaan: »Älä tapa», eikä hän voisi vaatia sellaista minkä kerran on kieltänyt. Aabraham astui ulos teltastaan ja katseli pilvettömän tähtitaivaan tyyntä kirkkautta. Hän muisteli lähes viisikymmentä vuotta sitten saamaansa lupaus, jonka mukaan hänen jälkeläisensä tulisivat olemaan yhtä lukemattomat kuin tähdet. Jos tämä lupaus oli toteutuva Iisakin kautta, kuinka hänet voitiin surmata? Aabraham oli kiusattu uskomaan, että hän saattoi olla harhaluulon

Patriarkat ja profeetat

vallassa. Tuskaisin epäilyksin hän kumartui maahan rukoilemaan hartaammin kuin koskaan ennen jotakin vahvistusta tuolle käskylle, jos hänen kerran oli ryhdyttävä tähän hirveään tehtävään. Hän muisti luokseen lähetetyt enkelit, jotka kertoivat että Jumala aikoi hävittää Sodoman ja joilta hän kuuli lupauksen juuri tästä pojasta, Iisakista. Hän lähti siihen paikkaan, missä oli monesti tavannut taivaallisia sanansaattajia, ja toivoi nytkin saavansa heiltä joitakin lisäneuvoja. Mutta kukaan ei ilmaantunut hänen avukseen. Pimeys tuntui sulkevan hänet sisäänsä, ja hänen korvissaan kaikui vain Jumalan käsky: »Ota Iisak, ainokainen poikasi, jota rakastat.» Tuota käskyä oli toteltava, eikä hän uskaltanut viivytellä. Päivä sarasti, ja hänen täytyi jo pian olla menossa.

Hän palasi telttaan ja seisahtui Iisakin nukkumapaikan ääreen. Siinä poika nukkui syvää, rauhallista nuoruuden ja viat tomuuden untaan. Isä katseli kotvan poikansa rakkaita kasvoja ja käännähti sitten vavisten pois päin. Hän siirtyi Saaran luo, joka samoin nukkui. Olisiko hänet herätettävä, jotta hän saisi vielä kerran syleillä lastaan? Pitäisikö hänelle kertoa Jumalan vaatimuksesta? Mielellään hän olisi keventänyt sydäntään vaimolleen ja jakanut hänen kanssaan tämän hirveän vastuun, mutta hän pelkäsi että Saara estäisi häntä. Olihan Iisak äitinsäkin ilo ja ylpeys. Saara oli niin likeisesti kiintynyt poikaan, että äidin rakkaus olisi hyvinkin voinut kieltäytyä uhraamasta häntä.

Lopulta Aabraham herätti poikansa ja kertoi hänelle uhrista, joka saadun käskyn mukaan oli suoritettava kaukaisella vuorella. Iisak oli usein käynyt isänsä kanssa uhraamassa niillä alttareilla, joita tämä oli vaeltaessaan rakentanut, eikä tämä lähtökutsu häntä lainkaan hämmästyttänyt. Matkan valmistelut oli pian suoritettu. Halotut polttopuut pantiin aasin selkään, ja kaksi miespalvelijaa mukanaan he lähtivät matkaan.

Rinnatusten isä ja poika astelivat äänettöminä. Patriarkka pohti mielessään raskasta salaisuuttaan eikä tohtinut ryhtyä puheisiin. Hän ajatteli ylvästä, rakastavaa äitiä ja omaa yksinäistä palaamistaan hänen luokseen. Hän tiesi kyllä miten äidinkin sydäntä viiltäisi, kun hän kuulisi pojan kuolemasta.

Päivä — pisin Aabrahamin kokemista — laahusti hitaasti iltaansa kohti. Poika ja palvelijat kävivät levolle, mutta isä käytti

yön rukoukseen toivoen, että joku taivaallinen lähetti tulisi julistamaan kokeen päättyneeksi ja päästäisi nuorukaisen palaamaan vahingoittumattomana äitinsä luo. Mutta hänen kidutettu sielunsa ei saanut mitään lievitystä. Koitti toinen pitkä päivä ja toinen nöyryytyksen ja rukouksen yö, ja yhä hänen korvisaan soi käsky, joka tekisi hänet lapsettomaksi. Saatana oli lähellä kuiskimassa epäilyä ja epäuskoa, mutta Aabraham torjui hänen vihjailunsa. Kun he olivat lähdössä kolmannen päivän matkalle, katseli patriarkka pohjoiseen päin ja näki luvatus merkin, hohtopilven, Moorian vuoren yllä. Siitä hän tiesi, että hänelle puhunut ääni oli taivaasta.

Nytkään hän ei napissut Jumalaa vastaan, vaan vahvasti sie-luaan mietiskelemällä todisteita Herran hyvydestä ja uskollisuudesta. Tämä poika saatiin vastoin odotuksia, ja eikö kalliin lahjan antajalla ollut oikeutta vaatia omaansa takaisin? Sitten usko toisti lupausta: »Ainoastaan Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset», ja niitä olisi kuin meren hiekkaa. Iisak oli syntynyt ihmeen kautta, ja eikö sama voima, joka antoi hänelle elämän, voinut palauttaa sitä? Ulottaen katseensa näkyväisen tuolle puolen Aabraham piti kiinni Jumalan sanasta, »sillä hän päätti, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään» (Hebr. 11: 19).

Kuitenkin vain Jumala saattoi ymmärtää, miten suuri oli isän uhraus hänen luovuttaessaan poikansa kuolemaan; siksi Aabraham toivoikin, ettei kukaan muu kuin Jumala olisi läsnä tuona eron hetkenä. Hän pyysi palvelijoita jäämään pysähdyspaikkaan ja sanoi: »Minä ja poika menemme tuonne rukoilemaan; sitten me palaamme luoksenne.» Polttopuut säilytettiin uhrattavan Iisakin selkään, isä otti veitsen ja tulen, ja yhdessä he nousivat vuoren huipulle nuoren miehen itsekseen miettiessä mistä uhri saataisiin, kun oltiin niin kaukana tarhoista ja laumoista. Lopulta hän lausahti: »Isäni! Katso, tässä on tuli ja halot, mutta missä on lammas polttouhriksi?» Oi, mikä koetus tämä olikaan! Miten tuo herttainen sana, »Isäni!», riipaisikaan Aabrahamin sydäntä! Ei vielä — hän ei voinut sanoa sitä hänelle nyt. Hän vastasi: »Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi, poikani.»

Määrätylle paikalle he pystyttivät alttarin ja latoivat sille ha-

Patriarkat ja profeetat

lot. Sitten Aabraham ääni vavisten kertoi pojalleen jumalallisen sanoman. Hämmästyneenä ja kauhistuneena Iisak kuunteli kohtalooaan, muttei tehnyt mitään vastarintaa. Hän olisi voinut väistää tuomiotaan, jos olisi halunnut, sillä surun murtama vanha isä ei noiden kauheiden päivien uuvuttamana olisi mahtanut mitään voimakkaalle nuorukaiselle. Mutta Iisak oli lapsuudestaan asti harjaantunut tottelemaan auliisti ja luottavasti, ja kun hän sai kuulla Jumalan tarkoituksen, hän alistui siihen alttiisti. Hän uskoi samoin kuin Aabrahamkin ja piti kunnia-asianaan henkensä uhraamista Jumalalle. Hellästi hän koettaa lieventää isän surua ja auttaa hänen hervottomia käsiään sitomaan hänet köysillä kiinni alttariin.

Ja nyt enää viimeiset rakastavat sanat, viimeiset kyyneleet ja viimeinen jäähyväissyleily. Isä kohottaa veitsen surmatakseen poikansa, mutta äkkiä hänen käsivartensa pysäytetään. Jumalan enkeli huutaa patriarkalle taivaasta: »Aabraham, Aabraham!» Nopeasti hän vastaa: »Tässä olen.» Ja ääni jatkaa: »Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkääät Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.»

Sitten Aabraham huomasi »oinaan, joka oli sarvistaan takerutunut pensaikkoon», ja niin hän nouti uuden uhrin ja uhrasi sen »poikansa sijasta». Ja Aabraham antoi iloissaan ja kiittolli-sena sille paikalle uuden nimen — »Herra näkee».

Moorian vuorella Jumala jälleen uudisti liittonsa ja vahvisti juhlallisella valalla siunauksen Aabrahamille ja hänen siemenelleen kaikkina tulevina sukupolvina: »Minä vannon itse kauttani, sanoo Herra: Sentähden että tämän teit etkä kieltänyt minulta ainokaista poikaasi, minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit. Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, sentähden että olit minun äänelleni kuuliainen.»

Aabrahamin suuri uskon teko valaisee majakan tavoin Jumalan lasten polkua kaikkina tulevina aikoina. Aabraham ei koettanut välttyä tekemästä Jumalan tahtoa. Tuon kolmen päivän matkan aikana hän olisi hyvin ehtinyt järkeillä ja epäillä Juma-

laa, jos olisi ollut taipuvainen epäilemään. Hän olisi voinut järkeillä, että jos hän olisi surmannut poikansa, häntä olisi pidetty murhamiehenä, toisena Kainina, ja että hänen opetuksiaan olisi sen jälkeen vieroksuttu ja halveksittu, eikä hän niin muodoin enää olisi kyennyt tekemään hyvää lähimmäisilleen. Hän olisi voinut koettaa vapautua tottelemasta jo ikänsäkin perusteella. Mutta patriarkka ei turvautunut mihinkään tällaiseen verukkeeseen. Aabraham oli kyllä inhimillinen; hänen halunsa ja kiintymyksensä olivat samanlaiset kuin meidänkin. Mutta hän ei ruvennut kyselemään, miten lupaus olisi voinut täytyä, jos Iisak surmattaisiin. Hän ei koettanut järkeilyllä tyynnyttää ahdistunutta sydäntään. Hän tiesi, että Jumala on oikeamielinen ja vanhurskas kaikissa vaatimuksissaan, ja hän totteli käskyä kirjaimellisesti.

»Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja häntä sanottiin Jumalan ystäväksi» (Jaak. 2:23). Ja Paavali sanoo: »Ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia» (Gal. 3:7). Mutta Aabraham osoitti uskonsa teoillaan. »Eikö Aabraham, meidän isämme, tullut vanhurskaaksi teoista, kun vei poikansa Iisakin uhrialttarille? Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi» (Jaak. 2: 21,22). On monia, jotka eivät ymmärrä uskon ja tekojen välistä suhdetta. He sanovat: »Usko vain Kristukseen, niin olet turvassa. Sinulla ei ole mitään tekemistä lain pitämisen kanssa.» Mutta aito usko ilmenee kuuliaisuutena. Kristus sanoi epäuskoisille juutalaisille: »Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja» (Joh. 8: 39). Ja uskollisten isästä Herra lausuu: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani» (1 Moos. 26: 5). Apostoli Jaakob sanoo: »Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut» (Jaak. 2: 17). Ja Johannes, joka kirjoittaa niin paljon rakkaudesta, sanoo meille: »Rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä» (1 Joh. 5: 3).

Esikuvin ja lupauksin Jumala »julisti Aabrahamille edeltäpäin tämän hyvän sanoman» (Gal. 3: 8). Patriarkka uskoi tulevaan Lunastajaan. Kristus sanoi juutalaisille: »Aabraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että hän oli näkevä minun päiväni;

Patriarkat ja profeetat

ja hän näki sen ja iloitsi» (Joh. 8:56). Iisakin sijasta uhrattu oinas kuvasi Jumalan Poikaa, joka myöhemmin tuli uhrattavaksi puolestamme. Kun Jumalan lain rikkomisen tuomitsi ihmisen kuolemaan, sanoi Isä Poikaansa katsoen ihmiselle: »Saat elää: tässä minulla on lunnaiden maksaja.»

Jumala käski Aabrahamin surmata poikansa sekä selvittääkseen hänelle evankeliumin todellisuuden että koetellakseen hänen uskoaan. Ankaran koettelemuksensa tuskallisina päivinä hänen sallittiin kärsiä, jotta hän omasta kokemuksestaan voisi käsittää jotakin sen uhrin suuruudesta, jonka ääretön Jumala antoi lunastaakseen ihmisen. Mikään muu koetus ei olisi tuottanut Aabrahamille sellaisia sieluntuskia kuin oman poikansa uhraaminen. Jumala uhrasi Poikansa tuskalliseen ja häpeälliseen kuolemaan. Enkelit, jotka näkivät Jumalan Pojan nöyryytyksen ja sieluntuskan, eivät saaneet tulla avuksi niin kuin Iisakin tapauksessa. Mikään ääni ei huutanut: »Jo riittää!» Kunnian Kuningas uhrasi henkensä pelastaakseen langenneen ihmissuvun. Voitaisiinko Jumalan säälivästä rakkaudesta antaa mitään parempaa todistusta? »Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansa, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?» (Room. 8: 32).

Aabrahamilta vaaditun uhrauksen tarkoituksena ei ollut hyödyttää vain hänen omaa parastaan tai tulevia sukupolvia, vaan olla opetuksena myös taivaan ja muiden maailmojen synnittömille olennoille. Kristuksen ja saatanan välillä käytävän kamppailun taistelukenttä, jolla pelastussuunnitelma toteutetaan, on kaikkeuden oppikirjana. Koska Aabraham ei ollut täysin uskonut Jumalan lupauksiin, oli saatana syyttänyt häntä enkelien ja Jumalan edessä liiton ehtojen rikkomisesta ja väittänyt hänen menettäneen oikeutensa sen siunauksiin. Siksi Jumala halusi koko taivaalle todistaa palvelijansa kuuliaisuuden ja oman täydellisen kuuliaisuuden vaatimuksensa sekä selvittää kaikille pelastussuunnitelmaa entistä täydellisemmin.

Taivaalliset olennot saivat olla todistamassa, miten Aabrahamin uskoa ja Iisakin alistuvaisuutta koeteltiin. Aadam ei ollut joutunut läheskään niin ankaraan koetukseen. Ensimmäisille esivanhemmillemme annetun kiellon totteleminen ei merkinnyt

mitään kärsimystä, mutta Aabrahamille annettu käsky vaati erittäin tuskallisen uhrauksen. Koko taivas katseli ihmetellen ja ihailen Aabrahamin horjumatonta kuuliaisuutta ja kiitteli hänen uskollisuuttaan. Saatanan syytökset osoitettiin vääriksi. Jumala julisti palvelijalleen: »Nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa [saatanan syytöksistä huolimatta], kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.» Ja Jumala vahvisti valalla liittonsa Aabrahamille muiden maailmojen olentojen nähden. Se oli todistuksena siitä että kuuliaisuus saa palkkansa.

Enkeliinkin oli ollut vaikea käsittää lunastuksen salaisuutta — ymmärtää että taivaan Päällikön, Jumalan Pojan, täytyi kuolla syyllisen ihmisen puolesta. Kun Aabrahamin käskettiin uhrata poikansa, se herätti kaikkien taivaallisten olentojen mielenkiinnon. Tavattoman hartaasti he seurasivat tämän käskyn noudattamisen jokaista vaihetta. He kuulivat miten Iisak kysyi: »Missä on lammas polttouhriksi?» ja miten Aabraham vastasi: »Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi.» He näkivät, miten isän käsi pysäytettiin juuri kun hän oli iskemäisillään poikansa kuoliaaksi. Samoin he näkivät, miten Jumalan varaama oinas uhrattiin Iisakin sijasta. Ja silloin enkeleille selvisi lunastuksen salaisuus, ja he ymmärsivät entistä paremmin niitä ihmeellisiä toimenpiteitä, joihin Jumala oli ennalta ryhtynyt ihmisen pelastamiseksi (1 Piet. 1:12).

14.

SODOMAN HÄVITYS

Kaunein kaikista Jordanin laakson kaupungeista oli Sodoma. Se sijaitsi lakeudella, joka hedelmällisenä ja kauniina oli »kuin Herran puutarha». Siellä kukoisti kuumen vyöhykkeen rehevä kasvillisuus. Siellä viihtyivät palmut, oliivipuut ja viiniköynnökset, ja kukat levittivät tuoksuaan vuodet läpeensä. Elopellot tuottivat runsasta satoa, ja ympäröivät vuoret olivat täynnä lintuparvia ja eläinlaumojia. Tuotteliaisuudellaan ja kaupallaan tuo lakeuden ylpeä kaupunki vaurastui. Idän aarteet koristivat sen palatseja, ja erämaan karavaanit kuljettivat kalleuksiaan sen kauppakeskuksiin. Kaikki elämisen tarpeet voitiin tyydyttää vähällä vaivannäöllä ja työllä, ja koko vuosi näytti kuluvan pelkässä juhlimisessa.

Kaikkialla vallitseva runsaus johti ylellisyyteen ja ylpeyteen. Joutilaisuus ja rikkaus kovettavat mielen, jota puute tai suru eivät koskaan ole rasittaneet. Vauraus ja joutoaika lisäsivät huvittelunhalua, ja kansa rupesi vapaasti tyydyttämään aistillisia halujaan. »Katso», sanoo profeetta, »tämä oli sisaresi Sodoman synty: ylpeys, leivän yltäkülläisyys ja huoleton lepo hänellä ja hänen tyttärillään; mutta kurjaa ja köyhää hän ei kädestä ottanut. He korskeilivat ja tekivät kauhistuksia minun edessäni, ja minä kun sen näin, toimitin heidät pois» (Hes. 16: 49,50). Rikkaus ja joutoaika ovat ihmisten valtahujuja, ja kuitenkin ne johtivat synteihin, jotka tuottivat tuhon lakeuden kaupungeille.

Hyödyttömässä joutilaisuudessaan he lankesivat helposti saatanan kiusauksiin, turmelivat Jumalan kuvan ja tulivat olennoltaan pikemmin saatanallisiksi kuin jumalallisiksi. Joutilaisuus on suurin kirous mikä ihmistä voi kohdata, sillä se tuo muasaan paheita ja rikoksia. Se heikentää mielen, turmelee ymmärryksen ja alentaa sielun. Saatana on väijyksissä, valmiina tuhoamaan ne, jotka eivät ole varuillaan ja joiden joutilaisuus päästää hänet lähestymään heitä jossakin miellyttävässä valepuvussa. Hän menestyy parhaiten lähestyessään ihmisiä heidän vapaahetkinään.

Sodomassa oli riemua ja remua, juhlintaa ja juopottelua. Hurjimmissa ja raaimmissakin intohimoissa mentiin hillittömyyksiin. Ihmiset pilkkasivat avoimesti Jumalaa ja hänen lakiaan ja nauttivat väkivallantöistä. Jumalan viha oli kohdannut niitä, jotka hukkuivat vedenpaisumuksessa, mutta tämäkään esimerkki ei estänyt sodomalaisia vaipumasta samaan jumalattomuuteen.

Siihen aikaan kun Loot siirtyi Sodomaan turmelus ei vielä ollut levinnyt kaikkialle. Armossaan Jumala salli valon säteiden vielä valaista siveellistä pimeyttä. Kun Abraham vapautti vangit eelamilaisten käsistä, kiintyi ihmisten huomio oikeaan uskoon. Abraham ei ollut outo Sodoman asukkaille, ja hänen näkymättömän Jumalan palvontansa oli heillä pilkan aiheena. Mutta hänen voittonsa paljon suuremmista vihollisjoukoista ja ylevämielinen suhtautumisensa vankeihin ja saaliiseen herättivät ihmetystä ja ihailua. Vaikka hänen taitavuuttaan ja urheuttaan ylistettiinkin, täytyi jokaisen mielessään myöntää, että hänen voittonsa oli jumalallisen voiman ansiota. Myös hänen jalo ja epäitsekäs mielensä, joka niin suuresti poikkesi Sodoman asukkaiden itsekkyydestä, todisti sen uskonnon ylemmyydestä, jolle hän oli tuottanut kunniaa rohkeudellaan ja uskollisuudellaan.

Siunatessaan Abrahamin Melkisedek oli tunnustanut hänen saaneen voimansa ja voittonsa Herralta: »Siunatkoon Abramia Jumala, Korkein, taivaan ja maan luoja. Ja kiitetty olkoon Jumala, Korkein, joka antoi vihollisesi sinun käsiisi» (1 Moos. 14: 19,20). Jumala puhui ihmisille kaitselmuksensa johdatuksella,

Patriarkat ja profeetat

mutta viimeinen valonsäde torjuttiin niin kuin kaikki aikaisemmatkin.

Ja nyt kallistui Sodomian viimeinen päivä iltaansa. Koston pilvet varjostivat jo tuota tuomittua kaupunkia. Mutta ihmiset eivät huomanneet sitä. Enkelten tullessa suorittamaan hävitys-tehtäväänsä kaupungin asukkaat uneksivat onnesta ja nautinnoista. Viimeinen päivä oli jokaisen aikaisemman päivän kaltainen. Illan tullen kaikki näytti viihtyisältä ja turvalliselta. Verrattoman kaunis maisema kylpi laskevan auringon säteissä. Illan viileys oli houkuttanut kaupungin asukkaat ulos hakeutumaan sankoin joukoin sen hetken huveihin.

Hämärissä saapui kaksi muukalaista kaupungin portille. He vaikuttivat matkamiehiltä, jotka aikoivat yöpyä kaupungissa. Kukaan ei osannut pitää noita vaatimattomia vaeltajia jumalallisen tuomion mahtavina airuina. Tuo huolettoman iloinen väkijoukko ei aavistanut, että sen oma suhtautuminen noihin tivaallisiin sanansaattajiin täyttäisi sen synnin mitan, joka koituisi heidän ylpeän kaupunkinsa turmioksi. Mutta joukossa oli yksi, joka kiinnitti näihin muukalaisiin ystävällisen huomionsa ja kutsui heidät kotiinsa. Loot ei tiennyt keitä he oikeastaan olivat, mutta hän oli tottunut olemaan kohtelias ja vieraanvarainen; se oli hänen uskontonsa mukaista — sen opetuksen Aabraham oli antanut hänelle omalla esimerkillään. Ilman tuota kohtelias-ta mielenlaatua hän olisi kenties tuhoutunut muun Sodomian mukana. Moni koti on sulkiessaan ovensa muukalaiselta jättänyt ulkosalle Jumalan lähettilään, joka olisi tuonut tullessaan siunausta, toivoa ja rauhaa.

Jokainen elämämme teko, vähäisinkin, vaikuttaa joko hyvää tai pahaa. Pieniltäkin tuntuvien velvollisuuksien uskollinen täyttäminen tai laiminlyönti voi joko tuottaa runsaita siunauksia tai suurta onnettomuutta. Juuri pikkuseikat koettelevat luonnetta. Kun päivittäistä kieltäymystä vaativat vähäiset askareet suoritetaan iloisesti ja auliisti, se juuri miellyttää Jumalaa. Meidän ei tule elää itsekkäästi vaan toisten hyväksi. Elämämme voi tulla siunaukseksi vain silloin kun mielenlaatumme on itsensä unohtava, rakastava ja avulias. Vähäiset huomaavaisuudet ja yksinkertaiset pikku kohteliaisuudet lisäävät suuresti elämän

onnellisuutta, kun taas niiden laiminlyöminen tekee elämän huomattavasti kurjemmaksi.

Loot tiesi miten huonon kohtelun alaiseksi muukalaiset joutuisivat Sodomassa ja otti sentähden suojatakseen heitä heti kaupunkiintulosta lähtien kutsumalla heidät kotiinsa. Vieraiden tullessa hän istui kaupungin portilla, ja kun hän näki heidät, nousi hän heitä vastaan, kumarsi kohteliaasti ja sanoi: »Oi herrani, poiketkaa palvelijanne taloon yöksi.» Mutta he näyttivät torjuvan hänen vieraanvaraisuutensa ja sanoivat: »Emme, vaan me jäämme yöksi taivasalle.» Näin vastatessaan heillä oli mielessään kaksi ajatusta — he halusivat koetella Lootin vilpittömyyttä ja lisäksi antaa itsestään sen käsityksen, etteivät he tunteneet sodomalaisten pahuutta eivätkä siis nähneet kadulla yöpymisessä mitään vaaraa. Mutta heidän vastauksensa sai Lootin päättämään entistä lujemmin, ettei hän jättäisi heitä ros-kaväen armoille. Hellittämättä hän kutsui heitä, kunnes he suosituivat tulemaan hänen taloonsa.

Loot oli aikonut pitää aikeensa salassa portilla seisoskelevilta ja kuljettaa vieraat kotiinsa kiertoteitse. Mutta näiden epäröinti ja viivyttely sekä hänen sinnikäs pyytelynsä herättivät joutoväen huomion, ja ennen kuin he kävivät levolle, piiritti suuri irtolaisjoukko Lootin talon. Siinä oli miestä jos minkälaista, nuorta ja vanhaa, ja kaikki hurjina ja kiihkoissaan. Vieraat olivat kyselleet kaupungin oloja, ja Loot oli juuri varoittanut heitä lähtemästä ulos sinä iltana, kun alkoi kuulua kiihtyneitä huutoja ja vaatimuksia, että miehet oli tuotava ulos.

Loot käsitti, että ärsytettynä väkijoukko vain vimmastuisi ja pääsisi helposti tunkeutumaan hänen taloonsa. Siksi hän meni ulos tyynnyttelemään joukkoa ja sanoi: »Älkää, veljeni, tehkö niin pahoin.» Hän kutsui heitä naapureinaan »veljiksi» ja koetti saada heidät rauhoittumaan ja häpeämään halpamaisia aikeitaan. Mutta hänen puheensa oli kuin öljyä liekkeihin. Heidän kiihkonsa yltyi raivoisaksi myrskyksi. He moittivat Lootia vallanhimoiseksi ja uhkasivat käsitellä häntä pahemmin kuin hänen vieraitaan. He kävivät hänen kimppunsa ja olisivat varmaan repineet hänet kappaleiksi, elleivät Jumalan enkelit olisi tulleet avuksi. Taivaan lähetit »ojensivat kätensä, vetivät Lootin huoneeseen ja sulkivat oven». Nyt selvisi sekin, minkä

Patriarkat ja profeetat

luonteisia vieraita Loot oli saanut pitää luonaan. »He sokaisivat ne miehet, jotka olivat talon ovella, sekä nuoret että vanhat, niin että he turhaan koettivat löytää ovea.» Elleivät he sydämensä paatumuksessa olisi olleet kahdesti sokaistuneita, he olisivat tästä Jumalan iskusta pelästyneet ja lakanneet pahoista töistään. Eivät he tuota viimeistä iltaa viettäneet sen syntisemmin kuin aikaisemminkaan, mutta niin kauan väheksytyt armo oli lopulta lakannut pyytelemästä. Sodomian asukkaat olivat ylittäneet jumalallisen pitkämielisyyden rajan — »Jumalan kärsivällisyyden ja vihan välisen salatun rajan». Hänen kostonsa liekit olivat viriämässä Siddimin laaksossa.

Enkelit ilmoittivat Lootille tehtävänsä: »Me hävitämme tämän paikan. Koska huuto heistä on käynyt suureksi Herran edessä, lähetti Herra meidät hävittämään sen.» Vieraat, joita hän oli koettanut suojella, lupasivat nyt varjella häntä ja pelastaa myös kaikki ne hänen perheensä jäsenet, jotka tahtoivat paeta hänen kanssaan tuosta jumalattomasta kaupungista. Väkijoukko oli väsyksissään poistunut, ja Loot lähti ulos varoittamaan lapsiaan. Hän toisti enkelten sanoja: »Nouskaa, lähtekää pois tästä paikasta, sillä Herra hävittää tämän kaupungin.» Mutta he vain nauroivat hänen puhettaan ja pitivät sitä leikinlaskuna ja taikauskoisena pelkona. Hänen tyttäriinsä vaikuttivat heidän miestensä mielipiteet. He elivät hyvissä oloissa eivätkä nähneet minäkään vaaran uhkaavan. Kaikki oli samoin kuin ennenkin. He olivat varakkaita eivätkä voineet uskoa mahdolliseksi sitä että kaunis Sodoma hävitettäisiin.

Loot palasi murheellisena kotiinsa ja kertoi epäonnistuneensa. Enkelit kehottivat häntä ottamaan vaimonsa ja kaksi vielä kotona ollutta tytärtään mukaansa ja poistumaan kaupungista. Mutta Loot viivytteli. Vaikka hän oli joka päivä huolissaan näkemistään väkivallanteoista, ei hän ollut täysin selvillä tuon jumalattoman kaupungin alentavista ja inhottavista paheista. Hän ei tajunnut, miten tuiki välttämätöntä Jumalan oli tuomioillaan lopettaa sen synninteko. Muutamat Lootin lapsista halusivat jäädä Sodomaan ja hänen vaimonsa kieltäytyi lähtemästä ilman heitä. Loot ei jaksanut ajatella, että hänen piti luopua niistä, jotka olivat hänelle rakkainta maailmassa. Oli vaikea jättää taakseen ylellinen koti ja kaikki se rikkaus, jonka

hän oli elämänsä aikana työllään hankkinut, ja lähteä matkaan köyhänä kulkurina. Surun murtamana hän viivytteli vastenmielistä lähtöään. Ilman Jumalan enkeleitä he olisivat kaikki tuhoutuneet Sodoman mukana. Taivaan lähetit ottivat Lootia ja hänen vaimoaan ja tyttäriään kädestä ja johdattivat heidät pois kaupungista.

Sitten enkelit poistuivat heidän luotaan ja palasivat Sodomaan suorittamaan hävitystyötänsä. Nyt Lootin luo tuli Olento, joka oli keskustellut Aabrahamin kanssa Sodomasta. Kaikissa lakeuden kaupungeissa ei löytynyt kymmentäkään vanhurskasta, mutta vastaukseksi patriarkan rukoukseen se ainoakin joka pelkäsi Jumalaa tempaistiin turvaan tuholta. Häntä käskettiin aivan hätkähdyttävän kiihkeästi: »Pakene henkesi tähden, älä katso taaksesi äläkä pysähdy mihinkään lakeudella. Pakene vuorille, ettet hukkuisi.» Nyt olisi kohtalokasta enää epäröidä tai vitkastella. Yksikin viivyttelävä silmäys tuhoon tuomittuun kaupunkiin tai jääminen hetkeksikin pahoittelemaan luopumista niin ihanasta kodista olisi koitunut heidän kuolemakseen. Jumalallisen myrskyn puhkeaminen odotti vain näiden poloisten pakolaisten turvaan pääsyä.

Mutta hämmentyneenä ja kauhuissaan Loot pelkäsi, että jos hänen pitäisi mennä vuorille asti, jokin onnettomuus voisi kohdata häntä matkalla ja surmata hänet. Eläessään tuossa jumalattomassa kaupungissa epäuskon keskellä hänkin oli tullut heikkouskoiseksi. Taivaan Ruhtinas oli hänen vierellään, ja kuitenkin hän pelkäsi henkensä puolesta aivan kuin Jumala ei enää varjelisikaan häntä, vaikka olikin pitänyt hänestä siihen asti niin hyvää huolta ja rakastanut häntä. Hänen olisi pitänyt täysin luottaa taivaalliseen sanansaattajaan ja jättää tahtonsa ja elämänsä Herran huostaan mitään epäilemättä tai kyselemättä. Mutta niin monien muiden tavoin hänkin koetti laatia omia suunnitelmiaan: »Katso, tuolla on kaupunki lähellä, vähän matkan päässä, paetakseni sinne; salli minun pelastua sinne — onhan se vähän matkan päässä — jäädäkseni eloon.» Tässä mainittu kaupunki oli Bela, jota myöhemmin kutsuttiin Sooriksi. Se oli vain muutamien kilometrien päässä Sodomasta ja yhtä turmeltunut ja tuhoon tuomittu. Mutta Loot pyysi Herraa säästämään sen pitäen pyyntöään vain vähäisenä, ja Herra suostui

Patriarkat ja profeetat

siihen ja sanoi: »Katso, minä teen sinulle mieliksi tässäkin kohden; en hävitä kaupunkia, josta puhut.» Oi miten armollinen Jumala onkaan erehtyväisiä luotujaan kohtaan!

Jälleen heitä kehoitettiin pakenemaan nopeasti, sillä tulimyrsky puhkeaisi pian. Mutta yksi pakenevista rohkeni vielä kääntyä katsomaan tuohon tuomittua kaupunkia, ja niin hän muuttui Jumalan tuomion muistomerkeksi. Jos Loot itse olisi empimättä totellut enkelin varoitusta ja paennut vuorille ilman mitään verukkeita, hänen vaimonsakin olisi pelastunut. Lootin esimerkin vaikutus olisi varjellut hänen vaimonsa siitä synnistä, joka nyt koitui hänen tuhokseen. Mutta kun hän epäröi ja vitkasteli, suhtautui vaimokin kevyesti Jumalan varoitukseen. Vaikka hän olikin jo pakomatalla, hänen mielensä paloi yhä Sodomian puoleen, ja niin hän tuhoutui sen mukana. Hän kapinoi Jumalaa vastaan, koska tämän rangaistukset kohtasivat myös hänen omaisuuttaan ja lapsiaan, jotka jäivät raunioihin. Vaikka hänet niin suosiollisesti saatettiin ulos tuosta jumalattomasta kaupungista, hän katsoi itseään kohdellun kaltoin, koska vuosien varrella koottu omaisuus oli jätettävä tuhoutumaan. Sen sijaan että olisi ollut kiitollinen pelastuksestaan hän uhmaillen katsoi taakseen ja kaipasi mielessään niiden elämäntyöliä, jotka olivat hyljänneet jumalallisen varoituksen. Tällä synnillään hän osoitautui arvottomaksi elämään ja varjelukseen, josta hän ei osannut olla kiitollinen.

Meidän tulisi varoa suhtautumasta kevyesti siihen, mitä Jumala armossaan on tehnyt pelastuksemme hyväksi. On kristittyjä jotka sanovat: »En välitä pelastuksesta, elleivät puolisoni ja lapseni pelastu kanssani.» Heidän mielestään taivas ei tuntuisi taivaalta ilman heidän rakkaimpiensa mukanaoloa. Mutta onko näin ajattelevilla oikea käsitys omasta suhteestaan Jumalaan, ottavatko he huomioon hänen hyvyytensä ja armonsa heitä kohtaan? Ovatko he unohtaneet, miten vahvoin rakkauden, kunnioituksen ja uskollisen palveluksen sitein he ovatkaan liitetyt Luojaansa ja Lunastajaansa? Armon kutsut esitetään kaikille; mutta jos ystävämme torjuvat Vapahtajan vetoavan rakkauden, onko meidänkin hyljättävä hänet? Sielun lunastus on kallisarvoinen. Kristus on maksanut äärettömän kalliisti pelastuksestamme, eikä kukaan, joka arvostaa tätä suurta uhria tai

sielun arvoa, väheksy Jumalan tarjoamaa armoa siksi etteivät toiset välitä siitä. Toisten välinpitämättömän suhtautumisen hänen oikeutettuihin vaatimuksiinsa pitäisi päinvastoin saada meidät sitä palavammin kunnioittamaan Jumalaa ja tekemään voitavamme, että kaikki vastaanottaisivat hänen rakkautensa.

»Aurinko oli noussut, kun Loot saapui Sooriin.» Päivänkoiton kirkkaat säteet näyttivät lupaavan pelkkää hyvinvointia ja rauhaa lakeuden kaupungeille. Elämä alkoi taas juosta kaduilla tavallista latuaan. Toiset hakeutuivat päivän tehtäviinsä, toiset huveihinsa. Lootin vävyt laskivat leikkiä hassahtaneen vanhuksen pelosta ja varoituksista. Mutta silloin puhkesi myrsky yhtäkkiä ja yllättäen kuin salama kirkkaalta taivaalta. Herra antoi sataa tulikiveä ja tulta taivaasta kaupunkien ja hedelmällisten tasankojen päälle; ne hävittivät sen palatsit ja temppeilit, kalliit asunnot, puutarhat ja viinitarhat sekä kevytmieliset ja huvihaluiset asukkaat, jotka vielä edellisenä iltana olivat häväisseet taivaan lähettejä. Lieskojen keskeltä kohosi savu korkealle kuin suuren pätsin palosta. Siddimin kaunis laakso autioitui paikaksi, jossa ei koskaan rakennettaisi eikä asuttaisi — todistukseksi kaikille sukupolville siitä miten varmasti rikkomus saa Jumalalta rangaistuksensa.

Niiden liekkien loimu, jotka kuluttivat lakeuden kaupungit, ulottuu varoittavana meidän aikaamme asti. Saamme siitä sen pelottavan ja vakavan opetuksen, että vaikka Jumala armossaan onkin pitkämielinen rikkojaa kohtaan, on synnillä kuitenkin olemassa raja, jota ihmiset eivät saa ylittää. Tuolla rajalla lakkaavat armon tarjoukset, ja tuomion täytäntöönpano alkaa.

Maailman Lunastaja sanoo että on suurempiakin syntejä kuin ne, joiden vuoksi Sodoma ja Gomorra hävitettiin. Ne jotka kuuluvat evankeliumin kutsun, joka kehottaa syntisiä parannukseen, mutta eivät noudata sitä, ovat Jumalan edessä syyllisempiä kuin aikoinaan Siddimin laakson asukkaat. Ja vielä suurempi on niiden synti, jotka tunnustavat tuntevansa Jumalan ja pitävänsä hänen käskynsä mutta kuitenkin kieltävät Kristuksen luonteellaan ja arkielämällään. Vapahtajan varoituksen valossa Sodoman kohtalo ei ole vakavana muistutuksena ainoastaan niille, jotka syyllistyvät avoimeen syntiin, vaan kaikille, jotka vähättelevät taivaan antamaa valoa ja etuoikeuksia.

Patriarkat ja profeetat

Näin sanoo uskollinen ja totinen Todistaja Efeson seurakunnalle: »Se minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi. Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta» (Ilm. 2: 4,5). Vapahtaja tarkkaa rakkauden ja anteeksiannon tarjoustensa vastaanottamista paljon hellemmällä myötätunnolla kuin maallinen vanhempi on sydämestään valmis antamaan anteeksi eksyneelle, kärsivälle pojalleen. Hän huutaa pois poikenneille vaeltajille: »Kääntykää minun tyköni, niin minä käänny teidän tyköne» (Mal. 3:7). Mutta jos tuo eksynyt itsepintaisesti kieltäytyy kuuntelemasta ääntä, joka hellästi ja säälivän rakastavasti kutsuu häntä, niin hänet lopulta jätetään pimeyteen. Sydän, joka kauan on vähätellyt Jumalan armoa, tulee synnin paaduttamaksi eikä Jumalan armo pysty enää vaikuttamaan siihen. Pelottava on sen sielun kohtalo, josta armollinen Vapahtaja joutuu lopulta sanomaan, että hän »on liitossa epäjumalain kanssa — anna hänen olla» (Hoos. 4: 17). Lakeuden kaupunkien on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin niiden, jotka ovat tunteneet Kristuksen rakkauden mutta kuitenkin luopuneet siitä ja valinneet tilalle synnin maailman nautinnot.

Sinä, joka väheksyt armon tarjouksia, ajattele sitä pitkää luetteloa, mikä kertyy sinua vastaan taivaan kirjoin, sillä niihin tehdään merkinnät niin kansojen kuin perheiden ja yksilöidenkin jumalattomuuksista. Näiden tilimerkintöjen jatkuesa Jumala voi olla pitkämielinen, kutsua katumukseen ja tarjota anteeksiantoa. Mutta tulee aika, jolloin tili päättyy, jolloin sielu on tehnyt päätöksensä ja ratkaissut oman kohtalonsa. Silloin tuomio annetaan täytäntöön pantavaksi.

Uskonnollinen maailma on nykyään hälyttävässä tilassa. Jumalan armoa on väheksytty. Niitä on paljon, jotka julistavat Herran lain pätemättömäksi »opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskeyjä» (Matt. 15:9). Monissa maamme kirkoissa rehoittaa epäusko, ei sanan laajimmassa merkityksessä — julkisena Raamatun kieltämisenä — vaan kristillisyyteen verhoutuneena uskottomuutena, joka heikentää uskoa Raamattuun Jumalan ilmoituksena. Ontto muodollisuus on syrjäyttänyt palavan antau-

muksen ja elävän hurskauden. Sen seurauksena luopumus ja aistillisuus ovat päässeet valtaan. Kristus julisti: »Samoin kuin kävi Lootin päivinä, samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy» (Luuk. 17: 28,30). Päivän tapahtumien uutiset todistavat hänen sanojensa käyneen toteen. Maailma kypsyy nopeasti tuhoonsa. Pian Jumala panee täytäntöön tuomionsa, ja synty ja syntiset hävitetään.

Vapahtajamme sanoi: »Pitäkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskauta päihtymys ja juoppous ja elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta niinkuin paula; sillä se on saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat» — kaikki ne, jotka keskittävät huomionsa tähän maailmaan. »Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisokasenne Ihmisen Pojan edessä» (Luuk. 21: 34—36).

Ennen Sodoman hävitystä Jumala lähetti Lootille sanoman: »Pakene henkesi tähden, älä katso taaksesi äläkä pysähdy mihinkään lakeudella. Pakene vuorille, ettet hukkuisi.» Kristuksen opetuslapset kuulivat saman varoittavan äänen ennen Jerusalemin hävitystä: »Kun näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä. Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille» (Luuk. 21: 20,21). Heidän tuli paeta päätä pahkaa jäämättä kokoilemaan tavaroita mukaansa.

Kysymyksessä oli lähteminen ulos, selvä erottautuminen jumalattomista ja pakeneminen henkensä tähden. Näin kävi Nooan päivinä, samoin Lootin päivinä. Näin tekivät opetuslapset ennen Jerusalemin hävitystä, ja näin tulee käymään viimeisinä päivinä. Jälleen kuullaan Jumalan julistavan varoitussanomaansa ja kehottavan kansaansa erottautumaan vallitsevasta jumalattomuudesta.

Uskonnollinen maailma olisi viimeisinä päivinä turmeluksen ja luopumuksen tilassa. Tätä kuvailtiin profeetta Johannekselle näyssä, jossa keskeisenä oli Babylon, »se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus» (Ilm. 17: 18). Ennen sen hävitystä esitetään taivaasta kutsu: »Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin

Patriarkat ja profeetat

kärsiä hänen vitsauksistansa» (Ilm. 18: 4). Synnistä ja syntisistä täytyy olla selvästi erossa samoin kuin Nooan ja Lootin päivinäkin. Mikään sovittelu ei voi tulla kysymykseen Jumalan ja maailman välillä, eikä palaaminen noutamaan maallisia aarteita mukaansa. »Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa» (Matt. 6: 24).

Siddimin laakson asukasten tavoin ihmiset uneksivat hyvinvoinnista ja rauhasta. Jumalan enkelit varoittavat: »Pakene henkesi tähden», mutta toisten äänien kuullaan sanovan: »Älkää hätäilkö, ei ole mitään syytä levottomuuteen.» Väkijoukot huutavat: »Nyt on rauha, ei hätää mitään», mutta taivas julistaa, että nopea tuho on kohtaamaisillaan synnintekijää. Hävityksensä edellisenä iltana lakeuden kaupungit mellastivat huveissaan ja pilkkasivat Jumalan sanansaattajan arkuutta ja varoituksia. Mutta nuo pilkkaajat tuhoutuivat liekeissä. Samana yönä armon ovi sulkeutui Sodomian jumalattomilta, huolettomilta asukkailta. Jumala ei aina salli itseään pilkattavan eikä vähäteltävän. »Katso, Herran päivä tulee, tulee armottomana, tulee kiivaus ja vihan hehku, tekemään autioiksi maan ja hävittämään siitä sen syntiset» (Jes. 13: 9). Maailman kansojen laajat piirit tulevat hylkäämään Jumalan armon ja joutuvat nopeaan ja peruuttamattomaan tuhoonsa. Mutta joka ottaa varoituksesta vaarin, se »Korkeimman suojassa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy». Herran totuus on oleva hänen kilpenään ja suojanaan, ja hänelle luvataan: »Minä ravitsen hänet pitkällä iällä ja suon hänen nähdä antamani pelastuksen» (Ps. 91: 1,4,16).

Loot asui vain vähän aikaa Sooarissa. Siellä vallitsi jumalattomuus niin kuin Sodomassakin, eikä hän uskaltanut jäädä sinne siitä pelosta että sekin hävitettäisiin. Ei kestänyt kauan kun Sooar tuhoutui, kuten Jumala oli aikonutkin. Loot suuntasi kulkunsa vuoristoon ja eleli luolassa kaiken sen menettäneenä, jonka puolesta hän tohti jättää perheensäkin alttiiksi jumalattoman kaupungin vaikutukselle. Mutta Sodomian kirous seurasi häntä vuoristoonkin. Hänen tyttäriensä synnillinen menettely oli sen huonon seuran vaikutusta, jota heillä oli ollut tuossa paheellisessa kaupungissa. Sen siveellinen turmelus oli niin piintynyt heidän luonteeseensa, etteivät he osanneet enää erottaa hyvää pahasta. Lootin ainoat jälkeläiset, mooabilaiset ja ammonilaiset, olivat kelvottomia, epäjumalia palvovia heimoja,

jotka kapinoivat Jumalaa vastaan ja sotivat katkerasti hänen kansaansa vastaan.

Miten suuresti Lootin elämä poikkesikaan Aabrahamin elämästä! Kerran he olivat olleet toveruksia, palvoneet Jumalaa saman alttarin ääressä ja asuneet vierekkäin pyhiinvaeltajanteltoissaan, mutta miten kauas he nyt olivatkaan loitonneet toisistaan! Loot oli valinnut Sodoman sen tarjoamien nautintojen ja hyödyn vuoksi. Hän oli poistunut Aabrahamin alttarin luota eikä enää uhrannut päivittäin elävälle Jumalalle. Hän oli sallinut lastensa seurustella turmeltuneiden ja epäjumalia palvovien kanssa. Kuitenkin hän oli sydämessään säilyttänyt Jumalan pelon, sillä Raamattu kertoo Jumalan pelastaneen »hurskaan Lootin»; hän kiusaantui hurskaassa sielussaan kaikista päivittäin kuulemistaan inhottavista puheista ja siitä väkivallasta ja rikollisuudesta, jota hän oli voimaton estämään. Hänet pelastettiin lopulta kuin »kekäle, joka on tulesta temmattu» (Sak. 3: 2). Hän menetti kaiken omaisuutensa, vaimonsa ja lapsensa, asui luolissa villipetojen lailla, häpeän tahraamana vielä vanhalla iällä. Eikä hän luovuttanut jälkimaailmalle vanhurskaiden miesten sukua, vaan kaksi epäjumalia palvovaa heimoa, jotka olivat vihamielisiä Jumalalle ja sotivat hänen kansaansa vastaan, kunnes pahuuden mittansa täytettyään tuhoutuivat. Miten hirvittävät olivatkaan yhden epäviisaan askeleen seuraukset!

Viisas Salomo sanoo: »Älä näe vaivaa rikastuaksesi, lakkaa käyttämästä ymmärrystäsi siihen.» »Väärän voiton pyytäjä hävittää huoneensa, mutta joka lahjuksia vihaa, saa elää» (Sanani. 23: 4; 15: 27). Ja apostoli Paavali julistaa: »Ne, jotka rikastua tahtovat, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen» (1 Tim. 6: 9).

Tullessaan Sodomaan Loot aikoi pysyttäytyä kokonaan erillään väryydestä ja käskeä perhettäänkin noudattamaan Herran tietä. Mutta siinä hän epäonnistui pahoin. Ympäristön turmelus vaikutti hänen omaan uskoonsa, ja lasten seurustelu Sodoman asukkaiden kanssa veti osittain hänetkin mukaansa. Seuraukset olemme jo nähneet.

Monet tekevät vieläkin saman virheen. Valitessaan asuinpaikkansa he kiinnittävät enemmän huomiota sen tarjoamiin ajalli-

Patriarkat ja profeetat

siin etuihin kuin ympäristön siveelliseen ja seuralliseen vaikutukseen, jonka alaisiksi he perheineen joutuvat. He valitsevat kauniin ja viljavan maan tai muuttavat kukoistavaan kaupunkiin pyrkien parempiin oloihin. Mutta heidän lapsensa joutuvat alttiiksi kiusauksille ja hakeutuvat liian usein sellaiseen seuraan, joka estää heitä kasvamasta hengellisesti ja kehittämästä hyvää luonnetta. Löyhän moraalin, epäuskon ja hengellisistä asioista piittaamattomuuden ilmapiiri pyrkii vastustamaan vanhempien vaikutusta. Nuoret näkevät aina esimerkkejä kapinomisesta vanhempien ja Jumalan arvovaltaa vastaan, ja monet mieltäytyvät näihin vääräuskoihin ja uskonnottomiin siirtyen lopulta kokonaan Jumalan vihollisten puolelle.

Valitessamme paikkaa kodillemme Jumala tahtoisi meidän kiinnittävän päähuomiomme siihen, minkälainen sen ympäristön siveellinen ja uskonnollinen vaikutus tulee olemaan meihin ja perheeseemme. Saatamme joutua tässä vaikeuksiin, sillä monet eivät voi saada ympäristöään mieleisekseen. Missä tahansa velvollisuus vaatiikin meitä olemaan, Jumala auttaa meitä pysymään turmeltumattomina, jos vain valvomme ja rukoilemme luottaen Kristuksen armoon. Mutta meidän ei pitäisi tarpeettomasti asettua alttiiksi sellaiselle vaikutukselle, joka haittaa kristillisen luonteen kehitystä. Kun ehdoin tahdoin asetumme maailmallisuuden ja epäuskon ilmapiiriin, murehdutamme sillä Jumalaa ja karkotamme pyhät enkelit kodistamme.

Ne, jotka hankkivat lapsilleen maailmallista rikkautta ja kunniaa heidän hengellisen elämänsä kustannuksella, joutuvat lopulta toteamaan nämä edut kauhistavaksi tappioksi. Lootin tavoin monet näkevät lastensa tuhoutuvan ja pelastuvat itse nipin napin. Heidän elämäntyönsä menee hukkaan, ja heidän elämänsä epäonnistuu surkeasti. Jos he olisivat menetelleet todella viisaasti, heidän lapsensa eivät ehkä olisi päässeet tässä maailmassa niin vaurastumaan mutta olisivat kuitenkin varmistaneet osuutensa kuolemattomaan perintöön.

Perintö, jonka Jumala on luvannut kansalleen, ei ole tästä maailmasta. Aabraham ei omistanut maata, »ei jalan leveyttäkään» (Ap.t. 7: 5). Muuta omaisuutta hänellä kyllä oli paljonkin ja hän käytti sitä Jumalan kunniaksi ja toisten hyväksi, mutta hän ei pitänyt tätä maailmaa kotinaan. Herra oli kutsunut hänet

lähtemään pois epäjumalia palvovien maanmiestensä keskuudesta ja luvannut hänelle Kanaanin maan ikuiseksi omaisuudeksi, mutta kuitenkin hän ei saanut sitä eikä hänen poikansa eikä pojanpoikansa. Kun Aabraham halusi hautapaikan vainajalleen, hänen oli ostettava se kanaanolaisilta. Luvatussa maasta hän ei omistanut muuta kuin kallioon hakatun haudan Makpelelan luolassa.

Mutta Jumalan sana ei ollut rauennut tyhjiin, eikä se liioin lopullisesti täytynyt juutalaisten valloittaessa Kanaanin. »Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen» (Gal. 3:16). Aabraham itsekin pääsisi osalliseksi perinnöstä. Jumalan lupauksen täyttymys näyttää viipyvän kauan — sillä »yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä» (2 Piet. 3: 8). Se voi vaikuttaa viivytelemiseltä, mutta määrättynä aikana »varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy» (Hab. 2: 3). Aabrahamille ja hänen siemenelleen luvattu lahja ei käsittänyt vain Kanaania vaan koko maan. Apostoli sanoo siitä: »Se lupaus, että Aabraham oli *perivä maailman*, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta» (Room. 4: 13). Ja Raamattu opettaa selvästi, että Aabrahamille annettujen lupauksen tulee täytyä Kristuksen kautta. Kaikki, jotka ovat Kristuksen, ovat »Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan» — osallisia »turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja katoamattomaan perintöön» — saaden perinnökseen synnin kirouksesta vapautetun maan (Gal. 3:29; 1 Piet. 1:4). Sillä »valtakunta ja valta ja valtakuntien voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhien kansalle», ja »nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta» (Dan. 7: 27; Ps. 37: 11).

Jumala antoi Aabrahamin katsella tätä kuolematonta perintöä, ja tässä toivossaan Aabraham oli tyytyväinen. »Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa Iisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä; sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala» (Hebr. 11:9,10).

Aabrahamin jälkeläisistä sanotaan: »Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat

Patriarkat ja profeetat

sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä» (jae 13). Meidän on asuttava täällä muukalaisina ja vieraina, jos mielimme päästä »parempaan, se on taivaalliseen» (jae 16). Ne, jotka ovat Aabrahamin lapsia, pyrkivät siihen kaupunkiin, jota Aabraham odotti »ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala».

15.

IISAKIN AVIOLIITTO

Aabraham oli tullut vanhaksi ja odotti pian kuolevansa. Kuitenkin hänen oli vielä tehtävä jotakin varmistaakseen jälkeläisilleen annetun lupauksen täyttymyksen. Jumala oli määrännyt Iisakin lakinsa säilyttäjäksi hänen jälkeensä ja valitun kansan isäksi, mutta Iisak oli vielä naimaton. Kanaanin asukkaat olivat ryhtyneet palvelemaan epäjumalia, ja Jumala oli kieltänyt kansaansa menemästä naimisiin heidän kanssaan tietäen, että sellaiset avioliitot johtaisivat luopumukseen. Patriarkka pelkäsi ympäristön vaikuttavan turmelevasti poikaansa. Iisakin luonteessa heijastui se, että Aabraham uskoi käytännössä Jumalaan ja noudatti hänen tahtoaan, mutta nuorukainen oli vahvasti tunteikas sekä lempeä ja taipuisa. Sellaiseen liittyneenä, joka ei pelännyt Jumalaa, hän olisi ollut vaarassa luopua periaatteestaan sovun säilyttääkseen. Aabrahamin mielestä vaimon valinta hänen pojalleen oli tavattoman tärkeä asia. Hän halusi Iisakin menevän naimisiin sellaisen kanssa, joka ei vieroittaisi häntä Jumalasta.

Muinaisina aikoina vanhemmat huolehtivat yleensä lastensa avioliitosta, ja se oli tapana myös niiden keskuudessa, jotka palvelivat Jumalaa. Ketään ei vaadittu menemään naimisiin sellaisen kanssa, jota hän ei voinut rakastaa, mutta rakkautensa kohteen valitsemisessa nuoret saivat opetusta kokeneilta ja Jumalaa pelkääväsiltä vanhemmiltaan. Tällaisen käytännön vastaista menettelyä pidettiin vanhempien häpäisynä ja jopa rikollisena.

Iisak luotti isänsä viisauteen ja rakkauteen ja jätti asian mielellään hänen hoitoonsa uskoen myös, että Jumala itse johda-

Patriarkat ja profeetat

tuksellaan auttaisi tekemään oikean ratkaisun. Aabrahamin ajatukset suuntautuivat hänen isänsä sukuun, joka asui Mesopotamiassa. Vaikkeivät he olleet täysin vapaita epäjumalain palvonnasta, he kuitenkin ylläpitivät oikean Jumalan tuntemusta ja palvontaa. Iisak ei saanut lähteä pois Kanaanista ja mennä asumaan heidän luokseen, mutta kenties heidän joukostaan löytyisi joku, joka oli halukas lähtemään kodistaan ja harrastamaan hänen kanssaan elävän Jumalan puhdasta palvontaa. Aabraham uskoi tämän tärkeän tehtävän »palvelijallensa, talonsa vanhimmalle», joka oli hurskas, kokenut ja arvostelukykyinen sekä palvellut häntä kauan uskollisesti. Hän vaati tältä palvelijaltaan juhlallisen valan Herran edessä, ettei hän ottaisi Iisakille vaimoa kanaanilaisista, vaan valitsisi tytön Mesopotamiassa asuvan Naahorin perheestä. Hän ei saanut viedä Iisakia sinne. Hän vapautuisi valastaan, ellei sieltä saataisi sopivaa tyttöä lähtemään sukunsa luota. Patriarkka rohkaisi palvelijaansa ja vakuutti, että Jumala auttaisi häntä suorittamaan menestyksellisesti tämän vaikean ja hienovaraisen tehtävän. »Herra, taivaan Jumala, joka otti minut pois isäni kodista ja synnyinmaastani, lähettää enkelinsä sinun edelläsi.»

Palvelija lähti matkaan viipymättä. Hän otti mukaansa kymmenen kamelia omaa matkaseuruettaan sekä paluumatkalle mukaan tulevaa morsiamen saattuetta varten. Hän otti myös lahjoja tulevalle vaimolle ja hänen ystävilleen, ja niin alkoi pitkä matka Damaskon tuolle puolen, kauas suuren Idän virran rehevöittäville lakeuksille. Saavuttuaan Harraniin, »Naahorin kaupunkiin», hän jäi muurien ulkopuolelle lähelle kaivoa, josta paikkakunnan naiset kävivät iltaisin vettä hakemassa. Huolekkaat ajatukset risteilivät hänen mielessään. Hänen valinnallaan oli merkittävät seuraukset, ei vain hänen isäntänsä huonekunnalle vaan tuleville sukupolvillekin, ja miten hän nyt osaisi valita viisaasti täällä ventovieraiden parissa? Hän muisti Aabrahamin sanat enkelistä, jonka Jumala lähettäisi hänen edellään, ja rukoili hartaasti suotuisaa johdatusta. Isäntänsä perheessä hän oli tottunut aina näkemään ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta, ja nyt hän pyysi sellaista merkkiä, että tyttö joka tekisi hänelle jotakin kohteliaista, olisi Jumalan valitsema.

Tuskin hän oli lopettanut rukouksensa, kun siihen jo vastat-

tiin. Kaivolle oli tullut naisia, ja hänen huomionsa kiintyi erääseen heistä, joka vaikutti erityisen kohteliaalta. Kun tyttö palasi kaivolta vesiastia olkapäällään, lähestyi muukalainen häntä ja pyysi vähän vettä juodakseen. Tyttö suostui pyyntöön mielihyvin ja tarjoutui lisäksi ammentamaan vettä kameleillekin. Tällaisen palveluksen olivat tavallisesti jopa ruhtinaiden tyttäret valmiit tekemään, kun oli kyse isän karjasta tai lampaista. Näin oli siis sovittu merkki saatu. »Tyttö oli näöltään hyvin ihana», ja hänen kohtelias alttiutensa osoitti, että hän oli sydämeltään ystävällinen ja luonteeltaan toimelias ja tarmokas. Tähän asti Jumala oli selvästi johdattanut muukalaista. Annettuun tytölle runsaita lahjoja kiitokseksi ystävällisistä palveluksista hän kyseli tämän vanhempia ja sai kuulla, että tyttö oli Betuelin, Aabrahamin veljen pojan, tytär. »Silloin mies kumartui maahan ja rukoili Herraa.»

Vieras oli pyytänyt yösijaa tytön isän talosta, ja kiitosrukouksessaan hän oli ilmaissut yhteytensä Aabrahamiin. Kotiin palattuaan tyttö kertoi, mitä oli tapahtunut, ja Laaban, hänen veljensä, riensi heti hakemaan muukalaista ja tämän seuralaisia, joille nyt haluttiin osoittaa vieraanvaraisuutta.

Mutta Elieser, heidän vieraansa, ei halunnut syödä ennen kuin oli kertonut asiansa, rukouksensa kaivolla ja kaiken muun asiaan kuuluvan. Sitten hän lisäsi: »Ja jos nyt tahdotte osoittaa suosiota ja uskollisuutta minun herralleni, niin ilmoittakaa se minulle; jollette, niin ilmoittakaa minulle sekin, kääntyäkseni toisaalle, oikealle tai vasemmalle.» He vastasivat: »Herralta tämä on tullut; emme voi tässä asiassa puhua sinulle hyvää emmekä pahaa. Katso, siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene. Tulkoon hän herrasi pojan vaimoksi, niinkuin Herra on sanonut.»

Kun perheen suostumus oli saatu, kysyttiin Rebekalta itseltään, tahtoiko hän lähteä kotoaan niin kauas mennäkseen naimisiin Aabrahamin pojan kanssa. Hän uskoi kaiken tapahtuneen perusteella, että Jumala oli valinnut hänet Iisakille vaimoksi, ja vastasi: »Tahdon.»

Palvelija, joka arveli isäntänsä iloitsevan matkan onnistumisesta, halusi kärsimättömästi jo palata kotiin, ja aamulla lähdettiinkin jo liikkeelle. Aabraham asui Beersebassa, ja Iisak,

Patriarkat ja profeetat

joka oli ollut lähiseudulla kaitsemassa lampaita, oli palannut isänsä leiriin odottelemaan palvelijan paluuta Harranista. »Ja Iisak oli illan suussa lähtenyt kedolle käyskentelemään, ja kun hän nosti silmänsä, näki hän kamelien lähestyvän. Kun Rebekka nosti silmänsä ja näki Iisakin, laskeutui hän nopeasti maahan kamelin selästä ja kysyi palvelijalta: 'Kuka on tuo mies, joka tulee kedolla meitä vastaan?' Palvelija vastasi: 'Hän on minun herrani.' Niin hän otti hunnun ja verhoutui siihen. Ja palvelija kertoi Iisakille kaikki, mitä hän oli toimittanut. Ja Iisak vei Rebekan äitinsä Saaran majaan ja otti hänet luokseen, ja hänestä tuli hänen vaimonsa, ja hän rakasti häntä. Niin Iisak sai lohduksen äitinsä kuoltua.»

Aabraham oli tarkkaillut, mitä seurauksia Jumalaa pelkäväisten ja häntä pelkäämättömien välisistä avioliitoista oli ollut Kainin päivistä hänen omaan aikaansa asti. Hän saattoi nähdä seuraukset omasta liitostaan Haagarin kanssa samoin kuin Ismaelin ja Lootin avioliitoista. Aabrahamin ja Saaran osoittama uskon puute oli johtanut Ismaelin syntymään vanhurskaan siemenen yhdyttyä jumalattomaan. Isän vaikutus poikaansa kumoutui epäjumalia palvovan äidin suvun ja Ismaelin pakanallisten vaimojen vaikutukseen. Haagarin ja niiden vaimojen kateus, joita hän valitsi Ismaelille, olivat Aabrahamin perheessä haittana, jota hän turhaan yritti poistaa.

Aabrahamin varhaiset opetukset tehosivat kyllä Ismaeliin, mutta hänen vaimojensa vaikutuksesta epäjumalain palvonta pääsi vallalle hänen perheessään. Erossa isästään ja vailla rakkautta ja Jumalan pelkoa olevan kotielämän erimielisyyksien ja riitojen katkeroittamana Ismaelista tuli ajan mittaan hurja, rosvoileva erämaanpäällikkö, jonka »käsi» oli »kaikkia vastaan, ja kaikkien käsi häntä vastaan» (1 Moos. 16: 12). Myöhemmin päivinään hän katui huonoa elämäänsä ja alkoi jälleen palvella isänsä Jumalaa, mutta hän oli jo antanut jälkeläisilleen perinnöksi hurjan luonteensa perussävy. Niin voimakas kansa kuin hänestä polveutuikin, se oli kuritonta pakanaheimoa ja alituisena kiusana ja vaivana Iisakin jälkeläisille.

Lootin vaimo oli itsekäs ja uskonnoton nainen, joka pyrki vaikutuksellaan erottamaan miehensä Aabrahamista. Ilman häntä Loot ei olisi jäänyt Sodomaan, vaille viisaan ja Jumalaa pel-

kääväisen patriarkan neuvoja. Vaimon vaikutus ja tuon jumalattoman kaupungin seuraelämä olisivat saaneet hänet luopumaan Jumalasta, ellei Aabraham jo varhain olisi uskollisesti opettanut häntä. Lootin avioliitto ja Sodomian valitseminen kotipaikaksi aloittivat pitkän tapahtumien sarjan, joka aiheutti paljon pahaa maailmassa monen sukupolven aikana.

Kukaan Jumalaa pelkääväinen ei voi ilman vaaraa liittoutua sellaisen kanssa, joka ei pelkää Jumalaa. »Kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät ole keskenänsä sopineet?» (Aam. 3: 3). Avioliiton onni ja menestys riippuvat osapuolten sopusoinnusta, mutta uskovainen ja epäuskoinen poikkeavat toisistaan jyrkästi mieliteiltään, taipumuksiltaan ja tarkoitukseltaan. He palvelevat eri isäntiä, jotka eivät voi sopia keskenään. Olkoot toisen periaatteet miten puhtaita ja oikeita tahansa, epäuskoisen kumppanin vaikutus on omiaan loitontamaan häntä Jumalasta. Kääntymättömänä naimisiin mennyttä velvoittaa hänen kääntymyksensä entistä enemmän olemaan uskollinen puolisolleen, olivatpa heidän erimielisyytensä uskonasioissa miten suuret tahansa. Kuitenkin olisi Jumalan vaatimuksia pidettävä kaikkia maallisia suhteita tärkeämpinä, vaikka se johtaisi vaikeuksiin tai vainoonkin. Rakkauden ja sävyisyyden hengessä tällainen uskollisuus saattaa voittaa epäuskoisen puolelleen. Mutta Raamattu kieltää kristittyjä menemästä naimisiin Jumalaan uskomattomien kanssa. Herran neuvo kuuluu: »Älkää autautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa» (2 Kor. 6: 17,18).

Jumala soi Iisakille suuren kunnian tekemällä hänet niiden lupausten perilliseksi, joiden kautta maailma tulisi siunatuksi. Kuitenkin Iisak alistui neljäkymmentävuotiaana siihen että isä lähetti kokeneen, Jumalaa pelkääväisen palvelijansa valitsemaan hänelle vaimoa. Ja tämän avioliiton kotoista onnea Raamattu kuvailee näin herttaiseksi ja kauniiksi: »Ja Iisak vei Rebekaa äitinsä Saaran majaan ja otti hänet luokseen, ja hänestä tuli hänen vimonsa, ja hän rakasti häntä. Niin Iisak sai lohdutuksen äitinsä kuoltua.»

Miten jyrkästi Iisakin menettelytapa poikkeakaan siitä, jota aikamme nuoret, kristityiksi tunnustautuvatkin, noudattavat! Liian usein nuoret katsovat selviytyvänsä rakkauden asioissaan kysymättä neuvoa keneltäkään ja ilman mitään Jumalan tai

Patriarkat ja profeetat

vanhempien viisasta valvontaa. Jo paljon ennen kypsymistään mieheksi tai naiseksi he pitivät itseään pätevinä tekemään oman valintansa ilman vanhempiensa apua. Oltuaan muutaman vuoden naimisissa he tavallisesti huomaavat erehtyneensä, mutta usein on tällöin jo liian myöhäistä ehkäistä erehdyksen ikäviä seurauksia. Kun saman viisauden ja itsehillinnän puutteen, joka ensin johti niin hätäiseen valintaan, annetaan jatkua avioliitosakin, niin se vain lisää pahuutta ja tekee aviosuhteen lopulta kalvavaksi ikeeksi. Monet ovat siten tuhonneet onnensa tässä elämässä ja menettäneet tulevan elämän toivonsa.

Jos mitä niin avioliittokysymystä pitäisi tutkistella huolellisesti ja kysellä vanhempien ja kokeneempien henkilöiden neuvoja. Ja ennen sen askeleen ottamista, joka liittää kaksi ihmistä toisiinsa loppuiäksi, tarvitaan, jos koskaan, Raamatun neuvoja ja rukouksin etsittävää jumalallista johdatusta.

Vanhempien tulisi aina muistaa vastuunsa lastensa tulevasta onnellisuudesta. Iisak kunnioitti isänsä arvostelukykyyä, koska tämä oli harjaannuttanut hänet pitämään tottelevaisesta elämäntavasta. Vaikka Aabraham vaatikin lapsiaan kunnioittamaan vanhempien arvovaltaa, hän todisti elämällään, ettei se ollut itsekästä eikä mielivaltaista valvontaa, vaan perustui rakkauteen ja piti silmämääränään heidän hyvinvointiaan ja onnellisuuttaan.

Isien ja äitien tulisi katsoa olevansa velvolliset opastamaan nuoria kohdistamaan mieltymyksensä sellaisiin, joista tulee kellovillisia kumppaneita. Heidän tulisi pitää velvollisuutenaan koettaa omalla opetuksellaan ja esimerkillään sekä Jumalan armon avulla muovata lastensa luonnetta näiden varhaisvuosista lähtien sellaiseksi, että he puhtaina ja jaloina mieltäisivät siihen mikä on hyvää ja oikeata. Samankaltaiset mieltäytyvät toisiinsa ja arvostavat toisiaan. Kun lapsia jo varhain opetetaan mieltymään totuuteen, puhtauteen ja hyvyteen, niin silloin he nuoruudessaan hakeutuvat niiden seuraan, joilla on näitä luonteenpiirteitä.

Pyrkikööt vanhemmat luonteessaan ja kotielämässään ilmentämään taivaallisen Isän rakkautta ja hyväntahtoisuutta. Olkoon koti täynnä auringonpaistetta. Tämä on lapsillenne paljon arvokkaampaa kuin maat tai rahat. Pidettäköön heidät tiiviisti

kodin rakkauden piirissä, jotta he muistaisivat lapsuuden kotiaan taivaan jälkeen parhaana rauhan ja onnen tyyssijana. Kaikilla perheen jäsenillä ei ole samaa luonteen sävyä, ja kotona tarjoutuu useinkin tilaisuus kärsivällisyyden ja pitkämielisyyden harjoittamiseen. Rakkauden ja itsekurin avulla kaikki voivat liittyä hyvin läheisesti toisiinsa.

Tosi rakkaus on ylevä ja pyhä periaate, luonteeltaan perin toisenlainen kuin hetkellisen mielijohteen sytyttämä rakkaus, mikä taas äkisti sammuu jouduttuaan kovaan koetukseen. Täytämällä uskollisesti velvollisuutensa vanhempien kodissa nuoret valmistautuvat omaa kotiaan varten. Harjoitelkoot he vanhempainsa luona kieltäymystä, ystävällisyyttä, kohteliaisuutta ja kristillistä myötätuntoa. Näin rakkaus säilyy lämpimänä sydämessä, ja joka sellaisesta kodista lähtee perustamaan omaa perhettään, tietää miten hän voi edistää sen onnellisuutta, jonka hän on valinnut elämäntoverikseen. Silloin avioliitto ei häiden jälkeen merkitse rakkauden loppua vaan vasta sen alkua.

16.

JAAKOB JA EESAU

Jaakob ja Eesau, Iisakin kaksospojat, olivat jyrkästi toistensa vastakohtia niin luonteeltaan kuin elämältäänkin. Jumalan enkeli ilmoitti tämän erilaisuuden jo ennen heidän syntymäänsä. Vastaukseksi Rebekan huolissaan esittämään rukoukseen hän selitti, että tämä saisi kaksi poikaa. Samalla enkeli paljasti heidän tulevaisuudestaan sen, että kummastakin tulisi voimakkaan heimonsa päämies mutta että toinen olisi toista voimakkaampi nuoremman päästessä johtoasemaan.

Eesau kasvoi seuraten omia mielihalujaan ja keskittäen kaiken harrastuksensa vain nykyhetkeen. Hän ei sietänyt kurinalaisuutta, vaan viehättyi vapaaseen metsäläiselämään ja rupesi jo varhain metsästäjäksi. Hän oli silti isänsä suosikki. Hiljainen, rauhaa rakastava paimen piti tämän vanhemman poikansa raisusta tarmokkuudesta ja kuunteli mielellään jännittäviä kertomuksia hänen huimista seikkailuistaan vuorilla ja erämaassa, mistä hän toi kotiin palatessaan riistaa isälleen. Jaakob puolestaan oli mielteliäs, uuttera ja huolellinen. Hän ajatteli aina enemmän tulevaisuutta kuin nykyisyyttä ja tyytyi asumaan kotona hoidellen karjaa ja viljelysmaita. Varsinkin äiti piti siitä, että Jaakob oli kärsivällisen sitkeä, säästäväinen ja harkitseva. Hänen kiintymyksensä oli syvää ja voimakasta, ja hänen ystävällinen, uupumaton huomaavaisuutensa teki äidin paljon onnellisemmaksi kuin Eesaun rajut ja hetkelliset ystävydenosoitukset. Rebekka piti Jaakobia rakkaampana poikanaan.

Aabrahamille annetut ja hänen pojalleen vahvistetut lupaukset olivat Iisakin ja Rebekan toiveiden suurena kohteena. Myös Eesau ja Jaakob tunsivat nämä lupaukset. Heitä opetettiin pitä-

mään esikoisoikeutta hyvin tärkeänä, koska siihen sisältyi aineellisen varakkuuden perimisen lisäksi myös hengellinen etuus. Sen saanut toimi perheensä pappina, ja hänen sukuhaaraan tulisi maailman Vapahtaja. Toisaalta oli esikoisoikeuden omaavalla myös tiettyjä velvoituksia. Sen siunausten saajan oli omistauduttava Jumalan palvelukseen. Aabrahamin tavoin hänen tuli noudattaa Jumalan käskyjä. Avioliitossaan, perhe-suhteissaan ja julkisessa elämässään hänen täytyi kysellä Jumalan tahtoa.

Iisak selosti pojilleen näitä etuuksia ja ehtoja ja esitti selvästi, että esikoisoikeus kuului Eesaulle, joka oli vanhempi. Mutta Eesau ei halunnut alistua palvelemaan ketään, eikä uskonnollinen elämä viehättänyt häntä. Hengelliseen esikoisoikeuteen liittyvät vaatimukset merkitsivät hänelle vastenmielistä rajoitusta. Jumalan lakia, joka oli Aabrahamin kanssa tehdyn liiton ehtona, Eesau piti orjuuden ikeenä. Kaikkein eniten hän halusi vapaasti noudattaa omia mielihalujaan. Hän piti onnena valtaa ja rikkautta, juhlia ja kemuja. Hän nautti siitä, että sai viettää vapaata, kuljeskelevaa elämää ilman mitään rajoituksia. Rebekka muisti, mitä enkeli oli sanonut, ja hän osasi tulkita poikainsa luonnetta paremmin kuin puolisonsa. Hän oli mielessään varma siitä, että Jumala tarkoitti lupauksensa perimyksen Jaakobille. Hän toisti Iisakille enkelin sanat, mutta tämä piti yhä edelleen vanhemman poikansa puolta eikä luopunut kannastaan.

Jaakob oli saanut äidiltään kuulla jumalallisesta ilmoituksesta, jonka mukaan esikoisoikeus lankeaisi hänelle, ja hän alkoi kovin kiihkeästi kaivata siihen liittyviä etuuksia. Ei hän niinkään halunnut päästä käsiksi isänsä rikkauteen, vaan kaipasi lähinnä hengellistä esikoisoikeutta. Pitää yhteyttä Jumalaan samoin kuin vanhurskas Aabraham, suorittaa sovitusuhreja perheensä puolesta, olla valitun kansan ja luvatun Messiaan kantaisänä ja periä osallisuus kuolemattomuuteen liiton lopullisena siunauksena — tämä kaikki oli sitä etua ja kunniaa, jota hän kaikkein hartaimmin halusi.

Salaisin kaipauksin hän kuunteli kaikkea, mitä isä kertoi esikoisoikeudesta, ja hän painoi tarkoin mieleensä sen, mitä oli kuullut äidiltään. Päivin ja öin tämä asia askarrutti hänen

Patriarkat ja profeetat

mieltään, kunnes se kehittyi hänen elämänsä päätavoitteeksi. Mutta vaikka Jaakob näin arvostikin iankaikkisia enemmän kuin ajallisia siunauksia, häneltä puuttui sen Jumalan kokemuksesta tuntemusta, jota hän kunnioitti. Jumalallinen armo ei ollut uudistanut hänen sydäntään. Hän luuli ettei häntä koskeva lupaus voinut täyttyä niin kauan kuin Eesau piti kiinni ensin syntyneen oikeuksistaan, ja siksi hän mietiskeli alati jotakin keinoa, jolla pääsisi osalliseksi kalliina pitämästään siunauksesta, jota hänen veljensä puolestaan väheksyi.

Palatessaan eräänä päivänä metsältä uuvuksissa ja nälissään Eesau pyysi ruokaa Jaakobilta, joka oli juuri valmistamassa sitä. Jaakob puolestaan, joka ei koskaan unohtanut päätavoitettaan, käytti heti tilaisuutta hyväkseen ja tarjosi veljelleen ruokaa esikoisoikeuden hinnalla. »Katso, minä kuolen kuitenkin», huudahti mistään piittaamaton, nautinnonhaluinen metsämies, »mitä minä esikoisuudellani teen?» Ja niin hän luovutti esikoisoikeutensa yhdestä annoksesta ruskeata keittoa ja vahvisti kaupan valalla. Ei olisi kestänyt kauankaan, kun hän olisi saanut ruokaa päästyään isänsä leiriin, mutta tyydyttääkseen sen hetken halunsa hän huolimattomasti vaihtoi ruokaan sen ihanan perinnön, jonka Jumala itse oli luvannut hänen isilleen. Hänen koko harrastuksensa kohdistui vain nykyhetkeen. Hän oli valmis uhraamaan taivaallisen saadakseen maallista ja vaihtamaan tulevaisen hyvän nykyhetken tarpeen tyydyttämiseen.

»Niin halpana Eesau piti esikoisuutensa.» Luovuttuaan siitä hän tunsu eräänlaista helpotusta. Nyt hänen tiensä oli esteetön ja hän saattoi tehdä mitä halusi. Miten monet vaihtavatkaan vielä nykyäänkin taivaallisen esikoisoikeutensa — puhtaan, saastumattoman ja ikuisen taivasperintönsä — tähän hillittömään nautinnonhaluun, jota väärin sanotaan vapaudeksi!

Ulkonaiseen ja maalliseen aina mieltyvänä Eesau otti itselleen kaksi heettiläistä vaimoa. He palvoivat vääriä jumalia, ja heidän epäjumalanpalvonnastaan tuli katkera suru Iisakille ja Rebekalle. Eesau oli rikkonut yhtä liiton ehtoa, joka kielsi valitun kansan ja pakanoiden väliset avioliitot. Siitä huolimatta Iisak halusi itsepintaisesti säilyttää esikoisuuden Eesauilla. Hän pysyi jyrkästi kannassaan, vaikka Rebekka olisi miten perustellut

asiaa, Jaakob hartaasti toivonut siunausta tai Eesau ollut välittämättä sen velvoituksista.

Kului vuosia, ja lopulta Iisak vanhentuneena, näkönsä menettäneenä ja arvelleen pian kuolevansa päätti olla enää pitkittämättä siunauksen antamista vanhemmalle pojalleen. Mutta kun hän tiesi Rebekan ja Jaakobin vastustavan sitä, hän päätti suorittaa tuon juhlallisen toimituksen heiltä salassa. Juhlistaakseen tilaisuutta, niin kuin tapana oli, patriarkka pyysi Eesauta: »Mene kedolle ja pyydystä minulle riistaa. Ja laita minulle herkkuruoka, että minä siunaisin sinut, ennenkuin kuolen.»

Rebekka aavisti hänen aikeensa. Hän piti sitä varmasti sen vastaisena, minkä Jumala oli ilmoittanut tahdokseen. Iisak oli vaarassa joutua Jumalan epäsuosioon ja syrjäyttää nuoremman poikansa siitä asemasta, johon Jumala oli kutsunut hänet. Tähän asti hän oli turhaan yrittänyt puhua järkeä Iisakille, mutta nyt hän päätti turvautua juoneen.

Tuskin oli Eesau lähtenyt täyttämään isänsä pyyntöä kun Rebekka jo ryhtyi toteuttamaan omaa hankettaan. Hän kertoi tapahtuneesta Jaakobille ja selitti, että heidän oli pakko ryhtyä heti toimintaan, ettei siunaus tulisi nyt lopullisesti ja peruuttamattomasti annetuksi Eesaulle. Ja hän vakuutti pojalleen, että jos tämä vain seuraisi hänen ohjeitaan, siunaus voisi langeta hänelle Jumalan lupauksen mukaisesti. Jaakob ei kuitenkaan yhtynyt halukkaasti hänen tuumaansa. Ajatus isän pettämisestä vaivasi häntä kovin. Hänestä tuntui, että tuollainen synty tuotti pikemmin kirousta kuin siunausta. Mutta pian hän lakkasi empiästä ja alkoi toimia äidin neuvojen mukaan. Hän ei aikonut suoranaisesti valehdella, mutta päästyään isän puheille hän näytti menneen liian pitkälle voidakseen enää perääntyä, ja niin hän sai petoksella kipeästi kaipaamansa siunauksen.

Jaakob ja Rebekka onnistuivat aikeessaan mutta saivat petoksensa takia kokea pelkkää surua ja murhetta. Jumala oli ilmoittanut että Jaakob saisi esikoisuuden, ja hän olisi aikanaan täyttänyt sanansa, jos he vain uskossa olisivat odottaneet hänen toimivan heidän hyväkseen. Mutta monien muiden Jumalan lapsiksi tunnustautuvien tavoin he eivät tahtoneet jättää asiaa hänen huolekseen. Rebekka katui katkerasti pojalleen antamaansa väärää neuvoa; se erotti hänet Jaakobista, eikä hän enää kos-

Patriarkat ja profeetat

kaan sen jälkeen saanut nähdä poikaansa. Jaakob puolestaan oli itsesyytösten vallassa siitä lähtien kun hän oli saanut esikoisuuden. Hän oli tehnyt syntiä sekä isäänsä ja veljeään vastaan että omaa sieluaan ja Jumalaa vastaan. Yhden hetken teossa riitti katumista koko eliniäksi. Tämä näky palautui hänen mieleensä elävästi vielä vuosikausia myöhemmin, kun hänen omien poikiensa pahat teot ahdistivat hänen sieluaan.

Tuskin oli Jaakob poistunut isänsä teltasta kun jo Eesau astui sisään. Vaikka hän olikin myynyt esikoisuutensa ja vahvistanut kaupan juhlallisesti valalla, hän päätti nyt saada sen siunaukset itselleen veljensä vaatimuksista välittämättä. Hengelliseen esikoisoikeuteen liittyi myös maallinen, joka takasi hänelle päämiehen aseman ja kaksinkertaisen osuuden isän varoista. Näitä siunauksia hän kyllä osasi arvostaa. »Nouse, isäni», hän sanoi, »ja syö poikasi riistaa, siunataksesi minut.»

Sokea vanha isä säikähti kovin päästyään selville petoksesta, jonka kohteeksi hän oli joutunut. Hänen kaukaiset ja rakkaat toiveensa oli nyt tehty tyhjiksi, ja hän käsitti hyvin, miten pahoin vanhempi poika nyt pettyisikään tästä. Toisaalta hän tajusi senkin, että Jumala tässä oli sallimuksellaan kumonnut hänen aikeensa ja toteuttanut juuri sen, mitä hän oli koettanut estää. Hän muisti, mitä enkeli oli sanonut Rebekalle, ja ymmärsi Jaakobin parhaiten soveltuvan täyttämään Jumalan tarkoituksen, vaikka olikin nyt vikapää syntiin. Lausuessaan siunauksen Jaakobille hän oli tuntenut Hengen innoitusta, ja käsittäen nyt asian kokonaisuudessaan hän vahvisti tuon tahtomattaan antamansa siunauksen: »Siunattu hän myös on oleva.»

Eesau oli väheksynyt siunausta silloin, kun se oli hänen saatavissaan, mutta halusi saada sen nyt, kun se oli iäksi kaikonnut pois. Äkkipikaisen luonteensa kiihkeässä raivonpuuskassa, katkerana ja suruissaan hän huusi: »Siunaa minutkin, isäni!

Eikö sinulla ole mitään siunausta minun varalleni?» Mutta annettu lupaus ei ollut enää palautettavissa. Hän ei voinut saada takaisin siunausta, josta hän oli käynyt vaihtokauppaa niin kevytmielisesti. »Yhdestä ateriasta», täyttääkseen taas keran ruokahalunsa, jota hän ei ollut koskaan hillinnyt, Eesau myi esikoisuutensa, mutta kun hän lopulta huomasi mielettömyytensä, hänen oli mahdotonta enää saada siunausta, »sillä

hän ei löytänyt tilaa peruutukselle, vaikka hän kyynelin sitä pyysi» (Hebr. 12: 16,17). Ei Eesaulta poistettu oikeutta pyrkiä katumalla jälleen Jumalan suosioon, mutta esikoisuutta hän ei enää mitenkään saanut takaisin. Hänen murheensa ei perustunut todelliseen synnintuntoon eikä hän halunnut päästä sovintoon Jumalan kanssa. Hän suri syntinsä seurauksia mutta ei itse syntiä.

Koska Eesau ei välittänyt Jumalan siunauksista ja vaatimuksista, Raamattu käyttää hänestä nimitystä »epäpyhä». Hän edustaa niitä, jotka väheksyvät Kristuksen aikaansaamaa lunastusta ja ovat valmiit uhraamaan taivasperintönsä saadakseen tämän maan katoavaa tavaraa. Suuret joukot elävät vain nykyhetkeä silmälläpitäen tuntematta mitään huolta huomisesta. Eesaun tavoin he huutavat: »Syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme» (1 Kor. 15: 32). He elävät vain vaistonvaraisesti eivätkä välitä arvokkaistakaan saavutuksista, jos ne vaativat kieltäymyksiä. Kun valittavaksi annetaan joko turmeltuneen ruokahalun tyydyttäminen tai vain itsensä kieltäville ja Jumalaa pelkääville luvatut taivaan siunaukset, niin halujen vaatimukset voittavat ja Jumala ja taivas saavat väistyä. Miten monet kristityiksi tunnustautuvatkin pitävätkään kiinni terveyttä turmelevista mieliteoistaan, jotka turruttavat mielen herkkyyden. Ja he loukkaantuvat, kun heitä kehoitetaan puhdistautumaan kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta ja saattamaan pyhityksensä täydelliseksi Jumalan pelossa. Käsittäen, etteivät voi päästä taivaaseen luopumatta tästä vahingollisesta mielihalujensa tyydyttämisestä, he katsovat parhaaksi lakata kulkemasta ikuisen elämään johtavaa tietä, koska se on niin kaita.

Suuret joukot vaihtavat esikoisoikeutensa aistillisten halujensa tyydyttämiseen. He uhraavat terveytensä, heikentävät henkiset kykynsä ja menettävät taivaan pelkän hetkellisen nautinnon vuoksi ja antavat periksi mielihalulleen, joka on omiaan sekä heikentämään että alentamaan ihmistä. Samoin kuin Eesau heräsi huomaamaan hätiköidyn vaihtokauppansa mielettömyyden vasta sitten kun menetetyt palauttaminen oli myöhäistä, tulevat Jumalan päivänä liian myöhään tajuamaan erehdyksensä ne, jotka ovat vaihtaneet taivasperintönsä itsekkäiden halujensa tyydyttämiseen.

17.

JAAKOBIN PAKO JA MAANPAKOLAISUUS

Vihoissaan Eesau oli uhannut tappa Jaakobin, ja siksi tämä lähti pakolaisena pois isänsä kotoa. Mutta hänellä oli isän siunaus muassaan. Iisak oli uudistanut hänelle liiton lupauksen ja kehottanut häntä sen perillisenä noutamaan itselleen vaimon äidin sukulaisten luota Mesopotamiasta. Kuitenkin Jaakob lähti yksinäiselle matkalleen raskain mielin. Vain sauva kädessään hänen täytyi taivaltaa satoja kilometrejä halki seutujen, joissa asusti villoja, ryösteleviä heimoja. Tunnonvaivoissaan ja pelokuudessaan hän koetti karttaa ihmisiä, jottei vihastunut veli pääsisi hänen jäljilleen. Hän pelkäsi iäksi menettäneensä sen siunauksen, jonka Jumala oli tarkoittanut hänelle, ja saatana oli valmiina kiusaamaan häntä.

Toisen matkapäivän iltaan mennessä hän oli ehtinyt jo kauas isänsä leiristä. Hän tunsu itsensä hylkiöksi ja tiesi itse aiheuttaneensa oman ahdinkotilansa väärillä teoillaan. Epätoivon synkkyys ahdisti hänen sieluaan, ja hän uskalsi tuskin nikoillakaan. Mutta hän oli niin tavattoman yksinäinen ja tunsu tarvitsevansa Jumalan varjelusta enemmän kuin koskaan ennen. Itkien ja syvästi nöyrtyen hän tunnusti syntinsä ja anoi jotakin merkkiä siitä, ettei häntä ollut tyystin hyljätty. Kuitenkaan hänen ahdistunut mielensä ei päässyt tyyntymään. Hän oli menettänyt kaiken itseluottamuksensa ja pelkäsi, että hänen isiensä Jumala oli karkottanut hänet luotaan.

Mutta Jumala ei hyljännyt Jaakobia. Hän oli yhä armollinen erehtyneelle ja luottamuksensa menettäneelle palvelijalleen. Säälivästi Herra ilmaisi Jaakobille juuri sen mitä hän tarvitsi — Vapahtajan. Hän oli tehnyt syntiä mutta oli nyt sydämestään kiitollinen nähdessään, miten hän jälleen voisi päästä Jumalan suosioon.

Uupunut matkamies laskeutui maahan lepäämään ja otti kiven päanalusekseen. Nukkuessaan hän näki unessa loistavat tikapuut, jotka nojasivat maahan ja ulottuivat taivaaseen asti. Enkelit kulkivat näitä tikapuita ylös ja alas; ylhäällä loisti Herran kirkkaus, ja taivaista kuului hänen äänensä: »Minä olen Herra, sinun isäsi Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala.» Maan, jonka päällä hän pakolaisena makasi, Herra lupasi hänelle ja hänen jälkeläisilleen vakuuttaen: »Sinussa ja sinun siemenesäsi tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.» Tämä lupaus oli annettu Aabrahamille ja Iisakille, ja nyt se uudistettiin Jaakobille. Sitten häntä lohdutettiin ja rohkaistiin erikoisesti ajatellen hänen yksinäisyyttään ja ahdinkotilaansa: »Ja katso, minä olen sinun kanssasi ja varjelen sinua, missä ikinä kuljet, ja saatan sinut takaisin tähän maahan; sillä minä en jätä sinua, ennenkuin olen toteuttanut sen, minkä minä olen sinulle puhunut.»

Herra tiesi, miten pahojen vaikutusten alaiseksi ja mihin vaaroihin Jaakob joutuisi. Armossaan hän ilmaisi tulevaisuuden katuvalle pakolaiselle, jotta tämä ymmärtäisi häntä koskevan jumalallisen suunnitelman ja olisi valmis kohtaamaan kiusauksia, joihin hän varmasti joutuisi ollessaan yksin epäjumalia palvovien ja juonittelevien ihmisten parissa. Hänen mielellään pysyisi aina se korkea taso, jolle hänen tuli pyrkiä, ja tietoisuus siitä, että Jumala toteuttaisi hänen kauttaan suunnitelmansa, kannustaisi häntä alati uskollisuuteen.

Tässä näyssä lunastussuunnitelma ilmoitettiin Jaakobille, ei kauttaaltaan, vaan vain niiltä osin, jotka olivat tarpeellisia hänelle sillä kertaa. Hänelle unessa näytetyt tikapuut olivat samat, joihin Kristus viittasi keskustellessaan Natanaelin kanssa, kun hän sanoi: »Te saatte nähdä taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan alas Ihmisen Pojan päälle» (Joh. 1: 51). Jumalan ja ihmisen välillä oli ollut esteetön yhteys

Patriarkat ja profeetat

siihen saakka, jolloin ihminen kapinoi Jumalan hallitusta vastaan. Mutta Aadamin ja Eevan synty erotti maan taivaasta, niin ettei ihminen enää voinut seurustella Luojansa kanssa. Kuitenkaan ei maata hyljätty yksinäiseen toivottomuuteensa. Tikapuut kuvaavat Jeesusta, joka on annettu yhteyden välittäjäksi. Ellei hän omilla ansioillaan olisi silloittanut synnin aiheuttamaa kiihlua, eivät palvelevat enkelit olisi mitenkään päässeet kosketuksiin langenneen ihmisen kanssa. Kristus yhdistää heikon ja avuttoman ihmisen rajattoman voiman lähteeseen.

Kaikki tämä näytettiin Jaakobille unessa. Vaikka hän käsitti heti osan ilmoituksesta, sen suurissa ja salaperäisissä toituksissa riitti tutkimista koko eliniäksi, ja ne selvisivät hänelle vähitellen yhä paremmin.

Jaakob heräsi unestaan yön syvän hiljaisuuden vielä vallitessa. Unen kirkkaat näkymät olivat poissa. Hänen katseensa erotti nyt vain yksinäisten kukkuloiden hämärät ääriiviivat ja niiden yllä tuikkivat tähdet. Mutta hänellä oli juhlallinen tunto Jumalan mukanaolosta. Näkymätön läsnäolo täytti yksinäisyyden. »Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt», hän sanoi. »Tässä on varmasti Jumalan huone ja taivaan portti.»

»Ja Jaakob nousi varhain aamulla, otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja nosti sen pystyyn patsaaksi ja vuodatti öljyä sen päälle.» Tapana oli viettää tärkeiden tapahtumien muistoa, ja sen mukaisesti Jaakob pystytti Jumalan armon muistomerkin voidakseen tällä pyhällä paikalla palvoa Herraa aina kun hän kulkisi sitä kautta. Ja hän antoi paikalle nimen Beetel eli »Jumalan huone». Syvästi kiitollisena hän toisti lupauksen, että Jumala olisi hänen kanssaan, ja sitten hän puolestaan lupasi juhlallisesti: »Jos Jumala on minun kanssani ja varjelee minut sillä tiellä, jota nyt kuljen, ja antaa minulle leipää syödäkseni ja vaatteita pukeutuakseni, niin että saan palata rauhassa isäni kotiin, niin on Herra oleva minun Jumalani; ja tämä kivi, jonka olen patsaaksi pystyttänyt, on oleva Jumalan huone, ja kaikesta, mitä minulle suot, minä totisesti annan sinulle kymmenykset.»

Jaakob ei tässä koettanut päästä sopimukseen Jumalan kanssa. Herra oli jo luvannut hänelle menestystä, ja Jaakob antoi nyt vuorostaan juhlallisen lupauksensa sydämestään kiitollisena

siitä, että Jumala oli vakuuttanut hänelle rakkauttaan ja armoaan. Jaakob tajusi, että hänen täytyi noudattaa tiettyjä Jumalan vaatimuksia ja että hänelle suodut erikoiset jumalallisen suosion osoitukset vaativat vastapalveluksia. Samoin jokainen meille annettu siunaus kehottaa meitä vastaamaan jollakin tavoin kaikkien hyvien lahjojemme Antajalle. Kristityn pitäisi usein mietiskellä mennyttä elämäänsä ja muistella kiitollisena sitä, miten Jumala on auttanut häntä selviytymään eri tilanteissa tukemalla häntä koetuksissa, avaamalla hänelle mahdollisuuksia kaiken näyttäessä synkältä ja vastaiselta sekä virvoittamalla häntä voimien ehtyessä. Hänen tulisi tajuta se kaikki taivaallisten enkeleiden vartiopalveluksena. Nähdessään nämä lukemattomat siunaukset hänen pitäisi usein kysyä nöyrin ja kiitollisin mielin: »Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa minua kohtaan?» (Ps. 116: 12).

Aikamme, kykymme ja omaisuutemme meidän tulisi pyhästi omistaa hänelle, joka on uskonut nämä siunaukset huostaamme. Jokaisesta saamastamme erikoisesta avusta tai uudesta ja odottamattomasta suosiosta meidän tulisi antaa Jumalalle tunnustus hänen hyvydestään, ei vain kiittämällä häntä kielellämme vaan Jaakobin tavoin uhraamalla lahjoja hänen asiansa edistämiseksi. Samoin kuin jatkuvasti vastaanotamme siunauksia Jumalalta, meidän tulisi myös olla alati antamassa hänelle.

»Kaikesta, mitä minulle suot», sanoi Jaakob, »minä totisesti annan sinulle kymmenykset.» Tyydymmekö me, joille on suotu evankeliumin täysi valo ja etuoikeudet, antamaan Jumalalle vähemmän kuin ne, jotka elivät aikaisemman, epäedullisemmän armotalouskauden aikana? Eivätkö velvoitteemme ole lisääntyneet sitä mukaa kuin siunauksemmekin ovat suurentuneet? Mutta miten vähäiseksi jääkään arvio ja miten turhaksi yritys rinnastaa matemaattisesti laskien antamaamme aikaa, rahaa ja rakkautta Jumalan mittaamattomaan rakkauteen ja käsittämättömän arvokkaaseen lahjaan. Kymmenykset Kristukselle! Oi mikä rahtunen, mikä hävettävä vastine siitä mikä maksoi niin paljon! Golgatan ristiltä Kristus kutsuu meitä varauksettomaan pyhitykseen. Kaikki mitä meillä on ja kaikki mitä olemme tulisi pyhittää Jumalalle.

Jaakob oli saanut uutta ja kestäväää uskoa jumalallisiin lu-

Patriarkat ja profeetat

pauksiin sekä varmuuden taivaan enkeleiden läsnäolosta ja varjeluksesta. Ja niin hän »lähti matkaan ja tuli Idän miesten maalle» (1Moos. 29: 1). Mutta miten toisella tavalla olikaan Aabrahamin palvelija saapunut sinne lähes sata vuotta aikaisemmin! Hän oli seurueineen ratsastanut sinne kameleilla ja tuonut mukanaan kulta- ja hopealahjoja. Jaakob tuli yksinäisenä, kipeäjalkaisena vaeltajana, vain sauva kädessään. Aabrahamin palvelijan tavoin Jaakobkin viivähti kaivolla, ja siellä hän tapasi Raakelin, Laabanin nuoremman tyttären. Tällä kertaa suoritti palvelusta Jaakob: hän vieritti kiven kaivon suulta ja juotti lampaat. Kerrottuaan sukulaisuudestaan hänet kutsuttiin vieraaksi Laabanin kotiin. Vaikkei hänellä ollut mukanaan kihlaharjoja eikä palvelijoita, osoittautui hän muutamassa viikossa niin uutteraksi ja taitavaksi, että häntä pyydettiin jäämään taloon. Sovittiin, että hän palvelisi Laabania seitsemän vuotta saadakseen vaimokseen Raakelin.

Niinä aikoina oli tapana, että sulhanen maksoi ennen avioliiton vahvistamista jonkin rahamäärän tai vastaavasti muita lahjoja vaimonsa isälle. Tämän katsottiin turvaavan aviosuhteen. Isät eivät uskoneet tyttäriensä tulevan onnellisiksi sellaisten kanssa, jotka eivät saaneet kootuksi varoja perheensä toimeentuloa ajatellen. Ellei heidän aloitokykynsä ja tarmonsa riittänyt liikkeen hoitoon tai karjan tai maan hankintaan, niin pelättiin, ettei heistä ollut elämässä mihinkään. Silti voitiin panna koeteelle sellaiset, joilta puuttui varoja vaimon ostoon. He saivat tehdä työtä rakastamansa tytön isälle niin kauan että työn arvo vastasi vaaditun morsiuslahjan hintaa. Kun sulhaspoika palveli uskollisesti ja osoittautui muutoinkin arvolliseksi, hän sai talon tyttären vaimokseen, ja yleensä isä antoi sulhaselta saamansa morsiuslahjan häiden yhteydessä tyttärelleen myötäjäisiksi. Mutta sekä Raakelin että Leean myötäjäiset Laaban jätti itsekäästi antamatta heille. Niinpä tyttäret moittivatkin isäänsä vähän ennen Mesopotamiasta lähtöään siitä, että tämä »myi meidät ja söi suuhunsa meistä saamansa hinnan».

Vaikka eräät, kuten Laaban, poikkesivatkin tuosta vanhasta tavasta, sitä yleensä noudatettiin hyvin tuloksin. Kun kosijaa vaadittiin suorittamaan työpalvelusta saadakseen vaimon, ei naimisiin päästy hätiköiden, vaan haluttiin saada ensin selville,

oliko sulhasen rakkaus kyllin syvällistä ja pystyikö hän huolehtimaan perheestään. Meidän aikanamme saadaan usein huonoja kokemuksia päinvastaisesta menettelystä. Monesti käy niin, etteivät nuoret ennen naimisiin menoaan pääse paljonkaan tutustumaan toistensa tapoihin ja asenteisiin, ja arkielämän asioista heillä tuskin on mitään yhteistä näkemystä mennessään vihkiäلتارille. Monet huomaavat liian myöhään olevansa sopimattomia toisilleen, ja niin heidän liittonsa on pelkkää elinkautista surkeutta. Vaimo ja lapset joutuvat usein kärsimään siitä että puoliso ja isä on laiska ja saamaton tai huonotapainen. Jos sulhaspojan luonnetta olisi tutkittu ennen avioliittoa ikivanhan tavan mukaisesti, olisi välttytty paljolta pahalta.

Seitsemän vuotta Jaakob palveli uskollisesti saadakseen Raakelin, ja hänen työvuotensa »tuntuivat hänestä muutamilta päiviltä; niin hän rakasti häntä». Mutta itsekäs ja ahne Laaban halusi pitää hyvän työmiehen jatkuvasti palveluksessaan ja petti Jaakobia kavalasti antamalla hänelle Leean Raakelin asemesta. Koska Leea itsekin osallistui petokseen, ei Jaakob voinut rakastaa häntä. Kun hän moitti Laabania, niin tämä tarjosi hänelle Raakelia seitsemän lisävuoden palvelun hinnalla. Mutta isä vaati, ettei Leeaa saanut hyljätä, koska siitä koituisi häpeää perheelle. Jaakob joutui siten pahaan ja kiusalliseen välikäteen. Lopulta hän salli Leean jäädä ja päätti naida Raakelin. Tätä hän sitten aina rakasti eniten, mutta se herätti kateutta ja mustasukkaisuutta, ja sisarusten välinen kilpailu katkeroiitti hänen elämänsä.

Kaksikymmentä vuotta Jaakob viipyi Mesopotamiassa ja suoritti työpalvelusta Laabanille, joka sukulaisuussiteistä välittämättä pyrki saamaan kaiken hyödyn heidän suhteestaan. Kahdesta tyttärestään hän vaati neljäntoista vuoden työpalvelun, ja jäljelläolevana aikana hän muutti Jaakobin palkkaa kymmenen kertaa. Kuitenkin Jaakob palveli häntä ahkerasti ja uskollisesti. Uupumatta hän valvoi tarkan isäntänsä etuja, mikä kuvastuu elävästi hänen sanoistaan jotka hän lausui Laabanille heidän tavatessaan viimeisen kerran: »Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun luonasi; sinun uuhesi ja vuoheesi eivät ole synnyttäneet keskosia, enkä minä ole oinaita sinun laumastasi syönyt. Pedon haaskaamaa en ole sinulle tuonut, se oli mi-

Patriarkat ja profeetat

nun itseni korvattava; minulta sinä sen vaadit, olipa se viety päivällä tai viety yöllä. Päivällä vaivasi minua helle, yöllä vilu, ja uni pakeni silmistäni.»

Paimenen oli tarkkailtava laumaansa päivin ja öin. Sitä vaativat rosvot sekä lukuisat ja julkeat pedot, jotka usein tekivät pahaa jälkeä huonosti vartioiduissa laumoissa. Jaakobilla oli monia apulaisia paimentamassa Laabanin suuria laumoja, mutta häntä itseään pidettiin vastuussa niistä kaikista. Joitakin aikoja vuodesta hänen oli oltava jatkuvasti mukana paimenessa, varjelemassa laumaa kuivana kautena nääntymästä janoon ja paleltumasta kylmimpien kuukausien kovissa yöpakkasissa. Jaakob oli ylipaimen, hänen alaisensa taas olivat alipaimenia. Jos yksikin lampaista puuttui, joutui ylipaimen korvaamaan menetyksen, ja hän puolestaan vaati tarkan selvityksen palvelijoiltaan, joiden huostaan hän oli lauman uskonut, ellei lammasta löydetty hyväkuntoisena.

Paimenen elämä on utteraa ja huolehtivaista. Hellästi hän hoivaa avuttomia luontokappaleita, jotka on uskottu hänen hoitoonsa. Tästä ovat innoitetut kirjoittajat ottaneet kuvauksia valaistakseen niillä eräitä evankeliumin kalleimpia totuuksia. Niinpä Kristusta verrataan paimeneen, kun kyseessä on hänen suhteensa kansaansa. Syntiinlankeemuksen jälkeen hän näki lampaidensa kulkevan tuhoaan kohti synnin pimeillä teillä. Pelastaakseen nämä harhailevat hän luopui Isänsä huoneen kunniasista ja loistosta. Hän sanoo: »Kadonneet minä tahdon etsiä, eksyneet tuoda takaisin, haavoittuneet sitoa, heikkoja vahvistaa; — minä tahdon vapauttaa lampaani, etteivät ne enää jää ryöstettäväksi; eivätkä metsän pedot heitä syö» (Hes. 34: 16, 22,28). Äänellään hän kutsuu heitä hoiviinsa ollakseen heille »verho varjoamassa päivän helteeltä sekä turvaamassa ja suojaamassa rajuilmalta ja sateelta» (Jes. 4:6). Väsymättä hän huolehtii laumastaan. Hän vahvistaa heikkoja, virvoittaa kärsiviä, kokoaa karitsat käsivarsilleen ja kantaa niitä sylissään. Hänen lampaansa rakastavat häntä. »Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä» (Joh. 10: 5).

Edelleen Kristus sanoo: »Hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka

omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi ryöstää ja hajottaa ne. Hän pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista. Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut» (jakeet 11—14).

Kristus, Ylipaimen, on uskonut lampaansa pai veli joittensa, alipaimenten, hoitoon. Ja hän kehottaa heitä osoittamaan samaa harrastusta kuin hänkin ja tuntemaan huostaansa uskotuista pyhää vastuuta. Hän on vakavasti käskenyt heitä olemaan uskollisia, kaitsemaan laumaa, vahvistamaan heikkoja, virvoittamaan nääntyviä ja varjelemaan heitä tuhoavilta susilta.

Pelastaakseen lampaansa Kristus uhraisi oman henkensä, ja sellaista rakkautta hän suosittelee paimenilleen esimerkiksi. Mutta »palkkainen, jonka omia lampaat eivät ole», ei ole todella kiinnostunut laumasta. Hän tekee työtä vain hyötyäkseen ja huolehtii vain itsestään. Hän katsoo vain omaa etuaan eikä saamansa tehtävän etua, ja hädän tai vaaran aikana hän pakenee ja hylkää lauman.

Apostoli Pietari kehottaa alipaimenia: »Kaitkaa teille uskotua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta, ei herroina halliten niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan ollen laumalle esikuvina» (1 Piet. 5: 2,3). Paavali sanoo: »Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsojiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut. Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä» (Ap.t. 20:28,29). Kaikkia, jotka pitävät uskollisen paimenen osaksi tulevia huolia ja taakkoja vastenmielisenä rasituksena, apostoli oikaisee: »Ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta» (1 Piet. 5: 2). Kaikki sellaiset uskottomat palvelijat Ylipaimen mielellään vapauttaisi tehtävistään. Kristuksen seurakunta on ostettu hänen verellään, ja jokaisen paimenen pitäisi tajuta, että hänen hoidossaan olevat lampaat on maksettu äärettömän kalliilla uhrilla. Hänen tulisi pitää heitä jokaista verrattoman arvokkaana ja ponnistella uupumatta, jotta he pysyisivät terveinä ja hyväkuntoisina.

Patriarkat ja profeetat

Paimen, joka Kristuksen hengen kyllästäjänä seuraa hänen itsensäkieltävää esimerkkiään, huolehtii jatkuvasti hoidokkiansa hyvinvoinnista, ja lauma viihtyy ja menestyy hänen hoidossaan.

Kaikki joutuvat tekemään tarkkaa tiliä palveluksestaan. Mestari kysyy jokaiselta paimenelta: »Missä on lauma, joka oli sinun lampaasi, sinun kunniasi?» (Jer. 13: 20). Joka havaitaan uskolliseksi, on saava runsaan palkan. »Niin te, ylipaimenen ilmestyessä», sanoo apostoli, »saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen» (1 Piet. 5:4).

Kun Jaakob alkoi väsyä palvelemaan Laabania, hän aikoi palata Kanaaniin ja sanoi apelleen: »Päästä minut menemään kotiini ja omaan maahani. Anna minulle vaimoni ja lapseni, joiden vuoksi olen sinua palvellut, mennäkseni pois; sillä tiedäthän itse, kuinka olen sinua palvellut.» Mutta Laaban pyysi häntä jäämään ja selitti: »Merkkini ilmoittavat, että Herra sinun tähtesi on siunannut minua.» Hän näki omaisuutensa karttuvan vävy-poikansa hoidossa.

Jaakob myönsi sen: »Vähän sinulla oli ennen minun tuloani, mutta sitten se on karttunut suureksi.» Mutta ajan mittaan Laaban alkoi kadehtia Jaakobin vaurastumista, sillä tämä »tuli ylen rikkaaksi; hän sai paljon pikkukarjaa sekä palvelijattaria, palvelijoita, kameleja ja aaseja». Laabanin kademieli tarttui hänen poikiinsakin, ja Jaakob sai kuulla, miten he panettelivat häntä: »'Jaakob on anastanut kaikki, mitä isämme omisti; isämme omaisuudesta hän on hankkinut itselleen kaiken tämän rikkauten.' Ja Jaakob huomasi Laabanin kasvoista, ettei hän ollut häntä kohtaan niinkuin ennen.»

Jaakob olisi lähtenyt viekkään sukulaisensa luota jo ajat sitten, ellei olisi pelännyt Eesaun kohtaamista. Nyt hänestä tuntui, että vaara uhkasi häntä Laabanin poikien taholta, jotka pitivät hänen rikkauttaan omanaan ja kukaties yrittäisivät väkivalloin päästä siihen käsiksi. Ymmällään ja suuresti ahdistettuna hän ei tiennyt mihin ryhtyä. Mutta hän muisti Beetelissä saamansa armollisen lupauksen ja esitti asiansa Jumalalle anoen hänen johdatustaan. Unessa hänen rukoukseensa vastattiin: »Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää.»

Laabanin ollessa muualla he pääsivät lähtemään. Eläimet

koottiin nopeasti ja lähetettiin edellä, ja sitten Jaakob vaimoineen, lapsineen ja palvelijoineen ylitti Eufratin ja suuntasi kulkunsa kohti Kanaanin rajoilla sijaitsevaa Gileadia. Kolmen päivän kuluttua Laaban sai kuulla heidän paostaan, lähti ajamaan heitä takaa ja saavutti seurueen, joka silloin oli seitsemättä päivää matkalla. Kiukusta punaisena hän käski heidän palata, ja hän saattoi pakottaakin heidät tottelemaan, sillä hänen joukkojensa vahvuus oli paljon suurempi. Pakolaiset olivat todella suuressa vaarassa.

Hän ei kuitenkaan toteuttanut vihamielisiä aikeitaan, mikä johtui siitä että itse Jumala oli ilmestynyt puolustamaan palvelijaansa. »Minulla olisi valta tehdä teille pahaa», Laaban sanoi, »mutta teidän isänne Jumala sanoi minulle viime yönä näin: 'Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa.'» Tämä tarkoitti sitä ettei hän saanut pakottaa Jaakobia palaamaan eikä toisaalta houkutella häntä imarteluilla.

Laaban oli pidättänyt tyttäriensä myötäjäiset ja aina kohdellut Jaakobia viekkaasti ja ankarasti. Kuitenkin hän nyt tyyppillisen teeskentelevästi nuhteli vävyään tämän salaisesta lähdöstä, mikä oli estänyt isää pitämästä lähtiäisiä tai edes hyvästelemästä tyttäriään ja näiden lapsia.

Vastauksessaan Jaakob toi selvästi esiin Laabanin itsekkään ja ahneen menettelyn sekä haastoi hänet sen todistajaksi, miten hän, Jaakob, oli puolestaan ollut uskollinen ja rehellinen. »Jos minun isäni Jumala, Aabrahamin Jumala, jota myöskin Iisak pelkää, ei olisi ollut minun puolellani», Jaakob sanoi, »niin sinä olisit nyt lähettänyt minut tyhjänä tieheni. Jumala on nähnyt minun kurjuuteni ja kätteni vaivannäön, ja hän ratkaisi viime yönä asian.»

Laaban ei voinut kumota esiintuotuja tosiasioita, ja siksi hän nyt ehdotti rauhanliittoa. Jaakob suostui ehdotukseen, ja sopimuksen muistomeriksi rakennettiin kivistä roukkio. Sille Laaban antoi nimeksi Mispa, »vartiopaikka», sanoen: »Herra olkoon vartija meidän välillämme, minun ja sinun, kun joudumme loitolle toistemme näkyvistä.»

»Ja Laaban sanoi vielä Jaakobille: 'Katso, tämä roukkio ja tämä patsas, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme, minun ja sinun — tämä roukkio olkoon todistuksena, ja myös-

Patriarkat ja profeetat

kin tämä patsas olkoon todistuksena siitä, etten minä kulje tämän roukkion ohi sinun luoksesi ja ettet sinäkään kulje tämän roukkion ja tämän patsaan ohi minun luokseni paha mielessä. Aabrahamin Jumala ja Naahorin Jumala, heidän isiensä Jumala, olkoon tuomarina meidän välillämme.' Ja Jaakob vannoi valansa Jumalan kautta, jota hänen isänsä Iisak pelkäsi.» Vahvistaakseen sopimuksen osapuolet järjestivät juhlan. Iltaa vietettiin ystävällisesti seurustellen, ja aamun koitteessa Laaban seurueineen lähti kotimatalle. Tähän eroon päättyvät tiedot Aabrahamin lasten ja Mesopotamian asukkaiden välisestä kanssakäymisestä.

18.

ÖINEN PAINISKELU

Vaikka Jaakob olikin lähtenyt Mesopotamiasta Jumalan ohjeiden mukaisesti, ei hän kuitenkaan voinut karkottaa mielestään pahoja aavistuksia palatessaan nyt samaa tietä, jota oli astellut pakolaisena kaksikymmentä vuotta aikaisemmin. Hän oli pettänyt isänsä; sen synnin hän aina muisti ja tiesi juuri sen aiheuttaneen hänen pitkän maanpakolaisuutensa. Näitä hän mietiskeli päivin ja öin, ja omantunnon syytökset tekivät hänen matkansa hyvinkin surulliseksi. Syvästi liikuttuneena hän tähyili kaukaa häämöttäviä kotimaansa kukkuloita. Menneet tapahtumat palautuivat elävästi hänen mieleensä. Samalla kun synnin muisto vaivasi häntä, tuli hänen mieleensä myös se, miten Jumala oli ollut suosiollinen häntä kohtaan ja luvannut auttaa ja opastaa häntä.

Matkan pään lähestyessä alkoi Eesaun ajattelu yhä enemmän huolettua häntä. Jaakobin paon jälkeen Eesau oli pitänyt itseään isänsä omaisuuden ainoana perijänä. Jos hän nyt saisi tietää, että Jaakob oli paluumatkalla, hän voisi pelätä tämän tulevan vaatimaan perintöään. Toisaalta Eesau saattoi, jos niin halusi, vaikka väkivalloin käydä veljensä kimppuun ja aiheuttaa paljon vahinkoa, ei vain kostonhalusta vaan päästäkseen rauhassa nauttimaan siitä varallisuudesta, jota hän jo niin kauan oli pitänyt omanaan.

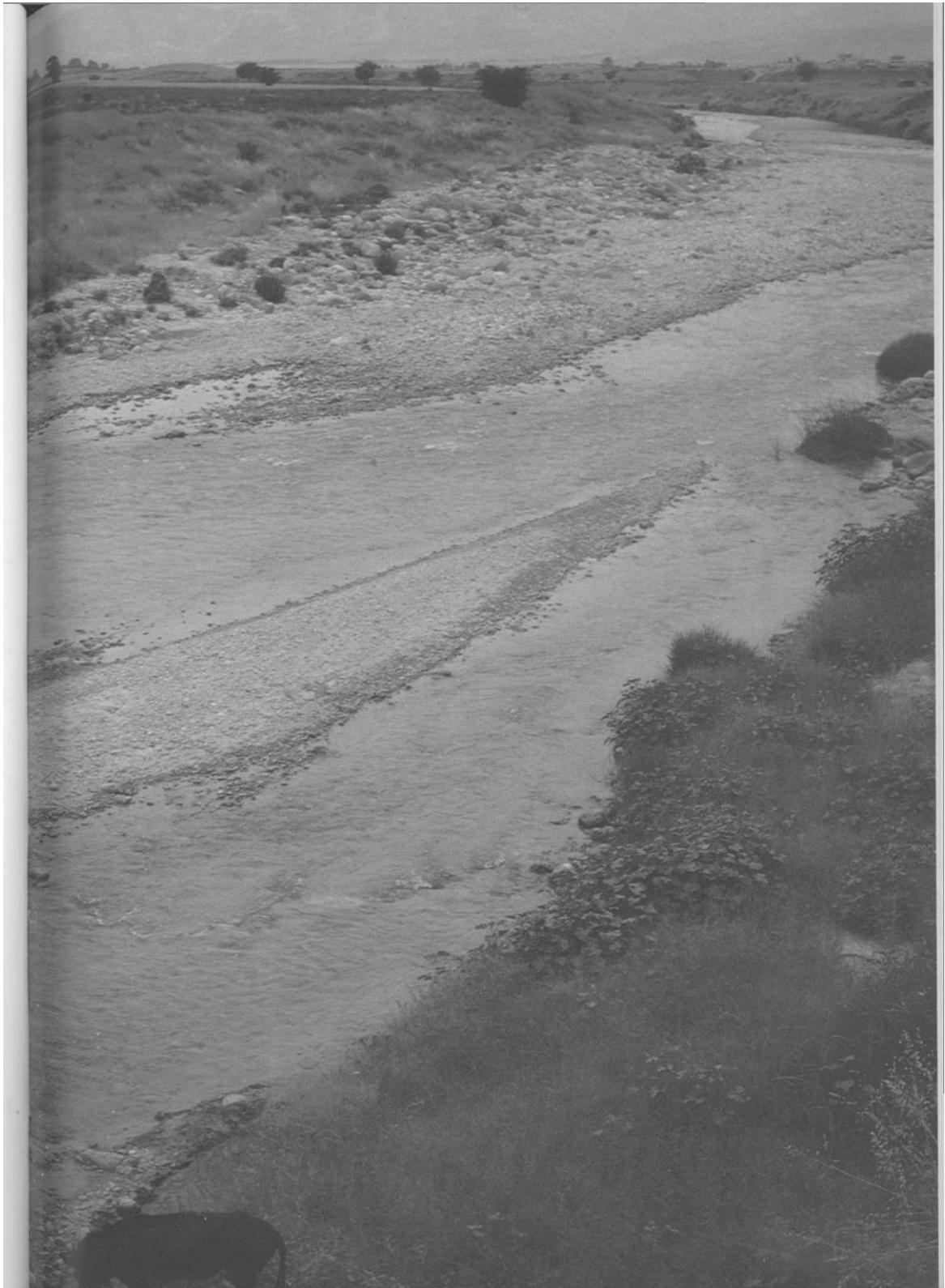
Jälleen Herra antoi Jaakobille merkin jumalallisesta huolenpidostaan. Hänen matkatessaan Gileadin vuorelta etelään näytti kaksi enkelijoukkoa piirittävän hänet edestä ja takaa ja etene-

vän hänen matkaseurueensa mukana aivan kuin suojusten sitä. Jaakob muisti Beetelissä aikoinaan näkemänsä unen, ja hänen ahdistettu mielensä keventyi. Jumalan lähetit, jotka olivat vahvistaneet hänen toivoaan ja rohkaisseet häntä pakomatalla Kanaanista, olivat nyt hänen suojelijoinaan paluumatkalla. Ja hän sanoi: »Tämä on Jumalan sotajoukkoa/ Ja hän antoi sille paikalle nimen Mahanaim» — »kaksi sotajoukkoa tai leiriä».

Kuitenkin Jaakobista tuntui, että hänen oli myös itse jotenkin varmistettava turvallisuutensa. Siksi hän lähetti veljelleen sovittavan tervehdyksen sanansaattajien mukana. Hän neuvoi sanatarkasti, mitä heidän oli sanottava Eesaulle. Ennen näiden veljesten syntymää oli ennustettu että vanhempi oli palveleva nuorempaa, ja jottei tämän muistaminen herättäisi katkeruutta, Jaakob nimenomaan lähetti palvelijansa viemään tervehdyksen »herralleni Eesaulle». Päästyään tämän puheille heidän oli sanottava, että tervehdyksen lähetti »sinun palvelijasi Jaakob». Ja hälventääkseen sen pelon, että hän olisi köyhänä kulkurina tulossa vaatimaan isän perintöään, Jaakob kaiken varalta mainitsi sanomassaan: »Minä olen saanut raavaita, aaseja, pikkukarjaa, palvelijoita ja palvelijattaria ja lähetän nyt sanan herralleni, että saisin armon sinun silmiesi edessä.»

Mutta palvelijat kertoivat palattuaan, että Eesau oli jo tulossa neljäsataa miestä mukanaan ja ettei ystävälliseen tervehdykseen annettu mitään vastausta. Näytti ilmeiseltä että hän oli tulossa kostamaan. Koko leiri joutui kauhun valtaan. »Silloin valtasi Jaakobin suuri pelko ja ahdistus.» Palata hän ei voinut ja edetä ei uskaltanut. Aseettomana hänen väkensä ei kyennyt puolustautumaan eikä vastustamaan vihollista. Niinpä hän jakoi väen kahteen joukkoon, jotta ainakin toinen pääsisi pakoon jos toisen kimppuun hyökkätsiin. Hän lähetti suurista laumoistaan runsaita lahjoja Eesaulle ja tervehti tätä jälleen ystävällisellä sanomalla. Hän teki kaiken voitavansa sovittaakseen veljelleen tekemänsä vääryyden ja torjuakseen uhkaavan vaaran, ja sitten hän nöyrin ja katuvin mielin anoi Jumalalta varjelusta: »Herra, sinä, joka sanoit minulle: 'Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää!' Minä olen liian halpa kaikkeen siihen armoon ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jota sinä olet palvelijallesi osoittanut; sillä ainoastaan sauva kädessäni minä kuljin

tämän Jordanin yli, ja nyt on minulle karttunut kaksi joukkoa. Pelasta minut veljeni Eesaun käsistä, sillä minä pelkään, että hän tulee ja tuhoaa minut ynnä äidit lapsineen.»

He olivat nyt tulleet Jabbokin joelle, ja yötä myöten Jaakob lähetti perheensä kahluupaikasta joen yli ja jäi yksin jälkeen muista. Hän oli päättänyt käyttää yön rukoukseen ja halusi olla yksin Jumalan kanssa. Jumala saattoi pehmittää Eesaun sydämen. Yksin häneen kiinnitti patriarkka nyt toivonsa.

Paikka oli yksinäistä vuoristoseutua, missä villipedot saalisivat ja rosvot ja murhamiehet piileskelivät. Yksin ja vailla suojaa Jaakob kumartui tuskaisena maahan. Oli keskiyö. Kaikki hänen rakkaansa olivat kaukana, vaaran ja kuoleman uhan alaisina. Katkerinta oli ajatella, että hänen oma syntinsä oli saattanut nämä syyttömät vaaraan. Huudoin ja kyynelin hän esitti hartaan rukouksensa Jumalalle. Äkkiä joku tarttui häneen lujin ottein. Hän luuli vihollisen koettavan tappaa hänet ja yritti vääntäytyä irti ahdistajansa otteesta. Pimeässä käytiin kovaa kamppailua voitosta. Kumpikaan ei puhunut sanaakaan, mutta Jaakob jännitti kaikki voimansa eikä hellittänyt hetkeksikään. Kun hän siinä taisteli henkensä edestä, syyllisyyden tunto ahdisti hänen sieluaan; hänen syntinsä kohosivat hänen eteensä erottamaan häntä Jumalasta. Mutta äärimmäisessä hädässään hän muisti Jumalan lupaukset, ja hän anoi koko sydämestään hänen armoaan. Painiskelua jatkui miltei päiväkoittoon asti, mutta vihdoin muukalainen painoi sormensa Jaakobin lonkalle, ja heti hän lamautui. Nyt Jaakob käsitti, minkälainen olento hänen vastustajansa todella oli. Hän tiesi painiskelleensa taivaallisen sanansaattajan kanssa, ja siksi hän ei miltei yli-inhimiliisiin ponnistuksinkaan ollut päässyt voitolle. Kristus, »liiton Enkeli», oli ilmaissut itsensä Jaakobille. Patriarkka oli nyt taistelukyvytön, ja hänen vammaansa koski kovasti, mutta hän ei tahtonut päästää otettaan. Katuvana ja murtuneena hän tarrautui kiinni enkeliin, »hän itki ja rukoili tätä» (Hoos. 12: 4) anoen siunausta. Hänen oli päästävä varmuuteen siitä että oli saanut syntinsä anteeksi. Ruumiillinen kipu ei riittänyt irrottamaan hänen mielestään tätä ajatusta. Hänen päätöksensä vain lujittui ja uskonsa tuli entistä hartaammaksi ja vahvemmassi kestä-mään loppuun asti. Enkeli koetti irtautua hänestä ja pyysi:

Patriarkat ja profeetat

»Päästä minut, sillä päivä koittaa.» Mutta Jaakob vastasi: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.» Jos tämä olisi ollut kerskuvaa, liian itsevarmaa luottamusta, Jaakob olisi heti tuhottu. Mutta se oli sellaisen ihmisen varmuutta, joka tuntee oman arvottomuutensa mutta luottaa kuitenkin liittonsa pitävän Jumalan uskollisuuteen.

Jaakob »taisteli enkelin kanssa ja voitti» (Hoos. 12: 4). Nöyryydellään, katumuksellaan ja alistuvaisuudellaan tämä syntinen, erehtyvä kuolevainen voitti taivaan Majesteetin. Hän oli kiinnittänyt vapisevan otteensa Jumalan lupauksiin, eikä rajattoman Rakkauden sydän voinut hyljätä syntisen anomusta.

Nyt Jaakob käsitti selvästi syntinsä johtuneen siitä, että hän oli turvautunut petokseen saadakseen esikoisuuden. Hän ei ollut luottanut Jumalan lupauksiin, vaan oli omin ponnistuksin koettanut aikaansaada sen, minkä Jumala olisi toteuttanut omalla ajallaan ja tavallaan. Osoitukseksi anteeksiannosta hänen nimensä, joka muistutti häntä synnistään, vaihdettiin muistuttamaan tästä voitosta. »Sinun nimesi», sanoi enkeli, »älköön enää olko Jaakob [petoksella syrjäyttäjä], vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut.»

Jaakob oli nyt saanut kaipaamansa siunauksen. Hän oli saanut anteeksi syrjäyttäjänä ja pettäjänä tekemänsä synnin. Hänen elämänsä kriisivaihe oli päättynyt. Epäily, neuvottomuus ja tunnonvaivat olivat katkeroitaneet hänen mielensä, mutta nyt oli kaikki toisin, ja suloinen oli Jumalan kanssa tehdyn sovinnon rauha. Jaakob ei enää pelännyt veljensä kohtaamistaan. Jumala, joka oli antanut hänen syntinsä anteeksi, saattoi myös muuttaa Eesaun mielen suostuvaiseksi hyväksymään hänen nöyrytyksensä ja katumuksensa.

Jaakobin painiskellessa enkelin kanssa lähetettiin toinen taivaallinen sanansaattaja Eesaun luo. Unessaan Eesau sai nähdä, miten hänen veljensä oli kaksikymmentä vuotta maanpakolaisena poissa isänsä kodista, hän katseli hänen suruaan, kun hän sai kuulla äitinsä kuolemasta, ja hän näki veljensä enkelijoukkojen suojaamana. Eesau kertoi tämän unensa sotilailleen ja kielsi heitä vahingoittamasta Jaakobia, koska hänen isänsä Jumala oli hänen kanssaan.

Lopulta heidän joukkonsa lähestyivät toisiaan, erämaan pääl-

likkö johtaen väkeään ja Jaakob vaimoineen ja lapsineen, näiden mukana paimenia ja palvelijattaria ja perässä pitkät karjajonot. Sauvaansa nojaten patriarkka käveli aseellista joukkoa vastaan. Kalpeana ja vammaisena äskeisestä kamppailustaan hän asteli verkkaan kipuaan arastellen ja joka askeltaan ontuen. Mutta hänen kasvonsa väikkyivät iloa ja rauhaa.

Tuon kivuliaan raajarikon nähdessään »Eesau riensi häntä vastaan ja sulki hänet syliinsä, halasi häntä kaulasta ja suuteli häntä; ja he itkivät». Näkyä katsellessaan Eesaun jurot sotilaitkin liikuttuivat. Vaikka Eesau oli kertonut heille unensa, he eivät voineet käsittää päällikössään tapahtunutta muutosta. Katsellessaan horjahtelevaa patriarkkaa he eivät aavistaneet, että hänen heikkoudestaan oli tullut hänen voimansa.

Ahdingon yönään Jabbokin joen rannalla, kun hän näytti olevan häviön partaalla, Jaakob oli saanut oppia, miten turhaa on ihmisen apu ja miten perusteetonta kaikki luottaminen inhimilliseen voimaan. Hän käsitti, että hänen täytyi saada apunsa yksin häneltä, jota vastaan hän oli rikkonut niin raskaasti. Avuttomana ja arvottomana hän vetosi siihen, että Jumala oli luvannut armahtaa katuvan syntisen. Se lupaus takasi hänelle, että Jumala antaisi anteeksi ja hyväksyisi hänet. Pikemmin taivas ja maa katoaisivat kuin tuo sana raukeaisi tyhjiin. Tämä auttoi häntä kestävänsä tuossa pelottavassa kamppailussa.

Jaakobin kokemus tuona painiskelun ja ahdistuksen yönä kuvaa sitä koetusta, joka Jumalan kansan on kestävä vähän ennen Kristuksen toista tulemistä. Profeetta Jeremia suuntaa pyhässä näyssä katseensa tähän aikaan ja sanoo: »Pelon huudon me kuulemme: on hirmu, ei rauha! Miksi ovat kaikki kasvot käyneet valjuiksi? Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä» (Jer. 30:5—7).

Tämä ahdistuksen aika alkaa silloin kun Kristus lakkaa toimimasta ihmisen välimiehenä. Silloin jokaisen sielun tapaus on ratkaistu, eikä mikään sovintoveri enää puhdistaa synnistä. Kun Jeesus ei enää ole ihmisen puoltajana Jumalan edessä, silloin kuullaan vakava julistus: »Vääryyden tekijä tehkoon edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehkoon edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä,

Patriarkat ja profeetat

pyhittyköön edelleen» (Ilm. 22:11). Silloin Jumalan hillitsevä Henki vetäytyy pois maan päältä. Samoin kuin vihastunut veli uhkasi tappaa Jaakobin, koettavat jumalattomatkin tuhota Jumalan kansan. Ja samoin kuin patriarkka painiskeli koko yön pelastuakseen Eesaun käsistä, tulevat vanhurskaatkin huutamaan yötä päivää Jumalaa vapauttamaan heidät vihollisista jotka ympäröivät heitä.

Saatana oli syyttänyt Jaakobia Jumalan enkelien edessä väitteen olevansa oikeutettu tuhoamaan hänet hänen syntinsä vuoksi. Hän oli yllyttänyt Eesaun lähtemään veljeään vastaan, ja patriarkan pitkän yöllisen painiskelun aikana saatana koetti painostaa hänet tuntemaan itsensä syylliseksi, jotta hän masentuisi ja hellittäisi otteensa Jumalasta. Kun Jaakob ahdistuksessaan tarttui kiinni enkeliin ja itkien anoi siunausta, niin koetellakseen hänen uskoaan taivaallinen sanansaattajakin muistutti häntä synnistään ja koetti vapautua hänestä. Mutta Jaakob ei halunnut tulla käännetyksi pois. Hän oli oppinut, että Jumala on armollinen, ja jättäytyi hänen armonsa varaan. Hän selitti katuneensa syntiään ja anoi anteeksiantoa. Muistellessaan elämänsä hän miltei vaipui epätoivoon. Mutta hän piti kiinni enkelistä ja vakavin, tuskaisin huudoin aneli kunnes sai voiton.

Tällaista saavat Jumalan lapset kokea lopullisessa taistelussaan pahuuden valtoja vastaan. Jumala tulee koettelemaan heidän uskoaan, kestävyytään ja luottamustaan siihen että hän on voimallinen vapauttamaan heidät. Saatana koettaa saada heidät kauhistumaan siitä ajatuksesta, että heidän tapauksensa on toivoton ja että heidän syntinsä ovat liian suuret anteeksiannettaviksi. He tuntevat syvästi vajavaisuutensa, ja kun he muistelevat elämänsä vaiheita, heidän toivonsa raukeaa. Mutta muistaessaan Jumalan armon suuruuden ja oman vilpittömän katumuksensa he vetoavat hänen lupauksiinsa, jotka hän on Kristuksen kautta antanut avuttomille, katuville syntisille. He eivät menetä uskoaan, vakkei heidän rukouksiinsa heti vastatakaan. He turvaavat Jumalan voimaan samoin kuin Jaakob tarttui kiinni enkeliin ja sanovat sydämensä syvyydestä: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.»

Ellei Jaakob olisi aikaisemmin katunut syntiään, jonka hän teki hankkiessaan itselleen esikoisoikeuden petoksella, ei Juma-

la olisi kuullut hänen rukoustaan eikä armollisesti pitänyt häntä hengissä. Samoin jos Jumalan omilla olisi tunnustamattomia syntejä pelon ja tuskan ahdistassa heitä ahdingon aikana, he lannistuisivat, epätoivo tukahduttaisi heidän uskonsa, eivätkä he tohtisi luottavaisesti anoa Jumalalta vapautusta. Mutta vaikka he tuntevatkin syvästi arvottomuutensa, ei heillä ole mitään salattuja vääryyksiä paljastettavina. Kristuksen sovintoveri on pyyhkinyt pois heidän syntinsä, eivätkä he enää voi muistaa niitä.

Saatana saa monet uskomaan, ettei Jumala kiinnitä huomiota heidän uskottomuuteensa elämän vähäisimmissä asioissa. Mutta menettelyllään Jaakobin suhteen Herra osoittaa, ettei hän mitenkään voi hyväksyä eikä sietää pahuutta. Saatana tulee voittamaan kaikki ne, jotka koettavat selitellä tai peitellä syntejään ja jättävät ne taivaan kirjoihin tunnustamattomina ja anteeksiantamattomina. Mitä ylevämpi on heidän tunnustuksensa ja mitä kunnioitettavampi heidän asemansa, sitä raskaampi on heidän rikkomuksensa Jumalan silmissä ja sitä varmemmin suuri vastustaja voittaa heidät.

Kuitenkin Jaakobin vaiheet vakuuttavat, ettei Jumala hylkää niitä, jotka syntiin langenneina ovat sittemmin todella katuvina palanneet hänen tykönsä. Alistuvaisuudellaan ja luottavalla uskollaan Jaakob sai sen, mitä hän ei pystynyt saamaan taistelemalla omassa voimassaan. Näin Jumala opetti palvelijalleen, että hän saattoi saada kaipaamansa siunauksen vain Jumalan voiman ja armon avulla. Ne jotka elävät viimeisinä päivinä, ovat samassa tilanteessa. Kun vaarat ympäröivät heitä ja epäusko ahdistaa sielua, heidän on kokonaan turvauduttava sovituksen ansioihin. Omin voimin emme pysty aikaansaamaan mitään. Kaikessa avuttomassa arvottomuudessamme meidän täytyy luottaa ristiinnaulitun ja ylösnousseen Vapahtajamme ansioihin. Yksikään näin tekevä ei koskaan huku. Rikkomustemme pitkä, musta luettelo on Äärettömän nähtävissä. Niiden luettelo on täydellinen; yhtäkään ei ole unohdettu. Mutta hän, joka muinoin kuunteli palvelijainsa avun huutoja, kuulee myös meidän uskon rukouksemme ja antaa anteeksi rikkomuksemme. Hän on luvannut ja pitää sanansa.

Jaakob voitti kestävyydellään ja päättäväisyydellään. Hänen

Patriarkat ja profeetat

kokemuksensa osoittaa hellittämättömän rukouksen voiman. Nyt meidän on opittava tämä kestävän rukouksen ja peräänantamattoman uskon läksy. Kristuksen seurakunta tai sen yksityiset jäsenet eivät saa suurimpia voittojaan kyvyillään, koulutuksellaan, varoillaan tai ihmisten suosiolla, vaan ollessaan Jumalan puheilla ja tarttumalla vakavalla, tuskaisesti kamppailevalla uskollaan voiman väkevään käsivarteen.

Ne jotka eivät halua luopua jokaisesta synnistä ja tavoitella hartaasti Jumalan siunausta, eivät saa sitä. Mutta kaikki, jotka Jaakobin tavoin vetoavat Jumalan lupauksiin ja ovat yhtä hartaita ja kestäviä kuin hänkin, tulevat menestymään samoin kuin hän menestyi. »Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituilensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat, ja viivyttäisikö hän heiltä apuansa? Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian» (Luuk. 18: 7, 8).

19.

PALUU KANAANIIN

Ylitettyään Jordanin »Jaakob saapui matkallansa Mesopotamiasta onnellisesti Sikemin Laupunkiin, joka on Kanaanin maassa» (1 Moos. 33: 18). Beetelissä patriarkka oli rukoillut, että Jumala antaisi hänen palata rauhassa omaan maahansa, ja nyt tämä rukous oli täyttynyt. Jonkin aikaa hän asui Sikemin laaksossa. Siellä Aabraham oli toistasataa vuotta sitten leiriytynyt ensi kerran ja pystyttänyt ensimmäisen alttarinsa Luvatussa maassa. Täältä Jaakob »osti sen maapalstan, johon hän oli pystyttänyt telttansa, Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla. Ja hän pystytti siihen alttarin ja antoi sille nimen Eel, Israelin Jumala» (jakeet 19,20). Aabrahamin tavoin Jaakob pystytti telttansa läheisyyteen alttarin Herralle ja kokosi kaiken kotiväkensä paikalle aamu- ja iltauhrin ajaksi. Siellä hän myös kaivoi kaivon, jolle seitsemäntoista vuosisataa myöhemmin tuli Jaakobin Poika ja Vapahtaja levähtämään puolipäivän aikaan ja kertomaan ihmetteleville kuulijoilleen sen veden lähteestä, »joka kumpuaa iankaikkiseen elämään» (Joh. 4: 14).

Jaakobin viipyminen Sikemissä sai väkivaltaisen ja verisen lopun. Yksi talon tyttäristä oli joutunut häpeään ja surun valtaan, kaksi veljestä syyllistyi murhaan, ja ryöstely ja verilöyly kohtasivat koko kaupunkia kostoksi hillittömän nuorukaisen pahanteosta. Kaikki tuo hirvittävä hävitys sai alkunsa siitä, että Jaakobin tytär »meni tapaamaan sen maan tyttäriä» hakeutuen näin jumalattomien seuraan. Se, joka etsii viihtymystään

Patriarkat ja profeetat

niiden seurasta jotka eivät pelkää Jumalaa, siirtyy saatanan alueelle ja tulee alttiiksi hänen kiusauksilleen.

Simeonin ja Leevin petollinen julmuus ei ollut aiheetonta, mutta kohtelemalla kaltoin sikemiläisiä he syyllistyivät vakaavaan syntiin. He olivat tarkoin salanneet aikeensa Jaakobilta, ja tämä kauhistui saatuaan kuulla kostoretkestä. Murheissaan poikiensa petoksesta ja väkivaltaisuudesta hän vain sanoi: »Te olette syösseet minut onnettomuuteen, saattaneet minut tämän maan asukkaiden vihoihin. Minun joukkoni on vähäinen; jos he kokoontuvat minua vastaan, niin he tuhoavat minut, ja niin minut ja minun sukuni hävitetään.» Mutta heidän veritekonsa aiheuttama suru ja inho ilmenee vielä lähes viisikymmentä vuotta myöhemmin hänen sanoistaan, jotka hän lausui maatessaan kuolinvuoteellaan Egyptissä: »Simeon ja Leevi, veljekset, heidän aseensa ovat väkivallan aseet. Heidän neuvoonsa ei suostu minun sieluni, heidän seuraansa ei yhdy minun sydämeni; Kirottu olkoon heidän vihansa, sillä se on raju, heidän kiukkunsa, sillä se on julma» (1 Moos. 49: 5—7).

Jaakobista tuntui, että nyt oli syytä syvään nöyrytykseen. Hänen poikansa olivat luonteeltaan julmia ja vilpillisiä. Leirissä oli vääriä jumalia, ja epäjumalanpalvelus oli saanut jonkin verran jalansijaa hänen omassa perhepiirissäänkin. Jos Herra kohtelisi heitä ansion mukaan, niin eikö hän jättäisi heitä alttiiksi ympärillä asuvien kansojen kostolle?

Jaakobin ollessa näin huolten masentamana Herra johdatti hänet suuntaamaan kulkunsa etelään, kohti Beeteliä. Tämän paikan muisteleminen palautti patriarkan mieleen paitsi näkyä enkeleistä ja Jumalan armon lupauksia myös hänen oman valansa, jonka hän oli siellä tehnyt siitä, että Herra oli oleva hänen Jumalansa. Hän päätti että ennen lähtöä tähän pyhään paikkaan hänen väkensä pitäisi päästä vapaaksi epäjumalanpalveluksen saastutuksesta. Siksi hän antoi kaikille leirissä oleville seuraavat ohjeet: »Poistakaa vieraat jumalat, joita teillä on keskuudessanne, puhdistautukaa ja muuttakaa vaatteenne. Ja nouskaamme ja menkäämme Beeteliin, rakentaakseni sinne alttarin Jumalalle, joka kuuli minua ahdistukseni aikana ja oli minun kanssani tiellä, jota vaelsin.»

Kovin liikuttuneena Jaakob kertoi jälleen, miten hän oli ensi

kerran käynyt Beetelissä lähdettyään isänsä kodista yksinäisenä vaeltajana pakenemaan henkensä edestä ja miten Herra oli ilmestynyt hänelle yöllä unessa. Kun hän kertaili, miten ihmeellisesti Jumala oli johdattanut häntä, hänen oma mielensä pehmeni ja hänen lapsensakin heltyivät alistuvaisiksi; hän oli kaikkein tehokkaimmalla tavalla valmistanut heitä kanssaan palvelemaan Jumalaa, kun he saapuisivat Beeteliin. »Niin he jättivät Jaakobille kaikki vieraat jumalat, jotka olivat heidän hallussansa, sekä renkaat, jotka olivat heidän korvissaan, ja Jaakob kätki ne maahan tammen alle, joka oli Sikemissä.»

Jumala oli saattanut maan asukkaat pelkäämään, niin etteivät he mitenkään yrittäneet kostaa Sikemin verilöylyä. Matkaajat saapuivat ilman häiriötä Beeteliin. Siellä Herra ilmestyi jälleen Jaakobille ja uudisti hänelle liiton lupauksen. »Ja Jaakob pystytti patsaan siihen paikkaan, jossa hän oli häntä puhutellut, kivipatsaan.»

Beetelissä Jaakob joutui murehtimaan sellaisen henkilön menetystä, jota kauan oli kunnioitettu hänen isänsä perheen jäsenenä. Tämä oli Rebekan imettäjä Debora, joka oli seurannut emäntäänsä Mesopotamiasta Kanaanin maahan. Jaakob piti arvossa tämän iäkkään naisen mukanoloa, koska siten hänen mieleensä palautuivat lapsuuden ajat ja varsinkin äiti, joka oli rakastanut häntä niin paljon ja hellästi. Deboran poismeno aiheutti niin suuren surun, että tammikin, jonka juurelle hänen hautansa kaivettiin, sai siitä nimen »Itkutammi». On merkille pantavaa, että tämä perheen ystävän elinkautinen uskollinen palvelus ja hänen kuolemansa aiheuttama suru on katsottu arvolliseksi tullakseen merkityksi muistiin Jumalan sanaan.

Beetelistä oli vain kahden päivän matka Hebroniin, mutta tällä taipaleella kohtasi Jaakobia suuri suru, kun hänen vaimonsa Raakel kuoli. Kahdesti hän oli joutunut palvelemaan hänen tähtensä seitsemän vuotta, ja hänen rakkautensa sai ne tuntumaan vain muutamilta päiviltä. Tämä rakkaus oli ollut niin syvällistä ja kestävä, että kun Jaakob makasi kuolemansairaan Egyptissä ja Joosef tuli tapaamaan isäänsä, oli Raakelin menetyks ainoa tapaus, jonka iäkäs patriarkka haiusi muistaa keratessaan mielessään pitkän ja vaivalloisen elämänsä vaiheita: »Palatessani Mesopotamiasta kuoli minulta Raakel matkalla

Kanaanissa, kun vielä oli jonkun verran matkaa Efrataan; ja minä hautasin hänet siellä Efratan tien varteen» (1 Moos. 48: 7).

Ennen kuolemaansa Raakel ehti synnyttää toisen poikansa. Ollessaan kuolemaisillaan hän antoi lapselle nimen Benoni, »kärsimykseni poika». Mutta isä antoi hänelle nimen Benjamin, »onnen poika», »oikean käteni poika» tai »voimani». Raakel haudattiin tien varteen siinä paikassa, jossa hän kuoli, ja hänen haudalleen pystytettiin muistopatsas.

Matkalla Efrataan tapahtui Jaakobin perheessä jälleen häpeällinen rikkomus, jonka johdosta Ruuben, hänen esikoisensa, menetti esikoisuuteen liittyvät oikeutensa ja kunniansa.

Lopulta Jaakob pääsi perille ja »saapui isänsä Iisakin luo Mamreen, Hebroniin, jossa Aabraham ja Iisak olivat asuneet muukalaisina». Sinne hän jäi isänsä loppuvuosisiksi. Tämän kauan poissa olleen pojan huolehtivassa hoidossa vietti heikoksi ja sokeaksi tullut Iisak sentään lohdullisesti nuo yksinäiset murheen vuotensa.

Jaakob ja Eesau tapasivat toisensa isänsä kuolinvuoteen ääressä. Ennen oli vanhempi veli odottanut tätä tilaisuutta kostonsa hetkenä, mutta sittemmin hänen tunteensa olivat suuresti muuttuneet. Jaakob puolestaan tyytyi täysin esikoisuuden hengellisiin siunauksiin ja jätti vanhemmalle veljelleen isän varallisuuden perinnön — eikä Eesau taas muuta ollut halunnut tai arvostanutkaan. Kateus ja viha eivät enää erottaneet heitä toisistaan, mutta silti he lähtivät eri suuntiin, ja »Eesau asettui Seirin vuoristoon». Jumala, joka siunaa runsaasti, oli suonut Jaakobille maallista rikkautta sen taivaallisen hyvän lisäksi, jota hän oli tavoitellut. Veljesten omaisuus »oli niin suuri, etteivät he voineet asua yhdessä, eikä se maa, jossa he asuivat muukalaisina, riittänyt heille heidän karjansa paljouden tähden». Tämä ero oli myös sen tarkoituksen mukaista, mikä Jumalalla oli Jaakobin suhteen. Koska veljesten uskonnolliset käsitykset poikkesivat niin paljon toisistaan, heidän oli parempi asua erillään.

Eesauta ja Jaakobia oli yhtäläisesti opetettu tuntemaan Jumalaa, ja molemmat saivat esteettä vaeltaa hänen käskyjensä tietä ja nauttia hänen suosiotaan, mutta molemmat eivät olleet valin-

neet tätä. Veljekset olivat kulkeneet eri teitä, ja vastaisuudessa heidän tiensä poikkesivat toisistaan yhä enemmän.

Jumala ei puolestaan mitenkään mielivaltaisesti sulkenut Eesaulta pelastuksen siunauksia. Kristuksen kautta hänen armonsa lahjat ovat kaikkien saatavissa. Kukaan ei huku muutoin kuin oman valintansa perusteella. Jumala on esittänyt sanassaan ehdot, joilla jokainen sielu voi tulla valituksi iankaikkiseen elämään — kuuliaisuuden hänen käskyilleen uskon kautta Kristukseen. Jumala on valinnut hänen lakinsa kanssa sopuointuisen luonteen, ja kuka vain saavuttaa hänen vaatimustasonsa, pääsee kirkkauden valtakuntaan. Kristus itse sanoi: »Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä» (Joh. 3: 36). »Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka *tekee minun taivaallisen Isäni tahdon*» (Matt. 7:21). Ja Ilmestyskirjassa hän julistaa: »Autuaat ne, jotka pitävät hänen käskynsä [engl. ja vanha suom. käänn.], että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin!» (Ilm. 22: 14). Kun on kyse ihmisen lopullisesta pelastuksesta, tämä on ainoa Jumalan sanan esittämä valinta.

Jokainen sellainen sielu on valittu, joka ahkeroi pelolla ja vastuksella, että pelastuisi. Se on valittu, joka pukee ylleen sotasun ja taistelee uskon jalon taistelun. Se on valittu, joka valvoo ja rukoilee, tutkii Raamattua ja pakenee kiusausta. Se on valittu, joka pitää uskon ja on kuuliainen jokaiselle sanalle joka Jumalan suusta lähtee. Lunastus on *suoritettu* kaikkien puolesta, mutta sen *tuloksista* pääsevät nauttimaan vain ne, jotka ovat täyttäneet ehdot.

Eesau oli väheksynyt liiton siunauksia. Hän oli arvostanut enemmän ajallista kuin hengellistä hyvää ja saanut mitä oli halunnutkin. Ehdoin tahdoin hän erosi Jumalan kansasta. Jaakob taas oli valinnut uskon perintöosan. Hän oli yrittänyt saada sen viekkauksella, petoksella ja valheella, mutta Jumala oli sallinut hänen rikkomuksensa tulla korjatuksi. Myöhempien vuosiansa kaikista katkerista kokemuksista huolimatta Jaakob ei kuitenkaan koskaan poikennut tavoitteestaan eikä luopunut valinnastaan. Hän oli oppinut, että tavoittelemalla siunausta ihmisky-

Patriarkat ja profeetat

vyin ja viekkaasti hän oli sotinut Jumalaa vastaan. Yöllinen painiskelu Jabbokin joen varrella oli muuttanut Jaakobin kerrassaan toiseksi mieheksi. Itseluottamus oli tyystin poissa. Entisestä oveluudesta ei näkynyt enää merkkiäkään. Viekas ja petollinen elämäntapa oli muuttunut yksinkertaiseksi ja totuudelliseksi. Hän oli oppinut yksinkertaisesti turvautumaan Kaikkivaltiaan käsivarteen, ja koetuksissa ja ahdingoissa hän taipui nöyrän alistuvasti Jumalan tahtoon. Pätsin kuumuudessa luonteen epäjalot ainekset kuluivat pois ja aito kulta puhdistui, kunnes Aabrahamin ja Iisakin usko ilmeni himmentymättömänä myös Jaakobissa.

Jaakobin synty ja sitä seuranneet tapahtumat eivät olleet jääneet vaille pahaa vaikutustaan, mikä ilmeni seurauksiltaan katkerana hänen poikiensa luonteessa ja elämässä. Miehuusikään mennessä heissä oli kehittynyt pahoja virheitä. Moniavioisuuden seuraukset ilmenivät kotipiirissä. Tämä hirveä pahe on omiaan kuivattamaan rakkauden alkulähteetkin, ja vaikutuksellaan se heikentää pyhimpiäkin siteitä. Useiden äitien välinen kateus oli katkeroittanut perhesuhdetta, lapset olivat tulleet riitaisiksi ja uhmamielisiksi, ja isän elämää synkensivät huolet ja murheet.

Yksi pojista oli kuitenkin luonteeltaan täysin poikkeuksellinen — Raakelin vanhempi poika Joosef, jonka harvinainen ulkonainen kauneus näytti vain heijastavan mielen ja sydämen sisäistä kauneutta. Tuossa puhtaassa, vilkkaassa ja iloisessa poikasessa ilmeni myös siveellistä vakavuutta ja lujuttua. Hän otti vaarin isänsä opetuksista ja totteli mielellään Jumalaa. Ominaisuudet, jotka myöhemmin olivat hänelle luonteenomaisia Egyptissä — ystävällisyys, uskollisuus ja totuudellisuus — ilmenivät jo hänen kotoisessa arkielämässään. Äidin kuoleman jälkeen hänen rakautensa isään tuli entistä läheisemmäksi, ja Jaakob puolestaan kiintyi sydämestään tähän vanhalla iällä saamaansa lapseen. Hän »rakasti Joosefia enemmän kuin kaikkia muita poikiansa».

Mutta tästä kiintymyksestäkin koitui ikävyyksiä ja suruja. Epäviisaasti Jaakob näytti toisille pitävänsä eniten Joosefista, ja tämä teki tietenkin toiset pojat kateellisiksi. Veljien huono käytös ja pahat tavat vaivasivat Joosefia kovin. Hän koetti lempeästi oikaista heitä, mutta näiden viha ja kauna siitä vain yltyi. Mutta hän ei jaksanut nähdä, miten nämä tekivät syntiä

Jumalaa vastaan, ja niin hän esitti asian isälleen toivoen, että tämä arvovallallaan saisi heidät parantamaan tapansa.

Jaakob varoi tarkoin ärsyttämästä heitä vihaan kovuudella tai ankaruudella. Syvästi liikuttuneena hän ilmaisi huolestuneisuutensa lapsistaan, kehotti heitä kunnioittamaan hänen harmaita hiuksiaan ja varomaan pilaamasta hänen hyvää mainettaan sekä ennen kaikkea häpäisemästä Jumalaa rikkomalla noin pahoin hänen käskyjään. Häpeissään siitä että heidän pahuutensa oli tullut ilmi nuorukaiset vaikuttivat katuvalisilta, mutta he vain salasivat todelliset tunteensa, jotka tästä ilmitulosta ärtivät entistäänkin katkerammiksi.

Sitten isä antoi Joosefille epäviisaasti lahjaksi kalliin viitan eli ihokkaan, jollaista tavallisesti pitivät vain huomattavat henkilöt. Tätä veljet pitivät jälleen osoituksena isän puolueellisuudesta. He alkoivat sen johdosta epäillä hänen syrjäyttävän vanhemmat lapsensa antaakseen esikoisuuden Raakelin pojalle. Veljien kauna vain kasvoi, kun Joosef eräänä päivänä kertoi näkemästään unesta. »Katso», hän sanoi, »me olimme sitoviamme lyhteitä vainiolla, ja katso, minun lyhteeni nousi seisomaan, ja teidän lyhteenne asettuivat ympärille ja kumarsivat minun lyhdettäni.»

»Sinäkö tulisit meidän kuninkaaksemme, sinäkö hallitsisit meitä?» huudahtivat pojat vihoissaan ja kateellisina.

Pian sen jälkeen hän näki toisen samantapaisen unen ja kertoi senkin veljilleen: »Katso, aurinko ja kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua.» Tämä uni sai selityksensä yhtä nopeasti kuin edellinenkin. Paikalle osunut isä kysyi moittivasti: »Mikä uni se on, jonka sinä olet nähnyt? Olisiko minun ja äitini ja veljiesi tultava kumartamaan sinun eteesi maahan?» Näennäisesti ankarista sanoistaan huolimatta Jaakob uskoi, että Herra näin ilmaisi tulevaisuuden Joosefille.

Joosef seiso siinä veljiensä edessä kauniit kasvot innoituksen hengen valaisemina, eivätkä he voineet muuta kuin ihailla häntä. Mutta he eivät luopuneet pahoista tavoistaan, ja he vihasivat puhtautta, joka nuhteli heitä synnistä. Heidän mielessään ailahteli samoja ajatuksia, jotka muinoin johtivat Kainin surmaukseen.

Patriarkat ja profeetat

Veljesten oli siirtyiltävä paikasta toiseen saadakseen lammaslaumoilleen uutta laidunmaata, ja usein he olivat yhdessä kuu-kausimääriä poissa kotoa. Edellä kerrottujen tapausten jälkeen he menivät siihen paikkaan, jonka heidän isänsä oli ostanut Sikemistä. Kun heistä ei kotvaan aikaan kuulunut mitään, alkoi isä olla huolissaan heistä muistaessaan miten julmasti he aikoinaan kohtelivat sikemiläisiä. Siksi hän lähetti Joosefin ottamaan heistä selvää ja tuomaan sitten hänelle tiedon heidän voinnistaan. Jos Jaakob olisi ollut selvillä heidän todellisista tunteistaan Joosefia kohtaan, ei hän olisi uskaltanut päästää häntä yksin tapaamaan heitä, mutta he olivat pitäneet tuumailunsa tarkoin isältä salassa.

Illoisin mielin Joosef lähti isänsä kotoa kummankaan heistä osaamatta aavistaa, mitä tulisi tapahtumaan ennen kuin he jälleen tapaisivat toisensa. Kun hän pitkän ja yksinäisen matkansa jälkeen saapui Sikemiin, olivat veljet laumoineen jo poistuneet sieltä. Hän kyseli heitä, ja häntä neuvottiin menemään Dootaniin. Hän oli matkannut jo enemmän kuin 80 kilometriä, ja nyt olisi kuljettava vielä kaksikymmentäviisi, mutta hän kiiruhti eteenpäin unohtaen väsymyksensä ajatellessaan voivansa hälventää isän huolia ja pääsevänsä tapaamaan veljiään, joita hän yhä piti rakkaina, vaikka he olivatkin epäystävällisiä.

Veljet näkivät kaukaa hänen lähestyvän. Heidät valtasi katkera viha, eikä sitä lievittänyt vähääkään ajatus siitä, että hän oli tullut niin kaukaa tapaamaan heitä ja tarvitsi väsyneenä ja nälkäisenä heidän vieraanvaraisuuttaan ja veljellistä rakkauttaan. Isän suosion merkin, ihokkaan näkeminen sai heidät rai-voihinsa. »Katso, tuolla tulee se unennäkijä!» he huusivat pilkallisesti. Kateus ja kostonhimo, joita he olivat niin kauan hautoneet mielessään, saivat nyt heissä vallan. »Tappakaamme nyt hänet», he sanoivat, »ja heittäkäämme hänet johonkin kaivoon ja sanokaamme: villipeto on hänet syönyt. Saammepa sitten nähdä, mitä hänen unistaan tulee.»

He olisivat toteuttaneet aikeensa, ellei Ruuben olisi kavahtanut osallistumista veljensä murhaan ja ehdottanut, että Joosef heitettäisiin tyhjään erämaakaivoon, jossa hän saisi nääntyä. Ruuben aikoi näet salaa pelastaa hänet ja palauttaa hänet isän luo. Saatuaan kaikki suostumaan tähän tuumaan Ruuben pois-

tui paikalta peläten ettei jaksaisi hillitä tunteitaan ja siten paljastaisi todelliset aikeensa.

Joosef saapui paikalle aavistamatta vaaraa ja iloisena siitä, että hänen pitkäaikainen etsiskelynsä oli lopultakin johtanut tulokseen. Mutta veljet eivät tervehtineetkään häntä niin kuin hän oli odottanut, vaan kauhistuttivat häntä vihaisilla ja kostonhimoisilla katseillaan. He kävivät häneen käsiksi ja riisuivat ihokkaan hänen yltään. Solvaukset ja uhkaukset ilmaisivat heidän tappoaikeensa. Hänen pyytelynsä kaikuiivat kuuroille korville. Hän oli täysin noiden hurjistuneiden miesten vallassa. He raastoivat hänet syvän kaivonkuopan reunalle ja tyrkkäsivät hänet sinne. Varmistuttuaan siitä, ettei hänellä ollut mitään pakomahdollisuutta he jättivät hänet sinne kuolemaan nälkään ja itse »he istuivat aterioimaan».

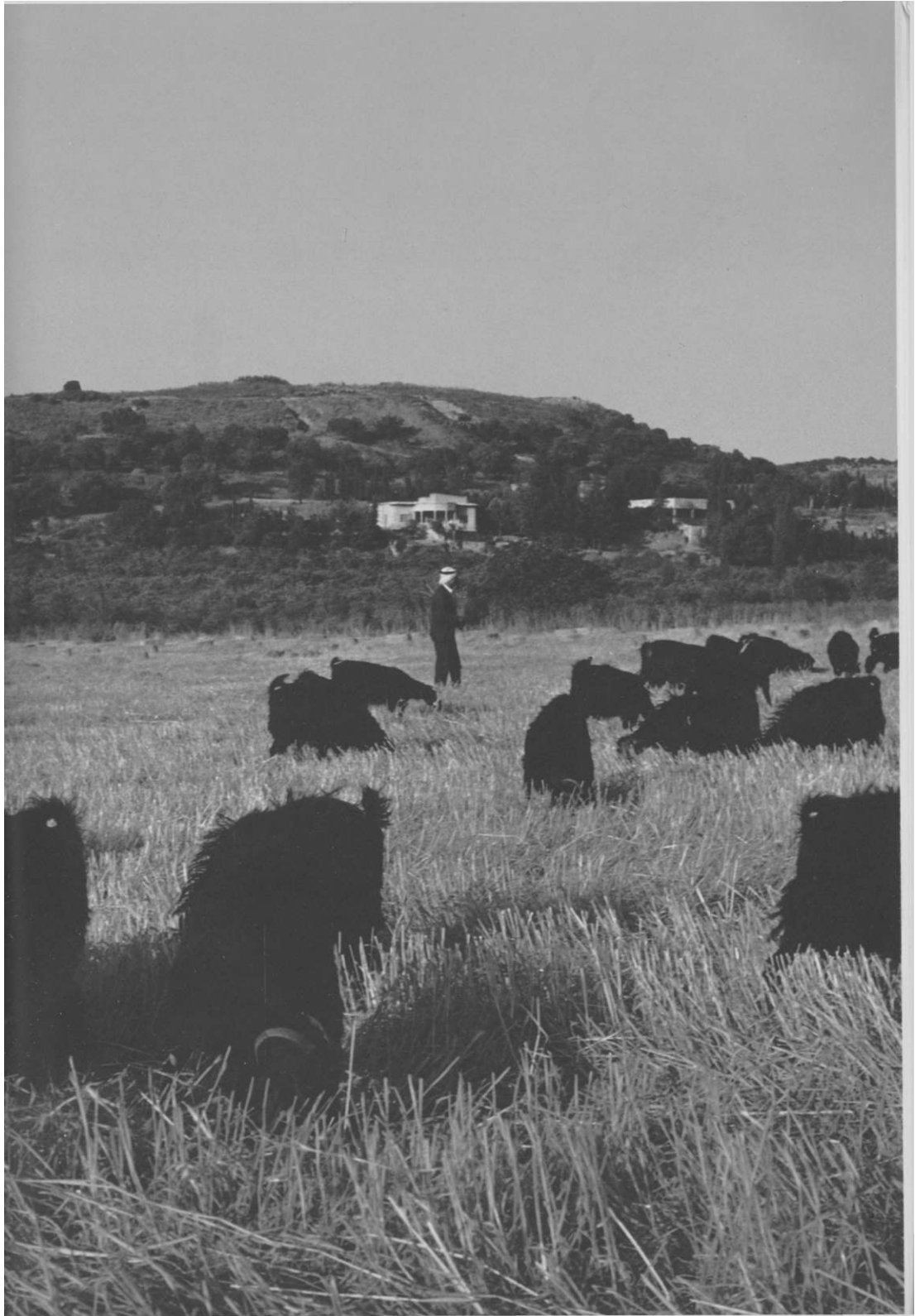
Mutta asia vaivasi muutamia heistä. He eivät saaneetkaan kostosta sitä tyydytystä, mitä olivat odottaneet. Pian ilmaantui näkyviin matkamiesten saatto. Ismaelilaisten karavaani siinä matkasi Jordanin toiselta puolen vieden Egyptiin mausteita ja muuta kauppatavaraa. Juuda ehdotti nyt, että Joosef myytäisiin näille pakanakauppiaille sen sijaan että hänet jätettäisiin kaivon kuolemaan. Näin he saisivat hänet pois tieltään tahraamatta käsiään hänen vereensä, »sillä», hän tähdensi, »hän on meidän veljemme, meidän omaa lihaamme». Kaikki myöntivät tähän ehdotukseen, ja Joosef vedettiin nopeasti ylös kaivosta.

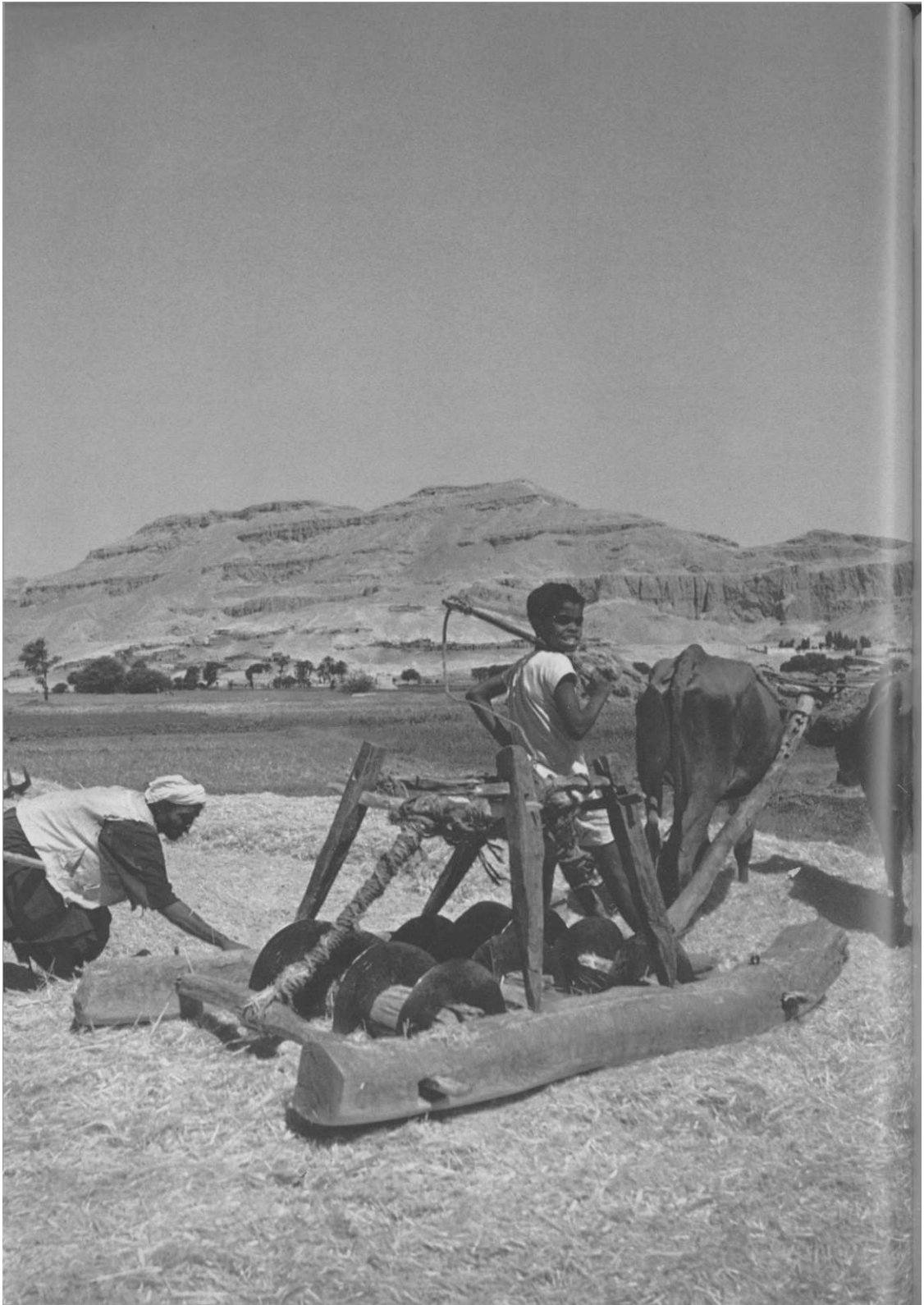
Pelottava totuus selvisi Joosefille heti kun hän näki kauppiat. Orjaksi joutumista pelättiin enemmän kuin kuolemaa. Kauhuissaan hän vetosi yhteen jos toiseenkin veljeensä, mutta turhaan. Eräät heistä tunsivat sääliä mutta vaikenivat siitä pelosta, että heitä pilkattaisiin. Kaikista tuntui, että he olivat menneet liian pitkälle voidakseen enää kääntyä takaisin. Elleivät he luovuttaisi Joosefia, tämä epäilemättä kertoisi asian isälle, joka taas ei jättäisi rankaisematta suosikkipoikansa julmaa kohtelua. Niinpä he karaisivat sydämensä kestävänsä säälimättä hänen avunpyyntöjään ja luovuttivat hänet pakanallisille kauppiaille. Karavaani lähti liikkeelle ja katosi pian näkyvistä.

Ruubenin palatessa kaivolle Joosef oli jo poissa. Hätäntyneenä ja itsesyytösten valtaamana hän repäisi vaatteensa, riensi veljiensä luo ja huudahti: »Poika on kadonnut. Voi minua, min-

Patriarkat ja profeetat

ne minä joudun!» Saatuaan kuulla miten Joosefin oli käynyt ja ettei häntä enää saataisi takaisin Ruuben lopulta suostui toisten tuumaan, jolla he pyrkivät salaamaan syyllisyytensä. He tappoivat vuohipukin, kastoivat Joosefin ihokkaan sen vereen ja veivät vaatteen sitten isälleen selittäen löytäneensä sen kedolta ja arvelleensa sen kuuluneen veljelleen. »Tarkasta», he sanoivat, »onko se poikasi ihokas vai eikö.» He olivat pelänneet tätä kohtausta, mutta nyt he joutuivat katselemaan sellaista sydäntäsärkevää tuskaa ja riipaisevaa surua, johon eivät olleet osanneet varautua. »Tämä on minun poikani ihokas», sanoi Jaakob. »Villipeto on hänet syönyt; totisesti, Joosef on raadeltu kuoliaaksi.» Turhaan hänen poikansa ja tyttärensä yrittivät lohduttaa häntä. »Jaakob repäisi vaatteensa, pani säkin lanteilleen ja suri poikaansa pitkät ajat.» Aikakaan ei tuntunut lievittävän hänen suruaan. »Murehtien minä menen tuonelaan poikani tykö», hän vaikeroi epätoivoisena. Veljekset kauhistelivat tekoaan, mutta eivät isän moitteiden pelosta uskaltaneet ilmaista syyllisyyttään, mikä heistä itsestäänkin tuntui kovin raskaalta.

20.

JOOSEF EGYPTISSÄ

Tällävälän Joosef oli vangitsijoidensa kanssa matkalla Egyptiin. Karavaanin edetessä etelään kohti Kanaanin rajaa hän saattoi kaukaa erottaa kukkulat, joiden lomaan isä oli pystyttänyt telttansa. Hän purskahti katkeraan itkuun ajatellessaan rakkaan isänsä yksinäisyyttä ja tuskaa. Ja Dootanin näkymät palautuivat jälleen hänen mieleensä. Hän muisti miten vihaiset veljet loivat häneen tuimia silmäyksiään, ja hänen korvissaan soivat yhä heidän pisteliäät, solvaavat vastauksensa hänen tuskaisiin avunpyyntöihinsä. Pelokkaana hän ajatteli tulevaisuuttaan. Miten jyrkästi hänen asemansa olikaan muuttunut — helästi hoivatusta pojasta halveksituksi ja avuttomaksi orjaksi! Miten hänen kävisi yksin ja vailla ystäviä tuossa vieraassa maassa, johon hän nyt oli matkalla? Joosef antautui joksikin aikaa kokonaan surun ja kauhun valtaan.

Mutta Jumala johti asiat, niin että tämäkin kokemus koitui Joosefille siunaukseksi. Hän oli muutamassa tunnissa oppinut sen, mitä vuosikaudetkaan eivät muutoin olisi pystyneet opettamaan hänelle. Niin voimakkaasti ja hellästi kuin isä olikin rakastanut häntä, hän oli puolueellisuudellaan ja hemmottelullaan vahingoittanut poikaansa. Pitämällä häntä epäviisaasti muita parempana hän oli ärsyttänyt veljet vihaamaan Joosefia ja ryhtymään niihin julmuuksiin, jotka lopulta veivät hänet kauas kodistaan. Väärän kasvatuksen seuraukset ilmenivät Joosefin luonteessakin vikoina, jotka nyt oli korjattava. Hän oli tulossa omahyväiseksi ja vaativaksi. Isän hellään huolenpitoon tottu-

*Viljan puintia ikivanhalla
menetelmällä Ylä-Egyptissä,
Niilin länsirannalla, lähellä
nykvistä Luksorin kaupunkia*

Patriarkat ja profeetat

neena hän ei arvellut pystyvänsä selviytymään muukalaisen ja orjan ankean elämän vaikeuksista.

Silloin hänen ajatuksensa suuntautuivat hänen isänsä Jumalaan. Jo lapsena häntä oli opetettu rakastamaan ja pelkäämään häntä. Isän teltassa hän oli usein kuunnellut kertomusta siitä, mitä tämä oli unessa nähnyt ollessaan matkalla maanpakolaisuuteen. Hänelle oli kerrottu, mitä Herra oli luvannut isälle ja miten nämä lupaukset olivat täyttyneet — miten hädän hetkenä Jumalan enkelit olivat tulleet opettamaan, lohduttamaan ja suojelemaan häntä. Ja hän oli oppinut, että Jumala oli rakkaudessaan varannut ihmisille Lunastajan. Kaikki nämä arvokkaat opetukset muistuvat nyt elävästi hänen mieleensä. Joosef uskoi, että hänen isiensä Jumala tulisi olemaan myös hänen Jumalansa. Ja niin hän siinä paikassa jättäytyi kokonaan Herralle ja rukoili, että Israelin Varjelija olisi hänen kanssaan hänen maanpakolaisuutensa maassa.

Hänen sydämensä sykähti tästä ylevästä päätöksestä, että hän pysyisi uskollisena Jumalalle ja toimisi kaikissa olosuhteissa niin kuin taivaan Kuninkaan alamaiselle kuului. Hän palvelisi Herraa kokosydämisesti; hän suhtautuisi rohkeasti osakseen tuleviin koettelemuksiin ja suorittaisi jokaisen tehtävänsä uskollisesti. Yhden päivän kokemuksesta oli tullut käännekohta Joosefin elämässä. Kaikessa hirveydessään se oli muuttanut hänet hemmotellusta lapsesta ajattelevaksi, rohkeaksi ja hillityksi mieheksi.

Kun saavuttiin Egyptiin, myytiin Joosef Potifarille, faaraon henki var ti jäin päällikölle, jonka palvelukseen hän jäi kymmeneksi vuodeksi. Täällä häntä ahdistivat aivan epätavalliset kiusaukset, sillä kaikkialla hänen ympärillään palvottiin epäjumalia suorastaan kuninkaallisella komeudella ja kaiken sen rikkauden ja kulttuurin kannattamana, mitä sen ajan kehittynein valtio saattoi tarjota. Siitä huolimatta Joosef pysyi vilpittömänä ja kuuliaisena Jumalalle. Paheellista silmänruokaa ja houkutusääniä oli kaikkialla hänen ympärillään, mutta hän ei suostunut katsomaan eikä kuulemaan niitä. Hän ei päästänyt ajatuksiaan harhailemaan kielletyissä asioissa. Egyptiläisten suosioon pyrkinessäänkään hän ei salaillut periaatteitaan. Jos hän olisi koettanut salata niitä, hän olisi langennut kiusaukseen. Mutta hän

ei hävennyt isiensä uskontoa eikä pyrkinyt mitenkään salaamaan sitä että oli Herran palvelija.

»Mutta Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa. Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra antoi kaiken, mitä hän teki, menestyä hänen käsissään.» Päivä päivältä Potifar luotti Joosefiin yhä enemmän, kunnes lopulta korotti hänet talonsa ja kaiken omaisuutensa hoitajaksi. »Niin hän jätti Joosefin haltuun kaikki, mitä hänellä oli, eikä hän itse välittänyt mistään, paitsi ruuasta, jota hän söi.»

Kaiken Joosefin käsiin uskotun huomattava menestyminen ei ollut suoranaisten ihme, vaan jumalallinen siunaus kruunasi hänen utteruutensa, huolellisuutensa ja tarmokkuutensa. Joosef piti menestystään Jumalan suosiona, ja hänen epäjumalia palvova isäntänsäkin piti tätä hänen erinomaisen menestymisensä salaisuutena. Mutta ilman kestäväää, suunnitelmallista yritystä ei menestykseen olisi koskaan päästy. Jumala sai kunnian palvelijansa uskollisuudesta. Hänen tarkoituksensa oli, että Jumalaan uskova erottuisi puhtaudessaan ja rehellisyydessään jyrkästi epäjumalien palvojista ja että taivaallisen armon valo pääsisi siten loistamaan pakanuuden pimeyden keskellä.

Henki var ti jäin päällikkö mieltä Joosefin ystävällisyyteen ja uskollisuuteen. Ennen pitkää hän piti Joosefia pikemmin poikanaan kuin orjana. Nuorukainen pääsi kosketuksiin arvohenkilöiden ja oppineiden kanssa ja tutustui luonnontieteisiin, kieliin ja liiketaitoon ja sai näin tulevalle Egyptin pääministerille tarpeellista kasvatusta.

Mutta Joosefin usko ja turmeltumattomuus joutuivat vielä tulikokeeseen. Hänen isäntänsä vaimo koetti viekoitella nuorukaisen rikkomaan Jumalan lakia. Tähän asti hän oli varjeltunut tuon pakanallisen maan yleiseltä turmelukselta, mutta tämä kiusaus tuli niin yllättävänä, niin väkevänä ja viettelevänä — miten siitä voisi selviytyä? Joosef tiesi hyvin, mitä sen vastustamisesta seuraisi. Vaihtoehtoina olivat salaaminen, suosio ja palkkiot ja toisaalta epäsuosio, vankeus ja kenties kuolema. Hänen koko tulevaisuutensa riippui hetken ratkaisusta. Pääsivikö periaate voitolle? Pysyisikö Joosef yhä uskollisena Jumalalle? Tavattomasti huolissaan enkelit katselivat tuota näkyä.

Patriarkat ja profeetat

Joosefin vastaus kuvastaa uskonnollisen periaatteen voimaa. Hän ei pettäisi maallisen isäntänsä luottamusta, ja seurauksista välittämättä hän olisi uskollinen taivaalliselle Mestarilleen. Jumalan ja pyhien enkeleiden tarkkailevien katseiden edessä monet uskaltautuvat tekemään sellaista, mihin eivät tohtisi syyllistyä toisten ihmisten nähden, mutta Joosef ajatteli lähinnä Jumalaa. »Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!» hän sanoi.

Jos pitäisimme alati mielessämme, että Jumala näkee ja kuulee kaiken mitä teemme ja puhumme sekä pitää tarkoin kirjaa kaikista sanoistamme ja teoistamme ja että joudumme niistä kaikista tilille, niin pelkäisimme synnin tekemistä. Muistakoot nuoret aina, että missä he lienevätkin ja tekivätpä he mitä tahansa, Jumala on aina läsnä. Mikään toimintamme ei jää huomaamatta. Emme voi salata teitämme Korkeimmalta. Inhimillisiä lakeja, niin ankaria kuin ne välistä ovatkin, rikotaan usein rikoksen tulematta ilmi, ja siksi se jää myös rankaisematta. Mutta tämä ei käy päinsä kun on kyse Jumalan laista. Synkin-kään keskiyön pimeys ei pysty peittämään syyllistä. Hän voi luulla olevansa yksin, mutta jokaista tekoa tarkkailee näkymätön todistaja. Taivaallinen tarkkailija on selvillä tekijän sisäisistä vaikuttimistakin. Jokainen teko, jokainen sana ja jokainen ajatus pannaan merkille niin tarkoin kuin koko maailmassa olisi vain tuo ainoa henkilö ja koko taivas olisi keskittänyt huomionsa häneen.

Joosef joutui kärsimään turmeltumattomuutensa takia, sillä hänen viettelijänsä kosti syyttämällä häntä inhottavasta rikoksesta ja sai hänet viedyksi vankilaan. Jos Potifar olisi uskonut, mitä hänen vaimonsa väitti Joosefista, nuori heprealainen olisi menettänyt henkensä. Mutta hänen kaikelle käytökselleen tunnusomainen säädyllisyys ja rehtiys todistivat hänet syyttömäksi, ja vain talon maineen pelastamiseksi hänet syöstiin häpeään ja vankeuteen.

Vanginbartijat kohtelivat Joosefia aluksi hyvin kovakouraisesti. Psalmista lausuu: »Hänen jalkojansa vaivattiin kahleilla, hän joutui rautoihin, siksi kunnes hänen sanansa kävi toteen ja Herran puhe osoitti hänet puhtaaksi» (Ps. 105: 18,19). Mutta Joosefin todellinen luonne näyttäytyi kirkkaana vankityrmän

pimeydessäkin. Hän säilytti uskonsa ja pysyi kärsivällisenä. Hän oli saanut julman korvauksen vuosikausien uskollisesta palveluksestaan, mutta sekään ei saanut häntä pahantuuliseksi ja epäluuloiseksi. Hänellä oli tietoiseen syyttömyyteen perustuva rauha, ja hän uskoi asiansa Jumalan huomaan. Hän ei hautonut kärsimiään vääryyksiä, vaan omat surunsa unohtaen koetti keventää toisten murheita. Vankilassakin hän löysi jotakin tehtävää. Jumala valmisti häntä ahdistusten koulussa laajempaan käyttöön, eikä Joosef kieltäytynyt tarpeellisesta kurista. Vankilassa hän sai nähdä sorron ja hirmuvallan samoin kuin rikosten seurauksia ja oppi oikeuden, myötätunnon ja armon läksyjä, joiden perusteella hän pystyi myöhemmin käyttämään valtaa viisaasti ja sääliväisesti.

Vähitellen Joosef voitti puolelleen vankilan päällikön luottamuksen, ja lopulta tämä uskoi kaikki vangit hänen haltuunsa. Hänen käyttäytymisensä vankilassa — hänen moitteeton elämänsä ja myötätuntonsa vaikeuksissa ja ahdingoissa olevia kohtaan — avasi hänelle tien tulevaan menestykseen ja kunniaan. Jokainen valonsäde jonka kohdistamme toisiin, heijastuu meihin takaisin. Jokainen surevalle lausuttu ystävällinen ja myötätuntoinen sana, jokainen jonkun ahdinkoa lievittävä teko ja jokainen tarvitsevalle annettu lahja, mikäli niiden vaikuttimet ovat oikeat, tuottavat siunauksia antajalle.

Kuninkaan ylimmäinen leipoja ja ylimmäinen juomanlaskija oli pantu vankeuteen jostakin rikkomuksesta, ja hekin joutuivat Joosefin hoiviin. Eräänä aamuna hän huomasi heidän olevan hyvin surullisia ja kysyi heiltä ystävällisesti, mikä heitä suretti. He kertoivat kumpikin nähneensä merkillisen unen, johon he halusivat kaikin mokomin tietää selityksen. »Unien selitykset ovat Jumalan», sanoi Joosef, »kertokaa kuitenkin minulle.» Kummankin kerrottua unensa Joosef ilmoitti niiden selityksen: Kolmen päivän kuluttua juomanlaskija pääsisi takaisin virkaansa ja antamaan maljan faaraon käteen kuten ennenkin, kun taas ylimmäinen leipoja surmattaisiin kuninkaan käskystä. Molemmissa tapauksissa kävi niin kuin oli ennustettu.

Kuninkaan juomanlaskija oli vakuuttanut olevansa Joosefille syvästi kiitollinen sekä ilahduttavasta unen selityksestä että monista ystävällisistä palveluksista. Joosef puolestaan kertoi

Patriarkat ja profeetat

liikuttavasti omasta epäoikeudenmukaisesta vankeudestaan ja pyysi vastapalvelukseksi, että hänen asiansa esitettäisiin kuninkaalle. »Muista minua», hän sanoi, »kun sinun hyvin käy, ja tee minulle laupeus mainitsemalla minusta faaraolle ja toimitamalla minut pois tästä talosta. Sillä minut on varastettu heprealaisten maasta, enkä minä ole täälläkään tehnyt mitään, mistä minut olisi tullut panna tähän vankikuoppaan.» Ylimmäinen juomanlaskija näki unensa selityksen toteutuneena yksityiskohdista myöten, mutta kuninkaan suosioon päästyään hän ei enää muistanut hyvän tekijäänsä. Joosef joutui olemaan vankilassa vielä kaksi vuotta. Hänen mielessään virinnyt toivo sammui vähitellen kokonaan, ja kaikkien muiden ahdistusten lisäksi mieltä kirveli nyt lisäksi juomanlaskijan kiittämättömyys.

Mutta jumalallinen käsi oli pian aukaiseva vankilan portit. Egyptin kuningas näki eräänä yönä kaksi unta, jotka ilmeisesti viittasivat samaan tapahtumaan ja näyttivät enteilevän jotakin suurta onnettomuutta. Hän ei pystynyt selvittämään niiden merkitystä, ja siksi ne jäivät vaivaamaan hänen mieltään. Valtakunnan tietäjät ja viisaatkaan eivät kyenneet antamaan mitään selitystä. Kuninkaan neuvottomuus ja huolekkuus vain kasvoivat, ja pian oli koko palatsi kauhuissaan. Yleinen levottomuus palautti ylimmäisen juomanlaskijan mieleen hänen oman unensa aikaiset tapahtumat; niistä hän muisti Joosefin, ja nyt hänen sydäntään vihlaasi oma muistamattomuus ja kiittämättömyys. Heti hän kertoi kuninkaalle, miten muuan heprealainen vanki oli selittänyt sekä hänen omansa että ylimmäisen leipojan unen ja miten niiden selitykset olivat toteutuneet.

Faaraosta oli nöyryyttävää kääntyä valtakunnan tietäjien ja viisaiden luota kysymään neuvoa muukalaiselta ja orjalta, mutta hän oli valmis vastaanottamaan palveluksia miten alhaiselta taholta tahansa, kunhan vain saisi levottoman mielensä rauhoittumaan. Joosef noudettiin tuota pikaa kuninkaan luo. Ennen kuin hänet johdettiin kuninkaan eteen, hän muutti vaatteensa ja ajatti hiuksensa, jotka olivat kasvaneet pitkiksi hänen ollessaan kauan epäsuosiossa ja vankeudessa.

»Ja farao sanoi Joosefille: 'Minä olen nähnyt unen, eikä ole sen selittäjää, mutta olen kuullut kerrottavan sinusta, että kun kuulet unen, sinä voit sen selittää'. Joosef vastasi faaraolle sa-

noen: 'En minä; mutta Jumala antaa faraolle suotuisan vastauksen'.» Joosefin vastauksessa kuninkaalle ilmenee hänen nöyryytensä ja uskonsa Jumalaan. Vaatimattomuudessaan hän ei väitä sinänsä olevansa sen viisaampi kuin muutkaan. »En minä.» Jumala yksin pystyy selittämään nämä salaisuudet.

Sitten faarao alkoi kertoa uniaan: »Olin seisovinani Niilinvirran rannalla. Ja katso, virrasta nousi seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella kaislikossa. Ja katso, niiden jälkeen nousi virrasta toiset seitsemän lehmää, kurjia, kovin rumia ja laihoja; en ole koko Egyptin maassa nähnyt niin rumia kuin ne. Ja nämä laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset, ne lihavat lehmät. Mutta vaikka ne olivat nielleet nämä, ei voinut huomata, että ne olivat nielleet ne, vaan ne olivat yhtä rumannäköisiä kuin ennenkin. Siihen minä heräsin. Mutta taas minä näin unta: seitsemän täyteläistä ja kaunista tähkäpäätä kasvoi samassa oljessa. Ja katso, niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän tähkäpäätä, kuivunutta, ohutta ja itätuulen polttamaa. Ja nämä ohuet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Minä kerroin tämän tietäjille, mutta ei kukaan kyennyt sanomaan minulle, mitä se merkitsee.»

»Faraon unet merkitsevät kumpikin samaa», sanoi Joosef. »Jumala on ilmaissut faraolle, mitä hän on tekävä.» Oli tuleva seitsemän hyvin viljavaa vuotta. Pellot ja puutarhat tuottaisivat runsaampaa satoa kuin koskaan ennen. Ja tätä aikaa seuraisi seitsemän nälkävuotta. »Eikä enää tiedetä mitään maassa vallinneesta viljavuudesta sitä seuraavan nälänhädän vuoksi, sillä se on oleva ylen kova.» Unen toistuminen korosti sen varmuutta ja pikaista toteutumista. Ja Joosef lisäsi: »Nyt valitkoon siis farao ymmärtäväisen ja taitavan miehen ja asettakoon hänet Egyptin hallitusmieheksi. Näin tehköön farao: asettakoon päällysmiehiä maahan ja ottakoon viidennen osan Egyptin maan sadosta seitsemänä viljavuotena. Ja koottakoon näinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, kaikki niiden sato ja kasattakoon viljaa faraon haltuun, talletettakoon sato kaupunkeihin ja säilytettäköön, niin että maalla on eloa säästöissä seitsemän nälkävuoden varalle.»

Selitys oli niin järkevää ja johdonmukaista ja sen suosittelemat toimenpiteet niin asiallisia ja älykkäitä, ettei sen toden-

Patriarkat ja profeetat

mukaisuutta voinut epäillä. Mutta kenen tehtäväksi voitiin antaa suunnitelman toteuttaminen? Tämän valinnan viisaudesta riippui koko kansakunnan säilyminen. Kuningas oli huolissaan. Jonkin aikaa nimitysasialla oli käsiteltävänä. Hallitsija oli kuullut ylimmäiseltä juomanlaskijalta, miten viisaasti ja harkitsevasti Joosef oli hoitanut vankilan asioita; ilmeisesti hän oli tavallista etevämpi suorittamaan hallinnollisia tehtäviä. Juomanlaskija koetti näin lievittää tunnonvaivojaan ja sovittaa aikaisempaa kiittämättömyyttään kehumalla hyväntekijäänsä erittäin sydämellisesti, ja kuninkaan lisätiedustelut vahvistivat hänen selostuksensa todeksi. Koko valtakunnassa Joosef oli ainoa, jolle oli annettu viisautta osoittaa mikä vaara kansakuntaa uhkasi ja miten siihen oli varauduttava, ja kuningas oli vakuuttunut siitä, että juuri Joosef kykeni parhaiten toteuttamaan ne suunnitelmat, jotka hän oli esittänyt. Hänessä oli aivan ilmeisesti jumalallista kykyä, eikä kuninkaan virkamiehistä kukaan pystynyt niin hyvin hoitamaan valtakunnan asioita tänä kriisikautena. Se että hän oli heprealainen ja vanki, ei paljonkaan merkinnyt verrattuna hänen ilmeiseen viisauteensa ja terveeseen arvostelukykyynsä. »Voisimmeko löytää ketään, jossa on Jumalan henki niinkuin tässä?» sanoi kuningas neuvonantajilleen.

Ja niin ratkaistiin nimitysasialla, ja Joosefille esitettiin hämmästyttävä lausunto: »Koska Jumala on sinulle ilmoittanut kaiken tämän, ei ole ketään niin ymmärtäväistä ja taitavaa kuin sinä olet. Hoida sinä minun taloani, ja sinun käskyäsi totelkoon kaikki minun kansani; ainoastaan valtaistuimen puolesta minä olen sinua korkeampi.» Sitten kuningas luovutti Joosefille hänen virkamerkkinsä. »Ja farao otti sinettisormuksensa kädettään ja pani sen Joosefin käteen ja puetti hänen ylleen hienot pellavavaatteet ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa. Ja hän antoi hänen ajaa omissa, lähinnä parhaissa vaunuissaan, ja hänen edellään huudettiin: abrek! [merkinnee: polvillenne!].»

»Hän pani hänet talonsa herraksi ja kaiken omaisuutensa haltijaksi, sitomaan mielensä mukaan hänen ruhtinaitansa ja opettamaan viisautta vanhimmille» (Ps. 105: 21,22). Vankityrmästä Joosef korotettiin hallitsemaan kaikkea Egyptin maata. Se oli korkea kunnia-asema, mutta siihen liittyi vaikeuksia ja vaaroja. Huipulla oleva on aina vaarassa. Samoin kuin myrsky

jättää laakson vähäisen kukkasen vahingoittumattomaksi mutta tempaisee vuorenharjalla kasvavan mahtavan puun juurineen irti, saattavat vaatimattomassa elämässään nuhteettomina säilyneet tempautua alas maahan joutuessaan niihin kiusauksiin, jotka ahdistavat maallista menestystä ja kunniaa. Mutta Joosefin luonne kesti yhtä hyvin vastoinkäymisen kuin menestyksenkin kokeen. Hän oli yhtä uskollinen Jumalalle seisossaan faaraon palatsissa kuin vankikomerossaankin. Hän oli yhä muokalaisena pakanallisessa maassa, erossa sukulaisistaan jotka palvelivat Jumalaa. Mutta hän uskoi lujasti, että jumalallinen käsi oli johtanut hänen kulkuaan, ja luottaen jatkuvasti Jumalaan hän suoritti uskollisesti tehtävänsä kuuluvat velvollisuudet. Joosef kiinnitti kuninkaan ja Egyptin huomattavien miesten huomion oikeaan Jumalaan, ja vaikka he edelleen palvelivatkin epäjumalia, he oppivat kunnioittamaan niitä periaatteita, joita Herran palvelija ilmensi elämässään.

Miten Joosef saattoi osoittaa sellaista luonteen lujuuutta, rehtiyttä ja viisautta? Varhaisina vuosinaan hän oli kuunnellut mieluummin velvollisuuden ääntä kuin omia mielihalujaan, ja nuoruusajan turmeltumattomuus, yksinkertainen luottavaisuus ja jaloluontoisuus näyttäytyivät sittemmin miehuusajan teoissa. Puhdas ja yksinkertainen elämä oli voimakkaasti kehittänyt sekä ruumiin että älyn kykyjä. Yhteys Jumalaan hänen tekojensa välityksellä ja uskon perillisille uskottujen suurten totuuksien mietiskely oli edistänyt ja jalostanut hänen hengellistä luontoaan sekä avartanut ja vahvistanut hänen mieltään siinä määrin, ettei hän millään opiskelulla olisi päässyt niin pitkälle. Tehtävien uskollinen täyttäminen jokaisessa asemassa, alhaisimmasta ylhäisimpään, oli kehittänyt jokaisen kyvyn suorittamaan tehokkainta palvelustaan. Joka elää Luojan tahdon mukaisesti, varmistaa parhaiten luonteensa kehittymisen totuudelliseksi ja jaloksi. »Herran pelko — se on viisautta, ja pahan karttaminen on ymmärrystä» (Job 28: 28).

Vain harvat käsittävät elämän pikku asioiden vaikutuksen luonteen kehitykseen. Mikään minkä kanssa joudumme tekemisiin ei itse asiassa ole vähäistä. Eri olosuhteet joihin joudumme päivittäin koettelevat uskollisuuttamme ja valmistavat meitä yhä vaativampiin luottamustehtäviin. Periaattellinen arkielämä

Patriarkat ja profeetat

totuttaa mielen noudattamaan velvollisuuden vaatimuksia mieluummin kuin omia mielihaluja. Näin kurinalaisesti kehittynyt mieli ei horjahtele oikean ja väärän välillä niin kuin ruoho, jota tuuli huojuttaa, vaan pysyy velvollisuudentuntoisena harjaantuttuaan uskolliseksi ja totuudelliseksi. Ja olemalla uskollisia vähässä sellaiset henkilöt vahvistuvat pysymään paljossakin uskollisina.

Rehti luonne on Oofirin kultaakin arvokkaampi. Ilman sitä ei kukaan voi yltää kunnioitettavaan arvoasemaan. Mutta luonnetta ei peritä eikä se ole ostettavissa. Siveellistä arvokkuutta ja jaloja henkisiä kykyjä ei saada sattumoisin. Parhaatkin kyvyt ovat arvottomia ellei niitä kehitetä. Jalon luonteen muodostaminen on elämänikäinen työ, joka pakostakin vaatii uutteraa ja kestäväää ponnistusta. Jumala antaa tilaisuuksia; menestys riippuu siitä miten niitä käytetään.

21.

JOOSEF JA HÄNEN VELJENSÄ

Heti viljavien vuosien alusta lähtien alettiin varustautua tulevaa nälänhätää varten. Joosefin johdolla rakennettiin suunnattomia varastoja kaikkiin Egyptin keskuspaikkoihin, jotta niihin voitaisiin tallettaa odotetun viljasadon koko ylijäämä. Näin tehtiin seitsemän viljavuoden aikana, kunnes varastoon koottu vilja ei ollut enää mitattavissa.

Ja sitten alkoivat Joosefin ennustamat seitsemän nälkävuotta, »ja tuli nälänhätä kaikkiin maihin, mutta Egyptin maassa oli leipäviljaa kaikkialla. Mutta koko Egyptin maa näki nälkää, ja kansa huusi faraolta leipää. Silloin farao sanoi kaikille egyptiläisille: 'Menkää Joosefin luo ja tehkää, mitä hän käskee teidän tehdä'. Kun nälkä ahdisti koko maata, avasi Joosef kaikki varastot ja myi viljaa egyptiläisille.»

Nälänhätä ulottui myös Kanaanin maahan ja tuntui ankarana siinäkin maassa jossa Jaakob asui. Kuultuaan, että Egyptin kuningas oli koonnut varastoon runsaasti viljaa hän lähetti kymmenen poikaansa sinne ostamaan viljaa. Saavuttuaan maahan heidät ohjattiin muiden anojien mukana kuninkaan sijaisen puheille, joka oli vallanpitäjänä maassa. Ja niin he »tulivat ja kumartuivat hänen edessään kasvoilleen maahan». »Ja Joosef tunsu veljensä, mutta he eivät tunteneet häntä». Heprealaisen nimensä tilalle hän oli saanut kuninkaalta toisen nimen, eikä Egyptin pääministeri muutoinkaan juuri muistuttanut sitä poikapahaista, jonka he olivat myyneet ismaelilaisille. Kun Joosef näki, miten hänen veljensä lankeivat maahan ja kumarsivat häntä, hänen

Patriarkat ja profeetat

unensa ja menneet tapahtumat palasivat elävinä hänen mieleensä. Hän katseli tarkoin veljesten ryhmää ja huomasi, ettei Benjamin ollut heidän joukossaan. Oliko hänkin joutunut noiden hurjien miesten petollisen julmuuden uhriksi? Hän päätti ottaa asiasta selvän. »Te olette vakoojia», hän sanoi ankarasti, »olette tulleet katsomaan, mistä maa olisi avoin.»

He vastasivat: »Ei, herra; palvelijasi ovat tulleet ostamaan elintarpeita. Me olemme kaikki saman miehen poikia, olemme rehellisiä miehiä; palvelijasi eivät ole vakoojia.» Hän halusi tietää, olivatko he yhtä ylimielisen kopeita kuin silloinkin, kun hän oli heidän parissaan, sekä miten kotona jaksettiin. Kuitenkin hän tiesi, että he saattoivat hyvinkin valehdella hänelle. Niinpä hän toisti syytöksensä, ja he vastasivat: »Meitä, sinun palvelijoitasi, on kaksitoista veljestä, saman miehen poikia Kanaanin maasta; nuorin on nyt kotona isämme luona, ja yhtä ei enää ole.»

Sanoen epäilevänsä heidän kertomuksensa todenperäisyyttä ja yhä pitävänsä heitä vakoojina valtias ilmoitti koettelevansa heitä vaatimalla heitä jäämään Egyptiin, kunnes yksi heistä olisi noutanut nuorimman veljensäkin sinne. Elleivät he suostuisi tähän, heitä pidettäisiin vakoojina. Mutta tällaiseen järjestelyyn eivät Jaakobin pojat voineet myöntyä, sillä sen toteuttaminen vaatisi niin paljon aikaa, että heidän perheensä joutuisivat nä-länhätään, ja kukapa heistä olisi lähtenyt matkaan yksin ja jät-tänyt veljensä vankeuteen? Miten hän olisi selittänyt kaiken isälleen? Vaikutti todennäköiseltä, että heidät tapettaisiin tai tehtäisiin orjiksi, ja jos Benjamin noudettaisiin, hänen kävisi samoin kuin heidänkin. He päättivät jäädä kärsimään yhdessä mieluummin kuin tuottaa isälleen lisäsurua ainoan jäljellä olevan poikansa menetyksen johdosta. Ja niin heidät pantiin vankilaan, jossa he viipyivät kolme päivää.

Niiden vuosien aikana, jolloin Joosef oli ollut erossa veljistään, nämä Jaakobin pojat olivat muuttuneet luonteeltaan. He olivat olleet kateellisia, kurittomia, petollisia, julmia ja kostonhimoisia. Mutta nyt vastoinkäymisen koettelemina he osoittautuivat epäitsekäiksi, toisilleen uskollisiksi sekä isäänsä kiintyneiksi ja hänen arvovaltaansa alistuviksi, niin keski-ikäisiä kuin jo olivatkin.

Nuo kolme päivää egyptiläisessä vankilassa olivat veljeksille katkeran surun päiviä heidän muistellessaan menneitä syntejään. Näytti varmalta, että heidät tuomittaisiin vakoojina ellei Benjaminia saataisi noudetuksi, mutta toisaalta ei ollut paljontakaan toiveita siitä, että isä suostuisi luovuttamaan Benjaminia. Kolmantena päivänä Joosef kutsutti veljet luokseen. Hän ei uskaltanut pidättää heitä kauemmin, sillä isä ja hänen luonaan asuvat perheet olivat jo nyt saattaneet joutua kärsimään nälkää. »Jos tahdotte elää, niin tehkää näin, sillä minä olen Jumalaa pelkääväinen: jos olette rehellisiä miehiä, niin jääköön yksi teistä, veljeksistä, vangiksi vankilaan, jossa teitä säilytettiin, mutta te muut menkää viemään kotiin viljaa perheittenne nälänhätään. Ja tuokaa nuorin veljenne minun luokseni. Jos teidän puheenne siten todeksi vahvistuu, niin vältätte kuoleman.» Tähän esitykseen he suostuivat, vaikkeivät tohtineetkaan luvata, että isä antaisi Benjaminin lähteä heidän mukaansa. Joosef oli puhunut heille tulkin välityksellä, ja kun veljet eivät aavistaneet hänen ymmärtävän heitä, he puhelivat keskenään vapaasti hänen läsnäollessaan. He syyttivät itseään siitä, mitä olivat tehneet Joosefille: »Totisesti, me olemme syylliset sen tähden, mitä teimme veljellemme; sillä me näimme hänen sielunsa tuskan, kun hän anoi meiltä armoa, emmekä kuulleet häntä. Sentähden on meille tullut tämä tuska.» Ruuben, joka oli aikonut vapauttaa hänet Dootanissa, lisäsi: »Enkö minä sanonut teille: 'Älkää tehkö pahoin nuorukaista vastaan!' Mutta te ette kuulleet minua; katsokaa, nyt kostetaan hänen verensä.» Tämän kuultuaan ei Joosef jaksanut enää hillitä tunteitaan, vaan poistui paikalta itkemään. Palattuaan hän käski vangita Simeonin heidän nähtensä ja viedä hänet takaisin vankilaan. Silloin kun he kohtelivat julmasti Joosefia, Simeon oli ollut yllyttäjänä ja päätekijänä, ja siksi juuri hänet valittiin panttivanngiksi.

Ennen kuin Joosef päästi veljensä matkaan, hän käski antaa heille viljaa ja panna jokaisen rahat salaa takaisin tämän säkkiin viljan päälle. Matkan varrella yksi veljistä avasi säkkinsä ja löysi ihmeekseen rahakukkaronsa säkin suulta. Kun hän kertoi tästä veljilleen, nämä säikähtivät ja kysyivät kummissaan toisiltaan: »Mitä Jumala on meille tehnyt?» Oliko heidän pidettävä sitä hyvänä merkinä Herralta, vai oliko hän sallinut tä-

män tapahtua rangaistakseen heitä synneistään ja syöstäkseen heidät vielä pahempaan ahdinkoon? He tunnustivat, että Herra oli nähnyt heidän syntinsä ja rankaisi nyt heitä.

Jaakob odotti huolissaan poikiensa paluuta, ja heidän saavuttuaan koko leiri kokoontui innokkaana kuuntelemaan, kun he kertoivat isälleen kaikesta tapahtuneesta. Uutiset herättivät kaikissa levottomuutta ja pelkoa. Egyptiläisen valtiaan menettely enteili jotakin pahansuopaa asiain kehittelyä, ja heidän pelkonsa vain lisääntyi, kun veljekset avattuaan säkkinsä löysivät kukin rahansa sen suulta. Hädissään vanha isä huudahti: »Te teette minut lapsettomaksi; Joosefia ei enää ole, Simeonia ei enää ole, ja Benjamininkin te tahdotte viedä minulta; kaikki tämä kohtaa minua.» Ruuben vastasi: »Saat surmata minun molemmat poikani, jos en tuo häntä sinulle takaisin; anna hänet minun huostaani, niin minä tuon hänet sinulle takaisin.» Tämä harmitsematon puhe ei rauhoittanut Jaakobin mieltä. Hän vastasi: »Ei minun poikani saa lähteä teidän kanssanne, sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on yksin jäljellä; jos onnettomuus kohtaa häntä matkalla, jolle aiotte lähteä, niin te saatatte minun harmaat hapseni vaipumaan murheella tuonelaan.»

Mutta kuiva kausi jatkui yhä, ja ajan mittaan Egyptistä tuotu vilja hupeni miltei loppuun. Jaakobin pojat tiesivät, että Egyptiin oli turha palata ilman Benjaminia. Koska isäkään tuskin muuttaisi mieltään, he vain odottivat hiljakseen asiain kehitystä. Nälänhätä lähestyi yhä uhkaavampana. Vanhus näki jo kaikkien kasvoista, että koko leirissä oli puutetta ruuasta, ja niin hän lopulta sanoi: »Menkää jälleen ostamaan meille vähän elintarpeita.»

Juuda vastasi: »Se mies teroitti meille teroittamalla: 'Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssanne'. Jos annat veljemme seurata meidän mukanaamme, niin me lähdemme ostamaan sinulle elintarpeita. Mutta jos et anna, niin emme lähde; sillä se mies sanoi meille: 'Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssanne'.» Ja nähdessään isän jo alkavan luopua jyrkästä kannastaan hän lisäsi: »Anna nuorukaisen seurata minun mukanaani, niin me nousemme ja lähdemme matkalle, että jäisimme eloon, sekä me että sinä ja vaimomme ja lapsemme, emmekä kuolisi.» Ja hän lupasi

vastata veljestään ja olla syyllinen koko ikänsä, ellei toisi Benjaminia takaisin isänsä luo.

Jaakob ei enää voinut olla myöntymättä, ja niin hän neuvoi poikiaan valmistautumaan matkalle. Hän kehotti heitä myös viemään valtiaalle lahjaksi sellaista, mitä nälän vaivaamassa maassa vielä oli jäljellä — »vähän balsamia ja vähän hunajaa, kumihartsia ja hajupihkaa, pähkinöitä ja manteleita» sekä kaksin verroin rahaa. »Ottakaa sitten mukanne myöskin veljenne», hän lisäsi, »ja nouskaa ja menkää jälleen sen miehen luo.» Ja kun pojat olivat juuri lähdössä epävarmalle matkalleen, vanha isä nousi ja kohottaen kätensä taivasta kohti rukoili: »Jumala, Kaikkivaltias, suokoon, että se mies tekisi teille laupeuden ja antaisi toisen veljenne sekä Benjaminin palata kotiin teidän kanssanne. Mutta jos tulen lapsettomaksi, niin tulen lapsettomaksi.»

Ja niin veljet matkasivat jälleen Egyptiin ja perille päästyään astuivat Joosefin eteen. Tämä liikuttui syvästi nähdessään Benjaminin, oman äitinsä pojan. Hän salasi kuitenkin liikutuksensa ja käski viedä miehet hänen taloonsa ja ryhtyä päivällisen valmisteluihin, koska hän aikoi aterioida heidän kanssaan. Sisälle ohjattuina veljekset pelkäsivät kovin joutuvansa nyt vastaamaan säkeissä olleista rahoista. He arvelivat, että ne oli tahallaan pantu säkkeihin, jotta heidät sitten löydön perusteella voitaisiin ottaa orjiksi. Hädissään he selostivat edellisen Egyptin matkansa Joosefin huoneenhaltijalle, ja todistukseksi syyttömyydestään kertoivat tuoneensa mukanaan sekä säkeistä löytämänsä rahat että muuta rahaa viljan oston, ja lisäsivät: »Emme tiedä, kuka on pannut meidän rahamme säkkeihimme.» Mies vastasi: »Olkaa rauhassa, älkää peljätkö. Teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on antanut teidän löytää aarten säkeistänne. Teidän rahanne minä olen saanut.» Se rauhoitti heidän mieltään, ja kun Simeonkin päästettiin vankilasta heidän seuraansa, heistä tuntui että Jumala todella osoitti heille armoaan.

Hallitusmiehen palattua taloonsa he antoivat hänelle lahjansa »ja kumartuivat maahan hänen edessänsä». Jälleen hän muisti unensa ja tervehdittyään vieraitaan kiirehti kysymään: »Kuinka voi teidän vanha isänne, josta puhuitte? Vieläkö hän elää?» »Pal-

velijasi, meidän isämme, voi hyvin; hän elää vielä», he vastasivat ja heittäytyivät taas maahan. Sitten hän katsoi Benjaminia ja sanoi: »Onko tämä teidän nuorin veljenne, josta puhuitte?

Jumala olkoon sinulle, poikani, armollinen.» Mutta sitten hän herkistyi kyyneliin asti eikä voinut jatkaa puhettaan, ja »niin hän meni sisähuoneeseen ja itki siellä».

Tyynnyttyään jälleen hän palasi, ja niin käytiin aterioidaan. Säätylakiansa mukaan egyptiläiset eivät saaneet syödä yhdessä muihin kansoihin kuuluvien kanssa. Siksi Jaakobin pojilla oli oma pöytänsä, hallitusmies söi korkean virka-asemansa vuoksi omassa pöydässään, ja egyptiläisillä oli niinkään eri pöytänsä. Kun kaikki olivat istuutuneet paikoilleen, veljekset huomasivat ihmeekseen istuvansa aivan ikänsä mukaisessa järjestyksessä. Joosef »antoi kantaa omasta pöydästään ruokia heille, ja Benjaminin annos oli viisi kertaa suurempi kuin kaikkien muiden». Olemalla näin erikoisen suojea Benjaminille hän halusi saada selville, oltiinko tälle nuorimmalle veljelle yhtä kateellisia kuin aikoinaan hänelle. Koska veljet eivät vielääkään tienneet, että Joosef ymmärsi heidän puhettaan, he keskustelivat vapaasti keskenään, ja näin hän saattoi päästä selville heidän todellisista tunteistaan. Vieläkin hän halusi koetella heitä, ja ennen heidän lähtöään hän käski panna oman hopeamaljansa nuorimman veljensä säkin suuhun.

Iloisina veljekset lähtivät paluumatkalleen. Simeon ja Benjamin olivat heidän kanssaan, viljasäkit oli säilytetty juhtien selkään, ja kaikista tuntui että oli selvitty heitä uhanneista vaaroista. Mutta tuskin he olivat kunnolla päässeet ulos kaupungista, kun heidät tavoitti valtiaan huoneenhaltija, joka kysyi ankaraasti: »Minkätähden olette palkinneet hyvän pahalla? Onhan se juuri se, josta isäntäni juo ja josta hän salaisia tiedustelee. Te olette pahoin tehneet menetellessänne näin.» Tämän maljan uskottiin pystyvän paljastamaan siihen pannun myrkyn. Tällaisia maljoja pidettiin siihen aikaan arvokkaina varjelemaan käyttäjänsä myrkytysmurhalta.

Huoneenhaltijan syytökseen matkamiehet vastasivat: »Minkätähden herramme puhuu näin? Pois se, että palvelijasi tekisivät niin! Katso, rahan, jonka löysimme säkkiemme suusta, me olemme tuoneet takaisin sinulle Kanaanin maasta; kuinka siis

olisimme varastaneet hopeata tai kultaa herrasi talosta? Se palvelijoistasi, jolta se löydetään, kuolkoon; ja me muut tulemme herramme orjiksi.»

»Olkoon niin, kuin olette puhuneet», sanoi huoneenhaltija, »se, jolta se löydetään, olkoon minun orjani. Mutta te muut pääsette vapaiksi.»

Etsintä aloitettiin heti. »He laskivat nopeasti säkkinsä maahan», ja huoneenhaltija tutki jokaisen, Ruubenin säkistä alkaen nuorimman säkkiin asti. Benjaminin säkistä malja sitten löydettiin.

Veljekset repäisivät vaatteensa äärimmäisen tuskansa merkiksi ja palasivat verkkaisesti kaupunkiin. Heidän oman lupauksensa perusteella Benjamin oli tuomittu elinkautiseen orjuuteen. He seurasivat huoneenhaltijaa tämän isännän taloon, ja tavattuaan valtiaan lankesivat hänen eteensä maahan. »Mitä olettekaan tehneet!» hän sanoi. »Ettekö tienneet, että minun kaltaiseni mies saa salatut ilmi?» Joosef aikoi saada heidät tunnustamaan syntinsä. Hän ei koskaan ollut suoraan väittänyt tietävänsä salattuja asioita, vaan halusi heidän uskovan, että hän oli selvillä heidän elämänsä salaisuuksista.

Juuda vastasi: »Mitä sanoisimmekaan herralleni, mitä puhuisimme ja millä puolustautuisimme! Jumala on paljastanut palvelijaisi syyllisyyden. Katso, me olemme herrani orjat, niin hyvin me muut kuin se, jolta malja löytyi.»

Mutta tähän valtias vastasi: »Pois se, että minä tekisin niin! Se, jolta malja löytyi, olkoon minun orjani, mutta te muut menkää rauhassa kotiin isänne luo.»

Syvästi huolestuneena Juuda astui valtiaan eteen ja sanoi: »Oi herrani, salli palvelijasi puhua sananen herrani kuullen, älköönkä vihasi syttykö palvelijaasi kohtaan, sillä sinä olet niin kuin itse farao!» Liikuttavan kaunopuheisesti hän kuvaili sitten, miten hänen isänsä oli surrut Joosefin menetystä eikä olisi mitenkään päästänyt Benjaminia heidän kanssaan Egyptiin, koska tämä oli Jaakobin niin rakkaana pitämän Raakelin ainoa eloon jäänyt poika. »Jos minä siis», hän sanoi, »tulisin kotiin palvelijasi, isäni, luo eikä meillä olisi mukanamme nuorukaista, johon hän on kaikesta sielustaan kiintynyt, niin hän nähdessään, ettei nuorukainen ole kanssamme, kuolisi, ja me, sinun palvelijasi,

Patriarkat ja profeetat

saattaisimme palvelijasi, isämme, harmaat hapsset vaipumaan murheella tuonelaan. Sillä palvelijasi on luvannut isälleen vastata nuorukaisesta ja sanonut: 'Jos en tuo häntä takaisin luoksesi, niin minä olen syyllinen isäni edessä kaiken elinaikani'. Ja jääköön siis palvelijasi herralleni orjaksi nuorukaisen sijaan, ja nuorukainen menköön kotiin veljiensä kanssa. Sillä kuinka minä voisin mennä kotiin isäni luo, jollei nuorukainen olisi kanssani? En voisi nähdä sitä surkeutta, joka tulisi isäni osaksi.»

Joosef oli nyt tyytyväinen. Hän oli nähnyt veljensä todella katuvaisina. Kuultuaan Juudan jalon tarjouksen hän käski kaikkien muiden paitsi veljiensä poistua huoneesta, purskahti ääneensä itkemään ja huudahti: »Minä olen Joosef. Vieläkö minun isäni elää?»

Veljet seisoivat aivan hievahtamatta, pelon ja hämmästyksen mykistäminä. Egyptin valtiasta oli heidän veljensä Joosef, jota he olivat kadehtineet ja jonka he olisivat tappaneet, elleivät lopulta olisi myyneet häntä orjaksi! Nyt he muistivat kaiken hänelle tekemänsä pahan. He muistivat, miten he olivat pilkanneet hänen uniaan ja pyrkineet parhaansa mukaan estämään niitä toteutumasta. Ja nyt kun he olivat täysin hänen vallassaan, hän varmaan kostaisi heille kaiken kärsimänsä vääryyden.

Nähdessään heidät siinä häkellyksissään hän sanoi ystävällisesti: »Tulkaa tänne luokseni.» Ja kun he tulivat, hän lisäsi: »Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka myitte Egyptiin. Mutta älkää nyt olko murheissanne älkääkään pahoitelko sitä, että olette myyneet minut tänne, sillä Jumala on minut lähettänyt teidän edellänne pitääkseen teidät hengissä.» Hänestä tuntui, että he olivat jo kärsineet kylliksi siitä julmuudesta, jota olivat osoittaneet hänelle, ja hän koetti jalosti hälventää heidän pelkoaan ja vähentää heidän itsesyytöstensä katkeruutta.

»Kaksi vuotta», hän jatkoi, »on nyt nälänhätä ollut maassa, ja vielä on jäljellä viisi vuotta, joina ei kynnetä eikä eloa korjata. Niin Jumala lähetti minut teidän edellänne säilyttääkseen teille jälkeläisiä maan päällä ja pitääkseen teidät hengissä, pelastukseksi monille. Ette siis te ole lähettäneet minua tänne, vaan Jumala; hän asetti minut faraon neuvonantajaksi ja koko hänen hovinsa herraksi ja koko Egyptin maan valtiaaksi. Men-

kää, rientäkää minun isäni tykö ja sanokaa hänelle: 'Näin sanoo poikasi Joosef: Jumala on asettanut minut koko Egyptin herraksi, tule luokseni, älä viivyttel! Sinä saat asettua Goosenin maakuntaan ja olla minun läheisyydessäni, sinä ja sinun lapsesi ja lastesi lapset, pikkukarjasi ja raavaskarjasi, kaikki, mitä sinulla on. Minä elätän sinua siellä — vielä on näet viisi nälkävuotta — niin ettet sinä eikä sinun perheesi eikä kukaan omaisistasi ole sortuva puutteeseen.' Te näette omin silmin, ja myöskin veljeni Benjamin näkee, että minä itse teille puhun.» »Ja hän lankesi veljensä Benjaminin kaulaan ja itki, ja myöskin Benjamin itki hänen kaulassaan. Ja hän suuteli kaikkia veljiään ja itki heidän rinnoillaan. Sen jälkeen hänen veljensä puhelivat hänen kanssaan.» Nöyrästi he tunnustivat syntinsä ja pyysivät häneltä anteeksi. Huoli ja katumus olivat kauan jäytäneet heidän mieltään, ja nyt he iloitsivat siitä että hän oli vielä elossa.

Utinen tapahtuneesta kantautui pian kuninkaan korviin. Hän halusi sydämestään osoittaa kiitollisuuttaan Joosefia kohtaan ja vahvisti tämän kotiväelleen esittämän kutsun sanomalla: »Mitä parasta on koko Egyptin maassa, se on oleva teidän omanne.» Veljekset lähetettiin matkaan varustettuina runsain eväin ja vaunuin sekä kaikin tarpeellisin tavaroin, jotta he voisivat muuttaa perheineen ja palvelijoineen Egyptiin. Benjaminille Joosef antoi arvokkaampia lahjoja kuin toisille. Vähän ennen lähtöä hän vielä varoitti heitä kotimatalla syntyvistä erimielisyyksistä ja sanoi: »Älkää riidelkö matkalla.»

Jaakobin pojat palasivat isänsä luo kertomaan ilosanomaa: »Joosef on vielä elossa ja on koko Egyptin maan valtias.» Aluksi vanhus ei voinut uskoa kuulemaansa, mutta nähdessään pitkän jonon vaunuja ja kuormajuhtia ja saatuaan myös Benjaminin onnellisesti takaisin hän uskoi, ja silmät ilon kirkastamina hän huudahti: »Nyt on minulla kyllin; poikani Joosef elää vielä, minä menen häntä katsomaan, ennenkuin kuolen.»

Kymmenen veljen tuli vielä nöyrtyen tunnustaa isälleen petoksensa ja julmuutensa, jotka niin monia vuosia olivat katke-roittaneet hänen ja heidän omaa elämäänsä. Jaakob ei ollut osannut epäilläkään heitä niin alhaisesta synnistä, mutta hän ymmärsi sen kaiken koituneen lopulta hyväksi, ja niin hän antoi anteeksi erehtyneille lapsilleen ja siunasi heidät.

Patriarkat ja profeetat

Isä ja hänen poikansa perheineen, pikkukarjoineen, raavaskarjoineen ja monine palvelijoineen olivat pian matkalla Egyptiin. Iloisin mielin he taittoivat matkaa, ja kun he saapuivat **Beersebaan**, patriarkka uhrasi Herralle kiitosuhreja ja pyysi häneltä varmuutta siitä että hän johtaisi heitä. Yöllisessä näyssä hänelle tuli Jumalalta tämä sana: »Älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinut siellä suureksi kansaksi. Minä menen sinun kanssasi Egyptiin, ja minä myös johdatan sinut sieltä takaisin.»

Vakuutus: »Älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinut *siellä* suureksi kansaksi», oli merkitsevä. Aabrahamin jälkeläiset tulivat lupauksen mukaan olemaan lukemattomia kuin tähdet, mutta valittu kansa oli toistaiseksi lisääntynyt vain hitaasti. Eikä Kanaanin maa tarjonnut edellytyksiä ennustuksen mukaisen kansakunnan kehittymiselle. Se oli voimakkaiden pakanahemijöiden vallassa, jotka saataisiin väistymään vasta »neljännessä polvessa». Mikäli Israelin jälkeläiset mielivät täällä kasvaa runsasväkiseksi kansaksi, heidän oli joko karkotettava maan alkuasukkaat tai hajaannuttava heidän joukkoonsa. Edellistä he eivät Jumalan säätämisen mukaan voineet tehdä, ja jos he olisivat sekaantuneet kanaanolaisiin, he olisivat olleet vaarassa langeta epäjumalain palvontaan. Mutta Egypti tarjosi jumalalliselle suunnitelmalle riittävät toteutumisen edellytykset. Siellä heille oli avoinna viljava ja runsasvetinen maa, joka tarjosi erinomaisen mahdollisuuden nopeaan lisääntymiseen. Ja se vastenmielisyys, jota egyptiläiset tunsivat heidän harjoittamaansa ammattia kohtaan — »sillä kaikki paimenet ovat egyptiläisille kauhistus» — auttaisi heitä pysymään erillisenä kansana ja pitäisi heidät myös erossa Egyptin epäjumalain palvonnasta.

Egyptiin saavuttuaan matkaseurue eteni suoraan Goosenin maakuntaan. Sinne tuli myös Joosef valtion vaunuissa ruhtinaallisine seurueineen. Kun hän näki matkamiesten lähestyvän, ei hän muistanut ympärillään olevaa komeutta eikä arvoasemaansa, vaan yksi ainoa ajatus täytti hänen mielensä, yksi ainoa kaipaus täytti hänen sydämensä. Vuosikaudet tuo kaipaava rakkaus oli ollut tukahdutettuna, mutta nyt sen täytyi päästä valloilleen. Hän hyppäsi alas vaunuistaan ja kiiruhti lausumaan isänsä tervetulleeksi. »Ja kun hän saapui hänen eteensä, lankesi hän hänen kaulaansa ja itki kauan hänen kaulassaan. Ja Israel

Joosef ja hänen veljensä

sanoi Joosefille: 'Nyt minä kuolen mielelläni, kun olen nähnyt sinun kasvosi ja tiedän että sinä vielä elät.'»

Joosef otti viisi veljeään mukaansa esitelläkseen heidät faaraolle ja saadakseen tältä maata heidän tulevaksi asuinpaikakseen. Kiitollisena pääministerilleen hallitsija olisi halunnut tarjota heille valtion virkoja, mutta uskollisena Herran palvelijana Joosef koetti varjella veljiään kiusauksilta, joihin he joutuisivat pakanallisessa hovissa. Siksi hän neuvoi heitä suoraan ilmoittamaan ammattinsa, kun kuningas kysyisi sitä. Jaakobin pojat noudattivatkin hänen neuvoaan ja varovaisuussyistä mainitsivat myös tullessaan maahan vain joksikin ajaksi eikä pysyväisesti varaten itselleen näin oikeuden poistua maasta silloin kun halusivat. Ja niin kuningas asetti heidät asumaan »maan parhaaseen osaan», Goosenin maakuntaan.

Pian heidän saapumisensa jälkeen Joosef toi myös isänsä esiteltäväksi kuninkaalle. Patriarkka ei ollut tottunut esiintymään kuninkaallisissa hoveissa, mutta ylvään luonnon keskellä hän oli tavannut mahtavamman Valtiaan, ja tuosta ylemmyydestä tietoisena hän nyt kohotti kätensä ja toivotti faaraolle siunausta.

Tervehtiessään Joosefia heti Egyptiin saavuttuaan Jaakob mainitsi kuolevansa mielellään nyt, kun hänen pitkälinen tuskansa ja surunsa oli näin onnellisesti loppunut. Mutta hänelle suotiin vielä seitsemäntoista rauhallista lepovuotta Goosenissa. Nämä onnen vuodet poikkesivat täysin aikaisemmista. Hän huomasi poikiensa tehneen todellisen parannuksen, hän sai nähdä perheensä sellaisissa oloissa, jotka olivat omiaan kehittämään sen suureksi kansaksi, ja hän uskoi lujasti siihen varmaan lupaukseen, että he saisivat vastaisuudessa Kanaanin maan pysyväiseksi asuinpaikakseen. Omakohtaisesti hän sai nauttia kaikkea sitä rakkautta ja suosiota, mitä Egyptin pääministeri vain saattoi tarjota, ja onnellisena kauan kadoksissa olleen poikansa seurasta hän vaipui hiljaa ja levollisesti hautaan.

Tuntiessaan kuoleman lähestyvän hän lähetti noutamaan luokseen Joosefin. Pitäytyen lujasti Jumalan lupaukseen joka koski Kanaanin omistamista hän sanoi: »Älä hautaa minua Egyptiin, sillä minä tahdon levätä isieni luona; vie siis minut Egyptistä

Patriarkat ja profeetat

ja hautaa minut heidän hautaansa.» Joosef lupasi tehdä sen, mutta Jaakob ei vielä ollut tyytyväinen; hän vaati poikaansa vannomaan juhlallisesti, että pääsisi lepoon isiensä viereen Makpelan luolaan.

Vielä oli huolehdittava eräästä toisesta tärkeästä asiasta: Joosefin pojat oli myös muodollisesti luettava Israelin lasten joukkoon. Tullessaan nyt viimeistä kertaa isänsä pakeille Joosef toi mukanaan poikansa Efraimin ja Manassen. Nämä nuorukaiset polveutuivat äitinsä puolelta Egyptin ylhäisimmästä pappisuvusta, ja isänsä aseman turvin he saattoivat tulla varakkaiksi ja huomatuiksi, jos pysyisivät egyptiläisten yhteydessä. Joosef toivoi kuitenkin heidän liittyvän omaan kansaansa. Hän ilmoitti uskovansa liiton lupaukseen, ja poikainsa hyväksi hän luopui kaikesta Egyptin hovin tarjoamasta kunniaa saadakseen paikan halveksittujen paimentolaisheimojen joukossa, joille Jumala oli uskonut sanansa ja säädöksensä.

Jaakob sanoi: »Kaksi poikaasi, jotka ovat sinulle syntyneet Egyptin maassa, ennenkuin minä tulin luoksesi Egyptiin, olkoot minun omani; Efraim ja Manasse olkoot minun omani niinkuin Ruuben ja Simeon.» Heistä tulisi hänen ottopoikiaan ja eri heimojen päämiehiä. Näin oli Joosefille tuleva yksi esikoisuuden etuoikeuksista, jonka Ruuben oli menettänyt — kaksinkertainen perintöosa Israelissa.

Ikä oli sumentanut Jaakobin silmät eikä hän ollut huomannut nuorukaisten läsnäoloa, mutta nähdessään nyt heidän hahmonsä hän kysyi: »Keitä nämä ovat?» Saatuaan kuulla sen hän lisäsi: »Tuo heidät minun luokseni siunatakseni heidät.» Heidän tultuaan lähemmäksi patriarkka syleili ja suuteli heitä ja laski juhlallisesti kätensä heidän päänsä päälle siunatakseen heidät. Sitten hän rukoili: »Jumala, jonka kasvojen edessä minun isäni Aabraham ja Iisak ovat vaeltaneet, Jumala, joka on minua kainnut syntymästäni hamaan tähän päivään asti, enkeli, joka on minut pelastanut kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia.» Siinä ei nojaututtu vähääkään omiin voimiin eikä inhimillisiin kykyihin tai taitoihin. Jumala oli ollut hänen varjelijansa ja ylläpitäjänsä. Siinä ei myöskään valiteltu menneiden päivien pahuutta. Hän ei enää pitänyt menneitä koettelemuksia ja suruja häntä »vastaan» olevina. Hän muisti vain, miten Jumalan

armo ja laupeus oli seurannut häntä koko hänen vaelluksensa ajan.

Siunauksen jälkeen Jaakob vakuutti pojalleen — ja antoi tuleville sukupolville ja niiden orjuuden ja surujen pitkien vuosien varrelle tämän todistuksen uskostaan: »Katso, minä kuolen, mutta Jumala on teidän kanssanne ja vie teidät takaisin isienne maahan.»

Sitten kaikki Jaakobin pojat kerääntyivät loppuksi hänen kuolinvuoteensa viereen noudattaen Jaakobin kutsua: »Tulkaa koon ja kuulkaa, Jaakobin pojat, kuulkaa isäanne Israelia niin minä ilmoitan teille, mitä teille päivien lopulla tapahtuu.» Usein hän oli huolissaan mietiskellyt heidän tulevaisuuttaan ja koettanut kuvitella mielessään eri heimojen tulevia vaiheita. Kun hänen lapsensa nyt odottivat hänen viimeistä siunaustaan, antoi innoituksen Henki hänelle profeetallisen näkymän hänen jälkeläistensä tulevaisuudesta. Toinen toisensa jälkeen hänen poikiensa nimet mainittiin, jokaisen luonnetta kuvailtiin, ja heidän tulevat vaiheensa esitettiin lyhyesti.

»Ruuben, sinä ole minun esikoiseni,
minun voimani ja minun miehuuteni ensimmäinen,
ensi sijalla arvossa, ensi sijalla vallassa.»

Näin isä kuvaili Ruubenille alun perin kuuluvaa esikoisen asemaa. Mutta Karj atomin tuolla puolen hän oli langennut syvälle syntiin ja tullut arvottomaksi saamaan esikoisuuden siunausta. Jaakob jatkoi:

»Mutta sinä kuohahdat kuin vesi,
et pysy ensi sijalla.»

Pappeus annettiin Leeville, valtakunta ja messiaaninen lupaus Juudalle ja kaksinkertainen perintöosa Joosefille. Ruubenin heimo ei koskaan päässyt johtoasemaan Israelissa. Se oli väkiluvultaan Juudan, Joosefin tai Daanin heimoa vähäisempi, ja ensimmäisten joukossa se joutui maanpakolaisuuteen.

Ruubenin jälkeen olivat Simeon ja Leevi iältään vanhimpia. Yhdessä he olivat syyllistyneet julmuuksiin sikemiläisiä kohtaan sekä olleet lähinnä syypäitä Joosefin myymiseen. Heistä sanottiin:

»Minä jakelen heidät Jaakobin sekaan
ja hajotan heidät Israelin sekaan.»

Patriarkat ja profeetat

Kun Israelin väkiluku laskettiin juuri ennen sen tuloa Kanaanin, todettiin Simeonin heimo pienimmäksi. Viimeisessä siunauksessaan Mooses ei lainkaan maininnut Simeonia. Kanaanin asutusjaossa tämä heimo sai vain pienen osan Juudan alueesta, ja kun eräät sen perheet myöhemmin voimistuivat, ne perustivat erillisiä siirtokuntia Pyhän maan rajojen ulkopuolelle. Leevin ainoana perintöosana oli neljäkymmentä kahdeksan maan eri puolilla sijainnutta kaupunkia. Mutta kun tämä heimo pysyi uskollisena Herralle muiden luopuessa hänestä, sille uskottiin pyhäkön pyhän palvelusten hoito, ja niin kirous muuttui siunaukseksi.

Esikoisuuden parhaat siunaukset annettiin Juudalle. Hänen nimensä tarkoittaa ylistystä, mikä ilmenee tämän heimon vaiheita kuvailevasta profeetallisesta ilmoituksesta:

»Juuda, sinua sinun veljesi ylistävät;
sinun kätesi on vihollistesi niskassa,
sinua kumartavat isäsi pojat.

Juuda on nuori leijona;
saaliilta olet, poikani, noussut.

Hän on asettunut makaamaan, hän lepää kuin leijona,
kuin naarasleijona — kuka uskaltaa häntä häiritä?

Ei siirry valtikka pois Juudalta
eikä hallitsijansauva hänen polviensa välistä,
kunnes tulee hän, jonka se on
ja jota kansat tottelevat.»

Leijona, metsien kuningas, sopii hyvin kuvaamaan tätä heimoa, josta polveutuivat Daavid ja Daavidin Poika, Messias, tosi »jalopeura Juudan sukukunnasta», jota kaikki vallat lopulta kumartavat ja kaikki kansat kunnioittavat.

Useimmille lapsilleen Jaakob ennusti suotuisaa tulevaisuutta. Kun sitten lopuksi tultiin Joosefin nimen kohdalle, herkistyi isä täydestä sydämestään rukoilemaan että siunaukset laskeutuisivat tämän »veljiensä ruhtinaan pääläelle»:

»Joosef on nuori hedelmäpuu,
nuori hedelmäpuu lähteen reunalla;
sen oksat ulottuvat yli muurin.
Jousimiehet hätyyttävät häntä,
ampuvat ja ahdistavat häntä.

Mutta hänen jousensa pysyy lujana,
ja hänen käsivartensa ovat notkeat
Jaakobin Väkevän avulla,
kaitsijan, Israelin kallion,
isäsi Jumalan, avulla, joka sinua auttakoon,
Kaikkivaltiaan avulla, joka sinua siunatkoon,
antakoon siunauksia taivaasta ylhäältä,
siunauksia syvyydestä alhaalta,
siunauksia nisistä ja kohdusta.
Sinun isäsi siunaukset kohoavat
yli minun vanhempaini siunausten,
yli ikuisten kukkulain ihanuuden.
Ne laskeutukoot Joosefin pään päälle,
veljiensä ruhtinaan päälle.»

Jaakob oli aina ollut syvästi ja palavasti rakastava mies; hän rakasti poikiaan väkevästi ja hellästi, ja hänen viimeiset jäähyväisensä olivat vapaat kaikesta puolueellisuudesta ja kaunasta. Hän oli antanut heille kaiken anteeksi ja rakasti heitä loppuun asti. Isällisessä rakkaudessaan hän olisi lausunut heille vain rohkaisevia ja toivoa herättäviä sanoja, mutta hänen ylleen laskeutunut Jumalan voima ja Innoituksen vaikutus pakottivat hänet julistamaan totuuden, niin kipeää kuin se tekikin.

Lausuttuaan viimeiset siunaukset Jaakob toisti vielä hautapaikkaansa koskevan määräyksensä: »Haudatkaa minut isieni viereen, luolaan, joka on Makpelan vainiolla. Siihen on haudattu Aabraham ja hänen vaimonsa Saara, siihen on haudattu Iisak ja hänen vaimonsa Rebekka, ja siihen minäkin haudatan Leean.» Näin hän vielä viimeisillään osoitti uskovansa Jumalan lupaukseen.

Jaakobin viimeiset vuodet tyyntyivät vaivalloisen ja väsyttävän päivän jälkeen levolliseksi elämän illaksi. Synkät pilvet olivat varjostaneet hänen polkuaan, mutta hänen auringonlaskunsa oli pilvetön, ja taivaan kirkkaus valaisi hänen viime hetkiään. Raamattu sanookin: »Ehtoolla on oleva valoisata» ja »Ota nuhteettomasta vaari, katso rehellistä; rauhan miehellä on tulevaisuus» (Sak. 14: 7; Ps. 37: 37).

Jaakob oli tehnyt syntiä ja joutunut paljon kärsimään. Monet työn, huolten ja surujen täyttämät vuodet alkoivat siitä kun

Patriarkat ja profeetat

hän suuren syntinsä vuoksi joutui lähtemään isänsä leiristä. Kodittomana pakolaisena, erossa äidistään, jota hän ei enää koskaan saanut nähdä, hän joutui uurastamaan seitsemän vuotta rakastettunsa tähden vain tullakseen kavalasti petetyksi. Kaksikymmentä vuotta hän palveli kitsasta ja ahnetta sukulaistaan, vaurastui ja näki poikainsa kasvavan ympärillään, muttei saanut paljoakaan iloita tuossa riitaisassa ja eripuraisessa kodissa. Surun aiheita riitti: tyttären häpäisy ja tämän veljien kostoretki, Raakelin kuolema, Ruubenin luonnon rikos, Juudan synty ja Joosefin joutuminen veljiensä petoksen ja julmuuden uhriksi — miten pitkäksi venyykään tämä pahuuksien luetelo! Moneen kertaan hän oli joutunut korjaamaan tuon ensimmäisen väärän kylvönsä satoa. Jatkuvasti hän sai nähdä omien syntiensä toistuvan pojissaan. Mutta kova kuri oli tehnyt tehtävänsä. Ankaruus kuritus oli jälkeinpäin tuottanut »vanhurskaiden rauhanhedelmän» (Hebr. 12: 11).

Innoitettu sana kertoo uskollisesti niidenkin hyvien ihmisten virheet, jotka ovat erikoisesti olleet Jumalan suosiossa, jopa esittäen ne täydemmin kuin heidän hyveensä. Tämä on herättänyt ihmetystä monissa ja antanut epäuskoisille aihetta pilkata Raamatun. Mutta se vain todistaa Raamatun todeksi, niin ettei se kaunistele tosiasioita eikä peittele päähenkilöidensä syntejä. Ihmiset ovat mieleltään niin ennakkoluuloisia, etteivät he pysty esittämään historian tapahtumia ehdottoman puolueettomasti. Jos innoittamattomat henkilöt olisivat kirjoittaneet Raamatun, sen kunnioitetut persoonallisuudet olisi epäilemättä kuvattu mairittelevammin. Mutta nyt meillä on todenmukainen kuvaus heidän vaiheistaan.

Jumalan suosimat ihmiset, joille hän uskoi vastuullisia tehtäviä, lankesivat usein kiusauksiin ja tekivät syntiä samoin kuin me nykyään ponnistamme, horjumme ja usein lankeamme erehdykseen. Saamme katsella heidän elämäänsä kaikkine virheineen ja mielettömyyksineen sekä rohkaisevaksi opiksemme että varoitukseksi. Jos heidät olisi esitetty virheettömiksi, masentuisimme synnillisessä luonnossamme lopullisesti omista virheistämme ja lankeemuksistamme. Mutta kun huomaamme miten toiset selvisivät taistellen samanlaisista masennuskaudesta joita meilläkin on ja lankesivat kiusauksiin samoin kuin me-

kin, kuitenkin jälleen rohkaistuen ja voittaen Jumalan armon avulla, se rohkaisee meitäkin tavoittelemaan vanhurskautta. Kuten he, vaikka joutuivatkin toisinaan perääntymään, pääsivät jälleen entisiin asemiinsa ja kokivat Jumalan siunauksia, niin mekin voimme voittaa Jeesuksen voimassa. Toisaalta kertomus heidän elämästään voi olla meille varoitukseksi. Se osoittaa ettei Jumala kuitenkaan jätä rankaisematta. Hän havaitsee synnin eniten suosimissaankin ja suhtautuu siihen heissä havaittuna jopa ankarammin kuin niissä nähtynä, joilla on vähemmän valoa ja vastuuta.

Jaakobin hautauksen jälkeen Joosefin veljet alkoivat taas pelätä. Vaikka hän oli ollutkin heille ystävällinen, heidän oma syyllisyydentuntonsa teki heidät aroiksi ja epäluuloisiksi. Saattoihan olla, että hän oli vain pidätellyt kostoaan kunnioituksesta isää kohtaan ja että hän nyt vihdoinkin rankaisisi heitä rikoksestaan. He eivät uskaltaneet mennä hänen luokseen vaan lähettivät sanan: »Isäsi käski ennen kuolemaansa ja sanoi: 'Sanokaa Joosefille näin: Oi, anna anteeksi veljiesi rikos ja synty, sillä pahasti he ovat menetelleet sinua kohtaan'. Anna siis isäsi Jumalan palvelijoille anteeksi heidän rikoksensa.» Tämä sana sai Joosefin itkemään, ja siitä rohkaistuneina veljet tulivat, lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: »Katso, me olemme sinun orjiasi!» Joosef rakasti veljiään syvästi ja epäitsekästä ja häntä vaivasi ajatus siitä, että he saattoivat epäillä hänen hautovan kostoja heitä kohtaan. »Älkää peljätkö», hän sanoi, »olenko minä Jumalan sijassa? Te tosin hankitsitte minua vastaan paha, mutta Jumala on kääntänyt sen hyväksi, että hän saisi aikaan sen, mikä nyt on tapahtunut, ja pitäisi hengissä paljon kansaa. Älkää siis peljätkö; minä elätän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne.»

Joosefin elämä kuvaa Kristuksen elämää. Kateus sai Joosefin veljet myymään hänet orjaksi; siten he toivoivat estävänsä häntä tulemasta heitä mahtavammaksi. Ja kun hänet vietiin Egyptiin, he uskottelivat itselleen, etteivät hänen unensa enää häiritseisi heitä, koska he olivat tehneet niiden täyttymisen mahdottomaksi. Mutta juuri heidän toimenpiteillään Jumala toteutti sen mitä he koettivat estää. Samoin juutalaiset papit ja vanhimmat kadehtivat Kristusta peläten hänen riistävän heiltä kansan

Patriarkat ja profeetat

suosion itselleen. He surmasivat hänet estääkseen häntä pääsemästä kuninkaaksi, mutta kuitenkin juuri se oli tuloksena tästä teosta.

Oltuaan orjana Egyptissä Joosefista tuli isänsä perheen pelastaja, mutta se seikka ei vähentänyt hänen veljiensä syyllisyyttä. Samoin Kristus vihamiestensä ristiinnaulitsemana tuli ihmiskunnan Lunastajaksi, langenneen ihmissuvun Vapahtajaksi ja koko maailman Valtiaaksi, mutta hänen murhaajiensa rikos oli yhtä inhottava kuin jos Jumala ei kaitselmuksessaan olisikaan ohjannut tapahtumia omaksi kunniakseen ja ihmisen hyväksi.

Samoin kuin Joosefin omat veljet myivät hänet pakanoille, myi yksi omista opetuslapsista Kristuksen hänen katkerimmille vih miehilleen. Joosefia syytettiin väärin ja hänet heitettiin vankeuteen hyveellisyytensä tähden. Samoin Kristusta halveksittiin ja hänet hyljättiin, koska hänen vanhurskas, itsensä kieltävä elämänsä oli nuhteena synnille. Ja vaikkei hän ollut syypää mihinkään vääryyteen, hänet tuomittiin väärin todistajien todistuksen nojalla. Ja kun Joosef kesti kärsivällisesti epäoikeudenmukaisuutta ja sortoa sekä oli valmis antamaan anteeksi ja osoittamaan jalosti hyvyyttään häntä pahoin kohdelleille veljilleen, se kuvaa sitä miten Vapahtaja kesti valittamatta jumalattomien ihmisten pahuutta ja solvauksia sekä antoi anteeksi ei vain murhaajilleen vaan kaikille, jotka tulevat hänen luokseen tunnustaan syntinsä ja anoen anteeksiäntoa.

Isänsä kuoleman jälkeen Joosef eli vielä viisikymmentä neljä vuotta. Hän »sai nähdä Efraimin lapsia kolmanteen polveen; myöskin Maakirista, Manassen pojasta, syntyi lapsia Joosefin polville». Hän näki kansansa lisääntyvän ja menestyvän ja uskoi koko ikänsä horjumatta siihen, että Jumala palauttaisi Israelin Luvattuun maahan.

Tuntiessaan loppunsa lähestyvän hän kutsui sukulaisensa luokseen. Vaikka hän olikin saanut mainetta faaraoiden maassa, hän piti Egyptiä vain maanpakolaisuutensa paikkana, ja viimeisillä ohjeillaan hän osoitti kuuluvansa Israelin yhteyteen. Hänen viimeiset sanansa olivat: »Jumala pitää huolen teistä ja johdattaa teidät tästä maasta siihen maahan, jonka hän valalla vannoen on luvannut Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille.» Ja hän vannotti Israelin lapsia viemään hänen luunsa mukanaan Ka-

Joosef ja hänen veljensä

naanin maahan. »Ja Joosef kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana. Ja hänet balsamoitiin ja pantiin arkkuun Egyptissä.» Ja seuraavina ankaran työn vuosisatoina tuo arkku muistutti Israelia Joosefin viimeisistä sanoista ja todisti heidän olevan vain muukalaisina Egyptissä. Se kehotti heitä pitämään toivonsa suunnattuna Lupauksen maahan ja heidän vapautuksensa aikaan joka oli varmasti tuleva.

22.

MOOSES

Saadakseen itselleen ruokaa nälänhädän aikana Egyptin kansa oli myynyt valtiolle karjansa ja maansa joutuen lopulta elinikäiseen orjuuteen. Joosef järjesti heille viisaasti vapautumisen mahdollisuuden; hän salli heidän jäädä kuninkaan alustalaisina viljelemään valtiolle luovuttamia tiluksia ja maksaa viidennen osan sadosta vuotuisena vuokrana.

Mutta Jaakobin lapsia eivät tällaiset sopimusehdot koskeneet. Joosef oli palvellut Egyptin valtiota niin ansiokkaasti, että he eivät ainoastaan saaneet maakuntaa asuttavakseen vaan nauttivat lisäksi verovapautta, ja koko nälänhädän ajan heille tuotiin runsaasti ruokatarpeita. Kuningas tunnusti julkisesti, että vain Joosefin Jumalan armollinen asioihin puuttuminen oli suonut Egyptin nauttia runsautta muiden kansojen kärsiessä nälkää. Hän näki myös maansa vaurastuneen suuresti Joosefin huolehtiessa valtakunnan asioista, ja niin hän osoitti kiitollisena suosiotaan myös Jaakobin perheelle.

Mutta ajan mittaan tuo suuri mies, jota Egypti sai kiittää niin paljon, sekä hänen teoistaan nauttimaan päässyt sukupolvi vaipui hautaan. »Niin Egyptiin tuli uusi kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt.» Kyllä hän oli tietoinen Joosefin palveluksista valtiolle, mutta hän ei tahtonut antaa niille mitään tunnustusta, vaan halusi niin pitkälle kuin mahdollista painaa ne unohduksiin. »Tämä sanoi kansallensa: 'Katso, israelilaisten kansa on suurempi ja väkevämpi kuin me. Tulkaa, menetkäämme siis viisaasti heitä kohtaan, että he eivät lisääntyisi eivätkä, jos sota syttyisi, liittyisi hekin vihollisiimtae ja sotisi meitä vastaan ja lähtisi maasta pois.'»

Israelilaisten lukumäärä oli jo suuresti kasvanut; he »olivat hedelmälliset ja sikisivät, lisääntyivät ja enenivät hyvin suurlukuisiksi, niin että maa tuli heitä täyteen». Joosefin hyvässä hoidossa ja silloisen kuninkaan suosiossa he olivat nopeasti levinneet koko maahan. He olivat kuitenkin pysyneet erillisenä kansana eivätkä olleet vähääkään omaksuneet Egyptin tapoja tai uskontoa. Siksi heidän voimakas lisääntymisensä sai kuninkaan ja hänen kansansa pelkäämään, että he sodan syttyessä liittyisivät Egyptin vihollisiin. Kuitenkaan heidän karkottamisensa maasta ei ollut edullista. Monet heistä olivat ammattitaitoisia ja taitavia työmiehiä, ja maan vaurastuminen oli suureksi osaksi heidän ansiotaan. Kuningas tarvitsi sellaisia työläisiä rakentaessaan suurenmoisia palatsejaan ja temppeleitään. Niinpä hän rinnasti heidät egyptiläisiin, jotka olivat myyneet omaisuutensa valtiolle. Pian heille asetettiin työnjohtajia, jotka orjuuttivat heidät täydellisesti. »Niin egyptiläiset pitivät israelilaisia orjantyydessä väkivalloin ja katkeroittivat heidän elämänsä kovalla laasti- ja tiililyöllä ja kaikenlaisella työllä ulkona kedolla, kaikenlaisella työllä, jota he teettivät heillä väkivalloin.» »Mutta kuta enemmän kansaa rasitettiin, sitä enemmän se lisääntyi, ja sitä enemmän se levisi.»

Kuningas ja hänen neuvonantajansa olivat toivoneet voivansa alistaa israelilaiset kovalla työllä, vähentää siten heidän lukumääränsä ja lannistaa heidän itsenäisen mielensä. Mutta epäonnistuttuaan tässä he jyrkensivät toimenpiteitään. Egyptiläisille kätilövaimoille annettiin käsky surmata heprealaiset poikalapset synnytyksen yhteydessä. Tämä käsky oli lähtöisin saatanasta. Hän tiesi että vapauttaja nousisi israelilaisten keskuudesta, ja saamalla kuninkaan tuhoamaan heidän lapsensa hän toivoi estävänsä jumalallista suunnitelmaa toteutumasta. Mutta kätilövaimot pelkäsivät Jumalaa eivätkä uskaltaneet toteuttaa julmaa käskyä. Herra hyväksyi heidän menettelynsä ja antoi heidän menestyä. Mutta aikeensa epäonnistumisesta suuttuneena kuningas vielä tehosti ja laajensi käskyään. Koko kansa määrättiin nyt etsimään ja tappamaan näitä avuttomia uhreja. »Niin farao antoi käskyn kaikelle kansallensa, sanoen: 'Kaikki poikalapset, jotka syntyvät, heittäkää Niilivirtaan, mutta kaikkien tyttölasten antakaa elää.'»

Patriarkat ja profeetat

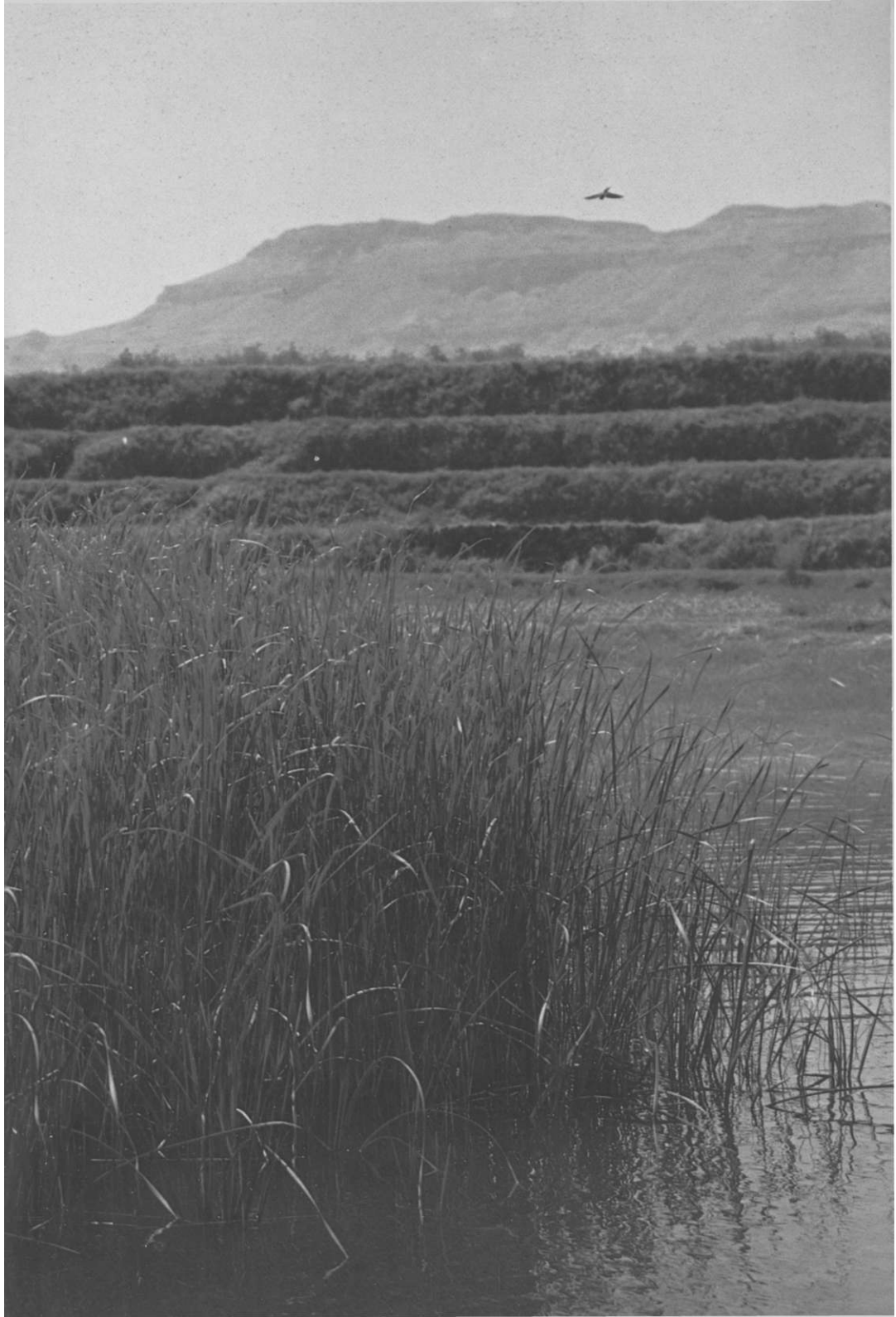
Tämän käskyn voimassa ollessa syntyi poika Amramille ja Jookebedille, jotka olivat Leevin sukuun kuuluvia hartaita israelilaisia. Pienokainen oli »ihana lapsi», ja vanhemmat päättivät olla uhraamatta lastaan, koska he uskoivat että Israelin vapauttamisen aika lähestyi ja että Jumala herättäisi vapauttajan kansalleen. Usko Jumalaan rohkaisi heitä »eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä» (Hebr. 11: 23).

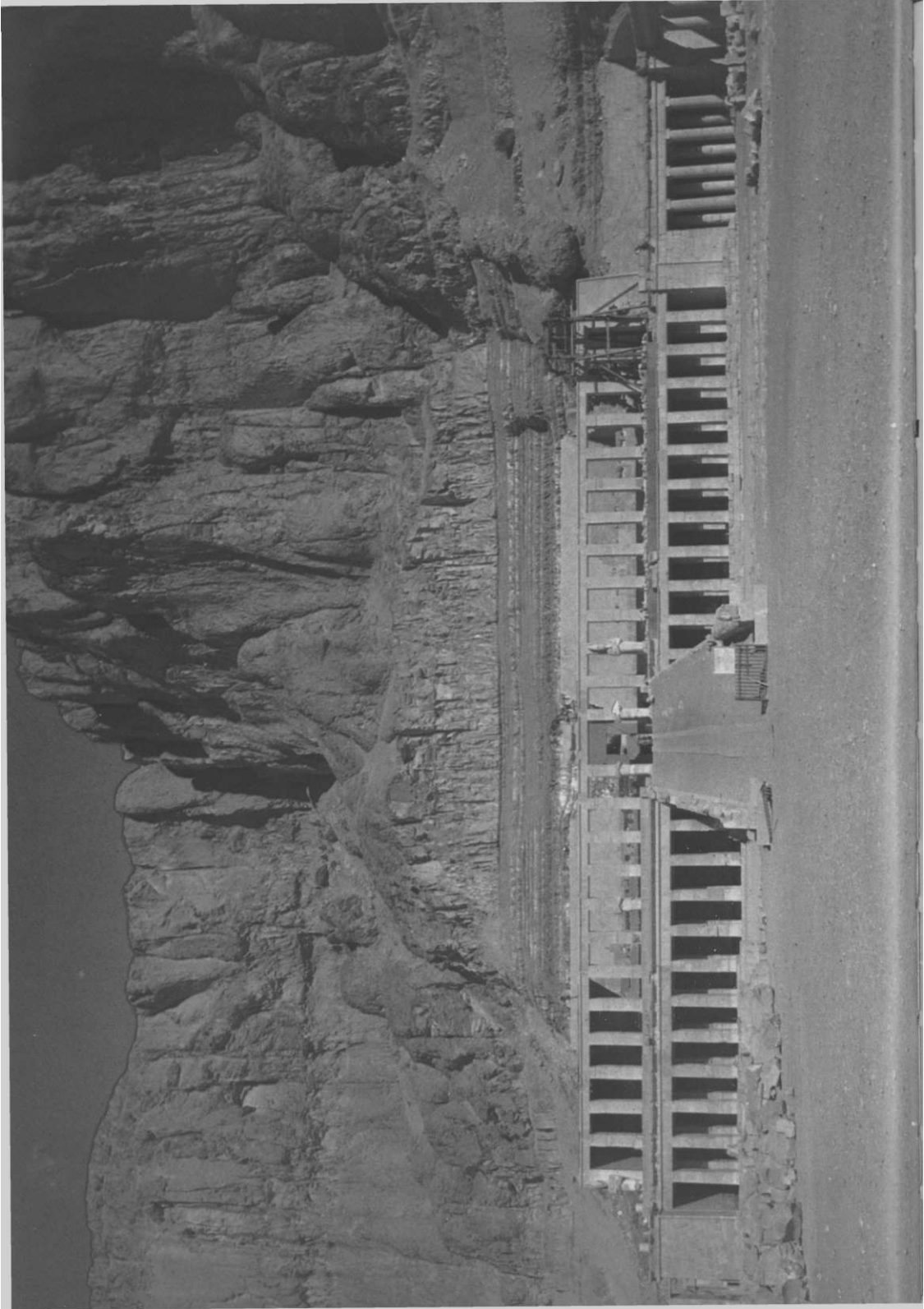
Kolmen kuukauden ajan äidin onnistui piilotella lastaan. Huomattuaan ettei enää voisi salata sitä hän tiivistä pienen kaisla-arkun vedenpitäväksi maapihkalla ja piellä, pani sitten pienokaisensa siihen ja sujautti arkun virran rantakaislikkoon. Hän tiesi vaarantavansa sekä lapsen että oman henkensä, jos jäisi paikalle vahtiin, mutta lapsen sisar Mirjam pysytteli lähettyvillä näköjään välinpitämättömänä mutta kuitenkin tarkoin pitäen silmällä miten pikkuveljen kävisi. Ja paikalla oli muitakin tarkkailijoita. Äiti oli hartain rukouksin uskonut lapsensa Jumalan hoivaan, ja enkelit leijuivat näkymättöminä tuon vaatimattoman leposijan yllä. Enkelit ohjasivat faaron tyttären paikalle. Pieni kaisla-arkku herätti hänen uteliaisuutensa, ja nähdessään siinä lepäävän kauniin lapsen hän tajusi heti tilanteen. Hänen tuli sääli itkevää pienokaista ja hän ajatteli myötätuntoisesti tuntematonta äitiä, joka oli tällä tavoin koettanut pysyttää rakkaan pienoisensa hengissä. Ja niin hän päätti pelastaa lapsen itselleen ottopojaksi.

Mirjam oli salaa seurannut tapahtumain kehitystä, ja huomattessaan miten hellästi lapseen suhtauduttiin hän uskaltautui lähemmäksi ja lopulta kysäisi: »Menenkö kutsumaan sinulle hebrealaisen imettäjän, joka voi imettää sen lapsen sinulle?» Tähän suostuttiin.

Sisar riensi kertomaan äidille iloista uutista, ja palasi kohta äidin kanssa faaraan tyttären luo. Tämä sanoi: »Ota tämä lapsi ja imetä se minulle, niin minä maksan sinulle siitä palkan.»

Jumala oli kuullut äidin rukoukset ja palkinnut hänen uskonsa. Syvästi kiitollisena hän ryhtyi nyt turvattuun ja onnekkaaseen tehtävänsä. Uskollisesti hän käytti saamansa tilaisuuden kasvattaakseen lapsensa Jumalalle. Hän uskoi lapsen pelastuneen jotakin suurta tehtävää varten ja tiesi joutuvansa pian luovuttamaan hänet kuninkaalliselle äidille ja siihen ympäris-

töön, joka oli omiaan vieroittamaan lasta Jumalasta. Tämä kaikki sai hänet opettamaan häntä uutterämmin ja huolellisemmin kuin muita lapsiaan. Hän koetti juurruttaa poikansa mieleen Jumalan pelkoa ja saada hänet mieltymään totuuteen ja oikeuteen, ja hän rukoili hartaasti, että hänen lapsensa varjeltuisi kaikelta turmelevalta vaikutukselta. Hän osoitti tälle epäjumalien palvonnan mielettömyyden ja synnillisyyden ja opetti hänet pienestä pitäen kumartamaan ja rukoilemaan elävää Jumalaa, joka yksin saattoi kuulla häntä ja auttaa häntä jokaisena vaaran hetkenä.

Äiti piti lastaan luonaan mahdollisimman kauan mutta joutui luopumaan hänestä, kun poika oli noin kahdentoista ikäinen. Vaatimattomasta kotimajasta lapsi vietiin kuninkaan palatsiin faaraan tyttären hoiviin, »ja tämä otti sen pojaksensa». Mutta sielläkään hän ei unohtanut pienenä saamiaan vaikutteita eikä äitinsä antamia opetuksia. Ne varjelivat häntä ylpeydeltä, uskotomuudelta ja paheilta, joka rehottivat tuossa loistoisissa hovissa.

Miten kauaskantoinen olikaan seurauksiltaan tuon heprealaisen vaimon vaikutus, niin maanpakolainen ja orja kuin hän oli-kin! Mooseksen koko vastainen elämä ja hänen valtava tehtävänsä Israelin johtajana todistavat uskovan äidin työn tärkeydestä. Mikään muu työ ei ole sen veroista. Hyvin suureksi osaksi äiti pitelee käsissään lastensa kohtaloa. Hän käsittelee kehittyvää mieltä ja luonnetta eikä työskentele vain aikaa vaan myös iäisyttä silmälläpitäen. Hän kylvää siementä, joka versoo ja tuottaa joko hyvää tai huonoa satoa. Hänen tehtävänään ei ole vain maalata kaunista muotoa kankaalle tai hakata sitä marmoriin vaan saada jumalallinen kuva painetuksi ihmissieluun. Varsinkin lasten varhaisvuosina heidän luonteensa muodostaminen on äidin vastuulla. Vaikutukset, jotka silloin painetaan heidän kehittyvään mieleensä, säilyvät siellä koko iän. Vanhempien tulisi opettaa ja harjoittaa lapsiaan näiden ollessa hyvin nuoria, jotta heistä tulisi kristittyjä. Heidät on annettu huostaamme kasvatettaviksi, ei minkään maisen maailmanvallan perijöiksi vaan Jumalan ruhtinaiksi, hallitsemaan halki ikuisuuksien.

Tuntekoon jokainen äiti hetkensä verrattomiksi; hänen työnsä
»

Patriarkat ja profeetat

joutuu koetukselle vakavana tilinteon päivänä. Silloin todetaan että monet miesten ja naisten epäonnistumisista ja rikoksista ovat aiheutuneet niiden tietämättömyydestä ja laiminlyönneistä, joiden velvollisuutena oli ohjata heidän lapsuusiän askeleitaan oikealle tielle. Silloin havaitaan että monet, jotka ovat levittäneet nerokkuuden, totuuden ja pyhyiden valoa maailman siunaukseksi, saavat kiittää rukoilevaa, kristittyä äitiään niistä periaatteista, joita noudattaen he saivat vaikutusvaltaa ja menestystä.

Faaraon hovissa Mooses sai korkeimman siviili- ja sotilaskasvatuksen. Yksinvaltiain oli päättänyt tehdä tyttärensä ottopojasta valtaistuimensa perijän, ja nuorukainen kasvatettiin korkeaa asemaansa silmälläpitäen. »Ja Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläisten viisauteen, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa» (Ap.t. 7: 22). Hänen kyvykkyytensä sotapäällikkönä piti hänet Egyptin armeijan suosiossa, ja yleensäkin hän oli hyvässä maineessa. Saatanan aiheet olivat jälleen rauenneet tyhjiin. Heprealaisten lasten surmaamispäätöskään ei estänyt Jumalaa hankkimasta kansansa tulevalle johtajalle asianmukaista kasvatusta ja koulutusta.

Enkelit ilmoittivat Israelin vanhimmille, että heidän vapautuksensa aika lähestyi ja että Jumala tulisi käyttämään Moosesta sen toteuttamiseen. Enkelit ilmoittivat myös Mosekselle, että Herra oli valinnut hänet lopettamaan kansansa orjuuden. Luullen heidän joutuvan asevoimin hankkimaan vapautensa hän odotti saavansa johtaa heprealaisten joukkoja Egyptin armeijaa vastaan, ja sitä silmälläpitäen hän hillitsi tunteensa, jottei hänen kiintymyksensä kasvatusäitiinsä tai faaraoon estäisi häntä vapaasti täyttämästä Jumalan tahtoa.

Egyptin lakien mukaan piti kaikkien faaraoiden kuulua myös pappissäätyyn, ja niin tuli Moosoksenkin perintöprinssinä perehtyä kansallisen uskonnon salaisuuksiin. Tämä opetustehtävä uskottiin papeille. Mutta vaikka hän olikin innokas ja väsymätön oppilas, ei häntä saatu houkutelluksi osallistumaan jumalien palvontaan. Häntä uhattiin kruunun menetyksellä ja varoitettiin, että prinsessa hylkäisi hänet jos hän itsepintaisesti pyysi heprealaisessa uskossaan. Mutta hän ei horjunut siinä päätöksessään, ettei palvoisi ketään muuta kuin yhtä Jumalaa,

taivaan ja maan Luojaa. Hän keskusteli pappien ja epäjumalien palvojien kanssa ja osoitti, miten järjetöntä heidän oli taika-uskoisesi kunnioittaa elottomia esineitä. Kukaan ei voinut kumota hänen väitteitään eikä muuttaa hänen kantaansa, mutta toistaiseksi hänen päättäväisyyttään siedettiin hänen korkean asemansa vuoksi ja koska hän oli sekä kuninkaan että kansan suosiossa.

»Uskon kautta kieltäytyi Mooses suureksi tultuaan kantamasta faraon tyttären pojan nimeä. Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa, katsoen 'Kristuksen pilkan' suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi katseensa palkintoa kohti» (Hebr. 11: 24—26). Mooses oli kypsä täyttämään paikkansa tämän maan valioiden joukossa, esiintymään loistokkaasti sen johtavan suurvallan hovissa ja pitämään kädessään tämän valtikkaa. Älyltään hän poikkeaa edukseen kaikkien aikojen suurmiehistä. Historioitsijana, runoilijana, filosofina, sotapäällikkönä ja lainsäätäjänä hän on vertaansa vailla. Mutta vaikka maailma oli hänen edessään, hänellä oli kuitenkin siveellistä voimaa kieltäytyä rikkauden, suuruuden ja maineen imartelevista tarjouksista ja ottaa »mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa».

Moosekselle oli selitetty, mikä lopullinen palkinto annettaisiin Jumalan nöyrille ja kuuliaisille palvelijoille, ja sen rinnalla maailmalliset edut jäivät omaan vähäiseen arvoonsa. Moosesta yritettiin suostutella kuninkaallisen palatsin ja valtaistuimen houkutuksilla, mutta hän tiesi loistoisan hovielämän synnillisten nautintojen vain saavan ihmiset unohtamaan Jumalan. Hän suuntasi katseensa ohi komean palatsin ja hallitsijan kruunun siihen kirkkauteen ja kunniaan, joka on tuleva Korkeimman pyhien osaksi siinä valtakunnassa, jota synty ei ole saastuttanut. Hän loi uskon katseensa siihen katoamattomaan seppeleeseen, jonka taivaan Kuningas on painava voittajan kulmille. Tämä usko sai hänet luopumaan maan mahtavista ja liittymään siihen vaatimattomaan, köyhään ja halveksittuun kansaan, joka halusi mieluummin totella Jumalaa kuin palvella syntiä.

Mooses viipyi hovissa neljänkymmenen vuoden ikäänsä asti.

Patriarkat ja profeetat

Hän ajatteli usein kansansa alennustilaa, kävi tapaamassa orjuudessa eläviä veljiään ja rohkaisi heitä vakuuttamalla että Jumala kyllä huolehtisi heidän vapautuksestaan. Usein hän vihastui nähdessään, miten heitä kohdeltiin epäoikeudenmukaisesti ja sorrettiin, ja paloi halusta saada kostaa heidän kärsimänsä vääryydet. Eräänä päivänä, kun hän näin oli ulkosalla, hän näki egyptiläisen miehen lyövän israelilaista. Silloin hän riensi paikalle ja iski egyptiläisen kuoliaaksi. Israelilaisen lisäksi ei paikalla ollut ketään näkemässä tapahtumaa, ja Mooses kätki ruumiin heti hiekkaan. Hän oli nyt osoittanut olevansa valmis puolustamaan kansansa asiaa ja toivoi näkevänsä heidän nyt nousevan saadakseen takaisin vapautensa. »Ja hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli antava heille pelastuksen, mutta he eivät sitä ymmärtäneet» (Ap.t. 7: 25). He eivät olleet vielä valmiit vapauteen. Seuraavana päivänä Mooses näki kahden heprealaisen tappelevan keskenään, ja toinen heistä näkyi ilmeisesti olevan syypää kinaan. Mooses nuhteli syyllistä, mutta tämä ei katsonut hänellä olevan mitään oikeutta puuttua heidän välienselvittelyynsä, koska oli itsekin syypää rikokseen. »Kuka on asettanut sinut meidän päämiehekkemme ja tuomarikkemme», hän sanoi halpamaisesti. »Aiotko tappaa minutkin, niinkuin tapoit egyptiläisen?»

Koko asia tuli pian egyptiläisten tietoon ja kantautui suuresti liioiteltuna myös faaraon korviin. Kuninkaalle selitettiin, että tällä teolla oli suuri merkityksensä: Mooses näet aikoi nostattaa kansansa egyptiläisiä vastaan, kukistaa hallituksen ja nousta itse valtaistuimelle. Valtakunta ei voinut olla turvassa niin kauan kuin hän eli. Ja niin kuningas päätti heti että Mooses oli kuoltava, mutta saatuaan vihiä häntä uhkaavasta vaarasta Mooses pakeni ja suuntasi kulkunsa Arabiaan.

Herra ohjasi hänen matkaansa, ja niin hän pääsi asumaan Jetron, Midianin papin ja ruhtinaan, kotiin. Jetro oli myös Jumalan palvelija. Jonkin ajan kuluttua Mooses sai vaimokseen yhden hänen tyttäristään ja jäi sinne appensa palvelukseen, paimentamaan hänen lompaitaan, neljäksikymmeneksi vuodeksi.

Surmatessaan egyptiläisen Mooses syyllistyi samaan virheeseen, jonka hänen isänsä niin usein tekivät ottamalla omiin käsiinsä työn, jonka Jumala oli luvannut tehdä. Jumala ei tahto-

nut vapauttaa kansaansa sodankäynnillä, kuten Mooses luuli, vaan omalla väkevällä voimallaan, jotta hän yksin saisi siitä kunnian. Mutta Jumala käänsi Mooseksen ajattelemattoman teonkin palvelemaan tarkoituksiaan. Mooses ei vielä ollut valmis suureen tehtäväänsä. Hänen oli vielä opittava sama läksy, jonka Jumala oli opettanut Aabrahamille ja Jaakobille — ettei tullut luottaa inhimilliseen voimaan tai viisauteen vaan Jumalan voimaan, kun oli kyse hänen lupaustensa täyttämisestä. Ja siellä vuorten yksinäisyydessä Mooses saisi muitakin opetuksia. Kieltäymysten ja ankaran elämän koulussa hänen tuli oppia olemaan kärsivällinen ja hillitsemään väkevät tunteensa. Hänen tuli harjaantua kuuliaiseksi ennen kuin hän osaisi hallita viisaasti. Hänen oman sydämensä oli oltava täysin sopusoinnussa Jumalan kanssa ennen kuin hän saattoi opettaa Israelille hänen tahtonsa tuntemusta. Oman kokemuksen tuli valmistaa häntä huolehtimaan isällisesti kaikista, jotka tarvitsivat hänen apuaan.

Ihminen olisi myöntänyt helpotusta tuosta pitkästä aherruksen ja syrjässäolon kaudesta pitäen sitä suurena ajanhukkana. Mutta ääretön viisaus kutsui tulevan kansansa johtajan viettämään neljäkymmentä vuotta vaatimattomasti lammasten paimena. Näin hän vähitellen tottuisi unohtamaan itsensä ja vartioimaan ja hellästi hoivaamaan laumaansa, ja näin hänestä kehittyisi sääliväinen ja kärsivällinen paimen myös Israelille. Mitkään inhimillisen koulutuksen tai sivistyksen tarjoamat edut eivät voineet korvata tätä kokemusta.

Mooses oli oppinut paljon sellaista, mikä hänen täytyi unohtaa. Egyptin olojen vaikutukset — hänen kasvatusäitinsä rakkaus, hänen oma korkea asemansa kuninkaan tyttären poikana, yllellinen ja tuhlaileva elämä, hienostuneisuus, oveluus, väärän uskonnon mystiikka, epäjumalanpalveluksen loistokkuus, suurmoiset rakennukset ja veistokset — kaikki nämä olivat vaikuttaneet syvästi hänen kehittyvään mieleensä ja jossakin määrin muovanneet hänen tapojaan ja luonnettaan. Aika, ympäristön muutos ja yhteys Jumalaan saattoivat hälventää nämä vaikutukset. Mooseksen tuli itsensä taistella kuin henkensä edestä voidakseen luopua väryydestä ja omaksua totuuden, mutta Jumala auttaisi häntä milloin taistelu kävisi hänelle inhimillisin voimin liian vaikeaksi.

Patriarkat ja profeetat

Kaikissa, jotka on valittu suorittamaan jotakin tehtävää Jumalalle, ilmenee inhimillisiä piirteitä. He eivät kuitenkaan ole olleet kaavoittuneita tavoiltaan ja luonteeltaan eivätkä ole tyytyneet jäämään tuohon tilaan. He ovat hartaasti halunneet saada viisautta Jumalalta ja oppia työskentelemään hänen palveluksessaan. Apostoli sanoo: »Jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan» (Jaak. 1: 5). Mutta Jumala ei anna jumalallista valoa niille, jotka tyytyvät jäämään pimeyteen. Saadakseen apua Jumalalta ihmisen on tunnettava heikkoutensa ja vajavuutensa. Hänen on mielessään varauduttava hänessä aikaansaatavaan suureen muutokseen, ja hänen on ryhdyttävä vakavasti ja kestävästi rukoilemaan ja toimimaan. Väärät tavat ja tottumukset on karistettava pois, ja voitto voidaan saavuttaa vain pyrkimällä päättävästi korjaamaan näitä virheitä ja mukautumalla oikeisiin periaatteisiin. Monet eivät koskaan tavoita sitä asemaa mihin voisivat päästä, koska he odottavat Jumalan tekevän heidän puolestaan sen mitä varten Jumala on antanut heille kykyä jotta he tekisivät sen itse. Kaikkien joita Jumala pitää käyttökelpoisina on harjaannuttava erittäin ankaran henkisen ja siveellisen kurin alaisina, jn Jumala auttaa heitä liittämällä jumalallisen voimansa inhimilliseen toimintaan.

Vuorenharjanteiden ympäröimänä Mooses oli yksin Jumalan kanssa. Egyptin suurenmoiset temppelit eivät enää vaikuttaneet hänen mieleensä taikauskollaan ja vääryyksillään. Ikuisten kukkuloiden juhlallinen yleisyys kuvasti hänelle Korkeimman majesteettiutta, johon verrattuina hän totesi Egyptin jumalat kovin voimattomiksi ja merkityksettömiksi. Luojan nimi oli nähtävissä kaikkialla. Mooses tunsi olevansa hänen läheisyydessään ja hänen voimansa verhoamana. Täällä hänen ylpeytensä ja itseriittoisuutensa häipyivät pois. Hänen erämaan elämänsä karu yksinkertaisuus hälvensi Egyptin joutilaisuuden ja ylellisyyden vaikutukset. Mooseksesta tuli kärsivällinen, kunnioitettava ja nöyrä, »sangen nöyrä mies, nöyrempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä» (4 Moos. 12: 3). Mutta hän uskoi lujasti Jaakobin voimalliseen Jumalaan.

Vuosien vieressä hän kuljeskeli laumoineen noita yksinäisiä seutuja pohtien kansansa sorrettua tilaa. Hän muisteli miten

Jumala oli kohdellut hänen isiään ja mietiskeli lupauksia, jotka olivat valitun kansan perintöä, ja rukoili öin ja päivin Israelin puolesta. Taivaan enkelit levittivät valoaan hänen ympärilleen, ja täällä hän Pyhän Hengen innoittamana kirjoitti Ensimmäisen Mooseksen kirjan. Autiomaan yksinäisyydessä vietetyt pitkät vuodet olivat suureksi siunaukseksi paitsi Moosekselle ja hänen kansalleen myös koko maailmalle kaikkina tulevina aikoina.

»Ja kun oli kulunut pitkä aika, kuoli Egyptin kuningas. Ja israelilaiset huokailivat orjuuttansa ja valittivat; ja heidän huu-tonsa heidän orjuutensa tähden nousi Jumalan tykö. Ja Jumala kuuli heidän vaikeroimisensa, ja Jumala muisti liittonsa Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa. Ja Jumala katsoi israelilais-ten puoleen, ja Jumala piti heistä huolta.» Israelin vapauttamisen aika oli tullut. Mutta Jumalan tarkoituksena oli suorittaa se sillä tavoin että inhimillinen ylpeys joutuisi häpeään. Vapaut-taja joutuisi esiintymään vaatimattomana paimenena, vain sau-va kädessään, mutta Jumala tekisi tuosta sauvasta voimansa tunnuskuvan. Kun Mooses eräänä päivänä johdatti laumaansa »Jumalan vuoren, Hoorebin, juurelle», hän näki pensaan liekeh-tivän. Sen oksat, lehdet ja runko olivat tulella, mutta se ei kui-tenkaan näyttänyt palaessaan kuluvan. Hän asteli lähemmäksi tuota ihmeellistä näkyä, ja silloin hän kuuli miten ääni pensaas-ta kutsui häntä nimeltä. Vapisevin huulin hän vastasi: »Tässä olen.» Häntä varoitettiin lähestymästä pensasta epäkunnioitta-vasti: »Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa. Minä olen sinun isäsi Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala.» Siinä oli hän, joka liiton Enkelinä oli ilmestynyt isille menneinä aikoina. »Ja Mooses peit-ti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa.»

Kaikkien jotka lähestyvät Jumalaa tulisi käyttäytyä nöyrästi ja kunnioittavasti. Jeesuksen nimessä saamme tulla hänen eteen-sä luottavaisesti, mutta emme saa lähestyä häntä julkean itse-varmasti aivan kuin hän olisi meidän tasollamme. Eräät puhut-televat suurta, kaikkivaltiasta ja pyhää Jumalaa, joka asuu luoksepääsemättömässä valossa, samoin kuin puhuttelisivat ver-taistaan tai jopa alempaansa. Ja on niitä jotka käyttäytyvät Ju-malan huoneessa tavalla jolla eivät tohtisi käyttäytyä maallisen hallitsijan vastaanotolla. Heidän olisi syytä muistaa olevansa

Patriarkat ja profeetat

hänen edessään, jota serafit palvovat ja jonka edessä enkelit verhoavat kasvonsa. Jumalaa tulee syvästi kunnioittaa; kaikki jotka todella tajuavat hänen läsnäolonsa kumartuvat nöyrästi hänen edessään, ja kuten Jaakob katsellessaan jumalallista näkyä, he huudahtavat: »Kuinka peljättävä onkaan tämä paikka! Tässä on varmasti Jumalan huone ja taivaan portti.»

Odottaessaan siinä arkana ja kunnioittavana Jumalan edessä Mooses kuuli Herran puhuvan edelleen: »Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huutonsa sortajainsa tähden; niin, minä tiedän heidän tuskansa. Sentähden minä olen astunut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja tilavaan maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Niin mene nyt, minä lähetän sinut faraon tykö, ja vie minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä.»

Hämillään ja järkyttyneenä tästä käskystä Mooses kavahti taaksepäin ja sanoi: »Mikä minä olen menemään faraon tykö ja viemään israelilaisia pois Egyptistä?» Mutta Herra vastasi: »Minä olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon sinulle tunnusmerkinä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansan pois Egyptistä, niin te palvelette Jumalaa tällä vuorella.»

Mooses ajatteli vastaisia vaikeuksia ja kansansa sokeutta, tietämättömyyttä ja epäuskoa; monet sen jäsenistä tuskin lainkaan enää tunsivat Jumalaa. »Katso», hän sanoi, »kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille: Teidän isienne Jumala on lähettänyt minut teidän luoksenne', ja kun he kysyvät minulta: 'Mikä hänen nimensä on?' niin mitä minä heille vastaan?» Siihen Herra vastasi: »MINÄ OLEN SE, JOKA MINÄ OLEN. Sano israelilaisille näin: 'MINÄ OLEN lähetti minut teidän luoksenne.'»

Mooseksen piti ensin koota Israelin vanhimmat, jaloimmat ja hurskaimmat heidän joukostaan, jotka olivat kauan murehtineet heidän orjuuttaan, ja julistaa heille Jumalan sanoma ja lupaus vapautuksesta. Sitten hänen tuli näiden vanhimpien kanssa mennä kuninkaan luo ja sanoa:

»Herra, hebrealaisten Jumala, on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme.»

Moosesta oli edeltä varoitettu siitä, ettei faarao suostuisi Israelin pyyntöön eikä päästäisi sitä menemään. Mutta Jumalan palvelija ei saisi masentua, sillä Herra käyttäisi tätä tilaisuutta ilmaistakseen voimansa egyptiläisille ja kansalleen. »Minä ojanan käteni ja lyön Egyptiä kaikenlaisilla ihmeilläni, jotka minä olen siellä tekevä, ja sitten hän päästää teidät.»

Herra antoi myös ohjeita siitä, mitä heidän oli otettava matkalle mukaansa, ja hän auttaisi »niin että te lähtiessänne ette lähde tyhjin käsin. Vaan jokainen vaimo on pyytävä naapuriltaan ja luonaan majailevalta vaimolta hopea- ja kultakaluja ja vaatteita.» Egyptiläiset olivat rikastuneet siitä työstä, jota he teettivät israelilaisilla väkivalloin, ja kun nämä nyt olivat lähdössä matkalle kotimaahansa, oli vain oikein että he pyysivät palkkaa vuosikausien kovasta työstään. Heidän piti pyytää arvoesineitä, joita oli helppo kuljettaa mukana, ja Jumala antaisi heidän päästä egyptiläisten suosioon. Heidän vapauttamisekseen suoritettavat voimalliset ihmeet herättäisivät kauhua heidän sortajissaan niin että nämä suostuisivat maaorjien pyyntöihin.

Mooseksen mielestä edessä olevat vaikeudet olivat ylipääsemättömiä. Miten hän voisi todistaa kansalleen, että Jumala todella oli lähettänyt hänet? »Katso», hän sanoi, »he eivät usko minua eivätkä kuule minua, vaan sanovat: 'Ei Herra ole sinulle ilmestynyt.'» Hänelle annettiin nyt todisteita, jotka hän saattoi havaita omilla aisteillaan. Hänen käskettiin heittää sauvansa maahan, ja kun hän teki niin, »se muuttui käärmeeksi; ja Mooses pakeni sitä.» Hänen käskettiin tarttua siihen, ja hänen kädessään se muuttui taas sauvaksi. Sitten hänen käskettiin pistää kätensä poveensa. Hän totteli, »ja kun hän veti sen ulos, niin katso, hänen kätensä oli pitaalista valkoinen niinkuin lumi.» Kun hän käskystä pisti kätensä takaisin poveensa ja veti sen jälleen ulos, se oli tullut taas muun ihon kaltaiseksi. Näillä merkeillä Herra vakuutti Moosekselle, että sekä hänen oma kansansa että faarao uskoisivat, että Egyptin kuningasta mahtavampi Olento vaikutti heidän keskuudessaan.

Mutta Jumalan palvelija piti tätä outoa ja ihmeellistä tehtävää itselleen vieläkin ylivoimaisena. Huolissaan ja peloissaan hän nyt esteli sillä perusteella, ettei hän ollut mikään sanavalmis mies: »Oi Herra, minä en ole puhetaitoinen mies; en ole

Patriarkat ja profeetat

ollut ennen enkä senkään jälkeen, kun sinä puhuit palvelijallesi; sillä minulla on hidas puhe ja kankea kieli.» Hän oli ollut niin kauan poissa egyptiläisten parista, ettei hän enää niin hyvin muistanut eikä pystynyt käyttämään heidän kieltään kuin Egyptissä ollessaan.

Herra vastasi hänelle: »Kuka on antanut ihmiselle suun, tahi kuka tekee mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö minä, Herra?» Ja tähän lisättiin jälleen vakuutus jumalallisesta avusta: »Mene siis nyt, minä olen sinun suusi apuna ja opetan sinulle, mitä sinun on puhuttava.» Mutta Mooses pyysi vieläkin, että hänen tilalleen valittaisiin joku pätevämpi henkilö. Aluksi nämä estelyt johtuivat vaatimattomuudesta ja arkuudesta. Mutta kun Herra oli luvannut poistaa kaikki vaikeudet ja turvata hänen lopullisen menestyksensä, ilmaisi syrjään vetäytyminen ja oman kelvottomuuden valittelu vain epäluottamusta Jumalaa kohtaan. Se osoitti Mooseksen pelkäävän, ettei Jumala pystyntykään tekemään häntä sopivaksi siihen suureen tehtävään, johon hän oli kutsunut hänet, tai että Jumala oli erehtynyt valitsemaan väärän miehen.

Herra kiinnitti Mooseksen huomion nyt Aaroniin, vanhempaan veljeen, joka käytettyään päivittäin egyptin kieltä osasi puhua sitä täydellisesti. Herra ilmoitti Aaronin tulevan juuri veljeään vastaan. Ja sitten Herra antoi Moosekselle seuraavan ehdottoman käskyn:

»Puhu sinä hänelle ja pane sanat hänen suuhunsa. Ja minä olen sinun suusi apuna ja hänen suunsa apuna ja opetan teille, mitä teidän on tehtävä. Ja hän on puhuva sinun puolestasi kansalle; niin hän on oleva sinulla suuna, ja sinä olet oleva hänelle jumalana. Ja ota käteesi tämä sauva, jolla olet tekevä nuo tunnusteot.» Nyt hän ei voinut enää vastustella, sillä kaikki estelyjen perusteet oli poistettu.

Saadessaan Jumalalta käskyn Mooses oli vailla itseluottamusta, hidaspuheinen ja arka. Hän tunsu itsensä kelvottomaksi toimimaan Jumalan puhutorvena Israelille. Mutta kun hän sitten vastaanotti tehtävän, hän kävi siihen käsiksi kokosydämissä ja täysin Herraan luottaen. Hänen tehtävänsä suuruus herätti toimintaan hänen parhaat sielunkykynsä. Jumala siunasi hänen aulista kuuliaisuuttaan, ja hänestä tuli kaunopuheinen,

toiveikas, maltillinen ja hyvin kykenevä tuohon suurimpaan tehtävään, joka koskaan on ihmiselle uskottu. Tämä on vain yksi esimerkki siitä mitä Jumala tekee vahvistaakseen niiden luonnetta, jotka täysin luottavat häneen ja ryhtyvät varauksetta noudattamaan hänen käskyjään.

Ihminen saa kykyä ja tehokkuutta ottaessaan suorittaakseen Jumalan antamia tehtäviä ja pyrkiessään koko sydämestään tekemään ne oikein. Joka Jumalan voimaan luottaen koettaa suorittaa työnsä uskollisesti, kasvaa tosi suuruuteen, vaikka hänen asemansa olisi miten vaatimaton ja kykynsä miten rajoittunut tahansa. Jos Mooses olisi turvautunut omaan voimaansa ja viisauteensa ja innokkaasti ottanut suorittaakseen tuon suuren tehtävän, hän olisi piankin osoittautunut täysin sopimattomaksi sellaiseen työhön. Kun ihminen tuntee heikkoutensa, hän ainakin jossain määrin osoittaa siten tajuavansa saamansa tehtävän suuruuden ja ottavansa Jumalan neuvonantajakseen ja voimakseen.

Mooses palasi appensa luo ja kertoi haluavansa käydä tapaa-massa Egyptissä olevia veljiään. Jetro antoi suostumuksensa ja siunauksensa ja sanoi: »Mene rauhassa.» Ja niin Mooses lähti vaimonsa ja lastensa kanssa matkalle. Hän ei uskaltanut ilmaista matkansa varsinaista tarkoitusta siitä pelosta, ettei heitä olisi päästetty hänen mukaansa. Ennen Egyptiin saapumista hän kuitenkin itse katsoi parhaaksi heidän turvallisuuttaan ajatellen lähettää heidät takaisin kotiin Midianiin.

Niin kauan kuin Mooses mielessään salaa pelkäsi faaraota ja egyptiläisiä, jotka olivat vihastuneet hänelle neljäkymmentä vuotta sitten, hän oli suhtautunut Egyptiin palaamiseen varsin vastahakoisesti. Mutta kun hän suostui noudattamaan jumalallista käskyä, Herra ilmoitti hänelle että hänen vihamiehensä olivat kuolleet.

Matkallaan Midianista Mooses sai hätkähdyttävän ja ankaran varoituksen Herran epäsuosiosta. Hänelle ilmestyi enkeli, ja näytti siltä kuin tämä olisi tahtonut heti surmata hänet. Mitään selitystä ei annettu, mutta Mooses muisti laiminlyöneensä Jumalan erään vaatimuksen: vaimonsa pyynnöstä hän oli jättänyt suorittamatta ympärileikkauksen menot nuorimmalle pojalleen. Hän ei ollut täyttänyt sitä ehtoa, jolla hänen lapsensa olisi

Patriarkat ja profeetat

päässyt osallistumaan Israelin kanssa tehdyn Jumalan liiton siunauksista, ja heidän johtajakseen valitun syyllistyminen moiseen laiminlyöntiin olisi pakostakin vähentänyt kansalle annettavien Jumalan määräysten tehokkuutta. Peläten miehensä tulevan surmatuksi Sippora suoritti nämä menot itse, jonka jälkeen enkeli salli Mooseksen jatkaa matkaansa. Suorittaessaan tehtäväänsä faaraon edessä Mooses joutui suureen vaaraan, ja vain pyhät enkelit saattoivat varjella hänen henkeään. Mutta hän ei olisi ollut turvassa niin kauan kuin hän ei ollut tehnyt sitä minkä tiesi velvollisuudekseen, sillä Jumalan enkelit eivät tuolloin olisi voineet suojata häntä.

Vähän ennen Kristuksen tuloa vallitsevana ahdingon aikana taivaalliset enkelit varjelevat vanhurskaita. Mutta Jumalan lain rikkojilla ei ole mitään turvaa. Enkelit eivät voi suojella niitä, jotka suhtautuvat välinpitämättömästi yhteenkin jumalalliseen käskyyn.

23.

EGYPTIN VITSAUKSET

Enkelien neuvomana Aaron lähti tapaamaan veljeään, josta hän oli ollut niin kauan erossa, ja he kohtasivat autiomaassa lähellä Hoorebia. Siellä he keskustelivat yhdessä, »ja Mooses kertoi Aaronille kaikki, mitä Herra oli puhunut lähettäessään hänet, ja kaikki ne tunnusteot, jotka hän oli käskenyt hänen tehdä» (2 Moos. 4: 28). Yhdessä he matkasivat Egyptiin, ja Goosenin maakuntaan saavuttuaan he kutsuivat koolle Israelin vanhimmat. Aaron kertoi heille kaiken, mitä Jumala oli tehnyt ja sanonut Moosekselle, ja sitten tämä teki kansan nähden Jumalan antamat tunnusteot. »Ja kansa uskoi. Ja kun he kuuluivat, että Herra oli pitänyt huolta israelilaisista ja nähnyt heidän kurjuutensa, kumartuivat he maahan ja rukoilivat» (Jae 31).

Mooses oli saanut myös kuninkaalle esitettävän sanoman. Veijekset astuivat sisälle faaraon palatsiin kuningasten Kuninkaan lähettiläinä ja puhuivat hänen nimessään: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Päästä minun kansani viettämään minulle juhlaa erämaassa.»

»Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel?» kysyi yksinvaltiat. »Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia.»

He vastasivat: »Hebrealaisien Jumala on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, ettei hän rankaisi meitä rutolla tai miekalla.»

Kuningas oli jo saanut kuulla heidän tulostaan ja sen herättämästä huomiosta kansan keskuudessa, ja se sai hänet vihas-

Patriarkat ja profeetat

tumaan. »Miksi te, Mooses ja Aaron, pidätätte kansaa työnteosta?» hän sanoi. »Menkää töihinne.» Valtio oli jo kärsinyt tappiota näiden muukalaisten aiheuttamista häiriöistä. Sitä ajatellen hän vielä lisäsi: »Katsokaa, liian paljon on joutoväkeä muutenkin maassa, ja te tahdotte saattaa heidät kulkemaan työttöminä.»

Orjuudessaan israelilaiset olivat osittain menettäneet Jumalan lain tuntemuksensa ja poikenneet sen käskyistä. Sapattia oli rikottu yleisesti, ja heidän työnjohtajiensa vaatimukset tekivät sen viettämisen miltei mahdottomaksi. Mutta Mooses oli julistanut kansalle, että vapautuksen ensimmäisenä ehtona oli kuuliaisuus Jumalalle; ja heidän sortajansa olivat huomanneet, miten he pyrkivät palauttamaan sapatin viettämisen ennalleen.*

Kovin kiihtynyt kuningas epäili israelilaisten suunnittelevan kapinallista työlakkoa. Mutta hän tulkitsi tyytymättömyyden johtuvan laiskuudesta, ja hän kyllä pitäisi huolen siitä ettei heille jäisi aikaa vaaralliseen juonitteluun. Heti hän tiukensi heidän työvaatimuksiaan lannistaakseen heidän itsenäisen mielensä. Samana päivänä annettiin määräyksiä, jotka oikeuttivat heidän työnjohtajansa entistä julmempiin sortotoimiin. Siinä maassa käytettiin yleisimpänä rakennusaineena auringossa kuivatettuja tiiliä; niistä tehtiin komeimmatkin rakennukset, joiden seinät sitten päällystettiin kivillä. Tiilten valmistukseen tarvittiin paljon orjatyövoimaa. Työssä tarvittiin myös runsaasti silputtuja olkia, joita sekoitettiin saveen sideaineeksi. Kuningas määräsi nyt, ettei olkia enää tuotaisi tiilentekijöille, vaan heidän täytyi itse hankkia olkensa mistä löysivät. Silti vaadittiin tiiliä sama määrä kuin ennenkin.

Tämä määräys saattoi israelilaiset suureen pulaan koko maassa. Egyptiläiset työnteettäjät olivat antaneet kansan työn valvomisen heprealaisten päällysmiesten huoleksi, jotka vastasivat alaistensa työstä. Kuninkaan määräyksen tultua voimaan väki hajosi kaikkialle maahan kokoamaan pehkuja olkien asemesta, mutta heidän oli mahdotonta päästä tavanomaisiin työtuloksiin. Ja niiden alittamisesta piestiin heprealaisia päällysmiehiä julmasti.

Nämä päällysmiehet luulivat, että vain työnteettäjät sortivat

* Katso liite, viite nro 1.

heitä eikä itse kuningas, ja niin he valittivat asiasta hänelle. Mutta faarao kivahti heille tylästi: »Te olette laiskoja, laiskoja olette; sentähden te sanotte: 'Menkäämme uhraamaan Herralle.'» Heidän käskettiin palata töihinsä, eikä heidän rasituksiaan lievennettäisi missään tapauksessa. Poistuttuaan palatsista he tapasivat Mooseksen ja Aaronin, ja huusivat heille: »Herra kostakoon teille ja tuomitkoon teidät; sillä te olette saattaneet meidät faraon ja hänen palvelijainsa vihoihin ja antaneet heidän käteensä miekan, meille surmaksi.»

Mooses joutui suureen ahdinkoon kuunnellessaan näitä moitteita. Kansan kärsimykset olivat suuresti lisääntyneet. Kaikkialla maassa vanhat ja nuoret huusivat epätoivoisina, ja yhteen ääneen kaikki syyttivät häntä oloissaan tapahtuneesta onnettomasta käänteestä. Katkeralla mielellä hän lähestyi Jumalaa huudahtaen: »Herra, miksi olet tehnyt niin pahoin tälle kansalle? Miksi olet lähettänyt minut? Sillä siitä asti, kun minä menin faraon tykö puhumaan sinun nimessäsi, hän on tehnyt pahaa tälle kansalle, etkä sinä suinkaan ole kansaasi vapahtanut.» Herra vastasi: »Nyt saat nähdä, mitä minä faraolle teen; sillä väkevän käden pakottamana hän on päästävä heidät, ja väkevän käden pakottamana hän on ajava heidät maastansa.» Jälleen häntä muistutettiin siitä liitosta, jonka Jumala oli tehnyt isien kanssa, ja hänelle vakuutettiin Herran muistavan liittonsa.

Israelilaisten joukossa oli koko Egyptin orjuuden ajan niitä, jotka palvelivat Herraa. Nämä olivat hyvin huolissaan, kun näkivät lastensa katselevan pakanain iljettävyksiä ja jopa kumartavan heidän epäjumaliaan. Ahdistuksissaan he rukoilivat Herraa vapauttamaan heidät Egyptin ikeestä ja epäjumalain palvonnan turmelevasta vaikutuksesta. He eivät salanneet uskoaan vaan julistivat egyptiläisille palvovansa taivaan ja maan Luojaa, ainoaa oikeaa ja elävää Jumalaa. He kertoivat todisteita hänen olemassaolostaan ja voimastaan luomisesta lähtien Jaakobin päiviin asti. Egyptiläiset saattoivat näin tutustua heprealaisten uskontoon, mutta kun eivät katsoneet arvolleen sopivaksi olla orjiensa opetettavina, he koettivat vietellä Jumalan palvelijoita lahjalupauksin ja kun eivät siinä onnistuneet, uhkauksin ja julmuuksin.

Israelin vanhimmat koettivat kohentaa veljiensä sammuvaa

Patriarkat ja profeetat

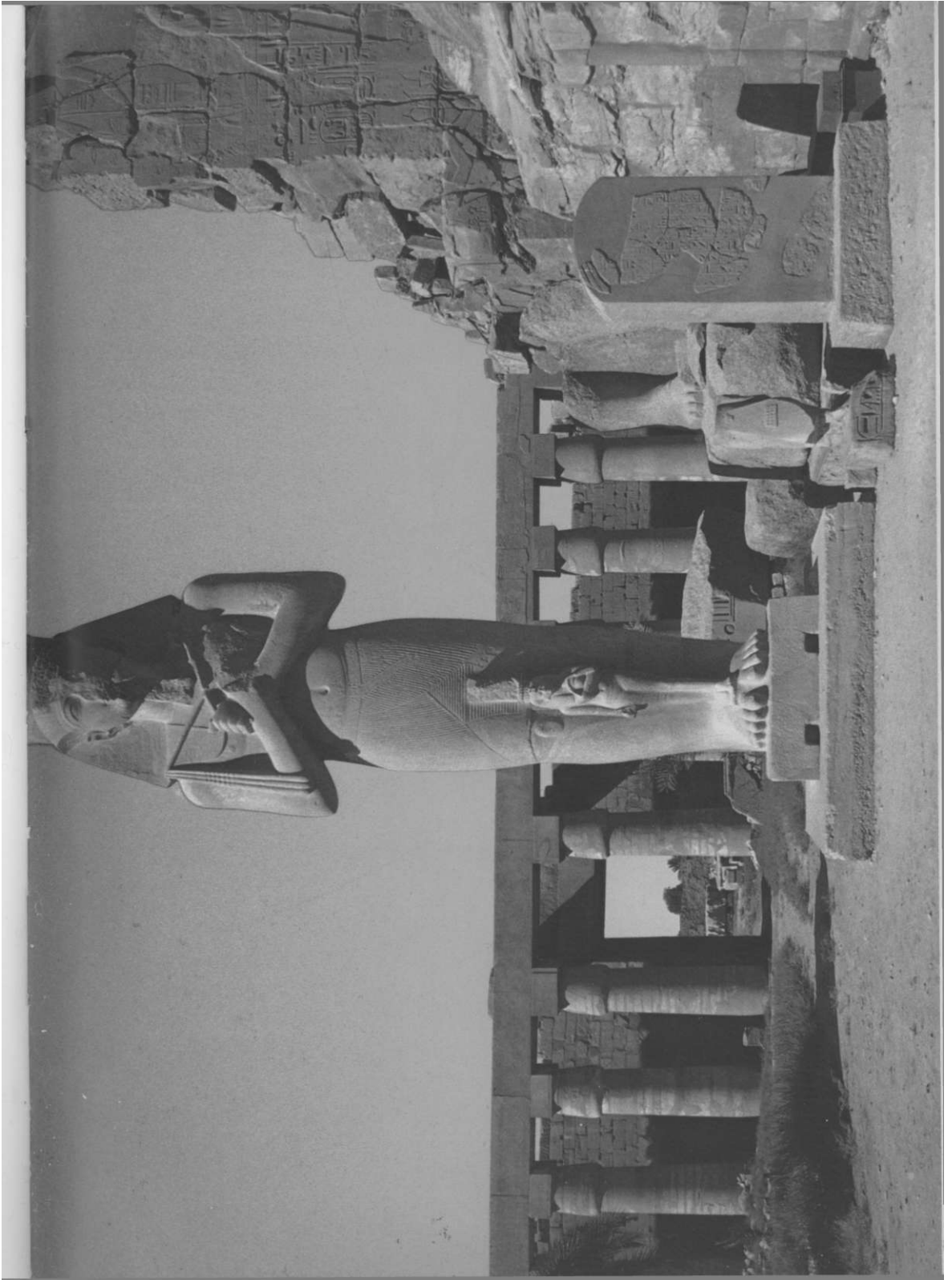
uskoa toistamalla heidän isilleen annettuja lupauksia ja Joosefin ennen kuolemaansa lausumia profeetallisia sanoja, jotka ennustivat heidän vapauttamisensa Egyptistä. Jotkut kuuntelivat ja uskoivat. Toiset ajattelivat vallitsevia kurjia oloja eivätkä jaksaneet toivoa. Kun egyptiläisille kerrottiin, mitä heidän orjansa keskenään puhelivat, he ivasivat heidän toiveitaan ja pilkaten kielsivät heidän Jumalansa voiman. He totesivat heidän olevan orjakansaa ja sanoivat pisteliäästi: »Jos teidän Jumalanne keran on oikeamielinen ja armollinen ja voimallisempi Egyptin jumalia, niin miksei hän tee teistä itsenäistä ja vapaata kansaa?» Ja he viittasivat omaan asemaansa. He palvoivat jumaluuksia, joita israelilaiset pitivät epäjumalina, ja kuitenkin heillä oli rikas ja mahtava valtio. He selittivät jumaliensa siunanneen heitä hyvinvoinnilla ja antaneen heille israelilaiset palvelijoiksi, ja kehuivat pystyvänsä sortamaan ja hävittämään Herran palvelijoita. Faaraokin kerskui, ettei heprealaisten Jumala kyennyt vapauttamaan heitä hänen vallastaan.

Tällaiset puheet saivat monet israelilaiset masentumaan. Asiat näyttivät heidän mielestään olevan kutakuinkin egyptiläisten esitysten mukaiset. Orjiahan he olivat, ja heidän täytyi sietää kaikkea, mitä vain heidän julmien työnjohtajiensa mieleen juolahti. Heidän lapsiaan oli jahdattu ja tapettu, ja heidän oma elämänsä oli pelkkää raatamista. Kuitenkin he palvoivat taivaan Jumalaa. Jos Herra todella oli kaikkia jumalia ylempi, ei hän varmaan jättäisi heitä epäjumalain palvelijoiden orjiksi. Mutta Jumalalle uskolliset ymmärsivät, että Herra oli sallinut heidän joutua orjuuteen siksi, että Israel oli luopunut hänestä, sekaantunut pakanakansoihin ja siten langennut palvelemaan epäjumalia. Ja luottavaisina nämä uskolliset vakuuttivat veljilleen, että Herra pian murtaisi sortajan ikeen.

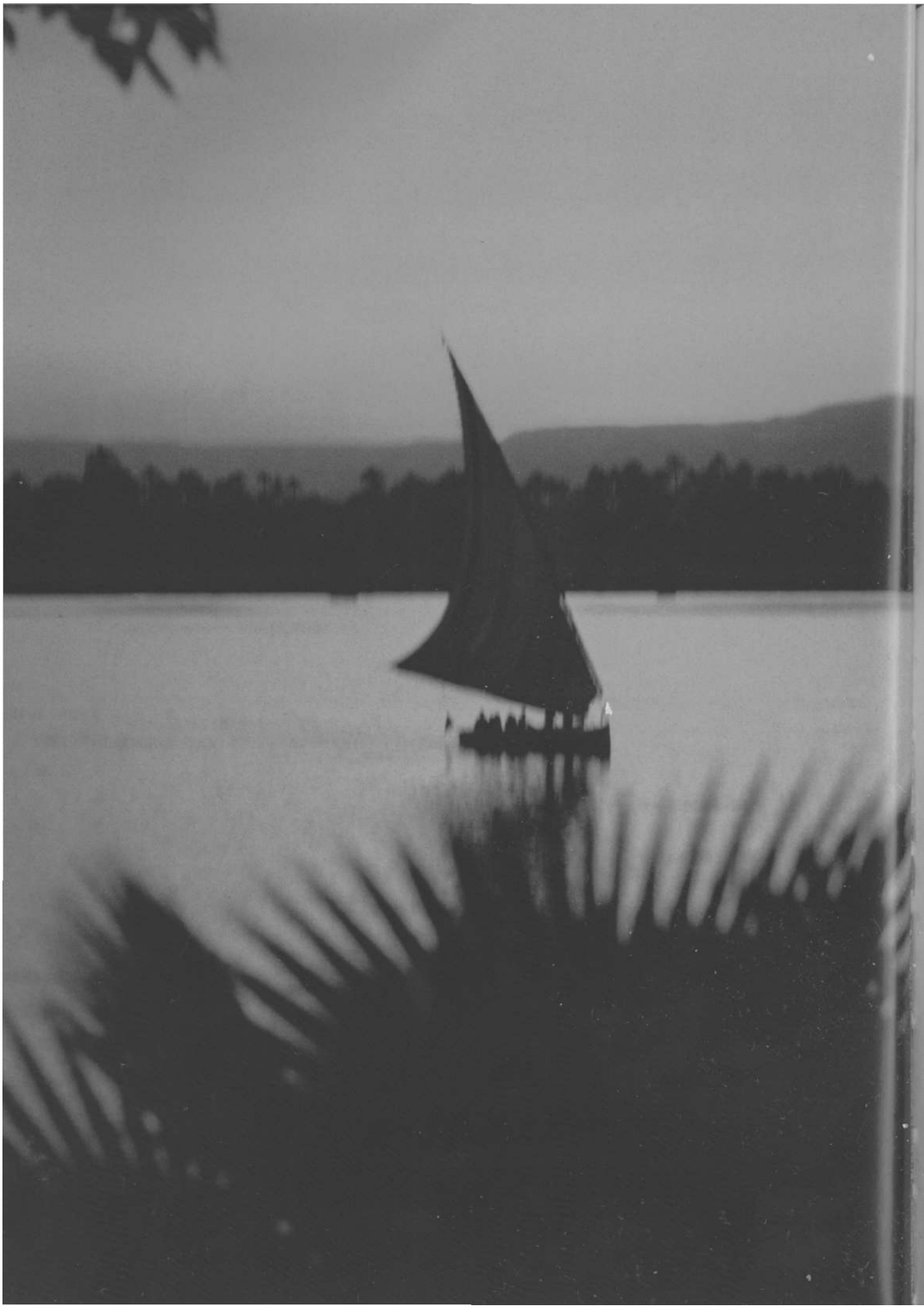
Heprealaiset olivat odottaneet pääsevänsä vapauteen ilman mitään erikoista uskon koetusta tai todellista kärsimystä tai vaikeutta. Mutta he eivät olleet vielä valmiita vapautettaviksi. Heillä oli vain vähän uskoa Jumalaan, eivätkä he halunneet kärsivällisesti kestää ahdinkoaan, kunnes hän näkisi ajan sopivaksi ryhtyäkseen toimimaan heidän hyväkseen. Monet tyytyivät jäämään orjuuteen mielummin kuin kärsimään vieraaseen maahan muuttamiseen liittyviä vaivoja. Muutamat olivat taas tavoiltaan

240 (259-260)

Kamakin valtava Amonin temppeli, maailman suurin temppeliraunio, jota on nimitetty Egyptin kivettyneeksi historiaksi.

niin egyptiläistyneet, että pitivät Egyptissä asumista parempana. Siksi Herra ei vapauttanut heitä heti kun oli ensi kerran ilmaissut voimansa faaraolle. Hän ohjasi tapahtumia niin että ne yhä paremmin paljastivat Egyptin kuninkaan sorto vai täisen luonteen, ja hän halusi myös ilmaista itsensä kansalleen. Kun he havaitsivat hänen oikeamielisyytensä, voimansa ja rakkautensa, he lähtisivät mielellään Egyptistä ja ryhtyisivät palvelemaan häntä. Mooseksen tehtävä olisi ollut paljon helpompi, elleivät monet israelilaiset olisi siinä määrin turmeltuneet, etteivät halunneet lähteä Egyptistä.

Herra kehotti Moosesta jälleen menemään kansan luo ja toistamaan vapautuksen lupauksen sekä uudelleen vakuuttamaan heille Jumalan suosiollisuutta. Hän noudatti kehotusta, mutta he eivät kuunnelleet. Raamattu sanoo siitä: »He eivät kuulleet Moosesta tuskaantumisensa ja raskaan orjuutensa tähden.» Mooses sai taas Herralta sanoman: »Mene ja sano faaraolle, Egyptin kuninkaalle, että hän päästää israelilaiset maastansa.» Masennuksissaan Mooses vastasi: »Katso, israelilaiset eivät kuulleet minua; kuinka sitten farao kuulisi minua?» Nyt hänen käskettiin ottaa Aaron mukaansa ja mennä faaraon luo uudelleen vaatimaan häneltä lupaa siihen että israelilaiset viettäisiin »pois Egyptin maasta».

Herra ilmoitti Moosekselle, ettei kuningas taipuisi ennen kuin Jumala antaisi rangaistustuomioiden kohdata Egyptiä ja veisi pois Israelin niin että siinä yhteydessä nähtäisiin erikoisen selvästi hänen voimansa. Ennen jokaista vitsausta Mooseksen oli kuvailtava sen laatua ja vaikutusta, jotta kuningas voisi varjeltua siitä, jos haluaisi. Jokainen seuraava rangaistus olisi edellistä ankarampi, kunnes hänen ylpeä sydämensä nöyrytyisi tunnustamaan, että taivaan ja maan Luoja oli oikea ja elävä Jumala. Herra antaisi egyptiläisille tilaisuuden nähdä miten tyhjämpäiväistä oli heidän mahtimiestensä viisaus ja miten heikkoa heidän jumaltensa voima Herran käskyjä vastustettaessa. Hän rankaisisi Egyptin kansaa heidän epäjumalain palvonnastaan ja vaientaisi heidän kerskailunsa niistä siunauksista, joita nuo elottomat jumalat muka tuottivat heille. Jumala kirkastaisi oman nimensä, jotta muut kansat saisivat kuulla hänen voimastaan ja vavisten katsella hänen voimallisia tekojaan ja jotta hä-

Purjevene Niilillä entisen Theban kaupungin kohdalla Ylä-Egyptissä. Mooseksen aikana Niilin virtaa palvottiin jumalana, ja farao kävi sen rannalla joka päivä viettämässä hartaushetkiään.

Patriarkat ja profeetat

nen kansansa kääntyisi pois epäjumalistaan hänen puhtaaseen palvontaansa.

Niin Mooses ja Aaron astuivat jälleen Egyptin kuninkaan loistaviin saleihin. Siellä, korkeiden pylväiden ja välkkyvien koristeiden keskellä, runsaiden maalausten ja veistettyjen pakana-jumalien kuvien ympäröiminä nuo kaksi orjuutetun kansan edustajaa seisoivat silloisen mahtavimman valtakunnan hallitsijan edessä vaatimassa uudelleen Jumalansa käskystä Israelin päästämistä vapaaksi. Kuningas puolestaan vaati jotakin ihmetekoa todistukseksi siitä että he olivat Jumalan lähettämät. Mooses ja Aaron olivat saaneet ohjeita siltä varalta että tällainen vaatimus esitettäisiin, ja niin Aaron otti nyt sauvan ja heitti sen maahan faaraon eteen. Se muuttui käärmeeksi. Silloin kuningas »kutsui maansa viisaat ja velhot; ja he heittivät kukin sauvansa maahan, ja ne muuttuivat käärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvansa.» Silloin kuningas entistä päättäväisempänä julisti omat taikurinsa Mooseksen ja Aaronin veroisiksi; hän leimasi Herran palvelijat petkuttajiksi ja katsoi nyt voivansa vaaratta evätä heidän pyyntönsä. Mutta jumalallinen voima esti häntä vahingoittamasta heitä, vaikka hän väheksyikin heidän sanomaansa.

Jumalan käsi suoritti ihmeteot faaraon edessä eikä mikään Mooseksen ja Aaronin inhimillinen vaikutus tai voima. Noiden tunnustekojen ja ihmeiden tarkoituksena oli saada faarao vakuuttumaan siitä, että suuri »MINÄ OLEN» oli lähettänyt Mooseksen ja että kuninkaan velvollisuus oli päästää israelilaiset lähtemään, jotta he voisivat palvella elävää Jumalaa. Taikurit suorittivat myös merkkejä ja ihmeitä, mutta eivät hekään pelkäästään omalla taidollaan vaan jumalansa saatanan voimalla, joka auttoi heitä jäljittelemään Herran tekoja.

Taikurit eivät todellisuudessa saaneet sauvojaan muuttumaan käärmeiksi, mutta suuren pettäjän avulla he saivat taioillaan syntymään sellaisen näköharhan. Sauvojen muuttaminen eläviksi käärmeiksi ylitti saatanan kyvyt. Vaikka pahuuden ruuti-naalla onkin kaikki langenneen enkelin viisaus ja voima, hän ei kuitenkaan pysty luomaan eikä antamaan elämää; tämä voima on yksin Jumalalla. Mutta saatana teki kaiken mikä hänen val-

lassaan oli; hän aikaansai väärennyksen. Ihmisten silmissä saivat muuttuivat käärmeiksi. Faarao ja koko hänen hovinsa pitivät niitä käärmeinä. Ne eivät näköjään mitenkään poikenneet Mooseksen käärmeistä. Vaikka Herra saattoi oikean käärmeen nielemään valekäärmeet, ei faarao pitänyt sitäkään Jumalan voimatekona vaan taikuutena, joka tosin ylitti hänen palvelijainsa taidot.

Faarao halusi jotenkin puolustaa sitä, että hän niin itsepäisesti vastusti jumalallista käskyä. Siksi hän koetti keksiä jonkin verukkeen, jolla voisi selittää perättömiksi ne ihmeet, jotka Jumala oli tehnyt Mooseksen välityksellä. Saatana antoi hänelle juuri sen mitä hän halusikin. Avustamallaan taikurien tempuilla hän sai kaiken näyttämään egyptiläisten silmissä siltä, että he saattoivat pitää Moosesta ja Aaronia pelkkinä taikureina ja velhoina ja olla kunnioittamatta heidän sanomaansa sellaisena, jonka joku ylimaallinen olento olisi lähettänyt. Näin saatana sai väärennyksellään toiveensa mukaan egyptiläiset rohkaistumaan kapinassaan Jumalaa vastaan ja faaraon paaduttamaan sydämensä vastoin vakuuttavia tosiasioita. Saatana toivoi myös horjuttavansa Mooseksen ja Aaronin uskoa tehtävänsä jumalalliseen alkuperään, jotta hänen omat apurinsa pääsisivät voitolle. Hän ei sietänyt sitä että israelilaiset päästettäisiin orjuudesta palvelemaan elävää Jumalaa.

Mutta pahuuden ruhtinaalla oli syvempikin tarkoituksensa suorittaessaan ihmeitään taikureiden välityksellä. Hän tiesi hyvin, että Mooses murtaessaan Israelin lasten orjuuden ikeen kuvasi Kristusta, joka tulisi vapauttamaan ihmisperheen synnin vallasta. Hän tiesi, että Kristuksen tullessa tapahtuisi voimallisia ihmetekoja todistukseksi maailmalle siitä että Jumala oli lähettänyt hänet. Saatana vapisi ajatellessaan hänen voimaansa. Jäljittelemällä sitä työtä jota Jumala suoritti Mooseksen kautta hän toivoi paitsi estävänsä Israelin vapauttamisen myös vaikuttavansa kauas tulevaisuuteen sillä tavoin ettei Kristuksen ihmeitä uskottaisi. Saatana koettaa alati vääristellen jäljitellä Kristuksen toimintaa ja lujittaa valtaansa ja pyrkimyksiään. Saamalla Kristuksen ihmeet näyttämään inhimillisen taidon ja voiman aikaansaannoksilta hän houkuttelee ihmiset selittämään niitä. Näin hän estää monia uskomasta Kristukseen Jumalan Poikana

Patriarkat ja profeetat

ja saa heidät hylkäämään pelastussuunnitelman yhteydessä esitetyt armon tarjoukset.

Sitten Herra kehotti Moosesta ja Aaronia menemään seuraavana aamuna virran rannalle, jonne kuninkaan oli tapana vetäytyä. Koska Niilin tulviminen merkitsi ruokaa ja vaurautta koko Egyptille, virtaa palvottiin jumalana, ja kuningas kävi rannalla joka päivä viettämässä hartaushetkiään. Täällä kaksi veljestä taas toistivat hänelle sanomansa, ja sitten he ojensivat sauvansa ja löivät sillä vettä. Pyhä virta muuttui vereksi, kalat kuolivat ja se tuli pahanhajuiseksi. Taloihin ja vesisäiliöihin kerätty vesi muuttui samoin vereksi. »Mutta Egyptin tietäjät tekivät samoin taioillansa. Ja farao kääntyi ja palasi kotiinsa eikä välittänyt tästäkään.» Vitsausta kesti seitsemän päivää mutta ilman toivottua tulosta.

Kun sauva jälleen ojennettiin vetten yli, nousi virrasta sammakoita, jotka levisivät kaikkialle maahan. Ne hyppivät taloihin, makuuhuoneisiin ja jopa uuneihin ja taikinakaukaloihin. Egyptiläiset pitivät sammakkoa jumalana eivätkä tohtineet tappaa sitä, mutta nuo niljakkaat kiusanhenget olivat nyt käyneet sietämättömiksi. Ne levittäytyivät faaraon palatsiinkin, ja kiusaantunut kuningas halusi päästä eroon niistä. Taikurit näyttivät myös nostattavan sammakoita mutta eivät saaneet niitä poistumaan. Tämän huomattessaan faarao nöyrtyi jonkin verran. Hän kutsui luokseen Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: »Rukoilkaa Herraa, että hän ottaisi pois sammakot vaivaamasta minua ja minun kansaani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle.» Muistutettuaan kuningasta hänen aikaisemmasta kerskailustaan he pyysivät häntä määräämään ajan jolloin he rukoilisivat vitsauksen lopetettavaksi. Hän asetti määrääjäksi seuraavan päivän toivoen mielessään sammakoiden häviävän sillä välin itsestään ja säästävän hänet siltä katkeralta nöyryytykseltä että hänen olisi taivuttava Israelin Jumalan edessä. Vitsausta jatkui kuitenkin määrääikaan asti, ja vasta sitten sammakot kuolivat kaikkialla Egyptissä, mutta niiden mädäntyneet raadot saastuttivat ilman.

Herra olisi voinut palauttaa ne hetkessä tomuksi, mutta hän ei tehnyt sitä, jotteivät kuningas ja hänen kansansa niiden hävittyä olisi sanoneet kaiken olleen taian tai noituuden aikaan-

saannosta kuten taikureiden temput. Sammakot vain kuolivat ja koottiin sitten kasoihin. Tätä todistetta ei kuningas kaikkine Egyptin väkineen voinut kumota; heidän oli myönnettävä, ettei tämä ollut mitään noituutta, vaan taivaan Jumalan rangaistus-tuomio.

»Mutta kun farao näki päässeensä hengähtämään, kovensi hän sydämensä.» Jumalan käskystä Aaron ojensi taas kätensä, ja maan tomusta tuli sääskiä kaikkialle Egyptin maahan. Faarao kehotti taikureitaan tekemään samoin, mutta he eivät kyenneet. Jumalan tekojen todistettiin siten ylittävän saatanan toiminnan. Taikuritkin tunnustivat: »Tämä on Jumalan sormi.» Mutta sekään ei liikuttanut kuningasta.

Kun vetoamukset ja varoitukset eivät tehonneet, langetettiin taas uusi rangaistustuomio. Sen ilmaantumisen päivä ilmoitettiin etukäteen, ettei voitaisi sanoa vitsauksen tulleen sattumalta. Paarmoja levisi parveittain taloihin ja kaikkialle maahan, kunnes »paarmat tulivat maan turmioksi». Nämä paarmat olivat suuria ja myrkyllisiä, ja niiden tuskalliset puremat vaivasivat kovin ihmisiä ja eläimiä. Ennalta oli myös ilmoitettu, ettei tämä vitsaus ulottuisi Goosenin maakuntaan, ja niin kävikin.

Faarao lupasi nyt israelilaisille, että he saisivat uhrata Jumalalleen Egyptissä, mutta he eivät voineet hyväksyä sellaisia ehtoja. »Ei sovi niin tehdä», sanoi Mooses. »Jos me nyt uhraamme egyptiläisten nähden sellaista, joka on heille kauhistus, niin eivätkö he kivitä meitä?» Heprealaiset uhraisivat sellaisia eläimiä, joita egyptiläiset pitivät pyhinä ja joiden tappaminen, vaikkapa vahingossa, oli kuolemalla rangaistava rikos. Heprealaisten oli mahdotonta suorittaa uhripalvelustaan Egyptissä loukkaamatta isäntiään. Mooses ehdotti jälleen kolmen päivän matkaa erämaahan. Kuningas suostui siihen ja pyysi Jumalan palvelijoita rukoilemaan vitsausta lopetettavaksi. He lupasivat rukoilla mutta varoittivat faaraota enää pettämästä heitä. Herra lopetti vitsauksen, mutta jatkuva kapinointi oli niin kovettanut kuninkaan sydämen, ettei hän vielääkään antanut periksi.

Seuraava isku oli entistä ankarampi — Herra löi kaikkea Egyptin kedoilla olevaa karjaa »ylen ankaralla ruttotaudilla». Sekä pyhät eläimet että kuormajuhdat — naudat ja lampaat,

Patriarkat ja profeetat

hevokset, kamelit ja aasit — kaikki kuolivat. Ennalta sanottiin selvästi, että heprealaisten karja säästyisi, ja faarao tarkisti Mooseksen ennustuksen lähettämällä palvelijoitaan israelilaisten koteihin, ja »israelilaisten karjasta ei kuollut ainoatakaan». Mutta kuningas pysyi yhä uppiniskaisena.

Sitten Herra kehotti Moosesta ottamaan pätsin nokea ja heittämään sen »taivasta kohti faraon silmien edessä». Tällä teolla oli syvämerkitysensä. Neljäsataa vuotta aikaisemmin Jumala oli näyttänyt Aabrahamille kansansa tulevan ahdingon suitsuavan pätsin ja liekehtivän tulen vertauskuvilla. Hän oli selittänyt, että hän tuomitsisi heidän sortajansa ja että he pääsisivät vapaaksi ja saisivat mukaansa paljon tavaraa. Egyptissä Israel oli kauan riutunut ahdistusten pätsissä. Tämä Mooseksen teko vakuutti heille, että Jumala muisti liittonsa ja että heidän vapautuksensa hetki oli koittanut.

Taivasta kohti viskattuna noki hajosi pieniksi hiukkasiksi, jotka levisivät kaikkialle Egyptin maahan, ja minne tahansa nokea laskeutuikin, siellä »märkäpaiseita tuli ihmisiin ja karjaan». Papit ja taikurit olivat tähän saakka rohkaisseet faaraota pysymään jyrkkänä, mutta nyt hekin joutuivat kärsimään vitsauksesta. Inhottavan ja tuskallisen taudin tartuttamina he herrättivät vain halveksuntaa kerskatessaan kyvyistään, eivätkä he enää kyenneet vastustamaan Israelin Jumalaa. Nyt selvisi kaikelle kansalle, miten mieletöntä oli luottaa taikureihin, kun nämä eivät pystyneet suojaamaan edes itseään.

Faaraoon sydän paatui kuitenkin entistäänkin kovemmaksi. Ja nyt Herra lähetti hänelle tämän sanoman: »Minä tällä kertaa lähetän kaikki vitsaukseni vaivaamaan sinua itseäsi, sinun palvelijoitasi ja kansaasi, tietääksesi, ettei ketään ole minun vertaistani koko maan päällä. Juuri sitä varten minä olen antanut sinun säilyä, että näyttäisin sinulle voimani.» Ei Jumala ollut antanut hänen syntyä nimenomaan tätä tarkoitusta varten, vaan oli kaitselmuksellaan ohjannut hänet valtaistuimelle juuri Israelin vapauttamisen ajaksi. Vaikka tämä korskea sortovaltias oli rikostensa tähden menettänyt Jumalan armon, Herra oli kuitenkin antanut hänen säilyä hengissä tuodakseen ilmi hänen uppiniskaisuutensa yhteydessä suuret ihmetekonsa Egyptin maassa. Tapahtumien kulku noudattaa Jumalan sallimusta. Hän

olisi voinut kohottaa valtaistuimelle armeliaamman kuninkaan, joka ei olisi uskaltanut vastustaa jumalallisen voiman mahtavia ilmauksia. Mutta se ei olisi täyttänyt Herran tarkoitusta. Hän salli kansan joutua kärsimään egyptiläisten julmaa sortoa, jotta he saisivat oikean käsityksen epäjumalain palvonnan alentavasta vaikutuksesta. Faaraon kohtelussaan Herra ilmaisi vihaavansa epäjumalain palvontaa ja päättäneensä rangaista julmuutta ja sortoa.

Jumala oli sanonut faaraosta: »Minä paadutan hänen sydämensä, niin että hän ei päästä kansaa» (2 Moos. 4: 21). Mutta kuninkaan sydän ei paatunut minkään yliluonnollisen voiman vaikutuksesta. Jumala antoi faaraolle hämmästyttäviä todisteita jumalallisesta voimastaan, mutta itsevaltias kieltäytyi itsepintaisesti ottamasta niitä huomioon. Ja joka kerta kun hän suhtautui kielteisesti äärettömän voiman ilmauksiin, hänen kapinallinen mielialansa vain jyrläistyi. Ensimmäisen ihmeen hylkäämisen kapinallinen siemenkylvö tuotti satoaan. Kun hän yhä uppiskaisemmin noudatti omaa uhittelevaa suuntaansa, hänen sydämensä paatumus vain lisääntyi, kunnes hän joutui katselemaan kuolleen esikoisensa kylmän kalvakkaita kasvoja.

Jumala puhuttelee ihmisiä pai veli joidensa välityksellä neuvon varovaisuuteen, varoittaen ja nuhdellen synnistä. Hän antaa jokaiselle tilaisuuden korjata virheensä ennen kuin ne piintyvät luonteenpiirteiksi. Mutta jos joku ei suostu korjattavaksi, ei jumalallinen voima väkisin muuta hänen omavalintaisen toimintansa suuntausta. Hän havaitsee jatkamisen samaan suuntaan sujuvan entistä helpommin. Näin hän kovettaa mielensä vastustamaan Pyhän Hengen vaikutusta. Valon jatkuva hylkääminen tekee hänet lopulta sellaiseksi, ettei paljon voimakkaampi Hengen toimintakaan pysty jättämään häneen pysyvää vaikutusta.

Joka kerran on antanut myöten kiusaukselle, lankeaa siihen helpommin toisenkin kerran. Jokainen synnin toistaminen vähentää hänen vastustuskykyään, sokaisee häntä ja heikentää hänen vakaumustaan. Jokainen hillittömyyden siemen tuottaa hedelmän. Jumala ei millään ihmeteollaan estä sitä tuottamasta satoa, »sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää» (Gal. 6: 7). Joka epäuskaisen julkeana suhtautuu hidasjärkisen välin-

Patriarkat ja profeetat

pitämättömästi jumalalliseen totuuteen, niittää vain oman kylvönsä satoa. Näin tulevat monet kuuntelemaan levollisen välinpitämättömästi totuuksia, jotka kerran sykehdyttivät heidän mieltään. Totuuden laiminlyönnin ja vastustamisen kylvö tuotti tällaista satoa.

Ne jotka vaientavat syyttävän omantunnon äänen ajattelemalla, että voivat muuttaa pahan vaelluksensa suunnan milloin vain haluavat, tai vähätellä armon kutsuja ja kuitenkin tuntea kerran toisensa jälkeen Hengen vaikutusta, ovat valinneet vaarallisen suunnan. He luulevat voivansa kaikella arvovallallaan edistää suuren kapinallisen asiaa ja sitten äärimmäisen hädän hetkenä ja vaaran uhatessa heitä joka taholta vaihtaa johtajaa. Mutta se ei käykään niin helposti päinsä. Synnillisen hillittömyyden suvaitseva kokemus, kasvatus ja elämän koulu on niin syvällisesti muovannut luonteen, etteivät he enää pystykään heijastamaan Jeesuksen kuvaa. Ellei heidän polulleen olisi koskaan langennut mitään valoa, olisi asia ollut aivan toinen. Armo olisi saattanut puuttua asiaan ja antanut heille tilaisuuden hyväksyä tarjouksensa. Mutta kun he ovat pitkän aikaa hyljänneet saamansa valon ja väheksyneet sitä, se vedetään lopulta pois.

Faaraota uhkasi seuraavaksi raesade, josta varoitettiin: »Lähetä siis nyt saattamaan suojaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on kedolla. Sillä kaikki ihmiset ja karja, jotka ovat kedolla ja joita ei ole korjattu kotiin, joutuvat raesateen alle ja kuolevat.» Sade ja rakeet olivat epätavallisia Egyptissä, ja ennustetun kaltainen myrsky oli ennen näkemätön. Tieto varoituksesta levisi nopeasti, ja kaikki jotka uskoivat Herran sanan, kokosivat karjansa suojaan, kun taas ne jotka väheksyivät varoitusta, jättivät ne kedolle. Näin Jumala ilmaisi armonsa kesken vitsauksiakin. Näin ihmiset joutuivat kokeeseen, joka osoitti kuinka monia Jumalan voiman ilmaukset olivat saattaneet pelkäämään häntä.

Myrsky puhkesi niin kuin oli ennustettu — ukkonen salamoii ja jyrisi, ja rakeet pieksivät maata. »Raesade oli ylen ankara, niin ettei sellainen ollut kohdannut koko Egyptin maata siitä ajasta saakka, jolloin se tuli asutuksi. Ja rakeet löivät maahan kaikkialla Egyptin maassa kaiken, mitä kedolla oli, sekä ihmiset että karjan; ja rakeet tuhosivat kaikki maan kasvit ja pirstoi-

vat kaikki kedon puut.» Tuhoava enkeli jätti jälkeensä hävitystä ja raunioita. Vain Goosenin maakunta säästyivät taas. Egyptiläisille näytettiin, että maa on elävän Jumalan hallinnassa, että luonnonvoimat tottelevat hänen ääntään ja että vain hänelle kuuliaisit ovat turvassa.

Koko Egypti vapisi jumallisen tuomion kauhistavan toimeenpanon alaisena. Faarao lähetti kiireesti hakemaan Mooseksen ja Aaronin ja huudahti: »Minä olen tehnyt syntiä tällä kertaa. Herra on oikeassa, mutta minä ja minun kansani olemme väärässä. Rukoilkaa Herraa, sillä jo on meillä kyllin Jumalan jylinää ja rakeita. Minä päästän teidät, eikä teidän tarvitse enää viipyä.» Mooses vastasi: »Kun lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran puoleen, ja jylinä lakkaa eikä rakeita enää tule, tietääksesi, että maa on Herran. Mutta et sinä eivätkä sinun palvelijasi, sen kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa.»

Mooses tiesi ettei taistelu ollut vielä lopussa. Faaraon tunnustukset ja lupaukset eivät johtuneet mistään jyrkästä mielen tai sydämen muutoksesta, vaan olivat kauhun ja ahdistuksen esiinpusertamia. Mooses lupasi kuitenkin suostua hänen pyyntöönsä, koska hän ei enää saisi jatkaa uppiniskaisuuttaan. Myrskyn raihosta välittämättä profeetta poistui, ja faarao kaikkine väkineen sai nähdä miten Herra varjeli sanansaattajaansa. Päästyään ulos kaupungista Mooses »ojensi kätensä Herran puoleen; ja jylinä ja rakeet lakkasivat, eikä sade enää vuotanut maahan». Mutta kuningas oli tuskin selvinnyt kauhustaan kun hän jo taas paadutti sydämensä.

Silloin Herra sanoi Moosekselle: »Mene faraon tykö, sillä minä olen koventanut hänen sydämensä ja hänen palvelijain sydämet, että tekisin nämä tunnustekoni heidän keskellensä ja että sinä kertoisit lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille, ja minun tunnustekoni, jotka olen tehnyt heidän keskellensä, tietääksenne, että minä olen Herra.» Herra ilmaisi voimansa vahvistaakseen Israelin uskomaan häneen ainoana oikeana ja elävänä Jumalana. Hän antaisi kiistattoman todisteen siitä, että hän piti heitä eri asemassa olevina kuin egyptiläisiä ja saattaisi kaikki kansat tietämään, että kaikkien halveksimat ja sortamat heprealaiset olivat taivaan Jumalan suojeluksessa.

Patriarkat ja profeetat

Mooses varoitti itsevaltiasta, että jos tämä yhä niskoittelisi, annettaisiin heinäsiirkkaparvien hävittää maata. Ne peittäisivät koko maan ja söisivät kaiken jäljelläolevan. Ne täyttäisivät talot ja kuninkaan palatsinkin. Se olisi sellainen vitsaus, »ettei sinun isäsi eivätkä esi-isäsi ole sellaista nähneet siitä päivästä, jona tulivat maailmaan, hamaan tähän päivään asti».

Faaron neuvonantajat tyrmistyivät. Karjan hävitys oli jo aiheuttanut maalle suuria tappioita. Rakeet olivat lisäksi surmanneet ihmisiäkin. Myrsky oli kaatanut metsää ja tuhonnut laihot. Heiltä näytti hupenevan nopeasti kaikki, mitä heprealaisien työllä oli hankittu. Nälänhätä uhkasi koko maata. Ruhtinaat ja hovin väki tungeksivat kuninkaan läheisyydessä ja kysyivät vihaisina: »Kuinka kauan tämä mies on oleva meille paulaksi? Päästä miehet palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Etkö vieläkään ymmärrä, että Egypti joutuu perikatoon?»

Mooses ja Aaron kutsuttiin takaisin, ja yksinvaltiias sanoi heille: »Menkää ja palvelkaa Herraa, Jumalaanne. Vaan ketkä menevät?»

Mooses vastasi: »Me menemme, nuoret ja vanhat, me menemme poikinemme ja tyttärinemme, lampainemme ja karjoinemme; sillä meillä on Herran juhla.»

Kuningas raivostui. »Olkoon vain Herra teidän kanssanne», hän huusi, »kunhan minä ensin päästän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Katsokaa, teillä on paha mielessä.* Siitä ei tule mitään. Mutta menkää te, miehet, ja palvelkaa Herraa, sillä sitähän te olette pyytäneetkin/ Ja heidät ajettiin pois faraon edestä.» Faarao oli koettanut tuhota israelilaiset kovalla työllä, mutta nyt hän oli olevinaan kovin kiinnostunut heidän hyvinvoinnistaan ja huolehtivansa hellästi heidän lapsistaan. Mutta hänen todellinen tarkoituksensa oli pitää vaimot ja lapset takeena miesten palaamisesta.

Mooses ojensi nyt sauvansa maan yli; itätuuli puhalsi ja toi heinäsiirkat mukanaan. »Niin paljon ei heinäsiirkkoja ollut koskaan sitä ennen tullut eikä sen jälkeen tule.» Niiden parvet peitivät taivaan niin että maa synkkeni ja söivät kaiken vihreän mitä jäljellä oli. Faarao lähetti kiireesti hakemaan profeetat ja sanoi: »Minä olen rikkonut Herraa, teidän Jumalaanne, ja teitä

*Engl. käännös: »paha on teillä edessä» antaa ymmärtää: »teidän käy pahoin».

vastaan. Anna nyt anteeksi minun rikkomukseni vielä tämä kerta, ja rukoilkaa Herraa, Jumalaanne, että hän poistaisi minulta ainakin tämän surman.» He tekivät niin, ja voimakas länsituuli ajoi heinäsiirkat Punaiseen mereen. Mutta kuningas pysyi yhä jyrkässä kannassaan.

Egyptin kansa oli joutumassa epätoivon valtaan. Koetut vitsaukset olivat käyneet jo miltei sietämättömiksi, ja kansa pelkäsi tulevaisuuttaan. Se oli palvonut faaraota jumalansa edustajana, mutta monet olivat jo nyt vakuuttuneita siitä että hän vastusti Olentoa, joka sai kaikki luonnonvoimatkin tottelemaan tahtoaan. Heprealaiset orjat, joita oli varjeltu niin ihmeellisesti, alkoivat uskoa pääsevänsä vapaiksi. Heidän työnjohtajansa eivät uskaltaneet enää sortaa heitä entiseen tapaan. Kaikkialla Egyptissä vallitsi salainen pelko siitä että tuo orjuutettu kansa nousisi kostamaan kärsimänsä vääryydet. Kansa kyseli kaikkialla henkeään pidätellen, mitä seuraavaksi tapahtuisi.

Yhtäkkiä maa peittyi niin paksuun pimeyteen, »että siihen voi käsin tarttua». Se ei vain poistanut ihmisiltä kaikkea valoa vaan teki ilmankin niin tukahduttavaksi, että sitä oli vaikea hengittää. »Ei kukaan voinut nähdä toistansa, eikä kukaan voinut liikkua paikaltansa kolmeen päivään. Mutta kaikilla israelilaisilla oli valoisata asuinpaikoissansa.» Egyptiläiset palvoivat aurinkoa ja kuuta, mutta tässä salaperäisessä pimeydessä saivat kansa ja heidän jumalansa samalla tavoin tuntea sen voiman vaikutusta, joka oli ottanut hoitaakseen orjien asian.* Niin pelottava kuin tämä rangaistustuomio olikin, se osoittaa Jumalan olevan sääliväinen ja haluton tuhoamaan. Hän antoi ihmisille nytkin aikaa mietiskelyyn ja parannuksen tekoon ennen viimeisen ja kauheimman vitsauksen langettamista.

Pelko oli lopulta pusertanut faaraosta ilmoille uuden myöntytyksen. Kolmannen pimeän päivän lopussa hän kutsutti luokseen Mooseksen ja suostui päästämään kansan, kunhan vain lampaat ja karja jäisivät Egyptiin. »Ei sorkkaakaan saa jäädä», vastasi päättäväinen heprealainen, »emmekä itsekään tiedä, ennenkuin tulemme sinne, mitä meidän on uhrattava palvellessamme Herraa.» Vihoissaan kuningas menetti kokonaan malttinsa. »Mene pois luotani», hän huusi, »ja varo, ettet enää tule minun

* Katso liite, viite n:o 2.

Patriarkat ja profeetat

kasvojeni eteen; sillä sinä päivänä, jona tulet minun kasvojeni eteen, sinä olet kuoleva.»

Mooses vastasi: »Oikein sinä puhuit; minä en tule tämän jälkeen sinun kasvojesi eteen.»

»Mooses oli hyvin arvossapidetty mies Egyptin maassa, sekä faraon palvelijain että kansan silmissä.» Egyptiläiset kunnioitivat ja pelkäsivät häntä. Ei kuningaskaan tohtinut vahingoittaa häntä, sillä kansa katsoi vain Mooseksen kykenevän poistamaan vitsaukset. Kansa toivoi että israelilaisten annettaisiin lähteä Egyptistä. Vain kuningas ja papit vastustivat viimeiseen asti Mooseksen vaatimuksia.

24.

PÄÄSIÄINEN

Kun Egyptin kuningasta ensi kerran vaadittiin päästämään Israel, esitettiin jo silloin varoitus kaikkein kauheimmasta vit-sauksesta. Mooseksen tuli sanoa faaraolle: »Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani; sentähden minä sanon sinulle: Päästä minun poikani palvelemaan minua. Mutta jos kieltäydyt päästämästä häntä, niin katso, minä tapan sinun esikoispoikasi» (2 Moos. 4: 22, 23). Jumala oli kunnioittanut egyptiläisten halveksimia israelilaisia valitsemalla heidät lakinsa hoitajiksi. Erikoisia siunauksia ja etuoikeuksia saaneina he olivat paremmissa asemassa kuin muut kansat samoin kuin esikoispojalla oli etunsa muiden veljesten joukossa.

Rangaistustuomio, josta Egyptiä varoitettiin ensiksi, langetettiin viimeisenä. Jumala on pitkämielinen ja suuri armossaan. Hän huolehtii hellästi luoduistaan, jotka hän on tehnyt kuvikseen. Jos laihojen, lampaiden ja karjan menetys olisi johtanut Egyptin parannukseen, ei lapsia olisi tarvinnut surmata; mutta kansakunta oli itsepäisesti vastustanut jumalallista käskyä, ja nyt annettaisiin lopullinen isku.

Mooses oli uhattu tappaa, jos hän vielä tulisi faaraon eteen. Mutta Jumalan viimeinen sanoma oli vietävä kapinoivalle itsevaltiaalle, ja jälleen Mooses tuli hänen eteensä ja esitti tämän kauhean julistuksen: »Näin sanoo Herra: Puoliyön aikana minä lähden kulkemaan kautta Egyptin maan. Ja kaikki esikoiset Egyptin maassa kuolevat, valtaistuimellansa istuvan faraon esikoisesta käsikiveä vääntävän orjattaren esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset. Ja koko Egyptin maassa on oleva kova valitus, jonka kaltaista ei ole ollut eikä koskaan tule. Mutta ke-

nellekään israelilaiselle ei koirakaan ole muriseva, ei ihmiselle eikä eläimelle, tietääksesi, että Herra tekee erotuksen egyptiläisten ja Israelin välillä. Ja kaikki nämä sinun palvelijasi tulevat minun luokseni, kumartavat minua ja sanovat: 'Mene pois, sinä ja kaikki kansa, joka sinua seuraa.' Ja sen jälkeen minä menen.»

Ennen tämän tuomion täytäntöönpanoa israelilaiset saivat Herralta Mooseksen välityksellä ohjeita, jotka koskivat heidän lähtöään Egyptistä ja varjelemistaan tulevalta vitsaukselta. Jokaisen perheen, yksin tai toisten yhteydessä asuvan, tuli teurastaa »virheetön» karitsa tai vohla ja isoppikimpulla sivellä sen verellä talon »molemmat pihtipielet ja ovenpäällinen», jotta tuhoava enkeli ei tulisi siihen taloon. Heidän oli syötävä liha pais-tettuna, happamattoman leivän ja katkerien yrttien kanssa, samaa yönä ja, kuten Mooses sanoi, »kupeet vyötettyinä, kengät jalassanne ja sauva kädessänne; ja syökää se kiiruusti. Tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi.»

Herra julisti: »Minä kuljen sinä yönä kautta Egyptin maan ja surmaan kaikki esikoiset Egyptin maassa, sekä ihmiset että eläimet, ja panen toimeen rangaistustuomion, jonka minä olen langettanut kaikista Egyptin jumalista. Ja veri on oleva merkki, teille suojelukseksi, taloissa, joissa olette; sillä kun minä näen veren, niin minä menen teidän ohitsenne, eikä rangaistus ole tuhoava teitä, kun minä rankaisen Egyptin maata.»

Israelin kansan tuli kaikkina tulevina sukupolvina viettää vuosittain tämän suuren vapautuksen muistojuhlaa. »Ja tämä päivä olkoon teille muistopäivä, ja viettäkää sitä Herran juh-lana; sukupolvesta sukupolveen viettäkää sitä ikuisena säädök-senä.» Kun he vastaisina vuosina viettäisivät tätä juhlaa, heidän tuli kertoa lapsilleen tästä suuresta vapautuksesta Mooseksen kehotuksen tapaan: »Tämä on pääsiäisuhri Herralle, joka meni israelilaisten talojen ohi Egyptissä, kun hän rankaisi egyptiläisiä, mutta säästi meidän kotimme.»

Sekä ihmisten että karjan esikoiset kuuluivat Herralle ja voitiin vain lunnailta saada takaisin. Näin he myönsivät, että kun egyptiläisten esikoiset surmattiin, olivat israelilaistenkin esikoiset saman tuomion alaisia mutta pelastuivat armosta sovitushuhrin avulla. »Sillä minun omani on jokainen esikoinen», Herra julisti. »Sinä päivänä, jona minä surmasin kaikki Egyptin maan

esikoiset, minä pyhitin itselleni kaikki Israelin esikoiset, sekä ihmisten että karjan; minun omani ne ovat» (4 Moos. 3: 13). Pyhäkköpalveluksen säätämisen jälkeen Herra valitsi itselleen Leevin heimon palvelemaan pyhäkössä kansan esikoisten sijasta. »He ovat kokonaan annetut minun omikseni israelilaisten keskuudesta», hän sanoi. »Israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan minä olen heidät ottanut omikseni» (4 Moos. 8: 16). Kuitenkin vaadittiin kaikkea kansaa yhä tunnustamaan Jumalan armo suorittamalla lunnaat esikoisistaan (ks. 4 Moos. 18: 15, 16).

Muistojuhlana pääsiäinen viittasi Egyptistä vapautumiseen, mutta esikuvallisena se suuntasi ajatukset siihen suurempaan vapautukseen, jonka Kristus oli suorittava vapauttamalla kansansa synnin orjuudesta. Uhrilampaan esikuvana oli »Jumalan Karitsa», pelastuksen ainoa toivomme. Apostoli sanookin: »Onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu» (1. Kor. 5: 7). Pääsiäislampaan teurastaminen ei riittänyt, vaan sen verta oli lisäksi siveltyvä ovenpieliin. Samoin on Kristuksen veren ansiot sovellettava ihmisen sieluun. Ei riitä että uskomme hänen kuolleen maailman puolesta. Meidän on uskottava, että hän on kuollut henkilökohtaisesti meidän puolestamme. Ja meidän on sovellettava hänen sovitusuhrinsa ansio itseemme.

Veren siveilyyn käytetystä isopista tuli puhdistuksen vertauskuva. Sillä puhdistettiin pitaalisia ja niitä, jotka olivat saastuneet kosketettuaan kuolleeseen. Sen merkitys kuvastuu myös psalmistan rukouksesta: »Puhdista minut isopilla, että minä puhdistuisin, pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin» (Ps.51: 9).

Pääsiäislammassakin oli valmistettava kokonaisuutena rikkomatta siitä yhtäkään luuta. Samoin ei saanut rikkoa luuta Jumalan Karitsalta, joka kuoli puolestamme (ks. Joh. 19: 36). Tämä kuvasi Kristuksen uhrin kokonaisuutta ja täydellisyyttä.

Karitsan liha oli syötävä. Ei sekään riitä, että uskomme Kristukselta saavamme syntimme anteeksi, vaan meidän on uskon kautta jatkuvasti vastaanotettava häneltä hengellistä voimaa ja ravintoa hänen sanansa välittämänä. Kristus sanoi: »Ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä

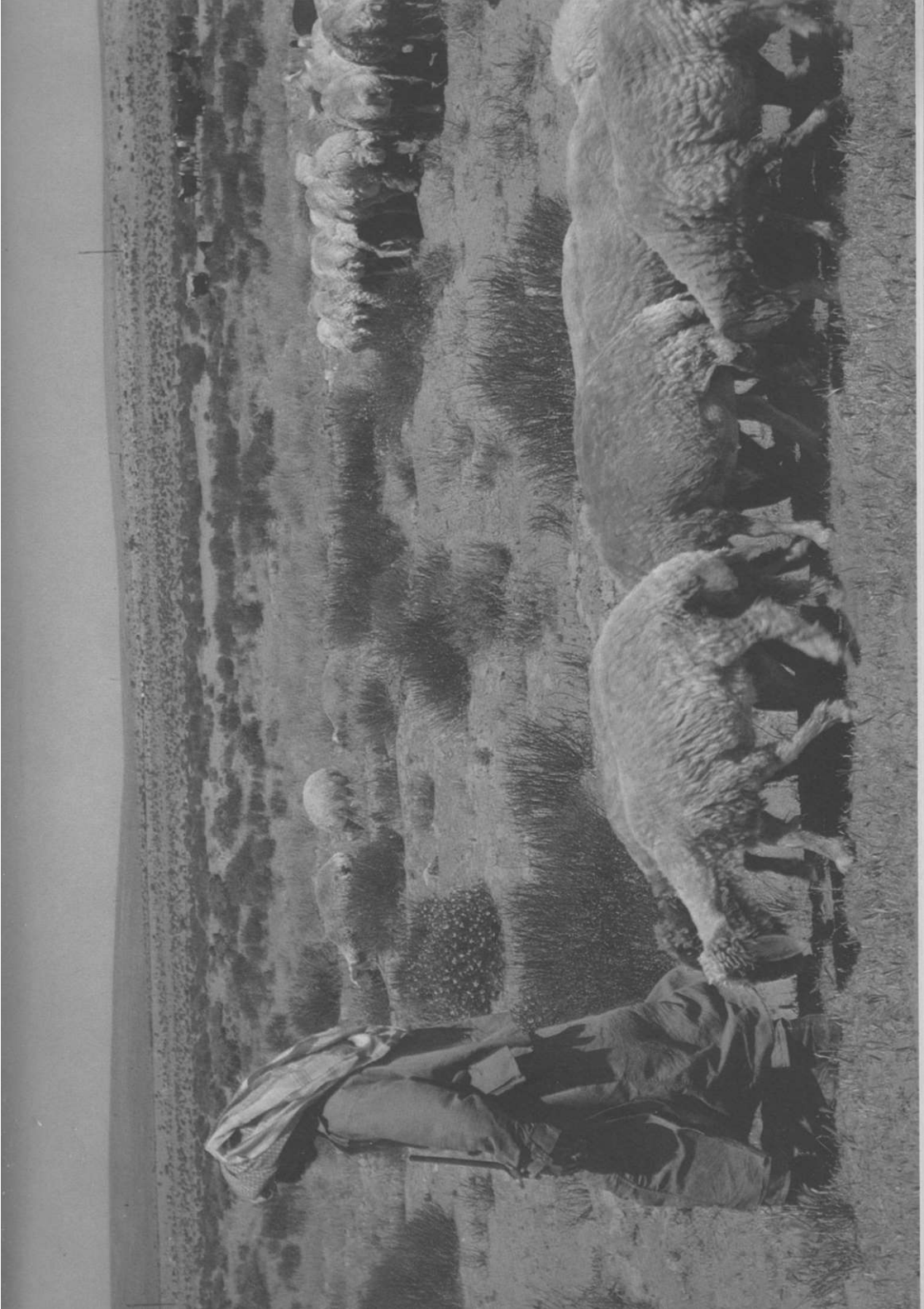

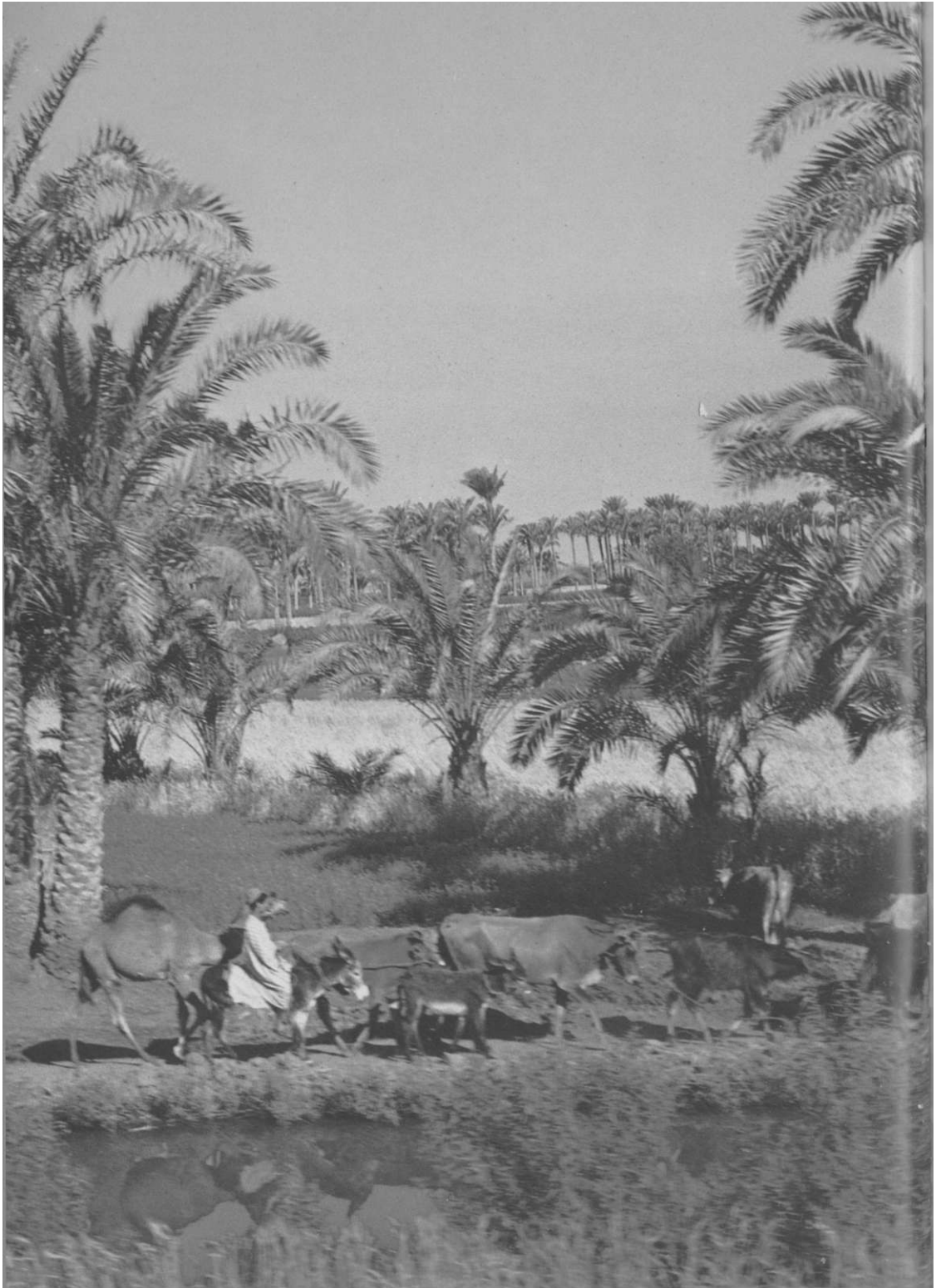
Patriarkat ja profeetat

on iankaikkinen elämä» (Joh. 6: 53,54). Ja selittäen tarkoitustaan hän lisäsi: »Ne sanat, jotka minä olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä» (jae 63). Jeesus hyväksyi Isänsä lain, toteutti sen periaatteita elämässään, ilmensi sen henkeä ja osoitti mitä hyvää se saa aikaan sydämessä. Johannes sanoo: »Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta» (Joh. 1:14). Kristuksen seuraajien täytyy osallistua hänen kokemuksestaan. Heidän on vastaanotettava ja omaksuttava Jumalan sana, niin että siitä tulee elämän ja toiminnan voimallinen vaikutin. Kristuksen voiman tulee muuttaa heidät hänen kaltaisuuksiensa, niin että jumalalliset ominaisuudet heijastuvat heistä. Heidän on syötävä Jumalan Pojan lihaa ja juotava hänen vertansa, tai muutoin heillä ei ole elämää itsessään. Kristuksen hengen ja toiminnan on tultava hänen opetuslastensa elämäksi ja toiminnaksi.

Karitsa oli syötävä katkerain yrttien kanssa, mikä muistutti Egyptin orjuuden katkeruudesta. Samoin meidän tulee nauttia Kristus-ravintoa syntiemme tähden murtunein mielin. Happamattoman leivän käytöllä oli myös merkityksensä. Pääsiäislaisissa nimenomaan sanottiin, ja juutalaiset noudattivat sitä tarkoin käytännössään, ettei juhlan aikana saanut olla mitään hapanta heidän talossaan. Samoin on synnin hapatus poistettava kaikista, jotka mielivät saada elämää ja ravintoa Kristukselta. Pääsiäislaissa kirjottaa tästä Korinton seurakunnalle: »Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu. Viettäköömme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahouden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa» (1 Kor. 5: 7,8).

Ennen vapautustaan orjien täytyi osoittaa uskovansa pian tapahtuvaan suureen vapauttamiseen. Heidän oli merkittävä talonsa verellä, ja heidän täytyi perheineen erottautua egyptiläisistä ja hakeutua omiin asumuksiinsa. Jos israelilaiset olisivat vähänkin poikenneet saamistaan ohjeista tai jättäneet erottamatta lapsensa egyptiläisistä; jos he olisivat teurastaneet karitsan mutta jättäneet sivelemättä verellä oviensa pihtipieliä tai poistuneet kotoaan, he eivät olisi olleet turvassa. He olisivat

saattaneet rehellisesti uskoa tehneensä kaiken tarpeellisen, mutta heidän vilpittömyytensä ei olisi pelastanut heitä. Tuhoajan käsi olisi surmannut kaikkien niiden esikoisen, jotka eivät olisi noudattaneet Herran ohjeita.

Kuuliaisuudellaan kansa osoittaisi uskonsa. Samoin kaikkien niiden, jotka toivovat pelastuvansa Kristuksen veren ansiosta, tulisi käsittää, että heidän itsensäkin on tehtävä jotakin pelastuakseen. Vaikka yksin Kristus voikin lunastaa meidät rikkomuksen rangaistuksesta, meidän on käännettävä synnistä kuuliaisuuteen. Ihminen pelastuu vain uskosta, ei tekojen avulla, mutta hänen uskonsa täytyy näkyä hänen teoissaan. Jumala on antanut Poikansa kuolemaan synnin sovittajana; hän on ilmaissut valon ja totuuden, elämän tien. Hän on luonut edellytyksiä ja antanut ohjeita ja etuoikeuksia, ja nyt ihmisen on arvostettava ja käytettävä näitä Jumalan antamia pelastusvälineitä ja oltava yhteistoiminnassa niiden kanssa — uskottava ja noudatettava kaikkia jumalallisia vaatimuksia.

Kun Mooses luetteli Israelille toimenpiteet, joihin Jumala oli ryhtynyt vapauttaakseen heidät, »kansä kumartui maahan ja rukoili». Vapauden iloinen odotus, kauhistava tieto heidän sortajiaan pian kohtaavasta tuomiosta, heidän omaan pikaiseen lähtöönsä liittyvät huolet ja valmistelut — kaikki nämä sulautuivat sillä hetkellä kiitollisuudeksi heidän armollista Vapauttajaansa kohtaan. Monet egyptiläiset olivat kaiken tapahtuneen perusteella tunnustaneet heprealaisten Jumalan ainoaksi oikeaksi Jumalaksi, ja nämä pyysivät nyt päästä Israelin kotien suojaan, kun hävittävä enkeli kulkisi maan halki. Heidät lausuttiin ilomielin tervetulleiksi, ja he lupasivat vastedes palvella Jaakobin Jumalaa ja lähteä Egyptistä hänen kansansa kanssa.

Israelilaiset noudattivat Jumalan antamia ohjeita. Nopeasti ja salaisesti he valmistelivat lähtöään. He kokosivat perheensä, teurastivat pääsiäislampaan, paistoivat sen lihan sekä valmistivat happamattoman leivän ja katkerat yrtit. Kodin pappina isä sivali verta ovenpieliin ja tuli sen jälkeen sisälle perheensä pariin. Pääsiäislamma syötiin kiireesti ja ääneti. Kansä valvoi ja rukoili syvän kunnioittavasti, ja esikoiset, olkoot sitten vahvoja miehiä tai pikku lapsia, tunsivat epämääräisen pelon kouristavan sydäntään. Isät ja äidit syleilivät rakkaita esikoisiaan

Patriarkat ja profeetat

ajatellessaan sinä yönä annettavaa pelottavaa iskuja. Mutta tuhoava enkeli ei käynyt yhdessäkään Israelin asumuksessa. Niiden ovilla oli veren merkki — merkki Vapahtajan suojeluksesta — eikä tuhoaja tullut sisälle.

Puoliyön aikana »kova valitus oli Egyptissä; sillä ei ollut yhtään taloa, jossa ei ollut kuollutta». Tuhoaja oli surmannut maan kaikki esikoiset, »valtaistuimellaan istuvan faraon esikoisesta vankikuopassa olevan vangin esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset». Koko laajassa Egyptin valtakunnassa oli jokaisen huonekunnan ylpeys lannistettu. Surevien huudot ja valitukset täyttivät ilman. Kuningas ja hänen hoviväkensä katselivat kasvot kalvenneina ja vavisten tuota tyrmistyttävää kauhua. Faarao muisti kerran huudahtaneensa: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia.» Nyt kun hänen taivasta uhmaava ylpeytensä oli painettu maan tomuun, hän »kutsutti yöllä Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: 'Nouskaa ja menkää pois minun kansani joukosta, sekä te että israelilaiset; menkää ja palvelkaa Herraa, niinkuin olette puhuneet. Ottakaa myös lampaanne ja karjanne mukaanne, niinkuin olette puhuneet, ja menkää ja rukoilkaa minullekin siunausta.'» Myös kuninkaan neuvonantajat ja kansa ahdistivat israelilaisia »jouduttaaksensa heidän lähtöänsä maasta pois, sillä he ajattelivat: 'Me kuolemme kaikki.'»

23.

LÄHTÖ EGYPTISTÄ

Kupeet vyötettyinä, kengät jalassa ja sauva kädessä Israelin kansa oli valmiina ja pelokkaan vaiteliaana odottanut kuninkaallista lähtökäskyä. Ennen aamunkoittoa he olivat jo matkalla. Vitsausten aikana, Jumalan voimatekojen herättäessä orjien toivoa ja kauhistaessa heidän sortajiaan, israelilaiset olivat vähitellen kerääntyneet Goosenin maakuntaan. Vaikka heidän lähtönsä tapahtuikin äkkiä, oli ehditty suunnitella, miten tuota liikkeellä olevaa kansan paljoutta voitaisiin hallita ja ohjata. Niinpä se oli järjestetty ryhmiin, joille kullekin oli määrätty johtajansa.

Ja niin heitä lähti »noin kuusisataa tuhatta jalkamiestä, paitsi vaimoja ja lapsia. Ja myös paljon sekakansaa meni heidän kansansa.» Tässä väkijoukossa ei ollut vain niitä, jotka usko Israelin Jumalaan oli saanut liikkeelle, vaan paljon enemmän sellaisia, jotka lähtivät vain vitsauksia pakoon tai seurasivat joukon jatkona palkästä jännityksestä tai uteliaisuudesta. Tämä sekakansa oli Israelille alinomaisena haittana ja paulana.

Kansa otti mukaansa myös »lampaita ja raavaskarjaa suuret laumat». Nämä olivat israelilaisten omaisuutta, sillä he eivät olleet koskaan myyneet omaisuuttaan kuninkaalle kuten egyptiläiset. Jaakob ja hänen poikansa olivat tuoneet lampaansa ja karjalaumansa mukanaan Egyptiin, ja siellä ne olivat suuresti lisääntyneet. Ennen lähtöään Egyptistä kansa oli Mooseksen kehotuksesta pyytänyt korvausta maksamattomista työsuorituksistaan, ja egyptiläiset halusivat niin kiihkeästi päästä eroon

Patriarkat ja profeetat

heidä, etteivät voineet kieltäytyä maksamasta. Ja niin orjat lähtivät matkaan vieden mukanaan saalista sortajiltaan.

Tuo päivä päätti ajanjakson, joka ilmaistiin Aabrahamille profeetallisessa näyssä vuosisatoja aikaisemmin: »Sinun jälkeksi tulevat elämään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta. Mutta myös sen kansan, jota he palvelevat, minä tuomitsen; ja sitten he pääsevät lähtemään, mukanaan paljon tavaraa» (1 Moos. 15: 13,14).* Nuo neljäsataa vuotta olivat kuluneet. »Ja juuri sinä päivänä Herra vei israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.» Lähtiessään Egyptistä israelilaiset ottivat mukaansa Joosefin luut, tuon kalliin perinnön, joka niin kauan oli odottanut Jumalan lupauksen täyttymystä ja ollut niiden synkkien orjuuden vuosien varrella alati muistuttamassa Israelin vapautuksesta.

Sen sijaan että olisi valinnut suoran tien, joka johti Kanaanin maahan filistealaisten maan halki, Herra ohjasi heidän kulkunsa etelään, Punaista merta kohti, »sillä Jumala ajatteli, että kansa ehkä katuisi nähdessään sodan syttyvän ja palaisi Egyptiin». Jos he olisivat yrittäneet kulkea Filistean läpi, heidän etenemissensä olisi estetty, sillä filistealaiset pitivät heitä isäntiensä luotta karanneina orjina eivätkä olisi epäröineet käydä sotimaan heitä vastaan. Ja israelilaiset olivat liian kehnosti varustettuja kyetäkseen vastustamaan tuota voimakasta ja sotaisaa kansaa. Heillä oli vain vähän Jumalan tuntemusta ja uskoa häneen, ja niin he olisivat kauhistuneet ja masentuneet. He olivat aseettomia ja tottumattomia käymään sotaa. Pitkä sortokausi oli vaikuttanut masentavasti heidän mielialaansa, ja lisäksi heidän haittanaan olivat vaimot ja lapset, lampaat ja karja. Johtamalla heitä Punaisen meren tietä Herra ilmaisi olevansa sääliväinen yhtä hyvin kuin tuomitseväkin.

»Ja he lähtivät liikkeelle Sukkotista ja leiriytyivät Eetamiin, erämaan reunaan. Ja Herra kulki heidän edellensä, päivällä pilvenpatsaassa johdattaaksensa heitä tietä myöten ja yöllä tulenpatsaassa valaistaksensa heidän kulkunsa, niin että he voivat vaeltaa sekä päivällä että yöllä. Pilvenpatsas ei poistunut päivällä eikä tulenpatsas yöllä kansan edestä.» Psalmista sanoo:

* Katso liite, viite n:o 3.

»Hän levitti suojaksi pilven ja tulen valaisemaan yötä» (Ps. 105: 39; ks. myös 1 Kor. 10: 1,2). Heidän näkymättömän Johtajansa lippu oli alati heidän kanssaan. Päivällä pilvi johdatti heidän kulkuaan tai levittäytyi koko joukon ylle suojaamaan sitä paah-tavalta helteeltä, ja viileydellään ja kosteudellaan se virvoitti kuivaksi kärventynyttä ja janoista erämaata. Yöllä se muuttui tulenpatsaaksi, joka valaisi heidän leiriään ja muistutti aina Jumalan läsnäolosta.

Eräässä ennustuksensa kauneimmista ja lohdullisimmista kohdista Jesaja viittaa pilven- ja tulenpatsaaseen kuvaillessaan sitä, miten Jumala huolehtii kansastaan suuressa lopputaistelussa pahuuden valtoja vastaan: »Ja Herra luo Siionin vuorelle koko asuinsijansa ylle ja sen juhlakokousten ylle pilven päivän ajaksi ja savun ynnä tulenliekin hohteen yöksi, sillä kaiken kirkkauden yllä on oleva peite ja verho varjoamassa päivän helteeltä sekä turvaamassa ja suojaamassa rajuilmalta ja sa-teelta» (Jes. 4: 5, 6).

Erämaan kaltaisen, uuvuttavan aavikon halki he matkasivat. He alkoivat jo kummastella matkansa määrää; rasittava tie väsytti, ja muutamat alkoivat mielessään pelätä egyptiläisten lähtevän ajamaan heitä takaa. Mutta pilvi liikkui yhä eteenpäin, ja he seurasivat sitä. Ja nyt Herra ohjasi Moosesta kääntymään sivulle erääseen vuoren solaan ja leirytyymään meren rannalle. Mooses sai kuulla, että faarao ajaisi heitä takaa mutta että Ju-mala vapauttaisi heidät oman kunniansa tähden.

Egyptissä oli jo levinnyt tieto siitä, etteivät Israelin lapset jääneenkään erämaahan pitämään jumalanpalveluksiaan, vaan työntyivät Punaista merta kohti. Faaraon neuvonantajat julisti-vat kuninkaalle, että heidän orjansa olivat nyt paenneet eivätkä ikinä enää palaisi. Kansa surkutteli sitä, että oli tullut pitäneek-si esikoisten kuolemaa Jumalan voiman ilmauksena. Ja kun maan huomatuimmat miehet selvisivät pelostaan, he katsoivat vitsausten aiheutuneen aivan luonnollisista syistä. »Mitä teim-mekään, kun päästimme Israelin meitä palvelemasta!» he huu-dahtivat katkerina.

Faarao kokosi joukkonsa, »kuudetsadat valitut sotavaunut sekä kaikki muut Egyptin sotavaunut», ratsumiehet, vaunu-soturit ja jalkamiehet. Hyökkäävää armeijaa johti kuningas

Patriarkat ja profeetat

itse Egyptin valtaherrojen avustamana. Jumalten suosion varmistamiseksi ja turvaamaan yrityksen onnistuminen otettiin papitkin mukaan. Kuningas päätti pelottaa israelilaiset joukkojensa suurella esiinmarssilla. Egyptiläiset pelkäsivät joutuvansa muiden kansojen pilkan alaisiksi, jos heidän olisi alistuttava kumartamaan Israelin Jumalaa; toisaalta he säilyttäisivät maineensa ja saisivat orjansakin jälleen palvelukseensa, jos nyt suurella voimansa näytöllä saisivat pakolaiset palaamaan.

Heprealaiset olivat leiriytyneet meren rannalle, jonka ylittäminen näytti mahdottomalta. Etelässä taas esti jylhä vuori heidän etenemisensä. Äkkiä he huomasivat kaukana välkkyviä aseita ja kiitäviä sotavaunuja, jotka kuuluivat suuren armeijan etujoukkoihin. Niiden lähestyessä tulivat vähitellen näkyviin kaikki Egyptin takaa-ajavat joukot. Kauhu valtasi israelilaiset. Jotkut huusivat avukseen Herraa, mutta suuri enemmistö riensi valittamaan Moosekselle: »Eikö Egyptissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne erämaahan kuolemaan? Mitä teit meille, kun johdatit meidät pois Egyptistä! Emmekö sanoneet tätä sinulle Egyptissä? Sanoimmehan: Anna meidän olla rauhassa, että palvelisimme egyptiläisiä. Sillä parempi olisi ollut palvella egyptiläisiä kuin kuolla erämaahan.»

Moosesta suretti kovin se, että hänen kansansa ilmaisi uskovansa näin heikosti Jumalaan, vaikka hän oli moneen kertaan osoittanut suurta voimaansa heidän hyväkseen. Miten he saattoivat syyttää häntä nykytilanteen vaaroista ja vaikeuksista, kun hän oli vain noudattanut Jumalan selvää käskyä? Tosin heidän oli mahdotonta selviytyä tästä, ellei Jumala itse tulisi päästämään heitä tästä tukalasta tilanteesta. Mutta Mooses oli jo siinä määrin tottunut kuuliaisesti noudattamaan jumalallista johdatusta, ettei hän nytkään pelännyt seurauksia. Hän vastasi kansalle tynesti ja vakuuttavasti: »Älkää peljätkö; pysykää paikoillanne, niin te näette, minkä pelastuksen Herra tänä päivänä antaa teille; sillä sellaista, minkä näette egyptiläisille tapahtuvan tänä päivänä, ette koskaan enää tule näkemään. Herra sotii teidän puolestanne, ja te olkaa hiljaa.»

Ei ollut helppoa pitää Israelin joukkoja paikoillaan odottamassa Herran edessä. Heiltä puuttui kuria ja itsehillintää, ja niin he tulivat hillittömiksi ja väkivaltaisiksi. He luulivat pian-

kin joutuvansa vainoojiensa käsiin, ja sitä he vaikeroivat ja voivottelivat yhteen ääneen ja haikeasti. Verratonta pilvenpatsasta oli seurattu Jumalan eteenpäin kehottavana merkinä, mutta nyt he pohtivat keskenään, eikö se sittenkin mahtanut enteillä jotakin suurta onnettomuutta, sillä eikö se ollut johdattanut heitä vuoren väärälle sivustalle, mereen päättyvään solaan? Näin vaikutti Jumalan enkeli heidän harhautuneessa mielessään suorastaan tuhon airuelta.

Mutta nyt, kun Egyptin joukot lähestyivät heitä luullen saavansa heidät helposti saaliikseen, tuo pilvenpatsas kohosi ylväästi korkeuteen, siirtyi israelilaisten ylitse ja laskeutui heidän ja Egyptin sotajoukkojen väliin. Takaa-ajettujen ja heidän takaa-ajajiensa välille muodostui pimeä seinä. Egyptiläiset eivät enää voineet nähdä heprealaisten leiriä, ja heidän oli pakko pysähtyä. Mutta yön pimeyden syvetessä pilviseinä muuttui heprealaisten puolella niin kirkkaaksi valoksi, että koko leirissä oli yhtä valoisaa kuin päivällä.

Toivo heräsi jälleen israelilaisten mielessä. Ja Mooses korotti äänensä Herran puoleen. »Ja Herra sanoi Moosekselle: 'Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että he lähtevät liikkeelle. Mutta sinä nosta sauvasi ja ojenna kätesi meren yli ja halkaise se, niin että israelilaiset voivat käydä meren poikki kuivaa myöten.'»

Israelin kulkua meren yli kuvaileva psalmista lauloi: »Meren halki kävi sinun tiesi, sinun polkusi läpi suurten vetten, eivätkä sinun jälkesi tuntuneet. Sinä kuljetit kansasi niinkuin lammaslauman Mooseksen ja Aaronin kädellä» (Ps. 77: 20,21). Kun Mooses ojensi sauvansa, niin vedet jakautuivat, ja Israel kulki meren poikki kuivaa merenpohjaa myöten, vesimuurin kohotesa kummallakin sivustalla. Jumalan tulenpatsas valaisi vaahtopäisiä aaltoja ja tietä, joka aivan kuin valtavan suurena vakona halkaisi meren ja häipyi vastarannan hämäryyteen.

»Ja egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä, ajoivat heitä takaa ja tulivat heidän peränsä keskelle merta. Kun aamuvartio tuli, katsahti Herra egyptiläisten joukkoa tulenpatsaasta ja pilvestä ja saattoi hämminkiin egyptiläisten joukon.» Salaperäinen pilvi muuttui tulenpatsaaksi heidän katsellessaan ja hämmästellessään sitä. Ukko-

Patriarkat ja profeetat

nen jyrähteli ja salamat leimahtelivat. »Pilvet purkivat vettä, pilvet antoivat jylinänsä, sinun nuolesi lensivät. Sinun pauhinasi ääni vyöryi, salamat valaisivat maan piirin, maa vapisi ja järkyi» (Ps. 77: 18,19).

Egyptiläiset joutuivat sekasorron ja kauhun valtaan. Luonnonvoimien raivosta he olivat erottavinaan vihaisen Jumalan äänen ja pyrkivät nyt kaikin voiminensa kääntymään ja palaamaan rannalle. Mutta Mooses ojensi taas sauvansa, ja korkeiksi muureiksi erottuneet vedet alkoivat kohisten ja ärjyen kuin saalistaan tavoitellen vyöryä yhteen niellen pian koko Egyptin sotajoukon mustan kitansa syvyyksiin.

Valkeneva aamu toi israelilaisten näkyville sen, mitä heidän mahtavasta vihollisestaan oli jäljellä — aaltojen rannalle heittämiä sotavarusteisia ruumiita. Yhdessä yössä he olivat täysin pelastuneet mitä hirveimmästä vaarasta. Tuo lukuisa, avuton kansanjoukko — taistelemaan tottumaton orja väkeä vaimoineen, lapsineen ja karjoineen, voimakkaiden egyptiläisjoukkojen takaa-ajamina ja merenrantaan ahtautuneina — oli nähnyt, miten tie avattiin heille vetten halki ja miten heidän vihollisensa menehtyivät kesken suurvoiton odotuksiaan. Herra yksin saattoi heidät näin vapauttaa, ja häntä he nyt halusivat sydämeistään kiittää ja häneen uskoa. Heidän tunteensa purkautuivat ilmoille ylistyslauluina. Jumalan Hengen innoittamana Mooses johti kansaa seuraavan voitonvirren veisuussa. Tämä hymni on varhaisin ja yksi ylevimmistä jälkipolville säilyneistä kiitoslauluista.

»Minä veisaan Herralle, sillä hän on ylen korkea;
hevokset ja miehet hän mereen syöksi.
Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni,
ja hänestä tuli minulle pelastus.
Hän on minun Jumalani, ja minä ylistän häntä.
Hän on minun isäni Jumala, ja minä kunnioitan häntä.
Herra on sotasankari,
Herra on hänen nimensä.
Faraon vaunut ja hänen sotajoukkonsa hän suisti mereen,
hänen valitut vaunusoturinsa hukkuivat Kaislamereen.
Syvyys peitti heidät;
he vajosivat pohjaan niinkuin kivi.

Sinun oikea kätesi, Herra, sinä voimassa jalo,
sinun oikea kätesi, Herra, murskaa vihollisen.
Herra, kuka on sinun vertaisesi jumalien joukossa!
Kuka on sinun vertaisesi, sinä pyhydessä jalo;
sinä ylistettävissä teoissa peljättävä, sinä ihmeitten
tekijä!
Mutta armossasi sinä johdatit lunastamaasi kansaa,
sinä veit sen voimallasi pyhään asuntoosi.
Kansat kuulivat sen ja vapisivat.
Kauhu ja väristys valtasi heidät;
sinun käsivartesi väkevyyden tähden he kävivät mykiksi
niinkuin kivi.
Niin sinun kansasi, Herra, kulkee perille,
kulkee perille se kansa, jonka olet itsellesi hankkinut.
Sinä viet heidät perille ja istutat heidät vuorelle, joka on
sinun perintöosasi,
paikkaan, jonka sinä, Herra, olet asunnoksesi valmistanut.»

(2 Moos. 15: 1—16)

Kuin suuresta syvyydestä kantautuvana kohosi tämän juhlalisen ylistysvirren ääni Israelin valtaisan kansanjoukon keskel-
tä. Siihen yhtyivät Israelin naiset Mirjamin, Mooseksen sisaren,
johdolla vaskirumpuja lyöden ja karkeloiden. Iloinen laulu kan-
tautui kauas erämaahan ja merelle, ja vuoren kyljestä kajahtivat
kaikuna takaisin heidän ylistyslaulunsa sanat: »Veisatkaa
Herralle, sillä hän on ylen korkea.»

Tämä laulu ja sen kertoma suuri vapautus on painunut lähte-
mättömästi heprealaisen kansan mieleen. Aikakaudesta toiseen
sitä kaiuttivat Israelin profeetat ja laulajat todistaen, että Her-
ra on häneen luottavien voima ja pelastus. Mutta tämä laulu
ei kuulu vain juutalaisille. Se viittaa eteenpäin vanhurskauden
kaikkien vihollisten häviöön ja Jumalan Israelin lopulliseen
voittoon. Patmos-saaren profeetta saa nähdä valkoisiin puettui-
na niiden, »jotka olivat saaneet voiton», seisovan »lasisen me-
ren, tulella sekoitetun», päällä, ja heillä on »Jumalan kanteleet»
ja he veisaavat »Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karit-
san virttä» (Ilm. 15: 2, 3).

»Älä meille, Herra, älä meille, vaan omalle nimellesi anna
kunnia armosi ja totuutesi tähden» (Ps. 115: 1). Tällainen mieli

Patriarkat ja profeetat

oli kauttaaltaan Israelin vapautuksen laulussa, ja tällaisen mielen tulisi vallita kaikissa, jotka rakastavat ja pelkäävät Jumalaa. Vapauttamalla sielumme synnin orjuudesta Jumala on aikaansaanut meille suuremman vapautuksen kuin sen minkä heprealaiset saivat kokea Punaisen meren rannalla. Heprealaisten joukon tavoin meidän tulisi ylistää Herraa mielellämme ja kielellämme »hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan». Ne jotka mietiskelevät Jumalan suuria armon osoituksia eivätkä unohda hänen vähäisempiä lahjojaankaan, vyöttävät itsensä riemulla veisatakseen sydämessään kiitosta Herralle. Meidän tulisi jatkuvasti kiittää päivittäisistä siunauksista, joita saamme Jumalan kädestä, ja ennen muuta siitä että Jeesus on kuolemaltaan tuonut onnen ja taivaan ulottuvillemme. Mitä armahtavuutta ja verratonta rakkautta Jumala onkaan osoittanut meitä kadotettuja syntisiä kohtaan yhdistämällä meidät itseensä olaksemme hänen omaisuutensa! Minkä uhrin onkaan Vapahtajamme antanut, jotta meitä voitaisiin kutsua Jumalan lapsiksi! Meidän pitäisi ylistää Jumalaa siitä autuaasta toivosta, jonka pelastussuunnitelma antaa meille; meidän pitäisi ylistää häntä taivaallisesta perinnöstä ja hänen runsaista lupauksistaan, ylistää häntä siitä että Jeesus elää rukoillakseen meidän puolestamme.

»Joka kiitosta uhraa», sanoo Luojamme, »se kunnioittaa minua» (Ps. 50:23). Kaikki taivaan asukkaat yhtyvät ylistämään Jumalaa. Opetelkaamme tuota enkelten laulua jo nyt osataksemme laulaa sitä sitten kun yhdymme heidän loistavaan joukkoonsa. Yhtykäämme psalmistan sanoihin: »Minä ylistän Herraa kaiken ikäni, veisaan kiitosta Jumalalleni, niin kauan kuin elän.» »Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, sinua kaikki kansat kiittäkööt» (Ps. 146:2; 67:6).

Kaitselmuksessaan Jumala johti heprealaiset meren edessä olevaan vuoristoon voidakseen heidän vapauttamisensa yhteydessä ilmaista voimansa ja nöyryyttääkseen heidän sortajainsa ylpeyden. Hän olisi voinut pelastaa heidät miten tahansa muutenkin, mutta hän valitsi tämän tavan koetellakseen heidän uskoaan ja vahvistaakseen heidän luottamustaan häneen. Väki oli uupunutta ja kauhuissaan, mutta elleivät he Mooseksen käskyn mukaan olisi lähteneet liikkeelle, ei Jumala koskaan olisi aukais-

sut heille tietä. »Uskon kautta he kulkivat poikki Punaisen meren ikäänkuin kuivalla maalla» (Hebr. 11: 29). Astumalla suorastaan veteen he osoittivat uskovansa Mooseksen esittämän Jumalan sanan. He tekivät kaiken voitavansa, ja sitten Israelin Väkevä halkaisi meren aukaisten siten tien heidän kuljettavakseen.

Tähän sisältyy suuri opetus kaikille ajoille. Kristityn elämä on usein vaaran alaista, ja velvollisuuden täyttäminen näyttää vaikealta. Mielikuvitus näkee vain edessä uhkaavan tuhon ja takana orjuuden tai kuoleman. Kuitenkin Jumala lausuu selvästi: »Käy eteenpäin.» Meidän pitäisi totella tätä käskyä, vaikkemme näkisikään etemme pimeässä ja vaikka olisimmekin jo astuneet kylmään veteen. Etenemisemme esteet eivät väisty niin kauan kuin emmimme ja epäilemme. Ne jotka aikovat totella vasta sitten kun ei enää ole mitään epävarmuutta eikä epäonnistumisen tai tappion vaaraa, eivät tottele koskaan. Epäusko kuiskaa: »Odottakaamme kunnes esteet poistuvat ja näemme selvästi etemme.» Mutta usko kehottaa meitä rohkeasti etenemään toivoen kaiken ja uskoen kaiken.

Pilvi, joka egyptiläisille oli pimeänä muurina, valaisi kirkaasti koko heprealaisten leirin ja heidän edessään olevan tien. Samoin kokee epäuskoinen Jumalan sallimuksen pelkkänä pimeytenä ja epätoivona, kun se taas Jumalaan luottavalle tuo runsaasti valoa ja rauhaa. Jumala saattaa johtaa kulkumme erämaan halki tai meren poikki, mutta hänen tiensä on aina turvallinen.

26.

PUNAISELTA MERELTÄ SIINAILLE

Punaiselta mereltä Israelin joukot jatkoivat edelleen matkaansa pilvenpatsaan johtamina. Maisemat vaikuttivat kovin ikäviltä — puutonta, vuorista autiomaata ja karuja tasankoja. Kaukana aukeni meri, jonka rannalla vielä oli heidän vihollistensa ruumiita. Mutta tietoisuus vapaudesta sai heidän mielensä iloiseksi, ja tyytymättömät ajatukset olivat tyystin hälventyneet.

Mutta kolmen vaelluspäivän aikana he eivät löytäneet yhtään juomavettä. Mukana tuodut varastot olivat loppuneet, eivätkä he voineet millään sammuttaa janoaan laahustaessaan väsyneinä pitkin auringon paahtamia tasankoja. Seutu oli Moosekselle tuttua ja hän tiesi, vaikeivät muut olleet siitä selvillä, että lähimmässä keidaspaikassa Maarassa lähteen vesi ei kelvannut juotavaksi. Huolissaan hän tarkkaili opastavaa pilveä. Häntä suretti, kun hän kuuli iloisia huutoja: »Vettä! Vettä!» Miehiä, naisia ja lapsia riensi iloissaan lähteelle, mutta kohta alkoi joukosta kuulua tuskaisia huutoja — vesi olikin karvasta.

Kauhuissaan ja epätoivoisina he moittivat Moosesta siitä, että tämä oli johtanut heitä sellaista tietä, eivätkä he muistaneet, että tuohon salaperäiseen pilveen kätkeytynyt jumalallisuuden läsnäolo oli opastanut häntä samoin kuin heitäkin. Suruissaan ja nähdessään heidän hätänsä Mooses teki sen, mikä heiltä oli unohtunut: rukoili hartaasti apua Jumalalta. »Ja Herra osoitti

hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vesi tuli makeaksi.» Täällä Israel sai Mooseksen välittämänä lupauksen: »Jos sinä kuulet Herraa, Jumalaasi, ja teet, mikä on oikein hänen silmissänsä, tarkkaat hänen käskyjänsä ja noudatat kaikkea hänen lakiansa, niin minä en pane sinun kärsittäväksesi yhtäkään niistä vaivoista, jotka olen pannut egyptiläisten kärsittäviksi, sillä minä olen Herra, sinun parantajasi.»

Maarasta kansa siirtyi Eelimiin, ja »siellä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta». Täällä he viipyivät useita päiviä ennen kuin lähtivät Siinain erämaahan. Oltuaan kuukauden poissa Egyptistä he ensi kerran leiriytyivät erämaahan. Heidän elintarvikevarastonsa alkoivat nyt loppua. Erämaassa tuskin oli nimeksikään laidunmaata, ja heidän lammasmaunsa alkoivat vähentyä. Ja mistä tälle kaikelle väelle saataisiin ruokaa? Epäily alkoi vallata mieliä, ja taas kansa napisi. Heidän päällysmiehensä ja vanhimpansakin yhtyivät muiden kanssa moittimaan Jumalan asettamia johtajia: »Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä Egyptin maassa, jossa istuimme lihapatain ääressä ja leipää oli kyllin syödäksemme! Mutta te olette tuoneet meidät tähän erämaahan antaaksenne koko tämän joukon kuolla nälkään.»

Eivät he vielä olleet kärsineet nälkää; nykytarpeiksi ruokaa kyllä oli, mutta he pelkäsivät tulevaisuutta. He eivät voineet ymmärtää, miten nämä valtavat joukot tulisivat toimeen vaeltaessaan erämaassa, ja he kuvittelivat lastensa nälkiintyvän. Herra salli heidän joutua vaikeuksiin ja heidän ruokavarojensa huveta, jotta he kääntyisivät hänen puoleensa, joka tähän asti oli ollut heidän Vapauttajansa. Jos he pulassaan pyytäisivät apua häneltä, hän antaisi heidän edelleenkin kokea tuntuvasti rakkauttaan ja huolenpitoaan. Hän oli luvannut, että jos he noudattaisivat hänen käskyjään, eivät he sairastuisi mihinkään vaivaan, ja heidän puoleltaan oli synnillistä epäuskoa pelätä, että he itse tai heidän lapsensa voisivat kuolla nälkään.

Jumala oli luvannut olla heidän Jumalansa, ottaa heidät omaisuuskansakseen ja johtaa heidät avaraan ja hyvään maahan. Mutta he olivat valmiit masentumaan joka kerta kun kohtasivat jonkin esteen matkallaan tuohon maahan. Aivan ihmeellisellä tavalla hän oli vapauttanut heidät Egyptin orjuudesta ko-

Patriarkat ja profeetat

hottaakseen heidän tasonsa niin yleväksi ja jaloksi, että koko maa kiittäisi heitä. Mutta heidän oli tarpeellista joutua vaikeuksiin ja puutteeseenkin. Jumala oli siirtämässä heitä alennustilasta kunnioitettavaan asemaan kansojen joukossa ja aikoi uskoa heille tärkeitä ja pyhiä tehtäviä. Jos he olisivat uskoneet häneen kaiken sen perusteella, mitä hän oli tehnyt heidän hyväkseen, he olisivat ilomielin kestäneet epämukavuuksia, puutetta ja todellista kärsimystäkin. Mutta he eivät halunneet luottaa Herraan muulloin kuin silloin kun hän antoi heille jatkuvasti todisteita voimastaan. He unohtivat katkeran orjuutensa Egyptin ajalta. He unohtivat orjuudesta vapautuessaan kokemansa Jumalan hyvyyden ja voiman. He unohtivat, miten tuhoava enkeli säästi heidän lapsensa surmatessaan kaikki Egyptin esikoiset. He unohtivat, miten väkevästi Jumala ilmaisi voimansa Punaisen meren ylityksessä. He unohtivat, miten hän oli avannut heille tien, jota myöten he pääsivät turvallisesti toiselle rannalle, ja miten vedet hukuttivat heitä takaa-ajaneet vihollisjoukot. He huomasivat ja tunsivat vain nykyiset kiusansa ja koetuksensa. Heillä olisi ollut aihetta sanoa: »Jumala on tehnyt suuria asioita hyväksemme. Ja nyt hän tekee meistä, entisistä orjista, suuren kansakunnan.» Mutta he puhuivat vain tien kovuudesta ja matkan vaikeuksista ja miettivät milloin heidän vaivalloinen pyhiinvaellusmatkansa vihdoinkin loppuisi.

Israelin erämaan vaelluksen vaiheet merkittiin muistiin opetuksiksi Jumalan Israelin ajan loppuun asti. Kertomus siitä miten Jumala kohteli noita erämaan vaeltajia heidän siirtyillessään milloin minnekin, heidän kärsiessään nälkää, janoa ja väsymystä sekä kokiessaan hänen ihmeellisesti auttavaa voimaansa, oli täynnään hänen kansalleen kaikkina aikoina soveltuvia varoituksia ja opetuksia. Heprealaisten vaihtelevat kokemukset valmensivat ja kouluttivat heitä luvattua Kanaanin kotiaan varten. Jumala toivoisi kansansa näinä päivinä kertaavan nöyrin ja opinhaluisin mielin muinaisen Israelin läpikäymiä vaikeuksia, jotta niistä saadut opetukset auttaisivat heitä valmistautumaan taivaallista Kanaania varten.

Monet ajattelevat israelilaisten vaiheita ja ihmettelevät heidän epäuskoaan ja napinaansa arvellen, etteivät he itse ainaakaan olisi niin kiittämättömiä. Mutta kun he joutuvat vaikkapa

vähäiseenkin uskon koetukseen, ei heissä ilmene sen enempää uskoa ja kärsivällisyyttä kuin muinaisessa Israelissakaan. Joutuessaan ahtaalle he napisevat sitä menettelyä vastaan, jolla Jumala tahtoo puhdistaa heitä. Vaikka heidän nykyiset tarpeensa ovat tyydytetyt, he eivät halua uskoa tulevaisuuttaan Jumalan huomaan, vaan pelkäävät alati köyhtyvänsä ja lastensa joutuvan kärsimään. Jotkut uumoilevat aina pahaa tai suurentelevat todellisia vaikeuksia, niin etteivät lainkaan huomaa niitä siunauksia, joista heidän olisi syytä kiittää Jumalaa. Heidän kohtaamansa esteet eivät johda heitä etsimään apua Jumalalta, ainoalta voiman lähteeltä, vaan erottavat heidät hänestä ja tekevät heidät levottomiksi ja nurkuviksi.

Teemmekö oikein olemalla noin epäuskoisia? Miksi olisimme epäkiitollisia ja epäluuloisia? Jeesus on ystävämme; koko taivas on kiinnostunut hyvinvoinnistamme, ja huolekkuutemme ja pelkomme vain murehduttavat Jumalan Pyhää Henkeä. Emme saa päästää itseämme huolestumaan, sillä se vain kiusaa ja kulluttaa meitä eikä vähääkään auta meitä kestämaan koetuksissa. Älkäämme koskaan suhtautuko Jumalaan niin epäuskoisesti, että harrastaisimme elämässämme pääasiassa vain varautumista tulevaisuuden varalle, ikään kuin onnemme olisi näiden maisten asioiden varassa. Jumala ei halua kansansa olevan huolten painama. Mutta ei Herramme liioin sano meille, etteikö tiellämme olisi vaaroja. Ei hän ota kansaansa pois tästä synnin ja pahuuden maailmasta vaan osoittaa meille varman turvapaikan. Hän kutsuu väsyneet ja huolten painamat luokseen: »Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon.» Irrottaautukaa levottomuuden ja maailmallisten huolten ikeestä, jonka olette ottaneet kantaaksenne, ja »ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielulenne» (Matt. 11: 28, 29). Löydämme levon ja rauhan Jumalassa heittämällä kaikki huolemme hänen päällensä, sillä hän pitää meistä huolen (ks. 1 Piet. 5: 7).

Apostoli Paavali sanoo: »Katsokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta» (Hebr. 3: 12). Kaiken sen perusteella mitä Jumala on tehnyt hyväksemme meillä pitäisi olla voimakas,

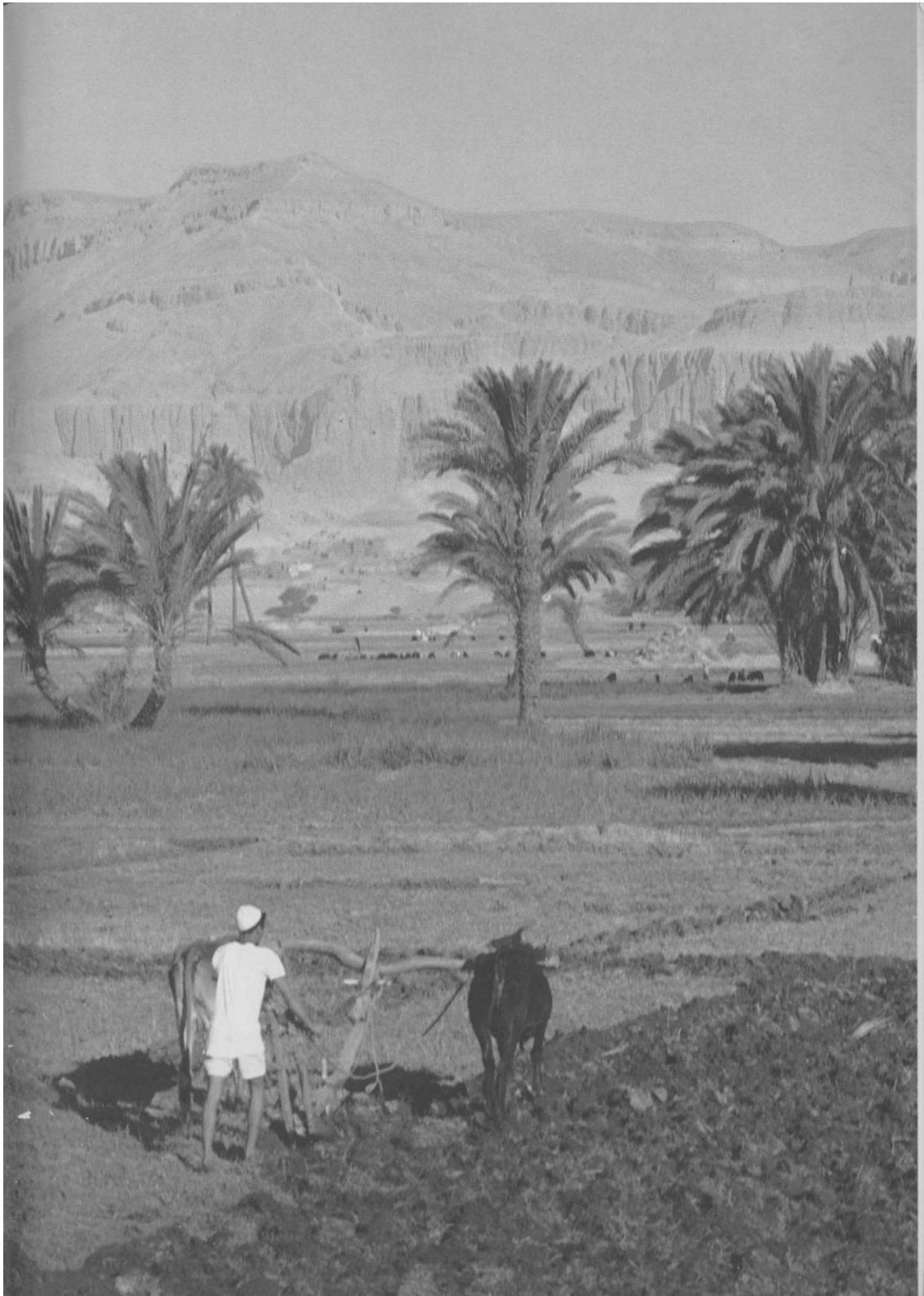
Patriarkat ja profeetat

toimiva ja kestävä usko. Sen sijaan että napisisimme ja valittaisimme, meidän tulisi sydämestämme sanoa: »Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä. Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt» (Ps. 103: 1,2).

Jumala kyllä huolehti Israelin tarpeista. Hän sanoi heidän johtajalleen: »Minä annan sataa teille leipää taivaasta.» Ja hän neuvoi, että kansan tuli koota päivittäinen annoksensa ja kuudentena päivänä kaksinkertainen annos, jotta sapatti voitaisiin jatkuvasti pitää pyhänä.

Mooses vakuutti kansalle, että heidän tarpeensa tyydytettäisiin: »Herra antaa teille tänä iltana lihaa syödäksenne ja huomenna leipää yltäkyllin.» Ja hän lisäsi: »Sillä mitä olemme me? Ette ole napisseet meitä vastaan, vaan Herraa vastaan.» Hän pyysi lisäksi Aaronia sanomaan heille: »Astukaa Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän napinanne.» Ja kun Aaron puhui, »kääntyivät he erämaahan päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä». Kirkkaus, jonka kaltaista he eivät olleet koskaan nähneet, kuvasi jumaluuden läsnäoloa. Heidän aisteillaan havaittavilla ilmestyksillä Jumala halusi opettaa heille tuntemustaan. Heidän oli opittava, ettei heidän johtajansa ollut vain ihminen, Mooses, vaan Korkein, jotta he pelkäisivät hänen nimeään ja tottelisivat hänen ääntään.

Illan tultua leirin ympärillä oli niin suuret parvet viiriäisiä, että koko joukko sai niistä ruokansa. Aamulla oli maan pinnalla »jotakin hienoa, suomujen tapaista, jotakin hienoa niinkuin härmä». »Ja se oli valkean korianderinsiemenen kaltaista.» Kansa antoi sille nimen »manna». Mooses sanoi: »Tämä on se leipä, jonka Herra on antanut teille syötäväksi.» Kansa kokosi mannaa ja huomasi sitä hyvin riittävän kaikille. Väki »jauhoi sitä käsikivillä tai survoi huhmaressa; sitten he keittivät sitä padassa ja valmistivat siitä kaltiaisia» (4 Moos. 11: 8). Manna »maistui hunajakakulta». Heitä neuvottiin kokoamaan päivittäin goomer-mitta henkilöä kohti, eikä siitä saanut jättää mitään seuraavaksi päiväksi. Jotkut yrittivät säästää jotakin huomiseksi, mutta silloin se ei enää kelvannut syötäväksi. Päivän annos oli koottava aamulla, sillä maahan jäänyt manna sulii päivän paah-teessa.

Mannaa koottaessa havaittiin sitä kertyvän toisille sovittua määrää enemmän, toisille taas vähemmän. »Mutta kun he mittasivat sen goomer-mitalla, niin ei sille jäänyt liikaa, joka oli koonnut enemmän, eikä siltä puuttunut, joka oli koonnut vähemmän.» Apostoli Paavali selittää tämän raamatunkohdan ja antaa siitä käytännöllisen opetuksen toisessa Korinttolaiskirjeessä. Hän sanoo: »Sillä ei ole tarkoitus, että muilla olisi huojennus, teillä rasitus, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi, että heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus, niinkuin kirjoitettu on: 'Joka oli paljon koonnut, sille ei jäänyt liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä ei mitään puuttunut'» (2Kor. 8: 13—15).

Kuudentena päivänä kansa kokosi kaksi goomeria henkilöä kohti. Silloin kansan päämiehet kiiruhtivat kertomaan asiasta Moosekselle. Hän vastasi: »Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan; huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty sapatti. Mitä leivotte, se leipokaa, ja mitä keitätte, se keittäkää; mutta kaikki, mitä tähteeksi jää, pankaa talteen huomiseksi.» He tekivät niin ja huomasivat ettei se pilaantunut. »Ja Mooses sanoi: 'Syökää se tänä päivänä, sillä tänä päivänä on Herran sapatti; tänään ette löydä kedolta mitään. Kuutena päivänä on teidän sitä koottava, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti; silloin ei sitä ole.'»

Jumala vaatii pyhää päiväänsä vietettävän yhtä pyhästi nyt kuin Israelin aikaankin. Kaikkien kristittyjen tulisi pitää heprealaisille annettua määräystä itselleen kuuluvana Herran käskynä. Sapattia edeltävä päivä tulisi tehdä valmistuspäiväksi, jotta kaikki olisi valmista sen pyhien hetkien koittaessa. Missään tapauksessa ei oman työmme pitäisi sallia ulottuvan loukkaamaan pyhää aikaa. Jumala on kehottanut huolehtimaan sairaista ja kärsivistä; heidän olonsa huojentamisen vaatima työ on laupeudentyötä eikä riko sapattia; mutta kaikkea tarpeetonta työtä pitäisi välttää. Monet jättävät huolimattomasti sapatinkin alkuun sellaisia pikku askareita, jotka olisi voitu suorittaa valmistuspäivänä. Näin ei pitäisi tehdä. Työ joka on laiminlyöty sapatinkin alkuun asti, pitäisi jättää tekemättä kunnes sapatti on loppunut. Näin autettaisiin näiden ajattelemattomien muistia

Patriarkat ja profeetat

ja saataisiin heidät huolehtimaan töistään kuuden työpäivän aikana.

Joka viikko pitkän erämaavaelluksensa aikana israelilaiset saivat kokea kolminkertaisen ihmeen, jotta sapatin pyhyys jäisi pysyvästi heidän mieleensä: kuudentena päivänä tuli manna kaksinkertainen määrä, seitsemäntenä ei yhtään, ja sapattina tarvittava määrä säilyi makeana ja puhtaana, kun taas muina päivinä huomiseksi jätetty manna pilaantui käyttökelvottomaksi.

Mannan antamiseen liittyvät seikat todistavat ratkaisevasti, ettei sapattia asetettu Siinaille annetun lain yhteydessä, kuten monet väittävät. Jo ennen Siinaille tuloaan israelilaiset käsittivät sapatin velvoittavan heitä. Lepopäivän pyhyyttä tähdennettiin heille jatkuvasti siten, että heidän oli joka perjantai koottava manna kaksinkertainen määrä, jotta sitä riittäisi myös sapatiksi, jolloin sitä ei saatu. Ja kun jotkut menivät sapattina keräämään mannaa, niin Herra kysyi: »Kuinka kauan aiotte *kieltäytyä* noudattamasta minun käskyjäni ja lakejani?»

»Ja israelilaiset söivät mannaa neljäkymmentä vuotta, kunnes he tulivat asuttuun maahan; he söivät mannaa siihen asti, kunnes tulivat Kanaanin maan rajalle.» Neljänkymmenen vuoden ajan heitä muistutettiin päivittäin siitä, miten ihmeellisesti Jumala jatkuvalla huolenpidollaan ja hellällä rakkaudellaan näin täytti heidän tarpeensa. Psalmistan sanojen mukaan Jumala »antoi heille taivaan viljaa. Ihmiset söivät enkelien leipää» (Ps. 78: 24,25) eli enkelien heille tuomaa leipää. Saadessaan »taivaan viljaa» he joutuivat päivittäin oppimaan sen, että Jumalan lupauksen varassa he olivat yhtä turvatut puutetta vastaan kuin jos heidän ympärillään olisivat lainehtineet Kanaanin hedelmällisten tasankojen laidat.

Taivaasta Israelin ylläpidoksi langennut manna kuvasi häntä, joka tuli Jumalan tyköä antamaan elämän maailmalle. Jeesus sanoi: »Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat. Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää iankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, maailman elämän puolesta» (Joh. 6: 48—51). Ja vielä tulevassa elämässä Jumalan kansalle annettaviin siunauksiin liittyy tämä lupaus:

»Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa» (Ilm. 2: 17).

Siinin erämaasta selvittyään israelilaiset leirytyivät Refidimiin. Siellä ei ollut vettä, ja jälleen he epäilivät Jumalan huolenpitoa. Typerinä mutta itsevarmoina he esittivät Moosekselle vaatimuksensa: »Antakaa meille vettä juoda!» Hän ei kuitenkaan menettänyt malttiaan vaan vastasi: »Miksi riitelette minua vastaan? Miksi kiusaatte Herraa?» Mutta vihoissaan he huusivat: »Minkätähden olet tuonut meidät Egyptistä, antaaksesi meidän ja meidän lastemme ja karjamme kuolla janoon?» Silloin kun he saivat yltäkyllin ruokaa, he muistivat häveten epäuskoaan ja napinaansa ja lupasivat vastaisuudessa luottaa Herraan. Mutta pian he unohtivat lupauksensa ja lankesivat heti ensimmäisellä kerralla, kun heidän uskoaan taas koeteltiin. Heitä johdattavaan pilvenpatsaaseen näytti verhoutuvan jotakin pelottavan salamyhkäistä. Ja Mooses — kuka hän sitten oli, he kyselivät, ja mitä hän mahtoi tavoitella johtaessaan heidät pois Egyptistä? Heidän epäluulonsa ja epäluottamuksensa vain lisääntyi kunnes he julkesivat suoraan syyttää häntä siitä, että hän aikoi tappa heidät lapsineen puutteeseen ja matkan vaivoihin päästäkseen rikastumaan heidän omaisuudellaan. Vihoissaan he lopulta raivostuivat, niin että olivat vähällä kivittää hänet.

Hädissään Mooses huusi Herraa ja sanoi: »Mitä minä teen tälle kansalle?» Herra kehotti häntä ottamaan mukaansa Israelin vanhimpia sekä sauvan, jolla hän oli tehnyt ihmeitä Egyptissä, ja menemään kansan edellä. Ja Herra sanoi hänelle: »Katsso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Hoorebin luona; lyö kallioon, ja siitä on vuotava vettä, niin että kansa saa juoda.» Hän totteli, ja kalliosta puhkesi vuolas virta, josta riitti vettä koko leirille. Herra ei käskenyt Moosesta kohottamaan sauvaansa ja langettamaan tämän epäuskoisen napinan johtajille jokin Egyptin vitsauksien kaltaista hirveää rangaistusta, vaan armoissaan käytti sauvaa pelastaakseen heidät pulasta.

»Hän halkoi kalliot erämaassa ja juotti heitä runsaasti, kuin syivistä vesistä. Hän juoksutti puroja kalliosta ja vuodatti virtaan vettä» (Ps. 78: 15,16). Mooses löi kallioon, mutta Jumalan Poika se pilvenpatsaaseen verhoutuneena oli siinä Mooseksen vieressä ja sai elämää antavan veden virtaamaan. Mooseksen ja

Patriarkat ja profeetat

vanhimpien lisäksi myös taaempänä seisonut kansa näki Herran kirkkauden, mutta jos pilvi olisi väistynyt pois, olisi sen verhoaman olennon häikäisevä kirkkaus surmannut heidät.

Janoissaan kansa oli kiusannut Jumalaa sanomalla: »Onko Herra meidän keskellämme vai ei?» »Jos Jumala on tuonut meidät tänne, niin miksei hän anna vettä kun kerran antoi leipääkin?» Tällainen epäusko oli rikollista, ja Mooses pelkäsi Jumalan rankaisevan heitä. Ja niin hän antoi paikalle nimet Massa, »kiusaus», ja Meriba, »riita», muistoksi heidän synnistään.

Mutta nyt heitä uhkasi uusi vaara. Koska he napisivat Herraa vastaan, hän salli vihollisten hyökätä heidän kimppuunsa. Amalekilaiset, jotka olivat sen alueen rajua, sotaista heimoa, lähtivät heitä vastaan ja surmasivat niitä, jotka heikkoina ja uupunaina olivat jääneet joukosta jälkeen. Mooses tiesi ettei kansasta yleensä ollut sodankävijäksi, ja siksi hän kehotti Joosuaa valitsemaan eri heimoista sotakuntoisia miehiä ja käymään heidän kanssaan huomenissa vihollista vastaan. Itse hän lupasi asettua läheisen vuoren huipulle Jumalan sauva kädessään. Sen mukaisesti Joosua seuraavana päivänä hyökkäsi miehineen vihollista vastaan, ja Mooses, Aaron ja Huur asettuivat kukkulan laelle, josta näki yli taistelukentän. Mooses ojensi molemmat kätensä taivasta kohti ja pitäen Jumalan sauvaa oikeassa kädessään rukoili menestystä Israelin joukoille. Taistelun pitkittyessä havaittiin, että niin kauan kuin hän piti käsiään koholla, oli Israel voitolla, mutta hänen laskettuaan kätensä alas pääsi vihollinen voitolle. Mooseksen väsyttyä Aaron ja Huur pitivät hänen käsiään koholla auringonlaskuun asti, jolloin vihollinen ajettiin pakosalle.

Kannatteleamalla Mooseksen käsiä Aaron ja Huur osoittivat kansan olevan velvollinen tukemaan häntä hänen vaikeassa tehtävässään, Jumalan sanojen välittämisessä heille. Samoin oli Mooseksen teko merkittävä; se osoitti että Jumala piti heidän kohtaloaan käsissään, ja jos he luottaisivat häneen, hän taistelisi heidän puolestaan ja kukistaisi heidän vihollisensa. Mutta jos he päästäisivät otteensa hänestä ja luottaisivat omaan voimaansa, he olisivat jopa heikompia kuin ne, jotka eivät tunteneet Jumalaa, eivätkä he pystyisi voittamaan vihollisiaan.

Samoin kuin heprealaiset voittivat Mooseksen toimiessa kädet

taivasta kohti kohotettuina heidän välimiehenään, on Jumalan Israel myös voittava tarttumalla uskossa lujasti väkevän Auttansa voimaan. Tämä jumalallinen voima yhdistetään kuitenkin inhimilliseen yritykseen. Mooses ei uskonut, että Jumala kukitsaisi heidän vihollisiaan Israelin pysyessä toimettona. Samaan aikaan kun tuo suuri johtaja rukoili Herraa, Joosua rohkeine seuraajineen yritti kaikin voiminensa lyödä takaisin Israelin ja Jumalan vihollisia.

Kun amalekilaiset oli voitettu, Jumala neuvoi Moosesta: »Kirjoita tämä kirjaan muistoksi ja teroita se Joosuan mieleen: Minä pyyhin pois amalekilaisten muiston taivaan alta.» Vähän ennen kuolemaansa Mooses teroitti kansalleen vakavasti: »Muista, mitä Amalek teki sinulle matkalla, kun olit lähtenyt Egyptistä, kuinka hän, Jumalaa pelkäämättä, tuli sinua vastaan tiellä, kun sinä olit väsynyt ja uuvuksissa, ja eristi sinun yhteydestäsi kaikki heikoimmat, jotka kulkivat jälkipäässä. Sentähden pyyhi pois Amalekin muisto taivaan alta. Älä tätä unhota» (5 Moos. 25: 17—19). Tästä jumalattomasta kansasta lausuttiin ennustus: »Herra sotii amalekilaisia vastaan sukupolvesta sukupolveen» (2 Moos. 17: 16).

Jumalan luonne tai herraus ei ollut tuntematonta amalekilaisille, mutta pelkäämättä ja kunnioittamatta häntä he tohtivat uhmata hänen voimaansa. Ihmeet, jotka Mooses suoritti egyptiläisten nähden, joutuivat pilkan alaisiksi amalekilaisten keskuudessa, ja he ivasivat myös ympärillä asuvien kansojen pelkoa. He olivat vannoneet jumaliensa nimeen, että hävittäisivät heprealaiset niin ettei yksikään pääsisi pakoon, ja he kerskuivat ettei Israelin Jumalakaan pystyisi vastustamaan heitä. Israelilaiset eivät olleet tehneet heille mitään vahinkoa eivätkä olleet uhanneet heitä. Heidän hyökkäyksensä oli täysin aiheeton. Vain osoittaakseen vihaansa ja uhmaansa Jumalaa kohtaan he koettivat tuhota hänen kansansa. Amalekilaiset olivat kauan olleet julkisyntisiä, ja heidän rikoksensa vaativat Jumalan kostoa. Armossaan hän oli kuitenkin yhä kehottanut heitä parannukseen, mutta käymällä Israelin uupuneiden ja puolustuskyvyttömien kimppuun Amalekin miehet sinetöivät kansansa lopullisen tuomion. Jumala pitää huolen heikoimmistakin lapsistaan. Taivas ei jätä huomaamatta mitään heihin kohdistettua julmuutta tai

Patriarkat ja profeetat

sortoa. Hän ojentaa kätensä suojaamaan kaikkia, jotka rakastavat ja pelkäävät häntä. Varokoot ihmiset kajoamasta tuohon käteen, sillä se käyttelee oikeuden miekkaa.

Jetro, Mooseksen appi, ei asunut kaukana siitä paikasta, johon israelilaiset nyt leiriytyivät. Jetro oli kuullut heprealaisten vapauttamisesta, ja nyt hän lähti tervehtimään heitä ja palauttamaan Moosekselle hänen vaimonsa ja kaksi poikaansa. Sanantuoijat ilmoittivat suurelle johtajalle heidän lähestymisestään, ja hän lähti iloiten heitä vastaan. Tervehdittyään heitä hän opasti heidät telттаansa. Hän oli lähettänyt perheensä takaisin ollessaan matkalla kohti niitä vaaroja, jotka liittyivät Israelin vapauttamiseen Egyptistä. Mutta nyt hän saattoi jälleen nauttia heidän seuransa suomaa virvoitusta ja huojennusta. Hän kertoi Jetrolle, miten ihmeellisesti Jumala oli auttanut ja johdattanut Israelia, ja patriarkka iloitsi ja ylisti Herraa. Yhdessä Mooseksen ja vanhimpien kanssa hän sitten uhrasi ja vietti juhlaa Jumalan armon muistoksi.

Vietettyään jonkin aikaa leirissä Jetro huomasi, miten rasittavia Mooseksen vastuulliset tehtävät olivat. Järjestyksen ja kurin ylläpitäminen tuon suuren, tietämättömän ja kouluttamattoman kansanjoukon keskuudessa oli todellakin valtavan vaikea tehtävä. Mooses oli heidän tunnustettu johtajansa ja rauhantuo-marinsa, eikä hänen ratkaistavakseen annettu ainoastaan kansan yleisiä etuja ja velvollisuuksia koskevia asioita vaan myös sen keskuudessa ilmeneviä riitaisuuksia. Hän oli sallinut tämän, sillä näin hän sai tilaisuuden opettaa heitä, ja hän sanoikin: »Minä ratkaisen heidän riitansa ja ilmoitan heille Jumalan säädökset ja lait.» Mutta Jetro ei pitänyt tätä hyvänä vaan sanoi: »Tämä tehtävä on sinulle liian raskas, etkä sinä voi sitä yksinäsi toimittaa.» »Sinä uuvutat itsesi», ja hän neuvoi Moosesta asettamaan kelvollisia miehiä »tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi». Heidän tuli olla »kelvollisia ja Jumalaa pelkääviä, luotettavia ja väärää voittoa vihaavia miehiä». Näiden piti ratkaista kaikki vähäiset asiat, mutta vaikeimmat ja tärkeimmät tapaukset oli edelleen esitettävä Moosekselle, josta Jetro sanoi: »Ole sinä kansan edusmies Jumalan edessä, ja saata sinä sen asiat Jumalan eteen. Ja opeta heille säädökset ja lait, ja neuvo heille tie, jota heidän on kuljettava, ja

mitä heidän on tehtävä.» Mooses hyväksyi tämän ehdotuksen, joka ei ainoastaan huojentanut hänen välitöntä vastuutaan, vaan myös paransi järjestystä kansan keskuudessa.

Herra oli suuresti kunnioittanut Moosesta ja tehnyt ihmeitä hänen välityksellään, mutta vaikka hänet oli näin valittu opettamaan toisia, ei hän saanut sitä käsitystä, ettei hän itse tarvinnut mitään opetusta. Israelin valittu johtaja kuunteli mielellään Midianin hurskaan papin ehdotuksia ja hyväksyi hänen suunnitelmansa viisaana järjestelyinä.

Refidimistä kansa jatkoi vaellustaan seuraten pilvenpatsaan etenemistä. Heidän tiensä oli johtanut erämaan lakeuksien halki, yli jyrkkärinteisten kukkuloiden ja läpi vuoriston solien. Ylittäessään hiekka-aavikoita he olivat usein nähneet edessään karuja kallioita, jotka suojaruokituksen tavoin näyttivät peräti sulkevan heidän tiensä ja katkaisevan etenemisen siihen paikkaan. Mutta lähelle päästyään he havaitsivat siellä täällä kallioseinän katveesta avautuvan läpikulkupaikkoja, ja niistä päästiin taas uusille lakeuksille. Nytkin heitä johdateltiin läpi syvän, sorapohjaisen solan. Se oli valtaisa ja vaikuttava näky. Kymmenien metrien korkeuteen kohoavien kielekkeisten kallioiden välistä solui kuin elävänä* silmäkantamattomiin ulottuvana virtana israelilaisia lammaslauemoineen ja karjoineen. Ja sitten heidän edessään kohosi juhlallisen majesteettisena ja massiivisena Siinain vuori. Pilvenpatsas pysähtyi sen huipulle, ja kansa levitti telttansa sen juurella aukeavalle tasangolle. Tähän he majoittuivat miltei vuodeksi. Yön aikana tulenpatsas oli heille vakuutena Jumalan varjeluksesta, ja heidän nukkuessaan rauhassa laskeutui taivaan leipää hiljaisesti leirialueelle.

Aamuaurinko kultasi vuorten tummat harjanteet ja tunki kultaiset säteensä syviin soliin, niin että nämä väsyneet vaeltajat pitivät niitä suoraan Jumalan valtaistuimelta lankeavina armon säteinä. Joka taholla korkealle kohoavat jyhkeät rosokalliot näyttivät karussa suuruudessaan kertovan ikuisesta kestävyydestä ja majesteettiudesta. Täällä mielen valtasi juhlavan pelonsekainen kunnioitus. Se sai ihmisen tuntemaan itsensä tietämättömäksi ja heikoksi hänen edessään, joka on »puntarilla puninnut vuoret, vaa'alla kukkulat» (Jes. 40:12). Täällä Jumala antaisi Israelille ihmeellisimmän ja ennennäkemättömän ilmes-

Patriarkat ja profeetat

tyksen itsestään. Herra oli koonnut kansansa tänne saadakseen tähdentää heille vaatimustensa pyhyyttä julistamalla omalla äänellään pyhän lakinsa. Heissä olisi tehtävä suuria ja jyrkkiä muutoksia, sillä orjuuden alentavat vaikutukset ja pitkäaikainen yhteydenpito epäjumalanpalvelijoihin olivat jättäneet merkkinsä heidän tapoihinsa ja luonteeseensa. Jumala aikoi kohottaa heidät korkeammalle siveelliselle tasolle antamalla heidän oppia tuntemaan hänet.

27.

LAKI ANNETAAN ISRAELILLE

Kohta Siinaille leirytyksen jälkeen Mooses kutsuttiin ylös vuorelle kohtaamaan Jumalaa. Yksin hän kiipesi pitkin jyrkkää ja rosoista polkua ja lähestyi lopulta pilveä, joka ilmaisi Herran läsnäolon paikan. Israel pääsisi nyt läheiseen ja erikoiseen suhteeseen Korkeimman kanssa — yhteiseksi seurakunnalliseksi ja kansalliseksi kokonaisuudeksi, joka olisi Jumalan hallinnon alainen. Herra käski Mooseksen sanoa kansalle:

»Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni. Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun. Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.»

Mooses palasi leiriin, kutsui koolle Israelin vanhimmat ja toisti heille Jumalan sanoman. He vastasivat: »Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.» Näin he tekivät juhlallisen liiton Jumalan kanssa, sitoutuivat hyväksymään hänet hallitsijakseen ja itsensä aivan erikoisessa mielessä hänen alamaisikseen.

Jälleen heidän johtajansa kiipesi vuorelle, ja Herra sanoi hänelle: »Katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulisi, kun minä puhun sinun kanssasi, ja uskoisi myös sinua ainiaan.» Kun he kohtasivat vaikeuksia matkallaan, he olivat valmiit napisemaan Moosesta ja Aaronia vastaan ja syyttämään heitä siitä, että he olivat johtaneet Israelin joukot pois Egyptistä tuhotakseen heidät. Herra halusi kohottaa Mooseksen

Patriarkat ja profeetat

kunniaan heidän nähtensä, että he uskoisivat hänen ohjeitaan.

Jumala halusi tehdä lakinsa julistamisen tilaisuuden pelottavan juhlalliseksi, niin että se vastasi sen ylevää luonnetta. Kansan oli saatava se vaikutelma, että sen tuli suhtautua syvän kunnioittavasti kaikkeen mikä liittyi Jumalan palvelukseen. Herra sanoi Moosekselle: »Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja pesköt he vaatteensa. Ja olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi; sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain vuorelle.» Näinä välipäivinä kaikkien oli vakavasti valmistauduttava käymään Jumalan eteen. Heidän tuli puhdistaa itsensä ja vaatteensa. Ja kun he saivat Moosekselta kuulla syntinsä, heidän tuli nöyryyä, paastota ja rukoilla puhdistuakseen sisäisesti kaikesta vääryydestä.

Valmistukset tehtiin käskyn mukaisesti, ja saamiaan lisäohjeita noudattaen Mooses aidoitti vuoren ympäriinsä, jottei yksikään ihminen tai eläin tunkeutuisi pyhälle alueelle. Joka vain uskaltasi koskeakin aitaan, olisi heti surmattava.

Kolmannen päivän aamuna, kun koko kansa kiinnitti katseensa vuoreen, sen huippu peittyi paksuun pilveen, joka synkkeni ja tiheni, kunnes alaspäin levittäytyen kääri koko vuoren pimeään ja pelottavan salaperäiseen verhoonsa. Silloin kuului kuin pasuunan jylyä, joka kutsui kansaa kohtaamaan Jumalaansa; ja Mooses johti väen vuoren juurelle. Paksusta pilvestä leimahteli kirkkaita salamoita, ja ukkosen jyrähtelyt kiirivät kaikuina pitkin ympäröivien vuorten rinteitä. »Ja koko Siinain vuori peittyi savuun, kun Herra astui sille alas tulessa, ja siitä nousi savu niinkuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi kovasti.» »Herran kirkkaus vuoren kukkulalla näytti kuluttavalta tulelta» kokoontuneen väkijoukon silmissä. »Ja pasuunan ääni koveni kovenemistaan.» Herran läsnäolon ilmaukset olivat niin kauhistavia, että kansa peloissaan lankesi kasvoilleen hänen eteensä. Mooseskin huudahti: »Minä olen peljästynyt ja vapisen» (Hebr. 12:21).

Sitten jyrinä lakkasi, pasuunan jyly taukosi, eikä maakaan enää vavahdellut. Hetken vallitsi juhlallinen hiljaisuus, ja sitten kuultiin Jumalan ääni. Herra seisoi vuoren laella enkeljoukon ympäröimänä, ja puhuen paksun pilven keskeltä hän ilmoitti lakinsa. Mooses kuvailee tätä tapahtumaa seuraavasti: »Herra

tuli Siinailta, Seiristä hän nousi loistaen heille; hän ilmestyi kirkkaudessa Paaranin vuoristosta, hän tuli kymmentuhantisesta pyhien joukosta; hänen oikealla puolellaan liekitsi lain tuli. Hän rakastaa kansoja; kaikki niiden pyhät ovat sinun kädessäsi. He asettuvat sinun jalkojesi juureen, ottavat oppia sinun sanoistasi» (5 Moos. 33: 2,3).

Herra ei ilmaissut olevansa ainoastaan pelottavan majesteettinen tuomari ja lainantaja vaan myös kansansa sääliväinen suojelija: »Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.» He olivat jo oppineet tuntemaan hänet Oppaanaan ja Vapauttajanaan. Hän oli johtanut heidät ulos Egyptistä, avannut heille tien meren halki ja kukistanut faaraon ja hänen sotajoukkonsa. Ja hän, joka näin oli osoittautunut kaikkia Egyptin jumalia ylemmäksi, julisti nyt lakinsa.

Mutta lakia ei annettu tällä kertaa yksinomaan heprealaisten hyödyksi. Jumala kunnioitti heitä tekemällä heidät lakinsa valvojiksi ja säilyttäjiksi, mutta heidän tuli tallettaa se pyhäne koko maailmaa varten. Kymmenen käskyn säädökset soveltuvat koko ihmiskunnalle, ja ne on annettu opettamaan ja ohjaamaan kaikkia. Nuo kymmenen lyhyttä, sisällökästä ja arvovaltaista käskyä käsittävät ihmisen velvollisuuden Jumalaa ja toista ihmistä kohtaan, ja ne kaikki perustuvat rakkauden suureen perusperiaatteeseen. »Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (Luuk. 10:27; ks. myös 5 Moos. 6:4, 5; 3 Moos. 19: 18). Kymmenissä käskyissä näitä periaatteita noudatetaan yksityiskohtaisesti, ja ne sovelletaan ihmisen tilaan ja olosuhteisiin.

»Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.»

Iankaikkisena, itsestään olemassaolevana, luomattomana Olentona Herra on itse kaiken alkulähde ja ylläpitäjä ja sellaisena ainoa oikeutettu saamaan osakseen ylimmän kunnioituksen ja palveluksen. Ihmistä kielletään antamasta ensijaisesti rakkauttaan tai palvelustaan millekään muulle kohteelle. Jos hellien vaalimme mitä tahansa sellaista, mikä on omiaan vähentämään rakkauttamme Jumalaan tai ehkäisemään hänelle kuuluvaa palvelusta, teemme siitä itsellemme jumalan.

Patriarkat ja profeetat

»Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä.»

Toinen käsky kieltää palvomasta oikeaa Jumalaa kuvien ja hahmojen avulla. Monet pakanakansat väittivät epäjumalankuviansa vain ilmentävän vertauskuvallisesti sitä jumaluutta jota he palvoivat, mutta Jumala on julistanut tällaisen palvonnan olevan syntiä. Jos iankaikkista Olentoa yritetään kuvata esineellisesti, se vain alentaa ihmisen käsitystä Jumalasta. Mieli kääntyy pois Herran äärettömästä täydellisyydestä kiintyäkseen luotuun enemmän kuin Luojaan. Ja ihminen rappeutuisi itsekkin sitä mukaa kuin hänen käsityksensä Jumalasta madaltuisivat.

»Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala.» Jumalan läheistä ja pyhää suhdetta kansaansa rinnastetaan vertauskuvallisesti avioliittoon. Ja koska epäjumalanpalvelus merkitsee hengellistä aviorikosta, voi aviollinen mustasukkaisuus sopivasti kuvata tässä mainitun »kiivauden» laatua.

»Joka kosten isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat.» Lapset joutuvat pakostakin kärsimään vanhempiensa tekemien vääryyksien seurauksista, mutta heitä ei rangaista vanhempiensa rikkomuksista, elleivät he osallistu heidän synteihinsä. Tavallisesti lapset kuitenkin astuvat vanhempiensa jälkiä. Perinnöllisyyden ja esimerkin vaikutuksesta pojat osallistuvat isänsä synnistä. Väärät taipumukset, turmeltuneet mieliteot ja pilaantuneet tavat samoin kuin ruumiilliset sairaudet ja rappeutuminen siirtyvät perintönä isältä pojalle, kolmanteen ja neljänteen polveen. Tämän pelottavan totuuden tulisi vakavana pidäkkeenä estää ihmisiä ajautumasta synnin teille.

»Mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.» Kieltämällä palvelemasta epäjumalia toinen käsky epäsuorasti kehottaa palvomaan oikeaa Jumalaa. Ja niille, jotka uskollisesti palvelevat häntä, luvataan laupeus, ei vain kolmanteen ja neljänteen polveen, kuten koston uhataan niille jotka vihaavat häntä, vaan *tuhansiin* sukupolviin.

»Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra

ei jätä rankaisematta sitä, joka hänen nimensä turhaan lausuu.»

Tämä käsky ei kiellä ainoastaan vääriä valoja ja tavallista sadattelua, vaan se kieltää meitä lausumasta Jumalan nimeä kevytmielisesti tai ajattelemattomasti sen pelkoa herättävästä merkityksestä välittämättä. Hämäisemme Jumalaa, jos mainitsemme hänet ajattelemattomasti tavallisessa keskustelussamme, vetoamme häneen tyhjämpäiväisissä asioissa tai toistamme usein ja harkitsematta hänen nimeään. »Pyhä ja peljättävä on hänen nimensä» (Ps. 111: 9). Kaikkien tulisi mietiskellä hänen majesteettiuttaan, puhtauttaan ja pyhyyttään saadakseen sydämeensä vaikutelman hänen ylevästä luonteestaan; ja hänen pyhä nimensä pitäisi lausua juhlallisen kunnioittavasti.

»Muista pyhittää lepopäivä. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi; mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareita toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteisiasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.»

Sapattia ei esitetä uutena säädöksenä vaan sellaisena, joka on asetettu luomisen yhteydessä. Sitä on muistettava ja vietettävä Luojan työn muistomerkkinä. Viittaamalla Jumalaan taivaiden ja maan Luojana se erottaa oikean Jumalan kaikista epäjumalista. Kaikki seitsemännen päivän viettäjät osoittavat tällä teollaan olevansa Herran palvoja. Näin siis sapatti pysyy merkkinä ihmisen alamaisestä kuuliaisuudesta Jumalalle niin kauan, kuin maan päällä yleensä on niitä jotka palvelevat häntä. Neljäs käsky on ainoa kymmenestä käskystä, jossa ilmenee Lainantajan nimi ja arvo. Yksin se osoittaa, kenen arvovallalla laki on annettu. Siksi se sisältää Jumalan[^]metm, jonka hän on painanut lakiinsa todistukseksi seif aitoudesta ja sitovuudesta.

Jumala on antanut ihmisille kuusi päivää työntekoa varten, ja hän vaatii heitä tekemään omaa työtään kuutena työpäivänä. Häden sanelemat ja laupeudenteot ovat sallittuja sapattina, sairasta ja kärsivistä on joka aika pidettävä huolta; mutta tarpeetonta työtä on tarkoin kartettava. Jos mielit viettää sapattia oikein, »sinä pidätät jalkasi sapattia rikkomasta, niin ettet toi-

Patriarkat ja profeetat

mita omia asioitasi minun pyhäpäivänäni, vaan kutsut sapatin ilopäiväksi, Herran pyhäpäivän kunnioitettavaksi ja kunnioitat sitä, niin ettet toimita omia toimiasi, et aja omia asioitasi» (Jes. 58: 13). Ja profeetta lisää vielä: »etkä puhu joutavia.» Ne jotka keskustelevat liikeasioista tai laativat työsuunnitelmia sapatina, ovat Jumalan mielestä samassa asemassa kuin jos todella suorittaisivat noita liiketoimiaan. Pitääksemme sapatin pyhänä emme saisi sallia edes ajatustemme viipyä maailmallisissa asioissa. Ja käsky käsittää kaikki porteissamme olevat. Talon asukkaiden tulee panna syrjään maailmalliset tehtävänsä pyhiksi hetkiksi. Kaikkien pitäisi yhtyä kunnioittamaan Jumalaa palvelemalla häntä halukkaasti hänen pyhänä päivänään.

»Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.»

Vanhemmat ovat oikeutettuja sellaiseen rakkauden ja kunnioituksen määrään, joka ei kuulu kenellekään muulle henkilölle. Jumala itse, joka on antanut vanhemmille vastuun heidän huostaansa uskotuista sieluista, on määrännyt heidät olemaan sijaisinaan lapsille näiden varhaisvuosina. Ja joka hyljeksii vanhempiansa oikeutettua arvovaltaa, hyljeksii Jumalan arvovaltaa. Viides käsky ei ainoastaan vaadi lapsia kunnioittamaan vanhempiaan, olemaan heille alamaisia ja tottelemaan heitä, vaan myös osoittamaan heille rakkautta ja hellyyttä, keventämään heidän huoliaan, suojelemaan heidän mainettaan sekä auttamaan ja lohduttamaan heitä vanhalla iällä. Se käskee myös kunnioittamaan sananpalvelijoita, hallitusmiehiä ja kaikkia muita, joille Jumala on suonut toimivallan.

»Tämä», sanoo apostoli »on ensimmäinen käsky, jota seuraa lupaus» (Ef. 6: 2). Lausuttuna israelilaisille, jotka odottivat pian pääsevänsä Kanaaniin, se lupasi kuuliaisille pitkää ikää tuossa hyvässä maassa; mutta sillä on myös laajempi merkityksensä. Sulkiensa piiriinsä Jumalan kaiken Israelin se lupaa iankaikkisen elämän tämän maan päällä sen päästyä kerran vapaaksi synnin kirouksesta.

»Älä tapa.»

Tämä käsky käsittää kaikki elämää lyhentävät väärät teot, vihan ja koston hautomisen, toisten vahingoksi koituvat aiheet ja pahan toivomisenkin heille, sillä »jokainen, joka vihaa vel-

jeänsä, on murhaaja». Tämän lisäksi toisten tarpeista tai kärsimyksistä piittaamaton itsekkyyys, kaikki sellainen nautinnonhalu tai tarpeeton puute tai liiallinen työ, mikä on omiaan vahingoittamaan terveyttä, on enemmän tai vähemmän kuuden käskyn rikkomista.

»Älä tee huorin.»

Tämä käsky kieltää epäpuhtaiden tekojen lisäksi aistilliset ajatukset ja halut tai niiden kiihottamisen millään tavalla. Se vaatii että ulkoisen elämän lisäksi myös sydämen salaiset aikeet ja tunteet ovat puhtaat. Kristus, joka selitti Jumalan lain laajalle ulottuvaa velvoitusta, sanoi, että himokas ajatus tai katse olivat yhtä lailla syntiä kuin lainvastainen tekokin.

»Älä varasta.»

Tämä käsky käsittää sekä yleiset että yksityiset synnit. Kahdeksas käsky tuomitsee ihmisryöstön ja orjakaupan ja kieltää valloitus sodat. Se tuomitsee varkauden ja rosvoilun. Se vaatii hoitamaan ehdottoman rehellisesti elämän kaikki toimet pienimpiä yksityiskohtia myöten. Se kieltää petkutuksen kaupankäynnissä ja vaatii täsmällisesti suorittamaan sovitut velat tai palkat. Jokainen toisen tietämättömyyden, heikkouden tai epäonnen hyväksikäytön yritysikin merkitään sen mukaan petokseksi taivaan kirjoihin.

»Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.»

Tämä käsky käsittää kaiken valheellisuuden ja kieltää yrittämästä pettää lähimmäistämme millään tavalla. Vilppi syntyy juuri pettämisen aikomuksesta. Yhdellä silmäyksellä, käden liikkeellä tai kasvojen ilmeellä voidaan vilpistellä yhtä tehokkaasti kuin valheellisella puheellakin. Valhetta on kaikki tarkoituksellinen liioittelu, erehdyttävä tai suurenteleva vihjailu ja jopa tosiasioiden esittäminen harhaanjohtavalla tavalla. Tämä käsky kieltää vähääkään pilaamasta lähimmäisen mainetta vääristelyillä, mustamaalauksella, panettelulla tai kielittelyllä. Tahallinen totuuden salaaminenkin toisten vahingoksi on yhdeksännen käskyn rikkomista.

»Älä himoitse lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.»

Kymmenes käsky osuu kaikkien syntien alkujuureen kieltä-

Patriarkat ja profeetat

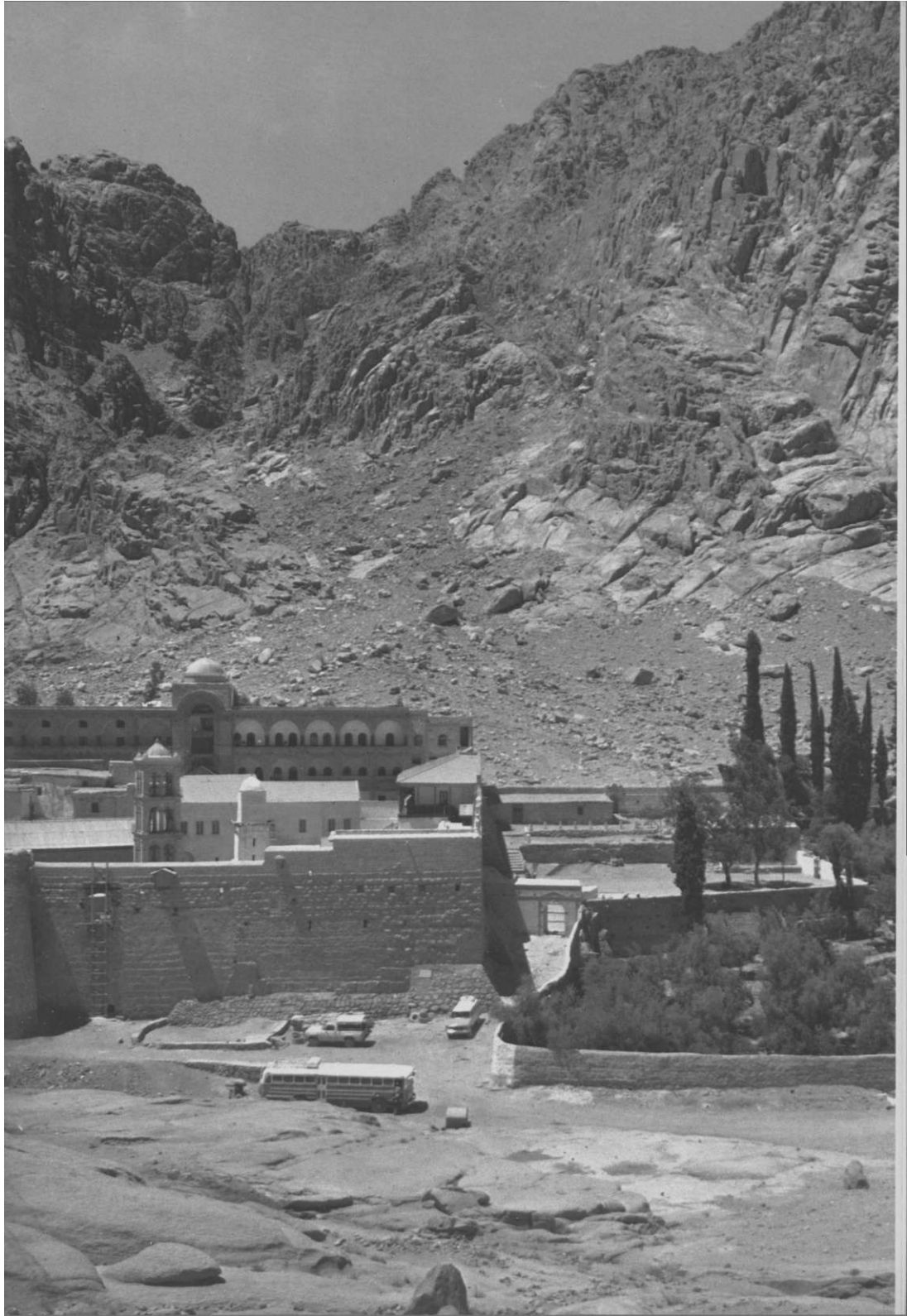
mällä itsekkään halun, joka johtaa synnilliseen tekoon. Joka kuuliaisena Jumalan laille pidättyy haluamasta synnillisesti sitä mikä kuuluu toiselle, ei syyllisty tekemään mitään väärää lähimmäisilleen.

Tällaisia olivat kymmenien käskyjen pyhät määräykset, jotka suuri Lainantaja julisti salamoiden ja ukkosen jyrähtelyjen keskeltä ilmaisten samalla suurenmoisella tavalla voimansa ja valtasuuruutensa. Jumala liitti lakinsa julistamiseen voimansa ja kirkkautensa ilmennyksiä, jottei hänen kansansa koskaan unohdaisi tätä tapahtumaa ja jotta se oppisi syvästi kunnioittamaan lain Laatifaa, taivaan ja maan Luojaa. Hän halusi myös osoittaa kaikille ihmisille lakinsa pyhyiden, tärkeyden ja pysyvyyden.

Israelin kansa joutui kauhun valtaan. Jumalan sanojen pelottava voima tuntui pakahduttavan heidän vapisevan sydämensä. Sillä saatuaan kuulla Jumalan suuren oikeussäännöksen he tajusivat selvemmin kuin koskaan ennen, miten inhottavaa synti oli ja miten syyllisiä he itse olivat pyhän Jumalan edessä. Pelossaan ja kauhuissaan he pysyttelivät loitolla vuoresta ja huusivat Moosekselle: »Puhu sinä meidän kanssamme, niin me kuulemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme kuulisi.» Mutta Mooses vastasi: »Älkää peljätkö, sillä Jumala on tullut koettelemaan teitä, että Herran pelko olisi teidän silmäinne edessä ja ettette syntiä tekisi.» Kansa jäi kuitenkin taempaa seuraamaan kauhuissaan tapahtumaa, kun »Mooses lähestyi pimeyttä, jossa Jumala oli».

Kansa oli mieleltään orjuuden ja pakanuuden sokaisemaa ja huonontamaa eikä pystynyt täysin arvostamaan Jumalan kymmenen käskyn kauaskantoisia periaatteita. Jotta dekalogin velvoitukset voitaisiin paremmin ymmärtää ja omaksua, annettiin lisäsäännöksiä, jotka kuvailivat ja sovelsivat kymmenien käskyjen periaatteita. Näitä lakeja kutsuttiin oikeuksiksi, koska ne perustuivat äärettömään viisauteen ja oikeudenmukaisuuteen ja koska kansalle jaettiin oikeutta niiden mukaan. Toisin kuin kymmenet käskyt, nämä annettiin kahdenkeskisesti Moosekselle, jonka piti sitten tiedottaa ne kansalle.

Ensimmäinen näistä oikeuksista koski orjia. Muinaisina aikoina tuomarit toisinaan myivät rikollisia orjiksi, eräissä tapauksissa velkojat myivät velallisiaan, ja köyhyyden pakottamina

toiset joutuivat myymään itsensä tai lapsensa orjiksi. Mutta heprealaista ei saanut myydä eliniäkseen orjaksi. Hänen palvelusaikansa rajoitettiin kuuteen vuoteen, ja seitsemäntenä hänet oli päästettävä vapaaksi. Ihmisryöstö, harkittu murha ja kapinointi vanhempien arvovaltaa vastaan oli rangaistava kuolemalla. Sellaisten orjien pitäminen oli luvallista, jotka eivät syntyperältään olleet israelilaisia, mutta heidän henkeään ja olemustaan varjeltiin tarkoin. Orjan murhaajaa oli rangaistava, ja jos isäntä aiheutti orjalleen jonkin vamman, vaikkapa vain hampaan menetyksen, pääsi orja sen perusteella vapaaksi.

Israelilaiset olivat vastikään olleet itsekin orjuudessa, ja kun heillä nyt oli palvelijoinaan orjia, heidän oli varottava osoittamasta samanlaista julmuutta ja kiristystä, jota he saivat kärsiä egyptiläisten työnjohtajiensa alaisina. Muistaessaan omaa katkeraa orjuuttaan he saattoivat asettua orjien asemaan ja suhtautua heihin ystävällisesti ja säälivästi. Se auttoi heitä kohtelemaan toisia niin kuin he toivoivat itseään kohdeltavan.

Leskien ja orpojen oikeuksia valvottiin erikoisen tarkoin, ja näitä heikossa asemassa olevia tuli hellästi hoivata. »Sillä jos sinä sorrat heitä», sanoi Herra, »ja he huutavat minua avuksensa, niin minä totisesti kuulen heidän huutonsa, ja minun vihani syttyy, ja minä surmaan teidät miekalla, niin että teidän vaimonne joutuvat leskiksi ja lapsenne orvoiksi.» Israeliin liittyneitä muukalaisia oli varjeltava vääryyksiltä ja sorrolta. »Älä sorra äläkä ahdistu muukalaista, sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maassa.»

Koron ottaminen köyhiltä kiellettiin. Köyhältä pantiksi otettu vaippa tai huopa oli palautettava hänelle iltaan mennessä. Varkauteen syyllistyneeltä vaadittiin kaksinkertainen korvaus. Kansan ruhtinaiden ja päämiesten kunnioittamista tähdennettiin, ja tuomareita varoitettiin vääristämästä oikeutta, ajamasta väärää asiaa tai ottamasta lahjuksia. Parjaus ja panettelu kiellettiin, ja ystävällistä apua kehoitettiin antamaan vihamiehillekin.

Kansaa muistutettiin jälleen sapatin pyhästä velvoituksesta. Sitten säädettiin vuotuiset juhlat, jolloin kaiken miesväen tuli kokoontua Herran eteen ja tuoda hänelle kiitosuhrinsa ja uutislahjansa hänen suomastaan runsaasta sadosta. Kaikkien näiden

Patriarkat ja profeetat

säännösten tarkoitus tehtiin selväksi: ne eivät olleet mitään mielivaltaisen yliherruuden ilmauksia, vaan ne kaikki annettiin Israelin hyväksi. Herra sanoi: »Ja te olkaa minulle pyhä kansa» — kelvollinen pyhän Jumalan hyväksyttäväksi.

Mooseksen tuli kirjoittaa muistiin nämä lait ja tallettaa ne huolellisesti arvokkaana kansallisena perustuslakina. Niiden kymmenen käskyn ohella, joita ne oli annettu valaisemaan, ne olivat Jumalan Israelille antamien lupauksen täyttämisen eh-
tona.

Nyt he saivat Herralta sanoman: »Katso, minä lähetän enkelin sinun edelläsi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. Ole varuillasi hänen edessään ja kuule häntä äläkä pahoita hänen mieltänsä. Hän ei jätä teidän rikoksianne rankaisematta, sillä minun nimeni on hänessä. Mutta jos sinä kuulet häntä ja teet kaikki, mitä minä käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja vastustajaisi vastustaja.» Israelin kaiken vaeltelun aikana Kristus oli pilven- ja tulenpatsaassa heidän Johtajanaan. Heillä oli vertauskuvia, jotka viittasivat tulevaan Vapahtajaan, mutta heillä oli myös läsnäoleva Vapahtaja, joka antoi käskyjä Moosekselle kansaa varten ja joka esitettiin heidän ainoaksi siunauksen tuojakseen.

Laskeuduttuaan vuorelta »Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: 'Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.'» Mooses kirjoitti kirjaan tämän lupauksen samoin kuin ne Herran sanat, joita he näin sitoutuivat noudattamaan.

Sitten seurasi liiton vahvistaminen. Vuoren juurelle rakennettiin alttari ja sen viereen pystytettiin kaksitoista patsasta »Israelin kahdentoista sukukunnan mukaan» todistukseksi siitä, että he hyväksyivät liiton. Sitten toimitusta varten valitut nuoret miehet uhrasivat polttouhreja.

Vihmottuaan alttarille uhrien verta Mooses »otti liitonkirjan ja luki sen kansan kuullen». Näin liiton ehdot toistettiin juh-
lallisesti, ja kaikki saivat vapaasti ratkaista, halusivatko vai eivät noudattaa niitä. He olivat ensiksi luvanneet totella Jumalan ään-
tä, mutta sen jälkeen heille oli esitetty hänen lakinsa ja selvi-
tetty yksityiskohtaisesti sen periaatteet, jotta he tietäisivät mitä

kaikkea tähän liittoon sisältyi. Taas kansa vastasi yhteen ääneen: »Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme.» »Kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenuk kaikki käskyt, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän veren ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan, sanoen: Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyt!» (Hebr.9: 19,20).

Nyt oli ryhdyttävä järjestelyihin, joilla Herran kuninkuuden alainen valittu kansakunta saataisiin täysin vahvistetuksi. Mooses oli saanut käskyn: »Nouse Herran tykö, sinä ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta; ja kumartakaa ja rukoilkaa taampana. Mooses yksinään lähestyköön Herraa.» Nämä valitut miehet kutsuttiin vuorelle muun kansan jäädessä sen juurelle rukoilemaan. Seitsemänkymmenen vanhimman tuli avustaa Moosesta Israelin hallitsemisessa, ja Jumala antoi heille Henkeään ja sen kunnian, että he saivat nähdä hänen voimansa ja suuruutensa. »Ja he näkivät Israelin Jumalan; ja hänen jalkainsa alla oli alusta, niinkuin safiirikivistä, kirkas kuin itse taivas.» Itseään jumaluutta he eivät nähneet mutta näkivät kyllä hänen läsnäolonsa kirkkauden. Aikaisemmin he eivät olisi kestäneet tuollaista näkyä, mutta Jumalan pelottavan voiman ilmaus oli saattanut heidät katumukseen. He olivat mietiskelleet hänen kirkkauttaan, puhtauttaan ja armoaan, kunnes saattoivat lähestyä mietiskelynsä kohdetta.

Mooses ja »hänen palvelijansa Joosua» kutsuttiin nyt kohtaamaan Jumalaa. Ja koska he joutuivat olemaan poissa jonkin aikaa, Mooses määräsi Aaronin ja Huurin toimimaan sijaisinaan vanhimpien avustamina. »Kun Mooses oli noussut vuorelle, peitti pilvi vuoren. Ja Herran kirkkaus laskeutui Siinain vuorelle.» Kuuden päivän ajan pilvi peitti vuoren Jumalan erikoisen läsnäolon merkiksi, mutta hän ei kuitenkaan tänä aikana ilmaissut itseään eikä tahtoaan. Nämä päivät Mooses vain odotti kutsua Korkeimman vastaanottohuoneeseen. Hänelle oli sanottu: »Nouse minun tyköni vuorelle ja ole siellä», ja vaikka hänen kärsivällisyyttään ja kuuliaisuuttaan näin koeteltiin, hän ei menettänyt valppauttaan eikä poistunut paikaltaan. Hänen tuli tänä odotusaikana valmistautua ja tarkoin tutkia itseään. Tämä Jumalan mielen mukainen palvelijakaan ei voinut heti tulla hä-

Patriarkat ja profeetat

nen läheisyyteensä ja kestää hänen kirkkautensa ilmestystä. Kuuden päivän ajan hänen täytyi pyhittäytyä Jumalalle tutkimalla sydäntään, mietiskelemällä ja rukoilemalla, ennen kuin hän saattoi olla valmis välittömään kanssakäymiseen Luojansa kanssa.

Seitsemäntenä päivänä, joka oli sapatti, Mooses kutsuttiin pilven keskelle. Paksu pilvi aukeni kaiken Israelin nähden, ja Herran kirkkaus tulvahti esille kuluttavan tulen kaltaisena. »Ja Mooses meni pilven keskelle ja nousi vuorelle. Ja Mooses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.» Kuusi valmistuspäivää eivät sisältyneet vuorella vietettyihin neljäänkymmeneen päivään. Noiden kuuden päivän aikana Joosua oli Mooseksen mukana, ja yhdessä he söivät mannaa ja joivat purosta, »joka juoksi vuorelta». Mutta Joosua ei astunut Mooseksen mukana pilven keskelle. Hän jäi ulkopuolelle odottamaan Mooseksen paluuta ja söi ja joi päivittäin, kun taas Mooses paastosi koko neljänkymmenen päivän ajan.

Vuorella olon aikana Mooses sai rakennusohjeita pyhäkköä varten, jossa Herra erikoisesti tulisi ilmaisemaan läsnäolonsa. »Tehköt he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään» (2 Moos. 25: 8), kuului Jumalan käsky. Ja hän tähdensi sapatin viettämistä nyt kolmannen kerran. »Se on oleva ikuinen merkki minun ja israelilaisten välillä», Herra julisti, »tietääksenne, että minä olen Herra, joka pyhitän teidät. Siis pitäkää sapatti, sillä se on teille pyhä. Kuka ikinä silloin työtä tekee, hävitettäköön kansastansa» (2 Moos. 31: 17,13,14). Vastikään oli saatu ohjeet, että Jumalan palvelusta varten oli heti rakennettava pyhäkkö. Koska tämä hanke edisti Jumalan kunniaa ja koska jumalanpalveluspaikka todella oli tarpeellinen, saattoi kansa arvella olevan luvallista rakentaa pyhäkköä sapattisinkin. Siksi heitä varoitettiin tekemästä tätä virhettä. Jumalalle tehtävän erikoistyön pyhyys ja kiireellisyyskään eivät saaneet johtaa heitä rikkomaan hänen pyhää lepopäiväänsä.

Tästä lähtien heidän Kuninkaansa tulisi kunnioittamaan kansaansa jatkuvalla läsnäolollaan. »Minä asun israelilaisten keskellä ja olen heidän Jumalansa», »ja se on oleva minun kirkkauteni pyhittäjä» (2 Moos. 29: 45,43), vakuutettiin Moosekselle. Jumala itse kaiversi sormellaan kymmenet käskyt kah-

Laki annetaan Israelille

teen kivitauluun (5 Moos. 9:10; 2 Moos. 32: 15,16) ja antoi ne Moosekselle valtasuuruutensa merkinä ja tahtonsa ilmaukse-
na, säilytettäväksi pyhästi kohta rakennettavassa pyhäkössä,
josta oli tuleva koko kansakunnan jumalanpalveluksen keskus.

Orjaheimosta israelilaiset oli korotettu kaikkien kansojen ylä-
puolelle kuningasten Kuninkaan omaisuuskansaksi. Jumala oli
erottanut heidät maailmasta voidakseen uskoa heille pyhän
luottamustehtävän. Hän oli tehnyt heidät lakinsa tallettajiksi ja
aikoi heidän avullaan säilyttää oman tuntemuksensa ihmisten
keskuudessa. Näin tuli taivaan valon päästä loistamaan pimey-
den peittämään maailmaan ja äänen päästä kuulumaan, joka
kutsuisi kaikkia kansoja luopumaan epäjumalistaan ja palvele-
maan elävää Jumalaa. Jos israelilaiset täyttäisivät uskollisesti
tämän luottamustehtävän, he pääsisivät valta-asemaan maail-
massa. Jumala olisi heidän varjelijansa, ja hän korottaisi hei-
dät kaikkien muiden kansojen yläpuolelle. He levittäisivät hä-
nen valoaan ja totuuttaan ja olisivat hänen viisaassa ja pyhässä
hallinnassaan esimerkkinä hänen palvelemisensa paremmuudes-
ta verrattuna epäjumalanpalvonnan eri muotoihin.

28.

EPÄJUMALAN PALVONTAA SIINAILLA

Mooseksen poissaolo oli Israelille epävarmaa odotuksen aikaa. Kansa tiesi, että hän oli noussut vuorelle Joosuan kanssa ja astunut huippua peittäneen synkän pilven keskelle, joka voitiin nähdä alhaalta laaksosta. Jumalallisen läsnäolon leimahdukset valaisivat aika ajoin vuoren huippua. Väki odotti innokkaasti hänen paluutaan. Egyptissä he olivat tottuneet näkemään juma-luudesta aineellisia kuvauksia, ja siksi heidän oli ollut vaikea luottaa näkymättömään olentoon. Siksi he olivat alkaneet no-jautua Moosekseen, joka näytti pystyvän ylläpitämään heidän uskoaan. Mutta nyt hänet oli viety heiltä pois. Päivät kuluivat ja viikot vierivät, eikä häntä vain kuulunut takaisin. Vaikka pilvi olikin yhä näkyvissä, monet leiriläiset alkoivat katsoa johtajansa hyljänneen heidät tai sitten joutuneen tuhoavan tu-len uhriksi.

Siinä odotellessaan heillä oli tilaisuus mietiskellä kuulemaan-sa Jumalan lakia ja valmistautua sisäisesti vastaanottamaan hä-neltä mahdollista uutta ilmoitusta. Tätä varten he tarvitsivat kaiken tarjolla olevan ajan, ja jos he olisivat siten pyrkineet ymmärtämään Jumalan vaatimuksia ja sydämestään nöyryyneet hänen edessään, he olisivat varjeltuneet kiusaukselta. Mutta he eivät tehneet sitä, ja niin heistä tuli pian välinpitämättömiä, huolimattomia ja hillittömiä. Tällaista ilmeni varsinkin seka-kansan keskuudessa. He halusivat kärsimättömästi päästä jat-

Epäjumalan palvontaa Siinailta

kamaan matkaansa kohti Luvattua maata, joka vuoti maitoa ja mettä. Tuo hyvä maa luvattiin heille kuuliaisuuden ehdolla, mutta he olivat menettäneet käsityksensä siitä. Muutamat ehdottivat paluuta Egyptiin, mutta jatkettiinpa matkaa Kanaaniin tai palattiin Egyptiin, suuri osa kansasta oli sitä mieltä, ettei Moosesta enää kannattanut odottaa.

Tuntien olonsa turvattomaksi johtajansa poissaollessa kansa ajautui takaisin entiseen taikauskonsa. »Sekakansa» oli ensimmäisenä käynyt kärsimättömäksi ja alkanut napista, ja se johti nytkin alkanutta luopumusta. Egyptiläiset pitivät yhtenä jumaluuden tunnuskuvana härkää tai vasikkaa, ja ne jotka olivat palvoneet sellaista epäjumalaa Egyptissä, ehdottivat nyt että tehtäisiin valettu vasikka, jota sitten kumarrettaisiin. Kansa halusi jonkin kuvan edustavan Jumalaa ja käyvän heidän edellään Mooseksen sijasta. Jumala ei ollut millään tavoin ilmaissut ulkonäköään ja oli kieltänyt mitenkään yrittämästä kuvata häntä aineellisesti. Egyptissä ja Punaisen meren luona suoritettut valtavat ihmeteot oli tarkoitettu lujittamaan heidän uskoaan häneen Israelin näkymättömänä, kaikkivoipana Auttajana ja ainoana oikeana Jumalana. Ja kun he kaipasivat jotakin näkyvää ilmaisua hänen läsnäolostaan, hän antoi heille pilvenpatsaan ja tulenpatsaan ohjaamaan heidän joukkoaan sekä ilmaisi kirkkautensa Siinain vuorella. Mutta vaikka hänen läsnäolonsa pilvi yhä oli heidän nähtävissään, he ikävöivät entisiä Egyptin epäjumaliaan ja panivat härän kuvan edustamaan näkymättömän Jumalan kunniaa!

Mooseksen poissalon ajaksi oikeudelliset asiat oli jätetty Aaronin hoidettaviksi, ja hänen telttansa ympärille kerääntyi suuri väkijoukko esittämään vaatimuksen: »Nouse, tee meille jumala, joka käy meidän edellämme. Sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.»* He sanoivat, että pilvi joka siihen asti oli johtanut heitä oli nyt pysyvästi vuoren yllä eikä enää ohjaisi heidän kulkuaan. Heidän oli saatava kuva sen tilalle, ja jos he, kuten oli ehdotettu, päättäisivät palata Egyptiin, olisivat egyptiläiset heille suopeita nähdessään heidän kantavan edellään tätä kuvaa ja tunnustavan sen jumalakseen.

Tuollainen vaikea tilanne vaati lujaa, päättäväistä ja järkä-

• Ks. Liite, viite nro 4.

Patriarkat ja profeetat

tämättömän rohkeaa miestä, joka etsi Jumalan kunniaa vaikka menettäisi kansan suosion, oman turvallisuutensa tai henkensäkin. Mutta Israelin nykyinen johtaja ei ollut luonteeltaan tällainen. Aaron koetti vaisusti nuhdella kansaa, mutta hänen horjuvuutensa ja arkuutensa vain lujitti sen päättäväisyyttä, ja meteli vain yltyi. Väkijoukko näytti joutuvan sokean, hillittömän rai-von valtaan. Oli niitäkin, jotka pysyivät uskollisina Jumalan kanssa tekemälleen liitolle, mutta kansan enemmistö yhtyi luopumukseen. Muutamat jotka uskalsivat sanoa, että aiottu kuvan tekeminen oli epäjumalanpalvelusta, joutuivat väkijoukon hyök-käilyn ja pahoinpitelyn kohteiksi ja menettivät mylläkässä lo-pulta henkensä.

Aaron pelkäsi oman turvallisuutensa puolesta, ja sen sijaan että olisi jalosti käynyt puolustamaan Jumalan kunniaa, hän taipui väkijoukon vaatimuksiin. Ensi työkseen hän käski kerätä ja tuoda hänelle kultaiset korvarenkaat kaikelta kansalta toivoen, että ylpeys saisi heidät kieltäytymään moisesta uhrauksesta. Mutta he luopuivat mielellään koruistaan, ja niistä hän teki valetun vasikan, Egyptin jumalien jäljennöksen. Ja kansa julisti: »Tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.» Alhaisesti Aaron salli kansan näin häpäistä Herraa. Mutta nähdessään miten hyvillä mielin kansa oli tästä kultaisesta jumalasta, hän teki lisäksi sille alttarin ja julisti: »Huomenna on Herran juhla.» Torvensoittajat kaiuttivat tätä tiedotusta ryhmästä toiseen kautta koko leirin. »Ja he nousivat varhain seuraavana päivänä ja uhrasivat polttouhreja ja toivat yhteysuhreja; ja kansa istui syömään ja juomaan, ja sitten he nousivat iloa pitämään.» »Herran juhlan» varjolla he antautuivat hurjiin syöminkeihin ja mässäilyyn.

Miten usein meidänkin aikanamme »jumalisuuden ulkokuori» peittää nautinnonhalun! Kansanjoukkoja miellyttää nykyään yhtä hyvin kuin Israelin päivinäkin sellainen uskonto, joka sallii ihmisten tyydyttää itsekkäitä tai aistillisia pyyteitään, kunhan vain noudattavat jumalanpalveluksen ulkonaisia muotomenoja. Ja yhä vieläkin on myöntäväisiä Aaroneja kirkon arvovaltaisissa asemissa valmiina taipumaan pyhittymättömien pyyteisiin ja rohkaisemaan heitä syntiin.

Oli kulunut vasta muutamia päiviä siitä kun heprealaiset oli-

vat tehneet juhlallisen liiton Jumalan kanssa ja luvanneet totella hänen ääntään. Pelosta vavisten he olivat seisoneet vuoren juurella ja kuunnelleet Herran sanoja: »Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.» Jumalan kunnian loiste väikkyi vielä Siinain yllä koko kansan nähden, kun he jo kääntyivät toisaalle vaatimaan itselleen muita jumalia. »He tekivät vasikan Hoorebin juurella ja kumarsivat valettua kuvaa; he vaihtoivat Kunniansa ruohoa syövän härän kuvaan» (Ps. 106: 19,20). Olisiko voitu osoittaa suurempaa kiittämättömyyttä tai esittää julkeampaa loukkausta hänelle, joka oli ilmaissut heille olevansa hellä isä ja kaikkivoipa kuningas!

Mooses sai vuorella kuulla leirissä tapahtuneesta luopumuksesta, ja hänen käskettiin heti palata alas. Jumala sanoi: »Mene, astu alas, sillä sinun kansasi, jonka johdatit Egyptin maasta, on turmion tehnyt. Pian he poikkesivat siltä tieltä, jota minä käskin heidän kulkea; he tekivät itselleen valetun vasikan. Sitä he ovat kumartaneet.» Jumala olisi kyllä saanut hankkeen raukeamaan alkuunsa, mutta hän antoi sen kehittyä täyteen mitaansa, jotta kaikki oppisivat tietämään, miten hän rankaisee niitä jotka pettävät ja hylkäävät hänet.

Liitto jonka Jumala oli tehnyt kansansa kanssa, oli nyt täysin kumottu, ja hän sanoi Moosekselle: »Anna minun olla, että vihani leimahtaisi heitä vastaan, hukuttaakseni heidät; mutta sinusta minä teen suuren kansan.» Israelin kansa ja varsinkin siihen liittynyt sekakansa tulisi alituisen olemaan taipuvainen kapinoimaan Jumalaa vastaan. He tulisivat myös napisemaan johtajaansa vastaan ja tuottamaan hänelle surua epäuskollaan ja uppiniskaisuudellaan, ja heidän johdattamisensa perille Luvattuun maahan tulisi olemaan työlästä ja rasittavaa. He olivat synneillään jo menettäneet Jumalan suosion ja olivat nyt oikeudenmukaisesti tuhon omia. Siksi Herra aikoikin hukuttaa heidät ja tehdä Mooseksesta suuren kansan.

»Anna minun olla hukuttaakseni heidät», kuuluivat Herran sanat. Ja jos Jumala aikoi hävittää Israelin, niin kuka saattoi enää puhua heidän puolestaan? Useimmat olisivat jättäneet syntiset oman onnensa nojaan! Ja useimmat olisivat ilomielin vaihtaneet raatamista, räsitystä ja uhrauksia merkitsevän ja pelkkää kiittämättömyyttä ja napinaa tuottavan tehtävän level-

Patriarkat ja profeetat

liseen ja kunniakkaaseen asemaan, kun kerran Jumala itse tarjosi tuota helpotusta.

Mutta Mooses jaksoi vielä toivoa kaiken tuon masennuksen ja vihan keskelläkin. Hän käsitti, etteivät Jumalan sanat, »Anna minun olla», merkinneet suoranaista kieltoa vaan kehotusta ryhtyä välittämään. Ne antoivat ymmärtää, että vain Mooseksen rukoukset saattoivat pelastaa Israelin mutta että Jumala säästäisi kansaansa jos hänen puoleensa näin käännyttäisiin. Ja niin hän »rukoili armoa Herralta, Jumalaltansa, ja sanoi: 'Herra, miksi sinun vihasi syttyy omaa kansaasi vastaan, jonka olet vienyt pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä?«

Jumala oli ilmaissut ettei hän halunnut tunnustaa kansaansa omakseen. Hän oli Moosekselle puhuessaan käyttänyt siitä sanontaa »*sinun* kansasi, jonka [sinä] johdatit Egyptin maasta.» Mutta Mooses oli siksi nöyrä ettei halunnut käydä Israelin johtajasta. Ei kansa hänen ollut vaan Jumalan; »miksi *sinun* vihasi syttyy *omaa* kansaasi vastaan, jonka [*sinä*] olet vienyt suurella voimalla ja väkevällä kädellä. Miksi», hän tiukkasi, »egyptiläiset saisivat sanoa: 'Heidän onnettomuudekseen hän vei heidät pois, tappaaksensa heidät vuorilla ja hävittäöksensä heidät maan päältä?'«

Niinä muutamina kuukausina, jotka olivat kuluneet Israelin lähdöstä pois Egyptistä, kaikki ympäristökansat olivat kuulleet heidän ihmeellisestä vapautuksestaan. Pakanat olivat pelon ja kaameiden ounastelujen vallassa. Kaikki tarkkailivat jännittyneinä, mitä Israelin Jumala tekisi kansalleen. Jos se nyt tuhoitaisiin, sen viholliset riemuitsisivat, ja Jumala saisi häpeän. Egyptiläiset väittäisivät osuneensa oikeaan syytöksissään — sen sijaan että Herra olisi johtanut kansansa erämaahan uhraamaan, hän olikin vienyt sen uhrattavaksi. Eivät he ottaisi huomioon Israelin syntejä; jos Jumala tuhoaisi kansan, jota hän niin selvästi oli osoittanut kunnioittavansa, siitä koituisi häpeää hänen nimelleen. Miten vakavasti Jumalan suuresti kunnioittamat ovatkaan vastuussa siitä, että he tekevät hänen nimensä ylistettäväksi maan päällä! Miten tarkoin heidän tulisikaan varoa tekemästä syntiä ja saattamasta siten hänen rangaistustuomioitaan lankeamaan alas, niin että jumalattomat pääsisivät soimaamaan hänen nimeään!

Puhuessaan Israelin puolesta Mooses unohti arkuutensa; niin syvästi hän oli kiinnostunut siitä ja rakasti niitä, joiden hyväksi hän Jumalan välikappaleena oli aikaansaanut niin paljon. Herra kuuli hänen rukouksensa ja suostui hänen epäitsekkääseen pyyntöönsä. Jumala oli koetellut palvelijaansa. Hän oli koetellut Mooseksen uskollisuutta ja rakkautta tuota hairahtuvaa, kiittämätöntä kansaa kohtaan, ja Mooses oli uljaasti selviytynyt kokeesta. Hänen kiinnostuksensa Israelia kohtaan ei ollut lähtöisin mistään itsekkäästä vaikuttimesta. Hän piti Jumalan valitun kansan menestystä tärkeämpänä kuin omaa kunniaansa tai sitä etuoikeutta, että hänestä olisi tullut suuren kansan kantaisä. Jumala mieltyi hänen uskollisuuteensa, sydämensä yksinkertaisuuteen ja rehellisyyteensä, ja niin hän uskoi tälle kuin konsanaan uskolliselle paimenelle suurena tehtävänä Israelin kansan johdattamisen Luvattuun maahan.

Kun Mooses ja Joosua laskeutuivat vuorelta, oli edellisellä kädessään »kaksi laintaulua». Heidän korviinsa kantautui kiihtyneen kansanjoukon hälinää ja huutoja. Kansa oli ilmeisesti riehaantunut metelöimään. Joosuan mieleen juolahti ensi alkuun vihollisen hyökkäys, hän kun oli sotilas. »Sotahuuto kuuluu leiristä», hän sanoi. Mutta Mooses oli paremmin selvillä metelin luonteesta. Ei tuo ollut taistelun vaan kemujen hälinää. »Se ei ole voittajien huutoa, eikä se ole voitettujen huutoa; minä kuulen laulua.»

Lähestyessään leiriä he näkivät miten kansa huusi ja karkeloi epäjumalansa ympärillä. Se oli pakanallista riehaa ja muistutti Egyptin epäjumalien palvontajuhlia. Miten se poikkesikaan Jumalan arvokkaan juhlallisesta ja kunnioittavasta palvonnasta! Mooses oli suunniltaan. Hän oli juuri laskeutunut Jumalan kunnian ja kirkkauden parista, ja vaikka häntä oli varoitettu siitä mitä alhaalla tapahtui, ei hän osannut arvata Israelin langenneen moisiin kauheuksiin. Hän aivan kiehui vihasta. Osoittaakseen miten hän inhosi heidän rikostaan hän paiskasi maahan ne kaksi kivitaulua, ja ne rikkoontuivat kaiken kansan nähden aivan kuin merkiksi siitä, että samoin kuin he olivat rikkoneet Jumalan kanssa tekemänsä liiton, oli Jumalakin rikkonut heidän kanssaan tekemänsä liiton.

Leiriin asti päästyään Mooses tunkeutui remuavan väkijoukon

Patriarkat ja profeetat

läpi epäjumalan luo, tarttui siihen ja heitti sen tuleen. Myöhemmin hän murensi sen hienoksi jauhoksi ja hajotti sen vuorelta juoksevaan virtaan. Sitten hän käski kansan juoda siitä. Näin hän todisti heidän palvomansa jumalan täysin arvottomaksi.

Sitten hän kutsui luokseen syyllisen veljensä ja kysyi häneltä ankarasti: »Mitä tämä kansa on tehnyt sinulle, kun olet saattanut heidät näin suureen syntiin?» Aaron esitti puolustukseksi kansan vaatimukset ja selitti, että hänet olisi surmattu ellei hän olisi suostunut niihin. »Älköön herrani viha syttykö», hän sanoi, »sinä tiedät itse, että tämä kansa on paha. He sanoivat minulle: Tee meille jumala, joka käy meidän edellämme; sillä emme tiedä, mitä on tapahtunut Mosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.' Niin minä sanoin heille: 'Jolla on kultaa, irroittakoon sen yltänsä'; ja he antoivat sen minulle. Ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka.» Hän koetti saada Mooseksen uskomaan, että ihme oli tapahtunut — että kun kultaa oli heitetty tuleen, se oli yliluonnollisen voiman vaikutuksesta muuttunut vasikaksi. Mutta hänen vilpistelevä selittelynsä oli turhaa. Pääsyyllisenä hän sai ansionsa mukaisen kohtelun.

Aaronin synty oli sitäkin inhottavampi sen vuoksi, että hän oli saanut tavallista kansaa paljon suuremman siunauksen ja kunnian. »Aaronia, Herran pyhää» (Ps. 106: 16), oli vaikea uskoa epäjumalan tekijäksi ja sen palvontamenojen julistajaksi. Hän se kuitenkin oli, sama mies, jonka Jumala oli antanut hidaspuheisen Mooseksen avustajaksi ja josta hän oli sanonut: »Minä tiedän, että hän osaa puhua» (2 Moos. 4: 14). Ja sitten tämä mies ei pystynyt estämään epäjumalanpalvelukseen langenneiden taivasta uhmaavia aikeita. Hän jonka välityksellä Jumala oli langettanut tuomionsa egyptiläisille ja heidän jumalilleen, oli nyt vaiti kuunnellut valetun epäjumalankuvan edessä annettua julistusta: »Tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.» Hän oli ollut Mooseksen kanssa vuorella ja katsellessaan Herran kunnian kirkkautta saanut todeta, ettei mikään ihmisen tekele pystynyt kuvaamaan sitä — ja hän se sitten vaihtoi tuon kunnian härän kuvaan. Hän jolle Jumala oli uskonut kansan hallinnon Mooseksen poissa ollessa, syyllistyi sen kapinoinnin hyväksymiseen. »Aaroniin Herra vi-

hastui niin suuresti, että hän aikoi tuhota hänet» (5 Moos. 9: 20). Mutta Mooses puhui hänen puolestaan niin hartaasti, että Herra säästi hänen henkensä, ja kaduttuaan nöyrästi suurta syntiään Aaron pääsi jälleen Jumalan suosioon.

Jos Aaronilla olisi ollut rohkeutta puolustaa oikeaa asiaa seurauksista välittämättä, hän olisi voinut ehkäistä tuon luopumuksen. Jos hän olisi itse pysynyt uskollisena Jumalalle, jos hän olisi tähdentänyt kansalle Siinain vaaroja ja muistuttanut siitä juhlallisesta liitosta, jonka se oli tehnyt Jumalan kanssa lupamalla noudattaa hänen lakiaan, ei tuota pahaa olisi tapahtunut. Mutta kun hän suostui kansan toivomuksiin ja ryhtyi vakuuttavan tyynesti toteuttamaan heidän suunnitelmiaan, se rohkaisi heitä etenemään synnin tiellä pitemmälle kuin he alun perin olivat aikoneetkaan.

Kun Mooses leiriin palattuaan ankarasti nuhteli kapinallisia ja ilmaisi vastenmielisyytensä rikkomalla pyhät laintaulut, vertasi kansa tätä hänen veljensä miellyttävään puhetapaan ja hiltittyn käytökseen ja asettui Aaronin puolelle. Vaikka tämä koettikin itseään puolustaakseen vierittää kansan niskoille synnistä, että oli heikkona taipunut heidän vaatimuksiinsa, he ihastelivat hänen lempeyttään ja kärsivällisyyttään. Mutta Jumala näkee asiat toisin kuin ihminen. Aaronin myöntäväinen mieli ja miellyttämisen halu olivat sokaisseet hänet niin ettei hän käsittänyt sen rikoksen suuruutta johon hän oli suostunut. Yhdistämällä oman vaikutuksensa Israelissa ilmenneeseen syntiin hän aiheutti tuhansien kuoleman. Miten vastakohtaista tämä olikaan Mooseksen menettelylle, kun tämä noudattamalla uskollisesti Jumalan tahtoa osoitti arvostavansa Israelin hyvinvointia enemmän kuin omaa menestystään tai kunniaansa tai henkeäänkin.

Kaikista rankaisemistaan synneistä Jumala pitää raskaimpina niitä, jotka rohkaisevat toisia tekemään pahaa. Jumala haluaisi pai veli jainsa osoittavan kuuliaisuutensa nuhtelemalla uskollisesti rikkomuksista, vaikka se olisi miten tuskallista. Ne joille hän on uskonut jumalallisen tehtävän, eivät saa olla heikkoja, myöntäväisiä pyrkyreitä. He eivät saa pyrkiä korottamaan itseään eivätkä kaihtaa vastenmielisiä tehtäviä, vaan heidän on tehtävä Jumalan työtä järkkymättömän uskollisesti.

Vaikka Jumala oli Mooseksen rukoukseen suostuen säästännyt

Patriarkat ja profeetat

Israelin tuholta, oli heidän luopumuksensa selvästi rangaistava. Ellei sitä laittomuutta ja uppiniskaisuutta, johon Aaron oli päästänyt heidät lankeamaan, olisi nopeasti lannistettu, se olisi puhjennut julki jumalattomuudeksi ja syössyt kansan väistämättömään perikatoon. Pahuus oli poistettava pelottavalla ankaruudella. Mooses asettui leirin portille ja huusi kansalle: »Joka on Herran oma, se tulkoon minun luokseni.» Luopumukseen liittymättömien tuli asettua Mooseksen oikealle puolelle ja niiden taas vasemmalle, jotka olivat syllisiä mutta katuvia. Käskyä noudatettiin. Huomattiin, ettei Leevin heimo ollut lainkaan osallistunut epäjumalan palvelukseen. Muista heimoista oli paljon niitä, jotka kyllä olivat tehneet syntiä mutta nyt ilmaisivat katuvansa. Mutta suuri joukko, lähinnä sekakansaa, jonka aloitteesta vasikka valettiin, pysyi itsepintaisesti kapinallisena. Herran, Israelin Jumalan, nimessä Mooses kehotti oikealla puolellaan olevia, jotka eivät olleet sekaantuneet epäjumalanpalvelukseen, sitomaan miekkansa vyölleen ja tappamaan kaikki, jotka eivät luopuneet kapinallisesta asenteestaan. »Ja sinä päivänä kaatui kansaa noin kolmetuhatta miestä.» Asemaan, sukulaisuuteen tai ystävyYTEEN katsomatta surmattiin kaikki jumalattomuuteen yllyttäjät, mutta kaikki katuvat ja nöyrtyvät säästettiin.

Tämän kauhean tuhoamistuomion täytäntöönpanijat toimivat Jumalan valtuuttamina ja toteuttivat taivaan Kuninkaan tuomion. Ihmisten on oltava varovaisia langettaessaan inhimillisessä sokeudessaan tuomioitaan lähimmäisilleen. Mutta kun Jumala langettaa tuomionsa jumalattomuudelle ja käskää heidän toteuttaa sen, häntä on toteltava. Ne jotka täyttivät tämän tuskallisen tehtävän, ilmaisivat siten inhoavansa kapinaa ja epäjumalanpalvelusta ja pyhittäytyivät entistä ehyemmin palvelemaan oikeaa Jumalaa. Herra arvosti heidän uskollisuuttaan asettamalla Leevin heimon erikoisasemaan.

Israelilaiset olivat syyllistyneet maanpetokseen, vieläpä selaista Kuningasta vastaan, joka oli suonut heille runsaasti kaikkea hyvää ja jonka arvovaltaa he olivat vapaaehtoisesti sitoutuneet tottelemaan. Jotta taivaallinen hallitus voisi pysyä vallassa, oli maanpetturien saatava oikeutettu rangaistuksensa. Mutta tässäkin Jumala osoitti armoaan. Samalla kun hän säilytti lakin-

sa voimassa hän soi valinnan vapauden ja katumuksen tilaisuuden kaikille. Vain ne tuhottiin, jotka itsepintaisesti jatkoivat kapinoimistaan.

Tämä synti oli välttämättä rangaistava osoitukseksi ympärillä asuville kansoille siitä, ettei Jumala suvainnut epäjumalanpalvelusta. Antamalla syyllisten kärsiä ansaitsemansa rangaistuksen Mooses joutui Jumalan välikappaleena merkitsemään muistiin vakavan ja julkisen vastalauseen heidän rikostaan vastaan. Kun israelilaiset tämän jälkeen tulisivat tuomitsemaan naapuriheimojensa epäjumalanpalveluksen, heidän vihollisensa esittäisivät vastasyytökseksi sen, että kansa joka piti Jehovaa Jumalanaan oli tehnyt vasikan ja palvonut sitä Hoorebilla. Vaikka Israelin olikin pakko tunnustaa tuo häpeä todeksi, se saattoi silloin kuitenkin kertoa rikkomuksen tekijöiden kauheasta kohtalosta ja siten todistaa, ettei heidän syntiään aikanaan hyväksytty eikä puolusteltu.

Rakkaus vaati tätä syntiä rangaistavaksi yhtä hyvin kuin oikeuskin. Jumala on kansansa suojelija yhtä hyvin kuin sen valtiaskin. Hän tuhoaa parantumattomat kapinalliset, jotteivät he johtaisi toisia perikatoon. Säästäessään Kainin hengen Jumala oli näyttänyt koko maailmankaikkeudelle, mikä olisi tuloksena, jos synti saisi jäädä rankaisematta. Hänen elämänsä ja opetuksensa vaikuttivat jälkipolviin niin turmelevasti, että lopulta koko maailma oli tuhottava vedenpaisumuksella. Sitä edeltävien sukupolvien vaiheista Ilmenee, ettei pitkä ikä ole siunaukseksi syntiselle; ei Jumalan suuri pitkämielisyyskään hillinnyt heidän jumalattomuuttaan. Mitä kauemmin ihmiset elivät, sitä enemmän he turmeltuivat.

Asia oli samoin Siinailla tapahtuneessa luopumuksessa. Ellei rikkomusta olisi nopeasti rangaistu, olisi taas saatu nähdä samanlaisia seurauksia. Maa olisi turmeltunut samalla tavoin kuin Nooan päivinäkin. Jos nämä syntiset olisi säästetty, olisi seurauksena ollut enemmän pahuutta kuin Kainin hengen saastamisesta johtui. Oli Jumalan armoa antaa tuhansien joutua kärsimään, sillä muutoin olisi ollut pakko langettaa tuomiot miljoonille. Pelastaakseen monet hänen täytyi rangaista muutamia. Lisäksi kansa oli rikkomalla Jumalan kanssa tekemänsä liiton menettänyt jumalallisen varjeluksensa ja oli näin suojatonna

Patriarkat ja profeetat

vihollistensa armoilla. Ellei pahaa olisi heti poistettu, he olisivat pian jääneet lukuisten ja voimakkaiden vihollistensa saaliiksi. Israelin parhaaksi ja opetuksesi kaikille tuleville sukupolville oli tarpeen, että tämä rikos rangaistiin heti. Eikä syntisille itselleenkään ollut yhtään vähemmän armollista, että heitä estettiin menemästä pitemmälle pahuudessaan. Jos heidän henkensä olisi säästetty, olisi sama mieli, joka oli saattanut heidät kapinoimaan Jumalaa vastaan, kehittynyt keskinäiseksi vihaksi ja taisteluksi, ja lopulta he olisivat tuhonneet toisensa. Rakkaudessaan maailmaa kohtaan, Israelia ja jopa näitä synnin tekijöitä kohtaan Jumala rankaisi tämän rikoksen niin nopeasti ja hirvittävän ankarasti.

Kun kansa sai nähdä syyllisyytensä koko laajuuden, joutui koko leiri kauhun valtaan. Pelättiin jokaisen rikkojan tulevan tuhotuksi. Heidän hätänsä herätti sääliä Mooseksessa, ja hän lupasi vielä kerran rukoilla Jumalaa heidän puolestaan.

»Te olette tehneet suuren synnin», hän sanoi. »Minä nouse nyt Herran tykö — jos ehkä voisin sovittaa teidän rikoksenne.» Hän lähti, ja tunnustuksessaan Jumalalle hän sanoi: »Voi, tämä kansa on tehnyt suuren synnin! He ovat tehneet itselleen jumalan kullasta. Jospa nyt antaisit heidän rikoksensa anteeksi! Mutta jos et, niin pyyhi minut pois kirjastasi, johon kirjoitat.» Herra vastasi: »Joka on tehnyt syntiä minua vastaan, sen minä pyyhin pois kirjastani. Mene nyt ja johdata kansa siihen paikkaan, josta minä olen sinulle puhunut; katso, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta kostoni päivänä minä koston heille heidän rikoksensa.»

Mooseksen rukous johtaa ajatuksemme taivaallisiin kirjoihin, joihin kaikkien ihmisten nimet on kirjoitettu ja heidän tekonsa, hyvät niin kuin pahatkin, tarkoin merkitty muistiin. Elämän kirjassa ovat kaikkien niiden nimet, jotka jolloinkin ovat ryhtyneet palvelemaan Jumalaa. Jos joku näistä loittonee hänestä ja pysyttelee itsepintaisesti synnissä kunnes lopulta paatuu hänen Pyhän Henkensä vaikutukselle tunnottomaksi, pyyhitään hänen nimensä tuomiolla elämän kirjasta, ja hän itse joutuu tuhon omaksi. Mooses käsitti, miten kauhistava olisi syntisen kohtalo. Mutta jos Herra hylkäisi Israelin kansan, hän halusi nimensä pyyhittävän pois heidän nimensä yhteydessä. Hän ei

jaksaisi nähdä rangaistustuomioiden kohtaavan niitä, jotka Herra niin armollisesti oli vapauttanut. Mooseksen rukous Israelin puolesta kuvaa Kristuksen välitystoimintaa syntisten ihmisten hyväksi. Mutta Herra ei sallinut Mooseksen ottaa kannettavakseen, kuten Jeesus otti, rikkojan syyllisyyttä. »Joka on tehnyt syntiä minua vastaan», hän sanoi, »sen minä pyyhin pois kirjastani.»

Syvän surun vallassa kansa oli haudannut kuolleensa. Kolme tuhatta oli kaatunut miekkaan; pian sen jälkeen oli ruttotauti puhjennut leirissä, ja nyt saatiin kuulla ettei Herra enää läsnäolollaan seuraisi heitä matkalla. Hän oli julistanut: »Minä en itse vaella sinun kanssasi, koska olet niskurikansa, etten minä sinua tiellä hukuttaisi.» Ja sitten hän käski: »Riisu nyt koristuksesi yltäsi, niin minä ajattelen, mitä sinulle tekisin.» Nyt oltiin murheellisia kaikkialla leirissä. Katuvina ja nöyrytyneinä »israelilaiset riisuiivat koristuksensa ja olivat Hoorebin vuoren luota lähtien ilman niitä».

Jumalan ohjeen mukaisesti siirrettiin maja, jota oli käytetty väliaikaisena jumalanpalveluspaikkana, »jonkun matkan päähän leiristä». Tämäkin osoitti Jumalan vetäytyneen pois heidän keskeltään. Hän ilmestyisi kyllä Moosekselle muttei tuollaiselle kansalle. Omantuntonsa soimaama kansa tunsu syvästi Herran nuhtelun, joka sen mielestä saattoi enteillä suurempaakin onnettomuutta. Eikö Herra vain mahtanut erottaa Moosesta leiristä voidakseen tyystin hävittää heidät? Mutta heitä ei jätetty toivottomiksi. Maja pystytettiin tosin leirin ulkopuolelle, mutta Mooses »kutsui sen ilmestysmajaksi». Kaikkia jotka todella katuivat ja halusivat palata Herran tykö, kehoitettiin käymään majalle tunnustamaan syntinsä ja etsimään Herran armoa. Kun he olivat palanneet teltoihinsa, meni Mooses majaan. Kiinnostuneena mutta tuskaisin mielin kansa tarkkaili nähdäkseen jonkin merkin siitä, että Herra hyväksyi hänen rukouksensa heidän puolestaan. Jos Jumala suostuisi tapaamaan hänet, he saattaisivat toivoa, ettei heitä tyystin tuhottaisi. Kun pilvenpatas laskeutui ja pysytteli majan ovella, kansa itki ilosta, ja he nousivat ja »kumartuivat itsekukin majansa ovella».

Mooses tiesi hyvin, miten turmeltuneita ja sokeita hänen hoitoonsa uskotut olivat; hän tiesi mitä vaikeuksia hän joutuisi

Patriarkat ja profeetat

kestämään. Mutta hän oli oppinut sen, että tullakseen toimeen kansan kanssa hänen oli saatava apua Jumalalta. Hän rukoili selvempää ilmoitusta Jumalan tahdosta ja vakuutusta hänen läsnäolostaan: »Katso, sinä sanot minulle: 'Johdata tämä kansa sinne', mutta et ole ilmoittanut minulle, kenen sinä lähetät minun kanssani. Ja kuitenkin sinä sanoit: 'Minä tunnen sinut niin ineltäsi, ja sinä olet myös saanut armon minun silmiäni edessä.' Jos siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin ilmoita minulle tiesi, että tulisin tuntemaan sinut ja tietäisin saaneeni armon sinun silmiesi edessä; ja katso: tämä kansa on sinun kansasi.»

Herra vastasi: »Pitäisikö minun kasvojeni käymän sinun kansasi ja minun viemän sinut lepoon?» Tämä ei kuitenkaan tyydyttänyt Moosesta. Hänen sieluaan ahdisti kun hän ajatteli miten kauheat seuraukset olisivat, jos Jumala jättäisi Israelin paatumaan katumattomana. Eroon joutuminen veljistään oli hänestä sietämätöntä, ja hän rukoili että Jumala ottaisi kansansa jälleen suosionsa ja johdattaisi läsnäolonsa merkillä heidän vaellustaan: »Elleivät sinun kasvosi käy meidän kanssamme, niin älä johdata meitä täältä pois. Sillä mistä muutoin tiedetään, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, minä ja sinun kansasi, ellei siitä, että sinä käyt meidän kanssamme, niin että me, minä ja sinun kansasi, olemme erikoiset kaikkien kansojen joukossa, jotka maan päällä ovat?»

Ja Herra sanoi: »Mitä sinä nyt pyydät, sen minä myös teen; sillä sinä olet saanut armon minun silmiäni edessä, ja minä tunnen sinut nimeltäsi.» Mutta profeetta ei vielääkään lakannut anomasta. Tähän mennessä oli jokaiseen rukoukseen vastattu, mutta hän janoi suurempia todisteita Jumalan suosiosta. Nyt hän anoi sellaista, mitä kukaan ihminen ei koskaan vielä ollut pyytänyt: »Anna siis minun nähdä sinun kirkkautesi.»

Jumala ei moittinut hänen pyyntöään liian uskaliaaksi, vaan lausui armollisesti: »Minä annan kaiken ihanuuteni käydä sinun ohitsesi.» Jumalan verhoamatonta kirkkautta ei yksikään ihminen voi katsella tässä kuolevaisuutensa tilassa ja jäädä eloon; mutta Moosekselle vakuutettiin, että hän saisi nähdä jumalallista kirkkautta niin paljon kuin kestäisi katsella. Jälleen hänet kutsuttiin vuoren huipulle. Ja sitten käsi, joka teki maailman ja

joka »siirtää vuoret äkkiarvaamatta» (Job 9: 5), tarttui tähän tomuolentoon, tähän voimalliseen uskon mieheen, ja asetti hänet kallion rotkoon, missä hänen ohitseen kulki Jumalan kirkkaus ja kaikki hänen ihanuutensa.

Tämä kokemus — ennen muuta lupaus Jumalan jatkuvasta läsnäolosta — vakuutti Moosekselle, että hän tulisi menestymään tulevassa tehtävässään, ja hän piti sitä verrattomasti arvokkaampana kuin kaikkea Egyptin viisautta tai kaikkia saavutuksiaan valtiomiehenä tai sotapäällikkönä. Mikään maallinen valta tai taito tai oppineisuus ei voi vastata Jumalan pysyvää läsnäoloa.

Syntisen on pelottavaa langeta elävän Jumalan käsiin, mutta Mooses seisoi yksinään Iankaikkisen edessä eikä pelännyt, sillä hänen sielunsa oli sopuoinnussa hänen Luojansa tahdon kanssa. Psalmista sanoo: »Jos minulla olisi vääryys sydämessäni, ei Herra minua kuulisi» (Ps. 66:18). Mutta »Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät, ja hän ilmoittaa heille liittonsa» (Ps. 25: 14).

Ja näin Jumala esittäytyi: »Herra, Herra on laupias ja armahavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, joka pysyy armollisena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta.»

»Niin Mooses kumartui nopeasti maahan ja rukoili.» Jälleen hän pyysi että Jumala antaisi anteeksi kansansa pahuuden ja ottaisi sen perintöosakseen. Herra suostui tähän pyyntöön ja armossaan lupasi ottaa Israelin jälleen suosionsa sekä tehdä sen nähden sellaisia ihmeitä, »joiden kaltaisia ei ole tehty yhdesäkään maassa, ei minkään kansan keskuudessa».

Mooses viipyi vuorella neljäkymmentä päivää ja yötä, ja koko tämän ajan, kuten edellisellä kerrallakin, häntä ylläpidettiin ihmeellisesti. Kenenkään ei sallittu nousta ylös hänen kanssaan, eikä hänen poissaollessaan kukaan saanut lähestyä vuorta. Jumalan käskystä hän oli valmistanut kaksi kivitaulua ja ottanut ne mukaansa vuoren huipulle; ja jälleen Herra »kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenen sanaa».*

Tuon vuorella Jumalan seurassa vietetyn pitkän ajan kestäessä Mooseksen kasvot olivat heijastaneet jumalallisen läsnäolon

* Ks. Liite, viite n:o 5.

Patriarkat ja profeetat

kirkkautta. Mooses ei tiennyt vuorelta laskeutuessaan, että hänen kasvonsa vieläkin sädehtivät kirkasta valoa. Stefanuksen kasvot säteilivät samanlaista valoa, kun hänet vietiin tuomariensa eteen, »ja kaikki, jotka neuvostossa istuivat, loivat katseensa häneen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niinkuin enkelin kasvot» (Ap.t. 6: 15). Kun Aaron ja kansa näkivät Mooseksen, »pelkäsivät he lähestyä häntä». Havaitessaan heidän hämmästyksensä ja pelkonsa mutta tietämättä sen syytä Mooses kehotti heitä tulemaan luokseen. Hän vakuutti heille, että Jumala oli luvannut käydä sovintoon heidän kanssaan ja ottaa heidät jälleen suosionsa. He eivät havainneet hänen äänessään muuta kuin rakkautta ja hellyyttä, ja lopulta yksi uskalsi lähestyä häntä. Liian pelokkaana pystyäkseen puhumaan hän vain ääneti osoitti Mooseksen kasvoja ja sitten taivasta. Mooses ymmärsi hänen tarkoituksensa. Tuntien vielä syyllisyyttä ja katsoen yhä olevansa Jumalan epäsuosiossa he eivät kestäneet taivaallista valoa, joka muutoin, jos he olisivat olleet kuuliaisia Jumalalle, olisi täyttänyt heidät ilolla. Syyllisyyteen liittyy pelkoa. Synnistä vapaa sielu ei pyri kätkeytymään taivaan valolta.

Mooseksella oli paljon ilmoitettavaa heille, ja ymmärtäen heidän pelkonsa hän verhosi kasvonsa hunnulla tämän jälkeen joka kerta, kun hän palasi leiriin oltuaan Herran puheilla.

Tällä kirkkaudella Jumala halusi tähdentää Israelille lakinsa pyhää ja ylevää luonnetta sekä Kristuksen kautta ilmoitetun evankeliumin kirkkautta. Sillä ollessaan vuorella Mooses sai Jumalalta lain taulujen lisäksi kuulla myös pelastussuunnitelmasta. Hän sai nähdä, miten juutalaisen aikakauden kaikki vertauskuvat viittasivat Kristuksen uhriin, ja hänen kasvonsa säteilivät yhtä hyvin Golgatalta virtaavaa taivaallista valoa kuin Jumalan lain kirkkauttakin. Tuo jumalallinen valo kuvasi sen armotalouden kirkkautta, jonka näkyvänä välimiehenä Mooses oli ainoan oikean Välimiehen edustajana.

Mooseksen kasvoilta heijastunut kirkkaus kuvaa niitä siunauksia, joita Jumalan käskyjä noudattava kansa saa Kristuksen välityksellä. Se todistaa että mitä läheisempi on yhteytemme Jumalaan ja mitä paremmin tunnemme hänen vaatimuksensa, sitä täydemmin me muutumme jumalallisen kuvan kaltaisiksi ja sitä helpommin osallistumme jumalallisesta luonnosta.

Epäjumalan palvontaa Siinailta

Mooses oli esikuva Kristuksesta. Samoin kuin hän Israelin välimiehenä verhosi kasvonsa, koska kansa ei voinut katsella niiden kirkkautta, verhosi Kristuskin jumalallisena Välimiehenä jumaluutensa inhimillisyydellä, kun hän tuli tähän maailmaan. Jos hän olisi tullut taivaallisessa kirkkaudessaan, ei hän olisi päässyt lähelle synnin tilassa olevia ihmisiä. He eivät olisi kestäneet hänen läsnäolonsa kirkkautta. Siksi hän nöyryytti itsensä ja pääsi »syntisen lihan kaltaisuudessa» (Room. 8: 3) niin lähelle langennutta ihmissukua, että saattoi kohottaa sen ylös.

29.

SAATANAN VIHOLLISUUS LAKIA VASTAAN

Kun saatana ensi kerran yritti kumota Jumalan lakia — taivaan synnittömien olentojen keskuudessa — hänen hankkeensa näytti aluksi menestyvän. Hän sai vietellyksi suuren joukon enkeleitä, mutta tuo hänen näennäinen voittonsa päättyi lopulliseen tappioon, eroon Jumalasta ja karkottamiseen taivaasta.

Taistelun päästessä uudelleen vauhtiin maan päällä saatana näytti jälleen saavuttavan menestystä. Langettuaan syntiin ihminen joutui hänen vangikseen, ja myös ihmisen valtakunnan sai pääkapinallinen petoksella haltuunsa. Nyt näytti saatanan olevan mahdollista perustaa oma itsenäinen valtakuntansa, joka olisi riippumaton Jumalan ja hänen Poikansa arvovallasta. Mutta pelastussuunnitelma teki ihmiselle jälleen mahdolliseksi pääsyn sopusointuun Jumalan kanssa ja hänen lakinsa kuuliaisen noudattamisen. Sen avulla sekä ihminen että maa saattoivat lopullisesti tulla lunastetuiksi paholaisen vallasta.

Jälleen saatana joutui tappiolle, ja taas hän turvautui petokseen toivoen saavansa tappion siten kääntymään voitokseen. Saadakseen yllytetyksi langenneen ihmissuvun kapinaan hän väitti nyt, että Jumala oli epäoikeudenmukainen salliessaan ihmisen rikkoa lakinsa. »Miksi», kysyi ovela kiusaaja, »Jumala joka tiesi lopputuloksen, salli ihmisen joutua koetukseen, langeta syntiin ja tuottaa maailmaan kärsimystä ja kuolemaa?» Ja Aadamin lapset kuuntelivat kiusaajaa. He unohtivat että Jumala oli pitkämielisessä armoissaan suonut ihmiselle toisen koeajan siitä huolimatta, että hänen kapinansa oli vaatinut taivaan Ku-

ninkaalta hämmästyttävän, jopa kauhistavan uhrin. Ja niin he napisivat sitä ainoata Olentoa vastaan, joka saattoi pelastaa heidät saatanan turmiollisesta vallasta.

Nykyään tuhannet toistavat samaa kapinallista moitetta Jumalaa vastaan. He eivät huomaa, että jos ihmiseltä otettaisiin valinnan vapaus, se merkitsisi että hän älyolentona menettäisi erään perusoikeuksistaan ja tulisi vain koneentapaisesti toimivaksi. Jumala ei halua pakolla kahlita ihmisen tahtoa. Ihminen luotiin siveellisesti vapaaksi. Kaikkien muiden maailmojen asukasten tavoin hänenkin oli alistuttava kuuliaisuuden kokeeseen, mutta hän ei koskaan joudu sellaiseen asemaan, että hänen olisi pakko taipua pahaan. Hänen ei sallita joutua mihinkään sellaiseen kiusaukseen tai koetukseen, jota hän ei kykenisi vastustamaan. Jumala varasi ihmiselle niin paljon apua, ettei hänen olisi koskaan tarvinnut joutua tappiolle taistelussaan saatanaa vastaan.

Kun ihmiset lisääntyivät maan päällä, liittyi miltei koko maailma kapinallisten riveihin. Taaskin näytti siltä kuin saatana olisi voittanut. Mutta Kaikkivaltias katkaisi jälleen voimallaan pahuuden kasvun, ja vedenpaisumus puhdisti maan sen siveellisestä saasteesta.

Profeetta lausuu: »Kun sinun tuomiosi kohtaavat maata, oppivat maanpiirin asukkaat vanhurskautta. Jos jumalaton saa armon, ei hän opi vanhurskautta eikä näe Herran korkeutta» (Jes. 26: 9,10). Näin kävi vedenpaisumuksen jälkeen. Vapautuneina Herran tuomioista maan asukkaat kapinoivat jälleen häntä vastaan. Kahdesti maailma oli hyljännyt Jumalan liiton ja hänen säädöksensä. Sekä vedenpaisumusta edeltäneet ihmiset että Nooan jälkeläiset väheksyivät jumalallista arvovaltaa. Silloin Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa ja valitsi itselleen kansan, joka säilyttäisi hänen lakinsa. Saatana alkoi heti punoa juoniaan saadakseen tämän kansan vietellyksi ja tuhotuksi. Jaakobin lapsia kiusattiin solmimaan avioliittoja pakanoiden kanssa ja palvomaan heidän epäjumaliaan. Mutta Joosef pysyi uskollisena Jumalalle, ja hänen kuuliaisuutensa oli jatkuvana todistuksena tosi uskosta. Tukahduttaakseen tämän valon saatana sai kateellisten veljesten toimesta myydyksi Joosefin orjaksi pakanalliseen maahan. Jumala johti kuitenkin tapahtu-

Patriarkat ja profeetat

mien kulkua, niin että Egyptin kansakin oppisi tuntemaan hänet. Sekä Potifarin talossa että vankilassa Joosef sai sellaista kasvatusta ja harjaannusta, että se yhdessä hänen jumalanpelkonsa kanssa valmisti häntä tulevaan korkeaan tehtäväänsä koko valtakunnan käskynhaltijana. Faaraon palatsista hänen vaikutuksensa ulottui kaikkialle koko maahan, ja tieto Jumalasta levisi laajalle. Myös Egyptissä asuneet israelilaiset menestyivät ja vaurastuivat, ja ne jotka pysyivät uskollisina Jumalalle, levittivät samoin vaikutustaan laajalle ympäristöönsä. Pakanaliset papit olivat huolissaan, kun näkivät uuden uskonnon tulevan suosituksi. Yllyttämällä heitä omalla vihallaan taivaan Jumalaa kohtaan saatana sai heidät päättämään, että tämä valo oli tukahdutettava. Valtaistuimen perijän kasvatusta oli uskottu papeille, ja tämä päättävä Jumalan vastustaminen ja epäjumalain palvonnan innokas tukeminen juurrutettiin tulevan yksinvaltiaan luonteeseen. Aikanaan hän ryhtyi sitten julmiin sortotoimiin heprealaisia vastaan.

Niiden neljäkymmenen vuoden aikana, jotka seurasivat Moosesen pakoa Egyptistä, näytti epäjumalanpalvelus päässeensä voitolle. Vuosi vuodelta israelilaisten toiveet hupenivat yhä heikommiksi. Sekä kuningas että kansa ylvestelivät voimansa tunnossa ja pilkkasivat Israelin Jumalaa. Tämä yltyi yhä pahemmaksi ja saavutti huippunsa sen faaraon aikana, jonka Mooses kohtasi. Kun heprealaisten johtaja aloitti sanomansa: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala», vastasi kuningas: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla? Minä en tunne Herraa.» Mutta hän ei sanonut näin siksi, etteikö hän olisi tuntenut tosi Jumalaa, vaan koska hän uhmasi hänen valtaansa. Alusta loppuun faaraon vastustava asenne jumalallista käskyä kohtaan ei joutunut tietämättömyydestä vaan vihasta ja uhmasta.

Vaikka egyptiläiset olivat niin kauan kieltäytyneet tutustumasta Jumalaan, antoi Herra heille vielä tilaisuuden parannuksen tekoon. Joosefin aikana Egypti oli ollut turvapaikkana Israelille. Jumalaa oli kunnioitettu osoittamalla ystävällisyyttä hänen kansaansa kohtaan, ja nyt hän pitkämielisenä ja sääliäisenä antoi jokaiselle tuomiolle riittävästi täytöntöönpanoaikaa. Egyptiläisille koituivat juuri heidän palvontansa kohteet kiroukseksi, ja niin he saivat todistuksen Herran voimasta. Kaikki

jotka halusivat, saattoivat jättäytyä Jumalalle ja välttyä hänen rangaistuksiltaan. Kuninkaan kiihkoilusta ja uppiniskaisuudesta oli vain seurauksena, että tieto Jumalasta levisi ja käännutti monia egyptiläisiä hänen palvelijoikseen.

Koska israelilaiset olivat niin taipuvaisia hakeutumaan pakonoiden yhteyteen ja mukautumaan heidän epäjumalanpalvelukseensa, Jumala salli heidän siirtyä Egyptiin, missä Joosefin vaikutus oli laajalti tunnettua ja missä suotuisat olosuhteet sallivat heidän pysytellä kansana muista erillään. Täällä myös egyptiläisten karkean epäjumalanpalveluksen ja heidän harjoittamansa julmuuden ja sorron heprealaisten siellä olon jälkipuoliskolla olisi pitänyt saada israelilaiset kammoamaan epäjumalanpalvelusta ja pakenemaan isiensä Jumalan turviin. Mutta tämänkin kaitselmuksen johdon saatana koetti saada palvelemaan omia tarkoituksiaan. Hän sumensi israelilaisten mielen ja sai heidät noudattamaan pakanallisten isäntiensä tapoja. Koska egyptiläiset kunnioittivat taikauskoisesti eläimiä, eivät heprealaiset saaneet orjuutensa aikana suorittaa uhritoimituksiaan. Siksi uhripalvelus ei päässyt suuntaamaan heidän ajatuksiaan suureen Uhriin, ja heidän uskonsa heikentyi. Kun sitten Israelin vapauttamisen aika koitti, ryhtyi saatana vastustamaan Jumalan suunnitelmia. Hän päätti pitää tuon yli kaksimiljoonaisen kansan tietämättömänä ja taikauskoisena. Jumala oli luvannut siunata ja lisätä kansaansa, tehdä sen maailmanvallaksi, ilmaista sen välityksellä tahtonsa ja tehdä siitä lakinsa säilyttäjän. Mutta juuri tämän kansan saatana puolestaan koetti pitää huomaamattomassa asemassa ja orjuudessa saadakseen sen tyystin unohtamaan Jumalan.

Kun ihmeteot suoritettiin kuninkaan edessä, oli saatana maassa kumotakseen niiden vaikutuksen ja estääkseen faaraota tunnustamasta Jumalan herruutta ja tottelemasta hänen hallintoaan. Kaikin keinoin hän koetti väärentäen jäljitellä Jumalan tekoja ja vastustaa hänen tahtoaan. Mutta hän ei aikaansaanut muuta kuin sen että Jumalan voima ja kunnia pääsivät ilmeneämään yhä voimallisemmin, niin että oikean ja elävän Jumalan olemassaolo ja valtiut tulivat entistä ilmeisemmiksi sekä israelilaisille että koko Egyptille.

Vapauttaessaan Israelin Jumala ilmaisi väkevästi voimansa

ja rankaisi kaikkia Egyptin jumalia. »Niin hän vei kansansa pois sen iloitessa, valittunsa heidän riemuitessaan, että he noudataisivat hänen käskyjensä ja ottaisivat hänen laeistansa vaarin» (Ps. 105: 43: 45). Hän vapautti heidät orjuudesta saattaakseen heidät hyvään maahan, jonka hän kaitselmuksellaan oli valmistanut heille turvapaikaksi vihollisilta, jossa he voisivat asua hänen siipiensä suojassa. Hän vetäisi heidät tykönsä ja kietoiisi heidän ympärilleen iankaikkiset käsivartensa. Kaiken hänen hyvyytensä ja armonsa vastapalvelukseksi he eivät saisi pitää hänen rinnallaan mitään muita jumalia, vaan heidän tulisi tunnustaa hänet eläväksi Jumalaksi, ja korottaa hänen nimeään ja kirkastaa sitä maan päällä.

Ollessaan orjina Egyptissä monet israelilaiset olivat suureksi osaksi menettäneet Jumalan lain tuntemuksensa ja sekoittaneet sen säädöksiin pakanallisia tapoja ja perimätietoa. Jumala toi heidät Siinaille ja julisti siellä omalla äänellään lakinsa.

Saatana ja pahat enkelit olivat paikalla. Vieläpä silloin kun Jumala julisti parhaillaan lakiaan kansalleen, saatana vehkeili saadakseen tämän lankeamaan syntiin. Tämän kansan, jonka Jumala oli valinnut, hän riuhtaisi eroon hänestä taivaan nähden. Johtamalla heidät epäjumalanpalvelukseen hän tekisi tehottomaksi kaiken jumalanpalveluksen, sillä miten voisi ihminen jaloitua palvomalla sellaista, joka ei ole häntä itseään ylempi ja jota hän voi kuvata omien kättensä valmisteilla? Jos ihmiset saataisiin siinä määrin sokaistuiksi, etteivät he käsittäisi äärettömän Jumalan voimaa, majesteettiutta ja kirkkautta, vaan sallisivat jonkin veistoksen, nelijalkaisen eläimen tai jopa matelijan kuvata häntä; jos heidät saataisiin unohtamaan oma jumalallinen sukulaisuutensa Luojansa kuvan kaltaisiksi tehtyinä, niin että he alentuisivat kumartamaan näitä inhottavia ja mieltettäviä käsitteitä — silloin avautuisi tie kaikelle kurittomuudelle; sydämen pahat intohimot pääsisivät riehumaan ja saatana voisi toimia täysin vapaasti.

Aivan Siinain vuoren juurella saatana alkoi toteuttaa suunnitelmiaan, joilla hän pyrki kumoamaan Jumalan lain. Näin hän jatkoi jo taivaassa aloittamaansa työtä. Niiden neljänkymmenen päivän aikana, jotka Mooses vietti vuorella Jumalan seurassa, saatana oli täydessä toimessa herättäen epäilyä, luopumusta ja

kapinaa. Ja samaan aikaan kun Jumala parhaillaan kirjoitti lakiaan annettavaksi hänen kanssaan liittoutuneelle kansalle, israelilaiset luopuneina kuuliaisuudestaan Herralle vaativat kullasta tehtyjä jumalia! Kun Mooses laskeutui Jumalan läsnäolon kirkkauden kunnioitusta herättävästä ilmapiiristä tuoden mukanaan lain määräyksiä, joita he olivat sitoutuneet noudattamaan, hän tapasi heidät avoimesti uhmaten lain käskyjä kumartamasta palvoen kultaista epäjumalankuvaa.

Saatana oli suunnitellut saattavansa Israelin perikatoon johtamalla heidät näin uskalletusti loukkaamaan ja pilkkaamaan Herraa. Koska he olivat osoittaneet olevansa näin läpeensä turmeltuneita ja menettäneensä kaiken käsityksensä Jumalan heille tarjoamista etuoikeuksista ja siunauksista samoin kuin omista juhlallisista ja toistuvista kuuliaisuuden lupauksistaan, saatana arveli Herran erottavan heidät yhteydestään ja jättävän heidät tuhon omiksi. Näin hänen onnistuisi tuhota Aabrahamin siemen, tuo luvattu siemen, jonka tuli säilyttää elävän Jumalan tuntemus ja jonka kautta tulisi se tosi Siemen, joka tulisi voittamaan saatanan. Suuri kapinoitsija oli suunnitellut hävittävänsä Israelin ja tekevänsä siten Jumalan aikeet tyhjiksi. Mutta taaskin hän joutui tappiolle. Israelin kansaa ei hävitetty, niin syntistä kuin se olikin. Vaikka itsepintaiset saatanan puoluelaiset poistettiin kansasta, sai se kuitenkin nöyrytyneenä ja katuvana armollisesti syntinsä anteeksi. Kertomus tästä synnin teosta oli säilyvä pysyväisenä todistuksena epäjumalanpalveluksen syyllisyydestä ja rangaistuksesta ja toisaalta Jumalan oikeudenmukaisuudesta ja pitkämielisestä armosta.

Koko maailmankaikkeus oli saanut katsella Siinain tapahtumia. Niissä ilmeni selvästi Jumalan ja saatanan hallitusten vastakkaisuus. Toisten maailmojen synnittömät asukkaat saivat jälleen todeta saatanan luopumuksen sekä nähdä, minkälaisen hallinnon hän olisi aikaansaanut taivaassa, jos olisi päässyt toteuttamaan tahtonsa.

Saattamalla ihmiset rikkomaan toisen käskyn saatana halusi turmella heidän käsityksensä Jumalasta. Ja syrjäyttämällä neljännen [lepopäivä-] käskyn hän saisi heidät tyystin unohtamaan Jumalan. Kun Jumala vaatii kunnioittamaan ja palvomaan häntä ennen kaikkia pakanoiden jumalia, hän perustelee sitä sillä,

Patriarkat ja profeetat

että hän on Luoja joka on antanut olemassaolon kaikille muille olennoille. Näin Raamattu esittää asian. Profeetta Jeremia julistaa: »Herra on totinen Jumala; hän on elävä Jumala ja iankaikkinen kuningas. Jumalat, jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne katoavat maan päältä ja taivaan alta. Hän on tehnyt maan voimallansa, vahvistanut maanpiirin viisaudellansa ja levittänyt taivaat taidollansa. Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetyistä kuvasta, petosta on hänen valamansa kuva, eikä niissä henkeä ole. Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä; kun niiden rangaistus tulee, ne hukkuvat. Näiden kaltainen ei ole hän, joka on Jaakobin osa, sillä hän on kaiken Luoja» (Jer. 10: 10—12, 14—16). Jumalan luomisvoiman muistomerkinä sapatti viittaa häneen taivaiden ja maan Luojana. Se todistaa siis alati hänen olemassaolostaan ja muistuttaa hänen suuruudestaan, viisaudesta ja rakkaudesta. Jos sapattia olisi aina pidetty pyhänä, ei koskaan olisi voinut olla yhtään jumalankieltäjää eikä epäjumalanpalvelijaa.

Eedenissä alkunsa saanut sapattiasetus on yhtä vanha kuin maailmakin. Luomisesta lähtien kaikki patriarkat noudattivat sitä. Egyptiläisten työnjohtajiensa pakottamina israelilaiset orjuutensa aikana rikkoivat sapattia ja menettivät suureksi osaksi käsityksensä sen pyhydestä. Kun laki julistettiin Siinailla, kuuluivat neljännen käskyn alkusanat: »Muista pyhittää lepopäivä» — mikä osoittaa, ettei sapattia silloin säädetty; saamme viitteen siitä että se on lähtöisin luomisen ajalta. Pyyhkiäkseen Jumalan pois ihmisten mielestä saatana aikoi syöstä maahan tämän suuren muistomerkin. Jos ihmiset saataisiin unohtamaan Luojansa, he eivät yrittäisikään vastustaa pahuuden valtaa, ja niin saatana olisi varma saaliistaan.

Vastustaessaan Jumalan lakia saatanan oli pakko taistella kymmenien käskyjen jokaista säädöstä vastaan. Jumalalle kaikkien Isänä osoitetun rakkauden ja kuuliaisuuden suureen periaatteeseen liittyy läheisesti lapsen rakkauden ja tottelevaisuuden periaate. Vanhempien arvovallan väheksyminen johtaa pian myös Jumalan arvovallan halveksimiseen. Siksi saatana pyrkii vähentämään viidennen käskyn velvoitusta. Pakanakansojen keskuudessa ei paljonkaan piitattu tämän käskyn tähdentämäs-

tä periaatteesta. Monissa maissa vanhemmat karkotettiin tai surmattiin heidän tultuaan siihen ikään, etteivät he enää pysyneet huolehtimaan itsestään. Perheessä ei äitiä kohdeltu kovinkaan kunnioittavasti, ja jäätyään leskeksi hän joutui vanhimman poikansa kurin alaiseksi. Mooses tähdensi lasten tottelevaisuutta, mutta kun israelilaiset luopuivat Herrasta, he rikkoivat muiden käskyjen ohella myös viidettä käskyä.

Saatana »on ollut murhaaja alusta asti» (Joh. 8:44); ja niin pian kuin hän oli saanut ihmissuvun valtaansa, hän ei ainoastaan yllyttänyt heitä vihaamaan ja surmaamaan toisiaan, vaan vieläkin julkeammin uhmatukseen Jumalan arvovaltaa hän sai heidät sisällyttämään kuudennen käskyn rikkomisen uskontoonsa.

Omaksuttuaan vääriä käsityksiä jumalallisista ominaisuuksista pakanakansat alkoivat uskoa tarvittavan ihmishreja lepyttämään heidän jumaliaan, ja monien epäjumalien palvontamenojen yhteydessä on harjoitettu mitä kauheimpia julmuuksia. Eräs niistä oli lasten juoksuttaminen tulen läpi epäjumalankuvien edessä. Milloin joku näistä selvisi tästä tulikokeesta palovammoitta, kansa uskoi uhrinsa tulleen hyväksytyksi. Näin selviytyneen katsottiin nauttivan erikoista jumalten suosiota. Hänelle suotiin monia etuuksia, ja myöhemminkin häntä pidettiin suuressa arvossa. Häntä ei myöskään koskaan rangaistu, vaikka hän olisi tehnyt miten raskaita rikoksia. Mutta jos taas joku tulen läpi kulkiessaan kärventyi, hänen kohtalonsa oli sinetöity. Uskottiin, että jumalat saatettiin tällöin lepyttää vain surmaamalla tuo onneton. Ja niin hänet sitten uhrattiin. Suuren luopumuksen aikoina näitä iljetyksiä harjoitettiin jossakin määrin myös israelilaisten keskuudessa.

Seitsemättä käskyä rikottiin samoin jo varhain uskonnon varjolla. Pakanalliseen palvontaan sisällytettiin mitä irstaimpia ja inhottavimpia menoja. Itse jumalatkin kuvattiin epäpuhtaiksi, ja niin niiden palvojatkin päästivät alhaiset himonsa valloilleen. Harjoitettiin luonnonvastaisia paheita, ja uskonnolliset juhlat muodostuivat suorastaan yleisen ja julkisen saastaisuuden tyys-sijoiksi.

Moniaviollisuutta harjoitettiin jo varhaisina aikoina. Se oli niitä syntejä, joiden johdosta Jumalan viha kohtasi vedenpaisu-

Patriarkat ja profeetat

musta edeltänyttä maailmaa. Mutta sen jälkeen se uudelleen levisi laajalle. Sen avulla saatana oli harkinnut voivansa turmella avioliiton, heikentää sen velvoituksia ja vähentää sen pyhyyttä, sillä siten hän parhaiten voisi hävittää ihmisestä Jumalan kaltaisuuden ja korvata sen paheilla ja kurjuudella.

Suuren taistelun alusta asti saatana on koettanut antaa ihmisille väärän kuvan Jumalan luonteesta ja nostattaa heitä kapinaan hänen lakiaan vastaan. Tässä työssä hän näyttääkin menestyneen erinomaisesti. Kansanjoukot kuuntelevat saatanan petollisia puheita ja nousevat vastustamaan Jumalaa. Mutta tästä pahuuden toiminnasta huolimatta Jumala toteuttaa järkkymättä suunnitelmiaan ja ilmaisee kaikille järjellisille luoduille oikeudenmukaisuutensa ja hyvántahtoisuutensa. Saatana on kiusauksillaan saanut koko ihmiskunnan rikkomaan Jumalan lakia, mutta Jumalan Poika on uhrillaan tehnyt palaamisen Jumalan luo ihmisille mahdolliseksi. Kristuksen armon avulla he voivat noudattaa Isän lakia. Ja niin Jumala kaikkina aikakausina, luopumuksen ja kapinan vallitessakin, kokoaa itselleen kansan, joka on hänelle uskollinen ja »jonka sydämessä on minun lakini» (Jes. 51: 7).

Petoksella saatana vietti enkeleitä, petoksin hän on jatkanut toimintaansa ihmisten keskuudessa, ja niin hän tulee toimimaan loppuun asti. Jos hän tunnustaisi avoimesti taistelevansa Jumalaa ja hänen lakiaan vastaan, olisivat ihmiset varuillaan, mutta hän naamioituu ja sekoittaa toisiinsa totuutta ja valhetta. Vaarallisimpia valheita ovatkin ne, joihin sekoituu totuutta. Näin omaksutaan valheet, jotka valtaavat ja lopulta tuhoavat sielun. Näin saatana saa mukaansa koko maailman. Mutta tulos on päivä jolloin hänen voitonriemunsa on iäksi päättyvä.

Jumalan toimenpiteet kapinan suhteen tulevat täysin paljastamaan sen toiminnan, jota niin kauan on harjoitettu salassa. Kaikki luodut tulevat näkemään, mihin saatanan hallitus ja jumalallisten säädösten syrjäyttäminen lopulta johtaa. Jumalan laki osoitetaan täysin oikeudenmukaiseksi. Tullaan näkemään, että Jumala on tehnyt kaiken kansansa ja luomiensa maailmojen ikuisiksi parhaaksi. Saatanaakin tulee tunnustamaan todistavan maailmankaikkeuden edessä Jumalan hallituksen oikeudenmukaisuuden ja hänen lakinsa vanhurskauden.

Ei kestä enää kauan kun Jumala on osoittava oikeutetuksi arvovaltansa jota on loukattu. »Herra lähtee asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa» (Jes. 26:21). »Mutta kuka kestää hänen tulemisensa päivän, ja kuka voi pysyä, kun hän ilmestyy?» (Mal. 3:2). Syntisyytensä tähden israelilaisia kiellettiin lähestymästä vuorta, kun Jumala aikoi laskeutua sille julistamaan lakinsa, jottei hänen läsnäolonsa polttava kirkkaus olisi tuhonnut heitä. Jos Jumalan lain julistamisen paikkaankin liittyi tuollaisia hänen voimansa ilmauksia, niin miten kauhistava onkaan hänen oikeudenkäyntinsä, jossa hän soveltaa näitä pyhiä asetuksiaan. Miten saattavatkaan hänen arvovaltaansa loukanneet kestää hänen kirkkauttaan lopullisen tuomion suurena päivänä? Siinain kauhujen tuli kuvata kansalle tuomion näkymiä. Pasuunain soitolla kutsuttiin Israelia kohtaamaan Jumalaa. Ylienkelin ääni ja Jumalan pasuuna tulevat kutsumaan kaikkialta maailmasta sekä elävät että kuolleet heidän Tuomarinsa eteen. Isä ja Poika sekä lukuisa joukko enkeleitä olivat läsnä vuorella. Suurena tuomiopäivänä Kristus »on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa» (Matt. 16: 27). Silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimella, ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat.

Kun Jumala ilmaisi läsnäolonsa Siinailla, oli Herran kirkkaus kaikelle Israelille kuin kuluttava tuli. Mutta kun Kristus on tuleva kirkkaudessaan pyhien enkeliensä kanssa, on hänen läsnäolonsa kauhistava valo häikäisevä koko maan. »Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene, hänen edellensä käy kuluttava tuli ja hänen ympärillensä väkevä myrsky. Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitakseen kansansa» (Ps. 50: 3,4). Hänestä vuotaa ulos tulivirta, jonka vaikutuksesta alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat. »Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisina evankeliumille» (2 Tess. 1: 7,8).

Ihmisen luomisesta lähtien ei koskaan ollut nähtävissä sellaista jumalallisen voiman ilmausta kuin Siinailla lakia julistettaessa. »Maa vapisi ja taivaat tiukkuivat Jumalan kasvojen edessä, Siinai vapisi Jumalan, Israelin Jumalan, kasvojen edessä» (Ps. 68: 9). Kauhistavien luonnonmullistusten keskeltä kuu-

Patriarkat ja profeetat

lui pilvistä Jumalan ääni kuin pasuuna olisi jylissyt. Vuori tä-
rähteli juurelta huipulle saakka, ja kalvenneet ja kauhusta vapi-
sevat israelilaiset olivat heittäytyneet kasvoilleen maahan. Hän
jonka ääni silloin järisytti maata on julistanut: »Vielä kerran
minä liikutan maan, jopa taivaankin» (Hebr. 12: 26). Raamattu
sanoo: »Herra ärjyy korkeudesta, antaa äänensä kaikua pyhästä
asunnostansa»; »ja taivaat ja maa järkkyvät» (Jer. 25: 30; Joel
3: 16). Tuona tulevana suurena päivänä taivaskin väistyy pois
»niinkuin kirja, joka kääritään kokoon» (Ilm. 6: 14). Ja kaikki
vuoret ja saaret siirtyvät paikoiltaan. »Maa hoippuu ja hoiperte-
lee niinkuin juopunut, huojuu niinkuin lehvämaja. Raskaana
painaa sitä sen rikkomus, se kaatuu eikä enää nouse» (Jes. 24:
20).

»Sentähden herpoavat kaikki kädet», »ovat kaikki kasvot
käyneet valjuiksi», »ja kaikki ihmissydämet raukeavat. He pel-
jästyvät, kivut ja tuskat valtaavat heidät.» »Minä koston maan-
piirille sen pahuuden», sanoo Herra, »minä lopetan julkeitten
kopeuden ja painan maahan väkivaltaisten ylpeyden» (Jes. 13:
7,8,11; Jer. 30: 6).

Kun Mooses laskeutui vuorelta Jumalan luota, missä hän oli
saanut todistuksen taulut, ei syyllinen Israel voinut kestää hän-
nen kasvojaan kirkastavaa valoa. Miten paljon vähemmän voi-
vatkaan syntiset katsella Jumalan Poikaa, kun hän ilmestyy
Isänsä kirkkaudessa ja kaikkien taivaallisten joukkojen ympä-
röimänä tuomitsemaan lakinsa rikkojat ja sovituksensa hylkää-
jät. Ne jotka ovat väheksyneet Jumalan lakia ja halveksineet
Kristuksen verta, »maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt
ja rikkaat ja väkevät, kätkeytyvät luoliin ja vuorten rot-
koihin» ja sanovat vuorille ja kallioille: »Langetkaa meidän
päällemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valta-
istuimella istuu, ja Karitsan vihalta! Sillä heidän vihansa suuri
päivä on tullut, ja kuka voi kestää?» (Ilm. 6: 15—17). »Sinä päi-
vänä ihmiset viskaavat pois myyrille ja yököille hopea- ja kulta-
jumalansa. Ja he menevät vuorenrotkoihin ja kallion-
koloihin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon,
kun hän nousee maata kauhistuttamaan» (Jes. 2: 20,21).

Silloin nähdään että saatanan kapina Jumalaa vastaan on joh-
tanut perikatoon hänet itsensä ja kaikki, jotka ovat ruvenneet

hänen alamaiseksi. Hän on selittänyt rikkomuksesta koituvan paljon hyvää, mutta tullaan havaitsemaan, että »synnin palkka on kuolema.» »Sillä katso: se päivä on tuleva, joka palaa kuin pätsi. Ja kaikki julkeat ja kaikki, jotka tekevät sitä, mikä jumalantonta on, ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heistä juurta eikä oksaa» (Mal. 4: 1). Saatana, kaiken synnin juuri, ja kaikki pahuuden tekijät jotka ovat hänen oksiaan, hakataan tyystin pois. Synnistä tehdään loppu ja samoin kaikesta sen aiheuttamasta kärsimyksestä ja tuhosta. Psalmista sanoo: »Sinä tuhosit jumalattomat; sinä pyyhit pois heidän nimensä iäksi ja ainaiksi. Viholliset ovat tuhotut, ikuisiksi raunioiksi tulleet» (Ps. 9: 6,7).

Mutta jumalallisen tuomion raivotessa ei Jumalan lapsilla ole mitään syytä pelkoon. »Herra on kansansa suoja, Israelin lasten turva» (Joel3: 16). Päivä joka tuo Jumalan lain rikkojille kauhua ja hävitystä, kohtaa kuuliaiset »sanomattomalla ja kirjastuneella ilolla». »Kootkaa minun eteeni minun hurskaani», sanoo Herra, »jotka uhreja uhraten ovat tehneet minun kansani liiton. Ja taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, sillä Jumala on tuomari.»

»Ja te näette jälleen, mikä on ero vanhurskaan ja jumalattoman välillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei häntä palvele» (Mal. 3: 18). »Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauden tunnette, *kansa, jonka sydämessä on minun lakini.*» »Katso, minä otan sinun kädestäsi päihdyttävän maljan ei tarvitse sinun siitä enää juoda.» »Minä, minä olen teidän lohduttajanne» (Jes. 51: 7,22,12). »Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi» (Jes. 54: 10).

Suuri lunastussuunnitelma saattaa maailman jälleen täysin Jumalan suosioon. Kaikki synnin kadottama palautetaan ennalleen. Ei vain ihminen vaan myös maa tulee lunastetuksi, ja se tulee kuuliaisten ikuisiksi asuinsijaksi. Kuusi tuhatta vuotta saatana on kamppailut pitääkseen maata hallussaan. Nyt täytyy se tarkoitus, joka Jumalalla alun perin oli luodessaan maailman. »Korkeimman pyhät saavat valtakunnan ja omistavat

Patriarkat ja profeetat

valtakunnan iankaikkisesti — iankaikkisesta iankaikkiseen» (Dan. 7: 18).

»Auringon noususta sen laskuun saakka olkoon Herran nimi ylistetty» (Ps. 113:3). »Sinä päivänä on Herra oleva yksi ja hänen nimensä yksi.» Ja »Herra on oleva koko maan kuningas» (Sak. 14:9). Raamattu sanoo: »Iankaikkisesti pysyy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa.» »Luotettavat ovat kaikki hänen asetuksensa. Ne pysyvät järkkymättä aina ja iankaikkisesti» (Ps. 119: 89; 111:7,8). Koko synnitön maailmankaikkeus tulee pitämään kunniansa niitä pyhiä asetuksia, joita saatana on vihannut ja pyrkinyt hävittämään. Ja »niinkuin maa tuottaa kasvunsa ja niinkuin kasvitarha saa siemenkylvönsä versomaan, niin saattaa Herra, Herra versomaan vanhurskauden ja kiitoksen kaikkien kansojen nähden» (Jes. 61: 11).

29.

PYHÄKKÖ JA SEN PALVELUKSET

Mooseksen ollessa vuorella Jumalan kanssa hänelle annettiin käsky: »Tehköt he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskelään.» Hän sai myös pyhäkön täydet rakennusohjeet. Mutta luopumuksensa tähden israelilaiset menettivät Jumalan läsnäolon siunauksen, eikä pyhäkön pystyttäminen Jumalalle heidän keskuuteensa ollut tällöin mahdollista. Mutta heidän päästyään jälleen taivaan suosioon Mooses alkoi täyttää saamaansa taivaallista käskyä.

Jumala antoi työhön valituille miehille erikoista taitoa ja viisautta pyhän rakennuksen pystyttämiseen. Jumala itse antoi rakenneselityksen ja yksityiskohtaiset ohjeet pyhäkön koosta ja muodosta, siihen käytettävistä rakennustarvikkeista ja kalusteista. Pyhäkkö ja kaikki siihen ihmiskätten työnä tehtävät pyhät esineet olisivat »sen oikean kuva» ja »taivaallisten kuvat» (Hebr. 9: 24,23) — pienoiskuva taivaallisesta temppelistä, jossa Kristus, suuri Ylimmäinen pappimme, oli uhrattuaan henkensä suorittava palvelustaan syntisen hyväksi. Jumala näytti Moosekselle vuorella taivaallisen pyhäkön ja käski hänen tehdä kaiken näkemänsä mallin mukaisesti. Mooses kirjoitti tarkoin muistiin kaikki nämä ohjeet ja tiedotti ne kansan johtajille.

Pyhäkön rakentaminen edellytti suuria ja kalliita valmisteluja. Siihen vaadittiin suuret määrät arvokkaita ja kalliita tarvikkeita. Mutta Herra hyväksyi vain vapaaehtoiset lahjat. »Jokaiselta, jonka sydän on siihen altis, ottakaa vastaan anti minulle», kuului Jumalan käsky, jonka Mooses toisti kansalle. Jumalalle pyhittäytyminen ja uhrimieli olivat Korkeimman asuinsijan rakentamisen tärkeimpiä edellytyksiä.

Patriarkat ja profeetat

Koko kansa oli yksimielisesti valmis uhraamaan. »Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa Herralle ilmestysmajan valmistamista varten ja kaikkea siinä vietettävää jumalanpalvelusta varten ja pyhiä vaatteita varten. He tulivat, sekä miehet että naiset, jokainen, jonka sydän oli siihen altis, ja toivat solkia, korvarenkaita, sormuksia ja kaulakoristeita, kaikkinaisia kultakaluja — jokainen, joka toi Herralle kultaa heilutusuhriksi.

»Ja jokainen, jolla oli punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja, valkoisia pellavalankoja, vuohenkarvoja, punaisia oinaannahkoja tai sireeninnahkoja, toi niitä. Ja jokainen, joka voi antaa anniksi hopeata ja vaskea, toi annin Herralle. Ja jokainen, jolla oli akasiapuuta, toi sitä kaikkinaisten töiden valmistamista varten.

»Ja kaikki taitavat naiset kehräsivät omin käsin ja toivat kehräämänsä punasiniset, purppuranpunaiset ja helakanpunaiset langat ja valkoiset pellavalangat; ja kaikki naiset, joiden taidollinen sydän heitä siihen vaati, kehräsivät vuohenkarvoja.

»Mutta päämiehet toivat onyks-kiviä ja muita jalokiviä kasukkaa ja rintakilpeä varten, ja hajuaineita ja öljyä seitsenhaaraista lamppua varten sekä voiteluöljyksi ja hyvänhajuseksi suitsutukseksi» (2 Moos. 35: 23—28).

Pyhäkköä rakennettaessa toivat vanhat ja nuoret — miehet, naiset ja lapset — jatkuvasti uhrilahjojaan, kunnes työnjohtajat totesivat saadun tarpeeksi ja enemmänkin kuin voitiin käyttää. Ja Mooses antoi kuuluttaa koko leirissä: »'Älköön kukaan, mies tai nainen, enää valmistako mitään anniksi pyhäkköä varten.' Ja niin kansa lakkasi tuomasta lahjoja.» Israelilaisten napinat ja Jumalan rangaistustuomiot heidän syntiensä tähden ovat kirjoitetut muistiin varoitukseksi jälkipolville. Toisaalta heidän antaumuksensa, intonsa ja anteliaisuutensa ovat seurattavaksi kelpaavana esimerkkinä. Kaikki jotka sydämestään haluavat palvella Jumalaa ja arvostavat hänen pyhän läsnäolonsa siunausta, osoittavat samaa uhrimieltä valmistaessaan pyhättöä, jossa hän voisi kohdata heitä. He haluavat tuoda Herralle uhrin parhaasta mitä heillä on. Herralle rakennettua huonetta ei saisi jättää velkaiseksi, sillä se tuottaa häpeää hänelle. Annettakoon

auliisti niin paljon kuin tarvitaan työn saattamiseksi päätökseen, niin että työmiehet voisivat sanoa pyhäkön rakentajien tavoin: »Älkää enää tuoko mitään anteja.»

Pyhäkkö oli rakennettu sellaiseksi, että israelilaiset saattoivat purkaa sen ja kuljettaa sitä mukanaan kaikilla matkoillaan. Se oli sentähden pieni, pituudeltaan noin 18 metriä ja kuutisen metriä leveydeltään ja korkeudeltaan. Rakennukseen ja sen kalusteisiin käytettiin akasiapuuta, joka oli kestävimpiä kaikista Siinailla tavattavista puulajeista. Seinät tehtiin pystylaudoista, jotka tuettiin hopea jalustoilla, pylväillä ja poikkitangoilla, ja kaikki silattiin kullalla, niin että koko rakennus vaikutti kullasta tehdyttä. Kattona oli nelinkertainen peite, jonka sisimmäinen kerros tehtiin »kerratuista valkoisista pellavalangoista ja punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista; ja niihin tehtiin taidokkaasti kudottuja kerubeja»; muut kerrokset tehtiin vuohenkarvoista, punaisiksi värjätyistä oinaannahoista ja päällimmäinen sireeninnahoista, kaikki niin järjestettyinä että ne antoivat rakennukselle täyden suojan.

Rakennuksen jakoi kahteen osaan kallisarvoinen ja kaunis verho eli esirippu, jota kullalla silatut pylväät kannattivat; ja samanlainen uudin sulki etummaisena osan oviaukon. Nämä verhot samoin kuin katon sisin peite olivat loistavan värikkäitä: sinipunaisia, purppuraisia ja helakanpunaisia, värit keskenään taidokkaasti järjestettyinä. Niihin oli kulta- ja hopealangoilla kirjailtu kerubeja kuvaamaan taivaallisen pyhäkön toimintaan liittyviä joukkoja, jotka palvelevina henkinä avustavat maan päällä olevaa Jumalan kansaa.

Pyhäkkö sijaitsi aukiolla, jota kutsuttiin esipihaksi. Sen suoja-aitana olivat vaskipylväiden tukemat ympärysverhot. Tähän aitaukseen päästiin itäiseltä sivulta. Sen portissa oli kalliista materiaalista taidokkaasti tehty kaunis uudin, joka kuitenkin ei ollut pyhäkön verhojen vertainen. Koska pihan aitaverho oli vain likimain puoliksi niin korkea kuin pyhäkön seinät, saattoi kansa pihan ulkopuoleltakin hyvin nähdä rakennuksen. Esipihassa ja lähinnä sisäänkäyntiä oli vaskinen polttouhrialttari. Tällä alttarilla suoritettiin kaikki polttouhrit Herralle, ja sen sarviin siveltiin sovintoverta. Altтарin ja pyhäkön oven välillä oli niinikään vaskinen pesuallas. Se oli tehty peileistä, jotka

Patriarkat ja profeetat

Israelin naiset olivat vapaaehtoisesti lahjoittaneet. Pesualtaassa tuli pappien pestä kätensä ja jalkansa aina kun he menivät sisälle pyhäkköön tai lähestyivät alttaria uhratakseen polttouhrin Herralle.

Pyhäkön etuosassa eli pyhässä sijaitsivat näkyleipäpöytä, seitsenhaarainen lamppu ja suitsutusalttari. Näkyleipäpöytä oli huoneen pohjoisseinustalla. Se oli silattu puhtaalla kullalla, ja sitä kiersi koristeellinen kultareunus. Tälle pöydälle pappien tuli joka sapatti latoa kaksitoista leipää kahteen pinoon ja panna niiden päälle suitsuketta. Pöydältä poistettavat leivät katsottiin pyhiksi, ja pappien tuli syödä ne. Eteläseinustalla oli seitsenhaarainen lampunjalka ja siinä seitsemän lamppua. Se oli kokonaan kullasta tehty ja sen haarat erittäin kauniisti koristeltu liljoja muistuttavilla kukkakuvioilla. Koska pyhäkössä ei ollut ikkunoita, eivät kaikki lamput koskaan olleet samalla kertaa sammuksissa, vaan lampunvalo oli kaiken aikaa öin ja päivin. Aivan pyhän ja kaikkeinpyhimmän välisen esiripun edessä oli kultainen suitsutusalttari. Tällä alttarilla papin tuli polttaa suitsuketta joka aamu ja ilta; sen sarviin siveltiin syntiuhrin verta, ja sille pirskotettiin verta suurena sovituspäivänä. Jumala itse sytytti tulen tälle alttarille, ja pyhänä tulena siitä pidettiin hyvää huolta. Yötä päivää pyhä suitsutus levitti tuoksuaan pyhäkön joka puolelle ja uloskin kauas pyhäkön ympäristöön.

Sisemmän esiripun takana oli kaikkeinpyhin, jonne keskittyi sovitusta ja välitystoimintaa kuvaava palvelus sekä taivaan ja maan välinen yhteydenpito. Pyhäkön tässä osassa sijaitsi akasia-puusta tehty arkki. Se oli silattu kullalla sekä sisältä että päältä, ja kultareunus kiersi sen kantta. Se valmistettiin niiden kivi-
taulujen säilytyspaikaksi, joihin Jumala oli kirjoittanut kymmenen käskysanaa. Tästä syystä arkkiä kutsuttiin Jumalan liiton arkiksi, koska kymmenet käskyt olivat Jumalan ja Israelin välisen liiton perustana.

Pyhän arkin kantta kutsuttiin armoistuimeksi. Se oli täyttä kultaa, ja sen päällä oli kaksi kultaista kerubia, yksi kannen kummassakin päässä. Kummankin enkelin toinen siipi oli kohotettu ylöspäin ja toinen taivutettu peittämään ruumista (ks. Hes. 1: 11) kunnioituksen ja nöyryyden merkiksi. Kerubien kasvot olivat vastakkain ja käännetty kunnioittavasti alas arkkiä

kohti. Tämä asento ilmaisi taivaallisen väen kunnioitusta Jumalan lakia kohtaan ja mielenkiintoa lunastussuunnitelmaa kohtaan.

Armoistuimen yläpuolella oli Sekina, Jumalan läsnäolon ilmestys; ja kerubien välistä Jumala ilmaisi tahtonsa. Toisinaan pilvestä kuuluva ääni tiedotti ylimmäiselle papille jumalallisia sanomia. Toisin ajoin oikeanpuoleisen enkelin ylle lankesi valo, joka merkitsi hyväksymistä tai suostumusta, välistä taas peittyi vasemmanpuoleinen varjoon tai pilveen, mikä merkitsi asian hylkäämistä tai kieltämistä.

Arkissa säilytetty Jumalan laki oli vanhurskauden ja tuomio-oikeuden suuri ohjesääntö. Tuo laki julisti kuoleman rikkojalleen; mutta lain yläpuolella oli armoistuin, ja sen yllä Jumala ilmaisi läsnäolonsa ja siitä suotiin katuvalle syntiselle anteeksianto sovituksen ansion perusteella. Näin siinä Kristuksen lunastustyössä, jota pyhäkköpalvelus kuvasi, »armo ja totuus tapaa-
vat toisensa», ja »vanhurskaus ja rauha antavat suuta toisilleen» (Ps. 85: 10).

Mikään kieli ei pysty kuvailemaan pyhän sisänäkymien loistokkuutta. Kullalla silatut seinät heijastivat kultaisen seitsenhaaraisen lampun valoa. Runsaasti kirjaillut verhot välkkyvine enkelikuvioineen antoivat pyhäkölle omaa monisävyistä väri-loistoaan. Pöytä ja suitsutusalttari lisäsivät osaltaan kullan kimallusta. Ja sisäverhon takana oli pyhä arkki salaperäisine kerubeineen, ja sen yllä pyhä Sekina, Herran läsnäolon näkyvä ilmestys. Ja kuitenkin tämä kaikki oli vain vähäistä kajastusta taivaassa olevan Jumalan temppelin kirkkaudesta, ihmisen hyväksi tehtävän lunastustoiminnan suuren keskuksen ihanuudesta.

Pyhäkön rakentaminen kesti noin puoli vuotta. Sen valmistuttua Mooses tarkasti rakentajien kaiken työn ja vertasi sitä vuorella näkemäänsä malliin ja Jumalalta saamiinsa ohjeisiin. »He olivat tehneet sen niin, kuin Herra oli käsenyt. Silloin Mooses siunasi heidät.» Innokkaina israelilaiset kerääntyivät katselemaan tuota pyhää rakennusta. Heidän mietiskellessään näkemäänsä kunnioittavan tyytyväisinä pilvenpatsas leijui pyhäkön kohdalle ja laskeutuen sen ylle peitti sen. »Ja Herran kirkkaus täytti asumuksen.» Jumalallinen yleisyys ilmeni niin

Patriarkat ja profeetat

voimakkaana, ettei Mooseskaan voinut vähään aikaan mennä sisälle. Syvästi liikuttuneena kansa katseli tuota merkkiä siitä, että Herra hyväksyi heidän kättensä työn. Mutta he eivät puhjenneet osoittamaan iloaan äänekkäästi. Kaikkien mielen täytti pelonsekainen juhlallisuus. Silti sisäinen riemu purkautui ilon kyyneleinä, ja he kuiskailivat hartaasti kiitostaan siitä, että Jumala oli suostunut pysymään heidän keskuudessaan.

Jumalan ohjeen mukaisesti Leevin heimo erotettiin hoitamaan pyhäkön palvelusta. Varhaisimpina aikoina jokainen mies toimi pappina omassa perhekunnassaan. Aabrahamin päivien pappeutta pidettiin vanhimman pojan esikoisoikeutena. Kaikkien Israelin esikoisten asemesta Herra hyväksyi *Leevin* heimon huolehtimaan pyhäkön tehtävistä. Korottamalla heidät tähän kunniaan Herra osoitti hyväksyvänsä heidän uskollisen palveluksensa sekä hänen rankaisutuomionsa toimeenpanon silloin kun Israel lankesi palvomaan kultaista vasikkaa. Pappuus rajoitettiin kuitenkin vain Aaronin perheeseen. Vain Aaron poikineen sai palvella Herran edessä; muille heimon jäsenille uskottiin pyhäkön ja sen kalusteiden hoito. Heidän tuli myös avustaa pappeja näiden palvelustehtävissä, mutta he eivät saaneet uh-rata, polttaa suitsuketta eivätkä nähdä pyhiä esineitä näiden ollessa peittämättöminä.

Papeille säädettiin erikoiset virkapuvut. »Teetä veljellesi Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi», kuului Mooseksen saama jumalallinen ohje. Tavallisen papin pukuna oli valkeasta pellavasta tehty saumaton viitta. Se ulottui miltei jalkateriin asti, ja se sidottiin vyötärölle vyöllä, joka oli tehty sinipunaisesta, purppuranpunaisesta ja helakanpunaisesta kirjokudoksesta. Pukua täydensi vielä pellavainen käärelakki eli turbaani. Palavan pensaan luona Moosesta käskettiin riisumaan kenkensä, koska hän seisoj pyhällä paikalla. Samoin eivät papitkaan saaneet mennä kengät jalassa pyhäkköön. Pölyiset asusteet saastuttaisivat pyhän paikan. Ennen pyhäkköön menoaan heidän piti jättää jalkineensa esipihalle. Heidän piti myös pestä kätensä ja jalkansa ennen kuin ryhtyivät palvelemaan pyhäkös-sä tai polttouhrialttarin luona. Näin tähdennettiin jatkuvasti sitä, että Jumalaa lähestyvien tuli poistaa itsestään kaikki saastaisuus.

Ylimmäisen papin vaatteet olivat hänen korkeaan asemaansa soveltuvasti kallista materiaalia ja kaunista tekoa. Ensin hänellä oli tavallisen papin vaatetta vastaava pellavainen ihokas ja sen päällä saumaton sinipunainen viitta. Sen helma koristeltiin ympäriinsä kultatiu^uilla ja granaattiomenilla, jotka tehtiin punasiini-, purppura- ja helakanpunalangoista. Viitan päällä oli vielä sitä lyhyempi kasukka, joka tehtiin kullasta ja sinipunaisista, purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja valkeista langoista. Se kiinnitettiin kauniisti tehdyllä vyöllä, jossa olivat kaikki nämä samat värit. Kasukka oli hihatton, ja sen kullalla kirjailtiin olkakappaleisiin pantiin kaksi onykskiveä, joihin kaiverrettiin Israelin kahdentoista heimon nimi.

Kasukan päällä oli rintakilpi, kaikkein pyhin pappisasusteista. Se oli samaa ainetta kuin kasukka, neliön muotoinen ja vaakasan mittainen. Kultarenkaiden välille solmitun punasinisen nauhan varassa se riippui olkakappaleista. Rintakilven etupinnaksi siihen kiinnitettiin kultakehyksiin ja neljään riviin samoja kalliita kiviä, jotka muodostavat Jumalan kaupungin kaksitoista perustusta. Rintakilven kiviä oli kaksitoista, ja niihin oli kaiverrettu heimojen nimet, yksi kuhunkin kiveen. Herran ohje kuului: »Aaron kantakoon jumalanvastausten rintakilvessä sydämensä päällä, astuessaan pyhäkköön, Israelin poikain nimet, että heidät alati johdatettaisiin muistoon Herran edessä» (2 Moos. 28: 29). Samoin Kristuksella, joka suurena ylimmäisenä pappina vetoaa verensä ansioon Isän edessä syntisen puolesta, on sydämellään jokaisen katuvan, uskovan sielun nimi. Psalmista sanoo: »Minä olen kurja ja köyhä, mutta Herra pitää minusta huolen» (Ps. 40: 18).

Rintakilven oikealla ja vasemmalla sivustalla oli kaksi suurta ja erinomaisen kirkasta kiveä. Nimeltään ne olivat uurim ja tummim. Niiden avulla Jumala ilmaisi tahtonsa ylimmäisen papin välitettäväksi edelleen. Kun asioita esitettiin Herran ratkaistaviksi, ilmaisi oikeanpuoleisen kiven ympärillä oleva valo Herran suostumusta eli myönteistä vastausta, kun taas pilven varjostaessa vasemmanpuoleisen kiven tiedettiin Herran vastauksen olevan kielteinen tai hylkäävä.

Ylimmäisen papin päähineenä oli valkoinen pellavaturbaani, ja siihen oli punasinisellä nauhalla sidottu kiinni kultainen otsa-

Patriarkat ja profeetat

koriste, johon oli kaiverrettu sanat: »Herralle pyhitetty». Pappien asun ja esiintymisen tuli antaa katsojalle vaikutelma Jumalan ja hänen palvontansa pyhydestä ja häntä lähestyvältä vaadittavasta puhtaudesta.

Koska sekä pyhäkkö että siinä tehtäviään hoitavat papit »palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo» (Hebr. 8: 5), oli se erinomaisen tärkeää, ja siksi Herra antoikin Mooseksen välityksellä erittäin tarkkoja ohjeita tämän vertauskuullisen palveluksen jokaisesta yksityiskohdasta. Pyhäkköpalvelus jakaantui päivittäiseen ja vuotuisen palvelukseen. Päivittäistä palvelusta suoritettiin pyhäkön esipihalla sijainneen polttouhrialttarin luona sekä sisällä pyhäkön etummaisessa osassa eli pyhässä, kun taas vuotuinen palvelus suoritettiin kaikkein pyhimmässä eli pyhäkön takaosassa.

Tätä pyhäkön sisempää osastoa ei saanut nähdä kukaan muu kuin ylimmäinen pappi, ja hänkin sai mennä sinne vain kerran vuodessa ja vain huolellisten ja juhlallisten valmistelujen jälkeen. Vavisten hän astui sisälle Jumalan eteen, ja kunnioittavan hiljaisuuden vallitessa kansa odotti hänen paluutaan ylentäen mielensä hartaasti rukoilemaan Jumalan siunausta. Armoistui-
men edessä ylimmäinen pappi toimitti sovituksen Israelin synneistä, ja kirkkaassa pilvessä Jumala ilmestyi hänelle. Jos hän viipyi sisällä tavallista kauemmin, pelkäsi kansa että Herran kirkkaus oli saattanut tuhota hänet joko heidän tai omien syntiensä vuoksi.

Päivittäinen palvelus käsitti aamun ja illan polttouhrin, hyväntuoksuisen suitsutusuhrin kultaisella alttarilla sekä tiettyjä yksilöllisiä syntiuhreja. Lisäksi uhrattiin määrättyinä sapatteina, uudenkuun aikoina ja erikoisina juhla-aikoina.

Joka aamu ja ilta poltettiin alttarilla vuoden vanha karitsa ja sen yhteyteen kuuluva ruokauhri. Näin kuvattiin kansan päivittäistä pyhittäytymistä Herralle ja sen jatkuvaa riippuvuutta Kristuksen sovitusverestä. Jumala tähdensi erikoisesti sitä, että pyhäkköpalveluksen yhteydessä tuli jokaisen uhrin olla »virheetön» (2 Moos. 12: 5). Pappien oli tarkastettava kaikki paikalle tuodut uhrieläimet ja hylätä jokainen sellainen, jossa todettiin jokin virhe. Vain »virheetön» uhri saattoi kuvata hänen

täydellistä puhtauttaan, joka tulisi uhraamaan itsensä virheettömänä ja tahrattomana karitsana (ks. 1 Piet. 1:19). Apostoli Paavali käyttää näitä uhreja kuvauksenaan puhuessaan siitä, mitä Kristuksen seuraajista pitäisi tulla. Hän sanoo: »Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne» (Room. 12: 1). Meidän tulee antautua palvelemaan Jumalaa ja pyrkiä tekemään tämä uhrimme mahdollisimman täydelliseksi. Jumala ei hyväksy mitään vähempää kuin parhaan mitä voimme tarjota. Ne jotka rakastavat häntä koko sydäimestään, pyrkivät antamaan hänelle elämänsä parhaan palveluksen, ja he koettavat jatkuvasti saattaa koko olemuksensa sopusointuun niiden lakien kanssa, jotka auttavat heitä tekemään hänen tahtoaan.

Suitsutusuhri lähensi pappia Jumalaan välittömämmin kuin mikään muu päivittäinen palvelus. Koska pyhäkön sisempi esirippu ei ulottunut kattoon asti, pääsi armoistuimen yllä oleva Jumalan kirkkaus kajastamaan pyhäkön etuosaan. Uhratessaan suitsuketta Herran edessä pappi katsoi arkkiin päin, ja kun suitsutus kohosi pilvenä ylös, laskeutui jumalallinen kirkkaus armoistuimen päälle sekä täytti kaikkeinpyhimmän ja usein pyhäkön molemmat osat, niin että papin oli pakko perääntyä ulko-ovelle asti. Samoin kuin tässä esikuvallisessa palveluksessa pappi katsoi uskossa armoistuimeen päin, jota hän ei voinut nähdä, on Jumalan kansan nyt kohdistettava rukouksensa Kristukseen, suureen ylimmäiseen pappiinsa, joka inhimilliselle katseelle näkymättömänä rukoilee heidän puolestaan taivaallisessa pyhäkössä.

Israelin rukousten ohessa ylös kohoava suitsutus kuvaa Kristuksen ansioita ja välitystoimintaa sekä hänen täydellistä vanhurskauttaan, joka uskon kautta luetaan hänen kansansa hyväksi ja joka yksin voi tehdä syntisten olentojen palvonnan kelpolliseksi Jumalalle. Pyhäkön pyhimmän osaston verhon edessä oli ikuisen välitystoiminnan alttari ja sen etummaisena osastona edessä oli jatkuvan sovituksen alttari. Jumalaa oli lähestyttävä veren ja suitsutuksen välityksellä. Nämä kuvasivat suurta Välimiestä, jonka kautta syntiset saavat lähestyä Herraa ja jonka

Patriarkat ja profeetat

ainoan välityksellä armo ja pelastus voidaan suoda katuvalle, uskovalle sielulle.

Kun papit aamuin ja illoin astuivat sisälle pyhäkköön suitsutuksen aikana, oltiin esipihalla valmiina suorittamaan päivittäinen uhraaminen siellä olevalla alttarilla. Jumalanpalvelukseen kokoontuneet seurasivat tätä suurella mielenkiinnolla. Ennen kuin he papin palveluksen välityksellä pääsivät Jumalan eteen, heidän oli vakavasti tutkisteltava sydäntään ja tunnustettava syntinsä. Katse pyhäkköön suunnattuna he yhtyivät hiljaiseen rukoukseen. Näin heidän pyyntönsä kohosivat suitsutuksen pilvessä ylös ja uskonsa kiinnittyi sen luvatus Vapahtajan ansioihin, jota sovitushuri kuvasi. Aamun ja illan uhriaikoja pidettiin pyhinä, ja myöhemmin niitä noudatettiin jumalanpalvelukseen määrättyinä aikoina koko Israelissa. Ja kun juutalaiset sitten aikanaan joutuivat maanpakolaisina hajaantumaa kaukaisiin maihin, he näinä määrääaikoina yhä käänsivät kasvonsa Jerusalemiä kohti ja rukoilivat Israelin Jumalaa. Tästä tavasta kristitytkin saavat esimerkin aamu- ja iltarukouksesta. Vaikka Jumala ei hyväksykään pelkkiä muotomenoja, jotka ovat vailla jumalanpalveluksen henkeä, hän mielihyvin näkee häntä rakastavien kumartuvan aamuin ja illoin pyytämään anteeksi tekemiään syntejä ja anomaan tarvitsemiaan siunauksia.

Näkylevät pidettiin aina Herran edessä jatkuvana uhrina. Näin ne sisältyivät päivittäiseen uhraamiseen. Näkyleipää kutsuttiin myös »läsnäolon leiväksi», koska se oli aina Herran kasvojen edessä. Se oli ihmisen tunnustus siitä, että hän on riippuvainen Jumalan antamasta sekä ajallisesta että hengellisestä ruuasta ja että hän saa sitä vain Kristuksen välitystoiminnan avulla. Jumala oli ruokkinut Israelia erämaassa taivaan leivällä, ja häneen heidän täytyi yhä turvautua saadakseen sekä ajallista ruokaa että hengellisiä siunauksia. Sekä manna että näkyleipä viittasivat Kristukseen, elävään leipään, joka aina Jumalan luona ollen edustaa meitä. Hän itse sanoi: »Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta» (Joh. 6: 48—51). Leipien päälle pantiin suitsuketta. Kun leivät sapattisin vaihdettiin tuoreisiin, poltettiin suitsuke alttarilla uhriksi Jumalalle.

Tärkeimpänä osana päivittäisistä toimituksista oli eri henkilöiden hyväksi suoritettu palvelus. Katuva syntinen toi uhrinsa

pyhäkön ovelle ja pannen kätensä uhrieläimen pään päälle tunnusti syntinsä. Näin hän vertauskuvallisesti siirsi ne itseltään viattomalle uhrille. Omin käsin hän sitten surmasi eläimen, ja pappi kantoi veren pyhäkköön ja pirskontti sitä sen esiripun edessä, jonka takana oli arkin sisällä syntyisen rikkoma laki. Tällä toimituksella synti siirrettiin veren välityksellä vertauskuvallisesti pyhäkköön.* Papin tuli sen jälkeen syödä uhrieläimen liha, Aaronin poikien Moosekselta saaman seuraavan ohjeen mukaisesti: »Hän [Jumala] on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan» (3 Moos. 10: 17). Molemmat uhrienot kuvasivat samanvertaisesti synnin siirtämistä katuvalta pyhäkköön.

Tämänkaltainen toiminta jatkui vuoden mittaan päivästä toiseen. Israelin synnit tällä tavoin pyhäkköön siirrettyinä saastuttivat sen, ja niin oli synnit poistettava sieltä erikoisin toimenpitein. Jumala käski toimittaa pyhäkön molempien osien sovituksen, ja alttari oli puhdistettava ja pyhitettävä »israelilaisten saastaisuudesta» (3 Moos. 16: 19).

Kerran vuodessa, suurena sovituspäivänä, pappi astui sisälle kaikkeinpyhimpään puhdistukseen pyhäkön. Siellä suoritettu työ päätti pyhäkköpalveluksen vuotuisen kierron.

Sovituspäivänä tuotiin kaksi kaurista pyhäkön ovelle, ja ylimäinen pappi heitti niistä arpaa, »toisen arvan Herralle ja toisen Asaselille». Se kauris, jonka arpa määräsi Herralle, oli uhrattava kansan syntiuhriksi. Ja papin oli vietävä sen verta esiripun sisäpuolelle ja pirskotettava sitä armoistuimelle. »Ja näin hän toimittakoon pyhäkölle sovituksen israelilaisten saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa; näin hän tehköön myös ilmestysmajalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.»

»Ja Aaron laskekoon molemmat kätensä elävän kauriin päälle ja tunnustakoon siinä kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja pankoon ne kauriin pään päälle ja lähettäköön sen, sitä varten varatun miehen viemänä, erämaahan. Näin kauris kantakoon kaikki heidän pahat tekonsa autioon seutuun.» Kansa tunsu vapautuneensa syntiensä taakasta vasta sitten kun kauris oli näin lähetetty pois. Jokaisen oli tutkisteltava sieluaan niin kauan kuin

* Ks. Liite, viite n:o 6.

Patriarkat ja profeetat

sovitustyö oli käynnissä. Kaikki maiset toimet pantiin syrjään, ja koko Israelin kansa käytti sen päivän vakavaan nöyrytykseen Jumalan edessä, rukoukseen, paastoon ja syvään sydämen tutkisteluun.

Tämä vuosittainen palvelus opetti kansalle tärkeitä totuuksia sovituksesta. Vuoden varrella toimitetuissa syntiuhreissa oli sijainen hyväksyty syntisen tilalle, mutta uhrieläimen veri ei ollut aikaansaanut synnille täyttä sovitusta. Se oli vain mahdollistanut synnin siirtämisen pyhäkköön. Veriuhrilla syntinen tunnusti lain sitovuuden ja oman syyllisyytensä sen rikkomiseen sekä ilmaisi uskovansa häneen, joka oli ottava pois maailman synnin. Mutta hän ei vielä päässyt täysin vapaaksi lain tuomiosta. Kun ylimmäinen pappi oli sovituspäivänä toimittanut kansan syntiuhrin, hän vei sen verta kaikkeinpyhimpään ja pirskontti sitä armoistuimelle, lain taulujen yläpuolelle. Näin täytettiin se lain vaatimus, joka langetti kuoleman syntiselle. Sitten pappi välimiehen tehtävänsä mukaisesti sälytti synnit itselleen ja poistuen pyhäköstä kantoi muassaan Israelin syyllisyyden taakan. Pyhäkön ovella hän laski molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle ja tunnusti siinä »kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa» ja pani »ne kauriin pään päälle». Ja kun kauris nämä synnit kantavana lähetettiin pois, niiden katsottiin sen mukana tulleen ikuisesti erotetuiksi kansasta. Näin toimitettiin se palvelus, »mikä on taivaallisten kuva ja varjo» (Hebr. 8: 5).

Kuten edellä on jo mainittu, Mooses rakensi maanpäällisen pyhäkön sen mallin mukaan, joka hänelle näytettiin vuorella. Se oli »nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva, ja sen mukaisesti» siinä uhrattiin »lahjoja ja uhreja». Sen pyhät osastot olivat »taivaallisten kuvat». Kristus, suuri ylimmäinen pappimme, tekee pappispalvelusta »kaikkeinpyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen» (Hebr. 9: 9,23; 8: 2). Apostoli Johannes sai näyssä katsella taivaassa olevaa Jumalan temppeleä, ja hän näki, miten »valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua». Hän näki enkelin tulevan »pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä» (Ilm. 4: 5; 8: 3). Tässä profeetta sai kat-

sella taivaallisen pyhäkön etummaista osaa, ja hän näki siellä »seitsemän tulisoihtua» sekä kultaisen alttarin, joita maanpäällisessä pyhäkössä kuvasivat seitsenhaarainen lamppu ja suitsutusalttari. Edelleen »Jumalan temppeli taivaassa aukeni» (Ilm. 11: 19), ja hän katsoi sisemmän esiripun taa kaikkeinpyhimpään. Siellä näkyi »hänen liittonsa arkki» (Ilm. 11: 19). Sitä kuvasi Mooseksen rakentama pyhä arkki, jossa oli määrä säilyttää Jumalan laki.

Maanpäällinen pyhäkkö rakennettiin »sen kaavan mukaan, minkä Mooses oli nähnyt». »Majan ja kaikki palvelukseen kuuluvat esineet» Paavali katsoo valmistuneina olevan »taivaallisten kuvat» (Ap.t. 7: 44; Hebr. 9: 21,23). Ja Johannes sanoo nähneensä taivaallisen pyhäkön. Tämä pyhäkkö, jossa Jeesus palvelee hyväksemme, on se suuri alkuperäiskappale, josta Mooseksen rakentama pyhäkkö oli jäljennös.

Taivaallinen temppeli, kuningasten Kuninkaan vakituinen olinpaikka, jossa »tuhannen tuhatta palveli häntä, ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seisoi hänen edessänsä» (Dan. 7: 10), on iankaikkisen valtaistuimen kirkkauden täyttämä, niin että serafitkin, sen loistavat vartijat, verhoavat kasvonsa kunnioituksesta. Sen avaruutta ja kirkkautta ei mikään maallinen rakennus voinut esittää. Kuitenkin maanpäällisen pyhäkön ja sen palvelusten oli määrä opettaa tärkeitä totuuksia taivaallisesta pyhäköstä ja siitä suuresta työstä, jota siellä suoritettiin ihmisen lunastamiseksi.

Taivaaseen astumisensa jälkeen Vapahtajamme oli määrä aloittaa toimintansa ylimmäisenä pappinamme. Paavali sanoo: »Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme» (Hebr. 9:24). Kristuksen toiminnassa tulisi olemaan kaksi suurta vaihetta, jotka kumpikin täyttivät tietyn ajanjakson ja oman määrätyn paikkansa taivaallisessa pyhäkössä. Sitä kuvaavasti jakautui maanpäällinenkin pyhäkköpalvelus kahteen vaiheeseen, päivittäiseen ja vuotuisen palvelukseen, ja pyhäkössä oli näille kummallekin omistettu oma osastonsa.

Samoin kuin Kristus taivaaseen noustuaan ilmestyi Jumalan eteen vedotakseen verensä ansioon katuvien uskovaisten puo-

Patriarkat ja profeetat

lesta, pirskontti pappi pyhäkössä päivittäin uhrieläimen verta syntisen puolesta.

Joskin Kristuksen veren tuli vapauttaa syntinen lain tuomios- ta, se ei kuitenkaan tyystin poistanut syntiä, vaan tämä pysyi muistiin merkittynä pyhäkössä lopulliseen sovitukseen saakka. Samoin esikuvallisesti syntiuhrin veri poisti synnin katuvalta, mutta se jäi pyhäkköön sovituspäivään asti.

Johannes sai nähdä, miten suurena lopullisen palkanmaksun päivänä »kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan» (Ilm. 20:12). Silloin kaikkien todella katuvien synnit pyyhitään pois taivaan kirjoista Kristuk- sen sovitusveren ansion perusteella. Siten pyhäkkö vapautetaan eli puhdistetaan syntien muistimerkinnöistä. Esikuvallisesti tätä suurta sovitusyötä eli syntien pyyhkimistä pois vastasi se pal- velus, joka suoritettiin sovituspäivänä — maanpäällisen pyhä- kön puhdistaminen, joka tapahtui poistamalla sieltä syntiuhrin veren perusteella ne synnit jotka sen olivat saastuttaneet.

Kuten lopullisessa sovituksessa todella katuvien synnit pois- tetaan taivaan kirjoista, niin ettei niitä enää muisteta eivätkä ne enää mieleen johdu, niin ne esikuvallisestikin kannettiin ulos erämaahan, ikuisesti eroon kansasta.

Koska saatana on synnin alkuunpanija ja suoranainen yllyt- täjä kaikkiin niihin synteihin, jotka aiheuttivat Jumalan Pojan kuoleman, vaatii oikeudenmukaisuus, että saatanan on kärsittä- vä lopullinen rangaistus. Kun Kristus lopullisesti lunastaa ihmi- set ja puhdistaa kaikkeuden synnistä, päättyy tämä toiminta sii- hen, että synti poistetaan taivaallisesta pyhäköstä, ja nämä syn- nit säilytetään saatanalle, joka näin joutuu kantamaan niiden lopullisen rangaistuksen. Samoin esikuvallisesti päättyi vuotui- nen palveluksen kierto pyhäkön puhdistamiseen ja syntien tun- nustamiseen kädet laskettuina sen kauriin pään päälle, joka lähetettiin erämaahan.

Näin pyhäkkö ja myöhemmin sen sijaan tullut temppeleli opet- tivat toimituksillaan kansalle päivittäin suuria totuuksia Kris- tuksen kuolemasta ja palveluksesta. Ja kerran vuodessa heidän ajatuksensa suunnattiin Kristuksen ja saatanan välisen suuren taistelun loppuvaiheisiin, maailmankaikkeuden lopulliseen puh- distamiseen synnistä ja syntisistä.

31.

NAADABIN JA ABIHUN SYNTI

Pyhäkön vihkimisen jälkeen vihittiin myös papit pyhään virkaansa. Nämä toimitukset kestivät seitsemän päivää, niin että kullakin päivällä oli erikoiset juhlamenonsa. Kahdeksantena päivänä he ryhtyivät palvelustehtäviinsä. Poikiensa avustamana Aaron suoritti Jumalan vaatimat uhrin, kohotti kätensä ja siunasi kansan. Kaikki oli tehty Jumalan käskyn mukaisesti, ja hän hyväksyi uhrin ja ilmaisi kirkkautensa ihmeellisellä tavalla; tuli lähti Herran tyköä ja kulutti alttarilla olleen uhrin. Kansa katseli tätä suurenmoista jumalallisen voiman ilmausta pelokkaana ja kovin kiinnostuneena. He näkivät siinä merkin Jumalan kirkkaudesta ja suosioista, ja riemuiten yhteen ääneen ja ylistäen ja kunnioittaen Jumalaa he lankesivat kasvoilleen aivan kuin Herra itse olisi ollut paikalla.

Mutta pian tämän jälkeen äkillinen ja hirveä onnettomuus kohtasi ylimmäisen papin perhettä. Jumalanpalveluksen aikana, kansan rukousten ja ylistysten kohotessa Jumalan puoleen, kaksi Aaronin pojista otti kumpikin hiilipannunsa ja poltti sen päällä hyvänhajuista suitsuketta suloisesti tuoksuavaksi uhriksi Herralle. Mutta vastoin Herran käskyä he »toivat vierasta tulta» suitsutukseen. Herra oli käskennyt käyttämään siihen hänen itse sytyttämänsä pyhää tulta, mutta sen sijasta he ottivat siihen tavallista. Tämän synnin vuoksi lähti tuli Herran tyköä ja kulutti heidät kansan nähden.

Mooseksen ja Aaronin jälkeen Naadab ja Abihu olivat olleet korkeimmassa asemassa Israelissa. Herra oli antanut heille

Patriarkat ja profeetat

erikoisen kunnian sallimalla heidän seitsemänkymmenen vanhimman seurassa katsella hänen kirkkauttaan vuorella. Mutta sen perusteella ei heidän rikkomustaan sopinut puolustella eikä vähätellä. Päinvastoin se vain pahensi heidän syntiään. Vaikka ihmisillä olisi paljon totuuden valoa, vaikka he olisivat Israelin vanhimpien tavoin saaneet nousta vuorelle sekä seurustella etuoikeutetusti Jumalan kanssa ja oleskella hänen kirkkautensa valossa, ei heidän sovi kuvitella, että he myöhemmin voivat tehdä syntiä rankaisematta ja ettei Jumala, suotuaan heille sellaisen kunnian, kovinkaan ankarasti rankaisisi heidän pahuuttaan. Tämä on kohtalokas erehdys. Suodut etuoikeudet ja suuri valo vaativat vastaanottajaltaan annettua valoa vastaavia hyveitä ja pyhyyttä. Jumala ei voi hyväksyä mitään vähempää kuin tämän. Suuret siunaukset tai etuoikeudet eivät saisi tuudittaa ketään väärään varmuuteen tai huolimattomuuteen. Niiden saajat eivät saisi koskaan tuntea olevansa vapaita tekemään syntiä, luullen, ettei Jumala ole niin tarkka heidän suhteensa. Kaikkien Jumalan antamien etujen tarkoituksena on lisätä hengen palavuutta, intoa toimintaan ja tarmoa hänen pyhän tahtonsa toteuttamiseen.

Naadabia ja Abihua ei ollut nuoruudessa totutettu hillitsemään itseään. Isä antoi helposti periksi eikä vaatinut ehdottomasti noudattamaan sitä mikä oli oikeaa, ja niin hänen lapsensakin saivat kasvaa kurittomasti. Hän salli poikiensa seurata omia taipumuksiaan, ja kun he pitkän aikaa hemmottelivat itseään, tottuivat he niin noudattamaan omia mielitekojaan, etteivät osanneet poiketa niistä silloinkaan, kun joutuivat hoitamaan kaikkein pyhintä virkaa. He eivät olleet oppineet kunnioittamaan isänsä arvovaltaa eivätkä siksi käsittäneet, että Jumalan vaatimuksia oli noudatettava ehdottoman tarkasti. Jumala joutui rankaisemaan Aaronin poikia, koska tämä oli erehtynyt olemaan heille liian peräänantava.

Jumala halusi/opettaa kansalle, että sen oli lähestyttävä häntä erittäin kunnioittavasti ja hänen määräämällään tavalla. Hän ei voi hyväksyä osittaista kuuliaisuutta. Ei riittänyt, että tänä jumalanpalveluksen juhlallisena aikana *miltei* kaikki tehtiin hänen ohjeidensa mukaisesti. Hän on julistanut kirouksen niille, jotka poikkeavat hänen käskyistään eivätkä tee eroa arkisten

ja pyhien asioiden välillä. Profeetan välityksellä hän lausuu: »Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi!

Voi niitä, jotka ovat viisaita omissa silmissään ja ymmärtäväisiä omasta mielestensä, jotka lahjuksesta julistavat syyllisen syyttömäksi ja ottavat oikeuden siltä, joka oikeassa on!

He ovat ylenkatsooneet Herran Sebaotin lain ja pitäneet pilkkansa Israelin Pyhän sanaa» (Jes. 5: 20—24). Älköön kukaan eksykö uskomaan, että eräät Jumalan käskyt olisivat vähemmän tärkeitä tai että hän hyväksyisi jotakin muuta sen tilalle, mitä on vaatinut. Profeetta Jeremia lausui: »Onko kukaan sanonut, ja se on tapahtunut, jos ei Herra ole käsenyt?» (Val.v. 3: 37). Jumala ei ole pannut sanaansa yhtään sellaista käskyä, jota ihmiset saisivat vapaasti joko totella tai olla tottelematta ilman että joutuisivat kärsimään seurauksista. Jos ihmiset haluavat vähänkin poiketa ehdottoman kuuliaisuuden polulta, he saavat havaita valinneensa tien, »joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 14: 12).

»Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa Eleasarille ja Iitamarille: 'Älkää päästäkö tukkaanne hajalle älkääkö repikö vaatteitanne, ettette kuulisi, sillä Herran voiteluöljy on teissä.'» Mooses muistutti veljeään Jumalan sanoista: »Niissä, jotka ovat minua lähellä, minä osoitan pyhyiteni ja kaiken kansan edessä kirkkauteni.» Aaron oli vaiti. Tuska raastoi hänen isänsydäntään, kun hänen poikansa oli niin äkkiä ja varoittamatta surmattu. Mutta heidän syntinsäkin oli niin hirvittävä, ja nyt hän käsitti sen aiheutuneen siitä, että hän oli laiminlyönyt velvollisuutensa. Hän ei kuitenkaan ilmaissut tunteitaan millään tavoin. Hän ei saanut mitenkään ilmaiseamalla suruaan näyttää olevansa myötätuntoinen synnille. Kansaa ei saanut yllyttää napisemaan Jumalaa vastaan.

Herra halusi opettaa kansaansa tunnustamaan ojennustensa oikeudenmukaisuuden, jotta toiset pelkäisivät. Israelissa oli niitä, joita varoitus tästä hirvittävästä rangaistuksesta saattoi varjella luottamasta yltiöpäisesti Jumalan pitkämielisyyteen siihen asti, että hekin olisivat jo ratkaisseet kohtalonsa. Jumala nuhtelee niitä, jotka osoittavat syntiselle sellaista väärää myötätuntoa mikä pyrkii puolustelemaan hänen syntiään. Synti kuoletaa

Patriarkat ja profeetat

siveelliset käsitykset, niin ettei vääryyden tekijä tajua rikkomuksensa valtavuutta, ja ilman Pyhän Hengen vakuuttavaa voimaa hän jää puolittain sokeaksi syntinsä suhteen. Kristuksen palvelijain velvollisuutena on osoittaa näille erehtyville heidän vaaransa. Ne jotka kumoavat varoituksen vaikutuksen estämällä syntisiä näkemästä synnin todellista luonnetta ja seurauksia, kehuvat usein että he siten vain osoittavat rakkauttaan. Mutta toiminnallaan he päinvastoin estävät ja vastustavat Jumalan Pyhän Hengen työtä. He tuodittavat syntisen uneen aivan häviönsä partaalla. Näin he syyllistyvät itsekkin hänen rikkomukseensa ja joutuvat raskaaseen vastuuseen hänen katumattomuudesta. Tällainen väärä ja petollinen myötätunto on johtanut monen monta perikatoon.

Naadab ja Abihu eivät olisi lainkaan tehneet tuota kohtalokasta syntiä, elleivät ensin olisi juopuneet paljon viinin käytöstä. He käsittivät, että ennen esiintymistään pyhäkössä heidän oli valmistauduttava erittäin huolellisesti ja vakavasti; ilmaisihan Jumala siellä läsnäolonsa. Mutta epäraittius teki heidät kelvottomiksi pyhään virkaansa. Heidän mielensä tuli sekavaksi ja käsityksensä sumeni, niin etteivät he pystyneet erottamaan pyhiä asioita arkisista. Aaronia ja hänen eloon jääneitä poikiaan varoitettiin: »Viiniä ja väkijuomaa älkää juoko, älä sinä älkööt-kä sinun poikasi sinun kanssasi, kun menette ilmestysmajaan, ettette kuolisi. Tämä olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, tehäksenne erotuksen pyhän ja epäpyhän, saastaisen ja puhtaan välillä, ja opettaaksenne israelilaisille kaikki ne käskyt, jotka Herra on heille Mooseksen kautta puhunut.» Väkijuomien käyttö heikentää ruumista, tekee mielen sekavaksi ja alentaa siveellistä tasoa. Se estää ihmisiä tajuamasta taivaallisten asioiden pyhyyttä ja Jumalan vaatimusten sitovuutta. Kaikkien niiden, joiden asemaan liittyi pyhää vastuuta, oli oltava täysin raittiita, jotta he olisivat osanneet tehdä selvän eron oikean ja väärän välillä ja lujasti periaatteellisina pystyneet viisaasti jakamaan oikeutta ja osoittamaan armoa.

Tämä sama velvollisuus on jokaisella Kristuksen seuraajalla. Apostoli Pietari julistaa: »Te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa» (1 Piet. 2: 9). Jumala vaatii meitä säilyttämään jokaisen kykymme mahdollisimman hy-

vässä kunnossa voidaksemme palvella Luojaamme hyväksyttävästi. Väkijuomia käytettäessä tulokset ovat samat kuin noiden Israelin pappien tapauksessa. Omatunto menettää herkkyytensä synnin suhteen, ja ihminen alkaa varmasti paatua yhä pahemmaksi, kunnes hän ei enää osaa tehdä mitään eroa arkisen ja pyhän välillä. Miten sitten voimme päästä Jumalan vaatimalle tasolle? »Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka Henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat? Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne» (1. Kor. 6: 19,20). »Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi» (1 Kor. 10: 31). Kristuksen seurakunnalle kaikkina aikoina annetaan tämä vakava ja pelottava varoitus: »Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet; sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja sellaisia te olette» (1 Kor. 3: 17).

32.

LAKI JA LIITOT

Luomisestaan lähtien Aadam ja Eeva tunsivat Jumalan lain. He olivat selvillä siitä mitä se vaati heiltä, ja sen käskyt olivat kirjoitetut heidän sydämeensä. Kun ihminen lankesi syntiin, ei lakia muutettu, vaan laadittiin parannussuunnitelma hänen palauttamisekseen kuuliaisuuteen. Annettiin lupaus Vapahtajasta ja säädettiin uhrijärjestelmä, joka viittasi siihen että Kristus tulisi kuolemaan suurena syntiuhrina. Mutta ellei Jumalan lakia olisi koskaan rikottu, ei kuolemaakaan olisi koskaan ollut eikä olisi tarvittu Vapahtajaa. Niin muodoin ei olisi myöskään tarvittu uhreja.

Aadam opetti jälkeläisilleen Jumalan lakia, ja tulevien sukupolvien aikana se siirtyi isältä pojalle. Mutta kaikesta siitä huolimatta, mitä ihmisen lunastamiseksi oli niin armollisesti tehty, vain muutamat ottivat sen vastaan ja olivat kuuliaisia. Syntisyydessään maailma saastui niin pahoin, että se oli vedenpaisumuksella puhdistettava turmeluksestaan. Nooa perheineen säilytti lain, ja hän opetti jälkeläisilleen kymmenet käskyt. Ihmisten jälleen luopuessa Jumalasta Herra valitsi Aabrahamin, josta hän lausui: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani» (1 Moos. 26: 5). Hänelle säädettiin ympärileikkaus merkiksi siitä, että ne joille se tehtiin olivat antautuneet palvelemaan Jumalaa ja sitoutuneet pysymään erossa epäjumalanpalveluksesta sekä noudattamaan Jumalan lakia. Aabrahamin jälkeläiset eivät täyttäneet tätä sitoumusta, vaan liittoutuivat pakanoiden kanssa ja omaksuivat heidän tapojaan, ja niin he joutuivat vaeltele-

maan ja lopulta orjiksi Egyptiin. Mutta heidän ollessaan läheisessä yhteydessä epäjumalanpalvelijoihin ja pakotettuina egyptiläisten vallanalaisuuteen pakanuuden inhottavat ja julmat opeukset turmelivat entistä pahemmin heidän jumalalliset säädöksensä. Sen tähden Herra, vapautettuaan heidät Egyptistä, laskeutui Siinaille kirkkautensa loistossa ja enkeleidensä ympäröimänä ja pelottavan majesteettisesti julisti lakinsa kaiken kansan kuullen.

Mutta hän ei jättänyt käskyjään sellaisen kansan muistin varaan, joka oli taipuvainen unohtamaan hänen vaatimuksensa, vaan kirjoitti ne kivitauluihin. Hän ei jättäisi Israelille mitään mahdollisuutta sekoittaa pakanallista perimätietoa hänen pyhiin käskyihinsä tai halventaa hänen vaatimuksiaan ihmisten säädöksillä tai tavoilla. Mutta hän ei tyytynyt vain antamaan heille kymmenen käskyn lakia. Kansa oli osoittautunut niin helposti harhaan johdettavaksi, ettei hän halunnut jättää yhtään kiusauksen ovea vartioimatta. Mooseksen tuli kirjoittaa Jumalan ohjeiden mukaisesti hänen yksityiskohtaiset oikeutensa ja lakinsa, joista he saisivat tarkoin oppia tuntemaan hänen vaatimuksensa. Nämä ohjeet esittivät heille, miten heidän tuli suhtautua Jumalaan, toisiinsa ja muukalaisiin, ja ne selostivat erikoisesti ja seikkaperäisesti kymmenen käskyn periaatteita, jottei kenenkään tarvitsisi erehtyä. Ne annettiin turvaamaan kivitauluihin kaiverrettujen kymmenien käskyjen pyhyys.

Jos ihminen olisi pitänyt Jumalan lain, jonka Aadam sai lankeemuksensa jälkeen, jonka Nooa säilytti ja jota Aabraham noudatti, ei ympärileikkauksen säädökseen olisi ollut mitään aihetta. Ja jos Aabrahamin jälkeläiset olisivat pitäneet sen liiton, jonka merkinä ympärileikkaus oli, ei heitä olisi koskaan saatu vietellyiksi palvelemaan epäjumalia, eikä heidän olisi tarvinnut joutua kärsimään Egyptin orjuutta. He olisivat säilyttäneet Jumalan lain mielessään, eikä sitä olisi tarvinnut julistaa Siinailta eikä kaivertaa kivitauluihin. Ja jos kansa olisi soveltanut käytäntöön kymmenen käskyn periaatteita, ei Moosekselle olisi tarvinnut antaa mitään lisäohjeita.

Aadamin jälkeläiset väärivät myös hänen saamansa uhrijärjestelmän. Taikausko, epäjumalanpalvelus, julmuus ja irstailu turmelivat Jumalan säätämän yksinkertaisen ja merkitsevän

Patriarkat ja profeetat

palveluksen. Ollessaan niin kauan tekemisissä epäjumalanpalvelijoiden kanssa Israelin kansa liitti monia pakanallisia tapoja jumalanpalvelukseensa. Siksi Herra antoi heille Siinailta myös uhripalvelusta koskevia täsmällisiä ohjeita. Pyhäkön tultua valmiiksi hän antoi Moosekselle armoistuimen yllä olevasta pilvestä täydet ohjeet pyhäkössä suoritettavien uhrien järjestelmästä ja jumalanpalveluksen muodoista. Näin Moosekselle annettiin seremonialaki, ja hän kirjoitti sen kirjaan. Mutta kymmenen käskyn lain, joka julistettiin Siinailta, Jumala itse oli kirjoittanut kivitauluihin, ja se säilytettiin pyhänä kalleutena arkissa.

Monet pyrkivät sekoittamaan nämä kaksi järjestelmää toisiinsa lainaamalla seremonialaista puhuvia raamatunkohtia sen väitteen tueksi, että siveyslaki on poistettu. Mutta tämä on Raamatun vääristelyä. Nämä kaksi järjestelmää eroavat toisistaan jyrkästi ja selvästi. Seremonialaki käsitti vertauskuvia, jotka viittasivat Kristukseen, hänen uhriinsa ja pappeuteensa. Heprealaisten tuli noudattaa tätä jumalanpalvelusmenoja koskevaa lakia uhreineen ja muotomeneineen, kunnes vertauskuva tapasi perikuvansa silloin kun Kristus kuoli Jumalan Karitsana, joka ottaa pois maailman synnin. Silloin piti kaikkien uhritoimitusten lakata. Tämän lain Kristus »otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin» (Koi. 2:14). Mutta kymmenen käskyn laista psalmista lausuu: »Iankaikkisesti pysyy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa» (Ps. 119: 89). Ja Kristus itse sanoo: »Älkää luulko, että minä olen tullut lakia kumoamaan. Sillä totisesti minä sanon teille:» — näin hän tekee lausuntonsa mahdollisimman korostetuksi — »kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut» (Matt. 5: 17,18). Tässä hän ei opeta vain sitä, mitä Jumalan lain vaatimukset olivat olleet ja silloin olivat, vaan että nämä vaatimukset pysyisivät voimassa niin kauan kuin taivaat ja maa ovat olemassa. Jumalan laki on yhtä järkkymätön kuin hänen valtaistuimensa. Sen vaatimukset koskevat ihmiskuntaa kaikkina aikoina.

Siinailta julistetusta laista Nehemia sanoo: »Sinä astuit alas Siinain vuorelle ja puhuit heille taivaasta ja annoit heille *oikeat tuomiot ja totiset lait, hyvät säädökset ja käskyt*)» (Neh. 9: 13). Ja Paavali, »pakanain apostoli», julistaa: »Laki on kuitenkin

pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7:12). Tämä ei voi tarkoittaa mitään muuta kuin kymmenen käskyn lakia, sillä se sanoo: »Älä himoitse» (Jae 7.).

Kun Vapahtajan kuolema lakkautti vertauskuvien ja varjojen lain, se ei vähääkään vähentänyt siveyslain velvoittavaa arvoa. Sen muuttumattomuutta todisti päinvastoin se tosiasia, että Kristuksen oli kuolemallaan sovitettava sen rikkomisen.

Ne jotka väittävät Kristuksen tulleen kumoamaan Jumalan lain ja poistamaan Vanhan testamentin, esittävät juutalaisen aikakauden hyvin synkäksi ja heprealaisten uskonnon pelkiksi muotomenoiksi. Mutta tämä ei pidä paikkaansa. Suuri MINÄ OLEN on jättänyt palavat merkkinsä kaikkialle pyhän historian lehdille, joille Jumalan ja hänen kansansa väliset vaiheet on merkitty muistiin. Hän ei ole ihmislapsille koskaan ilmaissut voimaansa ja kirkkauttaan avoimemmin kuin silloin, kun hänet yksin tunnustettiin Israelin hallitsijaksi ja hän antoi lakinsa kansalleen. Hänen valtikkaansa ei yksikään ihminen ollut pitänyt kädessään, ja tämän näkymättömän israelilaisten Kuninkaan arvokkaat esiintymiset olivat sanomattoman ylviäitä ja pelottavan juhlallisia.

Kaikissa näissä jumalallisen läsnäolon ilmestyksissä Jumala ilmaisi kirkkautensa Kristuksen välityksellä. Ei vain Vapahtajan tultua maailmaan, vaan kaikkina syntiinlankeemusta ja lunastuslupausta seuranneina aikoina »Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa» (2 Kor. 5: 19). Kristus oli uhrijärjestelmän perustuksena ja keskuksena sekä patriarkaalisena että juutalaisena kautena. Ensimmäisten vanhempiemme synnin jälkeen ei Jumalan ja ihmisen välillä ole ollut välitöntä kanssakäymistä. Isä on antanut maailman Kristuksen käsiin, jotta hän välimiehen toiminnallaan lunastaisi ihmisen ja todistaisi Jumalan lain arvovaltaiseksi ja pyhäksi. Kaikki taivaan ja langenneen ihmissuvun välinen yhteydenpito on tapahtunut Kristuksen välityksellä. Jumalan Poika se ensimmäisille vanhemmillemmekin antoi lupauksen lunastuksesta. Hän se ilmaisi itsensä patriarkoille. Aadam, Nooa, Aabraham, Iisak, Jaakob ja Mooses ymmärsivät evankeliumin. He odottivat ihmisen Sijaisen ja Takaaajan aikaansaamaa pelastusta. Nämä muinaiset pyhät pitivät yhteyttä Vapahtajaan, joka oli tuleva ihmiseksi maailmaamme.

Patriarkat ja profeetat

ja eräät heistä puhuivat Kristuksen ja taivaan enkeleiden kanssa kasvotusten.

Kristus ei ollut ainoastaan heprealaisten johtajana erämaassa — enkelinä jossa oli Herran nimi ja joka pilvenpatsaaseen verhoutuneena kävi joukon edellä — vaan hän myös antoi lain Israelille.* Siinain pelottavan juhlallisen kirkkauden keskeltä Kristus julisti kaiken kansan kuullen Isänsä lain kymmenen käskyä. Hän se ojensi Moosekselle kivitauluihin kaiverretun lain.

Samoin se oli Kristus, joka puhui kansalleen profeettain välityksellä. Kristittyjen seurakunnalle kirjoittaessaan Pietari sanoo, että »profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta, ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva *Kristuksen Henki* viittasi, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniaista» (1 Piet. 1: 10,11). Kristuksen ääni puhuu meille Vanhan testamentin lehdiltä. »Jeesuksen todistus on profetian henki» (Ilm. 19: 10).

Ollessaan maan päällä Jeesus kohdisti opetuksillaan kansan huomion Vanhaan testamenttiin. Hän sanoi juutalaisille: »Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iakaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta» (Joh. 5: 39). Siihen aikaan ei Raamatussa muuta ollutkaan kuin Vanhan testamentin kirjat. Jumalan Poika julisti edelleen: »Heillä on Mooses ja profeetat; kuulkoot niitä.» Ja hän jatkoi: »Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin eivät he usko, vaikka joku kuoleistakin nousisi ylös» (Luuk. 16: 29,31).

Seremonialaki oli Kristuksen antama. Vaikkei sitä enää ollutkaan noudatettava, Paavali esitti sen juutalaisille oikeassa asemassaan ja arvossaan sekä suhteessa lunastussuunnitelmaan ja Kristuksen tehtävään. Suuri apostoli julistaa tämän lain ihanaaksi ja jumalallisen säätäjänsä arvoiseksi. Pyhäkön juhlallinen palvelus esitti vertauskuvallisesti suuria totuuksia, jotka selviäisivät lopullisesti tulevien sukupolvien aikana. Israelin rukousten yhteydessä kohoava suitsutuspilvi kuvaa hänen vanhurskauttaan, joka yksin voi tehdä syntisen rukouksen kelvolliseksi Jumalalle. Uhrialttarilla verensä vuodattanut uhrieläin todisti

* Ks. Liite, viite n:o 7.

tulevasta Lunastajasta, ja kaikkeinpyhimmästä loisti Jumalan läsnäolon näkyvä ilmaus. Näin ylläpidettiin uskoa ihmisten sydämessä halki monien synkkien luopumusten kausien, kunnes koitti luvatus Messiaan tulemisen aika.

Jeesus oli kansansa valo — maailman valkeus — jo ennen kuin hän tuli ihmisenä maailmaan. Ensimmäinen valon pilkkahdus tähän synnin synkentämään maailmaan tuli Kristukselta. Ja häneltä on sen jälkeen tullut jokainen valonsäde, joka taivaallisella kirkkaudellaan on valistanut maan asukkaita. Kristus on lunastussuunnitelman Alfa ja Omega — alku ja loppu.

Siitä lähtien kun Vapahtaja vuodatti verensä syntien sovitukseksi ja nousi taivaaseen »ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme» (Hebr. 9:24), on valoa virrannut Golgatan ristiltä ja taivaallisesta pyhäköstä. Mutta vaikka me olemme saaneet selvemmän valon, ei meidän silti pitäisi väheksyä sitä valoa, jota saatiin tulevaan Vapahtajaan viittaavien vertauskuvien välityksellä. Kristuksen evankeliumi selvittää juutalaista taloudenhoitoa ja seremonialain merkitystä. Sitä mukaa kuin opitaan uusia totuuksia ja entistä paremmin kaikkea sitä, mikä on ollut tunnettua alusta asti, saadaan myös selvyyttä Jumalan luonteesta ja suunnitelmista tarkkailemalla sitä, mitä hän on tehnyt valitulle kansalleen. Kaikki lisätieto minkä näin saamme, auttaa meitä ymmärtämään paremmin lunastussuunnitelmaa, jossa Jumalan tahto toteutuu ihmisen pelastukseksi. Havaitsemme innoitetussa Sanassa uutta kauneutta ja voimaa, ja tutkimme sen sivuja yhä syvemmin kiinnostuneesti ja vastaanottavin mielin.

Monet ovat sitä mieltä, että Jumala pystytti erottavan muurin heprealaisten ja ulkomaailman välille ja että hän pidätti huolenpitonsa ja rakkautensa suureksi osaksi muulta ihmiskunnalta ja keskitti sen Israeliin. Mutta hänen tarkoituksensa ei ollut, että hänen kansansa pystyttäisi erottavan väliseinän itsensä ja toisten ihmisten välille. Rajaton rakkaus sulki piiriinsä kaikki maan asukkaat. Vaikka he olivat hyljänneet hänet, hän koetti alati ilmaista itsensä heille ja saada heidät osallistumaan rakkaudesta ja armostaan. Hän soi siunauksiaan valitulle kansalle, jotta se jakaisi niitä muille.

Jumala kutsui Aabrahamin ja soi hänelle menestystä ja kun-

Patriarkat ja profeetat

niaa; ja patriarkan uskollisuus oli todistukseksi kaikille niille kansoille, joiden keskuudessa hän oleskeli. Aabraham ei sulkeutunut erilleen ympäristöstään. Hän ylläpiti ystävällisiä suhteita naapurivaltioiden kuninkaisiin, joista muutamat kohtelivat häntä erittäin kunnioittavasti; ja rehellisyydellään, epäitsekkyydellään, urheudellaan ja hyväntahtoisuudellaan hän edusti Jumalan luonnetta. Mesopotamian, Kanaanin, Egyptin ja jopa Sodomian asukkaat tutustuivat taivaan Jumalaan hänen edustajansa välityksellä.

Samoin Jumala ilmaisi itsensä Joosefin välityksellä Egyptin kansalle ja kaikille niille kansoille, jotka olivat tekemisissä tuon mahtavan valtakunnan kanssa. Miksi Herra johdatti Joosefin niin korkeaan asemaan Egyptissä? Hän olisi kyllä voinut muutoinkin toteuttaa sen, mitä oli aikonut tehdä Jaakobin lasten hyväksi, mutta hän halusi tehdä Joosefin valoksi ja asetti hänet kuninkaan palatsiin, jotta taivaan valo pääsisi loistamaan lähelle ja kauas. Joosef edusti Kristusta olemalla viisas ja oikeudenmukainen, puhdas ja hyväntahtoinen sekä harrastamalla kansan parasta, niin epäjumalanpalvelijoita kuin kaikki olivatkin. Tuossa hyväntekijässään, johon koko Egypti katsoi kiitollisena ja ihastellen, tuon pakanakansan oli nähtävä Luojansa ja Lunastajansa rakkauden ilmennystä. Samoin Jumala sijoitti Mooseksen valoksi maailman mahtavimman valtakunnan valtaistuimen vierelle, niin että kaikki jotka halusivat olisivat voineet oppia tuntemaan oikean ja elävän Jumalan. Ja kaikkea tätä valoa annettiin egyptiläisille, ennen kuin Jumala ojensi kätensä rankaisemaan heitä.

Israelin vapauttaminen Egyptistä levitti laajalti tietoa Jumalan voimasta. Pelko valtasi Jerikon linnoituksen sotaisan väenkin. »Kun me sen kuulimme», kertoi Raahab, »raukesi meidän sydämemme, eikä kenessäkään ole enää rohkeutta asettua teitä vastaan; sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä» (Joos. 2: 11). Vuosisatoja Egyptistä lähdön jälkeenkin filistealaisten papit muistuttivat kansaansa Egyptin vitsauksista ja varoittivat sitä vastustamasta Israelin Jumalaa.

Jumala kutsui Israelin ja soi sille siunausta ja menestystä. Sen ei kuitenkaan pitänyt pyrkiä lainkuuliaisuudellaan saamaan

hänen suosiotaan tai yksinoikeutettuja siunauksiaan, sillä Herran tarkoitus oli siunata kansaansa, jotta hän pääsisi sen välityksellä ilmaisemaan itsensä kaikille maan asukkaille. Ja nimenomaan sitä varten hän käski kansaansa pysymään erossa ympärillä olevista kansoista, jotka palvelivat epäjumalia.

Jumala inhosi epäjumalanpalvelusta ja kaikkea siihen liittyvää syntiä, ja hän kielsi kansaansa sekaantumasta muihin kansoihin sekä tekemästä »niinkuin he tekevät» ja unohtamasta häntä. Hän kielsi heitä menemästä naimisiin epäjumalanpalvelijoiden kanssa, jotteivät he vieraantuisi hänestä. Jumalan kansan oli silloin yhtä tärkeää kuin nytkin »varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta». Sen on pysyttävä erossa sen totuutta ja vanhurskautta vastustavasta mielestä. Mutta Jumalan tarkoitus ei ollut, että hänen omansa vetäytyisivät itsevanhurskaasti syrjään maailmasta niin etteivät voisi mitenkään vaikuttaa siihen.

Mestarinsa tavoin Kristuksen seuraajien tuli kaikkina aikoina olla maailman valona. Vapahtaja sanoo: »Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä; eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville» eli maailmalle. Ja hän lisää: »Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isäanne, joka on taivaissa» (Matt. 5: 14—16). Juuri näin tekivät Eenok ja Nooa, Aabraham, Joosef ja Mooses. Ja juuri tätä halusi Jumala kansansa Israelin tekevän.

Heidän oma paha ja epäuskoinen sydämensä, jota saatana piti vallassaan, sai heidät kätkemään valonsa sen sijaan että olisivat antaneet sen loistaa ympärillä oleville kansoille. Tuo sama kiihkoileva mielenlaatu sai heidät joko omaksumaan pakanoiden huonoja tapoja tai sulkeutumaan ylpeinä omiin oloihinsa, ikään kuin Jumalan rakkaus ja huolenpito kuuluisivat vain heille.

Kuten Raamattu esittää kaksi lakia, toisen muuttumattomana ja iankaikkisena ja toisen väliaikaisena ja ajallisena, on myös olemassa kaksi liittoa. Armon liitto tehtiin ensin ihmisen kanssa Eedenissä, kun Jumala syntiinlankeemuksen jälkeen lupasi, että vaimon siemen polkisi rikki käärmeen pään. Uskon kautta Kristukseen tämä liitto tarjosi ihmisille anteeksiannon ja Jumalan armoa avuksi vastaiseen kuuliaisuuteen. Se lupasi heille myös

Patriarkat ja profeetat

iankaikkisen elämän, jonka ehtona oli kuuliaisuus Jumalan laille. Näin patriarkat saivat pelastuksen toivon.

Tämä sama liitto uudistettiin Aabrahamille, kun hänelle luvattiin: »Sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä» (1 Moos. 22: 18). Tämä lupaus viittasi Kristukseen. Aabraham ymmärsi sen siten (ks. Gal. 3: 8,16) ja uskoi Kristukseen syntien anteeksiantajana. Tämä usko luettiin hänelle vanhurskaudeksi. Aabrahamin kanssa tehty liitto ylläpiti myös Jumalan lain arvovaltaa. Herra ilmestyi Aabrahamille ja sanoi: »Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton» (1 Moos. 17: 1). Myöhemmin Jumala todisti uskollisesta palvelijastaan: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani» (1 Moos. 26: 5). Ja Herra ilmoitti hänelle: »Minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, *iankaikkisen liiton*, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi Jumala» (1 Moos. 17: 7).

Vaikka tämä liitto tehtiin Aadamin kanssa ja uudistettiin Aabrahamille, vasta Kristuksen kuolema saattoi vahvistaa sen. Se oli ollut olemassa Jumalan lupauksen varassa siitä lähtien kun ensimmäinen ilmoitus lunastuksesta annettiin, ja uskon avulla se oli vastaanotettu. Kuitenkin sitä Kristuksen vahvistamana kutsutaan *uudeksi* liitoksi. Jumalan laki oli perustuksena tässä liitossa, joka yksinkertaisesti pyrki saattamaan ihmiset jälleen sopusointuun Jumalan tahdon kanssa ja kuuliaisiksi hänen lailleen.

Toinen sopimus, jota Raamattu nimittää »vanhaksi» liitoksi, solmittiin Jumalan ja Israelin välillä Siinailta. Se vahvistettiin silloin uhrieläimen verellä. Aabrahamin kanssa tehty liitto vahvistettiin Kristuksen verellä, ja sitä kutsutaan »toiseksi» eli »uudeksi» liitoksi, koska veri jolla se sinetöitiin vuodatettiin ensimmäisen liiton veren jälkeen. Se, että uusi liitto oli voimassa Aabrahamin päivinä, ilmenee »näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei ole voinut valhetella» (Hebr. 6: 18): lupauksesta ja valasta, joilla Jumala vahvisti liittonsa.

Mutta jos kerran Aabrahamin kanssa tehdyssä liitossa oli lupaus lunastuksesta, niin miksi solmittiin vielä toinen liitto Siinailta? Orjuutensa aikana kansa oli suureksi osaksi unohtanut

Jumalan ja Aabrahamin kanssa tehdyn liiton periaatteet. Vapauttaessaan heidät Egyptistä Jumala koetti ilmaista heille voimansa ja armonsa, jotta he oppisivat rakastamaan häntä ja luottamaan häneen. Hän johdatti heidät Punaisen meren keskelle, missä heidän näytti olevan mahdotonta selviytyä egyptiläisten takaa-ajosta, jotta he tajuaisivat äärimmäisen avuttomuutensa ja jumalallisen avun tarpeensa; ja sitten hän pelasti heidät. Niin he tunsivat syvää rakkautta ja kiitollisuutta Jumalaa kohtaan ja uskoivat hänen kykenevän auttamaan heitä. Hän oli sitonut heidät itseensä vapauttamalla heidät ajallisesta orjuudesta.

Mutta heidän mieleensä oli painettava vielä tärkeämpi totuus. Epäjumalanpalveluksen ja turmeluksen keskellä eläessään heillä ei ollut oikeaa käsitystä Jumalan pyhydestä, oman mielenä syntisyydestä, ei siitä, miten täysin kykenemättömiä he olivat omassa voimassaan noudattamaan Jumalan lakia, eikä Vapahtajan tarpeestaan. Kaikki tämä oli opetettava heille.

Jumala johdatti heidät Siinaille. Siellä hän ilmaisi kirkkaautensa ja antoi heille lakinsa sekä runsaan siunauksen lupauksen kuuliaisuuden ehdolla: »Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa» (2 Moos. 19: 5,6). Kansaa ei tajunnut oman sydämensä syntisyyttä ja ettei heidän ollut mahdollista pitää Jumalan lakia ilman Kristusta. Niinpä he auliisti kävivät liittoon Jumalan kanssa. Tuntien voivansa nojata omaan vanhurskauteensa he julistivat: »Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme» (2 Moos. 24: 7). He olivat kuulleet, miten pelottavan juhlallisesti laki julistettiin, ja olivat vavisseet kauhusta vuoren juurella. Kuitenkin jo muutaman viikon kulluttua he rikkoivat Jumalan kanssa tekemänsä liiton ja kumarsivat valettua epäjumalankuvaa. He eivät voineet toivoakaan pysyvänsä Jumalan suosiossa sen liiton nojalla, jonka he olivat rikkoneet. Ja siksi he nyt nähdessään syntisyytensä ja anteeksiannon tarpeensa tunsivat tarvitsevänsä sitä Vapahtajaa, joka ilmoitettiin Aabrahamin kanssa tehdyssä liitossa ja jota vertauskuvalliset uhrit esittivät. Nyt Jumala uskon ja rakkauden avulla liitti heidät itseensä heidän vapauttajanaan synnin orjuudesta. Nyt he olivat valmiit arvostamaan uuden liiton siunauksia.

Patriarkat ja profeetat

»Vanhan liiton» ehdot olivat: Ole kuuliainen, niin saat elää. »Se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä» (Hes. 20: 11; 3 Moos. 18: 5), mutta: »Kirottu olkoon se, joka ei pidä tämän lain sanoja eikä täytä niitä» (5 Moos. 27: 26). »Uusi liitto» perustettiin »paremmille lupauksille» syntien anteeksiannosta ja siitä, että Jumalan armo uudistaa sydämen saattaen sen sopusointuun Jumalan lain periaatteiden kanssa. »Tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: *Minä panen lakini* heidän sisimpäänsä *ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä. Minä annan anteeksi* heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä» (Jer. 31: 33,34).

Saman lain, joka kaiverrettiin kivitauluihin, kirjoittaa Pyhä Henki sydämen tauluihin. Sen sijaan että ryhtyisimme pystyttämään omaa vanhurskauttamme, me vastaanotamme Kristuksen vanhurskauden. Hänen verensä sovittaa syntimme. Hänen kuuliaisuutensa luetaan hyväksemme. Sitten Pyhän Hengen uudistama sydän tuottaa »Hengen hedelmän». Kristuksen armon avulla elämme kuuliaisina Jumalan laille, joka on kirjoitettu sydämeemme. Kun Kristuksen Henki pysyy meissä, vaellamme niin kuin hän vaelsi. Profeetan välityksellä hän sanoi itsestään: »Sinun tahtosi, minun Jumalani, minä teen mielelläni, ja sinun lakisi on minun sydämessäni» (Ps. 40: 8). Ja eläessään ihmisten keskuudessa hän sanoi: »Hän [Isä] ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista» (Joh. 8: 29).

Apostoli Paavali esittää selvästi uskon ja lain välisen suhteen uudessa liitossa. Hän sanoo: »Koska me siis olemme *uskosta vanhurskaiksi tulleet*, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.» »Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.» »Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut» — se ei voinut vanhurskauttaa ihmistä, koska hän syntisessä luonnossaan ei voinut pitää lakia — »sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa, että *lain vanhurskaus* täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen» (Room. 5: 1; 3: 31; 8: 3,4).

Jumalan toiminta on samanlaista kaikkina aikoina, joskin hän

sopeuttaa sitä ja voimansa erilaisia ilmauksia vastaamaan eri aikojen ihmisten tarpeita. Jumala on toteuttanut pelastussuunnitelmansa tarkoituspäätä asteittäin siitä lähtien, kun hän antoi ensimmäisen lupauksen evankeliumista, ja sen jälkeen halki patriarkkojen ja juutalaisten kausien aina nykyaikaan asti. Juutalaisten lain uhritoimitusten ja menojen vertauskuvallisesti esittämä Vapahtaja oli aivan sama kuin se, jonka evankeliumit ilmoittavat. Hänen jumalallista muotoaan verhonneet pilvet ovat häipyneet pois, usvat ja varjot ovat hälventyneet jättäen Jeesuksen, maailman Lunastajan, selvästi näkyviin. Hän joka julisti lain Siinailta ja antoi Moosekselle uhritoimitusten lakisäädökset, on sama joka esitti vuorisäärnan. Jumalan rakkauden suuret periaatteet, jotka hän esitti lain ja profeettain perustuksena, ovat vain sen toistoa, mitä hän oli lausunut Mooseksen välityksellä heprealaisille: »Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi. Ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi» (5 Moos. 6:4,5). »Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (3 Moos. 19: 18). Molemmissa armotalouksissa on sama opettaja. Jumalan vaatimukset ovat samat. Hänen hallintonsa periaatteet ovat samat. Sillä kaikki on lähtöisin hänestä, »jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa» (Jaak. 1: 17).

33.

SIINAILTA KAADEKSEEN

Pyhäkön rakentamiseen ryhdyttiin vasta Israelin viivyttyä jonkin aikaa Siinailla, ja se valmistui toisen vuoden alkaessa Egyptistä lähdön jälkeen. Sen jälkeen vihittiin papit virkaansa, vietettiin pääsiäistä, suoritettiin väenlasku ja erinäisiä välttämättömiä siviilihallintoon ja uskonnon järjestelmään liittyviä asioita, niin että Siinailla oltiin leiriintyneenä lähes vuoden päivät. Siellä heidän uskonnonharjoituksensa sai entistä täsmällisemmät muotonsa, he saivat kansallista hallintoaan koskevat lait, ja heidän järjestäytymisensä vakiintui sopivasti ennen heidän siirtymistään Kanaanin maahan.

Israelin hallinto oli erittäin huolellisesti laadittu; se oli ihmeellisesti kaiken käsittävä mutta silti yksinkertainen. Heprealaisessa yhteiskunnassa ilmeni sama järjestys, joka niin selvästi on havaittavissa kaikissa Jumalan luomistöiden täydellisissä järjestelyissä. Jumala oli Israelin Valtias, arvovallan ja hallinnon keskus. Mooses oli heidän näkyvä johtajansa, joka Jumalan asettamana jakoi oikeutta hänen nimessään. Myöhemmin valittiin eri heimoista seitsemänkymmenen neuvosto avustamaan Moosesta kansan yleisten asiain hoidossa. Sitten tulivat papit, jotka kysyivät Herralta neuvoa pyhäkössä. Päälliköt eli ruhtinaat olivat heimojen johdossa. Heidän alaisikseen asetettiin sukukuntien päämiehiä »tuhannen-, sadan-, viidenkymmenen- ja kymmenenjohtajiksi» (5 Moos. 1:15) sekä toimenhaltijoita erikoistehtäviin.

Heprealaisen leirijärjestys oli tarkoin määrätty. Leiri jaettiin kolmeen osastoon, ja kullakin oli leirissä tietty paikkansa. Kesellä oli Pyhäkkö, näkymättömän Kuninkaan olinpaikka. Sen

ympärille asettuivat papit ja leeviläiset. Näiden taa leiriytyivät kaikki muut heimot.

Leeviläiset saivat hoidettavakseen pyhäkön ja kaiken siihen kuuluvan, sekä leirissä että liikkeellä oltaessa. Leirin lähtiessä matkaan heidän tuli purkaa pyhä telttä; pysähdyspaikkaan tultua heidän oli jälleen pystytettävä se. Kukaan toisten heimojen jäsen ei saanut tulla lähelle, kuolemanrangaistuksen uhalla. Leeviläiset jaettiin Leevin kolmen pojan jälkeläisten kolmeen osastoon, joista kukin sai oman asemansa ja tehtävänsä. Mooseksen ja Aaronin teltat olivat pyhäkön edessä ja lähinnä sitä. Etelän puolella olivat kehatilaiset, joiden tehtävänä oli huolehtia arkista ja muusta kalustosta; pohjoispuolella olevien merarilaisten hoitoon annettiin pyhäkön laudat, poikkitangot, pylvää, jalustat yms.; takana olevat geersonilaiset saivat hoitoonsa pyhäkön telttakankaat, peitteet ja uutimet.

Jokaisen heimon sijoitus oli samoin tarkoin määrätty. Kukin tuli marssia lippuaan seuraten ja leiriytyä sen luokse Herran käskyn mukaan: »Israelilaiset leiriytykööt kukin lippunsa luo, perhekuntiensa sotamerkkien kohdalle; he leiriytykööt taammas ilmestysmajan ympärille. Niinkuin olivat leiriytyneet, niin lähteköötkin, kukin kohdallansa, lippukunnittain» (4 Moos. 2:2,17). Sekakansa, joka oli seurannut Israelia Egyptistä, ei saanut sijoittua heimojen leiripaikkoihin, vaan heidän oli pysyteltävä leirin laitamilla, ja heidän jälkeläisensä pääsivät vasta kolmannessa polvessa liittymään seurakuntaan (ks. 5 Moos. 23:7,8).

Leiri ja sen lähitienoo oli pidettävä tarkoin siistinä ja hyvässä järjestyksessä. Jyrkkiä terveydenhoito-ohjeita oli noudatettava. Leiriin ei saanut tulla kukaan, joka jostakin syystä oli epäpuhdas. Niin suuren kansanjoukon säilyttäminen terveenä vaati välttämättä tällaisia toimenpiteitä, ja täydellinen järjestys ja puhtaus oli samoin tarpeen pyhän Jumalan läheisyydessä. Hän itse julisti: »Herra, sinun Jumalasi, vaeltaa leirissä auttaaksensa sinua ja antaakseen vihollisesi sinulle alttiiksi; sentähden olkoon sinun leirisi pyhä.»

Aina kun Israel oli liikkeellä, »Herran liitonarkki kulki heidän edellensä etsimässä heille levähdyspaikkaa» (4 Moos. 10:33). Kehatin poikien kantamana tuli Jumalan pyhän lain sisäl-

Patriarkat ja profeetat

tävän pyhän arkin käydä kärkeijoukon edessä. Sen edessä kulki-
vat Mooses ja Aaron, ja sen lähellä papit hopeatorvineen. Näillä
he välittivät kansalle Moosekselta saamiaan ohjeita. Torvitiedo-
tusten mukaisesti oli kunkin ryhmän johtajien annettava edel-
leen täsmälliset ohjeet joukkonsa kaikista liikkeistä. Kaikkien
oli noudatettava saamiaan käskyjä kuolemanrangaistuksen
uhalla.

Jumala on järjestyksen Jumala. Kaikki taivaaseen liittyvä on
täydellisessä järjestyksessä. Enkelijoukotkin suorittavat alamai-
sesti kaikki liikkeensä täydessä kurinalaisuudessa. Vain järjes-
tys ja sopusointuinen toiminta johtavat menestykseen. Jumala
vaatii työssään yhtä hyvää järjestystä ja järjestelmällisyyttä nyt
kuin Israelin päivinäkin. Kaikkien hänen työssään olevien on
toimittava järkevästi eikä huolimattomasti ja umpimähkään.
Hän haluaa työtään tehtävän uskossa ja täsmällisesti voidak-
seen painaa siihen hyväksymisensä sinetin.

Jumala itse johdatti Israelia kaikilla heidän matkoillaan. Pil-
venpatsas ilmaisi laskeutumisellaan heidän leiripaikkansa, ja
niin kauan kuin heidän tuli olla leiriytyneinä, pilvi viipyi pyhä-
kön yllä. Kun heidän oli taas lähdettävä liikkeelle, pilvi kohosi
korkealle pyhän teltan yläpuolelle. Sekä liikkeelle lähdöstä että
pysähtymisestä tiedotettiin juhlallisella kuulutuksella. »Kun
arkki lähti liikkeelle, niin Mooses lausui: 'Nouse, Herra, hajaan-
tukoot sinun vihollisesi, ja sinun vihamiehesi paetkoot sinua/
Ja kun arkki laskettiin maahan, lausui hän: 'Palaja, Herra,
Israelin heimojen kymmentuhansien tykö'» (4 Moos. 10: 35,36).

Siinailta oli yhdentoista päivän matka Kanaanin rajaseudulla
olevaan Kaadekseen; ja Israelin joukot toivoivat hyvinkin pian
pääsevänsä tuohon hyvään maahan lähtiessään liikkeelle, kun
pilvi kohotessaan lopultakin antoi heille siihen luvan. Olihan
Herra suurin ihmetein johdattanut heidät pois Egyptistä; ei-
vätkö he siis voisi odottaa häneltä vielä runsaampia siunauksia
nyt kun he olivat muodollisestikin liittoutuneet hänen kanssaan,
hyväksyneet hänet Valtiaakseen ja saaneet varmuuden siitä, että
olivat Korkeimman valittua kansaa?

Kuitenkin lähtivät monet miltei vastahakoisesti tuosta pitkä-
aikaisesta leiripaikastaan. He olivat jo miltei kotiutuneet siihen.
Noiden vuorensienien suojaan Jumala oli koonnut kansansa

erilleen muista kansoista toistaakseen heille pyhän lakinsa. He katselivat mielellään tuota pyhää vuorta, jonka harmaantuneilla huipuilla ja paljailla harjanteilla Jumala niin usein oli ilmaissut kirkkautensa. Paikkaan liittyi niin läheisesti Jumalan ja pyhien enkelien läsnäolon tuntua, että se vaikutti liian pyhältä, jotta sen voisi ilman muuta tai ilomielin jättää taakseen.

Mutta kun torvensoittajat kajauttivat merkkitoitotuksensa, lähti koko leiri liikkeelle lippukunnittain, pyhäkkö keskellään ja kukin heimo omalla kohdallaan. Kaikki tarkkailivat innokkaina, mihin suuntaan pilvi johdattaisi heitä. Sen siirtyessä itää kohti, missä oli pelkkää sokkeloista vuoristoa, synkkää ja autiota, alkoivat monet jo mielessään surra ja epäillä.

Sitä mukaa kuin he kulkivat eteenpäin, tie kävi yhä vaikeammaksi. Se kulki rosoisen maaston halki ja paljaiden kallioiden lomitse. Ennen pitkää he huomasivat olevansa suuressa »erämaassa, arojen ja kuilujen maassa, kuivuuden ja synkeyden maassa, maassa, jossa ei kukaan kulje eikä yksikään ihminen asu» (Jer. 2: 6). Kalliorotkoihin oli lähellä ja kaukana ahtautunut miehiä, naisia ja lapsia vaunuineen ja tavaroineen. Lammasta ja karjalaumat seurasivat joukkoa pitkinä jonoina. Heidän kulkunsa oli pakostakin hidasta ja vaivalloista, eikä pitkällinen leirilläolo niinkään ollut karaissut heitä kestäämään matkan vaaroja ja rasituksia.

Kolmen päivän vaelluksen jälkeen alkoi jo kuulua valituksia. Niitä esittivät monet sekakansaan kuuluvat, jotka eivät olleet täysin yhtyneet Israeliin ja siksi etsivät alituisen jotakin moitteen aihetta. Nämä moitiskelijat eivät hyväksyneet marssisuuntaa, ja *Mooseksen* johtotavassa oli aina jotakin vikaa, vaikka he hyvin tiesivät hänen ja heidän kaikkien vain seuraavan pilven johdatusta. Tyytymättömyys on tarttuvaa, ja pian se levisikin leirissä.

Taas he alkoivat vaatia ruuakseen lihaa. Eivät he tyytyneet siihen että saivat päivittäin yllin kyllin mannaa. Orjuutensa aikana israelilaisten oli ollut Egyptissä pakko tyytyä kovin vaatimattomaan ja yksinkertaiseen ruokaan, mutta sekin oli puutteen ja ankaran työn höystämänä ollut maittavaa. Mutta heidän joukossaan oli nyt monia egyptiläisiä, jotka olivat tottuneet ylelliseen ruokaan, ja nämä aloittivat ensimmäisinä napinansa.

Patriarkat ja profeetat

Kun israelilaisille annettiin mannaa vähän ennen heidän saapumistaan Siinaille, soi Herra lihaakin näille napsisijoille, mutta vain yhdeksi päiväksi.

Jumala olisi yhtä helposti voinut toimittaa heille lihaa kuin mannaakin, mutta hän rajoitti ruokavaliota heidän parhaakseen. Hän halusi antaa heille ruokaa mikä tyydytti heidän tarpeensa paremmin kuin se kiihottava ruoka, johon monet olivat tottuneet Egyptissä. Tarkoitus oli parantaa heidän pilaantunut ruokahalunsa, jotta he oppisivat nauttimaan ihmisen alkuperäisestä ruuasta — maan hedelmistä, joita Jumala antoi Aadammille ja Eevalle Eedenissä. Siitä syystä israelilaiset oli suureksi osaksi jätetty vaille eläinkunnasta saatavaa ruokaa.

Saatana kiusasi heitä pitämään tätä rajoitusta epäoikeudenmukaisena ja julmana. Hän sai heidät himoitsemaan sellaista mikä oli kiellettyä, sillä hän tiesi ruokahalun hillittömyyden johtavan aistillisuuteen, ja siten hän saisi helposti kansan valvontaansa. Sairauden ja kurjuuden aiheuttaja käy ihmisten kimppuun siinä kohdin, missä hän voi menestyä parhaiten. Ruokahaluun kohdistuvilla kiusauksillaan hän on suureksi osaksi saanut ihmiset tekemään syntiä siitä lähtien, kun hän houkutteli Eevan syömään kiellettyä hedelmää. Tällä samalla keinolla hän sai Israelin napsisemaan Jumalaa vastaan. Epärätis syöminen ja juominen päästää alhaiset himot valloilleen ja villitsee ihmiset unohtamaan siveelliset velvoituksensa. Kun he sitten joutuvat kiusaukseen, ei heillä ole mitään voimaa sen vastustamiseen.

Jumala johdatti israelilaiset pois Egyptistä voidakseen sijoittaa heidät Kanaanin maahan puhtaana, pyhänä ja onnellisena kansana. Tästä syystä hän kasvatti heitä kurinalaisesti sekä heidän itsensä että heidän jälkeläistensä parhaaksi. Jos he olisivat suostuneet hillitsemään ruokahalunsa hänen viisaiden rajoitustensa mukaisesti, ei heidän parissaan olisi tavattu raihnaita eikä sairaita. Heidän jälkeläisensä olisivat olleet voimakkaita niin ruumiillisesti kuin henkisesti. He olisivat käsittäneet selvästi totuuden ja velvollisuutensa sekä omanneet terävää arvostelukykä ja tervettä järkeä. Mutta koska he eivät halunneet alistua Jumalan rajoituksiin ja vaatimuksiin, esti se pääasiassa heitä pääsemästä hänen haluamalleen tasolle ja saamasta niitä siunauksia, joita hän oli valmis antamaan heille.

Psalmista sanoo: »He kiusasivat Jumalaa sydämessänsä, vaatien ruokaa himonsa tyydyttämiseksi. Ja he puhuivat Jumalaa vastaan sanoen: 'Voikohan Jumala kattaa pöydän erämaassa? Katso, hän kyllä kallioon iski, ja vedet vuotivat ja purot tulvivat; mutta voiko hän antaa myös leipää tai hankkia kansallensa lihaa?' Sentähden Herra, kun hän sen kuuli, julmistui» (Ps. 78: 18—21). He olivat usein napsisseet ja mellakoineet matkallaan Punaiselta mereltä Siinaille, mutta säälien heidän tietämättömyyttään ja sokeuttaan Jumala ei ollut rangaissut heidän syntiään. Mutta sen jälkeen hän oli ilmaissut itsensä heille Hoorebissa. Heidän tietonsa oli suuresti lisääntynyt, kun he olivat nähneet Jumalan ylevyyden, voiman ja armon, ja heidän epäuskonsa ja tyytymättömyytensä merkitsi nyt suurempaa syyllisyyttä. Lisäksi he olivat sitoutuneet hyväksymään Herran kuninkaakseen ja alistumaan hänen arvovaltaansa. Heidän napinansa oli nyt kapinaa ja ansaitsi sellaisena pikaisen ja ankaran rangaistuksen, jos haluttiin varjella Israelia joutumasta sekasortoon ja perikatoon. »Herran tuli syttyi heidän keskellään, ja se kulutti ulommaisena osan leiriä.» Pilvestä iskevä salama tuhosi pahimmat moitiskelijat.

Kauhuissaan kansa pyysi Moosesta rukoilemaan puolestaan. Mooses rukoili, ja tuli sammui. Tämän rangaistuksen muistoksi sen paikan nimeksi pantiin Tabera, joka merkitsee syyttymistä.

Mutta pahuus vain lisääntyi entisestään. Sen sijaan että eloon jääneet olisivat nöyrytyneet ja katuneet, tämä ankara rangaistus näytti vain lisäävän heidän napinaansa. Joka taholla kansaa kerääntyi teltojen edustalle itkemään ja valittamaan. »Heidän keskuuteensa kerääntyneessä hylkyväessä heräsivät himot, ja niin israelilaisetkin rupesivat jälleen itkemään sanoen: 'Voi jospa meillä olisi lihaa syödäksemme! Me muistelemme kaloja, joita söimme Egyptissä ilmaiseksi, kurkkuja, melooneja, ruoholaukkaa, sipulia ja kynsilaukkaa. Mutta nyt me näännymme, sillä eihän täällä ole mitään; emme saa nähdäkään muuta kuin tuota mannaa.'» Näin he ilmaisivat olevansa tyytymättömiä siihen ruokaan, jota heidän Luojansa hankki heille. Kuitenkin heillä oli jatkuvia todisteita siitä, että se täytti hyvin heidän tarpeensa; kaikista matkan rasituksista huolimatta ei heidän heimoissaan ollut yhtään raihnaista.

Patriarkat ja profeetat

Mooses masentui. Hän oli rukoillut, ettei Israelia hävitettäisi, vaikka hänen omista jälkeläisistään olisi siinä tapauksessa tullut suuri kansa. Rakkaudesta heihin hän oli rukoillut, että hänen nimensä olisi poistettu elämän kirjasta mieluummin kuin heidät olisi jätetty tuhon omiksi. Hän oli vaarantanut kaikkensa heidän hyväkseen, ja tämä oli heidän vastauksensa. Kaikista vaikeuksistaan, jopa kuvitelluista kärsimyksistään he syytivät häntä, ja heidän jumalaton napinansa teki hänen raskaan huolten ja vastuun taakkansa kaksin verroin painavammaksi. Ahdingossaan hän oli jopa kiusattu epäilemään Jumalaa. Miltei moittien hän rukoili: »Miksi olet tehnyt niin pahoin palvelijallesi, ja miksi en ole saanut armoa sinun silmiesi edessä, koska olet pannut kaiken tämän kansan minun taakakseni? — — Mistä minulla on lihaa antaa kaikelle kansalle, kun he ahdistavat minua itkullaan sanoen: 'Anna meille lihaa syödäksemme'? En minä jaksa yksinäni kantaa koko tätä kansaa, sillä se on minulle liian raskas.»

Herra kuuli hänen rukouksensa ja kehotti häntä kutsumaan kokoon seitsemänkymmentä Israelin vanhinta. He eivät olleet pelkästään ikämiehiä, vaan heillä oli arvokkuutta, tervettä harkintakykyä ja kokemusta. »Tuo heidät ilmestysmajalle», Herra sanoi, »ja he asettukoot sinne sinun kanssasi. Minä sitten astun alas ja puhun siellä sinun kanssasi ja otan henkeä, joka sinussa on, ja annan heille; siten he voivat auttaa sinua tuon kansataakan kantamisessa, ettei sinun tarvitse sitä yksinäsi kantaa.»

Herra antoi Mooseksen valita itselleen kaikkein uskollisimmat ja tehokkaimmat miehet kantamaan vastuuta hänen kanssaan. He auttaisivat vaikutuksellaan hillitsemään kansan väkivaltaa ja tukahduttamaan kapinan yritykset. Kuitenkin tästä heidän virkaan asettamisestaan oli myöhemmin ikäviä seurauksia. Heitä ei olisi lainkaan valittu, jos Mooses Jumalan voimaa ja hyvyyttä kokeneena olisi ilmaissut kokemustaan vastaavaa uskoa. Mutta hän oli suurennellut taakkojaan ja palveluksiaan miltei unohtaen olleensa vain välikappaleena Jumalan kädessä. Hänen ei sopinut vähääkään yhtyä siihen napinaan, joka oli Israelin kirouksena. Jos hän olisi täysin luottanut Jumalaan, Herra olisi alati opastanut häntä ja vahvistanut häntä kaikissa vaikeuksissa.

Jumala kehotti Moosesta valmistamaan kansaa sitä varten, mitä hän aikoi tehdä sille: »Pyhittäytykää huomiseksi, niin saatte syödä lihaa, koska itkette Herran kuullen, sanoen: 'Voi, jospa meillä olisi lihaa syödäksemme! Egyptissä meidän oli hyvä olla.' Herra antaa nyt teille lihaa syödäkseenne. Eikä siinä ole teille syömistä ainoastaan päiväksi tai kahdeksi, tai viideksi tai kymmeneksi tai kahdeksikymmeneksi päiväksi, vaan kuukauden päiviksi, kunnes ette enää siedä sen hajua ja se iljettää teitä. Sillä te olette pitäneet halpana Herran, joka on teidän keskelänne, ja itkeneet hänen edessänne sanoen: 'Miksi lähdimmekään Egyptistä!«

Mutta Mooses huudahti: »Kuusisataa tuhatta jalkamiestä on sitä kansaa, jonka keskuudessa minä elän, ja kuitenkin sinä sanot: 'Minä annan heille lihaa, niin että heillä on sitä syödä kuukauden päivät'. Onko lampaita ja raavaita teurastettaviksi heille, niin että heille riittää, vai kootaanko heille kaikki meren kalat?« Herra nuhteli häntä tästä epäluottamuksesta: »Onko Herran käsi lyhyt? Nyt saat nähdä, toteutuuko sinulle minun sanani vai eikö.«

Mooses toisti seurakunnalle Herran sanat ja ilmoitti seitsemänkymmenen vanhimman nimittämisen virkaan. Hänen neuvonsa näille valituille miehille soveltuu mainiosti oikeudellisen lahjomattomuuden ohjeeksi myös nykyajan tuomareille ja lainsäättäjille: »Kuulustelkaa veljiänne ja tuomitkaa oikein, jos jollakulla on riita-asia veljensä tai luonaan asuvan muukalaisen kanssa. Älkää katsoko henkilöön tuomitessanne, vaan kuulkaa pientä yhtä hyvin kuin suurtaakin; älkää peljätkö ketään ihmistä, sillä tuomio on Jumalan« (5 Moos. 1: 16,17).

Sitten Mooses kutsui ne seitsemänkymmentä koolle pyhäkön luo. »Silloin Herra astui alas pilvessä ja puhutteli häntä, otti henkeä, joka hänessä oli, ja antoi sitä niille seitsemälle kymmenelle vanhimmalle. Kun henki laskeutui heihin, niin he joutuivat hurmoksiin.« Heille vuodatettiin, kuten opetuslapsille helluntapäivänä, »voima korkeudesta«, Herra halusi näin valmistaa heitä tehtäväänsä ja osoittaa heille kunniaa seurakunnan nähden, niin että heihin luotettaisiin miehinä, jotka Jumala oli valinnut avustamaan Moosesta Israelin hallinnossa.

Jälleen Mooses ilmaisi jalon ja epäitsekkiään mielenlaatunsa.

Patriarkat ja profeetat

Kaksi niistä seitsemästäkymmenestä oli jäänyt menemättä pyhäkön luo, koska he katsoivat vaatimattomasti olevansa niin arvottomia vastuulliseen tehtävään. Jumalan henki laskeutui silti heihinkin siellä missä he olivat, ja hekin joutuivat hurmoksiin. Saatuaan kuulla tästä Joosua halusi estää tällaisen ohjeista poikkeamisen peläten sen aiheuttavan hajaannusta. Hän halusi myös suojata esimiehensä mainetta ja sanoi siksi: »Oi, herrani Mooses, kiellä heitä!» Mutta Mooses vastasi: »Oletko kateellinen minun puolestani? Oi, jospa koko Herran kansa olisi profeettoja, niin Herra antaisi henkensä heihin!»

Mereltä alkoi nyt puhaltaa voimakas tuuli, joka ajoi edellään laumoittain viiriäisiä »ja painoi niitä leiriin päivänmatkan laajuudelta joka suunnalle leiristä, lähes kahden kyynärän korkeuteen maasta» (4 Moos. 11: 31). Koko sen päivän ja yön ja vielä seuraavankin päivän kansa kokosi tuota ihmeellisesti järjestettyä ruokaa. Sitä saatiin valtavat määrät. »Vähin määrä, jonka joku sai kootuksi, oli kymmenen hoomer-mittaa.» Kaikki se mitä ei sillä kertaa tarvittu, levitettiin kuivumaan, ja niin ruokaa riitti koko kuukaudeksi niin kuin oli luvattukin.

Jumala antoi kansalle sellaista mikä ei ollut heille parasta, koska he itsepintaisesti halusivat sitä. He eivät olisi tyytyneet sellaiseen, mikä olisi osoittautunut heille hyödylliseksi. Heidän kapinalliset halunsa tyydytettiin, mutta heidät jätettiin kärsimään niiden seurauksista. He juhlivat hillittömästi, mutta ylen syöminen kostautui heti. »Herra tuotti kansalle hyvin suuren surman.» Suuret joukot sortuivat kovaan kuumeeseen, kun taas eniten lihaa himoinneet sairastuivat kuolettavasti jo maistettuaankin sitä.

Haserotissa, joka oli seuraava pysähdyspaikka Tabeerasta lähdettyä, Mooses joutui vieläkin katkerampaan koetukseen. Aaron ja Mirjam olivat olleet kunnioitetussa johtoasemassa Israelissa. Molemmat olivat saaneet profetoimisen lahjan ja Jumalan määrääminä avustaneet Moosesta, kun heprealaiset vapautettiin. Profeetta Miikan välityksellä Herra todistaa: »Minä lähetin Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin käymään sinun edelläsi» (Miika 6: 4). Mirjam oli jo varhain osoittanut luonteen lujuttaan vartioidessaan Niilin rannalla pientä kaisla-arkkua, jossa Mooses-lastaa pidettiin piilossa. Jumala käytti hyväkseen

hänen itsehillintäänsä ja tahdikkuuttaan varjellensa kansansa vapauttajaa. Runollisesti ja musikaalisesti lahjakkaana Mirjam oli johtanut Israelin naisia heidän laulaessaan ja karkeloissaan Punaisen meren rannalla. Kansa rakasti ja taivas kunnioitti häntä eniten Mooseksen ja Aaronin jälkeen. Mutta sama pahe, joka ensiksi herätti epäsopua taivaassa, heräsi vaikuttamaan myös tämän israelilaisen naisen mielessä, eikä hänen tarvinnut jäädä olemaan yksin tyytymättömänä.

Kun seitsemänkymmentä vanhinta nimitettiin virkaansa, ei asiasta neuvoteltu Mirjamin ja Aaronin kanssa, ja niin he alkoivat kadehtia Moosesta. Jetron vierailun aikana, jolloin israelilaiset olivat matkalla Siinaille, oli Mooses niin auliisti hyväksynyt appensa neuvon, että Aaron ja Mirjam pelkäsivät tämän jo heitä voimakkaammin vaikuttavan Moosekseen. Ja vanhinten nimitysasiassa he katsoivat tulleensa syrjäytetyiksi arvoasemaansa huolimatta. Mirjam ja Aaron eivät olleet koskaan tunteet Mooseksen kannettavana olevan huolen ja vastuun painoa. Mutta koska heidät oli valittu hänen avustajikseen, he katsoivat johtamisen vastuun kuuluvan tasaveroisesti myös heille, eikä heidän mielestään ollut tarpeellista valita lisää avustajia.

Mooses tunsi saamansa tehtävän tärkeyden syvemmin kuin kukaan muu ennen häntä. Hän tajusi oman heikkoutensa ja otti Jumalan neuvonantajakseen. Aaron piti itseään suuremmassa arvossa ja luotti vähemmän Jumalaan. Saatuaan vastuuta hän oli epäonnistunut ja ilmaissut luonteensa heikkouden myöntymällä alhaisesti epäjumalanpalvelukseen Siinailta. Mutta kateuden ja kunnianhimon sokaisemina Mirjam ja Aaron unohtivat tämän. Jumala oli antanut Aaronille suuren kunnian asettamalla hänen perheensä pappeuden pyhään tehtävään, mutta tämäkin seikka vain yllytti häntä korostamaan itseään. »Ja he sanoivat: 'Ainoastaan Mooseksen kauttako Herra puhuu? Eikö hän puhu myös meidän kauttamme?« He katsoivat olevansa yhtä hyvin Jumalan suosiossa ja oikeutettuja samaan asemaan ja arvovaltaan.

Tyytymättömyydessään Mirjam havaitsi moitittavaa Jumalan johdatuksellisessa asiain hoidossakin. Varsinkin Mooseksen avioliitto harmitti häntä. Perhettä ja kansallista ylpeyttä louk-

Patriarkat ja profeetat

kasi se, ettei Mooses valinnut vaimokseen heprealaista vaan toiseen kansaan kuuluvan naisen. Sipporaan suhtauduttiin karsaan halveksivasti.

Vaikka sanotaankin, että Mooses »oli ottanut vaimokseen etiopialaisen naisen» (4 Moos. 12: 1), tämä oli midianilainen ja niin muodoin Abrahamin jälkeläinen. Hänen ihonsa väri oli hiukan tummempi kuin heprealaisten. Mutta vaikkei Sippora ollutkaan israelilainen, hän pelkäsi silti oikeaa Jumalaa. Hän oli arka, syrjään vetäytyvä, lempeä ja helläluonteinen. Kärsimyksen näkeminen teki hänet kovin onnettomaksi, ja siksi Mooses Egyptiin matkatessaan suostuikin lähettämään hänet takaisin Midianiin. Hän halusi säästää vaimoaan niiltä ahdistuksilta, joihin tämä olisi joutunut nähdessään, miten Jumala rankaisi Egyptiä.

Palattuaan miehensä luo erämaahan Sippora huomasi, miten vastuun raskaudet kuluttivat tämän voimia. Hän kertoi pahoista aavistuksistaan Jetrolle, joka ehdotti Moosekselle helpotuksia. Tästä syystä Mirjam tunsu vastenmielisyyttä Sipporaa kohtaan. Kuvitellen ja harmitellen mielessään omaa ja Aaronin syrjäyttämistä hän uskoi kaiken olleen lähtöisin Mooseksen vaimosta, jonka hän päätteli vaikutuksellaan estäneen miestänsä kutsu- masta heitä neuvotteluihin kuten tavallisesti. Jos Aaron olisi lu- jasti puolustanut oikeutta, hän olisi voinut ehkäistä pahan. Mutta sen sijaan että hän olisi osoittanut Mirjamille hänen me- nettelynsä synnillisyyden, hän asettui tämän puolelle, kuunteli hänen moitteitaan ja yhtyi kadehtimaan Moosesta.

Mooses kesti heidän syyttelynsä ääneti ja valittelematta. Työs- kennellessään ankarasti ja odotettuaan vuosikaudet Mooses oli kehittynyt mieleltään nöyräksi ja pitkämieliseksi, ja tämä ko- kemus auttoi häntä suhtautumaan kärsivällisesti kansan epä- uskoon ja napinaan samoin kuin niiden ylpeyteen ja kateuteen, joiden olisi pitänyt järkkymättä pysyä hänen avustajinaan. »Mooses oli sangen nöyrä mies, nöyrempi kuin kukaan muu ih- minen maan päällä», ja siksi hänelle suotiin taivaallista viisaut- ta ja johdatusta enemmän kuin kenellekään toiselle. Raamattu sanoo: »Hän johdattaa nöyriä oikein, hän opettaa nöyriille tien- sä» (Ps. 25:9). Herra johdattaa nöyriä, koska he suostuvat opetettaviksi. He haluavat vilpittömästi oppia tuntemaan ja te-

kemään Jumalan tahdon. Vapahtaja lupaa: »Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta» (Joh. 7:17). Ja apostoli Jaakobin välityksellä hän kehottaa: »Jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan» (Jaak. 1:5). Mutta hänen lupauksensa kuuluu vain niille, jotka ovat valmiit kaikessa seuraamaan Herraa. Jumala ei pakota kenenkään tahtoa; siksi hän ei voi johdattaa niitä, jotka ovat liian ylpeitä opetettaviksi ja taipuvaisia toimimaan mielensä mukaan. Kaksimielisestä ihmisestä, joka pyrkii noudattamaan omaa tahtoaan samalla kun sanoo tekevänsä Jumalan tahdon, on kirjoitettu: »Älköön sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa» (Jaak. 1:7).

Jumala oli valinnut Mooseksen ja pannut henkensä häneen. Nyt Mirjam ja Aaron syyllistyivät napinallaan tottelemattomuuteen paitsi heille määrättyä johtajaa myös itse Jumalaa kohtaan. Niskoittelevat kuiskuttelijat kutsuttiin ilmestysmajalle, ja siellä he joutuivat olemaan kasvokkain Mooseksen kanssa. »Silloin Herra astui alas pilvenpatsaassa, asettui majan ovelle ja kutsui Aaronia ja Mirjamia.» Ei heidän profeetallista lahjaansa kielletty; Jumala olisi voinut puhua heille näyssä ja unessa. Mutta Mooses, jonka Herra itse julisti olevan »uskollinen koko minun talossani», pääsi läheisempään kanssakäymiseen. *Hänen* kanssaan Herra puhui suusta suuhun. »'Miksi ette siis peljänneet puhua minun palvelijaani Moosesta vastaan?' Ja Herran viha syttyi heitä kohtaan, ja hän meni pois.» Pilvi poistui pyhäkön yltä merkiksi Jumalan mielipahasta, ja Mirjam sairastui ja »oli lumivalkea pitalista». Aaron säästy, mutta hänelle oli Mirjamin rankaiseminen ankaraksi nuhteeksi. Nyt kun heidän ylpeytensä oli painettu tomuun, Aaron tunnusti heidän syntinsä ja pyysi hartaasti, ettei hänen sisarensa tarvitsisi jäädä tuon inhottavan ja Kuolettavan vitsauksen tuhottavaksi. Vastaukseksi Mooseksen rukoukseen Mirjam puhdistui sairaudestaan mutta suljettiin seitsemäksi päiväksi leirin ulkopuolelle. Vasta kun hänet oli karkotettu leiristä, laskeutui Jumalan suosion merkki jälleen pyhäkön ylle. Kunnioittaen Mirjamin korkeaa asemaa ja surren hänen saamaansa ankaraa iskua koko kansa odotteli Haserotissa hänen paluutaan.

Patriarkat ja profeetat

Tämä Herran mielipahan ilmaus oli tarkoitettu varoitukseksi koko Israelille. Sen oli määrä torjua lisääntyvää tyytymättömyyttä ja uppiniskaisuutta. Ellei Mirjamia olisi kaikkien nähdessä nuhdeltu tyytymättömyydestään, se olisi aiheuttanut paljon pahaa. Kateus on ihmismielen saatanallisimpia ja seurauksiltaan tuhoisimpia piirteitä. Viisas Salomo sanoo luulevaisesta kateudesta: »Kiukku on julma, viha on niinkuin tulva; mutta kuka voi kestää luulevaisuutta?» (Sanani. 27: 4). Kateus aiheutti ensimmäisen epäsovun taivaassa, ja sen leviäminen on aikaansaanut sanomattoman paljon pahaa ihmisten keskuudessa. Se synnyttää riitaisuutta, josta apostoli Jaakob sanoo: »Missä kiivaus ja riitaisuus on, siellä on epäjärjestys ja kaikkalainen paha meno» (Jaak. 3: 16).

Toisten panettelua tai heidän vaikuttimiensa tai tekojensa tuomitsemista emme saisi vähätellä. »Joka veljeään panettelee tai veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinä tuomitset lain, niin et ole lain noudattaja, vaan sen tuomari» (Jaak. 4: 11). Mutta on vain yksi tuomari, Herra, »joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset» (1 Kor. 4:5). Mutta joka laittautuu toisten tuomariksi ja ryhtyy tuomitsemaan heitä, anastaa itselleen Luojalle kuuluvan etuoikeuden.

Raamattu opettaa meitä tarkoin pidättymään niiden syytelystä, jotka Jumala on kutsunut lähettiläikseen. Apostoli Pietari sanoo paatuneista syntisistä: »Nuo uhkarohkeat, itserakkaat eivät kammo herjata henkivaltoja, vaikka enkelitkään, jotka väkävyydeltään ja voimaltaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä» (2 Piet. 2: 10,11). Ja Paavali neuvoo seurakunnan kaitsijaa: »Älä ota huomioon syytettä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa» (1. Tim. 5: 19). Hän joka on asettanut henkilöitä kansansa johtajien ja opettajien vastuullisiin tehtäviin, vaatii kansansa vastaamaan siitä miten he kohtelevat hänen palvelijoitaan. Meidän on kunnioitettava niitä, joita Jumala on kunnioittanut. Mirjamin saaman rangaistuksen tulisi varoittaa kaikkia niitä, jotka antavat mielessään sijaa kateudelle ja napisevat niitä vastaan joiden kannettavaksi Herra antaa työnsä taakan.

34.

KAKSITOISTA VAKOOJAA

Lähdettyään Hoorebin vuorelta heprealaisten joukko leiriytyi yksitoista päivää myöhemmin Kaadekseen, joka oli Paaranin erämaassa, lähellä luvatus maan rajaa. Siellä kansa ehdotti, että lähetettäisiin miehiä vakoilemaan maata. Mooses esitti asian Herralle, joka antoi suostumuksensa sekä ohjeen, jonka mukaan kustakin sukukunnasta oli valittava joku ruhtinaista tähän tehtävään. Tämän neuvon mukaan miehet valittiin, ja Mooses lähetti heidät ottamaan selvää, minkälainen maa oli asemaltaan ja luonnontuotteiltaan, ja asuiko siellä vähän vai paljon, voimakasta vai heikkoa kansaa. Heidän tuli tutkia myös maaperän laatua ja sen tuottavuutta sekä tuoda näytteitä maan hedelmistä.

Miehet lähtivät ja vakoilivat koko maata etelärajalta edeten sen pohjoisseutuihin asti. He palasivat oltuaan poissa neljäkymmentä päivää. Suurin toivein Israelin kansa odotti innokkaasti heidän paluutaan, ja kun tieto siitä levisi heimolta toiselle, sitä tervehdittiin riemuiten. Kansa riensi vakoojia vastaan, jotka olivat turvallisesti selviytyneet vaarallisesta tehtävästään. Heillä oli muassaan hedelmänäytteitä, jotka todistivat maan viljavuudesta. Viinirypäleet olivat juuri silloin kypsiä, ja he toivat mukanaan niin suuren rypäletertun, että kahden miehen oli kannettava sitä korennolla. He toivat myös viikunoita ja granaattiomenoita, joita siellä kasvoi runsaasti.

Kansa iloitsi siitä, että nyt päästäisiin omistamaan niin hyvä maa, ja kun retken tuloksia esitettiin Moosekselle, kuuntelivat kaikki niin innokkaasti, ettei vain sanaakaan menisi hukkaan.

Patriarkat ja profeetat

»Me menisimme siihen maahan, jonne meidät lähetit», vakoojat aloittivat. »Ja se tosiaankin vuotaa maitoa ja mettä, ja tällaisia ovat sen hedelmät.» Kansa oli haltioissaan; nyt kyllä toteltai-siin halukkaasti Herran ääntä, jotta päästäisiin heti valtaamaan tuo maa. Mutta kuvailtuaan maan kauneutta ja hedelmällisyyttä kaikki vakoojat, kahta lukuunottamatta, alkoivat suurennella vaikeuksia ja vaaroja jotka uhkasivat israelilaisia, jos he yrittäisivät valloittaa Kanaanin. He luettelivat, mitä voimallisia kansoja asusti maan eri osissa ja kertoivat, että sen kaupungit olivat hyvin vallitettuja ja niiden asukkaat erittäin vahvoja ja että niitä oli mahdoton valloittaa. He mainitsivat nähneensä jättiläisiäkin, Anakin jälkeläisiä, joten maan haltuun ottamista ei kannattanut ajatellakaan.

Näin koko tilanne muuttui. Toivo ja rohkeus vaihtuivat pelkurimaiseksi epätoivoksi, kun vakoojat purkivat käsityksiään epäuskoisesta mielestään, jonka saatana oli masentanut. Heidän epäuskonsa synkisti koko seurakunnan, ja se unohti tyystin Jumalan väkevän voiman, jonka hän niin usein oli ilmaissut valitun kansansa hyväksi. Kansa ei pysähtynyt päättelemään, että hän joka oli johdattanut heidät siihen asti, antaisi varmasti maan heidän haltuunsa. He eivät muistelleet, miten ihmeellisesti Jumala oli vapauttanut heidät sortajien vallasta, aukaissut tien halki meren ja tuhonnut faaraon takaa-ajavat joukot. He jättivät Jumalan kokonaan pois laskuista ja toimivat niin kuin asevoima olisi ollut heidän ainoa turvansa.

Epäuskossaan he rajoittivat Jumalan voimaa eivätkä luottaneet siihen käteen, joka oli siihen asti niin turvallisesti johdattanut heitä. Ja niin he entiseen tapaansa alkoivat taas napista Moosesta ja Aaronia vastaan. »Näin siis raukesivat ihanat toiveemme», he sanoivat. »Tällaista maata me olemme taivaltaneet Egyptistä asti muka ottamaan haltuumme.» He syyttivät johtajiaan kansan pettämisestä ja Israelin saattamisesta vaikeuksiin.

Suuri pettymys sai kansan aivan epätoivoiseksi. Sen napina-kin alkoi saada tuskaista sävyä. Kaaleb tajusi tilanteen ja koetti parhaansa mukaan puolustaa rohkeasti Jumalan sanaa ja vastustaa uskottomien tovereidensa masentavaa vaikutusta. Hetkeksi kansa hiljeni kuuntelemaan, kun hän toiveikkaasti ja rohkeasti kehui tuota hyvää maata. Ei hän väittänyt vääräksi sitä,

mitä siitä oli sanottu; muurit olivat kyllä korkeita ja kanaanilaiset väkeviä. Mutta Jumala oli luvannut maan Israelille. »Menkäämme sittenkin sinne ja ottakaamme se haltuumme», Kaaleb innosti heitä, »sillä varmasti me sen voitamme.»

Mutta ne kymmenen muuta vakoojaa keskeyttivät hänet ja kuvailivat vaikeuksia entistä synkemmin värein: »Emme me kykene käymään sen kansan kimppuun, sillä se on meitä voimakkaampi. Kaikki kansa, jota me siellä näimme, oli kookasta väkeä. Näimmepä siellä jättiläisiäkin, Anakin jättiläisheimon jälkeläisiä, ja me olimme mielestämme kuin heinäsiirkkoja; sellaisia me heistäkin olimme.»

Kun nämä miehet kerran olivat omaksuneet väärän asenteen, he nyt vastustivat itsepintaisesti Kaalebia ja Joosuaa, Moosesta ja Jumalaakin. Jokainen askel eteenpäin sai heidät yhä päättäväisemmiksi: kaikki Kanaanin valloitusyritykset oli tukahdutettava! He turvautuivat valheeseenkin lisätäkseen tuhoisaa vaikutustaan. Se »on maa, joka syö omat asukkaansa», he sanoivat. Tämä masentava raportti oli silkkaa valhetta ja täysin ristiriitainen. Vakoojat olivat kehuneet maata hedelmälliseksi ja tuottoisaksi ja sen kansaa kookkaaksi, mikä kaikki olisi ollut mahdotonta, jos maasta voitiin sanoa, että se epäedullisen ilmastonsa vuoksi »söi omat asukkaansa». Mutta kun epäusko pääsee valtaamaan mielen, ottaa saatana sen valvontaansa, eikä kukaan pysty sanomaan, miten pitkälle hän riepottaa sitä.

»Silloin koko kansa alkoi huutaa ja parkua, ja kansa itki sen yön.» Tilanne kehittyi pian avoimeksi kapinaksi, sillä saatana pääsi nyt riehumaan vapaasti, ja kansa näytti menettäneen järkensä. He kirosivat Moosesta ja Aaronia ja unohtivat, että Jumala kuunteli heidän jumalatonta puhettaan ja että pilvenpatseen verhoutuneena hänen läsnäolonsa Enkeli oli todistamassa heidän vihansa raivokkaita purkauksia. Katkerina he huusivat: »Jospa olisimme kuolleet Egyptin maahan tai tähän erämaahan! Jospa olisimme kuolleet!» Sitten he purkivat tunteitaan Jumalaakin vastaan: »'Miksi viekään Herra meitä tuohon maahan, jossa me kaadumme miekkaan ja vaimomme ja lapsemme joutuvat vihollisen saaliiksi! Eikö meidän olisi parempi palata Egyptiin?' Ja he puhuivat toinen toisilleen: 'Valitkaamme johtaja ja palatkaamme Egyptiin.'» Näin he eivät syyt-

Patriarkat ja profeetat

täneet ainoastaan Moosesta vaan myös itse Jumalaa siitä, että tämä oli petollisesti luvannut heille maan jota he eivät pystyneet valtaamaan. Ja he menivätkin niin pitkälle, että valitsivat päällikön johtamaan heidät takaisin kärsimystensä ja orjuutensa maahan, josta Kaikkivaltias oli väkevällä käsivarrellaan vapauttanut heidät.

Nöyryytettyinä ja ahdistuksissaan »Moses ja Aaron lankesivat kasvoilleen Israelin kansan koko seurakunnan eteen» tietämättä, miten saisivat heidät luopumaan äkkipikaisista hankkeistaan. Kaaleb ja Joosua koettivat tyynnyttää meteliä. He repäsivät vaatteensa surun ja suuttumuksen merkiksi ja syöksyivät kansan keskelle korottaen äänensä kaikumaan yli väkijoukon vaikertelun ja kapinallisen kohun: »Maa, jota kävimme vakoilemassa, on ylen ihana maa. Jos Herra on meille suosiollinen, niin hän vie meidät siihen maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Älkää vain kapinoiko Herraa vastaan älkääkä peljätkö sen maan kansaa, sillä heitä ei ole meille kuin suupalaksi. Heidän varjelijansa on väistynyt heistä, mutta meidän kanssamme on Herra. Älkää te heitä peljätkö.»

Kanaanilaiset olivat täyttäneet pahuuden mittansa, eikä Herra enää kärsinyt heitä. Hänen poistettuaan heiltä varjeluksensa he olisivat helposti voitettavissa. Jumalan liitto takasi maan Israelille. Mutta kun uskottomien vakoojien valheellinen raportti hyväksyttiin, se eksytti koko kansan. Petturit olivat tehneet tehtävänsä. Ja vaikka huonon raportin esittäjiä olisi ollut vain kaksi ja muut kymmenen olisivat rohkaisseet kansaa valloittamaan maan Herran nimessä, se olisi jumalattoman epäuskonsa tähden noudattanut noiden kahden neuvoa mieluummin kuin kymmenen muun. Mutta nyt vain kaksi puolusti oikeutta ja kymmenen tuki kapinaa.

Kelvottomat vakoojat tuomitsivat jyrkästi Kaalebin ja Joosuan, ja kansa vaati heitä jo kivitettäviksi. Villiintynyt väkijoukko keräili jo kaikkea heitettävää noiden uskollisten pään menoksi. Raivoten ja kiljuen joukko syöksyi heitä kohti, kun yhtäkkiä kivet kirposivat käsistä ja väkijoukko hiljeni kuin kauhun lamauttamana. Jumala oli väliintulollaan ryhtynyt hiltitsemään heidän murhanhimoaan. Hänen läsnäolonsa kirkkaus oli liekehtivänä leimuna valaissut pyhäkön. Kaikki kansa katseli

Herran merkkiä. Heitä väkevampi oli ilmaissut itsensä, eikä kukaan tohtinut enää vastustella. Huonon raportin tuoneet vakoojat kyyristelivät kauhuissaan ja hakeutuivat henki kurkussa teltoilleen.

Mooses nousi nyt ja meni pyhäkköön. Herra sanoi hänelle kansasta: »Minä tuhoan sen rutolla ja hävitän sen perinjuurin, mutta sinusta minä teen suuremman ja väkevemmän kansan.» Mutta jälleen Mooses rukoili kansansa puolesta. Ei hän voinut suostua siihen, että se hävitettäisiin ja hänestä tehtäisiin väkevampi kansa. Vedoten Jumalan armoon hän sanoi: »Osoittautukoon nyt sinun suuri voimasi, Herra, niinkuin olet puhunut sanoen: 'Herra on pitkämielinen ja suuri armossa. Anna siis anteeksi tämän kansan pahat teot suuressa armossasi, niinkuin sinä ennenkin olet anteeksi antanut tälle kansalle, Egyptistä tänne saakka.»

Herra lupasi säästää Israelin välittömältä tuholta, mutta heidän epäuskonsa ja pelkuruutensa tähden hän ei voinut käyttää voimaansa heidän vihollistensa kukistamiseen. Siksi hän armosaan neuvoi heille ainoana turvallisena reittinä paluun Punaista merta kohti.

Kapinoidessaan kansa oli huutanut: »Jospa olisimme kuolleet tähän erämaahan!» Nyt he saivat tämän pyyntönsä täyttymään. Herra julisti: »Aivan niinkuin te olette minulle puhuneet, niin minä teille teen. Tähän erämaahan kaatuvat teidän ruumiinne, teidän kaikkien, jotka olette katselmuksessa olleet, niin monta kuin teitä on kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia. Mutta teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, heidät minä vien sinne, ja he saavat tulla tuntemaan sen maan, jota te halveksitte.» Ja Kaalebista hän sanoi: »Koska minun palvelijassani Kaalebissa on toinen henki, niin että hän on minua uskollisesti seurannut, niin hänet minä vien siihen maahan, jossa hän kävi, ja hänen jälkeläisensä saavat sen omakseen.» Niin kuin vakoojat olivat viipyneet retkellään neljäkymmentä päivää, joutui Israel samoin vaeltamaan erämaassa neljäkymmentä vuotta.

Kun Mooses ilmoitti kansalle Jumalan päätöksen, heidän raijonsa vaihtui suruun. He tiesivät, että heidän rangaistuksensa oli oikeudenmukainen. Kymmenen uskotonta vakoojaa kuolivat

Patriarkat ja profeetat

äkkiä Jumalan lyöminä kaiken Israelin nähden, ja heidän kohtalossaan kansa näki oman tuomionsa.

Nyt he näyttivät vilpittömästi katuvaan synnillistä menettelyään. Mutta he surivat pahojen tekojensa seurauksia pikemmin kuin omaa kiittämättömyyttään ja tottelemattomuuttaan. Kun he havaitsivat, ettei Herra heltynyt päätöksestään, he herkesivät taas itsepäisiksi ja julistivat, etteivät he enää palaisi erämaahan. Käskemällä heidän vetäytyä vihollistensa maasta Jumala koetteli heidän esittämänsä alistuvaisuutta ja todisti ettei se ollut aitoa. He tiesivät tehneensä syntiä kovin pahoin aikoesaansa pikaistuksissaan surmata vakoojat, jotka olivat kehottaneet heitä tottelemaan Jumalaa, mutta nyt he olivat kauhuissaan huomattessaan tehneensä pelottavan virheen, jonka seuraukset koituisivat heille kohtalokkaiksi. Heidän mielensä ei ollut muuttunut, ja he olivat valmiit samanlaiseen purkaukseen kunhan vain aihetta ilmaantuisi. He saivatkin siihen syytä, kun Mooses Jumalan valtuuttamana käski heidän palata erämaahan.

Mooses ja Aaron, Kaaleb ja Joosua pettyivät katkerasti, kun Israelilta evättiin neljäksikymmeneksi vuodeksi pääsy Kanaanin. Kuitenkin he hyväksyivät napsimatta jumalallisen määräyksen. Mutta ne jotka olivat moittineet Jumalalta samaansa kohtelua ja uhanneet palata Egyptiin, itkivät ja surivat kovin, kun heiltä otettiin pois ne siunaukset, joita he olivat väheksyneet. He olivat syyttä vaikeroineet, ja nyt Jumala antoi heille syytä itkuun. Jos he olisivat surreet syntiään silloin kun se tunnollisesti paljastettiin heille, ei tätä tuomiota olisi langetettu. Mutta he surivat tuomiota; heidän surunsa ei ollut katumusta eikä voinut saada heidän tuomiotaan kumotuksi.

Koko yön he itkivät ja valittivat, mutta aamulla virisi jälleen toivo. He päättivät nyt näyttää, etteivät olleet pelkureita. Kun Jumala oli käskenyt heidän lähteä valtaamaan maata, he olivat kieltäytyneet. Ja nyt kun hän kehotti heitä perääntymään, he olivat yhtä vastahankaisia. He päättivät hyökätä maahan ja ottaa sen haltuunsa; kukaties Jumala hyväksyisi heidän toimenpiteensä ja peruisi omat suunnitelmansa heidän suhteensa.

Jumalan antamana etuoikeutena ja velvollisuutena heidän tuli mennä siihen maahan hänen määräämäänsä aikana, mutta hän oli peruuttanut tämän luvan heidän tahallisen vastahakoisu-

tensa vuoksi. Saatanan oli onnistunut estää heitä pääsemästä Kanaaniin, ja nyt hän yllytti heitä tekemään vastoin Jumalan käskyä juuri sen, jota he olivat kieltäytyneet tekemästä, kun Jumala vaati sitä. Näin tuo suuri pettäjä pääsi voitolle saadessaan heidät kapinoimaan jo toisen kerran. He olivat epäilleet, ettei Jumala voimallaan kyennyt tukemaan heitä, niin että he olisivat saaneet Kanaanin haltuunsa. Mutta nyt he kuitenkin havittelivat tuota samaa omin voimin ja ilman Jumalan apua. »Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan», he huusivat. »Me menemme ja taistelemme aivan niinkuin Herra, meidän Jumalamme, on meitä käskenyt» (5 Moos. 1: 41). Näin täysin oli rikkomus sokaissut heidät. Herra ei koskaan ollut käskenyt heitä menemään ja taistelemaan. Hänen tarkoituksensa ei ollut, että he olisivat valloittaneet maan sotimalla, vaan noudattamalla tarkoin hänen käskyjään.

Vaikkei kansan mieli ollutkaan muuttunut, heidän oli ollut pakko tunnustaa syntisyytensä ja se tyhmyys, että olivat ryhtyneet kapinoimaan vakoojien esitettyä raporttinsa. Nyt he käsittivät sen siunauksen arvon, jonka he niin äkkipikaisesti olivat hyljänneet. He tunnustivat oman epäuskonsa estäneen heitä pääsemästä Kanaaniin. »Me olemme tehneet syntiä», he sanoivat myöntäen vian olevan heissä itsessään eikä Jumalassa, jota he niin pahoin olivat syyttäneet heille antamiensa lupauksen rikkomisesta. Vaikkei heidän tunnustuksensa pohjautunutkaan todelliseen katumukseen, se kuitenkin osoitti kaiken sen oikeudenmukaiseksi, mitä Jumala oli tehnyt heille.

Herra toimii vieläkin samoin kirkastaakseen nimensä saattamalla ihmiset tunnustamaan hänen oikeamielisyytensä. Kun ne, jotka sanovat rakastavansa häntä, moittivat hänen johdustaan, väheksyvät hänen lupauksiaan langeten kiusaukseen ja ryhtyvät pahojen enkelien kanssa vastustamaan Jumalan suunnitelmia, Herra usein puuttuu asioiden kulkuun. Vaikka nämä henkilöt eivät todella katuisikaan, hän saa heidät vakuuttumaan synneistään, niin että heidän on pakko tunnustaa oman menettelynsä vääräisyys ja toisaalta Jumalan oikeudenmukaisuus ja hyvyys heitä kohtaan. Näin Jumala vastatoimin paljastaa pimeyden teot. Ja vaikkei pahuuteen johtanut mielenlaatu täysin muuttuisikaan, tehdyt tunnustukset aikaansaavat sen, että Jumala

Patriarkat ja profeetat

saa kunnian, ja hänen palvelijansa, joita on vastustettu ja ymmärretty väärin, havaitaan uskollisiksi nuhteli joiksi. Näin tulee käymään silloin, kun Jumala lopullisesti vuodattaa vihansa. Raamattu sanoo siitä: »Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistansa» (Juud. 14,15). Tällöin jokainen syntinen joutuu näkemään ja tunnustamaan tuomionsa oikeutuksen.

Jumalan päätöksestä välittämättä israelilaiset valmistautuivat valloittamaan Kanaania. Sotavarusteineen ja aseineen he katsoivat kyllä selviytyvänsä taistelusta, mutta Jumalan ja hänen murheellisten palvelijoidensa mielestä ne eivät likimainkaan riittäneet takaamaan voittoa. Kun Herra lähes neljäkymmentä vuotta myöhemmin johdatti Israelin valtaamaan Jerikoa, hän lupasi kulkea heidän kanssaan. Arkkia, joka sisälsi hänen lakinsa, kannettiin heidän aseväkensä edellä. Hänen määräämiensä johtajien tuli ohjata heidän liikkeitään Jumalan valvonnassa. Tällainen johdatus varjeli heitä kaikelta vahingolta. Mutta tällä kertaa he lähtivät vihollisen joukkoja vastaan Jumalan käskyn vastaisesti ja uhmaten johtajiensa vakavaa varoitusta, ilman arkkia ja vailla Moosesta.

Torvilla annettiin hälytys, ja Mooses kiiruhti heidän jälkeensä varoittamaan: »Minkätähden te nyt käytte rikkomaan Herran käskyä. Ei se onnistu. Älkää lähtekö sinne, sillä Herra ei ole teidän keskellänne; älkää lähtekö, etteivät vihollisenne voittaisi teitä. Sillä amalekilaiset ja kanaanilaiset ovat siellä teitä vastassa, ja niin te kaadutte miekkaan.»

Kanaanilaiset olivat kuulleet salaperäisestä mahdista, joka näytti varjelevan tätä kansaa sekä heidän hyväkseen tehdyistä ihmeistä. Niinpä he nyt kokosivat vahvan joukon torjumaan maahan tunkeutuvia. Hyökkäävillä joukoilla ei ollut päällikköä. Kukaan ei rukoillut Jumalaa suomaan heille voittoa. He lähtivät matkaan joko saadakseen epätoivoisella yrityksellään kohtalonsa käännetyksi tai kuollakseen taistelussa. Vaikka heiltä puuttuikin sotakokemusta, oli heillä siksi paljon aseväkeä, että he toivoivat voivansa yllättävällä ja kiivaalla hyökkäyksellään lannistaa kaiken vastarinnan. Yltiöpäisesti he haastoivat taisteluun vihollisen, joka ei uskaltanut hyökätä heitä vastaan.

Kanaanilaiset olivat sijoittuneet kallioiselle ylätasangolle, jonne päästiin vain jyrkkien ja vaarallisten nousujen tai ahtaiden solien kautta. Tämä vain lisäsi suurten heprealaisjoukkojen surkean tappion todennäköisyyttä. Astellessaan hitaasti pitkin vuoriston polkuja he olivat helppona maalitauluna kaikelle, mitä vihollinen ylhäältä sinkosi. Isoja kivenjätkäleitä tulla jyrästi rinteitä alas jättäen alleen kaatamiensa verestä punettuneen vaon taakseen. Ne jotka noususta uupuneina pääsivät huipulle, syöstiin kiivaasti alas tai ajettiin raskain tappioin pakosalle. Kaatuneita jäi runsaasti kuoleman kylvönä verilöylyn paikalle. Israelin joukot kärsivät musertavan tappion. Heidän uhitteleva kokeilunsa päättyi hävitykseen ja kuolemaan.

Lopultakin nöyryytettyinä henkiin jääneet palasivat ja itkivät »Herran edessä. Mutta Herra ei kuullut» heidän huutoaan (5 Moos. 1: 45). Saatuaan näin merkittävän voiton Israelin viholliset, jotka aiemmin olivat vavisten odottaneet tuon valtaisan joukon tuloa, rohkaistuivat entistä luottavaisemmin vastustamaan heitä. He pitivät nyt valheellisina kaikkia niitä tietoja, joita he olivat saaneet siitä, miten ihmeellisesti Jumala oli auttanut kansaansa, eivätkä he enää katsoneet olevan mitään aihetta pelkoon. Tuo Israelin ensimmäinen tappio innosti kanaanilaisia olemaan rohkeita ja päättäväisiä, ja siksi se vaikeutti huomattavasti maan valloittamista. Israelin ei auttanut muu kuin perääntyä voitokkaan vihollisensa näkyvistä erämaahan tietäen että sinne oli kokonaisen sukupolven kuoltava.

35.

KOORAHIN KAPINA

Israelin kärsimät rangaistustuomiot hillitsivät joksikin aikaa kansan napinaa ja uppiniskaisuutta, mutta kapinamieli kyti vielä ja puhkesi lopulta ilmoille kovin katkerin seurauksin. Aikaisemmat kapinat olivat pelkkiä mellakoita, jotka syntyivät kiihtyneen kansanjoukon mielijohteesta. Mutta nyt oli tekeillä harkittu salaliitto, jonka herätteenä oli päättäväinen pyrkimys kukistaa itsensä Jumalan asettamien johtajien arvovalta.

Tämän liikkeen johtavana hahmona oli leeviläinen Koorah, joka oli Kehatin perheestä ja Mooseksen serkku. Hän oli kyvykäs ja vaikutusvaltainen mies. Vaikka hän oli päässyt pyhäkön palvelukseen, ei hän ajan mittaan tyytynyt asemaansa, vaan havitteli papin arvostettua asemaa.

Kun Aaron ja hänen perheensä saivat papinviran, joka aiemmin lankei luonnostaan jokaisen perheen esikoispojalle, herätti tämä kateutta ja tyytymättömyyttä. Niinpä Koorah jo jonkin aikaa oli salaa vastustanut Mooseksen ja Aaronin arvovaltaa, vaikkei hän uskaltanutkaan nousta ilinikapinaan. Lopulta hän alkoi rohkeasti valmistella sekä siviilihallinnon että uskonnollisen johdon kaatamista. Hankkeelle löytyi kyllä kannattajiakin. Koorahin ja kehatilaisten telttojen lähellä, pyhäkön eteläsivustalla, oli Ruubenin heimon leiripaikka, ja kahden tämän heimon johtavan miehen, Daatanin ja Abiramin, teltat olivat lähellä Koorahin telttaa. Nämä ruhtinaat liittyivät halukkaasti tukemaan hänen kunnianhimoisia suunnitelmiaan. Jaakobin vanhimman pojan jälkeläisinä he vaativat siviilihallintoa itselleen, ja kunnioitetun pappisviran he päättivät jakaa keskenään Koorahin kanssa.

Kansan mielialat soveltuivat hyvin Koorahin hankkeisiin. Pettymyksestään masentuneina he palasivat jälleen entisiin epäilyksiinsä, kateuteensa ja kaunaisuuteensa ja alkoivat taas moitiskella kärsivällistä johtajaansa. Israelilaiset eivät jaksaneet pitää mielessään sitä tosiasiaa, että he olivat Jumalan johdossa. He unohtivat, että liiton Enkeli oli heidän näkymätön johtajansa, että pilvenpatsaan verhoamana Kristus itse kulki heidän edellään ja että Mooses sai häneltä kaikki ohjeensa.

Haluamatta alistua siihen kauhistavaan päätökseen, että heidän oli kaikkien kuoltava erämaassa, he olivat valmiit tarttumaan mihin tahansa tekosyyhyn voidakseen uskoa, ettei Jumala vaan Mooses heitä johti ja oli langettanut heidän tuomionsa. Maailman nöyryin mies ei parhaalla tahdollaankaan saanut hillityksi tämän kansan härkäpäisyyttä. He eivät ottaneet opikseen aikaisempaakaan niskoitteluaan, vaikka Jumala oli siitä pahastuneena juuri äsken harventanut heidän rivejään ja vähentänyt heidän määräänsä. Ja niin he taas lankesivat kiusaukseen.

Mooseksen vaatimaton paimentolaiselämä oli ollut paljon rauhallisempaa ja onnellisempaa kuin hänen nykyinen tehtävänsä tämän kurittoman kansan johtajana. Hänellä ei kuitenkaan ollut valinnan varaa. Paimensauvan sijaan hän oli saanut voiman valtikan, ja sitä sauvaa hän ei voinut laskea kädestään ennen kuin Jumala vapauttaisi hänet tehtävästään.

Hän joka lukee sydänten salaisuudet, oli huomannut Koorahin ja hänen kumppaniensa aikeet ja varoittanut ja opettanut kansaansa, niin että se olisi kyllä voinut välttyä näiden juoniaan punovien miesten eksytykseltä. He olivat nähneet miten Jumala rankaisi Mirjamia siitä, että tämä kadehti ja moitti Moosesta. Herra oli selittänyt, että Mooses oli enemmän kuin profeetta. »Hänen kanssaan minä puhun suusta suuhun.» Ja hän lisäsi: »Miksi ette siis peljänneet puhua minun palvelijaani Moosesta vastaan?» (4 Moos. 12: 8). Tämä opetus ei koskenut vain Aaronia ja Mirjamia vaan koko Israelia.

Koorah ja hänen salaliittolaisensa olivat saaneet nähdä aivan erikoisia Jumalan voiman ja suuruuden ilmauksia. He olivat päässeet Mooseksen mukana vuorelle katselemaan Jumalan kirkkautta. Mutta sen jälkeen heissä oli tapahtunut muutos. Ensimmäin he olivat päästäneet vähäisen kiusauksen pesiytymään

Patriarkat ja profeetat

mieleensä, ja siellä vaalittuna se oli vahvistunut, kunnes saatana oli saanut heidän mielensä valtaansa ja uskaltautuivat nurjamieliseen hankkeeseensa. Julkisesti väittäen ajavansa vain kansan etuja he ensin kuiskailivat tyytymättömyyttään toisilleen ja sitten Israelin päämiehille. Nämä kuuntelivat heidän kuiskuttelujaan niin halukkaasti, että he julkesivat mennä yhä pitemmälle, kunnes lopulta uskoivat että kiivaus Jumalan puolesta oli saanut heidät tarttumaan asiaan.

Heidän onnistui houkutella puolelleen kaksisataa viisikymmentä kansan huomattavaa päämiestä. Tämän vahvan ja vaikutusvaltaisen kannatuksen turvin he uskoivat aikaansaavansa jyrkän muutoksen hallinnossa ja suuria parannuksia Mooseksen ja Aaronin asiainhoitoon.

Kyräily oli herättänyt kateuden, ja kateus oli johtanut kapiinaan. He olivat keskustelleet Mooseksen oikeudesta suureen arvoonsa ja kunniaansa jo niin kauan, että olivat alkaneet pitää hänen asemaansa hyvin kadehdittavana. Toisaalta kukin heistä katsoi pystyvänsä hoitamaan sen tehtävän yhtä hyvin kuin hänkin. Ja niin he luulottelivat itselleen ja toisilleen, että Mooses ja Aaron olivat omavaltaisesti anastaneet itselleen nykyisen asemansa. Tyytymättömät sanoivat, että nämä johtajat olivat korottaneet itsensä Herran seurakunnan yläpuolelle ottamalla käsiinsä pappeuden ja hallitusohjat, vaikkei heidän perheensä ollut Israelin muita perhekuntia kummempi. Eivät he olleet sen pyhempää kuin muutkaan, ja heidän olisi sopinut tyytyä olemaan veljiensä tasolla, joita Jumala suosi yhtä hyvin läsnäolollaan ja varjeluksellaan.

Sitten salaliittolaiset keskittivät toimintansa kansaan. Niille jotka ovat väärässä ja ojennuksen tarpeessa, ei mikään ole mieluisempaa kuin toisilta saatu myötätunto ja kiitos. Ja niin Koorah ja hänen kumppaninsa kiinnittivät puoleensa kansan huomion ja hankkivat sen kannatuksen. He selittivät virheelliseksi sen väitteen, että kansa oli napinallaan vetänyt ylleen Jumalan vihan. He vakuuttivat, ettei syy toki ollut seurakunnan, koskei se halunnut muuta kuin oikeuksiaan, vaan että Mooses oli kovin mahdikas hallitsija; olihan hän nuhdellut heitä syntisinä, vaikka he olivat pyhää kansaa ja vaikka Herra oli heidän keskellään.

Koorah kertasi heidän vaelluksensa vaiheita. Erämaassa hei-

dät oli johdettu ahtaisiin soliin, ja monet olivat menehtyneet napinansa ja tottelemattomuutensa tähden. Hänen kuulijansa olisivat mielestään hyvinkin voineet välttyä vaikeuksiltaan, jos Mooses olisi valinnut toisen reitin. He katsoivat hänen aiheuttaneen kaikki heidän onnettomuutensa ja pitivät Mooseksen ja Aaronin huonoa hoitoa syynä siihenkin, etteivät päässeet Kanaaniin. Jos Koorah olisi heidän johtajansa ja rohkaisisi heitä eikä moittisi heitä synnistä, vaan kehuisi heidän hyviä tekojaan, he saattaisivat rauhallisesti ja onnellisesti edetä suoraan Luvattuun maahan sen sijaan että joutuisivat harhailemaan erämaassa.

Koskaan aikaisemmin eivät kansan tyytymättömät ainekset olleet näin läheisesti yhteen lyöttäytyneinä ruvenneet yksissä tuumin lietsomaan eripuraisuutta. Koorahin kansansuosio lisäsi hänen itseluottamustaan ja vahvisti hänen käsitystään siitä, että ellei Mooseksen vallananastusta ehkäistäisi, menettäisivät israelilaiset pian kaikki kansalaisyhteisönsä. Koorah väitti niinkään, että Jumala oli selvittänyt asiat hänelle ja valtuuttanut hänet aikaansaamaan muutoksen hallinnossa ennen kuin se olisi liian myöhäistä. Mutta monet eivät olleet vielä valmiit uskomaan kaikkea, mitä Koorah syyti Moosesta vastaan. He muistivat miten kärsivällisesti ja uhrautuvasti tämä oli uurastanut heidän hyväkseen, ja heidän omatuntonsa tuli rauhattomaksi. Siksi koko hänen syvälle harrastukselleen Israelin hyväksi oli keksittävä jokin itsekäs vaikutin, ja niin turvaututtiin siihen vanhaan syytökseen, että hän oli johtanut heidät erämaahan kuolemaan saadakseen sitten haltuunsa heidän omaisuutensa.

Ensi alkuun nämä hankkeet pidettiin salassa. Mutta niin pian kuin liike sai tarpeeksi tuulta purjeisiinsa, astui Koorah esiin syyttämään julkisesti Moosesta ja Aaronia siitä että hän anasti itselleen vallan, josta Koorah ja hänen toverinsa olivat yhtä oikeutetut saamaan osansa. Edelleen syytettiin, että kansalta oli riistetty vapaus ja itsenäisyys. »Jo riittää!» sanoivat salaliittolaiset. »Koko seurakunta, he kaikki, ovat pyhät, ja Herra on heidän keskellensä. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yli?»

Mooses oli kovin yllättynyt näin syvälle käyvästä vehkeilystä, ja kun hänelle selvisi salahankkeen koko kauheus, hän lankesi kasvoilleen Herran eteen ja syventyi hiljaiseen rukoukseen.

Patriarkat ja profeetat

Siitä hän nousi kovin murheisena mutta tyynenä ja vahvistuneena. Jumala oli antanut hänelle ohjeensa. »Huomenna», Mooses sanoi, »Herra ilmoittaa, kuka on hänen omansa ja kuka on pyhä ja kenen hän sallii käydä tykönsä. Kenen hän valitsee, sen hän sallii käydä tykönsä.» Ratkaisu siirrettiin seuraavaan päivään, jotta kaikille jäisi miettimisaikaa. Sitten oli niiden jotka tavoittelivat pappeutta tultava hiilipannuineen ilmestysmajalle uhraamaan suitsuketta Herran edessä ja seurakunnan läsnäollessa. Laki rajoitti tarkoin vain pyhään virkaan vihityt palvelemaan pyhäkössä. Ja kun Naadab ja Abihu toivat kerran »vierasta tulta» Herran eteen, vastoin hänen käskyään, tuhottiin heidät vaikka he olivatkin pappeja. Silti Mooses vaati niitä, jotka nyt olivat esittäneet näin raskaan syytöksen, tuomaan asian Jumalan ratkaistavaksi.

Siirrettyään Koorahin ja hänen leeviläistoverinsa erilleen kansasta Mooses sanoi: »Eikö teille jo riitä se, että Israelin Jumala on erottanut teidät Israelin seurakunnasta, sallinut teidän käydä hänen tykönsä toimittamaan palvelusta Herran asumuksessa ja seisomaan seurakunnan edessä palvelemissa heitä? Hän sallii käydä tykönsä sinun ja kaikkien veljiesi, leeviläisten, sinun kansasi; ja nyt te tavoittelette pappeuttakin. Niin siis sinä ja koko sinun joukkosi käynte kapinoimaan Herraa vastaan; sillä mikä on Aaron, että te häntä vastaan napisette?»

Daatanin ja Abiramien asenne ei ollut niin jyrkkä kuin Koorahin, ja Mooses toivoi että he olisivat joutuneet houkutelluiksi salaliittoon olematta täysin turmeltuneita. Niinpä hän kutsui heidät luokseen kuullakseen mitä heillä oli häntä vastaan. Mutta he eivät tahtoneetkaan tulla, vaan kieltäytyivät julkeasti tunnustamasta hänen arvovaltaansa. Seurakunnan kuullen he vastasivat: »Eikö jo riitä, että olet tuonut meidät tänne maasta, joka vuotaa maitoa ja mettä, hukuttaaksesi meidät erämaahan? Pyritkö vielä meidän valtiaaksemme? Oletpa totisesti tuonut meidät maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja antanut meille perintöosaksi vainioita ja viinitarhoja! Luuletko voivasi sokaista silmät näiltä ihmisiltä? Me emme tule.»

Näin he käyttivät orjuutensa maasta samoja sanoja, joilla Herra oli kuvaillut luvattua perintöosaa. He syyttivät, että Mooses pönkitti vain omaa arvovaltaansa uskotellen toisille olevan-

sa jumalallisen johdatuksen alaisena. Ja nyt he selittivät ettei heitä sopinut enää sokeiden tavoin siirrellä paikasta toiseen milloin Kanaanin suuntaan, milloin taas erämaahan päin aina sen mukaan, miten se sopi hänen kunnianhimoisimpiin suunnitelmiinsa. Näin hänet, joka oli ollut heille hellänä isänä ja kärsivällisenä paimenena, leimattiin kaikkein pahimman luonteiseksi hirmuvaltiaaksi ja vallananastajaksi. Hänen syykseen luettiin nyt se, etteivät he omien syntiensä tähden päässeet Kanaaniin.

Oli ilmeistä että kansa kallistui kapinoivien puolelle. Mutta Mooses ei mitenkään ruvennut puolustelemaan itseään. Juhlallisesti hän kaiken kansan nähden vetosi Jumalaan, jotta tämä todistaisi hänen vaikuttimensa puhtaiksi ja toimintansa vilpittömäksi sekä olisi tuomarina hänen asiassaan.

Seuraavana aamuna tuli paikalle kaksisataa viisikymmentä päämiestä hiilipannuineen, Koorah etunenässään. Heidät ohjattiin pyhäkön pihalle kansan kokoontuessa sen ulkopuolelle odottamaan ratkaisua. Mooses ei koonnut seurakuntaa katsomaan Koorahin ja hänen joukkionsa tappiota, vaan kapinalliset ne sokeudessaan olivat kutsuneet kansan paikalle näkemään heidän voittonsa. Suuri osa seurakunnasta oli avoimesti Koorahin puolella, ja tämä arveli melko varmasti syrjäyttävänsä Aaronin.

Heidän ollessaan siinä koolla Jumalan edessä »Herran kirkkaus näkyi koko seurakunnalle». Jumala varoitti Moosesta ja Aaronia: »Erottautukaa te tästä joukosta, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.» Mutta he lankesivat kasvoilleen ja rukoilivat: »Oi Jumala, sinä Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki: jos yksi mies rikkoo, vihastutko silloin koko seurakuntaan?»

Koorah oli vetäytynyt joukosta liittyäkseen Daataniin ja Abiramiin, kun Mooses seitsemänkymmenen vanhimman seurassa laskeutui varoittamaan viimeistä kertaa niitä miehiä, jotka olivat kieltäytyneet tulemasta hänen luokseen. Väkijoukko seurasi heitä, mutta ennen varsinaisen sanomansa esittämistä Mooses kehotti kansaa: »Siirtykää pois näiden jumalattomien miesten majoilta älkääkä koskeko mihinkään, mikä on heidän, ettette tuhoutuisi kaikkien heidän syntiensä tähden.» Väki totteli varoitusta, sillä lähestyvän tuomion tunne oli vallannut kaikki. Pääkapinoitsijat näkivät olevansa niiden hylkäämiä jotka he

Patriarkat ja profeetat

olivat pettäneet, mutta se ei järkyttänyt heidän julkeuttaan. Perheineen he asettuivat teltojensa edustalle aivan kuin uhmaamaan Jumalan varoitusta.

Israelin Jumalan nimessä Mooses julisti nyt seurakunnan kuullen: »Tästä te tietäkää, että Herra on minut lähettänyt tekemään kaikki nämä teot ja etteivät ne ole tapahtuneet minun omasta tahdostani: jos nämä kuolevat samalla tavalla, kuin muut ihmiset kuolevat, ja heidän käy, niinkuin kaikkien muiden ihmisten käy, niin ei Herra ole minua lähettänyt. Mutta jos Herra antaa jotakin erikoista tapahtua ja maa avaa kitansa ja nielaisee heidät kaikkinaensa, niin että he elävältä suistuvat tuonelaan, niin siitä tietäkää, että nämä miehet ovat pilkanneet Herraa.»

Kaikki kansa katsoi Moosekseen odottaessaan kauhuissaan, mitä tuleman piti. Kun hän oli lakannut puhumasta, halkesi kiinteä maa, ja kapinalliset suistuivat elävinä syvyyteen kaikkine tavaroineen, »ja niin heidät hävitettiin seurakunnan keskeltä». Kansa pakeni itsesytytösten vallassa tuntien osallistuneensa samaan syntiin.

Mutta tuomion tuho ei loppunut tähän. Pilvestä leimahtava tuli kulutti suitsuketta uhranneet kaksisataa viisikymmentä päämiestä. Koska nämä miehet eivät olleet ensimmäisinä lietsomassa kapinaa, heitä ei hävitetty pääsalaliittolaisten yhteydessä. He saivat nähdä miten näiden kävi, jotta he vielä katuisivat. Mutta heidän myötätuntonsa oli kapinallisten puolella, ja niin hekin tuhoutuivat.

Kun Mooses kehotti vakavasti Israelia pakenemaan lähestyvää tuhoa, olisi Jumala vieläkin pidättänyt rangaistustaan, jos Koorah ja hänen kannattajansa olisivat katuneet ja pyytäneet tekoaan anteeksi. Mutta jatkuvalla itsepäisyydellään he sinetöivät tuomionsa. Koko seurakunta osallistui heidän syyllisyyteensä, sillä kaikki olivat olleet heille enemmän tai vähemmän myötätuntoisia. Kuitenkin Jumala suuressa armossaan teki eron kapinan johtajien ja heidän johdettaviensa välillä. Petettäväksi suostuneelle kansalle annettiin vielä katumisen mahdollisuus. Silti oli täysin pätevästi todistettu, että he olivat väärässä ja Mooses oikeassa. Voimansa ilmauksella Jumala oli poistanut kaiken epävarmuuden.

Jeesus, joka enkelinä kulki heprealaisten edellä, koetti var-

jella heitä tuholta. Anteeksianto olisi niin mielellään suotu heille. Jumalan rangaistustuomio oli osunut aivan heidän lähelleen ja kehottanut heitä parannukseen. Taivaan erikoinen, vastustamaton väliintulo oli tukahduttanut heidän kapinansa. Jos he nyt ottaisivat varteen Jumalan sallimuksen väliintulon, he voisivat pelastua. Mutta vaikka he häviöön joutumisen pelosta pakenivatkin tuomion ankaruutta, ei heidän kapinamielensä ollut silti muuttunut. He palasivat sinä iltana teltoilleen kauhuissaan mutta katumattomina.

Koorah oli kumppaneineen kehunut ja imarrellut heitä, niin että he lopulta todella uskoivat olevansa erinomaista kansaa, jota Mooses oli kohdellut huonosti ja väärin. Jos he myöntäisivät Koorahin ja hänen puoluelaistaensa olleen väärässä ja Mooseksen oikeassa, niin heidän olisi pakostakin hyväksyttävä Jumalan sanaksi se tuomio, jonka mukaan heidän täytyi kuolla erämaahan. Tähän he eivät halunneet suostua, ja siksi he koettivat uskoa, että Mooses oli pettänyt heitä. He olivat toivoneet ja uskotelleet itselleen, että asiat saataisiin peräti uudelle tolalle, niin että moitteen sijasta kuultaisiin kiitosta, ja huolet ja taistelut vaihtuisivat lepoon ja rauhaan. Tuhon omiksi joutuneiden miesten puheet olivat olleet mieluisaa kuultavaa. He olivat sanoneet tuntevansa suurta mielenkiintoa ja rakkautta kansaa kohtaan, ja niin kansa päättelikin, että Koorahin ja hänen tovereidensa täytyi olla kunnan miehiä ja että Mooses oli jollakin keinoin aiheuttanut heidän tuhonsa.

Ihmisten on tuskin mahdollista muulla tavoin loukata Jumalaa pahemmin kuin halveksimalla ja hyljeksimällä niitä välikappaleita, joilla hän pyrkii pelastamaan heitä. Israelilaiset olivat kaiken tämän lisäksi aikoneet jopa surmata Mooseksen ja Aaronin. Kuitenkaan he eivät käsittäneet, miten tärkeää heidän oli anoa Jumalalta anteeksiantoa tälle raskaalle synnilleen. Sitä armon iltaa ei käytetty katumukseen ja synnintunnustukseen, vaan jonkin keinon keksimiseen niiden todisteiden kumoamiseksi, jotka osoittivat heidän olevan syntisistä suurimpia. He tunsivat yhä vihaa noita Jumalan asettamia miehiä kohtaan ja kohentautuivat vastustamaan heidän arvovaltaansa. Saatana oli paikalla häiritsemässä heidän harkintaansa ja johtamassa heitä sokaistuin tuhoa kohti.

Patriarkat ja profeetat

Kuullessaan miten tuomitut syntiset huusivat vajotessaan syvyyteen israelilaiset olivat paenneet järkyttyneinä, »sillä he pelkäsivät maan nielaisevan heidätkin». »Mutta seuraavana päivänä kaikki israelilaisten seurakunta napisi Moosesta ja Aaronia vastaan sanoen: Te olette surmanneet Herran kansaa.» Ja he olivat vähällä käydä käsiksi noihin uskollisiin, uhrautuviin johtajiinsa.

Mutta silloin näkyi Herran kirkkaus pyhäkön yllä olevassa pilvessä, ja sen keskeltä hän sanoi Moosekselle ja Aaronille: »Poistukaa tämän joukon luota, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.»

Synnin syyllisyys ei vaivannut Moosesta, eikä hän siksi pelännyt ja paennut kiireesti eikä jättänyt seurakuntaa tuhon omaksi. Mooses jäi paikalleen ja osoitti tämän pelottavan koetuksen hetkenä huolehtivansa tosi paimenen tavoin hoidossaan olevasta laumasta. Hän rukoili, ettei Jumala vihassaan tyystin tuhoaisi hänen valitsemaansa kansaa. Tällä esirukouksellaan hän esti rankaisevaa käsivartta kokonaan lopettamasta tottelematonta ja kapinallista Israelia.

Mutta rankaisun toimeenpanija oli jo työssään; »vitsaus oli jo alkanut kansan keskuudessa». Veljensä ohjeiden mukaisesti Aaron otti hiilipannun ja kiiruhti seurakunnan keskelle toimitamaan »kansalle sovituksen. Ja hänen siinä seisoessaan kuolleitten ja elävien vaiheella» suitsutuksen savu kohosi ja Mooseksen rukoukset ylenivät pyhäköstä Jumalan puoleen. Vitsaus lakkasi, mutta vasta kun yli seitsemäntoista tuhatta israelilaista oli kuollut napinansa ja kapinan johdosta.

Mutta Herra antoi vielä lisätodisteen sitä, että pappeus oli uskottu Aaronin perheelle. Herran käskystä jokainen heimo teki sauvan ja kirjoitti siihen heimon nimen. Leevin heimon sauvassa oli Aaronin nimi. Sauvat vietiin sitten pyhäkköön ja pantiin »lain arkin eteen». Jonkin sauvan versominen olisi merkinä siitä, että Herra oli valinnut sen heimon hoitamaan pappeutta. Seuraavana päivänä »katso, Aaronin sauva, joka oli siinä Leevin sukukunnan puolesta, oli alkanut versoa, siihen oli ilmestynyt silmuja, puhjennut kukkia ja kasvanut kypsiä manteleita». Se näytettiin kansalle ja pantiin myöhemmin talteen pyhäk-

köön todistukseksi tuleville sukupolville. Tämä ihme ratkaisi lopullisesti pappeskysymyksen.

Samoin oli nyt täysin selvitetty se, että Mooses ja Aaron olivat puhuneet jumalallisen arvovallan nojalla. Ja kansan oli uskottava se vastenmielinen totuus, että he joutuisivat kuolemaan erämaahan. »Katso», he valittivat, »me menehdymme, me hukumme, kaikki me hukumme!» He tunnustivat, että olivat tehneet syntiä kapinoimalla johtajiaan vastaan ja että Koorah puoluelaisineen oli saanut Jumalalta oikeudenmukaisen rangaistuksen.

Koorahin kapinassa nähdään suppeammassa määrin saman hengen toimintaa, joka taivaassa johti saatanan kapinaan. Ylpeys ja kunnianhimo saivat Lusiferin moittimaan Jumalan hallintoa ja yrittämään taivaallisen asiointilan ja järjestyksen kumoamista. Lankeemuksensa jälkeen hän on ottanut kylvääkseen ihmisten mieleen samaa kateuden ja tyytymättömyyden mieltä, samaa kunnianhimoa ja ylhäisen aseman tavoittelua. Näin hän vaikutti Koorahin, Daatanin ja Abiramin mieleen yllyttäen heitä itsekorotukseen, kateuteen, epäluottamukseen ja kapinaan. Saatana sai heidät hylkäämään Jumalan asettamat miehet ja siten hylkäämään Jumalan johtajanaan. Napistessaan Moosesta ja Aaronia vastaan he pilkkasivat Jumalaa mutta olivat samalla niin harhaan johdettuja, että pitivät itseään vanhurskaina ja toisaalta niitä saatanan käytyreinä, jotka uskollisesti nuhtelivat heitä synnistä.

Eikö yhä vieläkin ole olemassa samoja paheita, jotka aiheuttivat Koorahin perikadon? Ylpeys ja kunnianhimo ovat laajalle levinneitä, ja missä niitä suositaan, siellä ne herättävät kateutta ja vallanhimoa. Näin sielu loittonee Jumalasta ja joutuu tietämättään saatanan puolelle. Koorahin ja hänen kumppaniensa tavoin monet Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvatkin korottavat itseään ajatuksin, sanoin ja teoin niin innokkaasti, että saadaksesen puolelleen ihmisten myötätunnon ja tuen ovat valmiit vääntämään kieroon totuuden, panettelemaan ja esittämään väärässä valossa Herran palvelijoita ja jopa syyttämään heidän vaikuttimiaan alhaisiksi ja itsekkäiksi, vaikka heidän oman sydämensä herätteet ovat juuri sellaisia. Toistamalla itsepintaisesti valhetta vastoin kaikkia todisteita he lopulta uskovat sen

Patriarkat ja profeetat

todeksi. Koettaessaan saada Jumalan miehet menettämään kansan luottamuksen he todella uskovat tekevänsä hyvää työtä ja edistävänsä Jumalan asiaa.

Heprealaiset eivät suostuneet noudattamaan Herran ohjeita ja rajoituksia. Hillitseminen teki heidät levottomiksi, ja he kuuntelivat vastahakoisesti nuhteita. Tähän perustui heidän napinansa Moosesta vastaan. Jos he olisivat saaneet vapaasti toimia mielensä mukaan, eivät he olisi kovinkaan paljon moitiskelleet johtajaansa. Tällaista mielialaa Jumalan palvelijat ovat työssään tavanneet koko kirkkohistorian ajan.

Noudattamalla synnillisiä halujaan ihmiset päästävät saatanan vaikuttamaan mieleensä, ja niin he kulkeutuvat yhä pitemmälle jumalattomuuteen. Valon hylkääminen pimentää mielen ja paaduttaa sydämen, niin että heidän on yhä helpompi edetä synnin tiellä ja hyljätä entistä selvempääkin valoa, kunnes heidän tapansa vakiintuvat lopullisesti pahoiksi. Synti ei enää näytä heistä synnilliseltä. Siksi se joka uskollisesti saarnaa Jumalan sanaa ja joutuu sen perusteella tuomitsemaan heidän syntinsä, saa kovin usein niskoilleen heidän vihansa. Haluttomina kestämään parannuksen vaatimaa vaivaa ja uhrausta he ryhtyvät moitiskelemaan Jumalan palvelijan nuhteita aiheettomiksi ja ankariksi. Koorahin tavoin he selittävät, ettei vika ole kansassa; kaikki vaikeudet johtuvat nuhtelijasta. Ja tyyntellen näin omaatuntoaan nuo kateelliset ja tyytymättömät lyöttäytyvät yhdessä kylvämään epäsofia seurakuntaan ja heikentävät niiden toimintaa, jotka pyrkivät edistämään sen kasvua.

Aina kun ne jotka Jumala on kutsunut johtamaan työtään ovat vähänkin edenneet, se on herättänyt epäluuloja; kateelliset ja moitiskelijat ovat esittäneet heidän kaiken toimintansa väärässä valossa. Näin kävi Lutherin, Wesley'n ja muiden uskonpuhdistajien aikana. Ja niin käy nykyäänkin.

Koorah ei olisi ryhtynyt kapinoimaan, jos olisi *tiennyt*, että kaikki Israelille annetut ohjeet ja nuhteet tulivat Jumalalta. Mutta hän olisi voinut tietää tämän. Jumala oli antanut yllin kyllin todisteita siitä että hän johti Israelia. Mutta Koorah ja hänen toverinsa hylkäsivät tämän valon, kunnes sokaistuivat niin etteivät Jumalan voiman selvimmätkään ilmaukset saaneet heitä vakuuttumaan, vaan he pitivät niitä kaikkia vain inhimil-

listen tai saatanallisten voimien aikaansaannoksina. Samoin menetteli kansakin, joka Koorahin ja hänen puoluelaistaensa hävityksen jälkeisenä päivänä tuli sanomaan Moosekselle ja Aaronille: »Te olette surmanneet Herran kansaa.» Vaikka Jumala oli vakuuttavan selvästi osoittanut paheksuvansa heidän menettelyään tuhoamalla ne miehet, jotka olivat johtaneet heidät harhaan, he julkesivat väittää, että hänen rangaistuksensa olivat lähtöisin saatanasta ja että Mooses ja Aaron olivat paholaisen voimalla aiheuttaneet hyvien ja pyhien miesten kuoleman. Tällä teollaan kansa sinetöi tuomionsa. He olivat tehneet synnin Pyhää Henkeä vastaan, mikä merkitsee ihmissydämen täyttä paa-tumusta jumalallisen armon vaikutukselle. »Jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, niin hänelle annetaan anteeksi; mutta jos joku sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, niin hänelle ei anteeksi anneta» (Matt. 12: 32). Vapahtaja lausui nämä sanansa, kun juutalaiset väittivät hänen tehneen Beelsebulin voimalla ne armotyönsä, jotka hän oli suorittanut Jumalan voi-maila. Jumala pitää yhteyttä ihmiseen Pyhän Hengen välityksellä, ja ne jotka tahallaan torjuvat tämän toiminnan saatanal-lisena, ovat katkaisseet sielun ja taivaan välisen yhteyslinjan.

Jumala pyrkii saamaan Pyhän Henkensä nuhtelulla syntisen vakuuttuneeksi, ja jos Hengen työ lopullisesti torjutaan, ei Jumala enää voi tehdä mitään sielun hyväksi. Hän on käyttänyt jumalallisen armonsa viimeisenkin keinon. Synnintekijä on irrottanut Jumalasta, eikä synti voi mitenkään parantaa itseään. Jumalalla ei ole mitään varavoimia, joilla hän saisi syntisen vakuuttumaan ja kääntymään. »Anna hänen olla» (Hoos. 4: 17), kuuluu jumalallinen käsky. Silloin »ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä, vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat» (Hebr. 10: 26,27).

36.

ERÄMAASSA

Lähes neljäkymmentä vuotta Israelin lapset olivat poissa näkyvistä erämaan kätöksessä. »Ja aika», kertoo Mooses, »joka kului vaellukseemme Kaades-Barneasta siihen asti, että kuljimme Seredin puron yli, oli kolmekymmentä kahdeksan vuotta, kunnes hävisi koko se sukupolvi, kaikki sotakuntoiset miehet, leiristä, niinkuin Herra oli heille vannonut. Myös oli Herran käsi heitä vastaan hävittämässä heitä leiristä, viimeiseen mieheen asti» (5 Moos. 2: 14,15).

Näinä vuosina kansaa muistutettiin jatkuvasti siitä, että se oli jumalallisen nuhtelun alaisena. Kapinoimisellaan Kaadeksessa he olivat hyljänneet Jumalan, ja Jumala oli tuoksi ajaksi hyljännyt heidät. Koska he olivat rikkoneet hänen liittonsa, ei heidän sopinut suorittaa liiton merkiksi ympärileikkausta. Ja koska he halusivat palata orjuutensa maahan, osoitti se, etteivät he olleet vapauden arvoisia, eikä heidän siis sopinut viettää pääsiäistäkään orjuudesta vapautumisen muistoksi.

Kuitenkin pyhäkköpalveluksen jatkuminen todisti, ettei Jumala ollut tyystin hyljännyt kansaansa. Ja kaitselmuksellaan hän yhä tyydytti heidän tarpeensa. »Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua kaikissa kättesä töissä», sanoi Mooses kerratessaan heidän vaelluksensa historiaa. »Hän on pitänyt huolen sinun vaelluksestasi tässä suuressa erämaassa. Jo neljäkymmentä vuotta on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, eikä sinulta ole mitään puuttunut.» Ja leeviläisten hymnissä, jonka Nehemia on kirjoittanut muistiin, kuvaillaan värikkäästi Jumalan huolenpitoa Israelista näinä hylkäämisen ja karkotuksen vuosinakin: »Sinä suuressa lapeudessa et kuitenkaan hyl-

jännyt heitä erämaassa. Pilvenpatsas ei väistynyt heidän luotansa päivällä, johtamasta heitä tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota heidän oli kuljettava. Hyvän Henkesi sinä annoit heitä opettamaan, mannaasi et kieltänyt heidän suustansa, ja vettä sinä annoit heille heidän janoonsa. Neljäkymmentä vuotta sinä eläit heitä erämaassa, eivät heidän vaatteensa kuluneet, eivätkä heidän jalkansa ajettuneet» (Neh. 9: 19—21).

Erämaassa vaeltamista ei määrätty vain kapinoivien ja napi-sevien rangaistukseksi, vaan sen tarkoituksena oli myös kasvat-taa nousevaa sukupolvea ja valmistaa sitä siirtymään Luvat-tuun maahan. Mooses sanoi heille: »Herra, sinun Jumalasi, kas-vattaa sinua, niinkuin isä kasvattaa poikaansa nöyryyt-tääksensä sinua ja koetellaksensa sinua ja tietääksensä, mitä sinun sydämessäsi on: tahdotko noudattaa hänen käskyjäänsä vai etkö. Hän antoi sinun nähdä nälkää, ja hän antoi si-nulle mannaa syödä, jota et ennen tuntenut ja jota eivät isäsi-kään tunteneet, opettaaksensa sinut ymmärtämään, että ihm-i-nen ei elä ainoastaan leivästä, vaan että hän elää jokaisesta sa-nasta, joka Herran suusta lähtee» (5 Moos. 8: 5,2,3).

»Erämaasta hän löysi hänet, autiosta, ulvovasta korvesta; hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa, varjeli häntä kuin silmäte-räänsä.» »Kaikissa heidän ahdistuksissansa oli hänelläkin ah-distus, ja hänen kasvojensa enkeli vapahti heidät. Rakkaudes-saan ja sääliväisyydessään hän lunasti heidät, nosti heitä ja kantoi heitä kaikkina muinaisina päivinä» (5 Moos. 32: 10; Jes. 63: 9).

Kuitenkin ainoat muistiinpanot heidän erämaan elämästään koskettelevat heidän kapinointiaan Herraa vastaan. Koorahin kapinan yhteydessä kuoli neljätoista tuhatta israelilaista. Ja muut erilliset tapaukset osoittavat tuolloin osoitetun samaa ju-malallisen arvovallan vastaista mieltä.

Niinpä kerrankin muuan israelilaisen vaimon ja egyptiläisen miehen poika, sen sekakansan jäseniä joka oli lähtenyt Egp-tistä seuraamaan Israelia, siirtyi omalta leirialueeltaan israeli-laisten asuinsijoille ja väitti olevansa oikeutettu pystyttämään telttansa sinne. Tämä oli jumalallisen lain vastaista, sillä sen mukaan egyptiläisten oli pysyttävä seurakunnan ulkopuolella

Patriarkat ja profeetat

kolmanteen sukupolveen asti. Hän rupesi riitelemään asiasta erään israelilaisen kanssa, ja kun siitä vedottiin tuomareihin, he ratkaisivat asian rikkojan tappioksi.

Tästä päätöksestä kiihtyneenä hän kirosi tuomarin ja raivoisaan jopa pilkkasi Jumalan nimeä. Silloin hänet vietiin heti Mooseksen eteen. Oli jo saatu käsky: »Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, se rangaistakoon kuolemalla» (2 Moos. 21: 17), mutta tällaisen tapauksen varalta ei ollut minkäänlaista ohjetta. Rikos oli niin hirvittävä, että katsottiin olevan syytä erikoisesti kysyä neuvoa Jumalalta. Miestä pidettiin vangittuna siihen asti, kunnes Jumalan tahto saataisiin selville. Jumala itse langetti tuomion; hänen käskystään pilkkaaja vietiin leirin ulkopuolelle ja kivitettiin kuoliaaksi. Ne jotka olivat olleet tapauksen silminnäkijöinä, laskivat kätensä hänen päänsä päälle hänen syytöksensä todenperäisyyden juhlalliseksi vakuudeksi. Sitten he aloittivat kivittämisen, johon muu paikalla ollut väki yhtyi.

Sen jälkeen säädettiin samanlaisia rikkomuksia koskeva laki: »Puhu israelilaisille ja sano: Kuka ikinä Jumalansa kiroaa, se joutuu syynalaiseksi. Ja joka Herran nimeä pilkkaa, rangaistakoon kuolemalla; koko kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi. Olipa se muukalainen tai maassa syntynyt, joka pilkkaa Herran nimeä, hänet surmattakoon» (3 Moos. 24: 15,16).

Jotkut saattavat epäillä Jumalan rakkautta ja oikeamielisyyttä sen johdosta, että hän näin ankarasti rankaisi pikaistuksissa lausuttuja sanoja. Mutta sekä rakkaus että oikeus vaativat selvittäväksi, että pahansuovat mielenpurkaukset Jumalaa vastaan ovat hyvin synnillisiä. Ensimmäisen rikkojan saama rangaistus oli toisille varoitukseksi siitä, että Jumalan nimeä oli kunnioitettava. Jos tämän miehen syntiä ei olisi rangaistu, olisi se heikentänyt toisten moraalia, ja sen seurauksena olisivat lopulta monet joutuneet menettämään henkensä.

Egyptistä mukaan lähtenyt sekakansa oli israelilaisille alituisena kiusauksena ja vaivana. He kyllä tunnustivat hyljänneensä epäjumalain palvonnan ja palvelevansa oikeaa Jumalaa. Mutta heidän varhainen kasvatuksensa ja tottumuksensa oli niin muovannut ja turmellut heidän tapansa ja luonteensa, että he yhä pitivät osittain kiinni epäjumalanpalveluksesta eivätkä kunnioittaneet Jumalaa. Useimmiten juuri he alkoivat ensiksi ri-

della ja valitella hapattaen koko leirin pakanallisilla menoillaan ja nاپisemalla Jumalaa vastaan.

Kohta kansan palattua erämaahan sattui muuan sapatin rikkomus sellaisissa olosuhteissa, jotka tekivät sen erikoisen raskaaksi. Herran ilmoitus Israelin jättämisestä perinnöttömäksi oli herättänyt kapinamieltä. Muuan israelilainen oli kovin vihoissaan siitä ettei päässyt Kanaaniin ja päätti uhmata Jumalan lakia. Hän julkesi aivan avoimesti rikkoa neljättä käskyä lähtemällä sapattina kokoamaan puita. Erämaavaelluksen aikana oli tulien sytyttäminen sapattina jyrkästi kielletty. Kielto ei ulottunut Kanaanin maahan, minkä ankara ilmasto vaati usein virittämään lämmittäviä nuotioita, mutta erämaassa ei näitä tulia tarvittu. Tämä mies loukkasi tahallaan ja harkitusti neljättä käskyä, eikä hänen syntinsä johtunut ajattelemattomuudesta lai tietämättömyydestä vaan julkeudesta.

Hänet pidätettiin kesken puiden keräämisen ja tuotiin Moosesen eteen. Sapattikäskyn rikkomisesta oli jo määrätty kuolemanrangaistus, mutta sen toimeenpanon tapaa ei vielä tiedetty. Mooses esitti asian Herralle ja sai ohjeen: »Se mies rangaistakoon kuolemalla, koko seurakunta kivittäköön hänet leirin ulkopuolella» (4 Moos. 15: 35). Jumalanpilkasta ja sapatinrikkomisesta säädettiin sama rangaistus, koska kumpikin synti oli samalla tavoin Jumalan arvovallan halventamista.

Nykyään monet hylkäävät luomisen sapatin juutalaisena säädöksenä ja sanovat että jos se olisi pidettävä, täytyisi myös sen rikkomiseen soveltaa kuolemanrangaistusta. Mutta huomaamme jumalanpilkasta rangaistun samalla tavoin kuin sapatinrikkomisesta. Olisiko meidän sen perusteella pidettävä myös kolmatta käskyä vain juutalaisille kuuluvana? Kuitenkin kuolemanrangaistusta koskeva lausuma soveltuu yhtä hyvin kolmanteen, viidenteen ja itse asiassa melkein jokaiseen kymmenestä käskystä yhtä hyvin kuin neljänteen. Vaikkei Jumala nyt langettaisikaan lakinsa rikkomisesta ajallisia rangaistuksia, julistaa hänen sanansa kuitenkin, että synnin palkka on kuolema. Ja lopullisella tuomiolla havaitaan, että kuolema on niiden osa, jotka rikkovat hänen pyhiä käskyjään.

Mannan ihme muistutti kansaa erämaassa koko neljänkymmenen vuoden ajan sapatin pyhästä velvoituksesta. Mutta se-

Patriarkat ja profeetat

kään ei tehnyt heitä kuuliaisiksi. Joskaan he eivät tohtineet rikkoa sitä yhtä avoimesti ja julkeasti kuin ne, joita oli rangaistu muillekin varoitukseksi, oltiin neljännen käskyn noudattamisessa yhtä kaikki varsin leväperäisiä. Profeettansa välityksellä Jumala lausuu: »Minun sapattini he kovin rikkoivat» (Hes. 20: 13—24). Ja tämä mainitaan yhdeksi niistä syistä, jotka estivät vanhaa sukupolvea pääsemästä Luvattuun maahan.

Kaadeksesta Israelin lapset olivat kääntyneet takaisin erämaahan; ja erämaanvaelluksensa lopussa he, »koko seurakunta, tulivat Siinin erämaahan ensimmäisenä kuukautena, ja kansa asettui Kaadekseen» (4 Moos. 20: 1).

»Siellä Mirjam kuoli, ja hänet haudattiin sinne.» Punaisen meren rantamilta lähdettiin Herran riemujuhlan merkeissä laulaen ja karkeloiden eliniän kestäväälle vaellukselle, joka päättyi erämaan hautaan — sen olivat saaneet kokea ne miljoonat, jotka suurin toivein olivat lähteneet Egyptistä. Synti oli tempaissut heidän huuliltaan siunauksen maljan. Painaisiko uusi sukupolvi tämän opetuksen mieleensä?

»Mutta sittenkin he yhä vielä tekivät syntiä eivätkä uskonet hänen ihmeitensä. Kun hän surmasi heitä, kysyivät he häntä, kääntyivät ja etsivät Jumalaa. He muistivat, että Jumala oli heidän kallionsa ja että Jumala, Korkein, oli heidän lunastajansa» (Ps. 78: 32—35). Kuitenkaan he eivät vakaasti kääntyneet Jumalan puoleen. Vaikka he vihollistensa ahdistamina etsivätkin apua häneltä joka yksin saattoi pelastaa, »heidän sydämensä ei ollut vakaa häntä kohtaan, eivätkä he olleet uskolliset hänen liitossansa. Mutta hän on laupias, antaa anteeksi rikkomukset eikä tahdo hukuttaa. Sentähden hän usein kääntyi vihastansa. Sillä hän muisti, että he ovat liha, tuulahdus, joka menee eikä enää palaja» (Jakeet 37—39).

37.

LYÖTY KALLIO

Hoorebissa vuoti lyödystä kalliosta ensi kerran se elävä virta, joka virvoitti Israelia erämaassa. Kaiken vaeltelunsa aikana he saivat janoonsa vettä Jumalan armon ihmeen tuomana. Mutta Hoorebista ei kuitenkaan virrannut vettä jatkuvasti. Missä tahansa he matkallaan tarvitsivatkin vettä, sitä kumpusi esiin kallion halkeamista heidän leiripaikkansa lähellä.

Kristus se sanallaan sai virkistävän veden virtaamaan Israelin juotavaksi. »He joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus» (1 Kor. 10: 4). Kaikki ajalliset ja hengelliset siunaukset tulivat häneltä. Kristus, tosi Kallio, oli mukana kaikissa heidän vaelluksissaan. »Eivät he janoa kärsineet, kun hän heitä kuljetti erämaitten halki; hän vuodatti heille vettä kalliosta, hän halkaisi kallion, ja vettä virtasi.» »Se juoksi virtana kautta erämaan» (Jes. 48: 21; Ps. 105: 41).

Lyöty kallio kuvasi Kristusta, ja tähän vertauskuvaan liittyy erittäin arvokkaita hengellisiä opetuksia. Samoin kuin elämää antavat vedet virtasivat lyödystä kalliosta, niin Kristuksestakin joka »Jumalan lyömänä» oli »haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden», vuotaa kadotetulle ihmisluvulle pelastuksen virta. Samoin kuin kalliota lyötiin vain kerran, oli »Kristuskin kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit» (Hebr. 9: 28). Vapahtajaamme ei uhrattaisi toista kertaa, eikä niiden jotka kaipaavat hänen armonsa siunauksia, tarvitse muuta kuin pyytää Jeesuksen nimessä ja esittää sydämensä kaipaus katuvassa rukouksessa.

Patriarkat ja profeetat

Sellainen rukous muistuttaa Herraa Sebaotia Jeesuksen haavoista, ja silloin kumpuaa jälleen esille elämää antava veri, josta Israelille vuotanut elävä vesi oli vertauskuva.

Israelilaiset juhlivat Kanaaniin asetuttuaan suurella riemulla muistoa siitä, miten vettä oli virrannut erämaan kalliosta. Kristuksen aikana tämän muistojuhlan menot olivat kehittyneet hyvin vaikuttaviksi. Sitä vietettiin lehtimajanjuhlan yhteydessä, jolloin Jerusalemissa oli koolla väkeä kaikkialta maasta. Juhlan jokaisena seitsemänä päivänä papit menivät ulos soittajien ja leeviläisten laulajien kanssa ammentamaan vettä kultaiseen astiaan Siiloan lähteestä. Jumalanpalvelukseen tulleet seurasivat heitä sankkana joukkona. Jotka vain pääsivät lähelle virtaavaa puroa, joivat siitä, ja yhdessä kaiutettiin riemuvirttä: »Te saatte ilolla ammentaa vettä pelastuksen lähteistä» (Jes. 12: 3). Sitten papit kantoivat ammentamansa veden temppeliin torvien kaiuessa ja laulajien veisatessa juhlavirttä: »Meidän jalkamme saavat seisoa sinun porteissasi, Jerusalem» (Ps. 122: 2). Ylistyslaulujen raikuessa vesi kaadettiin polttouhrialttarille, ja kansa yhtyi riemulauluun, jota syvä-ääniset torvet ja muu soitanto säestivät.

Vapahtaja käytti tätä vertauskuvallista palvelusta suunnataksseen sen avulla kansan ajatukset niihin siunauksiin, joita hän oli tullut jakamaan heille. »Juhlan viimeisenä, suurena päivänä» hänen äänensä kuultiin kaikuvan yli temppelin pihojen: »Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon. Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elämän veden virrat.» Tästä Johannes mainitsee: »Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka niiden piti saaman, jotka uskoivat häneen» (Joh. 7: 37—39). Auringon kuivaksi paahtamasta maasta esiin kumpuava virkistävä vesi, joka saa erämaan kuikoistamaan ja palauttaa nääntyneen elämään, kuvaa sitä jumalallista armoa, jota Kristus yksin voi antaa ja joka elävän veden tavoin puhdistaa, virkistää ja virvoittaa sielun. Sillä, jossa Kristus pysyy, on sisällään ehtymätön armon ja voiman lähde. Jeesus ilahduttaa kaikkien niiden elämän, jotka todella etsivät häntä, ja kirkastaa heidän polkunsä. Hänen elämänsä sydämeen vastaanotettuna kumpuaa hyvinä tekoina iankaikkiseen elämään. Eikä se siunaa vain sitä sielua, josta se kumpuaa, vaan

elävä virta vuotaa vanhurskauden sanoina ja tekoina virvoittamaan janoavia hänen ympärillään.

Kristus oli käyttänyt samaa kuvausta keskustellessaan samarialaisen naisen kanssa Jaakobin kaivolla: »Joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään» (Joh. 4: 14). Kristus yhdistää tässä kaksi vertauskuvausta. Hän on sekä kallio että elävä vesi.

Näitä kauniita kuvallisia ilmauksia tavataan kaikkialta Raamatusta. Jo vuosisatoja ennen Kristuksen tuloa Mooses puhuu hänestä Israelin pelastuksen kalliona (5 Moos. 32: 15). Psalmista käytti hänestä lauluissaan sanontoja »minun kallioni ja lunastajani», »minun väkevyyteni kallio», kallio, »joka on minulle liian korkea», »kallio, jolla saan asua», »minun sydämeni kallio» ja »minun suojakallioni» (Ps. 19: 15; 62: 8; 61: 3; 71: 3; 73: 26; 94: 22). Salomo puhuu virtaavasta purosta ja viisauden lähteestä (Sanani. 18: 4), Jeremia elävän veden lähteestä (Jer. 2: 13) ja Sakarja avoimesta lähteestä syntiä ja saastaisuutta vastaan (Sak. 13: 1).

Jesaja julistaa Herran olevan »iankaikkinen kallio» ja »korkean kallion varjo nääntyvässä maassa» (Jes. 26: 4; 32: 2. Vert. 25: 4). Ja hän toistaa Herran kalliin lupauksen, joka tuo niin elävästi mieleen Israelia virvoittaneen elävän virran: »Kurjat ja köyhät etsivät vettä, eikä sitä ole; heidän kielensä kuivuu janoista. Mutta minä, Herra, kuulen heitä, minä Israelin Jumala, en heitä hylkää.» »Sillä minä vuodatan vedet janoavaisen päälle ja virrat kuivan maan päälle», »sillä vedet puhkeavat erämaahan ja aromaahan purot.» Ja Herra kutsuu: »Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen» (Jes. 41: 17; 44: 3; 35: 6; 55: 1). Tämän kutsun kaiku kiirii Pyhän Sanan loppusivuille saakka. Elämän veden virta juoksee »kirkkaana kuin kristalli Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta», ja halki aikojen kaikuu armokutsu: »Joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi» (Ilm. 22: 1,17).

Vähän ennen heprealaisten saapumista Kaadekseen lakkasi tuo elävä virta juoksemasta kummuttuaan niin monia vuosia heidän leiripaikkansa lähellä. Herran tarkoituksena oli jälleen

Patriarkat ja profeetat

koetella kansaansa. Hän halusi nähdä, luottaisivatko he hänen huolenpitoonsa vai olisivatko isiensä tavoin epäuskoisia.

He näkivät jo Kanaanin kukkulat. Muutaman päivän marsin jälkeen he olisivat jo Luvatun maan rajoilla. He olivat vain vähän matkan päässä Edomista, joka kuului Eesaun jälkeläisille ja jonka halki heidän oli määrä edetä Kanaaniin. Mooses oli saanut Herralta ohjeen: »Kääntykää nyt pohjoista kohti. Ja käske kansaa sanoen: Te tulette kulkemaan Seirissä asuvien veljienne, Eesaun jälkeläisten, alueen kautta. He pelkäävät teitä.

Rahalla te ostakaa heiltä ruokaa syödäkseen; vesikin hankkikaa heiltä rahalla juodakseen» (5 Moos. 2: 3—6). Näiden ohjeiden olisi pitänyt riittää selvittämään heille, miksei heidän entistä vesihuoltoaan enää jatkettu; he olivat nyt siirtymässä hyvin kastellun, hedelmällisen maan halki suoraan Kanaanin maahan. Herra oli luvannut, että he pääsisivät esteettä kulkemaan Edomin läpi ja saisivat ostaa koko joukolleen riittävästi ruokaa ja vettä. Heidän olisi pitänyt sen vuoksi iloita ihmeellisen vedensaantinsa päättymisestä, koska se merkitsi heidän erämaanvaelluksensa loppua. Mutta epäusko sokaisi heidät, niin etteivät he käsittäneet tätä. Ja niin he saivat aiheen epäilykseen ja napinaansa juuri siitä, minkä olisi pitänyt todistaa heille Jumalan lupauksen täyttymyksestä. Kansa näytti menettäneen kaiken toivonsa siitä, että Jumala antaisi Kanaanin heidän haltuunsa, ja nyt he haikailivat vain erämaan siunauksia.

Ennen kuin Jumala antaisi heidän päästä Kanaaniin, heidän täytyi osoittaa uskovansa hänen lupauksensa. Vedentulo lakkasi ennen heidän saapumistaan Edomiin. Tässä heillä oli tilaisuus hetken aikaa vaeltaa uskossa eikä näkemisessä. Mutta jo ensimmäisessä koetuksessa ilmeni samaa levotonta, kiittämätöntä mieltä, jota heidän isänsä olivat osoittaneet. Tuskin he olivat kuulleet, miten joku leirissä huutaen pyysi vettä, kun he jo unohitivat käden, joka niin monta vuotta oli täyttänyt heidän tarpeensa. Ja sen sijaan että he olisivat hakeneet apua Jumalalta, he napisivat häntä vastaan ja huusivat epätoivoissaan: »Jospa mekin olisimme hukkuneet silloin, kun veljemme hukkuivat Herran edessä!» (4 Moos. 20: 1—13); he olisivat toisin sanoen halunneet olla niiden joukossa, jotka tuhottiin Koorahin kapinan yhteydessä.

He purkivat nyt kaiken Moosekselle ja Aaronille: »Minkätähden toitte Herran seurakunnan tähän erämaahan, kuollaksemme karjoinemme tänne? Ja minkätähden johdatitte meidät pois Egyptistä tuodaksenne meidät tähän pahaan paikkaan, jossa ei kasva viljaa eikä viikunoita, ei viiniköynnöksiä eikä granaattiomonia, ja jossa ei ole vettä juoda?»

Mooses ja Aaron menivät pyhäkön ovelle ja lankesivat kasvoilleen. Jälleen »näkyi Herran kirkkaus», ja Mooses sai ohjeen: »Ota sauva ja kokoa seurakunta, sinä ja veljesi Aaron, ja puhukaa heidän silmiensä edessä kalliolle, niin se antaa vettä, ja sinä saat vettä tulemaan heille kalliosta.»

Veljekset astelivat kansan edellä kallion luo, Mooses Jumalan sauva kädessään. He olivat nyt jo iäkkäitä. Kauan he olivat siinäneet Israelin kapinoimista ja uppiniskaisuutta, mutta nyt loppui vihdoin Mooseksenkin kärsivällisyys. »Kuulkaa nyt, te niskurit!» hän huusi. »Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?» Ja sen sijaan että olisi puhunut kalliolle, kuten Jumala oli käskenyt häntä, hän »iski kalliota kahdesti sauvallansa».

Vettä syöksyi esiin niin runsaasti, että kansa sai kylläksensä. Mutta tässä oli menetelty kovin pahoin. Mooses oli puhunut ärtyneenä; hänen sanansa ilmaisivat pikemmin inhimillistä kiivautta kuin pyhää mielipahaa Jumalan häpäisyn johdosta. »Kuulkaa nyt, te niskurit!» hän huusi. Tämä syytös oli kyllä tosi, mutta ei totuuttakaan saa lausua kiivaasti eikä kärsimättömästi. Kun Jumala oli käskenyt Mooseksen nuhdella Israelia kapinomisesta, se puhe oli ollut hänelle tuskallista ja kansalle kovaa kuultavaa, mutta Jumala oli auttanut häntä julistamaan tuon sanoman. Mutta kun Mooses nyt otti itse syyttääkseen heitä, hän murehdutti Jumalan Henkeä ja aiheutti kansalle pelkkää vahinkoa. Hän oli selvästikin menettänyt kärsivällisyytensä ja itsehillintänsä. Näin kansa sai tilaisuuden epäillä, oliko hänenkään vaelluksensa aina ollut Jumalan johdatuksen alaista. Ja niin he alkoivat puolustella myös omia syntejään. Mooses oli rikkonut Jumalaa vastaan siinä kuin hekin. Hänen vaelluksensa oli, he sanoivat, alusta lähtien ollut arvostelun ja moitteen aihetta. Nyt heillä oli syy, jonka perusteella he saattoivat torjua kaikki nuhteet, jotka Jumala oli antanut heille palvelijansa välityksellä.

Patriarkat ja profeetat

Mooseksen asenne ilmaisi epäluottamusta Jumalaa kohtaan. »Onko meidän saatava teille vettä», hän kysyi ikään kuin Herra ei täyttäisi lupaustaan. Te »ette uskoneet minuun», sanoi Herra veljeksille, »ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten silmien edessä.» Vedeutulon loputtua kansan napina ja niskuroiminen oli horjuttanut heidän omaakin uskoaan Jumalan lupauksen täyttymiseen. Vanha sukupolvi oli tuomittu kuolemaan erämaahan epäuskonsa tähden, ja nyt ilmeni samaa mieltä heidän lapsissaankin. Eivätkö nämäkään saisi lupausta? Uupuneina ja masentuneina eivät Mooses ja Aaron yrittäneetkään vaimentaa yleistä mielialaa. Jos he itse olisivat ilmaisseet uskovansa järkkymättä Jumalaan, he olisivat voineet esittää asian kansalle siinä valossa, että se olisi auttanut heitä kestämään tämän kokeen. Käyttämällä ripeästi ja päättävästi rauhantuomarin valtuuksiaan he olisivat voineet tukahduttaa napinoimisen. Heidän velvollisuutensa oli pyrkiä kaikin voiminensa parantamaan asiaintilaa ennen kuin he pyysivät Jumalaa toimimaan puolestaan. Jos napina olisi Kaadeksessa viipymättä vaimennettu, miten paljolta pahalta olisikaan säästyty!

Mooseksen äkkipikainen menettely esti kansaa saamasta Jumalan tarkoittamaa opetusta. Kristusta kuvaavaa kalliota oli jo kerran lyöty, kuten Kristus tulisi kerran uhrattavaksikin. Toisella kertaa tarvitsi kalliolle vain puhua, kuten meidänkin tarvitsee vain pyytää siunauksia Jeesusken nimessä. Kallion uudelleen lyöminen särki tämän kauniin vertauskuvan Kristuksesta.

Tämän lisäksi Mooses ja Aaron tässä anastivat itselleen valtaa, joka kuului vain Jumalalle. Jumalan puuttuminen asiaan vakavoitti tilannetta suuresti, ja Israelin johtajien olisi pitänyt vielä korostaa sitä saadakseen kansan kunnioittamaan Jumalaa ja uskomaan entistä lujemmin hänen voimaansa ja hyvytensä. Huutaessaan: »Onko *meidän* saatava teille vettä tästä kalliosta?», he asettuivat Jumalan paikalle ikään kuin heillä, poloisilla heikoilla ja vajavaisilla ihmisillä, olisi ollut voimaa itsessään. Kansan jatkuvan napinoimisen ja niskuroinnin väsyttämänä Mooses oli kadottanut näkyvistään kaikkivaltiaan Auttajansa ja jäänyt vailla jumalallista voimaa vain pilaamaan mainettaan paljastamalla inhimillisen heikkoutensa. Mies joka olisi voinut

pysyä puhtaana, lujana ja epäitsekäänä uransa loppuun asti, joutui sittenkin lopulta tappiolle. Jumala tuli häväistyksi Israelin seurakunnan edessä, vaikka häntä olisi pitänyt korottaa ja ylistää.

Jumala ei tällä kertaa langettanut tuomiota niille, jotka pahalla menollaan olivat ärsyttäneet Moosesta ja Aaronia, vaan kohdisti kaiken nuhteensa johtajiin. Ne joiden piti edustaa Jumalaa eivät olleet kunnioittaneet häntä. Mooses ja Aaron olivat loukkaantuneet unohtaen, ettei kansa napissut heitä vaan Jumalaa vastaan. Kiinnittämällä huomionsa itseensä ja ottaen huomioon vain omat mielialansa he tietämättään lankesivat syntiin eivätkä selittäneet kansalle, miten pahoin se oli rikkonut Jumalaa vastaan.

Katkerä ja nöyryyttävä oli viipymättä langetettu tuomio: »Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: 'Koska ette uskoneet minuun ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten silmien edessä, niin te ette saa viedä tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka minä heille annan.'» Niskuroivan Israelin kanssa heidän oli kuoltava ennen Jordan-virran ylitystä. Jos Mooses ja Aaron olisivat ylpistelleet tai kiivailleet Jumalan varoitusta ja nuhtelua vastaan, heidän syntinsä olisi ollut paljon suurempi. Mutta he eivät syyllistyneet harkittuun ja tahalliseen syntiin. He olivat langenneet äkilliseen kiusaukseen ja katuivat heti vilpittömästi. Herra hyväksyi heidän katumuksensa, vaikkei voinutkaan perua rangaistusta sen vahingon vuoksi, mitä heidän syntinsä saattoi aiheuttaa kansan keskuudessa.

Mooses ei salannut tuomiotaan vaan kertoi kansalle, ettei hän saanut johtaa heitä Luvattuun maahan, koskei ollut antanut kunniaa Jumalalle. Hän kehotti heitä huomaamaan, miten ankaran rangaistuksen hän oli saanut, ja sitten harkitsemaan sitä minkälaisena Jumalan täytyi pitää heidän napolisemistaan langettaessaan yhdelle ainoalle ne tuomiot, jotka he olivat synneillään ansainneet kohdalleen. Hän kertoi heille, miten hän oli pyytänyt Jumalaa peruuttamaan tuomionsa ja miten hänen pyyntönsä oli evätty. »Herra oli julmistunut minuun teidän tähdenne», hän sanoi, »eikä kuullut minua» (5 Moos. 3: 26).

Aina joutuessaan vaikeuksiin tai koetuksiin israelilaiset olivat olleet valmiita syyttämään Moosesta siitä, että hän oli johtanut

Patriarkat ja profeetat

heidät **Egyptistä**, ikään kuin Jumalalla ei **olisi ollut** asian kanssa mitään tekemistä. Koko heidän vaelluksensa ajan, kun he olivat valittaneet matkan vaikeuksia ja napisseet johtajiaan vastaan, Mooses oli vakuuttanut heille: »Ette ole napisseet meitä vastaan, vaan Herraa vastaan. En minä ole teitä vapauttanut, vaan Herra.» Mutta hänen äkkipikaiset sanansa kallion edessä: »Onko *meidän* saatava teille vettä?», merkitsivät itse asiassa heidän syytöksensä myöntämistä **oikeaksi** ja lujittivat siten heidän epäuskoaan ja oikeuttivat heidät napinoimaan. Herra halusi poistaa heidän mielestään tämän käsityksen iäksi estämällä Moosekselta pääsyn Luvattuun maahan. Tämä todisti epäamättömästi, ettei heidän johtajanaan ollut Mooses vaan voimallinen Enkeli, josta Herra oli sanonut: »Katso, minä lähetän enkelin sinun edelläsi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. Ole varuillasi hänen edessään ja kuule häntä, sillä minun nimeni on hänessä» (2 Moos. 23: 20,21).

»Herra oli julmistunut minuun teidän tähtenne», sanoi Mooses. Koko Israel katsoi Moosesta, ja hänen syntinsä heijastui Jumalaan, joka oli valinnut hänet kansansa johtajaksi. Rikkomus tuli koko seurakunnan tietoon, ja jos sitä ei olisi rangaistu, siitä olisi saatu sellainen käsitys, että vastuullisissa asemissa olevat saisivat ärsyttävän painostuksen alaisina langeta rankaisematta epäuskoon ja kärsimättömyyteen. Mutta kun julistettiin, etteivät Mooses ja Aaron tuon ainoan syntinsä vuoksi pääsisi Kanaaniin, niin kansa tiesi, ettei Jumala katso henkilöön eikä jätä rikkojaa rankaisematta.

Israelin historia oli kirjoitettava muistiin opetuksiksi ja varoitukseksi tuleville sukupolville. Kaikkien vastaisten aikojen ihmisten oli havaittava taivaan Jumala puolueettomaksi hallitsijaksi, joka ei missään tapauksessa hyväksy syntiä. Mutta vain harvat tajuavat synnin tavattoman synnillisyyden. Ihmiset uskottelevat itselleen, että Jumala on liian hyvä rangaistakseen rikkojaa. Mutta Raamatun historian perusteella ymmärrämme, että Jumalan hyvyys ja rakkaus saavat hänet suhtautumaan syntiin sellaisena pahana, joka on kohtalokasta kaikkeuden rauhalle ja onnelle.

Ei Mooseksen vilpittömyys ja uskollisuuskään voinut estää

hänen virhettään tulemasta rangaistuksi. Jumala oli antanut kansalle anteeksi suurempiakin rikkomuksia, mutta johtajien syntiin hän ei voinut suhtautua samoin kuin johdettavien. Hän oli kunnioittanut Moosesta enemmän kuin ketään muuta maan päällä. Hän oli ilmaissut hänelle kirkkautensa ja hänen välityksellään tiedottanut säädöksensä Israelille. Mooseksen synti oli tavallista raskaampi sen tähden, että hänellä oli niin paljon valoa ja tietoa. Aikaisempi uskollisuus ei sovi yhtään väärää tekoa. Mitä enemmän valoa ja etuoikeuksia ihmiselle suodaan, sitä suurempi on hänen vastuunsa, sitä raskaampi hänen rikkomuksensa ja ankarampi hänen rangaistuksensa.

Ihmisten käsityksen mukaan Mooses ei syyllistynyt mihinkään suureen rikokseen; hänen syntinsä oli pikemmin melko tavallinen. Psalmista sanoo, että »hän puhui huulillaan ajattelemattomasti» (Ps. 106:33). Ihmisten mielestä tämä voi näyttää vähäiseltä; mutta jos Jumala kerran rankaisi uskollisinta ja kunnioitetuinta palvelijaansa tästä synnistä niin ankarasti, ei hän hyväksy sitä muissakaan. Ylvästelevä ja toisia moitiskeleva asenne on vastenmielistä Jumalalle. Ne jotka antavat periksi näille pahille, saattavat Jumalan työn epäilyksenalaiseksi ja antavat epäilijöille aihetta puolustella epäuskoaan. Mitä tärkeämpi jonkun asema on ja mitä suurempi hänen vaikutuksensa, sitä tärkeämpää on että hän kehittää kärsivällisyyttään ja nöyryyttään.

Saatana riemuitsee, jos Jumalan lapset, varsinkin vastuullisissa asemissa olevat, voidaan saada ottamaan itselleen kunniaa joka kuuluu Jumalalle. Hän on voittanut. Siten hän itsekkin lankesi, ja siten hänen onnistuu parhaiten kiusauksillaan saattaa muita perikatoon. Auttaakseen meitä olemaan varuillamme kiusaajan juonia vastaan Jumala on antanut sanassaan niin monia opetuksia itsekorotuksen vaarasta. Kaikki sisäiset vaikuttimemme, mielen kykymme ja luontaiset taipumuksemme tarvitsevat hetki hetkeltä Jumalan Hengen valvontaa. Jokaisen siunauksen, jonka Jumala suo ihmiselle, tai jokaisen hänelle sallitun koetuksen saatana sekä pystyy ottamaan että todella ottaa kiusauksensa kohteeksi ahdistaaakseen sielua ja tuhotakseen sen, jos vähänkin annamme hänelle periksi. Siksi jokaisen tulisi vaeltaa nöyrästi Herran edessä, vaikka omaisi miten paljon hengel-

Patriarkat ja profeetat

listä valoa ja nauttisi Jumalan suosiota ja siunausta, ja pyytää uskossa Jumalaa johtamaan jokaista ajatusta ja valvomaan jokaista vaikutinta.

Kaikkien jumalisuutta tunnustavien mitä pyhimpänä velvollisuutena on vartioida mieltään ja hillitä itseään ankarimmankin ärsytyksen alaisina. Mooseksen räsitukset olivat hyvin suuret; harvoja koetellaan koskaan niin ankarasti kuin häntä. Mutta silläkään hänen ei sopinut puolustaa syntiään. Jumala on varannut kansalleen riittävästi apua estääkseen heitä koskaan joutumasta olosuhteiden uhriksi, jos se vain turvautuu hänen voimaansa. Ankarinkaan kiusaus ei kelpaa synnin puolustukseksi. Vaikka sielua painostettaisiin kuinka ankarasti, on rikkomus silti oma tekomme. Ei ole maan eikä helvetinkään vallassa pakottaa ketään tekemään pahaa. Saatana hyökkää heikkoja kohdiamme vastaan, mutta meidän ei tarvitse joutua tappiolle. Olkoon hyökkäys miten ankara tai yllättävä tahansa, Jumala on varannut meille avun, ja hänen voimassaan voimme voittaa.

38.

MATKA EDOMIN YMPÄRI

Israelin leiripaikka Kaadeksessa oli vain vähän matkan päässä Edomin rajalta, ja sekä Mooses että kansa halusivat kernaasti jatkaa matkaansa tämän alueen halki Luvattuun maahan. Niinpä he lähettivät Jumalan ohjeiden mukaisesti Edomin kuninkaalle seuraavan sanoman:

»Näin sanoo veljesi Israel: Sinä tunnet kaiken vaivan, joka on meitä kohdannut, kuinka isämme lähtivät Egyptiin, kuinka olemme asuneet Egyptissä kauan aikaa ja kuinka egyptiläiset kohtelivat pahoin meitä ja meidän isiämme. Mutta me huusimme Herran puoleen, ja hän kuuli meidän huutomme ja lähetti enkelin, joka vei meidät pois Egyptistä. Ja katso, me olemme nyt Kaadeksessa, kaupungissa, joka on sinun maasi rajalla. Salli meidän kulkea maasi läpi. Me emme kulje peltojen emmekä viinitarhojen poikki emmekä juo vettä kaivoista. Poikkeamatta oikealle tai vasemmalle me kuljemme valtatieä, kunnes olemme päässeet alueesi läpi.»

Tähän kohteliaaseen pyyntöön vastattiin uhkaavan kieltävästi: »Älä kulje minun maani läpi; muutoin minä käyn miekka kädessä sinua vastaan.»

Hämmästyneinä tästä torjuvasta asenteesta Israelin johtajat lähettivät kuninkaalle toisen pyynnön ja lupasivat: »Maantietä me kuljemme, ja jos juomme vettäsi, me tai meidän karjamme, niin me maksamme sen, kun vain saamme jalkaisin kulkea sinun maasi läpi.»

Patriarkat ja profeetat

»Tästä et kulje!» kuului vastaus. Edomilaiset olivat jo sijoittaneet aseellisia ryhmiä ahtaisiin soliin, niin että rauhallinen eteneminen siihen suuntaan oli mahdotonta, ja heprealaisia oli kielletty käyttämästä väkivaltaa. Heidän oli kuljettava kaukaa Edomin maan ympäri.

Jos kansa olisi koetukseen jouduttuaan luottanut Jumalaan, olisi Herran sotajoukkojen Päämies johdattanut heidät Edomin läpi, ja maan asukkaat olisivat edelleen peljänneet heitä, niin että he vihamielisyyden sijasta olisivat osoittaneet heille suosioita. Mutta israelilaiset eivät toimineet viipymättä Jumalan sanan mukaisesti, ja heidän valitellessaan ja napistessaan kultainen tilaisuus meni ohi. Ja kun he lopulta olivat valmiit esittämään anomuksensa kuninkaalle, se hyljättiin. Aina Egyptistä lähdöstä saakka saatana oli alituisen heittänyt heidän tielleen esteitä ja kiusauksia, etteivät he pääsisi perimään Kanaania. Ja omalla epäuskollaan he olivat moneen kertaan päästäneet hänet vastustamaan Jumalan suunnitelmia.

On tärkeää uskoa Jumalan sanaa ja toimia sen mukaan ripeästi hänen enkeliensä odottaessa saavansa toimia hyväksemme. Pahat enkelit ovat valmiina vastustamaan jokaista edistysaskelta. Ja kun Jumalan kaitseminen kehottaa hänen lapsiaan etenevänsä ja kun hän on valmis suuriin tekoihin heidän hyväkseen, kiusaa saatana heitä pahoittamaan Herran mielen epäröinnillään ja viivyttelyllään. Hän pyrkii herättämään riitaa, napinaa tai epäuskoa ja siten estämään heitä saamasta Jumalan heille varaamia siunauksia. Jumalan palvelijoiden tulisi olla alati hälytysvalmiina lähteäkseen liikkeelle heti kun hänen kaitsemuksensa avaa tien. Jokainen viivyttely heidän taholtaan antaa saatanalle aikaa toimi heidän tappiokseen.

Antaessaan ensimmäiset ohjeensa Moosekselle Israelin kulkemisesta Edomin maan läpi Herra oli selittänyt, että edomilaiset pelkäsivät heitä. Mutta hän oli kieltänyt kansaansa käyttämästä tätä etua heitä vastaan. Vaikka Jumalan voima oli israelilaisten tukena, ja israelilaisten olisi ollut helppo lannistaa peiloissaan olevat edomilaiset, ei heidän silti sopinut käydä heidän kimppuunsa. He saivat Herralta käskyn: »Te pitäkää itsestänne tarkka vaari: älkää ryhtykö taisteluun heidän kanssansa, sillä minä en anna teille jalanleveyttääkään heidän maastansa, koska

minä olen antanut Seirin vuoriston Eesaun omaksi» (5 Moos. 2: 4,5). Edomilaiset olivat Aabrahamin ja Iisakin jälkeläisiä, ja näiden pai veli jainsa tähden Jumala oli ollut suosiollinen Eesaun lapsille. Hän oli antanut Seirin vuoriston heidän omakseen, eikä heitä saanut häiritä, elleivät he syntiensä tähden ensin loitonisi hänen armonsa ulottumattomiin. Kanaanin maa heprealaisten tuli ottaa haltuunsa ja tuhota tyystin sen asukkaat, jotka olivat täyttäneet syntimittansa. Mutta edomilaiset olivat vielä koetusajassaan, ja siksi heitä oli kohdeltava armollisesti. Jumalalla on halu laupeuteen, ja hän osoittaa sääliään ennen kuin langettaa tuomioitaan. Hän opettaa israelilaisia säästämään Edomin kansaa ennen kuin vaatii heitä tuhoamaan Kanaanin asukkaat.

Edomin ja Israelin esivanhemmat olivat veljellisen ystävällisyyden ja kohteliaisuuden tuli vallita heidän välillään. Israelilaisia kiellettiin silloin ja vastaisuudessakaan kostamasta sitä, että heitä niin loukkaavasti estettiin kulkemasta maan läpi. He eivät myöskään saaneet havitella vähääkään Edomin maata. Vaikka israelilaiset olivat Jumalan valittua ja suosituttua kansaa, heidän täytyi mukautua hänen asettamiinsa rajoituksiin. Jumala oli luvannut heille hyvän perintöosan. Mutta eivät he saaneet katsoa olevansa ainoita oikeudenomistajia maan päällä eikä pyrkiä tunkemaan pois kaikkia muita. Heitä kehoitettiin ama ollessaan tekemisissä edomilaisten kanssa varomaan tekemästä heille vääryyttä. Heidän tuli ostaa heiltä kaikki se mitä tarvitsivat ja maksaa ostoksensa viipymättä. Ja Israelia rohkaistiin luottamaan Jumalaan ja tottelemaan hänen sanaansa muistuttamalla heille: »Herra, sinun Jumalasi, on siunnannut sinua, eikä sinulta ole mitään puuttunut» (5 Moos. 2: 7). He eivät olleet riippuvaisia edomilaisista, sillä heillä oli Jumala, jonka apulähteet ja voimavarat olivat runsaat. He eivät saaneet yrittää ottaa heiltä mitään väkisin tai petoksella, vaan kaikessa kanssakäymisessään heidän oli noudatettava jumalallisen lain periaatetta: »Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.»

Jos he olisivat tällä tavoin kulkeneet Edomin läpi Jumalan tarkoituksen mukaisesti, olisi heidän läpikulkunsa koitunut siunaukseksi sekä heille itselleen että maan asukkaille, jotka olisivat näin saaneet tilaisuuden tutustua Jumalan kansaan ja hänen palvontaansa sekä siihen, miten Jaakobin Jumala antoi menes-

Patriarkat ja profeetat

tystä niille jotka rakastivat ja pelkäsivät häntä. Mutta Israelin epäusko oli estänyt tämän kaiken. Jumala oli antanut kansalle vettä, kun he sitä vaativat, mutta hän salli heidän epäuskonsa saada ansaitsemansa rangaistuksen. Jälleen he joutuivat vaelta maan erämaan poikki ja sammuttamaan janonsa ihmelähteen vedellä, jota he eivät enää olisi tarvinneet, jos vain olisivat luottaneet häneen.

Ja niin Israelin joukot kääntyivät jälleen etelää kohti ja aloittivat kulkunsa yli karujen autiomaiden, jotka näyttivät kovin kolkoilta nyt kun he olivat jo saaneet vehreyttäkin Edomin kukkuloilla ja laaksoissa. Tämän synkän erämaan reunustan vuoriselänteestä kohoaa Hoorin vuori, jonka huipulla Aaron tapaisi kuolemansa ja laskettaisiin hautaan. Israelilaisten saavuttua tämän vuoren juurelle Jumala käski Moosesta: »Ota Aaron ja hänen poikansa Eleasar ja vie heidät Hoorin vuorelle. Ja riisu Aaronilta vaatteet ja pue ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Aaron otetaan pois ja kuolee siellä.»

Yhdessä nuoremman kanssa nämä kaksi iäkästä miestä kiipesivät vaivalloisesti vuoren huipulle. Mooseksen ja Aaronin valkeat hiukset kertoivat sadankahdenkymmenen talven lumesta. Heidän pitkään ja vaiheikkaaseen elämäänsä mahtui ankarampia koetuksia ja korkeampaa kunniaa kuin kenenkään osaksi koskaan oli tullut. Luonnonlahjoiltaan he olivat erittäin kyvykkäitä miehiä, ja seurustelu Äärettömän kanssa oli kehittänyt, jalostanut ja ylevöittänyt kaikkia heidän kykyjään. He olivat käyttäneet aikansa epäitsekäseen työhön Jumalan ja lähimmäistensä hyväksi; heidän kasvonsa kuvastivat suurta älyllistä kyvykkyyttä, lujuuutta, jaloa määrätietoisuutta ja voimakasta tunne-elämää.

Vuosikaudet olivat Mooses ja Aaron yhdessä työskennelleet ja huolehtineet asioista. Rinnatusten he olivat kohdanneet lukemattomia vaaroja ja kaksin kokeneet suuria Jumalan siunauksia. Mutta nyt koitti hetki jolloin heidän täytyi erota. He astelivat hitaasti aivan kuin pitkittääkseen jokaista kallista yhdessäolon hetkeä. Nousu oli jyrkkää ja vaivalloista, ja usein pysähtyessään hengähtämään he keskustelivat menneistä ja tulevista asioista. Niin kauas kuin silmä kantoi he näkivät edessään sitä erämaata, jossa he olivat vaeltaneet. Vuoren juurella olivat ta-

sangolle leiriytyneinä Israelin valtaiset joukot, joiden hyväksi nämä valitut miehet olivat käyttäneet parhaat vuotensa ja joiden hyvinvoinnista he olivat niin suurin uhrauksin koettaneet huolehtia. Jostakin Edomin vuorten taitse urkeni tie Luvattuun maahan — tuohon maahan, jonka siunauksista Mooses ja Aaron eivät päässeet nauttimaan. Ei heidän mielessään herännyt mitään kapinallisia tunteita eikä heidän huuliltaan purkautunut mitään napinan ääntä, mutta vakavin ilmein he muistelivat sitä, mikä oli estänyt heitä saamasta isäinsä perintöä.

Aaronin toiminta Israelin hyväksi oli päättynyt. Jumala oli kutsunut hänet neljäkymmentä vuotta sitten, kahdeksankymmenkolmen vuoden ikäisenä osallistumaan Mooseksen suureen ja tärkeään tehtävään. Yhteistoimin veljekset olivat johtaneet Israelin lapset pois Egyptistä. Sitten hän oli kannattanut Mooseksen käsiä, kun heprealaiset taistelivat Amalekia vastaan. Hän oli saanut nousta Siinain vuorellekin, Jumalan läheisyyteen, ja katsella taivaallista kirkkautta. Herra oli uskonut Aaronin perheelle pappeuden viran ja kunnioittanut häntä vihkimällä hänet pyhästi ylimmäiseksi papiksi. Jumala oli pitänyt hänet pyhässä toimessaan silloinkin, kun hirveä jumalallinen rangaistus tuhosi Koorahin ja hänen joukkionsa. Aaronin toimiessa välimiehenä vitsaus lakkasi. Kun kaksi hänen pojistaan kuoli menetelyään vastoin Jumalan nimenomaista käskyä, ei hän kapinoinut eikä edes napissut. Kuitenkin hänen jalon elämänsä vaiheisiin liittyi jotakin turmelevaa. Aaron teki raskaan synnin, kun hän kansan vaatimuksiin taipuen valmisti kultaisen vasikan Siinailla, ja toisen kerran ryhtyessään Mirjamin kanssa kadehtimaan Moosesta ja napolisemaan häntä vastaan. Ja Mooseksen kanssa hän vielä loukkasi Herraa Kaadeksessa tottelemattomuudellaan, kun heitä oli käsketty vain puhumaan kalliolle saadakseen siitä vettä.

Jumalan tarkoitus oli, että nämä hänen kansansa suuret johtajat edustaisivat Kristusta. Aaronilla oli Israelin nimet rintakilvessään. Hän ilmoitti kansalle Jumalan tahdon. Koko Israelin välimiehenä hän astui sovituspäivänä kaikkeinpyhimpään, »ei ilman verta». Siitä uhripalveluksesta hän palasi siunaamaan seurakuntaa, kuten Kristus palaa siunaamaan odottavaa kansaansa suoritettuaan loppuun sovitustyönsä heidän hyväkseen.

Patriarkat ja profeetat

Aaronin synnin teki Kaadeksessa niin raskaaksi se, että hän pyhän virkansa ylevän luonteen mukaisesti edusti suurta Ylimmäistä pappiamme.

Syvän surun vallassa Mooses riisui Aaronilta pyhät vaatteet ja puki ne Eleasarin ylle, josta näin tuli jumalallisen nimityksen mukaisesti isänsä seuraaja. Kaadeksessa tekemänsä synnin tähden Aaron ei saanut toimia Jumalan ylimmäisen papin virassa Kanaanissa. Hän ei päässyt uhraamaan ensimmäistä uhria tuossa hyvässä maassa eikä siten vihkimään Israelin perintöosaa. Mooseksen oli vielä jatkettava tehtäväänsä ja vietävä kansa aivan Kanaanin rajoille. Hän saisi nähdä Luvatun maan, muttei pääsisi sinne. Jos nämä Jumalan palvelijat olisivat Kaadeksen kallion edessä seisoessaan kestäneet napisematta kokeen johon olivat joutuneet, miten erilainen olisikaan heidän tulevaisuutensa ollut! Mutta väärää tekoa ei koskaan saa tekemättömäksi. Kenties koko elämän ikä ei riitä korvaamaan sitä, mitä on menetetty yhdessä ainoassa kiusauksen tai pelkän ajattelemattomuuden hetkessä.

Noiden kahden suuren johtajan poistuminen leiristä Eleasarin seurassa, jonka hyvin tiedettiin saavan pyhän viran isänsä jälkeen, herätti pelokkuutta, ja heidän paluutaan odotettiin huolestuneina. Silmäillessään omaa joukkoaan, tuota suurta seurakuntaa, kansa havaitsi lähes kaikkien Egyptistä lähteneiden aikuisten kuolleen erämaahan. Pahat aavistukset valtasivat kaikkien mielen, kun he muistivat Moosekselle ja Aaronille julistetun tuomion. Jotkut olivat selvillä Hoorin vuoren huipulle suuntautuvan salaperäisen käynnin tarkoituksesta, ja katkerin muisteluin ja itsesyytöksin he ajattelivat levottomina johtajiaan.

Lopulta nähtiin, miten Mooses ja Eleasar laskeutuivat hitaasti alas vuoren kuvetta, mutta Aaronia ei ollut heidän kanssaan. Eleasarin yllä olivat pyhät vaatteet, ja siitä tiedettiin hänen saaneen pyhän viran isänsä jälkeen. Kun kansa murheellisenä kerääntyi johtajansa ympärille, Mooses kertoi heille että Aaron oli kuollut hänen käsivarsilleen Hoorin vuorella ja että he olivat haudanneet hänet sinne. Seurakunta puhkesi itkemään ja valittamaan, sillä kaikki rakastivat Aaronia, vaikka olivatkin niin usein murehduttaneet häntä. »Niin he itkivät Aaronia kolmekymmentä päivää, koko Israelin heimo.»

Israelin ylimmäisen papin hautauksesta Raamattu mainitsee vain lyhyesti: »Siellä kuoli Aaron, ja hänet haudattiin sinne» (5 Moos. 10: 6). Miten suuresti Jumalan ohjeiden mukaan suoritettu hautaus poikkesikaan nykyajan hautajaismenoista. Nykyään toimitetaan korkeassa asemassa olleen hautaaminen useinkin hyvin huomiota herättävällä ja tuhlaavaisen ylellisellä tavalla. Mutta kun Aaron, joka oli ihmiskunnan maineikkaimpia miehiä, kuoli ja haudattiin, oli läsnä vain kaksi hänen lähintä ystäväänsä. Eikä Israel koskaan saanut tietää, missä tuolla Hoorin vuorella hänen yksinäinen hautansa sijaitsi. Jumalaa eivät miellytä ne suuret huomionsoitukset, jotka usein kohdistetaan vainajiin, eivätkä heidän hautajaisiinsa liittyvät valtavat kustannukset.

Koko seurakunta suri Aaronia, mutta Moosekseen hänen poismenonsa koski kuitenkin kipeimmin. Aaronin kuolema muistutti voimakkaasti hänen oman kuolemansa lähestymisestä. Vaikka hän eläisikin enää vain lyhyen ajan, hän suri syvästi läheisen kumppaninsa menetystä — olihan Aaron niin monet vuodet jakanut hänen kanssaan ilot ja surut, toivot ja pelot. Mooseksen täytyi nyt jatkaa työtään yksin, mutta hän tiesi että Jumala oli hänen ystävänsä, ja häneen hän turvasi nyt entistäkin läheisemmin.

Pian sen jälkeen kun israelilaiset olivat lähteneet Hoorin vuoren luota, aiheutti muuan kanaanilaisten ruhtinaista, Aradin kuningas, heille tappioita. Mutta kun he vakavasti turvautuivat Jumalaan, hän auttoi heitä kukistamaan viholliset. Mutta sen sijaan että tämä voitto olisi saanut kansan kiitollisena tuntemaan riippuvaisuutensa Jumalasta, he alkoivat sen johdosta kerskailla ja luottaa itseensä. Ja pian he alkoivat vanhaan tapansa napista. Nyt heitä harmitti se, ettei Israelin joukkoja laskettu hyökkäämään Kanaaniin heti sen napinan jälkeen, mikä syntyi vakoojien tuomasta raportista lähes neljäkymmentä vuotta sitten. He väittivät joutuneensa aivan turhaan vaeltelemaan ja viipymään erämaassa niin kauan, koska olisivat mielestään selviytyneet silloin vihollisistaan yhtä helposti kuin nytkin.

Jatkaessaan matkaansa etelää kohti he joutuivat kulkemaan kuuman, hiekkaisen laakson läpi, missä ei ollut varjon suojaa eikä kasvillisuutta. Tie tuntui pitkältä ja vaikealta, ja heitä

Patriarkat ja profeetat

alkoi uuvuttaa ja janottaa. Nytkään he eivät kestäneet uskon ja kärsivällisyyden koetustaan. Pohtimalla aina kokemustensa ikäviä puolia he loittonivat yhä kauemmas Jumalasta. He unohtivat senkin, että elleivät he olisi valittaneet veden loppumista Kaadexessa, ei heidän olisi tarvinnut kiertää Edomin ympäri. Jumalalla oli ollut heitä varten paremmat suunnitelmat. Heidän olisi pitänyt olla kiitollisia hänelle siitä, että hän oli niin lievästi rangaissut heitä synnistä. Mutta sen sijaan he uskottelivat itselleen, että elleivät Mooses ja Jumala olisi puuttuneet asiaan, he olisivat ehkä jo saaneet Luvaton maan haltuunsa. Aiheutettuaan itselleen vaikeuksia ja vaikeutettuaan asemansa paljon pahemmaksi kuin Jumala oli aikonut he nyt kuitenkin syyttivät häntä kaikista kiusoistaan. He muistelivat katkerina sitä miten hän oli kohdellut heitä, ja lopulta he eivät enää olleet tyytyväisiä mihinkään. Egyptikin näytti lupaavammalta ja houkuttelevammalta kuin se maa, jonne Jumala oli johdattamassa heitä.

Päästäessään tyytymättömyyden kokonaan myrkyttämään mielensä israelilaiset alkoivat moittia jopa saamiaan siunauksia. »Ja kansa puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: 'Minkätähden te johdatitte meidät pois Egyptistä kuolemaan erämaahan? Eihän täällä ole leipää eikä vettä, ja me olemme kyllästyneet tähän huonoon ruokaan.'»

Uskollisesti Mooses nuhteli kansaa heidän suuresta synnistään. Jumala se oli ylläpitänyt heitä voimallaan »suuressa ja hirmuisessa, myrkyllisten käärmeiden ja skorpionien ja kuivien, vedettömien maiden erämaassa» (5 Moos. 8: 15). Vaelluksensa jokaisena päivänä he olivat olleet jumalallisen armon ihmeellisessä varjeluksessa. Ollessaan Jumalan johdatuksessa he olivat matkansa varrella löytäneet vettä sammuttaakseen janonsa, taivaan leipää tyydyttämään nälkänsä ja rauhaa ja turvaa päivin pilvenpatsaan varjossa ja öin tulenpatsaan suojassa. Enkelit olivat palvelleet heitä heidän kavutessaan kallioisille kukkuloille tai tarpoessaan erämaan rosoisia polkuja. Kaikista matkan rasituksista huolimatta ei »ollut hänen sukukunnissaan kompastuvaista» (Ps. 105: 37). Heidän jalkansa eivät ajettuneet pitkillä marsseilla, eivätkä heidän vaatteensa kuluneet. Jumala oli estänyt metsien ja erämaan villipetoja ja myrkkykäärmeitä käymästä heidän kimppuunsa. Jos kansa kaikista näistä hänen rakkau-

tensa todisteista huolimatta yhä valitti, poistaisi Herra varjeluksensa kunnes he oppisivat arvostamaan hänen armollista huolenpitoaan ja palaisivat hänen tykönsä katuvin ja nöyrtyneinä.

Koska Jumala oli suojannut heitä voimallaan, eivät he olleet havainneetkaan niitä lukemattomia vaaroja, jotka aina ympäröivät heitä. Mutta kun he nyt kiittämättömyydessään ja epäuskossaan odottivat kuolevansa, antoi Herra kuoleman tulla heidän keskuuteensa. Erämaassa oli pahoja myrkkykäärmeitä, joiden purema aiheutti heti polttavan tulehduksen ja johti nopeasti kuolemaan. Kun Jumala poisti Israelilta varjeluksensa, joutui paljon kansaa näiden myrkyllisten käärmeiden uhreiksi.

Nyt meni elämä leirissä täysin sekaisin. Kaikki olivat kauhuissaan, kun miltei joka teltassa oli kuolevia tai kuolleita. Kukaan ei ollut turvassa. Yön hiljaisuuden katkaisivat usein uusien uhrien läpätunkevat huudot. Kaikilla oli kiire; toiset auttoivat kärsiviä, toiset koettivat tuskaisina suojella niitä, joita käärmeet eivät vielä olleet pureet. Nyt ei kukaan napissut. Aikaisempia vaikeuksia ja koetuksia ei maksanut ajatellakaan nykyisissä kärsimyksissä; niin ankaria nämä olivat.

Kansa nöyrtyi nyt Jumalan edessä. Nyt tultiin Mooseksen luottustamaan ja rukoilemaan. »Me teimme syntiä», he sanoivat, »kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan.» Vasta äsken he olivat syyttäneet häntä pahimmaksi viholliseksi ja kaikkien vaijojensa ja ahdistustensa aiheuttajaksi. Mutta jo syyttäessään he tiesivät olevansa väärässä, ja toden tullen he turvasivat nyt häneen, joka yksin saattoi esittää heidän asiansa Jumalalle. »Rukoile Herraa», he huusivat, »että hän poistaa käärmeet meidän kimpustamme.»

Jumala käski Moosesta tekemään elävien käärmeiden näköisen vaskikäärmeen ja nostamaan sen korkealle kansan nähtäväksi. Siihen oli kaikkien purtujen katsottava, ja niin he paranisivat. Mooses teki käskyn mukaan, ja koko leirille ilmoitettiin ilouutinen: kaikki joita käärmeet olivat pureet jäisivät eloon, jos katsoisivat vaskikäärmeeseen. Monet olivat jo kuolleet, ja kun Mooses nosti käärmeen tangon päähän, eivät jotkut halunneet uskoa että paranisivat pelkästään katsomalla metallista käärmeen kuvaa; ja niin nämäkin kuolivat epäuskonsa vuoksi. Mutta oli monia sellaisiakin, jotka uskoivat Jumalan järjestä-

Patriarkat ja profeetat

mään **apuun**. Isät, äidit, veljet ja siskot koettivat hädissään auttaa kärsiviä, kuolevia ystäviään kohottamaan raukean katseensa käärmettä kohti. Vaikka nämä olivat aivan kuolemaisillaan, he paranivat täydelleen, kun vain kerrankin katsoivat sitä.

Kansa tiesi hyvin, ettei vaskikäärme sinänsä voinut aikaansaada mitään muutosta niissä jotka katsoivat siihen. Parantava voima tuli yksin Jumalalta. Hän vain viisautessaan valitsi voimalleen tällaisen ilmaisutavan. Näin yksinkertaisella tavalla kansa saatiin käsittämään, että tämä ahdinko oli sen omien syntien seurausta. Heille selvisi myös, että niin kauan kuin he tottelivat Jumalaa, ei ollut mitään syytä pelkoon, sillä hän pitäisi heistä huolen.

Israelin tuli saada tärkeä opetus korkealle kohotetusta vaskikäärmeestä. He eivät itse voineet estää puremahaavoissaan olevaa myrkyä vaikuttamasta kuolettavasti. Vain Jumala kykeni parantamaan heidät. Mutta heidän oli uskottava siihen apuun, jonka hän oli järjestänyt heille. Heidän oli katsottava jäädäkseen eloon. Jumala hyväksyi heidän uskonsa, ja katsomalla käärmeeseen he ilmaisivat uskovansa. He tiesivät ettei käärmeessä sinänsä ollut mitään parantavaa kykyä, mutta se kuvasi Kristusta, ja heidän oli näin opittava uskomaan hänen ansioonsa. Siihen asti monet olivat tuoneet uhrejaan Jumalalle ja katsooneet siten sovittaneensa syntinsä. He eivät turvanneet tulevaan Lunastajaan, josta nämä uhrat olivat vain esikuvia. Herra halusi nyt opettaa heille, ettei heidän uhreissaan sinänsä ollut sen kummenpaa voimaa tai ansiota kuin vaskikäärmeessäkään. Mutta niiden niin kuin senkin tuli saada heidät ajattelemaan Kristusta, suurta syntiuhria.

»Niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin» ylennettiin Ihmisen Poikakin, »ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3: 14,16). Kaikkia jotka ovat eläneet tämän maan päällä, on »se vanha käärme, jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan», pistänyt kuolettavasti (Ilm. 12: 9). Synnin kohtalokkaat vaikutukset voidaan poistaa vain Jumalan järjestämällä tavalla. Israelilaiset jäivät henkiin katsomalla ylös nostettua käärmettä. Siihen katsominen edellytti uskoa. He jäivät eloon, koska uskoivat mitä Jumala sanoi ja luottivat siihen parannuskeinoon, jonka hän oli järjes-

tänyt heille. Samoin saa syntinen katsoa Kristukseen ja jäädä eloon. Hän saa anteeksi kun uskoo sovitusuhriin. Kristuksella on itsessään, toisin kuin tehottomalla ja elottomalla vertauskuvalla, kyllin voimaa ja ansiota katuvan syntisen parantamiseen.

Vaikkei syntinen voikaan pelastaa itseään, hänen on kuitenkin tehtävä jotakin pelastuakseen. »Sitä, joka minun tyköni tulee», sanoo Kristus, »minä en heitä ulos» (Joh. 6: 37). Mutta meidän täytyy *tulla* hänen luokseen. Ja kun kadumme syntejämme, meidän on uskottava, että hän ottaa meidät vastaan ja antaa anteeksi. Usko on Jumalan lahja, mutta meidän on itse käytettävä sitä. Usko on käsi, jolla sielu tarttuu jumalallisiin suopeuden ja armon tarjouksiin.

Vain Kristuksen vanhurskaus voi oikeuttaa meidät saamaan yhdenkin armon liiton siunauksista. Monet ovat kauan kaivanneet ja koettaneet turhaan saada näitä siunauksia, koska ovat luulleet voivansa tehdä jotakin tullakseen niiden arvoisiksi. He eivät ole irrottaneet katsettaan itsestään eivätkä ole uskoneet, että Jeesus on täydellinen Vapahtaja. Emme saa ajatella että omat ansiomme pelastavat meidät; Kristus on ainoa pelastuksen toivomme. »Sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman» (Ap.t. 4: 12).

Kun luotamme täysin Jumalaan ja Jeesuksen, synnit anteeksi antavan Vapahtajamme, ansioihin, saamme kaiken toivomamme avun. Älköön kukaan katsoko itseensä luullen pystyvänsä pelastamaan itsensä. Jeesus kuoli puolestamme, koska emme kyenneet itse pelastautumaan. Hänessä on toivomme ja vanhurskaudemme. Kun näemme syntisyytemme, ei meidän pitäisi menettää rohkeuttamme ja pelätä, ettei meillä ole Vapahtajaa tai ettei hän armahda meitä. Juuri nytkin hän kutsuu meitä tulemaan avuttomina luokseen jotta pelastuisimme.

Monet israelilaiset eivät uskoneet parantuvansa taivaan järjestämällä tavalla. Kuolleita ja kuolevia oli kaikkialla heidän ympärillään, ja he tiesivät itsekkin varmasti tuhoutuvansa ilman jumalallista apua. Mutta he jatkoivat haavojensa, tuskiensa ja varman kuolemansa valittelua, kunnes tyystin menehtyivät ja heidän katseensa sumeni. Ja kuitenkin he olisivat voineet saada pikaisen avun. Jos me tunnemme tarpeemme, ei meidän pitäisi kuluttaa kaikkia voimiamme niiden murehtimiseen. Kun käsi-

Patriarkat ja profeetat

tämme olevamme avuttomia ilman Kristusta, emme saa menettää rohkeuttamme, vaan meidän tulee luottaa ristiinnaulitun ja ylösnousseen Vapahtajan ansioihin. Katso ja jää eloon. Jeesus on antanut sanansa; hän pelastaa kaikki ne, jotka tulevat hänen tykönsä. Joskin miljoonat, jotka tarvitsevat parannusta, hylkäävät hänen tarjoamansa armon, ei ketään hänen ansioihinsa luotavaa jätetä hukkumaan.

Monet ovat haluttomia vastaanottamaan Kristusta ennen kuin heille selvitetään koko pelastussuunnitelma. He kieltäytyvät uskossa katsomisesta, vaikka näkevät että tuhannet ovat katsooneet Kristuksen ristiin ja tunteneet tuon katsomisen vaikutuksen. Monet harhailevat filosofian sokkeloissa etsien syitä ja todisteita löytämättä niitä milloinkaan, mutta heille eivät kelpaa ne todisteet, joita Jumala on nähnyt hyväksi antaa. He kieltäytyvät vaeltamasta Vanhurskauden Auringon paisteessa, ennen kuin sen paisteen syy selitetään heille. Mutta ne jotka menettelevät näin, eivät koskaan pääse tuntemaan totuutta. Jumala ei milloinkaan poista jokaista epäilemisen mahdollisuutta. Hän antaa riittävästi todisteita uskon perusteiksi, mutta ellei ihminen mielessään hyväksy niitä, hän jää pimeyteen. Käärmeiden puremat olisivat kuolleet, jos he olisivat jääneet epäilemään ja kyselemään ennen kuin suostuivat katsomaan. Velvollisuutemme on ensin katsoa; ja uskon katse tuottaa meille elämän.

39.

BAASANIN VALLOITUS

Siirryttyään Edomista etelään päin israelilaiset kääntyivät jälleen pohjoista ja Luvattua maata kohti. Heidän tiensä kulki nyt yli laajan ylätasangon, missä puhalsivat kukkuloiden viileät ja raikkaat tuulet. Tämä oli tervetullutta vaihtelua auringon paahattaman laakson jälkeen, jonka läpi he olivat vaeltaneet, ja he painalsivat eteenpäin iloisina ja toiveikkaina. Ylitettyään Sere-din puron he kulkivat Mooabin maan itäpuolitse, sillä Herra oli varoittanut: »Älä käy Mooabin kimppuun äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssaan, sillä minä en anna heidän maastaan mitään sinun omaksesi, koska minä olen antanut Aarin Lootin jälkeläisten omaksi.» Ja samat ohjeet annettiin ammonilaisista, jotka olivat niinkään Lootin jälkeläisiä.

Edeten edelleen pohjoista kohti Israelin joukot tulivat pian amorilaisten maan rajalle. Tämä voimakas ja sotaisa kansa piti alun perin hallussaan Kanaanin eteläistä osaa, mutta lukumääränsä lisääntyttyä he ylittivät Jordanin, sotivat mooabilaisia vastaan ja saivat haltuunsa osan heidän alueestaan. Tänne he olivat asettuneet asumaan ja pitivät kiistattomasti hallussaan koko aluetta Arnonista aina pohjoisessa olevaan Jabbok-jokeen asti. Jordanille johtava tie, jota pitkin israelilaiset halusivat edetä, kulki suoraan tämän alueen läpi, ja Mooses lähetti ystävällisen sanoman Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, hänen pääkaupunkiinsa: »Salli minun kulkea maasi kautta. Aina tiellä pysyen minä kuljen, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle. Anna

Patriarkat ja profeetat

minun rahalla ostaa ruokaa syödäkseni ja anna minulle rahalla vettä juodakseni; salli vain minun jalkaisin kulkea maasi kautta.» Tähän vastattiin jyrkän kieltävästi, ja kaikki amorilaisten asevoimat kutsuttiin torjumaan maahan tunkeutuvien etenemistä. Tämä pelottava sotajoukko herätti kauhua israelilaisissa, jotka olivat kehnosti varustautuneita kohtaamaan hyvin aseistettua ja koulutettua sotaväkeä. Sotataidoltaan viholliset olivat Israelin joukkoja etevämpiä. Sikäli kuin asiaa arvioitiin inhimillisesti, he kukistaisivat tuota pikaa israelilaiset.

Mutta Mooses katseli jatkuvasti pilvenpatsasta ja rohkaisi kansaa selittämällä, että merkki Jumalan läsnäolosta oli yhä paikallaan. Samalla hän neuvoi heitä kaikin inhimillisin keinoin valmistautumaan taisteluun. Viholliset olivat jo innokkaita sotimaan ja uskoivat hyvinkin pyyhkäisevänsä valmistautumattomat israelilaiset pois maasta. Mutta kaikkien maiden Valtias oli julistanut päiväkäskynsä Israelin johtajalle: »Nouskaa ja lähtekää liikkeelle ja kulkekaa Arnon-joen yli. Katso, minä annan sinun käsiisi amorilaisen Siihonin, Hesbonin kuninkaan, ja hänen maansa. Käy sitä valloittamaan ja ryhdy taisteluun häntä vastaan. Tästä päivästä alkaen minä saatan kauhuun ja pelkoon sinun edessäsi kansat kaiken taivaan alla, niin että, kun ne kuulevat sinusta kerrottavan, ne pelkäävät ja vapisevat sinun edessäsi.»

Kanaanin rajaseutujen heimot olisi säästetty, elleivät ne olisi Jumalan sanaa uhmaten vastustaneet Israelin etenemistä. Näille pakanakansoillekin Herra oli osoittanut olevansa pitkämielinen, laupias ja armahtavainen. Kun Aabraham sai näyssä kuulla että hänen siemenensä, Israelin lapset, olisivat muukalaisina vieraassa maassa neljäsataa vuotta, lupasi Herra samassa yhteydessä: »Ja neljännessä polvessa sinun jälkeläisesi palaavat tänne takaisin; sillä amorilaisten syntivelka ei ole vielä täysi» (1 Moos. 15: 16). Vaikka amorilaiset olivat epäjumalan palvelijoina turmelleet elämänsä julki jumalattomuudellaan, Jumala säästi heitä neljäsataa vuotta, jotta he tulisivat kiistattomasti näkemään hänet ainoaksi oikeaksi Jumalaksi, taivaan ja maan Luojaksi. He olivat selvillä kaikista niistä ihmeteoista, joilla hän vapautti Israelin Egyptistä. He olivat saaneet riittävästi todisteita voidakseen tuntea totuuden, jos vain olisivat halunneet hyljätä

epäjumalanpalveluksensa ja irstailunsa. Mutta he hylkäsivät valon ja pitivät kiinni epäjumalistaan.

Kun Herra toi kansansa toisen kerran Kanaanin rajalle, hän antoi noille pakanakansoille lisätodisteita voimastaan. He näkivät, että Jumala auttoi Israelia voittamaan Aradin kuninkaan ja kanaanilaiset ja pelasti ihmeellisesti ne, jotka olivat kuolemissillaan käärmeiden purtua heitä. Vaikka israelilaisia ei laskettu kulkemaan Edomin maan läpi, joten heidän oli pakko kulkea paljon pitempää ja vaikeampaa tietä Punaisen meren lähellä, eivät he vaeltaessaan tai leireillään Edomin, Mooabin ja Ammonin ulkopuolella olleet vähääkään vihamielisiä eivätkä tehneet mitään vahinkoa ihmisille tai näiden omaisuudelle. Tultuaan amorilaisten rajalle Israel oli pyytänyt lupaa kulkea suoraan maan halki luvaten noudattaa suhteissaan heihin samoja sääntöjä kuin oli siihen mennessä noudattanut suhteissaan muihin kansoihin. Kun amorilaisten kuningas ei suostunut tähän kohteliaaseen pyyntöön, vaan kokosi uhmaten joukkonsa taisteluun, täyttyi heidän syntimittansa, ja Jumala oli nyt valmis kukistamaan heidät voimallaan.

Israelilaiset ylittivät Arnon-joen ja hyökkäsivät vihollista vastaan. Syntyneessä yhteenotossa Israelin joukot pääsivät voitolle ja saivat ennen pitkää vallatuksi koko amorilaisten alueen. Herran sotajoukon Päämies se kukisti hänen kansansa viholliset, ja hän olisi tehnyt sen jo kolmekymmentäkahdeksan vuotta aikaisemmin, jos Israel vain olisi luottanut häneen.

Toiveikkaana ja rohkaistuneena Israelin armeija eteni tarmokkaasti yhä vain pohjoista kohti. Ennen pitkää tultiin maahan, missä heidän rohkeutensa ja uskonsa Jumalaan saattoivat hyvinkin joutua koetteelle. Heidän edessään oli Baasanin voimakas ja taajaväkinen kuningaskunta. Se käsitti lukuisia kivistä rakennettuja kaupunkeja, jotka ovat herättäneet nykymaailman ihmettelyä — »kuusikymmentä kaupunkia, korkeilla muureilla, porteilla ja salvoilla varustettuja, ja sen lisäksi vielä suuren joukon linnoittamattomia pikkukaupunkeja» (5 Moos. 3: 1—11). Talot oli rakennettu niin valtavista tummista kivistä, että niitä oli sen aikaisin hyökkäysasein mahdoton valloittaa. Maa oli täynnä luonnon luolia, korkeita jyrkänteitä, ammottavia kuiluja ja kalliolinnakkeita. Jättiläisheimon jälkeläisi-

Patriarkat ja profeetat

nä tämän maan asukkaat olivat erittäin kookkaita ja vahvoja sekä niin tunnettuja väkivaltaisuudestaan ja julmuudestaan, että kaikki ympärysheimot olivat kauhuissaan. Maan kuningas Oog oli erikoisen kuuluisa koostaan ja rohkeudestaan noiden suurikasvuisten kansalaistensakin keskuudessa.

Mutta pilvenpatsas siirtyi eteenpäin, ja sitä seuranneet heprealaisjoukot etenivät kohti Edreitä, jossa tuo kookas kuningas väkineen odotti heidän lähestymistään. Oog oli taitavasti valinnut sopivan taistelumaaston. Edrein kaupunki sijaitsi ylätasanteen äkkijyrkällä reunalla, rosoisten tuliperäisten kallioiden suojassa. Sinne päästiin vain kapeita, jyrkkiä ja vaikeakulkuisia polkuja pitkin. Tappiolle joutuessaan Oog saattoi vetäytyä joukkoineen kallioerämaan suojaan, mistä muukalaisten oli mahdoton tavoittaa heitä.

Varmana voitostaan kuningas tuli valtavan sotajoukkonsa kanssa esiin avoimelle tasangolle. Ylhäältä huudeltiin taisteluhaasteita, ja tuhannet siellä kalistelivat keihäitään palaen taistelunhalusta. Heprealaiset tuijottivat tuota kookkaista kookkainta, joka kohosi joukkojensa keskellä muita pitemmäksi. Kun he näkivät hänen aseväkensä ja katselivat tuota näköjään valloittamatonta linnoitusta, jonka taakse, näkymättömiin, oli vielä tuhansia muita maastoutunut, valtasi sydäntä hyytävä pelko monet israelilaiset. Mutta Mooses pysyi tyynenä ja lujana. Herra oli sanonut Baasanin kuninkaasta: »Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käsiisi hänet ja kaiken hänen kansansa ja hänen maansa. Tee hänelle, niinkuin teit Siihonille, amorilaisen kuninkaalle, joka asui Hesbonissa.»

Heidän johtajansa tyyni usko sai kansankin luottamaan Jumalaan. He turvasivat kaikki hänen kaikkivoipaan käsivarteen, eikä hän jättänyt kukaan heitä pulaan. Herran sotajoukon Päämiehen edessä eivät voineet kestää kookkaat jättiläiset eivätkä linnoitetut kaupungit, eivät asekuntoiset joukot eivätkä kalliolinnakkeet. Herra johti sotajoukkoa; Herra lannisti vihollisen rohkeuden; Herra voitti taistelun Israelin puolesta. Jättikuningas joukkoineen tuhottiin, ja israelilaiset saivat pian haltuunsa koko hänen maansa. Näin pyyhkäistiin maan päältä pois outo kansa, joka oli antautunut jumalattomuuteen ja inhottavaan epäjumalain palvelukseen.

Gileadin ja Baasanin valloitukseen osallistui monia, jotka muistivat lähes neljäkymmenen vuoden takaa ne tapahtumat, jotka käänsivät Israelin Kaadeksesta pitkälle erämaanvaellukselle. He totesivat vakoojien kertomukset Luvatusta maasta suurelta osin oikeiksi. Kaupungit olivat varustettuja ja sangen suuria, niissä asui jättiläisiä, joihin verrattuina heprealaiset olivat kuin kääpiökansaa. Mutta nyt he käsittivät, että heidän isänsä kohtalokkaana virheenä oli ollut se, etteivät he luottaneet Jumalan voimaan. Yksin tämä oli aikoinaan estänyt heitä pääsemästä tuohon hyvään maahan.

Ryhtyessään ensi kertaa valloittamaan Kanaania se olisi ollut paljon helpompaa kuin nyt. Jumala oli luvannut sotia heidän puolestaan käyden heidän edellään, jos he tottelisivat hänen ääntään, ja lisäksi hän lähettäisi herhiläisiä karkottamaan maan asukkaat heidän tieltään. Kansat eivät vielä yleisesti olleet ruvenneet pelkäämään, ja ne olivat vain vaillinaisesti varustautuneet estämään heidän etenemistään. Mutta kun Herra nyt käski Israelia käymään eteenpäin, heillä oli vastassaan valppaita ja väkeviä vihollisia, ja heidän oli taisteltava suuria ja hyvin harjoitettuja joukkoja vastaan, jotka olivat valmiit torjumaan heidän maahantulonsa.

Taistellessaan Oogia ja Siihonia vastaan kansa joutui samaan kokeeseen, josta heidän isänsä aikoinaan eivät selviytyneet. Mutta koetus oli nyt paljon ankarampi kuin silloin, kun Jumala ensi kerran käski Israelia käymään eteenpäin. Vaikeudet olivat suuresti lisääntyneet heidän tiellään sen jälkeen kun he kieltäytyivät etenemästä, vaikka heitä kehoitettiin kulkemaan eteenpäin Herran nimessä. Näin Jumala vieläkin koettelee kansaansa. Ja elleivät he kestä koetusta, hän johdattaa heidät uudelleen samaan paikkaan, ja toisella kertaa koetus on entistä ankarampi. Näin hän jatkaa kunnes he kestävät kokeen tai, jos he yhä niskuroivat, Jumala vetää valonsa heiltä pois ja jättää heidät pimeyteen.

Heprealaiset muistivat nyt, miten kerran aikaisemmin, kun he olivat lähteneet taisteluun, heidät oli kukistettu ja tuhansia kaatui. Mutta silloin he olivatkin toimineet täysin vastoin Jumalan käskyä. He olivat lähteneet liikkeelle ilman Moosesta, Jumalan nimittämää johtajaa, ilman pilvenpatsasta, Jumalan läsnäolon

Patriarkat ja profeetat

merkkiä, ja ilman arkkia. Mutta nyt oli Mooses heidän kanssaan valaen heidän mieleensä toivoa ja uskoa. Jumalan Poika, pilvenpatsaaseen verhoutuneena, kulki edellä, ja pyhä arkki seurasi joukkoa. Tästä mekin saamme opetuksen. Voimallinen Israelin Jumala on myös meidän Jumalamme. Saamme luottaa häneen, ja jos noudatamme hänen vaatimuksiaan, toimii hän hyväksemme yhtä ilmeisesti kuin muinaisen kansansakin hyväksi. Jokainen joutuu aika ajoin epäilyn ja epäuskon valtaan koettaessaan täyttää velvollisuutensa. Tie näyttää ajoittain siinä määrin vastusten tukkimalta, että se vaikuttaa aivan ylipääsemättömältä ja aivan lannistaa mieleltään masentuvaiset. Mutta Jumala sanoo sellaisille: Käy eteenpäin. Täytä velvollisuutesi, maksoi mitä maksoi. Pelottavilta näyttävät vaikeudet, jotka täyttävät sielusi kauhulla, häviävät astuessasi eteenpäin kuuliaisuuden polulla, nöyrästi luottaen Jumalaan.

40.

BILEAM

Valloitettuaan Baasanin israelilaiset palasivat Jordanille valmistautuakseen välittömästi siirtymään Kanaaniin. He leiriytyivät joen varrelle ennen sen laskemista Kuolleeseen mereen aivan vastapäätä olevan Jerikon tasangon kohdalle. He olivat nyt juuri Mooabin rajoilla, ja mooabilaiset olivat kauhuissaan maahan tunkeutuvien päästyä jo niin lähelle.

Israel ei ollut ahdistanut mooabilaisia, mutta silti nämä olivat pahoin aavisteluin seuranneet kaikkea, mitä oli tapahtunut naapurimaissa. Amorilaiset, jotka olivat ajaneet heidät pakosalle, olivat nyt heprealaisten kukistamia, ja se alue, jonka amorilaiset olivat riistäneet Mooabilta, oli nyt Israelin hallussa. Baasanin sotajoukot olivat antautuneet pilvenpatsaaseen kätkeytyneen salaperäisen voiman lannistamina, ja väkivahvat linnoitukset olivat nyt heprealaisten valtaamia. Mooabilaiset eivät uskaltaaneet lähteä hyökkäykseen; oli hyödytöntä koota aseväkeä taistelemaan niitä yliluonnollisia voimia vastaan, jotka olivat israelilaisten puolella. Mutta kuten faarao muinoin, päättivät mooabilaisetkin turvautua taikavoimiin kumotakseen niiden avulla Jumalan teot. He koettaisivat saada Israelin kirotuksi.

Sekä kansalliset että uskonnolliset siteet liittivät Mooabin kansan ja midianilaiset läheisesti toisiinsa. Ja Baalak, Mooabin kuningas, sai sukulaiskansan pelkäämään ja varmisti sen yhtymisen hankkeisiinsa Israelia vastaan tällä sanomallaan: »Nyt tuo lauma syö puhtaaksi kaiken meidän ympäriltämme, niin kuin härkä syö kedon vihannuuden.» Mesopotamialaisella Bilea-

Patriarkat ja profeetat

millä oli tietämän mukaan yliluonnollisia kykyjä, ja hänen maineensa oli levinnyt Mooabin maahan asti. He päättivät nyt kutsua hänet avukseen. Niinpä lähetettiin matkaan »Mooabin vanhimmat ja Midianin vanhimmat», jotta Bileam saataisiin varmasti ennustamaan ja tekemään taikojaan Israelia vastaan.

Lähettiläät suuntasivat tuota pikaa matkansa yli vuorten ja halki erämaiden Mesopotamiaan, ja löydettyään Bileamin esittivät hänelle kuninkaansa sanoman: »Katso, Egyptistä on lähtenyt liikkeelle kansa; katso, se on tulvinut yli maan ja asettunut minua lähelle. Tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa, sillä se on minua väkevämpi; ehkä minä sitten saan sen voitetuksi ja karkoitetuksi maasta. Sillä minä tiedän, että jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroat, se on kirottu.»

Bileam oli aikaisemmin ollut kunnan mies ja Jumalan profeetta. Mutta hän oli luopunut ja jättäytynyt ahneuden valtaan. Kuitenkin hän yhä sanoi olevansa Korkeimman palvelija. Hän tiesi kyllä miten Jumala oli auttanut Israelia, ja kun sanansaattajat kertoivat asiansa, hän tiesi hyvin, että hänen velvollisuutensa oli kieltäytyä Baalakin palkkioista ja palauttaa lähettiläät tyhjin toimin pois. Mutta hän uskaltautui leikittelemään kiusauksella. Hän selitti sanansaattajille, ettei voinut antaa varmaa vastausta kysymättä ensin neuvoa Herralta, ja pyysi heitä jäämään yöksi luokseen. Bileam tiesi, ettei hänen kirouksensa voinut vahingoittaa Israelia. Jumala oli heidän puolellaan, ja niin kauan kuin he pysyivät uskollisina hänelle, eivät mitkään maan tai helvetin vastustavat voimat kykenisi voittamaan heitä. Mutta hänen itserakkauttaan imartelivat lähettiläiden sanat: »Jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroat, se on kirottu.» Kalliit lahjukset ja tulevan korkean aseman mahdollisuus vetosivat hänen ahneuteensa. Hän otti vastaan tarjotut kalleudet ahnaasti, ja sen jälkeen hän koetti tyydyttää Baalakin toivomuksia tunnustaen samalla tiukasti tottelevansa Jumalan tahtoa.

Yön näyssä Jumalan enkeli toi Bileamille sanoman: »Älä mene heidän kanssaan äläkä kiroa sitä kansaa, sillä se on siunattu.»

Aamulla Bileam lähetti vastahakoisesti sanantuoijat paluumatkalle, muttei maininnut heille, mitä Herra oli sanonut. Ärtyneenä siitä, että hänen voiton ja kunnian kuvitelmansa oli niin

äkkiä pyyhkäisty pois, hän huudahti kärttyisästi: »Menkää takaisin maahanne, sillä Herra ei ole sallinut minun lähteä teidän kanssanne.»

Bileam »rakasti vääryyden palkkaa» (2 Piet. 2:15). Ahneuden synti, jonka Jumala sanoo olevan epäjumalanpalvelusta, oli tehnyt hänestä pyrkyrin, ja tämän ainoan vian perusteella saatana sai hänet kokonaan valtaansa. Tämä aiheutti hänen tuhonsa. Saatana tarjoaa aina maailmallista voittoa ja kunniaa houkuttellakseen ihmisiä luopumaan Jumalan palvelemisesta. Hän sanoo heille, että heidän liiallinen tunnollisuutensa estää heitä menestymästä. Näin monet viekoitellaan poikkeamaan tinkimättömän rehellisyyden polulta. Ensimmäinen väärä askel tekee seuraavan helpommaksi, ja he tulevat yhä uskaliaammiksi. Ja jättäytyttyään ahneuden ja voitonhimon valtaan he tekevät ja tohtivat lopulta mitä kauheuksia tahansa. Monet kuvittelevat voivansa poiketa tunnollisesta rehellisyydestä joksikin aikaa jonkin maailmallisen edun takia ja palata hankkeensa onnistuttua taas entiseen kunnolliseen elämäntyyliinsä milloin vain haluavat. Mutta sellaiset kietoutuvat saatanan pauloihin, ja vain ani harvoin niistä selvittää eroon.

Lähettiläiden kertoessa Baalakille, ettei profeetta halunnut tulla heidän mukaansa, he eivät maininneet mitään siitä, että Jumala oli kieltänyt häntä lähtemästä. Kuningas luuli Bileamin viivyttävän vain suuremman palkkion toivossa ja lähetti enemmän ja arvokkaampia ruhtinaita lupaamaan entistä suurempia palkkioita ja suostumaan kaikkiin Bileamin ehtoihin. Kiireesti hän pyysi sanomaan profeetalle näin: »Älä kieltäydy tulemastani minun luokseni. Sillä minä palkitsen sinut ylenpalttisesti ja teen kaiken, mitä minulta vaadit; tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa.»

Bileam joutui nyt toisen kerran kokeeseen. Lähettiläiden pyydessä hartaasti Bileamia lähtemään tämä antoi ymmärtää, ettei hän tunnollisena kunnian miehenä ollut houkuteltavissa kullalla tai hopealla toimimaan vastoin Jumalan tahtoa. Yhtä kaikki hän halusi suostua kuninkaan pyyntöön, ja vaikka hän tarkoin jo tiesi Jumalan tahdon, hän vaati kuninkaan lähettejä jälleen yöpymään voidakseen esittää lisätiedusteluja Jumalalle, ikään kuin Ääretön olisi ihminen, jota vakuutellen suostutellaan.

Patriarkat ja profeetat

Yöllä Herra ilmestyi Bileamille ja sanoi: »Jos nämä miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja lähde heidän kanssaan, mutta tee vain se, mitä minä sinulle sanon.» Näin pitkälle Herra salli Bileamin noudattaa itsepintaisesta halustaan omaa tahtoaan. Hän ei pyrkinytkään tekemään Jumalan tahtoa, vaan teki oman mielensä mukaan ja toivoi Herran sitten hyväksyvän sen.

Tuhannet menettelevät nykyään aivan samoin. He käsittävät helposti velvollisuutensa niin kauan, kuin se ei poikkea heidän omista mieltymyksistään. Tämä velvollisuus on selvästi esitettyä Raamatussa, tai sitten olosuhteet tai järki sanelevat sen kyllin kuuluvasti. Mutta milloin nämä velvoitukset ovat vastoin heidän omia halujaan ja taipumuksiaan, he useinkin sivuuttavat ne ja kehtaavat lähteä kysellemään velvollisuuttaan Jumalalta. Näköjään hyvinkin tunnollisesti he anovat häneltä kauan ja hartaasti valoa. Mutta Jumalan kanssa ei leikitellä. Hän antaa sellaisten usein noudattaa mielitekojaan ja kärsiä niiden seurauksista. »Minun kansani ei kuullut minun ääntäni. Niin minä annoin heidän mennä pois sydämensä paatumuksessa, he saivat vaeltaa omien neuvojensa mukaan» (Ps. 81: 12,13). Kun joku ymmärtää selvästi velvollisuutensa, niin älköön sitten rohjetko enää rukoilla Jumalaa vapauttamaan häntä sen täyttämisestä. Hänen pitäisi pikemmin anoa nöyrän alistuvasti Jumalalta voimaa ja viisautta sen suorittamiseen.

Mooabilaiset olivat turmeltunutta ja epäjumalia palvovaa kansaa. Mutta heidän saamansa vähäisemmän valon mukaan heidän syyllisyytensä ei ollut niin suuri kuin Bileamin. Koska hän tunnustautui Jumalan profeetaksi, katsottaisiin hänen julistavan kaiken sanottavansa jumalallisella arvovallalla. Siksi hän ei saanut puhua oman mielensä mukaisesti, vaan hänen piti julistaa se sanoma, jonka Jumala antaisi hänelle. »Tee vain se, mitä minä sinulle sanon», kuului Jumalan käsky.

Bileam oli saanut luvan lähteä Mooabin päämiesten matkaan, jos he tulisivat aamulla hakemaan häntä. Mutta harmistuneina hänen viivyttelystään ja peläten hänen taas kieltäytyvän he lähtivät kotimatkalleen neuvottelematta enää hänen kanssaan. Nyt ei Baalakin pyyntöön suostuminen ollut enää mitenkään perusteltavissa. Mutta Bileam ei millään halunnut luopua palkkiosta,

ja nousten tutun ratsuaasinsa selkään hän lähti matkaan. Vieläkin häntä pelotti että Jumala saattoi peruuttaa lupansa, ja siksi hän kiirehti kärsimättömästi kulkuaan, jottei vain mitenkään jäisi vaille ahnehtimaansa palkkiota.

Mutta »Herran enkeli asettui tielle estämään häntä». Aasi näki tuon ihmiselle näkymättömän jumalallisen sanantuojaan ja poikesi tieltä pellolle. Bileam löi eläintä kiukustuneena ja palautti sen tielle, mutta enkeli ilmestyi uudelleen kapeassa solassa, jossa oli kiviaita tien kummallakin puolella. Aasi koetti suojautua uhkaavalta olenolta painautumalla sivuun ja likisti tällöin herransa jalkaa aitaan vasten. Bileam ei tajunnut lainkaan, että Jumala oli puuttunut asiaan ja esti hänen kulkunsa. Siksi hän kovin äkeissään löi aasia armottomasti ja pakotti sen jatkaamaan matkaa.

Mutta enkeli ilmestyi vielä kerran, nyt asettuneena »ahtaaseen paikkaan, jossa ei ollut tilaa väistyä oikealle eikä vasemmalle». Enkeli vaikutti yhtä uhkaavalta kuin aikaisemminkin, ja aasiparka nauhiutui kauhistuneena paikalleen ja lysähti ratsastajansa alla maahan. Bileam raivostui nyt silmittömästi ja alkoi entistä säälimättömämmin hakata eläintä. Silloin Jumala avasi aasin suun, ja niin tuo »mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden» (2 Piet. 2: 16). »Mitä minä olen sinulle tehnyt», se sanoi, »koska lyöt minua jo kolmannen kerran?»

Harmissaan siitä että hänen matkansa näin estyi Bileam vastasi aasille aivan kuin olisi puhutellut älykästä olentoa: »Sinä olet pitänyt minua pilkkanasi. Olisipa minulla miekka kädessäni niin nyt minä sinut tappaisin.» Tässä oli mies, joka julisti olevansa tietäjä ja oli matkalla lamauttamaan kirouksellaan kokonaisen kansan voiman kykenemättä kuitenkaan voimallaan tappamaan ratsuaankaan!

Nyt Herra avasi Bileamin silmät, ja hän näki Jumalan enkelin seisovan edessään paljastettu miekka kädessään, valmiina iskemään. Kauhuissaan »hän kumartui ja heittäytyi kasvoilleen». Enkeli sanoi hänelle: »Minkätähden olet lyönyt aasintammaasi jo kolme kertaa? Katso, minä olen tullut sinua estämään, sillä ajattelemattomasti sinä olet lähtenyt tälle matkalle vastoin minun tahtoani. Mutta aasintamma näki minut ja on väistynyt

Patriarkat ja profeetat

edestäni jo kolme kertaa. Ja jos se ei olisi väistynyt minun edestäni, niin minä olisin surmannut sinut, mutta jättänyt sen elämään.»

Bileam sai kiittää hengissä pysymisestään eläinparkaa, jota hän oli kohdellut niin julmasti. Tämä mies julisti olevansa Herran profeetta, jonka silmät oli avattu ja joka näki »Kaikkivaltiaan näkyjä». Ja kuitenkin hän oli niin ahneuden ja kunnianhimon sokaisema, ettei pystynyt havaitsemaan Jumalan enkeliä, jonka hänen eläimensä kyllä näki. Tällaista voi sattua »niissä uskottomissa, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut» (2 Kor. 4: 4). Miten monet ovatkaan näin sokaistuja! He ryntäävät eteenpäin kielletyillä poluilla ja rikkovat Jumalan lakia eivätkä huomaa että Jumala ja hänen enkelinsä ovat heitä vastaan. Bileamin lailla he vihoittelevat niille, jotka tahtoisivat estää heitä joutumasta turmioon.

Bileamin mielenlaatu ilmeni siinä miten hän kohteli aasiaan. »Vanhurskas tuntee, mitä hänen karjansa kaipaa, mutta jumalattomain sydän on armoton» (Sanani. 12: 10). Harvat käsittävät, miten synnillistä on käyttää väärin eläimiä tai antaa niiden kärsiä hoidon puutteesta. Hän joka loi ihmisen teki myös häntä alemmat eläimet »ja armahtaa kaikkia tekojansa» (Ps. 145: 9). Eläimet luotiin palvelemaan ihmistä, mutta hänellä ei ole lupa rääkätä niitä raa'alla kohtelullaan tai julmilla ja kohtuuttomilla vaatimuksillaan.

Ihmisen synnin tähden »koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa» (Room. 8: 22). Synti ei aiheuttanut kärsimystä ja kuolemaa vain ihmiskunnalle vaan myös eläimille. Niinpä ihmisen toki sopii mieluummin keventää kuin lisätä niiden kärsimysten taakkaa, jotka hän on rikkomuksellaan aiheuttanut Jumalan luoduille. Joka kohtelee vallassaan olevia eläimiä huonosti, on sekä raukka että hirmuvalti. Tuskaa toisille aiheuttava asenne on saatanallista, olkoot sitten kysymyksessä ihmiset tai eläimet. Monet luulevat julmuutensa pysyvän salassa, koska eivät mykät eläinparat pysty tuomaan sitä julki. Mutta jos heidän silmänsä avattaisiin samoin kuin Bileamin silmät, he näkisivät Jumalan enkelin olevan paikalla keräämässä todistusaineistoa heitä vastaan esittääkseen sen taivaallisessa tuomioistuimessa. Kaikista niistä, jotka kohtelevat huonosti Juma-

lan luotuja, menee tieto taivaaseen, ja kerran tuomiopäivänä he saavat kuulla tuomionsa.

Nähdessään Jumalan sanansaattajan Bileam huudahti kauhuissaan: »Minä olen tehnyt syntiä; sillä minä en tiennyt, että sinä olit asettunut minua vastaan tielle. Mutta jos tämä ei ole sinulle mieleen, niin minä nyt palaan takaisin.» Herra salli hänen jatkaa matkaansa mutta antoi hänen ymmärtää, että jumallinen voima valvoisi hänen puheitaan. Jumala todistaisi Mooabille heprealaisten olevan taivaan suojeluksessa, ja siitä olisi nimenomaisena osoituksena sekin, ettei Bileamkaan kyennyt kiroamaan heitä Jumalan sallimatta.

Kun Mooabin kuningas sai kuulla Bileamin tulosta, hän lähti tätä vastaan suuren saattueen kanssa maan rajalle asti. Hän ihmetteli, miten Bileam oli voinut viivytellä, vaikka niin suuri palkkio odotti häntä, mutta profeetta vastasi: »Olenhan minä nyt tullut sinun luoksesi. Mutta onko minun vallassani puhua mitään? Minkä Jumala panee minun suuhuni, sen minä puhun.» Tämä rajoitus suretti Bileamia kovin, sillä hän pelkäsi ettei voisi toteuttaa aikomustaan, koska Herran voima piti häntä valvonnassaan.

Kuninkaan ja hänen valtakuntansa päämiesten loistavassa seurassa Bileam vietiin sitten »Baamot-Baalin kukkulalle», josta hän saattoi katsella heprealaisten joukkoja. Kuvittele profeetta seisomassa tuolla kukkulan laella, mistä hän silmäilee Jumalan valitun kansan leiriä. Israelilaiset eivät tiedä paljoakaan siitä, mitä tapahtuu parhaillaan niin lähellä heitä! He eivät tiedä paljoakaan siitä, miten Jumala huolehtii heistä öin ja päivin! Miten heikko onkaan Jumalan kansan käsityskyky! Miten hitaita he ovatkaan kaikkina aikoina tajuamaan hänen rakkauttaan ja armoaan! Jos he voisivat havaita, miten Jumala käyttää alati ihmeellistä voimaansa heidän hyväkseen, eikö heidän sydämensä aivan pakahtuisi kiitollisuudesta häntä kohtaan hänen rakkaudestaan, ja eivätkö he pyhällä kunnioituksella ajattelisi hänen valtasuuruuttaan ja voimaansa?

Bileamilla oli jotakin tietoa heprealaisten uhritoimituksista, ja hän toivoi rahallisesti kalliimmilla lahjoillaan saavansa Jumalan siunauksen ja varmistuvansa siitä että saattoi toteuttaa synnilliset aikomuksensa. Näin pääsivät epäjumalia palvovien

Patriarkat ja profeetat

mooabilaisten käsitykset valtaamaan hänen mielensä. Hänen viisautensa oli vaihtunut hulluudeksi; hänen hengellinen näkemysensä oli sumentunut, ja hän oli sokaistunut jättäytyttyään saatanan johtoon.

Bileamin käskystä pystytettiin seitsemän alttaria, ja hän uhraisi kullakin alttarilla. Sitten hän vetäytyi »eräälle autiolle kukkulalle» kohtaamaan Jumalaa ja lupasi tiedottaa Baalakiile kaisen, mitä Herra ilmoittaisi.

Kuningas pysytteli Mooabin ruhtinaiden ja päämiestensä kanssa uhripaikalla, ja heidän ympärilleen kerääntyi väkeä odottelemaan innokkaina profeetan paluuta. Lopulta hän tuli, ja kansa odotti nyt kuulevansa loitsun joka iäksi lamauttaisi sen oudon voiman, joka oli avustanut noita vihattuja israelilaisia. Bileam lausui:

»Aramista nouti minut Baalak,
idän vuorilta Mooabin kuningas:
Tule, kiroa minun puolestani Jaakob,
tule ja sadattele Israelia'.
Kuinka minä kiroaisin sen, jota ei Jumala kiroa,
kuinka sadattelin sitä, jota ei Herra sadattele?
Minä näen sen kallioiden huipulta,
minä katselen sitä kukkuloilta:
katso, se on erillään asuva kansa,
se ei lukeudu pakanakansojen joukkoon.
Kuka mittaa Jaakobin hiekkajyväset,
kuka Israelin tomuhiukkasten luvun?
Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema,
olkoon minun loppuni niinkuin heidän.»

Bileam tunnusti tullessaan kiroamaan Israelin, mutta hänen lausumansa sanat olivat täysin hänen sisimpien ajatustensa vastaisia. Hänen oli pakko julistaa siunauksia, vaikka hänen mielensä oli täynnä kirouksia.

Katsellessaan Israelin leiriä Bileam havaitsi ihmeekseen merkkejä heidän menestyksestään. Hänelle oli kerrottu heidän olevan alkeellista ja järjestäytymätöntä joukkoa, joka kierteli milloin missäkin maan vaivana ja ympäristön kansojen kauhuna ja vitsauksena. Mutta eivät nämä suinkaan näyttäneet sellaisilta, päinvastoin. Hän havaitsi heidän laajan leirinsä erinomaisen

järjestyksen, joka edellytti perusteellista ja kurinalaista harjaannusta. Hänelle selvisi, että Jumala oli erikoisen suojea Israelille ja piti sitä valittuna kansanaan. Heidän ei tullut jäädä toisten kansojen tasolle vaan kohota niiden kaikkien yläpuolelle. »Se on erillään asuva kansa, se ei lukeudu pakanakansojen joukkoon.» Siihen aikaan kun nämä sanat lausuttiin, ei israelilaisilla vielä ollut pysyväistä asuinsijaa, eikä Bileam tuntenut heidän erikoista asemaansa eikä tapojaan. Mutta miten hämmästyttävästi Israelin myöhempi historia täyttikään tämän ennustuksen! He pysyivät erillisenä kansana kaikkina pakkosiirtolaisuutensa vuosina ja ovat pysyneet erillään muista niiden pitkien aikakausien kestäessä, jolloin ovat olleet hajotettuina eri kansojen sekaan. Samoin pysyvät Jumalan kansan — tosi Israelin — jäsenetkin kaikkien kansojen keskuudessa vain muukalaisina tässä maailmassa, sillä he ovat taivaan kansalaisia.

Bileamille ei näytetty vain heprealaisten kansallista historiaa, vaan hän sai nähdä, miten Jumalan tosi Israel lisääntyisi ja menestyisi ajan loppuun asti. Hän näki, miten Korkein pitää erikoisessa suosiossaan niitä jotka rakastavat ja pelkäävät häntä. Hän näki hänen käsivarrellaan tukevan heitä, kun he käyvät kuoleman varjon synkkään laaksoon. Ja heidän tullessaan esiin haudastaan hän näki heidän olevan kruunattuja kirkkaudella, kunnialla ja kuolemattomuudella. Hän näki lunastettujen riemuitsevan uudeksi luodun maan katoamattomassa kirkkaudessa. Silmäillessään tuota näkyä hän huudahti: »Kuka mittaa Jaakobin hiekkajyväset, kuka Israelin tomuhiukkasten luvun?» Ja nähdessään kirkkauden kruunun jokaisen kulmilla ja ilon säteilevän jokaisen kasvoilta hän kaihosi tuota kuihtumattoman onnellisuuden täyteistä loputonta elämää, ja hänen huuliltaan purkautui harras rukous: »Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin heidän.»

Jos Bileam olisi ollut valmis omaksumaan Jumalan antaman valon, hän olisi nyt toiminut sanojensa mukaisesti ja heti katkaissut kaikki yhteytensä Mooabiin. Hän ei olisi enää ylimielisesti vain luottanut Jumalan armoon, vaan olisi palannut hänen tykönsä syvästi katuvana. Mutta Bileam rakasti vääryyden palkkaa eikä halunnut luopua siitä.

Baalak oli luottavaisena odottanut kirousta, joka lankeaisi

Patriarkat ja profeetat

Israelin ylle kiihdyttävänä tuhona. Kuultuaan profeetan sanat hän huudahti kiihkeästi: »Mitä oletkaan minulle tehnyt! Minä toin sinut tänne vihollisiani kiroamaan, ja katso, nyt sinä heidät siunat!» Bileam koetti saada pakkotilanteen kääntymään edukseen ja selitti puhuneensa omantunnon tarkasti sen mukaan kuin Jumala oli tahtonut, vaikka itse asiassa Jumala oli voimallaan pusertanut hänen huuliltaan ne sanat jotka hän oli lausunut. Bileam vastasi: »Eikö minun ole tarkoin puhuttava se, minkä Herra panee minun suuhuni?»

Mutta Baalak ei vielääkään luopunut aikeestaan. Hän arveli että heprealaisten valtaisan leirin näkeminen oli niin pelästyttänyt Bileamin, ettei tämä ollut uskaltanut esittää ennustuksiaan heitä vastaan. Siksi kuningas päätti viedä profeetan toiseen paikkaan, josta hän saattoi nähdä vain osan leiristä. Jos Bileam saataisiin houkutelluksi kiroamaan heidät erillisinä ryhminä, niin silläkin tavoin saataisiin koko leiri piankin tuhon omaksi. Ja niin sitä yritettiin nyt uudelleen Pisgan vuoren huipulla. Taas pystytettiin seitsemän alttaria, ja niillä suoritettiin samat uhrit kuin edelliselläkin kerralla. Kuningas ja hänen päämiehensä jäivät uhripaikalle, ja Bileam vetäytyi kohtaamaan Jumalaa. Jälleen profeetalle uskottiin jumalallinen sanoma, jota hän ei kyennyt muuttamaan eikä jättämään julistamatta.

Kun hän ilmaantui huolestuneena odottavan ryhmän luo, he kysyivät häneltä: »Mitä Herra puhui?» Vastaus oli jälleen sellainen, että se sai kuninkaan ja hänen päämiehensä kauhistumaan:

»Ei Jumala ole ihminen, niin että hän valhettelisi,
eikä ihmislapsi, että hän katuisi.
Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi,
puhuisiko jotakin eikä sitä täyttäisi?
Katso, minä olen saanut tehtäväkseni siunata:
hän on siunannut, enkä minä voi sitä peruuttaa.
Ei havaita vaivaa Jaakobissa
eikä nähdä onnettomuutta Israelissa;
Herra, hänen Jumalansa, on hänen kansansa,
riemuhuuto kuninkaalle kaikuu siellä.»

Näiden julistusten järkyttämänä Bileam huudahti: »Sillä ei ole noituutta Jaakobissa eikä tavata taikuutta Israelissa.» Suuri

taikuri oli yrittänyt tässä noitakeinojaan mooabilaisten toivomusten mukaisesti, mutta tälläkin kertaa voitiin Israelille julistaa vain sitä, »mitä Jumala on tekevä». Niin kauan kuin Jumala varjeli heitä, ei mikään kansa tai valtio saatanan kaiken voiman tukemanakaan voisi voittaa heitä. Koko maailma saisi hämmästellä sitä, miten ihmeellisesti Jumala auttoi kansaansa, niin että hän voimallaan piti synnin tekoon päättävästi ryhtyneen miehen siinä määrin valvonnassaan, että tämä julisti aikomansa kirouksen sijasta mitä runsaimpia ja kallisarvoisimpia lupauksia, vieläpä runollisen kaunopuheisesti. Ja sen suopeuden, jota Jumala osoitti sillä kertaa Israelille, tuli vakuuttaa hänen huolehtivan kuuliaisista, uskollisista lapsistaan kaikkina aikoina. Milloin saatana yllyttäisi pahoja ihmisiä syyttelemään, ahdistamaan ja hävittämään Jumalan kansaa, vahvistaisi juuri tämän tapauksen muistaminen heidän rohkeuttaan ja uskoa Jumalaan.

Masentuneena ja hämmästyneenä Mooabin kuningas huudatti: »Älä kiroa sitä äläkä siunaa sitä.» Hän ei kuitenkaan ollut menettänyt kaikkea toivoaan, vaan päätti yrittää vielä kerran. Hän vei Bileamin nyt Peorin vuorelle, missä oli heidän Baaljumalansa hillittömään palvontaan omistettu temppeli. Siellä pystytettiin yhtä monta alttaria kuin ennenkin, ja saman verran uhrattiin myös eläimiä. Mutta Bileam ei enää vetäytynyt sivummalle kuulemaan Jumalan tahtoa. Hän ei enää ollut tekevinään mitään taikoja, vaan pysytteli alttarien keskellä ja katseli Israelin teltoja. Jälleen Jumalan Henki tuli häneen ja antoi hänen julistettavakseen seuraavan jumalallisen sanoman:

»Kuinka ihanat ovat sinun majasi, Jaakob,
sinun asuinsijasi, Israel!
Niinkuin laajat purolaaksot, niinkuin puutarhat virran
varrella,
niinkuin aloepuut, Herran istuttamat, niinkuin setripuut
vesien vierillä!
Vettä läikkyä sen vesisangoista, ja sen lihat saavat
runsaasti vettä.
Agagia mahtavampi on sen kuningas, ylhäinen sen
kuningaskunta.
Se on kyyristynyt, se on laskeutunut maahan kuin leijona,
niinkuin naarasleijona — kuka uskaltaa sitä häiritä?

Patriarkat ja profeetat

Siunattu olkoon, joka sinua siunaa, kirottu, joka sinua kiroaa!»

Jumalan kansan hyvinvointia kuvaillaan tässä luonnosta otettujen verrattoman kauniiden esimerkkien avulla. Profeetta vertaa Israelia viljaviin laaksoihin, jotka tuottivat runsasta satoa, ehtymättömien lähteiden kastelemiin kukoistaviin puutarhoihin, tuoksuviin aloepuihin ja mahtaviin setripuihin. Viimemainittu soveltuukin huomattavan kauniina erikoisen hyvin innoitetun sanan kuvailtavaksi. Kaikki Idän kansat pitivät Libanonin setriä suurena arvossa. Sen sukuisia puita tavataan kaikkialla ihmisen asuttamilla seuduilla. Napapiirin alueilta trooppiseen vyöhykkeeseen asti se kasvaa tuuheana viihtyen hyvin kuumassakin ilmastossa ja sietäen myös kylmyyttä. Rehevänä se kohoaa jokivarsoilla, mutta kurottelee korkeuksia myös kuivaksi paahtuneen erämaan laidoilla. Se työntää juurensa syvälle vuoriston kallioiden halkeamiin ja pystyy näin uhmaamaan kovaakin myrskyä. Se pysyy ikivihreänä talven viiman kuihduttaessa kaiken muun. Libanonin setri on muita puita vahvempi, lujempi ja lahoamattoman elinvoimaisempi, ja sitä käytetään vertauskuvana niistä, joiden elämä »on kätkeytyneenä Kristuksen kanssa Jumalassa» (Koi. 3:3). Raamattu sanoo: »Vanhurskas kasvaa kuin Libanonin setri» (Ps. 92: 13). Jumala on korottanut setrin metsän kuningaspuuksi. »Eivät olleet kypressit sen oksien veroiset, eivät plataanit niinkuin sen haarat» eikä »yksikään puu Jumalan puutarhassa» (Hes. 31: 8). Setriä käytetään tuon tuostakin kuvaamaan kuninkaallista arvoa, ja kun Raamattu käyttää sitä kuvaamaan vanhurskaita, osoittaa se minkälaisina taivas pitää niitä, jotka tekevät Jumalan tahdon.

Bileam ennusti, että Israelin kuningas olisi Agagia suurempi ja mahtavampi. Tällä nimellä kutsuttiin amalekilaisten kuninkaita, ja tämä kansakunta oli siihen aikaan hyvin voimakas. Mutta jos Israel pysyisi uskollisena Jumalalle, se kukistaisi kaikki vihollisensa. Israelin kuningas oli Jumalan Poika, ja hän perustaisi kerran valtaistuimensa maan päälle, ja hänen valtansa olisi kaikkia maallisia valtakuntia suurempi.

Kun Baalak toiveissaan pettyneenä kuunteli profeetan sanoja, hän joutui pelon ja raivon valtaan. Hän oli harmissaan siitä, että Bileam ei voinut antaa hänelle vähäisintäkään rohkaisun

sanaa nyt kun kaikki näytti kääntyneen häntä vastaan. Hän pilkkasi profeetan sovittelevaa ja petollista menettelyä ja huudahti lopulta kiivaasti: »Mene tiehesi! Minä aioin sinua runsaasti palakita, mutta katso, Herra on sinulta palkan kieltänyt.» Bileam vastasi jo etukäteen varoittaneensa kuningasta siitä, ettei hän voisi julistaa tälle muuta kuin Jumalalta saamaansa sanomaa.

Ennen paluutaan kansansa luo Bileam erittäin kauniisti ja ylevästi ennusti maailman Lunastajasta ja Jumalan vihollisten lopullisesta tuhoamisesta:

»Minä näen hänet, en kuitenkaan nyt, minä katselen häntä,
en kuitenkaan läheltä.

Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka kohoaa Israelista.
Se ruhjoo Mooabilta ohimot, pääläen kaikilta Seetin
pojilta.»

Ja lopuksi hän ennusti Mooabin, Edomin, Amalekin ja Kainin täydellisen hävityksen jättämättä näin mooabilaiskuninkaalle vähääkään toivoa.

Bileamin haaveet rikkaudesta ja arvon ylennyksestä olivat rauenneet tyhjiin. Hän oli joutunut kuninkaan epäsuosioon ja tiesi pahoittaneensa Jumalankin mielen. Pettyneenä hän palasi nyt tuolta omavalintaiselta retkeltään. Hänen saavuttuaan kotiinsa Jumalan Henki päästi hänestä valvovan otteensa, ja jonkin aikaa hillittynä ollut ahneus sai hänestä taas yliotteen. Hän oli valmis turvautumaan mihin keinoihin tahansa saadakseen Baalakin lupaaman palkkion. Bileam tiesi, että Israelin menestyksen ja hyvinvoinnin ehtona oli heidän kuuliaisuutensa Jumalalle ja ettei heitä saatu voitetuiksi muutoin kuin houkuttelemalla heidät tekemään syntiä. Niinpä hän päätti pyrkiä Baalakin suosioon selittämällä mooabilaisille, miten he voisivat saada kirouksen kohtaamaan Israelia.

Viipymättä hän palasi Mooabin maahan ja esitti suunnitelmansa kuninkaalle. Mooabilaiset itsekin olivat vakuuttuneita siitä, että Jumala varjelisi Israelia niin kauan kuin tämä pysyisi hänelle uskollisena. Bileamin suunnitelman mukaan heidät oli erotettava Jumalasta viettelemällä heidät palvelemaan epäjumalia. Jos heidät saataisiin yhtymään Baalin ja Astarten irstaaseen palvontaan, tulisi heidän kaikkivoivasta Suojelijastaan heidän

Patriarkat ja profeetat

vihollisensa, ja ympärillä asuvat villit ja sotaisat kansat pystyivät piankin kukistamaan heidät. Kuningas piti suunnitelmaa hyvänä, ja Bileam jäi itse auttamaan sen toteuttamista.

Bileam sai nähdä saatanallisen juonensa onnistuvan. Hän sai nähdä, miten Jumalan kirous kohtasi Israelia ja miten tuhannet kuolivat hänen tuomionsa alaisina. Mutta jumalallinen oikeus, joka rankaisi Israelissa ilmenevän synnin, ei säästänyt kiusaajiakaan. Israelin ja midianilaisten välisessä sodassa Bileam sai surmansa. Hän oli aavistanut loppunsa lähestyvän huudahtaessaan: »Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin heidän.» Mutta hän ei ollut halunnut elää vanhurskaan tavalla, ja niin hän sai kokea Jumalan vihollisten kohtalon.

Bileamin ja Juudaksen kohtalo muistuttaa toisiaan samoin kuin heidän luonteensakin. Kumpikin yritti palvella samalla kertaa Jumalaa ja mammonaa, mutta molemmat epäonnistuivat pahoin. Bileam tunnusti oikean Jumalan ja sanoi palvelevansa häntä. Juudas puolestaan uskoi, että Jeesus oli Messias ja liittyi hänen seuraajiinsa. Mutta Bileam toivoi saavuttavansa Herran palvelemisella rikkautta ja maailmallista kunniaa. Tässä epäonnistuttuaan hän kompastui, lankesi ja murtui. Samoin Juudas toivoi saavansa Kristuksen yhteydessä rikkautta ja korkean aseman siinä maailmallisessa valtakunnassa, jonka hän uskoi Messiaan perustavan. Toiveittensa rauettua hän luopui ja joutui perikatoon. Sekä Bileam että Juudas olivat saaneet suuren valon ja erikoisia etuoikeuksia, mutta yksi ainoa hellitty synti myrkytti koko luonteen ja aiheutti heidän perikatonsa.

On vaarallista jättää yhtäkään epäkristillistä piirrettä sydämeen. Yksikin hellitty synti turmelee vähitellen luonteen ja alistaa kaikki sen jalot kyvyt jonkin pahan himon valtaan. Yhdenkin suojavartion poistaminen omastatunnosta, yhdellekin pahalle tavalle periksi antaminen tai yhdenkin vaativan velvollisuuden laiminlyöminen murtaa sielun varustukset ja päästää saatanan sisälle eksyttämään meitä. Olemme turvassa vain silloin kun päivittäin rukoilemme vilpittömästi Daavidin tavoin: »Herra, neuvo minulle tiesi. Johdata minua totuutesi tiellä ja opeta minua.» Silloin »minun askeleeni pysyvät sinun poluillasi, minun jalkani eivät horju» (Ps. 25: 4, 5; 17:5).

41.

LANKEEMUS JORDANILLA

Iloisin mielin ja uudelleen lujittuneina uskossaan Jumalaan olivat Israelin voitokkaat joukot palanneet Baasanista. He olivat jo saaneet haltuunsa arvokasta aluetta ja uskoivat pian saavansa Kanaanin vallatuksi. Vain Jordanin virta erotti heidät Luvastusta maasta. Heti virran toisella puolen aukeni rehevänä vihannoiva tasanko, jota kumpuilevien lähteiden vedet kastelivat ja lehtevät palmupuut varjostivat. Lakeuden länsirajalla ylenivät Jerikon tornit ja rakennukset tuuheiden palmulehtojen kätköstä, joista se oli saanut Palmukaupungin nimensä.

Jordanin itäpuolella, joen ja heidän ylittämänsä ylätasangon välissä oli samoin monta kilometriä leveä lakeus, jota jatkui jonkin matkaa pitkin joen vartta. Tässä suojaisassa laaksossa vallitsi trooppinen ilmasto; siellä kukoisti sittimpuu eli akaasia, jonka johdosta tasankoa kutsuttiin Sittimiksi tai Akaasialaaksoksi. Sinne israelilaiset leiriytyivät, ja jokivarren akaasialehdoista he löysivät mieluisia suojapaikkoja.

Mutta tässä miellyttävässä ympäristössä he joutuivat kohtaamaan vihollisen, joka oli aseellisia joukkoja tai erämaan villipetojakin tuhoisampi. Asukkaat olivat turmelleet tuon luonnon rikkauksien kyllästäjän maan. Pääjumaluutena palvottiin yleisesti Baalia kovin turmeltunein ja irstain menoin. Joka taholla oli epäjumalanpalvelukseen ja irstauden harjoittamiseen omistettuja paikkoja, joiden nimetkin todistivat kansan inhottavasta turmeluksesta.

Patriarkat ja profeetat

Ympäristön saastuttava vaikutus saavutti pian israeililaisetkin. Alati tarjolla olevat paheen houkutukset tulivat heille tutuiksi; heidän joutilas ja toimeton elämänsä oli omiaan alentamaan heidän moraalista tasoaan, ja miltei huomaamattaan he loittonivat Jumalasta ja joutuivat sellaiseen sisäiseen tilaan, jossa he kiusauksen tullen helposti lankesivat.

Israelin ollessa leiriytyneenä Jordanin varrelle Mooses valmistautui valloittamaan Kanaania. Tuo suuri johtaja käytti kaiken aikansa tähän työhön, mutta tämän epävarman odottelun ajan pitkittyessä kansa kävi kärsimättömäksi, ja jo muutaman viikon kuluttua se oli poikennut hyveen ja puhtauden polulta erääseen historiansa synkimpään lankeemukseen.

Aluksi oli vain vähäistä kanssakäymistä israeililaisten ja heidän pakanallisten naapureidensa välillä, mutta ennen pitkää alkoi midianilaisia naisia hivuttautua leiriin. Heidän hiljainen lii kuskelunsa ei herättänyt leirissä sen enempää huomiota eikä siitä aluksi kerrottu Mooseksellekaan. Kuitenkin nämä naiset pyrkivät heprealaisten kanssa seurustellessaan houkuttelemaan heitä rikkomaan Jumalan lakia, kiinnittämään heidän huomioitaan pakanallisiin menoihin ja tapoihin ja johtamaan heitä epäjumalanpalvelukseen. He peittivät nämä aikeensa niin huolellisesti ystävyiden verhoon, etteivät edes kansan elämää tarkkailevat vartijatkaan osanneet epäillä heitä.

Bileamin ehdotuksesta Mooabin kuningas järjesti jumaliensa kunniaksi suuret juhlat, ja salaa sovittiin siitä, että Bileam houkuttelisi israeililaisia osallistumaan niihin. He pitivät häntä Jumalan profeettana, ja siksi hän saattoi helposti toteuttaa aikeensa. Hän saikin mukaansa paljon väkeä juhlille. He uskaltautuivat kielletylle alueelle ja kietoutuivat saatanan pauloihin. Viehättävä soitto ja laulu sekä pakanatyttöjen tenhoava kauneus saivat heidät unohtamaan uskollisuutensa Jumalaa kohtaan. Yhtyen hilpeään ilonpitoon ja juhlintaan he humaltuivat paljosta viinin juonnista, niin etteivät enää kyenneet hillitsemään itseään vaan päästivät intohimonsa valloilleen. Irstailullaan he vaimensivat omantunnon äänen ja olivat pian valmiit kumartamaan epäjumalia, uhraamaan pakanoiden alttareilla ja osallistumaan heidän riettaisiin menoihinsa.

Ennen pitkää myrkky oli levinnyt kuolettavan tartunnan ta-

voin koko Israelin leiriin. He olisivat kyllä voittaneet vihollisensa taistelussa, mutta naisten pakanalliset juonet kukistivat heidät. Kansa vaikutti kerrassaan hullaantuneelta. Sen hallitsevat ja johtavat miehet olivat ensimmäisinä pahanteossa, ja kansasta lankesi niin monet syntiin, että luopumusta voitiin sanoa kansalliseksi. »Kun Israel näin antautui palvelemaan Baal-Peoria», herätti se Mooseksenkin lopulta havaitsemaan pahan. Tälöin olivat heidän vihollisensa päässeet juonitteluissaan niin pitkälle, että israelilaiset osallistuivat Peorin vuoren irstaisiin palvontamenoihin ja alkoivat lisäksi jo noudattaa pakanallisia menoja omassa leirissäänkin. Vanha Mooses pahastui tästä kovin, ja Jumalankin viha syttyi.

Pahat tavat tekivät Israelille sen, mitä Bileam ei kyennyt kailkilla taioillaankaan aikaansaamaan — ne erottivat sen Jumalasta. Nopeat rangaistukset herättivät kansan huomaamaan syntinsä valtavan suuruuden. Hirvittävä vitsaus puhkesi leirissä, ja kymmenet tuhannet joutuivat nopeasti sen uhreiksi. Jumala käski tuomareita surmaamaan tämän luopumuksen johtajat. Tämä käsky toteutettiin viipymättä. Rikkojat tapettiin, ja heidän ruumiinsa ripustettiin kaiken Israelin nähtäväksi, jotta seurakunta tuon johtajiensa saaman ankaran kohtelun nähdessään voisi syvästi tajuta, miten Jumala inhosi heidän syntiään ja miten hirmuinen oli hänen vihansa heitä kohtaan.

Kaikki pitivät rangaistusta oikeudenmukaisena, ja kansa rienssi ilmestysmajalle. Siellä he tunnustivat syntinsä itkien ja syvästi nöyrtyen. Heidän siinä itkiessään Jumalan edessä pyhäkön ovella, ja kun vitsaus vielä teki tuhoaan ja tuomarit olivat täyttämässä kaameaa tehtäväänsä, tuli muuan israelilaisen päämiehen poika Simri julkeasti leiriin midianilaisen porton seurassa. Tämä oli »midianilaisen perhekunnan heimopäällikön tytär», ja Simri toi hänet teltaansa. Paheellisuus ei ollut koskaan ennen esiintynyt näin röyhkeästi ja sisukkaasti. Juovuspäissään Simri toi syntinsä »julki niinkuin sodomalaiset» ja piti häpeäänsä kunnianaan. Papit ja johtajat olivat heittäytyneet maahan murheisina ja nöyrtyneinä itkien »eteisen ja alttarin välillä» ja rukoillen Herraa, että hän säästäisi kansaansa eikä antaisi perintöosaansa häväistäväksi. Mutta tämä Israelin ruhtinas pöyhkeili synnillään seurakunnan nähden aivan kuin uhmatakseen Juma-

Patriarkat ja profeetat

lan kosta ja pilkatakseen kansan tuomareita. Piinehas, joka oli ylimmäisen papin Eleasarin poika, nousi kansan keskeltä, »otti keihään käteensä ja seurasi tuota Israelin miestä makuusuojaan ja lävisti heidät molemmat». Näin taukosi vitsaus, ja koko Israel kunnioitti pappia, joka oli toimeenpannut jumalallisen rangaistuksen, ja pappeus vahvistettiin hänelle ja hänen suvulleen iäksi.

»Piinehas on kääntänyt minun vihani pois israelilaisista», julisti Herra. »Sano siis: Katso, minä teen hänen kanssansa liiton hänen menestymiseksensä. Ja se tulee hänelle ja hänen jälkeläisillensä ikuisiksi pappeuden liitoksi, koska hän kiivaili Jumalansa puolesta ja toimitti sovituksen israelilaisille.»

Siinä rangaistuksessa, joka kohtasi Israelia sen Sittimissä tekemän synnin tähden, kuolivat loput siitä suuresta joukosta, josta Herra oli sanonut lähes neljäkymmentä vuotta aikaisemmin, »että heidän oli kuoltava erämaassa». Jumalan ohjeen mukaan pidettiin katselmus »Mooabin arolla lähellä Jordania» ja se osoitti, ettei »heidän joukossaan ollut ketään siinä israelilaisien katselmuksessa ollutta, jonka Mooses ja pappi Aaron olivat pitäneet Siinain erämaassa. Eikä heistä jäänyt ketään, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika» (4 Moos. 26: 63—65).

Jumala oli rangaissut Israelia siitä, että se oli taipunut midianilaisten viettelyksiin, mutta eivät kiusaajatkaan pääsisi väistämään jumalallisen oikeuden vihaa. Kun amalekilaiset hyökkäsivät Refidimissä israelilaisten heikon ja uupuneen jälkijoukon kimppuun, heitä rangaistiin siitä vasta paljon myöhemmin. Mutta kun midianilaiset houkuttelivat israelilaisia syntiin, heitä kohtasi heti Jumalan rangaistus, koska he olivat vaarallisempia vihollisia. Jumala käski Moosesta: »Kosta israelilaisten puolesta midianilaisille. Senjälkeen sinut otetaan pois heimosi tykö» (4 Moos. 31: 2). Tämä käsky toteutettiin heti. Kustakin sukukunnasta valittiin tuhat miestä, ja heidät lähetettiin matkaan Piinehaan johdolla. »Niin he lähtivät sotimaan Midiania vastaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. Muiden mukana, jotka kaatuivat, he surmasivat Midianin viisi kuningasta. Myös Bileamin, Beorin pojan, he surmasivat miekalla» (jakeet 7,8). Mooses käski surmata myös naiset, jotka hyökkää-

vät joukot olivat ottaneet vangeiksi, sillä he olivat Israelin vihollisista syyllisimpiä ja vaarallisimpia.

Tällainen oli niiden loppu, jotka juonittelivat Jumalan kansaa vastaan. Psalmista sanoo: »Pakanat ovat vajonneet kaivamaansa hautaan; heidän jalkansa takertui verkkoon, jonka he virittivät» (Ps. 9: 16). »Sillä Herra ei hylkää kansaansa eikä perintöosaansa heitä, vaan oikeus on vielä noudattava vanhurskautta.» Kun »ahdistetaan vanhurskaan sielua», silloin Herra »kostaa heille heidän ilkityönsä ja hukuttaa heidät heidän pahuutensa tähden» (Ps. 94: 14,15,21,23).

Kun Bileam noudettiin kiroamaan heprealaisia, hän ei voinut kaikilla noituuksillaankaan aiheuttaa heille mitään vahinkoa, sillä Herra ei ollut havainnut »vaivaa Jaakobissa eikä onnettomuutta Israelissa». Mutta kun he kiusaukseen taipumalla rikkoivat Jumalan lain, he menettivät Jumalan varjeluksen. Silloin kun Jumalan kansa noudattaa uskollisesti hänen käskyjään, »ei ole noituutta Jaakobissa eikä tavata taikuutta Israelissa» (4 Moos. 23: 21,23). Siksi saatana pyrkii kaikella voimallaan ja juonikkuudellaan houkuttelemaan heitä syntiin. Jos niistä, jotka sanovat olevansa Jumalan lain tallettajia, tulee sen käskyjen rikkojia, he irrottautuvat Jumalasta eivätkä kykene torjumaan vihollisiaan.

Israelilaiset, joita Midianin sotajoukot ja noituudet eivät pystyneet voittamaan, lankesivat sen porttojen pauloihin. Näin voimallisesti houkuttelee saatanan palvelukseen antautunut nainen sieluja satimeen ja tuhoon. »Sillä paljon on surmattuja, hänen kaatamiaan, lukuisasti niitä, jotka hän on kaikki tappanut» (Sanani. 7: 26). Näin eksytettiin Seetin lapset kunniallisuuden polulta, niin että pyhä siemen turmeltui. Näin kiusattiin Joosefia. Näin vieteltynä paljasti Simson voimansa salaisuuden ja jätti Israelin avuttomana filistealaisten käsiin. Tässä kohdin kompastui Daavidkin. Ja Salomokin, kuninkaista viisain, jonka kolmesti mainitaan olleen Jumalallensa rakas, joutui intohimonsa orjaksi ja menetti puhtautensa langetessaan saman tenhoavan voiman houkutuksiin.

»Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailmanajojen loppukausi on tullut. Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea»

Patriarkat ja profeetat

(1 Kor. 10: 11,12). Saatana tietää hyvin, mitä tekoa ihmissydän on, ja tutkittuaan asiaa pirullisen tiiviisti tuhansia vuosia hän tuntee tarkoin, missä kohdin mikin luonne on helpoimmin haavoitettavissa. Ja niin hän on sukupolvesta toiseen pyrkinyt kukistamaan voimakkaimpiakin, Israelin ruhtinaita, samoilla kiusauksilla, jotka osoittautuivat niin tehokkaiksi Baal-Peorin vuorella. Pitkin aikakausien rannikkoa nähdään luonnehylyjä, jotka ovat haaksirikkoutuneet aistillisen hillittömyyden salakareihin. Lähestyessämme ajan loppua ja Jumalan kansan päästyä taivaallisen Kanaanin rajalle saatana on samoin kuin muinoinkin kaksinkertaistava ponnistuksensa saadakseen heidät estetyiksi pääsemästä tuohon ihanaan maahan. Hän punoo paulojaan jokaisen sielun menoksi. Varuillaan on oltava muidenkin kuin vain tietämättömien ja sivistymättömien, sillä hän kohdistaa kiusauksensa myös korkeimmissa asemissa ja pyhimmissä tehtävissä oleviin. Jos hän voi saastuttaa heidän sisäisen elämänsä, hän voi heidän kauttaan johtaa monia turmioon. Ja hän käyttää nykyään samoja välikappaleita kuin kolme tuhatta vuotta sitten. Maailmallisilla ystävyysuhteilla, kauneuden tenvoimalla, huvittelunhalulla, hilpeydellä, kemuilla tai viinimaljalla hän houkuttelee rikkomaan seitsemättä käskyä.

Saatana vietti Israelin hillittömyyteen ennen kuin johti sen palvelemaan epäjumalia. Ne, jotka omassa olemuksessaan häpäisevät Jumalan kuvan ja turmelevat hänen temppelinsä, eivät kaihda muullakaan tavoin häpäisemästä Jumalaa, kunhan vain saavat siten tyydyttää turmeltuneita halujaan. Aistillinen hillittömyys heikentää mieltä ja turmelee sielun. Aistillisten taipumusten noudattaminen turruttaa ja lamaannuttaa siveellisiä ja älyllisiä kykyjä, ja intohimojen orjan on mahdotonta käsittää Jumalan lain pyhää velvoitusta arvostaa oikein sovitusta tai sielua. Hyvyys, puhtaus ja totuus, Jumalan kunnioittaminen ja kaiken pyhän rakastaminen — kaikki se pyhä ja jalo kiintymys mikä yhdistää ihmiset taivaallisiin — tuhoutuu himon palossa. Sielu synkkenee ja autioituu erämaaksi, pahojen henkien tyyssijaksi »ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi». Jumalan kuvaksi luodut olennot alentuvat aivan eläimelliselle tasolle.

Seurustelu epäjumalain palvojien kanssa ja osallistuminen

heidän juhlamenoihinsa sai heprealaiset rikkomaan Jumalan lain ja hänen rangaistuksensa kohtaamaan kansaa. Samoin saatanan onnistuu nykyäänkin parhaiten vietellä Kristuksen seuraajia syntiin saattamalla heidät seurustelemaan jumalattomien kanssa ja yhtymään heidän huveihinsa. »Sentähden: 'Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko» (2 Kor. 6:17). Jumala vaatii kansaansa nykyään yhtä tarkoin kuin muinoin Israeliakin karttamaan maailmaa, sen tapoja ja periaatteita. Ja tämä ero tapahtuukin aivan pakosta, jos he vain uskollisesti noudattavat hänen sanansa opetuksia. Kristittyjä varoitetaan aivan yhtä suoraan ja täsmällisesti mukautumasta jumalattomien mielenlaatuun ja tapoihin kuin heprealaisia varoitettiin seurustelemasta pakanoiden kanssa. Kristus sanoo meille: »Älkää rakastako maailmaa älkääkä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä» (1 Joh. 2: 15). »Maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan. Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen» (Jaak. 4:4). Kristuksen seuraajien tulee erottautua syntisistä ja hakeutua heidän seuraansa vain silloin kun heillä on tilaisuus tehdä hyvää heille. Meidän tulee päättävästi karttaa niiden seuraa, joiden vaikutus loitontaa meitä Jumalasta. Samalla kun rukoilemme: »Äläkä saata meitä kiusaukseen», meidän on parhaamme mukaan varottava kiusausta.

Israelilaiset lankesivat syntiin ulkonaisesti helpoissa ja turvallisissa oloissa. He eivät pitäneet Jumalaa alati mielessään, laiminlöivät rukouksen ja tulivat itsevarmoiksi. Mukavat olot ja halujensa tyydyttäminen tekivät heidät varomattomiksi suojaamaan mieltään turmelevilta ajatuksilta. Muurien sisäpuolella olevat petturit saivat muinoin Israelin periaatteelliset linnoitukset kukistumaan ja kansan antautumaan saatanan valtaan. Näin saatana vieläkin pyrkii saattamaan sielun perikatoon. Maailma ei tiedäkään, miten pitkäallinen valmistelu on käynnissä kristittyjen sydämessä, ennen kuin hän tekee julkisyynnin. Ei mieli hetkessä suistu puhtaudesta ja pyhydestä turmelukseen ja rikoksiin. Kestää kauan ennen kuin Jumalan kuvaksi luodut madaltuvat raakuuksiin ja saatanallisuuksiin. Katselemalla me muutumme. Ajattelemalla jatkuvasti epäpuhtaasti ihminen voi muut-

Patriarkat ja profeetat

tua mieleltään sellaiseksi, että hän mieltyy sellaiseen syntiin jota ennen inhosi.

Saatana pyrkii kaikin keinoin saamaan rikoksen ja alentavat paheet yleisesti suosituiksi. Emme voi kulkea kaduilla näkemättä räikeitä mainoksia jossakin romaanissa tai näytelmässä esitettävistä rikoksista. Näin ihmisten ajatukset totutetaan syntiin. Rikollisten toimia selostetaan päivälehdissä, ja kaikista intohimoja kiihottavista tapauksista kerrotaan jännittävästi. Mieltä alentavista rikoksista saadaan kuulla ja lukea niin paljon, että monien herkkä omatunto, joka olisi kauhuissaan kahtanut moisia raakuuksia, turtuu ja paatuu siinä määrin, että ne tuntuvat nyt suorastaan houkuttelevan mielenkiintoisilta.

Maailmassa nykyään harrastetut huvitukset ovat jopa kristityiksi tunnustautuvien parissa saman suuntaisia kuin muinoin pakanoilla. Saatana muuttaa ne miltei kaikki sielua tuhoaviksi. Teatterinäytelmillä hän on kautta aikojen kiihottanut intohimoja ja ihannoinut paheita. Saatana käyttää oopperan viehättäviä kuvaelmia ja tenhoavaa musiikkia, naamiaisia, tanssia ja kortti-pelejä murtamaan periaatteellisia estoja ja avaamaan mahdollisuuksia aistillisille vallattomuuksille. Hän on kietomassa sielua pauloihinsa jokaisessa huvitilaisuudessa, joka kannustaa ylpeyteen ja halujen hillittömyyteen ja saa ihmisen unohtamaan Jumalan ja ikuiset asiat.

»Yli kaiken varottavan varjele sydämesi», neuvoo viisas Salomo, »sillä sieltä elämä lähtee» (Sanani. 4: 23). »Sillä niinkuin hän mielessään laskee, niin hän menettelee» (Sanani. 23: 7). Jumalallisen armon täytyy uudistaa sydän, sillä muutoin on turha yrittää puhdistaa elämää. Joka yrittää rakentaa jaloa ja hyveellistä luonnetta välittämättä Kristuksen armosta, pystyttää rakennuksensa lentohiekalle. Kiusauksen ankarissa myrskyissä se sortuu varmasti. Jokaisen tulisi rukoilla Daavidin tavoin: »Jumala, luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi, vahva henki» (Ps. 51:12). Ja saatuumme taivaallisen lahjan meidän tulee edetä kohti täydellisyyttä varjeltuen »Jumalan voimasta uskon kautta» (1 Piet. 1:5).

Silti meidän on ponnisteltava kiusausta vastaan. Niiden, jotka mielivät varjeltua saatanan juonilta, täytyy tarkoin vartioida sielun sisääntuloaukkoja; heidän täytyy varoa lukemasta, kat-

somasta tai kuulemasta sellaista, mikä herättää epäpuhtaita ajatuksia. Mieltä ei pitäisi jättää harhailemaan kaikessa, mitä sie-lunvihollinen saattaa ehdottaa ajateltavaksi. »Vyöttäkää sentäh-den mielenne kupeet», kehottaa apostoli Pietari, »ja olkaa rait-tiit; älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte, vaan sen Pyhän mu-kaan, joka on teidät kutsunut, tulkaa tekin kaikessa vaelluk-sessanne pyhiksi» (1 Piet. 1: 13—15). Ja Paavali sanoo; »Kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puh-dasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaa» (Fil. 4: 8). Tämä edellyttää harrasta rukousta ja herkeämätöntä tarkkaavaisuut-ta. Pyhän Hengen jatkuvan vaikutuksen täytyy auttaa meitä suuntaamaan mielemme ylöspäin ja harjaannuttaa ajattelemaan puhtaita ja pyhiä asioita. Ja meidän on tutkittava ahkerasti Ju-malan sanaa. »Kuinka voi nuorukainen pitää tiensä puhtaana? Siten, että hän noudattaa sinun sanaasi.» Psalmista sanoo: »Mi-nä kätken sinun sanasi sydämeeni, etten tekisi syntiä sinua vas-taan» (Ps. 119: 9,11).

Israelin lankeemus syntiin Beet-Peorissa sai Jumalan rankai-semaan kansaa, ja vaikkei hän nykyään rankaisisikaan yhtä no-peasti samoista synneistä, eivät ne suinkaan jää rangaistustaan vaille. »Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala tur-meleva hänet» (IKor. 3: 17). Luonto on liittänyt näihin rikok-siin hirvittävät rangaistukset, jotka enemmän tai myöhemmin kohtaavat jokaista lainrikkoojaa. Enemmän kuin mitkään muut synnit ovat juuri nämä niin pelottavasti madaltaneet ihmis-sukua ja aiheuttaneet maan kirouksena olevaa sairautta ja kur-juutta. Synnintekijät voivat ehkä salata rikkomuksensa toisilta ihmisiltä mutta joutuvat silti varmasti korjaamaan tekojensa satona kärsimystä, sairautta, vähämielisyyttä tai kuolemaa. Ja tämän elämän jälkeen he joutuvat sen tuomioistuimen eteen, joka langettaa ikuiset rangaistuksensa. »Ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa», vaan joutuvat saatanan ja pahojen enkelien kanssa »tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema» (Gal. 5: 21; Ilm. 20: 14).

»Hunajaa tiukkuvat vieraan vaimon huulet, hänen suunsa on öljyä liukkaampi. Mutta lopulta hän on karvas kuin koiruoho,

Patriarkat ja profeetat

terävä kuin kaksiteräinen miekka» (Sanani. 5: 3,4). »Pidä tiesi kaukana tuollaisesta äläkä lähesty hänen majansa ovea, ettet antaisi muille kunniaasi etkä vuosiasi armottomalle, ettei sinun tavarasi ravitsisi vieraita, sinun vaivannäkösi joutuisi toisen taloon ja ettet lopulta päätyisi huokailemaan ruumiisi ja lihasi riutuessa» (jakeet 8—11). »Sillä hänen huoneensa kallistuu kohti kuolemaa, hänen tiensä haamuja kohden. Ei palaja kenkään, joka hänen luoksensa menee» (Sanani. 2: 18,19). »Hänen kutsuvieraansa ovat tuonelan laaksoissa» (Sanani. 9: 18).

42.

LAKI TOISTETAAN

Herra ilmoitti Moosekselle, että Kanaanin valloituksen aika oli käsillä; ja seisten korkealla vuorella, josta saattoi nähdä yli Jordan-virran kauas Luvattuun maahan, tuo iäkäs profeetta katseli syvästi kiinnostuneena kansansa perintöosaa. Olisiko hänen tuomionsa, jonka hän sai Kaadeksessa tekemästään synnistä, kenties vielä peruutettavissa? Hartaasti hän anoi sitä: »Herra, Herra, sinä olet alkanut näyttää palvelijallesi valtasuuruuttasi ja väkevää kättäsi; sillä kuka on se jumala taivaassa tai maassa, joka voi tehdä sellaisia töitä ja niin voimallisia tekoja kuin sinä? Niin salli minun nyt mennä katsomaan sitä hyvää maata, joka on tuolla puolella Jordanin, tuota ihanaa vuoristoa ja Libanonia.»

Mutta Herra vastasi: »Riittää! Älä puhu minulle enempää tästä asiasta. Nouse Pisgan huipulle ja kohota katseesi länteen ja pohjoiseen, etelään ja itään ja katsele silmilläsi; sillä tämän Jordanin yli sinä et mene» (5 Moos. 3: 24—27).

Napisematta Mooses alistui Jumalan määräykseen. Ja nyt oli vuorostaan Israel hänen suurena huolenaan. Koko sydämeästään hän rukoili: »Asettakoon Herra, Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki, tämän seurakunnan johtoon miehen, joka heidän edellensä lähtee ja joka heidän edellensä tulee, joka saattaa heidät lähtemään ja tulemaan, ettei Herran seurakunta olisi niinkuin lammaslauma, jolla ei ole paimenta» (4 Moos. 27: 16, 17).

Patriarkat ja profeetat

Herra kuuli palvelijansa rukouksen ja vastasi: »Ota Joosua, Nuunin poika, mies, jossa on Henki, ja pane kätesi hänen päälensä. Ja aseta hänet pappi Eleasarin ja kaiken kansan eteen ja aseta hänet virkaansa heidän nähtensä. Ja siirrä hänelle osa omaa arvoasi, että kaikki israelilaisten seurakunta häntä tottelisi» (jakeet 18—20). Joosua oli kauan avustanut Moosesta. Ja koska hän oli viisas, kyvykäs ja uskovainen mies, hänet valittiin Mooseksen seuraajaksi.

Mooses laski kätensä Joosuan pään päälle, antoi hänelle vakavia kehotuksia ja erotti hänet näin Israelin johtajaksi. Hänelle annettiin nyt myös osansa hallintotehtävistä. Mooseksen välityksellä Herra lausui Joosuasta kansalle: »Hän astukoon pappi Eleasarin eteen, ja tämä kysyköön hänen puolestaan uurimin kautta Jumalan vastausta Herran edessä. Hänen käskystänsä he lähtekööt ja hänen käskystänsä he tulkoot, hän ja kaikki israelilaiset hänen kanssansa, koko seurakunta» (jakeet 21—23).

Ennen kuin Mooses luopui Israelin näkyvän johtajan tehtävästään, Herra kehotti häntä palauttamaan heidän mieleensä, miten heidät vapautettiin Egyptistä ja kuinka he vaelsivat erämaassa. Hänen tuli myös kerrata pääkohdittain laki, joka julistettiin Siinailla. Silloin kun laki annettiin, olivat nykyisen seurakunnan jäsenistä vain muutamat olleet kyllin vanhoja käsittämään tapauksen pelottavan juhlallisuuden. Koska he nyt pian ylittäisivät Jordanin ja ottaisivat haltuunsa Luvatun maan, halusi Jumala esittää heille lakinsa vaatimukset ja tähdentää heille kuuliaisuutta menestyksen ehtona.

Mooses seiso i kansan edessä viimeistä kertaa esittämässä varoituksiaan ja kehotuksiaan. Kasvoilla väikkyi pyhä valo. Tukka oli iän valkaisema, mutta ryhti oli suora, kasvot ilmaisivat vähentymätöntä elinvoimaa ja terveyttä, ja katse oli himmentymättömän kirkas. Tämä oli tärkeä tilaisuus, ja syvän liikutuksen vallassa hän kuvaili heidän kaikkivoivan Varjelijansa rakautta ja armoa:

»Kysy menneiltä ajoilta, jotka ovat olleet ennen sinua, alkaen siitä päivästä, jona Jumala loi ihmiset maan päälle, kysy taivaan äärestä toiseen:-onko koskaan mitään näin suurta tapahtunut,

tai onko mitään tällaista ikinä kuultu? Onko mikään kansa kuulut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä olet kuullut, ja kuitenkin jäänyt elämään? Tahi onko mikään jumala koettanut mennä ottamaan itsellensä kansaa toisen kansan keskuudesta koettelemuksilla, tunnusteoilla ja ihmeillä, sodalla, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja suurilla, peljättävillä teoilla, minkä kaiken Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt teille Egyptissä, sinun silmiesi edessä? Sinun on annettu se nähdä, tietääksesi, että Herra on Jumala, eikä muuta jumalaa ole kuin hän.»

»Ei Herra sen tähden ole mielistynyt teihin ja valinnut teitä, että olisitte lukuisimmat kaikkia muita kansoja, sillä teidän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat, vaan sen tähden, että Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne; niin Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja vapahti sinut orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä. Ja tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja on laupias tuhansiin polviin asti niille, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä» (5 Moos. 7: 7—9).

Israelin kansa oli ollut valmis syyttämään Moosesta vaikeuksistaan, mutta nyt he eivät enää epäilleet hänen toimineen ylpeydestä, kunnianhimosta tai itsekkyydestä. Luottavaisina he kuuntelivat hänen puhettaan. Mooses esitti uskollisesti heidän virheensä ja heidän isiensä rikkomukset. Heidän pitkällinen erämaan vaelluksensa oli herättänyt heissä usein kärsimättömyyttä ja kapinamieltä, mutta Herraa ei tästä Kanaaniin pääsyn pitkisytymisestä käynyt syyttäminen; hän suri yhtä paljon kuin hekin sitä, ettei voinut luovuttaa Luvattua maata heti heidän omistukseensa ja siten näyttää kaikille kansoille, miten voimallisesti Herra oli vapauttanut kansansa. He eivät luottaneet Jumalaan vaan olivat ylpeitä ja epäuskoisia, ja se oli estänyt heitä pääsemästä Kanaaniin. He eivät mitenkään olisi antaneet oikeaa kuvaa kansasta, jonka Jumalana oli Herra, sillä heillä ei ollut hänen puhdasta, hyvää ja hyväntahtoista luonnettaan. Jos heidän isänsä olisivat uskollisesti noudattaneet Jumalan ohjeita ja päätöksiä sekä vaeltaneet hänen säädöstensä mukaisesti, he olisivat jo ajat sitten saaneet asettua Kanaaniin hyvinvoivana, pyhänä

Patriarkat ja profeetat

ja onnellisena kansana. Heidän ihanaan maahan pääsyssä viipyminen tuotti häpeää Jumalalle ja alensi hänen arvoaan ympärillä olevien kansojen silmissä.

Mooses ymmärsi Jumalan lain luonteen ja arvon, ja hän vakuutti kansalle, ettei millään muulla kansalla ollut niin viisaita, vanhurskaita ja armollisia lakeja kuin heprealaisille oli annettu. Hän sanoi: »Katso, minä olen opettanut teille käskyt ja säädökset, niinkuin Herra, minun Jumalani, on minua käsenyt, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne. Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa.»

Mooses muistutti heille, »mitä tapahtui sinä päivänä, jona seisoi Herran, sinun Jumalasi, edessä Hoorebilla». Ja hän esitti kansalle haasteenomaisen vetoimuksen: »Onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat sitä niin lähellä, kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä, niin usein kuin me häntä rukouksemme? Ja onko toista suurta kansaa, jolla on niin vanhurskaat käskyt ja säädökset, kuin on koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä teille annan?» Tuo Israelille esitetty haaste voitaisiin nykyään toistaa. Lait jotka Jumala antoi muinaiselle kansalleen, olivat viisaampia, parempia ja ihmisystävällisempiä kuin maan kehittyneimpienkin kansojen lait. Kansojen laeissa havaitaan uudistumattoman sydämen heikkouksien ja intohimojen merkkejä, mutta Jumalan laissa on jumalallisuuden leima.

»Onhan Herra ottanut teidät ja vienyt pois rautapätsistä», jatkoi Mooses, »että teistä tulisi hänen perintökansansa.» Ja heille kuvailtiin sitten tuota maata, johon he pian pääsisivät ja jonka he saisivat pitää jos noudattaisivat Jumalan lakia — ja miten tämä kuvaus liikuttikaan koko kansaa sen muistaessa, ettei hän, joka niin loistavasti kuvaili tuon ihanan maan siunauksia, päässytäkään heidän syntinsä tähden osallistumaan kansansa perintöosasta:

»Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan», joka »ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te olette lähteneet ja jota sinä, siemenesi siihen kylvettyäsi, jalalla polkien kastelit niinkuin vi-

hannestarhaa. Vaan se maa, jota te menette omaksenne ottamaan, on maa, jossa on vuoria ja laaksoja ja joka juo vettä tai vaan sateesta.» Herra vie teidät »laaksoissa ja vuorilla vuotavien purojen, lähteiden ja syvien vesien maahan, nisun ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattiomenapuun maahan, jalostetun öljyyn ja hunajan maahan, maahan, jossa sinun ei tarvitse puutteessa leipääsi syödä eikä mitään puutetta nähdä, maahan, jonka kivet ovat rautaa ja jonka vuorista voit louhia vaskea.» Se on »maa, josta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolen ja jota Herran, sinun Jumalasi, silmät aina katsovat, vuoden alusta sen loppuun saakka» (5 Moos. 8: 7—9; 11: 10—12).

»Kun Herra, sinun Jumalasi, on vienyt sinut siihen maahan, jonka hän isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannottulla valalla on luvannut antaa sinulle — suuret ja kauniit kaupungit, joita sinä et ole rakentanut, ja talot, täynnä kaikkea hyvää, joita sinä et ole täyttänyt, ja kallioon hakatut vesisäiliöt, joita sinä et ole hakannut, viinitarhat ja öljypuut, joita sinä et ole istuttanut — ja kun sinä olet syönyt ja olet ravittu, niin varo, ettet unhota Herraa.» »Niin varokaa, ettette unhota Herran, teidän Jumalanne, liittoa. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kuluttava tuli, kiiwas Jumala.» Jos »teette sitä, mikä on paha Herran silmissä», jatkoi Mooses, »teidät äkkiä hävitetään siitä maasta, johon te menette Jordanin yli ottamaan sen omaksenne.»

Kerrattuaan julkisesti lain Mooses kirjoitti muistiin kaikki Jumalalta saamansa lait, säädökset ja rangaistukset sekä kaikki uhrijärjestelmää koskevat asetukset. Kaikki nämä sisältävä kirja annettiin sitten asianomaisten virkailijoiden hoitoon ja panttiin turvasäilöön arkin viereen. Mutta Mooses pelkäsi yhä, että kansa luopuisi Jumalasta. Aivan vavahduttavan ylevästi hän esitti heille, mitä siunauksia he saisivat kuuliaisuuden ehdolla ja mitä kirouksia rikkomukset aiheuttaisivat:

»Jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja pidät tarkoin kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan», niin »siunattu olet sinä kaupungissa ja siunattu olet kedolla. Siunattu on sinun kohtusi hedelmä ja maasi hedelmä ja sinun karjasi hedelmä. Siunattu on sinun korisi ja sinun taikinaukauksesi. Siunattu olet tullessasi ja siunattu olet lähtiessäsi.

Patriarkat ja profeetat

Herra antaa sinun voittaa vihollisesi, jotka nousevat sinua vastaan. Herra käskee siunauksen seurata sinua jyvääitoisiasi ja kaikessa, mihin ryhdyt.

»Mutta jos sinä et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä tarkoin pidä kaikkia hänen käskyjensä ja säädöksiensä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi. Ja sinä tulet kauhistukseksi, sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille niille kansoille, joiden keskuuteen Herra sinut kuljettaa. Ja Herra hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan maan äärestä toiseen, ja sinä palvelet siellä muita jumalia, joita sinä et tunne ja joita sinun isäsi eivät tunteneet, puuta ja kiveä. Ja niiden kansojen seassa sinä et saa rauhaa, eikä jalkasi löydä lepopaikkaa. Herra antaa sinulle siellä vapisevan sydämen, rauenneet silmät ja nääntyvän sielun. Ja sinun elämäsi näyttää sinusta olevan hiuskarvan varassa, yöt ja päivät sinä olet pelon vallassa etkä ole varma hengestäsi. Aamulla sinä sanot: 'Jospa olisi ilta!' ja illalla sanot: 'Jospa olisi aamu!' — sellaista pelkoa sinä tunnet sydämässäsi, ja sellaisia näkyjä sinä näet silmissäsi.»

Hengen innoittamana Mooses saattoi katsella kauas tulevaisuuteen ja kuvailla, miten kauhealla tavalla Israel lopulta kukistettaisiin kansakuntana ja miten Rooman sotajoukot hävittäisivät Jerusalemin: »Herra nostaa sinua vastaan kaukaisen kansan, joka tulee maan äärestä lentäen niinkuin kotka, kansan, jonka kieltä sinä et ymmärrä; tuimakatseisen kansan, joka ei armahda vanhaa eikä sääli nuorta.»

Edelleen Mooses kuvaili elävästi maan täydellistä hävittämistä ja kansan hirvittäviä kärsimyksiä Tiituksen sotaväenosastojen piirittäessä Jerusalemiä: »Se syö sinun karjasi hedelmän ja maasi hedelmän, kunnes sinä tuhoudut. Ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, kunnes korkeat ja lujat muurisi, joihin sinä luotit, kukistuvat kaikkialla maassasi. Siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon sinun vihollisesi saattaa sinut, sinä syöt oman kohtusi hedelmän, syöt poikiesi ja tyttäriesi lihaa, jotka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut. Hempeästi ja hekumallisesti elänyt nainen sinun keskuudessasi, joka hekumassaan ja hempeydessään ei edes yrittänyt laskea jalkaansa maahan, katselee silloin karsaasti miestä, joka hänen

syllensä on, ja poikaansa ja tyttärensä, eikä suo heille lapsia, joita hän synnyttää, sillä kaiken muun puutteessa syö hän ne salaa itse siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut sinun porteissasi.»

Mooses päätti puheensa vaikuttavasti: »Minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että minä olen pannut sinun eteesi elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen. Niin valitse siis elämä, että sinä ja sinun jälkeläisesi eläisitte. Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kuule hänen ääntänsä ja riipu hänessä kiinni, sillä siinä on sinun elämäsi ja pitkä ikäsi, ja niin sinä saat asua siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut heille antaa» (5 Moos. 30: 19,20).

Painaakseen nämä totuudet vielä syvemmin kaikkien mieleen Mooses puki ne pyhään runoasuun. Tämä laulu ei ollut pelkästään historiallinen vaan myös profeetallinen. Se kertoi, miten ihmeellisesti Jumala johdatteli kansaansa menneisyydessä, mutta kuvaili myös tulevaisuuden suuria tapahtumia ja uskollisten lopullista voittoa Kristuksen tullessa toisen kerran voimassaan ja kirkkaudessaan. Kansaa kehoitettiin painamaan mieleensä tämä runopukuinen historia ja opettamaan sitä lapsilleen ja lastensa lapsille. Sitä piti laulaa seurakunnan jumalanpalveluksissa ja kansan suorittaessa arkisia askareitaan. Vanhempien velvollisuutena oli painaa nämä sanat lastensa vastaanottavaan mieleen niin syväälle, etteivät ne koskaan unohtuisi.

Koska israelilaisten oli määrä erikoisessa mielessä toimia Jumalan lain varjelijoina ja säilyttäjinä, oli sen käskyjen merkitystä ja sen noudattamisen tärkeyttä nimenomaan korostettava heille ja heidän välityksellään heidän lapsilleen ja lastenlapsilleen. Herra antoi säädöksistään seuraavan käskyn: »Teroita niitä lastesi mieleen ja puhu niistä kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannessasi ja ylös noustessasi. Ja kirjoita ne talosi pihtipieliin ja portteihisi.»

Kun heidän lapsensa kysyisivät tulevina aikoina: »Mitä merkitsevät ne todistukset, säädökset ja oikeudet, jotka Herra, meidän Jumalamme, on teille antanut?» olisi vanhempien kerrottava, miten armollisesti Jumala oli kohdellut heitä — miten

Patriarkat ja profeetat

Herra oli vapauttanut heidät jotta he noudattaisivat hänen lakiaan — ja vastattava heille: »Herra käski meidän pitää kaikki nämä säädökset ja peljätä Herraa, meidän Jumalaamme, että me aina menestyisimme ja hän pitäisi meitä elossa, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut. Ja se on koituva meille vanhurskaudeksi, että tarkoin noudatamme kaikkia näitä käskyjä Herran, meidän Jumalamme, edessä, niinkuin hän on meitä käsenyt.»

43.

MOOSEKSEN KUOLEMA

Kaikissa kansaansa koskevilla toimenpiteissään Jumala yhdisti rakkautensa ja armonsa ilmaisuihin selviä todisteita ehdottomasta ja puolueettomasta oikeamielisyydestään. Siitä on heprealaiskansan historia hyvänä esimerkkinä. Jumala oli suonut suuria siunauksia Israelille. Miten liikuttavasti kuvaillaan hänen hellää rakkauttaan sitä kohtaan: »Niinkuin kotka kiihoittaa pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, niin hän levitti siipensä, otti hänet ja kantoi häntä sulillansa. Herra yksin johdatti häntä.» Ja kuitenkin heitä rangaistiin rikkomuksista sekä nopeasti että ankarasti!

Jumala on ilmaissut äärettömän rakkautensa lahjoittamalla ainokaisen Poikansa kadotetun ihmissuvun lunastukseksi. Kristus tuli maan päälle ilmaistakseen ihmisille Isänsä luonteen, ja hänen elämänsä oli täynnä jumalallisen hellyyden ja säälin tekoja. Ja kuitenkin Kristus itse julistaa: »Kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto» (Matt. 5: 18). Sama ääni, joka niin kärsivällisenä ja rakastavana kutsuu syntistä tulemaan hänen tykönsä saamaan anteeksiannon ja rauhan, on tuomiolla lausuva hänen armonsa hyljänneille: »Menkää pois minun tyköäni, te kirotut» (Matt. 25: 41). Kaikkialla Raamatussa kuvataan Jumalaa paitsi helläksi isäksi myös vanhurskaaksi tuomariksi. Vaikka hän niin mielellään osoittaaakin armoaan ja »antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit», hän »ei kuitenkaan jätä rankaisematta» (2 Moos. 34: 7).

Patriarkat ja profeetat

Kansojen suuri Hallitsija oli sanonut, ettei Mooses saanut johtaa Israelin seurakuntaa ihanaan maahan, eikä Jumalan palvelijan harras anomuskaan saanut hänen tuomiotaan peruuteuksi. Hän tiesi, että hänen oli kuoltava. Kuitenkaan hän ei hetkeksikään lakannut huolehtimasta Israelista. Hän oli uskollisesti koettanut valmistaa seurakuntaa siirtymään luvattuun perintöosaansa. Jumalan käskystä Mooses ja Joosua palasivat ilmestysmajalle pilvenpatsaan tullessa ja jäädessä oven yläpuolelle. Täällä kansa juhlallisesti uskottiin Joosuan johtoon. Mooseksen toiminta Israelin johtajana oli päättynyt. Mutta itsensä unohtaen hän yhä ajatteli kansaansa. Kokoontuneen joukon edessä Mooses lausui Jumalan nimessä seuraajalleen nämä pyhästi rohkaisevat sanat: »Ole luja ja rohkea, sillä sinä viet israelilaiset siihen maahan, jonka minä valalla vannaen olen heille luvannut, ja minä olen sinun kanssasi.» Sitten hän kääntyi kansan vanhinten ja virkailijoiden puoleen ja kehotti heitä vakavasti noudattamaan tarkoin niitä opetuksia, joita hän oli Jumalalta saatuina välittänyt heille.

Katsellessaan tuota vanhaa miestä, joka niin pian otettaisiin pois, kansa arvosti uudella ja syvemmällä tavalla hänen isällistä hellyyttään, viisaita neuvojaan ja väsymätöntä uurastustaan. Miten usein Mooses olikaan rukoillut Jumalaa päästämään heidät niistä rangaistuksista, jotka heidän syntiensä tähden ansaitusti uhkasivat tuhota heidät! Tunnonvaivat lisäsivät vielä heidän suruaan. Kirvelevin mielin he muistelivat, miten he olivat omilla luonnottomuuksillaan yllyttäneet Moosesta siihen syntiin, jonka vuoksi hänen täytyi kuolla.

Jos heidän rakas johtajansa vain olisi saanut jatkaa elämäänsä ja työtään, ei mikään muu mahdollinen rangaistus olisi koskenut Israeliin niin kipeästi kuin hänen pois ottamisensa. Jumalan tarkoitus oli saattaa heidät tuntemaan, että heidän oli syytä säästää tulevaa johtajaansa niiltä koettelemuksilta, joilla he olivat rasittaneet Mooseksen elämää. Jumala puhuttelee kansaansa ensin suomillaan siunauksilla, ja kun niitä ei arvosteta, hän puhuttelee sitä ottamalla siunauksensa pois, jotta he näkisivät syntinsä ja palaisivat hänen tykönsä ehyin mielin.

Vielä samana päivänä Herra käski Moosesta: »Nouse tänne
Nebon vuorelle ja katsele Kanaanin maata, jonka

minä annan israelilaisten omaksi. Ja sinä kuolet sillä vuorella, jolle nouset, ja tulet otetuksi heimosi tykö.» Mooses oli usein lähtenyt Herran kutsumana leiristä tapaamaan häntä, mutta nyt hänen oli lähteminen uudelle ja salaperäiselle asialle. Hänen oli käytävä luovuttamaan elämäänsä Luojansa käsiin. Mooses tiesi, että hänen oli kuoltava yksinään; kukaan mainen ystävä ei saisi palvella häntä hänen viime hetkinään. Se mikä häntä odotti oli niin salaperäistä ja kammottavaa, että hän mielessään kavahti sitä. Ankarimmalta koetukselta tuntui hänen eronsa kansasta, jota hän oli hoivannut ja rakastanut — kansasta, johon hän oli niin kauan liittänyt kaiken harrastuksensa ja elämänsä. Mutta hän oli oppinut luottamaan Jumalaan, ja mitään kyselemättä hän uskoi itsensä ja kansansa hänen rakkautensa ja armonsa huomaan.

Viimeistä kertaa Mooses oli mukana kansansa kokouksessa. Hänen yllään oli jälleen Jumalan Henki, ja niin hän ylevin ja liikuttavin sanoin siunasi erikseen jokaisen heimon ja esitti lopuksi yhteissiunauksen heille kaikille:

»Ei kukaan ole niinkuin Jesurunin Jumala,
joka kulkee taivasten yli sinun apunasi
ja korkeudessaan pilvien päällitse.
Sinun turvasi on ikiaikojen Jumala,
sinua kannattavat iankaikkiset käsivarret.
Hän karkoitti viholliset sinun tieltäsi,
hän sanoi: 'Hävitä!'
Näin Israel asuu turvassa,
Jaakobin lähde erillänsä
viljan ja viinin maassa,
jonka taivaskin tiukkuu kastetta.
Autuas olet sinä, Israel;
kuka on sinun vertaisesi!
Sinä olet kansa, jota Herra auttaa,
hän, joka on sinun kiipesi ja suojasasi.»

5 Moos. 33: 26—29.

Mooses erkani joukosta ja lähti hiljaisena ja yksikseen nousemaan vuoren rinnettä. Hän kiipesi »Nebon vuorelle, Pisgan huipulle». Tuolla yksinäisellä huipulla hän seisoi silmäillen hämärtyvästi katsein eteensä avautuvaa maisemaa. Kaukana

Patriarkat ja profeetat

lännessä sinertivät Suuren meren vedet. Pohjoisessa erottui Hermonin vuori taivaanrantaa vasten. Idässä aukeni Mooabin tasanko ja sen takana Baasan, Israelin voiton näyttämö. Ja etelän etäisyyksiin ulottui erämaa, jossa he niin kauan olivat vaeltaneet.

Jäätyään yksikseen Mooses kertaili elämänsä vaihtelevia kohtaloita ja vaikeuksia aina siitä lähtien, kun hän hylkäsi hovin ja Egyptin tulevan hallitsijan arvoasemat liittyäkseen Jumalan valittuun kansaan. Hän muisteli niitä pitkiä vuosia, jolloin hän paimensi Jetrin laumoja erämaassa, Enkelin ilmestymistä palavassa pensaassa ja omaa kutsumistaan Israelin vapauttajaksi. Hänen mieleensä palautui jälleen kuva niistä mahtavista ihmeiteistä, joilla Jumala auttoi valittua kansaansa, ja hänen pitkämielinen armonsa kaikkina heidän vaelluksensa ja napinoimissensa vuosina. Kaikista Jumalan toimenpiteistä ja hänen omista rukouksistaan ja ponnisteluistaan huolimatta oli Egyptistä lähteneestä aikuisten suuresta joukosta vain kaksi havaittu niin uskollisiksi, että he saattoivat päästä Luvattuun maahan. Arvioidessaan työnsä tuloksia Mooseksesta tuntui, kuin hänen koetusten ja uhrausten täyteinen elämänsä olisi kulunut miltei hukkaan.

Hän ei kuitenkaan pahoitellut kokemiaan raskaita. Hän tiesi Jumalan itse valinneen hänet tehtävänsä. Kun hänet ensin kutsuttiin vapauttamaan Israel orjuudesta, hän kavahti vastuuta. Mutta kerran ryhdyttyään työhön hän ei ollut koskaan väistänyt vaikeuksia. Hän ei ollut suostunut siihen silloinkaan, kun Herra olisi halunnut vapauttaa hänet vastuusta ja tuhota kapinoivan Israelin. Joskin hän oli ollut kovissa koettelemuksissa, hän oli saanut kokea myös Jumalan erikoista suosiota. Hän oli saanut arvokkaan lisän kokemukseensa erämaan vaelluksen aikana katsellessaan Jumalan voiman ja kirkkauden ilmauksia ja pysyessänsä hänen rakkautensa yhteydessä. Ja hän katsoi valinneensa viisaasti, kun otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa.

Kertaillessaan kokemuksiaan Jumalan kansan johtajana hän huomasi yhden väärän teon rumentavan mainettaan. Jos tuo rikkomus saataisiin pyyhityksi pois, hänen ei mielestään tarvit-

sisi kavahtaa kuolemaa. Hän oli kuitenkin varma siitä, ettei Jumala vaatinut muuta kuin katumusta ja uskoa luvattuun Uhriin, ja niin Mooses jälleen tunnusti syntinsä ja anoi anteeksiantoa Jeesuksen nimessä.

Ja nyt hänelle näytettiin yleiskatsaus Luvatus maasta. Hänen eteensä levitettiin jokainen osa tuosta maasta, ei kaukaisen utuisena ja epäselvänä vaan kirkkaan selväpiirteisenä ja kauniina ihastellen katseltavaksi. Tässä katsauksessa hänelle ei näytetty sitä sellaisena kuin se silloin oli vaan sellaisena, miksi se tulisi Jumalan siunaamana Israelin omistuksessa. Hän näytti katselevan toista Eedeniä. Siellä näkyi Libanonin setrien peittämiä vuoria, harmaita kukkuloita oliiveineen ja tuoksuvine viinitarhoineen, vehreitä ja rehevän viljavien lakeuksia kukkaloistoinneen, tropiikin palmuja, lainehtivia vehnä- ja ohrahalmeita, aurinkoisia laaksoja solisevine puroineen ja linnunlauluineen, uljaita kaupunkeja ja kauniita puutarhoja, »merten rikkauden» käsittäviä sisävesiä, laiduntavia laumoja kukkulanrinteillä ja kalliomaastossakin villimehiläisten keräämiä herkkuja. Sellaista maata Mooses tosiaan oli Jumalan Hengen innoittamana kuvailut Israelille Herran siunaamana »kalleimmalla, kasteella, joka tulee taivaasta, kalleimmalla, mikä tulee syvyydestä alhaalta, kalleimmalla, minkä aurinko antaa, kalleimmalla, mikä tulee ikuisten vuorten huipuilta, kalleimmalla, minkä maa kasvaa, ja kaikella, mitä siinä on.»

Mooses näki valitun kansan asettuneena Kanaaniin, jokaisen heimon omalla alueellaan. Hän sai nähdä, miten heidän kävisi Luvattuun maahan siirtymisen jälkeen; hänelle esitettiin heidän luopumuksensa pitkälinen ja surullinen kehitys ja sen rangaistus. Hän näki heidät syntiensä vuoksi hajotettuina pakanain keskuuteen, Israelin kunniansa menettäneinä, sen kauniin kaupungin raunioina ja sen kansan pakkosiirtolaisina vieraissa maissa. Sitten hän näki heidät palanneina isiensä maahan ja lopulta Rooman valtaan alistettuina.

Hänen sallittiin seurata ajan virran juoksua ja katsella Vahtaajamme ensimmäistä tulemusta. Hän näki Jeesuksen Betlehemin lapsena. Hän kuuli enkeljoukon puhkeavan riemulauluin julistamaan kunniaa Jumalalle ja maahan rauhaa. Hän tähyili taivaalla loistavaa tähteä, joka johti Idän tietäjiä Jeesuksen luo,

Patriarkat ja profeetat

ja kirkas valo tulvahti hänen mieleensä, kun hän muisti nämä profeetalliset sanat: »Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka kohoaa Israelista» (4 Moos. 24: 17). Hän tarkkaili, miten Kristus eli vaatimattomasti Nasaretissa, suoritti rakastavaa, myötätuntoista ja parantavaa palveluaan ja joutui ylpeän, epäuskoisen kansan hylkäämäksi. Hämmästyneenä hän kuunteli heidän kerskuvaa Jumalan lain ylistystään, ja kuitenkin hän näki heidän halveksien hylkäävän hänet, jonka toimesta laki annettiin. Hän näki, miten Jeesus öljymäellä jätti itkien jäähyväiset rakastamalleen kaupungille. Kun Mooses katseli tuon kansan lopullista hylkäämistä, joka oli saanut niin runsaita taivaan siunauksia — tuon kansan, jonka puolesta hän oli uurastanut, rukoillut ja uhrannut ja jonka hyväksi hän olisi suonut oman nimensä tulevan poistetuksi elämän kirjasta; kun hän kuunteli noita pelottavia sanoja: »Katso, teidän huoneenne on jäävä hyljätiksi» (Matt. 23: 38), hänen sydäntään ahdisti, ja katkerat kyyneleet kirposivat hänen silmistään myötätunnosta surevaa Jumalan Poikaa kohtaan. Hän seurasi Vapahtajaa Getsemaneen ja näki tuskien puutarhan, kavaltamisen, pilkan ja pieksennän, ja lopulta ristiinnaulitsemisen. Mooses näki, että samoin kuin hän ylen si käärmeen erämaassa, oli Jumalan Poikakin ylennettävä, »ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3: 16). Murhe, harmi ja kauhu täyttivät Mooseksen mielen hänen katsellessaan juutalaisten tekopyhyyttä ja saatanallista vihaa Lunastajaansa, tuota väkevää Enkeliä kohtaan, joka oli käynyt heidän isiensä edellä. Hän kuuli Kristuksen tuskaisen huudon: »Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?» (Mark. 15: 34). Hän näki Jeesuksen lepäävän Joosefin uudessa haudassa. Maailma näytti peittyvän täydellisen epätoivon synkkyyteen. Mutta katsoessaan uudestaan hän näki Kristuksen tulevan haudasta esiin voittajana ja kohoavan taivaaseen palvovien enkelten saatossa ja vieden vankeja mukanaan. Hän näki loistoisat portit avoinna vastaanottamaan Vapahtajaa ja taivaan joukkojen lausuvan voitonvirsillään Päällikkönsä tervetulleeksi. Ja siellä Moosekselle ilmoitettiin, että hän saisi olla avustamassa Vapahtajaa ja avata hänelle ikuiset portit. Hänen katsellessaan tätä kaikkea väikkyi pyhä loiste hänen kasvoiltaan. Miten vähäisiltä näyttivätkään hänen elämänsä koetukset

ja uhraukset verrattuina Jumalan Pojan vastaaviin kokemuksiin! Ja miten keveiltä ne tuntuivatkaan »iankaikkisen ja määräämättömän kirkkauden» rinnalla! (2 Kor. 4:17). Hän iloitsi siitä, että hänen oli sallittu edes jossakin määrin olla osallinen Kristuksen kärsimyksistä.

Mooses katseli Jeesuksen opetuslapsia näiden lähtiessä julistamaan hänen evankeliumiaan maailmalle. Hän näki, että vaikka Israelin kansa »lihan mukaan» ei ollutkaan täyttänyt Jumalalta saamaansa korkeaa kutsumusta eikä epäuskonsa tähden tullutkaan maailman valoksi ja vaikka he olivat väheksyneet Jumalan armoa ja menettäneet hänen valitulle kansalle kuuluvat siunauksensa, ei Jumala kuitenkaan ollut hyljännyt Aabrahamin siementä. Hän tulisi vielä täyttämään kaiken sen, minkä oli aikonut suorittaa Israelin välityksellä. Kaikkia jotka Kristuksen kautta tulisivat uskon lapsiksi, pidettäisiin Aabrahamin siemenenä, ja he olisivat liiton lupausten perillisiä. Aabrahamin tavoin heidät kutsuttaisiin tallettamaan ja julistamaan Jumalan lakia ja hänen Poikansa evankeliumia. Mooses näki evankeliumin valon loistavan Jeesuksen opetuslasten välityksellä kansalle, »joka pimeydessä istui» (Matt. 4: 16), ja tuhansien käyvän pakanamaista sen nousun kirkkautta kohti. Ja katsellessaan hän iloitsi Israelin kasvusta ja menestyksestä.

Ja nyt hän sai siirtyä katselemaan toista näkyä. Hänelle oli näytetty, miten saatana sai juutalaiset hylkäämään Kristuksen, vaikka tunnustivatkin kunnioittavansa hänen Isänsä lakia. Nyt hän näki kristillisen maailman samanlaisen petoksen vallassa tunnustaen vastaanottavansa Kristuksen ja kuitenkin hylkäävän Jumalan lain. Hän oli kuullut, miten papit ja vanhimmat kiihkoissaan huusivat: »Vie pois tämä!» »Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!» Ja nyt hän kuuli kristityiksi tunnustautuvien opettajien huutavan: »Viekää pois laki!» Hän näki sapatin poljettuna jalkoihin ja väärän säännöksen asetetun sen tilalle. Jälleen Mooses hämmästyi ja kauhistui. Miten saattoivat ne, jotka uskoivat Kristukseen, hyljätä lain, jonka hän oli omalla äänellään julistanut pyhältä vuorelta? Miten voi kukaan Jumalaa pelkäävä syrjäyttää lain, joka on hänen hallituksensa perustus taivaassa ja maan päällä? Iloiten hän huomasi muutamien uskollisten yhä kunnioittavan ja korottavan Jumalan lakia. Hän näki,

Patriarkat ja profeetat

miten maalliset vallat viimeistä kertaa suurin ponnistuksin koettivat tuhota ne, jotka noudattivat Jumalan lakia. Hän loi katseensa siihen aikaan, jolloin Jumala on nouseva rankaisemaan maan asukkaita heidän jumalattomuudestaan ja samalla varjeleva ja kätkevä suojaansa vihansa päiviksi ne, jotka ovat peljänneet hänen nimeään. Hän kuuli, miten Jumala pyhästä asuinsijastaan taivasten ja maan järkkyyssä julistaa rauhan liiton niiden kanssa, jotka ovat pitäneet hänen lakinsa. Hän näki Kristuksen toisen tulemisen kirkkaudessaan, vanhurskaat kuolleet herätettyinä kuolemattomaan elämään sekä elävät pyhät muutettuina kuolemaa näkemättä nousemassa heidän kanssaan yhdessä ilolaulujen kaikuessa kohti Jumalan kaupunkia.

Vielä annettiin hänen katseltavakseen näky maasta, josta kiros oli poistettu. Se oli viehättävämpi kuin kaunis Luvattu maa, jota hän juuri oli katselemassa. Siellä ei ole mitään syntiä, eikä kuoleamalla ole sinne pääsyä. Sieltä kansojen pelastetut löytävät ikuisen kotinsa. Sanomattoman riemullisena Mooses katselee tuota näkyä — ihanaa vapautusta, joka ylittää hänen rohkeimmatkin toiveensa. Maallisen vaelluksensa jälkeen Jumalan Israel on lopulta päässyt ihanaan maahan.

Näky häipyi jälleen pois, ja hänen katseensa kohtasi taas hänen eteensä avautuvan Kanaanin maan. Sitten hän uupuneen soturin tavoin laskeutui lepoon. »Ja Herran palvelija Mooses kuoli siellä Mooabin maassa, Herran sanan mukaan. Ja hän hautasi hänet laaksoon Mooabin maahan, vastapäätä Beet-Peoria, mutta ei kukaan ole saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.» Monet jotka Mooseksen eläessä olivat olleet haluttomia noudattamaan hänen ohjeitaan, olisivat eksyneet palvoamaan hänen ruumistaan, jos olisivat tienneet mihin se oli haudattu. Siksi se salattiin ihmisiltä. Mutta Jumalan enkelit kätkivät hänen uskollisen palvelijansa ruumiin ja vartioivat hänen yksinäistä hautaansa.

»Mutta Israelista ei enää noussut yhtäkään sellaista profeettaa kuin Mooses, jonka kanssa Herra seurusteli kasvoista kasvoihin; ei ketään, joka olisi tehnyt sellaisia tunnustekoja ja ihmeitä, kuin hän Herran lähettämänä teki, jolla olisi ollut niin väkevä käsi ja joka olisi tehnyt niin suuria, peljättäviä tekoja, kuin hän teki koko Israelin silmien edessä.»

Ellei Mooseksen elämää olisi tahrannut tuo synti, joka esti Kaadeksessa häntä antamasta Jumalalle kunniaa veden saamisesta vuotamaan kalliosta, hän olisi päässyt Luvattuun maahan ja muutettuna taivaaseen kuolemaa maistamatta. Hän ei kuitenkaan jäänyt pitkäksi aikaa hautaansa. Niiden enkelien kanssa, jotka olivat haudanneet Mooseksen, Kristus itse laskeutui taivaasta kutsumaan esiin nukkuvan pyhänsä. Saatana oli iloinnut menestyksestään saatuaan Mooseksen tekemään syntiä Jumalaa vastaan, jolloin hän joutui kuoleman valtaan. Suuri vastustaja selitti, että jumalallinen tuomio — »Maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman» (1 Moos. 3:19) — antoi kuolleet hänen omikseen. Haudan valtaa ei siihen mennessä ollut murrettu, ja hän väitti kaikkien haudoissa lepäävien olevan hänen vankejaan, joita hän ei koskaan päästäisi synkstä vankilastaan.

Kristus tuli nyt ensi kertaa herättämään kuollutta eloon. Kun elämän Ruhtinas loistavien olentojen seurassa lähestyi hautaa, saatana oli huolissaan valta- asemastaan. Hän aikoi pahojen enkeliensä kanssa torjua tämän tunkeutumisen alueelle, jota hän väitti omakseen. Hän kerskui Jumalan palvelijan joutuneen hänen vangikseen. Hän julisti, ettei Mooseskaan ollut pystynyt pitämään Jumalan lakia vaan oli ottanut itselleen kunnian, joka kuului Herralle — langeten juuri samaan syntiin, jonka johdosta saatana oli karkotettu taivaasta — ja joutunut tämän rikkomuksensa tähden saatanan valtaan. Pääpettjä toisti ne syytökset, jotka hän alun perin oli esittänyt taivaallista hallintoa vastaan, ja väitti jälleen, että Jumala oli epäoikeudenmukainen häntä kohtaan.

Kristus ei alentunut keskustelemaan saatanan kanssa. Hän olisi voinut esittää tätä vastaan sen, miten paljon pahaa hän oli petoksillaan aiheuttanut taivaassa syösten suuren joukon sen asukkaista perikatoon. Hän olisi voinut viitata tämän Eedenissä esittämiin valheisiin, jotka saivat Aadamin lankeamaan syntiin ja saattoivat koko ihmissuvun kuoleman alaiseksi. Hän olisi voinut muistuttaa saatanallesitäkin, että tämä itse oli kiusannut Israelia napolisemaan ja kapinoimaan ja että tämä oli kulluttanut loppuun heidän johtajansa pitkämielisen kärsivällisyyden, niin että hän heikkona hetkenään oli yllättynyt tekemään sen synnin, jonka johdosta hän oli joutunut kuoleman valtaan.

Patriarkat ja profeetat

Mutta Kristus siirsi kaiken Isälleen sanomalla: »Rangaiskoon sinua Herra!» (Juud. 9). Vapahtaja ei ruvennut väittelemään vastustajansa kanssa, vaan ryhtyi siinä samassa murtamaan langenneen vihollisensa valtaa käyden herättämään kuollutta eloon. Tämä osoitti, ettei saatana voinut kiistää Jumalan Pojan valta-asemaa. Tämä varmisti ylösnousemuksen ainiaaksi. Saalis riistettiin saatanalta; vanhurskaat kuolleet heräisivät jälleen eloon.

Synnin tähden Mooses oli joutunut saatanan valtaan. Omilla ansioillaan hän ei pystynyt vapautumaan laillisesta kuoleman vankeudestaan, mutta Lunastajan nimen turvin hänet herätettiin kuolemattomaan elämään. Mooses tuli esiin haudasta kirkastettuna ja kohosi Vapauttajansa kanssa Jumalan kaupunkiin.

Vasta Kristuksen uhrissa tuli Jumalan oikeus ja rakkaus selvemmin ilmi kuin siinä miten hän kohteli Moosesta. Jumala ei päästänyt Moosesta Kanaaniin, koska halusi antaa opetuksen, jota ei koskaan pitäisi unohtaa — että hän vaatii ehdotonta kuuliaisuutta ja että ihmisten tulisi varoa ottamasta itselleen sitä kunniaa, mikä kuuluu heidän Luojalleen. Kun Mooses anoi osallisuutta Israelin perintöosaan, ei Jumala suostunut hänen rukoukseensa, mutta hän ei myöskään unohtanut eikä hyljännyt palvelijaansa. Taivaan Jumala ymmärsi, mitä kärsimyksiä Mooses oli joutunut kokemaan. Hän oli havainnut jokaisen uskollisen palvelusteen noina pitkinä taistelun ja koetusten vuosina. Pisgan huipulta Jumala kutsui Mooseksen perintöosaansa, joka oli maallista Kanaania äärettömän paljon ihanampi.

Kirkastusvuorella Mooses oli Elian vierellä, joka oli elävänä muutettu kuolemattomuuteen. Isä lähetti heidät tuomaan valoa ja kirkkautta Pojalleen. Ja niin täyttyi lopulta Mooseksen rukous, jonka hän esitti niin monia vuosisatoja aikaisemmin. Hän seisoi »ihanalla vuorella, keskellä kansansa perintöosaa» todistamassa hänestä, johon keskittyivät kaikki Israelille annetut lupaukset. Tällainen on viimeinen kuolevaisten katseltavaksi suotu näkymä sen miehen vaiheista, jota taivas niin suuresti kunnioitti.

Mooses esikuvasi Kristusta. Hän itse oli julistanut Israelille: »Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi.

herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni; häntä kuulkaa» (5 Moos. 18: 15). Jumala näki tarpeelliseksi kasvattaa Moosesta ahdistusten ja köyhyyden koulussa, ennen kuin hän saattoi johtaa Israelin joukot maanpäälliseen Kanaaniin. Taivaalliseen Kanaaniin vaeltavalla Jumalan Israelilla on Päälikkö, joka ei tarvinnut mitään inhimillistä opetusta pystyäkseen toimimaan jumalallisena johtajana, mutta silti hän tuli täydelliseksi kärsimysten kautta. Ja »sentähden, että hän itse on kärsinyt ja ollut kiusattu, voi hän kiusattuja auttaa» (Hebr. 2: 10,18). Lunastajassamme ei ilmennyt mitään inhimillistä heikkoutta eikä epätäydellisyyttä. Kuitenkin hän kuoli valmistukseensa meille pääsyn Luvattuun maahan.

»Ja Mooses tosin oli 'palvelijana uskollinen koko hänen huoneessansa', todistukseksi siitä, mikä vastedes piti sanottaman, mutta Kristus on uskollinen Poikana, hänen huoneensa haltijana; ja hänen huoneensa olemme me, jos loppuun asti pidämme vahvana toivon rohkeuden ja kerskauksen» (Hebr. 3: 5,6).

44.

JORDANIN YLITYS

Israelilaiset surivat syvästi pois mennyttä johtajaansa, ja erikoisin menoin vietettiin kolmenkymmenen päivän ajan hänen muistojuhliaan. Vasta nyt kun hänet oli otettu pois, he osasivat täysin arvostaa hänen viisaita ohjeitaan, isällistä lempeyttään ja järkkymätöntä uskoaan. Uudella ja entistä syvemmällä arvonnolla he muistelivat arvokkaita opetuksia, joita hän oli antanut heille ollessaan vielä heidän keskuudessaan.

Mooses oli kuollut, mutta vaikutustaan hän ei vienyt mukanaan hautaan. Sen tuli elää toistuvana hänen kansansa sydämen ajatuksissa. Tuon pyhän ja epäitsekään elämän muistoa vaalittaisiin kauan, ja se muovaisi hiljaa mutta voimallisen vaikuttavasti niidenkin elämää, jotka eivät aikanaan välittäneet kuunnella hänen puheitaan. Samoin kuin laskeva aurinko valaisee vuorenhuiput vielä kauan senkin jälkeen kun se on jo painunut kukkuloiden taa, levittävät puhtaiden, pyhien ja hyvien yksilöiden työt valoa maailmaan kauan senkin jälkeen kun he itse ovat poistuneet. Heidän työnsä, sanansa ja esimerkkinsä elävät ikuisesti. »Vanhurskas säilyy ikuisessa muistossa» (Ps. 112: 6).

Mutta vaikka kansa olikin surun murtama suuren menetyksensä johdosta, se tiesi, ettei Jumala ollut jättänyt heitä yksin. Pilvenpatsas oli edelleen päivisin pyhäkön yllä ja tulenpatsas öisin sen takeena, että Jumala edelleen opastaisi ja auttaisi heitä, jos he vain noudattaisivat hänen käskyjään.

Joosua tunnustettiin nyt Israelin johtajaksi. Hän oli kunnostautunut varsinkin soturina, ja hänen kykynsä ja ansionsa olivat

erikoisen tarpeellisia hänen kansansa tässä vaiheessa. Hän oli rohkea, päättäväinen, täsmällinen ja lahjomaton. Epäitsekkäästi hän piti huolta hoitoonsa uskotuista, ja ennen muuta häntä elähdytti elävä usko Jumalaan. Tällainen oli luonteeltaan mies, jonka Jumala oli valinnut johtamaan Israelin joukot Luvattuun maahan. Erämaavaelluksen aikana hän oli toiminut Mooseksen lähimpänä käskynhaltijana, ja hiljaisella, vaatimattomalla uskollisuudellaan hän osoittautui lujaksi silloin kun toiset horjuivat ja puolusti voimakkaasti totuutta vaaran aikana. Näin hän todisti olevansa sopiva Mooseksen seuraajaksi jo ennen kuin Jumala varsinaisesti kutsui hänet tähän tehtävään.

Joosua oli ajatellut edessään olevaa työtä hyvin huolekkaasti ja vailla itseluottamusta, mutta kaiken pelon poisti Jumalan vakuutus: »Niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi; minä en jätä sinua enkä hylkää sinua.

Sinä jaat tälle kansalle perinnöksi sen maan, jonka minä heidän isillensä vannotulla valalla olen luvannut antaa heille.» »Jokaisen paikan, johon te jalkanne astutte, minä annan teille, niinkuin olen Moosekselle puhunut.» Kaukana hämmöttäville Libanonin huipuille asti, Suuren meren rannalle lännessä ja Eufraatin varsille kaukana idässä ulottui maa, jonka he saisivat omakseen.

Tähän lupaukseen liittyi kuitenkin kehotus: »Ole vain luja ja aivan rohkea ja noudata tarkoin kaikessa sitä lakia, jonka minun palvelijani Mooses on sinulle antanut.» Ja Herra jatkoi: »Älköön tämä lain kirja sinun suustasi poistuko, vaan tutkiskele sitä päivät ja yöt.» »Älä poikkeä siitä oikealle äläkä vasemmalle, sillä silloin sinä onnistut teilläsi ja silloin sinä menestyt.»

Israelilaiset olivat yhä leiriytyneinä Jordanin itäpuolelle, joka oli ensimmäisenä esteenä heidän lähtiessään valloittamaan Kanaania. »Nouse siis», oli Jumala heti aluksi sanonut Joosualle, »ja mene tämän Jordanin yli, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, jonka minä annan heille.» Mitään ohjeita ei annettu siitä, miten joki oli ylitettävä. Mutta Joosua tiesi Jumalan kyllä auttavan kansaansa selviytymään, käskipä hän mitä tahansa, ja tässä uskossaan tuo peloton johtaja ryhtyi heti järjestelmään liikkeelle lähtöä.

Muutamien kilometrien päässä joen toisella puolen ja aivan

Patriarkat ja profeetat

heidän leiripaikkansa kohdalla oli iso ja vahvasti linnoitettu Jerikon kaupunki. Tämä kaupunki oli itse asiassa porttina koko maahan ja pelottavana esteenä Israelin etenemiselle. Niinpä Joosua lähetti kaksi nuorta miestä vakoilemaan kaupunkia ja saamaan selvyyttä sen väkiluvusta, voimavaroista ja varustusten lujuudesta. Kaupungin asukkaat olivat kauhuissaan ja epäluuloisina aina varuillaan, ja siksi vakoojat joutuivat suureen vaaraan. Heidät otti kuitenkin suojaansa Raahab, jerikolainen nainen, henkensä uhalla. Vastapalvelukseksi he lupasivat suojella häntä kaupungin valtauksen aikana.

Päästyään turvallisesti takaisin omiensa luo vakoojat kertoivat: »Herra on antanut koko maan meidän käsiimme, ja kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon meidän edessämme.» Heille oli sanottu Jerikossa: »Me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Kaislameren vedet teidän tieltänne, kun lähditte Egyptistä, ja mitä teitte niille kahdelle amorilaisten kuninkaalle tuolla puolen Jordanin, Siihonille ja Oogille, jotka te vihitte tuhon omiksi. Kun me sen kuulimme, raukesi meidän sydämemme, eikä kenessäkään ole enää rohkeutta asettua teitä vastaan; sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä.»

Nyt käskettiin tekemään kaikki lähtövalmiiksi. Kansan oli valmistettava mukaansa kolmen päivän eväät, ja sotaväki saatettiin taisteluvalmiuteen. Kaikki olivat valmiit seuraamaan johtajansa suunnitelmia ja vakuuttivat hänelle luottamustaan ja kannatustaan: »Kaiken, minkä olet meidän käskenyt tehdä, me teemme, ja mihin ikinä meidät lähetät, sinne me menemme. Niinkuin me olemme kaikessa totelleet Moosesta, niin me totellemme sinuakin. Olkoon vain Herra, sinun Jumalasi, sinun kansasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa.»

Ja niin kansa siirtyi Sittimin akaasialehtojen leirialueeltaan alas Jordan-virran reunamille. Kaikki tiesivät kuitenkin, ettei sitä käynyt ylittäminen ilman Jumalan apua. Oli kevät, ja siihen aikaan vuodesta saivat vuorilta sulaneet lumet Jordanin tulviin yli äyräittänsä, niin että sitä oli mahdoton ylittää tavallisista kahluupaikoista. Jumala halusikin järjestää Israelin kulun Jordanin yli ihmetekona. Hän kehotti Joosuaa antamaan käskyn, että kansa pyhittäytyisi. Heidän oli hyljättävä kaikki

syntinsä ja puhdistauduttava kaikesta ulkoisesta liasta, »sillä huomenna», Joosua sanoi, »Herra on tekevä ihmeellisiä tekoja teidän keskuudessanne». »Liitonarkin» oli kuljettava joukon edellä. Se oli Herran läsnäolon merkki, ja kun kansa näkisi, miten papit kantoivat sen paikaltaan, leirin keskeltä, jokea kohti, heidän oli myös lähdettävä liikkeelle ja seurattava sitä. Joosua antoi virran ylityksestä tarkat ohjeet ja sanoi sitten: »Tästä saatte tietää, että elävä Jumala on teidän keskellänne ja karkoittaa teidän tieltänne kanaanalaiset; katso, kaiken maan Herran liitonarkki kulkee teidän edellänne Jordanin poikki.»

Määrättyyn aikaan lähdettiin sitten etenemään. Papit kuljettivat hartioillaan arkkia joukkojen edellä kansan pysytellessä siitä saamiensa ohjeiden mukaan miltei kilometrin välimatkan päässä. Kaikki seurasivat katseellaan innokkaasti, miten papit laskeutuivat Jordanin rantatöyräältä. He näkivät heidän astelevan pyhää arkkia kantaen vakaasti kohti tulvivan virran ärjyviä kuohuja, kunnes kantajien jalat osuivat veteen. Silloin pysähtyivät tulvavedet yhtäkkiä virran yläjuoksun puolella, ja siitä alaspäin virtasi vesi edelleen jättäen jälkeensä kuivan joenpohjan.

Jumalan käskystä papit etenivät joenuoman keskikohdalle ja jäivät siihen seisomaan siksi aikaa, kun koko kansa oli laskeutunut rantaan ja kulkenut kuivaa myöten virran toiselle puolelle. Näin painui kaiken Israelin mieleen väkevästi se tosiasia, että voima, joka pysäytti Jordanin juoksun, oli sama, joka oli aukaissut Punaisen meren heidän isilleen neljäkymmentä vuotta aikaisemmin. Koko kansan päästyä joen yli kannettiin arkkikin länsirannalle. Kun se oli saatu turvaan, »niin tuskin olivat pappien jalat nousseet kuivalle maalle», kun pysäytettyinä olleet vedet päästettiin jälleen valtoimenaan syöksymään uomaansa ja täyttämään sen raivoisalla tulvallaan.

Tulevien sukupolvien piti saada muisto tästä suuresta ihmeestä. Kun papit vielä seisovat keskellä joen uomaa, valittiin kustakin heimosta mies, ja he ottivat kukin kiven joen pohjasta pappien seisontakohdalta ja kantoivat ne kaksitoista kiveä länsirannalle. Siellä ne pystytettiin muistomerkiksi ensimmäiseen leiripaikkaan joen ylityksen jälkeen. Kansan tuli kertoa lapsilleen tästä Jumalan ihmeellisestä avusta, »jotta», kuten Joosua

Patriarkat ja profeetat

sanoi, »kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herran käsi on väkevä, ja jotta te pelkäisitte Herraa, teidän Jumalanne, ainiaan.»

Tämä ihme vaikutti hyvin merkittävästi sekä heprealaisiin että heidän vihollisiinsa. Se oli Israelille vakuutena Jumalan jatkuvasta läsnäolosta ja varjeluksesta — todisteena siitä, että hän toimisi heidän hyväkseen Joosuan välityksellä samoin kuin oli käyttänyt välimiehenään Moosesta. He tarvitsivat tällaista vakuutusta rohkaistuakseen, kun nyt kävivät käsiksi tuon maan valtaamiseen — siihen suunnattomaan tehtävään, joka oli järkyttänyt heidän isäinsä uskoa neljäkymmentä vuotta aikaisemmin. Herra oli sanonut Joosualle ennen virran ylitystä: »Tästä päivästä alkaen minä teen sinut suureksi koko Israelin silmissä, jotta he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi.» Ja lopputulos vastasi tuota lupausta. »Sinä päivänä Herra teki Joosuan suureksi koko Israelin silmissä, ja he pelkäsivät häntä kaikkena hänen elinaikansa, niinkuin olivat Moosesta peljänneet.» Jumala ilmaisi näin voimansa Israelin hyväksi myös lisätäkseen ympäristökansojen pelkoa, jota ne tunsivat Israelia kohtaan, sekä helpottaakseen siten kansansa lopullista voittoa. Kun kaikki amorilaisten ja kanaanilaisten kuninkaat saivat kuulla, että Jumala oli pysäyttänyt Jordanin vedet Israelin lasten edestä, he joutuivat pelon valtaan. Heprealaiset olivat jo kukistaneet Midianin viisi kuningasta, amorilaisten voimakkaan kuninkaan Siihonin ja Baasanin kuninkaan Oogin, ja tulvillaan kuohuvan Jordanin ylitys täytti nyt kaikki lähikansat kauhulla. Kanaanilaiset, koko Israel ja Joosua itsekin olivat saaneet epäämättömän todisteen siitä, että elävä Jumala, taivaan ja maan Kuningas, oli kansansa keskellä ja ettei hän jättäisi heitä pulaan eikä hylkäisi heitä.

Jonkin matkan päähän Jordanista heprealaiset pystyttivät ensimmäisen leirinsä Kanaanissa. Siellä Joosua »ympärileikkasi israelilaiset», ja kun »israelilaiset olivat leiriytyneet Gilgaliin, viettivät he pääsiäistä». Ympärileikkaus oli merkinä Israelin liitosta Jumalan kanssa, ja sitä ei suoritettu Kaadeksen kapinan jälkeen, jotta Israel jatkuvasti muistaisi rikkoneensa tuon liiton. Ja koska pääsiäinen oli heidän Egyptistä vapautumisensa muistojuhla, oli senkin viettäminen keskeytetty osoi-

tukseksi Herran pahastumisesta sen johdosta, että he olivat halunneet palata orjuutensa maahan. Mutta nyt nuo hylkäämisen vuodet olivat päättyneet. Jumala tunnusti Israelin jälleen kansakseen, ja liiton merkki palautettiin. Nyt ympärileikattiin kaikki ne, jotka olivat syntyneet erämaassa. Ja Herra julisti Joosualle: »Tänä päivänä minä olen vierittänyt teidän päältänne Egyptin häväistyksen.» Siksi heidän leiripaikkansa sai nimekseen Gilgal, joka merkitsee vierittämistä.

Pakanakansat olivat pilkanneet Herraa ja hänen kansaansa siitä, etteivät heprealaiset pystyneetkään valloittamaan Kanaania odotustensa mukaisesti kohta Egyptistä lähtönsä jälkeen. Heidän vihollisensa olivat riemuinneet siitä, että Israel oli joutunut vaeltamaan niin kauan erämaassa, ja pilkaten he olivat selittäneet, ettei heprealaisten Jumala kyennyt viemään heitä Luvattuun maahan. Herra oli nyt selvästi ilmaissut voimansa ja suosionsa avaamalla kansalleen pääsyn Jordanin yli, eivätkä heidän vihollisensa enää voineet pilkata heitä.

»Sen kuukauden neljäntenätoista päivänä, ehtoolla», vietettiin pääsiäistä Jerikon tasangolla. »Ja pääsiäisen jälkeisenä päivänä he söivät sen maan tuotteista happamatonta leipää ja paahdettuja jyviä, juuri sinä päivänä. Mutta seuraavana päivänä lakkasi manna, koska he söivät sen maan tuotteita; eivätkä israelilaiset enää saaneet mannaa, vaan he söivät sinä vuonna Kanaanin maan satoa.» Heidän pitkän erämaavaelluksensa vuodet olivat päättyneet. Israelilaiset astelivat lopultakin vankasti Luvatussa maassa.

45.

JERIKON VALLOITUS

Heprealaiset olivat päässeet Kanaaniin, mutta eivät olleet vielä vallanneet sitä, ja inhimillisesti katsoen sen valtaaminen olisi pakostakin vaikeaa ja kestäisi kauan, Sen kansa oli voimakasta rotua ja valmis torjumaan alueelleen tunkeutujat. Yhteisen vaaran pelko liitti eri heimot yhteen. Heillä oli ratsuja ja rautaisia sotavaunuja, maasto oli heille tuttua, ja he olivat tottuneita sotimaan. Tämä kaikki oli heillä etuna. Lisäksi heillä oli maansa vartijoina linnoituksia — »suuria, taivaan tasalle varustettuja kaupunkeja» (5 Moos. 9: 1). Vain vakuutus ulkopuolisen voiman tuesta saattoi antaa israelilaisille toiveita siitä, että lähestyvä taistelu voisi kallistua heidän voitokseen.

Yksi maan vahvimmista linnoituksista — suuri ja rikas Jerikon kaupunki — oli juuri heidän edessään, vain vähän matkan päässä heidän Gilgalin leiristään. Se sijaitsi hedelmällisen tasangon laidassa, joka tuotti tropiikin runsaita ja monipuolisia satoja. Se oli ylpeä kaupunki, jonka palatsit ja temppelit olivat ylellisyyden ja paheiden pesäpaikkoja. Tukevine varustuksineen se uhmasi Israelin Jumalaa. Jeriko oli eräs epäjumalanpalveluksen keskuksista ja omistettu erikoisesti kuun jumalattaren Astarotin palvontaan. Siellä harjoitettiin kanaanilaisten alhaisinta ja paheellisinta uskontoa. Israelin kansa saattoi katsella tätä pakanallista kaupunkia vain inhoten ja kauhistuen sitä; olihan heillä vielä tuoreessa muistissaan Beet-Peorissa tekemänsä synnin pelottavat seuraukset.

Joosua piti Jerikon kukistamista Kanaanin valloituksen ensi askeleena. Mutta aivan ensiksi hän halusi varmistua Jumalan

johdatuksesta, ja hänelle suotiinkin siitä vakuutus. Vetäydyttyään sivuun leiristä mietiskelemään ja rukoilemaan, että Israelin Jumala kävisi heidän edellään, Joosua näki aseistetun soturin. Tämä oli kookas ja hallitsevan näköinen »paljastettu miekka kädessä». Joosuan kysymykseen: »Oletko sinä meikäläisiä vai vihollisiamme?» tämä vastasi: »En, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies ja olen juuri nyt tullut.» Sama käsky, joka annettiin Moosekselle Hoorebilla: »Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa», ilmaisi salaperäisen muukalaisen todellisen luonteen. Israelin johtajan edessä seisoi Kristus, Korkein. Kunnioituksesta ja peloissaan Joosua lankesi kasvoilleen ja sai kuulla vakuutuksen: »Minä annan sinun käsiisi Jerikon sekä sen kuninkaan ja sotaurhot», ja sitten hänelle neuvottiin, miten kaupunki oli valloitettava.

Jumalallisen käskyn mukaisesti Joosua järjesti Israelin joukot. Kaupunkia vastaan ei saanut suorittaa mitään väkiryökköä. Heidän oli vain marssittava kaupungin ympäri kantaen Jumalan arkkia ja puhaltaen pasuunoihin. Kaikkien edellä marssi sotilaiden valiojoukko, joka tällä kertaa ei ollut omalla taidollaan ja urheudellaan valloittamassa kaupunkia vaan noudatti Jumalalta saamiaan ohjeita. Heitä seurasi seitsemän pappia pasuunoineen. Sitten oli jumalallisen kirkkauden sädekehän ympäröimän Jumalan arkin vuoro. Sitä kantoivat pyhän virkan sa mukaiseen asuun pukeutuneet papit. Heidän jälkeensä tuli muu kansa heimokunnittain, ja kullakin heimolla oli oma lipunsa. Tällainen kulkue kiersi tuota tuohon tuomittua kaupunkia. Heidän poljentansa lisäksi kuului vain pasuunien juhlavaa toivotusta, johon kaiku kukkuloilta vastasi kiirien viimein pitkin Jerikon katuja. Kierrettyään kaupungin joukot palasivat vaite-liaina teltoilleen, ja arkki asetettiin jälleen paikalleen pyhäkköön.

Kummissaan ja levottomina kaupungin vartijat tarkkailivat marssivien liikkeitä ja tiedottivat kaiken esimiehilleen. He eivät käsittäneet kaiken tämän menon merkitystä. Mutta nähdessään tuon valtaisan joukon kiertämässä kaupunkia kerran joka päivä ja papit kantamassa pyhää arkkia kauhistuivat kaupungin papit ja väki tuon näytelmän salaperäisyyttä. He tarkastivat uudelleen vankat varustuksensa ja katsoivat kykenevänsä torjumaan

Patriarkat ja profeetat

ankarimmankin hyökkäyksen. Monet sanoivat pilkallisesti, ettei moisilla mielenosoitusmarsseilla voitu aiheuttaa heille mitään vahinkoa. Mutta toiset seurasivat pelokkaina, miten kulkue kerran päivässä kiersi kaupungin. He muistivat Punaisen meren kerran väistyneen tämän kansan tieltä, eikä siitäkään ollut kauan, kun tulviva Jordan oli pysähtynyt päästääkseen tämän joukon ylitseen. Kuka sen tiesi, mitä ihmeitä Jumala vielä tekisi heidän hyväkseen.

Kuutena päivänä Israelin joukot kiersivät kaupungin. Seitsemannen päivän koittaessa Joosua jälleen järjesti Herran joukot. Nyt heidän oli määrä kiertää kaupunki seitsemän kertaa ja puhaltaa pasuunoista oikein voimakas huuto, sillä Jumala oli antanut kaupungin heidän valtaansa.

Suunnaton joukko lähti juhlallisesti taas kiertämään noita muureja. Aamuvarhaisen hiljaisuutta särkivät vain monien askelten rytmikäs poljento ja ajoittainen pasuunoiden soitto. Jykevät kivimuurit näyttivät uhmaavan koko piiritystä. Mutta muureilla katselivat vartijat yhä pelokkaampina, miten ensimmäistä kierrosta seurasi heti toinen, sitten kolmas, neljäs, viides ja kuudes. Mitä ihmettä nämä kumman liikehtimiset mahtoivat merkitä? Mitä valtaisa tapahtumaa ne mahtoivat enteillä? Vastausta ei tarvinnut odottaa kauan. Kun seitsemäs kierros oli tehty, pysähtyi kulkue. Pasuunat, joista ei kotvaan ollut kuulunut soittoa, pääsivät nyt ilmoille niin tärisyttävän äänen, että se tuntui järkyttävän maatakin. Kivimuurit vankkoine torneineen ja linnakkeineen huojuivat kuin perustuksiltaan kohotetuina ja romahtivat lysähtäen maahan. Jerikon asukkaat olivat kauhun lamauttamia, ja israelilaiset joukot marssivat sisälle ja valtasivat kaupungin.

Israelilaiset eivät saaneet voittoa omalla voimallaan, vaan se oli kokonaan Herran. Maan ensi hedelmänä kaupunki oli kaikkineen omistettava uhrina Jumalalle. Sen tuli opettaa Israelille, ettei sen pitänyt omin päin taistellen valloittaa Kanaania vaan toimia yksinkertaisesti Jumalan tahdon toteuttajana. Se ei saanut ahnehtia rikkauksia eikä tavoitella omaa kunniaansa vaan Herran, Kuninkaansa, kunniaa. Hän oli julistanut ennen kaupungin valtausta: »Kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, vihittäköön tuhon omaksi.» »Mutta karttakaa tuhon omaksi vihittyä,

ettette niin tule vihkineiksi Israelin leiriä tuhon omaksi ja syökse sitä onnettomuuteen.»

Kaikki kaupungin asukkaat ja siellä olevat eläimet, »miehet ja naiset, nuoret ja vanhat, vieläpä härät, lampaat ja aasit» oli miekalla surmattava. Vain uskollinen Raahab ja hänen kotinsa säästettiin vakoojien lupauksen mukaisesti. Kaupunki poltettiin; liekit nielivät ahnaasti sen palatsit ja temppelit, sen komeat asunnot ylellisine sisustuksineen, verhoineen ja vaatteineen. Sen mitä ei voitu hävittää tulella, »hopean, kullan sekä vaski- ja rautakalut», he veivät käytettäväksi pyhäkön palveluksessa. Kaupungin aluekin joutui kirouksen alaiseksi; Jerikoa ei saanut enää koskaan rakentaa tukikohdaksi; tuomioilla uhattiin jokaista, joka rohkenisi pystyttää uudelleen jumalallisen voiman luhistamat muurit. Kaiken Israelin kuullen julistettiin juhlaallisesti: »Kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka ryhtyy rakentamaan tätä Jerikon kaupunkia. Sen perustuksen laskemisesta hän menettäköön esikoisensa ja sen porttien pystyttämisestä nuorimpansa.»

Jerikon väen täydellinen tuhoaminen oli vain niiden käskyjen täyttämistä, jotka Mooseksen välityksellä oli aikaisemmin annettu Kanaanin asukkaista: »Kun sinä voitat ne, niin vihi heidät tuhon omiksi» (5 Moos. 7: 2). »Näiden kansojen kaupungeissa älä jätä ainoatakaan henkeä eloon» (5 Moos. 20:16). Monista nämä käskyt näyttävät sen rakastavan ja armollisen mielenlaadun vastaisilta, jota tähdennetään toisaalla Raamatussa, mutta ne olivat todella rajattoman viisauden ja hyvyyden sanelemia. Jumala aikoi vakiinnuttaa Israelin asumaan Kanaanissa ja tehdä siitä kansallisesti ja hallinnollisesti maanpäällisen valtakuntansa ilmaisun. Heitä ei aiottu vain oikean uskonnon perillisiksi vaan myös levittämään sen periaatteita kaikkialle maailmaan. Kanaanilaiset olivat vajonneet mitä saastaisimpaan ja turmelevimpaan pakanuuteen, ja maa oli välttämättä saatava puhdistetuksi sellaisesta, mikä varmasti estäisi Jumalaa toteuttamasta armotarkoituksiaan.

Kanaanin asukkaille oli suotu runsaasti tilaisuuksia parannuksen tekoon. Neljäkymmentä vuotta aikaisemmin olivat Jumalan Egyptille langettamat tuomiot ja Punaisen meren avautuminen todistaneet Israelin Jumalan ylivoimaisuudesta. Ja nyt oli Mi-

dianin, Gileadin ja Baasanin kuninkaiden kukistaminen lisäksi osoittanut Herran olevan kaikkia jumalia ylempänä. Hän oli ilmaissut luonteensa pyhyiden ja saastaisuuden inhonsa rankaisemalla Israelia tämän osallistumisesta Baal-Peorin iljettäviin menoihin. Kaikki nämä tapahtumat olivat tuttuja Jerikon asukkaille, ja monet olivat Raahabin tavoin vakuuttuneita, vaikkeivät alistuneetkaan kuuliaisiksi, siitä että Herra, Israelin Jumala »on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä». Samoin kuin maan asukkaiden ennen vedenpaisumusta oli kanaanilaistenkin elämä pelkkää taivaan häpäisemistä ja maan saastuttamista. Sekä rakkaus että oikeus vaativat näiden Jumalaa vastaan kapinoivien ja ihmisyyden vihollisten pikaista hävittämistä.

Ylpeän Jerikon varustukset olivat neljäkymmentä vuotta aikaisemmin saaneet epäuskoiset vakoojat kauhun valtaan, mutta miten helposti taivaan sotajoukot kaatoivatkaan maahan sen muurit! Israelin Väkevä oli sanonut: »Minä annan sinun käsiisi Jerikon.» Tälle sanalle ei ihmisvoima mahtanut mitään.

»Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit» (Hebr. 11: 30). Herran sotajoukon Päämies keskusteli vain Joosuan kanssa ilmaisematta itseään kaikelle kansalle, ja he saivat uskoa tai epäillä Joosuan sanoja sekä totella niitä käskyjä, joita hän antoi Herran nimessä, tai kieltäytyä tunnustamasta hänen arvovaltaansa. He eivät voineet nähdä sitä enkelten joukkoa, joka avusti heitä Jumalan Pojan johdolla. He olisivat voineet päätellä tähän tapaan: »Miten mieletöntä meidän onkaan liikuskella tällä tavoin ja miten naurettavaa onkaan päivästä toiseen kierrellä näitä kaupungin muureja. Ei se kuitenkaan vaikuta mitään noihin pilviä tavoitteleviin vallitorneihin, vaikka päästelisimme kuinka pitkiä puhalluksia oinaansarvistamme.» Mutta kun israelilaiset joutuivat suorittamaan näitä menoja niin kauan ennen muurien lopullista luhistumista, Jumala antoi heille täten suunnitellusti tilaisuuden harjoittaa uskoaan. Tämän tarkoituksena oli painaa heidän mieleensä, ettei heidän väkevyytensä ollut ihmisen viisaudessa eikä voimassa vaan yksin heidän pelastuksensa Jumalassa. Näin heidän tuli tottua täysin luottamaan jumalalliseen Johtajaansa.

Jumala haluaa tehdä suuria niiden hyväksi, jotka luottavat

häneen. Hänen kansakseen tunnustautuvilla ei ole nykyistä enempää voimaa siksi, että he luottavat niin paljon omaan viisauteensa eivätkä anna Herralle tilaisuutta ilmaista voimaansa heidän hyväkseen. Hän tahtoo auttaa uskovia lapsiaan jokaisessa hätätilanteessa, jos he vain täysin luottavat häneen ja uskollisesti tottelevat häntä.

Kohta Jerikon kukistumisen jälkeen Joosua päätti hyökätä pieneen Ain kaupunkiin, joka sijaitsi rotkojen keskellä muutamia kilometrejä Jordanin laaksosta länteen. Faikalle lähetetyt vakoojat toivat palatessaan tiedon, että asukkaita oli vähän ja ettei kaupungin kukistamiseen tarvittu suurtakaan joukkoa.

Jumalan antaman suuren voiton jälkeen israelilaiset olivat alkaneet luottaa itseensä. Hän oli luvannut heille Kanaanin maan, ja he tunsivat olevansa turvassa muistamatta, että saattoivat menestyä vain jumalallisen avun turvin. Joosuakin laati Ain valtaussuunnitelmansa kysymättä neuvoa Jumalalta.

Israelilaiset olivat alkaneet kehuskella omaa voimaansa ja halveksia vihollisiaan. He odottivat helppoa voittoa ja pitivät kolmea tuhatta miestä riittävän suurena valtausjoukkona. Nämä ryntäsivät hyökkäykseen varmistumatta siitä, että Jumala olisi heidän kanssaan. He pääsivät etenemään miltei kaupungin portille, mutta kohtasivatkin siellä puolustajain sitkeän vastarinnan. Vihollisten paljous ja täysi varautuminen hyökkääjien tuloon sai nämä pakokauhun vallassa pakenemaan suin päin alas jyrkkää rinnettä. Kanaanilaiset säntäsivät heidän peräänsä, »ajoivat heitä takaa kaupungin portilta ja voittivat heidät rinteessä». Vaikkei kahakassa kaatunut kuin kolmekymmentä kuusi miestä, tappio masensi koko Israelin joukot. »Silloin kansan sydän raukesi ja tuli kuin vedeksi.» Tämä oli heidän ensimmäinen varsinainen yhteenottonsa kanaanilaisten kanssa, ja jos jo tällaisen pikku kaupungin puolustajat ajoivat heidät pakosalle, niin mitä olikaan odotettavissa suuremmilta ratkaisuteluilta? Joosua piti heidän huonoa menestystään merkinä Jumalan epäsuosiosta ja huolissaan ja peloissaan »repäisi vaatteensa ja lankesi kasvoilleen maahan Herran arkin eteen ja oli siinä iltaan saakka, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle».

»Voi, Herra, Herra», hän huusi, »minkätähden toit tämän

kansan Jordanin yli antaaksesi meidät amorilaisten käsiin ja tuhotaksesi meidät? Oi, Herra, mitä sanoisinkaan, kun Israel on kääntynyt pakoon vihollistensa edestä! Kun kanaani-laiset ja kaikki muut maan asukkaat sen kuulevat, niin he saar-tavat meidät ja hävittävät meidän nimemme maan päältä. Mitä aiot tehdä suuren nimesi puolesta?»

Herra vastasi: »Nouse! Miksi makaat kasvoillasi? Israel on tehnyt syntiä, he ovat rikkoneet minun liittoni, jonka minä olen heille säätänyt.» Nyt täytyi toimia ripeästi ja tarmokkaasti eikä masentua ja valitella. Leirissä oli salaista syntiä, ja se oli paljas-tettava ja poistettava ennen kuin Herra saattoi lähestyä ja siu-nata kansaansa. »En minä enää ole teidän kanssanne, ellette hävitä keskuudestanne tuhon omaksi vihittyä.»

Jumalan käskyä oli rikkonut eräs, joka oli nimetty toimeen-panemaan hänen rangaistustuomioitaan. Ja koko kansaa pidet-tiin vastuullisena tämän rikkojan syyllisyydestä: »He ovat otta-neet sitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, he ovat varastaneet ja valhetelleet.» Sitten Joosualle annettiin rikollisen paljasta-mista ja rankaisua koskevia ohjeita. Syyllisen selville saamisek-si oli heitettävä arpa. Syntistä ei ilmaistu heti suoraan, vaan asian selvitystä viivyteltiin jonkin aikaa, jotta kansa tuntisi vas-tuunsa keskuudessaan olevasta synnistä, syventyisi sydämen tutkisteluun ja nöyryyisi Jumalan edessä.

Varhain aamulla Joosua kokosi kansan heimokunnittain ja aloitti vakavan ja vaikuttavan arvanheiton. Askel askeleelta tut-kimus edistyi. Ensimmäin otettiin selville heimo, sitten suku, sitten perhekunta ja lopulta siitä mies, ja niin Jumalan sormi osoitti Aakanin, Karmin pojan, Juudan heimosta olevan Israelin ikä-vyyksien aiheuttajan.

Jottei miehen syyllisyydestä jäisi mitään epäilystä eikä hänen tuomiotaan voitaisi pitää vähääkään epäoikeudenmukaisena, Joosua vakavasti kehotti Aakania tunnustamaan asian todellisen laidan. Miesparka tunnustikin avoimesti koko rikoksensa: »Mi-nä todella olen tehnyt syntiä Herraa, Israelin Jumalaa, vastaan.

kun minä näin saaliin joukossa kauniin sinearilaisen vai-pan, kaksisataa sekeliä hopeata ja kultalevyn, viidenkymmenen sekelin painoisen, niin minussa syttyi niihin himo, ja minä otin ne; ne ovat kätkeytyinä maahan keskelle minun teltaani.» Heti

lähetettiin miehiä tutkimaan telttaa ja kaivamaan sanotusta kohdasta. »Siellä oli kätkö hänen teltassaan, hopea alimpana. Ja he ottivat ne teltasta, veivät ne Joosuan luo ja panivat Herran eteen.»

Tuomio julistettiin ja pantiin heti täytäntöön. »Miksi olet syössyt meidät onnettomuuteen», kysyi Joosua. »Herra syöksee sinut onnettomuuteen tänä päivänä.» Koska kansaa oli pidetty vastuullisena Aakanin synnistä ja se oli kärsinyt sen seurauksista, saivat kansan edustajat toimeenpanna rangaistuksen. »Silloin koko Israel kivitti hänet kuoliaaksi.»

Sitten hänen päälleen kasattiin iso kivistä muistoksi tätä synnistä ja sen rangaistuksesta. »Sentähden kutsutaan sitä paikkaa vielä tänäkin päivänä Aakorin laaksoksi», mikä merkitsee onnettomuuteen syöksemistä. Ja Aikakirjoissa ovat hänen muistosanansa: »Aakar, joka syöksi Israelin onnettomuuteen» (1 Aikak.2:7).

Aakan uhmasi synnillään aivan suoria ja vakavia varoituksia ja Jumalan voiman valtavia ilmauksia. »Karttakaa tuhon omaksi vihittyä, ettette niin tule vihkineiksi Israelin leiriä tuhon omaksi», oli Jumala julistanut koko Israelille heti Jordanin ihmeellisen ylityksen jälkeen, jolloin Jumalan liiton hyväksymisen merkiksi kansa ympärileikattiin ja vietettiin pääsiäistä ja jolloin liiton Enkeli, Herran sotajoukon Päämies, ilmestyi. Sitten oli seurannut Jerikon valloitus aivan kuin näytteeksi siitä tuhosta, joka kerran on varmasti oleva Jumalan lain kaikkien rikkojien osana. Se tosiasia, että Israel oli saanut voittonsa vain Jumalan avulla eikä ollut valloittanut Jerikoa omin voimiensa, teki vakavasti varteenotettavaksi sen kiellon, joka varoitti heitä ottamasta saalista. Jumala oli oman sanansa voimalla kukistanut tämän tukikohdan. Voitto oli hänen, ja kaupunki oli kaikkienensa omistettava hänelle.

Israelin miljoonien joukosta vain yksi mies oli uskaltanut tuon vakavan voiton ja tuomion hetkenä rikkoa Jumalan käskyä. Aakanin ahneuden oli herättänyt »kauniin sinearilaisen vaiipan» näkeminen, kuten hän sitä kutsui vielä ollessaan kuoleman kanssa kasvokkain. Yksi synti johti toiseen, ja hän anasti Herran aarteistoon tarkoitettua kultaa ja hopeaa — riisti Jumalalta Kanaanin ensi hedelmiä.

Patriarkat ja profeetat

Aakanin perikatoon johtanut kuolettava synti pohjautui ahneuteen, joka on yleisimpiä ja vähiten kavahdettuja syntejä. Vaikka muita rikkomuksia paljastetaan ja rangaistaan, miten harvoin kymmenennen käskyn loukkaamista edes arvostellaan. Tämän synnin suunnattomuus ja sen hirvittävät seuraukset ovat Aakanin tapauksen opetuksia.

Ahneus on vähitellen kehittyvä pahe. Aakan oli pitänyt vireillä voitonhimoa kunnes se oli kehittynyt tavaksi, joka sitoi hänet miltei murtamattomilla kahleilla. Tämän paheen alkuvaiheessa hän olisi kavahtanut sitä ajatusta, että hän näin oli syöksemässä Israelia onnettomuuteen. Mutta synti turrutti hänen käsityksensä, ja kun hän sitten joutui kiusaukseen, ei hän kyennytkään sitä lainkaan vastustamaan.

Eikö vieläkin tehdä samankaltaisia syntejä yhtä vakavista ja selvistä varoituksista huolimatta? Meitä kielletään yhtä suoraan antamasta valtaa ahneudelle kuten Aakania, joka anasti itselleen Jerikon saalista. Jumala on sanonut sen olevan epäjumalanpalvelusta. Meitä varoitetaan: »Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa» (Matt. 6:24). »Katsokaa eteenne ja kavahtakaa kaikkea ahneutta» (Luuk. 12: 15). »Ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne» (Ef. 5: 3). Meitä varoittaa Aakanin, Juudaksen, Ananiaan ja Safiiran pelottava kohtalo. Ja näiden kaikkien taustalla on Lusiferin kohtalo, tuon »aamuruskon pojan», joka korkeampaa asemaa itselleen ahnehtien menetti iäksi taivaan kirkkauden ja autuuden. Ja kuitenkin, kaikista näistä varoituksista huolimatta, ahneus rehoittaa.

Sen likaiset jäljet ovat kaikkialla nähtävissä. Se tekee perheet tyytymättömiksi ja riitaisiksi. Se saa köyhän kadehtimaan ja vihaamaan rikasta ja rikkaan puolestaan sortamaan köyhää. Eikä tätä pahetta tavata yksin maailmassa vaan myös seurakunnassa. Miten yleisesti täälläkin havaitaan itsekkyyttä, ahneutta, korkealle kurottelua, rakkaudentekojen laiminlyömistä ja Jumalalta riistämistä »kymmenyksissä ja antimissa». Maineeltaan »hyvien ja sääntillisten» seurakuntalaisten joukossa on valitettavasti monia Aakaneita. Moni tulee ylväästi kirkkoon ja istuu Herran pöydässä, vaikka hän on kartuttanut omaisuuttaan salatuilla laittomilla voitoilla ja sellaisella, minkä Jumala on kironnut. Kauniin sinerialaisen vaipan tähden monen monet uh-

raavat omantuntonsa puhtauden ja taivastoivonsa. Niitä on paljon, jotka vaihtavat kunniallisuutensa ja käyttökelpoisuutensa pussilliseen hopeasekeleitä. Kärsivien köyhien huudoista ei välitetä, ja evankeliumin valoa estetään leviämistä. Huonoilla tavoilla annetaan kristinuskosta niin valheellinen kuva, että maailmalliset pääsevät pilkkaamaan sitä, ja kuitenkin sen ahne tunnustaja jatkaa rikkautensa kokoamista. »Riistääkö ihminen Jumalalta? Te kuitenkin riistätte minulta» (Mal. 3:8), sanoo Herra.

Aakanin synti tuotti onnettomuutta koko kansalle. Yhden miehen synnin tähden koko seurakunta joutuu Jumalan epäsuosioon, kunnes rikkomus otetaan selville ja poistetaan. Sitä vaikutusta, jota seurakunnan tulee eniten pelätä, eivät jätä avoimet vastustajat, epäuskoiset eivätkä pilkkaajat vaan ne Kristuksen seuraajat, jotka eivät elä tunnustuksensa mukaisesti. Nämä ne estävät Jumalaa siunaamasta Israelia ja heikentävät hänen kansaansa.

Kun seurakunta on vaikeuksissa, kun se kylmenee ja rappeutuu hengellisesti, niin että Jumalan viholliset pääsevät voitolle, silloin ei ole syytä ruveta kädet ristissä valittelemaan sen onnetonta tilaa, vaan ryhtykööt sen jäsenet tiedustelemaan leiristä mahdollista Aakania. Nöyrin ja sydäntä tutkistelevin mielin koettakoon kukin saada selville ne salatut synnit, jotka estävät Jumalan läsnäolon.

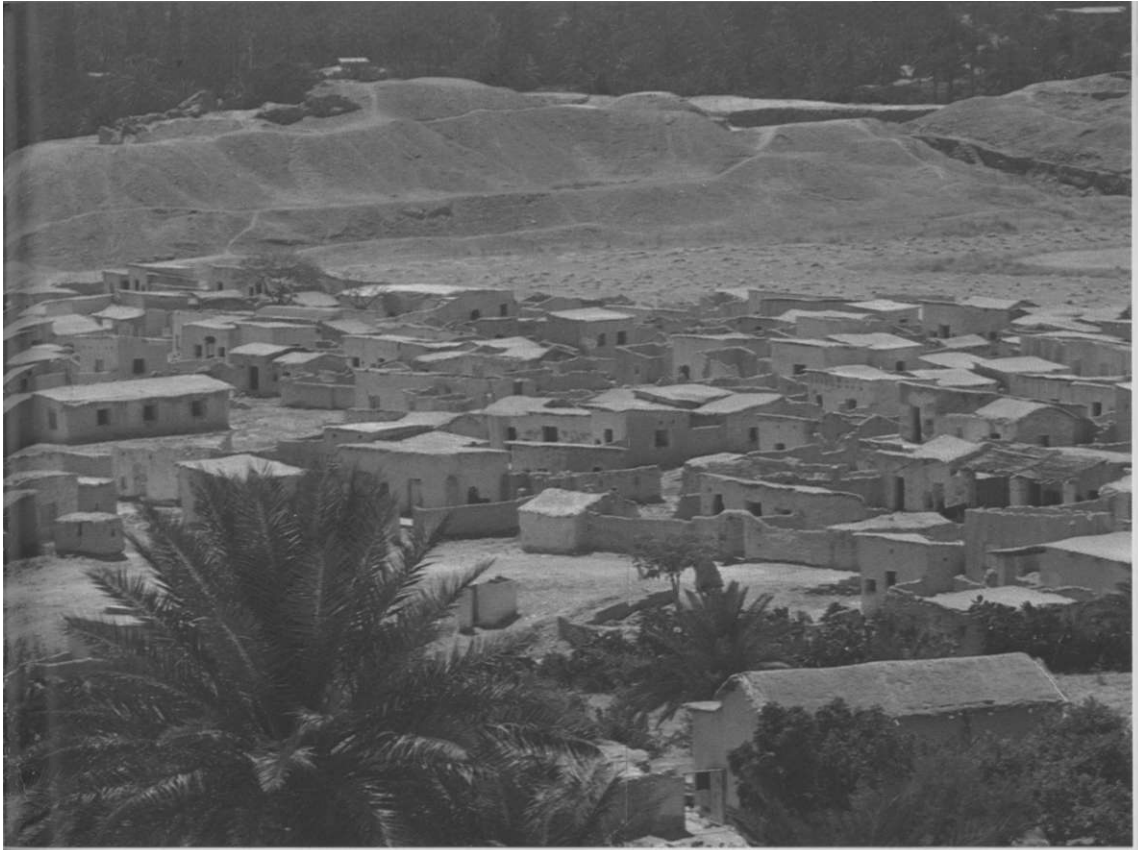
Aakan myönsi syyllisyytensä, mutta vasta sitten kun tunnustuksesta ei enää ollut hänelle mitään hyötyä. Hän oli nähnyt Israelin joukkojen palaavan Aista lyötyinä ja masentuneina, mutta hän ei silloin astunut esiin tunnustamaan syntiään. Hän oli nähnyt Joosuan ja Israelin vanhimmat kumartuneina maahan niin syvästi surren, etteivät kyenneet puhumaan mitään. Jos hän edes silloin olisi tunnustanut, se olisi vielä osoittanut hänen todella katuvan. Mutta hän oli yhä vaiti. Hän oli kuullut julistettavan, että suuri rikos oli tehty, ja kuunnellut tarkkaa selostusta sen laadustakin. Mutta hänen huulensa pysyivät suljettuihin. Sitten aloitettiin vakava tutkimus. Miten kauhu riipaisikaan hänen sydäntään, kun arpa osui hänen heimoonsa, sitten hänen sukuunsa ja lopulta hänen perhekuntaansa! Mutta vielääkään hän ei tunnustanut vähääkään, ennen kuin Jumalan sormi osoit-

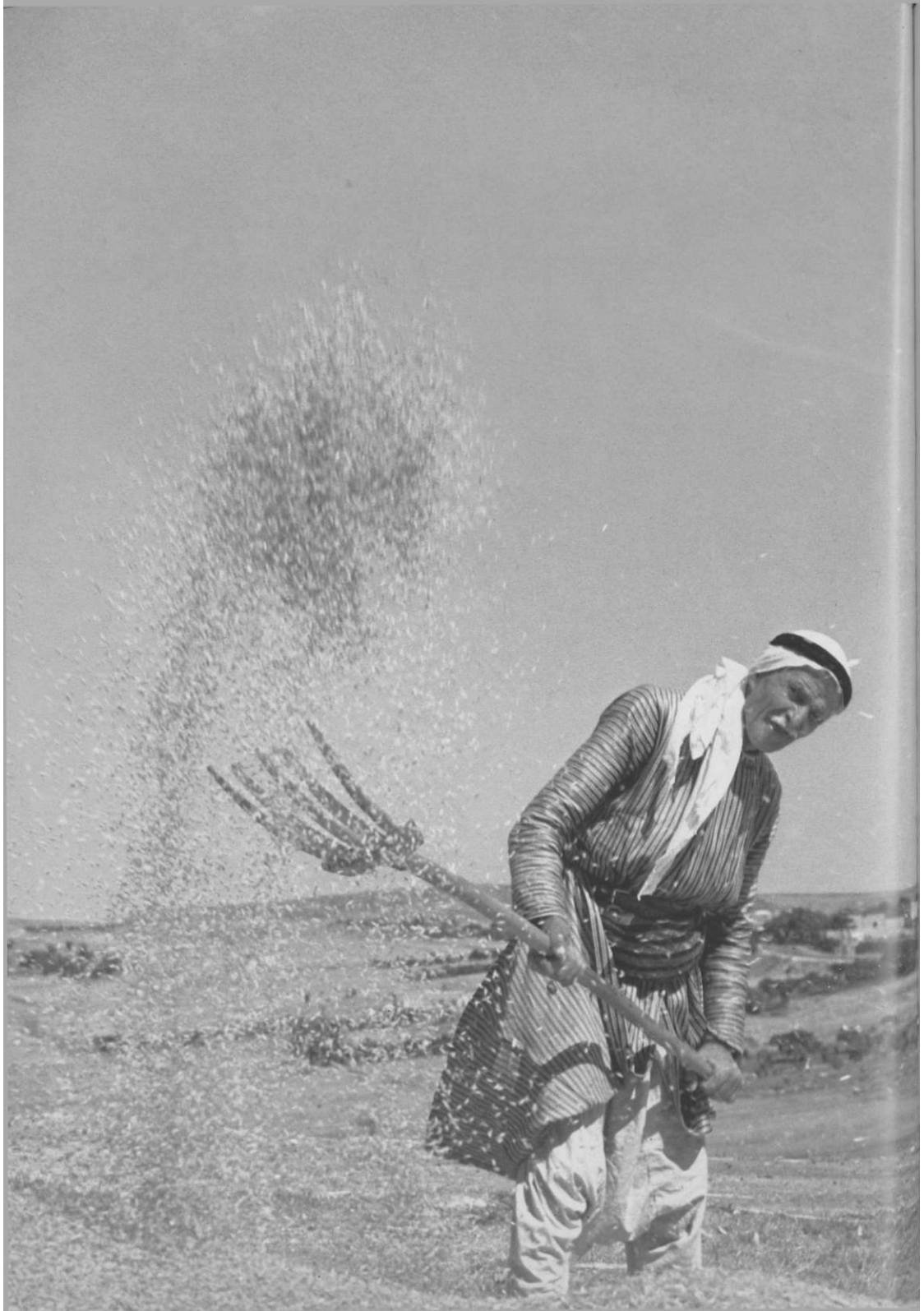
Patriarkat ja profeetat

ti suoraan häntä. Vasta silloin, kun hänen syntiään ei enää voitu salata, hän myönsi totuuden. Miten usein tehdäänkään samanlaisia tunnustuksia. On aivan eri asia myöntää toteennäytetyt tosiasiat kuin tunnustaa syntejä, joita eivät tunne muut kuin Jumala ja me itse. Aakan ei olisi tunnustanut, ellei hän siten olisi toivonut voivansa välttyä rikoksensa seurauksilta. Mutta hänen tunnustuksensa vain osoitti hänen rangaistuksensa oikeaksi. Siihen ei liittynyt mitään aitoa synnin katumusta, ei synnintuntoa, ei mielenmuutosta eikä pahuuden inhoa.

Tällaisia tunnustuksia tulevat sylliset tekemään kerran Jumalan tuomioistuimen edessä jokaisen tapauksen tultua ratkaistuksi joko elämään tai kuolemaan vieväksi. Asianomaiset myöntävät syntinsä kuultuaan, mitä seurauksia siitä on heille itselleen. Sielusta pusertuu tunnustus tuomion alaisuuden hirvittävässä tunnossa ja sen pelokkaassa odotuksessa. Mutta moiset tunnustukset eivät voi vapauttaa syntistä.

Niin kauan kuin rikkomukset pysyvät toisilta salassa, tuntevat monet Aakanin tavoin olonsa turvalliseksi ja uskottelevat itselleen, ettei Jumala niin kovin ankarasti suhtaudu kaikkeen pahuuteen. Mutta he havahtuvat sitten tuomion päivänä liian myöhään huomaamaan, ettei mikään uhri olekaan sovittanut heitä iankaikkisesti. Kun taivaan kirjat avataan, ei Tuomari ääneensä julista ihmistä sylliseksi vaan luo vääryyden tekijään läpituikuvan, vakuuttavan katseensa, ja silloin tämä muistaa elävästi jokaisen tekonsa ja jokaisen elämänsä tapauksen. Ei häntä tarvitse niin kuin Joosuan aikana etsiskellä heimosta perheeseen asti, vaan hänen omilta huuliltaan kirpoaa hänen häpeänsä tunnustaminen. Ihmisiltä salatut synnit julistetaan silloin koko maailmalle.

46.

SIUNAUKSET JA KIROUKSET

Kun Aakanin tuomio oli pantu täytäntöön, käskettiin Joosuan koota kaikki sotaväki ja lähteä uudelleen Aita vastaan. Jumala oli nyt voimallaan tukemassa kansaansa, ja pian he saivatkin kaupungin haltuunsa.

Nyt luovuttiin kuitenkin sotilaallisista jatkotoimista toistaiseksi, jotta koko Israel voisi osallistua vakavaan jumalanpalvelukseen. Kansa halusi innokkaasti päästä asumaan Kanaaniin, mutta perheillä ei ollut vielä koteja eikä maata. Niiden saanti taas edellytti kanaanilaisten karkotusta. Mutta niin tärkeää kuin tämä olikin, oli sitä lykättävä tuonnetuksi vielä tärkeämmän velvollisuuden takia.

Ennen kuin he pääsisivät perintöosaansa, heidän oli uudistettava kuuliaisuuden liittonsa Jumalan kanssa. Mooseksen viimeisten ohjeiden mukaan heimot oli kahdesti kutsuttu koolle Sikemissä Eebalin ja Garissimin vuorille antamaan juhlallisen lupauksensa Jumalan lain noudattamisesta. Tämän mukaisesti tuli koko kansan, ei vain miesten vaan myös »naisten, lasten ja mukana kulkevien muukalaisten» lähteä Gilgalin leiristään kulkemaan vihollistensa maan halki Sikemin laaksoon joka oli miltei maan keskiosassa. Vaikka viholliset ympäröivät heitä joka puolelta, Jumala varjeli heitä niin kauan kuin he olivat hänelle kuuliaisia. Nyt kuten Jaakobin aikanakin, »Jumalan kauhu valtasi heidän ympärillään olevat kaupungit» (1Moos. 35: 5), eikä heprealaisia häiritetty.

Viljan viskaaja Gibeonissa, kymmenisen kilometriä Jerusalemita luoteeseen. Gibeonilaiset tekivät israelilaisten kanssa liiton uskotellen tullessa kaukaisesta maasta.

Patriarkat ja profeetat

Tähän juhlalliseen tilaisuuteen valittu paikka oli jo ennestään pyhä, koska se liittyi heidän isiensä historiaan. Siellä Aabraham rakensi ensimmäisen alttarinsa Herralle Kanaanin maassa. Sinne sekä Aabraham että Jaakob pystyttivät telttansa. Sieltä Jaakob osti maapalstan, johon heimojen oli määrä haudata Joosefin ruumis. Siellä oli myös Jaakobin kaivama kaivo sekä tammi, jonka alle hän kätki perhekuntansa »vieraat jumalat».

Valittu paikka oli koko Palestiinan kauneinta seutua ja sopivan arvokas tällaisen suuren ja vaikuttavan tapahtuman näyttämöksi. Viehkeänä levittäytyi alastomien kukkuloiden välinen vehreä laakso oliivilehtoinen ja luonnonkukkien koristamine ketoineen, joita vilkkaat vuoripurot kastelivat. Laakson eri puolilla mutta lähellä toisiaan kohosivat Eebalin ja Garissimin vuoret. Niiden alapenkereet olivat sellaisinaan valmiita puhujakorokkeita, joilta lausuttuna jokainen sana oli selvästi kuultavissa toisellakin puolella. Ja rinteillä oli tarpeeksi tilaa suurillekin kuulijakunnille.

Moosekselta saatujen ohjeiden mukaisesti pystytettiin suurista kivistä muistomerkki Eebalin vuorelle. Näihin ennalta kalkittuihin kiviin piirrettiin laki — ei vain niitä kymmentä käskyä, jotka julistettiin Siinailla ja kaiverrettiin kivitauluihin, vaan myös Moosekselle annetut lait, jotka hän oli kirjoittanut kirjaan. Tämän muistomerkin viereen rakennettiin luonnonkivistä alttari, jolla suoritettiin uhreja Herralle. Oma merkityksensä oli silläkin, että alttari pystytettiin juuri Eebalin vuorelle, missä kirouskin lausuttiin. Tämä korosti sitä tosiasiaa että Israel oli rikkomalla Jumalan lain langettanut ylleen Jumalan vihan ja olisi heti joutunut kärsimään ansaitsemansa rangaistuksen ilman Kristuksen sovitusyötä, jota uhrialttari kuvasi.

Heimoista kuusi — kaikki Leean ja Raakelin jälkeläisiä — sijoittui Garissimin vuorelle, kun taas orjattarien jälkeläiset sekä Ruubenin ja Sebulonin heimolaiset asettuivat Eebalin vuorelle. Papit ja arkki jäivät heidän välilleen laaksoon. Merkkitorvella kehoitettiin kansaa hiljentymään, ja sitten, syvän hiljaisuuden vallitessa, Joosua pyhän arkin sivulla seisten luki ne siunaukset, jotka seuraisivat Jumalan lain kuuliaista noudattamista. Tähän kaikki Garissimille asettuneet heimot vastasivat aamennellaan. Sitten hän luki kiroukset, ja Eebalin vuorelta heimot

antoivat samoin niihin vastauksensa. Tuhannet ja taas tuhannet julistivat näin juhlallisesti kuin yhtenä miehenä ja yhteen ääneen suostumuksensa. Sen jälkeen luettiin Jumalan laki sekä Moosekselta saadut säädökset ja tuomiot.

Jumala oli itse Siinailla julistanut lakinsa Israelille, ja hänen omalla kädellään kirjoittamansa pyhät käskyt säilytettiin yhä arkissa. Nyt ne jäljennettiin kaikkien luettaviksi. Kaikki saivat nyt itse nähdä ne liiton ehdot, joilla he saivat Kanaanin omakseen. Kaikkien oli ilmaistava hyväksyvänsä liiton ehdot sekä sen noudattamiseen liittyvät siunaukset ja sen rikkomiseen liittyvät kiroukset. Sen lisäksi että laki piirrettiin muistokiviin Joo-sua itse luki sen kaiken Israelin kuullen. Siitä ei ollut montakaan viikkoa kun Mooses oli puheissaan esittänyt koko lain kirjan kansalle, mutta silti Joosua luki lain toistamiseen.

Tätä ei tehty vain Israelin miesten, vaan myös naisten ja lasten läsnäollessa, sillä heidänkin oli tärkeää tuntea ja täyttää velvollisuutensa. Jumala oli sanonut Israelille käskyistään: »Painakaa siis nämä minun sanani sydämeenne ja mieleenne ja sitokaa ne merkiksi käteenne, ja ne olkoot muistolauseena otsalanne; ja opettakaa ne lapsillenne, että te ja teidän lapsenne kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannotulla valalla lupasi antaa heille, niin kauan kuin taivas maan yli kaareutuu» (5Moos. 11: 18—21).

Joka seitsemäs vuosi oli koko laki luettava kaiken Israelin ollessa koolla, Mooseksen käskyn mukaan: »Joka seitsemäs vuosi, määrättyinä aikana vapautusvuonna, lehtimajanjuhlassa, kun koko Israel tulee Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen siinä paikassa, jonka hän valitsee, lue tämä laki koko Israelin läsnäollessa, heidän kuultensa. Kokoa kansa, miehet, naiset ja lapset sekä muukalaiset, jotka asuvat porttiesi sisäpuolella, että he kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalanne, ja tarkoin pitämään kaikki tämän lain sanat, ja että heidän lapsensa, jotka eivät vielä sitä tunne, kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalanne, niin kauan kuin elätte siinä maassa, johon menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne» (5Moos. 31: 10—13).

Saatana on aina toiminnassa pyrkien vääristelemään sen mitä Jumala on sanonut, sokaisemaan mielen ja pimentämään ym-

Patriarkat ja profeetat

määräyksen suistaakseen ihmiset syntiin. Siksi Jumala esittää vaatimuksensa niin selvin sanoin ettei kenenkään tarvitse erehtyä. Jumala koettaa alati vetää ihmisiä luokseen varjelukseensa, jottei saatanan julma, petollinen toiminta ylittäisi heihin. Hän on alentunut puhumaan heille omalla äänellään ja kirjoittamaan elävät käskynsä omalla kädellään. Ja nämä siunatut sanat on elämää uhkuvina ja totuuden valaisemina annettu ihmisille täydelliseksi oppaaksi. Koska saatana on niin karkäs kääntämään huomion ja kiintymyksen pois Herran lupauksista ja vaatimuksista, on syytä sitäkin ahkerammin painaa ne mieleen ja sydämeen.

Kristillisten opettajien tulisi entistä huolellisemmin opettaa kansaa tuntemaan Raamatun historian tapahtumia ja opetuksia sekä Herran varoituksia ja vaatimuksia. Ne olisi esitettävä niin yksinkertaista kieltä käyttäen että lapsetkin käsittävät opetuksen. Sekä sananjulistajien että vanhempien tulisi huolehtia siitä että nuorille opetetaan Raamatun tuntemusta.

Vanhemmat voivat ja heidän tulisi innostaa lapsiaan tutustumaan Raamatun pyhiltä lehdiltä saatavaan monenlaiseen tietoon. Mutta tämä edellyttää, että he itse ovat siitä kiinnostuneita. Heidän täytyy tuntea sen opetuksia ja puhua niistä, kuten Jumala käski Israelia, »kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannelsasi ja ylös noustessasi» (5Moos. 11: 19). Niiden jotka toivovat lastensa rakastavan ja kunnioittavan Jumalaa, on puhuttava hänen hyvyydestään, valtasuuruudestaan ja voimastaan jotka ilmenevät hänen sanassaan ja luomistöissään.

Raamatun jokainen luku ja jokainen jae on Jumalan viestintää ihmisille. Meidän pitäisi sitoa sen käskyt merkiksi käteemme ja muistolauseeksi otsallemme. Jos niitä luettaisiin ja noudatettaisiin, ne johdattaisivat Jumalan kansaa samoin kuin israelilaiset vaelsivat päivisin pilvenpatsaan ja öisin tulenpatsaan opastamina.

47.

LIITTO GIBEONILAISTEN KANSSA

Sikemistä israelilaiset palasivat Gilgalin leiriinsä. Täällä heidän luokseen saapui pian outo lähetystö, joka halusi päästä sopimukseen heidän kanssaan. Lähettiläät selittivät tullessa kaukaisesta maasta, ja tämän käsityksen voi saada heidän ulkoasustaan-kin. Heidän vaatteensa olivat vanhat ja nuhruiset, kenkensä paik-
katut, eväänsä homeessa ja viinileilinsä repeytyneet ja solmei-
lemalla kuin konsanaan matkan varrella kiinni kurotut.

He väittivät olevansa kotoisin Palestiinan ulkopuolelta ja selittivät kaukaisessa kotimaassaan kuullun, mitä ihmeitä Jumala oli tehnyt kansansa avuksi. Siksi heidät oli lähetetty liittoutumaan Israelin kanssa. Heprealaisia oli varoitettu solmimasta mitään liittoa Kanaanin epäjumalanpalvelijoiden kanssa, ja siksi kansan päämiehet suhtautuivat muukalaisten puheisiin kovin epäluuloisesti. »Kenties te asutte täällä meidän keskellämme», he sanoivat. Tähän lähettiläät vastasivat ainoastaan: »Me olemme sinun palvelijoitasi.» Mutta kun Joosua suoraan kysyi heiltä: »Keitä te olette ja mistä tulette», he toistivat aikaisemman lausuntonsa ja lisäsivät vilpittömyytensä vakuudeksi: »Tämä leipämme oli vielä lämmintä, kun kotoa otimme sen evääksi lähtiessämme matkalle teidän luoksenne, ja katso, nyt se on kuivaa ja murentunutta. Ja nämä viinileilit, jotka uusina täytimme, ovat nyt repeytyneitä; ja nämä vaatteemme ja kenkämme ovat kovin pitkällä matkalla kuluneet.»

Näytteet riittivät hälventämään epäilykset. Heprealaiset »eivät kysyneet Herran mieltä. Niin Joosua takasi heille rauhan ja teki heidän kanssaan liiton, luvaten jättää heidät henkiin; ja kansan päämiehet vanhoivat heille valan.» Näin tuli liitto solmituksi. Kolme päivää myöhemmin totuus selvisi. »Saatiin kuulla, että he olivat lähiseuduilta ja asuivat heidän keskellensä.» Tietäessään että heprealaisia oli mahdoton vastustaa gibeonilaiset olivat turvautuneet juoneen säilyttääkseen henkensä.

Israelilaiset pahastuivat kovin todetessaan joutuneensa petetyiksi. Kansan närkästys vain yltyi sen päästyä kolmen päivän matkan jälkeen gibeonilaisten kaupunkeihin, jotka olivat suunnilleen maan keskiosissa. »Ja koko seurakunta napisi päämiehiä vastaan.» Nämä puolestaan kieltäytyivät rikkomasta sopimusta, vaikka siihen olikin päästyä petoksen avulla, koska he olivat »vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta.» Ja niin »israelilaiset eivät surmanneet heitä». Gibeonilaiset olivat luvanneet lakata palvelemasta epäjumalia ja ruveta palvelemaan Herraa, eikä heidän henkiin jättämisensä loukannut sitä Jumalan käskyä, jonka mukaan epäjumalia palvelevat kanaanilaiset oli hävitettävä. Näin siis heprealaiset eivät olleet valallaan sitoutuneet tekemään syntiä. Ja vaikka heidät olikin petollisesti houkuteltu vannomaan valansa, ei sitä silti sopinut rikkoa. Velvoitus, johon joku on sanallaan sitoutunut — ellei se pakota tekemään häntä mitään väärää — on täytettävä. Mikään voiton, koston tai oman edun tavoittelu ei voi mitenkään kumota valan tai sitoumuksen loukkaamattomuutta. »Herralle kauhistus ovat valheelliset huulet» (Sanani. 12: 22). »Joka ei valaansa riko, vaikka on vannonut vahingokseen», »saa astua Herran vuorelle» ja »seisoa hänen pyhässä paikassansa» (Ps. 15: 4; 24: 3).

Gibeonilaiset jätettiin henkiin mutta määrättiin suorittamaan halpa-arvoisia töitä pyhäkön tarpeisiin. »Joosua sinä päivänä määräsi heidät seurakunnan ja Herran alttarin halonhakkaajiksi ja vedenkantajiksi.» He suostuivat kiitollisina näihin ehtoihin, koska tiesivät menetelleensä vilpillisesti ja olivat ilomielin valmiit maksamaan hengestänsä mitä tahansa. »Katso, nyt me olemme sinun käsissäsi», he sanoivat Joosualle, »tee meille, mikä mielestäsi on hyvin ja oikein.» Vuosisatoja heidän jälkeläisensä askaroivat näissä pyhäkön palvelustehtävissä.

Gibeonilaisten alueella oli neljä kaupunkia. Kuninkaan asemesta kansaa hallitsivat vanhimmat eli neuvosmiehet. Gibeon, heidän tärkein kupunkinsa, »oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaankaupunki, ja kaikki sen miehet olivat urhoollisia.» Kun tuollaisen kaupungin väki turvautui henkensä pitimiksi niin nöyryyttävään keinoon, on se todella hämmästyttävä todistus siitä kauhusta, jonka israelilaiset olivat herättäneet Kanaanin asukkaissa.

Mutta gibeonilaisten olisi käynyt paremmin, jos he olisivat kohdelleet Israelia rehellisesti. Suostumalla palvelemaan Herraa he tosin jäivät eloon mutta joutuivat petoksensa tähden häpeään ja pakkotyöhön. Kaikki jotka luopuivat pakanuudesta ja liittyivät Israeliin, saattoivat Jumalan suunnitelman mukaan osallistua liiton siunauksista. »Muukalaisella, joka asuu teidän keskuudessanne», oli muutamia poikkeuksia lukuunottamatta samat edut ja oikeudet kuin israelilaisillakin. Herra oli antanut tästä seuraavan ohjeen:

»Kun muukalainen asuu luonasi teidän maassanne, älkää sortako häntä. Muukalainen, joka asuu teidän luonanne, olkoon niinkuin maassa syntynyt teikäläinen. Rakasta häntä niinkuin itseäsi» (3 Moos. 19: 33,34). Pääsiäisestä ja Herralle uhraamisesta annettiin käsky: »Seurakunnassa olkoon laki sama teillä kuin muukalaisellakin, joka asuu teidän luonanne. Se, mikä koskee teitä, koskekoon myös muukalaista Herran edessä» (4 Moos. 15: 15).

Tällaiseen asemaan gibeonilaiset olisivat päässeet, elleivät olisi ruvenneet juonittelemaan. Olihan toki nöyryyttävää, että tuo »niinkuin joku kuninkaankaupunki», jonka »miehet olivat urhoollisia», joutui luovuttamaan asukkaansa »halonhakkaajiksi ja vedenkantajiksi» monen sukupolven ajaksi. He olivat juonikkaasti verhoutuneet köyhyyden valeasuun, mutta se jätettiinkin heidän kannettavakseen ikuisena orjuuden merkinä. Näin heidän jokainen tuleva sukupolvensa joutui pakkotyöläisen asemallaan todistamaan, että Jumala vihaa valhetta.

Gibeonin antautuminen israelilaisille sai Kanaanin kuninkaat julmistumaan. He päättivät ryhtyä heti kostotoimiin niitä vastaan, jotka olivat tehneet rauhan maahan tunkeutuvien kanssa. Adonisedekin, Jerusalemin kuninkaan, johdolla viisi kanaani-

laista kuningasta liittoutui Gibeonia vastaan. Ripeästi he lähtivät hyökkäämään. Gibeonilaiset eivät olleet valmistautuneet puolustukseen, ja siksi he lähettivät sanan Joosualle Gilgaliin: »Älköön sinun kätesi vetäytykö auttamasta palvelijoitasi. Tule nopeasti luoksemme, pelasta meidät ja auta meitä, sillä kaikki vuoristossa asuvien amorilaisten kuninkaat ovat kokoontuneet meitä vastaan.» Vaara ei uhannut yksin Gibeonia, vaan myös Israelia. Tämä kaupunki hallitsi Palestiinan keski- ja eteläosaan johtavia solaväyliä; siksi sen hallussapitäminen oli tärkeää, jos haluttiin jatkaa maan valloitusta.

Joosua valmistautui lähtemään heti Gibeonin avuksi. Piiritetyn kaupungin asukkaat olivat pelänneet hänen kieltäytyvän auttamasta heidän aikaisemman juonensa vuoksi. Mutta koska he olivat antautuneet Israelille ja suostuneet palvelemaan Jumalaa, hän piti heidän suojelemistaan velvollisuutenaan. Tällä kertaa hän ei lähtenyt liikkeelle kysymättä neuvoa Herralta, ja tämä rohkaisikin häntä käymään yritykseen: »Älä pelkää heitä, sillä minä annan heidät sinun käsiisi; ei kukaan heistä kestä sinun edessäsi.» »Niin Joosua lähti Gilgalista, hän ja kaikki sotaväki hänen kanssaan ja kaikki sotaurhot.»

Marssittuaan koko yön hän sai joukkonsa aamuksi Gibeonin edustalle. Tuskin olivat liittolaisruhtinaat saaneet haalituksi joukkonsa kaupungin ympärille, kun Joosua jo oli heidän kimpussa. Hyökkäys aiheutti piirittäjien joukoissa täydellisen sekasorron, ja ne pakenivat Joosuan edellä pitkin solatietä ylös Beet-Hooroniin. Ylös päästyään he jatkoivat pakoaan äkkijyrkkää takarinnettä alas. Rinteessä heidät yllätti ankara raekuuro. Siellä »heitti Herra taivaasta heidän päällensä isoja kiviä; niitä, jotka kuolivat raekivistä, oli useampia kuin niitä, jotka israelilaiset surmasivat miekalla».

Amorilaiset jatkoivat silmitöntä pakoan yrittäen hakeutua vuoren kupeessa oleviin suojapaikkoihinsa. Joosua katseli heidän pakoan vuoren harjanteelta ja huomasi, ettei päivä riittänyt heidän takaa-ajoonsa ja lopulliseen tuhoamiseensa. Mutta ellei heitä hävitettäisi perin juurin, he ryhtyisivät ennen pitkää taas kahakoimaan. »Silloin puhui Joosua Herralle ja sanoi Israelin silmien edessä: 'Aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu Aijalonin laaksossa.' Niin aurinko seiso alallansa, ja kuu

Liitto gibeonilaisten kanssa

pysyi paikallansa, kunnes kansa oli kostanut vihollisilleen. Niin aurinko pysyi paikallansa keskitaivaalla päiväkauden, kii-rehtimättä laskemaan.»

Ennen illan tuloa Jumalan lupaus Joosualle tuli täytetyksi. Herra oli antanut koko vihollisjoukon hänen käsiinsä. Tuon päivän tapahtumat säilyisivät kauan Israelin muistossa. »Eikä ole ollut sen päivän vertaista, ei ennen eikä jälkeen, jona Herra näin kuuli ihmisen ääntä; sillä Herra soti Israelin puolesta.» »Aurinko ja kuu astuvat majaan sinun kiiltävien nuoltesi valossa, sinun keihäasi salaman hohteessa. Kiivastuksessa sinä astut maata, puit kansoja vihassa. Sinä olet lähtenyt auttamaan kansaasi» (Hab. 3:11—13).

Joosuan rukous oli Jumalan Hengen innoittama lisätodisteeksi Israelin Jumalan voimasta. Siksi Joosuan pyyntö ei ollut julkean rohkea. Hän oli saanut Jumalalta lupauksen näiden Israelin vihollisten varmasta kukistamisesta, mutta silti hän yritti toimia tarmokkaasti, aivan kuin menestys olisi pelkästään Israelin sotajoukkojen varassa. Hän teki kaiken voitavansa ja pyysi sitten uskossa jumalallista tukea. Menestyksen salaisuus onkin jumalallisen voiman ja inhimillisen yrityksen yhteistyössä. Parhaimpiin tuloksiin pääsevät ne, jotka eniten nojaavat Kaikkivaltiaan käsivarteen. Niinpä hänkin, joka sanoi: »Aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu Aijalonin laaksossa», oli tuntikaudet pitkänään maassa rukoilemassa Gilgalin leirissä. Rukouksen miehet ovat voiman miehiä.

Tämä voimallinen ihme todistaa, että Luoja vallitsee luomakuntaansa. Saatana koettaa peittää ihmisiltä Jumalan osallistumisen fyysisen maailman kulkuun — kätkeä näkyvistä sen alkuunpanijan väsymättömän toiminnan. Tämä ihme sulkee suun kaikilta, jotka luontoa ylistäen syrjäyttävät luonnon Jumalan.

Jumalalla on käytettävissään omat luonnonvoimansa, joilla hän kukistaa vihollisensa — »tuli ja rakeet, lumi ja sumu, sinä myrskytuuli, joka panet hänen käskynsä toimeen» (Ps. 148: 8). Kun pakanalliset amorilaiset ryhtyivät vastustamaan Jumalan suunnitelmia, hän puuttui asiaan ja heitti »taivaasta heidän päällensä isoja kiviä». Raamattu kertoo ennalta tämän maan historian loppuvaiheissa käytävästä suuremmasta taistelusta, jolloin »Herra avasi asehuoneensa ja toi ulos vihansa aseet»

Patriarkat ja profeetat

(Jer. 50: 25). Ja Herra itse kysyy: »Oletko käynyt lumen varastohuoneissa, ja oletko nähnyt rakeiden varastot, jotka minä olen säästänyt ahdingon ajaksi, sodan ja taistelun päiväksi?» (Job 38: 22,23).

Ilmestyskirjassa Johannes kuvailee hävitystä, joka tapahtuu silloin kun temppelistä lähtevä suuri ääni sanoo: »Se on tapahtunut.» Hän sanoo: »Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle» (Ilm. 16: 17,21).

48.

KANAANIN JAKO

Beet-Hooronin voiton jälkeen koko Kanaanin eteläosa saatiin pian valloitetuksi. »Joosua valtasi koko maan, Vuoriston, Etelämaan, Alankomaan ja Rinnemaat. Kaikki nämä kuninkaat ja heidän maansa Joosua sai valtaansa yhdellä otteella; sillä Herra, Israelin Jumala, soti Israelin puolesta. Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan palasi Gilgalin leiriin.»

Kun Palestiinan pohjoisosan heimot saivat kuulla Israelin joukkojen voitoista, he lyöttäytyivät kauhuissaan yhteen kyttäkseen vastustamaan heitä. Liittolaisten johtajana oli Haasorin kuningas Jaabin, jonka maa oli Meeromin järven länsipuolella. »Nämä lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen.» Näin suurta sotajoukkoa eivät israelilaiset olleet siihen mennessä kohdanneet Kanaanin maassa; »väkeä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla ja hevosia ja sotavaunuja ylen paljon. Ja kaikki nämä kuninkaat liittyivät yhteen, tulivat ja leiriytyivät yhdessä Meeromin veden rannalle sotiaksensa Israelia vastaan.» Jälleen Herra rohkaisi Joosuaa: »Älä pelkää heitä, sillä huomenna tähän aikaan minä annan heidät kaikki voitettuina Israelin valtaan.»

Meeromin järven rannalla Joosua hyökkäsi yllättäen vihollisleirin kimppuun ja tuhosi heidän joukkonsa perin pohjin. »Herra antoi heidät Israelin käsiin, niin että he voittivat heidät ja ajoivat heitä takaa päästämättä pakoon ainoatakaan heistä.» Herra ei sallinut Israelin ottaa käyttöönsä sotavaunuja ja ratsuja, joista kanaanilaiset olivat ylpeilleet ja kerskuneet, vaan

Patriarkat ja profeetat

hänen käskystään vaunut poltettiin ja hevoset tehtiin rannoiksi, jottei niitä voitaisi käyttää taistelussa. Israelilaisten ei tullut luottaa vaunuihin tai ratsuihin, vaan taistella »Herran, heidän Jumalansa, nimessä».

Kaupungit vallattiin toinen toisensa jälkeen, ja liittoutuneiden tukikohta Haasor poltettiin. Sotaa käytiin vielä useita vuosia, mutta sen päätyttyä Joosuasta oli tullut koko Kanaanin valtiasta. »Ja maa pääsi rauhaan sodasta.»

Mutta vaikka kanaanilaisten valta oli murrettu, eivät he kuitenkaan olleet menettäneet kaikkia alueitaan. Lännessä oli filistealaisilla vielä hallussaan hedelmällinen ranta-alue, ja heidän pohjoispuolellaan oli siidonilaisten maa. Näiden aluetta oli myös Libanon. Etelässä, Egyptin suunnassa, maa oli niinkään vielä Israelin vihollisten hallussa.

Joosuan ei kuitenkaan tullut enää jatkaa sotaa. Hänen oli vielä suoritettava eräs toinen työ, ennen kuin hän luovuttaisi Israelin johdon toisiin käsiin. Koko maa, sekä vallattu että vielä valtaamaton, oli jaettava heimojen kesken. Ja kukin heimo sai tehtäväkseen oman perintöosansa lopullisen valtaamisen. Jos kansa pysyisi kuuliaisena Jumalalle, hän karkottaisi viholliset heidän tieltään, ja hän lupasi vielä lisätä heidän aluettaan, jos he pysyisivät hänen liitossaan.

Maan jako suoritettiin Joosuan, ylimmäisen papin Eleasarin ja heimojen päämiesten johdolla, ja kunkin heimon alue ratkaistiin arvalla. Mooses itse oli määrännyt sen kokonaisalueen, josta heimot saisivat arpaosansa valloitettuaan Kanaanin, sekä päämiehen kustakin heimosta olemaan läsnä jakotilaisuudessa. Leevin heimo ei pyhäkön palvelukseen vihittynä osallistunut tähän maanjakoon, mutta se sai perintöosakseen maan eri osista neljäkymmentäkahdeksan kaupunkia.

Ennen kuin maata käytiin jakamaan, tuli Kaaleb heimonsa päämiesten kanssa esittämään oman erikoispyyntönsä. Joosuan ohella Kaaleb oli nyt Israelin vanhin mies. Kaaleb ja Joosua olivat vakoojista ainoat, jotka esittivät Luvatusta maasta hyvän raportin ja rohkaisivat kansaa lähtemään Herran nimessä valtaamaan sitä. Kaaleb muistutti Joosua siitä, mitä hänelle oli silloin luvattu uskollisuutensa palkaksi: »Totisesti, se maa, johon sinä olet jalkasi astunut, on tuleva sinulle ja sinun lapsillesi

perintöosaksi ikiaikoihin asti, koska sinä olet uskollisesti seurannut Herraa.» Siksi hän pyysi, että Hebron annettaisiin hänelle perintöosaksi. Siellä olivat Aabraham, Iisak ja Jaakob asuneet monet vuodet, ja sinne heidät oli haudattu, Makpelan luolaan. Hebron oli myös pelättyjen anakilaisten tukikohta, jotka suurella koollaan olivat niin kovin pelästyttäneet vakoojat ja saaneet näiden kautta koko Israelin masentumaan. Tämän alueen Kaaleb Jumalan voimaan luottaen valitsi perintöosakseen.

»Katso, Herra on antanut minun elää», hän sanoi, »vielä neljäkymmentä viisi vuotta sen jälkeen, kuin Herra puhui tämän sanan Moosekselle. Ja katso, minä olen nyt kahdeksankymmenen viiden vuoden vanha ja olen vielä tänä päivänä yhtä voimakas, kuin olin sinä päivänä, jona Mooses minut lähetti; niinkuin voimani oli silloin, niin se on vielä nytkin: minä kykenen sotimaan, lähtemään ja tulemaan. Anna minulle siis tämä vuoristo, josta Herra puhui sinä päivänä. Sinähän kuulit sinä päivänä, että siellä asuu anakilaisia ja että siellä on suuria, varustettuja kaupunkeja. Kenties Herra on minun kanssani, niin että minä saan heidät karkoitetuksi, niinkuin Herra on puhunut.» Juudan päämiehet kannattivat tätä anomusta. Koska Kaaleb oli nimetty tästä heimosta osallistumaan maanjakoon, hän oli ottanut nämä miehet mukaansa esittämään hänen kanssaan tämän pyynnön, jottei kenenkään tarvitsisi epäillä hänen käyttäneen arvoasemaansa omaksi edukseen.

Hänen maanpyyntöönsä suostuttiin heti. Kenellekään ei tätä jättien tukikohdan valtausta olisi voitu turvallisemmin uskoa. »Joosua siunasi Kaalebin, Jefunnen pojan, ja antoi hänelle perinnöksi Hebronin, sentähden, että hän oli uskollisesti seurannut Herraa, Israelin Jumalaa.» Kaalebilla oli nyt sama usko kuin silloinkin, kun hän todisti vastoin toisten vakoojien synkkää raporttia. Jumala oli luvannut antaa Kanaanin maan kansansa omaksi, ja tämän lupauksen Kaaleb oli uskonut ja seurannut siinä Herraa uskollisesti. Hän oli kestänyt kansansa kanssa pitkän erämaavaelluksen raskaudet ja saanut sen ohessa osansa syyllisten pettymyksistä ja vaivoista. Kuitenkaan hän ei tätä valitellut, vaan kiitti Jumalaa siitä, että tämä oli armoissaan pitänyt hänet hengissä erämaassa, minne hänen veljensä olivat

Patriarkat ja profeetat

kuolleet. Herra oli varjellut häntä erämaavaelluksen vaikeuksien, vaarojen ja vitsausten keskellä samoin kuin Kanaanin sotavuosien taisteluissa. Eikä hän ollut voimiltaan heikentynyt, vaikka oli hyvän joukon päälle kahdeksankymmenen. Ei hän pyytänyt itselleen valmiiksi vallattua maata vaan seudun, jonka valloitusta vakoojat ennen muita paikkoja olivat pitäneet mahdottomana. Jumalan avulla hän riistäisi tukikohdan juuri niiltä jättiläisiltä, joiden väkevyys oli horjuttanut Israelin uskoa. Ei hän tällä pyynnöllään tavoitellut kunniaa eikä mainetta. Urhea vanha soturi halusi vain antaa kansalle esimerkin Jumalan kunniaksi ja rohkaista heimoja kukistamaan koko maan, jota heidän isänsä olivat pitäneet valloittamattomana.

Kaaleb sai nyt perintöosakseen seudun, jota hän oli mieles^ sään toivonut jo neljäkymmentä vuotta, ja luottaen siihen että Jumala olisi hänen kanssaan hän »karkoitti sieltä kolme anaki-laista», kolme Anakin poikaa. Mutta vaikka hän näin sai vallatuksi maata itselleen ja perhekunnalleen, ei hän jäänyt paikoilleen nauttimaan perintöosastaan, vaan lähti yhtä innokkaana edelleen valloittamaan lisäalueita kansansa hyödyksi ja Jumalan kunniaksi.

Pelkurit ja kapinalliset olivat kuolleet erämaahan, mutta kel-po vakoojat saivat nauttia Rypälelaakson hedelmiä. Kullekin annettiin uskonsa mukaisesti. Se mitä epäuskoiset olivat pelänneet, tapahtui heille. Jumalan lupauksesta piittaamatta he olivat väittäneet, ettei Kanaania voitu saada perintöosaksi, eivätkä he saaneetkaan sitä. Mutta ne, jotka luottivat Jumalaan eivätkä antaneet mieltä harhailla tulevissa vaikeuksissa, vaan ajattelivat kaikkivaltiaan Auttajansa voimaa, pääsivät ihanaan maahan. Uskon kautta nuo muinaiset sankarit »kukistivat valtakuntia, pääsivät miekanteriä pakoon, voimistuivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot» (Hebr. 11: 33,34). »Tämä on se voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme» (1 Joh. 5: 4).

Kaalebin osoittamasta mielenlaadusta poikkesi kerrassaan se, jota osoitettiin erään toisen maanjakoa koskevan anomuksen yhteydessä. Sen esittivät Joosefin lapset: Efraimin heimo ja puolet Manassen sukukuntaa. Vedoten muita suurempaan väkilukuunsa nämä heimot vaativat kaksinkertaista perintöaluetta.

Heidän arpaosansa oli maan viljavinta seutua ja käsitti hedelmällisen Saaronin tasangon. Mutta monet laakson tärkeistä kaupungeista olivat yhä kanaanilaisten hallussa, ja nämä heimot eivät halunneet antautua sen valloittamisen edellyttämiin vaivoihin ja vaaroihin, vaan halusivat lisäosansa jo vallatulta alueelta. Efraimin heimo oli Israelin suurimpia kuten Joosuan oma heimokin, ja siksi se vaati itselleen erikoista huomiota. »Miksi sinä olet antanut minulle perintöosaksi vain yhden arvan ja yhden osan», he sanoivat, »vaikka minä olen lukuisa kansa?» Mutta järkähtämätöntä johtajaa ei saatu poikkeamaan ehdottoman oikeudenmukaisesta kannastaan.

Joosua vastasi: »Jos sinä olet niin lukuisa kansa, niin mene metsäseutuun ja raivaa itsellesi maata sieltä, perissiläisten ja refalaisten maasta, kun kerran Efraimin vuoristo on sinulle liian ahdas.»

Heidän vastauksestaan kuului valituksen todellinen syy. Heitä puuttui kanaanilaisten karkottamiseen tarvittavaa uskoa ja rohkeutta. »Ei vuoristo riitä meille», he sanoivat, »ja kaikilla kanaanilaisilla, jotka asuvat tasangoilla, on raudoitettuja sotavaunuja.»

Israelin Jumala oli sitoutunut voimallaan auttamaan kansaansa, ja jos efraimilaisilla olisi ollut Kaalebin rohkeutta ja uskoa, ei yksikään vihollinen olisi kyennyt vastustamaan heitä. Joosua havaitsi heidän vain kaihtavan vaivoja ja vaaroja ja sanoi heille jyrkästi: »Sinä olet lukuisa kansa ja sinun voimasi on suuri.

Sinun on karkoitettava kanaanilaiset, vaikka heillä on raudoitettuja sotavaunuja ja vaikka he ovat voimakkaat.» Näin he saivat vastaansa omat väitteensä. He väittivät olevansa lukuisa kansa, ja sellaisena he pystyivät kyllä kuten veljensäkin raivaamaan itselleen oman alueensa. Jumalan auttaessa heidän ei tarvinnut pelätä raudoitettuja sotavaunuja.

Tähän asti Israel oli pitänyt Gilgalia keskuspaikkanaan, jossa pyhäkkökin oli. Mutta nyt oli pyhäkkö siirrettävä vakinaiseen sijoituspaikkaansa Siiloon, joka oli Efraimin arpaosaan kuuluva pieni kaupunki. Se oli lähellä maan keskustaa, minne kaikki heimot saattoivat päästä helposti. Tämä seutu oli täysin puhdistettu vihollisista, niin ettei jumalanpalveluksia tulaisi häiritsemään. »Ja kaikki israelilaisten seurakunta kokoontui Si-

Patriarkat ja profeetat

loon, ja he pystyttivät sinne ilmestysmajan.» Ne heimot, jotka olivat leirissä siihen aikaan kun pyhäkkö siirrettiin Gilgalista, seurasivat sen mukana ja leiriytyivät Siiloon. Sieltä ne sitten aikaa myöten hajaantuivat omille alueilleen.

Arkki jäi Siiloon kolmeksisadaksi vuodeksi, jonka jälkeen se Eelin suvun syntien vuoksi joutui filistealaisten käsiin, ja Siilo hävitettiin. Arkkia ei sen jälkeen enää koskaan palautettu siellä olevaan pyhäkköön. Lopulta koko pyhäkköpalvelus siirrettiin Jerusalemin temppeliin, ja Siilo menetti kaiken merkityksensä. Vain rauniot ilmaisevat paikan, missä se muinoin sijaitsi. Paljon myöhemmin viitattiin sen kohtaloon varoitukseksi Jerusalemillemme. »Menkääpä minun asuinpaikkaani, joka oli Siilossa», kehotti Jumala profeetta Jeremiaa julistamaan, »ja katsokaa, mitä minä olen sille tehnyt kansani Israelin pahuuden tähden!

Minä teen tälle huoneelle, joka on otettu minun nimiini, johon te luotatte, ja tälle paikalle, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne, samoin kuin olen tehnyt Siilolle» (Jer. 7: 12—14).

»Kun israelilaiset olivat saaneet jaetuksi maan sen rajoja myöten» ja kun kaikki heimot olivat saaneet arpomalla perintöosansa, Joosua esitti vaatimuksensa. Kaalebin tavoin hän oli saanut erikoisen lupauksen perintöosasta. Hän ei kuitenkaan pyytänyt mitään laajaa maakuntaa vaan ainoastaan yhden kaupungin. »He antoivat hänelle sen kaupungin, jota hän pyysi.

Ja hän rakensi uudestaan kaupungin ja asettui sinne.» Kaupungille annettiin nimeksi Timnat-Serah, »jäljelle jäävä osa» — pysyväiseksi todistukseksi tämän valloittajan jalosta luonteesta ja epäitsekästä mielenlaadusta. Hän ei ollut ensimmäisenä haalimassa itselleen voittosaalista, vaan esitti oman pyyntönsä vasta sitten kun vähäisinkin hänen kansastaan oli saanut osansa.

Kuusi leeviläisten kaupunkia — kolme Jordanin kummaltakin puolelta — määrättiin turvakaupungeiksi, joihin jonkun surmannut sai paeta turvaan. Mooses oli määrännyt näistä kaupungeista: »Niihin paetkoon tappaja, joka tapaturmaisesti on jonkun surmannut. Ja nämä kaupungit olkoot teillä turvapaikkoina, niin ettei tappajan tarvitse kuolla, ennenkuin hän on ollut seurakunnan tuomittavana» (4 Moos. 35: 11,12). Tämä sää-

liväinen helpotus oli tarpeen sen vanhan tavan yhteydessä, jonka mukaan surmatun lähin omainen tai lähin perijä oli velvollinen kostamaan murhaajalle. Syyllisyyden ollessa ilmeinen ei ollut tarpeellista jäädä odottamaan oikeudenkäynnin ratkaisua. Kostaja saattoi ajaa rikollista takaa minne vain ja tappaa hänet heti tavatessaan missä vain. Herra ei nähnyt hyväksi vielä siihen aikaan poistaa tuota tapaa mutta järjesti sellaiselle pääsyn turvaan, joka tahtomattaan oli surmannut jonkun.

Turvakaupungit valittiin eri tahoilta siten, että niihin pääsi puolesta päivässä maan joka kohdasta. Niihin johtavat tiet oli pidettävä aina hyvässä kunnossa; pitkin matkaa oli pystytettävä tienviittoja, joissa oli sana »Turvapaikkaan» suurin ja paksuin kirjaimin, niin ettei pakenevan tarvitsisi menettää yhtään aikaa. Kuka tahansa — heprealainen, muukalainen tai vierailija — sai käyttää tätä apua hyväkseen. Mutta vaikka näin estettiin syyttömän äkkipikainen surmaaminen, ei syyllinen silti välttänyt rangaistustaan. Asianomaiset viranhaltijat tutkivat puolueettomasti pakenevan tapauksen ja antoivat hänelle turvapaikan kaupungissaan vasta havaittuaan hänet syyttömäksi tarkoitukselliseen murhaan. Syylliset luovutettiin kostajalle. Ja suojan saaneen oli pysyteltävä turvapaikassaan. Jos verenkostaja tapasi hänet harhailemasta määrättyjen turvarajojen ulkopuolella, joutui suojasta loitonnut hengellään maksamaan sen, ettei ollut välittänyt Herran järjestämästä avusta. Ylipapin kuoltua oli kaikilla turvakaupunkeihin hakeutuneilla vapaus palata kotiinsa.

Murhasta syytettyä ei saanut tuomita vain yhden todistajan lausunnon nojalla, vaikka todistusaineisto yleensäkin puhuisi häntä vastaan. Herra antoi tästä ohjeen: »Jos joku lyö toisen kuoliaaksi, surmattakoon tappaja todistajien antaman todistuksen nojalla; mutta yhden todistajan todistuksen nojalla älköön ketään kuolemalla rangaistako» (4 Moos. 35: 30). Mooses sai Kristukselta nämä ohjeet Israelia varten, ja kun Suuri Opettaja maan päällä ollessaan neuvoi opetuslapsiaan kohtelemaan haurahuneita oikein, hän toisti tämän opetuksen, ettei yhden henkilön todistus riittänyt vapauttamaan eikä tuomitsemaan. Riitakysymyksiä ei pidä ratkaista yhden henkilön näkemysten ja mielipiteiden perusteella. Kaikissa tällaisissa tapauksissa kuulutakoon yhteisvastuullisesti kahta tai useampaa, »että jokainen

Patriarkat ja profeetat

asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla» (Matt. 18: 16).

Jos murhasta syytetty todettiin syylliseksi, ei häntä voinut vapauttaa mikään sovitus tai lunastus. »Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava» (1 Moos. 9:6). »Älkää ottako lunastusmaksua sellaisen tappajan hengestä, joka on tehnyt hengenrikoksen, vaan rangaistakoon hänet kuolemalta.» »On sinun otettava hänet minun alttarinikin luota surmatavaksi», kuului Jumalan käsky, »maalle ei voi toimittaa sovittusta verestä, joka siihen on vuodatettu, muulla kuin sen verellä, joka sen on vuodattanut» (4 Moos. 35: 31,33; 2 Moos. 21: 14). Kansakunnan turvallisuus ja puhtaus vaativat murhaamisen synnin ankaraa rankaisemista. Ihmiselämää, jonka vain Jumala voi antaa, oli varjeltava pyhästi.

Jumalan muinaiselle kansalleen määräämät turvakaupungit esikuvasivat Kristuksen tarjoamaa suojaa. Sama armollinen Vaapahtaja, joka määräsi nuo ajalliset turvakaupungit, on vuodattamalla oman verensä valmistanut Jumalan lain rikkojille varman turvapaikan, johon he saavat paeta välttyäkseen toiselta kuolemalta. Mikään voima ei voi riistää hänen käsistään sieluja, jotka hakeutuvat hänen luokseen saadakseen syntinsä anteeksi. »Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.» »Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme», että »saisimme voimallisen kehotuksen, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta» (Room. 8: 1,34; Hebr. 6: 18).

Turvakaupunkiin pakeneva ei voinut viivytellä hetkeäkään. Hänen oli luovuttava perheestään ja työpaikastaan. Ei ollut aikaa rakkaidenkaan hyvästelyyn. Nyt oli henki kyseessä, ja kaikki muu oli jätettävä tuohon ainoaan päämäärään — turvapaikkaan — pääsemiseksi. Siinä unohtui väsymys, eikä vastuksia kaihdettu. Pakeneva ei tohtinut hetkeksikään hidastaa askeleitaan ennen kuin oli päässyt kaupungin muurien sisäpuolelle.

Syntinen on alttiina ikuiselle kuolemalle kunnes löytää kätköpaikan Kristuksessa; ja kuten pakenija saattoi viivyttelyllään ja huolimattomuudellaan menettää ainoan henkiin jäämisen

mahdollisuutensa, saattaa viivyttely ja välinpitämättömyys koi-
tua myös sielun turmioksi. Saatana, suuri vastustaja, ajaa takaa
jokaista Jumalan pyhän lain rikkojaa, ja se, joka ei tajua vaa-
raansa eikä vakavasti hakeudu iankaikkiseen turvapaikkaan,
joutuu tuhoajan uhriksi.

Turvakaupungin tutkintovanki joutui milloin tahansa kaupun-
gin ulkopuolelle lähdettyään verenkostajan käsiin. Näin opetet-
tiin kansaa noudattamaan niitä järjestelyjä, joilla rajaton vii-
saus halusi suojata heitä. Samoin ei riitä, että syntinen *usko*
saavansa Kristukselta syntinsä anteeksi; hänen täytyy uskoen
ja kuuliaina myös *pysyä* hänessä. »Sillä jos me tahallamme
teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää
uhria meidän syntiemme edestä, vaan hirmuinen tuomion odo-
tus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat» (Hebr. 10:
26,27).

Kaksi Israelin heimoa, Gaad ja Ruuben, sekä puolet Manas-
sen heimosta olivat saaneet perintöosansa ennen Jordanin yli-
tystä. Paimentolaisina heitä viehättivät Gileadin ja Baasanin
laajat ylätasangot ja rehevät metsät, jotka tarjosivat viljalti lai-
dunmaata heidän karjalleen ja lammaslauomoilleen. Sitä ei siinä
mitassa ollut varsinaisessa Kanaanissa, ja siksi nuo kaksi ja
puoli heimoa, jotka halusivat jäädä tänne asumaan, sitoutuivat
antamaan osuutensa sotakuntoisista miehistä taistelemaan vel-
jiensä rinnalla Jordanin tuolla puolen, kunnes nämäkin pääsisi-
vät perintöosaansa. Uskollisesti he olivatkin täyttäneet sitou-
muksensa. Kymmenen muun heimon lähtiessä hyökkäämään
Kanaaniin »ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen
sukukuntaa», noin neljäkymmentä tuhatta miestä, »kulkivat —
— Herran edellä taisteluun Jerikon arolle» (Joos. 4: 12,13). Vuo-
sikausia he olivat taistelleet rohkeasti veljiensä rinnalla. Nyt
heidän oli aika päästä omalle maalleen. Autettuaan veljiään tais-
teluissa he saivat myös osansa saaliista, ja he palasivat muka-
naan »suuret rikkaudet ja suuri karjan paljous, suuri hopean,
kullan, vasken, raudan ja vaatteiden paljous», mikä kaikki hei-
dän oli tasattava niiden kanssa, jotka olivat jääneet perheidensä
ja laumojensa luo.

Nyt he joutuivat asumaan loitolla Herran pyhäköstä, ja Joo-
sua katseli heidän poistumistaan huolestuneesti. Hän tiesi, mi-

Patriarkat ja profeetat

ten voimakas kiusaus heillä oli siellä eristettyinä liikkueensa langeta noudattamaan ympärillä asuvien pakanheimojen tapoja.

Joosuan ja muiden johtajien ollessa vielä näissä huolekkaissa mietteissään heille kerrottiin outoja uutisia. Jordanin taakse, lähelle sitä kohtaa, mistä Israel oli ihmeellisesti ylittänyt virran, nuo kaksi ja puoli heimoa olivat rakentaneet suuren alttarin, Siilon polttouhrialttarin kaltaisen. Jumalan laki kielsi kuoleman uhalla perustamasta pyhäkön ohella toista palvontapaikkaa. Jos tällä alttarilla oli sellainen tarkoitus, se vieroittaisi kansan oikeasta uskosta, ellei sitä poistettaisi.

Kansan edustajat kokoontuivat Siiloon, ja kiihkoissaan ja vihoissaan he ehdottivat, että käytäisiin heti sotimaan rikkojia vastaan. Varovaisemmat saivat kuitenkin aikaan sen, että päätettiin ensin lähettää miehiä kuulemaan, miten nuo kaksi ja puoli heimoa selittäisivät menettelynsä. Valittiin kymmenen päämiestä, yksi kustakin heimosta. Heidän johtajanaan oli Piinehas, joka jo Peorin tapauksessa oli kunnostautunut tarmokkaalla toiminnallaan.

Nuo kaksi ja puoli heimoa olivat tehneet virheen siinä, että ilman mitään selityksiä olivat ryhtyneet niin suurilla epäluuloilla herättävään hankkeeseen. Perille tultuaan lähetystö, joka piti veljiään ilman muuta syyllisinä, nuhteli heitä ankarasti. He syyttivät heitä kapinoimisesta Herraa vastaan ja muistuttivat heille, miten ankarasti Israelia oli rangaistu liittymisestä Baal-Peoriin. Koko Israelin nimissä Piinehas esitti Gaadin ja Ruubenin lapsille, että elleivät he halunneet asua maassaan ilman uhrialttaria, he olivat tervetulleita siirtymään joen toiselle puolelle ja täysin etuoikeuksin saamaan osansa veljiensä parissa.

Vastineekseen syytetyt esittivät, ettei heidän alttariaan ollut tarkoitukseen käyttää uhraamiseen. Se oli vain todistuksena siitä, että vaikka joki erotti heidät toisistaan, he olivat samassa uskossa kuin Kanaanissa asuvat veljensäkin. He olivat pelänneet, että heidän lapsensa mahdollisesti suljettaisiin pois pyhäkön yhteydestä sillä perusteella, ettei heillä ollut mitään osuutta Israelissa. Silloin tämä alttari, joka oli rakennettu Siilossa olevan Herran alttarin kaltaiseksi, todistaisi rakentajiensa samoin palvelleen elävää Jumalaa.

Hyvillä mielin lähettiläät hyväksyivät tämän selityksen ja riensivät kertomaan nämä uutiset niille, jotka olivat lähettäneet heidät. Kaikki sotahankkeet peruutettiin, ja iloiten kansa ylisti Jumalaa.

Gaadin ja Ruubenin lapset kiinnittivät nyt alttariinsa kirjoituksen joka ilmaisi, mitä varten se oli rakennettu, ja sanoivat: »Se on todistaja meidän välillämme siitä, että Herra on Jumala.» Näin he halusivat ehkäistä' tulevia väärinkäsityksiä ja poistaa mahdollinen kiusauksen aihe.

Miten usein yksinkertainen väärinkäsitys johtaakaan vakaviin vaikeuksiin jopa niiden kesken, jotka toimivat kaikkien parasta tarkoittaen. Ellei noudateta kohteliaisuutta ja kärsivällisyyttä, voivat seuraukset olla hyvinkin kohtalokkaat. Israelin kymmenen heimoa muistivat, miten Jumala Aakanin tapauksessa oli nuhdellut heitä siitä, ettei heidän keskuudessaan ollut syntiä kyllin valppaasti paljastettu. Nyt he päättivät toimia ripeästi ja tarmokkaasti; mutta koettaessaan korjata aikaisemman erehdyksensä he menivätkin toiseen äärimmäisyyteen. Sen sijaan että olisivat kohteliaasti tiedustelleet, miten asianlaita todella oli, he olivat ryhtyneet arvostelemaan ja moittimaan veljiään. Jos Gaadin ja Ruubenin miehet olisivat antaneet takaisin samalla mitalla, olisi se johtanut avoimeen sotaan. Niin tärkeää kuin toisaalta onkin, ettei syntiin suhtauduta mitenkään leväperäisesti, ei sovi myöskään eksyä tuomitsemaan harkitsemattomasti eikä epäilemään ilman perusteita.

Monet loukkaantuvat herkästi vähimmistäkin moitteista, mutta kohtelevat kovin ankarasti niitä, joiden luulevat hairahtuneen. Moittein ja nuhtein ei ketään ole koskaan saatu luopumaan väärästä asenteestaan, mutta monet kyllä siten loitonnetaan oikealta tieltä yhä pitemmälle sydämen paatumukseen. Ystävällinen mielenlaatu ja kohtelias, kärsivällinen käytös voivat pelastaa eksyneen ja peittää paljon syntejä.

Ruubenilaisten ja heidän seuralaistensa viisasta esimerkkiä kannattaa seurata. Heidä arvosteltiin väärin ja nuhdeltiin ankarasti, kun he vilpittömästi pyrkivät parantamaan keskuudessaan tosi uskonnon asemaa, mutta he eivät ilmaisseet vähintäkään suuttumusta. Kohteliaasti ja kärsivällisesti he kuuntelivat veljiensä syytöksiä ennen kuin ryhtyivät puolustautumaan, ja sit-

Patriarkat ja profeetat

ten he antoivat täyden selvityksen vaikuttimistaan ja todistivat olevansa syyttömiä. Näin saatiin sovinnollisesti poistetuksi vaikeus, joka oli näyttänyt seurauksiltaan niin uhkaavalta.

Väärin syytettynäkin **On** oikeassa olevilla varaa pysyä tyyninä ja hienotunteisina. Jumala on tietoinen kaikesta, mitä ihmiset ymmärtävät ja tulkitsevat väärin, ja voimme turvallisesti jättää asiamme hänen käsiinsä. Yhtä varmasti kuin hän paljasti Aakanin syyllisyyden, hän on puolustava niiden asiaa, jotka luottavat häneen. Kristuksen mielenlaadun elävöittämillä on sitä rakkautta, joka on pitkämielinen ja lempeä.

Jumala tahtoo kansansa keskuudessa ilmenevän yksimielisyyttä ja veljellistä rakkautta. Vähän ennen ristiinnaulitsemistaan Kristus rukoili, että hänen opetuslapsensa olisivat yhtä niin kuin hän on yhtä Isänsä kanssa, jotta maailma uskoisi, että Jumala oli lähettänyt hänet. Tämän liikuttavan ja ihmeellisen rukouksen vaikutus ulottuu halki aikojen meidän päiviimme asti, sillä hän sanoi: »Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun» (Joh. 17: 20). Joskaan emme saa luopua yhdestäkään totuuden periaatteesta, meidän tulisi aina pyrkiä tähän yhteyteen. Tämä on opetuslapseutemme todiste. Jeesus sanoi: »Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus» (Joh. 13: 35). Ja apostoli Pietari kehoittaa seurakuntaa: »Olkaa kaikki yksimielisiä, helläsydämiä, veljiä kohtaan rakkaita, armahtavaisia, nöyriä. Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte» (1 Piet. 3: 8.9).

49.

JOOSUAN VIIMEISET SANAT

Taistelujen ja Kanaanin valloituksen päätyttyä Joosua oli vetäytynyt viettämään rauhallisia vanhuudenpäiviä kotonaan Timnat-Serahissa. »Pitkän ajan kuluttua, sitten kuin Herra oli suonut Israelin päästä rauhaan kaikilta sen ympärillä asuvilta vihollisilta, kutsui Joosua kaiken Israelin, sen vanhimmat, päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet.»

Joitakin vuosia oli kulunut siitä, kun kansa oli asettunut asuinsijoilleen, ja jo alkoi ilmetä samanlaista pahaa, mistä Israelia oli jouduttu rankaisemaan aikaisemminkin. Kun Joosua alkoi tuntea ikävuosilleen ominaista heikkoutta ja käsitti työnsä pian päättyvän, hänen mielensä valtasi syvä huoli kansansa tulevaisuudesta. Kun israelilaiset vielä kerran kerääntyivät iäkkään johtajansa ympärille, hän puhui heille vielä suuremmalla kuin isän kiintymyksellä. »Te olette itse nähneet kaiken», hän sanoi, »mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille näille kansoille, jotka hän on karkoittanut teidän tieltänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, on itse sotinut teidän puolestanne.» Vaikka kanaanilaiset olikin kukistettu, oli huomattava osa Israelille luvatussa maasta vielä heidän hallussaan, ja Joosua varoitti kansaansa veltostumasta ja unohtamasta Herran käskyä, jonka mukaan nämä epäjumalia palvovat kansat oli kokonaan karkotettava.

Kansalle oli yleensä vastahakoista pakanoiden karkottamisen suorittaminen loppuun. Heimot olivat hajaantuneet alueilleen, sotaväki oli siirtynyt rauhan töihin, ja sodan aloittamista uudes-

taan pidettiin vaikeana ja epäilyttävänä. Mutta Joosua vakuutti: »Herra, teidän Jumalanne, työntää itse ne pois teidän edestänne ja karkoittaa ne teidän tieltänne, niin että te otatte omaksenne heidän maansa, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut. Olkaa siis aivan lujat ja noudattakaa tarkoin kaikkea, mitä Mooseksen lain kirjaan on kirjoitettu, poikkeamatta siitä oikealle tai vasemmalle.» Joosua haastoi kansan itsensä todistajaksi siitä, että Jumala oli uskollisesti täyttänyt heille antamansa lupaukset, kunhan he vain olivat puolestaan täyttäneet hänen ehtonsa. »Koko sydämenne ja koko sielunne tietäköön», hän sanoi, »ettei ainoakaan kaikista niistä teitä koskevista lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ole jäänyt täyttämättä; kaikki ovat toteutuneet teille, ei ainoakaan niistä ole jäänyt täyttämättä.» Hän selitti heille, että samoin kuin Herra oli täyttänyt lupauksensa, hän toteuttaisi myös uhkauksensa. »Ja niinkuin kaikki teitä koskevat lupaukset, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ovat toteutuneet teille, niin Herra myöskin antaa kaikkien uhkauksiensa toteutua teille; jos te rikotte Herran, teidän Jumalanne, liiton, niin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut.»

Saatana pettää monet sillä uskottavalta kuulostavalla väitteellään, että Jumala rakastaa kansaansa niin suuresti että sallii sen syntisyydenkin. Hän selittää, että vaikka Jumalan sanan uhkaukset osaltaan palvelevatkin tiettyä tarkoitusta hänen siiveillisessä hallinnossaan, ei niitä panna koskaan kirjaimellisesti täytäntöön. Mutta Jumala on suhteissaan luotuihinsa aina noudattanut vanhurskauden periaatteita paljastamalla synnin sellaiseksi kuin se todella on — osoittamalla, miten varmasti se johtaa kurjuuteen ja kuolemaan. Syntiä ei koskaan ole ehdoitta annettu anteeksi — eikä tulla koskaan antamaankaan. Sellainen anteeksianto ilmaisisi ne vanhurskauden periaatteet hyljättyiksi, jotka ovat suorastaan Jumalan hallituksen perustana. Siitä tyrmistyisi koko lankeamaton kaikkeus. Jumala on tarkoin ilmaissut synnin seuraukset, ja elleivät nämä varoitukset pitäisi paikkaansa, mistä tietäisimme varmasti, että hänen lupauksensa täyttyvät? Sellainen niin kutsuttu hyväntahtoisuus, joka syrjäyttää oikeuden, ei ole hyväntahtoisuutta vaan heikkoutta.

Jumala on elämän antaja. Alusta asti kaikki hänen lakinsa koskivat elämää. Mutta synti särki Jumalan aikaansaaman järjestyksen ja aiheutti ristiriitaisuuksia. Niin kauan kuin on syntiä, on pakostakin myös kärsimystä ja kuolemaa. Vain sen perusteella, että Vapahtaja on kärsinyt synnin kirouksen puolestamme, voi ihminen toivoa pääsevänsä kokemasta kohdalleen sen kauheita seurauksia.

Ennen Joosuan kuolemaa heimojen päämiehet ja edustajat kokoontuivat jälleen Sikemiin hänen kutsuaan noudattaen. Tähän paikkaan liittyivät useimmat maan pyhistä muistoista. Siellä Jumala oli tehnyt liiton Aabrahamin ja Jaakobin kanssa, siellä he itse olivat tehneet juhlallisen valansa ryhtyessään valloittamaan Kanaania. Siellä olivat Eebalin ja Garissimin vuori niiden valojen todistajana, joita he nyt pian kuolevan johtajansa läsnäollessa olivat tulleet uudistamaan. Kaikkialla oli todisteita siitä, mitä Jumala oli tehnyt heidän hyväkseen. Hän oli antanut heille maan, josta he eivät olleet vaivaa nähneet, kaupunkeja, joita he eivät olleet rakentaneet, viinitarhoja ja öljypuulehtoja, joita he eivät olleet istuttaneet. Vielä kerran Joosua kertasi Israelin vaiheita ja luetteli Jumalan ihmeellisiä tekoja, jotta kaikki käsittäisivät hänen rakkautensa ja armonsa ja palvelisivat häntä »nuhteettomasti ja uskollisesti».

Joosuan ohjeiden mukaan arkki oli tuotu Siilosta. Tilaisuus oli hyvin juhlallinen, ja tämä Jumalan läsnäolon tunnuskuva syventäisi sitä vaikutusta, jonka hän halusi tehdä kansaan. Kerrottuaan Israelille Jumalan hyvyydestä hän kehotti kansaa nyt valitsemaan, ketä se halusi palvella. Epäjumalia palveltiin vielä salaa jonkin verran, ja Joosua koetti saada heidät nyt ratkaisuun, joka poistaisi tämän synnin Israelista. »Jos pidätte pahana palvella Herraa», hän sanoi, »niin valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella.» Joosua halusi saada heidät palvelemaan Jumalaa halukkaasti eikä pakosta. Uskonnon perustanahan on rakkaus Jumalaan. Hänen palvelemisensa vain palkkion toivosta tai rangaistuksen pelosta ei hyödytä mitään. Avoin luopumus ei ole sen vastenmielisempää Jumalalle kuin tekopyhyys ja pelkkä muodollinen palveluskaan.

Iäkäs johtaja kehotti kansaa harkitsemaan, mitä hän oli antanut heille valittavaksi, kaikkine seurauksineen, ja päättämään

Patriarkat ja profeetat

halusivatko he todella alentaa elämänsä ympärillään epäjumalia palvovien kansojen tasolle. Jos he pitivät pahana palvella Herraa, voiman ja siunauksen lähdeä, niin valitkoot sinä päivänä ketä tahtovat palvella — »niitäkö jumalia, joita teidän isänne palvelivat», joiden keskuudesta Aabraham kutsuttiin lähtemään pois, »vai amorilaisten jumalia, niiden, joiden maassa te asutte». Nämä viimeiset sanat nuhtelivat Israelia ankarasti. Amorilaisien jumalat eivät olleet kyenneet suojaamaan palvojiaan. Iljetävien ja alentavien syntiensä takia tuo jumalaton kansa oli tuhoutunut, ja hyvä maa, jonka se kerran omisti, oli annettu Jumalan kansalle. Miten mieletöntä Israelin olisi valita ne jumalat, joiden palvomisen vuoksi amorilaiset oli hävitetty! »Mutta minä ja minun perheeni», sanoi Joosua, »palvelemme Herraa.» Näin hän tartutti omaa sydäntään innoittaneen pyhän intonsa myös kansaansa. Niinpä kansa vastasikin epäröimättä: »Pois se, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!»

»Te ette voi palvella Herraa», sanoi Joosua, »sillä hän on pyhä Jumala; hän ei anna anteeksi teidän rikoksianne ja syntejanne.» Ennen kuin voitiin aikaansaada mitään pysyvää uudistusta, oli kansa saatava tuntemaan olevansa täysin kykenemätön palvelemaan kuuliaisesti Jumalaa omassa voimassaan. He olivat rikkoneet hänen lakinsa; se tuomitsi heidät lainrikkokijiksi eikä tarjonnut mitään armoa. Luottaessaan omaan voimaansa ja vanhurskauteensa he eivät mitenkään voineet saada anteeksi syntejään. He eivät pystyneet täyttämään Jumalan täydellisen lain vaatimuksia, ja turhaan he sitoutuivat palvelemaan Jumalaa. Vain uskomalla Kristukseen he saattoivat saada syntinsä anteeksi ja vahvistua noudattamaan Jumalan lakia. Mikäli mielivät tulla Jumalan hyväksymiksi, heidän oli lakattava pyrkimästä pelastumaan omin ponnistuksin ja luotettava pelkästään luvattun Vapahtajan ansioihin.

Joosua koetti saada kuulijansa punnitsemaan tarkoin sanansa ja pidättymään vannomasta mitään sellaista, mitä eivät olleet valmiit täyttämään. Hyvin vakavasti he lausuiivat toistamiseen: »Ei niin, vaan me palvelemme Herraa.» Juhlallisesti he suostuivat olemaan todistajina itseään vastaan siitä, että olivat valinneet Herran, ja toistivat vielä kerran kuuliaisuuden sitoumuk-

sensa: »Herraa, meidän Jumalaamme, me palvelemme, ja hänen ääntänsä me kuulemme.»

»Niin Joosua teki sinä päivänä liiton kansan kanssa ja antoi heille Sikemissä käskyt ja oikeudet.» Kirjoitettuaan tämän juhlallisen sopimuksen muistiin hän asetti sen lain kirjan kanssa arkin sivulle. Ja hän pystytti muistokiven ja sanoi: »'Katso, tämä kivi on oleva todistajana meitä vastaan, sillä se on kuullut kaikki Herran sanat, jotka hän on meille puhunut, ja se on oleva todistajana teitä vastaan, ettette kieltäisi Jumalaanne/ Sitten Joosua päästi kansan menemään, kunkin perintöosalleen.»

Joosuan Israelille suorittama työ oli päättynyt. Hän oli »uskollisesti seurannut Herraa», ja Jumalan kirjaan hänestä on kirjoitettu: »Herran palvelija». Jaloimman todistuksen hänen kansanjohtajan luonteestaan antaa maininta sen sukupolven vaiheista, jonka aikana hän oli vaikuttanut: »Ja Israel palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen.»

50.

KYMMENYKSET JA UHRILAHJAT

Heprealaisessa taloudenhoidossa otettiin kansan tuloista kymmenesosa Jumalan julkisen palveluksen tukemiseen. Mooses sanoi siitä Israelille: »Kaikki maan kymmenykset, sekä pellon viljasta että puiden hedelmistä, ovat Herran omat, pyhä lahja Herralle.» »Ja kaikki kymmenykset raavaskarjasta ja pikkukarjasta olkoot pyhä lahja Herralle» (3 Moos. 27: 30, 32).

Mutta kymmenysjärjestelmä ei ollut alkuisin heprealaisten ajalta. Jo aivan varhaisimmista ajoista lähtien Herra vaati itselleen kymmenykset, ja tämä vaatimus tunnustettiin ja sitä kunnioitettiin. Aabraham maksoi kymmenykset Melkisedekille, korkeimman Jumalan papille (1 Moos. 14: 20). Ollessaan Beetelissä maanpakolaisena ja vaeltajana Jaakob lupasi Herralle: »Kaikesta, mitä minulle suot, minä totisesti annan sinulle kymmenykset» (1 Moos. 28: 22). Ja kun israelilaiset olivat perustamassa omaa valtakuntaansa, vahvistettiin kymmenykset yhdeksi niistä Jumalan antamista säädöksistä, joiden noudattamisesta riippui heidän hyvinvointinsa.

Kymmenysten ja uhrilahjojen järjestelmän tarkoituksena oli painaa ihmisten mieleen se suuri totuus, että Jumala on luotujensa kaiken siunauksen lähde ja että ihmisen tuli olla kiitollinen hänelle kaikesta hänen huolenpidostaan ja hyvistä lahjoistaan.

Hän »antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken» (Ap.t. 17: 25). Herra sanoo: »Minun ovat kaikki metsän eläimet ja tuhansien

vuorten karjat» (Ps. 50: 10). »Minun on hopea, ja minun on kulta» (Hagg. 2: 8). Ihmiset saavat Jumalalta voimansa rikkauden hankkimiseen (5 Moos. 8: 18). Herra sääti osan anteliaista lahjoistaan palautettavaksi hänelle lahjoina ja uhreina tunnustukseksi siitä, että kaikki saadaan häneltä sekä hänen palvontansa ylläpidoksi.

»Kymmenykset ovat Herran omat.» Tässä käytetään samaa sanontaa kuin laissa sapatista: »Seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatista» (2 Moos. 20: 10). Jumala varasi itselleen määrätyn osan ihmisen ajasta ja varoista, eikä yksikään ihminen voinut rikkomukseen syyllistymättä käyttää näistä kumpaakaan omiin tarkoituksiinsa.

Kymmenykset oli omistettava yksinomaan Leevin heimon käyttöön, joka oli erotettu palvelemaan pyhäkössä. Mutta uskonnollisiin tarkoituksiin annettujen suoritusten ei suinkaan pitänyt rajoittua tähän. Pyhäkkö, kuten myöhemmin temppelikin, rakennettiin kokonaan vapaaehtoisilla lahjavaroilla. Tarpeellisia korjauksia ja muita menoja varten Mooses määräsi aina kansan lukumäärää laskettaessa jokaisen suorittamaan puoli sekeliä »palvelukseen ilmestysmajassa». Tähän tarkoitukseen suoritettiin Nehemian aikana vuotuinen maksu. (Katso 2 Moos. 30: 12—16; 2 Kun. 12:4,5; 2 Aikak. 24: 4—13; Neh. 10: 32, 33.) Jumalalle tuotiin jatkuvasti syntiuhreja ja kiitosuhreja. Näitä suoritettiin suurin määrin vuotuisissa juhlissa. Kaikkein anteliaimmin annettiin uhrilahjoja köyhien hyväksi.

Jo ennen kuin kymmenykset voitiin varata, oli Jumalan vaatimukset tunnustettu. Hänelle pyhitettiin kaikki, mikä kaikesta maan kasvusta kypsyi ensiksi. Jumalalle erotettiin ensi villa lampaita kerittäessä, ensi vilja vehnää puitaessa samoin kuin ensi öljy ja viini. Samoin tehtiin kaikkien eläinten esikoisille, ja esikoispojasta maksettiin lunastushinta. Ensi hedelmät esitettiin pyhäkössä Herralle ja omistettiin sitten pappien käyttöön.

Näin kansaa muistutettiin jatkuvasti siitä, että Jumala oli heidän peltojensa, karjojensa ja laumojensa todellinen omistaja, että hän antoi aurinkonsa paistaa heille ja lähetti sateen heidän kylvöaikanaan ja elonaikanaan, että kaikki mitä he omistivat oli hänen luomaansa ja että hän oli asettanut heidät omaisuutensa taloudenhoitajiksi.

Patriarkat ja profeetat

Kun israelilaiset miehet kokoontuivat pyhäkön luo kantaen peltojensa, puutarhojensa ja viinitarhojensa ensi hedelmiä, suoritettiin Jumalan hyvyyden julkinen tunnustaminen. Kun pappi oli vastaanottanut lahjan, niin uhraaja lausui aivan kuin Herran edessä ollen: »Minun isäni oli harhaileva aramilainen», ja hän kuvaili Egyptissä asumista ja sortoa, josta Jumala oli vapauttanut Israelin »väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, tehden tunnustekoja ja ihmeitä». Ja hän sanoi: »Hän toi meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Ja katso, nyt minä tuon uutiset sen maan hedelmistä, jonka sinä, Herra, minulle annoit» (5 Moos. 26: 5,8—11).

Heprealaisilta vaaditut suoritukset uskonnollisiin ja hyvän-tekeväisyystarkoituksiin vastasivat yhteensä täyttä neljännestä heidän tuloistaan. Näin raskaan verotuksen heidän varoistaan olisi luullut köyhdyttävän heitä, mutta näiden säädösten tunnollinen noudattaminen oli päinvastoin yhtenä heidän menestyksensä edellytyksenä. Heidän kuuliaisuutensa ehdolla Jumala antoi heille tämän lupauksen: »Minä karkoitan nuhtelullani teiltä syöjäsiirakat turmelemasta teidän maanne hedelmää, eikä teidän viiniköynnöksenne kedolla ole hedelmätön. Ja teidän onneanne kiittävät kaikki pakanat, sillä te tulette olemaan ihas-teltu maa, sanoo Herra Sebaot» (Mal. 3: 11).

Profeetta Haggai kuvailee väkevästi, mitä seurauksia on siitä, että itsekkäästi pidätetään Jumalan asialta vaikkapa vapaaehtoisia uhrilahjoja. Palattuaan Babylonian vankeudesta juutalaiset ryhtyivät jälleenrakentamaan Herran temppeliä. Mutta he keskeyttivät työnsä vihollisten ahdistuksessa heitä, ja kun ankara kuivuus aiheutti suoranaista puutetta, he pitivät mahdottomana temppelin rakentamisen saattamista päätökseen ja sanoivat: »Aika ei ole tullut rakentaa Herran huonetta.» Mutta silloin Herran profeetta julisi heille: »Onko sitten aika teidän asua pane-lilla kaunistetuissa huoneissanne, kun tämä huone on rauniona? Ja nyt sanoo Herra Sebaot näin: Ottakaa vaari teistänne. Te kylvätte paljon, mutta saatte vähän. Te syötte, mutta ette tule ravi-tuiksi. Te juotte, mutta jano ei sammu. Te vaatetatte itsenne, mutta ei tule lämmin. Ja palkkatyöläinen panee työpalkan reikäiseen kukkaroon» (Hagg. 1: 2—6). Ja sitten hän selittää syyn:

»Te odotatte paljoo, mutta se menee vähiin. Te tuotte kotiin, mutta minä puhallan sen pois. Minkätähden? sanoo Herra Sebaot. Minun huoneeni tähden, kun se on rauniona ja te jouksette kukin oman huoneenne hyväksi. Sentähden teiltä taivas pidättää kasteen ja maa pidättää satonsa. Ja minä olen kutsunut kuivuuden maahan ja vuorille, viljalle, viinille ja öljylle, ja mitä vain maa tuottaa, ja ihmisille ja eläimille ja kaikelle kätten vaivannäölle» (Jakeet 9—12). »Mentiin kahdenkymmenen mitan viljakasalle, mutta oli vain kymmenen; mentiin viinikuurnalle ammentamaan viisikymmentä mittaa, mutta oli kaksikymmentä. Minä löin teitä, kaikkia teidän kättenne töitä, nokitähkällä ja viljanruosteella ja rakeilla» (Hagg. 2: 16,19).

Nämä varoitukset saivat kansan jälleen jatkamaan Jumalan huoneen rakentamista. Ja Herra julisti heille: »Ottakaa vaari, kuinka käy tästä päivästä lähtien eteenpäin, yhdeksännen kuun kahdennestakymmenennestä neljännestä päivästä, Herran tempelin perustamispäivästä, lähtien. Tästä päivästä lähtien minä annan siunauksen» (Jakeet 18,19).

Viisas Salomo sanoo: »Toinen on antelias ja saa yhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja vain köyhtyy» (Sanani. 11: 24). Ja apostoli Paavali antaa Uuden testamentin puolella saman opetuksen: »Joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää. — — Ja Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää» (2Kor. 9: 6,8).

Jumalan tarkoituksen mukaan israelilaisten tuli levittää valoa kaikille maan asukkaille. Ylläpitämällä hänen julkista palvelustansa he todistivat elävän Jumalan olemassaolosta ja valtiudesta. Ja tätä palvontaa heidän etuoikeutenaan oli tukea osoitukseksi kuuliaisuudestaan ja rakkaudesta hänestä kohtaan. Herra on säästänyt valon ja totuuden leviämisen maailmaan riippuvaksi niiden toiminnasta ja uhrilahjoista, jotka ovat osallistuneet hänen taivaallisesta lahjastaan. Hän olisi voinut tehdä enkeleistä totuutensa lähettäjiä tai ilmoittaa tahtonsa omalla äänellään kuten hän julisti lain Siinailta. Mutta rajattomassa rakkaudessaan ja viisaudessaan hän kutsui ihmiset työtovereikseen antamalla tämän työn heidän tehtäväkseen.

Patriarkat ja profeetat

Israelin päivinä kymmenyksiä ja vapaaehtoisia uhrilahjoja tarvittiin jumalallisten palvelusmenojen jatkuvaan suorittamiseen. Olisiko Jumalan kansan annettava vähemmän tänä aikana? Kristuksen esittämän periaatteen mukaan meidän tulisi antaa uhrilahjoja Jumalalle samassa määrin kuin olemme saaneet valoa ja etuoikeuksia. »Jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan» (Luuk. 12: 48). Lähettäessään opetuslapsensa matkaan Vapahtaja sanoi heille: »Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa» (Matt. 10:8). Kun siunauksemme ja etuoikeutemme lisääntyvät — ja ennen kaikkea kun katselemme kirkkauden Jumalan Pojan verratonta uhria — eikö meidän pitäisi ilmaista kiitollisuuttamme entistä runsaammilla lahjoilla, jotta toisetkin saisivat kuulla pelastuksen sanoman? Laajetessaan evankeliumin työ vaatii ylläpidokseen enemmän varoja kuin muinoin, ja siitä syystä tarvitaan lakia kymmenyksistä ja uhrilahjoista nyt kipeämmin kuin konsanaan heprealaisen talouden aikana. Jos hänen kansansa tukisi auliisti hänen asiaansa vapaaehtoisilla lahjoillaan eikä yrittäisi täyttää Jumalan varastohuonetta epäkristillisin ja pyhittymättömin keinoin, hän saisi kunnian, ja paljon enemmän sieluja voitettaisiin Kristukselle.

Mooseksen suunnitelma, jonka mukaan hän keräsi varoja pyhäkön rakentamiseen, onnistui erinomaisesti. Niitä ei tarvinnut pyytämällä pyytää, eikä hän käyttänyt mitään sellaisia keinoja, joihin kirkot meidän aikanamme niin usein turvautuvat. Ei hän järjestänyt mitään suuria juhlia. Ei hän kutsunut väkeä ilonpitoon, tansseihin ja huvittelemaan, eikä hän järjestänyt arpajaisia eikä muutakaan tällaista epäpyhää saadakseen varoja Jumalan pyhäkön rakentamiseen. Herra neuvoi Moosesta kehottamaan Israelin lapsia tuomaan uhrilahjojaan. Hänen tuli vastaanottaa lahjoja jokaiselta, joka antoi auliisti, oman sydämensä halusta. Ja lahjoja tuli niin runsaasti, että Mooseksen oli lopulta kiellettävä kansaa tuomasta enempää, sillä niitä oli saatu enemmän kuin voitiin käyttää.

Jumala on tehnyt ihmisistä taloudenhoitajiaan. Hän on uskonut heidän hoitoonsa omaisuutta, jolla hän toivoo heidän levittävän evankeliumia. Ja omaisuutensa uskollisille hoitajille hän uskoo yhä enemmän hoidettavaa. Herra sanoo: »Minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat» (1 Sam. 2: 30). »Iloista an-

Kymmenykset ja uhrilahjat

tajaa Jumala rakastaa», ja lupauksensa mukaan hän siunaa kansaansa, kun se kiitollisin mielin tuo hänelle uhrilahjansa, »ei surkeillen eikä pakosta». »Tuokaa täydet kymmenykset varastuhuoneeseen, että minun huoneessani olisi ravintoa, ja siten koetelkaa minua, sanoo Herra Sebaot: totisesti minä avaan teille taivaan akkunat ja vuodatan teille siunausta ylenpalttisesti» (Mal.3: 10).

51.

JUMALAN HUOLENPITO KÖYHISTÄ

Köyhien hoitoon vaadittiin kaikista tuloista toiset kymmenykset, joilla myös tuettiin kansan kokoontumista uskonnollisiin tilaisuuksiin. Ensimmäisistä kymmenyksistä Herra oli sanonut: »Leeviläisille minä annan *kaikki kymmenykset* Israelissa» (4 Moos. 18: 21). Mutta toisista kymmenyksistä hän antoi seuraavat ohjeet: »Syö ne Herran, sinun Jumalasi, edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee nimensä asuinsijaksi: kymmenykset jyivistäsi, viinistäsi ja öljystäsi, niin myös raavaittesi ja lampaittesi esikoiset, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalasi, kaikkena elinaikanasi» (5 Moos. 14: 23,29; 16: 11—14). Nämä kymmenykset tai niitä vastaava rahamäärä heidän oli tuotava kahtena vuonna pyhäkön rakennuspaikalle. Kun siitä ensin erotettiin kiitosuhri Jumalalle ja erikoinen määräosa papille, tuli uhraajien käyttää loppu uskonnollisessa juhlassa, johon saivat osallistua myös leeviläiset, muukalaiset, orvot ja lesket. Näin saatiin varoja vuotuisten juhla-aikojen kiitosuhreja ja juhlia varten sekä vedettiin kansaa pappien ja leeviläisten seuraan, jotta he voisivat opettaa ja rohkaista sitä palvelemaan Jumalaa.

Joka kolmas vuosi nämä toiset kymmenykset oli kuitenkin käytettävä kotona leeviläisten ja köyhien ravinnoksi. Mooses sanookin, että »he ovat syöneet sinun porttiesi sisäpuolella ja tulleet ravituiksi» (5 Moos. 26: 12). Nämä kymmenykset varattiin käytettäväksi hyväntekeväisyyteen ja vieraanvaraisuuteen.

Köyhien toimeentulosta huolehdittiin muullakin tavoin. Moosesin laeille oli tunnusomaista, että kun niissä ensin tunnustettiin Jumalan vaatimukset, hän erikoisesti tähdensi anteliaisuuden, lempeyden ja vieraanvaraisuuden osoittamista köyhiä kohtaan. Vaikka Jumala oli luvannut suuresti siunata kansaansa, ei hänen tarkoituksensa ollut jättää heitä täysin tietämättömiksi köyhyydestä. Hän julisti, etteivät köyhät koskaan häviäisi maasta. Hänen kansansa keskuudessa tuli aina olemaan niitä, jotka tarvitsivat heidän myötätuntoaan, hellyyttään ja hyväntahtoisuuttaan. Silloin kuten nytkin joutuivat monet onnettomuuksiin, sairastumaan tai menettämään omaisuuttaan. Mutta mikäli he noudattaisivat Jumalan antamia neuvoja, ei heidän keskuudessaan olisi kerjäläisiä eikä nälkää kärsiviä.

Jumalan laki soi köyhille määröosan maan annista. Näliksään sai kuka tahansa mennä naapurinsa pellolle, puutarhaan ja viinitarhaan syömään nälkäänsä jyviä tai hedelmiä. Tämän luvan mukaisesti Jeesuksen opetuslapset katkoivat tähkähäpäitä ja söivät jyviä kulkiessaan sapattina viljavainioiden halki.

Kaikki mikä korjaajien jäljiltä jäi pellolle, puutarhaan tai viinitarhaan, kuului köyhille. »Jos korjatessasi eloa pelloltasi», sanoi Mooses, »unhotat pellolle lyhteen, älä palaa sitä hakemaan.

Kun olet pudistanut öljyjuustasi hedelmät, älä enää jäänöstä oksilta poimi. Kun olet korjannut sadon viinitarhasta, älä enää jälkikorjuuta pidä; se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle. Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa» (5 Moos. 24: 19—22; 3 Moos. 19: 9,10).

Joka seitsemäs vuosi pidettiin köyhistä erikoista huolta. Sapattivuosi, joksi sitä kutsuttiin, alkoi elonkorjuun loputtua. Sadonkorjuuta seuraavana kylvökautena kansa ei saanut kylvää eikä kunnostaa viinitarhaansa keväällä eikä liioin varautua korjaamaan pellon tai viinitarhan satoa. Maan luontaista antia he saivat syödä tuoreeltaan, mutta sitä ei saanut koota aittoihin. Sen vuoden kasvu oli jätettävä muukalaisten, orpojen ja leskien vapaasti poimittavaksi ja jopa kedon eläinten ruuaksi (2 Moos. 23: 10,11; 3 Moos. 25: 5).

Mutta jos maa tavallisesti tuotti vain sen verran kuin kansa tarvitsi elääksensä, niin miten he tulisivat toimeen sinä vuonna, jolloin ei saatu mitään satoa? Jumala lupasi pitää siitä huolen.

Patriarkat ja profeetat

»Minä käsken siunaukseni kuudentena vuotena tulemaan teille», hän sanoi, »niin että se tuottaa teille kolmen vuoden sadon. Ja kun te kylvätte kahdeksantena vuotena, on teillä vielä vanhaa satoa syödä; siihen asti, kunnes yhdeksäntenä vuotena sen sato on saatu, on teillä vanhaa syödä» (3 Moos. 25: 21,22).

Sapattivuoden noudattamisen tarkoituksena oli hyödyttää sekä maata että kansaa. Yhden kasvukauden kesantona ollut maa tuottaisi sen jälkeen enemmän satoa. Ihmiset vapautuivat rasittavista peltotöistä, ja vaikka sinäkin aikana oli monenlaista puuhattavaa, jäi kaikille enemmän vapaa-aikaa käytettäväksi virkistykseen ja voimien keräämiseen tulevien vuosien työn varalle. Heille jäi enemmän aikaa mietiskelyyn ja rukoilemiseen, Herran opetuksiin ja vaatimuksiin tutustumiseen sekä kotiväkensä opettamiseen.

Sapattivuonna oli heprealaiset orjat päästettävä vapaiksi, eikä heitä saanut lähettää pois tyhjin käsin. Herra sanoi tästä: »Kun päästät hänet luotasi vapaaksi, niin älä lähetä häntä tyhjin käsin. Vaan säilytä hänen selkäänsä runsaasti lahjoja laumastasi, puimatantereeltasi ja kuurnastasi; anna hänellekin siitä, millä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut» (5 Moos. 15: 13,14).

Työmiehen palkka oli maksettava viipymättä: »Älä tee vääryyttä kurjalle ja köyhälle palkkaliselle, olipa hän veljiäsi tai muukalaisia, joita asuu maassasi. Maksa hänelle hänen palkkansa samana päivänä, ennenkuin aurinko laskee, sillä hän on kurja ja halajaa palkkaansa» (5 Moos. 24: 14,15).

Erikoisia ohjeita annettiin myös palveluksesta paenneiden kohtelusta: »Älä luovuta orjaa, joka on paennut isäntänsä luota sinun luoksesi, hänen isännällensä. Hän asukoon sinun luonasi, sinun keskuudessasi, valitsemassaan paikassa, jonkun kaupunkisi porttien sisäpuolella, missä hän viihtyy; älä sorra häntä» (5 Moos. 23: 15,16).

Köyhälle oli seitsemäs vuosi velasta vapautumisen vuosi. Heprealaisia kehoitettiin aina tukemaan tarpeessa olevia veljiään lainaamalla heille rahaa ilman korkoa. Koron ottaminen köyhältä kiellettiin jyrkästi: »Jos veljesi sinun luonasi köyhtyy eikä jaksakaan pysyä pystyssä, tue häntä samoin kuin muukalaista tai loista; hän eläköön luonasi. Älä ota korkoa tai voittoa häneltä, vaan pelkää Jumalaasi ja anna veljesi elää luonasi. Älä anna hä-

nelle rahaasi korolle äläkä ota elintarpeista voittoa» (3 Moos. 25: 35—37). Jos velkaa ei maksettu vapautusvuoteen mennessä, ei lainapääomaakaan silloin enää voinut saada takaisin. Tässä kohdin varoitettiin kansaa nimenomaan pidättäytymästä antamaan veljilleen heidän tarvitsemaansa tukea: »Jos sinun keskuudessasi on joku köyhä, joku veljesi, niin älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi. Varo, ettei sydämessäsi synny tämä paha ajatus: 'Seitsemäs vuosi, vapautusvuosi, on lähellä', ja ettet sen tähden katso karsaasti köyhää veljeäsi etkä anna hänelle mitään. Jos^hän silloin huutaa sinun tähtesi Herran puoleen, niin sinä joudut syyhyn.» »Koska köyhiä ei koskaan puutu maasta, sentähden käsken minä sinua näin: Avaa auliisti kätesi veljellesi, kurjalle ja köyhälle, joita sinun maassasi on», »ja lainaa mielelläsi, mitä hän puutteessa tarvitsee» (5 Moos. 15: 7, 9, 11, 8).

Kenenkään ei tarvinnut pelätä joutuvansa anteliaisuutensa tähden puutteeseen. Jumalan käskyjen noudattaminen johtaisi varmasti hyvinvointiin. »Sinä lainaat monelle kansalle», hän lupasi, »mutta sinun ei tarvitse lainaa ottaa, ja sinä vallitset monia kansoja, mutta he eivät vallitse sinua» (5 Moos. 15: 6).

Kun oli kulunut »seitsemän vuosiviikkoa: seitsemän kertaa seitsemän vuotta», silloin tuli suuri vapautuksen vuosi — riemuvuosi. Silloin »anna pasunan raikuen soida koko maassanne. Ja pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa vapautus maassa kaikille sen asukkaille. Se olkoon teille riemuvuosi; jokainen teistä saa silloin palata perintömaallensa ja sukunsa luo» (3 Moos. 25: 9, 10).

»Seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, — — sovituspäivänä» soitettiin riemuvuoden pasuunaa. Sen soitto kiiri kautta maan, missä vain juutalaisia asui, kutsuen kaikkia Jaakobin lapsia tervehtimään vapautuksen vuotta. Suurena sovituspäivänä Israelin synnit sovitettiin, minkä jälkeen kansa saattoi iloisin mielin tervehtiä alkavaa riemuvuotta.

Samoin kuin sapattivuonna ei nytkään maata kylvetty eikä korjattu, ja kaiken sen tuoton katsottiin kuuluvan köyhille. Nyt pääsivät vapaiksi nekin heprealaisten orjien tietyt ryhmät, joita ei vapautettu sapattivuotena. Mutta tunnusomaisinta riemuvuodelle oli, että kaikki maaomaisuus palautettiin silloin alkuperäi-

Patriarkat ja profeetat

sen omistajan perheelle. Jumalan erikoisohjeiden mukaan maa oli jaettu arpomalla. Jaon tapahduttua ei kukaan saanut myydä tilaansa. Vasta köyhyyden pakottamana hänen oli lupa myydä maansa, ja jos sen jälkeen hän tai joku hänen sukulaisensa milloin tahansa halusi lunastaa sen, ei ostaja saanut kieltäytyä myymästä sitä takaisin. Mutta vaikka sitä ei lunastettaisikaan, se palautuisi riemuvuotena ensimmäiselle omistajalleen tai hänen perillisilleen.

Herra julisti Israelille: »Älköön maata ainaiseksi myytäkö, sillä maa on minun ja te olette muukalaisia ja vieraita minun luonani» (3 Moos. 25: 23). Kansan tuli oppia tietämään se tosiasia, että he saivat jonkin aikaa asua Jumalan maassa, jonka oikeutettu ja alkuperäinen omistaja hän oli, ja että hän halusi erikoisesti otettavan huomioon köyhät ja kovaosaiset. Kaikkien mieleen tuli painaa, että köyhät ovat yhtä oikeutettuja paikkaan Jumalan maailmassa kuin vauraammatkin.

Näillä toimenpiteillä halusi armollinen Luojamme lievittää puutteenaisten ja ahdistettujen kärsimystä ja antaa edes jonkin toivonsäteen ja aurinkoisen pilkahduksen valaista heidän elämäänsä.

Herra halusi hillitä kohtuutonta omaisuuden- ja vallanhalua. Seurauksena olisi paljon pahaa, jos jokin ryhmä jatkuvasti haalisi itselleen rikkautta ja toinen köyhtyisi ja painuisi alemmaksi. Ellei sitä jotenkin estettäisi, rikkaat alkaisivat pitää valtaansa yksinoikeutenaan; ja vaikka Jumalan mielestä köyhät olivatkin kaikin puolin yhtä arvokkaita, nämä varakkaammat veljet pitäisivät ja kohtelisivat heitä alempiarvoisina. Tämän sorron tajuaaminen taas saisi köyhemmän luokan kiihdyksiin. Se herättäisi epätoivoa ja suuttumusta, mikä puolestaan pilaisi yhteiskunnan moraalin ja johtaisi kaikenlaisiin rikoksiin. Jumalan säättämien asetusten tarkoituksena oli edistää yhteiskunnallista tasa-arvoisuutta. Sapattivuoden ja riemuvuoden säädökset saisivat suureksi osaksi palautumaan kohdalleen sen, mikä kansakunnan yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa taloudenhoidossa oli vuosien varrella mennyt vinoon.

Nämä säädökset annettiin rikkaiden siunaukseksi yhtä hyvin kuin köyhienkin. Ne olivat omiaan hillitsemään ahneutta ja itsekorotuksen mieltä sekä kehittämään hyvántahtoisuuden jaloa

mielenlaatua. Edistämällä hyvää tahtoa ja luottamusta kaikkien luokkien välillä ne vahvistaisivat yhteiskunnallista järjestystä ja hallitusta. Olemme kaikki mukana ihmiskunnan suuressa kudelmassa, ja mitä vain voimmekin tehdä toisten hyödyksi ja rohkaisuksi, heijastuu siunauksina takaisin meihin itseemme. Yhteiskunnan kaikki luokat ovat molemminpuolisen riippuvuuslain alaisia. Köyhät eivät ole sen enempää riippuvia rikkaista kuin nämä köyhistä. Toisen luokan pyytäessä päästä osallistumaan niistä siunauksista, joita Jumala on antanut heidän varakkaammille lähimmäisilleen, tarvitsee toinenkin uskollista palvelua sekä ajatusten ja lihasten voimaa, jotka ovat köyhän pääomaa.

Herra lupasi siunata Israelia runsaasti, jos se noudattaisi hänen ohjeitaan. Hän lupasi antaa heille »sateen ajallansa, niin että maa antaa satonsa ja kedon puut kantavat hedelmänsä. Ja puiminen kestää teillä viininkorjuuseen asti, ja viininkorjuu kestää kylvöön asti, ja teillä on kyllin leipää syödäkseen, ja te saatte turvallisesti asua maassanne. Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, kenenkään peljättämättä; ja minä hävitän pahat pedot teidän maastanne, eikä miekka käy teidän maanne ylitse. Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani.

Mutta jos te ette kuule minua ettekä pidä kaikkia näitä käskyjä, vaan rikotte minun liittoni, niin te kylvätte siemenne turhaan, sillä teidän vihollisenne syövät sen. Ja minä käännän kasvoni teitä vastaan, ja teidän vihamiehenne hallitsevat teitä, ja te pakenette, vaikka ei kukaan aja teitä takaa» (3 Moos. 26:4—17).

Monet vaativat hyvin kiihkeästi, että kaikkien pitäisi päästä osallistumaan tasaveroisesti Jumalan ajallisista siunauksista. Tämä ei kuitenkaan ollut Luojan tarkoitus. Muun muassa juuri erilaisilla oloilla Jumala haluaa koetella ja kehittää luonnetta. Kuitenkin hän odottaa ajallisesti varakkaiden pitävän itseään vain hänen omaisuutensa taloudenhoitajina, joille hän on uskonut varoja käytettäväksi kärsivien ja puutteenalaisten hyväksi.

Kristus on sanonut, että meillä on aina köyhiä keskuudessamme, ja hän on aina myötätuntoisesti ja sydämensä lämmöllä lähellä kärsivää kansaansa ja köyhimpiä ja alhaisimpiakin maisia

Patriarkat ja profeetat

lapsiaan. Hän sanoo meille, että he ovat hänen edustajiaan maailmassa. Hän on asettanut heidät keskuuteemme herättääkseen sydämessämme sitä rakkautta, jota hän tuntee kärsiviä ja sorrettuja kohtaan. Heille ilmaistua sääliä ja hyväntahtoisuutta Kristus pitää hänelle osoitettuna. Samoin hän pitää itseensä kohdistuneena heille osoitettua julmuutta tai heidän laiminlyöntiään.

Jos sitä lakia olisi jatkuvasti noudatettu, jonka Jumala sääti köyhien hyväksi, miten toisenlaiset olot vallitsisivatkaan maailmassa moraalisesti, hengellisesti ja ajallisesti! Ei ilmenisi sellaista itsekkyyttä ja itsekorostusta kuin nyt, vaan jokainen pyrkisi ystävällisesti edistämään toisten onnellisuutta ja hyvinvointia, eikä olisi sellaista laajalle levinnyttä puutetta, mitä nykyään nähdään monissa maissa.

Jos Jumalan säätämiä periaatteita olisi noudatettu, olisi säästetty niiltä kauheuksilta, jotka kaikkina aikoina ovat johtuneet siitä että rikkaat ovat sortaneet köyhiä ja nämä puolestaan ovat suhtautuneet rikkaisiin epäluuloisesti ja vihamielisesti. Niiden noudattaminen voisi estää suurten rikkauksien kokoamisen ja suistumisen ylellisen elämäntavan hillittömyyksiin, ja toisaalta niiden kymmenien tuhansien jäämisen tietämättömyyden ja alhaisuuden rappiotilaan, joiden huonosti palkatulla työllä nämä jättiläisomaisuudet on koottu. Niiden seuraaminen toisi sopuisan ratkaisun niihin pulmiin, jotka nyt uhkaavat suistaa maailman anarkiaan ja verenvuodatukseen.

52.

VUOTUISET JUHLAT

Kolmesti vuodessa koko Israel kokoontui pyhäkön luo palvelemaan Jumalaa (2 Moos. 23: 14—16). Siilo oli jonkin aikaa näiden juhlien kokouspaikkana, mutta myöhemmin tuli Jerusalemissa kansakunnan jumalanpalveluksen keskus, ja sinne heimot kerääntyivät näihin juhlakokouksensa.

Kansaa ympäröivät rajut, sotaisat heimot, jotka pyrkivät innokkaasti hyökkäämään heidän maahansa. Silti käskettiin kaikkien hyväkuntoisten miesten ja niiden, jotka pystyivät suorittamaan matkan, lähteä kotoaan kolmesti joka vuosi kokouspaikalle, joka sijaitti maan keskiosassa. Mikä tällöin esti heidän vihollisiaan käymästä niiden suojaamattomien kotien kimppeun ja hävittämästä niitä tulella ja miekalla? Mikä esti jotakin vierasta viholliskansaa tunkeutumasta maahan ja viemästä Israelia mukanaan sotavankeuteen? Jumala oli luvannut suojella kansaansa. »Herran enkeli asettuu niiden ympärille, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät» (Ps. 34: 8). Sinä aikana kun israelilaiset olivat palvelemassa Jumalaa, estäisi jumalallinen voima vihollista hyökkäämästä. Jumalan lupaus kuului: »Minä karkoitan kansat sinun tieltäsi ja laajennan sinun alueesi; eikä kukaan ole himoitseva sinun maatasi, kun sinä kolme kertaa vuodessa vaellat tullaksesi Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen» (2 Moos. 34: 24).

Ensimmäinen näistä juhla-ajoista, pääsiäinen eli happamattoman leivän juhla, oli juutalaisen vuoden ensimmäisessä eli aabib-kuussa, joka vastaa maaliskuun loppua ja huhtikuun al-

Patriarkat ja profeetat

kua. Kylmä talvi oli tällöin takana päin, myöhäisempi sadekausi oli ohitse, ja koko luonto uhosi kevään tuoreutta ja kauneutta. Kukkuloilla ja laaksoissa viheriöi ruoho, ja luonnon kukat pukivat kaikkialla kedot väriloistonsa. Täydenkuun lähetessä olivat illat kuutamossa viehättäviä. Se oli sitä vuodenaikaa, jota innoitettu laulaja kuvailee niin kauniisti:

»Talvi on väistynyt,
sateet ovat ohitse, ovat menneet menojaan.
Kukkaset ovat puhjenneet maahan,
laulun aika on tullut,
ja metsäkyyhkysen ääni kuuluu maassamme.
Viikunapuu tekee keväthedelmaa,
viiniköynnökset ovat kukassa ja tuoksuavat.»

Korkea Veisu 2:11—13.

Kaikkialla maassa oli pyhiinvaeltajien ryhmiä matkalla Jerusalemiin. Lammaspaimenet laumojensa luota, karjapaimenet vuorilta, kalastajat Galilean mereltä, peltomiehet vainioiltaan ja profeettain pojat pyhistä kouluistaan — kaikki suuntasivat kulkunsa sitä paikkaa kohden, jossa Jumala ilmaisi läsnäolonsa. He vaelsivat lyhyin päivämatkoin, sillä monet kulkivat jalkaisin. Karavaanit saivat matkalla jatkuvasti lisäväkeä ja kasvoivat usein varsin suuriksi ennen kuin pääsivät pyhään kaupunkiin.

Luonnon riemullinen raikkaus sai israelilaiset iloitsemaan ja kiittämään kaiken hyvän Antajaa. Laulettiin juhlavia heprealaisia psalmeja, jotka ylistivät Herran kunniaa ja majesteettiutta. Merkkitorven kajahtaessa ja kymbaalien soidessa kaiuttivat sadat äänet kiitosvirtensä:

»Minä iloitsin, kun minulle sanottiin:
'Menkäämme Herran huoneeseen'.
Meidän jalkamme saavat seisoa sinun porteissasi,
Jerusalem,
jonne sukukunnat vaeltavat, Herran sukukunnat,
kiittämään Herran nimeä.
Toivottakaa rauhaa Jerusalemille,
menestykööt ne, jotka sinua rakastavat.»

Psalmi 122: 1—6.

Nähdessään vuoret, joilla pakanoiden oli tapana viritellä alttarituliaan, Israelin lapset lauloivat:

»Minä nostan silmäni vuoria kohti:
mistä tulee minulle apu?
Apu minulle tulee Herralta,
joka on tehnyt taivaan ja maan.»

Psalmi 121: 1,2.

»Jotka Herraan turvaavat, ovat kuin Siionin vuori:
se ei horju, vaan pysyy iankaikkisesti.
Vuoret ympäröivät Jerusalemia,
ja Herra ympäröi kansaansa,
nyt ja iankaikkisesti.»

Psalmi 125: 1,2.

Pyhä kaupunki näkyi jo heidän ylittäessään vuoret, ja kun-
nioittavin katsein he seurasivat, miten jumalanpalvelijoiden jou-
kot astelivat temppeliä kohti. He näkivät suitsutussavun koho-
van, ja kun he kuulivat leeviläisten pasuunoillaan julistavan py-
hän palveluksen alkavan, he juhlahetken innoittamina puhkesi-
vat laulamaan:

»Suuri on Herra ja korkeasti ylistettävä
meidän Jumalamme kaupungissa, pyhällä vuorellansa.
Kauniina kohoaa, kaiken maan ilona,
pohjan puolella Siionin vuori,
suuren kuninkaan kaupunki.»

Psalmi 48: 1,2.

»Rauha olkoon sinun muuriasi sisällä,
olkoon onni sinun linnoissasi.»
»Avatkaa minulle vanhurskauden portit,
käydäkseni niistä sisälle kiittämään Herraa.»
»Minä täytän lupaukseni Herralle
kaiken hänen kansansa edessä
Herran huoneen esikartanoissa,
sinun keskelläsi, Jerusalem.
Halleluja!

Psalmi 122: 7; 118: 19; 116: 18,19.

Kaikki Jerusalemin talot avasivat ovensa pyhiinvaeltajille ja tarjosivat heille huoneensa ilmaiseksi, mutta ne eivät riittäneet tuolle valtavalle joukolle, ja niin pystytettiin teltoja, missä niille vain oli tilaa kaupungissa ja ympäröivillä kukkuloilla.

Patriarkat ja profeetat

Kuukauden neljäntenätoista päivänä, illan tultua, vietettiin pääsiäistä. Sen vaikuttavat juhlamenot muistuttivat Egyptin orjuudesta vapauttamisesta ja viittasivat eteenpäin siihen uhuriin, joka vapauttaisi heidät synnin orjuudesta. Vapahtajan uhratessa henkensä Golgatalla pääsiäisen merkitys lakkasi, ja Herran ehtoollinen asetettiin saman tapahtuman muistoksi, jota pääsiäinen oli esikuvannut.

Pääsiäistä seurasi seitsenpäiväinen happamattoman leivän juhla. Ensimmäisenä ja seitsemäntenä päivänä oli pyhä kokous, eikä niinä päivinä saanut tehdä mitään arkityötä. Juhlan toisena päivänä oli vuoden sadon uutiset tuotava Herran eteen. Ohra oli Palestiinan varhaisin viljalaji, ja juhlan alussa se alkoi kypsyä. Pappi toimitti ohran uutislyhteen heilutuksen Jumalan alttarin edessä tunnustukseksi siitä että kaikki oli hänen. Satoa ei saanut korjata ennen kuin tämä toimitus oli suoritettu.

Viisikymmentä päivää uutisten uhraamisesta oli helluntaihin, jota kutsuttiin myös leikkuujuhla ja viikkojuhla. Kiitollisuuden osoitukseksi ruuaksi valmistetusta viljasta tuotiin Herran eteen kaksi paistettua hapanleipää. Helluntaita vietettiin vain yhtenä päivänä, joka omistettiin kokonaan jumalanpalvelukseen.

Seitsemännessä kuussa vietettiin lehtimajanjuhlaa eli korjuujuhlaa. Tässä juhlassa tunnustettiin, että Jumala oli suonut anteliaasti puutarhan, öljypuulehdon ja viinitarhan lahjojaan. Se oli vuoden huomattavin juhlakokous. Maa oli tuottanut satonsa, vilja oli koottu aittoihin, hedelmät, öljy ja viini oli varastoitu, ja nyt kansa tuli tuomaan kiitoslahjojaan Jumalalle, joka oli näin runsaasti siunannut heitä.

Lehtimajanjuhlan tuli sävyltään olla lähinnä ilon aikaa. Sitä vietettiin kohta suuren sovituspäivän jälkeen, jolloin oli saatu varmuus siitä ettei heidän rikkomuksiaan enää muistettu. Päästyään rauhaan Jumalan kanssa he tulivat nyt hänen eteensä tunnustamaan hänen hyvyytensä ja ylistämään häntä hänen armostaan. Kun korjuutyöt olivat päättyneet eikä uuden vuoden tehtäviin tarvinnut vielä käydä käsiksi, saattoi kansa huolista vapaana käydä nauttimaan juhlan pyhistä ja riemullisista tunnelmista. Vaikka vain isien ja poikien oli määrä saapua juhlille, ottivat he mikäli mahdollista kaiken kotiväkensä mukaansa ja

kestitsivät vieraanvaraisesti myös palvelijoita, leeviläisiä, muukalaisia ja köyhiä.

Pääsiäisen lailla lehtimajanjuhlakin muistutti menneisyydestä. Erämaanvaelluksensa muistoksi kansan tuli nyt lähteä kodeistaan ja yöpyä lehtimajoissa, joiden rakenteiksi käytettiin »palmunoksia ja tuuheiden puiden lehviä sekä pajuja purojen varsilta» (3 Moos. 23: 40,42,43).

Ensimmäisenä päivänä oli pyhä kokous, ja juhlan seitsemään päivään lisättiin vielä kahdeksas, jota vietettiin samoin.

Näissä vuotuisissa juhlissa niin vanhat kuin nuoretkin rohkaistuivat palvelemaan uskollisemmin Jumalaa. Maan eri osista saapuvat juhlijat pääsivät seurustelemaan keskenään ja näin lujittamaan siteitään Jumalaan ja toisiinsa. Hyvää tekisi nykyäänkin Jumalan kansalle lehtimajanjuhlan viettäminen Jumalalta saatujen siunausten riemullisen muistelun merkeissä. Kuten israelilaiset juhlivat vapautusta, jonka Jumala oli aikaansaanut heidän isilleen, ja hänen ihmeellistä varjelustaan heidän lähdettyään pitkälle vaellusmatkalleen Egyptistä, tulisi meidänkin kiitollisina muistella, miten hän eri keinoja käyttäen johti meidät eroon maailmasta ja vääryyden pimeydestä armonsa ja totuutensa ihanaan valkeuteen.

Niiltä jotka asuivat kaukana pyhäköstä, vuotuisiin juhliin osallistuminen vei aikaa toista kuukautta joka vuosi. Tämän esimerkin Jumalalle antautumisesta tulisi osoittaa, miten tärkeää Jumalan palveleminen on ja miten välttämätöntä meidän on syrjäyttää itsekkäät maailmalliset harrastuksemme hengellisten ja iankaikkisten tieltä. Kärsimme tappion ellemme etuoikeutemme mukaisesti seurustele keskenämme vahvistaaksemme ja rohkaistaksemme toisiamme palvelemaan Jumalaa, Jumalan sanan elävyys ja tärkeys häipyä mielestämme, eikä se pääse pyhittäväällä vaikutuksellaan enää valistamaan sydäntämme, ja niin taannumme hengellisesti. Kanssakäymisessämme kristittyinä menetämme paljon, ellemme ole myötätuntoisia toisiamme kohtaan. Joka sulkeutuu kuoreensa, ei täytä Jumalan hänelle tarkoittamaa paikkaa. Olemme kaikki saman Isän lapsia ja riippuvaisia toisistamme, kun onnemme on kyseessä. Meillä on vastuumme sekä Jumalaa että ihmiskuntaa kohtaan. Luontemme kehittäminen sopivalla tavalla seuralliseksi tekee mei-

Patriarkat ja profeetat

dät myötätuntoisiksi lähimmäisiämme kohtaan, ja kun pyrimme olemaan siunaukseksi toisille, tulemme itse onnellisiksi.

Lehtimajanjuhla ei ainoastaan viitannut menneisyyteen, vaan se oli myös tulevaisen esikuva. Se ei vain muistuttanut erämaanvaelluksesta, vaan maan tuotteiden korjuujuhlan se viitasti eteenpäin siihen lopullisen sadonkorjuun suureen päivään, jolloin elon Herra lähettää leikkuumiehensä kokoamaan lusteen ja sitomaan sen kimppuihin poltettavaksi sekä korjaamaan nisun hänen aittaansa. Siihen aikaan surmataa kaikki jumalattomat, ja he »ovat, niinkuin ei heitä olisi ollutkaan» (Obadja 16). Koko maailmankaikkeudessa yhtyy jokainen riemullisesti ylistämään Jumalaa. Ilmestyskirjassa Johannes lausuu: »Kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: 'Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!'» (Ilm. 5: 13).

Israelin kansa ylisti Jumalaa lehtimajanjuhlassa muistellesaan, miten hän armossaan oli vapauttanut heidät Egyptin orjuudesta ja hellästi huolehtinut heistä, kun he olivat toiviomatkallaan erämaassa. He iloitsivat myös juuri vietetyn sovituspäivän jumalanpalveluksessa koetusta anteeksiannosta ja otollisuudesta. Mutta kun Herran lunastetut kerran kootaan turvallisesti taivaalliseen Kanaaniin ikuisesti vapautettuina sen kirouksen kahleista, jonka alaisena »koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti» (Room. 8:22), he riemuitsevat sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla. Silloin on Kristus suorittanut täysin loppuun suuren lunastustyönsä ihmisten hyväksi, ja heidän syntinsä on iäksi pyyhitty pois.

»Erämaa ja hietikko iloitsee,
aromaa riemuitsee ja kukoistaa kuin lilja.
Se kauniisti kukoistaa ja iloitsee ilolla ja riemulla.
Sille annetaan Libanonin kunnia,
Karmelin ja Saaronin ihanuus.
He saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme
ihanuuden.
Silloin avautuvat sokeain silmät
ja kuurojen korvat aukenevat.
Silloin rampa hyppii niinkuin peura

ja mykän kieli riemuun ratkeaa;
sillä vedet puhkeavat erämaahan
ja aromaahan purot.
Hehkuva hiekka tulee lammikoiksi
ja kuiva maa vesilähteiksi.
Ja siellä on oleva valtatie,
ja sen nimi on 'pyhä tie':
sitä ei kulje saastainen;
se on heitä itseänsä varten.
Joka sitä kulkee, ei eksy — eivät hullutkaan.
Ei ole siellä leijonaa,
ei nouse sinne raateleva peto;
ei sellaista siellä tavata:
lunastetut siellä kulkevat.
Niin Herran vapahdetut palajavat
ja tulevat Siioniin riemuiten,
päänsä päällä iankaikkinen ilo.
Riemu ja ilo saavuttavat heidät,
mutta murhe ja huokaus pakenevat.»
Jes. 35: 1,2,5—10.

53.

ENSIMMÄISET TUOMARIT

Päästyään asettumaan Kanaanin heimot eivät kovinkaan tarmokkaasti pyrkineet suorittamaan loppuun maan valtausta. Tyytyen jo valloittamaansa alueeseen he eivät enää olleet kauankaan innokkaita jatkamaan sotatoimia, vaan lopettivat vihollisuudet. »Kun Israel sitten voimistui, saattoi se kanaanilaiset työveron alaisiksi, mutta ei karkoittanut heitä» (Tuom. 1: 28).

Herra oli puolestaan tarkoin täyttänyt Israelille antamansa lupaukset. Joosua oli kukistanut kanaanilaiset ja jakanut maan Israelin heimoille. Heidän oli enää vain jumalalliseen apuun luottaen lopullisesti karkotettava asukkaat maasta. Mutta sen he jättivät tekemättä. Liittoutumalla kanaanilaisten kanssa he suoranaisesti rikkoivat Jumalan käskyn ja jättivät täyttämättä sen ehdon, jolla hän oli luvannut antaa Kanaanin heidän haltuunsa.

Heti Siinailla antamansa julistuksen alussa Jumala oli varoit-
tanut heitä palvelemasta epäjumalia. Heti lain julistamisen jäl-
keen he saivat Mooseksen kautta sanoman, joka koski Kanaanin
kansoja: »Älä kumarra heidän jumaliansa, älä palvele niitä älä-
kä tee, niinkuin he tekevät, vaan kukista ne maahan ja murskaa
niiden patsaat. Palvelkaa Herraa, Jumalaanne, niin hän siunaa
sinun ruokasi ja juomasi, ja minä pidän puutteen sinusta kau-
kana» (2 Moos. 23: 24,25). Jumala vakuutti heille, että niin
kauan kuin he pysyisivät kuuliaisina, hän kukistaisi viholliset
heidän edeltänsä: »Minä lähetän kauhuni sinun edelläsi ja saa-
tan hämminkiin kaikki kansat, joiden luo sinä tulet, ja ajan
kaikki vihollisesi pakoon sinun edestäsi. Ja minä lähetän herhi-

läisiä sinun edelläsi karkoittamaan hivviläiset, kanaanilaiset ja heettiläiset sinun tieltäsi. Mutta minä en karkoita heitä sinun tieltäsi yhtenä vuotena, ettei maa tulisi autioksi eivätkä metsän pedot lisääntyisi sinun vahingoksesi; vähitellen minä karkoitan heidät sinun tieltäsi, kunnes olet tullut kyllin lukuisaksi ottamaan haltuusi maan. Minä annan maan asukkaat teidän valtaanne, ja sinä karkoitat heidät tieltäsi. Älä tee liittoa heidän äläkä heidän jumaliensa kanssa. Älkööt he jääkö asumaan sinun maahasi, etteivät saattaisi sinua tekemään syntiä minua vastaan; sillä jos sinä palvelet heidän jumaliensa, on se sinulle paulaksi» (2 Moos. 23: 27—33). Mooses kertasi nämä ohjeet erittäin vakavasti ennen kuolemaansa, ja myöhemmin Joosua vielä toisti ne.

Jumala oli asettanut kansansa mahtavan rintavarustuksen tavoin estämään siveellisen turmeluksen leviämistä maailmaan. Jos Israel pysyisi uskollisena Jumalalle, hän soisi sille voiton toisensa jälkeen. Hän antaisi heidän valtaansa suurempia ja voimakkaampia kansoja kuin kanaanilaiset. Hän lupasi: »Jos te pidätte kaikki nämä käskyt, jotka minä teille annan, niin Herra karkoittaa kaikki nämä kansat teidän tieltänne, ja te laskette valtanne alle kansoja, jotka ovat teitä suuremmat ja väkevämmät. Mihin paikkaan te jalkanne astutte, se on oleva teidän. Erämaasta ja Libanonista, virrasta, Eufrat-virrasta, aina Länsimereen saakka on teidän alueenne ulottuva. Ei kukaan kestä teidän edessänne. Kahuun ja peljästykseen teidän edessänne on Herra saattava koko sen maan, johon te astutte, niin kuin hän on teille puhunut» (5 Moos. 11: 22—25).

Mutta välittämättä tästä ylevästä kohtalostaan he valitsivat omien mielihalujensa helpomman tien. Heille tarjoutui tilaisuuksia maan lopulliseen valtaamiseen, mutta he päästivät ne käsistään. Monien sukupolvien ajan heitä ahdistivat näiden epäjumalia palvelevien kansojen jäännökset, jotka tulivat »okaiksi» heidän silmiinsä ja »tutkaimiksi» heidän kylkiinsä (4 Moos. 33: 55).

Israelilaiset »pitivät yhteyttä pakanain kanssa ja oppivat heidän tekonsa» (Ps. 106: 35). He solmivat seka-avioliittoja kanaanilaisten kanssa, ja epäjumalanpalvelus levisi ruton tavoin kautta maan. »He palvelivat heidän jumalankuviansa, ja niistä tuli

heille paula. Ja he uhrasivat poikiensa ja tyttäriänsä riivaajille, ja maa saastui veriveloista. Ja Herran viha syytti hänen kansaansa vastaan, ja hän kyllästyi perintöosaansa» (Ps. 106: 36—40).

Siihen asti kun Joosuan opettamasta sukupolvesta oli vähänkin jäljellä, ei epäjumalanpalvelus päässyt paljonkaan leviämään, mutta vanhemmat olivat valmistaneet tietä lastensa luopumukselle. Olemalla välittämättä Jumalan rajoituksista ne, jotka olivat saaneet haltuunsa Kanaanin, kylvivät pahuuden sementtä, joka tuotti jatkuvasti katkeraa satoaan monien sukupolvien aikana. Tapojen yksinkertaisuus oli myötävaikuttanut siihen, että heprealaiset olivat pysyneet fyysisesti terveinä. Mutta seurustelu pakanoiden kanssa päästi ruokahalun ja intohimot valloilleen, mikä ajan mittaan heikensi ruumiin voimia ja alensi henkistä ja siveellistä tasoa. Synneillään israelilaiset erottautuivat Jumalasta. Hänen voimansa erkani heistä, eivätkä he enää pystyneet voittamaan vihollisiaan. Siten he joutuivat juuri niiden kansojen valtaan, jotka he Jumalan avulla olisivat voineet saada itselleen alamaisiksi.

He »hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta» »ja johdatti heitä erämaassa kuin laumaa». »He vihoittivat hänet uhrikukkuloillansa ja herättivät hänen kiivautensa epäjumaliensa kuvilla.» Sentähden Herra »hylkäsi asumuksensa Siilossa, majan, jonka hän oli pystyttänyt ihmisten keskelle. Hän salli väkemyytensä joutua vankeuteen ja kunniansa vihollisten käsiin» (Tuom. 2: 12; Ps. 78: 52, 58, 60, 61). Kuitenkaan hän ei peräti hyljännyt kansaansa. Aina jäi olemaan Herralle uskollinen jäännös. Ja ajasta toiseen Herra herätti uskollisia ja urheita miehiä kukistamaan epäjumalanpalveluksen ja vapauttamaan israelilaiset vihollisistaan. Mutta vapauttajan kuoltua kansa höltyi hänen arvovaltansa pidäkkeistä ja palasi ennen pitkää epäjumaliensa pariin. Niin toistui moneen kertaan kertomus luopumuksesta ja kurin palautuksesta, tunnustuksesta ja vapautuksesta.

Israelia sortivat kukin vuorollaan Mesopotamian kuningas, Mooabin kuningas ja heidän jälkeensä filistealaiset sekä Siiseran johtamat Haasorin kanaanilaiset. Kansansa vapauttajiksi taas herätettiin Otniel, Samgar, Eehud, Debora ja Baarak. Mutta

jälleen »israelilaiset tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja Herra antoi heidät Midianin käsiin». Tähän asti Jordanin itäpuolella asuneet heimot olivat säästyneet vainolaisen kovalta painostukselta, mutta joutuivat nyt ensimmäisinä kärsimään näistä uusista iskuista.

Kanaanin eteläpuolella asui amalekilaisia, ja sen itärajan takaisissa erämaissa midianilaisia, jotka molemmat olivat yhä israelilaisten leppymättömiä vihollisia. Mooseksen aikana israelilaiset olivat miltei hävittäneet viimeainitut, mutta sittemmin nämä olivat lisääntyneet jälleen lukuisaksi ja voimakkaaksi kansaksi. He janosivat kosta, ja nyt he saivat siihen tilaisuuden, kun Jumala oli ottanut varjeluksensa pois israelilaisilta. He eivät käyneet vain Jordanin itäpuolen heimojen kimppuun, vaan hävittivät koko maata. »Monilukuisina kuin heinäsiirkat» (Tuom. 6:5) nuo villit ja raivoisat erämaan asukkaat levittäytyivät parvina maahan karjoineen ja laumoineen. Kuluttavan ruton tavoin he peittivät koko maan Jordan-virrasta Filistean tasangolle asti. He tulivat heti kun vilja alkoi kypsyä ja viipyivät maassa kunnes maan viimeisetkin antimet oli korjattu. He riistivät pelloilta kaiken sadon, ja ryöstettyään ja pahoinpideltyään maan asukkaita he vetäytyivät takaisin autiomaahansa. Näin oli avoimella maalla asuvien israelilaisten hyljättävä kotinsa ja keräännyttävä varustettuihin kaupunkiin, hakeuduttava linnoituksiin tai suojauduttava jopa luoliin ja vuorten onkaloihin. Seitsemän vuotta tätä vainoa kesti, ja kun kansa lopulta ahdingossaan otti vaarin Herran nuhteesta ja tunnusti syntinsä, Jumala jälleen herätti heille auttajan.

Gideon oli Jooaan poika ja Manassen heimoa. Tämä perhe kuului osastoon, joka ei ollut missään johtoasemassa, mutta Jooaan väki oli tunnettua rohkeudestaan ja kunnollisuudestaan. Hänen urheista pojistaan »jokainen oli varreltaan kuin kuninkaan poika». Yhtä lukuunottamatta kaikki olivat kaatuneet midianilaisia vastaan käydyissä taisteluissa, mutta tämän yhden nimeä maahan tunkeutujat pelkäsivät. Gideon sai Jumalalta tehtäväkseen vapauttaa kansansa. Hän oli sillä hetkellä puimassa viljaa. Sitä oli saatu jonkin verran vihollisilta piiloon, ja kun hän ei uskaltanut puida sitä tavallisella puimatanterella, hän suoritti työn viinikuurnassa. Viinitarhoja ei vihollinen pai

Patriarkat ja profeetat

jonkaan pitänyt silmällä, koska viinin korjuuseen oli vielä pitkälti aikaa. Siinä työskennellessään vaivihkaa ja ääneti Gideon mietiskeli Israelin tilaa ja pohdiskeli, miten hänen kansansa voisi vapautua sortajan ikeestä.

Yhtäkkiä »Herran enkeli ilmestyi hänelle ja sanoi hänelle: 'Herra olkoon sinun kanssasi, sinä sotaurho!'»

»Oi, herrani», Gideon vastasi, »jos Herra on meidän kanssamme, miksi sitten kaikki tämä on meitä kohdannut? Ja missä ovat kaikki hänen ihmeelliset tekonsa, joista isämme ovat meille kertoneet sanoen: 'Herra on johdattanut meidät tänne Egyptistä'? Mutta nyt Herra on hyljännyt meidät ja antanut meidät Midianin kouriin.»

Taivaan sanansaattaja vastasi: »Mene tässä voimassasi ja vapauta Israel Midianin kourista; minä lähetän sinut.»

Gideon halusi jotakin merkkiä siitä, että häntä puhutteleva oli Liiton enkeli, joka muinoin oli auttanut Israelia. Jumalan enkelit, jotka keskustelivat Aabrahamin kanssa, jäivät kerran nauttimaan hänen vieraanvaraisuudestaan, ja nyt Gideon pyysi jumallista sanansaattajaa vieraakseen. Hän riensi teltaansa, valmisti vohlan ja happamattomia leipiä ja tarjosi niitä hänelle. Mutta enkeli pyysi häntä: »Ota liha ja happamattomat leivät Ja pane ne tälle kalliolle ja vuodata liemi.» Gideon teki näin, ja sitten hän sai haluamansa tunnusteen: kädessään olevalla sauvalla enkeli kosketti lihaa ja happamattomia leipiä, jolloin kalliosta nouseva tuli kulutti uhrin. Sitten enkeli katosi hänen näkyvistään.

Gideonin isä Jooas, joka oli yhtynyt maanmiestensä luopumukseen, oli pystyttänyt kotikulmilleen Ofraan suuren alttarin Baalille, ja sitä kaupungin väki kävi kumartamassa. Gideonin käskettiin nyt tuhota tämä alttari, pystyttää Herralle alttari sille kalliolle, jolla tuli oli kuluttanut uhrin, ja uhrata siinä Herralle. Herralle uhraaminen oli uskottu papeille ja rajoitettu suoritettavaksi vain Siilossa olevalla alttarilla. Mutta hän, joka oli säättänyt nuo palvelusmenot ja johon kaikki uhrin viittasivat, saattoi myös muuttaa ohjeitaan. Ennen kuin Israel vapautettaisiin, oli esitettävä vakava vastalause Baalin palvonnalle. Gideonin oli julistettava sota epäjumalanpalvelusta vastaan, ennen kuin hän lähtisi taistelemaan kansansa vihollisia vastaan.

Gideon täytti tunnollisesti saamansa jumalalliset ohjeet. Koska hän tiesi että häntä vastustettaisiin jos hän toimisi avoimesti, hän suoritti työnsä salaa yhdessä yössä palvelijoidensa avulla. Ofran miehet olivat raivoissaan, kun he tulivat aamulla kumartamaan Baalia. He olisivat halunneet surmata Gideonin, ellei Jooas — jolle oli kerrottu enkelin käynnistä — olisi puolustanut poikaansa. »Tekö ajatte Baalin asiaa?» hän kysyi. »Tekö autatte häntä? Se, joka ajaa hänen asiaansa, rangaistakoon kuolemalla ennen huomisaamua. Jos hän on jumala, ajakoon itse asiansa, koska kukistettu alttari oli hänen.» Ellei Baal pystynyt puolustamaan omaa alttariaan, miten voitiin uskoa, että hän kykeni varjelemaan palvojiaan?

Nyt ei enää aiottu Gideonille mitään pahaa, ja kun hän puhalsi sotapasuunaan, kerääntyivät Ofran miehet ensimmäisten joukossa hänen lippunsa luo. Sanansaattajia lähetettiin hänen omalle heimoalueelleen Manasseen, samoin Asseriin, Sebuloniin ja Naftaliin, ja kaikki suostuivat tulemaan.

Gideon ei uskaltanut ruveta johtamaan sotajoukkoja saamatta vielä lisätodisteita siitä, että Jumala oli kutsunut hänet suorittamaan tämän tehtävän ja olisi hänen kanssaan. Hän rukoili: »Jos sinä aiot vapauttaa Israelin minun kädelläni, niinkuin olet puhunut, niin katso, minä panen nämä kerityt villat puimatantelle: jos kastetta tulee ainoastaan villoihin ja kaikki maa muuten jää kuivaksi, niin minä siitä tiedän, että sinä minun kädelläni vapautat Israelin niinkuin olet puhunut.» Aamulla villat olivat märät, mutta maa pysyi kuivana. Mutta koska villa luonnostaan imee itseensä kosteutta, jos sitä ilmassa vähänkin on, ei tätä koetta voitu pitää ratkaisevana. Siksi hän pyysi uudelleen samaa merkkiä, mutta päinvastaisena, anoen samalla ettei Jumala vihastuisi hänen äärimmäiseen varovaisuuteensa. Ja Jumala suostui jälleen hänen pyyntöönsä.

Näin rohkaistuneena Gideon johti joukkonsa taisteluun maahan tunkeutuneita vastaan. »Kaikki midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet olivat kokoontuneet yhteen, tulleet virran yli ja leiriytyneet Jisreelin tasangolle.» Gideonilla oli komennettavanaan kaikkiaan 32 000 miestä, mutta vaikka hänellä oli vastassaan valtavat vihollislaumat, tuli hänelle Herran sana: »Sinulla on kanssasi liian paljon väkeä, antaakseni Midianin heidän kä-

Patriarkat ja profeetat

siinsä; muuten Israel voisi kerskua minua vastaan ja sanoa: 'Oma käteni vapautti minut'. Julista siis kansan kuullen näin: 'Se joka pelkää ja on arka, palatkoon takaisin ja väistyköön Gileadin vuorilta.'» Niistä jotka eivät halunneet uhmata vaaroja ja vaikeuksia tai joiden maailmalliset harrastukset estivät heitä keskittymästä Jumalan työhön, ei ollut mitään apua Israelin joukoille. Heidän mukanaolonsa olisi vain heikentänyt niitä.

Israelissa oli säädetty laki, jonka mukaan joukoille oli ennen taisteluun lähtöä luettava seuraava kuulutus: »Joka on rakentanut uuden talon, mutta ei vielä ole sitä vihkinyt, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen vihkisi sitä. Joka on istuttanut viinitarhan, mutta ei vielä ole korjannut sen ensi hedelmää, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen korjaisi sen ensi hedelmää. Joka on kihlannut naisen, mutta ei vielä ole ottanut häntä vaimoksensa, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen ottaisi hänen morsiantaan vaimoksensa.» Ja päälliköiden oli edelleen sanottava väelle: »Joka pelkää ja arkailee, menköön ja palatkoon kotiinsa, etteivät hänen veljensäkin menettäisi rohkeuttaan niinkuin hän» (5 Moos. 20: 5—8).

Koska hänen joukkonsa olivat niin vähäiset viholliseen verrattuina, Gideon jätti tavanmukaisen kuulutuksen lukematta. Hän hämmästyi kuullessaan, että hänellä oli liian paljon väkeä. Mutta Herra näki kansansa olevan ylpeää ja epäuskoista. He olivat kyllä auliisti noudattaneet Gideonin sytyttävää kutsua, mutta monet valtasi pelko, kun he näkivät midianilaisten laumat. Kuitenkin nämä pelästyneet olisivat Israelin mahdollisesti voittaessa ottaneet kunnian itselleen antamatta voitosta mitään kunniaa Jumalalle.

Gideon totteli Herran ohjetta ja katseli raskain mielin, miten kaksikymmentäkaksituhatta, enemmän kuin kaksi kolmasosaa koko hänen sotaväestään, lähti kotiinsa. Mutta hänelle tuli uudelleen Herran sana: »Vielä on väkeä liian paljon; vie heidät alas veden ääreen, niin minä siellä heidät sinulle tutkin. Se, josta minä sinulle sanon: 'Tämä lähteköön kanssasi', se lähteköön kanssasi; mutta jokainen, josta minä sinulle sanon: 'Tämä älköön lähtekö sinun kanssasi', se älköön lähtekö.» Joukot mars-

sitettiin veden ääreen, josta ne odottivat heti lähdeävän hyökkäämään päin vihollista. Muutamat kouraisivat kiireesti vettä käteensä ja imaisivat siitä suuhunsa marssiessaan. Mutta melkein kaikki kumartuivat polvilleen juomaan vettä virrasta kaikessa rauhassa. Niitä jotka sieppasivat vettä kouraansa, oli vain kolmesataa kymmenestä tuhannesta. Silti tuo vähäinen joukko valittiin, ja kaikki muut laskettiin palaamaan kotiinsa.

Luonne saadaan selville usein aivan yksinkertaisin keinoin. Niihin jotka vaaran uhatessa halusivat huolehtia vain omien tarpeidensa täyttämisestä, ei voitu luottaa häden hetkenä. Herralla ei ole työssään paikkaa veltoille ja itseään hemmotteleville. Hän valitsi mieluummin ne harvat, jotka eivät antaneet omien tarpeidensa estää heitä suorittamasta tehtäväänsä. Nuo kolmesataa valittua eivät olleet vain rohkeita ja itsensä hillitseviä, vaan myös uskon miehiä. He eivät olleet langenneet palvomaan epäjumalia. Jumala saattoi johtaa heitä, ja heidän avullaan hän voi vapauttaa Israelin. Menestys ei riipu lukumäärästä. Jumala voi vapauttaa muutamien avulla yhtä hyvin kuin monien. Suuret lukumäärät eivät tuota hänelle niinkään paljon kunniaa kuin niiden luonne, jotka palvelevat häntä.

Israelilaiset olivat asettuneet kukkulan harjanteelle, mistä he näkivät alhaalle laaksoon leirytyneet maahan tunkeutuneiden joukot. »Midianilaisia, amalekilaisia ja kaikkia Idän miehiä oli asettunut tasangolle niin paljon kuin heinäsiirkkoja; ja heidän kameleillaan ei ollut määrää, niitä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla» (Tuom. 7: 12). Gideon vapisi ajatellessaan seuraavan päivän taistelua. Mutta yöllä Herra puhutteli häntä ja kehotti häntä laskeutumaan palvelijansa Puuran kanssa midianilaisten leiriin saadakseen kuulla jotakin rohkaisevaa. Hän meni, ja odotettuaan kotvan ääneti pimeyden suojassa hän kuuli vihollisotilaan kertovan untaan toverilleen: »Katso, ohraleipäkakku tuli pyörien midianilaisten leiriin. Se tuli teltalle saakka, iski siihen niin, että se kaatui, ja käänsi sen ylösalaisin, ja teltta jäi kumoon.» Piilossa olleen kuulijan sydän todella sykähti, kun hän kuuli vihollistoverin vastauksen: »Se ei ole mikään muu kuin israelilaisen Gideonin, Jooaan pojan, miekka; Jumala antaa hänen käsiinsä Midianin ja koko leirin.» Gideon tajusi Jumalan puhuttelevan häntä noiden midianilaisten muukalaisten välityk-

sellä. Hän palasi vähälukuisen joukkonsa luo ja sanoi: »Nouskaa, sillä Herra antaa midianilaisten leirin teidän käsiinne.»

Jumala neuvoi Gideonille hyökkäyssuunnitelman, jota tämä kävi heti toteuttamaan. Kolmesataa miestä jaettiin kolmeen joukkueeseen. Jokainen mies sai pasuunan sekä saviruokkuun pistetyn soihdun. Sitten joukkueet sijoitettiin niin, että ne saattoivat lähestyä midianilaisten leiriä eri tahoilta. Katkaisten yön hiljaisuuden Gideon puhalsi merkin sotatorvellaan, ja nuo kolme joukkuetta puhalsivat pasuunoihinsa. Sen jälkeen he rikkovivat saviruukkunsa, vetivät esiin leimuavan soihtunsa ja syöksyivät vihollisen kimppuun samalla karjaisten karmean sotahuutonsa: »Herran ja Gideonin miekka!»

Nukkuvat joukot heräsivät äkkiä. Joka puolelta näkyi tuloisoihtujen leimuavia liekkejä. Ja joka suunnalta pauhasivat pasuunat ja kaikuiivat hyökkääjien sotahuudot. Midianilaiset luulivat kauhukseen joutuneensa ylivoimaisen vihollisjoukon armoille ja säntäsivät pakoon. Sekasorron keskeltä kuului vain hätähuutoja, kun he luulivat tovereitaan vihollisiksi ja alkoivat tappaa toisiaan. Kun tieto israelilaisten voitosta levisi, palasi tuhansia kotiin lähetettyjä miehiä rintamalle ajamaan takaa pakenevia vihollisia. Midianilaiset pyrkivät Jordanille toivoen pääsevänsä sen yli omalle alueelleen. Mutta Gideon lähetti sanan Efraimin heimolle ja kehotti sitä katkaisemaan vihollisen pakotien eteläisten kahlaamojen kohdalla. Gideonin omat kolmesataa miestä »olivat uuvuksissa takaa-ajamisesta», mutta ylittivät silti virran kohta niiden jälkeen, jotka olivat jo ehtineet joen toiselle puolelle. He saivat kiinni midianilaisten kuninkaat Sebahin ja Salmunnan ja heidän viisitoista tuhatta miestään. Joukot lyötiin hajalle ja kuninkaat otettiin vangeiksi ja surmattiin.

Tämä huomattava tappio kaatoi maahan tunkeutuneiden joukoista peräti satakaksikymmentä tuhatta miestä. Se mursi midianilaisten vallan, niin etteivät he koskaan enää kyyenneet sotimaan Israelia vastaan. Uutiset levittivät nopeasti kauas tietoa siitä, että Israelin Jumala oli jälleen taistellut kansansa puolesta. Millään sanoilla ei voida kuvailla sitä kauhua, jonka valtaan ympäristön kansat joutuivat kuullessaan, miten yksinkertaisin keinoin tuo rohkea ja sotaisa kansa oli voitettu.

Johtaja, jonka Jumala valitsi kukistamaan midianilaiset, ei päässyt mihinkään huomattavaan asemaan Israelissa. Hän ei ollut hallitsija, ei pappi eikä leeviläinen. Hän piti itseään vähäisimpänä isänsä perheestä. Mutta Jumalan mielestä hän oli rohkea ja kunnollinen. Hän ei luottanut itseensä, vaan oli valmis seuraamaan Herran johdatusta. Jumala ei aina valitse työhönsä kaikkein kyvykkäimpiä miehiä, vaan sellaisia, joita hän voi parhaiten käyttää. »Kunnian edellä käy nöyryys» (Sanani. 15: 33). Herra voi toimia tehokkaimmin niiden välityksellä, jotka tuntevat syvimmin oman riittämättömyytensä ja jotka nojaavat häneen johtajanaan ja voiman lähteenään. Hän tekee heidät väkeviksi yhdistämällä heidän heikkoutensa omaan voimaansa ja viisaiksi liittämällä heidän tietämättömyytensä omaan viisautteensa.

Jos Herran kansa olisi todella nöyrää, hän voisi tehdä paljon enemmän sen hyväksi. Mutta vain muutamille hän voi suoda tavallista enemmän vastuuta ja menestystä heidän tulematta itsevarmoiksi ja unohtamatta riippuvuuttaan Jumalasta. Siksi Herra valitessaan työntekijöitään sivuuttaa ne, joita maailma kunnioittaa suurina, kyvykkäinä ja loistavina. He ovat useinkin ylpeitä ja itsevarmoja. He pitävät itseään pätevinä toimimaan ilman Jumalan neuvojakin.

Kun Joosuan joukot Jerikoa piirittäessään vain puhalsivat pasuunaan ja kun Gideonin vähäinen ryhmä teki samoin hyökätessään Midianin laumojen kimppuun, antoi Jumala voimallaan tehoa tähän yksinkertaiseen tekoon kukistaakseen vihollistensa vallan. Täydellisimmätkin ihmisten laatimat menetelmät osoittautuvat tehottomiksi vailla Jumalan voimaa ja viisautta, kun taas arveluttavimmatkin keinot onnistuvat, kun ne saadaan Jumalalta ja toteutetaan nöyrästi ja uskoen. Hengellisessä taistelussaan kristitty tarvitsee luottamusta Jumalaan ja kuuliaisuutta hänen tahdolleen yhtä kipeästi kuin Gideon ja Joosua sotiesaan kanaanilaisia vastaan. Ilmaisemalla voimansa moneen kertaan Israelin avuksi Jumala halusi saada heidät uskomaan häneen ja luottavasti turvautumaan hänen apuunsa hädän hetkellä. Hän on nyt yhtä halukas tukemaan kansansa pyrkimyksiä ja aikaansaamaan suuria tuloksia heikkojen välikappaleidensa avulla. Koko taivas odottaa meidän anovan sieltä viisautta ja

Patriarkat ja profeetat

voimaa. Jumala »voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme» (Ef. 3: 20).

Kun Gideon palasi vihollisen takaa-ajosta, hän sai heti vastaan omien maanmiestensä moitteet ja syytökset. Kun Israelin miehet hänen kutsustaan lähtivät midianilaisia vastaan, jäi Efraimin heimo pois. He pitivät hanketta liian vaarallisena, ja kun Gideon ei lähettänyt heille mitään eri kutsua, eivät he sillä verukkeella katsoneet olevan syytä liittyä veljiensä joukkoon. Mutta kuultuaan Israelin suuresta voitosta efraimilaiset tulivat kateellisiksi, koska heillä ei ollut siihen osuutta. Midianilaisten lähdettyä pakoon Efraimin miehet olivat Gideonin pyynnöstä valanneet kahlaamot ja siten katkaisseet paon. Näin saatiin löydyksi suuri joukko vihollisia, heidän joukossaan myös kaksi ruhtinasta, Ooreb ja Seed. Näin efraimilaiset olivat osallistuneet taisteluun ja auttaneet veljiään pääsemään lopulliseen voittoon. Nyt he olivat kuitenkin kateellisia ja vihoissaan, aivan kuin Gideon olisi toiminut omin päinsä. He eivät havainneet Jumalan johtaneen kädellään Israelia voittoon eivätkä tunnustaneet hänen voimassaan ja armoissaan vapauttaneen heitä. Tästä syystä hän ei myöskään voinut mitenkään erikoisesti käyttää heitä välikappaleinaan.

Palattuaan voittoretkeltä saaliinsa kanssa he heti moittivat Gideonia: »Miksi teit meille sen, ettet kutsunut meitä, kun menit taistelemaan midianilaisia vastaan?»

»Mitä minä sitten olen tehnyt teihin verraten», vastasi Gideon, »Eikö Efraimin *jälkikorjuu* ole parempi kuin Abieserin *viinikorjuu*? Teidän käsiinnehän *Jumala* antoi midianilaisten ruhtinaat Oorebin ja Seebin. Mitä minä olen voinut tehdä teihin verraten?»

Kademieli olisi helposti voinut puhjeta riidaksi ja johtaa lopulta veritekoihin. Mutta Gideonin vaatimaton vastaus lauhdutti Efraimin miesten vihan, ja he palasivat rauhassa kotiinsa. Vaikka Gideon puolustikin periaatteitaan lujasti ja tinkimättä ja oli taistelussa oikea »sotaurho», hän osasi myös olla niin kohteliaan tahdikas, että sen moista harvoin tapaa.

Kiitollisena siitä että oli päässyt vapaaksi midianilaisten valasta Israelin kansa halusi tehdä Gideonin kuninkaakseen ja

vahvistaa kruunun periytyväksi hänen jälkeläisilleen. Tämä ehdotus oli täysin vastoin teokratian periaatteita. Jumala oli Israelin kuningas, ja ihmisen asettaminen valtaistuimelle olisi merkinnyt sitä, että he hylkäsivät jumalallisen Valtiaansa. Gideon käsitti tämän tosiasian, ja hänen vastauksestaan ilmenee, miten vilpittömät ja jalot hänen vaikuttimensa olivat.

»En minä hallitse teitä», hän sanoi, »eikä minun poikani ole hallitseva teitä; Herra on teitä hallitseva.»

Mutta Gideon joutui petettynä tekemään toisen virheen, joka tuotti onnettomuutta hänen perheelleen ja koko Israelille. Suurta ponnistusta seuraava toimetttömyys muodostuu usein vaarallisemmaksi kuin konsanaan taistelujen aika. Tällainen vaara uhkasi nyt Gideonia. Hänet valtasi levottomuus. Tähän asti hän oli tyytynyt täyttämään Jumalalta saamansa ohjeet. Mutta nyt hän ei odottanutkaan jumalallista johdatusta, vaan alkoi suunnitella omin päin. Milloin Herran joukot saavat huomattavan voiton, kaksinkertaistaa saatana ponnistelunsa tehdäkseen tyhjäksi sen mitä Jumala on aikaansaanut. Näin johtui Gideoninkin mieleen ajatuksia ja suunnitelmia, jotka johtivat Israelin kansan harhaan.

Koska Gideonia oli käsketty uhraamaan sillä kalliolla, jolla enkeli ilmestyi hänelle, hän luuli siten tulleensa oikeutetuksi toimimaan pappina. Odottamatta Jumalan hyväksymistä hän päätti hakea sopivan paikan ja ruveta siinä palvomaan Jumalaa samaan tapaan kuin pyhäkössä palveltiin. Hän oli niin kansan suosiossa, että saattoi vaikeuksitta toteuttaa suunnitelmansa. Hän pyysi ja sai osuutenaan sotasaaliista kaikki midianilaisilta otetut kultaiset nenärenkaat. Kansa keräsi myös muuta kallista materiaalia, muun muassa Midianin ruhtinaiden koristeltuja vaatteita, ja näistä aineksista Gideon valmisti samanlaisen kaskan ja rintakilven kuin ylipapillakin oli yllään. Tämä teko koitui turmiolliseksi sekä hänelle itselleen ja hänen perheelleen että koko Israelille. Tällainen virallisesti vahvistamaton jumalanpalvelus sai monet kokonaan luopumaan Herrasta ja palvelemaan epäjumalia. Gideonin kuoleman jälkeen suuret joukot, hänen oma perheensä muiden joukossa, liittyivät tähän luopumukseen. Kansa loittooni Jumalasta saman miehen toimesta, joka oli keran lopettanut heidän epäjumalanpalvontansa.

Patriarkat ja profeetat

Vain aniharvat tajuavat, miten pitkälle heidän sanojensa ja tekojensa vaikutus ulottuu. Miten usein vanhempien väärät teot vaikuttavatkaan turmiollisesti heidän lapsiinsa ja lastenlapsiinsa vielä kauan sen jälkeen, kun heidät itsensä on kätkeyty hau-dan poveen. Jokainen vaikuttaa toisiin ja on vastuussa tuon vaikutuksen seurauksista. Sanamme ja tekomme vaikuttavat niin voimallisesti, että elämämme lopullinen vaikutustulos selviää vasta ikuisuudessa. Sanojemme ja tekojemme vaikutus koi-tuu varmasti myös omaksi siunaukseksemme tai kiroukseksemme. Kun ajattelemme tätä, huomaamme miten vakavaa elämä on, ja meidän tulisi sen tähden nöyrästi rukoilla Jumalaa opas-tamaan meitä viisaudellaan.

Korkeimmassa asemassa olevatkin voivat harhautua, viisain-kin voi erehtyä ja voimakkainkin horjahtaa ja kompastua. Tarvitsemme taivaallista valoa jatkuvasti valaisemaan polkuamme. Olemme turvassa vain uskoessamme itsemme varauksetta hä-nen johtoonsa joka on sanonut: »Seuratkaa minua.»

Gideonin kuoleman jälkeen eivät »israelilaiset enää muista-neet Herraa, Jumalaansa, joka oli pelastanut heidät kaikkien heidän vihollistensa käsistä, jotka asuivat heidän ympärillään. Eivät he myöskään tehneet Jerubbaalin, Gideonin, perheelle lau-peutta kaiken sen hyvän tähden, mitä hän oli tehnyt Israelille.» Unohtaen kaiken mitä olivat velkaa Gideonille, tuomarilleen ja vapauttajalleen, israelilaiset hyväksyivät hänen aviottoman poi-kansa Abimelekin kuninkaakseen, joka pysyäkseen vallassa sur-masi yhtä lukuunottamatta kaikki Gideonin lailliset lapset. Kun ihmiset luopuvat Jumalan pelosta, ei kestä kauan kun he eksy-vät myös kunnian ja rehellisyyden tieltä. Kun annetaan arvoa Herran armolle, se johtaa arvostamaan myös niitä, joita hän on käyttänyt Gideonin tavoin siunaukseksi kansalleen. Israel kohteli julmasti Gideonin perhettä, mutta eihän muuta voitu odottaakaan kansalta, joka oli niin kiittämätön Jumalaa koh-taan.

Abimelekin kuoleman jälkeen piti Herraa pelkäävien tuoma-reiden hallinto kansan jonkin aikaa erossa epäjumalain palvon-nasta, mutta ennen pitkää se taas ryhtyi noudattamaan ympä-rillään asuvien pakanoiden tapoja. Pohjoisten heimojen jäsenis-tä monet palvoivat Syyrian ja Siidonin jumalia. Lounaassa filis-

tealaisten ja idässä Mooabin ja Ammonin epäjumalat olivat loitontaneet israelilaiset heidän isiensä Jumalasta. Mutta luopumuksella oli pian tuhoisat seurauksensa. Ammonilaiset lannistivat itäiset heimot ja tunkeutuivat Jordanin yli Juudan ja Efraimin alueille. Läntisen rannikon tasangoltaan tekivät filistealaiset hävitys- ja ryöstöretkiään lähelle ja kauas. Näytti siltä kuin Israel olisi taas jäänyt säälimättömien vihollistensa armoille.

Jälleen kansa pyysi avukseen häntä, jonka se oli niin loukkauksella tavalla hyljännyt. »Silloin israelilaiset huusivat Herraa sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä sinua vastaan, sillä me olemme hyljänneet oman Jumalamme ja palvelleet baaleja,'» Mutta heidän surunsa ei ollut johtanut katumukseen. Kansa murehti niitä kärsimyksiä, joihin he synnin takia olivat joutuneet, mutta ei sitä, että he olisivat häpäisseet Jumalaa rikkomalla hänen pyhän lakinsa. Tosi parannus merkitsee muutakin kuin synnin surua. Se on päättäväistä kääntymistä pois pahuudesta.

Herra vastasi heille profeettansa kautta: »Eivätkö egyptiläiset, amorilaiset, ammonilaiset, filistealaiset, siidonilaiset, amalekilaiset ja maaonilaiset sortaneet teitä, ja kun te huusitte minua, enkö minä pelastanut teitä heidän käsistänne. Mutta te hylkäsitte minut ja palvelitte muita jumalia; sentähden en minä enää teitä pelasta. Menkää ja huutakaa avuksenne niitä jumalia, jotka olette valinneet; pelastakoot ne teidät ahdinkonne aikana.»

Nämä vakavat ja pelottavat sanat tuovat mieleen erään toisen tapahtuman — lopullisen tuomion suuren päivän — jolloin Jumalan armon hylkääjät ja hänen hyvyytensä halveksijat joutuvat kohtaamaan hänen tuomionsa. Siinä oikeudenkäynnissä ovat vastaajina ne, jotka ovat käyttäneet Jumalan antamat kykynsä, ajan, varansa ja älynsä, tämän maailman jumalien palvontaan. He ovat hyljänneet todellisen ja rakastavan Ystävänsä ja poikenneet oman mukavuutensa ja maailmallisten huvien teille. Jolloinkin he aikoivat palata Jumalan luo, mutta maailman hovit ja houkutukset vetivät puoleensa heidän kaiken huomionsa. Kevytmieliset huvitukset, komeilunhalu ja ruokahalun hillittömyys paaduttivat sydämen ja turruttivat omantunnon, niin etteivät he kuulleet totuuden ääntä. Velvollisuuksistaan he eivät välittäneet. He väheksyivät sellaista, mikä on äärettömän arvokasta, kunnes eivät lopulta halunneet uhrata vähääkään hänen hyväk-

seen, joka on antanut ihmisen hyväksi niin paljon. Mutta sadonkorjuun aikana he saavat niittää sitä minkä ovat kylväneet.

Herra sanoo: »Minä kutsuin ja te estelitte, —ojensin kätteni eikä kenkään kuunnellut, vaan te vieroksuitte kaikkia minun neuvojani, ette suostuneet minun nuhteisiini, —kun tulee se, mitä te kauhistutte, kun hätänne saapuu tuulispäänä, kun päällenne tulee vaiva ja ahdistus. Silloin he minua kutsuvat, mutta minä en vastaa, etsivät minua, mutta eivät löydä. Koska he vihasivat tietoa, eivät valinneet osaksensa Herran pelkoa eivätkä suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken minun nuhteluni halvaksi, saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kylliänsä omista hankkeistaan. —Mutta joka minua kuulee, saa asua turvassa ja olla rauhassa onnettomuuden kauhuilta» (Sanani. 1: 24—31,33).

Nyt israelilaiset nöyryivät Herran edessä. »Ja he poistivat vieraat jumalat keskuudestaan ja palvelivat Herraa.» Silloin Herran rakastava sydän »ei enää kärsinyt, että Israelia vaivattiin». Näin pitkämielinen on Jumalamme arnessaan! Kun hänen kansansa hylkäsi syntinsä, jotka olivat erottaneet heidät hänestä, hän kuuli heidän rukouksensa ja ryhtyi auttamaan heitä.

Jumala herätti heille vapauttajaksi gileadilaisen Jeftan, joka lähti käymään sotaa ammonilaisia vastaan ja kukisti heidät. Tällä kertaa Israel oli kärsinyt kahdeksantoista vuotta vihollistensa sortoa, mutta unohti silti taas ahdingosta saamansa opetuksen.

Kun Israel jälleen poikkesi pahoille teilleen, Herra salli heidän joutua yhä ahtaalle. Tällä kertaa heitä sortivat filistealaiset, nuo heidän väkevät vihollisensa. Tämä julma ja sotaisa kansa ahdisti heitä monet vuodet ja ajoittain alisti heidät kokonaan valtaansa. He olivat ruvenneet seurustelemaan näiden epäjumalan palvojien kanssa ja omaksuneet heidän huvittelutapojaan ja palvontamenojaan, kunnes näyttivät täysin sopeutuneen heidän elämäntyyliinsä ja harrastuksiinsa. Mutta sitten nämä Israelin näennäiset ystävät muuttuivatkin heidän katkerimmiksi vihamiehikseen ja koettivat kaikin keinoin tuhota heidät.

Israelin tavoin kristitytkin taipuvat liian usein maailman vaikutuksiin ja mukautuvat sen periaatteisiin ja tapoihin päästäkseen jumalattomien ystäviksi. Mutta lopulta joudutaan huomaa-

maan, että nämä näennäiset ystävät ovatkin vaarallisia vihollisia. Raamattu opettaa selvästi, ettei Jumalan kansan ja maailman välillä voi olla mitään sopusointua. »Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma teitä vihaa» (1 Joh. 3: 13). Vapahtajamme sanoo: »Tietäkää, että se on vihannut minua ennen kuin teitä» (Joh. 15: 18). Saatana toimii jumalattomien välityksellä houkuttellen Jumalan kansaa syntiin näennäisen ystävyuden varjolla voidakseen erottaa heidät hänestä. Ja kun he ovat menettäneet varjeluksensa, silloin hän saa apurinsa kääntymään heitä vastaan saadakseen heidät tuhotuiksi.

54.

SIMSON

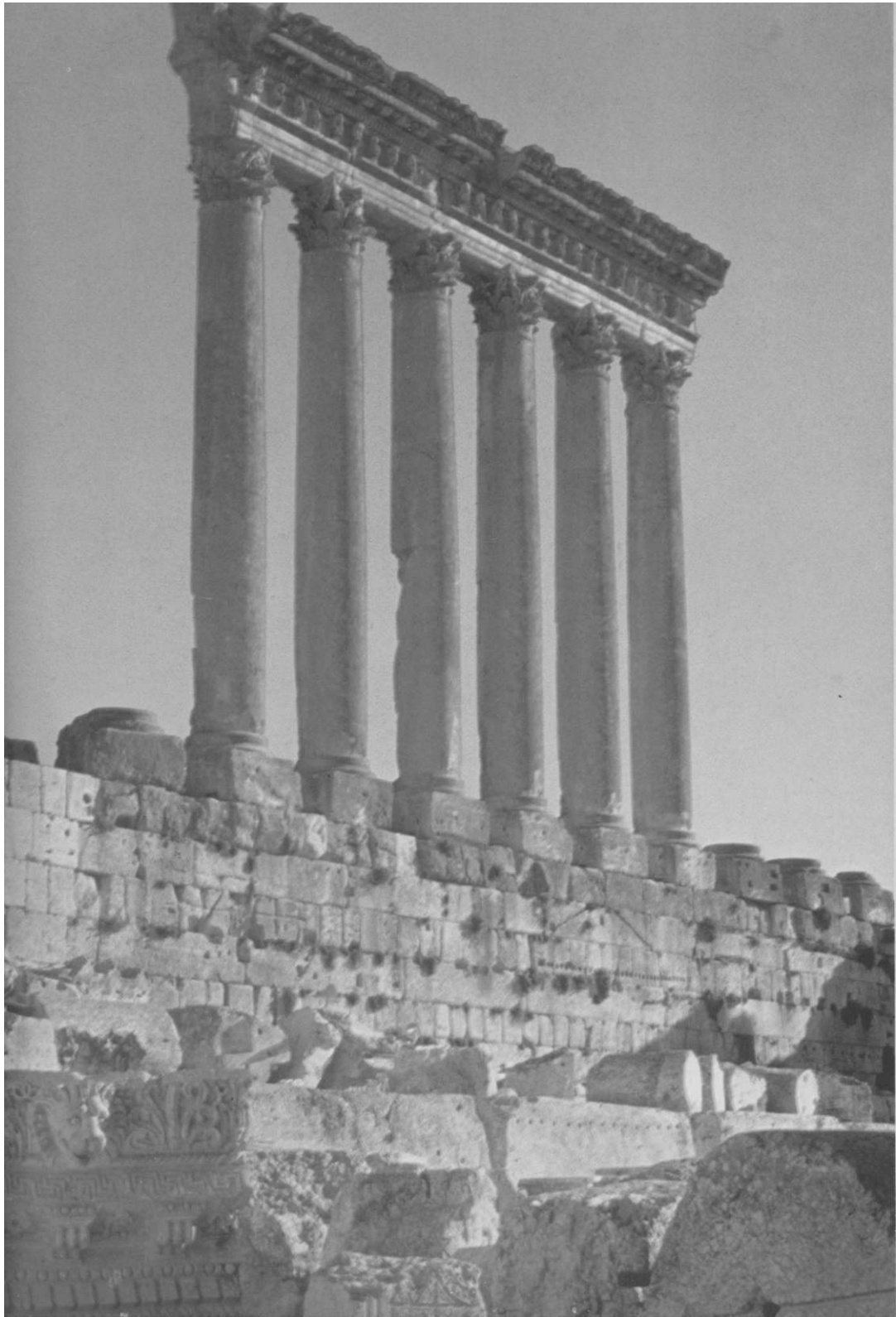
Luopumuksen yleistyessä Jumalan uskolliset palvelijat rukoilivat häntä vapauttamaan Israelin. Vaikkeivät he näyttäneet saavan mitään vastausta ja vaikka sortovalta vain paheni maassa vuosi vuodelta, valmisteli Jumala kaitselmuksensa apua heille. Jo filistealaisten sortoajan alkuvuosina syntyi lapsi, jota Jumala aikoi käyttää näiden voimakkaiden vihollisten lannistamiseen.

Vuorimaan laidassa, josta avartui näköala yli filistealaisten tasangon, sijaitsi pieni Soran kaupunki. Täällä asui Maanoahin perhe, Daavidin heimolaisia, niitä harvoja jotka yleisen luopumuksen aikana pysyivät uskollisina Herralle. Maanoahin lapsenomalle vaimolle »ilmestyi Herran enkeli» ilmoittaen hänen saavan pojan, jonka avulla Jumala alkaisi vapauttaa Israelia. Tätä silmällä pitäen enkeli antoi hänelle eräitä hänen omia tapojaan sekä lapsen kasvatusta koskevia ohjeita: »Varo siis, ettet juo viiniä ja väkijuomaa etkä syö mitään saastaista.» Tämä tuli kieltää myös lapselta alusta lähtien, ja lisäksi hänen tukkaansa ei saanut leikata, sillä hän oli oleva syntymästään asti Jumalalle pyhitetty nasiiri.

Vaimo haki miehensä ja kuvailtuaan ensin enkelin ulkonäköä esitti saamansa sanoman. He pelkäsivät kuitenkin tekevänsä jonkin virheen näin tärkeässä asiassa, ja siksi mies rukoili: »Oi Herra, salli Jumalan miehen, jonka lähetit, vielä tulla luoksemme opettamaan meille, mitä meidän on tehtävä pojalle, joka on syntyvä.»

544 [560]

Ympäröivien kansojen epäjumalanpalvelus pyrki jatkuvasti vieroittamaan israelilaisia elävän Jumalan palvelemisesta... Kuvassa Juppiterin temppelin kuusi vltvästä Baalbekissä.

Kun enkeli ilmestyi uudelleen, kysyi Maanoah huolissaan: »Miten sitten on meneteltävä pojan kanssa ja mitä hänelle on tehtävä?» Enkeli toisti aikaisemman opetuksensa: »Varokoon vaimo kaikkea, mistä minä olen hänelle puhunut: älköön syökö mitään, mikä viiniköynnöksestä tulee, viiniä ja väkijuomaa hän älköön juoko älköönkään syökö mitään saastaista. Noudattakoon hän kaikkea, mitä minä olen käskenyt hänen noudattaa.»

Jumalalla oli tärkeä tehtävä Maanoahin luvattulle pojalle. Jotta hän pystyisi suorittamaan tämän työn, oli sekä äidin että lapsen tavat tarkoin säännösteltävä. Maanoahin vaimosta enkeli antoi ohjeen: »Viiniä ja väkijuomaa hän älköön juoko älköönkään syökö mitään saastaista. Noudattakoon hän kaikkea, mitä minä olen käskenyt hänen noudattaa.» Äiti vaikuttaa tavoillaan lapseen joko hyvää tai pahaa. Jos hän toivoo lapsensa hyvinvointia, tulee hänen elää periaatteellisesti, raittiisti ja kieltäytyvästi. Toisinaan sanotaan, että äidin on saatava täyttää kaikki toiveensa ja mielihalunsa, mutta tällainen neuvonta on epäviisasta, väärää ja vahingollista. Itse Jumala on neuvonut äitiä noudattamaan mitä ankarinta itsehillintää.

Tämä vastuu kuuluu isälle yhtä hyvin kuin äidillekin. Molemmat vanhemmat siirtävät lapsiinsa omat piirteensä, henkiset niin kuin fyysisetkin, mielenlaatunsa ja taipumuksensa. Usein vanhempien hillittömyys heikentää lasten ruumiillisia, henkisiä ja siveellisiä kykyjä. Juomarit ja tupakoitsijat saattavat siirtää lapsiinsa oman pohjattoman himonsa, pilaantuneen verensä ja ärtyiset hermonsensa, ja näin usein todella käykin. Hillittömät jättävät monesti epäpyhät halunsa ja jopa inhottavat tautinsa perinnöksi jälkeentulevilleen. Kun lapsilla on vähemmän voimaa kuin vanhemmilla kiusauksen vastustamiseen, on jokainen sukupolvi taipuvainen vaipumaan yhä alemmaksi. Vanhemmat ovat suureksi osaksi vastuussa paitsi lastensa hillittömistä ja turmeltuneista haluista myös niiden tuhansien vajavuuksista jotka syntyvät kuuroina, sokeina, sairaina tai mielisairaina.

Jokaisen isän ja äidin pitäisi kysyä: »Mitä meidän on tehtävä lapselle, joka on syntyvä?» Monet ovat vähätelleet sikiövaiheen aikaisia vaikutuksia, mutta Luojamme kanta tässä asiassa ilmenee selvästi siitä taivaallisesta opetuksesta, jota annettiin näille

Patriarkat ja profeetat

heprealaisille vanhemmille vakavin ja selvin sanoin ja jopa kahdesti toistettuna.

Eikä vielä riittänyt, että luvattu lapsi saisi hyvät perintöaiheet vanhemmiltaan. Lasta oli myös kasvatettava ja autettava muodostamaan oikeita tapoja. Jumalan ohjeiden mukaan oli Israelin tulevaa tuomaria ja vapauttajaa harjoitettava pienestä pitäen ehdottomaan raittiuteen. Hänen tuli olla nasiiri syntymästään lähtien, mikä merkitsi sitä, ettei hän saanut koskaan nauttia viiniä eikä väkijuomia. Jo varhain on lapsille opetettava raittiutta, kieltäymystä ja itsehillintää.

Enkeli kielsi antamasta lapselle syötäväksi »mitään saastaisista». Puhtaiden ja epäpuhtaiden ruokien välinen erottelu ei ollut mitenkään muodollista tai mielivaltaista, vaan perustui terveysperiaatteisiin. Tämän erottelun noudattamiseen pohjautuu suureksi osaksi juutalaisille vuosituhansien aikana niin ominainen elinvoimaisuus. Raittiusperiaatteet on ulotettava pitemmälle kuin vain alkoholijuomiin. Kiihottavien ja huonosti sulavien ruokien syöminen on usein yhtä epäterveellistä ja johtaa monissa tapauksissa väkijuomien käyttöön. Tosi raittius edellyttää, että hylkäämme kokonaan kaiken haitallisen ja käytämme järkevästi vain sellaista, mikä on terveellistä. Vain harvat käsittävät riittävän hyvin, miten heidän ruokatapansa vaikuttavat heidän terveyteensä, luonteeseensa, käyttökelpoisuuteensa tässä maailmassa ja ikuiseen kohtaloonsa. Ruokahalun tulisi aina olla siveellisten ja älyllisten voimien valvonnassa. Ruumiin tulisi olla mielen palveluksessa, eikä mielen pitäisi palvella ruumista.

Maanoahin saaman jumalallisen lupauksen mukaisesti syntyi aikanaan poika, jonka nimeksi pantiin Simson. Poika kasvoi epätavallisen voimakkaaksi. Mutta niin kuin Simson ja hänen vanhempansa hyvin tiesivät, ei tämä johtunut pelkästään hänen lihastensa jänteveydestä, vaan nasiiriuteen liittyvästä kunnosta. Tämän nasiiriuden merkkinä oli leikkaamaton tukka. Jos Simson olisi noudattanut Jumalan käskyjä yhtä uskollisesti kuin vanhempansakin, olisivat hänen elämänsä vaiheet muodostuneet jalommiksi ja onnellisemmiksi. Mutta seurustelu epäjumalanpalvelijoiden kanssa turmeli hänet. Kun Soran kaupunki oli lähellä filistealaisten aluetta, Simson rupesi tekemään tuttavuutta heidän kanssaan. Hän hakeutui nuorten pariin ja solmi

läheisiä suhteita, joiden vaikutus synkensi koko hänen elämänsä. Filistealaisessa Timnan kaupungissa asui nuori nainen, johon Simson ihastui, niin että päätti ottaa hänet vaimokseen. Jumalaa pelkääville vanhemmilleen, jotka koettivat estellä poikaansa, Simson sanoi vain: »Hän on mieluinen minun silmissäni.» Lopulta vanhemmat antoivat periksi, ja häät pidettiin.

Juuri mieheksi tulonsa hetkellä, jolloin hänen olisi pitänyt ryhtyä täyttämään jumalallista tehtäväänsä ja jolloin jos milloinkaan olla uskollinen Jumalalle, Simson yhtyi Israelin vihollisiin. Hän ei harkinnut sitä, saattoiko hän paremmin kirkastaa Jumalaa yhdessä valittunsa kanssa, vai estikö tämä häntä täyttämästä elämäntehtäväänsä. Jumala on luvannut viisautta kaikille, jotka etsivät ensin hänen kunniaansa, mutta mitään lupasta ei annettu niille, jotka tahtovat toteuttaa vain omia mielihalujaan.

Miten monet menettelevätkään Simsonin tavoin! Miten usein solmitaankaan avioliittoja uskovaisten ja Jumalasta piittaamattomien kesken pelkän mieltymyksen ratkaistessa puolison vallinnan! Osapuolet eivät kysy neuvoa Jumalalta eivätkä pyri tuottamaan hänelle kunniaa. Kristinuskon pitäisi päästä ratkaisevasti vaikuttamaan aviosuhteeseen, mutta usein siihen käydään vastoin kristinuskon periaatteita. Saatana koettaa alati lujittaa otettaan Jumalan omista houkuttelemalla heitä liittoon alamaisensa kanssa, ja siihen päästäkseen hän herättää heidän miellensä pyhittymättömiä haluja. Mutta Herra on sanassaan selvästi varoittanut lapsiaan liittymästä niihin, jotka eivät pysy hänen rakkaudessaan. »Miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa? Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat?» (2 Kor. 6: 15,16).

Hääjuhlaansa aikana Simson sai tutustua niihin, jotka vihasivat Israelin Jumalaa. Jokainen, joka vapaaehtoisesti antautuu tällaisiin suhteisiin, katsoo joutuvansa pakostakin mukautumaan jossakin määrin tuttaviansa tapoihin ja käsityksiin. Näin käytettynä aika kuluu pahemmin kuin hukkaan heitettynä. Tällöin näet ajatellaan ja puhutaan sellaista, mikä on omiaan horjuttamaan periaatteita ja heikentämään mielen lujuutta.

Vaimo, jonka saadakseen Simson oli rikkonut Jumalan käskyä, petti miehensä jo ennen hääjuhlien päättymistä. Suuttuneena hänen kavaluudestaan Simson jätti hänet joksikin ajaksi ja palasi yksin kotiinsa Soraan. Kun hän sitten myöhemmin lauhduttuaan palasi noutamaan vaimoaan, tämä olikin jo toisen vaimona. Kostoksi Simson hävitti kaikki filistealaisten pellot ja viinitarhat. Tästä tuohtuneina nämä murhasivat vaimon, vaikka itse olivat uhkauksillaan usuttaneet hänet petokseen, josta kaikki ikävyydet alkoivat. Simson oli jo ilmaissut erinomaisen väkevyytensä voittamalla paljain käsin nuoren leijonan ja tappamalla Askelonissa kolmekymmentä miestä. Vihastuksissaan vaimonsa raa'asta murhasta hän nyt kävi filistealaisten kimppuun ja »pieksi heitä pahasti». Sitten hän vetäytyi turvaan vihollisiltaan »Eetamin kallioluolaan», joka oli Juudan heimon alueella.

Viholliset seurasivat häntä kuitenkin tähän paikkaan suurin joukoin. Juudan asukkaat lupasivat hädissään alhaisesti luovuttaa Simsonin heille ja lähtivät kolmen tuhannen miehen voimin häntä vastaan. Näin ylivoimaisinakaan he eivät olisi uskaltaneet lähestyä häntä, elleivät olisi olleet varmoja siitä, ettei hän vahingoittaisi omia maanmiehiään. Simson suostui sidottavaksi ja luovutettavaksi filistealaisille. Kuitenkin hän vaati ensin Juudan miehiä lupaamaan, etteivät itse kävisi hänen kimppuunsa, jottei hänen olisi pakko tuhota heitä. He saivat sitoa hänet kahdella uudella köydellä ja viedä hänet sitten vihollisleiriin, mistä tultiin riemuhuudoin heitä vastaan. Mutta kun niiden kaiku vielä kiiri kukkuloilla, »Herran henki tuli häneen», ja hän katkoi uudet köydet kuin ne olisivat olleet tulen kärventämiä pellavalankoja. Hän tempaisi käteensä minkä ensiksi aseekseen tapasi, ja vaikei se ollut aasin leukaluuta kummempi, teki se hänen kädessään pahempaa jälkeä kuin miekka tai keihäs. Sillä hän iski filistealaisia, kunnes nämä pakenivat kauhuissaan ja jättivät kentälle tuhat kaatunutta.

Jos israelilaiset olisivat olleet valmiit liittymään Simsoniin ja täydentäneet hänen kanssaan voiton, he olisivat tällä kertaa vapautuneet sortajiensa vallasta. Mutta heistä oli tullut arkoja raukkoja. He eivät olleet Jumalan käskyn mukaisesti karkottaneet pakanoita, vaan olivat heihin yhtyen omaksuneet heidän turmelevia tapojaan, sietäneet heidän julmuuttaan ja jopa su-

vainneet heidän vääryksiään, kunhan ne eivät vain kohdistuneet suorastaan heihin. Sorrettuina he alistuivat säyseinä siihen alennustilaan, josta olisivat välttyneet, jos vain olisivat totelleet Jumalaa. Vaikka Herra herätti heille vapauttajan, he useinkin hylkäsivät tämän ja liittyivät vihollisiinsa.

Simsonin saavuttaman voiton jälkeen israelilaiset tekivät hänet tuomarikseen, ja hän hallitsi Israelia kaksikymmentä vuotta. Mutta yksi väärä askel valmistaa tietä seuraavalle. Simson oli vastoin Jumalan käskyä ottanut filistealaisen vaimon, ja taas lähti näiden — nyt verivihollistensa — pariin tyydyttääkseen luvottomasti himoaan. Luottaen suureen voimaansa, joka oli saanut filistealaiset niin kauhuihinsa, hän lähti uhitellen Gassaan tapaamaan sen paikan porttoa. Saatuaan kuulla Simsonin olevan kaupungissaan asukkaat ryhtyivät suunnittelemaan kostoa. Heidän vihollisensa oli nyt vankimpien muurien sisällä, mitä heidän kaupungeissaan yleensä oli, ja varmoina saaliistaan he vain odottivat aamua, jolloin pääsisivät juhlimaan voittoa. Keskiyöllä Simson nousi jalkeille. Omantunnon syytökset saivat hänet katumapäälle, ja hän suri sitä että oli rikkonut nasiirilupauksensa. Mutta vaikka hän oli tehnyt syntiä, ei Jumala ollut ottanut häneltä pois armoaan. Hänen suunnaton voimansa auttoi jälleen häntä vapautumaan. Hän meni kaupungin portille, nosti sen paikaltaan pihapieliseen ja salpoineen ja kantoi sen Hebronin johtavan tien varrella olevan kukkulan laelle.

Mutta näin täpärän pelastuksenkaan jälkeen hän ei luopunut pahoista tavoistaan. Hän ei tosin enää uskaltanut filistealaisten alueelle, mutta hän jatkoi noiden aistillisten ilojen etsintää, jotka viettelivät ja johtivat häntä turmiota kohti. »Hän rakastui erääseen Soorekin laaksossa asuvaan naiseen, jonka nimi oli Delila, »syöjätär». Soorekin laakso oli kuulu viinitarhoistaan, ja nämä houkuttelivat puoleensa myös ailahtelevaa nasiiria, joka oli jo ruvennut juomaan viiniä ja siten katkaissut jälleen yhden siteen, mikä oli pitänyt häntä puhtaana ja Jumalan yhteydessä. Filistealaiset seurasivat tarkoin vihollisensa liikkeitä, ja kun hän taas alentui tähän uuteen suhteeseen, he päättivät saada hänet Delilan avulla lopullisesti tuhotuksi.

Soorekiin saapui nyt lähetystö, jossa oli ruhtinas kustakin Filistean maakunnasta. He eivät uskaltaneet käydä häneen kä-

Patriarkat ja profeetat

siksi niin kauan kuin hän oli voimissaan, ja siksi he halusivat, mikäli mahdollista, päästä selville hänen voimansa salaisuudesta. Niinpä he lahjoivat Delilan ottamaan selvää asiasta ja ilmoittamaan sitten heille.

Petollisen naisen ahdistaessa Simsonia kysymyksillään tämänkin erehdytti hänet uskomaan, että tietyillä toimenpiteillä hänet saataisiin yhtä heikoksi kuin muutkin miehet. Mutta kun naisen ohjeiden mukaan toimittuaan ei saanutkaan aikeitaan onnistumaan hän syytti Simsonia petoksesta ja valheesta: »Kuinka sinä saatat sanoa: 'Minä rakastan sinua', vaikka sydämesi ei ole minun kanssani? Jo kolme kertaa olet pettänyt minut etkä ole minulle ilmaissut, missä sinun suurin voimasi on.» Kolmesti Simson oli saanut selvät todisteet siitä, että hänen tenhottarensa oli yhteistuumin filistealaisten kanssa aikonut tuhota hänet, mutta tämä oli aina epäonnistuttuaan lyönyt asian leikiksi ja näin hälventänyt hänen synkät aavistuksensa.

Päivästä toiseen Delila vaivasi häntä, kunnes »hän kiusautui kuollakseen» muttei pystynyt kuitenkaan irrottautumaan hänen lumouksestaan. Lopulta Simson antoi periksi ja ilmaisi salaisuutensa: »Ei ole partaveitsi minun päätäni koskettanut, sillä minä olen Jumalan nasiiri äitini kohdusta asti; jos minun hiukseni ajetaan, niin voimani poistuu minusta, ja minä tulen heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset.» Lähetti sai heti viedä tästä tiedon filistealaisten ruhtinaille ja kehottaa heitä viipymättä tulemaan Delilan luo. Sankarin nukkuessa leikattiin hänen tuuhea tukkansa. Sitten nainen huusi kuten kolmesti ennenkin: »Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!» Havahduttuaan äkkiä Simson aikoi käyttää voimaansa kuten siihenkin asti ja tuhota heidät, mutta hän ei saanutkaan hervottomia käsivarsiaan tottelemaan, ja silloin hän tajusi, »että Herra oli poistunut hänestä». Tukanleikkuun jälkeen Delila alkoi ärsyttää Simsonia ja koetella hänen voimiaan, sillä filistealaiset uskalsivat lähestyä häntä vasta päästyään täyteen varmuuteen siitä, että hän oli menettänyt voimansa. Lopulta he kävivät häneen käsiksi, puhkaisivat hänen molemmat silmänsä ja veivät hänet Gasaan. Siellä he kytkivät hänet kahleisiin ja panivat vankilassaan kovaan pakkotyöhön.

Siinä tuo Israelin entinen tuomari ja sankari nyt oli heikkona,

sokeana vankina ja mitä halvimpaan orjantyöhön alennettuna. Mikä valtava muutos! Vähä vähältä hän oli rikkonut pyhän kutsumuksensa ehtoja. Jumala oli ollut pitkämielinen hänelle, mutta kun hän oli siinä määrin antautunut synnin valtaan että oli ilmaissut salaisuutensa, Herra erkani hänestä. Ei hänen pitkässä tukassaan sinänsä ollut mitään ansiota, vaan se oli merkki hänen kuuliaisuudestaan Jumalaa kohtaan. Ja kun hän hillittömässä himossaan uhrasi tämän merkin, pidätettiin häneltä myös se siunaus, josta se merkki oli takeena.

Kärsivänä ja nöyryytettynä olemaan vain filistealaisten huvina Simson oppi enemmän omasta heikkoudestaan kuin hän oli tiennyt koskaan aikaisemmin, ja ahdistus johti hänet katumukseen. Tukan jälleen kasvaessa palasi voimakkin vähitellen, mutta viholliset pitivät häntä vain kahlehdittuna ja avuttomana vankina eivätkä olleet huolissaan.

Filistealaiset selittivät jumaliensa suoneen heille tämän voiton ja niitä ylistäen häpäisivät Israelin Jumalaa. He järjestivät juhlan Daagonin kunniaksi, joka oli kalajumala ja »meren suojelija». Kaikkialta Filistean kaupungeista ja maaseudulta koontui paikalle kansaa ja sen ruhtinaita. Avara temppeli täyttyi palvojista, joita tungeksi sen laakealle katollekin. Siinä oli juhlaa ja riemua. Loistokkaiden uhrimenojen jälkeen soiteltiin ja juhlittiin. Daagonin voiman parhaana voitonmerkinä tuotiin sitten nähtäväksi Simson. Hänen ilmestymistään tervehdittiin raikuvien riemuhuudoin. Kansa ja ruhtinaat pilkkasivat hänen surkeuttaan ja ylistivät jumalaansa joka oli kukistanut, kuten he sanoivat, »maamme hävittäjän». Jonkin aikaa seisottuaan Simson oli väsyvinään ja pyysi saada nojata kahta keskuspylvästä vasten, jotka kannattivat temppelin kattoa. Sitten hän hiljaiseen rukoili: »Herra, Herra, muista minua ja vahvista minua ainoastaan tämä kerta, oi Jumala, niin että saisin filistealaisille yhdellä kertaa kostetuksi.» Heti sen jälkeen hän kietoi valtavat käsivartensa pilarien ympärille, ja painautuen rajusti eteenpäin niitä vastaan huusi: »Menköön oma henkeni yhdessä filistealaisten kanssa!». Katto romahti alas ja tuhosi yhdellä rysäyksellä koko väen paljouden. »Ja kuolleita, jotka hän surmasi kuollessaan, oli enemmän kuin niitä, jotka hän oli surmannut eläessään.»

Patriarkat ja profeetat

Daagonin patsas ja sen palvojat: papit ja maallikot, soturit ja ruhtinaat, hautautuivat yhdessä tuon temppelin raunioihin. Heidän joukossaan oli myös se jättiläishahmo, jonka Jumala oli valinnut vapauttamaan kansansa. Uutiset tuosta hirvittävästä luhistumisesta levisivät pian Israeliin. Simsonin kotiväki laskeutui vuoriltaan ja kenenkään estämättä he ottivat kaatuneen sankarin ruumiin ja »veivät ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille, hänen isänsä Maanoahin hautaan».

Jumala täytti lupauksensa, jonka mukaan Simson oli »aloitettava Israelin vapauttamisen filistealaisten käsistä». Mutta miten synkät ja kauheat olivatkaan sen miehen vaiheet, joka olisi voinut elää Jumalalle kiitokseksi ja kansalleen kunniaksi! Jumala olisi toteuttanut suunnitelmansa, niin että myös Simsonia olisi kunnioitettu ja kiitetty, jos tämä vain olisi pysynyt uskollisena taivaalliselle kutsumukselleen. Mutta hän lankesi kiusaukseen ja petti saamansa luottamuksen, ja niin hänen tehtävänsä päättyi tappioon, vankeuteen ja kuolemaan.

Ruumiiltaan Simson oli maailman voimakkain, mutta itseturiltaan, kunnollisuudeltaan ja lujuudeltaan maailman heikoimpia. Monet pitävät voimakkaita intohimoja vahvan luonteen merkinä mutta totuus on, että se joka on intohimojensa vallassa on heikko ihminen. Ihmisen suuruutta mitataan sen mukaan, miten voimakkaita tunteita hän pystyy hallitsemaan, eikä niiden tunteiden perusteella, joiden vallassa hän on.

Jumala oli kaitselmuksellaan varjellut Simsonia, niin että hän olisi voinut suorittaa saamansa tehtävän. Elämänsä alkuvaiheista lähtien hänellä oli suotuisat edellytykset kehittyä fyysisesti voimakkaaksi, henkisesti älykkääksi ja siveellisesti puhtaaksi. Mutta jumalattoman seurauksesta hän päästi otteensa Jumalasta, joka on ihmisen ainoa turva, ja niin pahuuden virta tempaisi hänet mukaansa. Ne jotka velvollisuuttaan täyttäessään joutuvat koettelemuksiin, saavat olla varmoja Jumalan varjeluksesta, mutta jotka tahallaan jättäytyvät kiusauksen valtaan, lankeavat ennemmin tai myöhemmin.

Saatana koettaa kaikin keinoin eksyttää juuri niitä, joita Jumala aikoo käyttää jonkin erikoisen tehtävän suorittamiseen. Vihollinen hyökkää heikkoja kohtiamme vastaan ja käy käsiksi

Simson

luonteen virheisiin saadaksesen sitä tietä koko ihmisen valtaansa. Hän tietää menestyvänsä, jos ei näitä virheitä haluta korjata. Mutta kenenkään ei tarvitse kärsiä tappiota. Ihmistä ei ole jätetty yksin kukistamaan pahuuden valtaa omin vähäisin voimiansa. Apua on saatavissa, ja sitä annetaan jokaiselle, joka todella haluaa sitä. Jumalan enkelit, jotka kulkevat Jaakobin näkemiä tikapuita myöten ylös ja alas, auttavat jokaista sielua, joka tahtoo, kiipeämään korkeimpaan taivaaseen asti.

55.

SAMUELIN LAPSUUS

Elkana, Efraimin vuoristosta kotoisin oleva varakas ja vaikutusvaltainen leeviläinen, rakasti ja pelkäsi Herraa. Hänen vaimonsa Hanna oli palavan harras ukovainen. Hän oli luonteeltaan lempeä ja vaatimaton mutta samalla syvällisen vakava ja lujauskoinen.

Tältä hurskaalta avioparilta puuttui se siunaus, jota jokainen heprealainen niin hartaasti ikävöi: lapset eivät äänellään ilahduttaneet heidän kotiaan. Haluten sukunsa jatkuvan mies oli monien muiden tapaan solminut toisenkin avioliiton. Mutta tämä teko osoitti, ettei hän ollut uskonut Jumalaan eikä se lisännyt kodin onnea. Poikia ja tyttöjä kyllä tuli, mutta Jumalan pyhän asetuksen ilo ja kauneus oli piloilla ja perheen rauha menynyt. Peninna, uusi vaimo, oli mustasukkainen ja ahdasmielinen ja käytökseltään ylpeä ja röyhkeä. Hannalla ei näyttänyt olevan mitään toivoa, ja elämä tuntui raskaalta. Hän ei kuitenkaan valitellut vaivojaan, vaan kesti ne nöyrästi kärsien.

Elkana noudatti tunnollisesti Jumalan säädöksiä. Uhripalvelusta jatkettiin yhä Siilossa mutta sikäli epäsäännöllisesti ettei häntä tarvittu pyhäkössä, jonka palvelukseen hänen leeviläisenä tuli osallistua. Määrättyinä juhla-aikoina hän silti kävi perheensä kanssa uhraamassa ja osallistumassa yhteisiin jumalanpalveluksiin.

Jumalanpalveluksien pyhiä juhlahetkiäkin koetti Elkanan kotia vaivannut paha henki häiritä. Kiitosuhrien jälkeen koko perhe yhtyi vakiintuneen tavan mukaan viettämään juhlavaa

mutta silti iloista juhlaa. Näissä tilaisuuksissa Elkanan tapana oli antaa määräosa lastensa äidille ja tämän kullekin pojalle ja tyttärelle. Osoitukseksi kiintymyksestään Hannaan hän antoi tälle kaksinkertaisen osan, mikä merkitsi sitä, että hän rakasti Hannaa yhtä paljon kuin jos tälläkin olisi ollut poika. Silloin toinen vaimo kateuden puuskassaan väitti olevansa Jumalan erikoisessa suosiossa ja pilkkasi Hannaa väittäen hänen lapsettomuuttaan selväksi merkiksi Jumalan epäsuosiosta. Tällaista jatkui vuodesta toiseen, kunnes Hanna ei enää jaksanut kestää sitä. Hän ei kyennyt kätkemään suruaan, vaan itki hillittömästi ja vetäytyi pois juhlasta. Elkana koetti turhaan lohdutella häntä. »Hanna, mitä itket, miksi et syö ja miksi olet noin apealla mielellä», mies kyseli. »Enkö minä ole sinulle enempi kuin kymmenen poikaa?»

Hanna ei ruvennut moittimaan. Kun hän ei voinut jakaa kuormaansa kenenkään maisen yhtävän kanssa, hän siirsi sen Jumalan kannettavaksi. Hartaasti hän rukoili, että Jumala poistaisi häneltä solvaukset lahjoittamalla hänelle kaivatun pojan hoivattavaksi ja kasvatettavaksi Herralle. Hän vannoi juhlallisesti, että jos Herra suostuisi hänen pyyntöönsä, hän pyhittäisi lapsensa syntymästä asti Jumalalle. Hanna oli hakeutunut lähelle temppelein sisäänkäyntiä, ja ahdingossaan hän »rukoili» ja »itki katkerasti». Ääntäkään päästämättä hän siinä piti hiljaista yhteyttä Jumalaan. Noina pahoina aikoina tällainen rukouksessa viipyminen oli harvinaista. Pikemminkin noissa juhlissa, niin uskonnollisia kuin ne olivatkin, riehaannuttiin pitämään iloa ja jopa juopottelemaan. Niinpä Eeli, ylimmäinen pappi, Hannaa tarkatessaan arveli tämän juopuneen viinistä. Katsoen olevan syytä nuhteeseen hän sanoi ankarasti: »Kuinka kauan sinä olet juovuksissa? Haihduta humalasi.»

Tuskaisena ja hämmästyneenä Hanna vastasi lempeästi: »Ei, herrani, minä olen murheen raskauttama vaimo; viiniä ja väkijuomaa en ole juonut, vaan minä vuodatin sydämeni Herran eteen. Älä pidä palvelijatartasi kelvottomana naisena, sillä tuskani ja suruni suuruuden tähden minä olen näin kauan puhunut.»

Ylimmäinen pappi liikuttui tästä kovin, sillä hän oli Jumalan mies. Nyt hän ei enää nuhdellut, vaan lausui siunauksen: »Mene

Patriarkat ja profeetat

rauhaan, Israelin Jumala antakoon sinulle, mitä olet häneltä pyytänyt.»

Hanna sai vastauksena rukoukseensa lahjan, jota hän oli niin hartaasti anonut. Katsellessaan lastaan hän antoi hänelle nimen Samuel — »Jumalalta pyydetty». Sitten hän täytti lupauksensa niin pian kuin lapsi voitiin vieroittaa äidistään. Hän rakasti lastaan äidin sydämen koko lämmöllä ja kiintyi tähän yhä lähemminkin tarkkaillessaan pienoisensa voimistumista ja kuunnellessaan hänen lapsellista lepertelyään. Olihan lapsi hänen ainoa poikansa ja taivaan erikoinen lahja. Mutta hän oli vastaanottanut lahjansa Jumalalle pyhitettävänä aarteena eikä halunnut pidättää Antajalta hänen omaansa.

Kerran vielä Hanna matkasi miehensä kanssa Siiloon. Siellä hän esitti papille Jumalan nimessä kalliin lahjansa sanoen: »Tätä poikaa minä rukoilin; Herra antoi minulle, mitä häneltä pyysin. Sentähden myös minä suostun antamaan hänet Herralle: kaikiksi elinpäiviksenä hän olkoon Herralle annettu.» Tämän israelilaisen vaimon usko ja hartaus vaikuttivat Eeliin syvästi. Liiankin peräänantavaisena isänä hän aivan kauhistuen ja häveten katseli, miten suuren uhrin tämän äiti antoi luopumalla ainoasta lapsestaan saadakseen tämän pyhitetyksi Jumalan palvelukseen. Häntä hävetti oma itsekäs rakkautensa, ja nöyrän kunnioittavasti hän kumartui rukoilemaan Herraa.

Äidin sydän oli tulvillaan iloa ja ylistystä, ja hän halusi sydämestään kiittää Jumalaa. Innoituksen henki valtasi hänet, »ja Hanna rukoili ja sanoi:

Minun sydämeni riemuitsee Herrassa;
minun sarveni kohoaa korkealle Herrassa.
Minun suuni on avartunut vihollisiani vastaan,
sillä minä iloitsen sinun avustasi.
Ei kukaan ole pyhä niinkuin Herra;
paitsi sinua ei ole yhtäkään,
eikä ole kalliota meidän Jumalamme vertaista.
Älkää yhä ylpeitä puhuko,
älköön suustanne lähtekö julkeita sanoja;
sillä Herra on kaikkietävä Jumala,
hänen edessänsä punnitaan teot.
Herra antaa kuoleman ja antaa elämän,

hän vie alas tuonelaan ja tuo ylös jälleen.
Herra köyhdyttää ja rikastuttaa,
hän alentaa ja ylentää.
Hän tomusta nostaa halvan,
hän loasta korottaa köyhän,
pannaksensa heidät ruhtinasten rinnalle
ja antaaksensa heidän periä kunniasijat.
Sillä maan tukipylyvät ovat Herran,
hän on asettanut niiden päälle maanpiirin.
Hän varjelee hurskastensa jalat,
mutta jumalattomat hukkuvat pimeyteen;
sillä mies ei omalla voimallaan mitään voi.
Jotka taistelevat Herraa vastaan, ne joutuvat kauhun
valtaan;
hän jylisee taivaasta heidän ylitsensä.
Herra tuomitsee maan ääret;
hän antaa vallan kuninkaallensa
ja korottaa korkealle voideltunsa sarven.»

Hannan sanat olivat profeetallisia ja sisälsivät ennustuksen sekä Daavidista, joka hallitsisi Israelin kuninkaana, että Messiaasta, Herran Voidellusta. Viitaten laulussaan ensin ylpeään, julkeaan ja riidanhaluiseen naiseen hän siirtyy kuvailemaan Jumalan vihollisten kukistumista ja hänen lunastettujensa lopullista riemuvoittoa.

Siilosta Hanna palasi hiljaisesti kotiinsa Raamaan jätettyään Samuelin ylipapin opetuksen alaisena kasvatettavaksi palvelemaan Jumalan huoneessa. Heti lapsen alettua ymmärtää jotakin oli äiti opettanut häntä rakastamaan ja kunnioittamaan Jumalaa sekä pitämään itseään Herralle kuuluvana. Kaikesta tutusta ja lähelläolevasta hän oli koettanut johtaa hänen ajatuksiaan Luojaan. Mutta lapsestaan erossa ollessaankaan äiti ei lakannut huolehtimasta hänestä. Hän muisti Samuelia joka päivä rukouksissaan. Joka vuosi hän teki hänelle omin käsin palveluksessa käytettävän kasukan, ja kun hän miehensä kanssa kävi yhteisillä juhlilla Siilossa, hän antoi sen lapselleen muistoksi rakkaudestaan. Tuota pientä viittaa kutoessaan hän oli aina rukoillut, että poika pysyisi puhtaana, jalona ja rehellisenä. Hän ei pyytänyt pojalleen maailmallista suuruutta, vaan anoi hartaasti hänelle

Patriarkat ja profeetat

sitä suuruutta, jota taivaassa arvostetaan — ja että hän eläisi kunniaksi Jumalalle ja siunaukseksi lähimmäisilleen.

Hannan uskollisuus tuli runsaasti palkitukseksi, ja se rohkaisee toisiakin seuraamaan hänen esimerkkiään. Jokaiselle äidille on annettu tavattoman arvokkaita tilaisuuksia, ja hänen hoitoonsa on uskottu rajattoman kalliita arvoja. Naiset ovat tottuneet pitämään toistuvia arkitoimiaan uuvuttavana raatamisena, mutta se oli käsitettävä suureksi ja jaloksi työksi. Äidin etuoikeutena on vaikutuksellaan olla siunaukseksi maailmalle, ja siinä yhteydessä hän saa itsekin kokea iloa. Hän saattaa aukoa lastensa kuljettaviksi suoria polkuja, jotka milloin aurinkoisina, milloin varjoisina johtavat lopulta taivaan kirkkauteen. Mutta äiti voi toivoa saavansa lastensa luonnetta muovatuksi jumalallisen esikuvan kaltaiseksi vain pyrkimällä omassa elämässään noudattamaan Kristuksen opetuksia. Maailma on täynnä turmelevaa vaikutusta. Muodit ja tavat vetävät nuoria väkevästi niitä seuraamaan. Ellei äiti velvollisuutensa mukaisesti opeta, ohjaa ja hillitse lapsiaan, omaksuvat he luontaisesti pahan ja luopuvat hyvästä. Sanokoon jokainen äiti usein Vapahtajalle rukoillessaan: »Opetä meille, miten meidän on meneteltävä lapsemme kanssa ja mitä hänelle on tehtävä.» Kun hän ottaa vaarin Jumalan sanan opetuksista, annetaan hänelle viisautta silloin kun hän tarvitsee sitä.

»Mutta poikanen Samuel kasvoi kasvamistaan ja oli sekä Herralle että ihmisille otollinen.» Vaikka Samuel viettikin nuoruutensa palvellessaan Jumalaa pyhäkössä, ei hän sielläkään välttynyt pahoilta vaikutteilta eikä jäänyt vaille synnillistä esimerkkiä. Eelin pojat eivät pelänneet Jumalaa eivätkä kunnioittaneet isäänsä. Mutta Samuel ei hakeutunut heidän seuraansa eikä omaksunut heidän huonoja tapojaan. Hän pyrki jatkuvasti tulemaan sellaiseksi kuin Jumala halusi. Tämä on jokaisen nuoren etuoikeus. Jumalalle on mieluista, että pienet lapsetkin ryhtyvät palvelemaan häntä.

Samuel oli jätetty Eelin hoitoon, ja herttaisella luonteellaan hän herätti iäkkään ylipapin lämpimän kiintymyksen. Hän oli ystävällinen, aulis, tottelevainen ja kunnioittava. Omien poikiensa uppiniskaisuudesta kiusaantunut Eeli tunsu pääsevänsä hollottinsa seurassa rentoutumaan ja saavansa lohtua ja siunausta.

Samuel oli avulias ja herttainen, eikä yksikään isä ole koskaan rakastanut lastaan hellempin kuin Eeli tätä nuorukaista. Oli merkittävää, että maan ylimmän virkamiehen ja yksinkertaisen lapsen välillä saattoi vallita niin lämmin kiintymys. Korkean ikänsä heikentämä Eeli sai alinomaa surra ja harmitella poikiensa hillitöntä menoa ja hakeutui saamaan lohtua Samuelilta.

Leeviläiset ryhtyivät tavallisesti hoitamaan erikoistehtäviään vasta kaksikymmentäviisi vuotiaina, mutta Samuelin kohdalla oli poikettu tästä käytännöstä. Vuosi vuodelta hänelle uskottiin yhä vastuullisempia tehtäviä, ja jo lapsena hänelle annettiin pellavainen kasukka merkiksi siitä, että hänet oli vihitty pyhäkön palvelukseen. Vaikka hänet tuotiin jo nuorena palvelemaan pyhäkössä, hän sai jo silloin osallistua jumalanpalveluksiin ja tehdä niissä jotakin kykyjensä mukaan. Nämä tehtävät olivat aluksi hyvin vähäisiä eivätkä aina niin miellyttäviäkään. Mutta hän suoritti kaiken parhaansa mukaan ja auliisti. Hän sovelsi uskontoaan kaikkiin arkitoimiinkin, pitäen itseään Jumalan palvelijana ja työtään Jumalan työnä. Hänen toimintansa oli otollista, koska sen vaikuttimena oli rakkaus Jumalaan ja vilpittömän halu täyttää hänen tahtoaan. Tällä tavoin Samuelista tuli taivaan ja maan Herran työtoveri. Jumala teki hänet pystyväksi suorittamaan suuren työn Israelin hyväksi.

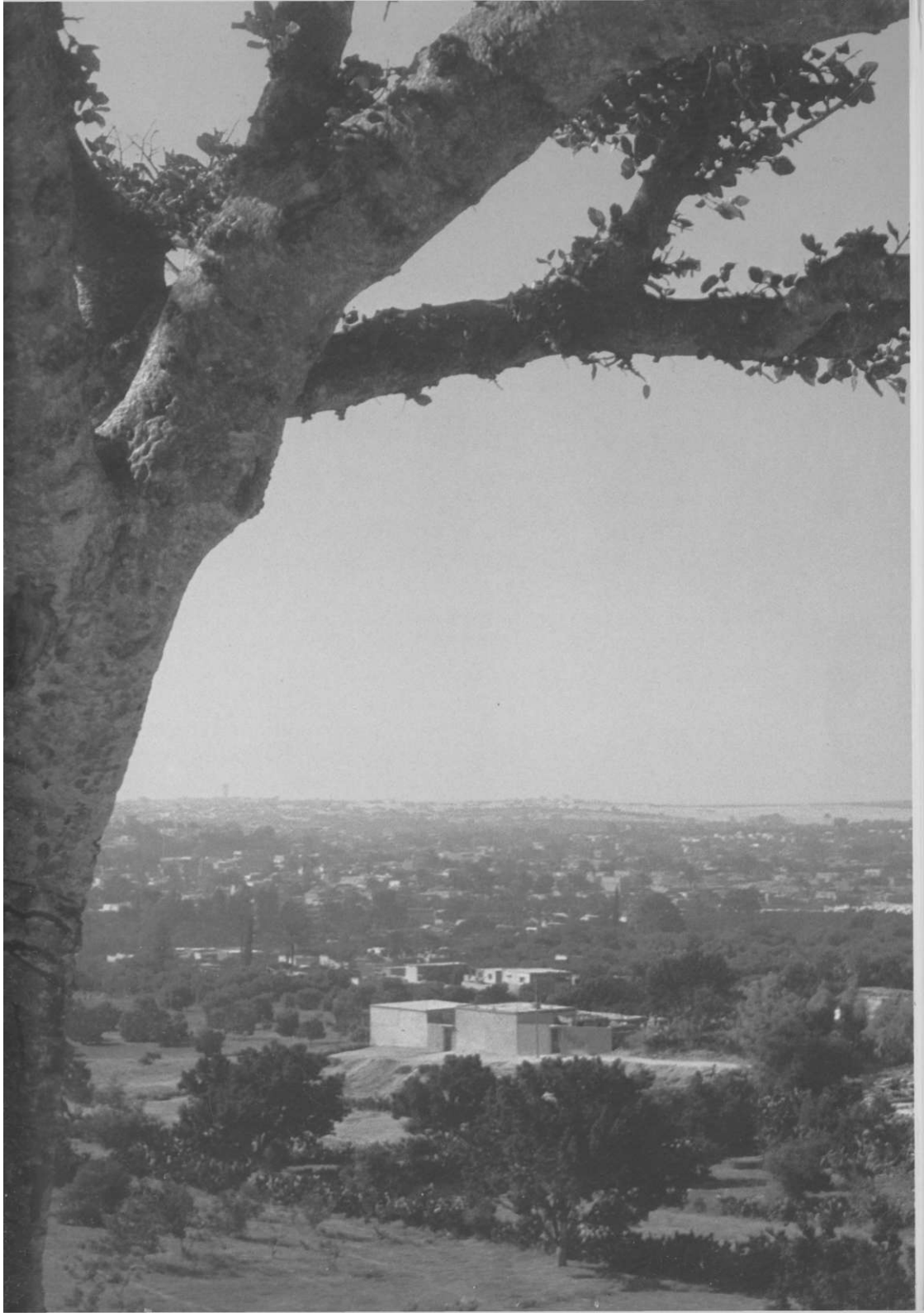
Jos lapsia opetettaisiin pitämään vaatimattomia arkitehtäviään Jumalan heille osoittaman elämän kulkuna ja kouluna, jossa he harjaantuvat palvelemaan uskollisesti ja tehokkaasti, miten paljon miellyttävämmältä ja arvokkaammalta heidän työnsä tuntuisikaan. Kaiken tekeminen niin kuin Herralle saa vähäisimmänkin tehtävän ja velvollisuuden tuntumaan mieluisalta ja liittää maan päällä työskentelevät niihin pyhiin olentoihin, jotka toteuttavat Jumalan tahtoa taivaassa.

Menestys tässä elämässä ja tulevaan elämään pääseminen riippuvat pienten asioiden uskollisesta ja tunnollisesta käsittelystä. Jumalan teoista vähäisin on yhtä täydellinen kuin suurinkin. Sama käsi, joka ripusti maailmat avaruuteen, muotoili myös hienovaraisesti kedon liljat. Ja kuten Jumala on täydellinen oman elämänpiirinsä toiminta-alalla, tulee meidänkin samoin olla täydellisiä omallamme. Sopusointuisen voimakas ja kaunis luonne rakentuu yksittäisistä tehtävien suorituksista.

Patriarkat ja profeetat

Uskollisuuden tulisi kuvastua elämämme pienistä yhtä hyvin kuin suuristakin yksityiskohdista. Tunnollisuus pikku asioissa ja pienten uskollisuuden ja ystävällisyyden tekojen suorittaminen ilahduttaa elämän vaellusta, ja kun työmme maan päällä on päättynyt, tullaan havaitsemaan, että jokainen pikku velvollisuuksien uskollinen täyttäminen on jättänyt jälkeensä hyvän ja koskaan katoamattoman vaikutuksen.

Aikamme nuoret voivat tulla Jumalan silmissä yhtä kallisarvoisiksi kuin Samuelkin. Säilyttämällä uskollisesti kristillisen puhtautensa he voivat ankaansaada paljon hyvää ja uudistavaa. Sellaisia henkilöitä tarvitaan tänä aikana. Jumalalla on heille jokaiselle tehtävänsä. Koskaan ennen ei Jumalan ja ihmiskunnan hyväksi ole aikaansaatu enempää kuin voivat meidän päivinämme suorittaa ne, jotka pysyvät uskollisina siinä tehtävässään, jonka Jumala on heille uskonut.

56.

EELI JA HÄNEN POIKANSA

Eeli oli Israelissa pappina ja tuomarina. Hän oli Jumalan kansan korkeimpana ja vastuullisimpana virkamiehenä. Koska hän oli Jumalan valitsema pyhään pappistehtäväänsä ja hoitamaan valtakunnan ylimmän tuomarin virkaa, häntä pidettiin esimerkillisenä ja hänellä oli suuri vaikutusvalta Israelin heimoihin. Mutta vaikka hänet oli asetettu hallitsemaan kansaa, hän ei hallinnut omaa perhettään. Eeli oli peräänantavainen isä. Rauhaa ja mukavuutta rakastavana hän ei viitsinyt arvo valtaisesti ruveta oikomaan lastensa huonoja tapoja ja haluja. Nuhtelematta tai kurittamatta heitä hän alistui heidän tahtoonsa ja antoi heidän tehdä mitä mielivät. Sen sijaan, että olisi pitänyt poikiensa kasvatusta erittäin tärkeänä tehtävänä, hän vähätteli koko asiaa. Israelin pappina ja tuomarina hän ei suinkaan ollut tietämätön siitä, miten hänen oli hillittävä ja hallittava lapsia, jotka Jumala oli antanut hänen hoitoonsa. Mutta Eeli kaihtoi tätä velvollisuutta, koska se edellytti hänen joutuvan olemaan toista mieltä heidän kanssaan, rankaisemaan heitä ja kieltämään heiltä jotakin. Miettimättä sen enempää menettelynsä hirveitä seurauksia hän antoi lapsilleen myöten kaikessa mitä he halusivat eikä kasvattanut heitä päteviksi hoitamaan Jumalan palvelustehtäviä tai edes arkielämän toimiaan.

Jumala oli sanonut Aabrahamista: »Minä olen valinnut hänet, että hän *käskisi* lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on» (1 Moos. 18: 19). Mutta Eeli salli

Patriarkat ja profeetat

lastensa hallita häntä. Isästä tuli lastensa alainen. Hänen poikiensa elämässä ilmeni rikkomuksen kirous turmeluksena ja pahuutena. He eivät oikealla tavalla arvostaneet Jumalan luonnetta eivätkä hänen lakinsa pyhyttä. Hänen palvelemistaan he pitivät arkisena asiana. Pienestä pitäen he olivat saaneet olla mukana pyhäkössä ja tottua sen palveluksiin, mutta sen sijaan että heidän kunnioituksensa olisi lisääntynyt, heillä ei lopulta ollut mitään käsitystä niiden pyhydestä eikä merkityksestä. Isä ei ollut vaatinut heitä kunnioittamaan arvoaltaansa ja pyhäkön juhlallisia palveluksia, ja miehiksi vartuttuaan he olivat jo täysin epäilyjen ja kapinamielen vallassa.

Vaikka he olivat virkaansa täysin kelvottomia, heidät nimettiin papeiksi pyhäkköön palvelemaan Jumalan edessä. Herra oli antanut uhritoimituksista yksityiskohtaiset ohjeet, mutta nämä jumalattomat miehet olivat yhtä kurittomia myös Jumalan palveluksessaan eivätkä piitanneet uhrilaista, jonka mukaan uhrimenot oli suoritettava erittäin arvokkaalla tavalla. Uhrin viittasivat eteenpäin Kristuksen kuolemaan, ja niiden tarkoituksena oli säilyttää kansan mielessä usko tulevaan Lunastajaan. Siksi oli erittäin tärkeää, että tarkoin noudatettiin Herran niistä antamia ohjeita. Yhteysuhrin olivat erikoisesti kiitollisuuden ilmauksia Jumalalle. Tällöin poltettiin alttarilla vain uhrieläimen rasva. Eräitä uhrin osia annettiin papeille, mutta suurin osa niistä palautettiin uhraajalle, jotta hän saisi syödä sen uhrinjuhlassa ystäviensä kanssa. Näin tuli kaikkien ajatukset suunnata kiitollisina ja uskossa siihen suureen Uhriin, joka tulisi ottamaan pois maailman synnin.

Eelin pojat eivät tajunneet tämän esikuvallisen toimituksen juhlavaa arvokkuutta, vaan mieltivät vain, miten pääsisivät parhaiten nauttimaan siitä. He eivät tyytyneet omaan osaansa yhteysuhreista, vaan vaativat vielä enemmän, ja kun vuotuisissa juhlissa näitä uhreja suoritettiin suuret määrät, saattoivat papit näin rikastua kansan kustannuksella. He eivät ainoastaan vaatineet itselleen suurempia osuuksia, vaan eivät malttaneet odottaa sitäkään, että rasva olisi ensin poltettu uhriksi Jumalalle. Mikä pala heitä miellytti, sen he itsepintaisesti vaativat itselleen vaikka väkipakolla.

Koska papit tällä tavoin »pitivät Herran uhrilahjan halpana»,

häipyi uhripalveluksen pyhä ja vakava merkitys pian kansankin mielestä. Ei tajuttu enää sitä suurta uhria, johon heidän näiden esikuvallisten toimitusten yhteydessä oli odottaen suunnattava mielensä. Siksi näiden »nuorten miesten synti oli kovin suuri Herran edessä».

Nämä kelvottomat papit rikkoivat Jumalan lakia ja häpäisivät pyhän virkansa inhottavilla ja turmelevilla tavoillaan, mutta silti he läsnäolollaan jatkuvasti saastuttivat Jumalan pyhäkköä. Monet kansasta lakkasivat käymästä uhrijuhlilla, koska Hofnin ja Piinehaan häpeälliset teot inhottivat heitä. Näiden jumalattomien miesten vaikutuksesta väheksyttiin ja laiminlyötiin Jumalan säättämiä uhritoimituksia, ja pahuuteen taipuvaiset vain rohkaistuivat tekemään syntiä. Jumalattomuus,irstailu ja epäjumalanpalvonta lisääntyivät pelottavasti.

Eeli oli pahoin erehtynyt sallimalla poikiensa päästä pyhään virkaan. Antamalla heille periksi ensin yhdessä ja sitten muissakin sääntöjen kohdassa hän vähitellen sokaistui, niin ettei huomannut heidän syntejään. Mutta lopulta he menivät pahuudessaan niin pitkälle, ettei hän voinut enää olla näkemättä poikainensa rikoksia. Kansa moitti heidän väkivaltaisuuttaan, ja se suretti ja huoletti ylipappia. Hän ei enää uskaltanut vaieta. Mutta hänen poikansa olivat oppineet ajattelemaan vain itseään eivätkä nytkään välittäneet kenestäkään muusta. He kyllä näkivät isänsä murheen, mutta se ei liikuttanut heitä. He kuuluivat kyllä isänsä lempeät kehotukset, mutta ne eivät vaikuttaneet heihin, eivätkä he muuttaneet huonoja tapojaan, vaikka heitä varoitettiin syntiensä seurauksista. Jos Eeli olisi käsitellyt kurittomia poikiaan oikeudenmukaisesti, heidät olisi erotettu pappisvirastaan ja tuomittu kuolemaan. Jotteivät he näin tulisi julkisesti häväistyiksi ja tuomituiksi, hän salli heidän pysyä tuossa korkeasti pyhässä luottamustoimessaan. Hän salli heidän yhä turmella Jumalan pyhää palvontaa ja vahingoittaa totuuden asiaa niin, että seuraukset ulottuivat vuosikausiksi eteenpäin. Mutta Jumala puuttui asiaan, kun Israelin tuomari laiminlöi tehtävänsä.

»Ja Eelin luo tuli Jumalan mies ja sanoi hänelle: 'Näin sanoo Herra: Enkö minä ilmestynyt sinun isäsi suvulle, kun he olivat Egyptissä faraon huoneen vallassa? Ja minä valitsin heidät kai-

Patriarkat ja profeetat

kista Israelin sukukunnista olemaan pappeinani, nousemaan minun alttarilleni, polttamaan suitsuketta ja kantamaan kasukkaa minun edessäni; ja minä annoin sinun isäsi suvulle kaikki israelilaisten uhrin. Miksi te häpäisette minun teurasuhrini ja ruokauhrini, jotka minä olen säätänyt asuntooni? Ja miksi sinä kunnioitat poikiasi enemmän kuin minua, niin että te lihotatte itseänne parhaalla osalla jokaisesta minun kansani Israelin uhrilahjasta? Sentähden Herra, Israelin Jumala, sanoo: Minä olen tosin sanonut: sinun sukusi ja sinun isäsi suku saavat vaelttaa minun edessäni iäti. Mutta nyt Herra sanoo: Pois se! Sillä minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat; mutta jotka minut ylenkatsovat, ne tulevat halveksituiksi. Mutta minä herätän itselleni uskollisen papin, joka tekee minun sydämeni ja mieleni mukaan. Hänelle minä rakennan pysyväisen huoneen, ja hän on vaeltava minun voideltuni edessä kaiken elinaikansa.»

Jumala syytti Eeliä siitä, että tämä kunnioitti poikiaan enemmän kuin häntä. Jumala oli säätänyt uhrin Israelille siunaukseksi, mutta Eeli oli sallinut niiden tulla inhottaviksi sen sijaan, että olisi saattanut poikansa häpeään paljastamalla heidän riettaat ja iljettävät tekonsa. Ne jotka omien taipumustensa mukaisesti ja sokeasta kiintymyksestä lapsiinsa antavat heidän noudattaa itsekkäitä mielihalujaan eivätkä Jumalan arvovaltaan vedoten nuhtelevat synnistä ja oikaise vääryyttä, ilmaisevat kunnioittavansa jumalattomia lapsiaan enemmän kuin Jumalaa. He ovat enemmän huolissaan oman maineensa säilyttämisestä kuin Jumalan kirkastamisesta, ja he haluavat olla mieluummin mieliksi lapsilleen kuin miellyttää Herraa ja varjella hänen palvontaansa kaikelta mahdolliselta pahalta.

Koska Eeli oli Israelin pappi ja tuomari, piti Jumala häntä vastuussa kansansa siveellisestä ja uskonnollisesta tilasta ja varsinkin poikiensa luonteesta. Hänen olisi ensin pitänyt lempeästi koettaa hillitä pahuutta, mutta ellei tästä olisi ollut apua, hänen olisi pitänyt lopettaa vääryys miten ankarilla keinoilla tahansa. Hän pahoitti Herran mielen, kun ei nuhdellut synnistä eikä rangaissut syntistä oikeudenmukaisesti. Jumala ei enää voinut luottaa siihen, että Eeli saattoi pitää Israelin puhtaana. Ne jotka eivät uskalla nuhdella vääryydestä tai jotka velttoudesta tai välinpitämättömyydestä eivät edes vakavasti yritä puhdis-

taa perhettään tai Jumalan seurakuntaa, vedetään vastuuseen siitä pahasta, jota heidän velvollisuutensa laiminlyöminen saattaa aiheuttaa. Olemme aivan yhtä vastuulliset niistä väärinkäytöksistä, joista olisimme voineet ehkäistä toisia vanhempien tai seurakunnallisella arvovallallamme, kuin jos olisimme itse tehneet ne.

Eeli ei hoitanut perhettään kuten Jumala oli neuvonut, vaan toimi oman harkintansa mukaan. Hellästi rakastava isä sieti poikiensa virheitä ja syntejä heidän lapsuudenaikanaan kuvitellessen, että he ajan mittaan kasvaisivat eroon pahoista taipumuksistaan. Monet erehtyvät nykyään samalla tavoin. He luulevat osaavansa kasvattaa lapsiaan paremmin omin keinoin kuin Jumalan sanan ohjeiden mukaan. He päästävät heidän väärät taipumuksensa kehittymään ja selittelevät menettelyään näin: »He ovat liian nuoria kuritettaviksi. On odotettava kunnes he tulevat niin vanhoiksi että ymmärtävät järkipuhetta.» Näin saavat väärät tavat vahvistua kunnes tulevat toiseksi luonnoksi. Lapset saavat kasvaa holtittomasti luonteenpiirteineen, joista heille on pelkkää kiusaa elämänsä varrella ja jotka helposti siirtyvät sellaisinaan kiroukseksi toisille.

Perheille ei ole mikään niin suureksi kiroukseksi kuin se, että nuoret saavat elää oman mielensä mukaisesti. Kun vanhemmat täyttävät lastensa jokaisen toivomuksen eivätkä kiellä heiltä sitäkään, minkä tietävät olevan heille pahaksi, lakkaavat lapset pian kunnioittamasta vanhempiaan sekä kaikkea niin Jumalan kuin ihmistenkin arvovaltaa, ja saatana saa heidät valtaansa. Huonosti hoidetun perheen vaikutus ulottuu laajalle ja on turmioksi koko yhteiskunnalle. Se nostaa pahuuden hyökyaallon, joka tunkee vaikutuksensa koteihin, yhteiskuntiin ja hallituksiin.

Eelin aseman vuoksi hänen vaikutuksensa ulottui laajemmalle kuin jos hän olisi ollut tavallinen kansalainen. Hänen perhe-elämänsä esimerkkiä seurattiin kautta Israelin. Hänen leväperäisten ja mukavuutta rakastavien tapojensa tuhoisat seuraukset ilmenivät tuhansissa kodeissa, joissa seurattiin hänen esimerkkiään. Jos lapset saavat esteettä tehdä pahojaan vanhempien tunnustaessa olevansa uskonnollisia, joutuu Jumalan totuus häpeään. Jonkin kodin kristillisyyden ilmaisee parhaiten

Patriarkat ja profeetat

se, minkälaiseksi luonne kehittyi sen vaikutuspiirissä. Teot ovat tehokkaampaa puhetta kuin myönteisinkin jumalisuuden tunnustus. Ne uskonnon tunnustajat, jotka eivät vakavasti ja sitkeästi ponnistellen pyri saamaan kodin piiriään kyllin edustavaksi todistamaan Jumalaan uskomisen siunauksista, vaan hallitsevat sitä veltosti ja hillitsemättä lastensa huonoja haluja, ovat Eelin kaltaisia ja tuottavat häpeää Kristuksen asialle sekä turmion itselleen ja perheelleen. Mutta niin pahat seuraukset kuin vanhempien leväperäisellä kodinhoidolla onkin missä oloissa tahansa, se on kymmenen kertaa pahempaa ilmetessään kansan opettajiksi asetettujen perheissä. Kun nämä eivät hallitse omaa perhettään, he omalla esimerkillään johtavat monia harhaan. He ovat yhtä paljon muita syyllisempiä kuin heidän asemansa on muita vastuullisempi.

Jumala oli luvannut, että Aaronin suku saisi vaeltaa hänen edessään iäti. Mutta tämä oli luvattu sillä ehdolla, että he antautuisivat ehyin sydämin pyhäkön tehtäviin ja kunnioittaisivat Jumalaa kaikessa vaelluksessaan eivätkä palvelisi itseään tai noudattaisi omia turmeltuneita taipumuksiaan. Herra oli koetellut Eeliä ja hänen poikiaan ja havainnut heidät kelvottomiksi toimimaan papin ylevässä tehtävässä hänen palveluksessaan. Ja Jumala julisti: »Pois se!» Hän ei voinut toteuttaa heille aikomaansa hyvää, koska he eivät suorittaneet omaa osuuttaan.

Pyhissä tehtävissä palvelevien esimerkin tulisi saada ihmiset kunnioittamaan Jumalaa ja pelkäämään hänen loukkaamistaan. Kun ne, jotka »Kristuksen puolesta» (2 Kor. 5: 20) esittävät ihmisille Jumalan armon ja sovituksen sanomaa, käyttävät hyväkseen pyhää asemaansa tyydyttääkseen itsekkäitä tai aistillisia halujaan, he antautuvat erittäin tehokkaiksi saatanan välikappaleiksi. Hofnin ja Piinehaan tavoin he pitävät »Herran uhrilahjan halpana» ja saavat toisetkin tekemään samoin. He voivat jonkin aikaa toimia salaa väärinkin, mutta kun heidän todellinen luonteensa lopulta tulee ilmi, järkyttyvät ihmiset uskossaan, mikä johtaa usein siihen että he menettävät luottamuksensa uskontoon. He eivät sen jälkeen enää pysty luottamaan kehenkään, joka sanoo opettavansa Jumalan sanaa, vaan suhtautuvat epäillen Kristuksen tosi palvelijankin sanomaan. Heidän mielessään herää aina kysymys: »Mahtaako tämäkin

osoittautua sen kaltaiseksi, jota luulimme niin pyhäksi, vaikka olikin niin turmeltunut?» Näin ei Jumalan sana pääse voimallisesti vaikuttamaan ihmiseluihin.

Nuhdellessaan poikiaan Eeli lausui jotakin niin vakavaa ja pelottavan painavaa, että kaikkien pyhissä tehtävissä palvelevien on syytä pysähtyä miettimään sitä: »Jos ihminen rikkoo ihmistä vastaan, niin Jumala voi olla hänellä välittäjänä; mutta jos ihminen rikkoo Herraa vastaan, niin kuka voi ruveta hänelle välittäjäksi?» Jos heidän rikoksensa koskisivat vain toisia ihmisiä, voisi tuomari aikaansaada sovituksen määräämällä rangaistuksen ja vaatimalla hyvitystä, ja näin rikkojat saisivat anteeksi. Tai elleivät he olleet syyllistyneet johonkin liian uhmahenkiseen syntiin, olisi syntiuhri voitu suorittaa heidän hyväkseen. Mutta heidän syntinsä liittyivät niin kiinteästi siihen virkaan, jota he hoitivat Korkeimman Jumalan pappeina ja syntiuhrien suorittajina, ja he olisivat siinä määrin häväisseet ja rienanneet Jumalan työtä kansan nähden, ettei heitä voinut enää mikään sovittaa. Ei heidän oma isänsäkään, niin ylimmäinen pappi kuin olikin, uskaltanut ryhtyä heidän välimiehekseen; hänkään ei kyennyt suojaamaan heitä pyhän Jumalan vihalta. Kaikista syntisistä syyllisimpiä ovat ne, jotka saattavat halveksittavaksi juuri ne keinot, joilla Jumala tahtoo pelastaa ihmisen — jotka »jälleen itsellensä ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häntä julki häpäisevät» (Hebr. 6:6).

FILISTEALAISET RYÖSTÄVÄT ARKIN

Eelin perhettä oli varoitettava vielä kerran. Jumala ei voinut pitää yhteyttä ylimmäiseen pappiin eikä hänen poikiinsa. Heidän syntinsä estivät paksun pilven tavoin hänen Pyhää Henkeään lähestymästä heitä. Mutta kaiken pahuuden keskelläkin poikanen Samuel pysyi uskollisena Jumalalle, ja Korkeimman profeettana Samuel sai tehtäväkseen tuomion sanoman julistamisen Eelin perheelle.

»Herran sana oli harvinainen siihen aikaan, eivätkä näyt olleet tavallisia. Siihen aikaan tapahtui kerran, kun Eeli, jonka silmiä alkoi hämärtää, niin ettei hän voinut nähdä, makasi sijallansa eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut ja Samuel makasi Herran temppeleissä, jossa Jumalan arkki oli, että Herra kutsui Samuelia.» Luullen Eelin huutaneen häntä Samuel riensi papin vuoteen luo ja sanoi: »Tässä olen, sinä kutsuit minua.» Mutta Eeli vastasi: »En minä kutsunut; pane jälleen maata.» Kolme kertaa Samuel kuuli kutsun, ja kolmesti hän meni papin luo. Silloin Eelille selvisi, että salaperäinen kutsu oli Jumalan ääni. Herra oli sivuuttanut valitun, jo hiuksiltaan harmaantuneen palvelijansa, ja puhutellut lasta. Tämä oli jo sinänsä katkera mutta ansaittu nuhde Eelille ja hänen perheelleen.

Mutta Eelin mielessä ei tämän johdosta herännyt mitään katkeruutta. Hän neuvoi Samuelia vastaamaan, jos häntä vielä kutsuttaisiin: »Puhu, Herra; palvelijasi kuulee.» Vielä kerran ääni kuului, ja lapsi vastasi: »Puhu, palvelijasi kuulee.» Hän oli niin

peloissaan ajatellessaan suuren Jumalan puhuvan hänelle, ettei voinut tarkoin muistaa, mitä Eeli käski hänen sanoa.

»Ja Herra sanoi Samuelille: 'Katso, minä teen Israelissa sellaisen teon, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat. Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille kaiken, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti. Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun hän tiesi poikiensa pilkkaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa. Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: 'Totisesti, Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla.'»

Ennen kuin Samuel sai Jumalalta tämän sanoman, hän »ei silloin vielä tuntenut Herraa, eikä Herran sana ollut vielä ilmentynyt hänelle». Hän ei toisin sanoen ollut vielä tutustunut sellaisiin Jumalan läsnäolon ilmaisuihin, joita suotiin profetoille. Herra halusi ilmaista itsensä odottamattomalla tavalla, niin että Eeli saisi siitä tiedon vasta Samuelin yllättyneenä kysellessä asiaa.

Samuel hämmästyi ja pelkäsi kovin ajatellessaan, että niin hirvittävä sanoma oli uskottu hänen julistettavakseen. Aamulla hän lähti tavanomaisiin tehtäviinsä, mutta raskain mielin. Kun Herra ei vielä ollut käskenyt hänen ilmaista tätä pelottavaa tuomiota, hän pysytteli niin paljon kuin mahdollista poissa Eelin lähettyviltä eikä puhunut mitään. Hän pelkäsi sitä, että joutuisi jonkin kysymyksen pakottamana ilmaisemaan Jumalan tuomion sille, jota hän rakasti ja kunnioitti. Eeli puolestaan oli mielessään varma siitä, että sanoma merkitsi jotakin suurta onnettomuutta hänelle ja hänen perheelleen. Hän kutsui Samuelin luokseen ja käski hänen kertoa tarkoin kaiken, mitä Herra oli ilmoittanut. Nuorukainen totteli, ja vanhus alistui nöyrästi kuulemaansa kauhistavaan tuomioon. »Herra on Herra», Eeli sanoi, »hän tehköön, minkä hyväksi näkee.»

Kuitenkaan Eeli ei mitenkään ilmaissut todella katuvansa. Hän tunnusti olevansa syyllinen muttei tuominnut syntiä. Vuodesta toiseen Herra oli lykännyt tuomionsa täytäntöönpanoa. Noina vuosina olisi hyvin voitu korjata tehtyjä virheitä, mutta tuo iäkäs pappi ei ryhtynyt mitenkään tehokkaasti poistamaan sitä pahaa, joka saastutti Herran pyhäkköä ja johti Israelissa

Patriarkat ja profeetat

tuhansia perikatoon. Jumalan pitkämielisyys sai Hofnin ja Piinehaan vain paaduttamaan sydämensä ja jatkamaan entistä julkeammin syntistä menoaan. Eeli tiedotti saamansa varoitukset ja nuhteet kaikelle kansalle. Näin hän toivoi voivansa ainakin jossain määrin vähentää menneiden laiminlyöntiensä haitallisia vaikutuksia. Mutta kansa ei välittänyt varoituksista sen enempää kuin papitkaan. Ja kun ympärillä asuvat kansat kuuluivat Israelin julkisesta jumalattomuudesta, rohkaisi se niitä yhä laajentamaan epäjumalain palvontaansa ja rikollista toimintaansa. Nyt hekään eivät tunteneet syyllisyyttä synneistään kuten olisivat tunteneet, jos Israel olisi säilyttänyt jumalanpalveluksensa puhtaana. Mutta tilinteon päivä lähestyi. Jumalan arvovalta oli syrjäytetty. Hänen palvontansa oli laiminlyöty ja sitä väheksyttiin, kunnes hänen oli pakko puuttua asiaan pysyttäkseen nimensä kunniaissa.

Siihen aikaan »Israel lähti sotaan filistealaisia vastaan ja leiriytyi Eben-Eserin luo, mutta filistealaiset olivat leiriytyneet Efekiin». Tälle sotaretkelle israelilaiset lähtivät kysymättä neuvoa Jumalalta ja ilman ylimmäisen papin tai profeetan myötävaikutusta. »Ja filistealaiset asettuivat sotarintaan Israelia vastaan, ja taistelu levisi laajalle, ja filistealaiset voittivat Israelin ja surmasivat taistelukentällä noin neljäntuhatta miestä.» Hajalle lyötyjen ja masentuneiden joukkojen palattua leiriin »sanoivat Israelin vanhimmat: 'Minkätähden Herra antoi tänä päivänä filistealaisten voittaa meidät?'» Kansa oli kypsä saamaan Jumalan rangaistuksen muttei käsittänyt, että sen omat synnit olivat aiheuttaneet tämän suuren onnettomuuden. Ja he sanoivat: »Ottakaamme Herran liitonarkki Siilosta luoksemme, tulkoon se keskellemme pelastamaan meidät vihollistemme käsistä.» Herra ei ollut käskenyt eikä antanut lupaa arkin tuomiseen leiriin, mutta silti he uskoivat voittavansa ja kohottivat valtaavan riemuhuudon, kun Eelin pojat toivat sen paikalle.

Filistealaiset pitivät arkkia Israelin jumalana. Kaikki Herran mahtavat teot, jotka hän oli tehnyt kansansa hyväksi, filistealaiset katsoivat arkin voimalla tehdyiksi. Kuullessaan miten israelilaiset riemuitsivat arkin tullessa leiriin he kysyivät: »'Mitä tuo suuri riemuhuuto on hebrealaisten leirissä?' Ja he saivat tietää, että leiriin oli tuotu Herran arkki. Silloin filistealaiset peljästyivät.

vät, sillä he ajattelivat: 'Jumala on tullut leiriin.' Ja he sanoivat: 'Voi meitä! Tällaista ei ole milloinkaan ennen tapahtunut. Voi meitä! Kuka pelastaa meidät tämän voimallisen jumalan kädestä? Tämähän on se jumala, joka löi egyptiläisiä kaikkinaisilla vaivoilla erämaassa. Rohkaiskaa mielenne ja olkaa miehiä, filistealaiset, ettette te joutuisi palvelemaan hebrealaisia, niinkuin he ovat palvelleet teitä. Olkaa miehiä ja taistelkaa.'»

Filistealaiset kävivät kiivaaseen hyökkäykseen, mikä johti Israelin tappioon ja suureen verilöylyyn. Kentällä makasi kolmekymmentä tuhatta kaatunutta, Jumalan arkki oli ryöstetty, ja Eelin molemmat pojat kuolivat sitä puolustaessaan. Näin kirjoitettiin historian lehdille jälleen todistus kaikille tuleville aikakausille siitä, ettei Jumalan kansaksi tunnustautuvien pahuus jää rankaisematta. Mitä paremmin Jumalan tahto tunnetaan, sitä suurempi on niiden synti, jotka eivät välitä siitä.

Israelia oli kohdannut kaikkein hirvittävin onnettomuus. Jumalan arkki oli ryöstetty, ja se oli vihollisen hallussa. Israel oli todellakin menettänyt kunniansa, kun Herran pysyvän läsnäolon ja voiman merkki poistui heidän keskuudestaan. Tähän pyhään arkkiin liittyivät muistot Jumalan totuuden ja voiman ihmeellisistä ilmestyksistä. Menneinä päivinä oli saatu suurenmoisia voittoja aina kun se oli ilmaantunut näkyviin. Kultaiset kerubit varjostivat sitä siivillään, ja sen yllä kaikkein pyhimässä oli sanomaton kirkkaus korkeimman Jumalan näkyväisenä merkinä. Mutta nyt sen mukanaolo ei tuonut voittoa Israelille. Tällä kertaa siitä ei ollut apua; ja sitä suri nyt koko Israel.

He eivät käsittäneet, että heidän uskonsa oli vain muodollista eikä kelvannut Jumalalle. Arkissa oleva Jumalan laki kuvasi myös hänen läsnäoloaan, mutta he olivat väheksyneet käskyjä ja halveksineet niiden velvoituksia sekä karkottaneet Herran Hengen keskeltään murehtuneena pois. Kun kansa noudatti sen pyhiä säädöksiä, Herra toimi heidän hyväkseen rajattomalla voimallaan. Mutta kun he katselivat arkkia yhdistämättä sitä Jumalaan ja kunnioittamatta hänen ilmaistua tahtoaan tottelemalla hänen lakiaan, ei siitä ollut heille sen suurempaa apua kuin tavallisesta laatikosta. He katselivat arkkia samoin kuin pakanakansat jumalankuviaan, ikään kuin siitä itsestään lähtisi

Patriarkat ja profeetat

kaikki voima ja pelastus. He rikkoivat sen sisällä olevaa lakia, sillä itse arkin palvominen johti heidät muodollisuuteen, teko-pyhyyteen ja epäjumalanpalvontaan. Heidän syntinsä oli erot-tanut heidät Jumalasta, eikä hän voinut suoda heille voittoa, ennen kuin he olivat katuneet ja luopuneet jumalattomuudes-taan.

Ei riittänyt se, että arkki ja pyhäkkö olivat Israelin keskellä. Ei riittänyt sekään, että papit suorittivat uhrejaan ja että kansaa kutsuttiin Jumalan lapsiksi. Ei Herra kuule niiden pyyntöä, joilla on vääryys mielessään. Raamattu sanoo, että »joka kor-vansa kääntää kuulemasta lakia, sen rukouskin on kauhistus» (Sanani. 28: 9).

Kun Israel lähti sotaan, Eeli jäi sokeana vanhuksena Siiloon. Synkin aavistuksin hän odotti kuulumisia taistelusta, »sillä hä-nen sydämensä oli levoton Jumalan arkin tähden». Hän siirtyi pyhäkön portin ulkopuolelle ja istui siellä tien vieressä päivästä toiseen odottaen tuskaisena, milloin lähetti toisi viestin taistelu-kentältä.

Vihdoin muuan benjaminilainen sotilas juoksi, »takki reväis-tyinä ja multaa pään päällä», ylös kaupunkiin johtavaa rinnettä. Kiinnittämättä huomiotaan tien vieressä istuvaan vanhukseen hän kiiruhti kaupunkiin ja kertoi siellä kiihkeästi odottaville väkijoukoille uutiset tappiosta ja menetyksistä.

Valitushuudot kantautuivat pyhäkön ulkopuolella odottelevan vanhuksen korviin. Lähetti tuotiin hänen luokseen, ja soturi sa-noi Eelille: »Israel on paennut filistealaisia, ja kansan mieshuk-ka on suuri; myöskin sinun molemmat poikasi, Hofni ja Piine-has, ovat saaneet surmansa.» Niin kauheaa kuin tämä olikin, Eeli saattoi kestää sen, sillä hän oli osannut odottaa sitä. Mutta kun lähetti lisäsi: »Ja Jumalan arkki on ryöstetty», muuttuivat hänen kasvonsa sanomattoman tuskaisiksi. Hän ei enää kestä-nyt sitä ajatusta, että hänen syntinsä oli siinä määrin häpäissyt Jumalaa, että hän oli vetäytynyt pois Israelin keskeltä. Voimat-omana vanhus kaatui, »taittoi niskansa ja kuoli».

Piinehaan vaimo oli miehensä jumalattomuudesta huolimatta Herraa pelkääväinen nainen. Hänen appensa ja miehensä kuo-leva ja ennen muuta hirvittävä tieto arkin ryöstöstä veivät hä-

neltä hengen. Hänestä tuntui, että Israel oli menettänyt viimeisenkin toivonsa, ja hän antoi tämän ahdingon hetkellä syntyneelle pojalleen nimen Iikabod, »kunniaton». Kuolemaan vaipeudessaan hän toisti murheellisena sanoja: »Kunnia on mennyt Israelilta», koska Jumalan arkki oli ryöstetty.

Mutta Herra ei ollut tyystin hyljännyt kansaansa eikä sietäisi kauan pakanoiden ylvästelyä. Hän oli käyttänyt filistealaisia rangaistukseen Israelia ja käytti nyt arkkia rangaistukseen filistealaisia. Menneinä aikoina hän oli liittänyt siihen jumalallisen läsnäolonsa olemaan hänen kuuliaisen kansansa voimana ja kunniana. Hän säilytti siinä edelleenkin tuon näkymättömän läsnäolonsa ja salli sen aiheuttaa kauhua ja hävitystä pyhän lakin rikkajien parissa. Herra usein käyttää katkerimpia vihollisiaan rankaisemaan kansakseen tunnustautuvien uskottomuutta. Jumalattomat saattavat jonkin aikaa riemuita nähdessään Israelin kärsivän kurituksesta, mutta aikanaan hekin joutuvat pyhän, syntiä vihaavan Jumalan tuomittaviksi. Missä vain jumalattomuus pääsee valtaan, siellä myös Jumala langettaa nopeasti ja erehtymättä taivaalliset rangaistustuomionsa.

Filistealaiset veivät arkin voittosaaliinaan Asdodiin, joka oli heidän huomattavimpia kaupunkejaan, ja sijoittivat sen jumalansa Daagonin temppeliin. He kuvittelivat nyt saaneensa sen voiman, mikä arkkiin oli liittynyt aikaisemmin. Kun heillä nyt oli se Daagonin voiman lisäksi, ei kukaan pystyisi heitä voittamaan. Mutta kun he seuraavana päivänä menivät temppeliin, niin he tyrmistyivät nähdessään Daagonin suistuneen maahan kasvoilleen Herran arkin eteen. Papit nostivat epäjumalansa kunnioittavasti takaisin paikoilleen. Mutta seuraavana aamuna he löysivät sen jälleen arkin eteen kaatuneena ja pahoin silvottuna. Tämän epäjumalankuvan yläosa oli ihmisen ja alaosa kalan muotoinen. Siitä oli kaikki ihmistä muistuttava silvottu pois ja vain kalan ruumis oli eheänä. Papit ja kansa olivat kauhuissaan. He pitivät tätä salaperäistä hävitystä pahana enteenä siitä tuhosta, johon heprealaisten Jumala syöksisi heidät ja heidän epäjumalansa. Nyt he siirsivät arkin pois temppelistä sille varattuun omaan rakennukseen.

Mutta Asdodin asukkaat sairastuivat kiusalliseen ja vaikeaan tautiin. Muistaessaan, millä vitsauksilla Israelin Jumala oli ran-

Patriarkat ja profeetat

gaissut Egyptiä, kansa halusi pitää arkin keskellään, ja se päätettiin viedä Gatiin. Mutta vitsaus siirtyi arkin mukana sinnekin, ja gatilaiset lähettivät sen Ekroniin. Siellä sen tulo herätti kansassa kauhua, ja jokainen huusi: »He ovat siirtäneet Israelin Jumalan arkin tänne minun luokseni, surmaamaan minut ja minun kansani.» He koettivat turvautua jumaliinsa niin kuin gatilaiset ja Asdodin väkikin, mutta surma jatkui, kunnes suuressa ahdingossa asukkaiden »huuto nousi kaupungista ylös taivaaseen». Pelossaan he siirsivät arkin kotinsa luota avoimelle kentälle. Silloin ilmaantui vitsaukseksi hiiriä, jotka hävittivät kaiken sadon sekä aitoista että pelloilta. Sairaudet ja nälänhätä uhkasivat tuhota koko valtakunnan.

Arkki viipyi Filisteassa seitsemän kuukautta, eivätkä israelilaiset koko tänä aikana yrittäneet lainkaan saada sitä takaisin. Mutta nyt filistealaiset halusivat yhtä innokkaasti päästä siitä eroon kuin olivat ennen himoineet sitä itselleen. Se ei koitunutkaan heille voimaksi vaan raskaaksi taakaksi ja kiroukseksi. He eivät kuitenkaan tienneet mitä tekisivät, sillä minne tahansa se siirrettiinkin, Jumalan rangaistukset seurasivat perässä. Kansa kutsui koolle ruhtinaansa, papit ja tietäjät ja tiukkasi heiltä: »Mitä me teemme Herran arkille? Antakaa meidän tietää, millä tavalla me lähettäisimme sen kotiinsa.» He saivat sen neuvon, että arkki oli palautettava ja mukaan pantava suuri hyvityslahja. »Silloin», sanoivat papit, »te tulette terveiksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei hellitä teistä.»

Torjuakseen tai poistaakseen vitsauksen pakanat ennen muoin valmistivat kullasta, hopeasta tai jostakin muusta aineesta kuvan siitä, mikä aiheutti heille tuhoa, tai sitten siitä ruumiin osasta, johon vaiva pahimmin kohdistui. Kuva nostettiin sitten pylvään päähän tai johonkin muuhun näkyvään paikkaan, ja sen uskottiin varjelevan heitä niiltä vaivoilta, joita se kuvasi. Tämä on vieläkin tapana eräillä pakanakansoilla. Kun johonkin tautiin sairastunut menee epäjumalansa temppeliin parannusta saamaan, hän vie mukanaan vikaantunutta kohtaa kuvaavan esineen uhrilahjaksi jumalalleen.

Tämän vallitsevan taikauskaisen tavan mukaan filistealaiset päämiehet käskivät kansaa tekemään niiden vitsausten kuvia, jotka heitä olivat vaivanneet — »viisi kulta-ajosta ja viisi kulta-

hiirtä, yhtä monta, kuin on filistealaisten ruhtinasta; sillä», he sanoivat, »sama vitsaus on kohdannut kaikkia, myöskin teidän ruhtinaitanne.»

Tietäjät tunnustivat arkkiin liittyvän salaperäisen voiman, jolle he eivät mahtaneet mitään. Kuitenkaan he eivät neuvoneet kansaa luopumaan epäjumalistaan ja palvelemaan Herraa. He vihasivat yhä Israelin Jumalaa, vaikka raskaat vitsaukset pakottivatkin heidät tunnustamaan hänen herruutensa. Jumalan tuomiot voivat saada syntiset vakuuttumaan siitä, ettei heidän kannata taistella häntä vastaan. Heidän voi olla pakko alistua hänen valtaansa, vaikka mielessään kapinoivatkin hänen johtoaan vastaan. Sellainen alistuminen ei kuitenkaan pelasta syntistä. Sydän on jumalallisen armon alistamana luovutettava Jumalalle, ennen kuin ihmisen katumuksesta tulee kelvollinen.

Miten pitkämielinen Jumala onkaan jumalattomia kohtaan! Hän oli jakanut kaitselmuksensa lahjoja yhtäläillä sekä pakanallisille filistealaisille että hänestä luopuneelle Israelille. Kiittämättömien ja kapinallisten ihmisten polulle oli hiljaa sadellut kymmeniä tuhansia huomaamattomia armon osoituksia. Jokainen siunaus kertoi heille Antajasta, mutta he eivät välittäneet hänen rakkaudestaan. Jumala suhtautui hyvin pitkämielisesti ihmislapsiin, mutta kun nämä itsepintaisesti pysyivät uppinkaisina eivätkä katuneet, hän lopulta veti pois suojaavan käntensä. He kieltäytyivät kuuntelemasta, miten hän puhui heille luomistekojensa välityksellä tai varoitti, neuvoi ja nuhteli heitä sanassaan, ja siksi hänen oli puhuteltava heitä rangaistuksin.

Eräät filistealaiset olivat valmiit vastustamaan arkin lähettämistä sen kotimaahan. Heidän mielestään moinen Israelin Jumalan voiman tunnustaminen olisi filistealaisia nöyryyttävää. Mutta »papit ja tietäjät» varoittivat kansaa paaduttamasta sydäntään faaraon ja egyptiläisten tavoin ja vetämästä niskoilleen yhä raskaampia kärsimyksiä. Ja niin laadittiin ja pantiin heti toimeksi kaikkia tyydyttävä suunnitelma. Arkki ja kultaiset hyvityslahjat pantiin uusiin vaunuihin, jotta vältettäisiin kaikkea saastutusta, ja niiden eteen valjastettiin kaksi lehmää, joiden niskaan ei ollut vielä koskaan pantu iestä. Niiden vasikat jätettiin kotiin, mutta lehmät vaunuineen laskettiin menemään minne halusivat. Jos arkki näin palautuisi tietä pitkin israelilai-

Patriarkat ja profeetat

sille Beet-Semekseen, joka oli lähin leeviläisten kaupunki, filistealaiset pitäisivät sitä todisteena siitä, että Israelin Jumala oli aiheuttanut heille kaiken tämän vahingon; »mutta jos ei», he sanoivat, »niin tiedämme, ettei hänen kätensä ole meihin koskenut. Se on silloin tapahtunut meille sattumalta.»

Vapaaksi päästettyinä lehmät kääntyivät pois vasikoistaan ja lähtivät lakkaamatta ammuen astelemaan pitkin tietä, joka johti suoraan Beet-Semekseen. Ohjaamatta nuo rauhalliset eläimet pysyivät suunnassaan. Jumalallinen läsnäolo seurasi arkkia, ja niin se pääsi turvallisesti määräpaikkaansa.

Nyt oli viljankorjuun aika, ja Beet-Semeksen miehet olivat leikkaamassa vehnää alhaalla laaksossa. »Kun he nostivat silmänsä, näkivät he arkin; ja he ilostuivat nähdessään sen. Vaunut tulivat beet-semekseläisen Joosuan pellolle ja pysähtyivät sinne; ja siellä oli suuri kivi. Ja he hakkasivat vaunut haloiksi ja uhrasivat lehmät polttouhriksi Herralle.» Filistealaisten ruhtinaat olivat seuranneet arkkia »Beet-Semeksen alueelle asti», ja nähtyään miten se otettiin vastaan he palasivat heti Ekroniin. Vitsaus oli lakannut, ja he olivat nyt varmoja siitä, että heidän kärsimänsä onnettomuudet olivat Israelin Jumalan rangaistusta.

Beet-Semeksen miehet kertoivat nopeasti kaikille, että arkki oli heidän hallussaan, ja lähistöltä kerääntyi väkeä toivottamaan sen tervetulleeksi. Arkki oli sijoitettu kivelle, jota ensin oli käytetty uhrialttarina, ja siinä uhrattiin Herralle nyt lisäuhreja. Jos palvojat olisivat katuneet syntejään, he olisivat saaneet Jumalan siunauksen. Mutta he eivät noudattaneet uskollisesti hänen lakiaan, ja vaikka he iloitsivatkin siitä, että arkin takaisintulo merkitsisi heille vastaisuudessa kaikkea hyvää, he eivät silti käsittäneet oikein sen pyhyttä. He eivät valmistaneet sille mitään sen arvon mukaista vastaanottoa, vaan antoivat sen jäädä elopellolle. Ja siinä katsellessaan tuota pyhää arkkia ja puhellessaan siitä, miten ihmeellisesti se oli nyt saatu takaisin, he alkoivat arvailla, missä sen erityinen voima mahtoi piillä. Ja lopulta he uteliaisuutensa vallassa poistivat peitteet ja avasivat sen.

Koko Israelia oli opetettu suhtautumaan arkkiin kunnioittavan pelokkaasti. Leeviläisetkään eivät saaneet edes katsahtaa siihen siirtäessään sitä paikasta toiseen. Vain kerran vuodessa oli

Filistealaiset ryöstävät arkin

ylimmäisellä papilla lupa katsella Jumalan arkkia. Taivaan enkelit seurasivat näkymättöminä sitä kaikilla sen matkoilla. Beet-Semeksen väen uskaliaan epäkunnioittava menettely sai heti rangaistuksensa. Monet kärsivät äkkikuoleman.

Tämä rangaistus ei saanut henkiin jääneitä katumaan syntejään vaan vain suhtautumaan arkkiin taikauskoisen arasti. He halusivat mitä pikimmin päästä eroon siitä, mutta kun eivät uskaltaneet siirtää sitä, he lähettivät sanan Kirjat-Jearimin asukkaille ja kutsuivat heidät hakemaan sen pois. Ilomielin sen paikan miehet ottivatkin pyhän arkin vastaan. He tiesivät, että se oli jumalallisen suosion tae kuuliaisille ja uskollisille. Juhlallisen riemullisesti he kuljettivat sen kaupunkiinsa ja sijoittivat sen leeviläisen Abinadabin taloon. Hän määräsi poikansa Eleasarin pitämään huolta siitä, ja se jäi sinne moniksi vuosiksi.

Siitä lähtien kun Herra ensi kertaa ilmaisi itsensä Hannan pojalle, Samuelin kutsu profeetan tehtävään oli tullut tunnustetuksi kaikkialla Israelissa. Samuel oli osoittautunut uskolliseksi Herran sanansaattajaksi esittämällä kuuliaisesti jumalallisen varoituksen Eelin perheelle, niin tuskallinen ja koetteleva kuin tuo tehtävä oli ollutkin. »Ja Herra oli hänen kanssansa eikä antanut yhdenkään sanoistansa varista maahan. Ja koko Israel Daanista Beersebaan asti tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä.»

Kansakuntana israelilaiset olivat edelleenkin jumalattomassa tilassa ja palvoivat epäjumalia. Sen rangaistuksena he joutuivat olemaan filistealaisten vallan alaisuudessa. Tänä aikana Samuel vieraili maan kaikissa kaupungeissa ja kylissä kehottaen kansaa kääntymään isiensä Jumalan tykö. Hän saikin työstään hyviä tuloksia. Kärsittyään vihollistensa sortoa kaksikymmentä vuotta Israel »huokaili Herran puoleen». Samuel neuvoi heitä: »Jos te kaikesta sydämestänne käännytte Herran puoleen, niin poistakaa keskuudestanne vieraat jumalat ja astartet ja kiinnittäkää sydämenne Herraan ja palvelkaa ainoastaan häntä.» Tästä huomaamme, että käytännöllistä hurskautta, sydämen uskontoa, opetettiin Samuelin päivinä samoin kuin Kristus opetti sitä ollessaan maailmassa. Vailla Kristuksen armoa uskonnon ulkonaiset muotomenot olivat muinaiselle Israelille arvottomia. Eikä niillä ole mitään merkitystä myöskään nykyajan Israelille.

Patriarkat ja profeetat

Nykyään tarvitaan samanlaista herätystä todelliseen sydämen uskontoon, jonka muinainen Israel sai kokea. Katumus on se ensi askel, joka kaikkien on otettava palatessaan Jumalan luo. Kukaan ei voi tehdä tätä työtä toisen puolesta. Meidän on oma-kohtaisesti nöyryyttävä Jumalan edessä ja pantava pois epäjumalamme. Kun olemme tehneet kaiken voitavamme, Herra ilmaisee meille pelastuksensa.

Heimojen päämiesten myötävaikutuksella saatiin suuri joukko koolle Mispaan. Siellä vietettiin juhlallinen paastopäivä. Syvästi nöyryyneinä israelilaiset tunnustivat syntinsä, ja merkiksi siitä, että olivat päättäneet seurata samaansa opetusta, he asettivat Samuelin jakamaan heille oikeutta.

Filistealaiset tulkitsivat tämän kokoontumisen merkitsevän sotaneuvottelua, ja he hyökkäsivät vahvoin voimin hajottamaan israelilaisia ennen kuin he pääsisivät toteuttamaan aikeitaan. Heidän lähestymisensä herätti kauhua Israelissa. Kansa esitti hätäisen pyyntönsä Samuelille: »Älä kieltäydy huutamasta meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme, että hän pelastaisi meidät filistealaisten käsistä.»

Samuelin ollessa parhaillaan uhraamassa karitsaa polttouhriksi filistealaiset hyökkäsivät heitä vastaan. Silloin ilmaisi jälleen voimansa hän, joka oli laskeutunut Siinaille tulen ja savun ja jylinän keskellä ja joka halkaisemalla Punaisen meren ja pysäyttämällä Jordanin juoksun oli avannut tien Israelin lapsille. Hirvittävä ukkosmyrsky puhkesi hyökkääjien yllä ja löi maahan nuo voimakkaat soturit.

Israelilaiset olivat pysyneet alallaan vavisten peloissaan mutta kuitenkin toivoen. Nähdessään vihollistensa kaatuvan kuolleina maahan he ymmärsivät, että Jumala oli hyväksynyt heidän katumuksensa. Vaikkeivät he olleet varustautuneet taisteluun, he ottivat kaatuneilta filistealaisilta aseita ja lähtivät ajamaan pakenevia joukkoja takaa aina Beet-Kaariin asti. Tämä merkittävä voitto saatiin samalla kentällä, jolla filistealaiset kaksikymmentä vuotta aikaisemmin olivat voittaneet Israelin, surmanneet papit ja ryöstäneet Jumalan arkin. Kansoille niin kuin yksilöillekin on Jumalalle kuuliaisuuden polku turvan ja onnellisuuden polku, kun taas rikkomuksen polku johtaa pelkkään tappioon

Filistealaiset ryöstävät arkin

ja perikatoon. Filistealaiset lyötiin nyt niin perinpohjin, että he luopuivat Israelilta valtaamistaan tukikohdista ja pidättäytyivät moniksi vuosiksi kaikista vihollisuuksista. Muut kansat seurasiivat esimerkkiä, ja niin israelilaiset saivat olla rauhassa Samuelin koko hallintoajan.

Jottei tätä tapausta koskaan unohdettaisi, Samuel pystytti suuren muistokiven Mispan ja Seenin välille. Hän antoi sille nimen Eben-Eser, »avun kivi», ja sanoi kansalle: »Tähän asti on Herra meitä auttanut.»

58.

PROFEETTAIN KOULUT

Herra itse ohjasi Israelin kasvatusta. Hän ei huolehtinut ainoastaan heidän uskonnollisista harrastuksistaan vaan sulki jumalallisen kaitselmuksensa ja lakinsa piiriin kaiken, mikä liittyi heidän henkiseen tai fyysiseen hyvinvointiinsa.

Jumala oli käskenyt heprealaisia opettamaan lapsilleen hänen säädöksensä ja tutustuttamaan heidät kaikkeen siihen, mitä hän oli tehnyt heidän isilleen. Tämä oli jokaisen lapsen vanhempien erityinen velvollisuus, jota kukaan muu ei voinut täyttää heidän puolestaan. Vieraamman kasvatuksen asemesta lapsiaan rakastavan isän ja äidin tuli opettaa heitä. Jumalan ajatusten tuli liittyä kaikkiin arkielämän tapahtumiin. Israelin kodeissa tuli usein muistella Jumalan voimallisia tekoja, joilla hän vapautti kansansa, samoin kuin lupauksia tulevasta Vapahtajasta. Vertauskuvien ja esikuvien käyttö sai nämä opetukset jäämään pysyvämmiin heidän muistiinsa. Jumalan kaitselmuksen ja tulevan elämän suuret totuudet painettiin nuorten mieleen. Heidä harjoitettiin löytämään Jumala yhtä hyvin luonnon ilmiöistä kuin innoitetuista kirjoituksista. Taivaan tähdet, kedon puut ja kukat, korkeat vuoret ja solisevat purot — kaikki kertoivat Jumalasta. Pyhäkön juhlalliset uhritoimitukset ja jumalanpalvelukset sekä profeettain lausunnot olivat ilmoitusta Jumalasta.

Sellaista koulutusta Mooses sai vaatimattomassa kodissaan Goosenissa, Samuel uskolliselta Hannalta, Daavid Beetlehemin kukkulakodissaan ja Daniel maanpakolaisuudessaan kaukana

isiensä kodista. Samanlaista oli myös Kristuksen elämä alkuvaiheissaan Nasaretissa sekä se opetus, jota Timoteukselle lapsena jakoivat hänen isoäitinsä Loois ja äitinsä Eunike pyhien kirjoitusten totuuksista (ks. 2 Tim. 1: 5; 3: 15).

Nuorten koulutuksesta huolehdittiin muutenkin perustamalla profeettakouluja. Jokainen nuori, joka halusi tutkia syvemmin Jumalan sanan totuuksia ja etsiä ylhäältä tulevaa viisautta voidakseen valmistua Israelin opettajaksi, pääsi näihin kouluihin, Samuel perusti profeettakouluja suojaksi laajalle levinnyttä turmelusta vastaan sekä edistämään nuorison siveellistä ja hengellistä hyvinvointia. Ne edistivät välillisesti koko kansakunnan menestystä, koska niistä saatiin aikanaan kansalle jumalaapelkääviä ja päteviä johtajia ja neuvonantajia. Samuel piti silmällä tätä kaikkea kootessaan ympärilleen hurskaita, älykkäitä ja opinhaluisia nuoria. Näitä kutsuttiin profeetanoppilaisiksi. Seurustellessaan Jumalan kanssa ja tutkiessaan hänen sanaansa ja tekojaan he saivat luonnollisten kykyjensä lisäksi viisautta ylhäältä. Opettajat puolestaan eivät olleet vain hyvin perehtyneet jumalalliseen totuuteen, vaan he olivat lisäksi pitäneet läheistä yhteyttä Jumalaan ja saaneet häneltä erityisiä Hengen lahjoja. Kansa kunnioitti sekä heidän oppineisuuttaan että hurskauttaan ja luotti heihin.

Samuelin päivinä näitä kouluja oli kaksi: Raamassa, profeetan kotona, ja Kirjat-Jearimissa, jossa arkki silloin oli. Muita perustettiin myöhemmin.

Näiden koulujen oppilaat pitivät itseään yllä joko viljelemällä maata tai työskentelemällä muissa ammateissa. Israelissa tätä ei pidetty outona tai alentavana; päinvastoin katsottiin rikokseksi se, että lapset saivat kasvaa oppimatta tekemään hyödyllistä työtä. Jumalan käskystä opetettiin jokaiselle lapselle jokin ammatti, vaikka hänet olisi koulutettu pyhään virkaankin. Monet uskonnonopettajat hankkivat toimeentulonsa kättensä työllä. Samoin vielä apostolien aikanaan Paavalia ja Akylasta ei kunnioitettu yhtään vähempää sen tähden, että he ansaitsivat leipänsä harjoittamalla teltantekijän ammattia.

Jumalan laki Mooseksen siihen liittämine opetuksineen, pyhä historia, pyhä musiikki ja runous olivat pääaiheina näiden koulujen opinto-ohjelmassa. Opetusmenetelmät poikkesivat suuresti

Patriarkat ja profeetat

niistä, joita käytetään aikamme teologisissa kouluissa, joista päästyään monet opiskelijat tuntevat Jumalaa ja uskonnollista totuutta vähemmän kuin kouluun tullessaan. Noissa vanhan ajan kouluissa kaiken opiskelun suurena pääpyrkimyksenä oli oppia tuntemaan Jumalan tahto ja ihmisen velvollisuus häntä kohtaan. Pyhän historian muistimerkinnöistä etsittiin Herran osuutta sen vaiheisiin. Vertauskuvien esittämiä suuria totuuksia selviteltiin, kunnes voitiin uskossa käsittää koko uhrijärjestelmän ydinkohta — Jumalan Karitsa, joka tulisi ottamaan pois maailman synnin.

Hartautta harjoitettiin. Oppilaille ei vain opetettu rukoilemisen tarpeellisuutta vaan neuvottiin myös, miten heidän tuli rukoilla, miten lähestyä Luojaansa, miten vahvistaa uskoaan häneen ja miten ymmärtää ja noudattaa hänen Henkensä opetuksia. Pyhittyneet opettajat toivat Jumalan varastohuoneesta esille uutta ja vanhaa, ja Jumalan Henki puhutteli kaikkia ennustusten ja pyhien laulujen välityksellä.

Musiikilla oli pyhä tarkoitus: ajatusten kohottaminen sellaiseen, mikä oli puhdasta, jaloa ja ylentävää, sekä sielun herättäminen hartauteen ja kiitollisuuteen Jumalaa kohtaan. Miten täysin vastakkaisia tuolle muinaiselle käytännölle ovatkaan ne tarkoitukset, joihin musiikkia meidän aikanamme liiankin usein käytetään! Miten monet pyrkivätkään tällä lahjallaan korottamaan itseään sen sijaan että käyttäisivät sitä Jumalan kunniaksi! Rakkaus musiikkiin johtaa varomattoman maailmaa rakastavien seurassa sellaisiin huvitilaisuuksiin, minne Jumala on kieltänyt lapsiaan menemästä. Näin se, mikä oikein käytettynä on suureksi siunaukseksi, tulee erääksi tehokkaimmista keinoista, joilla saatana houkuttelee ihmistä laiminlyömään velvollisuutensa ja iäisyysasioiden mietiskelyn.

Musiikilla on osuutensa taivaallisessa Jumalan palveluksessa, ja meidän tulisi pyrkiä saamaan ylistyslaulumme mahdollisimman sopusointuisiksi taivaallisten kuorojen kanssa. Äänen oikea harjoittaminen kuuluu tärkeänä osana kasvatukseen eikä sitä saisi laiminlyödä. Uskonnollisen palveluksen osana on laulaminen yhtä hyvin jumalanpalvelusta kuin rukouskin. Mutta laulu saa oikean ilmauksensa vasta kun sydän yhtyy sen henkeen.

Miten suuresti nuo profeettain koulut poikkesivatkaan nyky-

aikaisista opinahjoistamme! Miten vähän onkaan sellaisia kouluja, joissa maailmalliset periaatteet ja tavat eivät vallitsisi! Sopivaa hillintää ja järkevää kurinpitoa harjoitetaan valitettavan vähän. Kristityiksi tunnustautuvien keskuudessa tunnetaan pelottavan huonosti Jumalan sanaa. Siveellisten ja uskonnollisten kysymysten selvittely on usein pelkkää pintapuolista tunteilua. Nuorille ei enää opeteta mieleenpainuvasti Jumalan oikeutta ja armoa, pyhyiden kauneutta ja oikein tekemisen varmaa palkitsemista sekä toisaalta synnin inhottavaa luonnetta ja sen hirtittävien seurausten varmuutta. Huono seura johtaa nuoria huikelevaisuuden, irstailun ja rikosten teille.

Eikö aikamme kasvattajilla olisi jotakin opittavaa noista muinaisista heprealaisista kouluista? Ihmisen Luoja on varautunut myös kehittämään häntä ruumiin, hengen ja sielun osalta. Kasvatuksen todellinen menestys riippuu niin muodoin siitä, miten tarkoin ihmiset toteuttavat Jumalan suunnitelmaa.

Kasvatuksen tosi tarkoituksena on Jumalan kuvan palauttaminen ennalleen ihmissielussa. Alussa Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen. Hän antoi hänelle jaloja ominaisuuksia. Hän oli mieleltään tasapainoinen ja kaikilta olemuksensa kyvyiltä sopusointuinen. Mutta syntiinlankeemus seurauksineen on turmellut nämä lahjat. Synti on pilannut ja miltei pyyhkinyt ihmisestä pois Jumalan kuvan. Tämän ennalleen saattamiseksi laadittiin pelastussuunnitelma, ja ihmiselle suotiin koetusaika. Elämän suuri ja kaikki muut tavoitteet ohittava päätarkoitus on ihmisen palauttaminen siihen täydellisyyteen, johon hänet alussa luotiin. Vanhempien ja opettajien tehtävänä on nuorisoa kasvattaessaan osaltaan täyttää tätä jumalallista tarkoitusta, ja sitä tehdessään he ovat »Jumalan työtovereita» (1 Kor. 3: 9).

Jumala on antanut ihmisille kaikki heidän mielen, sielun ja ruumiin eri kykynsä käytettäviksi niin että ne pääsevät kehittämään mahdollisimman pitkälle. Mutta tämä kehittäminen ei saa olla itsekästä ja muita hylkivää, sillä Jumalan luonne, jonka kaltaisuus meidän tulee saada, on hyvántahtoinen ja rakastavainen. Meidän tulee käyttää jokaista Jumalalta saamaamme kykyä ja ominaisuutta hänen kunniakseen ja lähimmäistemme avuksi. Tämä on puhtainta, jalointa ja onnellisinta toimintaamme.

Jos tämä tärkeä periaate saisi osakseen ansaitsemansa huo-

Patriarkat ja profeetat

mion, tapahtuisi eräissä nykyisin vallitsevissa kasvatustapojen muuttamisessa käänteentekeviä muutoksia. Sen sijaan että opettajat pyrkisivät herättämään kilpailumieltä vetoamalla ylpeyteen ja itsekäiseen kunnianhimoon, he koettaisivat suunnata oppilaiden kiintymyksen sellaiseen mikä on hyvää, totta ja kaunista, ja näin kannustaa heitä yhä parempiin saavutuksiin. Oppilaat koettaisivat kehittää Jumalan antamia lahjojaan, ei päästäkseen toisten edelle, vaan täyttääkseen Luojan tarkoituksen ja tullakseen hänen kaltaisikseen. Sen sijaan että suuntaisivat mieltään pelkätään maallisiin tavoitteisiin tai antaisivat itsekorotuksen halun vallata sen, mikä jo sinänsä ehkäisee ja heikentää mielen kehitystä, he kohdistavat sen Luojaan oppiakseen tuntemaan hänet ja tullakseen hänen kaltaisikseen.

»Herran pelko on viisauden alku, ja *Pyhimmän tunteminen* on ymmärrystä» (Sanani. 9:10). Elämän suuri tehtävä on luonteen kasvattaminen, ja Jumalan tunteminen on kaiken tosi kasvatuksen pohjana. Opettajan tulisi pyrkiä jakamaan tätä tuntemusta oppilailleen ja muovata heidän luonnettaan sopusointuiseksi sen kanssa. Jumalan laki heijastaa hänen luonnettaan. Siksi psalmista sanookin: »Kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaat» ja »sinun asetuksistasi minä saan ymmärrystä» (Ps. 119: 172, 104). Jumala on ilmaissut itsensä meille sanassaan ja luomisteoissaan. Raamatun innoitetuilta sivuilta ja luonnon kirjasta meidän tulee oppia Jumalan tuntemusta.

Toimintalakiensa mukaisesti mieli sopeutuu niihin aiheisiin, joissa se on totutettu viipymään. Jos se suunnataan vain arkipäiväisiin asioihin, niin se surkastuu ja heikkenee. Ellei sen tarvitse koskaan paneutua mihinkään vaikeaan ongelmaan, se menettää ajan mittaan miltei kaiken kehityskykynsä. Kasvattavalta vaikutukseltaan Raamattu on vertaansa vailla. Raamatussa on aiheita ja liikkumatilaa ihmismielen syvimmillekin ajatuksille ja korkeimmillekin pyrkimyksille. Raamatun veroista historian oppikirjaa ei ihmisillä ole toista. Se on kummunnut raikkaana iankaikkisen totuuden lähteestä, ja jumalallinen käsi on säilyttänyt sen puhtaana halki aikakausien. Se valaisee kaukaista menneisyyttä, jonne inhimillinen tutkimus yrittää turhaan tunkeutua. Jumalan sanasta saamme tutustua voimaan, joka laskee maan perustuksen ja levitti taivaat. Vain siitä voimme lukea

ihmissuvun historian sellaisena, ettei inhimillinen ennakkoluulo tai ylpeys ole pilannut sitä. Siinä esitellään suurimmat miehet mitä maailmassa koskaan on ollut ja kerrotaan heidän taiste-
luistaan, tappioistaan ja voitoistaan. Siinä selostetaan velvollisuuden ja kohtalon suuret ongelmat. Siinä kohotetaan näkyväisen ja näkymättömän maailman välistä verhoa, ja saamme seurata hyvän ja pahan vastakkaisten voimien välistä taistelua, joka alkaa synnin ensimmäisestä ilmenemisestä ja päättyy vanhurskauden ja totuuden lopulliseen riemuvoittoon. Ja tämä kaikki on vain Jumalan luonteen ilmausta. Mietiskellessään kunnioittavasti hänen sanansa esittämiä totuuksia oppilas pääsee ajatuksissaan äärettömän mielen yhteyteen. Sellainen tutkistelu ei vain hienosta ja jalosta luonnetta, vaan pakostakin myös laajentaa ja elävöittää henkisiä kykyjä.

Raamattu auttaa voimakkaasti ihmistä menestymään kaikissa tätä elämää koskevissa asioissaan. Se esittelee ne periaatteet, jotka ovat kansakunnan menestyksen kulmakivenä — periaatteet, joiden varassa on yhteiskunnan hyvinvointi ja jotka suojaavat perhettä — periaatteet, joita ilman yksikään ihminen ei voi tulla käyttökelpoiseksi, onnelliseksi ja kunnioitetuksi tässä elämässä eikä toivoa saavansa tulevaa, kuolematonta elämää. Inhimillisessä kokemuksessa ei ole mitään asemaa eikä vaihetta, jota varten Raamattu ei antaisi välttämättömiä perusohjeita. Jos Jumalan sanaa tutkittaisiin ja noudatettaisiin, se antaisi maailmalle älyltään voimakkaampia ja toimivampia miehiä kuin mitä kaikkien inhimillisen viisauden tutkimusalojen parhailla-
kaan sovellutuksilla voidaan aikaansaada. Se antaisi miehiä, joilla on luonteen voimaa ja lujuttua, terävää käsityskykyä ja tervettä arvostelukykyä — miehiä, jotka eläisivät kunniaksi Jumalalle ja siunaukseksi maailmalle.

Myös luonnontieteiden tutkimisen yhteydessä meidän tulee saada tietoa Luojasta. Kaikki tosi tiede on vain sen tulkintaa, mitä Jumala on kirjoittanut aineelliseen maailmaan. Tiede tuo tutkimuksillaan esiin vain uusia todisteita Jumalan viisaudesta ja voimasta. Oikein ymmärrettyinä sekä luonnon kirja että kirjoitettu sana tutustuttavat meidät Jumalaan opettamalla meille jotakin niistä viisaista ja hyvää aikaansaavista laeista, joiden mukaisesti hän toimii.

Patriarkat ja profeetat

Oppilas tulisi saada johdetuksi näkemään Jumala koko luomakunnassa. Opettajien pitäisi seurata Suuren Opettajan esimerkkiä, joka yksinkertaisti opetuksensa luonnon tutuista näkymistä ottamallaan kuvauksilla ja sai ne siten paremmin jäämään kuulijainsa mieleen. Vehreillä oksilla visertävät linnut, laakson kukat, jyhkeät puut, hedelmälliset vainiot, orastava vilja, karu maa, iltaruskon väriloisto — kaikkia näitä hän käytti opetuksiinsa. Hän yhdisti Luojan näkyväiset teot lausumiinsa elämän sanoihin, jotta hänen kuulijansa milloin tahansa katsellessaan näitä luonnon kuvia muistaisivat ne totuuden opetukset, jotka hän oli liittänyt niihin.

Raamatun innoitetuilla sivuilla kerrotun Jumalan ilmaisevat myös mahtavat vuoret, viljavat laaksot ja aava, syvä valtameri. Luonto vakuuttaa ihmiselle, että hänen Luojansa rakastaa häntä. Taivaalla ja maassa on lukemattomia todisteita siitä, että hän on liittänyt meidät itseensä. Tämä maailma ei ole pelkkää surua ja kurjuutta. »Jumala on rakkaus» on kirjoitettuna jokaiselle kukan ummulle ja terälehdelle ja ruohon korrelle. Vaikka synnin kirous on pannut maan tuottamaan piikkejä ja ohdakkeita, niin ohdakkeetkin kukkivat, ja piikit jäävät ruusujen peittoon. Koko luonto todistaa Jumalamme hellästä, isällisestä huolenpidosta ja siitä, että hän haluaa tehdä lapsensa onnellisiksi. Hän ei halua kielloillaan ja käskyillään vain ilmaista arvovaltaansa, vaan tekee kaiken pitäen silmällä lastensa hyvinvointia. Hän ei vaadi heitä luopumaan mistään sellaisesta, minkä omistaminen olisi heille parhaaksi.

Eräissä piireissä ei pidetä uskontoa tämän elämän onnea tai terveyttä edistävänä, mutta tämä on vahingollisimpia erehdyksiä. Raamattu sanoo: »Herran pelko on elämäksi: saa levätä yönsä ravittuna, eikä mikään paha kohtaa» (Sanani. 19: 23). »Kuka oletkin, joka elää tahdot ja rakastat elämän päiviä, nauttiaksesi onnea: varjele kielesi pahasta ja huulesi vilppiä puhumasta; vältä pahaa ja tee hyvää, etsi rauhaa ja pyri siihen» (Ps. 34: 13—15). Viisauden sanat »ovat elämä sille, joka ne löytää, ja lääke koko hänen ruumiillensa» (Sanani. 4: 22).

Tosi uskonto saattaa ihmisen sopusointuun Jumalan fyysisen, henkisten ja siveellisten lakien kanssa. Se opettaa häntä hallitsemaan itseään ja olemaan rauhallinen ja raitis. Uskonto

jalostaa mielen, hienostaa maun ja pyhittää arvostelukyvyn. Se antaa sielun osallistua taivaan puhtaudesta. Usko Jumalaan ja hänen kaikkivoipaan kaitselmukseensa keventää huolten taakkaa. Se täyttää sydämen ilolla, niin että ihminen on tyytyväinen, olkoonpa hänen osansa ylhäinen tai alhainen. Uskonto edistää suorastaan terveyttä, pidentää elämää ja auttaa meitä paremmin nauttimaan kaikista sen siunauksista. Se avaa sielulle ehtymättömän onnen lähteen. Jospa kaikki ne, jotka eivät ole valinneet Kristusta, käsittäisivät, että hänellä on heille tarjottavana jotakin paljon parempaa kuin se, mitä he tavoittelevat itselleen. Ihminen tekee omalle sielulleen mitä pahinta vääryyttä ja vahinkoa ajattelemalla ja toimimalla Jumalan tahdon vastaisesti. Hänen kieltämiltään poluilta ei löydetä mitään tosi onnea, sillä hän tietää mikä on meille hyväksi, ja hän suunnittelee kaiken luotujensa parhaaksi. Rikkomuksen polku johtaa kurjuuteen ja turmioon, mutta viisauden »tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyyntä» (Sanani. 3: 17).

Voi olla hyödyllistä tutkistella sitä fyysistä ja uskonnollista kasvatusta, jota harrastettiin heprealaisten kouluissa. Sellaisen harjoituksen arvoa ei ymmärretä tarpeeksi. Mieli ja ruumis ovat läheisessä yhteydessä toisiinsa, ja jotta voitaisiin päästä korkealle siveelliselle ja älylliselle tasolle, on kiinnitettävä huomiota fyysistä olemustamme koskeviin lakeihin. Voimakkaan ja tasapainoisen luonteen saavuttaminen edellyttää sekä henkisten että fyysisten kykyjen harjoittamista ja kehittämistä. Minkä tutkimus voisi olla nuorille tärkeämpää kuin sen, joka käsittelee tätä Jumalan meille antamaa ihmeellistä elimistöä ja niitä lakeja, joita noudattaen se voidaan pitää terveenä?

Nyt samoin kuin Israelin päivinä pitäisi jokaiselle nuorelle opettaa käytännöllisen elämän taitoja. Jokaisen pitäisi oppia jokin sellainen käytännöllinen ammattitaito, jolla hän tarpeen tullen voi hankkia toimeentulonsa. Tämä ei ole tarpeellista ainoastaan elämän vaihtelevien kohtaloiden varalta vaan myös siksi, että se liittyy ruumiilliseen, henkiseen ja siveelliseen kehitykseen. Vaikka olisikin varmaa, ettei joku joutuisi turvautumaan kättensä työhön elääkseen, hänen tulisi silti oppia tekemään työtä. Ilman ruumiillista harjoitusta ei kenelläkään voi olla tervettä ruumiinrakennetta eikä vahvaa terveyttä; ja voi-

Patriarkat ja profeetat

makkaan ja toimivan mielen ja jalon luonteen saamiseksi on yhtä tärkeää totuttautua kurinalaiseen ja säännönmukaiseen työhön.

Jokaisen opiskelijan pitäisi varata joka päivä aikaa aktiiviseen työhön. Näin totuttaisiin olemaan ahkeria, itseluottamus vahvistuisi, ja vältyttäisiin monilta huonoilta ja turmelevilta harrastuksilta, joihin joutilaisuus niin usein johtaa. Tämä kaikki on kasvatuksen alkuperäisen tarkoituksen mukaista, sillä toimeliaisuuden, uutteruuden ja puhtauden edistäminen saattaa meidät sopusointuun Luojamme kanssa.

Autettakoon nuoria ymmärtämään luomisensa tarkoitus: eläminen Jumalalle kunniaksi ja lähimmäisille siunaukseksi. Autettakoon heitä näkemään, miten hellästi taivaallinen Isä on rakastanut heitä, miten korkeaan osaan heidän tulee tässä elämässä saamallaan kasvatuksella valmistua, ja miten arvokasta ja kunniaakasta on tulla kutsutuiksi olemaan Jumalan poikia ja tyttäriä. Näin saataisiin tuhannet luopumaan inhoten niistä alhaisista ja itsekkäistä aikeistaan ja kevytmielisistä huveistaan, jotka tähän saakka ovat vaatineet heidän kaiken huomionsa. He oppisivat vihaamaan ja kaihtamaan syntiä, ei vain palkkion toivossa tai rangaistuksen pelosta, vaan koska he tajuvat sen alhaisen luonteen ja koska se turmelisi heidän Jumalalta saamansa kyvyt ja tahraisi heidän Jumalan kaltaisen ihmisyytensä.

Ei Jumala kiellä nuoria olemasta yritteliäitä. Ei hän halua murskata niitä luonteenominaisuuksia, jotka tekevät ihmisen menestyksekkääksi ja kunnioitetuksi yhteiskunnassa — hellittämätöntä pyrkimystä johonkin entistä parempaan, lannistumattomata tahtoa, sitkeää ponnistelua ja väsymätöntä kestävyyttä. Jumalan armon avulla ne on vain suunnattava sellaisiin tavoitteisiin, jotka ovat niin paljon pelkkiä itsekkäitä ja ajallisia harrasteita ylevämpiä kuin taivas on maata korkeampi. Tässä elämässä aloitettu kasvatust jatkua tulevassa elämässä. Mieli avartuu päivä päivältä havaitsemaan uudessa kauneudessaan Jumalan ihmeellisiä tekoja, todisteita siitä, miten viisaasti ja miten valtavalla voimalla hän on luonut maailmankaikkeuden ja pitää sitä yllä, sekä sitä ääretöntä rakkautta ja viisautta, jolla hän on laatinut pelastussuunnitelman. »Silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut» eikä »ole ihmisen sydämeen noussut» sitä, »minkä

Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat» (1 Kor. 2: 9). Jo tässä elämässä saatamme hetkittäin havaita hänen läsnäolonsa ja iloita taivaan yhteydestä, mutta vasta tulevassa elämässä pääsemme kokemaan sen täyttä riemua ja siunausta. Vasta iäisyydessä nähdään, miten ihana on jälleen Jumalan kuvaksi palautetun ihmisen osa.

59.

ISRAELIN ENSIMMÄINEN KUNINGAS

Israelia hallittiin Jumalan nimessä ja hänen arvovallallaan. Mooseksen, seitsemänkymmenen vanhimman, päämiesten ja tuomareiden tehtävänä oli vain Jumalan antamien lakien soveltaminen käytäntöön. He eivät itse saaneet säätää lakeja kansalle. Vain tällä ehdolla Israel saattoi säilyä itsenäisenä kansakuntana. Aika ajoin Jumala lähetti innoittamiaan miehiä opettamaan kansaa ja tähdentämään lakien noudattamista.

Herra tiesi etukäteen, että Israel toivoisi itselleen kuningasta, mutta hän ei suostunut muuttamaan niitä periaatteita, jotka olivat valtion perustana. Kuninkaan tuli olla Korkeimman sijaishallitsija. Jumala oli tunnustettava kansakunnan Pääksi, ja hänen lakiaan oli noudatettava maan ylimpänä lakina.

Kun israelilaiset rupesivat asuttamaan Kanaania, he hyväksyivät teokratian periaatteet, ja valtio menestyi Joosuan hallinnon aikana. Mutta väestön lisääntyminen ja yhteydet muihin kansoihin muuttivat tilanteen. Pakanallisilta naapureiltaan kansa omaksui monia tapoja ja menetti siten suureksi osaksi oman pyhän erikoisluonteensa. Vähitellen israelilaiset lakkasivat kunnioittamasta Jumalaa ja arvostamasta sitä, että olivat hänen valittu kansansa. Heitä viehätti pakanakuninkaiden loistokas hovielämä, johon verrattuna heidän oma koruttomuutensa aivan kyllästytti heitä. Heimojen välinen kateus ja sisäiset

Ks. liite, viite n:o 8.

erimielisyydet tekivät heidät heikoiksi vastustamaan pakanalisten vihollistensa jatkuvia rajanylityksiä. Näin he päätyivät siihen käsitykseen, että voidakseen säilyä itsenäisinä kansojen keskellä heimojen oli yhdyttävä ja saatava itselleen voimakas keskushallinto. Lakattuaan noudattamasta Jumalan lakia he halusivat myös vapautua jumalallisen Valtiaansa hallinnosta, ja näin alettiin kohta kaikkialla Israelissa vaatia kuningasta.

Joosuan ajoista lähtien kukaan ei ollut hoitanut hallitusasioita niin viisaasti ja menestyksekkäästi kuin Samuel. Jumala oli asettanut hänet tuomarin, profeetan ja papin virkaan. Hän oli toiminut väsymättömän ja epäitsekään innokkaasti kansansa hyväksi, ja hänen viisaan johtonsa alaisena valtio olikin menestynyt. Hän palautti järjestyksen, edisti jumalisuutta ja sai joksi-kin aikaa tyytymättömätkin vaikenemaan. Mutta ikäännyttyään profeetan oli pakko jakaa hallintotehtäviä muillekin, ja hän nimitti kaksi poikaansa apulaisikseen. Samuelin hoitaessa virkatehtäviään Raamassa nämä nuoret miehet pitivät toimipaikkanaan Beersebaa ja jakoivat kansalle oikeutta maan etelärajan lähetyvillä.

Kansa oli hyväksynyt Samuelin poikien virkanimityksen, mutta nämä eivät osoittautuneet isänsä luottamuksen arvoisiksi. Herra oli Mooseksen välityksellä antanut kansalleen erityisiä ohjeita siitä, että Israelin päämiesten oli toimittava vanhurskaasti, kohdeltava oikeudenmukaisesti leskiä ja orpoja eikä otettava lahjuksia. Mutta Samuelin pojat »olivat väärän voiton pyytäjiä, ottivat lahjuksia ja vääristivät oikeutta». Profeetan pojat eivät olleet totelleet niitä käskyjä, joita hän oli koettanut painaa heidän mieleensä. He eivät olleet seuranneet isänsä puhtaan ja epäitsekään elämän esimerkkiä. Samuel ei ollut ottanut vaaria Eelille annetusta varoituksesta niin kuin hänen olisi pitänyt. Hän oli jossain määrin ollut liian peräänantavainen pojilleen, ja seuraukset ilmenivät heidän luonteessaan ja elämässään.

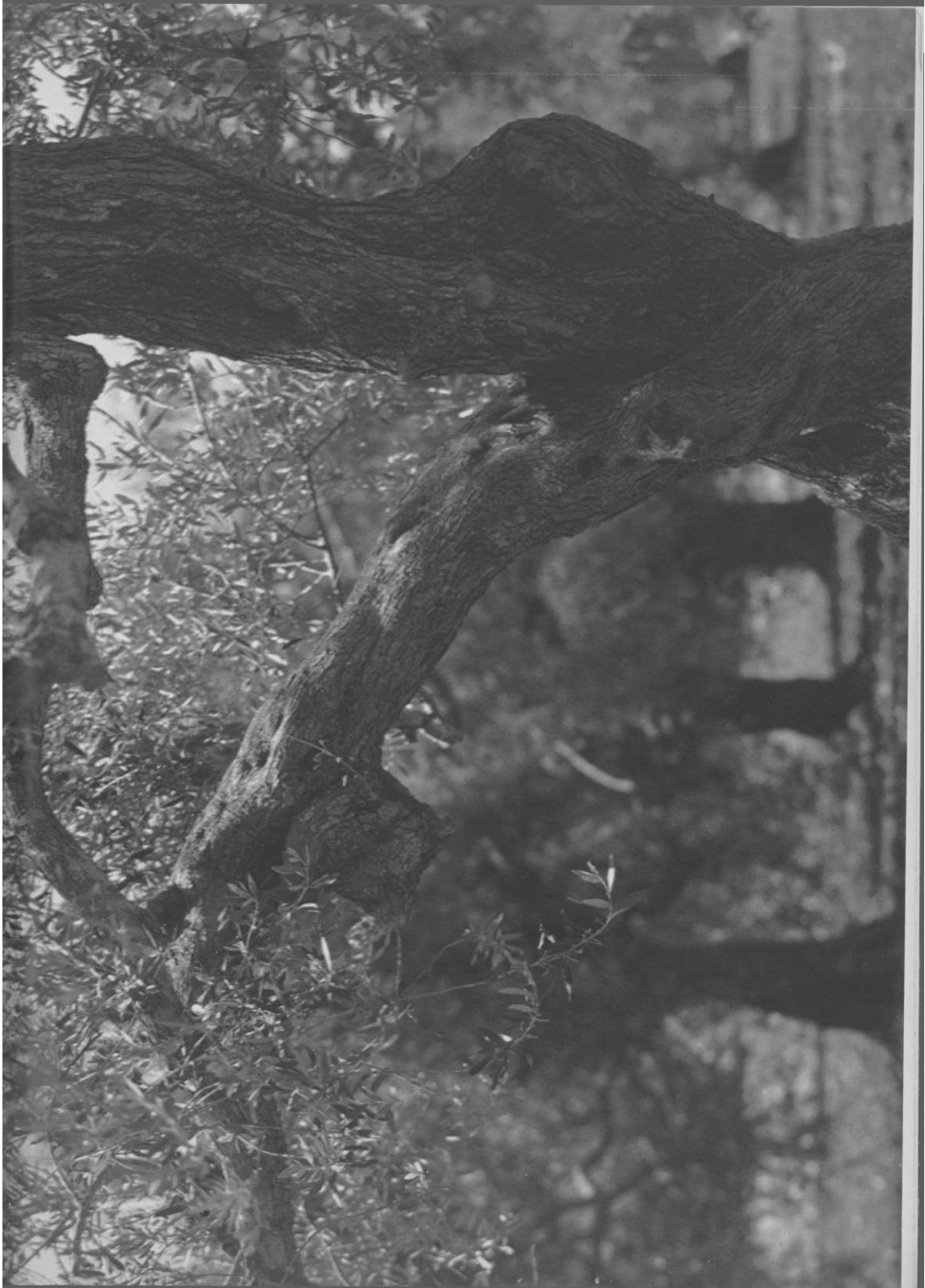
Näiden tuomareiden epäoikeudenmukaisuus herätti suurta tyytymättömyyttä, ja näin saatiin aiheutta vaatia muutosta, jota jo kauan oli salaa toivottu. »Niin kaikki Israelin vanhimmat kokoontuivat ja tulivat Samuelin tykö Raamaan ja sanoivat hänelle: 'Katso, sinä olet käynyt vanhaksi, eivätkä poikasi vaella sinun teitäsi. Niin aseta nyt meille oikeutta jakamaan kuningas,

Patriarkat ja profeetat

jollainen kaikilla muillakin kansoilla on.» Kansan keskuudessa tapahtuneista väärinkäytöksistä ei ollut kerrottu mitään Samuelille. Jos hän olisi ollut selvillä poikiensa vääryyksistä, hän olisi heti erottanut heidät virastaan, mutta tätä eivät hallitsijaa pyytäneet halunneet. Samuel havaitsi, että tyytymättömyys ja ylpeys olivat heidän todellisia vaikuttimiaan ja että heidän tarkoituksenaan oli esittää hänelle todella harkittu ja päättäväinen vaatimuksensa. He eivät toki moittineet Samuelia. Kaikki myönsivät hänen hoitaneen asioita tunnollisesti ja viisaasti. Iäkäs profeetta piti kuitenkin tätä pyyntöä itseensä kohdistuneena moitteena ja katsoi, että he näin yrittivät suoraan syrjäyttää hänet. Hän ei kuitenkaan ilmaissut tunteitaan eikä nuhdellut heitä, vaan esitti asian Herralle ja pyysi neuvoa yksin häneltä.

Ja Herra sanoi Samuelille: »Kuule kansan ääntä kaikessa, mitä he sinulle sanovat; sillä sinua he eivät ole pitäneet halpana, vaan minut he ovat pitäneet halpana olemaan heidän kuninkaansa. Niinkuin he aina siitä päivästä, jona minä johdatin heidät tänne Egyptistä, tähän päivään asti ovat tehneet, kun ovat hyljänneet minut ja palvelleet muita jumalia, aivan niin he tekevät nyt sinullekin.» Herra nuhteli profeettaa siitä, että tämä suri osakseen tullutta kohtelua. Ei kansa häntä ollut pitänyt halpana, vaan Jumalan arvovaltaa, joka oli asettanut päämiehet kansalleen. Ne jotka halveksivat ja hyljeksivät Jumalan uskollista palvelijaa, eivät väheksy vain ihmistä vaan myös Mestaria, joka hänet lähetti. He eivät anna mitään arvoa hänen sanoilleen, nuhteilleen ja neuvoilleen ja vastustavat hänen arvovaltaansa.

Israelin parasta menestyksen aikaa oli ollut se, jolloin se tunnusti Herran Kuninkaakseen — jolloin hänen lakejaan ja perustamaansa hallintoa pidettiin kaikkien muiden kansojen hallitusmuotoja parempana. Mooses oli julistanut Israelille Herran laista: »Se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa!» (5 Moos. 4: 6). Mutta poikkeamalla Jumalan laista heprealaiset eivät päässeet kehittymään Jumalan mielen mukaiseksi kansaksi, ja sitten he syyttivät Jumalan hallintoa kaikista niistä epäkohdista, jotka aiheutuivat heidän omista synneistään ja mielettömyyksistään. Niin täysin oli synti sokaissut heidät.

Herra oli profeettainsa välityksellä ennustanut, että kuningas tulisi hallitsemaan Israelia, mutta tämä ei merkinnyt sitä, että hän piti tätä hallitusmuotoa kansalleen parhaana. Hän salli kansan toimia oman valintansa mukaan, koska se kieltäytyi seuraamasta hänen neuvoaan. Hoosea mainitsee Jumalan antaneen heille kuninkaan vihassaan (Hoos. 13: 11). Kun ihmiset lähtevät omille teilleen kysymättä neuvoa Jumalalta tai vastoin hänen ilmaistua tahtoaan, hän usein suostuu heidän toivomuksiinsa, jotta he sitten katkeriin kokemuksiin jouduttuaan huomaisivat tyhmyytensä ja katuisivat syntiään. On vaarallista luottaa inhimilliseen ylpeyteen ja viisauteen. Se mitä ihminen sydämeästään haluaa vastoin Jumalan tahtoa, osoittautuu lopulta kiroukseksi pikemmin kuin siunaukseksi.

Jumala halusi kansansa pitävän yksin häntä Lainantajanaan ja Voimanaan. Tuntiessaan olevansa riippuvaisia hänestä he vetäytyisivät jatkuvasti yhä lähemmäksi häntä. Alati kehittyen ja jalostuen he täyttäisivät yhä paremmin kutsumuksensa hänen valittuna kansanaan. Mutta kun valtaistuimelle korotettaisiin ihminen, se kääntäisi kansan mielen pois Jumalasta. He luottaisivat inhimilliseen väkevyyteen enemmän kuin jumalalliseen voimaan, ja heidän kuninkaansa virheet johtaisivat heidät syntiin ja erottaisivat koko kansan Jumalasta.

Samuel sai sen neuvon, että hänen tuli suostua kansan pyyntöön mutta myös kertoa heille, että Herra paheksui sitä. Hänen tuli lisäksi esittää heille menettelynsä seuraukset. »Niin Samuel puhui kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä pyysi kuningasta.» Tunnollisesti hän esitti heille, mitä raskaita siitä koituisi heille, ja rinnasti sellaista sorron alaisuutta heidän nykyiseen suhteelliseen vapaaseen ja vauraaseen tilaansa. Kuningas jäljittelisi toisten yksinvaltioiden komeutta ja ylellisyyttä, jonka ylläpidoksi hän joutuisi raskaasti verottamaan heitä ja heidän omaisuuttaan. Hän vaatisi palvelukseensa heidän parhaat nuorukaisensa. Heistä tehtäisiin vaunumiehiä ja ratsumiehiä ja hänen vaunujensa edelläjuoksijoita. Hän ottaisi heitä myös sotaväkeensä sekä muokkaamaan *hänen* peltojansa, korjaamaan *hänen* satoansa ja valmistamaan *hänen* sotatarvikkeitaan. Israelin tyttäret otettaisiin hoviin keittäjiksi ja leipureiksi. Kuningautensa ylläpidoksi valtiasta ottaisi parhaat pellot siitä maasta,

Patriarkat ja profeetat

jonka itse Herra oli antanut kansalle. Hän ottaisi heidän parhaat palvelijansa ja kotieläimensä ja teettäisi niillä työnsä. Kaiken tämän lisäksi kuningas vaatisi kymmenennen osan kaikista heidän tuloistaan ja maansa sadosta. »Te tulette hänen palvelijoiksansa», lopetti profeetta esityksensä. »Silloin te huudatte Herraa kuninkaanne tähden, jonka olette itsellenne valinneet, mutta hän ei silloin teitä kuule.» Kun he kerran siirtyisivät yksinvaltaan, eivät he enää pääsisi siitä hevin eroon, vaikka sen räsitukset olisivat kovinkin ankaria.

Mutta kansa vastasi: »Ei, kuningas meillä pitää olla. Mekin tahdomme olla niinkuin kaikki muut kansat: kuningas jakakoon meille oikeutta ja johtakoon meitä ja käyköön sotiamme.»

»Niinkuin kaikki muut kansat.» Israelilaiset eivät tajunneet, että tässä merkityksessä muista kansoista poikkeaminen oli erityinen etuoikeus ja siunaus. Jumala oli erottanut israelilaiset kaikista muista kansoista tehdäkseen heistä itselleen omaisuuskansan. Mutta he väheksyivät tätä kunniaa ja halusivat innokkaasti seurata pakanoiden esimerkkiä! Ja yhä vieläkin Jumalan kansaksi tunnustautuvat pyrkivät mukautumaan tämän maailman menoihin ja tapoihin. Luopuessaan Herrasta he alkavat havitella maailmallista voittoa ja kunniaa. Kristityt yrittävät alati jäljitellä niiden elintapoja, jotka palvovat tämän maailman jumalaa. Monet selittävät voivansa vaikuttaa voimakkaammin jumalattomiin, kun liittyvät maailmallisten seuraan ja sopeutuvat heidän tapoihinsa. Mutta kaikki jotka näin tekevät, irrottautuvat voimansa Lähteestä. Ystävystymällä maailman kanssa he tulevat Jumalan vihollisiksi. Maallisen arvonannon vuoksi he uhraavat sen äärettömän kunnian, johon Jumala korottaa heidät, kun he julistavat hänen jaloja tekojaan, joka on pimeydestä kutsunut heidät ihmeelliseen valkeuteensa (1 Piet. 2: 9).

Kovin murheellisena Samuel kuunteli kansan vastausta, mutta Herra sanoi hänelle: »Kuule heidän ääntänsä ja aseta heille kuningas.» Profeetta oli täyttänyt velvollisuutensa. Hän oli uskollisesti esittänyt varoituksen, ja se oli hyljätty. Raskain mielin hän päästi kansan luotaan ja lähti itse puolestaan valmistelemaan suurta hallitusmuodon vaihdosta.

Samuelin puhdas ja epäitsekkään antaumuksellinen elämä oli alituisena nuhteena sekä itsekkäille papeille ja vanhimmille että

ylpeälle ja aistilliselle Israelin seurakunnalle. Vaikkei hän mitenkään komeillut eikä tahtonut herättää huomiota, hänen teoissaan oli kuitenkin taivaan leima. Hänelle antoi arvoa maailman Lunastaja, jonka opastuksella hän hallitsi heprealaisvaltiota. Mutta kansa oli kyllästynyt hänen antaumukselliseen hurskauteensa ja väheksyi hänen vaatimatonta arvovaltaansa. Se hylkäsi hänet saadakseen miehen, joka hallitsisi sitä kuninkaana.

Samuelin luonne heijasti Kristuksen kaltaisuutta. Myös Vapahtajamme elämän puhtaus herätti saatanan vihan. Hänen elämänsä oli maailman valkeus, joka paljasti ihmissydänten salaisen turmeluksen. Kristuksen pyhyys sai väärämieliset jumalisuuden tunnustajat hyökkäämään kiivaasti häntä vastaan. Kristus ei tullut tänne maallisen rikkauden loistossa, mutta silti hänen tekonsa osoittivat hänen voimansa suuremmaksi kuin yhdenkään inhimillisen ruhtinaan. Juutalaiset odottivat Messiasta, joka murtaisi sortajan ikeen, mutta pysyivät silti niissä synneissä, jotka olivat sitoneet sen heidän niskoilleen. Jos Kristus olisi vaiennut heidän synneistään ja vain kehunut heidän hurskauttaan, he olisivat hyväksyneet hänet kuninkaakseen, mutta he eivät sietäneet sitä, että hän pelottomasti nuhteli heitä paheista. He halveksivat sellaista rakastettavaa luonnetta, jonka pääpiirteinä ovat hyväntahtoisuus, puhtaus ja pyhyys ja joka ei vihaa muuta kuin syntiä. Näin on ollut kaikkina maailman aikoina. Taivaallinen valkeus tuomitsee kaikki, jotka kieltäytyvät vaeltamasta siinä. Kun syntiä vihaavien esimerkki nuhtelee tekopyhiä, nämä ryhtyvät saatanan käytyreinä ahdistamaan ja vainoamaan uskollisia. »Ja kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi» (2 Tim. 3: 12).

Vaikka Israelin olikin ennustettu siirtyvän yksinvaltaiseen hallitusmuotoon, oli Jumala varannut itselleen oikeuden valita heidän kuninkaansa. Heprealaiset kunnioittivat Jumalan arvovaltaa sikäli että jättivät valinnan kokonaan hänelle. Ja niin tuli valituksi Saul, Kiisin poika, Benjaminin sukukunnasta.

Tulevan yksinvaltiaan henkilökohtaiset ominaisuudet tyydyttivät sitä sydämen ylpeyttä, joka oli saanut kansan pyytämään kuningasta. »Israelilaisten joukossa ei ollut kauniimpaa miestä kuin hän» (1 Sam. 9: 2). Komearyhtisenä, käytökseltään jalona, parhaissa vuosissaan, miellyttävänä ja kookkaana hän tosiaan

Patriarkat ja profeetat

näytti kuin käskemään syntyneeltä. Mutta vaikka Saulilla olikin ulkonaista viehätystä, häneltä puuttui niitä ylevämpiä ominaisuuksia, jotka tekevät ihmisen todella viisaaksi. Hän ei ollut nuoruudessaan oppinut hillitsemään rajuja, kiihkeitä halujaan eikä ollut koskaan kokenut jumalallisen armon muuttavaa voimaa.

Saul oli mahtavan ja varakkaan päällikön poika, mutta noina yksinkertaisina aikoina hän askaroi isänsä kanssa maamiehen vaatimattomissa töissä. Kun joitakin kotieläimiä oli joutunut kateisiin vuorilla, lähti Saul palvelijansa kanssa etsimään niitä. Kolme päivää he haeskelivat niitä turhaan, mutta kun he eivät olleet kaukana Raamasta*, Samuelin kotoa, ehdotti palvelija että he tiedustelisivat häneltä, minne eläimet olivat eksyneet. »Tässä on minulla neljännes sekeliä hopeata», hän sanoi, »minä annan sen Jumalan miehelle, että hän ilmaisisi meille jotakin matkastamme.» Tämä oli tapana siihen aikaan. Kun mentiin tapaamaan jotakin arvoltaan tai viraltaan ylempää henkilöä, vietiin hänelle pieni lahja kunnioituksen osoitukseksi.

Kaupunkia lähestyessään he kohtasivat muutamia tyttöjä, jotka olivat tulleet ammentamaan vettä, ja kyselivät heiltä näkijää. Nämä kertoivat, että kohta pidettäisiin jumalanpalvelus. Profeetta oli jo tullut. Ensin suoritettaisiin »teurasuhrit uhrikukulalla» ja sen jälkeen vietettäisiin uhrijuhlaa. Suuri muutos oli tapahtunut Samuelin hallintokaudella. Kun Jumala ensi kertaa kutsui häntä, väheksyttiin koko pyhäkköpalvelusta. Silloin papitkin »pitivät Herran uhrilahjan halpana» (1 Sam. 2:17). Mutta nyt palveltiin Jumalaa kaikkialla maassa, ja kansa tuli mielellään jumalanpalveluksiin. Koska niitä ei pidetty pyhäkössä, suoritettiin teurasuhreja siihen aikaan muualla, ja tähän tarkoitukseen valittiin pappien ja leeviläisten kaupunkeja, joista kansa kävi saamassa opetusta. Uhripaikaksi valittiin tavallisesti kaupungin korkein kohta, ja tällä »uhrikukulalla» palveltiin sitten yhdessä Jumalaa.

Kaupungin portilla profeetta itse oli Saulia vastassa. Jumala oli ilmoittanut Samuelille, että juuri siihen aikaan Israelin kuninkaaksi valittu esittäytyisi hänelle. Kun he nyt seisovivat siinä kasvokkain, Herra sanoi Samuelille: »Katso, tässä on mies, josta

*Ks. liite, viite n:o 9.

minä olen sinulle sanonut: 'Tämä on vallitseva minun kansani.'»

Kun Saul pyysi: »Sano minulle, missä on näkijän asunto», niin Samuel vastasi: »Minä olen näkijä.» Hän vakuutti Saulille lisäksi, että eksyneet eläimet oli löydetty, kehotti häntä jäämään juhille ja viittasi hänen tulevaan arvoasemaansa sanomalla: »Ja kenen on kaikki, mitä kallisarvoisinta Israelissa on, jollei sinun ja kaiken sinun isäsi perheen?» Profeetan sanat sykähdyttivät Saulin sydäntä. Hänen oli pakko ymmärtää jotakin niiden merkityksestä, sillä kuninkaan saamista vaadittiin jo kaikkialla maassa. Kuitenkin hän vastasi vaatimattomasti: »Minä olen benjaminilainen, olen sukukunnasta, joka on Israelin pienimpiä, ja minun sukuni on vähäisin kaikista Benjaminin sukukunnan sukuista. Miksi puhut minulle näin?»

Samuel johdatti vieraan kokouspaikalle, jossa kaupungin johtavat miehet olivat jo koolla. Profeetan kehotuksesta Saulille annettiin kunniapaikka heidän joukossaan, ja juhla-ateriaalla hän sai parhaat palat. Jumalanpalveluksen päätyttyä Samuel vei vieraansa kotiinsa, ja siellä he keskustelivat talon katolla. Samuel esitti ne suuret periaatteet, jotka olivat Israelin hallinnon perustana, ja koetti siten jo alustavasti valmistaa Saulia korkeaan tehtäväänsä.

Kun Saul varhain seuraavana aamuna lähti kotimatalle, profeetta saattoi häntä kaupungin laitaan asti. Siellä hän kehotti Saulia lähettämään palvelijansa heidän edelleen mutta jäämään itse paikalle kuulemaan Jumalalta saatua sanomaa. »Silloin Samuel otti öljyastian, vuodatti öljyä hänen päähänsä, suuteli häntä ja sanoi: 'Katso, Herra on voidellut sinut perintöosansa ruhtinaaksi.'» Todisteeksi siitä, että oli toiminut jumalallisella arvovallalla Samuel ilmoitti edeltä, mitä tulisi tapahtumaan Saulin kotimatalla, ja vakuutti hänelle, että Jumalan Henki tekisi hänet päteväksi hoitamaan uutta tehtäväänsä. »Herran henki tulee sinuun», sanoi profeetta, »ja sinä muutut toiseksi mieheksi. Ja kun nämä ennusmerkit käyvät toteen, niin tee, mikä tehtäväksesi tulee, sillä Jumala on sinun kanssasi.»

Saulin jatkaessa matkaansa tapahtui kaikki, mitä profeetta oli ennustanut. Lähellä Benjaminin rajaa hänelle kerrottiin, että eksyneet eläimet oli löydetty. Taaborin tasangolla hän kohtasi

Patriarkat ja profeetat

kolme miestä, jotka olivat menossa Beeteliin palvelemaan Jumalaa. Yksi heistä kantoi kolmea vohlaa uhriksi Herralle, toisella oli kolme leipäkakkua ja kolmannella viinileili uhrijuhlaa varten. Tavan mukaan he tervehtivät Saulia ja antoivat leivistään kaksi hänelle. Tullessaan Gibeaan, omaan kaupunkiinsa, Saul näki joukon profeettoja palaamassa »uhrikukulalta» laulaen ylistysvirttä Jumalalle ja säestäen lauluaan huilulla ja harpulla, vaskirummulla ja kanteleella. Kun Saul lähestyi heitä, tuli Herran Henki häneenkin, ja hän yhtyi heidän kiitosvirteensä ja profetoi heidän kanssaan. Hän puhui niin sujuvasti ja viisaasti ja osallistui niin hartaasti jumalanpalvelukseen, että hänen tuttavansa huudahtivat hämmästyneinä: »Mikä Kiisin pojalle on tullut? Onko Saulkin profeettain joukossa?»

Kun Saul osallistui profeettain kanssa jumalanpalvelukseen, vaikutti Pyhä Henki hänessä suuren muutoksen. Jumalallisen puhtauden ja pyhyiden valo loisti luonnollisen sydämen pimeyteen. Hän näki itsensä sellaisena kuin hän oli Jumalan edessä. Hän näki pyhyiden kauneuden. Hänet kutsuttiin nyt käymään sotaa syntiä ja saatanaa vastaan, ja hän sai tuntea, että tässä taistelussa hänen kaiken voimansa oli tultava Jumalalta. Hänen suotiin nyt ymmärtää pelastussuunnitelmaa, joka aikaisemmin oli vaikuttanut niin hämärältä ja epävarmalta. Herra antoi hänelle rohkeutta ja viisautta korkeaa tehtävänsä varten. Hän ilmaisi hänelle voiman ja armon Lähteen ja auttoi häntä käsittämään sekä Jumalan vaatimukset että oman velvollisuutensa.

Kansa ei vielä tiennyt, että Saul oli voideltu kuninkaaksi. Jumalan valinta julkistettaisiin arpomalla. Sitä varten Samuel kutsui kansan koolle Mispaan. Ensin rukoihtiin Jumalalta johdatusta, ja sen jälkeen ryhdyttiin juhlalliseen arvan heittoon. Paikalle kokoontunut väki odotti ääneti tulosta. Arvalla määrättiin ensin heimo, sitten suku ja perhe, ja lopulta arpa osui Sauliin, Kiisin poikaan, joka näin ilmoitettiin valituksi. Mutta Saul ei ollutkaan paikalla. Hän oli salaa vetäytynyt sivuun tuntiessaan niin raskaaksi sen vastuun, mikä hänelle pian annettaisiin. Mutta hänet haettiin kansan eteen, joka ylpeänä ja tyytyväisenä totesi, että hän oli ruhtinaallisen komea ja jalomuotoinen sekä »päätänsä pitempi kaikkea kansaa». Esitellessään hänet kansalle Samuelkin huudahti: »Näettekö, kenen Herra on

valinnut; sillä ei ole hänen vertaistansa koko kansan joukossa.»
Ja koko väkijoukko kohotti riemuiten voimakkaan huudon:
»Eläköön kuningas!»

Sen jälkeen Samuel »julisti kansalle kuninkuuden oikeudet» ja esitti ne periaatteet, joille yksinvaltainen hallinto rakentui ja joiden nojalla sitä oli valvottava. Kuninkaan yksinvaltius ei ollut ehdotonta, vaan hänen tuli alistaa valtansa Korkeimman tahtoon. Tämä merkittiin kirjaan, jossa oli lisäksi mainittuina kaikki kuninkaan etuoikeudet sekä kansan oikeudet ja etuudet. Vaikkei kansa ollutkaan välittänyt Samuelin varoituksesta, tuo uskollinen profeetta koetti vielä heidän tahtoonsa väkisin taivutettunakin turvata heidän vapauttaan niin pitkälle kuin mahdollista.

Vaikka kansa yleensä olikin valmis hyväksymään Saulin kuninkaakseen, oli olemassa myös suuri oppositioryhmä. Tämä ei voinut sietää sellaista loukkausta, että monarkki valittiin Benjaminista, Israelin vähäisimmästä heimosta, ja että näin syrjäytettiin sekä Juuda että Efraim, suurin ja voimakkain. Nämä hallituksen vastustajat kieltäytyivät tunnustamasta alamaisuuttaan Saulille sekä antamasta hänelle tavan mukaisia lahjoja. Ne jotka olivat kaikkein kiihkeimmin vaatineet kuningasta, kieltäytyivät nyt kiittolisina hyväksymästä sitä miestä, jonka Jumala oli valinnut. Kullakin puolueella oli oma suosikkinsa, jonka se toivoi pääsevän valtaistuimelle, ja useat päämiehet halusivat tätä kunniaa itselleen. Kateuden lieskat loimusivat monen rinnassa. Heidän ylpeät ja kunnianhimoiset hankkeensa olivat tuotaneet pelkkää pettymystä ja tyytymättömyyttä.

Tilanteen ollessa tällainen Saul ei katsonut voivansa vielä ryhtyä käyttämään kuninkaallista valtaansa. Hän antoi Samuelin edelleenkin hoitaa hallitusasioita ja palasi Gibeaan. Häntä seurasi sinne kunniasaattueena sellaista väkeä, joka päätti tukea häntä havaittuaan hänet Jumalan valitsemaksi. Mutta hän ei halunnut mitenkään väkipakolla puolustaa oikeuttaan valtaistuimeen. Benjaminin kotoisilla ylängöillä hän hoiteli hiljalleen maamiehen töitään ja jätti valtansa vahvistamisen kokonaan Jumalan huomaan.

Kohta Saulin valitsemisen jälkeen ammonilaiset tunkeutuivat kuninkaansa Naahaksen johdolla Jordanin itäpuolisten heimo-

Patriarkat ja profeetat

jen alueelle ja ryhtyivät piirittämään Gileadin Jaabesta. Kaupungin asukkaat koettivat sopia rauhasta ammonilaisten kanssa tarjoutumalla heidän verovelvollisikseen. Mutta julma kuningas ei suostunut tähän muutoin kuin sillä ehdolla, että saisi puhkaista heiltä jokaiselta oikean silmän pysyväksi merkiksi hänen ylivallastaan.

Piiritetyn kaupungin asukkaat pyysivät viikon miettimisaikaa, Ammonilaiset suostuivat tähän arvelen sen vain lisäävän heidän voittonsa hohtoa. Mutta Jaabeksesta lähetettiin heti sanansaattajia pyytämään apua Jordanin länsipuolen heimoilta. He veivät tiedon myös Giberaan, missä se herätti yleistä kauhua. Kun Saul oli illalla palaamassa härkään perässä pellolta ja kuuli kansan äänekkäät valitukset, hän arvasi jonkin suuren onnettomuuden olevan kyseessä ja tiedusteli: »Mikä kansalla on, kun he itkevät?» Kun hänelle kerrottiin vihollisen häpeälliset ehdot, hänen kaikki uinuvat voimansa heräsivät. Silloin »tuli Jumalan henki häneen. Ja hän otti härkäparin, paloitteli härät ja lähetti kappaleet kaikkialle Israelin alueelle sanansaattajain mukana ja käski sanoa: 'Näin tehdään jokaisen härjille, joka ei seuraa Saulia ja Samuelia.'»

Saulin johdettavaksi kerääntyi Besekin tasangolle kolmesataa kolmekymmentä tuhatta miestä käsittävä armeija. Piiritettyyn kaupunkiin lähetettiin heti sanansaattajia vakuuttamaan, että apua tulisi seuraavana päivänä, jolloin kaupungin olisi juuri antauduttava ammonilaisille. Marssien nopeasti yötä myöten Saul ylitti joukkoineen Jordanin ja saapui Jaabeksen edustalle »aamuvartion aikana». Gideonin tavoin hän jakoi väkensä kolmeen joukkoon ja hyökkäsi tuona varhaisena aamuhetkenä ammonilaisten leiriin, missä juuri silloin kaikkein vähimmin osattiin arvata vaaran uhkaavan. Pakokauhun valtaan joutunut vihollinen lyötiin verisesti. »Ja jäljelle jääneet hajaantuivat, niin ettei heistä kahta yhteen jäänyt.»

Saul oli osoittanut juuri sellaista ripeyttä, rohkeutta ja suurten joukkojen johtamiskykyä, jota Israelin kansa oli odottanutkin kuninkaaltaan voidakseen olla tasaveroisia toisten kansojen kanssa. Niinpä he nyt tervehtivät häntä kuninkaanaan antaen kunnian voitosta ihmisille ja unohtaen, että ilman Jumalan eri-

tyistä siunausta heidän kaikki ponnistelunsa olisivat olleet turhia. Innoissaan eräät ehdottivat surmattaviksi niitä, jotka aluksi kieltäytyivät tunnustamasta Saulin kuninkuutta. Mutta silloin tämä sanoi: »Tänä päivänä ei ketään surmata, sillä tänä päivänä on Herra antanut voiton Israelille.» Näin ilmeni se muutos, joka oli tapahtunut Saulin luonteessa. Hän ei ottanut kunniaa itselleen, vaan antoi sen Jumalalle. Hän ei ollut vähääkään kostonhimoinen, vaan pikemmin valmis armahtamaan ja antamaan anteeksi. Tämä todistaa erehtymättömästi sydämessä vaikuttavasta Jumalan armosta.

Samuel kutsui nyt kaikki kansalaiskokoukseen Gilgaliin vahvistamaan julkisesti Saulin kuninkuuden. Niin tapahtuikin, »ja he uhrasivat siellä yhteysuhreja Herran edessä. Ja Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat siellä suuresti.»

Tullessaan Luvattuun maahan israelilaiset olivat ensiksi leirytyneet Gilgaliin. Siellä Joosua Jumalan käskystä pystytti kaksitoista kiveä Jordanin ihmeellisen ylityksen muistoksi. Siellä uudistettiin ympärileikkauksen asetus. Siellä he pitivät ensi kerran jälleen pääsiäistä sen jälkeen kun olivat tehneet syntiä Kaadeksessa ja joutuneet vaeltamaan erämaassa. Siellä lakkasi mannan tulo. Siellä Herran sotajoukon Päämies ilmestyi Israelin joukkojen ylipäällikkönä. Sieltä he marssivat kukistamaan Jerikoa ja valloittamaan Aita. Siellä sai Aakan rangaistuksen synnistään. Siellä gibeonilaisten onnistui juonikkaasti liittoutua israelilaisten kanssa, kun nämä eivät kysyneet Herralta neuvoa. Tällä monien muistojen tasangolla seisovat nyt Samuel ja Saul. Ja kun eläköönhuudot kuninkaalle olivat vaimenneet, iäkäs profeetta esitti kansalle jäähyväissanansa sen pitkäaikaisena johtajana.

»Katso», hän sanoi, »minä olen kuullut teidän ääntänne kaikessa, mitä te olette minulta pyytäneet; minä olen asettanut kuninkaan teitä hallitsemaan. Ja nyt on teidän kuninkaanne käyvä teidän edellänne, kun minä olen tullut vanhaksi ja harmaaksi. Mutta minä olen käynyt teidän edellänne nuoruudesta tähän päivään asti. Tässä minä olen; todistakaa minua vastaan Herran ja hänen voideltunsa edessä. Keneltä minä olen vienyt härän tai keneltä aasin? Kenelle minä olen tehnyt vääryyttä, kenelle väkivaltaa? Keneltä minä olen lahjuksia ottanut

Patriarkat ja profeetat

ummistaakseni silmäni hänen hyväksensä? Todistakaa, niin minä korvaan sen teille.»

Kansa vastasi yhteen ääneen: »Et ole tehnyt meille vääryyttä etkä väkivaltaa, et myös ole keneltäkään mitään ottanut.»

Samuel ei koettanut tässä vain puolustaa omaa vaellustaan. Hän oli aikaisemmin esittänyt sekä kuningasta että kansaa sitovat periaatteet ja halusi nyt vain tukea niitä oman elämänsä esimerkillä. Lapsuudestaan asti hän oli ollut mukana Jumalan työssä ja oli koko pitkän elämänsä aikana toiminut pelkästään Jumalan kunniaksi ja Israelin parhaaksi.

Ennen kuin Israel saattoi lainkaan toivoa menestyvänsä, sen oli tehtävä parannus Jumalan edessä. Synnin seurauksena israelilaiset olivat menettäneet uskonsa Jumalaan ja käsityksensä siitä, että hän pystyi voimallaan ja viisaudellaan hallitsemaan heidän valtakuntaansa. He eivät enää luottaneet siihen, että hän johtaisi oman asiansa voittoon. Ennen kuin he todella saivat rauhan, heidät oli saatava huomaamaan ja tunnustamaan juuri se synty, johon he olivat langenneet. Vaatiessaan kuningasta he olivat suoraan sanoneet tarkoituksensa: »Kuningas jakakoon meille oikeutta ja johtakoon meitä ja käyköön sotiamme.» Samuel kertasi heille Israelin historiaa siitä päivästä lähtien, jolloin Jumala vapautti heidät Egyptistä. Herra, kuningasten Kuningas, oli johtanut heitä ja käynyt heidän sotiaan. Usein he olivat syntiensä takia joutuneet vihollistensa valtaan, mutta heti kun he kääntyivät pahoilta teiltään, herätti Jumala armoonsa heille vapauttajan. Herra lähetti Gideonin ja Baarakin, »Jeftan ja Samuelin ja vapautti teidät ympärillä asuvain vihollistenne käsistä, niin että saitte asua turvassa». Mutta vaaran uhatessa he taas huusivat: »Kuningas hallitkoon meitä», vaikka, kuten profeetta sanoi, »Herra, teidän Jumalanne, on kuninkaanne.»

»Astukaa nyt esiin», jatkoi Samuel puhettaan, »ja katsokaa tätä suurta tekoa, jonka Herra tekee teidän silmienne edessä. Nythän on nisunleikkuun aika; mutta minä huudan Herraa, että hän antaa ukkosenjylinän ja sateen, että ymmärtäisitte ja näkisitte, kuinka paha Herran silmissä on se, minkä olette tehneet anoessanne itsellenne kuningasta.»

»Ja Samuel huusi Herraa, ja Herra antoi ukkosenjylinän ja sateen sinä päivänä.» Vehnänkorjuun aikana, touko-kesäkuussa,

ei Itämailla satanut lainkaan. Taivas oli pilvetön ja sää tyyntä ja leutoa. Tähän aikaan äkisti puhjennut ukkosmyrsky sai kaikki pelon valtaan. Nöyrästi kansa tunnusti nyt syntinsä — nimenomaan sen, johon he nyt äsken olivat langenneet: »Rukoile palvelijaisi puolesta Herraa, Jumalaasi, ettemme kuolisi; sillä me olemme tehneet kaikkien muiden syntiemme lisäksi senkin pahan, että anoimme itsellemme kuningasta.»

Samuel ei jättänyt kansaa masennuksen tilaan, sillä se olisi estänyt saattamasta kansaa parannukseen. Saatana olisi saanut heidät pitämään Jumalaa ankarana ja anteeksiantamattomana, ja siten he olisivat joutuneet alttiiksi moninaisille kiusauksille. Jumala on armollinen ja anteeksiantavainen, ja hän haluaa aina olla suopea kansalleen, kunhan se vain tottelee hänen ääntään. »Älkää peljätkö», kuului Jumalan sanoma palvelijansa välityksellä. »Te olette tosin tehneet kaiken tämän pahan, mutta älkää kuitenkaan poiketko pois seuraamasta Herraa, vaan palvelkaa Herraa kaikesta sydämeštänne. Älkää poiketko seuraamaan turhia jumalia, joista ei ole hyötyä eikä apua, sillä turhia ne ovat. Suuren nimensä tähden Herra ei hylkää kansaansa.»

Samuel ei sanonut mitään siitä miten häntä oli loukattu eikä nuhdellut Israelia, vaikka se suhtautui niin kiittämättömästi hänen elinkautiseen uskolliseen palvelukseensa. Päinvastoin hän vakuutti yhä vieläkin harrastavansa kansan parasta: »Ja pois se minusta, että tekisin sen synnin Herraa vastaan, että lakkaisin rukoilemasta teidän puolestanne ja opettamasta teille hyvää ja oikeata tietä. Peljätkää vain Herraa ja palvelkaa häntä uskollisesti kaikesta sydämeštänne. Sillä katsokaa, kuinka suuria hän on teille tehnyt. Mutta jos te teette pahaa, niin hukutte, sekä te itse että teidän kuninkaanne.»

60.

SAULIN YLTIOPÄISYYS

Gilgalin kokouksen jälkeen Saul kotiutti joukkonsa, jotka hänen kutsustaan olivat lähteneet kukistamaan ammonilaisia. Hän piti komennossaan vain kaksi tuhatta miestä Mikmaassa ja antoi tuhat miestä pojalleen Joonatanille Gibeaan. Tämä oli vakava virhe. Äskeinen voitto oli tehnyt hänen joukkonsa rohkeiksi ja toiveikkaiksi, ja jos hän olisi heti jatkanut sodankäyntiä Israelin muita vihollisia vastaan, hän olisi voinut yhdellä iskulla turvata kansansa vapauden.

Tällävälän heidän sotaisat naapurinsa filistealaiset olivat täydessä toiminnassa. Eben-Eserissä kärsimänsä tappion jälkeenkin heidän haltuunsa jäi muutamia vuorilinnakkeita aivan Israelin keskelle, ja niihin he nyt pureutuivat. Filistealaisilla oli paljon paremmat aseet ja varusteet kuin israelilaisilla. Hallitsemansa pitkän sortokauden aikana he olivat koettaneet vahvistaa omaa valtaansa kieltämällä israelilaisia harjoittamasta sen ammattia, jotteivät nämä pystyisi valmistamaan itselleen aseita. Rauhanteon jälkeenkin heprealaiset yhä teettivät filistealaisten varuskunnilla sen mitä tarvitsivat. Veltostuneina ja pitkän sortokauden lannistamina Israelin miehet olivat miltei täysin laiminlyöneet aseiden hankkimisen. Taisteluissa käytettiin jousia ja linkoja, ja niitä israelilaiset kyllä saivat helposti, mutta keihästä tai miekkaa ei heidän joukoissaan ollut muilla kuin Saulilla ja hänen pojallaan Joonatanilla.

Vasta Saulin toisena hallitusvuotena yritettiin kukistaa filistealaisia. Ensimmäisen iskun antoi Joonatan, kuninkaan poika,

joka hyökkäsi heidän Gebassa sijaitsevaan varuskuntaansa ja voitti sen. Vihoissaan tästä tappiosta filistealaiset hankkiutuivat heti hyökkäämään Israelin kimppuun. Saul julisti nyt sotatilan puhalluttamalla pasuunaan kaikkialla maassa ja kutsui Gilgaliin kaikki sotakuntoiset miehet, myös Jordanin toisella puolella asuvista heimoista. Tätä kutsua noudatettiin.

Filistealaiset olivat koonneet valtavan armeijan Mikmaaseen — »kolmetkymmenet tuhannet sotavaunut, kuusituhatta ratsumiestä ja muuta väkeä niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla». Kun Saul ja hänen Gilgaliin kokoontuneet joukkonsa kuuluivat tästä, kauhistui väki niitä vahvoja voimia, joita heillä oli vastassaan tässä taistelussa. He eivät olleet valmiita kohtaamaan vihollista, ja monet olivat niin peloissaan, etteivät uskaltaneet ryhtyä avoimeen otteluun. Jotkut pakenivat Jordanin toiselle puolen ja muut kätkeytyivät seudun moniin luoliin, onkaloihin ja kallionrotkoihin. Taistelun lähetessä karkureiden määrä vain lisääntyi, ja riveihin jääneetkin olivat pahojen aavistelujen vallassa ja peloissaan.

Voidellessaan Saulin Israelin kuninkaaksi Samuel oli antanut hänelle tarkat ohjeet siitä, miten hänen oli tuona aikana menettävä: »Mene sitten minun edelläni Gilgaliin, niin minä tulen sinne sinun luoksesi uhraamaan polttouhreja ja yhteysuhreja; odota seitsemän päivää, kunnes minä tulen sinun luoksesi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä» (1 Sam. 10: 8).

Saul viipyi paikalla päivästä toiseen, muttei yrittänyt mitenkään päättävästi rohkaista kansaa ja saada sitä luottamaan Jumalaan. Ennen profeetan asettaman määräajan päättymistä Saul tuli kärsimättömäksi, kun ei Samuelia kuulunut, ja tilanteen käydessä yhä uhkaavammaksi hän masentui. Sen sijaan että hän olisi kuuliaisesti koettanut valmistaa kansaa Samuelin tulevaa palvelusta varten, hän antautui epäuskon ja pahojen aavistelujen valtaan. Jumalan lähestyminen uhrein oli erittäin vakava ja juhlallisen tärkeä toimenpide. Jumala vaati kansaansa tutkimaan itseään ja katumaan syntejään, jotta uhrista tulisi hänelle kelvollinen ja jotta hän voisi siunauksenaan suoda heille voiton vihollisestaan. Mutta Saul oli käynyt kärsimättömäksi, eikä kansakaan luottanut Jumalan apuun, vaan odotti valitsemansa kuninkaan johtavan ja ohjaavan heitä.

Patriarkat ja profeetat

Herra piti heistä kuitenkin yhä huolta eikä sallinut heidän syöksyä niihin onnettomuuksiin, joihin he pelkästään lihan käsivarren heikolla johtamisella olisivat joutuneet. Hän salli heille vaikeuksia, jotta he huomaisivat ihmiseen turvautumisen turhaksi ja kääntyisivät avunpyyntöineen yksin hänen puoleensa. Saul oli joutunut koetuksensa hetkeen. Hänen tuli nyt osoittaa, luottaisiko hän Jumalaan vaiko ei. Odottamalla kärsivällisesti hänen käskynsä mukaisesti Saul saattoi osoittautua sellaiseksi, johon Jumala voi luottaa kansansa hallitsijana koettelevinakin aikoina. Toisaalta hän saattoi osoittautua horjuvaksi ja kelvottomaksi siihen suureen vastuuseen, joka hänelle oli annettu. Kuuntelisiko Israelin valitsema kuningas kaikkien kunin-gasten Hallitsijaa? Kääntäisikö hän peloissaan olevien sotilaidensa huomion häneen, joka ikuisesti voimallisena saattoi vapauttaa heidät?

Saul odotti yhä kärsimättömämmin Samuelin tuloa ja syytti joukkojensa hämmingistä ja hajaannuksesta profeetan poissa-oloa. Mutta tämä ei tullut vielä sovittuna aikanaan. Jumala oli sallimuksessaan pidätellyt palvelijaansa. Mutta Saul oli jo niin levoton, ettei malttanut enää pysyä alallaan. Hänen mielestään oli pelokasta kansaa jotenkin tyynnyttävä, ja siksi hän päätti kutsua sen koolle jumalanpalvelukseen ja pyytää uhripalveluksien apua Jumalalta. Jumalan ohjeiden mukaan vain virkaan vihityt saivat toimittaa uhripalvelusta hänen edessään. Mutta Saul käski: »Tuokaa minulle polttouhri», ja niin hän kaikine varusteineen ja aseineen lähestyi alttaria ja toimitti siinä polttouhrin Jumalalle.

»Mutta juuri kun hän oli saanut polttouhrin uhratuksi, niin katso, Samuel tuli. Ja Saul meni häntä vastaan tervehtimään häntä.» Samuel huomasi heti, että Saul oli toiminut täysin vastoin saamiaan selviä ohjeita. Herra oli sanonut profeetalleen, että sinä aikana hän ilmaisisi, mitä Israelin oli tehtävä tässä ahdingossaan. Jos Saul olisi täyttänyt luvattun jumalallisen avun ehdot, olisi Herra vapauttanut Israelin ihmeellisesti niiden harvojen avulla, jotka pysyivät uskollisina kuninkaalle. Mutta Saul oli niin tyytyväinen itseensä ja menettelyynsä, että lähti profeetta vastaan pikemmin kiiitosta kuin moitteita saamaan.

Samuel näytti hyvin huolestuneelta ja vaivautuneelta. Mutta

kun hän kysyi: »Mitä olet tehnyt?» alkoi Saul puolustella yltiöpäistä tekoaan ja sanoi: »Kun näin, että kansa hajaantui pois minun luotani, etkä sinä tullut määrättyä aikana, vaikka filistealaiset olivat kokoontuneet Mikmaaseen, niin minä ajattelin: nyt filistealaiset hyökkäävät minua vastaan alas Gilgaliin, enkä minä ole etsinyt Herran mielisuosiota; ja minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin.»

»Samuel sanoi Saulille: 'Sinä olet tehnyt tyhmästi. Et ole noudattanut Herran, Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle; muutoin olisi Herra vahvistanut sinun kuninkuutesi Israelissa ikuisiksi ajoiksi. Mutta nyt sinun kuninkuutesi ei ole pysyvä. Herra on etsinyt itselleen mielensä mukaisen miehen, ja hänet on Herra määrännyt kansansa ruhtinaaksi.' Sitten Samuel nousi ja meni Gilgalista Benjaminin Gibeaan.»

Israelin oli nyt joko lakattava olemasta Jumalan kansa tai noudatettava monarkiasta ilmaistua periaatetta, jonka mukaan valtion ylin hallinto kuului Jumalalle. Jumala oli edelleen valmis hallitsemaan Israelia, mikäli se antautuisi kokonaan hänelle ja alistaisi inhimillisen ja maallisen tahtonsa Herran tahtoon. Hän saattoi puolustaa heitä niin kauan kuin kuningas ja kansa toimisivat hänen alaisinaan. Mutta mikään monarkia ei voinut menestyä Israelissa tunnustamatta Jumalan ylintä arvovaltaa.

Jos Saul olisi noudattanut Jumalan ohjeita ahdingon aikana, Jumala olisi voinut toteuttaa tahtonsa hänen avullaan. Mutta nyt Saul osoittautui kelvottomaksi toimimaan hänen sijaishallitsijanaan kansan kuninkaana. Hän johtaisi Israelin harhaan, ja se oli hänen eikä Jumalan tahdon valvonnassa. Jos Saul olisi ollut kuuliainen, olisi Herra vahvistanut hänen valtakuntansa ikuisiksi ajoiksi; mutta koska hän epäonnistui, täytyi jonkun toisen toteuttaa Jumalan aikomukset. Israelin hallinto oli uskottava sellaiselle, joka hallitsisi kansaa taivaan tahdon mukaisesti.

Emme tiedä, miten paljon on kyseessä silloin kun Jumala koettelee. Tällöin on varmintä vain totella ehdottomasti Jumalan sanaa. Kaikki hänen lupauksensa on annettu uskon ja kuuliaisuuden ehdolla, ja ellemme noudata hänen käskyjään, Raamatussa luvatusi siunaukset eivät pääse toteutumaan kohdallamme. Emme saisi toimia hetken mielijohteesta emmekä nojautua ihmisten mielipiteisiin, vaan meidän pitäisi noudattaa

Patriarkat ja profeetat

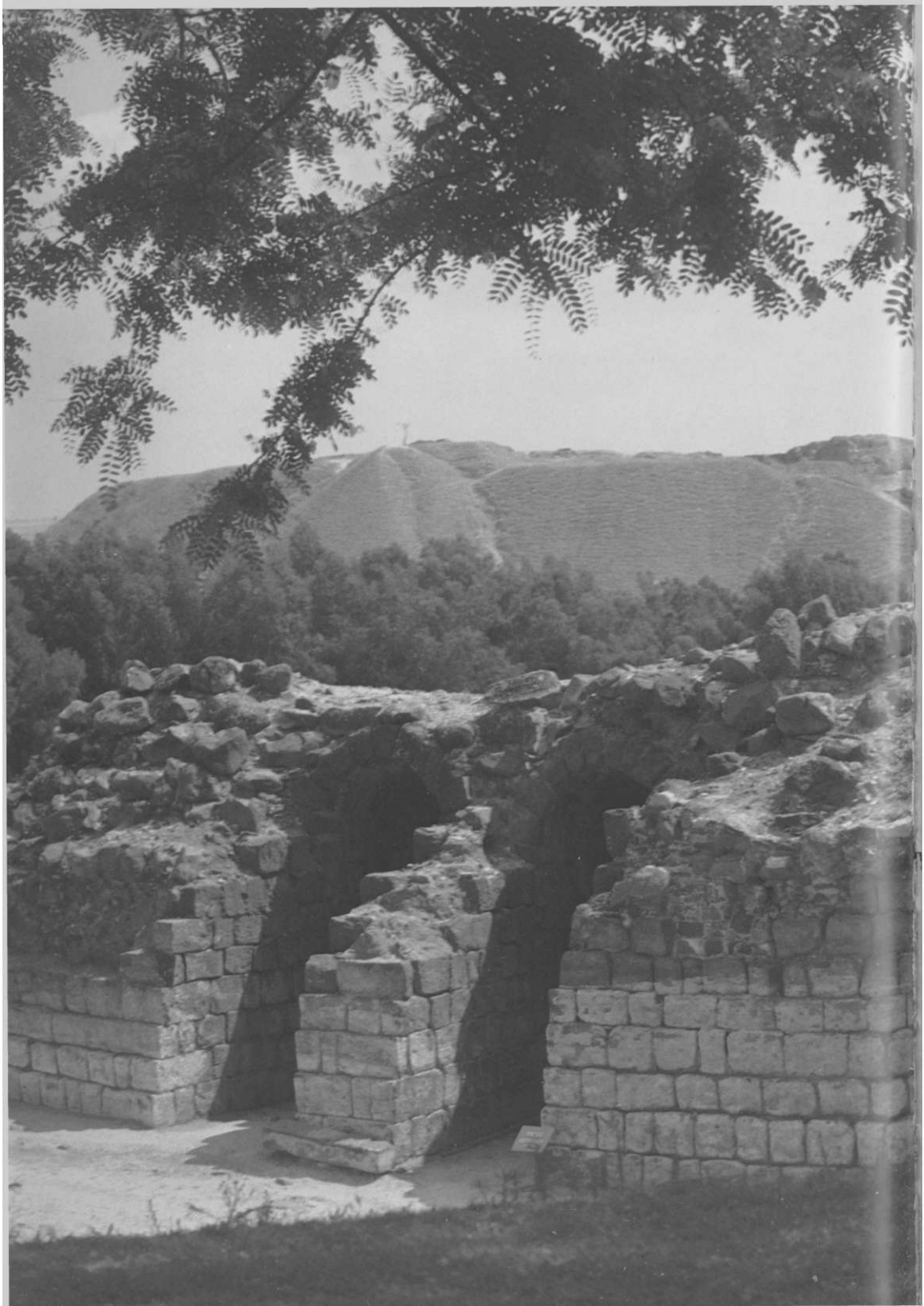
Jumalan ilmaistua tahtoa ja hänen selviä käskyjään kaikissa olosuhteissa. Jumala huolehtii kyllä seurauksista. Pysymällä kuuliaisina hänen sanalleen voimme ahdingon aikana todistaa ihmisille ja enkeleille, että Herra voi luottaa meihin ja tietää meidän vaikeuksissakin toteuttavan hänen tahtonsa ja toimivan hänen nimensä kunniaksi ja kansansa siunaukseksi.

Saul oli menettänyt Jumalan suosion, muttei kuitenkaan halunnut nöyrytyen katua tekoaan. Hän koetti korvata todellisen hurskauden puutettaan harrastamalla innokkaasti uskonnollisia muutomenoja. Hän tiesi kyllä, mikä onnettomuus oli kohdannut Israelia silloin kun Hofni ja Piinehas toivat Jumalan arkin leiriin, mutta siitä huolimatta hän lähetti hakemaan pyhän arkin ja sitä hoitavan papin. Jos hän saisi näin herätetyksi kansan luottamuksen, hän toivoi myös hajaantuneiden joukkojensa palaavan luokseen ja lähtevän taisteluun filistealaisia vastaan. Hän luopuisi nyt Samuelin mukanaolosta ja tuesta, mutta vapautuisi myös hänen kiusallisista arvosteluistaan ja nuhteistaan.

Saulille oli suotu Pyhää Henkeä valistamaan hänen ymmärrystään ja hellyttämään hänen mieltään. Jumalan profeetta oli uskollisesti opettanut ja tarvittaessa nuhdellut. Mutta miten pahoin hän olikaan silti turmeltunut! Israelin ensimmäisen kuningaan vaiheet ovat surullisena esimerkkinä varhain opittujen väärin tapojen voimasta. Nuoruudessaan Saul ei rakastanut eikä pelännyt Jumalaa, ja hänen raisu mielensä, jota ei ollut varhain hillitty alistumaan, oli alati valmis kapinoimaan Jumalankin arvovaltaa vastaan. Ne jotka nuoruudessaan suhtautuvat pyhän kunnioittavasti Jumalan tahtoon ja suorittavat tunnollisesti kulloisetkin tehtävänsä, ovat myöhemmin elämässään valmiit vastuullisempaankin palvelukseen. Mutta ne jotka ovat vuosikaudet käyttäneet väärin Jumalalta saamiaan kykyjä, eivät myöhemmin muutosta halutessaan pystykään käyttämään niitä vapaasti ja tehokkaasti aivan päinvastaisiin tarkoituksiin.

Saul ei pystynyt kohottamaan kansan mielialaa. Havaittuaan joukoistaan enää olevan jäljellä kuusisataa miestä hän lähti Gilgalista ja vetäytyi Geban linnakkeeseen, joka vastikään oli vallattu filistealaisilta. Tämä tukikohta oli syvän kallioisen laakson eli solan etelärinteessä, muutaman kilometrin päässä Jeru-

salemista pohjoiseen. Filistealaiset olivat leiriytyneet saman laakson pohjoispuolella Mikmaassa, mistä käsin he lähtivät milloin mihinkin suuntaan ryöstöretkilleen.

Jumala oli sallinut asioiden näin vaikeutua nuhteeksi Saulin turmelukselle ja opettaakseen kansalleen nöyryyttä ja uskoa. Koska Saul oli tehnyt sen synnin, että oli yltiöpäisesti ruvennut uhraamaan, ei Herra suonut hänelle filistealaisten kukistamisen kunniaa. Hän valitsi Israelin vapauttajaksi Joonatanin, kuninkaan pojan, joka pelkäsi Herraa. Jumalan vaikuttamasta herätteestä hän ehdotti aseenkantajalleen, että he hyökkäisivät salaa vihollisen leiriin. »Ehkä Herra on tekevä jotakin meidän puolestamme», hän sanoi, »sillä ei mikään estä Herraa antamasta voittoa harvojen kautta yhä hyvin kuin monien.»

Aseenkantaja, joka samoin oli uskon ja rukouksen mies, suostui tuumaan mielellään, ja yhdessä he erkanivat leiristä vaivihkaa, jottei heidän hankettaan päästäisi vastustamaan. He rukoukivat hartaasti isiensä Opasta ja sopivat merkistä, jonka mukaan he sitten toimisivat. He laskeutuivat alas joukkoja erottavaan solaan ja etenivät ääneti jyrkänteen varjossa ja osittain laakson kumpareiden suojassa. Kun he lähestyivät filistealaisten linnaketta, vihollisen vartiosto sai heidät näkyviinsä, ja sen miehet sanoivat pilkallisesti: »Katso, heprealaiset tulevat esiin koloistansa, joihin ovat piiloutuneet.» Sitten miehet huusivat heille: »Nouskaa tänne meidän luoksemme, niin me ilmoitamme teille jotakin.» He tarkoittivat tällä läksyttävänsä noita kahta israelilaista heidän uskaliaisuudestaan. Tämän haasteen olivat Joonatan ja hänen kumppaninsa sopineet merkiksi siitä, että Herra antaisi heidän hankkeensa menestyä. Nyt he vetäytyivät sivuun filistealaisten näkyvistä, ja valiten salaisen ja vaikean polun lähtivät kiipeämään sellaisen jyrkänteen huipulle, jonne pääsyä pidettiin mahdottomana ja jota ei sen vuoksi vartioitu kovinkaan tarkoin. Näin he pääsivät tunkeutumaan vihollisen leiriin ja surmasivat vartijat, jotka yllättyneinä ja säikähtäneinä eivät ehtineet lainkaan asettua vastarintaan.

Taivaan enkelit varjelivat Joonatania ja hänen apulaistaan. Enkelit taistelivat heidän vierellään, ja filistealaiset kaatuivat heidän edessään. Maa tärisi aivan kuin suuri joukko olisi ollut tulossa heitä kohti ratsain ja sotavaunuilla ajaen. Joonatan ha-

(622-623) 609

Beet-Seanin amfiteatterin raunioita roomalaisajalta, taustalla Beet-Seanin rauniokumpu. Saulin ja hänen poikiensa ruumiit ripustettiin Gilboan vuorella käydyin taistelun jälkeen Beet-Seanin muurille.

Patriarkat ja profeetat

vaitsi tässä kaikessa jumalallisen avun, ja filistelaisetkin tiesivät Jumalan olevan nyt vapauttamassa Israelia. Heidän joukkonsa joutuivat täysin pelon valtaan niin taistelukentällä kuin varuskunnassakin. Hämmentyneinä filistealaiset eivät osanneet erottaa omia sotilaitaan vihollisista, ja niin he alkoivat lyödä toisiaan maahan.

Pian kantautuivat taistelun äänet Israelin leiriin asti. Kuninkaan vartiomiehet ilmoittivat, että filistealaisten joukot olivat aivan sekaisin ja että heillä oli mieshukkaa. Kuitenkaan ei tiedetty, että mitään väkeä olisi poistunut heprealaisten leiristä. Tarkistuksessa ilmeni, että vain Joonatan ja hänen aseenkantajansa olivat poissa. Mutta kun filistealaiset näyttivät olevan tappiolla, Saulkin hyökkäsi joukkoineen heidän kimppuunsa. Vihollisen puolelle karanneet heprealaiset kääntyivät myös näitä vastaan; suuri joukko tuli niinkään esiin piiloistaan, ja kun filistealaiset säntäsivät silmittömään pakoon, Saul sai joukkoineen hirvittävää tuhoa aikaan pakenevien riveissä.

Saadakseen edullisesta tilanteesta nyt kaiken sen tarjoaman hyödyn kuningas kielsi harkitsemattomasti sotilaitaan nauttimasta mitään ruokaa koko sinä päivänä ja höysti vielä käskyään juhlallisella kirouksella: »Kirottu olkoon se mies, joka syö mitään ennen iltaa ja ennen kuin minä olen kostanut vihollisilleni.» Voittoa oli jo saatu Saulin tietämättä ja osallistumatta taisteluun, mutta hän toivoi nyt saavansa mainetta voitettujen vihollisten täydellisestä tuhoamisesta. Syömisen kieltäminen johtui hänen itsekkästä kunnianhimostaan ja osoitti kuninkaan vähät välittävän kansansa tarpeista silloin, kun hänen oman maineensa lisääminen oli kyseessä. Vahvistaessaan kieltonsa juhlallisella valalla Saul ilmaisi olevansa sekä ajattelematon että riennäva. Kirouksen sanamuotokin osoitti Saulin ajavan innokkaasti omaa asiaansa eikä toimivan Jumalan kunniaksi. Ei hän kieltänyt kaikkia syömästä »ennen kuin *Herra* on kostanut *vihollisilleeni*», vaan »ennen kuin *minä* olen kostanut *vihollisilleni*».

Tämän kiellon seurauksena kansa rikkoi Jumalan käskyä. Kaiken päivää taisteltuaan kaikki olivat nälän uuvuttamia, ja heti kun kiellon määräaika meni umpeen, he teurastivat saaliiksi ottamiaan eläimiä ja söivät lihan verinensä, vaikka laki kielsi heitä syömästä verta.

Taistelun tuoksinassa jäi Joonatan tietämättömäksi kuninkaan kiellosta ja tuli rikkoneeksi sitä tahattomasti syömällä hiukan hunajaa kulkiessaan metsikön läpi. Illalla Saul sai kuulla tästä. Hän oli julistanut, että hänen käskynsä rikkominen rangaistaisiin kuolemalla, ja vaikkei Joonatan ollut tahallaan toiminut vastoin käskyä ja vaikka Jumala oli ihmeellisesti varjellut hänen henkeään ja käyttänyt häntä vapauttamaan kansansa, kuningas julisti että tuomio oli pantava täytäntöön. Jättämällä poikansa henkiin Saul olisi tunnustanut itse tehneensä sen synnin, että oli lausunut harkitsemattoman valan, mutta se olisi loukannut hänen ylpeyttään. Ja niin hän julisti kauhean tuomionsa: »Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta: sinun on kuolemalla kuoltava, Joonatan.»

Saul ei voinut vaatia itselleen kunniaa voitosta mutta toivoi nyt saavansa mainetta siitä, että niin innokkaasti piti pyhänä oman valansa. Vaikka joutuisi uhraamaan poikansa, hän halusi tähdentää alamaisilleen kuninkaallisen arvovallan säilyttämisen tärkeyttä. Vain vähän aikaisemmin Saul oli Gilgalissa esiintynyt yltiöpäisesti pappina vastoin Jumalan käskyä, ja Samuelin nuhdellessa hän oli itsepintaisesti puolustellut tekoaan. Mutta nyt kun hänen omaa käskyään oli rikottu — vaikka käsky oli kohtuuton ja sitä oli loukattu tietämättömyydestä — kuningas ja isä tuomitsi oman poikansa kuolemaan.

Kansa kieltäytyi kuitenkin panemasta tuomiota täytäntöön. Kuninkaan vihaa uhmaten he sanoivat: »Onko Joonatanin kuoltava, hänen, joka on hankkinut tämän suuren voiton Israelille? Pois se! Niin totta kuin Herra elää: ei saa hiuskarvaakaan pudota maahan hänen päästänsä; sillä Jumalan avulla hän on sen tänä päivänä tehnyt.» Ylpeä yksinvaltiainen ei uskaltanut uhmata tätä yksimielistä päätöstä, ja niin Joonatan sai jäädä henkiin.

Saulille selvisi pakostakin, että sekä kansa että Herra pitivät enemmän hänen pojastaan kuin hänestä. Joonatanin vapauttaminen merkitsi Saulille ankaraa nuhdetta hänen ajattelemattomuudestaan. Hän vaistosi etukäteen, että hänen kirouksensa kohtaisivat häntä itseään. Hän ei enää jatkanut sodankäyntiään filistealaisia vastaan, vaan palasi kotiinsa pahantuulisena ja tyytymättömänä.

Ne jotka kaikkein pontevimmin puolustelevat syntejään, tuo-

Patriarkat ja profeetat

mitsevat usein kaikkein ankarimmin toisia. Monet hylkäävät Saulin tavoin neuvot ja väheksyvät nuhteita joutuen näin Jumalan epäsuosioon. Vaikka heille selviää sekin, ettei Herra ole heidän kanssaan, he eivät katso itse aiheuttaneensa vaikeuksiaan. He ovat mieleltään ylpeitä ja kehuskelevia, vaikka toisaalta tuomitsevat julmasti ja moittivat ankarasti toisia, jotka ovat heitä parempia. Asettuessaan näin toisten tuomareiksi heidän olisi hyvä mietiskellä Kristuksen sanoja: »Millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan» (Matt. 7: 2).

Usein ne jotka pyrkivät korottamaan itseään joutuvat tilanteisiin, joissa ilmenee heidän todellinen luonteensa. Näin kävi Saulinkin. Omalla menettelyllään hän selvitti kansalle, että kuninkaallinen kunnia ja arvovalta merkitsivät hänelle enemmän kuin oikeus, armo tai hyväntahtoisuus. Näin kansa huomasi erehtyneensä hyljätessään Jumalalta saamansa hallinnon. Hurskaan profeetan, joka rukouksillaan tuotti heille taivaan siunauksia, he olivat vaihtaneet kuninkaaseen, joka sokeassa kiihkossaan oli rukoillut heille kirousta.

Elleivät Israelin miehet olisi puuttuneet asiaan pelastaakseen Joonatanin hengen, tämä heidän vapauttajansa olisi saanut surmansa kuninkaan käskystä. Miten ikäviin väärinkäytöksiin tuon kansan täytyikään myöhemmin ajautua Saulin opastamana! Miten katkeraa olikaan todeta, että he itse olivat asettaneet hänet valtaistuimelle! Herra sietää kauan ihmisten uppiniskaisuutta ja suo kaikille tilaisuuden havaita ja hyljätä syntinsä. Mutta vaikka hän näyttää antavan menestystä niille, jotka eivät välitä hänen tahdostaan vaan väheksyvät hänen varoituksiaan, hän kyllä omana aikanaan on varmasti ilmaiseva heidän mielettömyytensä.

61.

SAULIN HYLKÄÄMINEN

Saul ei ollut kestänyt uskon koetta Gilgalissa ahdinkotilanteessa, vaan oli tuottanut häpeää Jumalan palvelukselle. Mutta hänen virheensä olivat vielä korjattavissa, ja siksi Herra antoi hänelle vielä tilaisuuden oppia varauksitta uskomaan hänen saansa ja tottelemaan hänen käskyjään.

Profeetan nuhdellessa Saulia Gilgalissa tämä ei pitänyt menettelyään kovinkaan synnillisenä. Häntä oli mielestään kohdeltu epäoikeudenmukaisesti, ja hän koetti puolustella tekojaan ja selitellä virhettään. Sen jälkeen hän ei ollut paljonkaan yhteydessä profeettaan. Samuel rakasti Saulia kuin omaa poikaansa, ja luonteenlaadultaan uskaliaana ja kiihkeänä Saul puolestaan piti profeettaa suuressa arvossa. Mutta hän pahastui Samuelin nuhteesta ja karttoi sen jälkeen häntä mahdollisimman paljon.

Mutta Herra lähetti palvelijansa esittämään Saulille vielä erään sanoman. Tottelemalla tämä voisi vielä osoittaa olevansa uskollinen Jumalalle ja kelvollinen käymään Israelin edellä. Samuel tuli kuninkaan luo ja esitti hänelle Herran sanan. Jotta monarkki käsittäisi, että käskyä oli välttämättä noudatettava, Samuel ilmoitti selvästi puhuvansa Jumalan toimeksiannosta, samalla arvovallalla, jolla Saul oli kutsuttu kuninkaaksi. Profeetta lausui: »Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kostan Amalekille sen, mitä hän teki Israelille asettumalla hänen tielleen, kun hän tuli Egyptistä. Mene siis ja voita amalekilaiset, ja vihkikää tuhon omaksi kaikki, mitä heillä on; äläkä säästä heitä, vaan

Patriarkat ja profeetat

surmaa miehet ja naiset, lapset ja imeväiset, raavaat ja lampaat, kamelit ja aasit.» Erämaassa amalekilaiset olivat ensimmäisinä ryhtyneet sotimaan Israelia vastaan, ja tämän synnin vuoksi ja koska he hylkäsivät Jumalan ja alentuivat palvelemaan epäjumalia, Herra oli Mooseksen kautta julistanut heidän tuomionsa. Jumalan ohjeiden mukaisesti heidän monet julmuutensa Israelia kohtaan oli kirjoitettu muistiin samoin kuin niihin liittyvä käsky: »Pyyhi pois Amalekin muisto taivaan alta. Älä tätä unhotta» (5Moos. 25: 19). Tämän tuomion täytäntöönpanoa oli pidätelty neljäsataa vuotta, mutta amalekilaiset eivät olleet luopuneet synneistään. Herra tiesi, että tämä jumalaton kansa hävitäisi jos mahdollista hänen kansansa ja palvontansa maan päältä. Nyt oli tullut aika, jolloin tuo niin kauan pitkitetty tuomio pantaisiin täytäntöön.

Kun Jumala on pitkämielinen jumalattomia kohtaan, niin nämä rohkaistuvat jatkamaan rikkomuksiaan, mutta pitkistä viipymisestään huolimatta heidän rangaistuksensa on varma ja hirvittävä. »Sillä Herra nousee niinkuin Peräsimin vuorella, hän kiihvastuu niinkuin Gibeonin laaksossa tehdäkseen työnsä, oudon työnsä, toimittakseen tekonsa, kumman tekonsa» (Jes. 28: 21). Armolliselle Jumalallemme rankaiseminen on »kumma teko». »Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema, vaan se, että jumalaton kääntyy tieltänsä ja elää» (Hes. 33: 11). »Herra on laupias ja armah tavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta» (2 Moos. 34: 6, 7). Vaikkei hän olekaan kostonhaluinen, hän kyllä rankaisee lakinsa rikkojia. Hänen on pakko tehdä näin, jotta maan asukkaat varjeltuisivat täydelliseltä turmelukselta ja tuholta. Pelastaakseen muut hänen on poistettava synnin paaduttamat. »Herra on pitkämielinen ja suuri voimassansa, mutta Herra ei jätä rankaisematta» (Naah. 1:3). Hän nostaa maahan poljetun lakinsa jälleen oikeuteensa »ihmeellisillä teoilla vanhurskaudessa» (Ps. 65: 6). Ja juuri se, että hän vitkastelee oikeutensa toteuttamista, osoittaa niiden syntien suuruuden, jotka kerran saavat tuomionsa, sekä sen rangaistuksen ankaruuden, joka odottaa lain rikkojaa.

Mutta rangaistessaankin Jumala oli armollinen. Amalekilaiset tuli hävittää, mutta heidän keskuudessaan asuvat keeniläiset oli säästettävä. Vaikkei tämä kansa ollut täysin vapautunut epäjumalain palvonnasta, se palveli kuitenkin Jumalaa ja oli ystävällinen Israelille. Tästä heimosta oli Mooseksen lanko Hoobab, joka oli vaeltanut israelilaisten kanssa erämaassa ja jonka maaston tuntemus oli ollut heille suureksi avuksi.

Filistealaisten kärsittyä tappion Mikmaassa Saul jatkoi sotimistaan heitä ja amalekilaisia sekä Mooabia, Ammonia ja Edomia vastaan. Kaikki nämä sotaretket olivat voitollisia. Ja saatuaan nyt käskyn lähteä voittamaan amalekilaiset hän julisti heti sodan. Hän kutsui kansan aseisiin, ja kun kutsuun liittyi nyt profeetan arvovalta hänen omansa lisäksi, Israelin miehet nousivat häntä sankoin joukoin. Tälle retkelle ei sopinut lähteä voiton etuja ahnehtien, sillä israelilaiset eivät saisi taistelusta itselleen kunniaa eikä sotasaalista. Heidän oli lähdettävä sotaan vain täyttämään Jumalan käskyä ja olemaan amalekilaisille vain hänen rangaistustuomionsa täytäntöönpanijoita. Jumalan tarkoitus oli että kaikki kansat näkisivät sen kansan kukistumisen, joka oli uhmannut hänen valtiuttaan, ja huomaisivat hänen hävittäneen heidät juuri sen kansan avulla, jota he olivat halveksineet.

»Ja Saul voitti amalekilaiset ja ajoi heitä takaa Havilasta Suuriin päin, joka on Egyptistä itään päin. Ja hän otti Agagin, Amalekin kuninkaan, elävänä vangiksi, mutta kaiken kansan hän vihki tuhon omaksi miekan terällä. Mutta Saul ja väki säästivät Agagin sekä parhaimmat lampaat, lihavimmat raavaat ja karitsat, kaiken, mikä oli arvokasta; sitä he eivät tahtoneet vihkiä tuhon omaksi. Mutta kaiken karjan, mikä oli halpaa ja arvotonta, he vihkivät tuhon omaksi.»

Amalekilaisten kukistaminen oli Saulin loistavin voitto, ja se oli omiaan jälleen herättämään henkiin sitä sydämen ylpeyttä, joka oli hänen suurin vaaransa. Nämä Jumalan viholliset oli käsketty tuhota perin juurin, mutta tämä käsky täytettiin vain osittain. Saul arveli kuninkaallisen sotavangin mukanaolon lisäävän voitollisen paluunsa juhluvuutta. Niinpä hän rohkeni seurata ympärillä asuvien kansojen tapaa ja jätti henkiin Agagin, amalekilaisten raivoisan ja sotaosan kuninkaan. Kansa säästi

Patriarkat ja profeetat

itselleen parhaat lampaat, raavaat ja juhdat muka uhratakseen ne Herralle. He halusivat kuitenkin käyttää näitä vain oman karjansa sijasta, jota näin haluttiin säästää.

Saul oli nyt joutunut viimeiseen kokeeseensa. Päättämällä hallita riippumattomana yksinvaltiaana hän oli yltiöpäisesti toiminut vastoin Jumalan tahtoa ja osoittautunut kelvottomaksi hallitsemaan Herran sijaiskuninkaana. Mutta Saulin marssiessa joukkoineen kotiin voitonhuumassaan profeetta Samuelin kodissa oltiin kovin huolestuneita. Hän oli saanut Herralta sanoman, jossa tämä pahoitteli kuninkaan menettelyä: »Minä kadun, että tein Saulin kuninkaaksi, sillä hän on kääntynyt pois minusta eikä ole täyttänyt minun käskyjäni.» Profeetta suri syvästi kapinallisen kuninkaan elämäntapaa ja itki ja rukoili kaiken yötä Jumalaa peruuttamaan hirveän tuomionsa.

Jumala ei kadu ihmisen tavoin. »Hän, joka on Israelin kunnia, ei valhettele eikä kadu; sillä hän ei ole ihminen, että hän katuisi.» Ihmisen katumus merkitsee mielen muutosta, Jumalan katumus sen sijaan asiaintilan ja olosuhteiden muuttumista. Ihminen voi muuttaa suhteensa Jumalaan joko suostumalla niihin ehtoihin, joilla hän pääsee Jumalan suosioon, tai omaksuamalla niitä vastustavan asenteen, mutta Herra »on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti» (Hebr. 13: 8). Saulin tottelemattomuus muutti hänen suhteensa Jumalaan, mutta Jumalan hyväksymisen ehdot eivät muuttuneet, ja hänen vaatimuksensa pysyivät ennallaan, sillä hänen tykönään »ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa» (Jaak. 1: 17).

Raskain mielin profeetta lähti seuraavana aamuna tapaamaan pahoin erehtynyttä kuningasta. Samuel toivoi, että Saul asiaa ajatellessaan huomaisi syntinsä ja katumalla ja nöyrytmällä pääsisi jälleen Jumalan suosioon. Mutta ensi askeleen jälkeen kulku kepenee synnin tielläkin. Saul oli mennyt tottelemattomuudessaan jo niin pitkälle, ettei enää osannut Samuelillekaan muuta kuin valehdella ja sanoa: »Herra sinuatkoon sinua! Minä olen täyttänyt Herran käskyn.»

Profeetan korviin kantautui kuitenkin ääniä, jotka kumosivat tottelemattoman kuninkaan sanat. Samuel kysyi terävästi: »Mitä tämä lammasten määkiminen sitten on, joka kuuluu minun korviini, ja tämä raavaiden ammunen, jonka kuulen?» Saul vas-

tasi: »Amalekilaisilta ne on tuotu; sillä kansa säästi parhaat lampaat ja raavaat uhratakseen ne Herralle, sinun Jumalallesi; mutta muut me olemme vihkineet tuhon omiksi.» Kansa oli toi minut Saulin ohjeiden mukaan, mutta tämä oli valmis vierittämään oman tottelemattomuutensa synnin heidän niskoilleen päästäkseen itse pinteestä.

Sanoma Saulin hylkäämisestä suretti Samuelia sanomattomasti. Se oli julistettava koko Israelin sotajoukon kuullen sen ylpeillessä ja riemuitessa parhaillaan voitosta, josta se kiitti rohkean kuninkaansa sotataittoa, sillä Saul oli menestynyt tässä taistelussa kysymättä Jumalan neuvoa. Mutta kun profeetta huomasi Saulin kapinallisen mielenlaadun, häntä inhotti se, että kuningas saattoi rikkoa taivaan käskyä vastaan ja johtaa Israelin tekemään syntiä, vaikka Jumala oli suonut hänelle niin suuria siunauksia. Kuninkaan selittelyt eivät pettäneet Samuelia, vaan surun ja inhon sekaisin tuntein hän julisti: »Lopeta; minä ilmoitan sinulle, mitä Herra on minulle tänä yönä puhunut.

Sinä olet Israelin sukukuntien päämies, vaikka oletkin vähäinen omissa silmissäsi: Herra on voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.» Hän toisti käskyn, jonka Herra oli antanut amalekilaisista, ja kysyi miksei kuningas ollut totellut sitä.

Mutta Saul puolustautui itsepintaisesti: »Minähän olen kuulut Herran ääntä ja tehnyt sen matkan, jolle Herra minut lähetti. Minä olen tuonut tänne Agagin, Amalekin kuninkaan, ja vihkinyt tuhon omiksi amalekilaiset. Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja raavaita, parhaan osan siitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi, Gilgalissa».

Ankarin ja vakavin sanoin profeetta kumosi valheelliset puolustelut ja julisti peruuttamattoman tuomion: »Haluaako Herra polttouhreja ja teurasuhreja yhtä hyvin kuin kuuliaisuutta Herran äänelle? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri ja tottelevaisuus parempi kuin oinasten rasva. Sillä tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta. Koska sinä olet hyljännyt Herran sanan, on myös hän hyljännyt sinut, etkä sinä enää saa olla kuninkaana.»

Kuultuaan tämän pelottavan tuomion kuningas huudahti: »Minä olen tehnyt syntiä, kun olen rikkonut Herran käskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän ään-

tänsä.» Profeetan lausuman tuomion kauhistamana Saul tunnusti syyllisyytensä, jonka hän oli siihen asti itsepintaisesti kieltänyt. Mutta hän syytti vieläkin kansaa ja selitti sen pelosta tehneensä syntiä.

Niinpä Israelin kuningas ei surrut syntiään vaan sen rangaistusta pyytäessään Samuelilta: »Anna nyt minulle syntini anteeksi ja palaja minun kanssani, niin minä kumartaen rukoilen Herraa.» Jos Saul olisi todella katunut, niin hän olisi tunnustanut syntinsä julkisesti, mutta hän halusi pääasiassa vain säilyttää arvovaltansa ja kansan alamaisuuden. Hän toivoi Samuelin mukanaoloon liittyvän kunnian vahvistavan asemaansa kansan keskuudessa. Mutta profeetta vastasi: »Minä en palaja sinun kansasi; sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös hyljännyt sinut, niin että et enää saa olla Israelin kuninkaana.» Kun Samuel kääntyi poistukseen, kuningas tarttui pelosta tuskissaan hänen viittansa liepeeseen estääkseen häntä lähtemästä, mutta se repesi hänen otteestaan. Tähän profeetta sanoi: »Herra on tänä päivänä reväissyt Israelin kuninkuuden sinulta ja antanut sen toiselle, joka on sinua parempi.»

Saulia huolestutti enemmän Samuelin poistuminen kuin Jumalan epäsuosio. Hän tiesi kansan luottavan enemmän profeettaan kuin häneen. Jos nyt Jumalan käskystä joku toinen voideltaisiin kuninkaaksi, Saul tiesi oman maineensa silloin olevan pakostakin mennyttä. Hän pelkäsi, että kansa nousisi heti kapinaan, jos Samuel kokonaan hylkäisi hänet. Siksi hän pyysi profeettaa suomaan hänelle sen kunnian, että vanhinten ja kansan nähden osallistuisi julkisesti hänen kanssaan jumalanpalvelukseen. Jumalalta saamansa ohjeen mukaisesti Samuel suostui kuninkaan pyyntöön, jottei annettaisi mitään aihetta kapinaan. Mutta hän oli mukana vai hiljaisena todistajana.

Mutta vielä oli suoritettava eräs ankara ja kauhistava oikeusasia. Samuelin oli julkisesti palautettava Jumalan kunnia ja nuhdeltava Saulin menettelyä. Hän käski tuoda amalekilaisten kuninkaan eteensä. Kaikista Israelin miekallaan kaatamista Agag oli syyllisin ja armottomin. Hän oli vihannut ja koettanut hävittää Jumalan kansaa, ja hän oli eniten vaikutuksellaan edistänyt epäjumalanpalvelusta. Hän tuli profeetan käskystä ja siinä hyvässä uskossa, ettei enää ollut mitään kuoleman vaaraa. Sa-

muel lausui: »niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimoja lapsettomiksi, niin on myös sinun äitisi tuleva lapsettomaksi ennen muita vaimoja.' Ja Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessä Gilgalissa.» Tämän tehtyään hän palasi kotiinsa Raamaan, ja Saul niinkään Gibeaan. Sen jälkeen eivät profeetta ja kuningas enää tavanneet toisiaan kuin kerran.

Silloin kun Saul kutsuttiin kuninkaaksi, hänellä oli vaatimaton käsitys omista kyvyistään ja hän kuunteli mielellään opetusta. Häneltä puuttui tietoa ja kokemusta, ja hänellä oli vakavia luontevikoja. Mutta Herra antoi Pyhän Henkensä opastaa ja auttaa häntä ja soi hänelle mahdollisuuden kehittää Israelin kuninkaalta vaadittavia kykyjä. Jos hän olisi pysynyt nöyränä ja jumalallisen viisauden johdossa, hän olisi menestynyt korkeassa tehtävässään ja selviytynyt siinä kunnialla. Jumalallisen armon vaikutuksesta jokainen hyvä ominaisuus olisi vahvistunut ja huonot taipumukset olisivat heikentyneet. Näin Herra soisi pääsevänsä tekemään kaikille, jotka jättäytyvät hänelle. Hän on kutsunut työhönsä eri tehtäviin monia mieleltään nöyriä ja opinhaluisia ja asettaa heidät sellaiseen asemaan, että he voisivat oppia häneltä. Hän ilmaisee heidän luontevikansa ja antaa kaikille hänen apuaan etsiville voimaa korjata virheensä.

Mutta Saul korotti ylpeillen vain itseään ja häpäisi Jumalaa epäuskollaan ja tottelemattomuudellaan. Vaikka hän valtaistui-melle kutsuttuna olikin nöyrä ja vaatimaton, menestys teki hänet itsetietoiseksi. Jo hänen hallituskautensa ensimmäinen voitto herätti hänessä sen ylpeyden, joka oli hänen pahin vaaransa. Gileabin Jaabeksen vapautuksen yhteydessä hän oli osoittanut sellaista urheutta ja sotataittoa, että se sai koko kansan innokkaasti ylistämään kuningastaan ja unohtamaan, että Jumala oli käyttänyt häntä vain välikappaleenaan. Ja vaikka Saul aluksi antoikin kunnian Jumalalle, hän myöhemmin otti sen taas itselleen. Hän ei enää tuntenut olevansa riippuvainen Jumalasta, ja niin hän sisäisesti luopui Herrasta. Ja tämä johti lopulta siihen, että hän yltiöpäisesti häpäisi häntä Gilgalissa. Sama sokea itsetietoisuus sai hänet suhtautumaan torjuvasti Samuelin nuhteseen. Saul tunnusti, että Samuel oli Jumalan lähettäjä, ja siksi hänen olisi pitänyt ottaa varteen hänen nuhtelunsa, vaikkei olisi itse käsittänytään tehneensä syntiä. Jos hän olisi ollut halukas

Patriarkat ja profeetat

huomaamaan ja tunnustamaan virheensä, tämä katkera kokemus olisi varjellut häntä vastaisuudessa.

Jos Herra olisi silloin kokonaan erottautunut Saulista, hän ei olisi enää puhunut hänelle profeettansa välityksellä eikä antanut hänelle määrättyä tehtävää, jolla hän saattoi korjata aikaisemmat virheensä. Kun joku Jumalan lapseksi tunnustautuva lakkaa täyttämästä hänen tahtoaan ja saa vaikutuksellaan toisetkin suhtautumaan hänen käskyihinsä leväperäisesti ja halveksivasti, hän voi vielä muuttaa tappionsa voitoksi, jos vain todella murtunein mielin kuuntelee nuhtelua ja palaa nöyränä ja uskovana Jumalan tykö. Tappion nöyryytys koituu usein siunaukseksi auttamalla meitä huomaamaan, ettemme voi täyttää Jumalan tahtoa ilman hänen apuaan.

Kun Saul torjui Jumalan Pyhän Hengen lähettämänä saamansa nuhtelun ja katsoi itsepintaisesti vain olevansa oikeassa, hän hylkäisi samalla sen ainoan keinon, jolla Jumala saattoi vapauttaa hänet oman itsekkyytensä vallasta. Hän oli ehdoin tahdoin erottautunut Jumalasta eikä voinut saada tältä apua tai opastusta ennen kuin palaisi hänen luokseen tunnustaen syntinsä.

Gilgalissa Saul oli näyttänyt hyvin hartaalta uhratessaan Jumalalle Israelin sotajoukkojen nähden. Mutta hänen hurskautensa ei ollut aitoa. Vastoin Jumalan käskyä suoritettujen uhritoimitukset vain heikensivät Saulin asemaa vieroittamalla hänet siitä avusta, jota Jumala niin mielellään olisi antanut hänelle.

Sotaretkellään Amalekia vastaan Saul luuli tehneensä kaiken, mitä Herra oli käkenyt, mutta Herra ei tyytynyt osittaiseen kuuliaisuuteen eikä suvainnut laiminlyöntejä, vaikka vaikutukset näyttivät hyvinkin uskottavilta. Jumala ei salli kenenkään poiketa vaatimuksistaan. Herra oli sanonut Israelille: »Älkää tehkö jokainen sitä, mikä hänen omasta mielestään on oikein. Noudata ja tottele kaikkia näitä sanoja, jotka minä sinulle annan» (5 Moos. 12: 8,28). Päättäessään joistakin toimenpiteistä meidän ei pitäisi kysyä, onko niistä mitään haittaa, vaan ovatko ne Jumalan tahdon mukaisia. »Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 14: 12).

»Kuuliaisuus on parempi kuin uhri.» Jumala ei pitänyt uhritoimituksia sinänsä minkään arvoisina. Niillä uhraaja ilmaisi

katuvansa syntejään, uskovansa Kristukseen ja sitoutuvansa vastaisuudessa noudattamaan Jumalan lakia. Mutta vailla katumusta, uskoa ja sydämen kuuliaisuutta uhrin olivat arvottomia. Kun Saul vastoin Jumalan käskyä halusi uhrata sellaista, minkä Jumala oli määrännyt hävitettäväksi, hän ilmaisi avoimesti väheksyvänsä arvovaltaa. Uhripalvelus olisi merkinnyt taivaan häpäisyä. Mutta vaikka havaitsemmekin Saulin synnin ja näemme sen seuraukset, miten monet tekevätkään samoin. Kieltäytymällä uskomasta ja noudattamasta eräitä Herran vaatimuksia he itsepintaisesti uhraavat Jumalalle muotokristillisyyttään. Sellainen palvelus on täysin vailla Jumalan Henkeä. Vaikka ihmiset suorittaisivat miten innokkaasti uskonnollisia muotomenojaan, Herra ei voi hyväksyä heitä, jos he jatkuvasti rikkovat tahallaan yhtäkin hänen käskyään.

»Tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta.» Kapina on alkuisin saatanasta, ja kaikki tottelemattomuus Jumalaa kohtaan johtuu suorastaan saatanallisesta vaikutuksesta. Ne jotka asettuvat vastustamaan Jumalan hallitusta, ovat liittoutuneet pääluopion kanssa, ja kaikella voimallaan ja oveluudellaan hän pyrkii valtaamaan mielen ja antamaan vääriä käsityksiä. Hän vääristää kaiken. Ensimmäisten vanhempiemme tavoin hänen tenho voimansa valtaan joutuneet näkevät rikkomuksestaan olevan pelkkää hyötyä.

Saatanan pettävän voiman paras todiste on se, että se eksyttää johtoonsa alistuneet luulemaan olevansa Jumalan palveluksessa. Kun Koorah, Daatan ja Abiram kapinoivat Mooseksen johtoa vastaan, he luulivat vastustavansa vain inhimillistä johtajaa, joka oli heidän kaltaisensa, ja uskoivat siten tosiaan tekevänsä Jumalalle palveluksen. Mutta hylkäämällä Jumalan valitseman välikappaleen he hylkäsivät Kristuksen ja loukkasivat Jumalan Henkeä. Samoin juutalaiset kirjanoppineet ja vanhimmat Kristuksen aikana tunnustivat innokkaasti puolustavansa Jumalan kunniaa mutta silti ristiinnaulitsivat hänen Poikansa. Tämä sama mieli on yhä vieläkin niillä, jotka toimivat oman tahtonsa mukaisesti vastoin Jumalan tahtoa.

Saulilla oli ollut runsaasti todisteita Samuelin jumalallisesta innoituksesta. Se että hän uskalsi vastustaa profeetan välityk-

Patriarkat ja profeetat

sellä saamaansa Jumalan käskyä, oli järjen ja terveen arvostelukyvyn vastaista. Hänen kohtalokkaan yltiöpäisyytensä täytyi olla saatanallisen taikuuden vaikutusta. Saul oli hyvin innokkaasti poistanut epäjumalanpalveluksen ja noituuden maastaan. Mutta rikkoessaan jumalallista käskyä hän oli toiminut samoista Jumalaa vastustavista vaikuttimista ja saanut mieleensä yhtä saatanallisia herätteitä kuin nekin, jotka harjoittavat taikuutta. Ja kun häntä nuhdeltiin, hänen kapinamielensä yltyi vielä uppinkaisemmaksi. Sen pahemmin hän ei olisi voinut loukata Jumalan Henkeä, vaikka olisi julkisesti liittynyt epäjumalanpalvelijoihin.

On vaarallista väheksyä Jumalan sanan tai hänen Henkensä nuhteita ja varoituksia. Saulin tavoin monet taipuvat niin usein kiusauksiin, etteivät lopulta enää pysty tajuamaan synnin todellista luonnetta. He ovat mielestään pitäneet silmämääränään jotakin hyvää tarkoitusta eivätkä katso tehneensä mitään väärää, vaikka poikkeavatkin Herran käskyistä. Näin he pilkkaavat armon Henkeä ja saavat jäädä valitsemiinsa eksytyksiin.

Valitessaan Saulin Jumala antoi Israelille heidän mielensä mukaisen kuninkaan, josta Samuel sanoikin silloin kun Saulin kuninkuus vahvistettiin Gilgalissa: »Tässä on nyt kuningas, jonka te valitsitte ja jota anoitte» (1 Sam. 12: 13). Olemukseltaan miellyttävänä ja jalomuotoisena sekä ryhdiltään ylväänä hän oli heidän odotustensa mukaisesti näöltään kuninkaallisen arvokas. He pitivät hänen henkilökohtaista urhoollisuuttaan ja joukkojen johtamiskykyään sellaisina ominaisuuksina, jotka parhaiten herättäisivät muiden kansojen arvontoa. He eivät niinkään paljon huolehtineet siitä, että heidän kuninkaallaan olisi niitä jaloja ominaisuuksia, jotka yksin auttaisivat häntä hallitsemaan oikeamielisesti ja tasapuolisesti. He eivät anoneet sellaista, joka luonteeltaan todella jalona rakastaisi ja pelkäisi Jumalaa. He eivät kysyneet Jumalalta, mitä ominaisuuksia hallitsijalla piti olla, jotta he voisivat säilyttää erikoisen ja pyhän luonteensa hänen valittuna kansanaan. He eivät kyselleet Jumalan tahtoa, vaan halusivat toimia oman mielensä mukaan. Siksi Jumala antoi heille sellaisen kuninkaan, jota he toivoivat — joka oli luonteeltaan heidän kaltaisensa. He eivät olleet alistuneet Jumalan tahtoon, eikä jumalallinen armo liioin saanut heidän

kuningastaan alistetuksi johdettavakseen. Tämän kuninkaan alamaisina he joutuisivat kokemaan sellaista, mikä pakottaisi heidät huomaamaan erehdyksensä ja saisi heidät palaamaan Jumalan alamaisuuteen.

Annettuaan Saulille kuninkuuden vastuun Herra ei kuitenkaan jättänyt häntä oman onnensa nojaan. Hän salli Pyhän Henkensä vaikuttaa Saulissa ja ilmaista hänelle, että hän heikkona tarvitsi jumalallista armoa. Jos Saul olisi turvannut Jumalaan, Jumala olisi ollut hänen kanssaan. Niin kauan kuin hänen tahtonsa oli Jumalan tahdon valvonnassa ja niin kauan kuin hän taipui hänen Henkensä kasvatettavaksi, Jumala soi hänen hankkeidensa menestyä. Mutta kun Saul alkoi toimia välittämättä Jumalan tahdosta, Herra ei enää voinut opastaa häntä, vaan joutui syrjäyttämään hänet. Sitten hän kutsui kuninkaaksi »mielensä mukaisen miehen» (1 Sam. 13: 14) — ei luonteeltaan virheetöntä vaan sellaisen, joka ei luottaisi itseensä vaan turvaisi Jumalaan ja hänen Henkensä johdatukseen ja joka syntiin langettuaan alistuisi Herran nuhteeseen ja ojennukseen.

62.

DAAVID VOIDELLAAN KUNINKAAKSI

Muutamia kilometrejä etelään Jerusalemissa, »meidän Jumalamme kaupungista», sijaitsee Beetlehem. Siellä syntyi lisäin poika Daavid toista tuhatta vuotta aikaisemmin kuin seimikätkyeseen pantiin Jeesus-lapsi, jota Idän tietäjät saapuivat kumartamaan. Vuosisatoja ennen Vapahtajan tuloa Daavid reippaana nuorukaisena kaitsi laumojaan niiden laiduntaessa Beetlehemiä ympäröivillä kukkuloilla. Vaatimaton lammaspaimen lauleli omia sävelmiään ja säesti heleällä kanteleellaan näitä nuorekkaan reippaita laulelmiaan. Herra oli valinnut Daavidin ja valmisti häntä tuolla yksinäisyydessä, laumojensa keskellä, siihen tehtävään, jonka hän aikoi uskoa hänelle vastaisina vuosina.

Daavidin viettäessä näin vaatimatonta paimentolaiselämäänsä Herra puhui hänestä profeetta Samuelille. »Ja Herra sanoi Samuelille: 'Kuinka kauan sinä suret Saulia? Minähän olen hyljännyt hänet, niin ettei hän enää saa olla Israelin kuninkaana. Täytyä sarvesi öljyllä ja mene; minä lähetän sinut beetlehemiläisen lisäin luo, sillä hänen pojistansa minä olen katsonut itselleni kuninkaana. Ota mukaasi vasikka ja sano: 'Minä tulin uhraamaan Herralle'. Kutsu sitten Iisai uhrille, niin minä ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä; ja voitele minulle se, jonka minä sinulle osoitan.' Samuel teki, niinkuin Herra oli puhunut. Mutta kun hän tuli Beetlehemiin, tulivat kaupungin vanhimmat vavisten häntä vastaan ja kysyivät: 'Tietääkö tulosi rauhaa?' Hän vastasi: 'Rauhaa.'» Vanhimmat hyväksyivät kutsun lähteä uhraa-

maan, ja Samuel kutsui myös lisäin ja hänen poikansa. Alttari rakennettiin ja uhri oli valmis. Koko lisäin perhe oli mukana Daavidia lukuunottamatta. Hänet oli pojista nuorimpana jätetty vartioimaan lampaita, sillä laumojia ei ollut turvallista jättää vaille suojaa.

Uhripalveluksen jälkeen ja ennen uhrijuhlaan osallistumista Samuel aloitti jalolta näyttävien lisäin poikien profeetallisen tarkastuksen. Eliab oli heistä vanhin ja muistutti kooltaan ja komeudeltaan Saulia enemmän kuin toiset. Hänen miellyttävät piirteensä ja jalosti kehittynyt muotonsa herättivät profeetan huomiota. Katsellessaan hänen ruhtinaallista ryhtiään Samuel ajatteli: »Varmaan on Jumala valinnut tämän miehen Saulin seuraajaksi», ja hän odotti vain Jumalan lupaa voidellakseen hänet kuninkaaksi. Mutta Herra ei välittänyt ulkonäöstä. Eliab ei pelännyt Jumalaa. Jos hänet olisi kutsuttu valtaistuimelle, hänestä olisi tullut ylpeä ja vaativa hallitsija. Niinpä Herra vastasi Samuelille: »Älä katso hänen näköänsä äläkä kookasta vartaloansa, sillä minä olen hänet hyljännyt. Sillä ei ole, niinkuin ihminen näkee: ihminen näkee ulkomuodon, mutta Herra näkee sydämen.» Mikään ulkonainen kauneus ei voi suositella ketään Jumalalle. Ihmisen tosi kauneus ilmenee hänen luonteensa ja käytöksensä oivallisuudessa, ja sydämen sisäinen arvo ja erinomaisuus ratkaisee, kelpaammeko Herralle Sebaotille. Miten syvästi meidän tulisikaan miettiä tätä totuutta arvostellessamme itseämme ja toisia. Samuelin erehdyksestä voimme oppia, miten hyödytöntä on arvioida ketään kauniiden kasvonpiirteiden tai komean vartalon perusteella. Voimme havaita, miten kykenemätön ihminen on omassa viisautessaan ymmärtämään sydämen salaisuuksia tai käsittämään Jumalan ohjeita, ellei hän saa taivaasta erityistä valistusta. Jumalan ajatukset luoduistaan ylittävät rajallisen mielemme, mutta hän johtaa lapsemme varmasti heidän kykyjään vastaavalle paikalle ja auttaa heitä suorittamaan juuri heille uskotun työn, jos he vain alistavat tahtonsa Jumalalle, niin ettei ihmisen turmelus pääse pilamaan hänen hyviä suunnitelmiaan.

Kun Eliab oli läpikäynyt Samuelin tarkastuksen, siirtyivät uhritilaisuuteen osallistuneet toiset kuusi veljeä vuorotellen profeetan tarkkailtavaksi. Herra ei kuitenkaan ilmaissut valinneen-

Patriarkat ja profeetat

sa ketään heistä. Varsinkin viimeistä heistä Samuel oli silmäillyt tuskaisan jännittyneesti. Profeetta oli todella ymmällä ja huolissaan. Hän kysyi Iisailta: »Siinäkö olivat kaikki nuorukaiset?» Isä vastasi: »Vielä on nuorin jäljellä, mutta hän on kaitsemassa lampaita.» Samuel kehotti noutamaan hänet ja sanoi: »Me emme istu ruualle, ennenkuin hän tulee tänne.»

Yksinäinen paimen yllättyi kuullessaan odottamattoman kutsun lähettiltä, joka ilmoitti että profeetta oli tullut Beetlehemiin ja lähettänyt noutamaan häntä. Hämmästyneenä hän kyseli, miksi Israelin profeetta ja tuomari juuri hänet halusi luokseen, mutta noudatti kuitenkin kutsua viipymättä. »Hän oli verevä, kaunissilmäinen ja sorea nähdä.» Katsellessaan mielihyvin tuota hauskannäköistä, miehekästä ja vaatimatonta paimenpoikaa Samuel kuuli Herran äänen sanovan: »Nouse ja voitele tämä, sillä hän se on.» Daavid oli osoittautunut rohkeaksi ja uskolliseksi vaatimattomassa paimenen tehtävässään, ja nyt Jumala oli valinnut hänet kansansa päämieheksi. »Niin Samuel otti öljysarven ja voiteli hänet hänen veljiensä keskellä. Ja Herran henki tuli Daavidiin, siitä päivästä ja yhä edelleen.» Profeetta oli saanut tehtävänsä suoritetuksi ja saattoi keventynein mielin palata Raamaan.

Samuel ei ollut ilmoittanut asiaansa edes lisäin perheelle, eikä Daavidin voitelukaan tullut kaikkien tietoon. Sen tulikin vain tiedottaa nuorukaiselle, että hän tulisi pääsemään korkeaan asemaan, ja tämän tiedon tuli tulevien vuosien eri kokemuksissa ja vaaroissa rohkaista häntä uskollisesti noudattamaan sitä suunnitelmaa, jonka Jumala oli hänen elämäänsä varten laatinut.

Tämä Daavidille osoitettu suuri kunnia ei tehnyt häntä ylpeäksi. Tulevasta korkeasta asemastaan huolimatta hän pysyi hiljalleen tehtävässään ja tyytyi odottamaan, miten Herra toteuttaisi suunnitelmansa omalla ajallaan ja tavallaan. Yhtä nöyränä ja vaatimattomana kuin ennen voitelemistaankin paimenpoika palasi kukkuloille vartioimaan ja varjelemaan laumojaan entiseen hellään tapaansa. Mutta uusin innoin hän nyt sävelteli laulujaan ja soitteli kanneltaan. Hänen katseelleen avautui rehevä ja vaihtelevan kaunis maisema. Viiniköynnökset paistattelivat rypäletertтуjaan auringossa. Lehtevät metsän puut huojuivat tuules-

sa. Hän katseli, miten koko taivas kylpi auringon valossa sen tullessa esiin kuin ylkä kammiostaan ja riemuitessa kuin sankari rataansa juostessaan. Siellä kohosivat ylväät vuorten huiput taivasta kohti, kaukaa häämöttivät Mooabin vuoriston karut seinämät, ja näiden ylle kaartui sinitaivas. Ja kaiken takana oli Jumala, näkymättömänä mutta kaikkien tekojensa ylistämänä. Päivän valo, joka kultasi metsät ja vuoret, niityt ja virrat, kohotti mielen ajattelemaan valkeuksien Isää, jolta jokainen hyvä anti ja täydellinen lahja tulee. Päivittäin sai nuori runoilija havaita ilmauksia Luojansa luonteesta ja majesteettiudesta, ja iloiten hän palvoi häntä koko sydämestään. Jumalan ja hänen tekojensa mietiskely kehitti ja vahvisti Daavidin sielunkykyjä hänen vastaista tehtävänsä varten. Hän pääsi päivä päivältä yhä lähempään yhteyteen Jumalan kanssa. Alati hän ulotti ajatuksensa uusiin syvyyksiin ammentaakseen tuoretta innoitusta lauluihinsa ja sävelaiheita kanteleelleen. Täysin rinnoin hän kajautti säveleitään kiirimään kaikuina kuin vastaukseksi enkelten taivaisiin lauluihin.

Kuka pystyy arvioimaan, mitä tuloksia oli noista työntäytelistä vuosista ja vaelteluista noilla yksinäisillä kukkuloilla? Siellä yksinäisyydessään Daavid pääsi luonnon ja Jumalan yhteyteen ja sai kokea laumojaan paimentaessaan vaaroja ja niistä vapautumista, murhetta ja iloa. Ne eivät ainoastaan muovanneet hänen luonnettaan ja vaikuttaneet hänen vastaiseen elämäänsä. Israelin suloisen laulajan psalmeina ne tulisivat kaikkina tulevina aikoina virittämään rakkautta ja uskoa Jumalan kansan sydämissä ja ylentämään heidät lähemmäksi hänen alati rakastavaa sydäntään, jossa kaikki hänen luotunsa elävät.

Nuoren miehuutensa kauneudessa ja verevytydessä Daavid valmistui täyttämään korkean paikkansa maan valioiden joukossa. Kykynsä hän käytti Jumalalta saatuina kalliina lahjoina ylistämään taivaallisen Antajan kunniaa. Mietiskelyhetkinään hän sai sitä viisautta ja hurskautta, joka teki hänet rakkaaksi sekä Jumalalle että enkeleille. Mietiskellessään Luojansa täydellisiä tekoja hän sai yhä selvemmän käsityksen Jumalasta. Hämärät aiheet kirkastuivat, vaikeatajuiset selkenivät, pulmakysymykset ratkesivat, ja sitä mukaa kuin hän sai lisävaloa, hän entistä haltioituneemmin ylisti Jumalan ja Lunastajansa kun-

Patriarkat ja profeetat

niaa. Innoittava rakkaus, ahdistava suru ja saavutetut voitot antoivat hänelle mietiskelyn aihetta, ja kun hän tarkkaili Jumalan rakastavaa ohjausta elämässään, hän halusi entistä palavammin ja kiitollisemmin palvella häntä koko sydämestään. Se kirvoitti hänen äänensä kaikumaan voimallisemmin ja heläytti hänen kanteleestaan yhä riemukkaampia säveleitä. Näin varttui paimenpoika voimasta voimaan ja tiedosta tietoon, sillä Herran Henki vaikutti hänessä.

63.

DAAVID JA GOLJAT

Kun kuningas Saul käsitti Jumalan hyljänneen hänet ja tunsi tunnossaan profeetan julistaman hylkäystuomion ankaruuden, hän joutui epätoivon valtaan ja katkeroitui kapinamieliseksi. Tosi katumus ei ollut lannistaunt kuriinkaan ylpeää mieltä. Hän ei tajunnut syntinsä loukkaavaa luonnetta eikä ryhtynyt parantamaan elämäntapojaan, vaan katsoi Jumalan kohdelleen häntä väärin syöksemällä hänet Israelin valtaistuimelta ja epäämällä kuninkuuden hänen jälkeläisiltäänkin. Toiminnallaan hän oli aina jouduttanut huonettaan kohtaavaa tuhoa. Hänen mielestään sen uljuuden, jota hän oli osoittanut taistelussa vihollisiaan vastaan, piti riittää hänen tottelemattomuuden syntinsä vastapainoksi. Hän ei ottanut nöyrästi varteen Jumalan kuritusta vaan suistui kopeudessaan syvään epätoivoon, kunnes oli vähällä menettää järkensä. Neuvonantajat kehottivat häntä ottamaan palvelukseensa jonkun taitavan soittajan toivoen, että vienoäänisen soittimen tyynnyttävät sävelet hälventäisivät hänen mielensä ahdistuksen. Jumalan johdatuksesta Daavid noudettiin taitavana kanteleensoittajana kuninkaan luo. Ylevillä ja taivaan innoittamilla sävelmillään hän saikin aikaan toivotun vaikutuksen. Se poisti Saulia synkän pilven tavoin painaneen raskasmielisyyden.

Kun Daavidin palveluksia ei enää tarvittu Saulin hovissa, hän palasi jälleen lampaidensa luo ylämaahan ja pysyi edelleenkin mieleltään ja tavoiltaan vaatimattomana. Aina kun tarvittiin,

Patriarkat ja profeetat

hänet kutsuttiin uudelleen palvelemaan kuningasta ja viihdytteleeseen hänen levotonta mieltään, kunnes paha henki taas väistyi hänestä. Mutta vaikka Saul sanoikin pitävänsä kovasti Daavidista ja hänen musiikistaan, tuo nuori paimen palasi hyvinkin huojentuneena ja mielihyvin taas kotoisille laidunmaille.

Daavid sai kasvaa Jumalan ja ihmisten suosiossa. Hänelle oli opetettu Herran tietä, ja nyt hän päätti entistä täydemmin menetellä kaikessa Jumalan tahdon mukaan. Hänellä oli paljon uutta ajateltavaa. Hän oli ollut kuninkaan hovissa ja nähnyt, miten vastuullista kuninkuus oli. Hän oli havainnut muutamia Saulin mieltä vaivaavista kiusauksista ja päässyt selville eräistä Israelin ensimmäisen kuninkaan luonnetta ja toimintaa koskevista salaisuuksista. Hän oli nähnyt surun synkän pilven varjostavan kuninkuuden loistoa ja tiesi Saulin ja hänen perheensä kotielämän olevan kaikkea muuta kuin onnellista. Kaikki tämä huoletti häntä, koska hänet oli voideltu Israelin kuninkaaksi. Mutta syvissä mietteissään ja tuskaisten ajatusten ahdistamana hän alkoi näppäillä kanneltaan, ja sen soinnukkaat sävelet ylensivät hänet ajattelemaan kaiken hyvän Antajaa ja hälvensivät tulevaisuuden taivaanrantaa synkentävät pilvet.

Jumala opetti Daavidille vastuun ja luottamuksen läksyjä. Kuten Moosesta harjoitettiin tehtäväänsä, Herra valmensi lisäksi poikaakin valitun kansan oppaaksi. Suojellessaan lammaslauvojaan hän oppi arvostamaan suuren Ylipaimenen huolenpitoa laitumensa lampaista.

Yksinäiset kukkulat ja autiot rotkot, joissa Daavid liikkui laumoineen, olivat myös petoeläinten väijyntäpaikkoja. Usein leijona lähti Jordanin tiheiköstä tai karhu vuorenrinteen pesästään nälissään saalistamaan lampaita. Sen ajan tavan mukaan Daavidilla oli aseinaan vain linko ja paimensauva, mutta jo varhain hän osoitti pystyvänsä puolustamaan laumaansa voimakkaasti ja rohkeasti. Myöhemmin hän kuvaili näitä ottelujaan petojen kanssa seuraavaan tapaan: »Jos leijona tai karhu tuli ja vei lampaan laumasta, niin minä hyökkäsin sen jälkeen, löin sen maahan ja tempasin saaliin sen suusta; ja jos se karkasi minua vastaan, niin minä tartuin sen partaan, löin sen maahan ja tapoin sen» (1 Sam. 17: 34,35). Näissä kokemuksis-

saan Daavid joutui koetteelle, ja ne kehittivät hänen rohkeuttaan, mielenlujuuttaan ja uskoaan.

Daavid oli tunnettu urotöistään jo ennen kuin hänet kutsuttiin Saulin hoviin. Virkailija, joka kertoi hänestä kuninkaalle, sanoi hänen olevan »kelpo mies ja sotilas sekä ymmärtäväinen puheiltaan», ja lisäsi: »Ja Herra on hänen kanssaan.»

Kun Israel ryhtyi sotimaan filistealaisia vastaan, kolme lisäin poikaa liittyi Saulin joukkoihin, mutta Daavid jäi kotiin. Jonkin ajan kuluttua hän lähti kuitenkin käymään Saulin leirissä. Hänellä oli terveiset ja lahja isältään vanhemmille veljilleen, joiden vointia ja terveyttä hänen oli tiedusteltava. Mutta Iisai ei tiennyt, että nuorelle paimenelle oli uskottu tärkeämpikin tehtävä. Israelin joukot olivat vaarassa, ja enkelin ohjeen mukaan Daavidin oli pelastettava kansansa.

Leiriä lähestyessään Daavid kuuli hälinää, mikä tuntui enteilevän lähestyvää taistelua, ja todellakin juuri silloin »lähti sotaväki taistelurintaan ja nosti sotahuudon». Israel ja filistealaiset asettuivat rintamaan toisiaan vastaan. Daavid riensi joukkojen luo ja tervehti veljiään. Hänen puhellessaan heidän kanssaan astui esiin filistealaisten sankari Goljat. Pilkaton hän häpäisi Israelia ja kehotti heitä valitsemaan riveistään jonkun kaksintaisteluun kanssaan. Hän esitti haasteensa toistamiseen, ja kun Daavid huomasi koko Israelin olevan peloissaan ja sai kuulla filistealaisen sinkoilevan loukkauksiaan heidän kuultavakseen päivästä toiseen, hänen mielensä kuohahti. Hän halusi kiihkeästi käydä puolustamaan elävän Jumalan kunniaa ja kansansa mainetta.

Israelin sotaväki oli masennuksissaan ja pelon vallassa. Miehet sanoivat toisilleen: »Katsokaa miestä, joka tuolla tulee! Hän tulee häpäisemään Israelia.» Häpeän ja inhon vallassa Daavid huudahti: »Mikä tuo ympärileikkaamaton filistealainen on häpäisemään elävän Jumalan taistelurivejä?»

Kun Eliab, Daavidin vanhin veli, kuuli nämä sanat, hän tiesi hyvin, mitkä tunteet kuohuttivat nuorukaisen mieltä. Jo paimenenakin Daavid oli ollut harvinaisen uskalias, rohkea ja voimakas. Ja Samuelin salaperäinen käynti heidän isänsä talossa ja huomaamaton poistuminen sieltä oli saanut veljekset epäluuloi-

Patriarkat ja profeetat

siksi hänen vierailunsa todellisesta tarkoituksesta. He olivat tulleet kateellisiksi nähdessään Daavidia kunnioitettavan enemmän kuin heitä, eivätkä he kunnioittaneet ja rakastaneet häntä niin kuin hänen kunnollisuutensa ja veljellinen lempeytensä olisivat edellyttäneet. He pitivät häntä vain paimenpoikana, ja hänen esittämänsä kysymys oli Eliabin mielestä tarkoitettu moitteeksi hänen arkuudestaan, koska hän ei mitenkään yrittänyt vaientaa filistealaisten jättiläistä. Niinpä vanhempi veli huudahti vihaisesti: »Miksi sinä olet tullut tänne, ja kenelle olet jättänyt sen pienen lammaslauoman siellä erämaassa? Minä tunnen sinun julkeutesi ja pahan sisusi; sinä olet tullut tänne katsomaan sotaa.» Daavid puolestaan sanoi kunnioittavasti mutta päättävästi: »Mitä minä sitten olen tehnyt? Saaneehan tuon verran kysyä.»

Daavidin sanat kerrottiin kuninkaalle, joka kutsutti nuorukaisen luokseen. Saul kuunteli hämmästyneenä paimenta, kun tämä sanoi: »Älköön kenenkään mieli masentuko hänen tähtensä. Palvelijasi käy taistelemaan tuota filistealaista vastaan.» Saul koetti saada Daavidin luopumaan aikeestaan, mutta nuorukainen ei ollut taivutettavissa. Hän kertoi koruttomasti ja kehuskelematta, mitä oli joutunut kokemaan vartioidessaan isänsä laumoja, ja sanoi sitten: »'Herra, joka on pelastanut minut leijonan ja karhun kynsistä, pelastaa minut myös tämän filistealaisen käsistä.' Silloin Saul sanoi Daavidille: 'Mene, Herra olkoon sinun kanssasi.'»

Neljänkymmenen päivän ajan oli filistealainen jätti saanut kopealla haasteellaan Israelin joukot vapisemaan. Hänen valtava kokonsa sai heidät pelkäämään, sillä hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen. Päässään hänellä oli vaskikypärä ja yllään viisituhatta sekeliä painava rintahaarniska sekä säärissään vaskivarukset. Lisäksi hänellä oli yllään niin tiheä suomuspanssari, ettei mikään nuoli pystynyt iskeytymään sen lävitse. Selässään jättisoturi kantoi valtavaa vaskikeihästä. »Hänen peitsensä varsi oli niinkuin kangastukki; ja hänen peitsensä kärki, joka painoi kuusisataa sekeliä, oli rautaa. Ja kilvenkantaja kävi hänen edellensä.»

Aamuin ja illoin Goljat oli lähestynyt Israelin leiriä ja huutanut kovalla äänellä: »'Miksi te lähditte sotaan ja asetuitte sota-

rintaan? Minä olen filistealainen, ja te olette Saulin palvelijoita; valitkaa joukostanne mies, joka tulee tänne minun luokseni. Jos hän kykenee taistelemaan minua vastaan ja surmaa minut, niin me olemme teidän palvelijanne; mutta jos minä voitan ja surmaan hänet, niin te olette meidän palvelijamme ja palvelette meitä.' Ja filistealainen sanoi vielä: 'Minä olen tänä päivänä häväissyt Israelin taistelurivit. Antakaa tänne mies, niin me taistellemme keskenämme.'»

Vaikka Saul olikin luvannut, että Daavid sai vastata Goljatin haasteeseen, ei hän paljonkaan uskaltanut toivoa hänen selviytyvän rohkeasta yrityksestään. Nuorukaisen käskettiin pukeutua kuninkaan omiin sotavarustuksiin. Vaskikypärä pantiin hänen päähänsä ja haarniska hänen ylleen, ja hänen sivullaan oli kuninkaan miekka. Näin varustettuna hän lähti suorittamaan tehtäväänsä, mutta kääntyi ennen pitkää takaisin. Huolestuneet katselijat luulivat ensin, ettei Daavid halunnut sittenkään vaarantaa henkeään ylivoimaista vihollista vastaan käytävässä ottelussa. Mutta sitä ei urhea nuorukainen lainkaan ajatellut. Palattuaan Saulin luo hän pyysi lupaa riisua yltään raskaat varusteet ja sanoi: »En minä voi näissä käydä, sillä en ole koskaan tällaisia koettanut.» Ja niin hän riisui yltään kuninkaan sota-asun ja sen sijaan otti käteensä vain sauvansa, reppunsa ja yksinkertaisen lingon. Hän valitsi purosta viisi sileää kiveä, pani ne reppunsa ja linko kädessään lähestyi filistealaista. Jättimäinen soturi asteli rohkeasti vastaan odottaen kohtaavansa Israelin väkevimmän sotaurohon. Kilvenkantaja kulki hänen edellään, ja hän näytti kerrassaan voittamattomalta. Päästyään lähemmäksi Daavidia hän havaitsi tämän nuorukaiseksi, jota ikänsä puolesta kutsuttiin vielä pojaksi. Daavidin kasvoilla oli terve punerus, ja varreltaan hyvin kehittyneenä hän teki ilman asevarusteitakin edullisen vaikutuksen. Silti hänen nuorekkaan olemuksensa ja filistealaisen massiivisen muodon välillä oli silmiinpistävä ero.

Goljat hämmästyti ja julmistui. »Olenko minä koira», hän huusi, »kun tulet sauva kädessä minua vastaan?» Sitten hän kirosi Daavidin kaikkien tuntemiensa jumalien kautta. Ivallisesti hän huusi: »Tule tänne minun luokseni, niin minä annan sinun lihasi taivaan linnuille ja metsän eläimille.»

Patriarkat ja profeetat

Filistealaisten sotasankari ei saanut Daavidia hervahtamaan. Astahtaen lähemmäksi hän sanoi vastustajalleen: »Sinä tulet minua vastaan miekan, peitsen ja keihään voimalla, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, Israelin sotajoukon Jumalan, jota sinä olet häväissyt. Tänä päivänä Herra antaa sinut minun käsiini, ja minä surmaan sinut, katkaisen sinulta pään ja annan filistealaisten sotajoukon ruumiit tänä päivänä taivaan linnuille ja metsän pedoille; ja kaikki maat tulevat tietämään, että Israelilla on Jumala. Ja koko tämä suuri joukko tulee tietämään, ettei Herra anna voittoa miekan eikä keihään voimalla; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme.»

Hänen sanoistaan kajahteli pelottomuus, ja voitonriemu sävähteli jo hänen kauniilla kasvoillaan. Tämän puheensa hän esitti selvästi ja soinnukkaasti, niin että hyökkäykseen järjestäytyneet tuhannet rintamasotilaat kuulivat sen selvästi. Goljatin se sai vihan vimmoihinsa. Raivoissaan hän työnsi otsaansa suojaavaa kypäriä taaksepäin ja ryntäsi kostonhimoisena vastustajaansa kohti. Mutta myös lisäksi poika valmistautui käymään vihollistaan vastaan. »Kun filistealainen lähti tulemaan ja lähestyi Daavidia, niin Daavid juoksi nopeasti sotarintaan filistealaista vastaan. Ja Daavid pisti kätensä reppuun ja otti sieltä kiven, linkosi ja satutti filistealaista otsaan, niin että kivi upposi hänen otsaansa, ja hän kaatui maahan kasvoillensa.»

Hämmästyks valtasi molemmat armeijat. Daavidin oli uskottu varmasti saavan surmansa, mutta kiven viuhahtaessa ilman halki suoraan maaliinsa he näkivät, miten heidän sotasankarinsa vavahti ja peitti käsillään kasvonsa aivan kuin äkillisen sokeuden satuttamana. Jättiläinen huojauteli ja horjauteli ja jysähti lopulta maahan kuin kaadettu tammi. Daavid ei viivytellyt hetkeäkään. Hän juoksi pitkällään makaavan filistealaisen luo ja tarttui molemmin käsin Goljatin painavaan miekkaan. Vähän aikaisemmin jättiläinen oli kerskannut katkaisevansa sillä nuorukaisen kaulan ja antavansa hänen lihansa taivaan linnuille. Nyt se kohosi ilmaan ja samassa vierähti kerskurin pää irti ruumiista, ja koko Israelin leiri puhkesi riemuitsemaan.

Filistealaiset joutuivat täysin kauhun ja sekasorron valtaan ja säntäsivät silmittömään pakoon. Voitonriemuisten heprea-

Daavid ja Goljat

laisten huudot kaikuivat vuorten rinteillä, kun he ryntäsivät pakenevien vihollistensa perään »ja ajoivat filistealaisia takaa laakson suulle ja Ekronin porteille saakka; ja filistealaisia kaatui surmattuina Saaraimin tiellä, aina Gatiin ja Ekroniin saakka. Sitten israelilaiset palasivat ajamasta filistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä. Ja Daavid otti filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin, mutta hänen aseensa hän asetti majaansa.»

64.

DAAVID PAKOLAISENA

Goljatin surmaamisen jälkeen Saul piti Daavidin luonaan eikä päästänyt häntä palaamaan isänsä kotiin. Tähän aikaan »kiintyi Joonatan kaikesta sielustaan Daavidiin, ja Joonatan rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa». He solmivat keskenään veljesliiton, ja kuninkaan poika »riisui viitan, joka hänellä oli yllänsä, ja antoi sen Daavidille, ja samoin takkinsa, vieläpä miekkansa, jousensa ja vyönsä». Näin Daavidin asema tuli vastuullisemmaksi, mutta hän pysyi yhä vaatimattomana ja sekä kansan että kuningashuoneen suosiossa.

»Daavid lähti, minne vain Saul hänet lähetti, ja hän menestyi. Niin Saul asetti hänet sotamiesten päälliköksi.» Daavid oli harmitseva ja uskollinen, ja Jumala näytti ilmeisesti siunaavan häntä. Saul totesi toisinaan olevansa kykenemätön hallitsemaan Israelia, ja hänestä tuntui että valtakunta olisi turvatumpi, jos hänellä olisi seurassaan joku sellainen, joka saisi ohjeita Herralta. Saul toivoi yhteydellään Daavidiin varmistavansa myös oman turvallisuutensa. Koska Herra suosi ja suojeli Daavidia, Saulkin varjeltuisi hänen seurassaan, kun lähtisi hänen kanssaan sotaan.

Jumala oli näin kaitselmuksessaan johtanut Daavidin Saulin yhteyteen. Kuninkaan palveluksessa Daavid tutustuisi asioihin jo ennen ryhtymistään suureen tehtäväänsä. Näin hän saisi myös kansan luottamuksen. Ne vaikeudet, joihin hän joutuisi Saulin vihamielisyyden takia, saisivat hänet tuntemaan riippuvuutensa Jumalasta ja luottamaan kokonaan häneen. Joonatanin

ja Daavidin välinen ystävyys oli niinkään Jumalan sallimusta, joka koitui Israelin tulevan hallitsijan varjelukseksi. Tällä tavoin Jumala toteutti armon suunnitelmaansa sekä Daavidin että Israelin kansan hyväksi.

Saul ei kuitenkaan pysynyt kauan ystävällisenä Daavidille. Kun he palasivat yhdessä filistealaisia vastaan käymästään taistelusta, »menivät naiset kaikista Israelin kaupungeista laulaen ja karkeloiden kuningas Saulia vastaan, riemuiten, vaskirumpuja ja kymbaaleja lyöden». Toinen ryhmä viritti laulun: »Saul voitti tuhat», johon toinen vuorollaan vastasi: »Mutta Daavid kymmenen tuhatta.» Tällöin tunkeutui kateuden pahahenki kuninkaan sydämeen. Hän suuttui siitä, että Israelin naiset ylistivät laulullaan Daavidia enemmän kuin häntä. Sen sijaan että olisi hälventänyt mielestään nämä kateelliset ajatukset, hän ilmaisi luonteensa heikkouden ja huudahti: »Daavidille he antavat kymmenen tuhatta, ja minulle he antavat tuhat; nyt puuttuu häneltä enää vain kuninkuus.»

Eräänä Saulin luonteen suurena puutteena oli se, että hän halusi kovin mielellään saada osakseen tunnustusta. Tämä halu vaikutti ratkaisevasti hänen tekoihinsa ja ajatuksiinsa; hän toivoi aina, että häntä kiitettäisiin ja keuhuttaisiin. Kansansuosio riitti määräämään hänen käsityksensä oikeasta ja väärästä. Kukaan ei ole turvattu eläessään vain toisten mieliksi tavoittelematta ensin Jumalan hyväksymistä. Kunnianhimoisena Saul halusi ihmisten asettavan hänet etusijalle, ja kuunnellessaan tätä ylistyslaulua kuningas vakuuttui mielessään siitä, että Daavid voittaisi kansan puolelleen ja pääsisi hallitsemaan hänen sijastaan.

Saul päästi kateuden myrkyttämään mielensä. Vaikka profeetta Samuel oli opettanut hänelle, ettei kukaan voisi estää Jumalaa toteuttamasta mitä tahansa suunnitelmaansa, kuningas osoitti olevansa täysin tietämätön Jumalan suunnitelmista ja voimasta. Israelin hallitsija kohdisti oman tahtonsa Kaikkivaltiaan tahtoa vastaan. Hallitessaan Israelin valtakuntaa Saul ei ollut oppinut, että hänen olisi pitänyt hallita myös omaa mieltään. Hän jätti järkensä mielijohteiden hallintaan, kunnes raivoisa intohimo tempaisi hänet valtaansa. Hän sai raivonpuus-
kia, joiden vallassa hän oli valmis tappamaan jokaisen, joka

Patriarkat ja profeetat

uskalsi vastustaa hänen tahtoaan. Raivokohtausten jälkeen hän vaipui taas synkkämieliseen itsensä halveksimiseen, ja tunnonvaivat raastoivat hänen sieluaan.

Hän kuunteli mielellään Daavidin kanteleensoittoa, joka tuntui saavan pahan hengen poistumaan ainakin vähäksi aikaa. Mutta eräänä päivänä, kun nuorukainen jälleen palveli häntä ja näppäili sulosointuja kanteleestaan Jumalaa ylistävän laulunsa säestykseksi, Saul sinkosi äkkiä keihäänsä kohti soittajaa aikoen ottaa hänet hengiltä. Jumala varjeli kuitenkin Daavidia. Hän pääsi vahingoittumattomana pakenemaan hurjistuneen kuninkaan raivoa.

Sitä mukaa kuin Saulin viha Daavidia kohtaan yltyi, hän alkoi yhä kiihkeämmin vaania tilaisuutta hänen tappamiseensa, mutta kaikki hänen Herran voideltua vastaan laatimansa suunnitelmat raukesivat tyhjiin. Saul jättäytyi häntä hallitsevan pahan hengen valtaan, mutta Daavid luotti Häneen, joka on suuri neuvossa ja voimallinen auttamaan. »Herran pelko on viisauden alku» (Sanani. 9: 10), ja Daavid rukoili alati Jumalaa, että voisi kaikessa noudattaa hänen tahtoaan.

Vapautuakseen kilpailijastaan kuningas »toimitti hänet luotansa ja teki hänet tuhannenpäämieheksi. — Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Daavidia.» Kansa havaitsi piankin, että Daavid oli pätevä ja hoiti kaikki hänelle uskotut tehtävät viisaasti ja taitavasti. Tämän nuoren miehen neuvot olivat viisaita ja tahdikkaita, ja niiden seuraaminen osoittautui turvalliseksi. Sen sijaan Saulin ratkaisut olivat ajoittain epäluotettavia, eivätkä hänen päätöksensä olleet viisaita.

Vaikka Saul aina kärkkyikin tilaisuutta Daavidin tuhoamiseen, hän silti pelkäsi häntä, koska Herra niin ilmeisesti oli hänen kanssaan. Daavidin nuhteeton luonne vain kiihdytti kuninkaan vihaa, jolle jo Daavidin elämä ja läsnäolokin tuntui olevan moitteeksi, koska se niin jyrkästi poikkesi edukseen hänen omasta luonteestaan. Kateus teki Saulin onnettomaksi ja hänen nöyrän alamaisensa elämän uhatuksi. Miten sanomattoman paljon paha onkaan tämä huono luonteenpiirre aikaansaanut maailmassamme! Saulin sydämessä oli samaa vihollisuutta, mikä syttyi Kainissa hänen veljeään Aabelia vastaan, koska Aabe-

Iin teot olivat vanhurskaat ja Jumala hyväksyi hänet, ja hänen omat tekonsa olivat pahat eikä Herra voinut siunata häntä. Kauteus juontuu ylpeydestä, ja mieleen pesiytyneenä se johtaa vihaan ja lopulta koston ja murhaan. Saatana ilmaisi oman luonteensa kiihottamalla Saulin vihaamaan raivoisesti sellaista, joka ei koskaan ollut tehnyt hänelle mitään pahaa.

Kuningas piti tarkoin silmällä Daavidia toivoen pääsevänsä saattamaan hänet häpeään jonkin tahdittomuuden tai harkitsemattomuuden perusteella. Hän katsoi voivansa olla tyytyväinen vasta saatuaan nuorukaisen surmatuksi, niin että kansakin pitäisi hänen pahaa tekoaan oikeutettuna. Hän viritti ansan Daavidille kehottamalla tätä kiihdyttämään sotaa filistealaisia vastaan ja lupaamalla hänelle palkkioksi urhoollisuudestaan vanhimman tyttärensä. Tähän tarjoukseen Daavid vastasi vaatimattomasti: »Mikä minä olen, mikä on minun elämäni ja mikä on isäni suku Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi?» Mutta kuningas ilmaisi taas vilpillisyytensä antamalla prinsessan vaimoksi toiselle.

Saul sai toisen tilaisuuden juonitella kilpailijaansa vastaan, kun hänen nuorin tyttärensä Miikal rakastui Daavidiin. Tälle tarjottiin nyt Miikalin kättä sillä ehdolla, että hän esittäisi todisteen tietyn vihollismäärän surmaamisesta. »Saul ajatteli kaataa Daavidin filistealaisten käden kautta», mutta Jumala suojeli palvelijaansa. Daavid palasi taistelusta voittajana ja pääsi kuninkaan vävyksi. »Saulin tytär Miikal rakasti häntä», ja raivostunut kuningas huomasi salahankkeensa vain korottaneen hänet, jonka hän halusi tuhota. Hän oli nyt entistä varmempi siitä, että tämä oli se mies, jonka Herra oli sanonut olevan häntä parempi ja joka nousisi valtaistuimelle hallitsemaan Israelia hänen sijastaan. Luopuen kaikesta teeskentelystään hän käski Joonatania ja hovin palvelijoita surmaamaan sen, jota hän vihasi.

Joonatan ilmaisi kuninkaan aikeen Daavidille ja pyysi tätä pü-loutumaan niin kauaksi aikaa, että hän saisi pyydetyksi isäänsä säästämään Israelin vapauttajan hengen. Hän esitti kuninkaalle, mitä Daavid oli tehnyt pelastaakseen kansakunnan maineen ja jopa olemassaolon, ja joka surmaisi sen, jota Jumala oli käyttänyt lyömään hajalle heidän vihollisensa, syyllistyisi hirveään rikokseen. Tämä kosketti kuninkaan omaatuntoa, ja hänen sy-

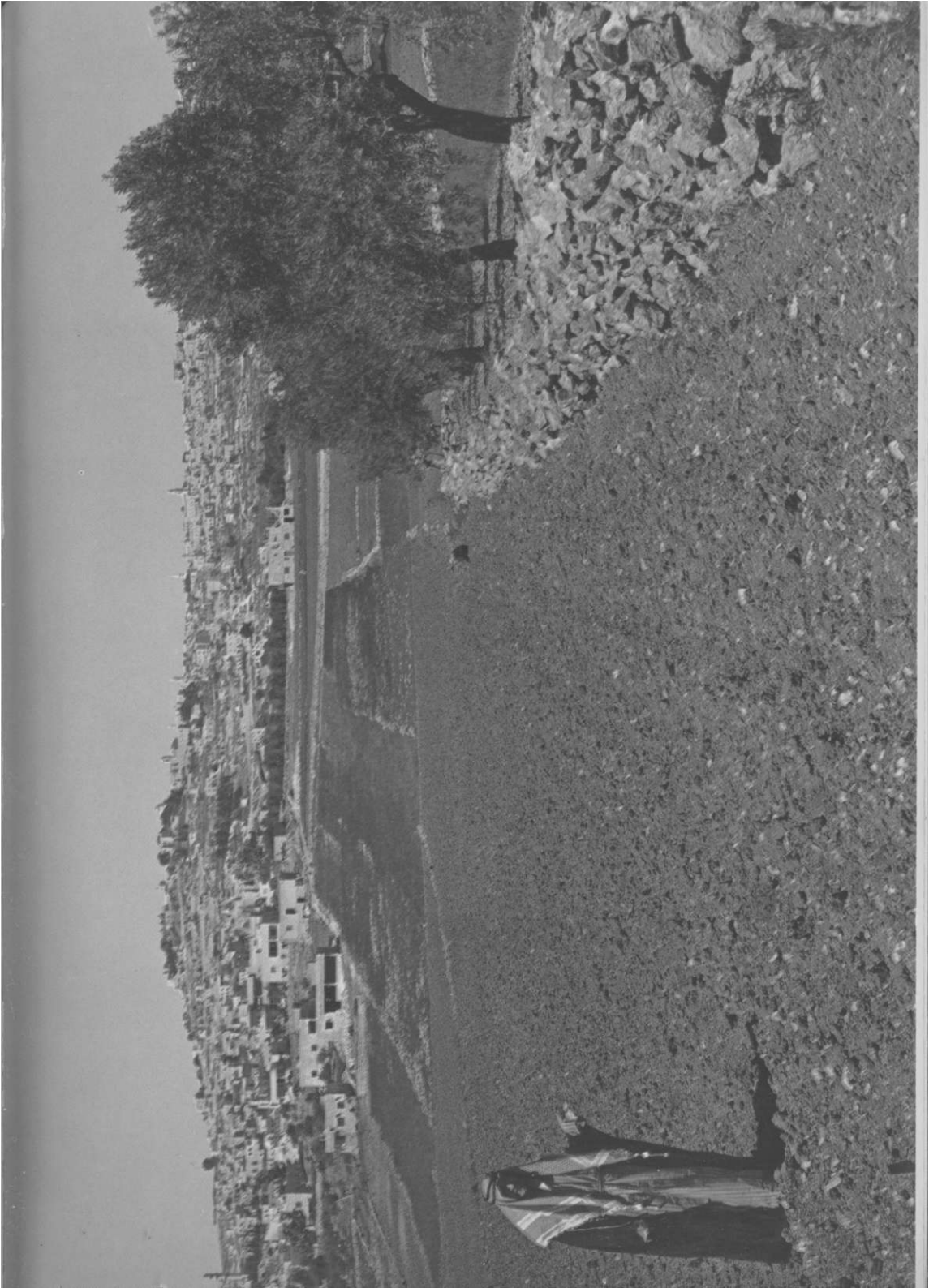
Patriarkat ja profeetat

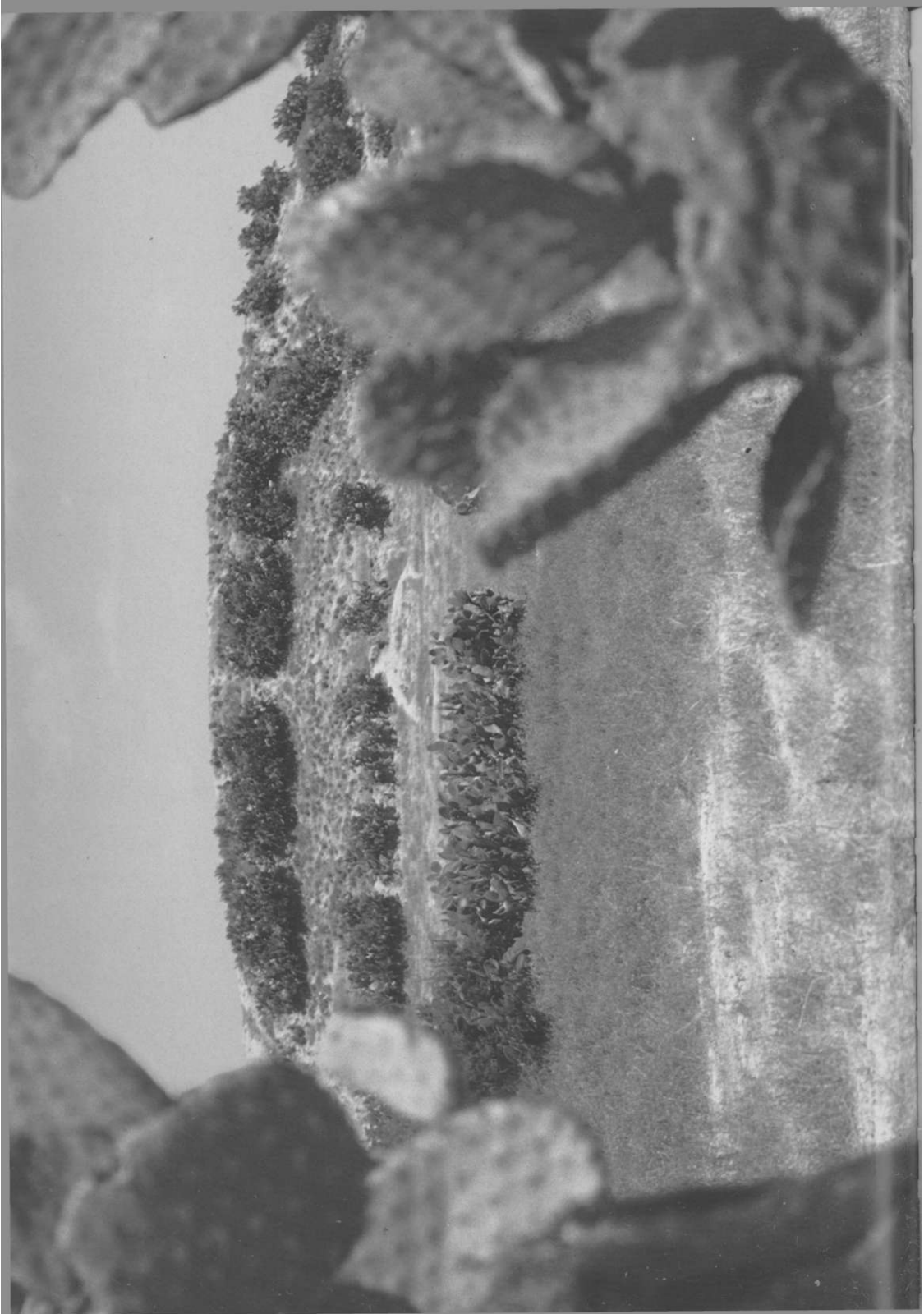
dämensä heltyi. »Ja Saul vannoi: 'Niin totta kuin Herra elää, häntä ei surmata.'» Daavid tuotiin Saulin luo, ja hän palveli hovissa entiseen tapaan.

Kun israelilaisten ja filistealaisten välillä syttyi jälleen sota, oli Daavid johtamassa joukkojaan vihollista vastaan. Heprealaiset saivat suuren voiton, ja kansa ylisti hänen viisauttaan ja sankaruuttaan. Tämä lisäsi vain Saulin katkeruutta häntä kohtaan. Nuoren miehen taas kerran soittaessa kanneltaan kuninkaalle koko palatsin kaikuessa sen sulosoinnuista valtasi vihan puuska Saulin ja hän sinkosi keihään Daavidia kohti aikoen sillä naulita soittajan seinään. Mutta Herran enkeli työnsi kuolettavan aseensa sivuun. Daavid pääsi pakenemaan kotiinsa. Saul lähetti paikalle miehiä väijymään ja aamulla hänen ulos tullessaan tappamaan hänet.

Mutta Miikal ilmoitti Daavidille isänsä aikeen. Hän kehotti miestä pakenemaan henkensä edestä ja laskemalla hänet alas ikkunasta auttoi häntä pääsemään pakoon. Daavid pakeni Samuelin luo Raamaan, ja kuninkaan epäsuosioon joutumista pelkäämättä profeetta otti hänet hoiviinsa. Samuelin koti oli rauhallinen paikka verrattuna kuninkaallisen palatsin hälinään. Täällä kukkuloiden keskellä kunnioitettu Herran palvelija jatkoi toimintaansa, Hänellä oli seurassaan joukko näkijöitä, jotka tutkivat tarkoin Jumalan tahtoa ja kuuntelivat kunnioittavasti Samuelin suullista opetusta. Arvokkaita olivat nekin opetukset, joita Daavid sai tältä Israelin opettajalta. Daavid ei uskonut, että Saul tohtisi lähettää joukkojaan tunkeutumaan tähän pyhään paikkaan, mutta synkkämieliselle ja epätoivoiselle kuninkaalle ei mikään paikka näyttänyt enää olevan pyhä. Daavidin oleskelu Samuelin luona herätti kuninkaassa kateutta, ja hän pelkäsi koko Israelin kunnioittaman Jumalan profeetan käyttävän vaikutusvaltaansa Saulin kilpailijan hyväksi. Saatuaan tiedon Daavidin olinpaikasta kuningas lähetti miehiä noutamaan hänet Gibeaan, missä hän aikoi toteuttaa murha-aikeensa.

Matkaan lähtevien sanansaattajien tarkoituksena oli Daavidin surmaaminen, mutta Saulia korkeampi piti heitä valvonnassaan. Näkymättömät enkelit kohtasivat heidät samoin kuin Bileamin, kun tämä oli menossa kiroamaan Israelia. Miehet alkoivat lausua profeettallisia ennustuksia tulevista tapahtumista ja

ylistivät Herran kunniaa ja majesteettiutta. Näin Jumala teki tehottomaksi ihmisen vihan ja ilmaisi pahuutta hillitsevän voimansa sulkemalla palvelijansa enkelten suojaan.

Saul sai tästä tiedon odottaessaan innokkaasti saavansa Daavidin valtaansa. Mutta sen sijaan, että olisi tulkinut tämän Jumalan nuhteeksi, hän suuttui entistä enemmän ja lähetti toiset miehet asialle. Nämäkin Jumalan Henki otti valtaansa ja sai heidät profetoimaan yhdessä edellisen ryhmän kanssa. Kuningas lähetti vielä kolmannen ryhmän, mutta sen tavattua profeettain joukon senkin jäsenet joutuivat jumalallisen vaikutuksen alaisiksi ja niin hekin profetoivat. Silloin Saul päätti lähteä itse, sillä hänen kiivas vihansa oli yltynyt hillittömäksi. Hän päätti ettei enää jäisi odottamaan mitään uutta tilaisuutta Daavidin surmaamiseen. Niin pian kuin hän vain saisi hänet näkyviinsä, hän tappaisi hänet omin käsin seurauksista välittämättä.

Mutta Jumalan enkeli kohtasi hänet matkalla ja otti hänet valvontaansa. Jumalan Henki piti häntä vallassaan, ja hän jatkoi matkaansa rukoillen ääneen Jumalaa, väliin ennustaen ja laulaen pyhiä sävelmiä. Hän ennusti Messiaasta, joka tulisi maailman Lunastajana. Saavuttuaan profeetan kotiin Raamaan hän riisui ne vaatteensa, jotka ilmaisivat hänen asemansa, ja makasi koko sen päivän ja yön Samuelin ja hänen oppilaidensa edessä jumalallisen Hengen vaikutuksen alaisena. Paikalle kokoontui väkeä ihmettelemään outoa näkyä, ja tästä kuninkaan tapauksesta kerrottiin laajalti. Näin tuli jälleen, hänen hallituskautensa lähestyessä loppuaan, sananparreksi Israelissa se että Saulkin oli profeettain joukossa.

Vainoojan hanke raukesi taas tyhjiin. Hän vakuutti Daavidille pysyvänsä nyt sovussa hänen kanssaan, mutta Daavid ei enää juuri luottanut kuninkaan katumukseen. Hän käytti tätä tilaisuutta paetakseen ennen kuin kuningas muuttaisi taas mieltään kuten ennenkin. Mutta hänen mieltään ahdisti, sillä hän halusi vielä kerran tavata ystävänsä Joonatanin. Tietoisena syyttömydestään hän hakeutui kuninkaan pojan luo ja esitti hänelle mitä liikuttavimman vetoomuksensa. »Mitä minä olen tehnyt», hän kysyi. »Mitä vääryyttä, mitä syntiä minä olen tehnyt sinun isääsi vastaan, kun hän väijyy henkeäni?» Joonatan uskoi, että isä oli muuttanut mielensä eikä enää aikonut surmata Daavidia. Ja

Patriarkat ja profeetat

Joonatan sanoi hänelle: »Pois se! Et sinä kuole. Katso, isäni ei tee mitään, suurta eikä pientä, ilmoittamatta minulle. Miksi sitten isäni salaisi minulta tämän? Ei ole niin.» Jumalan voiman merkittävän ilmauksen jälkeen Joonatan ei voinut uskoa, että hänen isänsä enää tahtoisi vahingoittaa Daavidia, koska se merkitsisi jo avointa kapinaa Jumalaa vastaan. Mutta sekään ei saanut Daavidia vakuuttuneeksi. Kovin vakavana hän vakuutti Joonatanille: »Niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät: on vain askel minun ja kuoleman välillä.»

Uudenkuun aikaan vietettiin Israelissa pyhää juhlaa. Tämä juhla osui Daavidin ja Joonatanin keskustelua seuranneeksi päiväksi. Tässä juhlassa odotettiin näiden molempien nuorten miesten istuvan kuninkaan pöydässä, mutta Daavid pelkäsi olla saapuvilla, ja niin järjestettiin asia niin, että hän kävisi tapaamassa veljiään Beetlehemissä. Palattuaan hänen piti kätkeytyä kedolle lähelle juhlapaikkaa. Koska hän oli ollut kolme päivää poissa kuninkaan näkyvistä, Joonatan ottaisi selvää sen vaikutuksesta Sauliin. Jos tämä kyselisi lisäksi pojan poissaolon syytä, Joonatanin tuli kertoa hänen menneen kotiinsa osallistuakseen isänsä suvun uhrijuhlaan. Ellei kuningas siitä mitenkään ärhentyisi vaan sanoisi: »Hyvä on», silloin Daavidin olisi turvallista palata hoviin. Mutta jos hän raivostuisi hänen poissaolostaan, Daavidin olisi parasta paeta.

Juhlan ensimmäisenä päivänä kuningas ei kysellyt mitään Daavidin poissalon johdosta, mutta kun hänen paikkansa oli tyhjä toisenakin päivänä, hän kysyi: »'Miksi ei lisäksi poika ole eilen eikä tänään tullut aterialle?' Joonatan vastasi Saulille: 'Daavid pyysi minulta, että saisi mennä Beetleheemiin; hän sanoi: »Salli minun mennä, sillä meillä on suvun teurasuhrin kaupungissa, ja veljeni itse on käskenyt minut sinne; jos minä siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin päästä minut katsomaan veljiäni.» Sentähden hän ei ole tullut kuninkaan pöytänsä.» Tämän kuultuaan Saul vihastui hillittömästi. Hän väitti, että niin kauan kuin Daavid oli elossa, Joonatan ei pääsisi Israelin valtaistuimelle, ja hän vaati, että Daavid noudettaisiin heti surmattavaksi. Joonatan koetti jälleen puhua ystävänsä puolesta: »Miksi hänet on surmattava? Mitä hän on tehnyt?» Tämä vetoamus vain kiihdytti kuninkaan raivon entistä saatanallisem-

maksi, ja niin hän sinkautti Daavidin surmaksi aiotun keihäänsä omaa poikaansa kohti.

Kun prinssi suruissaan ja harmissaan poistui kuninkaan luota, hän ei ollut enää juhlan vieraana. Murheissaan hän asteli sovitulle paikalle, jossa Daavidin oli määrä saada tietää, mitä kuningas aikoi tehdä hänelle. Ystävykset lankesivat toistensa kaulaan ja itkivät katkerasti. Kuninkaan raivoisa intohimo synkensi nuorten miesten elämän, niin että he olivat pakahtua suruunsa. Heidän erotessaan toisistaan Daavidin korviin jäivät kaikumaan Joonatanin jäähyväissanat: »Mene rauhassa. Niin on, kuin me molemmat olemme vannoneet Herran nimeen ja sanoneet: 'Herra on todistaja meidän välillämme, minun ja sinun, ja minun jälkeläisten ja sinun jälkeläistesi välillä iankaikkisesti.'»

Kuninkaan poika palasi Gibeaan, ja Daavid kiiruhti Benjaminin heimolle kuuluvaan Noobin kaupunkiin, jonne matkaa oli vain muutama kilometri. Pyhäkkö oli siirretty sinne Siilosta, ja ylipappi Ahimelek suoritti siellä palvelustaan. Daavid ei osannut hakea itselleen pakopaikkaa muualta kuin Jumalan palvelijan luota. Pappi katseli häntä hämmästyneenä, koska hän saapui paikalle kovassa kiireessä ja näköjään yksin ja kasvoiltaan kovin huolestuneen ja surullisen näköisenä. Hän kyseli tulijan asiaa. Nuori mies sai alituisen pelätä ilmituloa ja turvautui äärimmäisessä hädässään valheeseen. Hän kertoi papille, että kuningas oli lähettänyt hänet salaiselle ja hyvin kiireiselle asialle. Näin hän ilmaisi heikon uskonsa Jumalaan, ja hänen syntinsä aiheutti ylipapin kuoleman. Jos Ahimelek olisi saanut kuulla, miten asiat todella olivat, hän olisi osannut väistää kuoleman. Jumala vaatii, että totuudellisuus on tunnusomaista hänen kansalleen suurimmankin vaaran hetkellä. Daavid pyysi papilta viittä leipää. Jumalan miehen hallussa ei ollut muuta kuin Herralle pyhitettyä leipää, mutta Daavidin onnistui hälvittää hänen epäröintinsä ja saada leipää nälkänsä tyydykkeeksi.

Mutta nyt ilmaantui uusi vaara. Jumalanpalveluksen paikassa sattui olemaan lupauksiaan täyttämässä Saulin paimenten päämies Doog, joka oli kääntynyt heprealaisten uskoon. Nähdessään tämän miehen Daavid päätti lähteä etsimään jotakin muu-

Patriarkat ja profeetat

ta turvapaikkaa ja hankkia itselleen aseensa, jolla voisi puolustaa itseään tarpeen tullen. Hän pyysi Ahimelekiltä miekkaa ja sai kuulla, ettei tällä ollut muuta kuin Goljatin miekka, jota oli säilytetty muistona pyhäkössä. Silloin Daavid sanoi: »Ei ole toista sen vertaista; anna se minulle.» Hän tunsu rohkaistuvansa tarttuessaan miekkaan, jota hän oli käyttänyt kaataessaan filistealaisten sotaurhon.

Daavid pakeni Gatin kuninkaan Aakiin luo, koska hänestä oli turvallisempaa oleilla kansansa vihollisten parissa kuin Saulin valta-alueella. Mutta Aakiille kerrottiin että Daavid oli se mies, joka vuosia aikaisemmin oli lyönyt filistealaisten parhaan soturin kaksintaistelussa; ja nyt oli Israelin vihollisilta turvaa etsinyt joutunut suureen vaaraan. Mutta tekeytymällä mielipuoleksi hänen onnistui pettää vihollisensa ja päästä pakoon.

Daavidin ensimmäinen virhe oli se, ettei hän luottanut Jumalaan Noobissa, ja toinen oli hänen vilpillisyytensä Aakiin luona. Daavidissa oli ilmennyt jaloja luonteenpiirteitä, ja hänen siveellinen kunnollisuutensa oli saattanut hänet kansan suosioon. Mutta joutuessaan koetuksiin hän menetti hetkeksi uskonsa ja osoitti inhimillisen heikkoutensa. Hän piti jokaista miestä vakoojana ja petturina. Vaikeassa tilanteessa Daavid oli kiinnittänyt uskon katseensa lujasti Jumalaan ja voittanut filistealaisen jättiläisen. Hän uskoi Jumalaan ja toimi hänen nimessään. Mutta jouduttuaan takaa-ajetuksi ja vainotuksi hän suuressa ahdingossa miltei menetti taivaallisen Isänsä näkyvistään.

Kuitenkin Daavid sai tästä kokemuksesta hyvän opetuksen. Se auttoi häntä huomaamaan, miten heikko hän oli ja miten välttämätöntä hänen oli aina nojautua Jumalaan. Oi miten kallisarvoista onkaan Jumalan Hengen suloinen vaikutus, joka tulee masentuneiden tai epätoivon joutuneiden osaksi rohkaisten arkoja, vahvistaen heikkoja ja auttaen Herran koeteltuja palvelijoita rohkaistumaan! Oi minkälainen Jumala meillä onkaan, kun hän niin hellästi kohtelee erehtyviä ja vastoinkäymisten tullen jaksaa olla niin kärsivällinen ja jonkin suuren surun valtaan joutuessamme niin lempeän rakastava!

Aina kun Jumalan lapset epäonnistuvat, syynä on heidän uskon puutteensa. Silloin kun varjot peittävät sielun ja tarvitsemme valoa ja opastusta, meidän on katsottava ylöspäin; pi-

meiden tuolla puolen on valoisaa. Daavidin ei olisi pitänyt hetkeksikään lakata luottamasta Jumalaan. Hänellä oli kyllin syytä luottaa häneen: hän oli Herran voideltu, ja vaarojen keskellä Jumalan enkelit olivat suojelleet häntä. Häntä oli rohkaistu tekemään sankaritekoja. Jos hän olisi lakannut ajattelemasta sitä täpärää tilannetta mihin oli joutunut ja olisi ajatellut Jumalan voimaa ja valtasuuruutta, hän olisi pysynyt tyynenä kuoleman varjojen keskellä ja olisi luottavasti voinut toistaa Herran lupauksen: »Vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju» (Jes. 54: 10).

Saulin takaa-ajamana Daavid etsi turvapaikkaa Juudan vuoristosta. Hänen onnistui paeta Adullamin luolaan, jota vähäisinkin voimin saattoi puolustaa suurtakin vihollisjoukkoa vastaan. »Ja kun hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe kuuluivat sen, tulivat he sinne hänen luoksensa.» Daavidin kotiväki ei voinut tuntea oloaan turvatuksi tietäessään, että Saul saattoi milloin tahansa kohdistaa epäoikeudenmukaiset epäluulonsa heihin vain sen perusteella, että he olivat Daavidin sukulaisia. He olivat nyt varmistuneet siitä — ja se alkoi olla jo yleisesti tunnettua Israelissa — että Jumala oli valinnut Daavidin kansansa tulevaksi hallitsijaksi. Niinpä he uskoivat olevansa hänen luonaan paremmassa turvassa, vaikka hän olikin pakolaisena yksinäisessä luolassa, kuin kateellisen kuninkaan hulluuden ja uhan alaisina.

Adullamin luolassa oleskelevien perheenjäsenten kesken vallitsi myötätuntoisen sopuisa ja lämminhenkisen rakkauden ilmapiiri. Lisäin poika saattoi virittäytyä kanneltaan näppäillen laulamaan: »Katso, kuinka hyvää ja suloista on, että veljekset sovussa asuvat!» (Ps. 133: 1). Hän oli joutunut kokemaan epäluottamuksen katkeruutta omien veljiensäkin taholta, ja kun epäsope oli nyt vaihtunut täyteen sopuun, se ilahdutti hänen mieltään pakomatalla oltaessa. Tähän aikaan Daavid sepitti psalmin viisikymmentäseitsemän.

Ennen pitkää Daavidin joukkoon liittyi sellaisia, jotka halusivat välttyä joutumasta kuninkaan harjoittaman kiristyksen uhreiksi. Monet olivat menettäneet luottamuksensa Israelin hallitsijaan, sillä he saattoivat havaita, ettei hän ollut enää Juma-

Patriarkat ja profeetat

lan Hengen johdossa. Ja niin Daavidin turviin kokoontui »kai-kenlaista ahdingossa olevaa, velkaantunutta ja katkeroitunutta väkeä, ja hän rupesi heidän päämiehekseen. Näin liittyi häneen noin neljäsataa miestä.» Daavidilla oli tässä nyt oma pieni valtakuntansa, jossa vallitsi kuri ja järjestys. Mutta vuoriston suojassakaan hän ei tuntenut oloaan läheskään turvalliseksi, sillä hän sai sinne jatkuvasti viestejä siitä, ettei kuningas ollut luopunut murhahankkeistaan.

Daavid löysi vanhemmilleen turvapaikan Mooabin kuninkaan luota, ja sen jälkeen hän itse siirtyi Herran profeetan varoittamana luolasuojastaan Heretin metsään. Nämä Daavidin vaiheet eivät olleet tarpeettomia eivätkä hyödyttömiä. Hän sai Jumalalta kurinalaista opetusta, joka teki hänestä sekä viisaan joukkojen johtajan että armollisen kuninkaan. Pakolaisryhmänsä johdossa hän harjaantui siihen tehtävään, jota hoitamaan Saul oli tulossa täysin kelvottomaksi murhahimonsa ja sokean kiihkonsa takia. Ihmisten ei ole mahdollista poiketa Jumalan ohjeista ja silti pysyä niin tyylinä ja viisaina, että voisivat toimia oikeudenmukaisesti ja harkitsevasti. Pelottavinta ja toivottominta mielettömyyttä on ihmisviisauden noudattaminen vailla Jumalan viisauden opastusta.

Saul oli valmistautunut saamaan Daavidin satimeen ja vangituksi hänen ollessaan Adullamin luolassa, ja kun kävi ilmi, että Daavid oli poistunut siitä turvapaikastaan, se sai kuninkaan raivoihinsa. Hän ei voinut käsittää, miten Daavid saattoi pakoilla häntä muutoin kuin sellaisten pettureiden avulla, jotka hänen omasta leiristään veivät lisäin pojalle tietoja hänen lähestymisestään ja aikeistaan.

Hän vakuutti neuvonantajilleen, että häntä vastaan oli suunnattu salaliitto, ja lupaamalla runsaita lahjoja ja korkeita virkoja hän lahjoi heidät ilmaisemaan, ketkä hänen kansastaan olivat ystäväystyneet Daavidin kanssa. Edomilainen Dooeg ryhtyi ilmiantajaksi. Kunnianhimoisena ja ahneena sekä vihaisena papille, joka oli nuhdellut häntä synnistä, Dooeg kertoi Daavidin käyneen Ahimelekin luona. Hän esitti asian siinä valossa, että sai Saulin vihastumaan Jumalan mieheen. Tuon helvetistä syntyneen pahanillisen kielen sanat kiihdyttivät Saulin mielen pahimpia intohimoja, kunnes hän raivonsa vimmassa käski tuhota

papin koko perheen. Hirvittävä käsky toteutettiin. Kuninkaan määräyksestä Dooeg surmasi omin käsin Ahimelekin ja koko hänen isänsä suvun »kahdeksankymmentä viisi pellavakasukkaa kantavaa miestä».

»Myös pappiskaupungin Noobin asukkaat hän surmasi miekan terällä, sekä miehet että naiset, sekä lapset että imeväiset; jopa raavaat, aasit ja lampaatkin.» Näin saattoi Saul menetellä ollessaan saatanan valvonnassa. Kun Jumala oli ilmoittanut amalekilaisten täyttäneen syntimittansa ja käski hänen hävittää heidät perin pohjin, hän katsoi olevansa liian sääliväinen toimeenpanemaan jumalallista tuomiota. Mutta nyt hän Jumalan käskemättä ja saatanan ohjauksessa saattoi surmata Herran papit ja hävittää Noobin asukkaat. Näin turmeltu ihminen mieleltään hyljättyään Jumalan johdatuksen.

Tämä teko herätti kauhua koko Israelissa. Tämän tihutyön oli aikaansaanut heidän valitsemansa kuningas, ja hän oli vain toiminut Jumalaa pelkäämättömien pakanakuninkaiden tavoin. Arkki oli vielä heidän keskuudessaan, mutta papit, joilta he olivat kysyneet neuvoa, oli surmattu miekan terällä. Mitähän tästä vielä seuraisi?

65.

DAAVIDIN JALOMIELISYYS

Saulin toimeenpanemasta Herran pappien kammottavasta teurastuksesta »ainoastaan yksi Ahimelekin, Ahitubin pojan, poika, nimeltä Ebjatar, pelastui ja pakeni Daavidin luo. Ja Ebjatar kertoi Daavidille, että Saul oli tappanut Herran papit. Niin Daavid sanoi Ebjatarille: 'Minä ymmärsin jo silloin, että edomilainen Doog, kun hän oli siellä, oli ilmaiseva sen Saulille. Minä olen syypää koko sinun isäsi suvun, joka hengen, kuolemaan. Jää minun luokseni, älä pelkää; sillä joka väijyy sinun henkeäsi, se väijyy minun henkeäni. Minun luonani sinä olet turvassa.'»

Kuningas ajoi yhä takaa Daavidia, niin ettei tämä löytänyt itselleen mistään lepopaikkaa eikä turvaa. Kegilassa hänen urhea väkensä pelasti kaupungin joutumasta filistealaisten valtaan, mutta edes näiden vapauttamiensa parissa he eivät olleet turvassa. Kegilasta he siirtyivät Siifin erämaahan.

Tähän aikaan, jolloin Daavidin elämässä oli niin harvoja ilon aiheita, hän riemastui kun hänen luokseen saapui yllättäen Joonatan, joka oli saanut tiedon hänen olinpaikastaan. Kallisarvoisia olivat ne hetket, jotka nämä ystävykset saivat olla toistensa seurassa. He kertoivat toisilleen kokemuksistaan, ja Joonatan rohkaisi Daavidia sanomalla: »Älä pelkää; sillä minun isäni Saulin käsi ei ole tappava sinua, vaan sinusta tulee Israelin kuningas, ja minä tulen olemaan lähinnä sinua. Myös minun isäni Saul tietää kyllä sen.» Kun he puhelivat siitä, miten ihmeellisesti Jumala oli johdattanut Daavidia, se valoi takaa-ajetun pakolai-

sen mieleen uutta rohkeutta. »Sitten he molemmat tekivät liiton Herran edessä. Ja Daavid jäi Hoorekseen, mutta Joonatan palasi kotiinsa.»

Joonatanin käynnin jälkeen Daavid ylläpiti rohkeuttaan ylistyslauluilla ja näppäillen säestykseksi kanneltaan laului:

»Heraan minä turvaan;
kuinka te sanotte minulle:
'Paetkaa vuorellesse niinkuin linnut!
Sillä katso, jumalattomat jännittävät jousensa,
ovat panneet nuolensa jänteelle
oikeamielisiä pimeässä ampuaksensa.
Kun peruspylväät murretaan maahan,
mitä voi vanhurskas tehdä?'
Herra pyhässä temppelissänsä,
Herra, jonka istuin on taivaassa —
hänen silmänsä näkevät,
hänen katseensa tutkii ihmislapset;
Herra tutkii vanhurskaat,
mutta jumalattomia ja niitä, jotka vääryyttä rakastavat,
hänen sielunsa vihaa.»

Ps. 11: 1—5.

Siifiläiset, joiden erämaa-alueelle Daavid siirtyi Kegilasta, lähettivät sanan Saulille Giberaan ilmoittaen tietävänsä Daavidin piilopaikan ja opastavansa kuninkaan sinne. Mutta Daavidia varoitettiin heidän aikeestaan, ja hän vetäytyi uuteen kätköpaikkaan Maaonin ja Kuolleen meren väliseen vuoristoon.

Jälleen Saulille ilmoitettiin: »'Katso, Daavid on Een-Gedin erämaassa'. Niin Saul otti kolmetuhatta valiomiestä koko Israelista ja meni etsimään Daavidia ja hänen miehiään Kauriskallioiden itäpuolelta.» Daavidilla oli mukanaan vain kuusisataa miestä, kun Saul tuli häntä vastaan kolmen tuhannen miehen voimalla. Eräässä syrjäisessä luolassa lisäin poika oli miehineen odottamassa, mitä Jumala neuvoisi heitä tekemään. Saulin noustessa joukkoineen vuorille hän sattui poikkeamaan aivan yksin juuri siihen luolaan, jonka perällä Daavid miehineen istui. Tällöin Daavidin miehet yllyttivät johtajaansa surmaamaan Saulin. He katsoivat Jumalan itsensä antaneen kuninkaan, heidän viha-

Patriarkat ja profeetat

miehensä, heidän käsiinsä, jotta he voisivat tuhota hänet. Daavid oli kiusattu yhtymään tähän käsitykseen, mutta tunsu omantuntonsa varoittavan: »Älä satuta kättäsi Herran voideltuun.»

Daavidin miehet eivät vielä kukaan halunneet päästää Saulia poistumaan rauhassa, vaan muistuttivat päällikölleen Jumalan sanoneen: »Minä annan vihamieheni sinun käsiisi, tehdäkseen hänelle, mitä hyväksi näet.» Ja Daavid nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin viitan liepeestä.» Mutta myöhemmin hänen omantuntonsa soimasi häntä jopa kuninkaan vaatteen turmelemisesta.

Kun Saul nousi ja poistui luolasta jatkamaan etsintäänsä, hän kuuli yllätykseksen jonkun huutavan: »Minun Herrani, kuningas!» Hän kääntyi nähdäkseen, kuka häntä näin puhutteli, ja kas, lisäksi poikahan siinä oli, mies, jota hän niin kauan oli tavoitellut tappaakseen hänet. Kunnioittavasti kumartaen Daavid tunnusti hänet herrakseen. Sitten hän sanoi Saulille: »Miksi sinä kuuntelet ihmisten puhetta, jotka sanovat: 'Daavid hankkii sinulle onnettomuutta'? Katso, näethän nyt omin silmin, kuinka Herra tänä päivänä antoi sinut minun käsiini luolassa, mutta minä säästin sinut, vaikka minua neuvottiin tappamaan sinut; sillä minä ajattelin: 'Minä en satuta kättäni herraani; sillä hän on Herran voideltu'. Katso itse, isäni, katso tätä viittasi liepeen kappaletta, joka on minun kädessäni. Kun minä leikkasin sen sinun viittasi liepeestä enkä sinua tappanut, niin ymmärrä siitä ja näe, ettei minulla ole tekeillä mitään pahaa tai rikollista ja etten minä ole sinua vastaan rikkonut, vaikka sinä vainoat minua ottaaksesi minulta hengen.»

Kun Saul kuuli Daavidin sanat, häntä hävetti eikä hän voinut muuta kuin myöntää ne tosiksi. Hän liikuttui syvästi todetessaan miten täysin hän oli ollut sen miehen vallassa, jonka henkeä hän vainosi. Daavid seiso siinä hänen edessään tietoisena syyttömyydestään. Mieli lauhtuneena Saul huudahti: »Eikö se ole sinun äänesi, poikani Daavid?» Ja Saul korotti äänensä ja itki.» Sitten hän tunnusti Daavidille: »Sinä olet minua vanhurskaampi, sillä sinä olet tehnyt minulle hyvää, vaikka minä olen tehnyt sinulle pahaa. Sillä kun joku kohtaa vihollisensa, päästääkö hän hänet menemään rauhassa? Herra palkitkoon sinulle runsaasti sen, mitä olet tänä päivänä tehnyt minulle. Ja

katso, nyt minä tiedän, että sinä tulet kuninkaaksi ja että Israelin kuninkuus on pysyvä sinun kädessäsi.» Ja Daavid sopi Saulin kanssa, että kun näin kävisi, hän säästäisi Saulin perhettä eikä hävittäisi hänen nimeään suvusta.

Tuntien vanhastaan Saulin menneet vaiheet Daavid ei voinut luottaa kuninkaan vakuutuksiin eikä toivoa kauankaan pysyvän katuvalla mielellä. Niinpä hän Saulin lähtiessä kotiinsa jäi edelleenkin vuoriston tukikohtaansa.

Saatanan valtaan jättäytyneiden vihamielisyys Jumalan palvelijoita kohtaan vaihtuu aika ajoin sovinnolliseksi ja suopeaksi mielialaksi, mutta tämä muutos ei aina jää pysyväksi. Pahaa tarkoittavien tehtyä ja puhuttua pahoin Herran palvelijoita vastaan he toisinaan tuntevat syvästi olleensa väärässä. Herran Henki tekee työtään heissä, ja he nöyrtyvät Jumalan ja niiden edessä, joiden vaikutuksen he ovat koettaneet tehdä tyhjäksi, ja he saattavat suhtautua heihin nyt toisella tavalla. Mutta kun he jälleen kuuntelevat pahan kuiskeita, vanhat epäilykset heräävät taas eloon, ja he palaavat samaan käytäntöön, josta joksikin aikaa katuen luopuivat. Taas he puhuvat pahaa, syyttävät ja tuomitsevat mitä katkerimmin juuri niitä, joille he niin nöyrästi tunnustivat olleensa väärässä. Ja saatana pääsee käyttämään heitä tämän kokemuksen jälkeen paljon tehokkaammin, koska he ovat tehneet syntiä vastoin entistä parempaa tietoaan.

»Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui pitämään hänen välittäjäisiansa, ja he hautasivat hänet hänen kotipaikkaansa Raamaan.» Israelin kansa piti Samuelin kuolemaa korvaamattomana menetyksenä. Suuri ja hyvä profeetta ja etevä tuomari oli vaipunut hautaan, ja kansa suri häntä syvästi ja koko sydämeästään. Nuoruudestaan asti Samuel oli vaeltanut Israelin keskuudessa ehyin sydämin, ja vaikka Saul olikin valittu kuninkaaksi, Samuelin vaikutus säilyi voimakkaampana kuin hänen juuri profeetan uskollisuuden, kuuliaisuuden ja pyhittyneisyyden vuoksi. Raamatun mukaan hän jakoi oikeutta Israelille koko ikänsä.

Verratessaan Saulin ja Samuelin vaellusta toisiinsa kansa huomasi tehneensä virheen halutessaan itselleen kuningasta, jottei poikettaisi ympärillä olevien kansojen käytännöstä. Monet pitivät yhteiskunnan tilaa huolestuttavana, sillä uskonnonvas-

Patriarkat ja profeetat

täinen jumalattomuus lisääntyi nopeasti. Hallitsijan esimerkki vaikutti tietenkin laajalti, ja siksi Israelilla olikin syytä suruun, kun Samuel, Herran profeetta, oli kuollut.

Kansakunta oli menettänyt perustajansa ja pyhien koulujensa esimiehen, mutta sen lisäksi oli nyt poissa henkilö, jonka puoleen kansa oli tottunut kääntymään suurine huolineen ja joka aina kansan parasta ajatellen oli esittänyt sen asiat Jumalalle. Samuelin toimiessa kansan välimiehenä se oli tuntenut olonsa turvallisiksi, sillä »vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras» (Jaak. 5: 16). Nyt kansasta tuntui, että Jumala oli hylkäämässä heidät. Kuningas ei näyttänyt paljonkaan puuttuvan aivan hullusta. Oikeus oli vääristynyt, ja järjestys oli muuttunut sekavuudeksi. Jumala päästi iäkkään palvelijansa lepoon ajankohtana, jolloin sisäiset kiistat raastoivat kansakuntaa ja jolloin Jumalan tahdon mukaisia Samuelin neuvoja tunnuttiin tarvittavan eniten. Katkerin mielin saattoväki katseli hänen hiljaista lepopaikkaansa muistellen omaa mielettömyyttään, joka sai kansan hylkäämään hänet hallitsijanaan. Olihan hän ollut niin läheisessä yhteydessä taivaaseen, että näytti kytkevän koko Israelin Herran valtaistuimeen. Samuel oli opettanut heitä rakastamaan ja tottelemaan Jumalaa, mutta nyt hänen poistuttuaan kansa tunsii jääneensä saatanaan liittyneen kuninkaan armoille, joka erottaisi heidät Jumalasta ja taivaasta.

Daavid ei päässyt Samuelin hautajaisiin mutta suri häntä yhtä syvästi ja lämpimästi kuin uskollinen poika konsanaan häntä uhrautuvasti rakastanutta isäänsä. Hän tiesi, että Samuelin kuoleman jälkeen Saul jatkaisi toimintaansa entistä hillittömämmin, ja tunsii olevansa nyt turvattomampi kuin profeetan eläessä. Saulin huomion ollessa kiintyneenä Samuelin poismenon surmiseen Daavidille tarjoutui tilaisuus hakeutua parempaan turvapaikkaan, ja niin hän siirtyi Paaranin erämaahan. Siellä hän sepitti psalmit satakaksikymmentä ja satakaksikymmentäyksi. Tuntiessaan autiomaassa kipeästi profeetan poismenon ja kuninkaan vihollisuuden hän lauloi:

»Apu minulle tulee Herralta,
joka on tehnyt taivaan ja maan.
Hän ei salli sinun jalkasi horjua,

sinun varjelijasi ei torqu.
Katso, hän, joka Israelia varjelee,
ei torqu eikä nuku.
Herra varjelee sinut kaikesta pahasta,
hän varjelee sinun sielusi.
Herra varjelee sinun lähtemisesi ja tulemisesi,
nyt ja iankaikkisesti.»

Ps. 121: 2—8.

Oleskellessaan Paaranin erämaassa Daavid miehineen suoajasi rikkaan Naabalin lammaslauvoja ryösteleviltä rosvoilta. Naabal omisti niillä seuduin laajoja alueita. Hän oli Kaalebin jälkeläisiä, mutta luonteeltaan tyly ja saita.

Oltiin lampaiden keritsemisen ajassa, joka oli erikoisen vieraanvaraisuuden aikaa. Daavidilta ja hänen miehiltään puuttui muonaa, ja ajan tavan mukaan lisäksi poika lähetti kymmenen nuorta miestä tervehtimään Naabalia isäntänsä nimessä ja käski heidän sanoa näin: »Sinä elät rauhassa; rauhassa elää myös sinun perheesi ja kaikki, mitä sinulla on. Minä olen nyt kuullut, että sinulla on lammasten keritsijäiset. Sinun paimenesi ovat olleet meidän läheisyydessämme; me emme ole heitä loukanneet, eikä heiltä ole mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä ovat olleet Karmelissa.* Kysy nuorilta miehiltäsi, niin he sanovat sen sinulle. Saakoot siis nämä miehet armon sinun silmiesi edessä, sillä mehän olemme tulleet juhlapäivänä. Anna siis palvelijoillesi ja pojallesi Daavidille sitä, mitä sinulla on käsillä.»

Daavid oli miehineen ollut aivan kuin suoajamuurina Naabalin paimenille ja laumoille, ja nyt tätä rikkaasta miestä pyydettiin luovuttamaan yltäkylläisyydestään jotakin helpotusta niiden tarpeisiin, jotka olivat niin ansiokkaasti auttaneet häntä. Daavid olisi voinut hankkia muonaa väelleen suoraan verottamalla laiduntavia laumoja, mutta sitä hän ei tehnyt, vaan käyttäytyi rehellisesti. Nuorten miesten ystävälliset sanat kaikuivat kuitenkin kuuroille korville. Naabal lähetti Daavidille luonteensa mukaisen vastauksen: »Kuka Daavid on, kuka on lisäksi poika? Tätä nykyä on paljon orjia, jotka karkaavat isäntäinsä luota. Ottaisinko minä ruokani ja juomani ja teuraani, jotka olen teurasta-

*Ei tarkoita Karmelin vuorta vaan sennimistä paikkaa Juudeassa, lähellä Maasonin vuorikaupunkia.

Patriarkat ja profeetat

nut keritsijäisiini, ja antaisin ne miehille, jotka ovat kotoisin ties mistä?»

Kun nuoret miehet palasivat tyhjin käsin ja kertoivat Daavidille kuulumisensa, tämä suuttui kovin. Hän käski miestensä valmistautua taisteluun, sillä hän oli päättänyt rangaista miestä, joka oli kieltäytynyt antamasta hänelle kuuluvaa osaa ja oli lisäksi puhunut loukkaavasti. Tämä hetken mielihoiteen sanelema päätös kuvasti pikemmin Saulin kuin Daavidin luonnetta, mutta lisäin pojan olikin vielä opittava kärsivällisyyttä ahdistusten koulussa.

Muuan Naabalin palvelijoista lähetti Daavidin nuoret miehet kotimatkalle ja riensi sitten selostamaan tapahtunutta Abigailille, Naabalin vaimolle. »Katso», hän sanoi, »Daavid on lähettänyt sanansaattajia erämaasta tervehtimään meidän isäntäämme, mutta hän vain haukkui heitä. Ne miehet ovat kuitenkin olleet meille varsin hyviä: he eivät loukanneet meitä eikä meiltä mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä kuljeskelimme heidän läheisyydessään ollessamme kedolla. He olivat muurina meidän ympärillämme yöllä ja päivällä koko sen ajan, minkä oleskelimme heidän läheisyydessään paimentaessamme lampaita. Niin ajattele nyt sinä ja katso, mitä voit tehdä, sillä onnettomuus uhkaa meidän isäntäämme ja koko hänen taloan.»

Neuvottelematta miehensä kanssa tai kertomatta hänelle mitään aikeistaan Abigail sälytti aasien selkään runsaasti ruokavaroja ja lähetti palvelijoita viemään niitä edellään ja lähti itsekin tapaamaan Daavidin väkeä. Hän kohtasi heidät erään kukkulan suojassa. Ja »kun Abigail näki Daavidin, laskeutui hän kiihuusti aasin selästä maahan, lankesi kasvoilleen Daavidin eteen ja kumartui maahan. Ja kun hän oli langennut hänen jalkainsa juureen, sanoi hän: 'Minun on syy, herrani. Mutta salli palvelijattaresi puhua sinulle.'» Abigail puhutteli Daavidia niin kunnioittavasti kuin olisi puhunut kruunatulle kuninkaalle. Naabal oli tokaissut pilkallisesti: »Kuka Daavid on?» mutta Abigail käytti hänestä sanaa »herrani». Ystävällisin sanoin hän koetti lauhduttaa kiihtyneitä tunteita ja pyysi häntä säästämään miestänsä. Abigail ei rehennellyt eikä ylpistellyt vähääkään, vaan kaikella Jumalan antamalla viisaudella ja rakkaudella toi ilmi tarmokkaan taloudenhoitonsa ja selvitti Daavidille, ettei hänen mie-

hensä epäystävällinen käytös ollut mitenkään tarkoitettu harkituksi henkilökohtaiseksi loukkaukseksi, vaan oli vain noita hänen ikävän ja itsekkään luonteensa valitettavia purkauksia.

»Ja nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät, jonka Herra on estänyt joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäsi omalla kädelläsi: käyköön nyt sinun vihamiehillesi ja kaikille, jotka hankkivat onnettomuutta minun herralleni, niinkuin Naabalille.» Koettaessaan järkisyillä saada Daavidia luopumaan pikaisesta aikeestaan Abigail ei taivutteluksiaan ottanut ansiota itselleen, vaan antoi siitä Jumalalle kunian ja kiitoksen. Sitten hän tarjosi runsaasti ruokavaroja sovinnon lahjaksi Daavidin miehille ja pyysi vielä anteeksi rikettään aivan kuin itse olisi aiheuttanut harmia heidän johtajalleen.

»Anna palvelijattaresi rikkomus anteeksi», hän sanoi. »Sillä Herra on rakentava minun herralleni pysyväisen huoneen, koska minun herrani käy Herran sotia; eikä mitään pahaa löydetä sinussa koko elinaikanasi.» Abigail ilmaisi tässä epäsuorasti sen suunnan, jota Daavidin tuli noudattaa. Hänen tuli käydä Herran sotia. Hänen ei pitänyt kostaa kokemiaan vääryyksiä, vaikka häntä vainottaisiin maanpetturina. Abigail lisäsi vielä: »Ja jos joku nousee vainoamaan sinua ja väijymään sinun henkeäsi, niin herrani henki on tallella elävien kukkarossa Herran, sinun Jumalasi, tykönä. Ja kun Herra tekee minun herralleni kaiken hyvän, josta hän on sinulle puhunut, ja määrää sinut Israelin ruhtinaaksi, niin ei sinua kaada eikä herrani tuntoa vaivaa se, että olisit aiheuttomasti vuodattanut verta ja että herrani olisi itse auttanut itseänsä. Mutta kun Herra on tehnyt hyvää minun herralleni, niin muista palvelijatartasi» (1 Sam. 25: 29—31).

Näin on voinut puhua vain sellainen, joka on osallistunut ylhäältä tulevasta viisaudesta. Abigailin kasvoilta, sanoista ja teoista leyhyi kukan tuoksun tavoin tiedottomasti hurskautta. Jumalan Hengen viihtyessä hänen sydämessään. Hänen puheensa, joka oli armon höystämää, ystävällistä ja rauhallista, huokui taivaallista vaikutusta. Se antoi Daavidille hyviä herätteitä ja sai hänet vapisemaan, kun hän ajatteli harkitsemattoman aikeensa arvaamattomia seurauksia. »Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät pitää Jumalan lapsiksi kutsuttaman» (Matt. 5:9).

Patriarkat ja profeetat

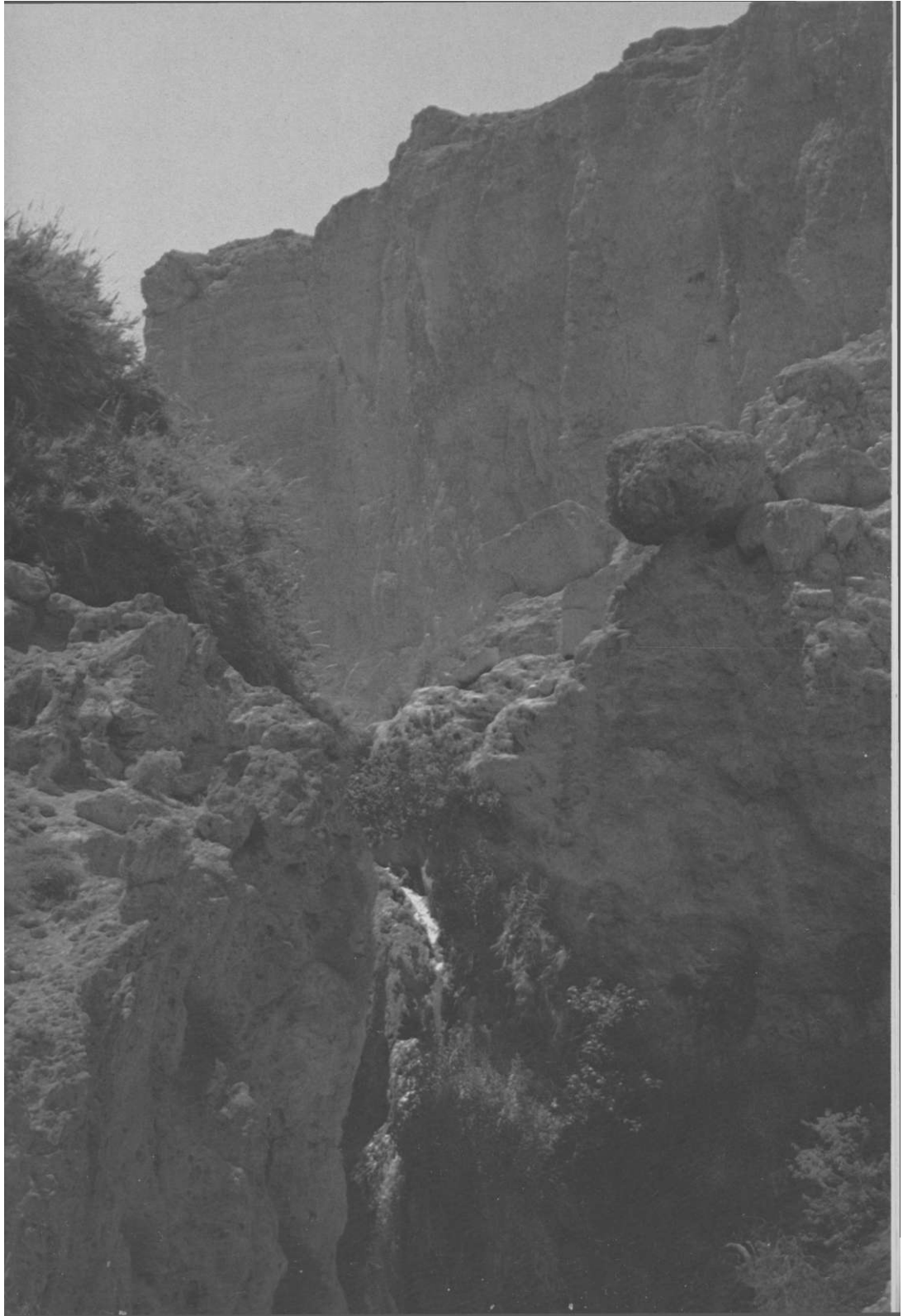
Jospa tämän israelilaisen vaimon kaltaisia olisikin monta, jotka tyynellä ja harkitulla puheellaan lauhduttaisivat ärtyneitä tunteita, ehkäisisivät äkkipikaisia mielijohteita ja tukahduttaisivat paljon pahaa.

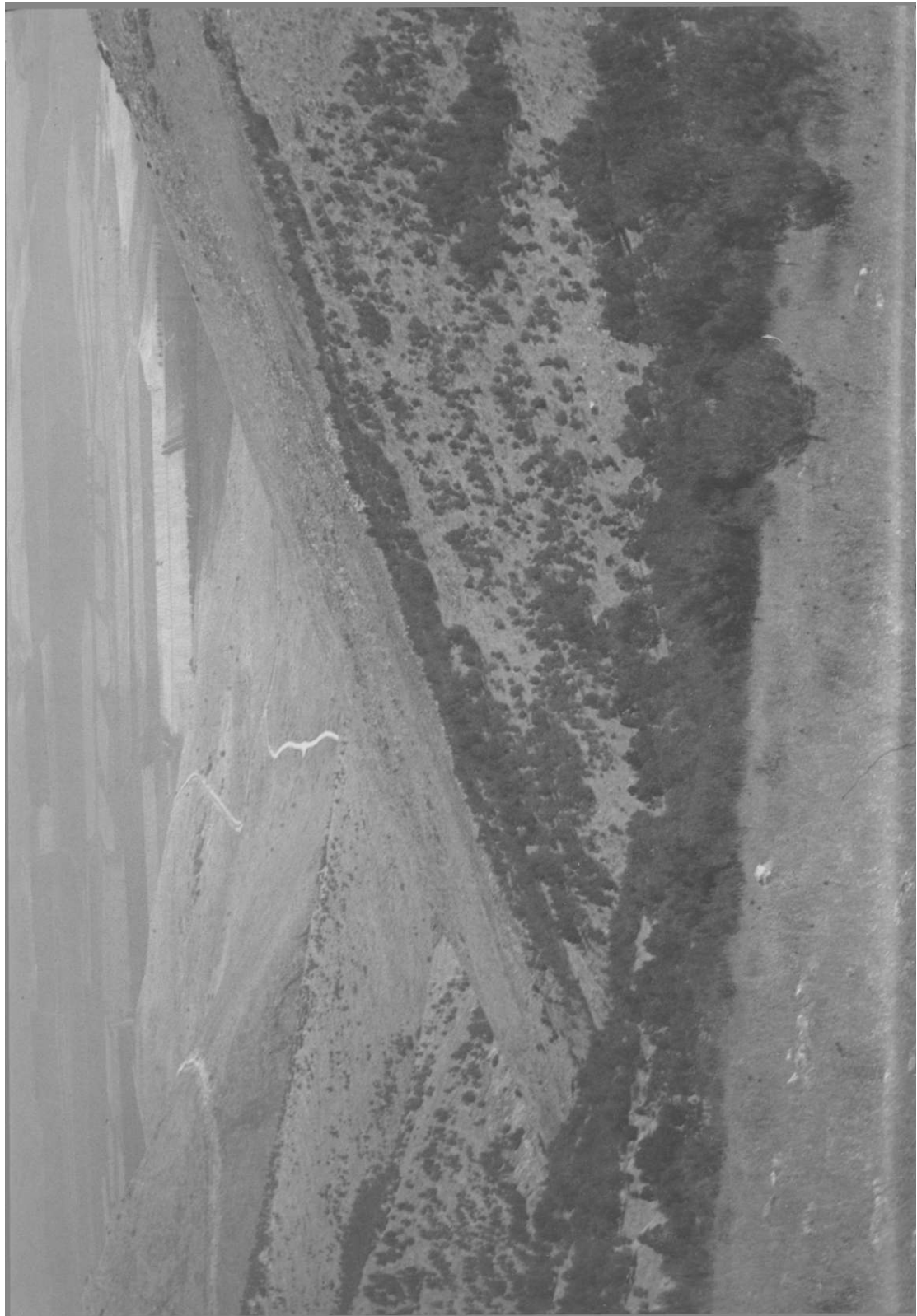
Pyhittynyt kristitty henkii alati valoa, lohtua ja rauhaa. Puhtaus, tahdikkuus, vaatimattomuus ja käyttökelpoisuus ovat hänelle tunnusomaisia. Hän on epäitsekkään rakkauden valvonassa, joka pyhittää hänen vaikutuksensa. Hänessä on Kristuksen täyteyttä, ja minne tahansa hän meneekin, hän jättää jälkeensä valoisan muiston. Abigail nuhteli ja neuvoi viisaasti. Hänen vaikutuksensa ja järkisyynsä saivat Daavidin kiihkon lauhdumaan. Hänelle selvisi, että hän oli toiminut harkitsemattomasti ja menettänyt malttinsa.

Nöyryn mielin hän otti vastaan nuhteen, sopusoinnussa omien sanojensa kanssa: »Lyököön minua vanhurskas: se on rakkautta; kurittakoon hän minua: se on öljyä minun päähäni» (Ps. 141: 5). Daavid kiitti ja siunasi Abigailia hänen vanhurskaasta neuvostaan. Monet arvostavat nuhtelua, jos suhtautuvat siihen kärsivällisesti, mutta miten harvat osaavatkaan vastaanottaa nuhteen kiitollisin mielin ja siunata niitä, jotka koettavat estää heitä menettelemästä väärin.

Kotiin palattuaan Abigail tapasi Naabalin juhlimassa ja juoppotelemassa vieraittensa kanssa. Vasta seuraavana aamuna hän kertoi miehelleen tuloksen Daavidin kanssa käymästään neuvottelusta. Naabal oli pelkuri, ja kun hän tajusi olleensa vähällä menettää henkensä tyhmyytensä vuoksi, hän aivan kuin halvaantui. Hän kauhistui peljätessään, että Daavid sittenkin vielä kostaisi, ja niin hän lamaantui ja lyyhistyi maahan tajuttomana. Kymmenen päivän kuluttua hän kuoli. Hän oli käyttänyt Jumalalta saamansa elämän pelkästään maailmallisiin rientoihin. Kesken kaikkea ilonpitoa Jumala sanoi hänelle samoin kuin vertauksen rikkaalle miehelle: »Tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta pois» (Luuk. 12: 20).

Myöhemmin Daavid otti Abigailin vaimokseen. Hänellä oli ennestään jo yksi vaimo, mutta sen ajan pakanalliset tavat turmelivat hänen arvostelukykynsä ja saivat hänet lankeamaan moniavioisuuteen. Kuuluisat suurmiehetkin ovat tehneet virheitä seu-

ratessaan maailman tapoja. Daavid joutui koko elämänsä ajan kokemaan moniavioisuuden katkeria seurauksia.

Samuelin kuoleman jälkeen Daavid sai olla rauhassa muutamia kuukausia. Hän kätkeytyi jälleen siifiläisten alueelle, mutta nämä viholliset halusivat päästä kuninkaan suosioon ja ilmaisivat hänelle Daavidin piilopaikan. Tieto tästä sai Saulin lauhtuneen kiihkon viriämään jälleen täyteen paloonsa. Hän kokosi taas sotilaansa ja lähti heidän kanssaan ajamaan takaa Daavidia. Mutta omat vakoojat ilmoittivat lisäksi pojalle, että Saul oli tulossa, ja Daavid lähti muutaman miehensä kanssa ottamaan selvää vihollisensa olinpaikasta. He pääsivät yöllä varovasti edeten leirin lähelle ja näkivät, missä kuningas lähimpine miehineen lepäsi. Kukaan ei huomannut heitä, sillä koko leiri nukkui sikeästi. Daavid kehotti tovereitaan lähtemään kanssaan aivan keskelle leiriä ja kysyi: »Kuka lähtee minun kanssani Saulin työ leiriin?» Abisai vastasi heti: »Minä lähden sinun kanssasi.»

Kukkuloiden syvien varjojen suojassa Daavid hiipi tovereineen vihollisen leiriin. Koettaessaan päästä selville heidän lukumäärästään he osuivat paikalle, missä Saul nukkui keihäs pistettynä maahan pääpuoliinsa ja vesiastia vieressään. Siinä sivulla makasi myös Abner, hänen ylipäällikkönsä, väkensä ympäröimänä, kaikki sikeässä unessa. Abisai kohotti keihänsä ja sanoi Daavidille: »Jumala on tänä päivänä antanut vihamiehesi sinun käsiisi. Salli nyt minun keihästää hänet maahan; yksi isku vain, toista ei tarvita.» Hän odotti saavansa luvan, mutta kuulikin kuiskauksen: »Älä surmaa häntä; sillä kuka on rankaisematta satuttanut kätensä Herran voideltuun? Niin totta kuin Herra elää: Herra itse lyö hänet, tahi hänen kuolinpäivänsä tulee, tahi hän menee sotaan ja tuhoutuu siellä. Mutta minä en satuta kättäni Herran voideltuun. Pois se, Herra varjelkoon! Vaan ota nyt keihäs hänen päänpohjistaan ja vesiastia, ja sitten menkäämme/ Ja Daavid otti keihään ja vesiastian Saulin päänpohjista, ja sitten he menivät tiehensä. Eikä kukaan nähnyt tai huomannut sitä, eikä kukaan herännyt, vaan he nukkuivat kaikki; sillä Herran lähettämä raskas uni oli vallannut heidät.» Miten helposti Herra voikaan heikentää vahvimman, poistaa mielevyyden viisaimmaltakin ja tehdä tyhjäksi valppaimman taidollisuuden!

Näkymä Gilboan vuorelta Beet-Seanin tasangolle. Täällä filistealaiset taistelivat Israelia vastaan ja saavuttivat suuren voiton.

Patriarkat ja profeetat

Päästyään turvallisen matkan päähän kukkulan laelle Daavid pysähtyi ja huusi kovalla äänellä joukoille ja Abnerille: »'Sinähän olet mies, eikä sinun vertaistasi ole Israelissa. Miksi et sitten vartioinut herraasi, kuningasta? Sillä joku kansasta tuli surmaamaan kuningasta, sinun herraasi. Ei ole hyvin tehty, mitä sinä olet tehnyt. Niin totta kuin Herra elää: te olette kuoleman omat, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua. Katsohan nyt: missä ovat kuninkaan keihäs ja vesiastia, jotka olivat hänen päänpohjissaan?' Niin Saul tunsu Daavidin äänen ja sanoi: 'Sehän on sinun äänesi, poikani Daavid'. Daavid vastasi: 'Niin on, herrani, kuningas'. Ja hän sanoi vielä: 'Miksi herrani vainoaa palvelijaansa? Mitä minä olen tehnyt, tahi mitä pahaa minulla on tekeillä? Kuulkoon nyt herrani, kuningas, mitä hänen palvelijansa sanoo.'» Ja jälleen pusertui kuninkaan huulilta tunnustus: »'Minä olen tehnyt syntiä. Tule takaisin, poikani Daavid; sillä minä en enää tee sinulle pahaa, koska minun henkeni tänä päivänä on ollut kallis sinun silmissäsi. Katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja erehtynyt kovin pahoin.' Daavid vastasi ja sanoi: 'Tässä on kuninkaan keihäs; tulkoon joku miehistä tänne ottamaan sen.'» Vaikka Saul oli luvannut: »'Minä en enää tee sinulle pahaa', Daavid ei jättäytynyt hänen valtaansa.

Kun Daavid näin toisen kerran säästi valtiaansa hengen, se vaikutti entistä syvemmin Saulin mieleen ja sai hänet entistä nöyremmin tunnustamaan virheensä. Hän hämmästyti ja nujertui moisen ystävällisyyden osoituksesta. Erotessaan Daavidista Saul huudahti: »'Siunattu ole sinä, poikani Daavid! Mihin sinä ryhdyt, siihen sinä pystyt.'» Mutta lisäksi poika ei luottanut vähäkään siihen, että kuningas pysyisi kauankaan tällä mielellä.

Daavidista sovinto Saulin kanssa tuntui toivottomalta. Näytti väistämättömältä, että hän lopulta sortuisi kuninkaan ilkeyden uhriksi, ja siksi hän päätti jälleen hakeutua turvaan filistealaisten maahan. Komennossaan olevien kuudensadan miehen kanssa hän siirtyi Aakiin, Gatin kuninkaan, luo.

Kysymättä Jumalalta neuvoa Daavid oli tullut siihen johtopäätökseen, että Saul varmasti toteuttaisi murha-aikeensa. Mutta vaikka Saul koetti juonitellen saada hänet tuhotuksi, Jumala valmisteli toisaalta valtakunnan siirtämistä Daavidille. Jumala

toteuttaa suunnitelmansa ihmisten katseilta salassa. Ihmiset eivät pysty käsittämään Jumalan menettelyä, vaan pitävät hänen sallimiaan koetuksia ja koettelemuksia heitä vastaan suunnattuina ja heidän tuhomukseen tarkoitettuina. Näin Daavidkin arvosteli asioita vain sen perusteella miltä ne näyttivät eikä turvautunut Jumalan lupauksiin. Hän ei uskonut koskaan pääsevänsä valtaistuimelle. Pitkäaikaiset koettelemukset olivat uuvuttaneet hänen uskonsa ja kuluttaneet loppuun hänen kärsivällisyytensä.

Herra ei lähettänyt Daavidia hakemaan turvaa filistealaisilta, jotka olivat Israelin katkerimpia vihollisia. Tämä kansa pysyi loppuun asti hänen pahimpana vihollisenaan, ja kuitenkin hän oli paennut sen turviin tarvitessaan apua hädän hetkenä. Menetettyään kaiken luottamuksensa Sauliin ja hänen palvelijoihinsa hän jättäytyi kansansa vihollisten armoille. Daavid oli urhea sotapäällikkö ja oli osoittautunut viisaaksi ja menestykselliseksi sotilaaksi, mutta menessään filistealaisten luo hän toimi vastoin omaa parastaan. Jumalan ohjeen mukaan hänen tuli pystyttää lippunsa Juudan maahan, ja vain uskon puute sai hänet Herran käskemättä luopumaan velvollisuutensa paikalta.

Daavidin epäusko tuotti häpeää Jumalalle. Filistealaiset olivat pelänneet Daavidia enemmän kuin Saulia ja hänen joukkojaan; ja hakeutumalla filistealaisten turvaan Daavid paljasti heille oman kansansa heikkouden. Näin hän rohkaisi näitä leppymättömiä vihollisia sortamaan Israelia. Daavid oli voideltu Jumalan kansan puolustajaksi, eikä Herra halunnut palvelijoidensa rohkaisevan jumalattomia paljastamalla heille hänen kansansa heikkoutta tai olemalla näköjään välittämättä sen hyvinvoinnista. Lisäksi hänen veljensä saivat tästä sen käsityksen, että hän oli liittynyt pakanoihin palvelukseensa heidän jumaliaan. Näin hän antoi aiheita vaikuttimiensa väärään arviointiin ja herätti monissa ennakkoluuloja häntä vastaan. Hän toimi täysin saatanan toivomusten mukaisesti, sillä etsimällä turvapaikkaa filistealaisten luota Daavid antoi suuren ilon aiheen Jumalan ja hänen kansansa vihollisille. Daavid ei lakannut palvomasta Jumalaa eikä edistämästä hänen asiaansa. Mutta hän ei luottanut Jumalaan omakohtaisena suojelejanaan, ja niin hän tahrasi sen rehdin ja uskollisen luonteen, jota Jumala vaatii palvelijoiltaan.

Patriarkat ja profeetat

Filistealaisten kuningas otti Daavidin sydämellisesti vastaan. Tämä lämmin vastaanotto johtui osaksi siitä, että kuningas ihaili häntä, ja osittain siitä, että heprealaisen hakeutuminen hänen turviinsa imarteli hänen turhamaisuuttaan. Daavidista tuntui ettei kukaan kavaltaisi häntä Aakiin alueilla. Hän toi mukanaan perheensä, kaiken kotiväkensä ja omaisuutensa, ja samoin tekivät hänen miehensä. Hän oli näköjään tullut jäädäkseen pysyväisesti filistealaisten maahan. Tämä kaikki oli Aakiille mieleen, ja hän lupasi suojella luokseen paenneita israelilaisia.

Daavid pyysi päästä asumaan maaseudulle, kauas kuninkaan kaupungista, ja niin tämä antoi hänelle suopeasti Siklagin maaseutukaupungin asuinpaikaksi. Daavid käsitti, että hänen ja hänen väkensä oli vaarallista oleskella epäjumalain palvelijoiden vaikutuksen alaisina. Kokonaan heidän omaan käyttöönsä varatussa kaupungissa he saattoivat palvella Jumalaa vapaammin kuin jäämällä Gatiin, jonka pakanalliset menot olisivat aiheuttaneet heille pelkkiä ikävyyksiä.

Asuessaan omassa syrjäisessä kaupungissaan Daavid kävi sotaa gesurilaisia, geresiläisiä ja amalekilaisia vastaan eikä jättänyt heistä ketään henkiin viemään tapahtumasta tietoa Gatiin. Taistelusta palattuaan hän antoi Aakiin ymmärtää olleensa sotimassa omaa kansaansa, Juudan miehiä vastaan. Tällä teeskentelellään hän antoi kuninkaalle sen käsityksen, että hän auttoi toiminnallaan filistealaisia, sillä kuningas sanoi: »Hän on saattanut itsensä kansansa Israelin vihoihin ja tulee olemaan minun palvelijani ainiaan.» Daavid tiesi noiden pakanajoukkojen hävittämisen olevan Jumalan tahdon mukaista ja tiesi myös tulleen valituksi siihen tehtävään. Mutta Jumalan tahdon mukaista ei suinkaan ollut, että hän toimi petollisesti.

»Siihen aikaan filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaretkelle Israelia vastaan. Ja Aakis sanoi Daavidille: 'Tiedä, että sinun on miehinesi lähdettävä minun kanssani sotajoukon mukana.'» Daavid ei suinkaan aikonut kohottaa kättään kansaansa vastaan; hän ei vain ollut varma siitä miten hänen oli meneteltävä kunnes tilanteen kehityksestä ilmeni hänen velvollisuutensa. Hän vastasi kuninkaalle välttelevästi: »Hyvä! Sinä tulet tietämään, mitä palvelijasi saa aikaan.» Aakis käsitti nämä sanat niin että Daavid lupasi auttaa häntä tulevassa sodankäynnissä, ja ta-

kasi puolestaan Daavidille kunnia-aseman ja korkean viran hovissaan.

Mutta vaikka Daavidin usko Jumalan lupauksiin olikin horjahdellut, hän silti muisti Samuelin voidelleen hänet Israelin kuninkaaksi. Hän muisti, mitä voittoja hän Jumalan avulla oli saanut vihollisistaan. Hän muisti, miten armollisesti Jumala oli varjellut häntä joutumasta Saulin käsiin, ja päätti olla pettämättä saamaansa pyhää luottamustehtävää. Vaikka Israelin kuningas olikin tavoitellut häntä tappaaksensa hänet, ei hän kuitenkaan liittyisi miehineen kansansa vihollisiin.

66.

SAULIN KUOLEMA

Jälleen syttyi sota Israelin ja filistealaisten kesken. »Ja filistealaiset kokoontuivat, ja he tulivat ja leiriytyivät Suunemiin», Jisreelin tasangon pohjoisreunamalle. Saul puolestaan leiriytyi joukkoineen siitä muutaman kilometrin päähän, Gilboan vuoren juurelle, tasangon etelärajalle. Tällä tasangolla oli Gideon kolmellasadalla miehellään ajanut Midianin joukot pakosalle. Mutta Israelin silloista vapauttajaa elähdytti toinen mieli kuin sen nykyisellä kuninkaalla oli. Gideon lähti taisteluun uskoen lujasti Jaakobin voimalliseen Jumalaan, mutta Saul tunsi olonsa yksinäiseksi ja voimattomaksi, koska Jumala oli hyljännyt hänet. Kun hän tähyili filistealaisten joukkoja, »peljästyivät hän, ja hänen sydämensä vapisi kovin».

Saul oli saanut kuulla, että Daavid oli miehineen filistealaisten mukana, ja hän arveli lisäksi pojan käyttävän nyt tilaisuutta hyväkseen kostaakseen kärsimänsä vääryydet. Kuningas oli kovin huolissaan. Hän oli saattanut kansansa suureen vaaraan yrittämällä itse niin harkitsemattoman kiihkeästi tuhota Jumalan valitun. Ollessaan kokonaan syventyneenä Daavidin takaa-ajoon hän oli laiminlyönyt valtakuntansa puolustuksen. Filistealaiset käyttivät hyväkseen maan suojattomuutta ja tunkeutuivat aivan sen keskiosiin. Saatanaan yllyttäessä Saulia lähtemään kaikin voiminensa Daavidin takaa-ajoon viritti sama paha henki filistelaisissa halun tarttua tilaisuuteen päästäkseen tuhoamaan Saulin ja kukistamaan Jumalan kansan. Miten usein sielunvihollinen käyttääkään yhä tuota samaa menettelytapaansa! Hän saa

ensin jonkun pyhittymättömän henkilön herättämään seurakunnassa kateutta ja riitaisuutta, ja sitten hän käyttää hyväkseen Jumalan kansan eripurasta tilaa yllyttämällä apurinsa toimimaan sen turmioksi.

Seuraavana aamuna Saulin oli ryhdyttävä taisteluun filistealaisia vastaan. Hän tunsi tunnossaan lähestyvän tuomion pahanenteiset varjot ja kaipasi apua ja opastusta. Mutta turhaan hän kysyi neuvoa Jumalalta. »Herra ei vastannut hänelle, ei unissa, ei uurimin eikä profeettain kautta.» Herra ei koskaan ole torjunut luotaan sellaista, joka lähestyy häntä vilpittömästi ja nöyrin mielin. Miksi hän käännutti Saulin pois luotaan vastaamatta hänelle? Kuningas oli omalla toiminnallaan turmellut kaikki keinot, joilla voitiin kysyä Jumalalta. Hän oli hyljännyt profeetta Samuelin neuvot. Hän oli ajanut maanpakoon Daavidin, Jumalan valitun, ja surmannut Herran papit. Saattoiko hän odottaa vastausta Jumalalta katkaistuaan kaikki taivaan säätämät viestintäyhteydet? Saattoiko Herra vastata hänelle unien ja ilmentysten välityksellä sen jälkeen, kun hän oli synneillään karkottanut armon Hengen? Saul ei kääntynyt Jumalan puoleen nöyränä ja katuvana. Hän ei etsinyt anteeksiantoa synneilleen ja sovintoa Jumalan kanssa vaan vapautusta vihollisistaan. Hän oli irrottanut Jumalasta omalla itsepäisyydellään ja kapinallisuudellaan. Hän saattoi palata vain katumalla ja murtumalla, mutta ylpeänä hän tuskissaan ja epätoivossaankin päätti hakea apua toisaalta.

»Niin Saul sanoi palvelijoilleen: 'Etsikää minulle joku vaimo, jolla on vallassaan vainajahenki, niin minä menen hänen luoksansa ja kysyn häneltä.'» Saul tiesi hyvin, mitä laatua vainajien manaaminen oli. Herra oli nimenomaan kieltänyt sen, ja sen harjoittajille oli säädetty kuolemantuomio. Samuelin vielä eläessä Saul oli käskenyt surmata kaikki vainaja- ja tietäjähenkien manaajat; nyt hän aikoi epätoivoissaan hakea vastausta taholta, jonka hän oli iljetyksenä tuominut.

Kuninkaalle ilmoitettiin että Een-Doorissa asui salassa vaimo, jolla oli vallassaan vainajahenki. Tämä vaimo oli liittoutunut saatanan kanssa antautumalla hänen palvontaansa ja täyttämään hänen tahtoaan. Pahuuden ruhtinas puolestaan suoritti ihmeitä ja ilmaisi salaisuuksia vaimolle.

Patriarkat ja profeetat

Valepukuisena Saul lähti öiseen aikaan ja vain kahden palvelijan saattamana etsimään velhonaisen olinpaikkaa. Mikä sääli! Näky se olikaan, kun saatana siinä talutti vankinaan Israelin kuningasta minne vain halusi! Näin synkkää polkua joutui astelemaan mies, joka oli itsepäisesti lähtenyt kulkemaan omaa tietään torjuttuaan Jumalan Hengen pyhät herätteet! Ei kenenkään vankeus ole niin hirvittävää kuin sen, joka on antautunut pahimman hirmuvaltiaan — oman itsensä — valtaan! Luottamus Jumalaan ja kuuliaisuus hänen tahdolleen olivat ainoat edellytykset, joilla Saul saattoi olla Israelin kuninkaana. Jos hän olisi noudattanut näitä ehtoja koko hallituskautensa ajan, hänen valtakuntansa olisi ollut turvattu; Jumala olisi ollut hänen oppaanaan, Kaikkivaltias hänen suojanaan. Jumala oli ollut pitkämielinen Saulia kohtaan, ja vaikka hänen kapinallisuutensa ja uppiniskaisuutensa olivat miltei vaimentaneet sielun sisäisen, jumalallisen äänen, hänellä oli vielä tilaisuus katumukseen. Mutta kun hän vaaran hetkenä hylkäsi Jumalan saadakseen tietoja saatanan liittolaiselta, hän katkaisi viimeisenkin siteen, mikä liitti hänet Luojaansa. Hän oli jättäytynyt jo vuosikaudet hänessä vaikuttaneen pahan hengen valtaan, joka oli saattanut hänet turmion partaalle.

Pimeyden turvin Saul eteni pai veli j öineen tasangon halki, ja ohitettuaan turvallisesti filistealaisten joukot he ylittivät vuoriston ja saapuivat Een-Doorin noitavaimon yksinäiseen kotiin. Tämä oli vetäytynyt elämään yksikseen voidakseen salassa harjoittaa vainajahenkien manaamista. Valepukuisenakin Saul kookkaana ja ryhdistään kuninkaallisena poikkesi selvästi tavallisesta soturista. Vaimo epäili vierastaan Sauliksi, ja tämän runsaat lahjat vahvistivat hänen epäilyjään. Kun Saul pyysi: »Ennusta minulle vainajahengen avulla ja nostata minulle se, jonka minä sinulle sanon», niin vaimo vastasi: »Sinä tiedät kyllä, mitä Saul on tehnyt, kuinka hän on hävittänyt vainaja- ja tietäjähenkien manaajat maasta. Miksi virität minulle ansan tuottaaksesi minulle kuoleman?» Silloin »Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: 'Niin totta kuin Herra elää: tästä asiasta ei sinulle tule mitään syytä.'» Ja kun vaimo kysyi: »Kenen minä nostatan sinulle?» niin Saul vastasi: »Nostata minulle Samuel.»

Loitsujensa jälkeen vaimo sanoi: »'Minä näen jumal'olennon

nousevan maasta. Vanha mies nousee ylös, viittaa verhoutuneena.' Niin Saul ymmärsi, että se oli Samuel, ja kumartui kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.»

Ei siinä Jumalan pyhä profeetta tullut esiin velhovaimon loitsujen manauksesta. Samuel ei ollut mukana tuossa pahojen henkien kummittelussa. Tuo ylikuonnollinen ilmestys oli kokonaan saatanan voiman aikaansaannosta. Hän saattoi yhtä helposti omaksua Samuelin muodon kuin kykeni Kristusta kiusaamaan erämaassa esiintymään valon enkelinä.

Loitsujensa lumoissa vaimo oli kohdistanut ensimmäiset sanansa kuninkaalle: »Miksi olet pettänyt minut? Sinähän olet Saul.» Profeettaa esittäneen pahan hengen ensimmäinen teko oli tämän jumalattoman vaimon varoittaminen salaa häntä kohdanneesta petoksesta. Profeettaa jäljittelevän sanoma Saulille kuului: »Miksi sinä olet häirinnyt minua ja nostattanut minut?' Saul vastasi: 'Minä olen suuressa hädässä: filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on poistunut minusta eikä vastaa minulle enää, ei profeettain kautta eikä unissa. Niin minä kutsutin sinut, että ilmoittaisit minulle, mitä minun on tehtävä.'»

Samuelin eläessä Saul oli väheksynyt hänen neuvojaan ja harmitellut hänen nuhteitaan. Mutta nyt jouduttuaan ahdinkoon ja hätään hän piti profeetan opastusta ainoana toivonaan, ja päästäkseen taivaan lähettilään yhteyteen hän turvautui turhaan helvetin sanansaattajaan! Saul oli täysin antautunut saatanan valtaan, ja tämä, jonka ainoana ilona on kurjuuden ja hävityksen aiheuttaminen, käytti nyt parhaansa mukaan tilaisuutta hyväkseen tuhotakseen onnettoman kuninkaan. Vastaukseksi tuskaisaan kyselyynsä Saul sai kuulla kauhean sanoman muka Samuelin lausumana: »Miksi sinä minulta kysyt, kun Herra on poistunut sinusta ja tullut vihamieheksesi? Herra on tehnyt sen, minkä hän on minun kauttani puhunut: Herra on reväissyt kuninkuuden sinun kädestäsi ja antanut sen toiselle, Daavidille. Kun sinä et kuullut Herran ääntä etkä tehnyt Amalekille, mitä hänen hehkuva vihansa vaati, sentähden Herra on tänä päivänä tehnyt sinulle tämän. Herra antaa myöskin Israelin yhdessä sinun kanssasi filistealaisten käsiin.»

Koko kapinavaiheensa aikana Saul oli kuunnellut saatanan petollista imartelua. Kiusaaja pyrkii vähättelemään syntiä, saa-

Patriarkat ja profeetat

maan rikkomuksen polun helpoksi ja houkuttelevaksi sekä so-
kaisemaan ihmisen mielen, niin ettei hän tajua Herran varoi-
tuksia ja uhkauksia. Taikavoimallaan saatana oli saanut Saulin
pitämään itseään oikeutettuna hylkäämään Samuelin nuhteet ja
varoitukset. Mutta nyt, äärimmäisen hädän hetkenä, hän kään-
tyi Saulia vastaan kuvaillen hänen syntinsä suuruutta ja an-
teeksiannon toivottomuutta tehdäkseen hänet epätoivoiseksi.
Näin hän parhaiten lamautti hänen rohkeutensa ja sekaannutti
hänen arvostelukykynsä saadakseen hänet vaipumaan epätoi-
voon ja itsetuhoon.

Saul oli väsymyksen ja nälän uuvuttama, kauhuissaan ja
omantuntonsa soimaama. Kuultuaan tuon pelottavan ennustuk-
sen hän alkoi horjahdella kuin tammi myrskyn kourissa, ja kaa-
tui lopulta pitkin pituuttaan maahan.

Noitavaimo säikähtyi. Israelin kuningas makasi hänen edes-
sään kuin kuolleena. Jos tämä todella kuolisi hänen kodissaan,
niin miten hänen kävisi? Hän kehotti Saulia nousemaan ja syö-
mään selittäen, että kun hän kerran oli vaarantanut henkensä
täyttääkseen hänen pyyntönsä, sopi hänenkin täyttää hänen
pyyntönsä ja jäädä eloon. Kun palvelijatkin yhtyivät tähän pyyn-
töön, Saul lopulta suostui, ja vaimo kattoi hänen eteensä juotto-
vasikkaa ja kiireesti paistamia happamattomia leipiä. Mikä
näky! Velho vaimon autiossa luolassa, jossa tuomion sanat oli-
vat kaikuneet vain hetkeä aikaisemmin — saatanan sanansaata-
tajan ilmestyessä — istuutui Jumalan voitelema Israelin kunin-
gas aterialle vahvistuakseen käymään päivän kuolettavaan
kamppailuun.

Jo ennen päivän koittoa hän palasi pai veli j öineen Israelin lei-
riin valmistuakseen taisteluun. Kysymällä neuvoa pimeyden
henkivalloilta Saul oli syöksynyt turmioon. Kauhuissaan epätoi-
vosta hänen olisi mahdotonta valaa joukkoihinsa rohkeutta.
Eronneena voiman Lähteestä hän ei voinut saada Israelia pitä-
mään Jumalaa auttajanaan. Näin pääsisi pahaenteinen ennustus
täyttymään.

Suunemin tasangolla ja Gilboan vuoren rinteillä Israelin ja
filistealaisten joukot iskivät raivoisasti yhteen. Vaikka Een-
Doorin luolan pelottava ilmestys oli riistänyt Saulilta kaiken

toivon, hän taisteli silti epätoivoisen urheasti valtaistuimensa ja valtakuntansa puolesta. Mutta siitä ei ollut mitään apua. »Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboan vuorella.» Kolme kuninkaan uljasta poikaa kaatui hänen vierellään. Jousimiehet ahdistivat Saulia. Hän oli nähnyt sotilaidensa kaatuvan ympärillään ja omien poikiensa suistuvan maahan miekan lyöminä. Itsekin haavoittuneena hän ei kyennyt taistelemaan eikä jaksanut lähteä pakoon. Hän ei voinut mitenkään selviytyä tilanteesta, ja päätettyään olla antautumatta elävänä filistealaisille hän sanoi aseenkantajalleen: »Paljasta miekaksi ja lävistä sillä minut.» Mutta kun tämä kieltäytyi kohottamasta kättään Herran voideltua vastaan, Saul surmasi itsensä heittäytymällä miekkaansa.

Näin tuhoutui Israelin ensimmäinen kuningas itsemurhaan syyllistyneenä. Hän epäonnistui elämässään ja kuoli kunniaattomana ja epätoivoisena, koska oli ryhtynyt omalla turmeltuneella tahdollaan vastustamaan Jumalan tahtoa.

Uutiset tappiosta levisivät laajalti herättäen kauhua kaikkialla Israelissa. Aasukkaat pakenivat kaupungeista, ja filistealaiset pääsivät vapaasti valtaamaan ne. Hallittuaan Jumalasta riippumatta Saul miltei tuhosi koko kansansa.

Taistelun jälkeisenä päivänä filistealaiset lähtivät ryöstämään kaatuneita ja löysivät Saulin ja hänen kolmen poikansa ruumiit. Täydellistääkseen voittonsa he löivät Saulilta pään poikki ja riisuivat hänet aseista. Sitten he lähettivät verta tihkuvan pään ja aseet voiton merkkeinä ympäri filistealaisten maata »julistaaksensa voitonsanomia epäjumaliensa tempeleissä ja kansan seassa». Vihdoin aseet sijoitettiin »Astarten temppeliin», ja Saulin pää kiinnitettiin Daagonin temppeliin. Näin annettiin kunnia voitosta näille väärille jumalille ja häväistiin Herran nimeä.

Saulin ja hänen poikiensa ruumiit raahattiin lähellä Gilboan vuorta ja Jordan-virtaa sijaitsevaan Beet-Seanin kaupunkiin. Siellä ne kiinnitettiin kahleilla ylös muuriin petolintujen raadeltaviksi. Mutta Gileadin Jaabeksen rohkeat miehet muistivat miten Saul oli varhaisempina ja onnekkaampina vuosinaan vapauttanut heidän kaupunkinsa, ja siitä kiitollisina he nyt halusivat pelastaa kuninkaan ja prinssien ruumiit haudatakseen ne

Patriarkat ja profeetat

kunniallisesti. He ylittivät yöllä Jordanin »ja ottivat Saulin ja hänen poikiensa ruumiit alas Beet-Seanin muurilta, menivät Jaabekseen ja polttivat ne siellä. Sitten he ottivat heidän luunsa, hautasivat ne tamariskipuun alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.» Näin Saul sai neljäkymmentä vuotta aikaisemmin suorittamallaan jalolla teolla turvatuksi itselleen ja pojilleen hellin ja säälivin käsin toimitetun hautauksen tuona tapion ja häpeän synkkänä hetkenä.

67.

MUINAISTA JA NYKYISTÄ NOITUUTTA

Raamatun esitys Saulin käynnistä Een-Doorin vaimon luona on aiheuttanut huolta monelle tutkijalleen. Jotkut katsovat Samuelin todella olleen keskusteluissa Saulin kanssa, mutta Raamattu itse antaa riittäviä perusteita päinvastaiseen johtopäätökseen. Jos Samuel oli taivaassa, kuten eräät väittävät, oli hänet saatava sieltä kutsutuksi alas joko Jumalan tai saatanan voimalla. Mahdotonta on kenenkään uskoa että saatana saattoi kutsua Jumalan pyhän profeetan taivaasta tottelemaan turmeltuneen vaimon manauksia. Emme voi liioin päätellä Jumalan lähettäneen häntä noitavaimon luolaan, sillä Herra oli jo kieltäytynyt pitämästä yhteyttä Sauliin unien, uurimin tai profeettain välityksellä (ks. 1 Sam. 28: 6). Nämä olivat Jumalan itsensä säätämiä yhteydenpidon välineitä, eikä hän ohittanut niitä ryhtyäkseen julistamaan sanomaa saatanan apurin välityksellä.

Sanoma sinänsäkin ilmaisee jo riittävän hyvin alkuperänsä. Se ei pyrkinyt saamaan Saulia katumaan, vaan yllytti häntä syöksymään turmioon, eikä se ole Jumalan, vaan saatanan työtä. Lisäksi Raamattu mainitsee Saulin käymisen noitavaimolta neuvon kysymässä yhtenä syynä siihen että Jumala hylkäsi hänet joutumaan tuhon omaksi: »Niin kuoli Saul, koska hän oli ollut uskoton Herraa kohtaan eikä ollut ottanut vaaria Herran sanasta, ja myös *sentähden, että hän oli kysynyt vainajahengeltä neuvoa*, mutta ei ollut kysynyt neuvon Herralta. Sentähden Herra surmasi hänet ja siirsi kuninkuuden Daavidille, lisäin pojjal-

Patriarkat ja profeetat

le» (1 Aikak. 10: 13,14). Tässä sanotaan selvästi, että hän kysyi neuvoa vainajahengeltä eikä Herralta. Hän ei ollut yhteydessä Samueliin, Jumalan profeettaan, vaan keskusteli velhovaimon välityksellä saatanan kanssa. Saatana ei saanut todellista Samuelia paikalle vaan esitti jäljittelyn, joka palveli hänen petollista tarkoitustaan.

Miltei kaikki vanhan ajan taikuuden ja noituuden muodot perustuivat siihen uskomukseen, että oli mahdollista päästä kosketuksiin vainajien kanssa. Kuolleiden esiin manaamista harjoittaneet väittivät olleensa yhteydessä vainajahenkiin ja saaneensa niiltä tietoa tulevista tapahtumista. Tästä tavasta kysyä neuvoa kuolleilta mainitaan profeetta Jesajan kirjassa: »Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainaja- ja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? *Kuolleiltako elävien puolesta?*» (Jes. 8: 19).

Tämä sama uskomus yhteyden saamisesta kuolleisiin oli pakanallisen epäjumalanpalvonnan kulmakivenä. Pakanoiden jumalien uskottiin olevan kuolleiden sankareiden jumaloituneita henkiä. Pakanoiden uskonto oli täten kuolleiden palvomista. Tämä ilmenee myös Raamatusta. Kun Israel teki syntiä Beet-Peorissa, siitä kerrottaessa mainitaan: »Niin Israel asettui Sittiiniin. Ja kansa rupesi irstailemaan Mooabin tyttärien kanssa. Nämä kutsuivat kansaa jumaliensa uhreille, ja kansa söi ja kumarsi heidän jumaliensa.» Näin Israel »antautui palvelemaan Baal-Peoria» (4Moos. 25: 1—3). Psalmista kertoo meille, minkälaisille jumalille näitä uhreja uhrattiin. Puhuessaan samasta israelilaisten luopumuksesta hän sanoo: »He antautuivat palvelemaan Baal-Peoria ja söivät *kuolleitten* jumalien *uhreja*» (Ps. 106: 28). Nämä olivat kuolleille uhrattuja uhreja.

Kuolleiden jumaloimisella on ollut huomattava sijansa miltei jokaisessa pakanuuden järjestelmässä samoin kuin otaksutulla yhteyden saamisella vainajiin. Jumalien uskottiin ilmoittavan tahtonsa ihmisille sekä kysyttäessä antavan heille neuvojaan. Niiden välittäjinä pidettiin muinoin kuuluisia Kreikan ja Rooman oraakkeleita.

Yhä vieläkin esiintyy uskoa kanssakäymiseen kuolleiden kanssa, vieläpä kristinuskoa tunnustavissa maissa. Spiritualismin nimellä on laajalti ruvettu ottamaan yhteyttä olentoihin, jotka

väittävät olevansa vainajien henkiä. Tällaisen harrastamisen arvellaan herättävän niiden myötätuntoa, jotka ovat laskeneet rakkaansa haudan lepoon. Toisinaan henkiolennot ilmestyvät kuolleiden ystävien hahmossa ja kertovat tapahtumia heidän elämästään tai suorittavat jotakin, mitä heidän tapanaan oli tehdä eläessään. Näin ne saavat ihmiset uskomaan, että heidän ystävänsä ovat enkeleitä, jotka leijuvat heidän yllään ja pitävät yhteyttä heihin. Niihin, jotka näin teeskentelevät olevansa vainajien henkiä, suhtaudutaan tietyllä tavalla palvovasti, ja monet uskovat heidän sanaansa enemmän kuin Jumalan sanaa.

Toisaalta on monia, jotka pitävät spiritualismia pelkkänä petkutuksena. Ilmestyksiä, joilla se tukee väitteitään yliluonnollisesta luonteestaan, pidetään meedion suorittamina huijauksina. Mutta niin totta kuin onkin, että joillakin tempuilla on usein onnistuttu huiputtamaan yleisöä niin että se on pitänyt ilmestyksiä todellisina, on toisaalta huomattavia todisteita yliluonnollisen voiman esiintymisestä. Niinpä monet, jotka torjuvat spiritualismin pitäen sitä pelkkänä inhimillisen kyvyn ja taidon näytteenä, eivät voi muuta kuin hyväksyä sen väitteet joutuessaan näkemään ilmestyksiä, joita eivät pysty tällä tavoin selittämään.

Nykyajan spiritualismi samoin kuin muinaisajan noituudet ja epäjumalain palvonta — jotka kaikki pitävät olennaisena periaatteenaan yhteydenpitoa vainajiin — pohjautuvat tähän ensimmäiseen valheeseen, jolla saatana petti Eevan paratiisissa: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, te tulette [olemaan] niinkuin Jumala» (1 Moos. 3:4,5). Samalla tavoin valheeseen perustuvina ja sitä harrastavina he ovat samoin alkuisin valheiden isästä.

Heprealaisia kiellettiin nimenomaan ryhtymästä mihinkään kuviteltuun yhteyteen vainajien kanssa. Jumala sulki kerta kaikkiaan pois tämän mahdollisuuden sanomalla: »Kuolleet eivät tiedä mitään, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla» (Saarn. 9: 5,6). »Kun hänen henkestä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin» (Ps. 146: 4). Ja Herra lausui Israelille: »Jos joku kääntyy vainaja- tai tietäjähenkien puoleen, lähtien haureudessa kulkemaan heidän jäljessään,

Patriarkat ja profeetat

sitä ihmistä vastaan minä käännän kasvoni ja hävitän hänet hänen kansastansa» (3 Moos. 20: 6).

»Vainajahenget» eivät olleet kuolleiden henkiä vaan pahoja enkeleitä, saatanan sanansaattajia. Muinainen epäjumalain palvonta, jonka olemme havainneet käsittävän sekä vainajien palvontaa että luuloteltua yhteydenpitoa niihin, on Raamatun mukaan ollut paholaispalvontaa. Apostoli Paavali varoittaa veljiään osallistumasta millään tavoin pakanallisten naapureidensa epäjumalanpalvontaan: »Mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista» (1 Kor. 10: 20). Psalmista sanoo israelilaisista, että »he uhrasivat poikiansa ja tyttäriänsä riivaajille», ja selittää seuraavassa jakeessa heidät uhratun »Kanaanin epäjumalille» (Ps. 106: 37,38). Luullessaan palvovansa kuolleita ihmisiä he todellisuudessa palvoivatkin paholaisia.

Nykyinen spiritualismi rakentuu samalle perustukselle kuin Jumalan muinoin tuomitsema ja kieltämä noituus ja paholaisien palvonta. Se ilmenee vain uuden muotoisena. Raamattu ennustaa siitä julistamalla, että »tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja» (1 Tim. 4: 1). Toisessa kirjeessään tessalonikalaisille Paavali mainitsee saatanan erikoisen toiminnan spiritualismin yhteydessä vähän ennen Kristuksen toista tulemistä ilmenevänä tapahtumana ja sanoo, että se »tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä» (2 Tess. 2: 9). Ja kun Pietari kuvailee niitä vaaroja, jotka uhkaavat seurakuntaa viimeisinä päivinä, hän sanoo että samoin kuin valheprofeetat muinoin saivat Israelin lankeamaan syntiin, on nytkin »oleva valheenopettajia, jotka salaa kuljettavat sisään turmiollisia harhaoppeja, kieltävätpä Herrankin, joka on heidät ostanut. Ja moni on seuraava heidän irstauksiaan» (2 Piet. 2: 1,2). Tässä apostoli mainitsee spiritualististen opettajien erään huomattavan piirteen. He kieltäytyvät tunnustamasta Kristusta Jumalan Pojaksi. Sellaisista opettajista rakastettu Johannes lausuu: »Kuka on valhettelija, ellei se, joka kieltää sen, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, se, joka kieltää Isän ja Pojan. Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään» (1Joh. 2: 22,23). Kieltämällä Kristuksen spiritualismi kieltää sekä Isän

että Pojan, ja Raamattu julistaa sen antikristuksen ilmentymäksi.

Saamalla Een-Doorin vaimon ennustamaan Saulin kohtalokkaan tuhon saatana toivoi saavansa Israelin kansan kiedotuksi pauloihinsa ja luottamaan noitavaimoon, niin että alkaisivat kysyä neuvoa häneltä. Näin he lakkaisivat pitämästä Jumalaa neuvonantajanaan ja joutuisivat saatanan ohjattaviksi. Spirituaalismi viehättää kansanjoukkoja uskottelemalla voivansa paljastaa tulevaisuudesta ihmisille sellaista, minkä Jumala on heiltä salannut. Jumala on sanassaan ilmaissut meille tulevaisuuden suuret tapahtumat — kaiken mikä meidän on tähdellistä tietää — ja hän on antanut meille luotettavia ohjeita selviytyäksemme kaikista vaaroista. Mutta saatana pyrkii hävittämään ihmisten luottamuksen Jumalaan, tekemään heidät tyytymättömiksi elämänsä ja uteliaiksi saamaan selville sellaista, minkä Jumala on viisaasti salannut heiltä, sekä väheksymään sitä kaikkea, minkä hän on ilmaissut pyhässä sanassaan.

Monet tulevat levottomiksi kun eivät tiedä miten missäkin asiassa lopulta käy. He eivät siedä epävarmuutta eivätkä kärsimättöminä suostu odottamaan nähdäkseen Jumalan pelastuksen. He uumoilevat kaikkea pahaa, niin että joutuvat miltei pois tolaltaan. He antautuvat uhittelevaan tunteiluun ja kiihkomieliseen haihatteluun pyrkiessään saamaan selville sellaista jota ei ole ilmaistu. Jos he vain luottaisivat Jumalaan ja rukoilisivat valvoen, hän kyllä lohduttaisi heitä. Yhteys Jumalaan tyyntäisi heidän mielensä. Työätekeväiset ja raskautetut löytäisivät levon sielulleen, jos vain tulisivat Jeesuksen tykö. Mutta kun he eivät välitä niistä keinoista, joilla Jumala tahtoo huolehtia heidän hyvinvoinnistaan, vaan hakeutuvat toisaalle ja toivovat saavansa tietoonsa sellaista, minkä Jumala on salannut, he tekevät saman virheen kuin Saul ja saavat siten tietoonsa pelkkää pahaa.

Tällainen ei miellytä Jumalaa, ja hän on sanonut sen varsin selvästi. Tulevaisuuden verhon kärsimätön vetäminen syrjään ilmaisee vain ettei uskota Jumalaan, ja näin jäädään alttiiksi pääpettäjän vaikutuksille. Saatana houkuttelee ihmiset kysymään neuvoa niiltä, joilla on vallassaan vainajahenki, ja paljastamalla salaisia tapahtumia menneisyydestä hän saa heidät luottamaan

Patriarkat ja profeetat

siihen, että hän pystyy ennustamaan tuleviakin tapahtumia. Kovin pitkäaikaisella kokemuksellaan hän pystyy päättelemään sydiden perusteella seurauksia sekä usein ennustamaan melkoisen oikeaan osuvasti joitakin ihmiselämän tulevia vaiheita. Näin hänen on onnistunut pettää harhautuneita ihmispoloisia ja saada heidät valtaansa ja talutusnuoraansa.

Jumala on profeettansa välityksellä varoittanut meitä: »Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainaja- ja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien puolesta? 'Pysykää laissa ja todistuksessa!' Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoitoa ole» (Jes. 8: 19,20).

Pitäisikö niiden, joilla on rajattoman viisas ja voimallinen, pyhä Jumala, mennä velhojen tykö, jotka saavat tietonsa olemalla läheisessä yhteydessä meidän Herramme viholliseen? Jumala itse on omiensa valona. Hän kehottaa heitä suuntaamaan uskossa katseensa niihin ihanuuksiin, jotka ovat ihmissilmältä salassa. Vanhurskauden aurinko paistaa kirkkain sätein heidän sydämeensä. He saavat valonsa taivaan valtaistuimelta, eivätkä he halua mitenkään erottautua tästä valon lähteestä kysymään neuvoa saatanan apureilta.

Vaikka paholaisen sanoma Saulille tuomitsikin synnin ja ennusti sen rangaistuksen, ei sen pyrkimyksenä ollut saattaa häntä parannukseen, vaan suistaa hänet epätoivoon ja turmioon. Useimmin saa kiusaaja kuitenkin houkutelluksi ihmiset häviöön imartelulla. Muinaisaikojen paholaisjumalien palvontaan liittyi mitä inhottavinta kurittomuutta. Jumalan käskyt syrjäytettiin, koska ne tuomitsivat synnin ja vaativat vanhurskautta. Totuutta väheksyttiin, ja siveettömyyttä ei vain suvaittu, vaan myös harrastettiin. Spiritualismi julistaa, ettei ole kuolemaa, ei syntiä, ei tuomiota eikä rangaistusta. Sen mukaan »ihmiset ovat lankeamattomia puolijumalia». Sen korkeimpana lakina on toivomus ja halu, ja ihminen on vastuussa vain itselleen. Se repii maahan raja-aidat, joilla Jumala tahtoo turvata totuutta, puhautta ja kunnioitusta, ja siten monet rohkaistuvat tekemään syntiä. Eikö tuollainen opetus vaikuta alkuperältään samanlaiselta kuin paholaisten palvontakin?

Herra esitti Israelille, mihin yhteydenpito pahoihin henkiin ja kanaanilaisten iljetysten harrastaminen johtivat: he olivat vailla

luonnollista rakkautta, epäjumalanpalvojia, avionrikkajia, murhaajia sekä ajatuksiltaan ja teoiltaan inhottavan turmeltuneita. Ihmiset eivät tunne omaa sisintään, sillä »petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen» (Jer. 17: 9). Mutta Jumala ymmärtää ihmisen turmeltuneen luonnon taipumukset. Silloin, kuten nytkin, saatana tarkkaili, miten saisi tilanteen kehittymään kapinalle suotuisaksi, jotta Israelin kansa tekisi itsensä Jumalalle yhtä inhottavaksi kuin kanaanilaisetkin. Sielunvihollinen on alati valppaana päästämään pahuuden tulvimaan yllemme, sillä hän toivoo meidän joutuvan turmioon ja Jumalan tuomittaviksi.

Saatana päätti pitää Kanaanin maata hallussaan, ja kun siitä tuli Israelin lasten asuma-alue ja Jumalan käskyt tulivat maan laiksi, hänen vihansa Israelia kohtaan yltyi julmaksi ja katkeraksi, ja hän punoi juoniaan sen turmioksi. Pahojen henkien avustamana hän toi maahan vieraita jumalia, ja lopulta valittu kansa joutui rikkomustensa tähden hajaantumaan eri suuntiin Luvatussa maassa. Tätä samaa saatana yrittää aikaansaada meidänkin aikanamme. Jumala johtaa parhaillaan omiaan eroon maailman kauhistuksista, jotta he voisivat noudattaa hänen lakiaan, ja tämä saa »veljiemme syyttäjän» raivostumaan silmitömmästä. »Perkele on astunut alas teidän luoksenne pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa» (Ilm. 12: 10,12). Todellinen luvattu maa on juuri edessämme, ja saatana pyrkii päättävästi tuhoamaan Jumalan kansan ja estämään sitä pääsemästä perintöosaansa. Nyt tarvitaan enemmän kuin koskaan aikaisemmin kehotusta: »Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen» (Mark. 14: 38).

Herran sana, jonka hän lausui muinaiselle Israelille, kuuluu yhtä hyvin hänen kansalleen tänä aikana: »Älkää kääntykö vainaja- ja tietäjähenkien puoleen; älkää etsikö heitä, ettette tulisi heistä saastutetuiksi. Sillä jokainen, joka senkaltaista tekee, on kauhistus Herralle» (3Moos. 19: 31; 5Moos. 18: 12).

68.

DAAVID SIKLAGISSA

Daavid ja hänen väkensä eivät olleet osallistuneet Saulin ja filistealaisten väliseen taisteluun, vaikka olivatkin marssineet filistealaisten mukana taistelupaikalle. Joukkojen valmistautuessa yhteenottoon lisäin poika tunsu asemansa hyvin tukalaksi. Hänen odotettiin taistelevan filistealaisten puolella. Jos hän ottelun tuoksinassa poistuisi määrätyltä paikaltaan ja taistelukentältä, häntä ei pidettäisi vain pelkurina vaan myös kiittämättömänä ja petollisena Aakista kohtaan, joka oli suojannut häntä ja luottanut häneen. Moinen teko saattaisi hänen nimensä häpeään ja hänet itsensä vihollisen vihan alaiseksi, joka oli Sauliakin pelottavampi. Kuitenkaan hän ei voinut hetkeksikään suostua taistelemaan Israelia vastaan. Jos hän sen tekisi, hänestä tulisi maansa kavaltaja ja sekä Jumalan että hänen kansansa vihollinen. Se estäisi häntä koskaan pääsemästä Israelin valtaistuimelle; ja jos Saul kaatuisi taistelussa, syytettäisiin hänen kuolemastaan Daavidia.

Daavid sai tuntee kulkeneensa pahoin harhaan. Paljon parempi hänen olisi ollut hakeutua turvaan Jumalan lujiin vuorilinnoituksiin kuin Herran ja hänen kansansa vihollisten luo. Mutta suuressa armossaan Herra ei rangaissut palvelijaansa tästä virheestä jättämällä hänet yksikseen tukalaan ahdinkoonsa. Sillä vaikka Daavid olikin menetettyään otteensa Jumalan voimasta horjahdellut ja poikennut ehdottoman tunnollisuuden tieltä, hän kuitenkin halusi sydäimestään pysyä uskollisena Jumalalle. Saatanan auttaessa joukkoineen Jumalan ja Israelin vastustajia

kukistamaan kuningasta, joka oli luopunut Jumalasta, Herran enkelit pyrkivät puolestaan vapauttamaan Daavidia siitä vaarasta, johon hän oli langennut. Taivaalliset sanansaattajat herättivät filistealaisten ruhtinaat esittämään vastalauseensa Daavidin ja hänen väkensä mukanaolosta heidän armeijassaan lähestyvän taistelun aikana.

»Mitä nuo hebrealaiset täällä tekevät?» filistealaisten päälliköt tiukkasivat Aakiilta. Tämä oli haluton luopumaan niin tärkeästä liittolaisesta ja vastasi: »Tämähän on Daavid, Saulin, Israelin kuninkaan, palvelija, joka on ollut minun luonani toista vuotta, enkä minä ole havainnut hänessä mitään siitä päivästä alkaen, jona hän siirtyi minun luokseni, tähän päivään asti.»

Mutta päälliköt pysyivät vaatimuksessaan: »Toimita tämä mies takaisin; palatkoon hän siihen paikkaan, jonka sinä olet hänelle määrännyt. Älköön hän tulko meidän kanssamme taisteluun, ettei hän taistelussa tulisi meidän vastustajaksemme. Sillä miten hän voisi hankkia itselleen herransa suosion paremmin kuin näiden miesten päillä? Eikö tämä ole se Daavid, jolle he karkeloiden virittivät tämän laulun: 'Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmentuhatta'?» Filistealaisten päälliköt muistivat vielä hyvin kaksintaistelusanokarinsa kukistumisen ja Israelin silloisen voiton. He eivät uskoneet, että Daavid taistelisi omaa kansaansa vastaan, ja jos hän taistelun kuumuudessa kääntyisi filistealaisia vastaan, hän aiheuttaisi heille enemmän vahinkoa kuin koko Saulin armeija.

Aakiin oli siis pakko taipua. Hän kutsui Daavidin puheilleen ja sanoi hänelle: »Niin totta kuin Herra elää: sinä olet rehellinen, ja minulle olisi mieleen, että olisit täällä leirissä, lähtisit ja tulisit minun kanssani; sillä minä en ole havainnut mitään pahaa sinussa siitä päivästä alkaen, jona tulit minun luokseni, tähän päivään asti. Mutta ruhtinaille sinä et ole mieluinen. Lähde siis takaisin ja mene rauhassa, ettet tekisi mitään, joka ei olisi filistealaisten ruhtinaille mieleen.»

Daavid pelkäsi paljastavansa todelliset tunteensa ja vastasi varovasti: »Mitä minä olen tehnyt, ja mitä olet havainnut palvelijassasi siitä päivästä alkaen, jona minä tulin sinun palvelukseesi, tähän päivään asti, koska en saa tulla taistelemaan herrani, kuninkaan, vihollisia vastaan?»

Patriarkat ja profeetat

Aakiin vastaus sai varmastikin Daavidin mielessään syvästi häpeämään ja katumaan, kun hän ajatteli miten sopimattomia olivat Herran palvelijalle ne petokset joihin hän oli alentunut. »Minä tiedän, että sinä olet minulle mieluinen niinkuin Jumalan enkeli», sanoi kuningas, »mutta filistealaisten päälliköt sanovat: 'Hän ei saa lähteä meidän kanssamme taisteluun'. Nouse siis huomenaamuna varhain, sinä ja sinun herrasi palvelijat, jotka ovat tulleet kanssasi, ja lähtekää matkaan huomenaamuna varhain, kun päivä valkenee.» Näin katkesi se paula, johon Daavid oli sotkeutunut, ja hän pääsi vapaaksi.

Kolmantena matkapäivänään Daavid pääsi kuudensadan miehensä kanssa Siklagiin, filistealaiseen kotiinsa. Mutta siellä he tapasivat kaiken hävitettynä. Amalekilaiset olivat käyttäneet hyväkseen Daavidin ja hänen väkensä poissaoloa ja käyneet kos* tamassa ne ryöstöretket, joita hän oli tehnyt heidän alueelleen. He olivat yllättäneet vartioimattoman kaupungin ja ryöstettyään ja poltettuaan sen olivat poistuneet vieden vankeinaan kaikki naiset ja lapset ja saaden lisäksi paljon saalista.

Kauhun ja hämmästyksen mykistämisenä Daavid ja hänen miehensä katselivat jonkin aikaa kaupunkinsa mustuneita ja savua- via raunioita. Mutta kun he lopulta tajusivat hirvittävän menetyksensä, niin nuo taistelujen karaisemat soturit »korottivat äänensä ja itkivät, kunnes eivät enää jaksaneet itkeä».

Tämäkin oli Daavidille kuritukseksi siitä uskon puutteesta, joka oli saanut hänet asettumaan filistealaisten suojiin. Hän sai nyt todeta, kuinka paljon turvaa löytyi Jumalan ja hänen kansansa vihollisten parista. Daavidin miehet pitivät häntä onnettomuksiensa aiheuttajana. Hän oli ärsyttänyt amalekilaiset kosto-toimiin hyökkäämällä heidän kimppuunsa, mutta oli silti pitänyt oloaan vihollistensa keskuudessa turvattuna ja jättänyt siksi kaupungin vaille suojaa. Suruissaan ja raivoissaan hänen sotilaansa olivat nyt valmiit epätoivoisiin tekoihin ja jopa uhkasivat kivittää johtajansa.

Daavid näytti nyt menettäneen kaiken inhimillisen tukensa. Häneltä oli pyyhkäisty pois kaikki, mitä hän piti rakkaana maan päällä. Saul oli karkottanut hänet maastaan, ja filistealaiset olivat ajaneet hänet ulos leiristään. Amalekilaiset olivat ryöstäneet hänen kaupunkinsa ja vieneet vankeinaan hänen vaimonsa

ja lapsensa. Ja nyt hänen omat henkiystävänsä olivat yksissä tuumin nousseet häntä vastaan ja uhanneet jopa tappaa hänet. Mutta tässä äärimmäisessä hädässäänkään Daavid ei jäänyt pohdiskelemaan tukalia olojaan, vaan kääntyi hartaasti anomaan apua Jumalalta. Hän »rohkaisi mielensä Herrassa» muistellesaan elämänsä monivaiheisia aikoja. Missäpä Herra olisi häntä koskaan hyljännyt? Hänen sielunsa virvoittui, kun hän muisteli monia kokemuksiaan Jumalan suosiosta. Daavidin seuraajat vain pahensivat tukalaa tilannettaan tyytymättömyydellään ja kärsimättömyydellään. Mutta vaikka Daavidilla olikin muita enemmän syytä suruun, hän kesti kaiken masentumatta. »Sinä päivänä, jota minä pelkään, minä turvaan sinuun» (Ps. 56:4), oli hänen sisäisenä johtoaatteenaan. Vaikkei hän ollutkaan selvillä siitä, miten pääsisi ahdingostaan, Jumala kyllä tiesi sen ja neuvoisi häntä selviytymään.

Käskettyään noutaa pappi Ebjatarin, Ahimelekin pojan, »Daavid kysyi Herralta: 'Ajanko takaa tuota rosvojoukkoa? Saavutanko minä sen?'» Hän sai vastauksen: »Aja, sillä sinä saavutat sen ja pelastat pelastettavat» (1 Sam. 30: 8).

Tämä vastaus lauhdutti surun ja kiihtymyksen. Daavid lähti miehineen heti ajamaan takaa pakenevaa vihollistaan. Niin nopeaa oli heidän marssinsa, että kun he pääsivät Besorin purolle, joka laskee Välimeren lähellä Gassaa, oli kahdensadan miehen pakko uupuneina jäädä jälkeen. Mutta muiden neljänsadan kanssa Daavid rynnisti lannistumatta eteenpäin.

Edetessään he tapasivat kedolla egyptiläisen orjan, joka oli aivan kuoleman kielissä nälästä ja väsymyksestä. Hän virkosi kuitenkin saatuaan syödä ja juoda ja kertoi sitten, että hänen äskeiseen ryöstöretkeen osallistunut julma amalekilainen isäntänsä oli jättänyt hänet jälkeensä kuolemaan. Hän selosti tarkoin heidän retkensä ja ryöstelynsä ja lupasi opastaa Daavidin joukon heidän vihollistensa leiriin, kun Daavid oli ensin luvannut, ettei surmaisi häntä eikä luovuttaisi häntä takaisin isännälleen.

Saatuaan leirin näkyviinsä he huomasivat siellä vietettävän remuista voittojuhlaa. »Heitä oli hajallaan maassa kaikkialla syömässä, juomassa ja juhlimassa kaikella sillä suurella saaliilla, jonka olivat ottaneet filistealaisten maasta ja Juudan maas-

Patriarkat ja profeetat

ta.» Takaa-ajajat järjestäytyivät heti hyökkäykseen ja ryntäsivät kiivaasti saaliinsa kimppuun. Amalekilaiset yllättyivät täysin ja heidän leirinsä joutui sekasortoon. Taistelua jatkui koko sen yön ja seuraavan päivän, kunnes miltei koko vihollisjoukko oli tuhottu. Vain neljänsadan miehen onnistui paeta ratsain kameleilla. Herran lupaus täyttyi. »Daavid pelasti kaikki, mitä amalekilaiset olivat ottaneet; myös molemmat vaimonsa Daavid pelasti. Ei ketään puuttunut, ei pientä eikä suurta, ei kenenkään poikaa eikä kenenkään tytärtä eikä saalista tai muuta, mitä he olivat ottaneet itsellensä; kaiken Daavid toi takaisin.»

Retkillään amalekilaisten alueelle Daavid oli surmannut kaikki tapaamansa asukkaat. Ellei Jumala olisi hillinnyt amalekilaisia, he olisivat vuorostaan kostaneet surmaamalla Siklagin asukkaat. Mutta nyt he päättivät säästää vankejaan toivoen saavansa voittonsa loistokkaammaksi, kun veisivät mukanaan paljon vankeja, jotka he sitten aikoivat myydä orjiksi. Näin he tietämättään täyttivät Jumalan tarkoituksen, kun pitivät vankinsa hengissä ja vahingoittumattomina palautettaviksi heidän puolisoilleen ja isilleen.

Kaikki maiset vallat ovat Kaikkivaltiaan valvonnassa. Mah-tavimmallekin valtiaalle ja julmimmallekin sortajalle hän sanoo: »Tähän asti saat tulla, mutta edemmäksi et» (Job 38: 11). Jumala vastustaa voimallaan alati pahuuden valtoja. Hän toimii jatkuvasti ihmisten keskuudessa, ei heidän turmiokseen vaan varjellakseen ja auttaakseen heitä elämään oikein.

Iloissaan voittajat lähtivät kotimatkalleen. Päästyään taakse jääneiden tovereidensa luo muutamat itsekkäät ja pahankuriset miehet neljänsadan taistelussa olleen soturin joukosta alkoivat vaatia, ettei jälkeen jääneille annettaisi mitään saaliista. Taisteluista poissa olleina heidän pitäisi tyytyä siihen, että saivat vaimonsa ja lapsensa kotiin. Mutta Daavid ei suostunut tähän. »Älkää tehkö niin, veljeni», hän sanoi, »sen jälkeen, mitä Herra on meille suonut. Sillä taisteluun menevällä ja kuormaston luo jäävällä on oleva yhtäläinen osuus; heidän on jaettava tasan.» Näin se asia ratkaistiin, ja myöhemmin tuli säännöksi Israelissa että kaikki, jotka kunniallisesti osallistuivat sotaretkkeen, saivat yhtäläisen osan saaliista kuin varsinaiset rintamamiehetkin.

Saatuaan takaisin kaiken sen saaliin, mikä oli ryöstetty Siklagista, Daavid ja hänen miehensä ottivat amalekilaisilta lisäksi paljon lampaita ja raavaskarjaa. Näitä kutsuttiin »Daavidin saaliiksi», ja siitä hän Siklagiin palattuaan lähetti lahjoja oman Juudan heimonsa vanhimmille. Tässä jakelussa hän muisti kaikkia niitä, jotka olivat auttaneet häntä ja hänen seuraajiaan niinä aikoina, jolloin hän oleskeli vuoristossa Saulia paossa. Takaa-ajettuna pakolaisena hän oli rohkaistunut heidän ystävällisyydestään ja myötätunnostaan ja palkitsi sen nyt kiitollisena.

Oli kolmas päivä siitä kun Daavid satureineen palasi Siklagiin. Ryhdyttyään kunnostamaan ryöstettyjä kotejaan he kuuntelivat huolestuneina kuulumisia taisteluista, joita he tiesivät vielä käytävän Israelin ja filistealaisten välillä. Silloin kaupunkiin saapui yhtäkkiä mies, »vaatteet reväistynä ja multaa päänsä päällä». Hänet vietiin heti Daavidin luo, ja hänen edessään mies osoitti maahan kumartumalla tunnustavansa hänet mahtavaksi ruhtinaaksi, jonka suosiota hän toivoi. Daavid kysyi innokkaasti, miten taistelussa oli käynyt. Rintamalta paennut kertoi Saulin tappiosta ja kuolemasta sekä Joonatanin kaatumisesta. Mutta hän ei tyytynyt esittämään vain yksinkertaisia tosiasioita. Ilmeisesti otaksuen että Daavid varmaan vihaisi säälimätöntä vainoojaansa mies toivoi pääsevänsä parempiin kirjoihin esiintymällä kuninkaan surmaajana. Ja niin hän kehui tavanneensa taistelussa Israelin kuninkaan haavoittuneena ja vihollistensa kovin ahdistamana sekä sitten surmanneensa tämän muka kuninkaan omasta pyynnöstä. Kuninkaan kruunun ja rannerenkaat hän oli tuonut Daavidille. Nyt hän odotti luottavaisena, että nämä uutiset otettaisiin vastaan ilomielin ja että hän saisi omasta suorituksestaan hyvän palkkion.

Mutta »Daavid tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne; samoin tekivät kaikki miehet, jotka olivat hänen kanssansa. Ja he pitivät välittäjaisia ja itkivät ja paastosivat iltaan asti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin tähden ja Herran kansan tähden ja Israelin heimon tähden, koska he olivat kaatuneet miekkaan.»

Näiden ikävien uutisten aiheuttamasta järkytyksestä selvittyään Daavid saattoi jälleen ajatella miestä ja rikosta, jonka tämä väitti tehneensä. »Mistä sinä olet», hän kysyi nuorelta

Patriarkat ja profeetat

mieheltä, ja tämä vastasi: »Minä olen täällä muukalaisena elävän amalekilaisen miehen poika/ Daavid sanoi hänelle: 'Kuinka et peljännyt ojentaa kättäsi tuhotaksesi Herran voidellun?« Kahdesti Saul oli ollut Daavidin vallassa, mutta kun häntä oli yllytetty surmaamaan hänet, hän oli kieltäytynyt kohottamasta kättään häntä vastaan, joka Jumalan käskystä oli pyhitetty hallitsemaan Israelia. Mutta tämä amalekilainen julkesi kehua tapaneensa Israelin kuninkaan. Hän oli sanonut syyllistyneensä kuolemanrikokseen, ja siitä määrättiin heti rangaistus. Daavid sanoi: »Sinun veresi tulkoon oman pääsi päälle, sillä oma suusi on todistanut sinua vastaan, kun sanoit: 'Minä olen surmannut Herran voidellun.'«

Daavid suri Saulin kuolemaa vilpittömästi ja syvästi ilmaisten jalon luonteensa ylevämielisyyden. Hän ei iloinnut vihamiehensä kukistumisesta. Se vastus, joka oli estänyt häntä pääsemästä Israelin valtaistuimelle, oli nyt poissa, mutta hän ei ilahunut siitä. Kuolema sai hänet unohtamaan Saulin epäluulot ja julmuuden, ja nyt hän muisti hänen elämästään vain sen, mikä oli jaloa ja kuninkaallista. Hän yhdisti mielessään Saulin Joonataniin, jonka ystävyys oli ollut niin uskollista ja epäitsekästä.

Laulusta, jolla Daavid ilmaisi sydämensä tunteet, tuli todellinen aarre hänen kansalleen ja kaikkien tulevien aikojen Jumalan kansalle:

»Sinun kaunistuksesi, Israel, on surmattuna kukkuloillasi.
Kuinka ovatkaan sankarit kaatuneet!
Älkää ilmoittako sitä Gatissa,
älkää julistako voitonsanomaa Askelonin kaduilla,
etteivät filistealaisten tyttäret iloitsisi,
etteivät ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi.
Te Gilboan vuoret, älköön teille kastetta tulko,
älköön sadetta, älköön peltoja, joista anteja uhrataan.
Sillä siellä on poisviskattuna sankarien kilpi,
Saulin kilpi, öljyllä voitelematonna.
Saul ja Joonatan, rakkaat ja armaat,
olivat elämässä ja kuolemassa erottamattomat,
olivat nopeammat kuin kotkat,
leijonia väkevämmät.

Daavid Siklagissa

Te Israelin tyttäret, itkekää Saulia,
häntä, joka puetti teidät purppuraan ja koristeihin,
joka kiinnitti pukuunne kultahelyjä.
Kuinka ovat sankarit taistelussa kaatuneet!
Joonatan on surmattuna kukkuloillasi.
Minä suren sinua, veljeni Joonatan;
sinä olit minulle ylen rakas.
Rakkautesi oli minulle ihmeellisempi
kuin naisen rakkaus.
Kuinka ovatkaan sankarit kaatuneet,
kuinka ovat hukkuneet taisteluaseet!»

2 Sam. 1: 19—27.

69.

DAAVID VALITAAN KUNINKAAKSI

Saulin kuolema poisti ne vaarat, jotka olivat tehneet Daavidista maanpakolaisen. Nyt hän saattoi vapaasti palata omalle maalleen. Saulin ja Joonatanin kuoleman jälkeisen suruajan päätyttyä »Daavid kysyi Herralta: 'Menenkö minä johonkin Juudan kaupunkiin?' Herra vastasi hänelle: 'Mene.' Ja Daavid kysyi: 'Mihinkä minä menen?' Hän vastasi: 'Hebroniin.'»

Hebron sijaitsi noin kolmenkymmenen kilometrin päässä pohjoiseen Beersebasta ja suunnilleen sen ja tulevan Jerusalemin paikan puolivälissä. Sen alkuperäinen nimi oli Kirjat-Arba, Arban kaupunki. Arba taas oli Anakin isä. Myöhemmin sitä kutsuttiin Mamreksi, ja siellä oli patriarkkojen hautapaikka »Makpelan luola». Hebron oli kuulunut Kaalebille ja oli nyt Juudan huomattavin kaupunki. Se sijaitsee hedelmällisessä laaksossa viljavien kukkuloiden ympäröimänä. Sen reunamilla viheriövät Palestiinan kauneimmat viinitarhat samoin kuin monet oliivi- ja muut hedelmäviljelykset.

Daavid ryhtyi miehineen heti noudattamaan Jumalan antamaa ohjetta. Kuusisataa asekuntoista miestä vaimoineen ja lapsineen, lampaineen ja raavaskarjoineen oli pian matkalla Hebroniin. Karavaanin päästyä perille Juudan miehet tulivat tervehtimään Daavidia Israelin tulevana kuninkaana. Hetimiten he ryhtyivät valmistelemaan kruunajaisia, ja niin he sitten »voitelivat siellä Daavidin Juudan heimon kuninkaaksi». Mutta muita heimoja ei mitenkään yritetty pakottaa tunnustamaan häntä hallitsijakseen.

Heti kruunauksensa jälkeen Daavid halusi ensiksi ilmaista kunnioittavat tunteensa Saulin ja Joonatanin kuoleman johdosta. Saatuaan kuulla, miten rohkeasti Gileadin Jaabeksen miehet olivat pelastaneet näiden kaatuneiden kansanjohtajien ruumiit ja laskeneet ne kunniallisesti hautaan, hän lähetti miehiä viemään Jaabekseen sanoman: »Herra siunatkoon teitä, koska olette osoittaneet herrallenne Saulille laupeutta hautaamalla hänet. Osoittakoon nyt Herra laupeutta ja uskollisuutta teitä kohtaan. Minäkin teen teille hyvää, koska tämän teitte.» Ja hän ilmoitti tulleensa Juudan kuninkaaksi ja kutsui heidät alamaiseksi, koska he olivat jo osoittautuneet niin uskollisiksi.

Filistealaiset eivät vastustaneet sitä, että Juuda oli valinnut Daavidin kuninkaaksi. He olivat kohdelleet häntä ystävällisesti häiritäkseen ja heikentääkseen Saulin valtakuntaa, ja koska Daavidin valta oli nyt lisääntynyt, he toivoivat aikaisemman ystävyytensä häntä kohtaan koituvan vastaisuudessa heidän edukseen. Mutta Daavidin hallitseminen ei sujunutkaan ilman vastuksia. Pian kruunajäisten jälkeen alkoi jo ilmaantua vehkeilyä ja kapinointia. Daavid ei mitenkään kavaltanut itselleen kuninkaan asemaa; Jumala oli valinnut hänet Israelin kuninkaaksi, eikä Daavid ollut antanut mitään aihetta epäluottamukseen tai vastustukseen. Mutta tuskin Juudan miehet olivat saaneet tunnustetuksi hänet kuninkaakseen, kun Iisboset, Saulin poika, julistettiin Abnerin toimesta kuninkaaksi ja asetettiin Daavidin kilpailijaksi Israelin valtaistuimelle.

Iisboset oli vain heikko ja kykenemätön Saulin perheen jäsen, kun taas Daavid oli erinomaisen kyvykäs ottamaan vastuulleen valtakunnan asiainhoidon. Abner, jota Iisboset pääasiassa sai kiittää kuninkaaksi pääsemisestään, oli toiminut Saulin sotapäällikkönä ja oli Israelin huomatuin mies. Abner tiesi kyllä, että Herra oli määrännyt Daavidin Israelin kuninkaaksi, mutta vainottuaan ja ajettuaan takaa Daavidia niin kauan hän ei halunnut lisäin pojan saavan haltuunsa valtakuntaa, jota Saul oli hallinnut.

Abner joutui nyt sellaisiin oloihin, jotka olivat omiaan ilmaisemaan hänet todelliselta luonteeltaan kunnianhimoiseksi ja periaatteettomaksi. Hän oli ollut läheisessä yhteydessä Sauliin ja oppinut tämän mielipiteen vaikutuksesta väheksymään mies-

Patriarkat ja profeetat

tä, jonka Jumala oli valinnut hallitsemaan Israelia. Hänen vihansa vielä yltyi siitä, että Daavid nuhteli häntä terävästi otettuaan kuninkaan vesiastian ja keihään silloin kun tämä nukkui leirissä. Hän muisti, miten Daavid oli huutanut kuninkaan ja koko Israelin kuullen: »Sinähän olet mies, eikä sinun vertaistasi ole Israelissa. Miksi et sitten vartioinut herraasi, kuningasta?

Ei ole hyvin tehty, mitä sinä olet tehnyt. Niin totta kuin Herra elää: te olette kuoleman omat, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua.» Tämä moite oli jäytännyt hänen mieltään, ja hän päätti kostoksi aiheuttaa Israelissa hajaannuksen, josta hän itse hyötyisi. Hän käytti hallitsemasta lakaneen kuningasperheen yhtä edustajaa edistämään omia kunnianhimoisia aikeitaan. Hän tiesi että kansa rakasti Joonatania. Hänen muistoaan pidettiin rakkaana, eikä sotaväki liioin ollut unohtanut Saulin ensimmäisiä voitokkaita sotaretkiä. Kapinallinen päällikkö lähti toteuttamaan suunnitelmiaan niin päättävästi, että moinen tarmokkuus olisi ansainnut kunniakkaammankin asian.

Kuninkaan hallituskaupungiksi valittiin Jordanin itäpuolella sijaitseva Mahanaim, koska sitä voitiin parhaiten puolustaa Daavidin tai filistealaisten mahdollisesti hyökätessä. Siellä Iisboset kruunattiin kuninkaaksi. Jordanin itäpuoliset heimot hyväksyivät ensiksi hänet kuninkaakseen ja lopulta koko Israel Juudaa lukuunottamatta. Kaksi vuotta Saulin poika hallitsi syrjäisessä pääkaupungissaan. Mutta Abner halusi laajentaa hänen valtansa käsittämään koko Israelin ja hankkiutui käymään hyökkäyssotaan. Ja »sota Saulin suvun ja Daavidin suvun välillä tuli pitkäkalliseksi. Mutta Daavid vahvistui vahvistumistaan, Saulin suku heikontui heikontumistaan.»

Lopulta petos kaatoi valtaistuimen, jonka pahansuopa kunnianhimo oli pystyttänyt. Abner ia suututti Iisbosetin heikkous ja kyvyttömyys, ja hän siirtyi Daavidin luo ja tarjoutui kääntämään kaikki Israelin heimot hänen puolelleen. Kuningas hyväksyi hänen tarjouksensa, ja niin hänet lähetettiin tälle asialleen kaikella kunnialla. Mutta niin rohkean ja kuuluisan sodankävijän suosiollinen vastaanotto teki Jooabin, Daavidin joukkojen päällikön, kateelliseksi. Jooab hautoi verikostoa Abnerin surmattua hänen veljensä Asaelin taistelussa, jota käytiin Israelin

ja Juudan välillä. Nyt hän katsoi pääsevänsä kostamaan veljensä kuoleman ja samalla eroon mahdollisesta kilpailijasta, ja niin hän tilaisuuden saatuaan alhaisesti ja petollisesti tappoi Abnerin.

Kun Daavid sai kuulla tästä katalasta teosta, hän huudahti: »Abnerin, Neerin pojan, vereen olen viaton minä ja minun kuninkuuteni Herran edessä iankaikkisesti. Tulkoon se Jooabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä perheen päälle.» Daavid ei voinut langettaa tästä rikoksesta oikeudenmukaista rangaistusta, koska hänen kuninkuutensa ei vielä ollut vakiintunut ja toisaalta murhaajat — Jooabin veli Abisai oli näet hankkeessa mukana — olivat niin vaikutusvaltaisia ja korkeassa asemassa. Mutta hän saattoi ilmaista julkisesti inhonsa veriteon johdosta. Abner haudattiin julkisin juhlallisuuksin. Sotaväen ja Jooabin sen päällikönä oli osallistuttava surujuhlaan vaatteet reväistyinä ja säkkeihin kääriytyneinä. Kuningas ilmaisi surunsa paastoamalla hautauspäivän ja kulkemalla parien perässä lähimpänä surevana, ja haudalla hän esitti valitusrunon ankaraksi nuhteeksi murhaajille. »Kuningas viritti itkuvirren Abnerista ja sanoi:

'Pitikö Abnerin kuolla, niinkuin kuolee houkka?

Eivät olleet sinun kätesi sidotut
eivätkä jalkasi vaskikahleisiin pannut.

Sinä kaaduit,

niinkuin kaadutaan vilpillisten käden kautta.'»

Daavidin jalomielinen tunnustus miehestä, joka oli ollut hänen katkera vihollisensa, voitti koko Israelin luottamuksen ja ihailun. »Kun kaikki kansa sai kuulla sen, miellytti se heitä, samoin kuin kaikki muu, mitä kuningas teki, oli kaikelle kansalle mieleen. Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, että Abnerin, Neerin pojan, surma ei ollut lähtenyt kuninkaasta.» Luotetuille neuvonantajilleen ja lähimmille palvelijoilleen kuningas puhui rikoksesta ja todeten olevansa kykenemätön rankaisemaan heitä niin kuin halusi hän jätti heidät Jumalan tuomittaviksi: »Ettekö tiedä, että ruhtinas ja suuri mies on tänä päivänä kaatunut Israelissa? Mutta minä olen vielä heikko, vaikka olen voideltu kuninkaaksi, ja nuo miehet, Serujan pojat, ovat liian väkivaltaiset minun hillitä. Herra maksakoon sille, joka tekee pahaa, hänen pahuutensa mukaan.»

Patriarkat ja profeetat

Abnerin tarjoukset ja esitykset Daavidille olivat olleet vilpittömiä, mutta hänen vaikuttimensa olivat alhaiset ja itsekkäät. Hän oli itsepintaisesti vastustanut Jumalan nimittämää kuningasta toivoen pääsevänsä kunnioitettuun asemaan. Suuttuneena, loukattuna ja kiihtyneenä hän sitten luopui monivuotisesta palveluksestaan ja siirtyi Daavidin puolelle toivoen tämän nimittävän hänet korkeimpaan virkaan. Jos hän olisi päässyt aikeidensa perille, hänen kykynsä, kunnianhimonsa, vaikutusvaltansa ja jumalisuuden puutteensa olisivat vaarantaneet Daavidin kuninkuuden ja valtakunnan rauhan ja hyvinvoinnin.

»Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleen Hebronissa, herposivat hänen kätensä, ja koko Israel peljästyivät.« Tämä ennusti ilmeisesti valtakunnan loppuvan lähitulevaisuudessa. Heikkenevä kuningaskunta sortuikin pian katalaan tekoon. Iisboset joutui kahden päällikkönsä salakavalan murhan uhriksi. He löivät häneltä pään poikki ja kiidättivät sen Juudan kuninkaalle toivoen täten pääsevänsä hänen suosioonsa.

Daavidin luo tultuaan he näyttivät rikoksensa veristä todistuskappaletta ja sanoivat: »Katso, tässä on Iisbosetin, Saulin pojan, sinun vihamiehesi, pää, hänen, joka väijyi sinun henkeäsi. Herra on tänä päivänä kostanut Saulille ja hänen jälkeläisillensä herrani, kuninkaan, puolesta.« Mutta koska Jumala itse oli nostanut Daavidin valtaistuimelle ja vapauttanut hänet vastustajistaan, ei hän halunnut vakiinnuttaa asemaansa katalin keinoin. Hän kertoi näille murhamiehille, miten sitä miestä rangaistiin joka kehui surmanneensa Saulin, ja lisäsi: »Eikö minun paljoa enemmän nyt, kun jumalattomat miehet ovat murhaneet syyttömän miehen hänen omassa kodissaan, hänen vuoteeseensa, ole vaadittava hänen verensä teidän kädestänne ja hävitettävä teidät maan päältä?« Ja Daavid käski nuorten miesten surmata heidät. Niin he hirttivät heidät. Mutta Iisbosetin pään he ottivat ja hautasivat sen Abnerin hautaan Hebronin.»

Iisbosetin kuoleman jälkeen Israelin johtavat miehet halusivat yleisesti, että Daavidista tulisi kaikkien heimojen kuningas. »Sitten kaikki Israelin sukukunnat tulivat Daavidin luo Hebronin ja sanoivat näin: 'Katso, me olemme sinun luutasi ja lihiasi.'« Ja he jatkoivat: »Sinä saatoit Israelin lähtemään ja tule-

maan. Ja sinulle on Herra sanonut: »Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva Israelin ruhtinas.»' Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa, Herran edessä.» Näin Jumala oli kaitsemuksellaan avannut hänelle pääsyn valtaistuimelle. Hänen ei tarvinnut etsiä tyydytystä itsekäälle kunnianhimolle, sillä hän ei ollut tavoitellut sitä arvoasemaa, johon oli nyt kohonnut.

Enemmän kuin kahdeksan tuhatta Aaronin ja leeviläisten jälkeläistä palveli Daavidia. Kansan asenne oli muuttunut huomattavasti ja ratkaisevasti. Vallankumous sujui hiljaisesti ja arvokkaasti, kuten heidän suureen tehtäväänsä sopikin. Lähes puoli miljoonaa Saulin entistä alamaista ahtautui Hebroniin ja sen lähistölle. Seudun kukkulat ja laaksotkin olivat täynnä kansaa. Kruunajaispäivä määrättiin, ja niin Daavid, jonka Saul oli karkottanut hovistaan ja jonka oli paettava henkensä edestä vuorille ja kukkuloille ja maan luoliin, oli nyt saamassa korkeimmat kunnianosoitukset mitä ihminen voi toiselle antaa. Papit ja vanhimmat pyhissä virka-asuissaan, päälliköt ja sotilaat kiiltävine keihäineen ja kypärineen sekä muukalaiset pitkien matkojen takaa tulivat seuraamaan valitun kuninkaan kruunajaisia. Daavid oli pukeutuneena kuninkaalliseen viittaansa. Ylipappi siveläi pyhää öljyä hänen kulmilleen, sillä Samuelin voitelu oli vain vertauskuvallisesti esittänyt sitä, mitä tapahtuisi kuninkaan kruunajaisissa. Nyt oli tullut se aika, ja Daavid pyhitettiin juhlallisin menoin Jumalan käskynhaltijan virkaansa. Valtikka annettiin hänen käsiinsä. Hänen vanhurskaan kuninkuutensa liittosopimus kirjoitettiin, ja kansa antoi uskollisuuden lupauksensa. Otsakoriste, diadeemi, painettiin hänen kulmilleen, ja niin päättyivät kruunajaiset. Israelilla oli nyt Jumalan määräämä kuningas. Hän joka oli kärsivällisesti odottanut Herraa, sai nähdä Jumalan lupauksen täyttyneenä. »Ja Daavid tuli yhä mahtavammaksi, ja Herra, Jumala Sebaot, oli hänen kanssansa» (2 Sam. 5: 10).

70.

DAVID KUNINKAANA

Noustuaan Israelin valtaistuimelle Daavid alkoi heti etsiä valtakuntansa pääkaupungille sopivampaa sijaintia. Se löytyi Hebronista noin kolmenkymmenen kilometrin päästä. Ennen kuin Joosua oli johtanut Israelin joukot Jordanin yli, sitä oli kutsuttu Saalemiksi. Lähellä sitä paikkaa Aabraham oli osoittautunut kuuliaiseksi Jumalalle. Kahdeksansataa vuotta ennen Daavidin kruunajaisia siellä oli asunut Melkisedek, Jumalan, Korkeimman, pappi. Se sijaitsi maan keskeisellä ylängöllä, ympäröivän kukkulamaaston suojassa, Benjaminin ja Juudan välisellä rajalla, jonne oli lyhyt matka Efraimista ja helpot kulku-yhteydet muistakin heimoista.

Saadakseen haltuunsa tämän paikan heprealaisten oli karkotettava sieltä kanaanilaisten jäännös, joka oli linnoittautunut Siionin ja Moorian vuorelle. Tämän tukikohdan nimenä oli Jebus, ja sen asukkaita kutsuttiin jebusilaisiksi. Jebusta oli vuosisadat pidetty valloittamattomana, mutta nyt heprealaiset piirittivät sitä ja valloittivat sen Joabin johdolla, joka urheutensa palkkioksi nimitettiin Israelin joukkojen ylipäälliköksi. Jebuksesta tuli nyt valtakunnan pääkaupunki, ja sen pakanallinen nimi muutettiin Jerusalemiksi.

Tyyron, Välimeren rikkaan rantakaupungin, kuningas Hiiram halusi nyt liittoutua Israelin kuninkaan kanssa ja lähetti Daavidille apua, niin että tämä sai rakennetuksi palatsin Jerusalemiin. Tyyrosta tuli sanansaattajia ja näiden mukana arkkitehteja, työmiehiä ja paljon arvokasta puutavaraa, setripuita ja muita hyödyllisiä rakennustarvikkeita.

Israelin lujittuminen sen liittyttyä Daavidiin, jebusilaisten tukikohdan valloitus sekä liitto Hiiramin, Tyyron kuninkaan, kanssa saivat filistealaiset taas vihastumaan ja tunkeutumaan maahan vahvoin joukoin. He jäivät aseisiin lähellä Jerusalemiä olevaan Refaimin laaksoon. Daavid vetäytyi miehineen Siionin tukikohtaan odottamaan Jumalan ohjeita. »Menenkö minä filistealaisia vastaan», kysyi Daavid Herralta. »Annatko sinä heidät minun käsiini?» »Ja Herra sanoi Daavidille: Mene, sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi.»

Daavid hyökkäsi heti vihollisen kimppuun, voitti ja tuhosi sen sekä otti heidän epäjumalankuvansa, jotka he olivat tuoneet mukanaan tuottamaan heille voiton. Kiukuissaan nöyryytyksensä ja tappiostaan filistealaiset haalivat kokoon vielä suuremman joukon ja palasivat taisteluun. Uudelleen he »levittäytyivät Refaimin tasangolle». Daavid kysyi taas neuvoa Herralta, ja suuri MINÄ OLEN otti Israelin joukot johtoonsa.

Jumala antoi Daavidille seuraavat ohjeet: »Älä mene heitä vastaan, vaan kierrä heidät takaapäin ja hyökkää heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta. Ja kun kuulet astunnan kahinan balsamipuiden latvoista, niin ryntää nopeasti, sillä silloin Herra on käynyt sinun edelläsi tuhotakseen filistealaisten leirin.» Jos Daavid olisi Saulin tavoin toiminut omin päin, hän ei olisi menestynyt. Mutta hän »teki, niinkuin Jumala oli häntä käskenyt; ja niin he voittivat filistealaisten sotajoukon ja ajoivat heitä takaa Gibeonista aina Geseriin saakka. Niin Daavidin maine levisi kaikkiin maihin, ja Herra nosti kaikissa kansoissa pelon häntä kohtaan» (1 Aikak. 14: 16,17).

Kun Daavid näin oli vahvistanut kuninkuutensa ja vapautunut ulkoisista maahan tunkeutujista, hän ryhtyi toteuttamaan mielihankettaan — Jumalan arkin siirtoa Jerusalemiin. Arkki oli ollut monet vuodet Kirjat-Jearimissa, noin viidentoista kilometrin päässä, mutta sopihan valtakunnan pääkaupungin saada se kunnia, että jumalallisen läsnäolon merkki sijaitsi siellä.

Daavid kutsui koolle kolmekymmentä tuhatta Israelin valiomiestä, sillä hän halusi tehdä tästä tapahtumasta vaikuttavan ja sellaisen, josta iloittaisiin suuresti. Kansa noudatti kutsua mielellään. Ylipappi pyhiä tehtäviä hoitavine virka veljineen sekä heimojen ruhtinaat ja johtavat miehet kokoontuivat Kirjat-Jea-

Patriarkat ja profeetat

rimiin. Daavidin olemus uhosi pyhää intoa. Arkki otettiin Abinadabin talosta ja pantiin uusiin, härkien vetämiin vaunuihin, joita kaksi Abinadabin poikaa ohjasi.

Israelin miehet seurasivat arkkia ~~kajautellen~~ riemuhuuto jaan ja säestäen laulujaan monenlaisilla soittimilla. Siinä soitteli »Daavid ynnä koko Israelin heimo kanteleilla, harpuilla, vaskirummuilla, helistimillä ja kymbaaleilla». Näin riemullista näytelmää ei Israelissa ollut tapahtunut moniin aikoihin. Juhlailon vallitessa tuo valtavan pitkä kulkue eteni kukkuloiden lomitse ja pitkin laaksoja kohti pyhää kaupunkia.

»Mutta kun he tulivat Naakonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja tarttui siihen, sillä härät kompastuivat. Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja Jumala löi hänet siinä hänen hairahduksensa tähden, niin että hän kuoli siihen, Jumalan arkin ääreen.» Iloitseva joukko joutui äkkiä kauhun valtaan. Daavid hämmästyi ja kovin huolissaan mietskeli, mahtoiko Jumala menetellä tässä kohdin oikeudenmukaisesti. Hän oli koettanut kunnioittaa arkkia jumalallisen läsnäolon vertauskuvana. Miksi sitten riemullinen tapahtuma oli tuolla pelottavalla rangaistuksella muutettu surun ja murheen tilaisuudeksi? Daavidin mielestä hänen ei ollut turvallista pitää arkkia luonaan, ja siksi hän päätti jättää sen siihen missä nyt oltiin. Ja niin arkki siirrettiin lähellä olevaan gatilaisen Obed-Edomin taloon.

Ussan rankaiseminen johtui erittäin selvän jumalallisen käskyn rikkomisesta. Mooseksen välityksellä Herra oli antanut erityisiä ohjeita, jotka koskivat arkin kuljetusta. Vain papit, Aaronin jälkeläiset, saivat koskea siihen tai katsoa sitä peittämättömänä. Jumalallinen ohje kuului: »Tulkoot Kehatin pojat kantamaan, mutta älkööt koskeko pyhäkköön, etteivät kuolisi» (4 Moos. 4: 15). Pappien oli peitettävä arkki, ja sitten kehatilaisen oli nostettava se arkin kummallakin sivulla oleviin renkaiisiin työnnettyillä korennoilla, joita ei koskaan poistettu paikaltaan. Geersonilaisten ja merarilaisten hoidossa olivat pyhäkön verhot, laudat ja pylvää, ja Mooses antoi niiden kuljetusta varten vaunuja ja härkiä. »Mutta Kehatin pojille hän ei antanut mitään, koska heidän hoidettavinaan oli pyhät esineet, joita heidän oli *olallaan kannettava*» (4 Moos. 7:9). Arkin kuljetuk-

sessä Kirjat-Jearimista oltiin siis suoraan ja anteeksiantamattomasta välittämättä Herran ohjeista.

Daavid ja hänen väkensä olivat kokoontuneet suorittamaan pyhän tehtävän, ja he ryhtyivät siihen iloisin mielin ja auliisti. Mutta Herra ei voinut hyväksyä heidän palvelustaan, koskei sitä suoritettu hänen ohjeidensa mukaisesti. Filistealaiset, jotka eivät tunteneet Jumalan lakia, olivat panneet arkin vaunuihin palauttaessaan sen Israelille, ja Herra hyväksyi heidän menettelynsä. Mutta israelilaisilla oli käsissään selvät lausunnot Jumalan tahdosta kaikissa näissä asioissa, ja näiden opetusten laiminlyönti osoitti vain, etteivät he kunnioittaneet Jumalaa. Ussa puolestaan syyllistyi peräti julkeuteen. Rikkoessaan Jumalan lakia hän oli osaksi menettänyt käsityksensä sen pyhydestä, ja vaikka hänen tunnollaan oli tunnustamattomia syntejä, hän tohti kuitenkin jumalallisesta kiellosta huolimatta kajota Jumalan läsnäolon tunnuskuvaan. Jumala ei voi hyväksyä osittaista kuuliaisuutta eikä löyhää suhtautumista hänen käskyihinsä. Rankaisemalla Ussaa hän halusi tähdentää koko Israelille, miten tärkeää oli tarkoin noudattaa hänen vaatimuksiaan. Tuon yhden miehen kuolema saattoi johtaa kansaa parannukseen ja siten ehkäistä rangaistusten langettamisen tuhansille.

Koska Daavidin omatkaan asiat eivät olleet täysin kunnossa Jumalan kanssa, hän oli Ussaa kohdanneen iskun nähdessään pelännyt arkkia ja sitä että häntäkin rangaistaisiin jostakin synnistään. Mutta Oobed-Edom, vaikka häntä kaiken ilon keskellä pelottikin, otti mielellään vastaan tuon pyhän tunnuskuvan takeena Jumalan suosiosta kuuliaiselle. Koko Israel tarkkasi nyt gatilaista ja hänen perhettään nähdäkseen, miten heidän kävisi. »Ja Herra siunasi Oobed-Edomia ja koko hänen taloansa.»

Daavidiin jumalallinen nuhde ainakin teki vaikutuksensa. Se sai hänet huomaamaan selvemmin kuin koskaan aikaisemmin, miten pyhä Jumalan laki oli ja miten tärkeää sen ehdoton noudattaminen. Ja Oobed-Edomin talolle suotu siunaus sai Daavidin jälleen toivomaan, että arkista olisi siunausta myös hänelle ja hänen kansalleen.

Kolmen kuukauden kuluttua Daavid päätti yrittää uudelleen arkin kuljetusta, mutta tällä kertaa hän otti tarkoin vaarin Herran ohjeiden jokaisesta yksityiskohdastakin. Taas kutsut-

Patriarkat ja profeetat

tiin koolle valtakunnan valiomiehet, ja gatilaisen talon lähistölle kerääntyi paljon kansaa. Kunnioittavan varovasti arkki nostettiin nyt pyhään virkaansa vihittyjen olkapäille, väkijoukko järjestäytyi kulkueeksi ja lähti nyt aroin mielin uudelleen liikkeelle. Kun oli astuttu kuusi askelta, puhallettiin torvella pysähtymismerkki. Daavidin käskystä suoritettussa uhritoimituksessa hän uhrasi »härän ja juottovasikan». Pelko ja vavistus vaihtuivat nyt riemuksi. Kuningas oli riisunut kuninkaallisen asunsa ja pukeutunut yksinkertaiseen pellavakasukkaan, jollainen pappeillakin oli. Ei hän täten pyrkinyt hoitamaan papillisia tehtäviä, sillä kasukkaa käyttivät toisinaan muutkin kuin papit. Mutta tässä pyhässä palveluksessa hän halusi Jumalan edessä asettua alamaistensa tasolle. Tänä päivänä oli palvottava vain Herraa. Kaikki kunnia oli annettava nyt hänelle.

Pitkä kulkue lähti jälleen liikkeelle, ja korkealle kohosi pasuunain, torvien ja kymbaalien soitto laulajien ääniin yhtyen. »Ja Daavid karkeloi kaikin voimin Herran edessä» seuraten iloissaan laulun rytmiä.

Monet huvinhaluiset ovat käyttäneet tätä Daavidin tanssimista kunnioittavan iloisesti Herran edessä nykyaikaisten seurataanssien puolustukseksi, mutta se on täysin perusteetonta. Meidän aikanamme tanssi liittyy mielettömään mekastukseen ja keskiyön kemuihin. Siinä uhrataan terveys ja siveellisyys huvittelun alttarilla. Ne jotka käyvät usein tansseissa, eivät ajattele eivätkä kunnioita Jumalaa. Rukous tai kiitoslaulut tuntuisivat oudoilta heidän seurassaan. Tämän kokeen tulisi olla ratkaiseva. Kristittyjen ei tulisi harrastaa huveja, jotka ovat omiaan vähentämään mieltymystä pyhiin asioihin ja Jumalan palvelemisen iloamme. Jumalan riemullisella ylistämisellä soiton ja tanssin avulla arkin kuljetuksen yhteydessä ei ole mitään yhteyttä nykyaikaisen kevytmielisen tanssin kanssa. Edellisen yhteydessä muistettiin Jumalaa ja ylistettiin hänen pyhää nimeään, kun taas jälkimmäinen saatanan keksintönä saa ihmiset unohtamaan Jumalan ja väheksymään häntä.

Riemuitseva kulkue lähestyi pääkaupunkia seuraten näkyttömän Kuninkaansa pyhää tunnuskuvaa. Sitten kajahti laulu, joka vaati muureilla olevia vartijoita avaamaan pyhän kaupungin portit:

»Nostakaa päänne, te portit,
nostakaa päänne, te ikuiset ovet,
kunnian kuninkaan käydä sisälle!»

Laulajien ja soittajien ryhmä vastasi:

»Kuka on se kunnian kuningas?»

Toiselta ryhmältä tuli vastaus:

»Hän on Herra, väkevä ja voimallinen,
Herra, voimallinen sodassa.»

Sitten yhtyivät sadat äänet kaiuttamaan riemullista kerto-
säettä:

»Nostakaa päänne, te portit,
nostakaa päänne, te ikuiset ovet,
kunnian kuninkaan käydä sisälle!»

Taasen kuultiin iloinen kysymys: »Kuka on se kunnian ku-
ningas?» Ja haltioitunut kansanjoukko vastasi, ja heidän
»äänensä oli niinkuin paljojen vetten pauhina»:

»Hän on Herra Sebaot,
hän on kunnian kuningas.»

Psalmi 24: 7—10.

Nyt avattiin portit selkoselällään, kulkue astui sisälle kaupun-
kiin, ja pelokkaan kunnioittavasti arkki vietiin sitä varten val-
mistettuun teltaan. Aidatun pyhän alueen eteen oli pystytetty
uhrialttareita, ja pian yhteysuhrien ja polttouhrien savu, suitsu-
tuspilvet ja Israelin ylistykset ja anomiset kohosivat kohden
korkeutta. Palveluksen päätyttyä kuningas itse lausui siunauk-
sen kansalleen. Sitten hän kuninkaallisen runsaskätisesti antoi
jakaa ruokaa ja viiniä kaikille virvokkeiksi.

Kaikki heimot olivat osallistuneet tähän palvelukseen, sillä
olihan se Daavidin hallituskauden toistaiseksi suurin pyhä juhla.
Jumalallisen Hengen innoitus oli vallannut Daavidin. Pyhäkön
kylpiessä laskevan auringon viime säteiden pyhässä loisteessa,
Daavid kiitti sydämestään Jumalaa siitä, että hänen läsnäolonsa
siunattu tunnus oli nyt niin lähellä Israelin valtaistuinta.

Näissä mietteissään Daavid palasi palatsiinsa »tervehtimään
perhettänsä». Mutta eräs sen jäsenistä oli katsellut tuota iloista
juhlaa lainkaan riemastumatta siitä kuten Daavid. »Kun Herran
arkki tuli Daavidin kaupunkiin, katseli Miikal, Saulin tytär, ik-
kunasta; ja nähdessään kuningas Daavidin karkeloivan ja hyp-

Patriarkat ja profeetat

pivän Herran edessä halveksi hän häntä sydämesssä.» Hän oli niin kiihtynyt katkeruudessaan, ettei voinut odottaa että Daavid olisi ehtinyt sisälle, vaan lähti ulos häntä vastaan ja alkoi syyttää katkeria sanojaan vastaukseksi hänen ystävälliseen tervehdykseensä. Purevan ironisesti hän huudahti: »Kuinka arvokkaana onkaan Israelin kuningas nyt esiintynyt, kun on tänä päivänä paljastanut itsensä palvelijainsa palvelijattarien silmien edessä, niinkuin kevytmielinen ihminen paljastautuu!»

Daavidin mielestä Miikal itse oli halveksinut ja häväissyt jumalanpalvelusta, ja siksi hän sanoi ankarasti: »Herran edessä, joka on valinnut minut, sivu sinun isäsi ja koko hänen sukunsa, ja asettanut minut Herran kansan, Israelin, ruhtinaaksi — Herran edessä minä karkeloin; ja tähänkin minä pidän itseni liian vähäisenä ja olen omissa silmissäni halpa; mutta ne palvelijattaret, joista sinä puhuit, tulevat minua kunnioittamaan.» Daavidin nuhteeseen Herra lisäsi vielä omansa: Ylpeytensä ja ylimielisyytensä vuoksi Miikal »ei saanut lasta kuolinpäiväänsä asti».

Arkin siirtämiseen liittyneet juhlalliset menot olivat vaikuttaneet pysyvästi Israelin kansaan syventäen sen harrastusta pyhäkköpalvelusta kohtaan ja rohkaisten sitä entistä innokkaammin palvelemaan Herraa. Daavid koetti vielä parhaansa mukaan syventää näitä vaikutteita. Lauluesitykset sisällytettiin säännölliseen jumalanpalvelukseen, ja Daavid sävelsi psalmeja paitsi pappien käyttöön pyhäkköpalveluksessa myös kansan laulettaviksi heidän matkoillaan vuotuisiin juhliinsa. Tällä oli kauaskantoinen vaikutuksensa, ja se irrotti kansaa epäjumalanpalveluksesta. Nähdessään Israelin hyvinvoinnin monet ympärillä asuvat kansat alkoivat suhtautua suopeasti Israelin Jumalaan, joka oli aikaansaanut niin paljon kansansa hyväksi.

Mooseksen rakentama pyhäkkö kaikkine pyhäkköpalvelukseen liittyvine kalusteineen arkkia lukuunottamatta oli yhä Gibeassa. Daavidin tarkoituksena oli tehdä Jerusalem valtakunnan uskonnolliseksi keskukseksi. Hän oli rakentanut palatsin itselleen, eikä hänestä tuntunut sopivalta että Jumalan arkkia pidettiin teltassa. Hän päätti rakentaa sitä varten niin loistavan tempelin, että se osoittaisi miten suuresti Israel arvosti sitä, että Jahve, heidän kuninkaansa, kunnioitti heitä läsnäolollaan.

Kun Daavid kertoi aikomuksestaan profeetta Naatanille, tämä vastasi hänelle rohkaisevasti: »Tee vain kaikki, mitä mielessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi.»

Mutta heti seuraavana yönä Herralta tuli Naatanille sanoma annettavaksi kuninkaalle. Daavidilta evättäisiin se etuoikeus että hän saisi rakentaa huoneen Jumalalle, mutta tämä kyllä antoi vakuutuksen jumalallisesta suosiostaan hänelle, hänen jälkeensä tuleville ja Israelin valtakunnalle: »Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lammasten jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi. Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle suuren nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä. Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu paikallansa eikä enää ole levoton, eivätkä vääryydentekijät sitä enää sorra niinkuin ennen.»

Koska Daavid oli halunnut rakentaa huoneen Jumalalle, hänelle annettiin lupaus: »Herra ilmoittaa sinulle, että Herra on tekevä sinulle huoneen. Minä korotan sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, Hän on rakentava huoneen minun nimelleni, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi.»

Sitten Daavidille selitettiin, miksei hän saanut rakentaa temppeleä: »Sinä olet vuodattanut paljon verta ja käynyt suuria sotia. Sinä et ole rakentava temppeleä minun nimelleni. — — Katso, sinulle on syntyvä poika; hänestä on tuleva rauhan mies, ja minä annan hänen päästä rauhaan kaikilta hänen ympärillään asuvilta vihollisilta, Salomo* on oleva hänen nimensä ja minä annan rauhan ja levon Israelille hänen päivinensä. Hän on rakentava temppelein minun nimelleni» (1Aikak. 22:8—10).

Vaikkei Daavid saanutkaan toteuttaa hartaita toiveitaan, hän vastaanotti sanoman kiitollisena. »Mikä olen minä, Herra, Herra», hän huudahti, »ja mikä on minun sukuni, että olet saattanut minut tähän asti? Mutta tämäkin on ollut vähän sinun silmissäsi, Herra, Herra, ja niin olet sinä puhunut palvelijasi suvulle myöskin kaukaisista asioista»; ja sitten hän uudisti liitonsa Jumalan kanssa.

Daavid tiesi, että hänen hartaasti toivomansa aikeen toteut-

*Nimi muistuttaa heprealaista sanaa saaloom, rauha.

Patriarkat ja profeetat

taminen olisi lisännyt hänen nimensä kunniaa ja hallituksensa mainetta, mutta hän oli valmis taipumaan Jumalan tahtoon. Näin kiitollista alistumista tavataan harvoin kristittyjenkään keskuudessa. Miten usein ne, jotka ovat jo menettäneet miehuutensa voimat, toivovat vielä sitkeästi pääsevänsä toteuttamaan jonkin suuren toiveensa, jota he kuitenkin eivät pysty suorittamaan! Jumala voi kaitselmuksessaan puhutella heitä samoin kuin hänen profeettansa Daavidia ja selittää ettei heille uskota sitä työtä, jota he niin kovin haluaisivat. Tällöin heidän tulisi valmisteluillaan auttaa jotakuta toista suorittamaan sen. Mutta sen sijaan että kiitollisina taipuisivat Jumalan johdatukseen, monet masentuvat aivan kuin heitä väheksyttäisiin tai syrjittäisiin ja päättelevät mielessään, etteivät tee mitään elleivät pääse suorittamaan sitä mitä haluaisivat. Epätoivoisesti ponnistellen monet koettavat pitää kiinni vastuusta, jota eivät jaksakaan enää kantaa, ja yrittävät turhaan suorittaa työtä, johon eivät pysty, jättäen toisaalta tekemättä sellaista, mitä voisivat tehdä. Ja se, etteivät he suostu yhteistyöhön, merkitsee tuon suuremman työn estymistä tai raukeamista.

Tehdessään liiton Joonatanin kanssa Daavid oli luvannut, että kun hän pääsisi rauhaan vihollisistaan, hän osoittaisi laupeutta Saulin suvulle. Menestyksensä päivinä hän kuninkaana muisti tämän liiton ja tiedusteli: »Onko Saulin suvusta enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä laupeuden Joonatanin tähden?» Hänelle kerrottiin Joonatanin pojasta Mefibosetista, joka oli ollut rampa lapsuudestaan asti. Filistealaisten voitettua Saulin Jisreelissä tämän lapsen hoitaja oli paetessaan pudottanut hänet, niin että hän tuli eliniäkseen rammaksi. Daavid kutsutti nyt nuorukaisen hoviin ja vastaanotti hänet hyvin ystävällisesti. Saulin yksityisomaisuus palautettiin hänelle hänen elantonsa turvaamiseksi, ja hän itse sai jatkuvasti aterioita kuninkaan vieraana hänen pöydässään. Daavidin vihamiesten kertomusten perusteella Mefiboset oli oppinut suhtautumaan Daavidiin epäluuloisesti kuin konsanaan vallananastajaan, mutta kun kuningas otti hänet vastaan niin jalomielisesti ja kohteliaasti ja suhtautui jatkuvasti häneen ystävällisesti, hän kiintyi syvästi Daavidiin ja halusi isänsä Joonatanin tavoin olla sen kuninkaan puolella, jonka Jumala oli valinnut.

Daavidin kuninkuuden vakiinnuttua pitkä rauhan kausi alkoi Israelissa. Ympärillä asuvat kansat katsoivat parhaaksi luopua avoimista vihamielisyyksistä, eikä Daavidkaan ryhtynyt hyökkäilemään, sillä hänen oli järjestettävä ja kehitettävä valtakuntaansa. Lopulta hän kuitenkin ryhtyi sotimaan Israelin vanhoja vihollisia filistealaisia ja mooabilaisia vastaan. Hän voitti molemmat ja sai heidät veronalaisiksi palvelijoikseen.

Sen jälkeen ympäristökansat liittoutuivat Daavidin valtakuntaa vastaan, ja tämä johti hänen hallituskautensa suurimpiin sotiin ja voittoihin sekä hänen valtansa suurimpiin laajennuksiin. Hän ei ollut antanut vähääkään aihetta tälle vihollisien liittoutumalle, joka syntyi pelkästä kateudesta hänen lisääntyvää valtaansa kohtaan ja seuraavien olosuhteiden vallitessa:

Jerusalemiin tuli tieto siitä, että ammonilaisten kuningas Naahas oli kuollut. Tämä kuningas oli ollut ystävällinen Daavidia kohtaan silloin, kun tämä oli paennut Saulin vihaa. Daavid halusi nyt ilmaista kiitollisuutensa siitä suopeudesta, jota hänelle oli osoitettu hänen ahdinkonsa aikana, ja lähetti sanansaattajien mukana myötätuntoisen sanoman Haanunille, ammonilaisten kuninkaana seuraajalle. »Niin Daavid sanoi: 'Minä osoitan laupeutta Haanunille, Naahaan pojalle, niinkuin hänen isänsä osoitti laupeutta minulle/»

Mutta hänen kohtelias tarjouksensa tulkittiin väärin. Ammonilaiset vihasivat oikeaa Jumalaa ja olivat Israelin katkeria vihollisia. Naahas oli ollut Daavidille näköjään ystävällinen vain koska hänestä oli vastenmielistä, että Saul oli Israelin kuninkaana. Haanunin neuvonantajat väristelivät Daavidin sanoman. He sanoivat »herrallensa Haanunille: 'Luuletko sinä, että Daavid tahtoo kunnioittaa sinun isääsi, kun hän lähettää lohduttajia sinun luoksesi? Varmasti on Daavid lähettänyt palvelijansa sinun luoksesi tutkimaan kaupunkia ja vakoilemaan ja hävittämään sitä.'» Viitisenkymmentä vuotta aikaisemmin neuvonantajat olivat kehottaneet Naahasta asettamaan Gileadin Jaabeksen asukkaille julman rauhanehdon, kun nämä ammonilaisten piiritäminä pyrkivät rauhanliittoon hänen kanssaan. Hän vaati ehdoksi, että saisi puhkaista heiltä jokaiselta oikean silmän. Ammonilaiset muistivat yhä elävästi, miten Israelin kuningas oli tehnyt tyhjäksi heidän julman aikeensa ja pelastanut väen, jota

Patriarkat ja profeetat

he olisivat tahtoneet nöyryyttää ja puhkoa. Samalla tavoin he vieläkin vihasivat Israelia eivätkä voineet käsittää Daavidin sanoman hyväntahtoisia vaikuttimia. Saatanan valvonnassa ihmiset hänen yllytyksestään kadehtivat ja epäilivät vääristellen parhaitakin aikeita. Päämiestensä neuvosta Haanun piti Daavidin sanantuoja vakoojina ja pilkkasi ja häpäisi heitä.

Ammonilaiset saivat esteettä toteuttaa pahat aikeensa, jotta Daavid oppisi tuntemaan heidän todellisen luonteensa. Jumala ei halunnut Israelin liittoutuvan tämän petollisen pakanakansan kanssa.

Muoin kuten nykyäänkin pidettiin lähettilään asemaa loukkaamattomana. Kansojen yleismaailmallinen laki suojasi häntä henkilökohtaiselta väkivallalta ja loukkaavalta kohtelulta. Hallitsijaansa edustaneen lähettilään vähäinenkin loukkaaminen vaati ripeitä vastatoimia. Niinpä ammonilaisetkin valmistautuivat sotaan tietäen Israelin varmasti kostavan kärsimänsä häpeän. »Kun ammonilaiset huomasivat joutuneensa Daavidin vihoihin, lähettivät Haanun ja ammonilaiset tuhat talenttia hopeata palkataksaan itsellensä Mesopotamiasta, Maakan Aramista ja Soobasta sotavaunuja ja ratsumiehiä. Niin he palkkasivat itselleen kolmekymmentäkaksi tuhatta sotavaunua. Ja ammonilaiset kokoontuivat kaupungeistaan ja lähtivät sotaan» (1Aikak. 19: 6,7).

Liittoutuneiden voimat olivat todella pelottavat. Eufrat-virran ja Välimeren välisellä alueella asuvat olivat liittoutuneet ammonilaisten kanssa. Heidän sotajoukkonsa ympäröivät Kanaania pohjoisessa ja idässä tuhotakseen yhdessä Israelin valtakunnan.

Mutta heprealaiset eivät jääneet odottamaan heidän maahan-tunkeutumistaan. Jooabin johtamina heidän joukkonsa ylittivät Jordanin ja etenivät ammonilaisten pääkaupunkia kohti. Joh-taessaan joukkojaan taistelukentälle heprealaisten päällikkö koetti rohkaista niitä sanomalla: »Ole luja, ja pysykäämme lu-jina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehkөөn sitten Herra, minkä hyväksi näkee» (1 Aikak. 19: 13). Liittoutuneiden yhtyneet joukot voitettiin ensimmäises-sä taistelussa. Mutta he eivät vielä halunneet tunnustaa hävin-neensä, vaan aloittivat uudelleen sodan seuraavana vuonna. Syy-rian kuningas kokosi joukkonsa ja uhkasi Israelia valtaisalla

armeijalla. Daavid käsitti, miten ratkaiseva tämän taistelun lopputulos oli, ja siksi hän lähti mukaan taistelukentälle. Jumalan siunaamana hän saikin liittoutuneista niin perinpohjaisen voiton, että syyrialaiset, Libanonista Eufraatiin asti, eivät vain luopuneet sodasta vaan tulivat veronalaisiksi Israelille. Ja ammonilaisia vastaan Daavid kävi sotaa niin ponneikkaasti, että heidän tukikohtansa kukistuivat ja koko alue joutui israelilaisten halluun.

Vaarat jotka olivat uhanneet suistaa kansakunnan täydelliseen tuhoon, Jumala käänsi kaitsemuksessaan kohottamaan sen ennen näkemättömään suuruuteen. Muistellen kokemaansa Jumalan ihmeellistä apua Daavid laulaa:

»Herra elää! Kiitetty olkoon minun kallioni
ja ylistetty minun pelastukseni Jumala,
Jumala, joka hankkii minulle koston ja saattaa
kansat minun valtani alle;
sinä, joka pelastat minut vihollisistani
ja korotat minut vastustajaini ylitse
ja päästät minut väkivaltaisesta miehestä.
Sentähden minä ylistän sinua, Herra,
kansojen keskuudessa
ja veisaan sinun nimesi kiitosta,
sinun, joka annat kuninkaallesi suuren avun
ja teet laupeuden voidellullesi,
Daavidille ja hänen jälkeläisilleen, iankaikkisesti.»

Psalmi 18: 47—51.

Ja lauluissaan Daavid kauttaaltaan tähdensi kansalleen sitä, että Herra oli heidän voimansa ja vapauttajansa:

»Ei kuningas voita paljolla väellensä,
ei sankari pelastu suurella voimallansa.
Turha on sotaratsu auttajaksi,
ei pelasta sen suuri väkevyys.»

Psalmi 33: 16,17.

»Sinä, Jumala, sinä olet minun kuninkaani,
toimita Jaakobille apu.
Sinun avullasi me syöksemme ahdistajamme maahan,
sinun nimessäsi me tallaamme vastustajamme.

Patriarkat ja profeetat

Sillä en minä jouseeni luota,
eikä miekkani minua auta;
vaan sinä pelastat meidät vihollisistamme,
ja saatat vihamiehemme häpeään.»

Psalmi 44: 5—8.

»Toiset turvaavat vaunuihin, toiset hevosiin,
mutta me tunnustamme Herran, Jumalamme, nimeä.»

Psalmi 20: 8.

Israelin valtakunta oli laajentunut, niin että nyt täyttyi se lupaus, jonka Jumala oli antanut Aabrahamille ja toistanut myöhemmin Moosekselle: »Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan, Egyptin virrasta aina suureen virtaan, Euftrat-virtaan saakka» (1 Moos. 15: 18). Israelista oli tullut mahtava kansakunta, jota ympärillä asuvat kansat kunnioittivat ja pelkäsivät. Omassa valtakunnassaan Daavid oli vahvistanut asemansa hyvin vankaksi. Harvoin on kellään muulla hallitsijalla koskaan ollut niin syvästi kiintynyttä ja uskollista kansaa. Hän oli kunnioittanut Jumalaa, ja nyt Jumala soi kunniaa hänelle.

Mutta kaiken menestyksen keskelläkin piili vaara. Suurimpien ulkonaisten voittojensa aikana Daavid oli suurimmassa vaarassa ja kärsi kaikkein pahimman tappionsa.

71.

DAAVIDIN SYNTI JA KATUMUS

Raamattu ei paljonkaan kehu ihmisiä. Siinä kerrotaan varsin vähän eri aikojen parhaiden miestenkään ansioista. Eikä se vaikeene niistä sattumoisin, vaan kätkee vaitioloonsa aina opetuksen. Ihmisten kaikki hyvät ominaisuudet ovat Jumalan lahjaa, ja kaikki heidän hyvät tekonsa Jumalan armo on suorittanut Kristuksen kautta. Koska he ovat kaikesta velassa Jumalalle, yksin hänelle kuuluu kunnia kaikesta mitä he ovat tai tekevät, ja he ovat vain välikappaleita hänen kädessään. Tämän lisäksi — kuten Raamatun historia kauttaaltaan opettaa — on vaarallista kehua tai ylistää ihmisiä. Jos näet joku unohtaa olevansa täysin riippuvainen Jumalasta ja luottaa omaan voimaansa, hän lankeaa varmasti. Ihminen kamppailee sellaisia vihollisia vastaan, jotka ovat häntä vahvempia. »Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa» (Ef. 6:12). Meidän on mahdotonta selviytyä taistelusta omin voimin, ja mikä tahansa vieroittaa mielemme Jumalasta ja johtaa itsekorotukseen tai omahyväisyyteen, on omiaan varmasti suistamaan meidät tappioon. Eräänä perusajatuksenaan Raamattu varoittaa luottamasta inhimilliseen voimaan ja toisaalta rohkaisee turvaamaan jumalalliseen voimaan.

Itseluottamuksen ja itsekorotuksen mieli se kypsytti Daavidinkin lankeamaan. Imartelu ja vallan ja ylellisyyden houkutukset tekivät häneenkin vaikutuksensa. Ollessaan tekemisissä ympärillä asuvien kansojen kanssa hän oli niinikään alttiina pahan vaikutukselle. Itämaiden tavan mukaan hallitsijat sallivat itsel-

Patriarkat ja profeetat

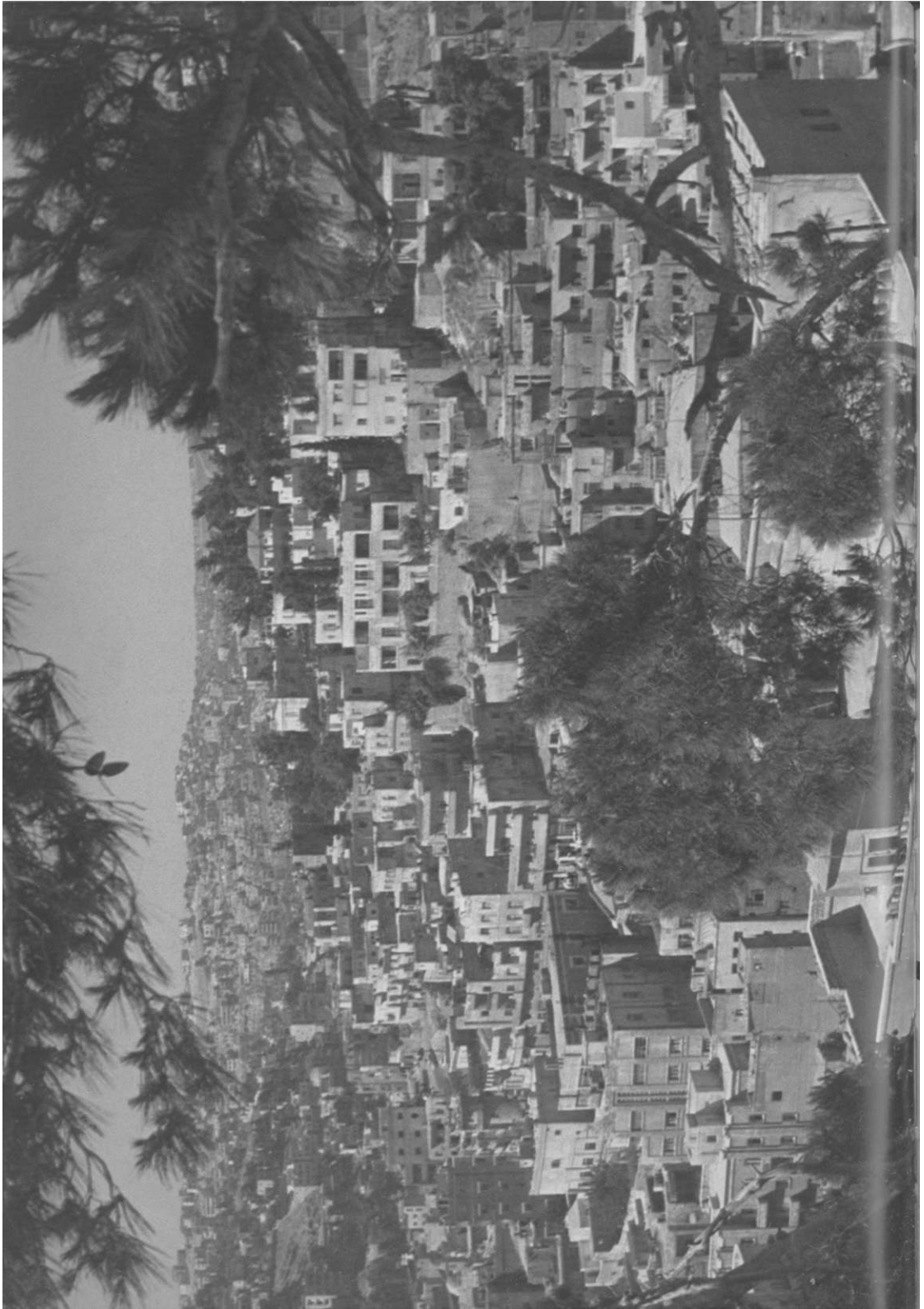
leen sellaisia lain rikkomuksia, jotka alamaisilta olivat kiellettyjä. Yksinvaltiaan ei tarvinnut hillitä itseään samoin kuin alamaistensa. Kaikki tämä himmensi Daavidin käsitystä synnin ylenmääräisestä synnillisyydestä. Ja sen sijaan että olisi turvautunut Herran voimaan hän alkoi luottaa omaan viisauteensa ja mahtiinsa. Heti kun saatana saa sielun irrotetuksi Jumalasta, ainoasta voiman lähteestä, hän ryhtyy herättelemään ihmisen lihallisen luonnon epäpyhiä haluja. Ei vihollinen toimi äkisti, avoimesti ja yllättäen, vaan heikentää salavihkaa periaatteen perustuksia. Ihminen ei aluksi osaa pitää sitä kovinkaan pahana, jos hän ei ihan kaikessa olekaan uskollinen Jumalalle eikä aivan täysin turvaa yksin häneen, vaan muuttaa asenteensa maailman tapojen ja käytännön mukaiseksi.

Ennen kuin sota ammonilaisia vastaan oli päättynyt, Daavid luovutti joukkonsa Jooabin johtoon ja palasi Jerusalemiin. Syyrialaiset olivat jo antautuneet israelilaisille, ja ammonilaisten lopullinen kukistuminen näytti jo varmalta. Daavid nautti jo voittonsa hedelmiä ja viisaan ja pystyvän hallintonsa kunniaa. Kun hän näin rentoutuneena ei arvannut olla varuillaan, kiusaaja käytti tilannetta hyväkseen vallatakseen hänen mielensä. Jumala oli ottanut Daavidin niin läheiseen yhteyteensä ja ilmaissut suosivansa häntä niin suuresti, että sen olisi pitänyt kannustaa Daavidia säilyttämään luonteensa nuhteettomana. Mutta tuntien olevansa täysin levossa ja turvassa hän irrotti otteensa Jumalasta, suostui saatanan juoneen ja sai sieluunsa syyllisyyden tahran. Jumala oli valinnut Daavidin kansakunnan johtajaksi ja lakinsa täytäntöönpanijaksi, mutta tämä polkikin itse jalkoihinsa sen säädökset. Hän jonka olisi pitänyt olla kauhuna pahantekijöille, rohkaisi omalla teollaan heitä vain lisäämään pa huuttaan.

Varhempien vaiheidensa vaaroissa Daavid jätti vilpittömän luottavasti asiansa Jumalan haltuun. Herra ohjasi kädellään hänet turvallisesti ohi lukemattomien ansojen, joita hänen polulleen viritettiin. Mutta nyt hän syyllisenä ja katumattomana ei etsinyt taivaan apua ja ohjausta, vaan koetti omin päin selviytyä vaaroista, joihin synnin tähden oli joutunut. Batseba, jonka kohdalokas kauneus oli koitunut paulaksi kuninkaalle, oli heitteläisen Uurian vaimo, ja Uuria oli Daavidin rohkeimpia ja uskollisi-

simpia satureita. Kukaan ei voinut aavistaa, mitä seuraisi jos rikos tulisi ilmi. Jumalan laki julisti avionrikkojalle kuolemantuomion, ja sotilas jonka ylpeyttä oli noin väärin ja häpeällisesti loukattu, saattoi kostoksi riistää hengen kuninkaalta tai kiihottaa kansan kapinaan.

Kaikki yritykset, joilla Daavid koetti salata syyllisyyttään, osoittautuivat turhiksi. Hän oli sotkeutunut saatanan pauloihin; vaarat uhkasivat häntä joka taholta, ja kuolemaakin katkerampi häpeä odotti häntä. Tilanteesta tuntui selviävän vain yhdellä keinolla, ja niin hän epätoivoissaan hätäili liittämään aviorikokseen vielä murhankin. Hän joka oli syössyt Saulin perikatoon koetti johtaa myös Daavidin tuhoon. Daavid päätteli, että jos Uuria kaatuisi taistelussa vihollisen lyömänä, ei hänen kuolemastaan voitaisi syyttää kuningasta, ja niin Batseba olisi vapaa tulemaan Daavidin vaimoksi, epäluulot voitaisiin hälventää ja kuningashuoneen maine säilyisi.

Uriasta tehtiin oman kuolemantuomionsa viejä. Kirjeessä, jonka kuningas hänen mukanaan lähetti Jooabille, käskettiin: »Pankaa Uuria eturintaan, kiivaimpaan taisteluun, ja vetäytykää takaisin hänen luotaan, että hänet lyötäisiin kuoliaaksi.» Jooab oli jo syylistynyt yhteen vastuuttomaan murhaan eikä siis epäröinyt noudattaa kuninkaan ohjeita, ja niin Ammonin lasten miekka kaatoi Uurian.

Siihen asti Daavid oli hallinnut niin moitteettomasti, että vain harvat yksinvaltiaat ovat koskaan vetäneet hänelle vertoja. Raamattu kertoo, että hän »teki kaikelle kansallensa sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on» (2 Sam. 8:15). Kunnollisuudellaan hän oli voittanut puolelleen kansansa luottamuksen ja uskollisuuden. Mutta kun hän luopui Jumalasta ja antautui pahan valtaan, saatana pääsi joksikin aikaa käyttämään häntä välikappaleenaan. Hän oli kuitenkin yhä Jumalalta saamassaan arvoasemassa ja saattoi sen perusteella vaatia palveluksia, joiden suorittaja vaaransi sielunsa. Ja Jooab, joka oli suostunut tottelemaan kuningasta mieluummin kuin Jumalaa, rikkoi Jumalan lakia kuninkaan käskystä.

Daavid oli saanut valtansa Jumalalta mutta vain käyttäkseen sitä hänen lakinsa mukaisesti. Kun Daavid antoi Jumalan lain vastaisen käskyn, sen totteleminen oli syntiä. »Ne [esivallat],

(718-719)

Jordanian pääkaupunkia Ammania nähtynä akropoliskukkulalta. Daavidin aikana kaupungin nimi oli Rabba. Uuria, Batseban mies, kaatui kaupunkia valloittaessa.

Patriarkat ja profeetat

jotka ovat, ovat Jumalan asettamat» (Room. 13: 1), mutta emme saa totella niitä Jumalan lain vastaisesti. Kirjoittaessaan korinttolaisille apostoli Paavali ilmaisee periaatteen, jota meidän tulisi noudattaa. Hän sanoo: »Olkaa minun seuraajiani, niinkuin minä olen Kristuksen seuraaja» (1 Kor. 11: 1).

Kun Jooab lähetti Daavidille raportin hänen käskemästään surmatyöstä, oli se niin varoen muotoiltu, ettei siinä vihjaistu Jooabiin eikä kuninkaaseen. Jooab »käski sanansaattajaa sanoen: 'Kun olet kertonut kuninkaalle kaikki, mitä sodassa on tapahtunut, niin kuningas ehkä kiivastuu. Sano silloin: 'Myöskin sinun palvelijasi heettiläinen Uuria on kuollut.' Sanansaattaja lähti, ja tultuaan hän ilmoitti kaiken, mitä Jooab oli lähettänyt hänet ilmoittamaan.»

Daavid vastasi: »Sano näin Jooabille: 'Älä pane sitä pahaksesi, sillä miekka syö milloin yhden, milloin toisen; taistele urheasti kaupunkia vastaan ja hävitä se.' Rohkaise häntä näin.»

Batseba vietti miehensä kuolemaa valittaen tavanomaisen suruajan, ja sen päätyttyä »lähetti Daavid ottamaan hänet linaansa, ja hän tuli hänen vaimoksensa». Hän jota herkkä omatunto ja ylevä kunniantunto esti hengenvaarassakaan satuttamasta kättään Herran voideltuun, oli langennut niin syvälle, että saattoi kavalasti murhata erään uskollisimmista ja uljaimmista sotureistaan ja toivoa vielä saavansa häiriintymättä nauttia syntinsä tuloksesta. Voi, »kuinka onkaan kulta tummunut, muuttunut hyvä kulta» (Välit. 4: 1)!

Alusta lähtien saatana on kuvaillut ihmisille, mitä etuja he saisivat lain rikkomisesta. Näin hän vietteli enkeleitä. Näin hän kiusasi Aadamia ja Eevaa syntiin. Ja näin hän yhä houkuttelee kansanjoukkoja, että ne lakkaisivat tottelemasta Jumalaa. Näin tehdään viehättäväksi rikkomuksen tie, »joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 14: 12). Onnellisia ovat ne, jotka tälle tielle uskaltautuneina havaitsevat synnin hedelmien katkeruuden ja palaavat siltä tieltä ajoissa. Armossaan Jumala ei sallinut synnin petollisten seurausten houkutella Daavidiakaan lopulliseen perikatoon.

Myös Israelin takia Jumalan oli pakko puuttua asiaan. Ajan mittaan Daavidin synty Batsebaa kohtaan tuli tunnetuksi, ja alettiin epäillä että hän oli harkiten surmauttanut Uurian. Her-

raa oli häväisty. Hän oli suosinut Daavidia ja korottanut hänet, mutta nyt oli Daavidin synty esittänyt Jumalan luonteen väärässä valossa ja tuottanut häpeää hänen nimelleen. Tämä oli omiaan alentamaan jumalisuuden tasoa Israelissa ja vähentämään monien ajatuksissa synnin inhottavuutta. Ja ne jotka eivät rakastaneet ja pelänneet Jumalaa, saivat siitä yllykettä rikkomuksilleen.

Jumala käski profeetta Naatania nuhtelemaan Daavidia. Tämä sanoma oli hirvittävän ankara. Useimmille hallitsijoille esitettyinä tuollainen nuhde olisi merkinnyt nuhtelijan varmaa kuolemaa. Naatan julisti jumalallisen tuomion pelottomasti mutta silti niin taivaallisen viisaasti, että se voitti kuninkaan myötätunnon, herätti hänen omantuntonsa ja jopa sai hänet lausumaan oman kuolemantuomionsa. Vedoten Daavidiin Jumalan asettamana kansansa oikeuksien vaalijana profeetta kertoi eräästä vääryydestä ja epäoikeudenmukaisuudesta, joka vaati korjausta.

»Kaksi miestä oli samassa kaupungissa», hän aloitti, »toinen rikas ja toinen köyhä. Rikkaalla oli lampaista ja raavaita hyvin paljon. Mutta köyhällä ei ollut muuta kuin yksi ainoa pieni karitsa, jonka hän oli ostanut. Hän elätti sitä, ja se kasvoi hänen luonansa yhdessä hänen lastensa kanssa: se söi hänen leipäpalastansa, joi hänen maljastansa, makasi hänen sylissään ja oli hänelle niinkuin tytär. Niin rikkaalle miehelle tuli vieras. Mutta hän ei raskinut ottaa omia lampaitansa eikä raavaitansa valmistukseen ruokaa matkamiehelle, joka oli tullut hänen luoksensa; vaan otti köyhän miehen karitsan ja valmisti sen miehelle, joka oli tullut hänen luoksensa.»

Kuninkaan viha kuohahti, ja hän huudahti: »Niin totta kuin Herra elää: mies, joka tämän on tehnyt, on kuoleman oma. Ja karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki näin ja koska hän ei sääliä tuntenut» (2 Sam. 12: 5, 6).

Naatan katsoi kuningasta kiinteästi, kohotti oikean kätensä taivasta kohti ja julisti vakavasti: »Sinä olet se mies.» Ja sitten hän jatkoi: »Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on paha hänen silmissään?» Sylliset voivat koettaa Daavidin tavoin salata rikkomuksensa ihmisiltä ja voivat yrittää haudata pahan tekonsa iäksi ihmisten katseilta tai tie-

Patriarkat ja profeetat

doilta, mutta »kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmäinsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili» (Hebr. 4: 13). »Sillä ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi» (Matt. 10: 26).

Naatan julisti: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin käsistä. Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on pahaa hänen silmissään? Heettiläisen Uurian sinä olet surmannut miekalla, olet tappanut hänet ammonilaisten miekalla, ja hänen vaimonsa sinä olet ottanut vaimoksesi. Sentähden ei miekka ole milloinkaan väistynyt sinun suvustasi. Katso, minä nostatan sinulle onnettomuuden sinun omasta perheestäsi, ja silmiesi edessä minä otan sinun vaimosi ja annan heidät toiselle. Sillä sinä olet tehnyt tekosi salassa, mutta minä teen tämän koko Israelin ja aurin gon nähden.'»

Daavid liikkui profeetan nuhteesta, hänen omatuntonsa heräsi, ja hänen syyllisyytensä näyttäytyi kaikessa laajuudessaan. Katuvana hän nöyrtyi Jumalan edessä. Värähtelevin huulin hän sanoi: »Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan.» Kaikki toisille tehty väärä heijastuu loukatusta takaisin Jumalaan. Daavid oli tehnyt pahoin syntiä sekä Uuriaa että Batsebaa kohtaan, ja sen hän nyt tunsu syvästi. Mutta tavattoman paljon suurempi oli hänen syntinsä Jumalaa kohtaan.

Vaikkei Israelista olisi saatu ketään toimeenpanemaan Herran voidellun kuolemantuomiota, Daavidia puistatti ajatus siitä, että hän voisi syyllisenä ja syntiään anteeksi saamattomana joutua Jumalan äkillisen rangaistuksen kohteeksi. Mutta profeetta välitti hänelle sanoman: »Niin on myös Herra antanut sinun syntisi anteeksi; sinä et kuole.» Oikeuden täytyi kuitenkin tapahtua. Kuolemantuomio siirrettiin Daavidilta hänen syntinsä lapselle. Näin kuninkaalle annettiin tilaisuus katumiseen, mutta toisaalta lapsen kärsiminen ja kuolema oli hänelle osarangaistuksena paljon katkerampaa kuin hänen oma kuolemansa olisi ollut. Profeetta sanoi: »Koska sinä tällä teolla olet saattanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä, niin se poika, joka sinulle on syntynyt, on kuoleva.»

Lapsen sairastuttua vaikeasti Daavid paastoten ja syvästi

nöyrtyen pyysi Herraa jättämään lapsen eloon. Hän riisui kuninkaalliset vatteensa, otti kruunun päästään ja nukkui monet yöt paljaalla maalla pyytäen murtunein mielin, ettei syyttömän tarvitsisi kärsiä hänen syyllisyytensä vuoksi. »Niin hänen hovinsa vanhimmat menivät hänen luokseen saadakseen hänet noustamaan ylös maasta, mutta hän ei tahtonut.» Usein kun tuomio oli julistettu henkilöille tai kaupungeille, oli isku vältetty nöyrytyksellä ja katumalla, ja aina Armahtavainen, joka on nopea antamaan anteeksi, oli lähettänyt rauhan sanoman tuojia. Tämän ajatuksen rohkaisemana Daavid jatkoi aneluaan niin kauan kuin lapsi sai olla hengissä. Mutta saatuaan sitten kuulla että lapsi oli kuollut, hän ääneti alistui Jumalan tahtoon. Ensimmäinen isku oli annettu siitä rangaistuksesta, jonka hän itse oli julistanut oikeutetuksi. Mutta Jumalan armoon turvautuvana Daavid ei kuitenkaan ollut lohduton.

Luettuaan kertomuksen Daavidin lankeemuksesta varsin monet ovat kysyneet: »Miksi tästä tapauksesta on kerrottu julkisesti? Miksi Jumala näki hyväksi julistaa koko maailmalle tämän synkän vaiheen sellaisen elämästä, joka oli niin suuresti taivaan kunnioittama?» Profeetta oli Daavidia nuhdellessaan sanonut hänen synnistään: »Tällä teolla olet saavuttanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä.» Halki seuraavien sukupolvien uskottomat ovat viitanneet tähän Daavidin luonteen häpeätahraan ja huudahtaneet voitonriemuisesti ja pilkallisesti: »Tällainen on Jumalan mielen mukainen mies!» Näin on päästy moittimaan uskontoa ja pilkkaamaan Jumalaa ja hänen sanaansa. Näin monet ovat paatuneet epäuskossaan ja toiset ovat hurskauden varjolla rohkaistuneet tekemään syntiä.

Mutta Daavidin elämäkerrasta emme saa mitään hyväksyntää synnille. Häntä kutsuttiin Jumalan mielen mukaiseksi mieheksi silloin kun hän vaelsi Jumalan ohjeiden mukaan. Mutta kun hän teki syntiä, sitä ei voitu sanoa hänestä ennen kuin hän taas katuen oli palannut Herran tykö. Jumalan sana julistaa selvästi: »Se, minkä Daavid oli tehnyt, oli paha Herran silmissä» (2 Sam. 11: 27). Ja Herra sanoi Daavidille profeetan välityksellä: »Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on paha hänen silmissään? Sentähden ei miekka ole milloinkaan väistyvä sinun suvustasi, koska olet pitänyt hal-

Patriarkat ja profeetat

pana minut.» Vaikka Daavid katui syntiään ja Herra antoi hänelle anteeksi ja hyväksyi hänet, hän joutui niittämään oman kylvönsä tuhoisaa satoa. Hänen ja hänen sukunsa kärsimät rangaistukset todistavat että Jumala inhoaa syntiä.

Tähän asti Jumala oli kaitselmuksessaan varjellut Daavidia kaikilta hänen vihollistensa juonilta ja suorastaan hillinnyt Saulia. Mutta Daavidin rikkomus oli muuttanut hänen suhteensa Jumalaan. Herra ei mitenkään voinut hyväksyä eikä suojella jumalattomuutta. Hän ei voinut voimallaan varjella Daavidia hänen syntiensä seurauksilta, niin kuin hän oli varjellut häntä Saulin vihoilta.

Daavid itsekin muuttui suuresti. Hän oli allapäin syntinsä tunnossa ja ajatellessaan sen kauaskantoisia seurauksia. Alamaisistaan hän näytti nöyryytetyltä. Hänen vaikutuksensa herpaantui. Tähän asti hän oli menestynyt totellessaan tunnollisesti Herran käskyjä. Mutta nyt hänen alamaisensa olivat selvillä hänen synnistään, ja se sai heidät harrastamaan syntiä entistä vapaammin. Hänen arvovaltansa heikkeni oman perheväenkin keskuudessa, eikä hän enää voinut samoin kuin ennen vaatia pojiltaan kunnioitusta ja tottelevaisuutta. Syyllisyyden tunto sai hänet vaikenemaan silloin kun hänen olisi pitänyt tuomita syntiä, eikä hän pystynyt enää jakamaan oikeutta omassa talossaan. Hänen huono esimerkkinsä vaikutti hänen poikiinsa, eikä Jumala halunnut väliintulollaan ehkäistä seurauksia. Hän antoi asioiden sujua luonnollista latuaan, ja tämä merkitsi Daavidille ankaraa kuritusta.

Kokonaisten vuosien Daavid sai lankeemuksensa jälkeen elää näköjään turvassa, ilman että Jumala mitenkään ilmaisi epäsuosiotaan. Mutta hän oli silti Jumalan tuomion alainen. Nopeasti ja varmasti lähestyi tuomion ja rangaistuksen päivä, joka ei ollut vältettävissä millään katumuksella. Hän joutuisi kokemaan tuskaa ja häpeää, mikä synkentäisi koko hänen maisen elämänsä. Niiden jotka Daavidin esimerkkiin viitaten koettavat vähentää omien syntiensä syyllisyyttä, pitäisi oppia Raamatun esityksestä, että rikkomuksen tie on vaikea. Vaikka heidän tulisi Daavidin tavoin kääntyä pahalta tieltään, he tulevat huomamaan, että synnin seuraukset jo tässä elämässä ovat katkeria ja vaikeita kestää.

Jumala on tarkoittanut esityksen Daavidin lankeemuksesta varoitukseksi siitä, ettei hänen suuresti siunaamiensa ja suosiomiensakaan ole syytä tuntea oloaan niin turvalliseksi että voivat laiminlyödä valvomisen ja rukouksen. Tämä on ollutkin niiden kokemus, jotka ovat koettaneet nöyrästi oppia tämän Jumalan tarkoittaman läksyn. Sukupolvesta toiseen tuhannet ovat näin joutuneet toteamaan oman vaaransa nähdessään vihollisen voiman. Se että Jumalan niin suuresti kunnioittama Daavid lankeesi, on havahduttanut heidät olemaan luottamatta itseensä. Heistä on tuntunut, että vain Jumala saattoi varjella heitä voimallaan uskon kautta. Tietäen että hänessä oli heidän voimansa ja turvansa, he ovat pelänneet jo ensimmäistäkin askeltaan saatavan alueelle.

Daavid oli jo alkanut korjata rikkomuksensa hedelmiä ennen jumalallisen tuomion julistamista. Hänen omatuntonsa oli rauhaton. Hän kuvailee silloista ahdistustaan 32. psalmissa seuraavasti:

»Autuas se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut,
jonka synty on peitetty.
Autuas se ihminen, jolle Herra ei lue hänen pahoja
tekojansa
ja jonka hengessä ei ole vilppiä!
Kun minä siitä vaikenin,
riutuivat minun luuni jokapäiväisestä valituksestani.
Sillä yötä päivää oli sinun kätesi raskaana minun päälläni;
minun nesteeni kuivui niinkuin kesän helteessä.»

Ps. 32: 1—4.

Ja 51. psalmi kertoo miten Daavid katui saatuaan Jumalalta nuhteen sanoman:

»Jumala, ole minulle armollinen hyvyytesi tähden;
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani,
puhdistista minut synnistäni.
Sillä minä tunnen rikokseni,
ja minun syntini on aina minun edessäni.
Puhdistista minut isopilla, että minä puhdistuisin,
pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin.
Anna minun kuulla iloa ja riemua,

Patriarkat ja profeetat

että ihastuisivat ne luut, jotka särkenyt olet.
Peitä kasvosi näkemästä minun syntejäni,
pyyhi pois kaikki minun pahat tekoni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja anna minulle uusi, vahva henki.
Älä heitä minua pois kasvojesi edestä,
äläkä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.
Anna minulle jälleen autuutesi ilo,
ja tue minua alttiuden hengellä.
Minä tahdon opettaa väärille sinun tiesi,
että syntiset sinun tykösi palajaisivat.
Päästä minut verenvioista, Jumala,
minun autuuteni Jumala,
että minun kieleni riemuitsisi sinun vanhurskaudestasi.»

Ps. 51: 3—16.

Tämän pyhän laulun Israelin kuningas sepitti laulettavaksi kansansa julkisissa kokouksissa ja kaiken hoviväkensä kuullen — pappien ja tuomareiden, ruhtinaiden ja sotilaiden läsnäollessa. Viimeisellekin sukupolvelle tämä laulu säilyttäisi tiedon hänen lankeemuksestaan, kun hän siinä kertoi synnistään, katumuksestaan ja Jumalan armosta saatavan anteeksiannon toivostaan. Sen sijaan että olisi pyrkinyt salaamaan syyllisyyttään, hän toivoi nyt lankeemuksensa murheellisen kertomuksen koituvan muillekin opetuksesi.

Daavid katui vilpittömästi ja syvästi. Hän ei yrittänyt mitenkään lieventää rikostaan. Eikä hän rukouksillaan pyrkinyt vapautumaan uhkaavasta tuomiosta. Hän tajusi miten raskaasti hän oli rikkonut Jumalaa vastaan. Hän totesi sielunsa tahraantuneeksi ja inhosi syntiään. Eikä hän rukoillut vain anteeksi-antoa vaan myös sydämen puhtautta. Daavid ei epätoivoisena luopunut taistelusta. Hän uskoi, että Jumalan lupaukset syntisille takasivat hänellekin anteeksiannon ja hyväksymisen.

»Sillä ei sinulle kelpaa teurasuhri,
sen minä kyllä antaisin;
polttouhri ei ole sinulle mieleen.
Jumalalle kelpaava uhri on särjetty henki;
särjettyä ja murtunutta sydäntä et sinä, Jumala, hylkää.»

Ps. 51: 18,19.

Vaikka Daavid oli langennut, Herra nosti hänet. Nyt hän oli paremmin sopusoinnussa Jumalan kanssa ja myötätuntoisempi lähimmäisilleen kuin ennen lankeemustaan. Iloisena vapautuksesta hän lauloi:

»Minä tunnustin sinulle syntini
enkö peittänyt pahoja tekojani;
minä sanoin: 'Minä tunnustan Herralle rikokseni',
ja sinä annoit anteeksi minun syntivelkani.
Sinä olet minun suojani, sinä varjelet minut hädästä,
sinä ympäröitset minut pelastuksen riemulla.»

Ps. 32: 5—7.

Monet ovat moittineet Jumalaa epäoikeudenmukaiseksi, kun hän säästi niin suuresti rikkoneen Daavidin, vaikka oli hyljännyt Saulin, jonka synnit eivät heistä näytä läheskään niin räikeiltä. Mutta Daavid nöyrtyi ja tunnusti syntinsä, kun taas Saul ylenkatsoi nuhteen ja paadutti sydämensä katumattomaksi.

Tästä Daavidin elämänvaiheesta voi katua syntinen oppia paljon. Se valaisee meille voimakkaasti koko ihmiskunnan taisteluja ja kiusauksia, aitoa katumusta ja kääntymistä Jumalan puoleen sekä uskoa Herraamme Jeesukseen Kristukseen. Kautta aikojen se on koitunut rohkaisuksi niille, jotka syntyivät langenneina ovat kamppailleet syntitaakkansa alaisina. Tuhannet Jumalan lapset ovat syntyneet eksytyään ja miltei epätoivoisina muistaneet, miten Jumala hyväksyi Daavidin vilpittömän katumuksen ja tunnustuksen, vaikka hän joutuikin kärsimään rikkomuksensa vuoksi. Ja niin hekin ovat rohkaistuneet katumaan ja yrittämään jälleen vaeltaa Jumalan käskyjen tietä.

Kuka vain Jumalan nuhdella nöyrtyy Daavidin tavoin tunnustamaan syntinsä ja katumaan, saa olla varma siitä että hänellä on toivoa. Kuka tahansa vain uskossa vastaanottaa Jumalan lupaukset, pääsee osalliseksi anteeksiannosta. Herra ei koskaan hylkää todella katuvaan sielua. Hän on niitä vastaan, »jotka eivät antaudu minun turviini, eivät tee rauhaa minun kanssani» (Jes. 27: 5), mutta toisaalta hän kehottaa ja lupaa: »Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta» (Jes. 55: 7).

72.

ABSALOMIN KAPINA

»Hänen on korvattava nelinkertaisesti», oli Daavid tietämättään langettanut itselleen tuomioksi kuunnellessaan profeetta Naatanin vertausta, ja hän sai myös oman lausuntonsa mukaisen tuomion. Neljän hänen pojistaan oli kuoltava isän synnin seurauksena.

Amnonin, esikoisen, häpeällisen rikoksen Daavid salli tapah tua rankaisematta ja moittimatta sitä. Laki julisti avionrikkajalle kuolemantuomion, ja Amnonin luonnonvastainen rikos teki hänet kaksin verroin syylliseksi. Mutta oman synnintuntonsa soimaamana Daavid ei vaatinut rikkojaa vastaamaan teostaan. Kaksi täyttä vuotta Absalom, vääryyttä kärsineen sisaren luonnollinen suojelija, salasi kostohankkeensa mutta vain iskeäkseen lopulta sitä varmemmin. Eräässä kuninkaan poikien juhlassa sai juopunut, sukurutsainen Amnon surmansa veljensä käskystä.

Daavidille oli langetettu kaksinkertainen tuomio. Hänelle tuotiin karmeaa sanoma: »'Absalom on surmannut kaikki kuninkaan pojat, niin ettei heistä ole jäänyt jäljelle ainoatakaan.' Silloin kuningas nousi, repäisi vaatteensa ja paneutui maahan maata; ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat siinä reväistyin vaattein.» Kuninkaan muut pojat palasivat pelästyneinä Jerusalemiin ja kertoivat isälleen totuuden: Amnon yksin oli saanut surmansa. »Ja he korottivat äänensä ja itkivät. Myöskin kuningas ja kaikki hänen palvelijansa itkivät hyvin katkerasti.» Mutta Absalom pakeni Gesurin kuninkaan Talmain, äitinsä isän, luo.

Daavidin muiden poikien tavoin Amnonkin oli saanut elää itsekkäästi omissa hoteissaan. Hän oli koettanut tyydyttää kaikki mielihalunsa piittaamatta vähääkään Jumalan vaatimuksista. Hänen pahoista synneistään huolimatta Jumala oli kauan suhtautunut häneen pitkämielisesti. Kahden vuoden aikana hän olisi voinut tehdä parannuksen, mutta hän vain jatkoi syntielämäänsä, ja hänen ollessaan syyllinen kuolema katkaisi äkisti hänen elämänsä, jättäen hänet odottamaan tuomioistuimen pelottavaa oikeudenkäyntiä.

Daavid oli jättänyt rankaisematta velvollisuutensa mukaisesti Amnonin rikoksen, ja kuninkaan ja isän uskottomuuden sekä pojan katumattomuuden tähden Herra ei puuttunut asioiden luonnolliseen kulkuun eikä pidätellyt Absalomia. Kun vanhemmat tai hallitsijat laiminlyövät velvollisuutensa ja jättävät jumalattomuuden rankaisematta, Jumala ottaa itse asian omiin käsiinsä. Hän poistaa pahuuden voimilta tietyissä määrin ehkäisevän voimansa, jolloin olosuhteet kehittyvät sellaisiksi, että synti koituu rangaistukseksi toiselle synnille.

Mutta Daavidin Amnonia kohtaan osoittaman hölläkätisyyden pahat seuraukset eivät päättäneet tähän, sillä Absalom alkoi tästä lähtien vieraantua isästään. Hänen paettuaan Gesuriin Daavidista tuntui, että hänen poikansa rikos vaati jonkinlaista rangaistusta, ja niin hän epäsi pojaltaan paluun kotiin. Tämä oli kuitenkin omiaan pikemmin lisäämään kuin vähentämään niitä sekavia ikävyyksiä, joihin kuningas oli joutumassa. Tarmokkaana, kunnianhimoisena ja periaatteettomana Absalom antautui pian vaarallisiin vehkeilyihin, kun ei syrjäytettynä päässyt osallistumaan valtakunnan asioiden hoitoon.

Parin vuoden kuluttua Jooab päätti saada isän ja pojan sovintoon keskenään. Sitä silmälläpitäen hän turvautui erään Teokoasta kotoisin olevan viisaan vaimon apuun. Hän neuvoi vaimoa esittäytymään Daavidille leskenä, jonka kaksi poikaa olivat olleet hänen ainoana lohtunaan ja tukenaan. Jouduttuaan riitaan keskenään toinen veli surmasi toisen, ja nyt kaikki sukulaiset vaativat eloonjäänyttä verikoston alaiseksi. »Niin he sammuttaisivat kipinänkin», äiti valitti, »joka minulla vielä on jäljellä, ettei miehestäni jäisi nimeä eikä jälkeläistä maan päälle.» Tämä

Patriarkat ja profeetat

vetoomus liikutti kuningasta, ja hän lupasi vastata pojan turvallisuudesta.

Saatuaan kuninkaan toistamiseen vakuuttamaan suojaavansa poikaa vaimo pyysi, että saisi vielä sanoa jotakin, ja selitti kuninkaan joutuvan sanojensa johdosta ikäänkuin syylliseksi, kun ei päästänyt omaa hylkäämäänsä palaamaan kotiin. »Mehän kuolemme», vaimo jatkoi, »ja olemme niinkuin maahan kaadettu vesi, jota ei voi koota takaisin. Mutta Jumala ei ota pois elämää, vaan sitä hän ajattelee, ettei vain hyljätty joutuisi hänestä erotetuksi.» Tämä hellä ja liikuttava kuvaus Jumalan rakkautesta syntistä kohtaan — joka oli peräisin Jooabilta, karkealta soturilta — osoittaa erinomaisesti, miten hyvin israelilaiset olivat selvillä lunastuksen suurista totuuksista. Kuningas tunsikin tarvitsevänsä Jumalan armoa eikä voinut vastustaa tätä vetoomusta. Hän antoi Jooabille käskyn: »Mene ja tuo takaisin nuorukainen Absalom.»

Absalom sai palata Jerusalemiin, muttei päässyt hoviin eikä tapaamaan isäänsä. Daavid oli alkanut havaita, mitä pahaa hänen lapsilleen osoittamansa hölläkätisyys aiheutti. Koska hän rakasti hellästi tätä komeaa ja lahjakasta poikaansa, hän piti tarpeellisena opetuksena sekä Absalomille että kansalle, että hän osoitti inhoavansa moista rikosta. Absalom asui kaksi vuotta omassa talossaan, muttei päässyt hoviin. Hänen sisarensa asui hänen luonaan, ja hänen läsnäolonsa piti aina tuoreessa muistissa hänen kärsimänsä vääryyden. Kansa piti prinssiä pikemmin sankarina kuin rikkomukseen syyllisenä, ja käyttäen hyväkseen tätä etua hän päätti hakeutua kansan suosioon. Jo hänen ulkomuotonsa sai kaikki katselijat ihailemaan häntä. »Koko Israelissa ei ollut yhtään niin kaunista miestä kuin Absalom, eikä ketään niin ylistettyä: kantapäätä kiireeseen asti ei ollut hänessä yhtään virheä.» Kuninkaan ei ollut viisasta jättää luonteeltaan Absalomin kaltaista miestä — kunnianhimoista, hetken mielijohteesta toimivaa ja kiihkeää — kahdeksi vuodeksi hautomaan oletettuja epäkohtia. Ja kun Daavid salli hänen palata Jerusalemiin muttei päästänyt häntä luokseen, kansan myötätunto alkoi kallistua Absalomin puolelle.

Mutta Daavid näytti olevan siveellisesti aivan lamassa muistaessaan alati, miten hän itse oli rikkonut Jumalan lakia. Ennen

syntiään hän oli ollut rohkea ja päättäväinen, mutta nyt hän oli heikko ja epäröivä. Hänen vaikutuksensa kansaan oli heikentynyt. Ja tämä kaikki edisti hänen kieroutuneen poikansa aikeita.

Jooab sai järjestetyksi Absalomille pääsyn jälleen isän luo, mutta ulkonaisesta sovinnosta huolimatta Absalom jatkoi kunianhimoisia hankkeitaan. Hän alkoi nyt esiintyä miltei kuninkaallisesti, hankkien itselleen vaunut ja hevoset ja viisikymmentä miestä juoksemaan edellään. Ja sitä mukaa kuin kuningas alkoi yhä enemmän vetäytyä syrjään ja yksinäisyyteen, Absalom tavoitteli yhä innokkaammin kansan suosiota.

Daavidin raukeus ja epäröinti vaikutti hänen alaisiinsakin; laiminlyönnit ja viivytelyt olivat jo tunnusomaisia maan koko oikeudenhoidolle. Absalom käytti taitavasti hyväkseen jokaista tyytymättömyyden ilmausta. Päivästä toiseen tämä uljaan näköinen mies voitiin nähdä kaupungin portilla, minne anomuskentekijöitä kerääntyi odottelemaan kokemiensa vääryyksien korjaamista. Absalom lyöttäytyi heidän seuraansa, kuunteli heidän epäkohtiaan, ilmaisi osanottonsa heidän kärsimyksiinsä ja moitti hallituksen saamattomuutta. Kuunneltuaan siten jonkun valitusta prinssi saattoi vastata: »Asiasi on kyllä hyvä ja oikea, mutta kuninkaan luona ei ole ketään, joka sinua kuulisi.» Ja sitten hän lisäsi: »Jospa minut asetettaisiin tuomariksi maahan! Silloin tulisi minun eteeni jokainen, jolla on riita- tai oikeusasia, ja minä antaisin hänelle oikeuden.' Ja kun joku lähestyi kumartaaksensa häntä, ojensi hän kätensä, tarttui häneen ja suuteli häntä.»

Prinssin mielistelevien vihjausten lietsomana tyytymättömyys hallitukseen levisi nopeasti. Kaikki kehuivat Absalomia. Häntä pidettiin yleisesti kuninkuuden perijänä. Kansa hyväksyi hänet mielellään korkean aseman ansainneeksi ja alkoi toivoa häntä jo hallitsijaksi. »Ja niin Absalom varasti Israelin miesten sydämet.» Kuitenkin kuningas oli niin kiintynyt poikaansa, ettei osannut epäillä mitään. Absalomin omaksumaa ruhtinaallista tyyliä Daavid piti vain hänen hoviaan kunnioittavana ilmauksena siitä ilosta että oli päästy sovintoon.

Saatuaan kansan mielialan suopeaksi sille mitä tulisi tapahtumaan Absalom valitsi salaa miehiä ja lähetti heidät Israelin sukukuntiin valmistelemaan kapinaa. Ja sitten hän teeskenteli

Patriarkat ja profeetat

hartautta peittääkseen kavalat aikeensa uskonnollisuuden verhoon. Hän oli muka tehnyt lupauksen ollessaan syrjittynä, ja se oli nyt täytettävä Hebronissa. Niinpä hän sanoi kuninkaalle: »Salli minun mennä Hebronin täyttämään lupaus, jonka olen Herralle tehnyt. Sillä asuessani Gesurissa, Aramissa, sinun palvelijasi teki lupauksen ja sanoi: 'Jos Herra antaa minun tulla takaisin Jerusalemiin, niin minä palvelen Herraa.'» Herkkäuskoinen isä oli mielissään tästä poikansa ilmeisestä hurskaudesta ja lähetti hänet siunauksin matkaan. Salaliitto oli nyt kypsytetty valmiiksi. Se huipentui Absalomien tekopyhyyteen, jonka tarkoituksena ei ollut vain hämätä kuningasta vaan lujittaa kansan luottamusta ja saada se kapinoimaan Jumalan valitsemaa kuningasta vastaan.

Ja niin Absalom lähti Hebronin ja otti mukaansa kutsuvieraina Jerusalemita »kaksisataa miestä, jotka menivät sinne aivan viattomina, tietämättä mitään koko asiasta». Nämä miehet lähtivät Absalomien mukaan aavistamatta, että heidän kiintymyksensä poikaan johti heidät kapinaan isää vastaan. Hebronin saavuttuaan Absalom lähetti heti noutamaan Ahitofelin. Tämä oli Daavidin huomatuimpia neuvonantajia ja niin kuulu viisaudestaan, että hänen mielipiteitään pidettiin suorastaan profeettallisen turvallisina ja viisaina. Ahitofel liittyi salaliittolaisiin, ja hänen kannatuksensa sai Absalomien hankkeen menestymisen näyttämään varmalta ja houkutteli monia vaikutusvaltaisia miehiä siirtymään hänen puolelleen kaikkialta maasta. Ja kun kapina sitten julistettiin, prinssin vakoojat levittivät eri puolilla maata uutista siitä, että Absalom oli nyt kuningas, ja »yhä enemmän kansaa meni Absalomien puolelle».

Tälläväläin vietiin hälyttävä uutinen myös kuninkaalle Jerusalemiin. Daavid havahtui äkkiä huomaamaan, miten kapina oli puhjennut aivan hänen valtaistuimensa viereltä. Hänen oma poikansa, jota hän oli rakastanut ja johon hän oli luottanut, oli suunnitellut hänen kruununsa riistoa ja kaiketi myös hänen päänsä menoa. Suuren vaaran uhatessa Daavid karisti mielestään masennustilan, joka häntä oli niin kauan rasittanut, ja ryhtyi takavuosiensa tarmolla valmistelemaan toimenpiteitä, joilla tämä kauhea tilanne saataisiin selvitetyksi. Absalom järjesteli joukkojaan Hebronissa, jonne oli matkaa vain kolmisen-

kymmentä kilometriä. Kapinalliset olisivat pian Jerusalemin porteilla.

Daavid katseli palatsistaan pääkaupunkiaan. Siinä kohosi »kauniina, kaiken maan ilona, kuninkaan kaupunki» (Ps. 48: 3). Häntä aivan puistatti ajatella sitä verilöylyn ja hävityksen raastamana. Olisiko hänen kutsuttava avukseen ne alamaaisensa, jotka vielä olivat hänelle uskollisia, ja ryhdyttävä puolustamaan pääkaupunkiaan? Olisiko hänen sallittava veritulvan pyyhkäistä yli Jerusalemin? Hän teki päätöksensä. Vallittu kaupunki ei saisi kokea sodan kauhuja. Hän poistuisi Jerusalemistä ja koettelisi sitten kansansa uskollisuutta antamalla sen rientää hänen avukseen. Tässä vaaratilanteessa hänen velvollisuutensa Jumalaa ja kansaansa kohtaan oli ylläpitää sitä arvovaltaa, jonka taivas oli uskonut hänelle. Hän jätti tämän ristiriidan Jumalan ratkaistavaksi.

Nöyränä ja suruissaan Daavid lähti ulos Jerusalemin portista — rakastetun poikansa kapinan karkottamana valtaistuimeltaan, palatsistaan ja Jumalan arkin lähettyviltä. Väki seurasi häntä aivan kuin pitkänä, surevana hautausaattona. Kuningasta seurasivat myös hänen henkivartijansa, kaikki kreetit ja pleetit sekä kuusisataa gatilaista Ittain johtamina. Mutta luonteeltaan epäitsekäänä Daavid ei voinut suostua siihen, että nämä muukalaiset, jotka olivat hakeutuneet hänen turviinsa, joutuisivat osallisiksi hänen onnettomuudestaan. Hän sanoi ihmettelevänsä, että he näin olivat valmiit uhrautumaan hänen hyväkseen, ja gatilaiselle Ittaille hän lausui: »Miksi sinäkin tulet meidän kanssamme? Käänny takaisin ja jää kuninkaan luo, sillä sinä olet vieras, vieläpä maanpaossa kotoasi. Eilen sinä tulit, ottaisinko minä jo tänä päivänä sinut harhailemaan meidän kanssamme matkallamme, kun minä itsekin menen, minne mennekin? Käänny takaisin ja vie veljesi mukana. Armo ja uskollisuus sinulle!»

Ittai vastasi: »Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin herrani, kuningas, elää: missä paikassa herrani, kuningas, on, siellä tahtoo myös palvelijasi olla, olkoonpa se elämäksi tai kuolemaksi.» Nämä miehet olivat kääntyneet pakanuudesta palvelemaan Herraa, ja nyt he jalosti ilmaisivat uskollisuutensa Jumalaansa ja kuningastaan kohtaan. Kiitollisin mielin Daavid

Patriarkat ja profeetat

hyväksyi heidän kannatuksensa hänen näköjään häviävälle asialleen, ja niin he kaikki ylittivät Kidronin puron ja jatkoivat kulkuaan kohti erämaata.

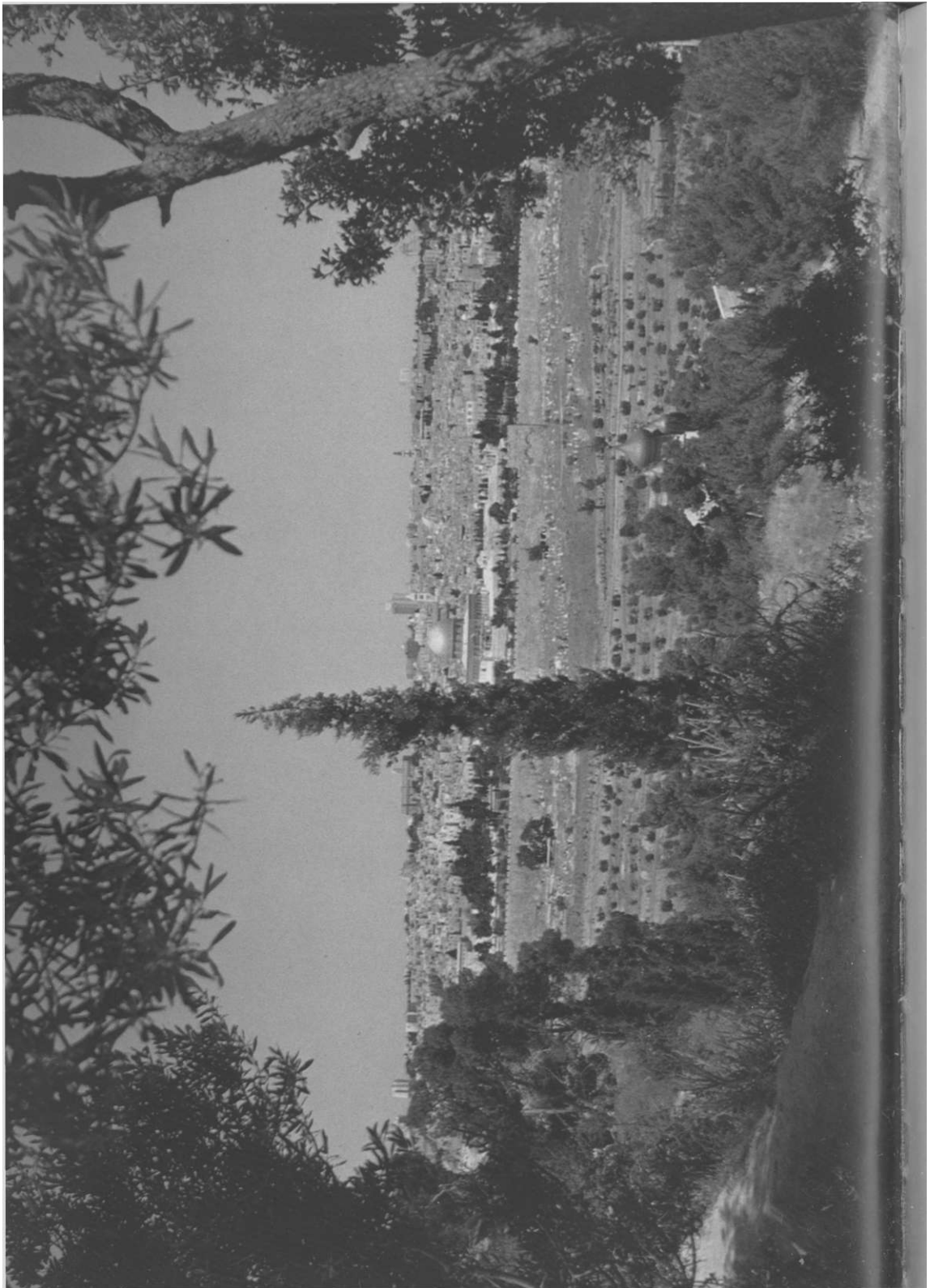
Sitten kulkue pysähtyi jälleen. Sitä lähestyi pyhiin vaatteisiin pukeutunut joukko, ja »katso, siinä oli myös Saadok ynnä hänen kanssaan kaikki leeviläiset, jotka kantoivat Jumalan liiton-arkkia». Daavidin seuraajat pitivät tätä hyvänä enteenä. Tuon pyhän vertauskuvan mukanaolo oli heille takeena pelastuksesta ja lopullisesta voitosta. Se innostaisi kansaa rientämään rohkeasti kuninkaan luo. Ja sen poissaolo Jerusalemissa kauhistaisi Absalommin kannattajia.

Daavidin nähdessä arkin toiveikas ilo sykehdytti hetkeksi hänen sydäntään. Mutta pian toiset ajatukset valtasivat hänen mielensä. Jumalan perintöosan hallitsijaksi asetettuna hänen vastuunsa oli vakava. Israelin kuningas ei saanut ajaa omia etujaan, vaan hänen oli ennen kaikkea tavoiteltava Jumalan kuniaa ja kansansa parasta. Kerubien keskellä asuva Jumala oli sanonut Jerusalemissa: »Tämä on minun leposijani» (Ps. 132: 14). Ilman jumalallista lupaa ei papilla eikä kuninkaalla ollut oikeutta siirtää sieltä pois hänen läsnäolonsa vertauskuvaa. Daavid tiesi että hänen sydämensä ja elämänsä täytyi olla sopusoinnussa Jumalan käskyjen kanssa, tai muutoin arkki koituisi pikemmin onnettomuudeksi kuin menestykseksi. Hän muisti jatkuvasti suuren syntinsä ja käsitti tämän kapinan ansaituksi Jumalan rangaistukseksi. Nyt oli jo paljastettu miekka, joka ei ollut milloinkaan väistyvä hänen suvustaan. Hän ei vielä tiennyt tämän kamppailun lopputulosta. Hänen ei sopinut siirtää kansakunnan pääkaupungista niitä pyhiä säädöksiä, jotka sisälsivät heidän jumalallisen Valtiaansa tahdon ja olivat valtakunnan perustuslakina ja sen hyvinvoinnin pohjana.

»Niin kuningas sanoi Saadokille: 'Vie Jumalan arkki takaisin kaupunkiin. Jos minä saan armon Herran silmien edessä, tuo hän minut takaisin ja antaa minun vielä nähdä hänet ja hänen asumuksensa. Mutta jos hän sanoo näin: »Minä en ole mielistynyt sinuun», niin katso, hän tehköön minulle, minkä hyväksi näkee.'»

Ja hän lisäsi vielä: »Sinähän olet näkijä» — mies, jonka Jumala oli asettanut opettamaan kansaa. »Palaa rauhassa kaupun-

kiin, sinä ja sinun poikasi Ahimaas ja Ebjatarin poika Joonatan, molemmat poikanne, teidän kanssanne. Katsokaa, minä viivyn kahlauspaikeissa erämaassa, kunnes teiltä tulee sana minun tiedokseni.» Kaupungissa papit saattoivat olla hänelle hyväksi avuksi ottamalla selvää kapinallisten liikkeistä ja aikeista, joista heidän poikansa Ahimaas ja Joonatan toisivat sitten salaa tiedon kuninkaalle.

Kun papit lähtivät takaisin Jerusalemiin, entistä synkempi varjo näytti laskeutuvan loittonevan väkijoukon ylle. Heidän kuninkaansa oli pakolainen, he itse lainsuojattomia ja jopa Jumalan arkin hylkäämiä — tulevaisuus näytti todellakin kauhistavan synkkältä ja pahaenteiseltä. Ja »Daavid kulki itkien Öllymäkeä ylös, pää peitettynä ja paljain jaloin. Ja kaikki väki, mikä oli hänen kanssansa, oli myös peittänyt päänsä, ja he kulkivat itkien lakkaamatta. Ja kun Daavidille kerrottiin, että myös Ahitofel oli salaliittolaisten joukossa Absalomin puolella», Daavidin oli jälleen pakko todeta onnettomuutensa olevan oman syntinsä seurausta. Ahitofel oli Batseban isoisä, ja siksi tämä etevä ja ovela poliittinen johtaja oli luopunut Daavidista kostaakseen perheensä puolesta sen häpeän, johon Batseballe tehty vääräys oli sen saattanut.

Ja Daavid sanoi: »Herra, käännä Ahitofelin neuvo hulluudeksi.» Päästyään vuoren huipulle kuningas kumartui maahan rukoilemaan, luovuttaen sielunsa taakan Jumalalle ja pyytäen nöyrästi häneltä armoa. Hänen rukouksensa näytti saavan heti vastauksensa. Hänen luokseen saapui arkilainen Huusai, viisas ja etevä neuvonantaja, joka oli osoittautunut Daavidin uskolliseksi ystäväksi. Tämä oli reväissyt ihokkaansa ja heittänyt multaa päänsä päälle ja halusi nyt liittyä vallasta syöstyn pakolaiskuninkaan joukkoon. Daavid oivalsi aivan kuin jumalallisesti valistettuna, että juuri tällaista uskollista ja rehtiä miestä tarvittiin palvelemaan kuninkaan asiaa pääkaupungin neuvotteluissa. Daavidin pyynnöstä Huusai palasi Jerusalemiin tarjotakseen palveluksiaan Absalomille ja tehdäkseen tyhjäksi Ahitofelin viekkaat neuvot.

Tämä toive oli kuin valonsäteenä heidän synkkyydessään, kun kuningas seuraajineen laskeutui öljymäen itärinnettä alas kallioisen autiomaan ja erämaaroitkojen halki, kivisiä ja jyrkkiä

(735-736) 721

*»Kauniina kohoaa, kaiken maan ilona,
pohjan puolella Siionin vuori, suuren
kuninkaan kaupunki.» Nykyistä vanhaa
Jerusalemiä öljyvuoren rinteeltä katsottuna.*

Patriarkat ja profeetat

polkuja pitkin Jordania kohti. Ja »kun kuningas Daavid tuli Bahurimiin, niin katso, sieltä tuli mies, joka oli sukua Saulin perheelle, nimeltä Siimei, Geeran poika; hän tuli ja kiroili tullessaan. Ja hän viskasi kivillä Daavidia ja kaikkia kuningas Daavidin palvelijoita, vaikka kaikki väki ja kaikki urhot olivat hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan. Ja kiroillessaan häntä Siimei sanoi näin: Tois, pois, sinä murhamies, sinä kelvoton! Herra kostaa sinulle kaiken Saulin perheen veren, hänen, jonka sijaan sinä olet tullut kuninkaaksi. Ja Herra antaa nyt kuninkuuden sinun poikasi Absalomien käteen. Ja katso, sinä olet itse joutunut onnettomuuteen, sillä murhamies sinä olet.»

Daavidin menestyksen päivinä Siimei ei ollut sanoin eikä teoin ilmaissut, ettei hän ollut kuuliainen alamainen. Mutta kuninkaan jouduttua vaikeuksiin tämä benjaminilainen paljasti todellisen luonteensa. Hän oli kunnioittanut Daavidia niin kauan kuin tämä istui valtaistuimellaan, mutta kiroili häntä hänen nöyryytöksensä aikana. Alhaisena ja itsekkäänä hän piti toisia luonteeltaan samanlaisina kuin hän itsekin oli, ja saatanan yllyttämänä hän purki vihaansa häneen, jota Jumala oli jo kurittanut. Se henki joka saa ihmisen iloitsemaan ahdingossa olevan kustannuksella tai solvaamaan tai ahdistamaan häntä, on saatanan henki.

Siimein syytökset Daavidia vastaan olivat täysin vääriä — pelkkää alhaista ja pahansuopaa herjausta. Ei Daavid ollut tehnyt mitään väärää Saulille eikä hänen suvulleen. Saulin ollessa täysin hänen vallassaan hän ei surmannut tätä, vaan leikkasi vain kappaleen hänen viittansa liepeestä ja moitti sitten itseään siitä, että oli näinkin epäkunnioittavasti kohdellut Herran voideltua.

Siitä miten pyhästi Daavid kunnioitti ihmiselämää, saatiin merkittävä todistus siltä ajalta, jolloin häntä itseään ajettiin takaa kuin saalista. Eräänä päivänä hän pakoretkellään piiloutui Adullamin luolaan, ja siellä hän poikavuosiensa häiriintymätöntä rauhaa muistelllessaan huudahti: »Jospa joku toisi minulle vettä juodakseni Beethovenin kaivosta, joka on portin edustalla!» (2 Sam. 23: 13—17). Beethoven oli silloin filistealaisten käsissä, mutta kolme urhoa Daavidin ryhmästä murtautui vartioston lävitse ja toi päällikölleen vettä Beethovenin kaivosta.

Mutta Daavid ei voinut juoda sitä. »Pois se! Herra varjelkoon minut sitä tekemästä», hän huudahti. »Onhan se niiden miesten veri, jotka menivät sinne oman henkensä uhalla.» Ja hän vuo-datti sen kunnioittavasti juomauhriksi Jumalalle. Vaikka Daavid oli sotilaana viettänyt suuren osan elämästään väkivaltaisten tekojen näyttämöllä, ovat sellaisten koettelemusten läpikäyneistä todellakin harvat saaneet niistä niin vähän kovettavia ja tur-melevia vaikutteita kuin Daavid.

Daavidin sisaren poika Abisai, joka oli hänen urhoollisimpia päälliköitään, ei voinut rauhassa kuunnella Siimein solvaavaa kiroilua, vaan huudahti: »Miksi tuo koiranraato saa kiroilla her-raani, kuningasta? Anna minun mennä ja lyödä häneltä pää poikki.» Mutta kuningas kielsi häntä ja vastasi: »Katso, oma poikani väijyy henkeäni; miksi ei sitten tämä benjamini-lainen? Antakaa hänen olla, kiroilkoon vain; sillä Herra on häntä käskenyt. Ehkä Herra vielä näkee minun kurjuuteni, ja ehkä Herra maksaa minulle hyvällä sen kirouksen, joka tänä päivänä kohtaa minua.»

Omatunto puhui Daavidille katkeria ja nöyryyttäviä totuuksia. Vaikka uskolliset alamaiset ihmettelivät kuninkaansa onnen äkillistä kääntymistä, ei se hänelle itselleen ollut mikään salaisuus. Jotakin tämän kaltaista hän oli jo usein uumoillut. Hän oli ihmetellyt sitä, että Jumala niin kauan oli sietänyt hänen syn-tejään ja lykännyt ansaittua rangaistusta. Tällä hätäisellä ja murheellisella pakomatallaan, paljain jaloin ja kuninkaalliset vaatteet säkkipukuun vaihdettuina hän kuuli, miten kaiku vastasi kukkuloilta hänen seuraajiensa valitushuutoihin. Hän ajat-teli rakastettua pääkaupunkiaan — mikä oli ollut hänen syntinsä tapahtumapaikkana — ja kun hän muisti Jumalan hyvyden ja pitkämielisyyden, hän ei jäänyt täysin vaille toivoa. Hänestä tun-tui, että Herra vielä armahtaisi häntä.

Moni vääryyden tekijä on puolustellut syntiään viittaamalla Daavidin lankeemukseen, mutta miten harvat osoittavatkaan Daavidin kaltaista katumusta ja nöyryyttä. Miten harvat kestäisi vätkään moitteita ja rangaistusta niin kärsivällisesti ja masen-tumatta kuin hän. Hän oli tunnustanut syntinsä ja koettanut vuosikaudet täyttää velvollisuutensa uskollisena Jumalan palve-

Patriarkat ja profeetat

lijana. Hän oli uurastaen rakentanut valtakuntaansa, ja hänen hallituskauteensa se oli kehittynyt ennen näkemättömän voimakkaaksi ja hyvinvoivaksi. Hän oli koonnut suuret määrät rakennustarvikkeita Jumalan huoneen pystyttämistä varten, ja oliko nyt koko hänen elämäntyönsä pyyhkäisty pois? Oliko vuosikausien antaumuksellisen raadannan tulokset sekä kyvykkyyden, uhrautuvaisuuden ja valtiomiestaidon saavutukset jätettävä hänen häikäilemättömän ja petollisen poikansa käsiin, joka ei välittänyt Jumalan kunniaa eikä Israelin menestyksensä? Miten luonnolliselta se olisikaan näyttänyt, jos Daavid olisi napissut Jumalaa vastaan tässä suuressa ahdingossaan!

Mutta hän ymmärsi oman syntinsä aiheuttaneen hänen vaikeutensa. Profeetta Miikan sanoista henkii samaa mielenlaatua, joka innoitti Daavidia: »Jos istun pimeässä, on Herra minun valkeuteni. Minä tahdon kantaa Herran vihaa, sillä minä olen tehnyt syntiä häntä vastaan, siihen asti että hän minun asiani toimittaa ja hankkii minulle oikeuden» (Miika 7: 8, 9). Eikä Herra hyljännyt Daavidia. Hänen koko elämänsä jaloimpia vaiheita on tämä kokemus, jolloin hän julman vääryyden ja solvausten alaisena osoittautuu nöyräksi, epäitsekkääksi, jalomieliseksi ja alistuvaiseksi. Tämä Israelin hallitsija ei todella ollut koskaan taivaan silmissä niin suuri kuin tänä syvimmän nöyryytyksensä hetkenä.

Jos Jumala olisi jättänyt Daavidin nuhtelematta jatkamaan synnillistä elämäänsä ja sallinut hänen jumalallisten käskyjen rikkojanakin pysyä rauhassa ja menestyvänä valtaistuimellaan, epäilijät ja uskottomat olisivat saaneet Daavidin tapauksesta jotakin puolustusta Raamatun uskonnon moitteilleen. Mutta sillä mitä hän antoi Daavidin kokea Herra osoittaa, ettei hän voi sietää syntiä eikä jättää sitä rankaisematta. Daavidin kokemuksista opimme ymmärtämään, mihin Jumala syntiä käsitellessään pyrkii; niistä meille selviää, että hän raskaimpienkin rangaistustensa avulla toteuttaa armonsa ja hyvyytensä tarkoituksensa. Hän antoi Daavidin tuntea kuritusta, muttei tuhonnut häntä; sulatusuunin tarkoituksena on puhdistaa eikä kuluttaa. Herra sanoo: »Jos he minun säädökseni rikkovat eivätkä noudata minun käskyjäni, niin minä rankaisen vitsalla heidän rikoksensa ja heidän pahat tekonsa vitsauksilla; mutta armoani

en minä ota häneltä pois enkä vilpistele uskollisuudestani» (Ps. 89: 32—34).

Pian sen jälkeen kun Daavid poistui Jerusalemista, Absalom joukkoineen tuli sinne ja valtasi Israelin tuki varustuksen ilman taistelua. Huusai oli ensimmäisten joukossa tervehtimässä vastakruunattua hallitsijaa, ja prinssi oli hämmästynyt ja mielissään isänsä vanhan ystävän ja neuvonantajan siirtymisestä hänen puolelleen. Hän oli nyt varma menestyksestään. Tähän asti hän oli onnistunut aikeissaan, ja halutessaan innokkaasti vahvistaa kuninkuutensa ja voittaa kansakunnan luottamuksen hän lausui Huusain tervetulleeksi hoviinsa.

Absalomilla oli nyt tukenaan suuri sotajoukko, mutta se oli suurelta osaltaan harjaantumaton. Sillä ei ollut vielä lainkaan sotakokemusta. Ahitofel tiesi hyvin, ettei Daavidin asema ollut ensinkään toivoton. Suuri osa kansasta oli pysynyt hänelle uskollisena, hänen miehensä olivat karaistuneita sotureita ja uskollisia kuninkaalleen, ja hänen joukkojensa johdossa oli kyvykkäitä ja kokeneita päälliköitä. Ahitofel tiesi, että uudelle kuninkaalle osoitetun ensimmäisen suosionpuuskan jälkeen tulisi vastavaikutus. Jos kapina epäonnistuisi, Absalom voisi ehkä jälleen päästä sovintoon isänsä kanssa, mutta Ahitofelia, pääneuvonantajaa, pidettäisiin kapinan pääsyyllisenä, ja häntä rangaistaiisiin ankarimmin. Estääkseen Absalomia perääntymästä Ahitofel neuvoi häntä tekemään sellaista, mikä kaiken kansan silmissä tekisi sovinnon mahdottomaksi. Pirullisen taitavasti tämä ovela ja periaatteeton valtiomies yllytti Absalomia kapinan lisäksi vielä sukurutsaukseen. Koko Israelin nähden hänen tuli ottaa itselleen isänsä sivu vaimot ja itämaisen tavan mukaan julistaa siten nousseensa isänsä valtaistuimelle. Ja Absalom toteutti tämän häpeällisen ehdotuksen. Näin täytyi tämä Jumalan sana, jonka profeetta oli lausunut Daavidille: »Katso, minä nostatan sinulle onnettomuuden sinun omasta perheestäsi, ja silmiesi edessä minä otan sinun vaimosi ja annan heidät toiselle.

Sillä sinä olet tehnyt tekosi salassa, mutta minä teen tämän koko Israelin ja auringon nähden» (2 Sam. 12: 11,12). Ei Jumala yllyttänyt ketään näihin jumalattomiin tekoihin, mutta Daavidin synnin takia hän ei käyttänyt voimaansa estääkseen niitä.

Ahitofelia oli pidetty erittäin viisaana miehenä, mutta häneltä

Patriarkat ja profeetat

puuttui sitä valistusta joka tulee Jumalalta. »Herran pelko on viisauden alku» (Sanani. 9: 10), ja sitä Ahitofelilla ei ollut, sillä tuskinpa hän muutoin olisi ruvennut tukemaan maanpetosta sukurutsauksen rikoksella. Turmeltuneet ihmiset suunnittelevat jumalattomia tekoja aivan kuin ei olisikaan mitään kaitselmusta ehkäisemässä heidän aikeitaan, mutta »Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä» (Ps. 2: 4). Herra sanoo, että koska he eivät »suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken halvaksi, saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kyliänsä omista hankkeistaan. Sillä yksinkertaiset tappaa heidän oma luopumuksensa, ja tyhmät tuhoaa heidän oma surttomuutensa» (Sanani. 1: 30—32).

Saatuaan ovelasti varmistetuksi oman turvallisuutensa Ahitofel selitti Absalomille, että oli välttämätöntä ryhtyä heti Daavidin takaa-ajoon. »Salli minun valita kaksitoista tuhatta miestä», hän sanoi, »ja nousta tänä yönä ajamaan takaa Daavidia, niin minä karkaan hänen kimppuunsa, kun hän on väsynyt ja hänen kätensä ovat herpoutuneet, ja saatan hänet kauhun valtaan, niin että kaikki väki, mitä hänen kanssansa on, pakenee. Sitten minä surmaan kuninkaan yksinänsä. Ja minä palautan kaiken kansan sinun luoksesi.» Kuninkaan neuvonantajat hyväksyivät tämän suunnitelman. Jos se olisi toteutettu, Daavid olisi varmasti saanut surmansa, ellei Herra olisi suoralla väliintulollaan pelastanut häntä. Mutta tapahtumia ohjasi maineikkaan Ahitofelin etevyyttä ylhäisempi viisaus. »Sillä Herra oli säätänyt sen näin, tehdäkseen tyhjäksi Ahitofelin hyvän neuvon, että Herra saattaisi Absalomin onnettomuuteen.»

Huusaita ei ollut kutsuttu neuvotteluun, eikä hänen sopinut mennä sinne kutsumatta, jottei häntä alettaisi epäillä vakoojaksi. Mutta neuvottelun jälkeen Absalom kertoi hänelle Ahitofelin suunnitelman, sillä hän antoi suuren arvon isänsä neuvonantajan mielipiteelle. Huusai käsitti, että jos tämä suunnitelma pantaisiin täytäntöön, Daavid olisi hukassa. Siksi hän sanoi: »Ei ole hyvä se neuvo, jonka Ahitofel tällä kertaa on antanut.» Ja Huusai sanoi vielä: 'Sinä tiedät, että isäsi ja hänen miehensä ovat urhoja ja julmistuneita niinkuin karhu kedolla, jolta poikaset on riistetty; myöskin on isäsi sotilas, joka väkineen ei lepää yöllä. Katso, hän on nyt piiloutunut johonkin onkaloon tai muu-

hun paikkaan.» Tällä hän tahtoi sanoa, että jos Absalomin väki nyt lähtisi ajamaan Daavidia takaa, eivät he saisi kuningasta kiinni, ja jos heikäläisiä kaatuisi, se masentaisi heitä ja aiheuttaisi Absalomin asialle paljon harmia. »Sillä», hän lisäsi, »koko Israel tietää, että sinun isäsi on sankari ja että ne, jotka ovat hänen kanssansa, ovat urhoollisia miehiä.» Ja hän ehdotti sellaista suunnitelmaa että se miellytti Absalomia, joka turhamaisena ja itsekkäänä halusi kerskua voimillaan: »Sentähden on minun neuvoni tämä: Koottakoon sinun luoksesi koko Israel Daanista aina Beersebaan asti, että niitä tulee niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; ja lähde sinä itsekin taisteluun. Kun me sitten karkaamme hänen kimppuunsa, missä ikinä hänet tavataan, niin me painumme hänen päällensä, niinkuin kaste laskeutuu maahan. Eikä hänestä ja kaikista niistä miehistä, jotka ovat hänen kanssaan, jää jäljelle ainoatakaan. Ja jos hän vetäytyisi johonkin kaupunkiin, niin koko Israel asettaisi köydet sen kaupungin ympärille, ja me kiskoisimme sen alas laaksoon, kunnes siitä ei löytyisi kiveäkään.»

»Silloin sanoivat Absalom ja kaikki Israelin miehet: 'Arkilaisen Huusain neuvo on parempi kuin Ahitofelin neuvo.'» Mutta oli yksi jota ei hämätty — yksi joka selvästi tajusi, mitä tästä Absalomin kohtalokkaasta virheestä seuraisi. Ahitofel tiesi, että kapinallisten asia oli menetetty. Ja hän tiesi, että kävipä prinssin miten tahansa, ei ainakaan sillä neuvonantajalla olisi mitään toivoa, joka oli laatinut hänen suurimmat rikoksensa. Ahitofel oli yllyttänyt Absalomia kapinaan; hän oli rohkaissut häntä inhotavan jumalattomasti häpäisemään isänsä; hän oli neuvonut Absalomia surmaamaan Daavidin ja selittänyt, miten tämä hanke toteutettaisiin. Näin hän oli tehnyt oman sovintonsa kuninkaan kanssa lopullisesti mahdottomaksi. Ja nyt jopa Absalom piti toista parempana kuin häntä. Kateellisena, vihoissaan ja epätoivoisena Ahitofel »lähti kotiinsa omaan kaupunkiinsa, ja kun hän oli toimittanut talonsa, hirttäytyi hän; niin hän kuoli». Tällaiseen loppuun johti sellaisen ihmisen viisaus, joka piti itseään niin lahjakkaana ettei halunnut Jumalaa neuvonantajakseen. Saatana houkuttelee ihmisiä imartelevilla lupauksillaan, mutta lopulta jokainen sielu tulee havaitsemaan, että »synnin palkka on kuolema» (Room. 6: 23).

Patriarkat ja profeetat

Huusai ei tiennyt varmasti, seuraisiko häilyväinen kuningas hänen neuvoaan. Siksi hän viipymättä varoitti Daavidia ja kehotti tätä heti pakenemaan Jordanin toiselle puolelle. Ja papeille, joiden poikien piti viedä tiedot perille, Huusai lähetti sanan: »Sen ja sen neuvon on Ahitofel antanut Absalomille ja Israelin vanhimmille, ja sen ja sen neuvon olen minä antanut. Älä jää yöksi kahlauspaikkoihin erämaahan, vaan mene joen yli, ettei kuningas ja kaikki väki, joka on hänen kanssaan, joutuisi perikatoon.»

Nuorukaisia kuitenkin epäiltiin ja ajettiin takaa, mutta heidän onnistui silti suorittaa vaarallinen tehtävänsä. Daavid joka toin tuskin oli selviytynyt ensimmäisen päivän pakomatkasta, sai sanan että hänen oli heti yöllä mentävä Jordanin yli, sillä hänen poikansa vainosi hänen henkeään.

Miltä mahtoi tuntua tänä kauhean vaaran hetkenä tuosta niin julmasti väärin kohdellusta isästä ja kuninkaasta? Tämä »kelpo mies ja sotilas», kuningas jonka sana oli laki, oli nyt oman poikansa pettämä, jota hän oli rakastanut ja hemmotellut ja johon hän oli epäviisaasti luottanut. Ja alamaiset, jotka olivat olleet häneen kiintyneet kunnian ja uskollisuuden väkevin sitein, olivat nyt tehneet hänelle vääryyttä ja hyljänneet hänet. Millaisin sanoin Daavid purki nyt sielunsa tunteita? Synkimmän koetusensa hetkenä Daavid turvautui sydäimestään Jumalaan ja lauloi:

»Herra, kuinka paljon minulla on vihollisia,
paljon niitä, jotka nousevat minua vastaan!
Monet sanovat minusta:
'Ei ole hänellä pelastusta Jumalassa.'
Mutta sinä, Herra, olet minun kilpeni,
sinä olet minun kunniani, sinä kohotat minun pääni.
Ääneeni minä huudan Herraa,
ja hän vastaa minulle pyhäältä vuoreltansa.
Minä käyn levolle ja nukun;
minä herään, sillä Herra minua tukee.
En pelkää kymmentuhantista joukkoa,
joka asettuu yltympäri minua vastaan.
Herrassa on pelastus;
sinun siunauksesi tulkoon sinun kansallesi.»

Ps.3: 2—9.

Daavid ja kaikki hänen väkensä — sotilaat ja virkamiehet, vanhukset ja nuoret, naiset ja lapsukaiset — kaikki ylittivät yön pimeydessä tuon syvän ja nopeasti virtaavan joen. »Ja kun aamu valkeni, ei ollut ainoatakaan, joka ei olisi tullut Jordanin yli.»

Daavid vetäytyi joukkoineen Mahanaimiin, jossa Iisboset oli aikoinaan hallinnut. Tämä oli vahvasti linnoitettu kaupunki. Se sijaitsi vuorten keskellä ja sinne oli hyvä sodan tullen vetäytyä turvaan. Seutu oli viljavaa, ja asukkaat suhtautuivat Daavidiin ystävällisesti. Täällä monet liittyivät häneen, ja varakkaat heimolaiset toivat lahjaksi runsaasti ruokavaroja ja muita kaivattuja tarvikkeita.

Huusai oli neuvollaan saanut annetuksi Daavidille pakenemisen tilaisuuden, mutta äkkipikainen ja malttamaton prinssi ei ollut kauan pidäteltävissä, vaan hän lähti pian ajamaan takaa isäänsä, eikä kestänyt kauan, »kun Absalom ja kaikki Israelin miehet hänen kanssaan menivät Jordanin yli». Joukkojensa ylipäälliköksi Absalom nimitti Amasan, joka oli Daavidin sisaren Abigailin poika. Hänen armeijansa oli kyllä suuri, mutta kouliintumaton ja kehnosti valmistautunut taistelemaan hänen isänsä kokeneita sotureita vastaan.

Daavid jakoi väkensä kolmeen osaan ja antoi osastot Jooabin, Abisain ja gatilaisen Ittain johtoon. Hän oli aikonut itse johtaa joukkojaan taistelukentällä, mutta päälliköt, neuvonantajat ja väki vastustivat sitä kiihkeästi. »Älä lähde', he sanoivat, 'sillä jos me pakenemme, ei meistä välitetä, ja jos puolet meistä saa surmansa, ei meistä silloinkaan välitetä, mutta sinä olet niinkuin kymmenentuhatta meistä. Sentähden on nyt parempi, että sinä olet valmiina tulemaan meille avuksi kaupungista.' Niin kuningas sanoi heille: 'Minä teen, minkä te hyväksi näette.'»

Kaupungin muureilta voitiin hyvin nähdä kapina-armeijan pitkät rivit. Vallananastajaa seurasi niin suuri joukko, että sen rinnalla Daavidin väkeä näytti olevan vain kourallinen. Mutta kun kuningas silmäili näitä vastatusten olevia joukkoja, hän ei ajatellut lähinnä kruunua ja valtakuntaa eikä edes omaa henkeään, joka oli nyt käytävän taistelun varassa. Isän sydän tulvi rakkautta ja sääliä hänen kapinallista poikaansa kohtaan. Ja joukkojen marssiessa ulos kaupungin porteista Daavid kyllä

rohkaisi uskollisia sotilaitaan ja kehotti heitä käymään taisteluun luottaen siihen, että Israelin Jumala antaisi heille voiton. Mutta nytkään hän ei voinut peittää rakkauttaan Absalomia kohtaan. Kun ensimmäistä rivistöä johtava Jooab tuli kuninkaan kohdalle, tuo sadan taistelun voittaja painoi ylvään päänsä kumaraan kuullakseen hallitsijansa lähtösanat, jotka tämä lausui värisevällä äänellä: »Pidelkää *minulle mieliksi* hellävaroen nuorukaista Absalomia.» Ja Abisai ja Ittai saivat häneltä saman kehotuksen: »Pidelkää *minulle mieliksi* hellävaroen nuorukaista Absalomia.» Mutta kuninkaan huoli Absalomista näytti osoittavan, että tämä oli hänelle rakkaampi kuin valtakunta tai uskolliset alamaiset, ja se vain lisäsi sotilaiden suuttumusta tuota kieroutunutta nuorukaista kohtaan.

Taistelua käytiin lähellä Jordania olevassa metsikössä, jossa Absalomin joukkojen paljoudesta oli hänelle vain haittaa. Metsän tiheiköissä ja rämeiköissä nämä harjaantumattomat joukot sekosivat, niin että niitä oli mahdoton johtaa. »Siellä Daavidin palvelijat voittivat Israelin väen, ja siellä oli sinä päivänä suuri mieshukka: kaksikymmentä tuhatta miestä.» Absalom näki päivän menetetyksi ja lähti pakoon mutta tarttui päästään tiheän tammen oksanhaaroihin, ja kun muuli juoksi pois hänen altaan, hän jäi avuttomana riippumaan vihollistensa helpoksi saaliiksi. Siitä hänet tapasi muuan sotilas, mutta tämä ei halunnut vihoittaa kuningasta eikä siis surmannut Absalomia. Mutta Jooab, jolle sotilas kertoi näkemästään, ei puolestaan arkaillut vähääkään. Hän oli aikoinaan ystäväystynyt Absalomin kanssa saatuaan kahdesti aikaan sovinnon tämän ja Daavidin välille, mutta Absalom oli häpeällisesti pettänyt hänen luottamuksensa. Ei tästä kauheasta kapinastakaan olisi tullut mitään ilman niitä etuja, joita Absalom oli saanut Jooabin avulla. Mutta nyt Jooab saattoi yhdellä iskulla tuhota kaiken tämän pahan aiheuttajan. Niinpä »hän otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin rintaan. Ja he ottivat Absalomin ja heittivät hänet metsässä suureen kuoppaan ja pystyttivät sangen suuren kiviroukkion hänen päällensä.»

Näin tuhoutuivat ne, jotka olivat ryhtyneet kapinoimaan Israelissa. Ahitofel oli surmannut itsensä. Ja Absalom, joka ko-meana prinssinä oli ollut Israelin ylpeytenä, oli kaatunut nuo-

ruutensa voimassa, heitetty ruumiina kuoppaan ja peitetty isolla kiviroukkiolla ikuisen häpeän merkiksi. Absalom oli pystyttänyt itselleen kalliin muistomerkin Kuninkaanlaaksoon, mutta kiviroukkio erämaassa oli hänen ainoa hautamerkkinsä.

Surmattuaan kapinan johtajan Jooab pasuunan puhalluksella palautti väkensä pakenevan vihollisen takaa-ajosta, ja tapahtuneesta lähetettiin heti tieto kuninkaalle.

Kaupungin muurilla seisova vartija katseli taistelukentälle päin ja näki miehen lähestyvän juosten. Kohta tuli toinenkin juoksija näkyviin. Kun edellinen oli juossut lähemmäksi, vartija sanoi kuninkaalle, joka odotteli portilla: »'Sen ensimmäisen juoksu näyttää minusta Ahimaasin, Saadokin pojan, juoksulta.' Niin kuningas sanoi: 'Se on hyvä mies; hän tulee hyviä sanomia tuoden.' Ja Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: 'Rauha!' Sitten hän kumartui kasvoillensa maahan kuninkaan eteen ja sanoi: 'Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut sinun käsiisi ne miehet, jotka nostivat kätensä herraani, kuningasta vastaan.'» Kuninkaan innokkaaseen kysymykseen: »Voiko nuorukainen Absalom hyvin?» Ahimaas vastasi vältellen.

Sitten tuli toinen lähetti ja huusi: »Ilosanoma herralleni, kuninkaalle: Herra on tänä päivänä auttanut sinut oikeuteesi kaikkien niiden käsistä, jotka ovat nousseet sinua vastaan.» Jälleen pusertui isän huulita tuo kaikkein polttavin kysymys: »Voiko nuorukainen Absalom hyvin?» Pystymättä salaamaan ikävää uutista lähetti vastasi: »Käyköön herrani kuninkaan vihollisille ja kaikille, jotka nousevat sinua vastaan tehdäksensä sinulle paha, niinkuin on käynyt sille nuorukaiselle.» Tämä riitti. Daavid ei kysellyt enempää, vaan pää kumarassa »nousi portin päällä olevaan yläsaliin ja itki. Ja mennessänsä hän huusi näin: 'Poikani Absalom, minun poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi! Absalom, poikani, oma poikani!'''»

Voitokkaat joukot palasivat taistelusta, ja kun lähestyttiin kaupunkia, kukkulat kaikuivat heidän riemuhuudoistaan. Mutta huudot vaimenivat heidän astuttuaan portista sisälle kaupunkiin, ja viirit alas suunnattuina ja katseet painuksissa he etenivät pikemmin tappionomaisesti kuin voittajien tavoin. Sillä kuningas ei ollut lausumassa heitä tervetulleiksi, vaan portin yläsalista kuului hänen valitushuutonsa: »'Poikani Absalom, minun

Patriarkat ja profeetat

poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi! Absalom, poikani, oma poikani!

»Ja voitto muuttui sinä päivänä suruksi kaikelle kansalle, koska kansa sinä päivänä kuuli sanottavan, että kuningas oli murheissaan poikansa tähden. Ja kansa tuli sinä päivänä kaupunkiin ikäänkuin varkain, niinkuin tulee varkain väki, joka on häväisyt itsensä pakenemalla taistelusta.»

Jooab oli tästä kovin harmissaan. Jumala oli antanut heille kyllin aihetta iloon ja riemuun; olihan Israelin tähän astisista suurin kapina kukistettu. Mutta nyt tämä suuri voitto vaihdettiin sen murehtimiseksi, jonka rikoksen tuhannet urheat miehet olivat joutuneet maksamaan verellään. Karski ja suorasukainen päällikkö työntyi kuninkaan luo ja sanoi rohkeasti: »Sinä olet tänä päivänä nostanut häpeän kaikkien palvelijäsi kasvoille, vaikka he tänä päivänä ovat pelastaneet sekä sinun oman henkesi, että sinun poikiesi» ja »tyttäriesi hengen. Sinähän rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat. Sillä nyt sinä olet antanut tietää, ettei sinulla olekaan päälliköitä eikä palvelijoita; — niin, nyt minä tiedän, että jos Absalom olisi elossa ja me kaikki olisimme tänään kuolleet, se olisi sinulle mieleen. Mutta nouse nyt ylös ja mene ulos ja puhuttele ystävällisesti palvelijoitasi. Sillä minä vannon Herran kautta: jollet mene ulos, niin ei totisesti yhtä ainoatakaan miestä jää luoksesi tänä yönä; ja tämä on oleva sinulle suurempi onnettomuus kuin mikään muu, joka on kohdannut sinua nuoruudestasi tähän päivään saakka.»

Ankarasti ja julmastikin tässä nuhdeltiin järkyttynyttä kuningasta, mutta Daavid ei loukkaantunut. Käsittäen päällikkönä olleen oikeassa hän laskeutui portille ja tervehti rohkaisten ja kiittäen kelpo satureitaan näiden marssiessa hänen ohitse.

73.

DAAVIDIN VIIMEISET VUODET

Absalommin kukistaminen ei heti palauttanut rauhaa valtakuntaan. Kansasta oli niin suuri osa yhtynyt kapinaan, ettei Daavid halunnut palata pääkaupunkiinsa eikä ruveta hallitsemaan saamatta kutsua heimoilta. Tilanne oli Absalommin tappion jälkeen niin sekava, ettei kuninkaan palauttamiseksi valtaan ryhdytty mihinkään ripeihin ja ratkaiseviin toimiin. Ja kun lopulta Juuda otti palauttaakseen Daavidin, tulivat toiset heimot siitä kateelliseksi, ja seurauksena oli vastavallankumous. Tämä kukistettiin kuitenkin nopeasti, ja niin Israel pääsi jälleen rauhoittumaan.

Daavidin vaiheet selvittävät erittäin valaisevasti niitä vaaroja, joita valta, rikkaus ja maailman kunnia herättävät uhkaamaan ihmistä. Ja kuitenkin juuri niitä ihmiset innokkaimmin tavoittelevat. Harvat ovat saaneet kokea siinä määrin kuin Daavid sellaista, joka on omiaan valmistamaan ihmistä kestävämmän tuollaista koetusta. Nuoruutensa paimenvuosina Daavid oppi olemaan nöyrä, työskentelemään ahkerasti ja hoitamaan hellästi lampaitaan. Vuorten yksinäisyydessä hän pääsi lähelle luontoa, ja se kehitti hänen musikaalisia ja runollisia lahjojaan ja suuntasi hänen ajatuksensa Luojaan. Pitkäaikaisen erämaaelämän ankaruus kasvatti rohkeutta, lujutta, kärsivällisyyttä ja uskoa Jumalaan, ja sen avulla Herra halusi valmistaa häntä Israelin kuninkaaksi. Daavid oli saanut ihmeellisesti kokea Jumalan rakkautta, ja Herra oli suonut hänelle runsaasti Henkeään. Saulin vaiheista hän oli oppinut näkemään inhimillisen viisauden arvottomaksi. Mutta sittenkin maailmallinen menestys ja kunnia

Patriarkat ja profeetat

heikensivät Daavidin luonnetta, niin että kiusaaja toistuvasti voitti hänet.

Jatkuva yhteys pakanakansoihin herätti halun omaksua niiden tapoja ja tavoitella maailmallista suuruutta. Herran kansana Israel pääsisi kunnia-asemaan, mutta ylpeyden ja itseluottamuksen lisääntyessä israelilaiset eivät tyytyneet siihen että heitä kunnioitettiin. He halusivat mieluummin parantaa asemaansa toisten kansojen keskuudessa. Ja tämä mieli johti pakostakin kiusauksiin. Voidakseen laajentaa valloitusretkiään muihinkin maihin Daavid päätti lisätä joukkojaan määrämällä sopivat ikäluokat asevelvollisiksi. Tämä taas edellytti väestönlaskentaa. Tässä kohdin kuninkaan vaikuttimet olivat ylpeät ja kunnianhimoiset. Väkiluvun laskeminen osoittaisi, miten heikko valtakunta oli ollut Daavidin noustessa valtaistuimelle ja miten se oli vahvistunut ja menestynyt hänen hallitus kautensa aikana. Ja tämä lisäisi sekä kuninkaan että kansan jo ennestäänkin liiaksi paisunutta itseluottamusta. Raamattu sanoo: »Saatana nousi Israelia vastaan ja yllytti Daavidin laskemaan Israelin.» Israelin hyvinvointi Daavidin hallituskaudella johtui pikemmin Jumalan siunauksesta kuin kuninkaan kyvykkyydestä tai sotajoukkojen voimasta. Mutta valtakunnan sotavoimien lisääminen antaisi ympäröiville valtioille sen käsityksen, että Israelin turvana oli sen sotaväki eikä Herran voima.

Vaikka Israel olikin ylpeä kansallisesta suuruudestaan, ei siihen suhtauduttu suopeasti, että Daavid suunnitteli niin pitkälle menevää asevelvollisuutta. Aiotut kutsunnat herättivät tyytymättömyyttä, ja siksi pidettiin välttämättömänä sijoittaa sotilaskivakkoja pappien ja hallitusmiesten tilalle, jotka olivat aikaisemmin suorittaneet väestönlaskennan. Hankkeen tarkoitus oli selvästi teokratian periaatteiden vastainen. Jooabkin vastusti sitä, niin tunnottomaksi kuin hän olikin osoittautunut siihen mennessä. Nyt hän sanoi: »'Herra lisätköön kansansa, olkoon se kuinka suuri tahansa, satakertaiseksi. Ovathan he, herrani, kuningas, kaikki herrani palvelijoita. Miksi herrani pyytää tätä? Miksi Israel näin joutuisi vikapääksi?' Kuitenkin kuninkaan sana velvoitti Jooabia, ja niin Jooab lähti ja kierteli koko Israelin. Sitten hän tuli Jerusalemiin.» Kansan laskeminen ei ollut vielä päättynyt, kun Daavid saatiin vakuuttuneeksi synnistään.

Soimaten itseään hän »sanoi Jumalalle: 'Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni tämän, mutta anna nyt anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt ylen tyhmästi.'» Seuraavana aamuna profeetta Gaad toi Daavidille sanoman: »Näin sanoo Herra: Valitse itsellesi joko kolme nälkävuotta tai kolme kuukautta hävitystä ahdistajaisi vainotessa, vihollistesi miekka kintereilläsi, tai kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maahan, Herran enkeli tuottamaan tuhoa koko Israelin alueelle. Katso nyt», sanoi profeetta, »mitä minä vastaan hänelle joka minut lähetti.»

Kuningas vastasi: »Minä olen suuressa hädässä. Tahdon langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on sangen suuri; ihmisten käsiin minä en tahdo langeta.»

Ja niin rutto vaivasi maata ja tuhosi seitsemänkymmentä tuhatta israelilaista. Vitsaus ei ollut ehtinyt vielä pääkaupunkiin asti, »kun Daavid nosti silmänsä ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, kädesssänsä paljastettu miekka ojennettuna Jerusalemin yli.» Silloin »lankesivat Daavid ja vanhimmat, säkkeihin verhottuina, kasvoillensa». Kuningas vetosi Jumalaan Israelin puolesta: »Minähän käskin laskea kansan, ja minä siis olen se, joka olen tehnyt syntiä ja menetellyt pahoin. Mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, sattukoon sinun kätesi minuun ja minun isäni perheeseen, mutta ei sinun kansaasi, sille vitsaukseksi.»

Väenlasku oli herättänyt vastalauseita kansan keskuudessa, mutta he syyllistyivät samoihin synteihin, jotka saivat Daavidin toimeenpanemaan sen. Samoin kuin Herra Absalomin synnin takia rankaisi Daavidia, hän Daavidin erehdyksen vuoksi rankaisi Israelia sen synneistä. Tuhoava enkeli oli pysähtynyt Jerusalemin ulkopuolelle. Hän seisoi Moorian vuorella »jebusilaisen Ornanin puimatantereen luona». Profeetan kehotuksesta Daavid nousi vuorelle, pystytti alttarin Herralle »ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja, ja kun hän huusi Herraa, vastasi Herra tulella, jonka hän lähetti taivaasta polttouhrialttarille». »Niin Herra leppyi maalle, ja vitsaus taukosi Israelista.»

Sitä paikkaa, jolle alttari pystytettiin ja jota siitä lähtien tuli aina pitää pyhänä maana, tarjosi Ornan kuninkaalle lahjaksi. Mutta kuningas kieltäytyi sillä tavoin ottamasta sitä vastaan.

Patriarkat ja profeetat

»Minä ostan ne sinulta täydestä hinnasta', hän sanoi, 'sillä minä en ota Herralle sitä, mikä on sinun, enkä uhraa ilmaiseksi saatua polttouhria.' Niin Daavid antoi Ormanille siitä paikasta kuudensadan sekelin painon kultaa.» Tämä paikka oli muistamisen arvoinen jo siksi, että siinä Aabraham oli rakentanut alttarin uhratakseen poikansa, ja nyt tämä suuri vapautus pyhitti sen. Myöhemmin Salomo valitsi sen rakentamansa temppelin paikaksi.

Daavidin viimeisiä vuosia synkentämään ilmaantui vieläkin yksi varjo. Hän oli silloin seitsemänkymmenen vuoden ikäinen. Hänen nuoruudenaikaiset vaelluksensa kaikkine vaikeuksineen ja vaaroineen, hänen monet sotansa ja myöhempien vuosiansa huolet ja ahdingot olivat tyystin kuluttaneet hänen voimansa. Vaikka hänen mielensä säilyikin selkeänä ja voimakkaana, hän halusi jo muutoin iän heikentämänä vetäytyä erilleen kaikesta eikä sen vuoksi heti päässyt selville siitä mitä valtakunnassa tapahtui, vaikka nytkin puhkesi kapina aivan valtaistuimen varjossa. Sekin oli seurausta siitä, että Daavid oli isänä ollut niin peräänantava. Tällä kertaa tavoitteli kuninkuutta Adonia, joka olemukseltaan ja ryhdiltään oli »hyvin kaunis mies» mutta periaatteeton ja häikäilemätön. Nuorena häntä ei paljontaan alistettu kuriin, sillä »hänen isänsä ei koskaan elämässään ollut pahoittanut hänen mieltään sanomalla: 'Kuinkas sinä noin teet?」 Nyt hän kapinoi Jumalan arvovaltaa vastaan, koska tämä oli määrännyt Salomon kuninkaaksi. Luonnonlahjoiltaan ja uskonnolliselta luonteeltaan Salomo olikin vanhempaa veljeään sopivampi tulemaan Israelin hallitsijaksi, mutta vaikka Jumalan valinnasta oltiin hyvinkin tietoisia, riitti Adonialekin kannattajia. Jooab, joka oli syyllistynyt moniin rikoksiin, oli tähän saakka pysynyt uskollisena kuninkaalle, mutta nyt hän yhtyi salaliittoon Salomoa vastaan, ja mukaan tuli myös pappi Ebjatar.

Kapina oli jo kypsynyt; salaliittolaiset olivat kokoontuneet suureen juhlaan aivan kaupungin lähelle julistamaan Adonian kuninkaaksi, mutta muutamat uskolliset saivat ripeällä toiminnallaan heidän hankkeensa ehkäistyksi. Näiden uskollisten johdossa olivat pappi Saadok, profeetta Naatan ja Salomon äiti Batseba. He kertoivat asiasta kuninkaalle ja muistuttivat häntä Jumalan ohjeesta, jonka mukaan Salomon tuli nousta valtaistui-

melle Daavidin jälkeen. Tällöin Daavid heti luopui kuninkuudesta Salomon hyväksi, joka heti voideltiin ja julistettiin kuninkaaksi. Näin ehkäistiin salaliittolaisten vallankaappaus. Heidän johtajansa olivat nyt kuolemanrangaistuksen alaisia. Ebjatar sai jäädä henkiin korkean virkansa vuoksi ja koska oli ollut aikaisemmin uskollinen Daavidille, mutta hänet erotettiin ylimmäisen papin virasta, jonka hoito siirrettiin Saadokin suvulle. Myös Jooab ja Adonia saivat jäädä eloon toistaiseksi, mutta Daavidin kuoltua he joutuivat kärsimään rangaistuksen rikoksestaan. Daavidin pojan tuomion täytäntöönpano täydensi sen nelinkertaisen tuomion, joka todisti Jumalan kauhistuneen isän syntiä.

Hallistuskautensa alusta asti Daavidin mieluisimpia suunnitelmia oli temppelin rakentaminen Herralle. Vaikkei hänen sallittukaan toteuttaa tätä suunnitelmaa, hän oli silti innokkaasti ja tarmokkaasti suorittanut valmisteluja sen hyväksi. Hän oli koonnut suuret määrät kalliita tarveaineita — kultaa, hopeaa, onyks-kiviä ja muita erivärisiä kiviä, marmoria ja arvokkaita puulajeja. Nyt nämä hänen kokoamansa kalliit aarteet oli luovutettava toisille, sillä toisten käsien oli pystytettävä rakennus arkille, Jumalan läsnäolon vertauskuvalle.

Todetessaan loppunsa lähestyvän kuningas kutsui luokseen Israelin päämiehet ja muita edustavia miehiä valtakunnan kaikista osista saamaan tämän testamenttilahjoituksen hoitoonsa. Hän halusi ilmoittaa heille viimeisen tahtonsa ja saada heidät yhtymään ja tukemaan tätä suurta työtä, kunnes se saataisiin tehdyksi. Tätä siirtoa hänen ei odotettu voivan tehdä henkilökohtaisesti ruumiillisen heikkoutensa vuoksi, mutta Jumala innoitti häntä, ja tavallista innokkaammin ja voimakkaammin hän saattoi nyt viimeistä kertaa puhua kansalleen. Hän kertoi heille, miten hän itse oli halunnut rakentaa temppelin, mutta Jumala oli käskennyt uskoa tämän työn hänen pojalleen Salomolle. Ja Jumala oli vakuuttanut: »Sinun poikasi Salomo on rakentava minun temppelin ja esikartanoni; sillä minä olen valinnut hänet pojakseni ja minä olen oleva hänen isänsä. Ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa iankaikkisesti, jos hän on luja ja pitää minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin hän nyt tekee.» Ja Daavid jatkoi: »Ja nyt minä sanon koko Israelin, Herran

Patriarkat ja profeetat

seurakunnan, läsnäollessa ja meidän Jumalamme kuullen: Noudattakaa ja tutkikaa kaikkia Herran, Jumalanne, käskyjä, että saisitte pitää omananne tämän hyvän maan ja jättäisitte sen perinnöksi lapsillenne teidän jälkeenne ikuisiksi ajoiksi.»

Daavid oli oppinut omasta kokemuksestaan, miten kova on Jumalasta eroavan polku. Hän oli tuntenut lain rikkomisen tuomion ja korjannut rikkomisen satoa. Sisimmässään hän tunsu syvää huolta siitä, että Israelin johtajat olisivat uskollisia Jumalalle ja että Salomo noudattaisi Jumalan lakia ja kaihtaisi niitä syntejä, jotka olivat heikentäneet hänen isänsä arvovaltaa, katkeroittaneet hänen elämänsä ja tuottaneet häpeää Jumalalle. Daavid tiesi, että Salomo joutuisi korkeassa asemassaan varmasti kiusauksiin, joiden vastustaminen vaatii sydämen nöyryyttä, jatkuvaa luottamusta Jumalaan ja herpaantumaton valvomista, sillä tällaisia huomattuja henkilöitä vastaan saatana erikoisesti sinkoaa vasamansa. Kääntyen poikaansa päin, joka jo oli tunnustettu hänen seuraajakseen kuninkaana, Daavid sanoi: »Ja sinä, minun poikani Salomo, opi tuntemaan isäsi Jumala ja palvele häntä ehyellä sydämellä ja alttiilla mielellä, sillä Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja aivoitukset. Jos häntä etsit, niin sinä löydät hänet, mutta jos luovut hänestä, niin hän hylkää sinut iankaikkisesti. Katso siis eteesi, sillä Herra on valinnut sinut rakentamaan temppelipyhäkön. Ole luja ja ryhdy työhön.»

Daavid antoi Salomolle yksityiskohtaiset ohjeet temppelin rakentamisesta sekä mallit joka osasta ja kaikista palveluksessa tarvittavista välineistä, sen mukaan kuin Jumala oli häntä neuvonut. Salomo oli vielä nuori ja arkaili raskasta vastuuta, mikä liittyi temppelin rakentamiseen ja Jumalan kansan hallitsemiseen. Siksi Daavid sanoi pojalleen: »Ole luja ja rohkea ja ryhdy työhön, älä pelkää äläkä arkaile, sillä Herra Jumala, minun Jumalani, on oleva sinun kanssasi. Hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua.»

Sitten Daavid vetosi jälleen seurakuntaan: »Minun poikani Salomo, ainoa Jumalan valittu, on nuori ja hento, ja työ on suuri, sillä tämä linna ei ole aiottu ihmiselle, vaan Herralle Jumalalle.» Ja hän jatkoi: »Sentähden minä olen kaikin voimin hankkinut Jumalani temppelin varten », ja hän luetteli

kaikki kokoamansa tarveaineet, ja lisäsi: »Koska minun Jumalani temppeli on minulle rakas, minä vielä luovutan omistamani kullan ja hopean Jumalani temppeliä varten, kaiken lisäksi, minä olen pyhäkköä varten hankkinut: kolmetuhatta talenttia kultaa, Oofirin kultaa, ja seitsemäntuhatta talenttia puhdistettua hopeata huoneitten seinien silaamiseksi.» »Tahtooko kukaan muu», hän kysyi niiltä jotka olivat tulleet tuomaan runsaita lahjojaan, »tänä päivänä tuoda vapaaehtoisesti, täysin käsin, lahjoja Herralle?»

Vetoomukseen vastattiin auliisti: »Silloin tulivat vapaaehtoisesti perhekunta-päämiehet, Israelin sukukuntien ruhtinaat, tuhannen- ja sadanpäämiehet ja kuninkaan töiden ylivalvojat. Ja he antoivat Jumalan temppelissä tehtäviin töihin viisi tuhatta talenttia ja kymmenentuhatta dareikkia kultaa, kymmenentuhatta talenttia hopeata, kahdeksantoista tuhatta talenttia vaskea ja satatuhatta talenttia rautaa. Ja jolla oli hallussaan jalokiviä, antoi ne Herran temppelin aarteisiin. Ja kansa iloitsi heidän alttiudestaan, sillä he antoivat ehyellä sydämellä vapaaehtoiset lahjansa Herralle; ja kuningas Daavid oli myös suuresti iloissansa.

»Ja Daavid kiitti Herraa koko seurakunnan läsnäollessa; Daavid sanoi: 'Ole kiitetty, Herra, meidän isämme Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Sinun, Herra, on suuruus ja väkevyys ja loisto ja kunnia ja kirkkaus, sillä sinun on kaikki taivaassa ja maan päällä. Sinun, Herra, on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaiken pääksi. Rikkaus ja kunnia tulevat sinulta, sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on voima ja väkevyys. Sinun vallassasi on tehdä mikä tahansa suureksi ja väkeväksi. Me siis kiitämme sinua, meidän Jumalamme; me ylistämme sinun ihaana nimeäsi. Sillä mitä olen minä, ja mitä on minun kansani, kyetäksemme antamaan tällaisia vapaaehtoisia lahjoja? Vaan kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme sen sinulle antaneet. Sillä me olemme muukalaisia ja vieraita sinun edessäsi, niinkuin kaikki meidän isämmekin; niinkuin varjo ovat meidän päivämme maan päällä eikä ole, mihin toivonsa panna. Herra, meidän Jumalamme, kaikki tämä runsaus, jonka me olemme hankkineet rakentaaksemme temppelin sinulle, sinun pyhälle nimellesi, on sinun kädestäsi, ja sinun on kaikki tyynni. Ja minä

tiedän, Jumalani, että sinä tutkit sydämen ja mielistyt vilpittömyyteen.

»Vilpittömällä sydämellä minä olen antanut kaikki nämä vapaaehtoiset lahjat, ja nyt minä olen ilolla nähnyt, kuinka sinun täällä oleva kansasi on antanut sinulle vapaaehtoiset lahjansa Herra, meidän isäimme Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, säilytä tällaisina ainiaan kansasi sydämen ajatukset ja aivoitukset ja ohjaa heidän sydämensä puoleesi. Ja anna minun pojalleni Salomolle ehyt sydän noudattamaan sinun käskyjäsi, todistuksiasi ja säädöksiäsi, toimittamaan kaikki tämä ja rakentamaan tämä linna, jota varten minä olen valmistuksia tehnyt. Sitten Daavid sanoi kaikelle seurakunnalle: 'Kiittäkää Herraa, Jumalaanne.' Ja kaikki seurakunta kiitti Herraa, isiensä Jumalaa, ja he kumartuivat maahan ja osoittivat kunniaa Herralle.» Innokkaan auliisti kuningas oli koonnut runsaasti tarveaineita temppelin rakentamista ja koristelua varten. Hän oli säveltänyt kauniita ylistyslauluja, jotka vastaisina vuosina kaikuisivat sen pihoilla. Ja nyt hän iloitsi Jumalassa, kun sukukuntien päämiehet ja Israelin ruhtinaat niin jalosti vastasivat hänen vetoomukseensa ja tarjoutuivat ryhtymään käsillä olevaan työhön. Ja kun he osoittivat palvelusalttiuttaan, he olivat valmiit tekemään enemmänkin. He uhrasivat omaisuudestaan runsaita lahjoja aarteistoon. Daavid oli tuntenut syvästi olevansa arvoton kokoamaan tarveaineita Jumalan huonetta varten, ja siksi hän iloitsi tästä valtakuntansa päämiesten uskollisuuden ilmauksesta ja auliista vastauksesta vetoomukseen, kun he vapaaehtoisesti uhrasivat kalliit lahjansa Herralle ja itsekin pyhittäytyivät hänen palvelukseensa. Mutta yksin Jumala oli aikaansaanut tämän asenteen kansassaan. Häntä tuli ylistää eikä ihmistä. Hän oli suonut kansalleen maan runsaita antimia, ja hänen Henkensä oli tehnyt sen halukkaaksi tuomaan kalleuksiaan temppeliä varten. Kaikki oli Herralta; ellei hänen rakkautensa olisi liikuttanut kansan mieltä, olisivat kuninkaan yritykset olleet turhia, eikä temppeliä olisi koskaan saatu rakennetuksi.

Kaikki se mitä Jumala niin anteliaasti suo ihmiselle, kuuluu silti hänelle. Jumala on pannut maahan paljon arvokasta ja kaunista, ja hän antaa sen kaiken ihmisten käyttöön koetellakseen heitä — saadakseen nähdä kuinka syvästi he rakastavat

häntä ja arvostavat hänen antejaan. Olkoon sitten kysymys rik-
kauden tai älyn lahjoista, ne tulee kaikki tuoda vapaaehtoisena
uhrina Jeesukselle, ja sanokoon niiden tuoja Daavidin tavoin:
»Kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme sen sinulle
antaneet.»

Tuntiessaan kuoleman lähestyvän Daavid ajatteli yhä huolek-
kaasti Salomoa ja Israelin valtakuntaa, jonka hyvinvointi pa-
kostakin riippui niin suuresti sen kuninkaan uskollisuudesta.
Hän käski »poikaansa Salomoa sanoen: 'Minä menen kaiken
maailman tietä; ole luja ja ole mies. Ja noudata Herran, Juma-
lasi, määräyksiä, niin että vaellat hänen teitensä ja noudatat
hänen säädöksiänsä, käskyjänsä, oikeuksiansa ja todistuksiansa,
että menestyisit kaikessa, mitä teet, ja kaikkialla, minne
käännyt; että Herra täyttäisi tämän sanansa, jonka hän minusta
puhui: »Jos sinun poikasi pitävät vaarin teistensä, niin että vael-
tavat minun edessäni uskollisesti, kaikesta sydämestänsä ja kai-
kesta sielustansa, niin on mies sinun suvustasi aina oleva Irae-
lin valtaistuimella»» (1 Kun. 2: 1—4).

»Daavidin viimeiset sanat», jotka on merkitty muistiin, ovat
laulu — laulu josta henkii luottamusta, ylevää periaatetta ja
kuolematonta uskoa:

»Näin puhuu Daavid, lisäin poika,
näin puhuu korkealle korotettu mies,
Jaakobin Jumalan voideltu,
ihana Israelin ylistysvirissä:
'Herran Henki on puhunut minulle:
'Joka hallitsee ihmisiä vanhurskaasti,
joka hallitsee Jumalan pelossa,
hän on niinkuin huomenhohde auringon noustessa
pilvettömänä aamuna,
kun maa kirikkaassa valossa vihannoi sateen jälkeen.'
Eikö minun sukuni ole näin Jumalan edessä?
Sillä hän on tehnyt minun kanssani iankaikkisen liiton,
kaikin puolin taatun ja vakaan.
Hän antaa versoa minulle kaiken autuuden ja kaiken ilon.»
2 Sam. 23: 1—5.

Daavid oli langennut syvälle, mutta syvä oli myös hänen ka-
tumuksensa, palava hänen rakkautensa ja vahva hänen uskonsa.

Patriarkat ja profeetat

Hänelle oli annettu paljon anteeksi, ja siksi hän rakasti paljon (Luuk. 7: 47).

Daavidin psalmit kertovat laajasta kokemuksesta, syyllisyydentunnon ja itesyytösten syvyyksistä aina ylevään uskoon ja läheiseen seurusteluun Jumalan kanssa. Hänen elämänsä vaiheet osoittavat, että synnistä voi koitua vain häpeää ja ikävyyksiä mutta että Jumalan rakkaus ja armo voivat ylittää alhaisimpiin syvyyksiinkin ja että usko kohottaa katuvan sielun osallistumaan Jumalan omien lapseksi otosta. Kaikista Jumalan sanan sisältämistä vakuutuksista se on voimakkaimpia todistuksia hänen uskollisuudestaan, oikeamielisyydestään ja armoliitostaan.

Ihminen »pakenee kuin varjo eikä pysy», »mutta meidän Jumalamme sana pysyy iankaikkisesti». »Herran armo pysyy iankaikkisesta iankaikkiseen niille, jotka häntä pelkäävät, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsille, niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja muistavat hänen käskynsä ja noudattavat niitä» (Job 14: 2; Jes.40: 8; Ps. 103: 17,18).

»Kaikki, mitä Jumala tekee, pysyy iäti» (Saarn. 3: 14). Jumala antoi Daavidille ja hänen suvulleen suurenmoisia lupauksia, jotka ulottuvat kaukasiin aikoihin ja täyttyvät lopullisesti Kristuksessa. Herra julisti:

»Olen palvelijalleni Daavidille vannonut: minun käteni on lujasti tukeva häntä, minun käsivarteni on häntä vahvistava.

Minun uskollisuuteni ja armoni on hänen kanssansa, ja minun nimessäni kohoaa hänen sarvensa. Minä asetan hänen kätensä vallitsemaan merta ja virtoja hänen oikean kätensä. Hän kutsuu minua: 'Sinä olet minun isäni, sinä minun Jumalani ja pelastukseni kallio.' Ja minä asetan hänet esikoiseksi, maan kuninkaista korkeimmaksi. Minä säilytän armoni hänelle iankaikkisesti, ja minun liittoni hänen kanssaan on luja» (Ps. 89: 4—29).

»Minä annan hänen jälkeläistensä säilyä iäti
ja hänen valtaistuimensa niin kauan, kuin taivaat pysyvät.»
Ps. 89: 30.

»Auttakoon hän kansan kurjat oikeuteen,
pelastakoon köyhäin lapset ja musertakoon sortajan.
Niin he pelkäävät sinua, niin kauan kuin aurinko paistaa
ja kuu kumottaa, polvesta polveen.

Hänen päivinänsä vanhurskas kukoistaa,
ja rauha on oleva runsas
siihen saakka, kunnes kuuta ei enää ole.
Hallitkoon hän merestä mereen
ja Eufrat-virrasta maan ääriin saakka.
Pysyköön hänen nimensä iankaikkisesti,
ja versokoon hänen nimensä, niin kauan kuin aurinko
paistaa.
Hänessä he itseänsä siunatkoot,
ja kaikki kansakunnat ylistäkööt häntä onnelliseksi.»

Ps. 72: 4—8,17.

»Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.»
»Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman Pojaksi ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen, ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti, ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman»
(Jes. 9: 5; Luuk. 1: 32,33).

HUOMAUTUKSIA*

VIITE 1. Sivu 238. Käskiessään faarao ta päästämään Israelin Herra sanoi hänelle: »Israel on minun esikoispoikani. Päästä minun poikani palvelemaan minua» (2 Moos. 4: 22,23). Psalmista kertoo meille, miksi Jumala vapautti Israelin Egyptistä: »Hän vei kansansa pois sen iloitessa, valittunsa heidän riemuitessaan. Ja hän antoi heille pakanain maat, ja he ottivat omaksensa kansojen vaivan näöt, että he noudattaisivat hänen käskyjensä ja ottaisivat hänen laeistansa vaarin» (Ps. 105: 43—45). Tästä ymmärrämme, etteivät heprealaiset voineet palvella Jumalaa Egyptissä.

5 Moos. 5: 14,15 korostaa erityisesti neljännen käskyn sitä osaa, joka vaatii myös palvelijaa ja palvelijatarta lepäämään, ja israelilaista kehoitettiin muistamaan, että hän itse oli ollut orjana Egyptin maassa. Herra sanoi: »Seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi, sinun härkäsi, aasisi tai muu juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on, että palvelijasi ja palvelijattaresi saisivat levätä niinkuin sinäkin. Ja muista, että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vei sinut sieltä pois väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun viettää lepopäivän.» Mutta faaraon mielestä Mooses ja Aaron vain pidättivät »kansaa työnteosta» ja saattoivat israelilaiset vain »kulkemaan työtöminä» (2 Moos. 5: 4, 5).

Edellä sanotusta voimme päätellä, etteivät israelilaiset voineet ainakaan sapatin vietolla palvella Herraa Egyptissä, ja kun Mooses ja Aaron esittivät heille Jumalan sanoman (2 Moos. 4:29—31), he yrittivät aikaansaada uudistusta joka vain lisäsi sortoa. Israelilaiset vapautettiin, jotta he voisivat noudattaa Herran käskyjä, neljättä kuten muitakin, ja siitä he saivat lisäperusteen sapattikäskyn samoin kuin kaikkien muiden käskyjen tarkkaan pitämiseen. Niinpä

*Tämän liitteen teksti ei ole Ellen G. Whiten kirjoittamaa, vaan englanninkielisen alkuperäislaitoksen myöhempien toimittajien laatimaa.

Herra otti perusteeksi Egyptistä vapautumisen kehottaessaan israelilaisia kohtelemaan ystävällisesti leskiä ja orpoja: »Älä vääristä muukalaisen äläkä orvon oikeutta, äläkä ota lesken vaatteita pantiksi. Muista, että itse olit orjana Egyptissä ja että Herra, sinun Jumalasi, sinut sieltä vapahti; sentähden minä käsken sinua näin tekemään» (5 Moos. 24: 17,18).

VIITE 2. Sivu 251. Vitsausten tarkoituksena oli, että egyptiläiset menettäisivät luottamuksensa epäjumaliensa voimaan ja varjelukseen. Vitsaukset saivatkin heidän jumalansa jopa näyttämään palvojensa julmilta kiduttajilta. Muutamat esimerkit egyptiläisten uskonnosta selventävät tätä.

Ensimmäinen vitsaus muutti Niilin ja Egyptin vedet vereksi (2 Moos. 7: 19) ja iski Egyptin olemassaolon alkulähteeseen. Niiliä palvottiin kuin jumalaa, ja monin paikoin sille uhrattiin kuin konsanaan jollekin jumalalle.

Toinen vitsaus peitti Egyptin maan sammakoilla (2 Moos. 8:6). Egyptiläiset pitivät sammakoita pyhinä, ja eräällä heidän jumalattarellaan oli sammakon pää ja heidän uskonsa mukaan luovaa voimaa. Kun sammakot Mooseksen käskystä peittivät koko Egyptin maan, saattoivat egyptiläiset hyvinkin kummeksia, miksei jumalatar suojellut palvojiaan, vaan näin vaivasi heitä. Näin egyptiläiset muidenkin vitsauksien yhteydessä katsoivat joutuneensa jonkun jumalansa väheksymiksi, varsinkin milloin vitsaukset koskivat heidän jumalina kunnioittamaan eläimiä (2 Moos. 9:3). Vain muutamia niistä mainitaksemme: Apis-härkä oli pyhitetty kaikkien jumalien isälle Ptah'lle, lehmä taas Hathorille, joka oli Niilin alueen eniten palvottuja naisjumalia. Oinas edusti useitakin jumalia, kuten Khnemua ja oinaspäistä Ammonia, joka oli Egyptin pääjumala Uuden valtakunnan aikana. Vitsauksen iskiessä egyptiläisten jumalille pyhitettyihin eläimiin he joutuivat toteamaan, että heidän halveksimiensa heprealaisen Jumala oli väkevämpi kuin heidän jumalansa.

Yhdeksännen vitsauksen (2 Moos. 10:21) kohteena oli Egyptin suurimpiin kuuluva auringonjumala Re, jota oli palvottu jatkuvasti sen maan tunnetun historian alkuajoista asti. Maassa jonka taivaalla tuskin koskaan nähtiin pilviä, pidettiin aurinkoa koskaan pettämättömänä voimana, joka antoi koko maailmalle lämpöä, valoa, elämää ja kasvua. Jokainen Egyptin hallitsija piti itseään Re'n poikana ja sisällytti tämän maininnan arvonimeensä. Kun Theban suojelujumala Ammon tuli Egyptin pääjumalaksi 18. dynastian aikana, tunnustettiin auringonjumala Re'n valta niin suureksi, että Ammon ja Re yhdistettiin Ammon-Re -nimiseksi jumalaksi. Vähän sen jälkeen kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptistä, saatiin maassa aikaan Ekhnatonin toimesta joksikin aikaa vain yhden, aurinkojumala Atonin, palvonta. Koska aurinkoa palvottiin maan korkeimpana jumalana, voimme hyvin ymmärtää, että »sellainen pimeys, että siihen voi

Patriarkat ja profeetat

käsin tarttua», huipensi taistelun heprealaisten Jumalan ja egyptiläisten epäjumalien välillä.

Myös kymmenes vitsaus, esikoisten surmaaminen (2 Moos. 12: 29), kohdistui ainakin yhteen jumalaan, nimittäin faaraoon, jota pidettiin Horuksena, Osiris-jumalan poikana. Niilin maan hallitsijana hänen alamaisensa kutsuivat häntä »hyväksi jumalaksi». Tähän asti oli häväisty vain luonnonvoimia tai eläimiä hallitsevia jumalia, mutta nyt joutui heprealaisten keskuudessa elävä, näkyvä jumala, faarao, voimattomana häpeään heprealaisten ihmeitä tekevän Jumalan edessä, josta hän kerran oli halveksien sanonut: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia» (2 Moos. 5:2).

VIIITE 3. Sivü 260. 1 Moos. 15: 13:n mukaan Herra sanoi Aabrahamille: »Niin tiedä totisesti, että sinun jälkeläisesi tulevat elämään muukalaisena maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta.» Tämä johtaa kysymään, tarkoittavatko nämä 400 vuotta israelilaisten sortoaikaa vai asumisen aikaa Egyptissä, vaiko molempia, sekä miten on ymmärrettävissä, että Raamattu muualla (2 Moos. 12: 40,41; Gal. 3:16, 17) puhuu 430 vuodesta?

»Mutta aika, jonka israelilaiset olivat asuneet Egyptissä, oli neljäsataa kolmekymmentä vuotta» (2 Moos. 12: 40), näyttää merkitsevän, että israelilaiset Jaakobin Egyptiin tulosta aina heidän poistumiseensa sieltä vitsausten jälkeen todella viipyivät tuossa Niilin maassa 430 vuotta. Tämä käsitys ei kuitenkaan voi olla oikea, sillä Paavalin innoitetun tulkinnan mukaan (Gal. 3: 16,17) 430 vuotta alkavat siitä ajasta, jolloin Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa, ja päättyvät lain antamiseen Siinailla. Paavali näyttää viittaavan siihen lupaukseen, jonka Jumala antoi Aabrahamille ensi kerran kehottaessaan häntä lähtemään Harranista (1 Moos. 12:1—3). Silloin alkoivat 430 vuotta, Aabrahamin ollessa 75-vuotias (1 Moos. 12: 4), kun taas 400 vuotta, jotka 1 Moos. 15: 13 mainitsee, alkoivat 30 vuotta myöhemmin, jolloin Aabraham oli 105-vuotias ja hänen poikansa Iisak 5-vuotias (1 Moos. 21: 5). Siihen aikaan »lihan mukaan syntynyt (Ismael) vainosi Hengen mukaan syntynyttä» (Iisakia, Gal. 4: 29; 1 Moos. 21:9—11). Tällöin alkoi Aabrahamin siemenen sortaminen, jota jatkui ajoittaisesti aina israelilaisten Egyptistä poislähtöön asti. Iisakilla oli vaikeuksia paitsi velipuolensa Ismaelin, myös filistealaisten taholta (1 Moos. 26: 15, 20, 21); Jaakob joutui pakenemaan Eesauta (1 Moos. 27:41—43) ja myöhemmin Laabania (1 Moos. 31: 21), ja oli jälleen ahtaalla Ee^aun tähden (1 Moos. 32: 8); veljet myivät Joosefin orjaksi (1 Moos. 37: 28), ja egyptiläiset sortivat Israelin lapsia useita vuosikymmeniä (2 Moos. 1: 14).

Abrahamin kutsumisesta Jaakobin Egyptiin tuloon kului 215 vuotta, jotka jakautuivat seuraavaan kolmeen jaksoon: 1) 25 vuotta Aab-

rahamin kutsumisesta Iisakin syntymään (1 Moos. 12:4; 21:5), 2) 60 vuotta Iisakin syntymästä Jaakobin syntymään (1 Moos. 25: 26) sekä 3) 130 vuotta Jaakobin syntymästä hänen muuttoonsa Egyptiin (1 Moos. 47: 9). Näin jää 430 vuodesta jäljelle vielä puolet, 215 vuotta, heprealaisten varsinaiseksi Egyptissä asumisen ajaksi. Tämän mukaan 2 Moos. 12: 40:n mainitsemat 430 vuotta käsittävät sekä patriarkkojen oleskelun Kanaanissa että heidän asumisensa Egyptissä. Kun Palestiina Mooseksen aikana kuului Egyptin valtakuntaan, ei ole outoa että sen aikainen kirjoittaja sisällyttää Kanaanin maan kuuluvaksi Egyptiin puhuessaan pelkästään Egyptistä. Tämän tietäen Septuagintan kääntäjät kirjoittivatkin 2 Moos. 12: 40:n selvästi seuraavaan muotoon: »Mutta aika, jonka Israelin lapset oleskelivat Egyptin maassa ja Kanaanin maassa, oli neljäsataa kolmekymmentä vuotta.» Tätä 430 vuoden tulkintaa vahvistaa lisäksi ennustus siitä, että Aabrahamin jälkeläiset neljännessä polvessa palaisivat Egyptistä. Nämä sukupolvet on lueteltu Leevin poikien polveutumisena Moosekseen asti (2 Moos. 6:16—20), mikä täyttää ennustuksen.

VIITE 4. Sivu 295. Palvoessaan kultaista vasikkaa israelilaiset *tunnustivat* palvovansa Jumalaa. Sen mukaisesti Aaron julisti valetun vasikan palvonnan alkamisen seuraavasti: »Huomenna on Herran juhla» (2 Moos. 32: 5). He olivat palvelevinaan Jumalaa samoin kuin egyptiläiset palvelivat Osiris ta valetun eläimen vertauskuvin. Mutta tällaista palvontaa Jumala ei voinut hyväksyä. Vaikka he suorittivat uhrejaan hänen nimessään, he kunnioittivat auringonjumalaa eivätkä Herraa.

Apis-härkää palvottiin kovin irstain menoin, ja niihin rinnastettavaa oli myös israelilaisten valetun vasikan palvonta, josta sanotaan: »Ja he nousivat varhain seuraavana päivänä ja uhrasivat polttouhreja ja toivat yhteysuhreja; ja kansa istui syömään ja juomaan, ja sitten he nousivat iloa pitämään» (2 Moos. 32: 6). Hepreankielinen sana, joka tässä on käännetty »iloa pitämään», tarkoittaa hyppimistä, laulua ja tanssia. Tämä tanssiminen oli varsinkin egyptiläisten parissa aistillista ja säädytöntä. Seuraavassa jakeessa (7.) sanotaan: »Sinun kansasi, jonka johdatit Egyptin maasta, on turmion tehnyt», ja sanonta »*turmion tehnyt*» vastaa alkukielessä sanaa, jota on käytetty myös puhuttaessa vedenpaisumusta edeltäneen sukupolven turmeluksesta: »Kaikki liha oli *turmellut vaelluksensa* maan päällä» (1 Moos. 6: 12). Tämä selittää sen, että Herra oli valmis hukuttamaan epäjumalanpalvonnan turmeleman kansankin (2 Moos. 32: 10).

VIITE 5. Sivu 307. Kymmenen käskyn laki oli se »liitto», jota Herra tarkoitti ehdottaessaan Israelille liittoa: »Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni » (2 Moos. 19: 5). Kymmentä käskyä kutsuttiin Jumalan »liitoksi» jo ennen Israelin kanssa tehtyä liittoa. Niiden noudattamisesta ei *sovittu* Israelin kanssa, vaan

Patriarkat ja profeetat

Jumala *käski heitä noudattamaan niitä*. Kymmenen käskyä — Jumalan liitto — tulivat siis hänen ja Israelin välisen liiton *perustaksi*. Kun liitto sanotaan tehdyn »kaikkien näiden sanojen *perusteella*» (2 Moos. 24: 8), tarkoittavat nämä sanat juuri Kymmentä käskyä kaikkine yksityiskohtineen.

VIIITE 6. Sivu 333. Kun syntiuhri toimitettiin papin tai koko seurakunnan puolesta, verta vietiin pyhäkköön, jossa sitä pirskotettiin esiripun edessä ja siveltiin suitsutusalttarin sarviin. Uhrieläimen rasva poltettiin esipihan polttouhrialttarilla, mutta sen ruho poltettiin leirin ulkopuolella (3 Moos. 4: 1—21).

Mutta jos uhri toimitettiin rikkomuksesta, jonka oli tehnyt päämies tai joku rahvaasta, ei verta viety pyhäkköön, vaan sitä siveltiin polttouhrialttarin sarviin, ja uhrieläimen lihan söi pappi seuraavan ohjeen mukaan, jonka Herra antoi Moosekselle: »Pappi, joka syntiuhrin uhraa, syököön sen; pyhässä paikassa se syötäköön, ilmes-tysmajan esipihalla» (3 Moos. 6:26; katso myös 3 Moos. 4:22—35).

VIIITE 7. Sivu 346. Se joka kutsui Mooseksen vuorelle ja puhui hänen kanssaan sekä julisti lain, oli meidän Herramme Jeesus Kristus. Tämä käy ilmi seuraavasta:

Kristuksen kautta Jumala on kaikkina aikoina ilmaissut itsensä ihmiselle. »Niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, *jonka kautta kaikki on*, niin myös me hänen kauttansa» (IKor. 8:6). »Hän [Mooses] on se, joka seurakunnassa, erämaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinain vuorella, ja oli myös isiemme kanssa; ja hän sai eläviä sanoja meille annettaviksi» (Ap.t. 7: 38). Tämä enkeli oli Jumalan läsnäolon eli »hänen kasvojensa enkeli» (Jes. 63:9), jossa myös oli suuren Jahven, Herran, nimi (2 Moos. 23:20—23). Tämä ei voi tarkoittaa ketään muuta kuin Jumalan Poikaa.

Lisäksi Kristusta nimitetään Jumalan Sanaksi (Joh. 1: 1—3). Tämä johtuu siitä, että Jumala on kaikkina aikoina antanut ilmestyksensä ja ilmoituksensa ihmiselle Kristuksen kautta. Hänen Henkensä innoitti profeettoja (1 Piet. 1: 10,11). Hän on ilmestynyt heille Herran enkelinä, Herran sotajoukon päämiehenä ja ylienkeli Miikaelina.

VIIITE 8. Sivu 590. Nykyään on paljon pohdittu teokraattisen valtiojärjestyksen sopivaisuutta meidän ajallemme sen perusteella, että se oli hyvä Israelin aikoinakin. Tämän selvittämiseksi voidaan sanoa seuraavaa:

Teokratia on »valtiomuoto, jossa jumaluus käsitetään hallitusval-lan omistajaksi, jumalanvalta» (Nyky-suomen sanakirja). Israelissa vallitsi todellinen teokratia, Jumalan hallitus. Palavasta pensaasta Jumala huusi Moosekselle ja käski hänen johtaa Israelin ulos Egyptistä. Monin tunnustein ja voimallisin ihmein Jumala vapautti kansansa Egyptistä ja johti sen erämaan kautta lopulta Luvattuun maa-

han. Hän hallitsi kansaansa tuomareiden välityksellä Samueliin asti, jolle hän puhui lapsuudesta lähtien ja ilmoitti hänelle tahtonsa, kunnes »koko Israel tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä» (1 Sam. 3: 19). Hänen aikanaan kansa pyysi itselleen kuningasta. Tähän suostuen Jumala valitsi Saulin, jonka Samuel voiteli kuninkaaksi. Kun Saul ei kuitenkaan noudattanut Jumalan tahtoa, vaan hylkäsi Herran sanan, hylkäsi Herrakin hänen kuninkuutensa ja lähetti Samuelin voitelemaan Daavidin Israelin kuninkaaksi, ja Daavidin kuninkuuden Jumala vahvisti ikiajoiksi. Kun Salomo tuli kuninkaaksi, hänestä sanotaan: »Ja Salomo istui Herran valtaistuimelle kuninkaaksi isänsä Daavidin sijaan» (1 Aikak. 29: 23). Daavidin valtaistuin oli Herran valtaistuin, ja Salomo istui Herran valtaistuimella Jumalan maanpäällisen valtakunnan kuninkaana. Daavidin kuningassuku hallitsi aina Sidkiaan asti, joka joutui Babylonian kuninkaan alamaiseksi ja vannoi tälle uskollisuuttaan Jumalan kautta. Mutta Sidkia rikkoi liittonsa (2 Aikak. 36: 13), ja silloin Jumala sanoi hänelle:

»Sinä saastutettu, jumalaton, sinä Israelin ruhtinas, jonka päivä on silloin tullut, kun syntivelka on loppumäärässään! Näin sanoo Herra, Herra: Ota pois käärelakki, nosta pois kruunu. Tämä ei jää tällensä: alhainen korotetaan, korkea alennetaan. Raunioiksi, raunioiksi, raunioiksi minä panen tämän; eikä tästä ole jäävä mitään, kunnes tulee hän, jolla on oikeus, ja minä annan sen hänelle» (Hes. 21: 25—27; ks. myös Hes. 17: 1—21).

Silloin valtakunta oli Babylonian vallan alla. Kun Meedo-Persia kukisti Babylonian, se raunioitui ensimmäisen kerran. Kun Kreikka kukisti Meedo-Persian, se raunioitui toisen kerran. Kun Rooma kukisti Kreikan, se raunioitui kolmannen kerran. Ja sitten Raamattu sanoo: »Eikä tästä ole jäävä mitään, kunnes tulee hän, jolla on oikeus, ja minä annan sen hänelle.» Kuka on hän, jolla on oikeus? »Sinun on annettava hänelle nimi Jeesus. Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen, ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti, ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman» (Luuk. 1: 31—33). Hän oli täällä »se profeetta» (Joh. 6: 14), »kipujen mies ja sairauden tuttava» (Jes. 53: 3), joka sinä yönä, jona hänet kavallettiin, julisti: »Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta» (Joh. 18: 36). Näin siis Herran valtaistuin on siirretty pois tästä maailmasta, eikä siitä »ole jäävä mitään, kunnes tulee hän, jolla on oikeus», ja se annetaan hänelle. Ja silloin on tämän maailman loppu ja »tulevan maailman» alku.

Kahdelletoista apostolille Vapahtaja sanoi: »Minä säädän teille, niinkuin minun Isäni on minulle säätänyt, kuninkaallisen vallan, niin että te saatte syödä ja juoda minun pöydässäni minun valtakunnassani ja istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista suku-

Patriarkat ja profeetat

kuntaa» (Luuk. 22: 29,30). Kertoessaan tästä samasta lupauksesta Matteus mainitsee, milloin se täyttyy: »Sinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa» (Matt. 19: 28). Vertauksessa leivisköistä Kristus vertaa itseään jalosukuiseen mieheen, joka »lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itsellensä kuninkuuden ja sitten palatakseen» (Luuk. 19: 12). Ja hän itse on sanonut meille, milloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle: »Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, *silloin* hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat» (Matt. 25: 31,32).

Tätä aikaa Ilmestyskirjan näkijä Johannes tähyilee sanoessaan: »Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti» (Ilm. 11: 15). Ja jatkossa ilmoitetaan selvästi, milloin tämä tapahtuu: »Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille ja niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat» (Jae 18). Lopullisen tuomion aikana vanhurskaat saavat palkkansa ja jumalattomat rangaistuksensa, ja silloin aloittaa Kristus hallitus kautensa. Kun kaikki Kristuksen kuninkuuden vastustajat on tuhottu, tulee tämän maailman valtakuntien kuninkuus meidän Herrallemme ja hänen Kristukselleen.

Silloin hallitsee Kristus, »kuningasten Kuningas ja herrain Herra» (Ilm. 19: 16). »Ja valtakunta ja valta ja valtakuntien voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhien kansalle.» Ja »Korkeimman pyhät saavat valtakunnan ja omistavat valtakunnan iankaikkisesti — iankaikkisesta iankaikkiseen» (Dan. 7: 27,18).

Ennen tuota aikaa ei Kristuksen valtakuntaa voida perustaa maan päälle. Hänen kuninkuutensa ei ole tästä maailmasta. Hänen seuraajiansa tulee tunnustaa »olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä» (Hebr. 11: 13). Paavali sanoo: »Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi» (Fil. 3:20).

Israelin kuningaskunnan päättymisen jälkeen ei Jumala ole koskaan enää valtuuttanut ketään ihmistä tai mitään kansan yhteisöä toimeenpanemaan hänen lakiaan sellaisenaan. »Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra» (Room. 12: 19). Hallitukset hoitelevat ihmisten välisiä asioita, mutta niillä ei ole mitään tekemistä sen kanssa, mihin ihmisen suhde Jumalaan velvoittaa häntä.

Israelin valtakunnan lisäksi ei ole koskaan ollut mitään muuta hallitusta maan päällä, jossa Jumala innoittamiensa miesten välityksellä johtaisi valtion asioita. Milloin ihmiset ovatkin yrittäneet muodostaa

sellaista hallitusta kuin Israelilla oli, heidän on ollut pakko ottaa itse tulkitakseen ja saattaakseen voimaan Jumalan lakia. He ovat ryhtyneet valvomaan ihmisten omaatuntoa ja ovat siten kajonneet sellaiseen, mihin Jumalalla on yksinoikeus.

Vanhan testamentin aikaan, jolloin Jumalaa vastaan tehdyistä rikkomuksista annettiin ajallisia rangaistuksia, ne eivät olleet vain hänen hyväksymisiään, vaan hän määräsi rangaistukset ja valvoi välittömästi niiden toimeenpanoa. Velhot oli surmattava, samoin epäjumalien palvojat. Riekaus ja pyhydenhäviöstä rangaistiin kuolemalla. Oli hävitettävä kokonaisia kansoja, jotka palvelivat epäjumalia. Mutta näitä rangaistuksia langetti hän, joka tuntee ihmisten sydämen ja heidän syyllisyytensä määrän ja joka kohtelee luotujaan viisaasti ja armollisesti. Milloin ihmiset inhimillisine heikkouksineen ja intohimoineen ryhtyvät suorittamaan jotakin vastavaa, voidaan aina helposti havaita, että heidän toimintaansa liittyy hillitöntä epäoikeudenmukaisuutta ja julmuutta.

Israelin lakeja, jotka rankaisivat rikkomuksista Jumalaa vastaan, on käytetty tukemaan vaatimuksia, joiden mukaan tänäkin aikana pitäisi rangaista vastaavista synneistä. Kaikki vainoojat ovat niillä puolustaneet tekojaan. Uskonnollinen tyrannia ja vaino perustuu nimenomaan siihen väitteeseen, että Jumala on antanut inhimillisille vallan käyttäjille oikeuden valvoa ihmisten omaatuntoa. Mutta ne jotka ajattelevat näin, unohtavat meidän nykyään elävän aivan toisenlaisissa oloissa kuin muinaiset israelilaiset ja että Israelin valtakunta oli esikuva Kristuksen kuninkuudesta, jonka hallituskausi ei ala ennen hänen toista tulemistaan, sekä ettei inhimillisellä arvovallalla ole lupaa ryhtyä säätelemään tai painostamaan niitä velvollisuuksia, jotka liittyvät ihmisen jumalasuhteeseen.

VIITE 9. Sivu 596. Siitä tulkinnasta, että Samuelin Raama olisi sama kuin Benjaminin alueella sijaitseva Raama, tohtori Edersheim sanoo: »Nämä kaksi seikkaa näyttävät vahvistetuilta: Saulin asuinpaikka oli Gibeassa, ja hän tapasi Samuelin ensiksi Raamassa. Mutta siinä tapauksessa näyttää mahdottomalta, 1 Sam. 10: 2:n huomioonottaen, pitää Samuelin Raamaa Benjaminin Raamana tai nykyisenä *Neby Samuelina*, joka sijaitsee noin 6,5 kilometriä luoteeseen Jerusalemissa.»

VALOKUVIEN LÄHTEET

Useimmat tässä teoksessa julkaistuista värivalokuvista on valokuvannut Teuvo Kanerva, joka nimenomaan käsilläolevan teossarjan kuvittamista varten teki kuvausmatkan Raamatun maihin. Tämän lisäksi kuvia on käytetty seuraavista lähteistä: s. 16 Hale Observatories; s. 17 NASA; s. 80 yläk. United States Information Service, alak. Suomen Kuvapalvelu; s. 81 Lehtikuva; s. 97 vas.yläk. Pekka Pohjola; s. 113 Alvin E. Cook; s. 177 Alvin E. Cook; s. 273 Lehnert & Landrock.

RAAMATUNKOHTIEN HAKEMISTO

1 Mooseksen kirja	11:8	101	24	151
1:26,27	11:31	107	25:26	747
1:31	12: 1	106	25:32,34	160
2: 1—3	12: 1—3	746	26: 5 121, 133, 342,	350
2:4	12:3	106	26: 15,20,21	746
2:8	12: 4	746, 747	27:3,4	161
2: 17	12: 5	107, 108	27:31—36	162
2:18,20	12:7	108	27: 41—43	746
2:24	12: 18,19	110, 111	28: 13—15	165
3: 1—5	13: 1—9	112, 113	28: 16—22	166
3:4	13: 10	136	28: 22	167, 508
3:5	13: 10—13	113	29: 1	168
3:4,5	14: 17—24	116	29:20	169
3: 15	14: 19,20	137	30:25—27,30,43	172
3: 19	14:20	508	31	172
4:4	15: 1—5	117	31:15	168
4: 6,7	15: 7—18	117, 118	31:21	746
4:9—12	15: 13	746	31: 38—40	169, 170
4:25,26	15: 13,14	260, 746	32	175
5:1,3	15: 16	416	32:8	746
6:2	15: 18	702	32:28	178
6:3	16:6—13	128	33: 4	179
6:5	16:12	154	33: 18—20	183
6: 5,11	17: 1	350	34	183
6:7	17: 1—16	118	35	184
7: 1	17:7	350	35:5	481
7: 1,9	17: 18—20	127	36:7	186
7: 11	18: 17—33	119, 120	37	188
7: 16	18: 19	121, 561	37:28	746
7:20	19:2	139	39	194
8:9,13	19:17	145	40	197
8:21,22	21: 5	746, 747	41	198
9: 2,3	21:9—11	746	41:54—56	203
9:6	21: 12	131	42—50	203
9: 11—16	22:2	129	46:34	212
9:25—27	22:5—8	131	47:9	747
11:5	22: 11—18	132	48: 7	185, 186
	22: 18	350	49:5—7	184

Patriarkat ja profeetat

2 Mooseksen kirja		23:20—22	290	4 Mooseksen kirja	
1	222	23: 10,11	515	2:2,17	355
1: 14	746	23: 14—16	521	3: 13	254, 255
2: 1—10	223	23:20,21	400	4: 15	692
2: 14	228	23:20—23	748	7: 9	692
2:23—25	231	23:24	349	8: 16	255
3	231	23:24,25	528	10: 33	355
4:1—26	233, 234	23: 27—33	528, 529	10:35,36	356
4: 14	300	24	290	11	359
4:21	247	24:7	351	11:8	272
4:22,23	253, 744	24:8	748	11:31	362
4:27—31	237	25:2	323	12	363
4:29—31	744	25: 8	292, 323	12: 1	364
5—10	237	25:30	332	12: 3	230
5:2	746	26: 1	325	12: 8	377
5:4,5	744	28:2	328	13: 17—33	367
6:12,16—20	747	28:29	329	14	368
7: 19	745	29:45,43	292	14:41—43	374
8:6	745	30: 12—16	509	15: 15	487
9:3	745	31:13,14,17	292	15:35	391
10:21	745	32	295, 296	16	379
11	253	32:5,6,7,10	747	17	384
12: 1—32	254	32: 15,16	293	18: 15,16	255
12:5	330	33	305	18:21	514
12:27	257	34	307	20: 1	392
12:29—33	258	34:6,7	614	20: 1—13	396
12:34—39	259	34:7	453	20: 14—20	403
12:40,41,50	260, 746	34:24	521	20:22—29	406
12:46	255	35:21,22	324	20: 29	408
13: 17—22	260	35:23—28	324	21:5	410
14:5—9	261	36:6	324	21:7—9	411
14: 10—22	262	39:43	327	22—24	421
14:23,24	263	40:34	327	23:21,23	439
15: 1—16	264, 265	3 Mooseksen kirja		24: 17	458
15: 25	268, 269	4:1—21,22—35	748	25	436
15:26	269	6:26	748	25: 1—3	670
16:3	269	10:6,7	339	26:63—65	438
16: 8—10,14,15,18,		10:9—11	340	27: 16—23	445, 446
31	272	10: 17	333	31	438
16:23,25,26	273	16: 16,19,21,22	333	33: 55	529
16:35	274	18:5	352	35: 11,12	496
17: 1—7	275, 276	19:9,10	515	35: 30	497
17: 14	277	19: 18	116, 283, 353	35:31,33	498
17: 16	277	19:31	675		
18: 13—26	278, 279	19:33,34	487	5 Mooseksen kirja	
19	281	20: 6	671, 672	1: 15	354
19: 5,6	351, 747	23:40,42,43	525	1:16,17	361
20:2—17	283	24: 15,16	390	1:41	373
20:8—11	91	25:5	515	1:45	375
20: 10	509	25:21,22	516	2	417
20: 19—21	288	25:9,10	517	2: 3—6	396
20:40	747	25:23	518	2:4,5	404, 405
21: 14	498	25: 35—37	516, 517	2: 7	388
21: 17	390	26:4—17	519	2:14,15	388
22:21	289	27:30,32	508	3: 1—11	417
22:23,24,31	289, 290				

Raamatunkohtien hakemisto

3:2	418	32:49,50	454, 455	15	613
3:24—27	445	33:2,3	283	15:11,29	616
3:26	399	33:13—16	457	16:1—13	624
4:5,6	448	33:26—29	455	16:14—23	629
4:6	592	34:1	455	17	632
4:7,8,10,20	448	34:5,6	460	17:34,35	630
4:23—26	449	34:10—12	460	18—22	636
4:32—35	446, 447			22:20—23	648
5:14,15	744			23—27	648
6:4,5	283, 353	Joosua		25:29—31	655
6:7—9,20—25	451, 452	1—5:12	465	26:15,16	686
6:10—12	449	2:11	348	28;31	662
7:2	473	4:12,13	499	28:6	669
7:7—9	447	5:3,9,10 ...	468, 469	29;30	677
7:9	99	5:9—12	469	30:8	679
8:5,2,3	389	5:13—15	471		
8:7,8	108	6;7	471	2 Samuelin kirja	
8:7—9	448, 449	8	475	1:2—16	681
8:15	410	9;10	485	1:19—27	682
8:18	509	10:6	488	2—4	684
9:1	470	10:40—43	491	5:1—5	684
9:10	293	11	491	5:10	689
9:20	301	14:6—15	492	5:6—25	690
10:6	409	15:14	494	6	692
11:10—12 ..	448, 449	17:14—18	495	7	696
11:18—21	483	18:1—10	495	8:15	705
11:19	484	19:49,50	496	9	698
11:22—25 ..	429, 702	22	499	10	699
12:8,28	620	23;24	503	11;12	704
14:23,29	514	24:2	105	11:27	709
15:7,9,11,8,6	517			12:5,6	707
15:13,14	516	Tuomarien kirja		12:11,12	725
16:11—14	514	1:28	528	13—19	714
18:12	675	2:12	530	18:3,4	729
18:15	462, 463	6—8	531	23:1—5	741
20:5—8	534	10:10—16	541	23:13—17	722
20:16	473	13	544	24:14—25	735
23:7,8	355	14—16	546		
23:15,16	516			1 Kuningasten kirja	
24:14,15	516	1 Samuelin kirja		1	736
24:17,18	745	1	554	2:1—4	741
24:19—22	515	2:1—11	556		
25:17—19	277	2:12—36	562	2 Kuningasten kirja	
25:19	614	2:17	596	12:4,5	509
26:5,8—11	510	2:30	512		
26:12	514	3—7	568	1 Aikakirja	
27:26	352	3:19	749	2:7	477
28	449	8—12	591	10:13,14	669
29:29	93	9:2	595	14:16,17	691
30:19,20	451	10:2	751	19:6,7	700
31:10—13	483	10:8	605	19:13	700
31:23	454	12:13	622	21	734
32:4	22	13	605	21:26	735
32:10	389	13:5	605	22:8—10	697
32:11,12	453	13:14	623	28;29	737
32:15	395	14	609		

Patriarkat ja profeetat

2 Aikakirja			48:3	719	111:7,8	322
24:4—13	509		50:3,4	319	111:9	285
36: 13	749		50:5,6	321	112:6	464
Nehemian kirja			50: 10	508, 509	113:3	322
			50:23	266	115: 1	265
9:6	95		51:3—16	711, 712	115: 8	72
9: 13	344		51:18,19	712	116: 12	167
9: 19—21	389		51:9	255	116: 18,19	523
10:32,33	509		51: 12	442	118: 19	523
Job			56:4	679	119:9,11	443
			61:3	395	119: 89	322, 344
9:5	307		62:8	395	119: 172,104	584
11:7—9	96		66: 18	307	121: 1,2	523
14:2	742		67:6	266	121:2—8	653
28:28	201		68: 9	319	122: 1—6	522
37: 16	30		71:3	395	122:2	393
38: 7	26, 46		72: 4—8,17	742, 743	122:7	523
38: 11	76, 680		73:8	104	125:1,2	523
38:22,23	490		73:26	395	132: 14	720
Psalmit			77: 18,19	264	133: 1	645
2:4	726		77:20,21	264	141:5	656
3:2—9	728		78: 15,16	275	144: 5,6	90
8:6—9	24		78: 18—21	359	144: 15	99
9:6,7	321		78:24,25	274	145:9	426
9: 16	439		78:32—35,37—39	392	145: 17	18
11: 1—5	649		78:52,58,60,61	530	145: 18	105
15:4	486		81:12,13	424	146:2	266
17:5	434		85: 10	327	146:4	671
18:47—51	701		89:4—29	742	147: 8	96
19:2	96		89: 14—19	11	147: 16	96
19:2,3	27		89: 15	12	148: 8	489
19: 15	395		89:32—34	725	Sananlaskut	
20: 8	702		91:1,4,16	146	1:24—31,33	542
24: 3	506		91:9,10,14	90	1:30—32	726
24: 7—10	695		92: 13	432	2: 18,19	444
25: 9	364		94: 14,15,21,23	439	3: 17	587
25: 14	119, 307		94:22	395	4:22	586
27:5	90		96: 6	12	4: 23	442
32: 1—4	711		97: 2	22	5:3,4,8—11	444
32:5—7	713		103: 1,2	272	7:26	439
33:6,9	23, 92		103: 17,18	742	8:27—30	12
33: 10,11,13,14	104		104: 5	23	9: 10	584,638, 726
33: 16,17	701		104:20,21,27,28	96	9: 18	444
34:8	521		105:14,15	111	11:24	511
34: 13—15	586		105: 18,19	196	12: 10	426
37: 11	149		105:21,22	200	12:22	486
37: 18,26	99		105:37	410	14: 12	339,620, 706
37:29	48		105:39	261	15:27	147
37: 37	217		105:41	393	15:33	537
40: 8	352		105: 43—45	314, 744	18: 4	395
40: 18	329		106: 16	300	19:23	586
44: 5—8	701, 702		106: 19,20	297	23: 4	147
48:1,2	523		106:28	670	23: 7	442
			106:33	401	27: 4	366
			106:36—40	530	28: 9	572
			106:35	529		

Raamatunkohtien hakemisto

Saarnaaja			7: 12—14	496	6:4	362	
3: 14	742		10: 10—12,14—16 ..	316	7:8,9	724	
8: 11	103		10: 13	96	Naahum		
9:5,6	671		13:20	172	1:3	614	
9: 18	99		17:9	675	1:3,4	89	
Korkea veisu			17: 12	12	1:5,6	90	
2: 11—13	522		25:30	320	Habakuk		
Jesaja			29: 11	109	2:3	149	
2:20,21	320		30:5—7	179	3:6	11	
4:5,6	261		30:6	320	3: 11—13	489	
4:6	170		31:33,34	352	Haggai		
5:20—24	339		50:25	490	1: 2—6	510, 511	
8: 19	670		Valitusvirret			2:8	509
8:19,20	674		3:37	339	2: 16—19	511	
9:5	743		4:1	706	Sakarja		
9:6	12		Hesekiel			3:2	147
12:3	394		1: 11	326	6: 13	43	
13:7,8,11	320		1:28	87	13: 1	395	
13:9	146		16:49,50	136	14:7	217	
14: 13,14	13		17: 1—21	749	14:9	322	
24:20	320		20: 11	352	Malakia		
25:4	395		20: 13—24	392	3:2	319	
26:4	395		28: 12—15,17	13	3:7	144	
26:9,10	311		31:8	432	3:8	479	
26:21	319		33: 11	614	3: 10	513	
27:5	713		34: 16,22,28	170	3: 11	510	
28:21	614		Daniel			3: 18	321
32:2	395		7: 10	335	4: 1	321	
35: 1,2,5—10	526, 527		7: 18	322	Matteus		
35:6	395		7:27	149	4: 16	459	
40:8	742		7:27,18	750	5:8	68	
40:12	279		Hooseä			5:9	655
40:26	96		4: 17	144, 387	5: 14—16	349	
41: 17	395		12: 4	177, 178	5: 17,18	344	
44:3	395		13: 11	593	5: 18	453	
45: 18	48		Jooel			6: 24	146, 478
48:21	393		3: 16	320, 321	7: 2	478, 612	
51:7	318		Aamos			7:21	187
51:7,12,22	321		3: 3	65, 155	10:8	512	
54: 9,10	87		Obadja			10:26	708
54: 10	645		16	526	11:28,29	271	
55: 1	321, 395		Miika			12:32	387
55:7	713		4: 8 ^	47	15:9	144	
57: 15	11		5:1	12	16:27	319	
58: 13	286		Jeremia			18: 16	498
61: 11	322		2:6	357	19:28	750	
63: 9	389, 748		2: 13	395	23:38	458	
64: 1—3	89		7: 12	12	24:38,39	81	

Patriarkat ja profeetat

25:31,32	750	19: 30	50		
25:41	453	19:36	255		
Markus		Apostolien teot		2 Korinttolaiskirje	
14:38	675	2: 19	90	4: 4	47, 426
15:34	458	4: 12	54, 413	4: 17	107, 459
Luukas		6: 15	308	5: 19	44, 345
1:31—33	749	7:5	148	5: 20	566
1:32,33	743	7:22	226	6: 15,16	547
2: 14	46	7:25	228	6: 17	441
7:47	742	7:38	748	6: 17,18	155
10:27	283	7:44	335	8: 13—15	273
12: 15	478	17:25	508	9:6,8	511
12:20	656	17:28	95	9:7	513
12:48	512	20:28,29	171		
16:29,31	346	Roomalaiskirje		Galatalaiskirje	
17:26,30	84	1: 20	97	3:7	133
17:28,30	145	1:21,28	62	3:8	133
18:7,8	182	3:31	352	3:8,16	350
18: 8	83	4:3	117	3: 16	149
19: 12	750	4: 11	118, 121	3: 16,17	746
21:20,21	145	4: 13	149	3:29	149
21:34—36	145	5: 1	352	4:29	746
22:29,30	750	6: 23	41, 727	5:21	443
23:34	121	7: 12	102	6:7	...247
Johannes		7:7,12	345		
1: 1—3	748	8:1,34	498	Efesolaiskirje	
1:1,2	12	8:3	309	1: 14	47
1: 14	256	8:3,4	352	3:20	538
1:51	165	8: 18	107	5: 3	478
3: 14,16	412	8: 22	426, 526	5: 29	25
3: 16	44, 458	8:32	134	6:2	286
3:20	56	12: 1	331	6: 12	703
3:36	187	12:9	750		
4: 14	183, 393	12: 10	113	Filippiläiskirje	
5: 17	95	13: 1	706	2:4	113
5:39	346	1 Korinttolaiskirje		3:20	750
6: 14	749	2:9	589	4: 8	443
6:37	413	3:9	583		
6: 48—51	274, 332	3: 17	341, 443	Kolossalaiskirje	
6:53,54,63	256	4:5	366	1: 16	12
7: 17	365	5:7	255	2: 14	344
7:37—39	394	5:7,8	256	3: 3	432
8:29	352	6: 19,20	341	1 Tessalonikalaiskirje	
8:39	133	8:6	748	4: 16—18	70
8:44	317	10: 1,2	261	5:3	84
8:56	134	10:4	393	2 Tessalonikalaiskirje	
10: 5,11—14	170, 171	10: 11,12	440	1:7,8	319
12:31,32	49	10:20	672	2: 9	672
13:35	502	10:31	341	1 Timoteuskirje	
15: 18	543	11: 1	706	4: 1	83, 672
17:20	502	15:32	163	5: 19	366
18:36	749	15:51,52	70	6:9	147

Raamatunkohtien hakemisto

2 Timoteuskirje		13: 2	119	3:2	44
1:5	581	13: 4	25	3: 12	56
3: 1	83	13: 8	616	3: 13	543
3: 12	595			3: 15	286
3: 15	581			4: 16	11
				5:3	133
				5:4	494
Hebrealaiskirje		Jaakobin kirje			
1: 3	24	1:5	230		
1: 8	12	1:5,7	365		
1: 14	45	1: 17	616		
9	45	2: 17	133		
2: 10,18	463	2: 22,17	55		
2: 18	44	2:21—23	133		
3: 5,6	463	2: 23	133		
3: 12	271	3: 16	366		
4- 3	95	4:4	441		
4: 13	708	4: 11	366		
6- 6	567	5: 16	652		
6: 18	350, 498				
8: 2	334	1 Pietarin kirje			
8: 5	330, 334	4	149		
9: 9,23	334	5	442		
9: 19,20	291	10,11	346, 748		
9: 21,23	335	12	135		
9: 24,23	323	13—15	443		
9: 24	335, 347	19	331		
9: 28	393	9	340, 594		
10: 26,27	387, 499	8,9	502		
11: 1	106	2,3	171		
11: 4	53	4	172		
11: 5,6	69	7	271		
11: 7	74				
11: 8	106	2 Pietarin kirje			
11: 9	106	2: 1,2	672		
11: 9,10,13,16	149, 150	2: 10,11	366		
11: 13	750	2: 15	423		
11: 13,16	61	2: 16	425		
11: 19	131	2: 19	47		
11: 23	224	3:3,4	82		
11: 24—26	227	3:5—7	80		
11: 29	267	3:8	149		
11: 30	474	3: 10	84		
11: 33,34	494				
12: 11	218	1 Johanneksen kirje			
12: 16,17	163	2:4	55		
12: 21	282	2: 15	441		
12: 26	320	2:22,23	672		
				3:2	44
				3: 12	56
				3: 13	543
				3: 15	286
				4: 16	11
				5:3	133
				5:4	494
				Juudaan kirje	
				9	462
				11	62
				14,15	67, 374
				Ilmestyskirja	
				2:4,5	144
				2:17	275
				4:2,3	87
				4:5	334
				5: 11	14
				5: 13	526
				6: 14	320
				6: 15—17	320
				8:3	334
				11: 15	750
				11: 19	335
				12:9	412
				12:11,9	57
				12: 10,12	675
				13: 8	44
				14: 3	69
				14:8	103
				15:2,3	265
				15:3	59
				16:17,21	490
				16:18,20,21	90
				17: 18	145
				18:2	103
				18: 4	145, 146
				19: 16	750
				19: 10	346
				20: 12	336
				20: 14	443
				21: 1	42
				22:3	48
				22: 11	179, 180
				22: 14	187
				22: 1,17	395

ASIAHAKEMISTO

- Aabel, hänen elämänsä 52—59; koetti neuvoa Kainia 53, 55; Kainin vihan syy 56
- Aabib, juutalaisen vuoden 1. kuukausi 521
- Aabraham, kutsuminen 105, 106, 342, 347, 506; luonne 105—114, 119—121, 137; »Jumalan ystävä» 108, 121, 133; Herran kunnioittama 119, 121; kansojen kunnioittama 114, 129, 348; sai kuulla Sodomian kohtalon 119, 120; verrattuna Lootiin 148; hänen taloutensa 122; Jumalan liitossa maailmojen nähdessä 135; sai ilmoituksen evankeliumista 105, 133, 135, 345; vaikutus 108, 123, 129, 138, 348; matkat, Beersebaan 129, Beeteliin 108, Egyptiin 108, Uurista Harraniin ja Sikemiin 107, 108, Hebroniin 113; sai lupauksen 105, 113, 118, 121, 128, 132, 133, 149, 212, 350, 505; lupauksen täytyminen 702; huolissaan poikaa koskevasta lupauksesta 117; aikoi ottaa Elieserin ottopojakseen 117; osoitti uskon puutetta 110, 126, 127, 154; otti Haagarin sivuvaimokseen 126; pelasti Lootin eelamilaisten käsistä 115; maksoi kymmenyksiä 116, 508; näky 400:sta sortovuodesta 118, 260; Iisakin uhraamisen käsky 128; koetus ankarampi kuin Aadamin 134, 135; varakkuus 107, 112, 129; saatanan syyttämänä 135
- Aadam, luotiin Jumalan kuvaksi 24; fyysinen olemus 24; älykkyyss 30; sai vallita alempia luotuja 24, 29, 30, 39, 47; menetti hallintoi-keutensa 41, 50, 310; toinen A. pa-
lauttaa kaiken ennalleen 47, 50; ymmärsi evankeliumin 345; A:lie ilmaistiin historian tapahtumia 48; Jumalan lain opettajana 64, 342; miltei ahdistuksen murtamana 62; A:n poika hänen kaltaisen-
sa 60; ei joutunut vaikeaan ko-
keeseen 40, 41; oli vailla taipu-
muksia pahaan 28
- Aadam ja Eeva, tunsivat Jumalan lain 342; saivat olla Tekijänsä yhteydessä 30, 165, 166; pysyivät ettei Kristusta rangaistaisi 47; omaksuivat itsensä puolustelun mielen 38; syyttivät lankeemuksestaan Jumalaa 37, 38; työskentely miellyttävää 29; heille suotiin koetusaika 47; tuomio synnin seurauksena 38; saivat opetusta Luojalta 30; enkelit varoittivat ekses-
tyksiltä 32
- Aakan, tunnustuksen vaikutin 480; hänen syntinsä 476—480; A:n ta-
pauksen opetuksia 478
- Aakis, Daavid paossa A:n luona 644, 659; lähetti Daavidin pois luotaan 677; kutsui Daavidin mukaansa sotaan 660, 676
- Aakor, laakso 477
- Aar, annettiin Lootin jälkeläisille 415
- Aaron, Mooseksen työtoverina 254, 291, 407; luonne 296, 301, 364, 365; vastuussa luopumuksesta 296, 301; pappeus 328, 329, 384, 407, 408, 566; toiminta Israelin hyväksi 407; erehdykset 296, 339, 363, 407; kuoli Hoorin vuorella 408, 409; nykykirkossa hänen kaltaisiaan 296

Patriarkat ja profeetat

- Abigail, hurskas nainen 655; pyysi anteeksi miehensä puolesta 655; Daavid otti A:n vaimokseen 656
- Abigail, Daavidin sisar 729
- Abihu, ks. Naadab
- Abimelek, hyväksyttiin Israelin kuninkaaksi 540; Gideonin lasten surmaaja 540
- Abinadab, arkki hänen talossaan 577, 691
- Abiram, liittyi Koorahin kapinaan 376
- Abisai, Daavidin sisaren poika 723; halusi tappaa Siimein 723; oli Daavidin päälliköitä 729
- Abner, hänen luonteensa 685, 688; Daavidin nuhtelevana 658; kruunasi Iisbosenin kuninkaaksi 686; siirtyi Iisbosenin luota Daavidin luo 686; Jooab tappoi hänet 686, 687; Daavid suri Abnerin kuolemaa 687
- Abram, nimi muutettiin Aabrahamiksi 118
- Absalom, surmautti Amnonin 714; luonne 716; kapina 715—732; pakeni Gesuriin 714; sai palata Jerusalemiin 716; Jooab surmasi hänet 731; Daavid itki hänen kuolemaansa 731; kiviroukkio haudalla 731
- Adonia, kapinallisena 736
- Adonisedek, Jerusalemin kuningas 487
- Adullam, luola 645; Daavidin piilopaikkana 722
- Agag, syyllinen ja armoton 618; Saul otti A:n vangiksi 615; Samuel hakkasi A:n kappaleiksi 619
- Ahdasmielisyys 34
- Ahdington aika, Jumalan lasten 180, 181; Jumala huolehtii kansastaan 261; enkelit varjelevat 236
- Ahdinko, siinä olevan solvaaminen 722
- Ahdistukset, opetuksia niistä 109, 110; Joosef a:n koulussa 197
- Ahimaas, Saadokin poika 720, 721
- Ahimelek, ylipappi Noobissa 643, 646, 347
- Ahitofel, Batseban isoisä 721; liittyi salaliittolaisiin 718; A:n neuvo Absalomille 726; neuvon hylkääminen johti itsemurhaan 727
- Ahjo, ahdistusten 110
- Ahkeruus, oppilaita totutettakoon siihen 588
- Ahneus, voimallinen pahe 425, 478
- Ai, pieni kaupunki 475; hyökkäys vakoojien neuvosta 475; valloitus Jumalan avulla 481, 601
- Aine, elinvoiman teoria 95
- Ajattelematon puhe 401
- Ajatukset, hallinta 194; Jumala ymmärtää kaukaa 122; aistilliset 287; puhtaat 443
- Akasiapuu 325, 326, 435, 466
- Alipaimenet, pyhä vastuu laumasta 171; Pietarin kehoitus 171; tilille palveluksestaan 172. Ks. myös: Sanan palvelijat
- Alkoholijuomat 546
- Alttari, Jordanin takana, todistukseksi 500; suitsutusalttari 326; ikuisen välitystoiminnan a. 331; jatkuvan sovituksen a. 331
- Alttarit, Aabrahamin 128; kanaanalaiset käyttivät niitä myöhemmin 108; Bileamin 428, 430, 431; Jaakobin 184
- Amalek, ennustus siitä 277
- Amalekilaiset, polttivat Siklagin 678; olivat julkisyntisiä 277; uhmasivat Jumalan valtiutta 277, 615. Ks. myös: Israelilaiset, taistelua
- Amasa, Absalomin joukkojen päällikkö 729
- Ammatti, joka lapselle 581
- Ammonilaiset, Lootin jälkeläisiä 146, 415; sortivat Israelia 541; Jefta kukisti heidät 542; Saul löi heidät 600; väaristelivät Daavidin sanoman 699; Daavid kukisti heidät 701. Ks. myös: Israelilaiset, taistelua
- Amnon, hänen rikoksensa 714; tapettiin Herran estämättä 714, 715
- Amorilaiset, heidän alueensa 415; täyttivät syntimittansa 417
- Anakilaiset, Kaaleb karkotti 494, 684; vakoojat näkivät 369
- Anarkia, maailma uhkaa suistua 520. Ks. myös: Sekasorto
- Antaminen, jatkuva, Herralle 167. Ks. myös: Uhrilahjat
- Anteeksiänto, Jumalan 742; uudessa liitossa 352
- Anteliaisuus, ei johda puutteeseen 511, 517

- Antikristus, spiritualismi sen ilmentymä 672, 673
- Antimet, ja kymmenykset, riistäminen 478. Ks. myös Uhrilahjat
- Arad, sen kuningas vaivasi Israelia 409
- Arkki, Jumalan liiton, kuvaus 326, 327; enkelit seurasivat sitä matkoilla 577; sijaintipaikkoja: Abinadabin talo 577, Asdod, Gad, Ekron 573, 574, Beet-Semes 576, Eeбал ja Garissim 482, Gilgal 495, Jeriko 471, Jerusalem 691, 695, Jordan 467, Kirjat-Jearim 577, Oobed-Edomin talo 693, Sikem 505, Siilo 496, Siinai 326, 327; filistealaiset ryöstivät a:n 571; vietiin Daavidin luo, mutta tämä palautti 720; avoimella kentällä 574, 576; ei kunnioitettu Beet-Semeksessä 576; vain papit saivat koskea siihen 692; arkin paikka liikkeellä oltaessa 355, 356; siirtäminen vaikuttanut siunaavasti 696; Saulin leirissä 608; sen sisällä olivat lain-aulut 327, 483; kun siitä ei ollut apua 571; israelilaisten palvomana 571; taivaallinen, »hänen liittonsa arkki» 335
- Arkki, Nooan rakentama 73, 74
- Arkku, Joosef balsamoituna siihen 221
- Armo, Jumalan, kutsu kaikille 142; viimeinen keino 387; a:n ovi suljetaan 78; a:n rajan ylittäminen 120; Mooses vetosi Jumalan a:on 371; Lusifer tulkitsi väärin 18
- Armoistuin, kuvaus 326, 327
- Arnon-joki, israelilaiset ylittivät 417
- Arpajaiset 512
- Arvanheitto 476
- Arvoesineet, israelilaiset pyysivät Egyptistä 233
- Arvostelu, ks. Moitiskelu
- Arvovalta, Jumalan, Israelissa 281, 590, 607; vanhempien 122, 316, 565; seurakunnallinen 565
- Asael, Abner surmasi hänet 686
- Aseet, valmistuskielto 604
- Asema, Eevan, ei tyydyttänyt 39
- Asevelvollisuus, Daavidin suunnitelmana 734
- Askelon, Simsonin urotyö siellä 548
- Astarot, Jerikossa palvottu 470; Saulin aseet sijoitettiin A:n tempeliin 667
- Asumukset, ennen vedenpaisumusta 72; vanhurskusten — vuoristos-
sa 99; jumalattomien — lakeudel-
la 100; Baasanissa — tummista
kivistä 417
- Auringonpaiste, olkoon koti täynnä 156
- Aurinko, Egyptissä palvottiin 251; pysyi paikallansa päiväkauden 488, 489
- Automaatti, ihminen ei ole 28, 311
- Avioliitto, muinaisia tapoja 151; kääntymyksen velvoitus 153; ver-
tauskuvana 284; vääristeltiin 81;
saatana tahtoo turmella 317, 318;
Jumala tarkoitti pyhäksi ja kau-
niiksi 81; merkitys häiden jäl-
keen 157; pidettäköön kunnia-
ssa 25; on siunaukseksi 25; sen alku-
perä 25; pakanoiden kanssa 118,
155, 311, 549; ei hätiköiden 168,
169
- Avioliittokysymys, tutkisteltava
huolellisesti 156
- Aviopari, Jumala vihki ensimmäi-
sen 25
- Aviorikos, hengellinen 284
- Aviosuhde, ei kunnioitettu 73; neu-
vo a: n pyhydestä 128
- Baabel, torni 98—104; osa rakenta-
jien asuintoimintana 100; kalusteet ja
koristelu 100; epäjumalien palve-
lusta 100; myöhemmin sekaan-
nusta 101; epäonnistumisen syyt
102, 103
- Baal, palvontaa 435—444, 500, 670;
Gideon tuhosi B:n alttarin 532,
533
- Baalak, Mooabin kuningas 421
- Baal-Peor, palvontaa 437, 670
- Baasan, opetuksia sen valloitukses-
ta 416—419; sen 60 kaupunkia 417
- Babylon, »lähtekää siitä ulos» 145;
osuva käsite lopun ajan kirkoista
103
- Batseba, Uurian, Daavidin vaimo
705, 706
- Beelsebul 387
- Beerseba, Aabrahamin asuinpaikka-
na 129, 153
- Beetel 108, 112, 166, 184, 185
- Beetlehem, Daavidin syntymäkaup-
unki 624; Jeesus seimikätkey-
sään 624; B:n kaivosta vettä Daa-
vidille 722

Patriarkat ja profeetat

- Beet-Peor, missä Israel teki syntiä 443, 670
- Beet-Sean 668
- Beet-Semes, arkin avaamisen seuraukset 576, 577
- Bela, myöhemmin Sooar 141
- Betuel, Rebekan isä 153
- Bileam, luopioprofeetta 423, 430, 434; muistuttaa Juudasta 434; saatanallinen juoni 434, 436, 437; hänelle ilmaistiin tulevaisuus 429, 433; ennusti maailman Lunastajasta 433; ahneus teki hänestä pyrkurin 423; Jumalan valvonnassa 427, 431; kuolema 438
- Daagon, filistealaisten jumala 551; sulistui Herran arkin eteen 573; Saulin pää D:n temppeliin 667
- Daan, Israelin heimo 215
- Daatan, ks. Koorah
- Daavid, lisäin poika 624; syntyi Beethemissä 624; paimenpoikana 628; luonnon ja Luojan yhteydessä 627; luonne 627—634, 638; Saulin hovissa 629, 636, 637, 639; ja Goljat 631—635; ja Joonatan 636, 642, 643, 648, 683, 698; pakolaisena 636—684; miksi Saul vihasi häntä 638, 639; voittelu Israelin kuninkaaksi 689, Juudan kuninkaaksi 685; Jumalan armon suunnitelmassa 637; enkelien varjeluksessa 640; Sauliin rinnastettuna 713; vilpillisyyttä 644, 660, 661; katkeroituneet liittyivät häneen 646; miltei menetti Isänsä näkyvistään 644; D:n epäusko 659; Hannan ennustus 557; koko kansan rakastama 638; D:n vaimot: Miikal 639, Abigail 656, Batseba 706; Saulin seuraajaksi 624—628; laulajana 628, 645, 649, 652, 653, 711—713; kyvyt 627, 628, 709, 710; koulutus 580; Herran valmentamana 630; filistealaisten parissa 660, 676—678; Saul D:n vallassa 649, 657; Saul koetti surmata D:n 638, 639; kysyi neuvoa Herralta 691; Absalom loittoni hänestä 715; Absalomin kapina 717, 718; Adonian kapina 736; toi arkin Jerusalemiin 691—695; halusi rakentaa temppelin 696, 697, 738; kotiväki tuli D:n luokse 645; tappio voittojen aikana 702; synti ja katumus 703—713; »korvattava ne-linkertaisesti» 707, 714, 737; Herra kuritti, muttei tuhonnut 724; syntintunnon muuttamana 710, 716, 717; filistealaiset ja mooabilaiset verollisiksi 699; oli Jumalan mielen mukainen mies 709; kansan laskeminen 734; valinta kolmesta rangaistuksesta 735; esitys D:n lankeemuksesta varoitukseksi 711; anteeksisaamisen iloa 712; oppi Jumalalta vastuuta ja luottamusta 630; Israel kohosi kansalliseen suuruuteen 734; kutsu palata Jerusalemiin 733; Naatanin nuhteet 707; luopui kuninkuudesta Salomon hyväksi 737; viimeinen julistus kansalle 737, 738; »viimeiset sanat»: laulu 741; opeuksia D:n elämästä 733, 734, 742
- Damasko 152
- Daniel 93, 580
- Delila, sai selville Simsonin salaisuuden 550
- Debora, Rebekan imettäjä 185
- Bebora ja Baarak, Israelin vapauttajia 530
- Doog, Saulin paimenten päämies 643, 646, 647
- Dootan, Joosefin veljet siellä 190
- Ebjatar, neuvoi Daavidia 679; pakeni Daavidin luo 648; salaliitossa Salomoa vastaan 736; menetti pappautensa 737
- Edom, israelilaisten matka sen ympäri 403—414
- Edomilaiset, Eesaun jälkeläisiä 404, 405; heitä oli kohdeltava armollisesti 405; saivat pitää Seirin vuoriston 405; Saul soti heitä vastaan 615
- Edrei, taistelu siellä Oogia vastaan 418
- Eebal, vuori Sikemissä 481, 482; muistomerkki ja alttari 482; kirousten lukeminen 482, 483; lait piirrettiin muistomerkkiin 482
- Eeden, kuvaus 26, 28, 29; lankeemuksen jälkeen Aadam ja Eeva karkotettiin E:stä 41; portilla palvottiin Jumalaa 42; Jumala poisti E:n maan päältä 42; palautetaan kaunistettuna 42
- Eelamilaiset, Abraham voitti ja pelasti Lootin 115, 137
- Eeli, pappi ja tuomari 564, 561; Jumala piti häntä vastuussa 564;

- nuhteli Hannaa 555; sai Samuelin hoitoonsa 556, 558; kiintyi Samueliin 559; vaikutus Israeliin 561, 566, 569; Jumalan mies nuhteli häntä 563; tiedotti saamansa varoitukset kansalle 570; Samuelin tuli julistaa tuomio 568; sai aikaa katumiseen 569; kuolema 572
- Eelin pojat 558—573
- Eelim, israelilaiset siellä 269
- Een-Door, velhonaisten olinpaikka 663; Saul kysyi neuvoa 664—670
- Enok, ensimmäisenä ihmisenä tai vaaseen 68; sai tutustua pelastussuunnitelmaan 66; saarnasi Kainin jälkeläisille 66, 67; oli luvattun siemenen esi-isiä 64, 65; edustaa lopun ajan vanhurskaita 69, 70; omasi laajat tiedot 65; kaipasi lähempää yhteyttä Jumalaan 68; etsiskeltiin poisottamisen jälkeen 68; sai Jumalalta ilmestyksiä 65
- Eesau, luonne 158; väheksyi esikoisuuttaan 160; vaimot 160; suuttui menetettyään siunauksen 162; halusi omaisuutta 162, 187; Jaakob lähetti tervehdyksen 176; sovittava uni 178; asettui Seirin vuoristoon 186, 405; israelilaiset ostivat ruokaa 396
- Eeva, luominen 25; enkelit olivat varoittaneet 33; söi kielletyn puun hedelmää 35; Jumalan tuomio 38
- Efraim, ja Manasse, perintöalue 494, 495; saivat siunauksen 214
- Efraimilaiset, puuttui uskoa ja rohkeutta 495; Gideon ei kutsunut heitä 538
- Egypti, pappien vaikutusvalta 312; Israel siellä suureksi kansaksi 212, 223, 313; vitsaukset 244—258; pyhät eläimet 245, 313
- Egyptiläinen, Mooses iski kuoliaaksi 228; israelilaisten asuinsijoilla 389, 390
- Egyptiläiset, olivat myyneet itsensä valtiolle 222; vakuutuivat Jumalan voimasta 251, 312; hukkuivat Kaislamereen 264; monet olivat hakeutuneet israelilaisten suojaan 257; saivat valoa Jumalasta 312, 348; napisivat ensimmäisinä erämaassa 357
- Eksynyt, anteeksianto tarjotaan 144; itsepintaisesti kieltäytyvä jätetään 144. Ks. myös Hairahtuneet
- Eksytykset, Lusiferin 16, 19, 32, 34, 317; vaikuttavat voimakkaasti 385, 386; eräs väkevä eksytys 339; Jumalan sanan läksyt varjelevat 35
- Eleasar, Aaronin seuraaja 408; ja Iitamar, Aaronin poikia 339
- Elia, etsittiin poismenonsa jälkeen 68
- Eliab, Daavidin vanhin veli 631; kaidehti Daavidia 632; miksei valittu kuninkaaksi 625
- Elieser, Aabrahamin palvelija 117; Aabraham aikoi ottopojakseen 117; nouti vaimon Iisakille 153
- Elkana, Samuelin isä 554, 555
- Eläimet, luotiin palvelemaan ihmistä 426; Aadam antoi kullekin nimen 25; elivät rauhassa Eedenissä 30; kärsivät synnin seurauksena 426; nousivat kapinaan 39; uhrieläiminä 333; annettiin ihmisen valtaan 87; Jumalan huolenpidossa 96; esikoiset surmattiin Egyptissä 254
- Elämä, Eedenissä 26; siunaukseksi 138; tappiollista 148; sen pituus 63, 64, 71; saatana ei pysty antamaan sitä 242
- Enemmistö, ei oikean puolelle 75
- Enkeli, painiskeli Jaakobin kanssa 178; Kristus enkelinä pilvenpatsaassa 346, 400; ilmestyi Bileamille 422, Daavidille 735, Gideonille 532, Haagarille 127, Joosualle 471, Lootille 141, Maanoahille 544, 545, Moosekselle 231; sulki arkin oven 78; tarkkailijana Joosefin kokemuksissa 196
- Enkelit, puhelivat Aabrahamin kanssa 119; tunnustivat Kristuksen ylivallan 15; ovat ahkeria työntekijöitä 29; tarjoutuivat uhriksi ihmisen hyväksi 45; selostivat pelastussuunnitelmaa 47; heille selvisi lunastuksen salaisuus 135; Aabrahamin vieraina 119; muukalaisina Sodomassa 138; taistelivat Joonatanin vierellä 609; vartioivat elämän puuta 40; opastivat eläimiä arkkun 77; miten karkotamme e. kodistamme 148; Jaakob näki unessa 165; suojasivat Jaakobin matkaseuruetta 176;

Patriarkat ja profeetat

- iloitsivat Jumalan luomisteoista 23; kävivät tapaamassa Aadamia ja Eevaa 30, 32; varjelivat Mooseksen henkeä 236; hautasivat Mooseksen 461; koettivat taivuttaa Lusiferia 19; olivat koetteella 32; varjelevat ahdingon aikana 236; yhtyivät pelastussuunnitelmaan 45, 46; tarkkailijoina Mooses-lapsen luona 224; todistamassa Aabrahamin uskon koetuksessa 134; palvelevina henkinä 325; pahat, Lusiferin viettelemiä 310; saatanan sanansaattajina 672, saivat Luojalta armonaikaa 18
- Enos, Seefin poika 60
- Ensi hedelmät, uutislahja Herralle 510; vuoden sadon 524
- Ensimmäinen adventti, Eenok odotti 65; Mooses sai katsella 457
- Epäilijät, ja Eedenin olemassaolo 64; aihetta epäuskonsa puolusteluun 401; ja Daavidin tapaus 724
- Epäily, valtaa aika ajoin jokaisen 420; Jumala ei poista jokaisen e:n mahdollisuutta 414
- Epäjumalankuvat, muka edustivat jumaluutta 75; valettu vasikka 296; miten teemme itsellemme 283
- Epäjumalanpalvelija, ei olisi, jos sapatti olisi pidetty 316
- Epäjumalanpalvelus, Jaakobin perheessä 184; sekakansan keskuudessa 390; Jeriko eräänä keskukseksi 470; Israelin irrottaminen siitä 696; nykyajan 124; 671; Moosesista houkuteltiin turhaan 226; Eesaun vaimojen 160
- Epäjumalat, Baabelin tornin tarkoitus 100; julmia palvontamenoja 317; palvonnan vaikutus 72; 247; Joosefin isäntä palvoi 195; gibeonilaiset lupasivat hyljätä 486; Ismaelin perheessä 154; Jaakobin »vieraat jumalat» 482; amorilaiset pitivät kiinni 417; Israel lankesi palvelemaan 240, 342, 343, 563; tuhoamistuomion täytäntöönpanijat 302; spiritualismi nykyaikaista palvontaa 671; varoitus niitä vastaan 349, 528
- Epäluottamus, Jumalaan, Aabrahamin 110, 271, Mooseksen 398, Daavidin 644; inhimilliseen voimaan 703
- Epäluulot 500
- Epäonni 287
- Epäräittäisyys, vaikutus 81; Naadabin ja Abihun 340; päästää himot valloilleen 358
- Epäsopu 386
- Epätoivo, ks. Saul
- Epäusko, miten lapset pystyvät torjumaan 124; rehottaa kirkossa 144; eräs sen syy 94; jokainen aika ajoin e:n valtaan 420; asettuminen e:n ilmapiiriin 148; seurauksia 271, 368
- Eripuraisuus, saatanan aiheuttama 21
- Eristäytyminen, Eenok ei ruvennut erakoksi 65; Aabraham ei sulkeutunut 348
- Erämaa, vaellus 388—392
- Esikoinen, Israel oli Jumalan 253; Israelin e:t, Herralle pyhitetyt 255; Leevin heimo ersten sijasta 255; e:t pelastuivat sovitusuhriin avulla 254; egyptiläisten e:t surmattiin 254—258; voitiin lunnaila saada takaisin 254, 255, 509
- Esikoisoikeus, sen vaihtaminen 163; hyvin tärkeä 159; sisälsi etuisuuksia 159. Ks. myös: Eesau, Jaakob, Joosef
- Esikuvia Kristuksesta: Aaron 408; teurastettu karitsa 44, 256; polttouhrit 53, 54, 330; suitsutus 331; manna ja näkyleivät 332; turvakaupungit 498; Joosefin elämä 219, 348; Mooses 243, 462, 463; Mooseksen rukous 305, 308; pääsiäinen 256; oinas 134; seremonialain vertauskuvat 344; vaskikäärme 412; paimen 170; lyöty kallio 393, 400
- Esimerkki, Aabraham oli 108, 123, 138; Eenok 69; Hanna 558; israelilaiset 312, 324; juutalaiset 332; Joosef 312; Loot 142; Saara 128
- Esivalta, Jumalan asettama 705, 706; ei saa totella Jumalan lain vastaisesti 706
- Evankeliumi, ilmoitettiin patriarkeille 66, 133, 134, 345, 350; taloudellista tukea e:lie 512; minkä mukaan arvostellaan 114
- Faaraon, kohteli hyvin Aabrahamia 111; unet, Joosef selitti 199; Jaakob toivotti siunausta 213; kauan hyljätty valo vedetään lopulta

- pois 248; paatumisen prosessi 248; pappien kasvattama julmaksi 312; uhmasi Jumalaa 237, 240, 312; Herra lähetti Mooseksen f:n luo 232, 237; lähti ajamaan israelilaisia takaa 261, 262; tuhoutui joukkoineen 264
- Filistealaiset, ryöstivät arkin 572—574; hyökkäsivät polttouhrin aikana 578; ukkosmyrskyn lyöminä 604; hedelmällisellä ranta-alueella 492; Herra rankaisi arkin avulsa 573; muistivat Egyptin vitsaukset 348; Simson alkoi vapauttaa Israelia 544, 552; Simson yhtyi helhin 547—552; Israelin heikkous paljastui heille 659
- Filosofia, monet sen sokkeloissa 414. Ks. myös: Viisaat
- Gaad, perintöosa 499
- Garissimin vuori, siunausten lukeminen 482
- Gat, arkki vietiin sinne 574
- Geersonilaiset, hoitivat pyhäkön rakenteita 692
- Geologia ja Raamattu 92—94
- Gibeonilaiset, israelilaisten parissa 486—488; halpa-arvoisissa töissä 486; heidän alueensa 487
- Gideon, luonne 537, 539; vapautti Israelin 532—537; usko hänen joukoissaan 534, 535; sai villojen avulla selville Jumalan tahdon 533; kieltäytyi kuninkuudesta 538, 539; sotahuuto 536
- Gilboan vuori, taistelu 666
- Gilead, valloituksen opetukset 419
- Gilgal, merkitsee vierittämistä 469; huomattava paikka 601; Joosua siellä 491; Saulin kuninkuus vahvistettiin 601; Saul kutsui joukot sinne 605; Saulin virheteko 606—612; pyhäkkö siirrettiin Siiloon 495, 496
- Golgata 50
- Goljat 632—635; G:n miekka Daavidille 644
- Gomorra, ks. Sodoma
- Goosen, välttyi vitsauksilta 245, 249, 254, 257; Jaakobin perheen muutto sinne 212; Mooseksen ja Aaronin käynti 237
- Granaattiomenat 367, 397
- Haagar, ja Ismael, poistettiin leiristä 127, 128; ja Saara 126; Abrahamin liitto H:n kanssa 126, 154; enkelin lupaus 128
- Haam, hänen luonnoton rikoksensa 98
- Haanun, häpäisi Daavidin sanantuoja 700
- Haasor, poltettiin 492
- Hairahuneet, miten kohdeltava 497, 501
- Hallinta, maa annettiin ihmisen h: an 23; vallitsemaan alempia luotuja 24; uskollisuuden ehdolla 29, 39; ihminen menetti maan h:n langettuaan 47; saatana anasti maan h:n 47; Kristus palauttaa ennalleen 47
- Hallinto, Jumalan siveellinen 103; tunnustaminen johti menestykseen 592; Jumalan, sen laajuus 20, saatana esittää sen väärässä valossa 58, ylpeys sai saatanan moittimaan sitä 385, miksi heprealaiset syyttivät sitä 592, Israel sen alainen 281; Israelin, riemuvouden toimenpiteet 517, 518, huolellisesti laadittu 354, Jumala sen keskus 354, 70 vanhinta avustivat 291
- Hallintojärjestelmä, patriarkallinen 122
- Hallitsijat, sallivat itselleen rikkomuksia 704
- Hallitus, kaksi vastakkaista 315; Jumalan, takaa luotujen hyvinvoinnin 21, perustana rakkauden laki 12, ihminen sen alamainen 28; Herran laki sen perustana 47, Lusiifer pyrki kaatamaan 13, 14, 50, 51; vahvistaminen 519
- Hallitusmiehet, kunnioittaminen 286. Ks. myös Ruhtinaat
- Hallitusmuoto, kansan valitsema 593
- Hanna, rukoili lasta itselleen 555; antoi Samuelin Herralle 556; tuli runsaasti palkituksi 558
- Hapatus, synnin, poistettava 256
- Happamaton leipä, pääsiäisruoka 257; h:l:n juhla, ks. Juhlat
- Harhaluulo, Nooan sanomaa pidettiin h:na 75, 76
- Harran, Abraham muutti sinne 107; kääntymyksiä siellä 108; Rebekkan kotikaupunki 152
- Hautaus, vedenpaisumuksen jälkeen 88; Makpelan luolaan 149,

Patriarkat ja profeetat

- 217, 684; Aaronin 409; Abnerin 687; Absalomin 731; Iisbosenin 688; Jaakobin 217, 219; Joosefin 260, 482; Mooseksen 460; Raakelin 186; Simsonin 552; Samuelin 652; Saulin ja hänen poikiensa 668; nykyään, usein tuhlailevasti 409
- Hebron, Aabraham muutti sinne 113; Iisak ja Jaakob asuivat siellä 493; anakilaisten tukikohta 493; Kaaleb sai perintöosakseen 493; Daavid meni sinne 687; Juudan huomattavin kaupunki, kuvaus 684; Raakel kuoli siellä 185; Jaakob ja Eesau kuolevan isänsä luona 186; Absalom kuninkaaksi siellä 718
- Hedelmä, kielletty, sen syömisen vaikutus 36,37
- Hedelmät, elämän puun 26; Eedenin 26; Kanaanin 367; Rypälelaakson 494
- Heettiläiset, Eesaun kaksi vaimoa 160
- Heilutus, uutislyhteen 524
- Heimot, leiripaikat 354, 355; heimoalueet arvottiin 492
- Heinäsiirakat, vitsauksena 250, 251
- Helluntai, milloin vietettiin 524
- Henkien manaaminen, ks. Vainajien henget
- Heprealaiset, miksi rikkoivat Jumalan lain 440, 441; Jumala teki lakinsa säilyttäjiksi 238; pystyttivät erottavan väliseinän 347. Ks. myös: Israelilaiset
- Herhiläiset, karkottamaan kansoja 419, 528, 529
- Herra, tuomari ja lainantaja 283; kansansa suojelija 283; Opas ja Vapauttaja 283; kaiken alkulähde ja ylläpitäjä 283; kiivas Jumala 284; kansansa Voima 593; Kuningat, jota kansa piti halpana 592. Ks. myös: Jumala
- Herran ehtoollinen, pääsiäisen tilalle 524
- Herran huone, ei saa jättää velkaiseksi 324, 325
- Hiihkeit, niiden alkuperä 88
- Hiiiram, lähetti apua Daavidille 690; halusi liittoutua Daavidin kanssa 690
- Hiiret, vitsauksena 574; seurasivat arkin siirtoja 574
- Hillitseminen, teki heprealaiset levottomiksi 386
- Hillittömyys, aiheutti saatanan lankeemuksen 28; sanotaan väärin vapaudeksi 160; Naadabin ja Abihun 338
- Himo, ks. Säädttömyys
- Himot, heräsivät hylkyväessä 359
- Historia, ennakkoluulot haittaavat puolueettomuutta 218; Raamatun esitys todenmukainen 218; Moosekselle näytettiin Jumalan kansan h. 457—460; Israelin, heidän tuli kerrata 446, 505; Samuel kertasi kansalle Israelin h:a 602; ihmiskunnan, ilmaistiin osittain Aadamille 48; pyhä h. profetta-koulujen oppiaineena 582
- Hofni, Eelin poika 563
- Hoobab, Mooseksen lanko 615
- Hooreb, Jumalan vuori 231; liekehtivä pensas 231, 471; Mooses löi kallioon 275, 393. Ks. myös Siinai
- Hoorin vuori, Aaron kuoli siellä 406—409
- Hopea, asumuksiin käytettynä 72
- Hovielämä, Daavid tutustui siihen 630
- Huolekkuus, murehduttaa Pyhää Henkeä 271
- Huusai, viisas neuvonantaja 721; Absalom hyväksyi H:n neuvon 727; Daavidin uskollinen ystävä 721
- Huvitukset, ennen vedenpaisumusta 83; Sodomassa 137; maailmassa nykyään harrastetut 442; Israel omaksui pakanoiden h. 542; miten koeteltava 694
- Hymni, leeviläisten 95, 388
- Hyväntekeväisyys, vararahasto 514; laiminlyöntiä seurakunnassa 478. Ks. myös Köyhät
- Härkä, egyptiläinen epäjumala 295, 296, 300
- Hölläkätisyys, lapsille osoitettu 716
- Ihmeteot, Jumala suoritti faaraan edessä 242—258; Punaisen meren luona 295; faarao koetti selittää perättömiksi 243—245
- Ihminen, ei pääse ihanteitaan korkeammalle 72; siveyslain alainen 32; yksikin lankeemus turmelee luonteen 32; luomakunnan kruunu 24, 32; iille suotiin koetusaika 583; heikkeneminen ennustettu

- 48; Jumalan yhteydenpito 48, 247, 454
- Ihmiset, vähän alemmat kuin enkelit 40
- Ihmisjärki, sen riittävyys 103
- Ihmiskunta, ei voi uudistaa itseään 54
- Ihmismieli, muuttuu katselemalla 72
- Ihmisoikeudet, poljettuina 104
- Ihmisryöstö, rangaistiin kuolemalta 289
- IhmisSuku, alkuperä 24; tarvitsee lunastusta 54; saatana saanut valvontaansa 56; saatana pyrkii tuhoamaan 31; heikkenemisen syy 48, 443
- Ihmisuhrit, vääriille jumalille 108
- Ihmisviisaus, noudattamisen vaara 646
- Ihmisyys, ei kykene kohottautumaan 54
- Iikabod, Piinehaan poika 573
- Iisai, Daavidin isä 624
- Iisak, syntymä 127; polttouhrina 129—134; luonne 151; verrattuna aikamme nuoriin 155; avioliitto 151—157; Jaakobin pettämänä 161—163; ymmärsi evankeliumin 345; loppuvuodet 186
- Iisboset, Saulin poika 685; heikko ja kykenemätön 685; kruunattiin Mahanaimissa 686; petos kaatoi vallasta 686, 688
- Ilma, syyllisen ihmisparin tuntema muutos 36
- Ilmasto, altis vaihteluille 42
- Ilmestyskirja, syytetty vaikeatajuiseksi 93
- Ilmestysmaja, ks. Pyhäkkö
- Ilo, lehtimajanjuhla i:n aikaa 524
- Imartelu, saatanan käyttämänä 20; Koorah imarteli Israelia 383; teki vaikutuksensa Daavidiin 703; tehokas kiusaajan keino 674
- Inhimillinen, vaikutus ja tuki 107; taso, mieli kohotettava ylemmäksi 72; tiede, ja Jumalan salaisuudet 93; viisaus, korotettuna 103
- Irstailu, ks. Säädttömyys
- Ismael, jälkeläiset 154; Jumalan lupaus 127
- Ismaelilaiset, Joosef myytiin i:lle 191
- Isoppi, puhdistuksen vertauskuva 255
- Israel, Jaakobin uusi nimi 178; tosi, muukalaisia maailmassa 429
- Israelilaiset, lankeemus Jordanilla 435—444; taistelu Absalomien kapina-armeijaa vastaan 729; Ain valloitus 475—481; Jerikon valloitus 470—475; vastustajia: amalekilaiset 438, 615, ammonilaiset 542, 600, 615, 700, amorilaiset 416, 488, anakilaiset 494, Aradin kuningas 409, edomilaiset 615, filistealaiset 548, 552, 570, 605, 609, 610, 615, 634, 635, 662, 691, 699, midianilaiset 438, 535, 536, moobilaiset 615, 699, Oog, Baasanin kuningas 417, 418, pohjois-Palestiinan kuninkaat 491, syyrialaiset 701; syyttivät Jumalaa vaikeuksistaan 369, 410; Jumala kuritti, muttei hyljännyt 388, 573; haikailivat erämaan siunauksia 396; tila Mooseksen paon aikana 313; tieto vapautuksesta levisi 298, 348; valittu kansa 212, 429; erillinen kansa 223; Jumalan kutsuma kansa 348, 349; itsenäisen kansakunta 590; Mooseksen synnin vaikutus 398; lähtö Egyptistä 260—267; uskon koetus ennen Kanaaniin pääsyä 396; ei ollut »kompastuvaista» 410; pakotettiin rikkomaan sapattia 239, 316; olivat unohtavaisia 270, 540; irrottautuivat epäjumalanpalveluksesta 696; Jumala kieltäytyi vapauttamasta 541; Herra aikoi hukuttaa 297; epäuskoisen sukupolven tuomio 371; Jumalan tarkoitus 269, 293, 429, 537; evankeliumin levittäjinä 459; valtakunnan suuruudenaikaa 701; Mooses kertasi historiaa 447; tarvitsivat Kristusta 351; maan valloitus vaikeutui 419; epäjumalan palvontaa Siinailla 294—309; kohtauksessa Jumalaansa 282; seka-avioliittoja 529; vaellus, matkakohteita: amorilaisten alue 415, Baasan 417, Edom 403, Edrei 418, Eelim 269, Eetam 260, Gilgal 468, 485, Haserot 362, Jordan 467, Kaades 367, 395, Maara 268, Mooab 433, Hoorin vuori 406, Siinain vuori, Hooreb 279, 354, Punainen meri 261, Refidim 275, Sukkot 260, Ta-beera 362, Sittim, Akasialaakso 435, erämaa 389—392, Siinain erä-

Patriarkat ja profeetat

- maa 269; rangaistuksia: Siinaila 3000 kuoli 302, 305, musertava tappio 375, pilvestä iskevä salama 395, 382, Koorah, Daatan ja Abiram, tuho 381, 382, Mirjamin pitaali 365, 377, opetuksia rangaistuksista 443, 453, Naadab ja Abihu 337, rutto 437, 735, kuumesurma ylensyömisestä 362, 17000 kuoli napinan ja kapinan takia 384, 10 uskotonta vakoojaa kuoli 371, 372, käärmeet 411, 250 päämiehen palokuolema 382; pilven- ja tulenpatsaan johdossa 260, 464; monet halusivat jäädä Egyptiin 240; Mooses rukoili heidän puolestaan 298, 304, 360, 370; Mooses tunnuksia heidän nähtensä 237; napinaa, 262, 269, 275, 295, 357, 368, 372, 384, 396, 410; heidän sortajiaan 260, 531, 541, 542; leirijärjestys 354; ylläpito erämaassa 268, 389, 410, 528; lisääntyminen Egyptissä 212; saivat ruokaa nä-länhädän aikana 222; vaurastui-ivat 312; hylkäämisen uhka 306; Herran mielipahan alaisina 365, 366; nojautuminen Moosekseen 294; surivat tekojensa seurauksia 372; olivat itsepäisiä 382; kääntymys ei ollut vakaata 392, 540; kapinamielialan pelkoa 223, 228, 238; joutuivat hajaantumaan 675; 40 vuoden viivytystuomio 372, eräs sen syistä 392; »sinä lainaat monelle kansalle» 517; kurinalaista kasvatusta 358; orjuuden syy 240, 343; mikä rohkaisi heidän vihollisiaan 375; miksei heitä vapautettu heti 241; miksi sallittiin siirtyä Egyptiin 313
- Isä, arvovalta 122, 316, 563, 564
- Itse, ei pysty pelastamaan i:ään 413; omin päin selviytyminen vaaroista 704; oma i. — pahin hirmuvaltias 664
- Itsehallinta, tosi uskonto opettaa 586; suuruuden mittaperuste 552
- Itsehemmottelu, ei paikkaa Herran työssä 535
- Itsehillintä, kurinalaisen kasvatuk-sen tavoite 39, 40; Naadab ja Abihu olivat vailla 338; Mooseskin menetti 397; velvoitti alamaista enemmän kuin yksinvaltiasta 704
- Itsekorotus, opetuksia sen vaarasta 401; i:n mieli kypsytti Daavidia lankeamaan 703; Baabelin valta-kunnallinen pyrkimys 102; Koorahin 385; heikentää mielen kehitystä 584; Lusiferin 13—21; i:n pyrkimys ilmaisee luonteen 612
- Itseluottamus, Jaakobin, tyystin poissa 188; israelilaisten 475, 734; Daavidin 704; vahvistaminen 588
- Itsepäisyys 243, 246, 617, 622, 664
- Itsevarmuus, israelilaisten 441
- Ittai, Daavidin armeijan osaston päällikkö 729; henkivartijoiden päällikkö 719; oli kääntynyt pakanuudesta 719; uskollinen Daavidille 719
- Jaabes, piiritettynä 600; Saul vapautti sen 600; Saulin ja hänen poikiensa hautaus 667, 668, 685
- Jaabin, Haasorin kuningas 491; liittoutui sotimaan Israelia vastaan 491
- Jaafet, sai valoisan tulevaisuuden 98
- Jaakob, enkelien suojaamana 176; omasi Aabrahamin ja Iisakin uskon 188; pelossa ja ahdistuksessa 176; sai pelastuksen toivon 350; vaiheet 158—218; yöllinen painiskelu 177—181; profeetallinen näky 216; vauraus 172; näky tikapuista 165, 166
- Jaakobin pojat, luonne 188, 190, 191, 204, 209—211
- Jaakobin tytär 183
- Jaakob ja Eesau, toistensa vastakohtia 158; erilaisuus ilmoitettiin ennen syntymää 188; tapasivat isänsä kuolinvuoteen ääressä 186
- Jabbok, Jaakobin uskontaistelu 177; Jaakob muuttui toiseksi mieheksi 188
- Jebus, Daavid valloitti 690, 691
- Jeesus, syntyi Beetlehemissä 624; Alfa ja Omega, alku ja loppu 347; maailman valkeus 347. Ks. myös Kristus
- Jefta, kukisti ammonilaiset 542
- Jeriko, kuvaus 435, 470; kaksi vakoojaa 466; joutui pelon valtaan 348; valloitus 470—480; kirous 473
- Jerusalem, Absalom valtasi taistelutta 725; arkki siirrettiin sinne 691, 693—695; tuli pääkaupungiksi Hebronin jälkeen 690; tuhoava enkeli J:n ulkopuolella 735; hävitys 145, 496; Siilo varoituksena

- 496; ennustus kärsimyksistä 450; pyhiinvaeltajat katsoivat kunnioittavasti 523
- Jetro**, Midianin pappi ja ruhtinas 228; Jumalan palvelija 228; Mooseksen appi 228; tuli Israelin leiriin 278; neuvoi Moosesta 278, 364
- Job**, ahdistuksissa, muttei hyljättynä 109
- Johannes**, opetus Patmoksen kokeuksesta 109; näky Babylonista 145; sai kuulla Mooseksen virren 265; sai katsella taivaallista tempeliä 334
- Johtajat**, koulutus 581; kapinoiminen j:ia vastaan 385; kiusausten kohteina 440
- Jooab**, Daavidin joukkojen päällikkö 729; tappoi Abnerin 687; rikkoi Jumalan lakia Daavidin käskystä 705; järjesti Absalomien Daavidin luo 717; tappoi Absalomien 730; nuhteli Daavidia 732; vastusti väestönlaskentaa 734; yhtyi salaliittoon Salomoa vastaan 736; kärsi rangaistuksen Daavidin kuoltua 737
- Joonatan**, ja Daavid 636, 639–643, 648, 682–684; hunajansyönnin seuraukset 611; sai isän joukoista 1000 miestä 604; Saul yritti tappaa hänet 642, 643; voitto filistealaisista 609, 610; kuolemasta kerrottiin Daavidille 681, 682
- Joosef**, ja hänen veljensä 203–221; luonne 188, 193, 201, 312; kaksinkertainen perintöosa 214; unet 189; unien täyttymys 203, 207, 208; kasvatus 194; koetti oikaista veljiään 188, 189; selitti faaraan unen 199; epäviisas lahja 189; hemmottelun seuraukset 193; valona egyptiläisille 312, 348; Egyptin pääministeriksi 200; varustautui nälänhätää varten 203; saattana halusi tukahduttaa valon 311; myytiin orjaksi 191; koeteltuna 196; ahdistusten koulussa 197; jumalallisen siunauksen kruunana 195; kuolema ja hautaus 221, 260, 482
- Joosua**, Mooseksen mukana vuorella 292; uskollinen vakooja 370; luonne 464, 465, 496, 507; aurinko seisoi alallaan 488, 489; Mooseksen seuraaja 446, 454, 464, 468; valtio menestyi 590; perintöosa: Timnat-Serah 496; viimeinen puhe kansalle 503
- Jordan**, laakson kauneus 113, 136; ylitys 467, 468; muistokivet 601; lankeemus 435–444
- Joutilaisuus**, huono vaikutus 588; ja rikkaus, kovettavat mielen 136; oli Sodomian synti 136
- Juhlat**, vuotuiset, tarkoitus 525; lehtimajanjuhla 394, 483, 524; korjuujuhla 524; pääsiäinen 521; happamattoman leivän juhla 521, ehtoollinen sen tilalle 524; Jumala varjeli koteja 521
- Julkeus**, Ussan 693. Ks. myös Uhmailu, Yltiöpäisyys
- Jumala**, miten lähestyttävä 231, 282; kaitselmuksen huolenpito 95, 96; huolehtii laitumensa lampaista 630; ihmiset poistivat ajatuksistaan 72; hallitsi Israelia 281, 283, 359, 592, 607; kaikkeuden Valtias 12; kaikkeuden Kuningas 14; ääretön Viisaus 21; arvovalta 310, 590; voima, majesteettius, kirkkaus 314, 593; nimen pilkkaaminen 390; Lainantaja 593; maiset vallat hänen valvonnassaan 680; luonnonvoimat tottelevat häntä 249, 264; käsitys J:n pyhydestä 351; yhteys Hengen välityksellä 387; lähestyttävä kunnioittavasti 231, 232; Joosef todisti hänestä Egyptin hovissa 201; puolueettoman oikeamielinen 453; pitkämielinen arnessaan 542; saatana esittää väärässä valossa 16, 20, 33, 58, 318; ei katso henkilöön 400; osoitetaan maailmoille oikeamieliseksi 20; ei kadu ihmisen tavoin 616; kampaali mielessään Poikansa uhraamisesta 44
- Jumalallinen luonto**, osallistuminen 308
- Jumalan huone**, ks. Herran huone
- Jumalankieltäjät**, Baabelin 100; sapatin rikkomisen seurausta 316
- Jumalan lapsia**, miten langenneista voi tulla 44
- Jumalan läsnäolon ilmestys**, sekina 327, 571
- Jumalan palvelijat**, uskolliset 544. Ks. myös Pyhät
- Jumalanpalvelus**, pakanain tapojen

Patriarkat ja profeetat

- liittäminen 344; aamuin ja illoin 332; sen tärkeyden havaitseminen 525; musiikilla on osuutensa 582, 696
- Jumalanpilkka, egyptiläinen kivetettiin 390; sitä koskeva laki 390
- Jumalan sana, tutkittava ahkerasti 443; sen tutkiminen ja noudattaminen 585; herättää vaikeasti vastattavia kysymyksiä 94; kätkeyminen sydämeen 443. Ks. myös Raamattu
- Jumalat, väärät, inhimillisin ominaisuuksin 72; vitsaukset kohdistuivat niihin 245, 251, 314; näennäisesti voimallisia 240; todellisuudessa heikkoja 241
- Jumalattomuus, kauan hellittynä 572; Piinehaan 572; saa aina rangastuksensa 573; Jumala hillitsee sitä 103; rankaisemisen laiminlyönnin seuraus 715; lisääntyy lopun lähetessä 83
- Jumalisuuden ulkokuori 83
- Jumaluus, epäjumalankuvain edustamana 75, 284
- Juopottelu, Sodomassa 137
- Juuda, jalo tarjous 209, 210; esiköisuuden siunaukset 216, ennustus Messiaasta 216
- Juuda, heimo, Daavid kuninkaana 684; ja Israel, sodassa 686, 687
- Juutalainen, taloudenhoito, evankeliumi selvittää 347; uskonto, Kristus siinä 345, 346
- Juutalaiset, rukoilivat katse pyhäkköön suunnattuna 332; maanpakolaisina käänsivät kasvonsa Jerusalemia kohti 332; ks. myös Israelilaiset
- Jälkikorjuu, muukalaiselle, orvolle ja leskelle 515
- Järjestelmällisyys, Jumalan työssä 356; omavaltaista, Gideonin 539
- Järjestys, taivaassa ja maassa 356; israelilaisten leirissä 355
- Jäännös, uskollinen, jäi aina olemaan 530. Ks. myös: Pyhät
- Kaades, 11 päivän matka Siinailta 356; 367; napina kehittyi kapinaksi 369; kansa hylkäsi Jumalan 388; muistikuvia 40 vuoden takaa 419; vedentulo lakkasi sitä ennen 396; loputkin midianilaiset surmattiin 438, 439
- Kaaleb, uskon mies 493; lupaus perintömaasta 371, 492, 493; Naabal oli K:n jälkeläisiä 653
- Kaaleb ja Joosua, toivat hyvän raportin 370; kansa vaati kivitettäväksi 370; sukupolvensa ainoat jäljellejääneet 438
- Kaari, pilvissä, liiton merkinä 86
- Kaikkeus, ks. Maailmankaikkeus
- Kain, luonne 52, 54; kirous ja karkotus 57; ei arvostanut Jumalan lepopäivää 61; Jumalan alentui taivuttamaan 55; miksi Jumala säästi K:n hengen 57, 303; 1500 vuotta kestänyt vaikutus 57, 303; perusti kaupungin 61; miksei K:n uhri kelvannut 53, 55
- Kain ja Abel, kaksi ihmisluokkaa 54; koetteella 52—59
- Kaisla-arkku, Mooses siinä pienokaisena 224
- Kaivo, historiallinen 183
- Kaksimielisyys 365
- Kallio, lyöty 393—402
- Kanaan, luonteen kehous 98; jälkipolvet 99; Seemin ja Jaafetin orjiksi 99
- Kanaanilaiset, voimakasta rotua 470; heidän etunsa 470; vajonneet pakanuuteen 473; pahojen henkien vaikuttamina 675; israelilaiset pitivät yhteyttä 529, 530; ei karkotettu kokonaan 492,503,522; väistysivät »neljännessä polvessa» 99, 212; heidän pahuuden mittansa 370; pikaisen hävittämisen syyt 473, 474
- Kanaanin maa, 108, 112, 367, 448, 449, 457; Aabrahamin tulo 108; jako heimojen kesken 491—502; Siinailta 11 päivän matka 356; nä-länhätä K:ssa 109, 203; lupauksen osittainen täyttymys 149; israelilaisten pääsy sinne 469; Jaakobin paluu 172, 173, 183—192; Jeriko ensi hedelmänä 472; pohjoisosan vihollisuus 491; Joosua valloitti eteläosan 491
- Kannel, Daavidin soittimena 624, 629, 649
- Kansakunta, menestyksen periaatteet 585
- Kansalaisuus, taivaan 429
- Kansat, merkinnät taivaan kirjoihin 144
- Kapina, taivaassa 19—21; saatanan, vaati kauhistavan uhrin 310, 311;

- kuvaus sen luonteesta 57, 58; miltei koko maailman 311; alkuisin saatanasta 621. Ks. myös: Absalom, Baabel, Faarao, Kain, Koorah
- Karitsa, kuvasi Kristusta 49, 256
- Karja, esikoiset kuuluivat Herralle 254; vitsausten kohteena 248, 258
- Kasukka, kuvaus 329; Gideon valmistti itselleen 539; Samuelin 559; Daavidin 694
- Kasvatus, sen tosi tarkoitus 583; vanhemmat ja opettajat Jumalan työtovereina 583; luonteen kasvattaminen 584; tosi kasvatuksen pohja 584; Raamatun kasvattava vaikutus 584; Egyptissä pappien tehtävänä 226, 312; Israelissa Herra ohjasi 580; Joosefin 193, 194; Mooseksen 226; mihin todellinen k. johtaa 96; kurinalainen 39
- Kasvot, pyhää valoa säteilevät 67; Mooseksen 308, 320
- Kateus, Leean 169; Aabrahamin perheessä 126; kateellisia: Joosefin veljet 188, 219, Koorah 378, Laaban 172, Laabanin pojat 172, Lusifer 15, Mirjam ja Aaron 363, Saul 638, papit ja vanhimmat 219, 220, Saulin vastustajien ryhmä 599; aiheutti epäsovun taivaassa 13—19, 366; tuhoisimpia luonteenpiirteitä 366
- Katumattomat, huoli heistä 21
- Katumus, Aadam koetti lykätä syyn 37; eivät tunteneet todellista 79; ensi askel Jumalan luo 578; Jumala hyväksyy vilpittömän 181, 578, 713; tekojen seurausten 372; Saulin, ei todellista 618; yksilöiden 180, 210, 211, 372, 373, 709, 734, 735; Jumalan, verrattuna ihmisen k:een 616; Jumala suo aikaa sitä varten 144, 612; katumusaikaa saivat: amalekilaiset 277, 614, amorilaiset 416, Amnon 714, enkelit 19, Nooan aikalaiset 73, 74, Kain 57, kanaanilaiset 99, 370, 473, edomilaiset 405, egyptiläiset 251, Eeli ja hänen poikansa 569, israelilaiset 302, 303, 306, 307, 382, 603, Lusifer 17, filistealaiset 573, Saul 664, sodomalaiset 120; tosi, edellyttää julkista tunnustusta 618; Daavidin, opetuksiksi 713. Ks. myös Parrannus
- Kaupankäynti, ei petkutusta 287; Sodomian vaurastuttaja 136
- Kaupunki, Kain perusti ensimmäisen 61
- Kauris, sovituspäivän uhrimenoissa 333
- Kedorlaomer, Eelamin kuningas 115
- Keeniläiset, oli säästettävä 615
- Kehatin pojat, kantoivat arkkia 692
- Kehitys, lunastuksen asemesta 54
- Kehitysoppi, Jumalan sanassa ei mitään perustetta 24
- Kehitystaso, kiusaaja houkutteli korkeammalle 34
- Kehuminen, ihmisten 703
- Kelpaaminen, Herralle, mikä ratkaisee 625
- Kengät, ei pyhäkössä 328
- Kerjäläiset, ei Herran kansan keskuudessa 515
- Keskustelu, Jumalan nimen turha mainitseminen 285
- Kieli, aluksi puhuttiin samaa 101; sekoitettiin Baabelissa 101
- Kieltämys, päivittäinen 138
- Kiihköilija, Nooa leimattiin k:ksi 75
- Kiihkoilu, israelilaisten 349
- Kiitollisuus, Jumalaa kohtaan 167; päivittäisistä siunauksista 266; israelilaisten 257, 264, 328
- Kilpailu, Raakelin ja Leean välillä 169
- Kilpailumieli, opettajien ei pidä herättää 584
- Kirja, Samuelin julistus merkittiin siihen 599; liitonkirja 290; elämän kirja 304; lakikirja arkin viereen 449; ei ennen vedenpaisumusta 63; rikkomukset taivaan kirjoihin 181, katuvien synnit poistetaan 336, kuolleet tuomitaan niiden mukaan 336, tilin päättymisen 144
- Kirjat-Arba, ks. Hebron
- Kirjat-Jearim, arkki otettiin vastaan 577; arkin siirto Jerusalemiin 691; profeettakoulun paikka 581
- Kirkastusvuori, Mooses siellä 462
- Kirkkaus, Herran, Siinailla 282, 288, 319; kajastui pyhäkön etuosaan 331; näytettiin Moosekselle 306, 307
- Kirkot, varojen kerääminen 512; nykyjulistusta 103; monissa rehottaa epäusko 144

Patriarkat ja profeetat

- Kirota**, kansa kirosi Moosesta ja Aaronia 369; Bileam tuli kiroamaan Israelin 428; Siimeiri kirosi Daavidia 722; lain säätämä rangaistus 390. Ks. myös: Jumalan-pilkka
- Kirous**, synnin, turmellut maailman 43; k:n alainen luonto 39; painaa yhä raskaampana 48; k:n jäljet selvimpinä 88; hyödyllisen muuttaminen k:ksi 93; Jeriko k:n alaiseksi 473; näky k:n poistamisesta 460
- Kiusaus**, työ turvana sitä vastaan 29; Eevan ja Aadamin lankeemus 38; peräisin saatanasta 34; k:n kohteet 401; ei synnin puolustukseksi 402; tahallinen jättäytyminen 552; miten tullaan alttiiksi 183, 184, 734; rukous ja varominen 441; yksikin lankeemus turmelee luonteen 32; toistuvuuden vaarat 247
- Kivitaulut**, lain, Mooses rikkoi 299; Kristus ojensi ne Moosekselle 292, 293, 346; uudet rikottujen tilalle 307; säilytettiin arkissa 344
- Koeteltuja**: Aadam ja Eeva 28, 32; Kain ja Aabel 52—59; Nooa 78; Nooan aikalaiset 74—76; enkelit 16, 19; Aabraham 105, 109, 116, 126; 135; Mooses 299; Israel 395, 396; Joosef 196, 201; Gideonin joukko 535; Eeli ja hänen poikansa 566; Saul 613
- Koettelemukset**, Daavidin 659
- Koetus**, ihminen joutui k:lie 28, 32; enkelien 32; katkera, Mooseksen 362; emme tiedä paljonko on kyseessä 607
- Koetusaika**, joka päivä eräiden päättyy 121; ennen vedenpaisumusta 83; Sodomian 140, 145. Ks. myös: Armo
- Kohteliaisuus**, kodissa 157; Aabrahamin 112; Lootin 138; Rebekan 153; Abigailin 654; voi pelastaa ek-syneen 501
- Kohtuuttomuus**, tuhlaileva 81
- Koko**, ihmisten, Nooan päivinä 71
- Kokous**, taivaassa 14, 15
- Koorah**, Mooseksen serkku 376; hautoi kapinaa 376; verrattuna saatanan kapinaan 385; ilmikapinassa 376—387; 14 000 kuoli kapinassa 389; loukkasi Jumalan Hen-
keä 621; petti luulotteluilla itsensä 378
- Koristukset**, israelilaiset riisuiivat 305
- Korko**, ei köyhiltä 289
- Korut**, lahjoiksi pyhäkköä varten 324
- Kosija**, luonteen tutkiminen 168, 169
- Koti**, ensimmäisten vanhempiemme 28; k:n paikan valitseminen 148; nuorten valmistautuminen omaa varten 157; rukous laiminlyödään monessa 124; Jumalan käskyt k:n ohjeena 124; uskonnon edustuspaikka 566; Aabrahamin, oikean uskon kouluna 122; jokainen, rukoushuoneeksi 125
- Koulut**, profeettain 581—589; aktiivisen työn merkitys 588; nykyaikaiset 583; kasvatuksen tosi tarkoitus 583
- Kristityt**, velvollisuus lapsiaan kohtaan 124; ominaisuuksia 656; Kristuksen hengen omaaminen 256; myötätuntoisia 525, 526; rinnastettuina israelilaisiin 440, 441. Ks. myös: Vanhurskaat
- Kristitty koti**, vaikutus 125; siellä Jeesus viihtyy 125. Ks. myös: Koti Kristuksen palvelija, esimerkkinä 566
- Kristuksen takaisintulo**, hävittää jumalattomat 90; vanhurskaat varjellaan 90; armon ovi suljetaan 78; »Isänsä kirkkaudessa» 319; vanhurskaiden pelastus 70; ahdingon aika edeltää sitä 180; kehoitus valmistumaan sitä varten 82
- Kristus**, nimityksiä 12; hänessä luotiin kaikki 12; arvovallaltaan Isän vertainen 15; sydämellään jokaisen uskovan nimi 329; kristikunnan suhtautuminen 459; kuolemansa todisti Jumalan rakkauten 50, 453; K:n elämä alkuvaiheessaan Nasaretissa 581; ilmestyy Isänsä kirkkaudessa 320; pilkka pantiin merkille taivaassa 50; kuvan heijastaminen 248; Vanhassa testamentissa 346; lunastussuunnitelman alku ja loppu 347; juutalaiset hylkäsivät 459; teurastettu Karitsa 44; antoi lain Siinailla 346; johti Israelia 280, 377,

- 400; maailman valkeus 347; kallio ja elävä vesi 395; Lusifer kadehti 14; ihmisen ainoa Lunastaja 43, 47; yhteyden välittäjä 166, 323, 335, 336, 346; veren ansio 256, 335, 336; K:n ihmeteot 243; on nyt kaikkeinpyhimmässä 331,332; uhreilla ilmaistiin usko Vapahtajaan 52; seimen lapsena 624; yhtä Isän kanssa 502; pääsiäisen vertauskuva 255, 256, 524; papit ja vanhimmat kadehtivat 219; todisti siveyslain muuttumattomaksi 345; yhtymäkohtia Aadamiin 47; turvakaupungit esikuvivat 498; rinnastuksia Joosefiin 220; Aaron edusti Ylimmäistä pappiamme 408; Mooses esikuvasi 462; köyhät hänen edustajinaan 520; oinas kuvasi 134; uhrijärjestelmä muistutti 48; käärme erämaassa kuvasi 412; toinen tulemus 319—321; puhui profeettain välityksellä 346; kärsimys ja kuolema ennustettu 44, 45; kaikkeuden valvojana 50; omasi ylivallan 15; omasi valta-aseman 462; ilmaisi Isän luonteen 453; taivas seurasi hänen elämänsä 50; mitä K. lopullisesti aikaansaa 336. Ks. myös: Esikuvia Kristuksesta; Jeesus Kristus ja saatana, vihollisia 46, 56, 134
- Korttipelit, vaikutus 442
- Korut, hopea- ja kultakalat 233; niistä tehtiin valettu vasikka 296; pyhäkkölahjoiksi 323, 324
- Kruunaus, Daavidin 684, 685; Saulin 598; Salomon 736
- Kuivuus, Kanaanissa 109, 203; Haggain aikana 510
- Kukat, Eedenin 27, 42
- Kulta, käytettynä asumuksiin 72; hautautui vedenpaisumuksessa 88
- Kulta-ajokset, palautettiin arkin mukana 574, 575
- Kuningas, kansa vaati 594; Saul, anottu ja valittu 622; kansa huomasi erehtyneensä 612, 651
- Kuninkuus, Herran, Israel sen alainen 291
- Kunnia, ylin, kuuluu Jumalalle 14; sen ottaminen itselleen 401; Jumala saa k:n 373, 374; maailman 733
- Kunnia-asema, Joosefin, vaikea ja vaarallinen 200
- Kunnioitus, vanhempien, Haamilta puuttui 99; Seemillä oli 99; k:n raja-aitojen repiminen 674; Jumalaa kohtaan 231, 283; vanhempien opetettava lapsilleen 484; ylin, kuuluu Jumalalle 283; Jumalan nimen 390; Jumalan palvelusta kohtaan 282
- Kuolema, Aadam suri ensimmäistä k: a 49; rangaistuksena 289; synnin palkka 41, 47, 50
- Kuolemantuomio, oli oikeudenmukainen 58; oli armollinen 58, 62, 63; pikemmin siunaus kuin kiros 58
- Kuolemattomuus, kuuliaisuuden ehdolla 40; Kristuksen uhrin ansiosta 47
- Kuolleet, palvomina 671; Eenok huolissaan k:n kohtalosta 66; vedenpaisumuksen jälkeen Herra hautasi 88; tuomiolla 336
- Kuri, henkinen ja siveellinen 230
- Kurinpito, järkevä, kouluissa 583
- Kuritus, Daavidin 707, 708, 734, 735; israelilaisten 530, 531; Jaakobin 218; tarkoitus 389; Eeli laiminlöi poikiensa k:n 561
- Kuu, Astarot sen jumalatar 470; egyptiläiset palvoivat 251
- Kuuliaisuus, Aabrahamin, järkkymätön 114; saa palkkansa 135, 520, 528; turvan ja onnen polku 578; epäuskon vaara 267; tosi usko ilmenee k:na 54, 55, 257; Jumalalle ja vanhemmille 316; Jumala ei pidä pakollisesta 13; ei omassa voimassa 506; Jumala vaatii ehdotonta 339, 462; parempi kuin uhri 617, 620; osittaista ei hyväksytä 53, 693
- Kuva, ihminen Jumalan, ks. Aadam. Ks. myös: Epäjumalankuvat
- Kuvakieli, Bileamin käyttämä 432
- Kuvapatsaat, ennen vedenpaisumusta 72
- Kymbaalit 522, 692
- Kymmenykset, rinnastus sapattiin 509; toiset, käyttö 514; ja uhrilahjat 508—513; riistäminen Jumalalta 479
- Kärsivällisyys, Jumalan, pahuuden ylittämänä 99; kehittäminen tär-

Patriarkat ja profeetat

- keää 401; Mooseksen 230, 364, 377, 461
- Käsityskyky, synti turruttaa 478
- Käsityö, uskonnon opettajien toimeentulona 581; nuorten kasvatuksessa 587
- Käsky, toinen, sisältää laupeuden lupauksen 284; neljäs, saatanan vastustamana 93, 316, patriarkat noudattivat sitä 316; seitsemäs, saatana houkuttelee rikkomään 440, rikottiin uskonnon varjolla 317
- Käskyt, selostus 283—288; Herra ilmoitti Siinailta 282; soveltuvat koko ihmiskunnalle 283; kauskantoisia periaatteita 288; rakkaus peruseriaatteena 283; Aadam, Nooa ja Aabraham opettivat 343; miksi kaiverrettiin kivitauihin 343; kuolema niiden rikkojan lopullinen osa 391; niiden välistä vertailua 391. Ks. myös: Laki
- Käärme, kaunis ennen lankeemusta 33; sopiva vaeasu saatanelle 33; Herra tuomitsi 38; kohotettu vaskik. 412
- Käärmeet, purivat kansaa 411
- Köyhät, Jumalan huolenpito 514—520; ovat sorrettuja 81; uhrilahjoja k:n hyväksi 509; yhteiskunnassa 519
- Köyhyys, sen pelko 271; maan myynti k:n pakottamana 518
- Laaban, Rebekan veli 153; luonne 168, 173; kutsui Jaakobin vieraakseen 168; petti Jaakobia kavalasti 169; näki omaisuutensa karttuvan 172; yritti palauttaa Jaakobin 173, erosi Jaakobista sovinnossa 174
- Lahja, tarvitseville, siunaa antajaa 197; pyhä I. Herralle 508
- Lahjoja, Saul lahjoi neuvonantajansa 646
- Lahjominen, rehoittaa nykyään 81
- Lahjukset, Samuelin pojat ottivat 591
- Laina, ei ottaa, vaan antaa 517
- Lain kirja 483
- Lait, eivät rajoita Jumalan toimintaa 95; Jumalan, viisaita, vanhurskaita ja armollisia 448; luonnon, mitä ne ovat 95; kahden lain välinen ero 345, 349
- Laittomuus, viriää 82
- Laki, ja liitot 342—353; sen suhde armoon 327; jokainen hallitus tarvitsee 28; ihminen sen alaiseksi 28; Jumalan, vaatimusten täyttäminen 43, 44, 47, 51, 334, verrattuna ihmisten l:hin 448, taistelu siitä 49, kuolema rikkomisen seurauksena 47, 57, 58, 327, epäileviä vihjauksia 15, vääriä opetusta siitä 91, 124, annettu koko maailmalle 283, voidaan noudattaa Kristuksen avulla 318, Aadam opetti jälkeläisilleen 342, Nooa säilytti 342, Aabraham noudatti 342, kivitauihin kirjoitettuna 343, on pysyväinen 49, muuttumaton 61, 345, ei poistettu ristillä 51, 345, ei muutettu ihmisen langettua 342, hylkääminen johtaa turmelukseen 58, taivaallinen väki kunnioittaa 327, pyhä 31, 43, 47, 61, 693, saatana vihaa sitä 310—322, Kristus julisti sen 346, osoitetaan oikeudenmukaiseksi 318, miksi Mooseksen piti kerrata 446, Henki kirjoittaa sydämen tauihin 352, noudattamisen siunauksia 520; lainantaja on lakeja suurempi 84
- Lamppu, kultainen 327
- Lapset, varhaiskasvatus 123—125, 188, 189, 338, 557, 558, 580; arkitehtävät elämän kouluna 559; suotuisan kasvuympäristön valinta 148; pientenkin palvelus mieluista Jumalalle 558; äiti kasvattajana 225; vanhempien erityinen velvollisuus 580; kasvatus tärkeä tehtävä 561; käyvät kuritta holtittomiksi 565. Ks. myös: Kasvatus
- Lapsuudenaika, kasvaminen eroon synnistä 565
- Laulu, Mooseksen, historiallinen ja profeetallinen 451; jumalanpalveluksen osana 582; Aadamin ja Eevan 31; enkelien 15, 46, 582; Daavidin 624, 628, 645, 649, 682, 701, 702, 711, 712, 728, 741; israelilaisten 264, 265, 363, 692, 694, 695; Mirjamin 264, 265, 363; naisten 264, 265, 637; sisällytettiin jumalanpalvelukseen 696; enkelten, opetettava jo nyt 266; varhaisin säilyneistä 264, 265, viittaa lopulliseen voittoon 265
- Leevi, syypää Joosefin myymiseen

- 215; kohteli julmasti sikemiläisiä 215
- Leeviläiset, hoitivat pyhäkköä 355; perintöosa 216, 462; heidän hymninsä 95, 388; saivat pappeuden 216, 328; saivat ylläpitonsa kymmenyksistä 510, 514; uskollisina luopumuksen aikana 302
- Lehdöt, käytettiin epäjumalanpalvelukseen 72
- Lehmät, vetivät arkkia 576
- Lehtimajat, yöpymispaikkoina juhalla 525
- Leijona, Simson voitti paljain käsin 548; »Juuda on nuori leijona» 216
- Leikkuujuhla, viikkojuhla, ks Hel-luntai
- Leipä, elämän, Jeesus 274; happamaton 256
- Leiri, israelilaisten 354, 428
- Leirijärjestys, heprealaisten 354
- Lemek, Kainin jälkeläinen 61; moni-avioisuuden alkaja 61
- Lesket ja orvot, heidän oikeutensa 289
- Libanon, sen setri muita puita vahvempi 432; setrien peittämiä vuoria 457
- Liharuoka, ennen vedenpaisumusta 73; sallittiin vedenpaisumuksen jälkeen 87; Israelille, yhdeksi päiväksi 357, 358; koko kuukaudeksi 362; pääsiäisenä, sen merkitys 255, 256
- Liikeasiat, ei sapattisin 286. Ks. myös: Työnteko, sapattina
- Liioittelu, on valhetta 287
- Liitonarkki, kuljettettava joukon edellä 467. Ks. myös: Arkki, Jumalan liiton
- Liitto, Aabrahamin, amorilaisten kanssa 114, 115; Jumalan ja ihmisten välinen 118; Jumalan ja Aabrahamin välinen 118, 132, 350, 459, sen ehdot 118; vanha ja uusi 350; Jumalan ja Iisakin välinen 127; armon, tehtiin ensin Eedenissä 349, osallistuminen sen siunauksista 413, tarjoaa anteeksiannon 349; uusi, paremmille lupauksille 352, uskon ja lain suhde siinä 352, vahvistettiin Kristuksen verellä 351, uudistettiin Sikemissä 481, 507, uudistettiin Aabrahamille 350, Vapahtaja siinä mukana 351, miksi ja mistä lähtien kutsuttiin uudeksi 350, 351; vanha, Jumalan ja Israelin välillä Siinailla 350, ehtona kuuliaisuuden sitoumus 290, vahvistettiin uhrieläimen verellä 350, ilman Kristusta 351, miksi solmittiin 350, 351
- Loot, Aabrahamin veljen poika 107; lähti Aabrahamin mukaan 107; Aabraham pelasti 115; asui Sodomman laaksossa 114; pakeni Sodomasta 136—150; asui Sooarissa 146; eleli luolassa 146; jälkeläiset, palvoivat epäjumalia 146, Herran varoitus heistä 415
- Lootin tyttäret 146
- Lootin vaimo, kapinoi Jumalaa vastaan 142; tuhoutui Sodomman mukana 142; luonne ja vaikutus 154, 155
- Loukkaus, pahin, Jumalaa kohtaan 383
- Lunastaja, elämä hänen kauttaan 69; Aabraham sai tiedon 105; uskoi tulevaan L:an 133. Ks. myös: Siemen
- Lunastuksen salaisuus, selvisi enkeleille 135
- Lunastusmaat, Kanaanissa 518
- Lunastussuunnitelma, palauttaa kaiken ennalleen 321; enkelit täydensivät esitystä 47; selostettiin Aabrahamille 118; ilmoitettiin näyssä Jaakobille 165; Mooses kuuli Jumalalta 308; patriarkat odottivat sen toteutumista 345; syvä tarkoitus 49; sen totuuksien arvostaminen 48; lunastus paholaisen vallasta 310; palauttaa ihmiseen Jumalan kuvan 583; toteuttaa Jumalan tahdon ihmisen pelastukseksi 347; toteutuu asteittain 353; sen parempi ymmärtäminen 347; suoritettu kaikkien puolesta 187
- Luolat, Lootin asuintoina 147; israelilaisten suojapaikkoina 531
- Luomakunta, Aadam tunsii hyvin 30; Luoja vallitsee sitä 489; todistaa Jumalan voimasta 96; sopu-soinnun edellytys 31, 32; ilmaisee rajatonta rakkautta 11; Jumalan tekona täydellinen 559
- Luominen, selostus 23—30; tarkoitus 47, 48
- Luomispäivät, kirjaimellisia 92
- Luonne, suositeltavia piirteitä 114;

Patriarkat ja profeetat

- erilaiset olot kehittävät 519; ruokataapojen vaikutus 546; yksikin synti turmelee 434; väärä seura estää kehittämästä 148; koeteltuna eri tilanteissa 110; miten jalo 1. kehittyy 201; synnin 1. on alhainen 588; ominaisuudet suunnattava oikein 588; muovautuneena ei muutu helposti 248; Jumalan, hyväntahtoinen ja rakastavainen 583, Dekalogi sen jäljennös 31, saatana antaa siitä väärän kuvan 318, Aabraham edusti sitä 348; Aadam, jalo 28; saatana hyökkää heikkoja kohtiamme vastaan 402, 552, 553; voimakkaat intohimot eivät vahvan l:n merkki 552; pikkuseikat koettelevat 138; Joosefin 1. kesti kokeet 201; saadaan selville usein yksinkertaisesti 535; kehitys pikku asioiden vaikuttama 201; synti turmeli 41
- Luonnonmullistukset, lisääntyvät** 89; niiden syyt 89
- Luonnonvoimat, Jumalan käytettävissä** 489
- Luonto, Nooan päivinä** 71; Mestari-taiteilijan käsityötä 29; ilmaisee Jumalan 586; on Luojaansa palvelija 95; todistaa älyllisestä voimasta 95; Isä ja Poika toimivat l:ssa 95; totuus l:ssa ja ilmoituksessa 94; l:n lain 32, 94; oli alussa ihmiselle alamainen 39; Aadam tunsi eläinten l:n ja tavat 30; käsityksiä Nooan päivinä 76; vakuuttaa Jumalan rakkautta 586; täyttää l:n Jumalan tarkoitusta 83; l:n ihailu syrjäytti l:n Jumalan 72; nuorten oppikirjana Jumalasta 580, 585; lait ja toiminnot, opiskeltavina 30
- Luopumus, Nooan jälkeläisten** 99; Siinailta 295—309, 315; Jordanilla 435—444; Kanaanissa 530, 540, 541; viimeisinä päivinä 145; Lusiferin 18, 310, 315; selvästi rangaistava 301, 302; saatanan luopumussuunnitelma 314, 315; kaikkeuden toteama 315
- Luottamus, saatana houkuttelee luottamaan ennustuksiinsa** 673, 674; Aabrahamin 109; Jumalaan, turvallista 267, 474, 475, 673
- Lupaukset, Herran, syytä painaa mieleen** 484
- Lupaus, 5. käskyssä** 286; Aabrahamille 105, 117, 702; Iisakille 158; Jaakobille 159, 165; Joosualle 465; Israelille 217, 232
- Lusifer, palveli itseään Luojan sijasta** 14; kadehti Kristusta 14; pyrki Jumalan vertaiseksi 15; tuli valon kantajasta saatanaaksi 18; huomasi olevansa väärässä 18; juonikkaan petollinen 16, 19—21, 34, 35, 310; Jumala sieti kauan 17; opetus maailmankaikkeudelle 21; asema taivaassa 13, 15, 20; sai kypsymisaikaa 19, 20; vääryyden ja synnin alkaja 13; miksei voitu heti tuhota 21. Ks. myös Saatana
- Luste, kootaan poltettavaksi** 526
- Luvattu maa, sen laajuus** 465
- Lähettiläs, Jumalan kutsuma** 366
- Lähimmäinen, rakkauden käsky** 405
- Läksyt, Jumalan sanan, varoitukseksi** 35
- Lämpötila, ilmaston, altis vaihteiluille** 41, 42
- Maa, heti luomisen jälkeen** 23; Nooan päivinä 71, 76; kahdesti kirottuna 71; vedenpaisumuksen muuttamana 88; ihmiskäsitys tulella tuhoamisesta 83; tulee lunastetuksi 321, 322; Herra koko m:n kuningas 322; israelilaisten, myyn-ti ja lunastaminen 518; kirottiin 39; on Herran 518
- Maailma, kypsyy nopeasti tuhoon-sa** 145; historiaa näytettiin: Aadamille 48, Eenokille 66, Moosekselle 458, 459; kristityfr taipuvat vaikutuksiin 542
- Maailmallisuus, sen ilmapiirin vaikutus** 148, 541
- Maailmankaikkeus, Jumalan puolella** 59; tämän maan vaiheet oppikirjana 134
- Maaillat, sisältyivät saatanan suunnitelmiin** 20; Jumalan hallinnossa 20; lunastussuunnitelman vaikutus 49; seuraavat maan tapah-tumia 134
- Maanjärityksiä, kaikkialla** 90
- Maanoah, Simsonin isä** 546; pysyi uskollisena Herralle 544
- Maanpetos, israelilaiset syyppäitä** 302
- Maanviljelys, työnä ja ammattina** 29, 61; Saul maamiehen töissä 599

- Maara, vesi kelvotonta 268
 Mahanaim 176; vahvasti linnoitettu 729; Iisbosetin hallituskaupunki 686
 Maine, vanhempien, lasten suojeltava 286; lähimmäisen, ei saa pilata 287; huoli säilyttämisestä 564
 Makpela, 149, 214, 217, 684
 Mamre, ks. Hebron
 Manasse, Jaakobin siunaamana 214; perintöosa 499
 Manna, 272—274; kolminkertainen ihme 274; kuvasi Jeesusta 274; muistutti sapatin pyhydestä 274; sen tulon lakkaaminen 469, 601
 Marttyyrit 56
 Masennus, emme saa menettää rohkeuttamme 414
 Massa, ja Meriba, muistoksi synnistä 276
 Mefiboset, Joonatanin poika 698; rampautui pudottuaan 698; Daavidin ystävällisyys 698
 Melkisedek, Aabraham antoi kymmenykset 116, 508; siunasi Aabrahamin 116, 137; toi virvokkeita 116
 Menestys, eräs edellytys 510; Israelin paras m:n aika 592; ei riipu lukumäärästä 536; salaisuus 195, 201, 489; kiusaukset ahdistavat maallista 201; ja nautinto, maailmallinen 62
 Merarilaiset, pyhäkön tehtävissä 692
 Mesopotamia, Aabraham lähti 107; Iisakille vaimo sieltä 152; Jaakob lähti sinne 164; Jaakobin paluu 174, 175
 Messias, ks. Kristus
 Metsäneläimet, Nooan aiheeton pelko 87
 Metsät, hautautuivat vedenpaisumuksessa 88
 Metusalah, rakensi arkkia 73; koetti estää turmelusta 73
 Midian, Mooses pakeni sinne 228
 Midianilaiset, suhteessa mooabilaisiin 422; israelilaisten kostoretki 438, 439, 473, 474; hävittivät Jordanin itäpuolta 531; kukistettiin perinpohjin 536
 Mieli, ja ruumis, suhde 546; läheinen yhteys 587; voi kehittyä 29, 584—588; ei harhaillemaan 443; voi vajotakin 72; hillittömyyden vaikutus 530; muuttuu katselemalla 72; kurinalainen kehittäminen 202; sisääntuloaukkoja varottava 442
 Mielihalua, periksi antaminen 163, 529
 Mielijohde, toiminta hetken m:sta 607, 637
 Mielipiteet, toisten, nojautuminen 607
 Mieliteot, turmeltuneet 284. Ks. myös: Ruokahalu
 Mietiskely, Eenokin 66; teoretisoiva, milloin vaaratonta 94; uskusten rakentelu sen nojaan 103
 Miikal, Saulin nuorin tytär 639; Daavidille vaimoksi 639; auttoi Daavidia pakoan 640; moitti Daavidia tanssista 696; Daavid nuhteli häntä 696; ylpeytensä vuoksi ei saanut lasta 696
 Mikmas, filistealaiset koolla 607
 »MINÄ OLEN» 232, 242, 345
 Mirjam, Mooseksen sisar 224; vartioi pikkuveljeään 224; luonne 362, 363; johti naisten laulua 265, 363; vastenmielisyyttä Sipporaa kohtaan 364; Jumalan rangaistus 365, 377; kuolema ja haudaus 392
 Mispa 173; Samuel asetettiin tuomariksi 578; kansa kutsuttiin koolle 598
 Moitiskelu, vastenmielistä Jumalalle 401; johtaa monet paatumukseen 501
 Moniavioisuus, sen haitat 126, 657; Daavid lankesi 656; Lemek, aloitti 61; lisääntyi jatkuvasti 73, 317; yleistynyt Aabrahamin päivinä 126
 Mooabilaiset, veronalaisiksi Daavidille 699; Daavid vei sinne vanhempansa 646; Lootin jälkeläisiä 146, 415; heidän kimppuunsa ei saanut käydä 415
 Moore, Aabrahamin leiripaikka 108
 Mooria, Iisakin uhrivuori 131, 132, 735, 736
 Mooses, elämänvaiheet 222—463; äidin hoidossa 224, 225; faaraon hovikasvattina 226; Midianissa Jumalan koulussa 228, 229; Egyptin vaikutusten häilyminen 230; tehtävä 231, 232; luonne 234, 235, 252, 275, 364, 464; Israelin näkyvä johtaja 354, 356; miten Her-

Patriarkat ja profeetat

- ra puhutteli häntä 365, 377; vuorella Jumalan luona 290, 291, 307; Kristuksen edustajana 308, 407, 462; Vapahtajan avustajana 458; rukoili Israelin puolesta 298, 304, 371, 384; »pyyhi minut pois» 304; syytöksiä häntä vastaan 239, 275, 281, 357, 369, 379, 396, 447, 454; hänen syntinsä 398, 456, 457, 461; kuuli pelastussuunnitelmasta 308; ymmärsi evankeliumin 345; haaste Israelille 448; erotti Joosuan johtajaksi 446; kansa kuunteli kunnioittaen 447, 454; arvostettuna 464; valmistautui valloittamaan Kanaania 436; rangaistuna 400, 445; miksei päässyt Kanaaniin 462; profetallinen näky 455—460; kuolema ja hautaus 460; miksi hauta salattiin 460; kuolleista herättäminen 462; ensimmäinen herätetyistä 461; kirkastusvuorella 462
- Mooses ja Aaron, vastakohtina 301; yhteistyössä 407; Jumalan tarkoitus 407
- Muisti, opetusten painaminen m:in 580; ei käskyjä m:n varaan 343; ennen vedenpaisumusta 63, 64
- Muistomerkki, Baabelin 103; muita: Beetel 166, 186, Eben-Eser 579, Jordan 467, 468, Mispa 173, 174 pääsiäinen 254, sapatti 285, Sikem 507
- Muodollisuus, syrjäyttää huruskauden 144, 145; peittää nautinnonhalun 296; arkin palvomisen seuraus 572
- Muotomenot, Jumala ei hyväksy pelkkinä 332
- Murhaaja, veljensä vihaaja on 286, 287
- Musiikki, taivaallisessa Jumalan palveluksessa 582; pyhä tarkoitus 582; meidän aikanamme 582; oikein käytettynä siunaukseksi 582; saatanan houkutuskeinona 582; harrastettiin profetatakouluissa 582; soittoimia 692
- Mustasukkaisuus, Leean 169
- Muukalaiset, kohtelu Israelissa 289; heitä ei saa sortaa 487; kaksi, Lootin vieraina 138
- Myrkkykäärmeet, erämaassa 411
- Myötäjaiset, vanha tapa 168
- Myötätunto, väärää lajia 339, 340
- Naabal, Kaalebin jälkeläisiä 653; tyly ja saita 653; Daavid suojaosi rosvoilta 653; ei antanut Daavidille ruokaa 653, 654; kuolema 656
- Naadab ja Abihu, nuoruus 338; epäraittius teki kelvottomiksi 340
- Naahas, ammonilaisten kuningas 599, 699
- Naahor, Aabrahamin veli 107
- Naamiaiset, saatanan käytössä 442
- Naatan, sanoma Daavidille 697; nuhteli Daavidia 707, 708; oli uskollisten johdossa 736
- Nahkapuvut, Aadamille ja Eevalle 42
- Nainen, luotiin miehen vertaiseksi 25, 38; mies kohdellut väärin 38; kuuliaisuus olisi säilyttänyt sovun 38; miksi tuli alamaiseksi miehelleen 38; pakanalliset, vaikutus 437; portot, Midianin 439; »vieras vaimo» 443, 444
- Naiset, ja lapset kuuntelivat lain lukemista 481, 483; kehräsivät pyhäkön kankaita 324; ylistivät laulullaan Daavidia 637
- Napina, Eedenissä 38; Kainin 52; Baabelin rakentajain 102; Israelin, ks. Israelilaiset; Mooseksen 360, 361; kirjoitettu varoitukseksi jälkipolville 324
- Nasiiri, Jumalalle pyhitetty 544; Simson oli 546
- Natanael 165
- Nebon vuori, Mooseksen kuolinpaikka 455, 460
- Neuvonantajat, Mooseksen 279; faraon 250, 258
- Neuvottelu, »rauhan neuvo» 43
- Niili, palvottiin jumalana 244; muutui vereksi 244
- Ninive, rinnastus Nooan aikalaisiin 76
- Noitavaimo, Een-Door, Saulin käynti 663—669
- Noituus, muinainen ja nykyinen 669—675; mooabilaiset turvautuivat taikavoimiin 421. Ks. myös Een-Door
- Noki, taivasta kohti viskattu, merkitys 246
- Nooa, varoitti vedenpaisumuksesta 74—77; usko täydellistyi teoista 74; leimattiin kiihkoilijaksi 75; kalliona myrskyn keskellä 75; ym-

- märsi evankeliumin 345; poikien erilaisuudet 98, 99
- Noob, pappiskaupunki 647; Saul surmasi papit ja asukkaat 647; pyhäkkö siirretty Siilosta 643
- Nuhde, Jumalan, sisältää toivoa 713; Naatanin, Daavidille 707; Samuelin, Saulille 607, 613, 617
- Nuoret, vanhempien vastuu heistä 122, 156; Jumala aina läsnä heitä 196; aikamme, Jumalan silmissä 560; varhaisten tapojen vaikutus 608; jokaisen nuoren etuoikeus 558; saavat olla yritteliäitä 588; ympäristön vaikutus 148; Joosefin esimerkilliset tavat 201
- Näky, Bileamin 425, 429
- Näkyleipäpöytä, pyhäkön etuosassa 326
- Näkyleivät, pappien tuli syödä 326; vertauskuvan merkitys 332; Daavid söi Noobissa 643
- Nälänhätä, Kanaanissa 203; Egyptissä 203; varustautuminen Joosefin johdolla 203
- Näyt, Eelin aikaan epätavallisia 568
- Näytelmät, esittävät rikoksia 442
- Nöyryys, Herran kansan 537; Jumalan läsnäollessa 232; vaelluksessa 401; Kristuksen 50; Eenokin 65; Mooseksen 364
- Nöyrät, miksi Herra johdattaa 364
- Ofra, Gideon tuhosi Baalin alttarin 532; O:n miehet liittyivät Gideonin 533
- Oikeamielisyys, Aabrahamin 123; Jumalan, ihmisten pakko tunnustaa 373, 374; heprealaiskansan historia esimerkkinä 453; Lusifer ei luottanut Luojan orteen 14, 18; Abel tunnusti sen 52; Kain epäili sitä 52; Kristus tuli todistamaan sen 49; saatanakin tulee tunnustamaan 318
- Oikeudet, dekalogin lisäsäännöksiä 288; kahdenkeskisesti Moosekselle 288, 344; ensimmäinen koski orjia 288; leskien ja orpojen 289; koron ottaminen köyhiltä 289; vuotuiset juhlat 289; lupauksen täyttämisen ehtona 290; Kristuksen evankeliumi selvittää 347; Joosua kertasi ne Sikemissä 482; tämän seremonialain Kristus poisti 344; miksi annettiin 288, 344, 347, 449
- Oinas, uhriksi Iisakin sijasta 132
- Omahyväisyys, Kainin 52
- OmaisuuDENHALU, kohtuuttoman hyllyttäminen 518
- OmaisuuS, väkisin otettuna 73; evankeliumin levittämiseen 512; uskollisille yhä enemmän 512
- OmaisuuSKANSA, kuningasten Kunninkaan 293
- Omatunto, vaarallista paaduttaa 247, 249; menettää herkkyytensä 341; rikosuutisten paljous turruttaa o:n 442; herkkätuntoisen Daavidin lankeemus 706
- Omistusoikeus, lankeemuksen jälkeen 73
- Onnellisuus, älyllisten olentojen, ehto 12, 13, 28
- Onni, tosi, Jumalan yhteydessä 29
- Oobed-Edom, arkki hänen taloonsa 692, 693
- Oog, Baasanin kuningas 417, 418
- Ooppera, saatana murtaa estoja 442
- Opetukset, Aabrahamin koetuksista 109; eri tapauksista: Aakan 478, Iisakin uhraaminen 134, Joosef 195, Mooses 229, israelilaiset 267, 273, 302, 392, 398, 420, 434, 439, 440, 443, 444, 467, 468, 530, Nooa 86
- Opetus, Raamatun historian 484
- Opetusmenetelmät, profeettakouluissa 581, 582
- Oppikirja, kaikkeuden 134
- Oppineet, nykyiset ja muinaisajan, vertailu 63, 64
- Oraakkelit, Kreikan ja Rooman 670
- Orjat, laki oikeuksista 288; isännän luota paenneet 516; heprealaiset, sapatti vuonna vapaiksi 516
- Orjuus, Israelin, sen syyt 223, 240, 310, 342, 343; vapautus 259; Kanaanin jälkipolvien 99; egyptiläisten 222
- Otniel, vapauttaja 530
- Paasto, Mispassa 578; Mooseksen, 40 päivää 292, 307
- Paatumus, Kainin 57; faaraan 246; sodomalaisten 140; Hofnin ja Pünehään 570
- Paavali, ja Akylas, teltantekijöinä 581
- Paha, jotkut uumoilevat aina 271; kateus aikaansaanut paljon 366; »kaikkalainen paha meno» 366
- Paholaisen palvonta 672, 674

Patriarkat ja profeetat

- Pahuuden maailma, Herra ei ota kansaansa pois 271
Pahuuden voimat, Jumalan sallimissa rajoissa 715; Jumala vastustaa 680
Pahuus, vallitsee lopun aikana 69
Paimen, Jaakob 170; »egyptiläisille kauhistus» 212; Kristus 170
Paimentolainen, Aabel oli 61
Paiseet, vitsauksena 246
Pakanakansat, tapoja 574; Herra oli pitkämielinen 416; Herra antoi todisteita voimastaan 417; Israel ei lukeudu p:n joukkoon 429
Pakanat, Abraham vältti sekaantumista 122; pelon vallassa 298; loppukarkotus vastahakoista 503; ei avioliittoja p:n kanssa 118
Pakanuus, siitä luopuneet osallistivat siunauksista 487; ja kuolleiden jumaloiminen 670; opetusten turmeleva vaikutus 343
Pakolaiset, kohtelu 516
Palava pensas, 231
Palkka, synnin 41, 321; työmiehen, maksettava viipymättä 516
Palo, maan, lopun aikana 90
Palvelijat, Jumala kasvattaa 110; Abraham kohteli hyvin 123
Palvelus, vastuullinen 608; rakkauten, Jumala hyväksyy 21
Panettelu, toisten, ei saa vähätellä 366; lähimmäisen mainetta ei saa pilata 287
Papit, virkapuvut 328; virkaan vihkiminen 337; opettajina 226, 312; Eeli 561; Eelin pojat 562, 563; kansaa vedettiin p:n seuraan 514; toisten kymmenysten määräosa p:lle 514; kysyivät Herralta neuvoa pyhäkössä 354
Pappeus, rajoitettiin Aaronin perheeseen 328; Mooses opiskeli sitä 226; muinoin vanhimman pojan esikisoikeutena 328; siirrettiin leeviläisille 328
Pappisvaltakunta, Israel 281
Parannus, menestyksen ehto 602; tosi, on kääntymistä pois pahudesta 541. Ks. myös: Katumus
Pasuuna 282, 319, 357, 471, 536, 537, 694
Pelastuminen, omien tekojen turvin 54
Pelastussuunnitelma, ks. Lunastussuunnitelma
Pelko, murehduttaa Pyhää Henkeä 271
Pelkuruus, vanhurskaus ei ole sitä 116
Perheet, merkintöjä taivaan kirjiin 144
Periaatteellisuus, ks. Joosef, luonne
Periaate, uskonnollisen p:n voima 196
Periaatteet, Joosef ei salaillut 194
Perinnöllisyys 284, 546
Perintö, Jumalan kansan, ei tästä maasta 148, 149; Abrahamin, kuolematon 149; isältä pojalle 284
Perjantai, valmistuspäivä 274
Pesuallas, kuvaus 325, 326
Petos, sen aikomus johtaa vilppiin 287; faaraon kärsimä 110
Petturit, 10 vakoojaa 370
Piinehas, Eelin poika 563, 566; hänen vaimonsa kuolema 572, 573
Piinehas, Eleasarin poika, tappoi Simrin 437, 438; Herra vahvisti pappeuden 438
Pikku asiat, tärkeitä 560
Pilkkajat, pakko tunnustaa Jumalan voima 89; Eenokin sanoman 67; Nooan julistuksen 75, 77; lopun aikana 82; pahimmat 74, 75
Pilven- ja tulenpatsas, Kristus oli siinä 290; Jumalan läsnäolon pilvi 295; kävi joukon edellä 260, 263, 389; Jesajan viittaus siihen 261; levittäytyi suojaamaan helteeltä 261; virvoitti viileällä kosteudellaan 261; laskeutui ja pysytteli majan ovella 305; vakuutena varjeluksesta 279
Pimeys, vitsaus 251
Pisgan huippu, ks. Nebon vuori
Pitaali, Mirjam sairastui 365
Pitkämielisyys, Jumalan 570; kun pahuus ylitti sen rajan 99, 140, 141, 143; yltiöpäinen luottaminen siihen 339; jumalattomia kohtaan 575, 742
Polttoroviot, marttyyrien 56
Polttouhri 330
Potifar, Joosef myytiin hänelle 194; piti Joosefia miltei poikanaan 195; vaimo syytti Joosefia 196
Profeetat, Kristus puhui p:n välityksellä 346; Aaron ja Mirjam 362, 365; Saul p:n joukossa 598, 641; 70 vanhinta 361, 362

- Profeetta, Mooses oli enemmän** 377; Jumalan, Bileam oli ollut 422; Eenok 66; Samuel 569, 577
Profeettakoulut 580—589
Profetian henki, ks. Profeetat
Profetiat, ilmoitusta Jumalasta 580; niiden epäilijät 94
Psalmit, kertovat laajasta kokemuksesta 742; laulettiin matkalla 522
Puhetapa, Herra käyttää meidän 87
Punainen meri, Israelin kulku yli 263; Israelin Väkevä halkaisi 267; avautuminen todisti Jumalan ylivallostaa 473
Puolijumalat, spiritualismin väite 674
Puoliso, velvoitus uskollisuuteen 155; vaikutus 155
Puolueellisuus, Jaakobin 193
Puolueettomuus, Jumalan 400
Puolustelu, itsensä, saatanan mieli 38; Aadam puolusteli syntiään 37; syntien 611, 612; Saulin itsepuolustuksen 617
Purkaukset, vulkaaniset 89
Puu, elämän 26; antoi elinvoimaa 30, 40; hyvän- ja pahantiedon 28, 32—34; arkin, hitaasti lahoavaa havupuuta 74
Puut, Eedenin, kaikenlaisia 26; Nooan päivinä, tiuhasyisiä 71
Puute, syy 520; ei anteliaisuuden tähden 517. Ks. myös: Köyhät
Pyhitys, pappien 330; ylimmäisen papin 329, 330; kansan päivittäinen 330; Samuelin 556
Pyhä Henki, Jumalan yhteysväline ihmiseen 387; vaikutuksen vastustaminen vaarallista 248; jatkuva hyvä vaikutus 443; rohkaisee arkoja 644; vahvistaa heikkoja 644; tarvitsemme H:n valvontaa 401; H:n opetusten ymmärtäminen 582; puhuttelee ennustusten välityksellä 582; puhuu pyhien laulun kautta 582; synti P.H. vastaan 387, 567, 571, 664; vetäytyy pois maan päältä 179, 180
Pyhä, ja arkinen 338, 339, 340
Pyhäkkö, puhdistaminen 333; Kristus pappina taivaallisessa 334, 335; Johannes näki taivaallisen 334, 335; toimitukset ilmoitusta Jumalasta 580; syntien siirtäminen veren välityksellä 333; peseytyminen ennen palvelua 328; puhuttautta oli noudatettava 355; vihkiminen 337, 354; rakennusohjeita 292, 324—328, 335; lahjoja 324, 325; taloudellista tukea 509, 510; kuljetusohjeet 355; siirrettiin Jerusalemiin 496; palvelusmenoja 330—336; Siilossa 496; mitat 325; kun palveluksia ei suoritettu 563, 596
Pyhät, jumalattomuuden keskellä 64; Metusalah, Nooa ja monet muut 73; Seem ja Jaafet 98; Terahin poika, Aabraham 105; Egyptin orjuuden aikana 239, 312; Samuel 568; Korkeimman, saavat valtakunnan 321
Pyrkimykset, nuorison 588
Pyrkyrit 301
Päähine, ylimmäisen papin 329
Päälliköt, ruhtinaat, heimojen johdossa 354
Päämiehet, sukukuntien, johtotehtävissä 354
Pääsiäinen, juhlamenot 524; Herran ehtoollinen tilalle 524; ei noudatettu erämaassa 388, 468, 469, 601; valmistelut 255; aika 521, 522; muistojuhla ja esikuvallinen 255; Vapahtajan uhri lakkautti 524
Raahab, otti vakoojat suojaansa 466; säästettiin Jerikon tuhoutuessa 473
Raakel, tapasi kaivolla Jaakobin 168; Jaakob rakasti häntä 169, 185
Raama, Samuelin koti 557, 596; Daavid pakeni sinne 640; siellä oli profeettakoulu 581
Raamattu, verraton oppikirja 584, 585; Jumalan viestintää ihmisille 484; uskottomuus heikentää uskoa siihen 144; perusohjeita inhimilliseen kokemukseen 585; kertoo myös hyvien virheet 218; esittää ihmiskunnan historian 584, 585; sen tuntemusta opetettava 484; miten innostusta siihen herätetään 484; on ehdottoman puolueeton 218; ei paljonkaan kehu ihmistä 703; ja tiede 94. Ks. myös Jumalan sana
Raittius, Jumalan palvelijoiden 340; tosi r:n edellytys 546
Rakeet, vitsauksena 248; yllättivät

Patriarkat ja profeetat

- amorilaiset 488; kuuluvat Jumalan aseisiin 489
- Rakkauten laki, Jumalan hallituksen perustus 12
- Rakkaus, Jumalan, muuttumaton 11, 12; Jumala on r. 11; Jumalan lain perustana 283; Kristus r:n lahjana 44; vaati syntiä rangaistavaksi 303; Eenokin 65; ilmenee luomisteoissa 11; r:n koetus 28; miten säilyy lämpimänä 157; ylevä ja pyhä periaate 157
- Rankaiseminen, Jumalalle »kumma teko» 614; viivytely Jumalan armoa 614, 615
- Rappeutuminen, synnin seurausta 42; ihmissuvun 63, 72, 73; perintönä isältä pojalle 284; madaltaa ihmissukua 443
- Rauha, ei hätää mitään 146
- Rebekka, Iisakin vaimo 154; luonne 153; petos 161; en enää nähnyt Jaakobia 218
- Riemuvuosi, 50. vuosi 517; paluu perintömaalle 517; r:n pasuunan-soitto 517
- Riippumattomuus, Jumalasta 102, 103, 593, 606, 607, 620
- Rikkaat, rinnastus köyhiin 519; riippuvaisia köyhistä 519
- Rikkaus, herättää vaaroja 733; miksi tavoitellaan 103; kovettaa mielen 136; r:n halun haittoja 147; oikeaa r:n käyttöä 519
- Rikos, rankaisematta jättämisen seuraukset 301, 302; Daavid inhosi Absalomia r:ta 716; usein kuulutuna turruttaa 442; luonnon hirvittävät rangaistukset 443; lisääntyy sukupolvesta toiseen 48
- Rintakilpi 329
- Ristiriitaisuudet, synnin aiheuttamia 505
- Rodut, kolmen suuren historia 98
- Rohkeus, ks. Daavid; Joosua; Simson.
- Romaanit, kertovat rikoksista 442
- Ruhtinaat, Israelin heimojen johdossa 354; maata vakoilemaan 367; raittiuden vaatimus 340
- Rukous, sielun hengitystä 66; Eenokin, kestävä ja harrasta 67; Daavidin 442; vastauksen viipyessä 180; laiminlyötynä 124; ja toiminta 441; hellittämättömän r:n voima 182; opetettiin profeettakouluissa 582; kun r. on kauhistus 572; kohdistettava Kristukseen 331; Jeesuksen nimessä 393
- Runo, historiallinen, Mooseksen 451
- Runous, profeettakoulujen oppiaineena 581
- Ruoka, terveellinen ja epäterveellinen 546; Israelin orjuuden aikainen 357; ihmisen alkuperäinen 358; puhdas ja epäpuhdas 546; kiihottava ja huonosti sulava 546
- Ruokahalu, pilaantunut 358; siveelisten voimien valvonnassa 546; hillitön 81, 163, 358, 541
- Ruokatavat, vaikutus 546
- Ruokauhri 330
- Ruokavalio, Jumala rajoitti 358
- Rutto, vitsauksena 245, 246, 371
- Ruuben, menetti esikoisoikeutensa 186; Joosef sai yhden niistä 214; luonne ja vaiheet 215
- Ruubenilaiset, viisas vastaus syytöksiin 500; perintöosa Jordanin takana 499
- Ruumiinharjoitukset 587
- Ruumis, väkijoumien vaikutus 340, 341; Pyhän Hengen temppeli 341; kirkastakaa Jumala r:ssanne 341
- Saadok, pappi, uskollisten johtaja 736
- Saalem, ks. Jerusalem
- Saalis, Egyptistä lähteneiden 260; jaettava tasan 680
- Saara esimerkkinä vaimolle 128; Haagar ylenkatsoi häntä 126; vaaratilanne Egyptissä 110; oikeudet vaimona 128
- Saarai, nimi, muutettuna Saara 118
- Saatana, syyttäjä 20, 135, 180, 675; pääpettäjä 461; jäljittelee Kristuksen toimintaa 243; vedenpaisumuksessa keskellä myllerrystä 79; petollista toimintaa 16, 19, 318, 621, 704; kiisteli Mooseksen ruumiista 461; iloitsi ihmisen lankeemuksesta 37, 46; hyökkäsi Jumalan lakia vastaan 16, 20, 315; ennustelee tulevaisuuttakin 674; koetusaika 17—19; kapina 18, 20, 320, 461, 621; syntikauriina 336; juonia ja ansoja 16, 18, 33, 423, 621, 706; tuhoaan 45, 462; oli itse syönyt kiellettyä hedelmää 34. Ks. myös: Lusifer
- Sade, ei ennen vedenpaisumusta

- 76, 78; epätavallista Egyptissä 248
- Sairaus, siirtyy jälkipolviin 384; siitä välttyminen 269; Herra parantajana 269; s:n ja kurjuuden aiheuttaja 358; jalat eivät ajettu-neet 389
- Salahanke, Koorahin 379; Lusiferin 15
- Salaisuudet, Jumalan viisauden 34, 93, 673
- Salaisuus, lunastuksen 50
- Salaliitto, ks. Kapina
- Salamyhkäisyys, Lusiferin käyttämä 15, 20
- Sallimus, Jumalan 267
- Salomo, julistettiin kuninkaaksi 737; salaliitto häntä vastaan 736; Daavidin jäähy väiskehoitus 741; sai rakennettavakseen temppelin 697, 737
- Sammakot, vitsauksena 244; miksei Herra tuhonnut heti 244, 245
- Samuel, syntymä, rukousvastaus 570; Korkeimman profeettana 568, 577; tuomariksi asetettuna 578; sanoma Eeliä varten 569; koko kansan tunnustamana 577; Saulin kruunajaisissa 601; kansa hyväksyi hänen toimintansa 602, 651; suri Saulin hylkäämistä 617; voiteli Daavidin 626; ihmeteko 602; valtio menestyi hänen aikanaan 591; hänen poikansa 591; profeettakoulujen esimies 581, 652; vaikutus 652; Saul pyysi noitavaimoa nostattamaan 664; kuolema 652
- Sana, Jumalan, ks. Raamattu
- Sanan palvelijat, tulee uudistua 124; heitä tulee kunnioittaa 286; kansa vastuussa heidän kohtelustaan 366; tulee hallita omaa perhettään 566. Ks. myös: Alipaimenet
- Sanat, vaikutus 540; sitoumuksen, täytettävä 486
- Sananparsa, Israel saattoi tulla s:ksi 450
- Sanomalehdet, uutisia rikoksista 81
- Sapatti, rinnastettuna kymmenyk-siin 509; Egyptissä israelilaiset rikkoivat 238, 316; ennalleen palauttaminen herätti vainoa 238; ihminen tarvitsee 27; Aadamin uskolliset lapset kunnioittivat 61, 316; miten pidettävä 274, 285, 286, 292, 392; esivanhempamme pitivät 27, 61; luomisen muistomerkki 27, 285, 316; vaihdetaan väärään lopun aikana 459; pyhä velvoitus 289; Mooses kutsuttiin pilven keskelle 292; saatana hyökkää sitä vastaan 93, 316; sisältää Jumalan sinetin 285; kuuliaisuuden merkki 285; milloin säädettiin 27, 91, 273, 285, 316; rikkomisen rangaistus 391
- Sapattivuosi, vapautti orjat 516; hyödyksi maalle ja kansalle 516
- Sato, synnin, Jumala ei estä ihme-teolla 247; maailman 541, 542
- Saul, profeettain joukossa 598, 641; voitelu 597; elämänvaiheet 590—668; todisteita kääntymyksestä 597, 598, 601; väärin tapojen vaikutus 608; yltiöpäisyys 604—612, 620; koetusaika päättyy 616, 663, 666; vainosi Daavidia 638, 641—651, 657, 658—661; menetti kuninkuutensa 607, 613—623, 629; kävi Een-Doorin noitavaimon luona 664; paadutti sydämensä katumattomaksi 713; surmasi itsensä 667; Daavidin muistolaulu hänestä 682, 683
- Sauva, Aaronin, versoi 384; Jumalan voiman tunnuskuva 231, 276, 377
- Seem, sai siunauksen 98, 99
- Seet, 60; Eenok saarnasi jälkeläisille 66; S:n lapset eksytettiin 439
- Seitsemäs käsky, rikottuna uskonnon varjolla 317
- Sekakansa, johti luopumusta 295, 390; ei päässyt heimojen leiriin 355, 289, 390; mukaan lähdön syitä 259
- Sekasorto, lisääntyy kaikkialla 82. Ks. myös Anarkia
- Seremonialaki, ks. Oikeudet
- Setri, kuvaa kuninkaallista arvoa 432; kuvauksena vanhurskaista 432
- Seura, huonon vaikutus nuoriin 583, 146—148, 552; Eenok karttoi jumalattomien 66; syntisten, ohje Kristuksen seuraajille 441
- Seurakunta, vaikeuksissa 479; Aaroneja ja Aakaneita s:ssa 296, 479; miten s. saa suurimmat voittonsa 182; saatana toimii s:n turmioksi 662, 663

Patriarkat ja profeetat

- Seurallisuus, suositeltavaa 525, 526
Seurapiiri, irti sen siteistä 106
Seurustelu, sodomalaisten kanssa 147
Siddimin laakso 143, ks. Sodoma
Sielu, uskonto avaa s:lie onnen lähteen 587; mikä vahingoittaa pahiten 597; Aabraham ei laiminlyönyt palvelijainsa s:a 123; s:n lunastus on kallisarvoinen 142
Siemen, luvattu, esi-isiä: Seet 60, Eenok 64, 65, Nooa ja Seem 98, Aabraham 105, Iisak 127, 158, Jaakob 159, 165, Juuda ja Daavid 216
Siidonilaiset, asuivat vielä Kanaanissa 492
Siihon, amorilaisten kuningas 415, 419, 466
Siilo, pyhäkkö pystytettiin sinne 496, 554
Siimei, kiroili Daavidia 722
Sinai, liekehtivä pensas 231; lain julistaminen 283, 319, 320, 343
Siisera, Israelin sortajia 530
Siisteys, Israelin leirissä 282, 355
Sijaishallitsija, Jumalan, Saul keltvoton 607, 616
Sikem, Aabrahamin leiripaikka 108; Joosefin veljet siellä 190; Simeonin ja Leevin julmuus 183, 184, 215; kokous S:n laaksossa 481; kokous ennen Joosuan kuolemaa 505
Siklag, annettiin Daavidille 660; amalekilaiset ryöstivät 678; Daavid toi kaiken takaisin 680
Simeon, ja Leevi, heidän julmuutensa 184, 205, 215; panttivankina Egyptissä 205, 207; ja Leevi, enustus heistä 215, 216; perintöosa 216
Simri, Piinehas surmasi hänet 438;
Simson, enkelin ilmoitus äidille 544; elämänvaiheet 544—553; israelilaiset eivät liittyneet 548
Sinearin lakeus, Baabelin rakentajain alue 100
Sinetti, Jumalan, painettu lakiin 285
Sippora, Mooseksen vaimo 228, 364; luonne 364; Mirjamin suhtautuminen 364; miksei Mooses ottanut Egyptiin 364; tuli poikiensa kanssa Siinaille 278; Moosekselle helputuksia 364
Sittim, tasanko. »Akasialaakso» 435, 438, 466
Siunaukset, ajalliset, miksei tasaveroisesti 519
Siunaukset ja kiroukset, 449, 450
Siunaus, Jumalan puhuttelua 454; saamisen edellytyksiä 182, 519; tappion nöyryys usein siunaukseksi 620; Jumala on luotujensa s:n lähde 508; liittyy uhrilahjoihin ja kymmenyksiin 513
Siveellinen taso, väkijuomat alentavat 340
Siveettömyys, liittyi paholaisjumalien palvontaan 674
Siveyslaki, maassa vain ihminen sen alainen 32
Sodoma, hävitys 143; opetuksia meille 143, 144; turvaton paikka muukalaisille 139; synnin mitta täyttyi 138, 140
Sokeus, hengellinen 373, 386, 387, 426, 428, 621, 622
Sooar, entinen Bela 141; Herra säästi Lootin pyynnöstä 141, 142; tuhoutui 146
Sopusointu, synti oli rikkonut 38; taivaan täydellinen s. särkyi 14; luomakunnan, ehto 31; Raamatun ja tieteen välillä 94
Sora, Simsonin kotikaupunki 544, 546
Soraäänät, sopusoinnun tilalle 17
Sorretut, Kristus säälii 520
Sorto, saa Herralta rangaistuksen 247
Sota, lähtö vain Jumalan käskystä 615
Sovitus, sen uhrimenot 331, 333—336, 517; edellyttää uhria 54; yksin Kristus saattoi suorittaa 43, 47; lopullinen 336
Spiritualismi, julistus 674; kurittomuutta 674; ei ole pelkkää petkutusta 671; samaa kuin muinaisajan noituudet 671; s:n opettajien huomattava piirre 672
Stefanus, kasvot säteilivät 308
Suitsuke, leipien päälle 332; poltettiin alttarilla 332
Suitsutus, kuvaus Välimiehestä 331, 332
Sukkot, Israel lähti liikkeelle 260
Sukupolvi, seitsemän elossa samaan aikaan 64

- Sulatusuuni, puhdistaa, ei kuluta 724
- Suosikki, Jaakob piti Joosefia s:naan 188
- Surma, Herra tuotti Israelille 362
- Suunnitelmat, Jumalan, toteutuvat järkkymättä 318. Ks. myös: Lunastussuunnitelma
- Suurmiehet, maailman, Herra syrjäyttää 537
- Suuruus, maailmallinen 734; Israel ylpeili omastaan 734
- Sydän, faaraan ylpeän s:n nöyryyttävä 241, 244; faaraan, paatui 246; s:n herätteet 385; valon hylkääminen paaduttaa 386; Herran, rakastava 542
- Synnin mitta, Sodoman, täyttyi 138
- Synninsuru, Aadamın 62; Saulin, ei todellista 618
- Synnintunnustus, Israelin 373, 411, 437, 578, 602; Mooseksen 457; faaraan 249; pyhäkköön kertyneiden syntien 333; Aakanin, hyödytön 479; ilman katumusta 79, 373, 374, 575
- Synnintunto, Eesaun, ei todellista 163
- Synnit, salaiset, Jumala näkee 196; nykyiset 80; Sodoman, varoitukse-
na ajallemme 143; lunastetut eivät muista 181; tunnustamattomat, taivaan kirjoissa 181; milloin poistetaan 181, 336
- Synti, alkuperä 13, 336; miksi sallittiin jatkua 13—21, 315; vapautus s:n orjuudesta 266; mieltyminen siihen 442; väärää myötätuntoa 339; aikaisempi uskollisuus ei sovi 401; s:n kirous 505; Herra ei voi sietää 724; veri ei tyystin poistanut 336; uhri ja s:n tunnustaminen 332; liian uhmahenkinen 567; rangaistus 247, 443 709, 724; salainen, tulee ilmi 480; seuraukset 37, 41, 302, 504, 737; ei ehdoiteta anteeksi 504; nimen poistaminen elämän kirjasta 304; anteeksi-
antamaton s. 387; hallitsijain laiminlyödessä Jumala rankaisee 715; tahallinen ja har^itto 391^—498; Aaronin, inhottava 300; suurempi Jumalan tahdon tunteville 571; vastuu 340; lopullinen vastuu saatanan 461
- Syntiinlankeemus, 31—42; aiheutti surun taivaassa 43
- Syntikauris, sovituspäivänä, menot 333; saatana synneillä säilytettynä 336
- Syntinen, Jumalan rakkauden kohteena 11, 12, 44, 55, 121, 164, 165, 302, 303, 715; toivoa katuvalle 713; Hengen nuhtelulla vakuuttuneeksi 387; pitkä ikä ei siunaukseksi s:lie 303; sovittaja 43, 44, 134, 333, 334
- Syntiset, kaikista syillisimmät 567
- Syrjintä, kuviteltu, masentaa monia 698
- Syylisyys, siihen liittyy pelkoa 308; toisten rikkomuksiin 340; koko seurakunnan 382; ehkäisemättömiin väärinkäyttöksiin 565; annetun valon määrän mukaan 338, 359; Kain halusi peittää valheella 57; Saul tunnusti 618
- Syyrialaiset, veronalaisiksi Israelille 701
- Syytökset, väärät, miten kohdattava 502
- Syöminen, ks. Ruokahalu
- Säädyttömyys, 196, 287, 288, 297, 317, 318, 343, 440; sen vaikutus 440, 441; esimerkkejä: Absalom 725; Amnon 714, Daavid 705, Eelin pojat 562—564, Haam 98, Israel 297, 433, 434—444, 530, Jaakobin tytär 183, 184, Lootin tyttäret 146, Ruuben 186, Simson 550, sodomalaiset 137, 139; lopun aikana 81, 144, 145
- Sääsket, vitsauksena 245
- Taide, Jumala salli sen kukoistaa 93
- Taikuri, Bileam, noitakeinoineen 430, 431
- Taikurit, Egyptin 245; jäljittelivät Mooseksen ihmeitä 242, 243; tunnustivat »Jumalan sormen» 245
- Taipuminen, Jumalan tahtoon 698
- Taipumukset, velvoituksen vastaiset 424; väärät, perintönä 284. Ks. myös: Mielijohde
- Taivaankaari 87
- Tahdonvapaus, 13, 14, 28, 311, 365, 505
- Tahrattomat, jumalattomuuden keskellä 48
- Tahto, Jumalan, pyhäkössä ilmaistuna 327, 329; oman t:mme seu-

Patriarkat ja profeetat

- raaminen vaarallista 606; vapaa, ks. Tahdonvapaus
- Taivaaseen astuminen, Kristuksen työ sen jälkeen 335
- Taivas, suri ihmisen lankeemusta 43; iloitsi pelastussuunnitelmasta 46; t:n asukkaat ylistävät Jumalaa 266; täydellisessä järjestyksessä 356; odottaa meidän anovan viisautta ja voimaa 537, 538
- Taloudenhoitajat, Jumalan omaisuuden 509, 519; uskotun omaisuuden käyttö 512
- Talous, Jumalan laki ohjeena 122
- Tamm, Jaakob kätki vieraat jumalat sen alle 185
- Tapa, paha, päästää saatanan sieluun 434; varhain opittuna voimakas 608
- Tappo, tapaturmainen 496; turvakaupungit tahtomattaan tappaneille 496
- Tasa-arvoisuus, yhteiskunnallinen 518
- Tasavertaisuus, Eevan ja Aadamin 25, 38; miksei se säilynyt 38
- Tavat, äidin, vaikuttavat lapseen 545; pilaantuneet, perintönä 284
- Teatterinäytelmät, kiihottavat intohimoja 442
- Tehtävä, harjaantuminen siihen 230; Jumala antaa kykyä siihen 235; iloinen suorittaminen siunaukseksi 39
- Teko, uskon, Aabrahamin 132
- Tekopyhyys, vastenmielistä Jumalalle 505; arkin palvominen johti siihen 572; Lusiferin 16,17
- Teltat, asumuksina 61, 108, 193; juhlamajoituksessa 523; t:n teko ammattina 581
- Temppeli, ruumiimme 341; taivaallinen 335; Jerusalemin, valmisteluja 738, 739; Daavid ei saanut rakentaa 697; muistamisen arvoiselle paikalle 736; Salomon rakennettava 736, 738
- Teokratia, israelilaiset hyväksyivät 590
- Teot, Jumalan, saatana jäljittelee 313; vaikuttavat hyvää tai pahaa 138; Aabraham osoitti niillä uskonsa 133; usko täytyy näkyä niissä 257
- Terah, Aabrahamin isä 107
- Terveydenhoito, Israelin leirissä 355
- Terveys, Israelin, vaati jyrkkiä ohjeita 355; tapojen yksinkertaisuus edisti 530; uskonto edistää 587; sen lakien tutkiminen 587; turmelevia mielitekoja 163
- Testamenttilahja, kallein 123
- Tiede, tosi, sopusoinnussa Jumalan tekojen kanssa 96; tutkimustulokset eivät jumalallisen ilmoituksen vastaisia 96
- Tiedemiehet, luulevat voivansa selittää Jumalan viisauden 94; tekevät vääriä johtopäätöksiä 93, 94
- Tieto, ks. Kasvatus
- Tietäjät, Egyptin 198; tekivät taikojansa 244
- Tiilet, Egyptissä rakennusaineena 238; israelilaiset tekivät 223; kohtuuton valmistusmääräys 238
- Tiitus, piiritti Jerusalemiä 450
- Tilaisuudet, ja menestys 202
- Tikapuut, Jaakobin unessa 165
- Timnat-Serah, Joosuan perintöosa 496
- Timoteus, kasvatus 581
- Todistaja, yksi ei riittänyt 497
- Todistajat, Jumalan 64, 105, 114
- Toimenhaltijat, erikoistehtäviin 354
- Toimet, maiset, syrjään sovituksen aikana 334
- Toinen adventti, luonnonmullistuksia 90. Ks. myös: Kristuksen takaisintulo
- Toivo, Aadam ja Eeva saivat 46; Luojamme antaa puutteenalaisille 518
- Tornin rakentajat, aikamme 103
- Tottelemattomuus, Saulin 616
- Totuudet, Jumalan ilmoittamat 34; pyritään estämään vaikuttamasta 83
- Totuus, on johdonmukaista 94; saatana sekoittaa siihen valhetta 318; laiminlyönnin sato 248
- Tuhatvuotinen valtakunta, oppi 83
- Tulevaisuus, spiritualismin uskottelet 673; Jumala ilmaissut sanansa 673; saatana ennustelee t:ttä 674; tulee uskoa Jumalan huomaan 271
- Tulivuoren purkaukset 89
- Tulokset, Herra huolehtii niistä 609
- Tunnollisuus, pikku asioissa 560

- Tunnustus, halu saada osakseen 637; Ks. myös: Imartelu
- Tunnustus (uskon) eläminen sen mukaisesti 35, 479
- Tuomarit, ensimmäiset 528—543; toisten t:ksi asetuvat 612
- Tuomio, miksi tuomitaan 35; Jumalan lapset suojassa 321; tunnus- tuksia 480; näkymiä 319; Jumalan armon hylkääjät 541; estyy usein katumalla 76, 709; milloin annetaan täytäntöön pantavaksi 144, 145; uskollisten tähden viipyy 102; miksi toimeenpannaan 89, 311, 443, 575
- Turmelus, syyt 124
- Turvakaupungit, kuusi pakopaik- kaa 496; ei syyllisiä varten 497; rinnastus Kristukseen 499
- Työmies, palkka maksettava viipy- mättä 516
- Työnteettäjät, Egyptissä 238
- Työnteko, sapattina 273, 285; antaa tosi elämäniloa 29; profeettain koulussa 581; turva kiusausta vastaan 29; kuusi päivää sitä var- ten 285; Aadamin ja Eevan 29
- Uhmilu, Lootin vaimon synty 142; velvollisuutensa sivuuttavien 424; Eelin poikien synty 567; amaleki- laisten 615
- Uhri, Kristuksen, aikaansai elämää 47; synnin vaatima 47; Saulin toi- mittama 606
- Uhrijuhla 562
- Uhrijärjestelmä, Jumalan säätämä 48; Kristus perustuksena ja kes- kuksena 345; Adam noudatti 48, 49
- Uhrikukkula, teurasuhrien paikka 596
- Uhrilahjat, järjestelmän tarkoitus 508; annettava kiitollisin mielin 513; Herran asian hyväksi 86, 167, 508—513; itsekäs pidättäminen 478, 510; pyhäkköä varten 324, 739, 740; annettava suhteessa etu- oikeuksiin 512
- Uhrilaki, Eelin pojat eivät piitan- neet 562
- Uhrimenot, suoritettava arvokkaas- ti 562
- Uhripalvelus, Eelin pojat turmeli- vat 562, 563
- Uhrin, saatana väärensi pahoin 102; arvottomia ilman: uskoa 621, ka- tumusta 621, kuuliaisuutta 621; omat lapset u:na 102; ihmisu:t 317; aamun ja illan 330; paratiisin portilla 64; niiden uhraaminen us- kottu papeille 532; niiden vähek- syminen 102; ennen niitä lähes- tyttävä Jumalaa 331, 605; Kristus lakkautti 344
- Uhritoimitukset, ei Egyptin orjuu- den aikana 313; lakkasivat ristillä 344
- Uhritoimitus, ensimmäinen 49
- Unet, faaraan 199; Joosefin 189, täyttymys 203, 207; kuka yksin pystyy selittämään 199
- Uni, Jaakobin 165; midianilaisen sotilaan 535
- Uppiniskaisuus, Saulin 664. Ks. myös: Itsepäisyys
- Usko, luettuna vanhurskaudeksi 133, 350; u:n ja lain välinen suhde 352; ja teot 133, 257; u:n puute johtaa epäonnistumiseen 495, 644; on Jumalan lahja 413; tarvitaan lopun ahdingoissa 181; u:n ru- kous kuullaan 181; muodollinen, ei kelpaa Jumalalle 571; u:n vah- vistus, kouluneuvontaa 582; käär- meeseen katsominen edellytti u:a 412; riittävästi todisteita u:n pe- rusteiksi 414; joutuu koetteelle lopun aikana 180; tosi, ilmenee kuuliaisuutena 54, 55. Ks. myös: Aabel; Aabraham; Gideon
- Uskollisuus, Jaakobin, Laabanille 169, 170; saa runsaan palkan 172; Joosefin 196, 201; koeteltuna 201; Jumalalle, edellytykset 28; tulisi kuvastua elämästämme 560; enke- leiden 15; Aabelin 52; ensin vä- hässä, sitten paljossa 202
- Uskomukset, taruihin perustuvat 103
- Uskonlahkot, keskenään ristiriitai- sia 103
- Uskonnollinen maailma, hälyttävän tilan syy 144
- Uskonpuhdistajat, kohtaavat aina epäluuloja 386
- Uskonto, sydämen, tarvitaan 578; omakohtainen nöyrytymiskokemus 578; miten luottamus siihen me- netetään 566; rakkaus Jumalaan perustana 505; 6. ja 7. käskyä ri- kottiin u:n varjolla 317; Saul har- rasti u:n muotomenoja 608, 621;

Patriarkat ja profeetat

- utta ura amorilaisille 115; vaikutuksia 587; väärän urn peruseriaate 54
- Uskottomat, ja Daavidin tapaus 724
- Uskottomuus, otaksuma tuhansien vuosien luomiskaudesta 91, 92
- Ussa, syyllistyi julkeuteen 693; ranskaisun opetus 693
- Uteliaisuus, Eevan 33; Beet-Semeksen miesten 576; epäkunnioittava, saatanan herättämä 34
- Uuria, Daavid surmautti 705
- Uurim ja tummim 329, 669
- Uusi maa, näkyjä siitä 429, 460
- Utteruus, Joosefin, johti menestykseen 195
- Vaatumukset, Herran, niitä tulisi opettaa 484; miksi syytä painaa mieleen 484
- Vaatteet, puhtaina Herran edessä 282; kirkas valoverho ennen syntiä 25; nahkapuvut 42; eivät kulu neet erämaassa 389, 410; komeilunhalu 541
- Vaellus, Israelin, valtaisa näky 279
- Vaiheet, Jaakobin, vakuuttavat Jumalan armolliseksi 181
- Vaikuttimet, ei aina ymmärretä 106
- Vaikutus, Sodomian 146; sanojen ja tekojen, 540; äidin 225, 558. Ks. myös Aiti
- Vainajien henget, pahoja enkeleitä 672; saatanan sanansaattajia 672; Een-Doorin noitavaimon harraste 664; niinä esiintyviä palvotaan 671. Ks. myös Noitus
- Vaino, uskollisia vastaan 595
- Vakoojat, syytös Joosefin veljille 204; Kanaaniin lähetetyt 367—371, 419, 494
- Vala, velvoittaa 486
- Valhe, siihen uskoneet tuomiolla 35; itsepintainen toistaminen 385, 386; esimerkkejä: Aabraham 110, Kain 57, Jaakob 161, saatana 33, 35, 671, Saul 617, vakoojat 369
- Valheet, vaarallisimmat 318
- Valinta, oppi siitä 54, 187
- Vallanhalu, Herra halusi hillitä 518
- Vallanhimo, ylpeys herättää 385
- Valo, hylkääminen 76, 248, 359, 386; Israel katki vmsa 349; levittäminen 114; loistaa kristitystä kodista 125; taivaallisen armon 195; kaikille maan asukkaille 511
- Valta, vaaraksi ylpeille 104
- Vanha testamentti, Jeesus kohdisti huomionsa 346; Kristus puhui profeettain kautta 346; Kristus ei poistanut 345
- Vanhemmat, arvovalta ei itsestä 156; arvovallan väheksymisen seuraus 316; kohtelu pakanamaisa 317; vastuu 156, 225, 286, 565
- Vanhimmat, 70 Mooseksen avuksi 360; Mooseksen kanssa faaraan luo 232; Aaron selosti heille Herran sanat 237; enkelien ilmoitus heille 226; saivat nähdä Jumalan läsnäolon kirkkauden 291; Jumalan henki laskeutui heihin 362; Juudan, saivat lahjoja Daavidilta 681
- Vanhurskaat, Aabelin teot 56; ja väärät, kaksi ryhmää 61, 99, 105, 145, 302
- Vanhurskaus, Kain sai vrn opetusta 60
- Vanhurskauttaminen, uskon kautta 352
- Vankila, Joosef syyttömästi vrsaa 196; Joosefin veljet 3 päivää 204
- Vapaaehtoiset uhrat 86, 509; itsekkään pidättämisen seuraukset 510
- Vapahtaja, lupaus 342; lain rikkomisen vuoksi tarvitsemme 342
- Vapauttajat, Israelin 226, 530, 531
- Vapaus, ei nautinnonhalun hillittömyyttä 160; saatana käytti väärin 13; »varmistaminen» 19; ilman Jumalan käskyjä 34; Eesaun, esteetön 160
- Vapautus, israelilaisten, Egyptistä 232; israelilaiset eivät olleet valmiita 240; ympäristökansat olivat kuulleet siitä 298; vrn kiitoslaulu 264, 265; synnin orjuudesta 266; kuuliaisuus ehtona 238
- Vapautusvuosi, joka seitsemäs 516
- Varoitussanomia 67, 74, 82, 144, 145
- Varustetut kaupungit, israelilaisten 531
- Vasikka, egyptiläinen jumalankuva 295; 296; israelilaiset palvoivat 296, 315
- Vastatoimet, Jumalan 373
- Vastenmielisyyys, oikeutettu 301
- Vastustaja, saatana 18
- Vastuu, väärää kiinnipitämistä 698
- Vedenpaisumus, hukutti kaikki pilkkaajat 84; ennen sitä, korkea älyllinen taso 63, henkiset kyvyt

Asiahakemisto

- kehittyivät varhain 63, ihmiset voimakkaita ja hyvämuistisia 63, palvottiin väärää jumalia 72, oliin kookkaita 93, pilkattiin jumalaa 78, huviteltiin ja juhlittiin 83, v. selitettiin mahdottomaksi 83; kuvaus siitä 71—84; todistaa Jumalan hallinnon oikeaksi 58; puhdisti maailman turmeluksesta 311, 342; monet selittivät luonnottomuudeksi 100; sen jälkeen kapinoitiin Herraa vastaan 311
- Velka, sitä ei saisi jättää Herran huoneelle 324; vrsta vapauduttiin joka 7. vuosi 516
- Velvoitus, täytettävä 486
- Velvollisuus, ja mieltymykset 424
- Verho, Mooseksen kasvoilla 309; rinnastus Kristukseen 309
- Veri, pyhäköpalveluksissa 333, 334; laki kielsi syömästä sitä 610; sovituksen edellytys 52; Kristuksen v:n ansio 256, 335, 336; ovien pih-tipieliin 254; vertauskuvallinen merkitys 335, 336
- Vertaus, köyhän miehen karitsasta 707; lesken kahdesta pojasta 715
- Vesi, kalliosta 275, 393, 397, 406; kuvaus Jumalan armosta 395; kansa napisi v:stä 268, 275; muistojuhlat 394; lakkasi lähellä Kaadesta 365
- Vesisäiliöt 244
- Vieraanvaraisuus, rahaston turvin 514; Jerusalemin juhlilla 523; Aabrahamin 119; Lootin 138
- Vieraat, tarjoaminen heille 119
- Viha, syntii kohtaan 588; veljeä kohtaan 586, 587
- Viholliset, vastaus heidän syytökseensä 303; eivät enää voineet pilkata Israelia 469
- Vihollisuus, Kristuksen ja saatanan välillä 38, 45, 58; ihmisen ja saatanan välillä 38, 46, 56; saatanan ja Jumalan lain välillä 310—322
- Viikko, alkuperä 91; ensimmäinen, oli kirjaimellinen 91
- Viikunat, Kanaanin 367, 397
- Viimeinen päivä, maailmanpalo 319
- Viimeiset päivät, luopumus 145; yhteiskunnalliset olot 81, 145; nuorison tila 123, 124; ahdistuksen aika 179, 180; orjakauppaa 81; spiritualismin ilmeneminen 672; maailmallisuutta kirkoissa 541
- Viininjuonti, varoitus 340, 545. Ks. myös: Naadab; Simri; Simson
- Viiräiset, ylensyöminen kostautui 362; yhdeksi päiväksi 272; koko kuukaudeksi 362
- Viisaat, Nooan päivien 83; lopun ajan 84
- Viisaus, Jumalan 14, 21, 96; Jumalan sanasta 585; ihmisv:n noudattaminen mieletöntä 646
- Viitta, Joosefin ihokas 189; vietin Jaakobille 192
- Vilja, Joosef varastoi 203; Kanaanin satoa 469; taivaan: manna 274
- Villat, kerityt, Gideonin kokeessa 533
- Vilpittömyys, ei sinänsä pelasta 257
- Virheet, sana kertoo 218
- Virkailijat, heprealaisten leirin 354
- Virkapuvut, pappien 328
- Virsi, leeviläisten 95, 388
- Vitsaukset, Egyptin 244—258; yritettiin selittää luonnollisesti 243, 261; maine säilyi 348; filistealaiset muistivat 573, 574; Jumalan sääli-väisyys niissä 312; papit ja taikurit joutuivat niihin 246
- Vitsaus, Israelin keskuudessa 384
- Voiman miehiä, rukouksen miehet 489
- Voitot, miten suurimmat saadaan 182
- Voitto, harvojen kautta 609; lopullinen, lupaus Aadamille 46; tulee Jumalalta 538; ja kunnia, maailmallinen 594
- Voittosaalis, Abraham ei halunnut 116
- Vulkaaniset purkaukset, syyt 89
- Väenlasku, Daavidia rangaistiin siitä 735
- Väheksyminen, kuviteltu, masentaa monia 698
- Väkijuomat, ja kiihottava ruoka 546; vaikutus 341
- Väärennökset, saatanan 243, 313, 670
- Väärinkäsitys, usein johtaa vaikeuksiin 501
- Vääryyden mitta, ks. Armo
- Vääryys, luisuminen totuudesta siihen 385; vaarallista tehdä taivaan Kuninkaan lapselle 111; kuka ei syyllisty siihen 288
- Väärä todistus, selostus siitä 287

Patriarkat ja profeetat

- Yhteiskunta, perheen vaikutus** 565;
luokat riippuvuuslain alaisia 519;
kaikissa piireissä tuhlailevaa koh-
tuuttomuutta 81
- Yhteistyö, Jumalan kanssa** 12, 277;
Jumalan työtovereina 511; monet
eivät suostu siihen 698
- Yhteys, opetuslasten** 502; Jumalan
ja ihmisen välillä 669; unet,
uurim ja profeetat välineinä 669;
Kristuksen seuraajien 103
- Yhteysuhrit, selostus** 562
- Yksinkertaisuus, suositeltavaa** 29
- Yksinäisyys, ei hyväksi ihmiselle** 25
- Ylellisyys, Sodomassa** 136
- Ylimmäinen pappi, ks. Aaron**
- Ylistys, Jumalan** 266; lehtimajan-
juhlassa 526
- Ylivalta, Kristuksen** 15, 462
- Ylpeys, Lusiferin** 18, 385; Baabelin
rakentajien 100; Sodomian 136;
hallitsijaa pyytäneiden vaikuttima-
na 592; ja kunnianhimo, laa-
jalle levinneitä 385; Herra kukis-
taa 104
- Yltiöpäisyys, Saulin** 616
- Ylösousemus, varmistettu** 462
- Ympärileikkaus, säädettiin Aabra-
hamille** 118; merkki sitoutumisesta
palvelemaan Jumalaa 342; si-
toumuksen rikkominen johti or-
juuteen 342, 343; ei suoritettu
erämaan matkalla 388; palautet-
tiin käyttöön 469, 601; säädöksen
aihe 343
- Ympäristökansat, Israelin** 570; Is-
raelin huono vaikutus 570
- Yrtit, katkerat, pääsiäisen yhtey-
dessä** 256
- Ystävyys, jumalattomien, näennäis-
tä** 542, 543
- Ystävällisyys, Aabrahamin** 114;
Edomin ja Israelin välillä 405;
kahdensuuntainen siunaus 197
- Äiti, kauaskantoinen vaikutus** 225,
558; kristitty, rukoileva 226; Sim-
sonin 545—546; Samuelin 555—558
- Äänen harjoittaminen, kuuluu kas-
vatukseen** 582
- Ääni, Kristuksen** 346, 447
- Äärimmäisyys, tulee karttaa** 501
- Oljymäki, Daavid nousi itkien** 721